

KERTOMUS

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISHALLINNOSTA

49

1936

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1938

SISÄLLYSLUETTELO.

	Sivu
Alkulause	IV
I. Kaupunginvaltuusto.	
A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat	3
1. Kaupungin asemakaavaa koskevat kysymykset	3
2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset	13
3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset	20
4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset	23
5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset	27
B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat	34
C. Muut asiat	72
II. Kaupunginhallitus.	
A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat	100
1. Kiinteän omaisuuden hankintaa, luovutusta ja käyttöoikeutta koskevat kysymykset	100
2. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset	117
B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat	136
C. Muut asiat	203
III. Kiinteistölautakunta.	
1. Kiinteistötoimiston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat	233
2. Kiinteistötoimiston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat ..	237
3. Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat ..	255
4. Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat ..	264
5. Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat	266
6. Kiinteistötoimiston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat	267
7. Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat	274
8. Erinäisten kiinteistölautakunnan alaisten viranhaltijain toimintakertomukset	281
IV. Tilastotoimisto	1*
V. Ulosottolaitos	6*
VI. Verotusvalmistelukunta	10*
VII. Yleiset työt	12*
VIII. Puhtaanapito	30*
IX. Satamahallinto	40*
X. Palolaitos	58*
XI. Teurastamo	67*
XII. Köyhäinhoito	84*
XIII. Lastensuojelu	117*
XIV. Kotitalouslautakunta	148*

	Sivu
XV. Kaupunginkirjasto	151*
XVI. Kaupunginmuseo	160*
XVII. Musiikkilautakunta	161*
XVIII. Rakennustarkastuskonttori	165*
XIX. Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta	166*
XX. Holhouslautakunta	167*
XXI. Oikeusaputoimisto	168*
XXII. Työnvälitystoimisto	172*
XXIII. Naisten työtupa	179*
XXIV. Myyntiaitta	184*
XXV. Urheilulautakunta	187*
XXVI. Ammattioppilaslautakunta	192*
Hakemisto	193*

ALKULAUSE.

Tämä neljäskymmenesyhdeksäs vuosikerta on toimitettu saman suunnitelman mukaan kuin lähinnä edelliset vuosikerrat.

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kiinteistölautakunnan toimintaa käsittelevät osastot sekä hakemisto on laadittu tilastotoimistossa, kaksi ensinmainittua apulaisen A. Souran ja kolmas filosofianmaisteri L. Ruotsalaisen kirjoittamana. Muut julkaisussa esiintyvät vuosikertomukset asianomaiset lautakunnat ja viranhaltijat itse ovat laatineet ollen niitä tilastotoimistossa vain muodollisesti tarkistettu ja osittain jonkin verran lyhennetty.

Toimitustyöt on johtanut amanuenssi V. Kuhlefelt.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa, kesäkuun 15 p:nä 1938.

Otto Bruun.

I. Kaupunginvaltuusto.

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1936 alusta lukien:

Toimittaja J. Ahokas.	Posliiniteknikko A. G. Nyman.
Toimistonjohtaja H. Allenius.	Opettaja O. Oinola.
Johtaja G. K. Bergman.	Päätoimittaja S. J. Pentti.
Tullivartija B. Engman.	Toimittaja E. A. Pulli.
Oikeusneuvosmies K. Furuholm.	Liittosihteeri P. Railo.
Kauppaneuvos R. Gesellius.	Johtaja H. Ramsay.
Veturinkuljettaja F. B. Gröndahl.	Pankinjohtaja E. Hj. Rydman.
Opettaja M. Hannula.	Toimittaja Y. Räisänen.
Toimistonjohtaja Y. Harvia.	Järjestösihteeri E. Sallila.
Filosofianmaisteri V. Helanen.	Toimistoapulainen M. Salmela-Järvi-
Johtaja J. Hellsten.	nen.
Toimistonjohtaja K. Huhtala.	Professori B. A. Salmiala.
Toimittaja J. E. Huttunen.	Sähköasentaja V. V. Salovaara.
Toimistonjohtaja J. E. Janatuinen.	Johtaja E. von Schantz.
Filosofiankandidaatti S.-K. Kilpi.	Rehtori M. Sergelius.
Pankinylikamreeri K. Kivialho.	Tarkastaja M. Sillanpää.
Toimittaja V. Koivula.	Pastori J. Sinnemäki.
Insinööri F. Kreander.	Pankinjohtaja V. Sipi.
Arkkitehti S. Lagerborg-Stenius.	Lääketieteen- ja kirurgiantohtori E.
Professori F. Langenskiöld.	Suolahti.
Toimittaja A. E. Leino.	Libristi F. Sundqvist.
Kutoja O. Leinonen.	Toimittaja C. Sundström.
Konttoristi M. Leskinen.	Toimistonjohtaja R. Tuhti.
Kauppaneuvos I. Lindfors.	Asianajaja E. Tulenheimo.
Professori E. Linkomies.	Rakennusmestari I. W. Udd.
Insinööri E. Lucander.	Piirisihteeri A. Valta.
Toimittaja E. Lähde.	Pastori J. Waltasaari.
Pankintaloudenhoitaja A. E. Monn-	Johtaja H. J. Viherjuuri.
berg.	Konttoristi S. Wikström.
Lääketieteenlisensiaatti A. Nikula.	Pankinkamreeri T. H. Wilppula.
Asianajaja G. Norrmén.	Pianoteknikko J. Virtanen.

Vtn Bergmanin sijaan, joka lääkärintodistuksen nojalla oli vapautettu kaupunginvaltuutetun tehtävästä ensin väliaikaisesti maaliskuun 12 p:n ja elokuun 31 p:n väliseksi ajaksi¹⁾ ja kokonaan syyskuun 16 p:stä lukien²⁾, tuli valtuuston jäseneksi varamies lehtori R. Meinander sekä syyskuun 14 p:nä kuolleen vtn Sallilan³⁾ sijalle varamies puhelinmonttööri E. Skog.

1) Kvsto 18 p. maalisk. 1 §. — 2) S:n 16 p. syysk. 1 §. — 3) S:n 16 p. syysk. 2 §.

Valtuutetun tehtävästä kolmen kuukauden ajaksi tammikuun 1 p:stä lukien lääkärintodistuksen nojalla vapautetun vtn Norrménin ¹⁾ sijalle tuli valtuuston jäseneksi varamies professori H. Kyrklund, kahdeksi kuukau-
deksi tammikuun 8 p:stä lähtien samoin lääkärintodistuksen nojalla vapau-
tetun vtn Hannulan ²⁾ sijalle varajäsen rouva E. Hämäläinen, kolmeksi
kuukaudeksi tammikuun 9 p:stä lukien tieteellisten töiden vuoksi vapautet-
tun vtn Helasen ³⁾ sijalle varamies dosentti W. Annala, kolmeksi kuukau-
deksi tammikuun 22 p:stä lukien lääkärintodistuksen nojalla vapautetun
vtn Alleniuksen ⁴⁾ sijalle varamies apulaistullitarkastaja O. W. Johansson,
ulkomaanmatkan takia huhtikuun 8 p:stä kertomusvuoden loppuun vapautet-
tun vtn Nymanin ⁵⁾ sijalle varamies johtaja B. Nybergh, kesä-, heinä- ja
elokuun ajaksi ulkomaanmatkan takia vapautetun vtn Huttusen ⁶⁾ sijalle
varamies puhelinmonttööri E. Skog, kolmeksi kuukaudeksi ulkomaanmatkan
takia vapautetun vtn Koivulan ⁷⁾ sijalle varamies kirjaltaja A. Karvosenoja
sekä joulukuun 9 p:stä lukien toimikauden loppuun lääkärintodistuksen nojalla
vapautetun vtn Rydmanin ⁸⁾ sijalle varamies esittelijäneuvos N. A. Mannio.

Paitsi edellä mainittuja henkilöitä, jotka vuoden kuluessa tulivat var-
sinaisiksi kaupunginvaltuutetuiksi, olivat valtuutettujen varamiehet seu-
raavat:

Varatuomari I. Ahlroth.
Lehtori J. Ant-Wuorinen.
Konttoristi V. Aronen.
Konttoripäällikkö F. Bonn.
Professori Z. Castrén.
Liikennepäällikkö H. Dahlberg.
Kansliasihteeri E. Ekroth.
Kauppias V. J. Elki.
Kähertäjä M. Fager.
Tullipäällysmies A. Forsström.
Lehtori N. Furustam.
Rakennusmestari K. A. Himanka.
Rehtori A. L. Hjelmman.
Kauppaneuvos S. A. Harima.
Rouva A. Huotari.
Asiamies T. Hänninen.
Järjestelymestari K. J. Kahila.
Opettaja A. Kallioniemi.
Seppä K. Kaukonen.
Professori K. Kauppi.
Kauppamatkustaja P. Kivi.
Rehtori A. A. Koskenjaakko.
Ravintolantarkastaja S. Koskinen.
Toimittaja K. Kukkonen.
Asianajaja N. Lahtinen.
Kirjelajittelija K. W. Lampenius.
Professori J. V. Lehtonen.
Kirjaltaja S. Leino.
Oikeusneuvosmies G. Leopold.

Insinööri A. W. Liljeberg.
Arkkitehti B. Liljeqvist.
Filosofianmaisteri A. Lähteenoja.
Toimittaja P. Lönngren.
Rouva E. Malin.
Lehtori A. Mickwitz.
Järjestösihteeri L. Mikkonen.
Kivityöntekijä O. Nuutinen.
Johtaja O. R. Nylund.
Pankinjohtaja K. F. Nyman.
Asiamies R. Paasio.
Lautatarhantöntekijä V. A. Puska.
Osastonhoitaja A. Ruokosalmi.
Asianajaja R. Rönnholm.
Johtaja T. Salmio.
Toimittaja E. Sarkia.
Toimistonjoht. M. Schulz-Cajander.
Toimittaja Y. Soini.
Prokuristi W. Stenbacka.
Ammattientarkastaja E. Sundbäck.
Kirvesmies W. Söderström.
Professori O. Tarjanne.
Johtaja J. E. Tuokkola.
Alilääkäri U. Tötterman.
Työvälytysneuvoja T. Uski.
Tehtailija A. W. Widén.
Yliopistonapulainen A. Voipio.
Lautatarhantöntekijä J. H. Vää-
täinen.

¹⁾ Kvsto 8 p. tammik. 2 §. — ²⁾ S:n 8 p. tammik. 3 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 1 §. —
⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 2 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. huhtik. 1 § ja 7 p. lokak. 1 §. — ⁶⁾ S:n 3 p.
kesäk. 1 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. elok. 1 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. jouluk. 1 §.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vt Harvia ja varapuheenjohtajana vt Janatuinen ¹⁾.

Kaupunginvaltuusto kokoontui 18 kertaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 559 ja valtuuston puolesta lähetettyjen kirjeiden luku 331.

Kaupunginvaltuuston vuoden kuluessa käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kaupungin asemakaavaa koskevat kysymykset.

Koskelan asemakaava. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ kiinteistö-lautakunnan saamansa tehtävän ³⁾ mukaisesti laadituttaman Taivaskallion itäpuolelle perustetun omakotialueen asemakaavaehdotuksen n:o 1,626, joka käsitti XXVI kaupunginosan korttelit n:ot 980—993, sekä ehdotukseen liittyvän asianmukaisen viemärisuunnitelman ja tonttijakoehdotuksen. Sisäasianministeriö vahvisti ⁴⁾ elokuun 31 p:nä päätöksen.

Kaupunginvaltuuston vuonna 1935 päättämien asemakaavanmuutosten vahvistaminen. Sisäasianministeriö vahvisti seuraavia asemakaavanmuutoksia ⁵⁾ koskevat päätökset ⁶⁾: joulukuun 3 p:nä 1935 XII kaupunginosan korttelissa n:o 349 olevien Vaasankadun tontin n:o 20 ja Kustaankadun tontin n:o 14 asemakaavan ja tonttijaon muuttamisesta ⁷⁾; joulukuun 4 p:nä 1935 I kaupunginosan korttelissa n:o 15 olevan Maneesikadun tontin n:o 7 asemakaavan ja tonttijaon muuttamisesta ⁷⁾; joulukuun 9 p:nä 1935 stadionalueen ja sen ympäristön asemakaavan ja tonttijaon hyväksymisestä ⁷⁾; joulukuun 10 p:nä 1935 I kaupunginosan korttelissa n:o 16 olevan Mariankadun tontin n:o 17 asemakaavan ja tonttijaon muuttamisesta ⁷⁾; joulukuun 10 p:nä 1935 XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 olevien Tavaststjernan-kadun tonttien n:ot 9 ja 11 asemakaavan muuttamisesta ⁷⁾; joulukuun 12 p:nä 1935 XIV kaupunginosan korttelien n:ot 499, 500, 504, 505, 507, 509, 512, 513 ja 518 asemakaavan ja tonttijaon muuttamisesta ⁷⁾; tammikuun 3 p:nä XIV kaupunginosan korttelien n:ot 498 ja 506 asemakaavan sekä korttelin n:o 498 tonttijaon muuttamisesta ⁸⁾; tammikuun 9 p:nä XIII kaupunginosan korttelissa n:o 433 olevan Mechelininkadun tontin n:o 28 jakamisesta kahtia ⁸⁾; tammikuun 24 p:nä I kaupunginosan korttelissa n:o 23 olevien Kristianinkadun tonttien n:ot 5 ja 6 yhdistämisestä ⁸⁾; tammikuun 31 p:nä XIV kaupunginosan korttelissa n:o 477 olevien Turuntien tontin n:o 40 ja Ruusulan-kadun tonttien n:ot 3, 5, 7, 9, 11, 13 ja 15 asemakaavan ja tonttijaon muuttamisesta ⁹⁾; sekä tammikuun 30 p:nä IV kaupunginosan korttelissa n:o 63 sijaitsevien Heikinkadun tonttien n:ot 1 ja 2 tonttijaon muuttamisesta ⁹⁾.

Korttelia n:o 45 koskevat asemakaavan- ja tonttijaonmuutokset. Unioninkadun leventämistä I kaupunginosan korttelissa n:o 45 olevan mainitun kadun tontin n:o 1 kohdalta tarkoittavan kaupunginvaltuuston jo hyväk-

¹⁾ Kvsto 8 p. tammik. 1 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 13 §; vrt. tämän kert. s. 256 — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 30. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. lokak. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 249. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. v:lta 1935 s. 63—66 ja v:lta 1936 s. 238. — ⁶⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 4—8. — ⁷⁾ Kvsto 22 p. tammik. 3 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 1 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 1 §.

symän¹⁾ alustavan asemakaavan muutosehdotuksen pohjalla kiinteistö-lautakunta laaditutti mainittua tonttia koskevan lopullisen n:olla 1,581 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa oli otettu huomioon tontin omistajan ja kaupungin välisen tarpeellisen tonttikaistaleen luovuttamista koskevan sopimuksen luovutusehdot, ollen siihen näin ollen merkitty Unionin-kadun puoleisen 9-kerroksisen rakennusosan maksimikorkeudeksi + 37.50 m sekä tornirakennuksen maksimikorkeudeksi + 42.50 m O-tasosta lukien. Kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja sisäasiainministeriö vahvisti huhtikuun 20 p:nä tämän päätöksen³⁾).

Myöhemmin kiinteistölautakunta samassa tarkoituksessa laaditutti myöskin saman korttelin tontteja n:ot 2 ja 3 tarkoittavan asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaisesti Unioninkatua mainittujen tonttien kohdalta levennettäisiin n. 6 m, jolloin katuraja koko korttelin edustalla muodostaisi suoran viivan. Valtuusto hyväksyi⁴⁾ kyseisen n:olla 1,674 merkityn asemakaavan- ja siihen liittyvän tonttijaonmuutoksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kortteleita n:ot 63 ja 66 koskeva asemakaavanmuutos. Keskinäisen henki-vakuutusyhtiö Suomen saatettua kaupungin tietoon luopuneensa ainakin toistaiseksi asemakaavanmuutoksien⁵⁾ saamastaan oikeudesta rakentaa Yr-jönkadun yli johtavan, omistamansa IV kaupunginosan korttelin n:o 66 tontin n:o 12 ja korttelin n:o 63 tontin n:o 11 yhdistävän arkaadin, kiin-teistölautakunta laaditutti arkaadin poistamista tarkoittavan mainittuja kortteleita koskevan asemakaavanmuutoksen n:o 1,595, jonka kaupungin-valtuusto sittemmin hyväksyi⁶⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti tämän pää-töksen maaliskuun 12 p:nä⁷⁾.

Kortteleita n:ot 79 ja 80 koskeva asemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ hyväksyä Hietalahdenkadun leventämisestä johtuvan kiin-teistölautakunnan laadituttaman asemakaavapiirroksen n:o 1,646 ynnä sii-hen liittyvän tonttijakokartan IV kaupunginosan korttelin n:o 79 asema-kaavan ja tonttijaon muuttamisesta sekä asemakaavamääräyksen vahvis-tamisesta vastapäisen, saman kaupunginosan korttelissa n:o 80 olevan mainitun kadun tontin n:o 3 rakennuskorkeudesta, joka kadun leventämisestä huolimatta pysytettäisiin ennallaan. Sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 24 p:nä mainitun päätöksen⁹⁾.

Kortteleita n:ot 84 a ja 84 b koskeva asemakaavanmuutos. Ab. P. Sine-brychoff niminen yhtiö, joka omisti V kaupunginosan korttelin n:o 84 a, joka vahvistetun asemakaavan¹⁰⁾ mukaan oli jaettu neljäksi tontiksi ollen ne tarkoitettu rakennettaviksi suljetun rakennustavan mukaan, oli jät-tänyt avonaisen lamellirakennustavan noudattamista korttelissa koskevan ehdotuksen, jossa kortteli oli jaettu 12 tontiksi, sekä suunniteltu istutuksia pihamaille samoin kuin korttelin länsirajan ulkopuolelle 4 m:n levyinen istutuskaistale sekä tämän yhteydessä ehdotettu viereisessä korttelissa n:o 84 b olevan tontin n:o 36 rakennusrajaa muutettavaksi siten, että rakennus tulisi 4 m:n päähän katurajasta. Kiinteistölautakunnan tämän mukaisesti

¹⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 4. — ²⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 9 §. — ³⁾ S:n 3 p. kesäk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 242. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. lokak. 16 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1926 kert. s. 4. — ⁶⁾ Kvsto 22 p. tammik. 12 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. huhtik. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 241. — ⁸⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 14 §; ks. myös tämän kert. s. 14. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. lokak. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. 247. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 3.

laadituttamassa asemakaavan muutosehdotuksessa tonttijakokarttoineen oli erinäisiä asemakaavamääräyksiä tonttien välirajain järjestelystä yleensä, kattolistakorkeudet olivat pääasiallisesti yhtäpitävät voimassa olevan asemakaavan edellyttämien korkeusmääräysten kanssa, mutta korttelin n:o 84 a länsipuolelle suunniteltu istutuskaistale oli yhtiön suostumuksella jätetty pois. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ tämän n:olla 1,588 merkityn korttelien n:ot 84 a ja 84 b asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti tämän päätöksen maaliskuun 7 p:nä ²⁾.

Korttelin n:o 99 uudelleenjärjestely. Koska korttelin n:o 99 uudelleenjärjestelyä koskevaan kaupunginvaltuuston päätökseen ³⁾ sisältyvän rakennuskorkeutta koskevan määritelmän osoittauduttua epätarkaksi ja erilaista tulkintaa aiheuttavaksi, mainitun korttelin tontinomistajain ja kaupungin kesken ei voitu allekirjoittaa korttelin järjestelyä koskevaa lopullista sopimusta eikä myöskään toteuttaa hyväksytyä valtion ja kaupungin välistä tilusvaihtoa, kaupunginvaltuusto asian auttamiseksi päätti ⁴⁾ hyväksyä tontinomistajain kanssa laadittaviin korttelin järjestelyä koskeviin sopimuksiin sellaisen muutoksen, että tonteille vahvistettiin yhtenäinen kattolistakorkeus tasoon + 31.5 yli O-tason, jolloin julkisivukaavion mukaisesti tontille n:o 3 saisi Heikinkadun puolelle rakentaa 7 kerrosta, Kaivokadun puolelle 6.7 m:n pituudelta 7 kerrosta, 17.2 m:n pituudelta 7 kerrosta + kellarikerroksen ja 12 m:n pituudelta 8 kerrosta sekä aukion puolella koko pituudelta 8 kerrosta, ollen vastaavat määrät tontin n:o 4 kohdalla Heikinkadun puolella 7 kerrosta, Kaasutehtaankadun puolella 7 kerrosta 33.9 m:n pituudelta, 7 kerrosta + kellarikerros 17.5 m:n pituudelta ja 8 kerrosta 16.9 m:n pituudelta sekä 8 kerrosta koko aukion osalta. Sopimuksen allekirjoittamisen viivästymisen johdosta oli aikaisempia alueluovutusten päivämääriä myöskin muutettava, minkä mukaisesti tontin n:o 3 alueluovutukset nyt tapahtuisivat viimeistään kesäkuun 1 p:nä 1939, jolloin myöskin kaupungin puolestaan olisi luovutettava tontinomistajalle tuleva alue. Tontin n:o 4 omistaja luovuttaisi asiakirjoihin liittyvän kartan alueen P₂ heti kun Heikinkadun varrella olevat rakennukset oli revitty. Alueen M kaupunki saisi haltuunsa kesäkuun 1 p:nä 1937. Kaupungin olisi luovutettava alue L välittömästi ja alue E₂ syyskuuhun 1936 mennessä. Muilta osin jäisi entinen päätös ⁵⁾ asiassa voimaan.

Korttelia n:o 105 koskeva asemakaavanmuutos. VII kaupunginosan korttelissa n:o 105 olevan Tarkkampujankadun tontin n:o 2 jakamista kahdeksi erilliseksi tontiksi koskevan kyseisen tontin omistajain esityksen johdosta kiinteistölautakunta laaditti ehdotuksen n:o 1,602 tästä johtuvaksi asemakaavanmuutokseksi tonttijakokarttoineen, johon uudet tontit oli merkitty edellä mainitun kadun tonteiksi n:ot 2 a ja 2 b sekä asemakaavamääräyksissä määrättiin, että tonttien välinen raja oli jätettävä aitaamatta ja tonttien pihamaat yhdistettävä eri tonttien omistajain yhteisesti kunnossapidettäväksi yhteiseksi pihamaaksi, ollen lisäksi määrätty tontti n:o 2 a rakennettavaksi siten, että tontilta n:o 2 b voitiin johtaa viemäri kaupungin yleiseen viemäriin ensiksi mainitun tontin eteläosan kautta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ puheena olevan asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti tämän päätöksen maaliskuun 9 p:nä ⁶⁾.

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 13 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 239. — ³⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 12. — ⁴⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 14 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. huhtik. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 240.

Korttelia n:o 195 koskeva asemakaavanmuutos. Opetusministeriön sille vahvistamien piirustusten mukaisesti ruotsalaisen normaalityöselvityksen III kaupunginosan kortteliin n:o 195 rakennettavan uudisrakennuksen Unioninkadun puoleinen rakennusosa ylittäisi kaupungin rakennusjärjestyksen salliman korkeuden 3 m:llä. Kyseisen talon rakentamiseksi mainittuun korkeuteen saakka kiinteistölautakunta tällöin anomuksesta laaditutti n:olla 1,660 merkityn mainitun korttelin asemakaavan muutosehdotuksen, johon sisältyvän asemakaavamääräyksen mukaan A:lla merkitty rakennuksen osa saatiin rakentaa kattolistatasoon + 24.65 m kaupungin O-tasosta lukien, minkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelia n:o 231 koskeva asemakaavanmuutos. Kiinteistölautakunta laaditutti VI kaupunginosan korttelissa n:o 231 olevan Merikadun tontin n:o 21 omistajan sitä anottua mainittua tonttia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,666, jonka tarkoituksena oli tontin rakennusrajain muuttaminen siten, että sille rakennettava uusi talo saataisiin rakentaa viereisten tonttien rajoihin saakka, tullen sen kerrosluku tällöin neljäksi kellari-kerrosta lukuunottamatta, mikä järjestely tekisi mahdolliseksi sen, että huoneiden ikkunat saatiin aukeamaan kaduille päin; ehdotukseen sisältyvissä asemakaavamääräyksissä säädettiin rakennuksen suurin pinta-ala 270 m²:ksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen sekä alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tehdaskorttelia n:o 291 koskeva asemakaavanmuutos. X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 291 olevan Sörnäisten rantatien tontin n:o 15 omistava Suomen sähkö oy. Gottfr. Strömberg ja saman kadun tontin n:o 11 omistava Oy. Kokos olivat edellä mainittujen tonttiensa käyttämisestä tehneet keskenään sopimuksen, jonka mukaan niillä kummallakin oli oikeus saada sopimusehtonsa merkittäviksi rakennusrajoina tai asemakaavamääräyksinä tontteja koskevaan asemakaavaan. Yhtiöiden tehtyä anomuksen niiden vahvistamisesta puheena olevia tontteja rasittamaan kiinteistölautakunta laaditutti tehdaskorttelia n:o 291 koskevan n:olla 1,606 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon kyseisiä tontteja koskevat asemakaavamääräykset oli merkitty siten, että asemakaavaan A:lla merkitty tontin n:o 15 alue oli jätettävä rakentamatta ja avoimeksi katua vastaan 8 m:n korkeuteen laskien mitta kadun tasosta palkiston alareunaan sekä että tonttien n:ot 11 ja 15 välisen palomuurin A:lla merkittyyn alueeseen rajoittuvaan osaan saadaan tehdä enintään 5 m:n levyinen ja kadun tasosta laskettuna enintään 8 m:n korkuinen itsestään sulkeutuvalla palo-ovella varustettava aukko. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kyseisen asemakaavan muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti tämän päätöksen toukokuun 20 p:nä ⁴⁾.

Tehdaskorttelin n:o 296a muuttaminen asuntokortteliksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾:

hyväksyä Kiinteistö oy. Hakaniemenkatu 1:n ja Kiinteistö oy. Hakaniemenkatu 3:n anomuksen niiden X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 296a omistamien Hakaniemenkadun tonttien n:ot 1 ja 3 muuttamisesta asuntotonteiksi ehdoin: että yhtiöt sitoutuivat suorittamaan tämän

¹⁾ Kvsto 16 p. syysk. 7 §. — ²⁾ S:n 26 p. elok. 20 §. — ³⁾ S:n 18 p. maalisk. 15 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 246. — ⁵⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 10 §.

edun korvauksena kaupungille 1,400,000 markkaa, mihin sisältyi kaupungille suoritettava korvaus korttelin halki Hakaniemenkadulta Sörnäisten rantatielle yhtiöiden maalla avattavan uuden kadun rakentamisesta sekä siihen sijoitettavien johtojen asentamisesta ja liittämistä vanhoihin verkostoihin; ja että korvaussummasta suoritettiin 750,000 markkaa sen jälkeen kun asemakaavanmuutos oli lopullisesti vahvistettu ja loput sitten kun kaupungin suoritettavat työt, joihin oli ryhdyttävä heti kun yhtiöt olivat louhineet alueet, olivat valmistuneet;

niinikään hyväksyä laaditun suunnitelman kaupungille kuuluvan Ab. Sörnässtrandin samassa korttelissa olevan tontin n:o 2 uudelleenjärjestämisestä, muuttaen senkin luonteen asuntotarpeita vastaavaksi ja varaten osan siitä yleisiä rakennuksia varten sekä johtaen senkin halki uuden kadun yhteensä n. 1,050,000 markan kustannuksin;

puolestaan hyväksyä suunnitelman aluevaihtojen toimeenpanemisesta anojayhtiöiden ja Ab. Sörnässtrandin välillä paremman tonttijaon aikaansaamiseksi, ollen vaihdettaviksi suunnitellut alueet pinta-alaltaan yhtä suuret; sekä

kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireellisesti laadittamaan puheena olevaa korttelia koskevan lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen.

Sittemmin hyväksyttiin ¹⁾ kiinteistölautakunnan laadittama tehdaskorttelia n:o 296 a ja sen lähiympäristöä koskeva asemakaavan muutos-ehdotus n:o 1,661 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, jonka mukaisesti mainitusta korttelista oli muodostettu kolme uutta korttelia, asuntokorttelit n:ot 296 a ja 296 c, joista edellinen käsitti 10 ja jälkimmäinen 5 asuntontonttia, sekä julkisia rakennuksia varten tarkoitettu kortteli n:o 287, johon viimeksi mainittuun oli yhdistetty n. 8,300 m² käsittävä alue Hakaniementorin itäosasta. Korttelien n:ot 287 ja 296 a välinen uusi katu ehdotettiin Viherniemenkatu—Grönnäsgrändin nimiseksi sekä korttelien n:ot 296 a ja 296 c välinen kuja Hakaniemenkuja—Hagnäs grändin nimiseksi. Ehdotuksen mukaisesti poistettaisiin Sörnäisten rantatiellä Näkinkujasta länteen olevat satamaradan raiteet. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kortteleita n:ot 331 ja 361 koskeva asemakaavan- ja tonttijaonmuutos. Kiinteistölautakunta laaditti rakennuttajain vaatimuksia tyydyttääkseen liian suuria tontteja käsittäviä kaupungin XI ja XII kaupunginosissa omistamia kortteleita n:ot 331 ja 361 koskevat asemakaavan ja tonttijaon muutos-ehdotukset n:ot 1,603 ja 1,605. Edellisessä oli Pengerkadun tontit n:ot 13 ja 15 jaettu Pengerkadun tonteiksi n:ot 13a ja 13b sekä Sakarinkadun tontiksi n:o 4, minkä ohella tonttien entiset rakennusrajat oli järjestetty uudelleen ja pihamaalle merkitty istutettava alue. Samoin oli siinä tontilta n:o 9 poistettu siipirakennus ja pihamaalle merkitty istutettava alue. Jälkimmäisessä ehdotuksessa oli Aleksis Kiven kadun tontti n:o 20 jaettu kahtia, Kustaankadun tonteiksi n:ot 8a ja 8b merkityiksi, joille samoin kuin vieriselle Aleksis Kiven kadun tontille n:o 22 oli suunniteltu uudet rakennusrajat ja merkitty istutettava piha-alue. Puheena olevat asemakaavan muutosehdotukset niihin liittyvine tonttijakokarttoineen kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ ja sisäasiainministeriö vahvisti tämän päätöksen huhtikuun 25 ja 27 p:nä ³⁾.

¹⁾ Kvsto 16 p. syysk. 9 §. — ²⁾ S:n 4 p. maalisk. 8 §. — ³⁾ S:n 3 p. kesäk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 243 ja 244.

Korttelia n:o 332 koskeva asemakaavanmuutos. Asunto-oy. Agricolankulma nimisen yhtiön anomuksen johdosta sellaisten asemakaavamääräysten vahvistamisesta sen XI kaupunginosan korttelissa n:o 332 omistamalle Porthaninkadun tontille n:o 17, että sille rakennettavan talon vieraiseen tonttiin n:o 6 rajoittuvaan seinään saisi sijoittaa ikkunoita, kiinteistölautakunta laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,629, jossa korttelin tonteille n:ot 6, 8 ja 17 oli merkitty rakennusrajat ja tonteille n:ot 6 ja 8 vahvistettu rakennuskorkeudet ja istutetut piha-alat ottaen siihen puheena olevan anomuksen perusteella asemakaavamääräys tontin n:o 17 ikkunaoikeudesta tonttia n:o 6 vastaan. Kyseisen asemakaavan muutosehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ ja sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen elokuun 25 p:nä ²⁾.

Kortteleita n:ot 338a, 339 ja 358 koskevat asemakaavan- ja tonttijaonmuutokset. Koska XI ja XII kaupunginosassa oli useita kaupungin omistamia rakentamattomia tontteja, jotka joko olivat liian suuria vastataksien rakennuttajien vaatimuksia tai joiden rakennusrajoja olisi muutettava ajanmukaisemmiksi, kiinteistölautakunta laaditutti niiden kortteleita n:ot 338a, 339 ja 358 koskevat asemakaavan- ja tonttijaon muutosehdotukset n:ot 1,594, 1,592 ja 1,590 liittyen kahteen viimeksi mainittuun tonttijakokartat. Muutosehdotusten mukaan oli ensiksi mainitussa korttelissa muutettu Fleminginkadun tontin n:o 13 rakennusrajoja ja asemakaavamääräysten mukaan saatiin piha-alan alle rakentaa kellareita, toisessa oli Fleminginkadun tontit n:ot 12 ja 14 jaettu kolmeksi n:oilla 12a, 12b ja 14a merkityiksi erillisiksi tonteiksi ja viimeksi mainitussa oli Pengerkadun tontti n:o 33 jaettu kahtia merkiten uudet tontit n:oilla 33a ja 33b. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ ehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 13, 14 ja 16 p:nä tämän päätöksen ⁴⁾.

Kortteleita n:ot 338b ja 346 koskeva asemakaavan- ja tonttijaonmuutos. Kiinteistölautakunta laaditutti rakennettaviksi liian suuria XI kaupunginosan kortteleita n:ot 338b ja 346 koskevan asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen n:o 1,600, jonka mukaan edellisen korttelin tontti n:o 6 jaettaisiin kahtia, Harjutorin tontiksi n:o 12 ja Harjutorinkadun tontiksi n:o 4, sekä muodostettaisiin jälkimmäisen korttelin tontista n:o 6 Harjutorin tontti n:o 2, Helsinginkadun tontti n:o 4a ja Pengerkadun tontti n:o 24 ja tontista n:o 20 Aadolfinkadun tontti n:o 1 ja Harjutorin tontti n:o 6. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen toukokuun 2 p:nä ⁶⁾.

Korttelia n:o 388 koskeva asemakaavanmuutos. Perustettavan Asunto-oy. Saimaankatu 1 nimisen yhtiön anottua sellaisten rakennusrajojen ja korkeusmääräysten määrittämisestä XII kaupunginosan korttelissa n:o 388 olevalle Porvoonkadun tontille n:o 55, että sen Saimaankadun puoleiselle sivulle voitaisiin rakentaa 13 m:n levyinen ja osittain viisikerroksinen rakennus, joka vastaisi n. 44 huonetta, kiinteistölautakunta laaditutti tonttia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,655, minkä mukaisesti rakennuksen leveys olisi 13 m ja kattolistakorkeus + 42.0 m yli O-tason. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 13 p:nä tämän päätöksen ⁸⁾.

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 15 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 248. — ³⁾ Kvsto 22 p. tammik. 10 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. huhtik. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 242. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 10 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 244. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. elok. 21 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 250.

Korttelia n:o 416 koskeva asemakaavan- ja tonttijaonmuutos. Koulutontin luovuttamisesta Helsingin suomalaiselle yhteiskoululle XIII kaupunginosan korttelista n:o 416 johtuvan kyseisen korttelin uudelleenjärjestämisen aikaansaamiseksi kiinteistölautakunta saamansa kehoituksen ¹⁾ mukaisesti laaditti kaupunginvaltuustolle jo esitettyyn alustavaan luonnokseen perustuvan mainittua korttelia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,687 siihen liittyvine tonttijaonmuutoksineen. Luovutettava koulutontti oli siihen merkitty Nervanderinkadun n:o:ksi 13, eikä sille ehdotetun asemakaavamääräyksen mukaan saanut rakentaa muita asuinhuoneita kuin mitkä olivat rakennuksen hoitohenkilökunnalle tarpeellisia. Viereiselle Dagmarinkadun tontille n:o 3 oli piirrokseseen kirjaimilla A—B merkitylle osalle myönnetty julkisivuoikeus tonttia n:o 13 vastaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ kyseisen muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelia n:o 448 koskeva asemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuustolta saamansa kehoituksen ³⁾ mukaisesti kiinteistölautakunta laaditti XIII kaupunginosan korttelissa n:o 448 olevaa koulutarkoitukseen käytettäväksi myytävää Apollonkadun tonttia n:o 11 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,656, jonka valtuusto hyväksyi ⁴⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelin n:o 498 uudelleenjärjestely. Korttelin n:o 498 muuttamiseksi lamellirakennuskortteliksi laaditun uuden asemakaavan ⁵⁾ mukaan oli sen koillisosassa olevalle rakentamattomalle tontille n:o 64 Ruusulankatua pitkin sijoitettua 13 m:n levyistä rakennusala varten tontin länsirajaa siirretty n. 1.5 m länteenpäin, jolloin tontinomistaja, koska tämä supisti hänen rakentamisoikeuttaan entisestään, oli asettanut asemakaavanmuutoksen edellytykseksi, että hänelle korvauksena luovutettiin samassa korttelissa oleva pinta-alaltaan n. 511 m²:n suuruinen Minna Canthin kadun tontti n:o 5. Kiinteistölautakunnan sittemmin saatua sitoumuksen mainitun asemakaavanmuutoksen kautta entisistä tontista n:o 64 muodostettuun uuteen tonttiin n:o 4 yhdistetyn vuokralla olevaan alueeseen kuuluvan n. 1.5 m:n levyisen kaistaleen luovuttamisesta, joten kaupunki nyt voisi toteuttaa asiasta alustavasti tehdyn sopimuksen, kaupunginvaltuusto näin ollen päätti ⁶⁾:

luovuttaa tontin n:o 4 omistajalle vahvistetun asemakaavan mukaan mainittuun tonttiin liitetyn, sen länsirajalla olevan n. 1.5 m:n levyisen tonttikaistaleen;

luovuttaa alkuperäisen tontin n:o 64 omistajille tai heidän määräämälleen 420,000 markan arvoiseksi arvioidun Minna Canthin kadun tontin n:o 5 ehdoin: että tontin vastaanotto tapahtui aikaisintaan heinäkuun 1 p:nä 1936; että tontin omistaja antoi 126,000 markan suuruisen parhaimmalla etuoikeudella kiinnitetyn velkakirjan tontin rakennusajan täyttämistä 5 vuodessa; ja että kaupunki korvasi tontin omistajalle viimeksi mainitun tontin lainhuudatus- ja alkuperäisen tontin n:o 64 järjestelystä aiheutuvat kustannukset; sekä

myöntää kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan tähän tarkoitukseen 16,000 markan määrärahan.

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 17. — ²⁾ Kvsto 28 p. lokak. 17 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 18. — ⁴⁾ Kvsto 26 p. elok. 19 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 6 ja tämän kert. s. 3 ja 19. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 14 §.

Korttelia n:o 499 koskeva asemakaavanmuutos. Kiinteistö-oy. Töölönkatu 53 — Fastighets-ab. Tölögatan 53 nimisen yhtiön anottua XIV kaupunginosan korttelissa n:o 499 omistamansa Töölönkadun tontin n:o 53 asemakaavan muuttamista siten, että tontin Humalistonkadun puoleinen rakennusraja siirrettäisiin 1.2 m sisäänpäin, jolloin tontinomistaja samalla sitoutuisi supistamaan tontin Töölönkadun puoleisen rakennusosan enintään yksikerroksiseksi sekä antamaan kaupungin omistamalle viereiselle Töölönkadun tontille n:o 55 ikkunoikeuden tonttirajalle tulevaan rajaseinään, kiinteistölautakunta laaditutti tämän johdosta n:olla 1,607 merkityn puheena olevia tontteja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen, minkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 2 p:nä päätöksen ²⁾.

Korttelia n:o 517 koskeva asemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kiinteistölautakunnan XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 olevan Stenbäckinkadun tontin n:o 16 omistajan anomuksen johdosta tontin asemakaavaan merkittyjen rakennusrajain muuttamisesta siten, että rakennettavaksi suunniteltu autovaja voitaisiin sijoittaa tontin luoteiskulmaan kadun varrelle, laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,569 alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelia n:o 525 koskeva asemakaavan- ja tonttijakomuutos. Koska Toivonkadun pohjoisrajan epäsäännöllinen muoto huomattavasti haittasi Turuntieltä stadionille ja pallokentälle suuntautuvaa liikennettä, oli kaupungin viranomaisten puolesta tiedusteltu tähän katuun rajoittuvan XIV kaupunginosan korttelissa n:o 525 olevan Urheilukadun tontin n:o 2 omistavalta Ab. Julius Tallberg oy:lta, suostuisiko se ja millaisin ehdoin luovuttamaan kaupungille kyseisen katurajan oikaisemiseksi tällä kohdin tarvittavan n. 38 m² käsittävän osan tontin kaakkoiskulmasta. Yhtiö ilmoitti suostuvansa tähän järjestelyyn ehdoin, että se sai jakaa tämän sekä sen viereisen Turuntien tontin n:o 9 neljäksi tontiksi ja että yhtiölle myönnettäin oikeus rakentaa uudelle Turuntien kulmatontille yksi lisäkerros. Samalla yhtiön tulisi suostua tonttien rakennusrajain uudelleenjärjestelyyn. Asiasta laaditun muutosehdotuksen n:o 1,568, johon liittyi tonttijakokartta, kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾. Lisäksi valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen aikanaan laatimaan Ab. Julius Tallberg oy:n kanssa kyseisen tonttialueen luovuttamisesta kaupungille edellä luetelluin ehdoin koskevan sopimuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 12 p:nä asemakaavanmuutosta koskevan valtuuston päätöksen ⁵⁾.

Korttelia n:o 931 koskeva jaoituskaavanmuutos. Koska sen alue paremmin saataisiin vuokratuksi rakennustarkoituksiin nykyistä pienempänä, laadittiin Kumpulan korttelissa n:o 931 olevan Kymintien tontin n:o 44 jaoituskaavan muutosehdotus n:o 1,643, jonka mukaan tontti jaettaisiin kahtia. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ ehdotuksen.

Tonttien yhdistäminen. Sen johdosta, että Miekkakalan kiinteistö-oy. oli anonut III kaupunginosan korttelissa n:o 51 omistamiensa Ludviginkadun tonttien n:ot 1 ja 4 yhdistämistä jatkaakseen tontilla n:o 4 olevaa Helsingin sanomain toimitaloa tontille n:o 1, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,662 merkityn, mainittua korttelia koskevan asemakaavan ja siihen

¹⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 7 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 245. — ³⁾ Kvsto 16 p. syysk. 11 §; vrt. myös v:n 1928 kert. s. 8. — ⁴⁾ Kvsto 22 p. tammik. 11 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. huhtik. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 241. — ⁶⁾ Kvsto 13 p. toukok. 7 §.

liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen, johon sisältyvän asemakaavamääräyksen mukaisesti yhdistetyn tontin n:o 13 pinta-alasta saisi, jos tonttia käytettiin asuntotonttina, rakentaa 1,407 m², mikä pinta-ala yhteensä tulisi rakennetuksi siinäkin tapauksessa että tontit rakennettaisiin kumpikin erikseen. Jos yhdistettyä tonttia sitä vastoin käytettäisiin liiketarkoituksiin, voi maistraatti rakennusjärjestyksen 44 §:n mukaisesti erinäisin ehdoin sallia sen rakentamisen kauttaaltaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ muutosehdotuksen sekä alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tonttien jakaminen. Pohjoismaiden yhdyspankki oy:n anottua II kaupunginosan korttelissa n:o 33 omistamansa Aleksanterinkadun tontin n:o 11 jakamista myynnin helpottamistarkoituksessa kahdeksi erilliseksi tontiksi, kiinteistölautakunta tämän mukaisesti laaditutti n:olla 1,678 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen ynnä siihen liittyvän tonttijakokartan, joiden mukaan tonttien väliraja oli tehtävä suoraksi ja jätettävä aitaamatta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Sen jälkeen kun Asunto-oy. Majama bostads-ab. oli anonut VI kaupunginosan korttelissa n:o 123 omistamansa Pursimiehenkadun tontin n:o 24 jakamista kahtia, kiinteistölautakunta laaditutti tätä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,691 tonttijakokarttoineen, ottaen tällöin huomioon, että osa rakennuksista rakennettiin matalammiksi ja uusien tonttien väliraja jätettiin aitaamatta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ tämän muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tekniska byrån Commercial ab. yhtiön anomuksen johdosta XI kaupunginosan korttelissa n:o 335 omistamansa Franzéninkadun tontin n:o 22 jakamisesta kolmeksi eri tontiksi kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,665 merkityn asemakaavan muutospirustuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, minkä muutosehdotuksen mukaan kyseisestä tontista muodostettaisiin Franzéninkadun tontti n:o 22a, Fleminginkadun tontti n:o 9a ja Agricolankujan tontti n:o 8, ehdottaen asemakaavamääräyksissä, että A:lla merkitylle tontin n:o 22a osalle saataisiin rakentaa ainoastaan yksikerroksinen rakennus, että tonttien välirajat jätettäisiin aitaamatta, että tonteille n:ot 8 ja 9a saataisiin ajaa tontin n:o 22a pihamaan kautta sekä että tonteilla n:ot 8 ja 9a olisi julkisivuoikeus tonttia n:o 22a vastaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁴⁾ kyseisen asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Rakennuksen ullakkokerroksen sisustaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁵⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman asemakaavapiirroksen n:o 1,622, johon asemakaavamääräyksenä oli otettu määräys siitä, että Asunto-oy. Bulevarden 15 bostads-ab. nimisen yhtiön IV kaupunginosan korttelissa n:o 72 omistamalla Bulevardin tontilla n:o 10 olevaan piharakennukseen saatiin sallitun kerrosluvun lisäksi järjestää enintään 70 m² käsittävä asuntokerros, ollen henkilö, jonka asuntoon tämä liitettäisiin sitoutunut suorittamaan korvauksena kaupunginkassaan 12,000 markkaa muutosehdotuksen tultua lopullisesti hyväksytyksi. Sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 29 p:nä tämän päätöksen⁶⁾.

¹⁾ Kvsto 16 p. syysk. 13 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 18 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 16 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 10 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 9 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 247 ja tämän kert. s. 148.

Rakennuksen torniosan sisustaminen. Kreikkalais-katolisen seurakunnan rakennustoimikunnan anottua saada rakentaa I kaupunginosan korttelissa n:o 45 olevalle Liisankadun tontille n:o 1 tulevan uudisrakennuksensa torniosan sikäli vahvistetuista asemakaavamääräyksistä poikkeavasti, että tornin itäosa tulisi 1.15 m leveämmäksi kuin mitä asemakaava edellytti ja tornikerroksen parvekkeelle sisustettaisiin kaksi pinta-alaltaan yhteensä 18.3 m²:n suuruista huonetta, kiinteistölautakunta tämän mukaisesti laaditutti asemakaavapiirroksen n:o 1,689 kyseisen tontin asemakaavamääräysten täydentämiseksi, minkä ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ Asunto-oy. Kasarminkatu 8 nimisen yhtiön VII kaupunginosan korttelissa n:o 105 olevalle Kasarmikadun tontille n:o 19 rakennetun talon torniosan sisustamista koskevan kiinteistölautakunnan laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,668 siihen liittyvine asemakaavamääräyksineen saatuaan sitoumuksen yhteensä 60,000 markan korvausmäärän suorittamisesta kaupungille heti muutosehdotuksen tultua lopullisesti vahvistetuksi. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Asunto-oy. Hämeentähdän anottua saada sisustaa XI kaupunginosan korttelissa n:o 343 omistamalleen Helsinginkadun tontille n:o 2 suunnitellun uudisrakennuksen torniosan ja järjestää tontin rajat anomukseen liitetyn piirustuksen mukaisesti sekä sitouduttua suorittamaan kaupungille torniosan sisustamisoikeuden korvauksena yhteensä 44,000 markkaa, kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kiinteistölautakunnan tämän johdosta laadituttaman asemakaavapiirroksen n:o 1,667 kyseisen tontin asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muuttamisesta ynnä asemakaavamääräysten vahvistamisesta alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ 12 huoneen sisustamisoikeutta Duodecimin sairaala oy:n XIV kaupunginosan korttelissa n:o 464 omistamalle Pohj. Hesperiankadun tontille n:o 19 rakennetun uudisrakennuksen torniosaan tarkoittavan kiinteistölautakunnan laadituttaman asemakaavapiirroksen n:o 1,677 mainitulle tontille puheena olevassa suhteessa vahvistettavista asemakaavamääräyksistä, yhtiön sitouduttua suorittamaan tästä oikeudesta yhteensä 180,000 markan suuruisen korvausmäärän kaupunginkassaan muutosehdotuksen tultua lopullisesti vahvistetuksi. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Rakentamisoikeuden lisääminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ puolestaan kiinteistölautakunnan tonttien omistajan, Esplanaadi 14 oy:n, anomuksesta laadituttaman asemakaavapiirroksen n:o 1,638 III kaupunginosan korttelissa n:o 49 olevain Kasarmikadun tonttien n:ot 2 ja 4 asemakaavamääräysten vahvistamisesta siten, että yhtiö saisi rakentaa uudisrakennuksensa koko Kasarmikadun julkisivun pituudelta rakennusjärjestyksen sallimaa rakennuskorkeutta korkeammaksi eli tasoon + 31.5 m sekä sisustaa uudisrakennuksensa ullakkokerroksen ravintola- ja liikehuoneistoiksi. Kun kattolista tulisi ulottumaan Kasarmikadun puolella 26 m:n päähän tontin kulmasta lukien ja rakennusjärjestys salli ainoastaan 15 m:n pituisen rakennusosan rakentamisen seitsenkerroksiseksi, aiheutui tästä 115 m²:n suuruinen pinta-alan lisäys. Ullakkokerroksen osalle tuli lisäksi lisäpinta-

¹⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 15 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 12 §. — ³⁾ S:n 16 p. syysk. 8 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 17 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 8 §; ks. myös tämän kert. s. 148.

alaa 1,015 m². Lisäpinta-alasta suoritettavan korvauksen maksamisesta asemakaavapiirroksen tultua lopullisesti vahvistetuksi yhtiö oli jättänyt kaupungille sitoumuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti tämän valtuuston päätöksen kesäkuun 25 p:nä ¹⁾.

Erään rakentamishdon määrittelemien. Ab. Hamstern oy:n tiedusteltua viitaten rakennusjärjestyksen 50 §:n 1 momentin 1 kohtaan niin kuin se kuuluu heinäkuun 29 p:nä 1929 muutettuna, millä ehdoin se saisi rakentaa II kaupunginosan korttelissa n:o 35 omistamalleen Aleksanterinkadun tontille n:o 14 suunnittelemansa uudisrakennuksen suurimpaan sallittuun korkeuteen eli + 29 m yli 0-tason, kaupunginvaltuusto vahvisti ²⁾ sen mainitusta oikeudesta suoritettavan korvausmäärän 750,000 markaksi ollen se maksettava viimeistään marraskuun 1 p:nä.

Korvaus rakennusoikeuden lisäämisestä. Hämäläisten talo oy:n anottua, että se vapautettaisiin suorittamasta sovittua korvausmäärää oikeudesta rakentaa IV kaupunginosan korttelissa n:o 162 omistamansa Kampinkadun tontit n:ot 4 ja 6 poiketen rakennuskorkeutta koskevista rakennusjärjestyksen määräyksistä tai ainakin myönnettäisiin sille lykkäystä sen suorittamisessa, kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ sille lykkäyksen mainitun korvauksen suorittamisessa edelleen viideksi vuodeksi, jona aikana korvausmäärälle ei tarvinnut suorittaa korkoa.

Kortteleita n:ot 79 ja 157 koskeva rakennuskielto. Sisäasiainministeriö kielsi ⁴⁾ kaupunginvaltuuston esityksen ⁵⁾ mukaisesti lokakuun 20 p:nä uudisrakennusten rakentamisen IV kaupunginosan kortteleissa n:ot 79 ja 157 oleville Hietalahdenkadun tontille n:o 1, Eerikinkadun tontille n:o 37 ja Ruoholahdenkadun tontille n:o 18 ilman maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta, kuitenkin asemakaavalain 67 §:n säännösten mukaisesti, ollen kielto voimassa siksi kuin valtuusto oli hyväksynyt kyseisten tonttien suunnittelun alaisena olevan asemakaavanmuutoksen, ei kuitenkaan kauemmin kuin v:n 1937 loppuun, ellei määräaikaa erityisistä syistä jatkettu.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Unioninkadun talon ja tontin n:o 2 osto. Herra A. Laaksosen y.m. tarjottua kaupungille ostettavaksi I kaupunginosan korttelissa n:o 45 omistamansa Unioninkadun tontin n:o 2 taloineen kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ ostaa ne 3,000,000 markan kauppahinnasta, jolloin tonttia rasittamaan jäävät mahdolliset kiinnitykset oli vähennettävä kauppahinnasta. Tarvittava määräraha päätettiin merkitä v:n 1937 talousarvioon ⁷⁾ oikeuttaen kuitenkin kaupunginhallitus käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Magnuskärr nimisen asutustilan osto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ 300,000 markan kauppahinnasta rasitevapaana ostaa maanviljelijä A. Kotisalolta kaupungin omistamien maiden välissä Helsingin pitäjän Kaarelan kylässä olevan Magnuskärr nimisen asutustilan, jonka kokonaispinta-ala oli 39.9 ha, josta 12 ha viljeltyä ja 13 ha viljelyskelpoista maata. Kauppahinta

¹⁾ Kvsto 26 p. elok. 3 §; vrt. myös Kunnall. asetuskok. s. 246. — ²⁾ Kvsto 7 p. lokak. 15 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 39 §; vrt. myös v:n 1931 kert. s. 47. — ⁴⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 1 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 14. — ⁶⁾ Kvsto 13 p. toukok. 10 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 67. — ⁸⁾ Kvsto 22 p. tammik. 16 §; ks. myös tämän kert. s. 101

päätettiin merkitä v:n 1937 talousarvioon, oikeuttaen kuitenkin kaupunginhallitus ennakoita kertomusvuonna käyttämään mainittua määrärahaa.

Maatilan ostaminen perustettavaa työlaitosta varten. Työlaitoksen laajentamista selvittämään asetetun komitean kaupunginhallituksen kehoituksesta ¹⁾ valmisteltua edelleen kysymystä työlaitoksen sijoittamisesta maaseudulle ja laadittua uuden tätä koskevan esityksen ²⁾, kaupunginvaltuusto miltei kokonaan sen mukaisesti päätti ³⁾ kumoten naisten työlaitospaviljongin rakentamista kunnalliskodin läheisyyteen koskevan päätöksensä ⁴⁾:

että kaupunki ostaa perustettavaa työlaitosta varten Oy. Maalta 3,300,000 markan suuruista kauppahinnasta Tervalammen kartanoksi sanotut yhteiseltä pinta-alaltaan 819.435 ha:n suuriset Teirlän RN 2¹⁴ ja Eriksbergin RN 3²¹ yhdysviljelyksessä olevat perintötilat Vihdin pitäjän Tervalammen kylästä;

että edellä mainittu kauppahinta saadaan maksaa v:n 1931 talousarviossa kunnalliskodin yhteyteen rakennettavaa naisten työkotipaviljonkia varten varatusta 3,500,000 markan suuruudesta siirtomäärärahasta;

antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi anoa valtionapua edellä mainittujen tilojen ostamisesta työlaitosta varten aiheutuviin menoihin;

luovuttaa köyhäinhuoltolautakunnan hallintoon kyseiset tilat; sekä antaa köyhäinhuoltolautakunnan tehtäväksi ensi tilassa laatia esityksen työlaitoksen johtokunnan asettamiseksi sekä muiksi toimenpiteiksi, jotka tilojen ostamisesta ja työlaitoksen sinne perustamisesta johtuvat.

Borgs nimisen tilan ostotarjous. Kaupunginvaltuusto epäsi ⁵⁾ Mellunkylässä olevan Borgs nimisen tilan myyntiä kaupungille koskevan herrojen H. Wihtolin ja G. Holmin tekemän tarjouksen.

Hietalahdenkadun leventäminen. Asunto-oy. Kalevankatu 53:n, IV kaupunginosan kortteleissa n:o 79 olevan Kalevankadun tontin n:o 34 omistajan, tarjouduttua luovuttamaan kaupungille suunniteltua Hietalahdenkadun 19 m:iin leventämistä varten 4 m:n levyisen kaistaleen kyseisestä tontistaan anoen tämän luovutuksen vastikkeena saada rakentaa sille uudisrakennuksen Kalevankadun puolella 18 m:n pituudelta kuusikerroksiseksi, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laatia asemakaavan muutosehdotuksen kyseisestä Hietalahdenkadun leventämisestä sekä samalla kadun leventämisen turvaamiseksi muiltakin osiltaan tehdä valtioneuvostolle esityksen asemakaavalain 16 §:n mukaisesti rakennuskiellon antamisesta kortteleissa n:ot 79 ja 157 oleville Hietalahdenkadun tontille n:o 1, Eerikinkadun tontille n:o 37 ja Ruoholahdenkadun tontille n:o 18. Sittenmin kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä edellä mainitulla tavalla laaditun katumaan luovuttamista koskevan sopimuksen.

Luodolla olevain rakennusten y.m. osto. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁸⁾ kaupunginhallituksen 28,000 markan kauppahinnasta, joka osoitettiin pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä valtuuston käyttövaroista, ostamaan kaiken Luodolla olevan omaisuuden saaren entisen ravintolan uudelleenkunnostamista varten.

Eräiden Tervasaaren rakennusten osto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ Oy. Tervasaaren telakan tarjouksen yhtiön kaikkien mainitulla kaupungilta

¹⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 85. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 1. — ³⁾ Kvsto 12 p. helmik. 9 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1930 kert. s. 36. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. toukok. 11 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. huhtik. 12 §; ks. myös tämän kert. s. 4 ja 13. — ⁷⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 14 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 16 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 31 §.

vuokratulla saarella olevien rakennusten ja laitosten myymisestä kaupungille, irtaimistoa lukuunottamatta, yhtiön 18,000 markan vuokravelan kuittaamiseksi, edellytyksin, että rakennukset luovutettiin rasitevapaina ja että kaupunki sai hyväksyttävän takuun kaikkien mahdollisten tappioiden korvauksesta, joita sille saattoi aiheutua myynnin raukeamisesta jostain syystä. Tätä varten osoitettiin kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä valtuuston käyttövaroista 18,000 markkaa.

Kaupungin ja sen evankelis-luterilaisten seurakuntain välinen tilusvaihto. Tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastamisesta annetun lain johdosta joutui kaupungin ja sen evankelis-luterilaisten seurakuntain välillä tehtävä tilusvaihtosopimus¹⁾ uuteen vaiheeseen ollen vaihtoon sisältyvillä alueilla A ja B eräitä vuokrapalstoja, jotka lankesivat edellä mainitun lunastusoikeutta koskevan lain piiriin. Alueella A oli tällaisia vuokra-alueita kaksi, leskivaimo V. Nummelinille kuuluva palsta n:o 27 ja leskivaimo M. Bergmanille kuuluva palsta n:o 25. Edellinen ilmoitti suostuvansa luopumaan seurakunnille joutuvasta alueensa osasta, joka käsitti 0.636 ha peltoja ja 0.016 ha tonttimaata, 5,000 markan suuruisesta kertakaikkisesta korvauksesta, jälkimmäinen taas 0.080 ha peltoa ja 0.008 ha tonttimaata käsittävästä alueensa osasta edellytyksin, että hänelle entisin ehdoin vuokrattiin pinta-alaltaan kaksi kertaa suurempi alue metsämaata. Alueella B sijaitsevien vuokra-alueiden omistajain kanssa sitä vastoin ei päästy minkäänlaisiin tuloksiin, joten tätä aluetta ei lainkaan voitaisi seurakunnille luovuttaa. Tilusvaihdon toteuttamiseksi siltä osalta kuin se sillä hetkellä oli mahdollista jättäen muut osat vastaisen varaan, kaupunginhallitus ehdotti, että seurakunnat luovuttaisivat vaihtosopimuksessa kaupungin käytettäväksi osan Harjun ruumishuonetta kaupungin luovuttaessa niille alueen A ja että seurakunnat luovuttaisivat kaupungille Puodinkylän hautausmaa-alueesta 8.5 ha:n suuruisen alueen F kaupungin luovuttaessa niille hautausmaahan rajoittuvan yhtä suuren alueen E. Lisäksi seurakunnat luovuttaisivat kaupungille Malmin hautausmaan luoteispuolelta alueen C kaupungin luovuttaessa seurakunnille karttaan merkityt Malmin hautausmaan eteläpuolella olevan Tallbacka nimiseen tilaan RN 8⁹³ kuuluvan palstan H, Malmin hautausmaan länsipuolella olevan Helsinkiin johtavan maantien, tältä hautausmaalle erkanevan tien sekä hautausmaan aidan rajoittaman kolmionmuotoisen maakappaleen G sekä osan Malmin hautausmaan eteläpuolella olevasta, hautausmaan sekä Tallbackan ja Haagan tiloista erotettujen, seurakuntain omistamien tilain välillä olevasta tiemaasta I, jota ei voitu luovuttaa vapaana sitä rasittavasta tienkäyttöoikeuksista, mihin seurakunnat kuitenkin olivat ilmoittaneet suostuvansa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ vaihtosopimuksen laadittavaksi tämän mukaisesti sekä myönsi kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 5,000 markkaa leskivaimo Nummelinille suoritettavaa korvausta varten.

Ampumarataolojen järjestämistä tarkoittava valtion ja kaupungin välinen tilusvaihto. Puolustusministeriön tultua pääkaupungin puutteellisten ampumarataolojen parantamista tutkiessaan sellaiseen tulokseen, että kaupunkiin oli järjestettävä yksi täydellinen ampumarata sekä kaikenlaisten ampumarajoitusten että -kilpailujen pitämistä varten, ollen ainoiksi tähän sopiviksi paikoiksi katsottava eräät kaupungin omistamat Viikin latokartanoon osittain kuuluvat alueet, asiasta käytiin neuvotteluja, päätyen tällöin

¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 9 ja v:n 1935 kert. s. 11 ja 87. — ²⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 3 §.

lopulta siihen, että alueluovutus ampumarataa varten parhaiten tapahtuisi tilusvaihdoin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ puolestaan laaditun tilusvaihtosopimusehdotuksen eräin kaupunginhallituksen ehdottamin muutoksin.

Eräitä Malmin kylän alueita koskeva tilusvaihto. Uudelleen läänin maaherran pyydettyä kaupunginhallituksen välityksellä kiinteistölautakunnan lausuntoa perusteilla olevan Primo oy:n laskuun tehdystä anomuksesta, joka koski rakennusluvan myöntämistä sen tehdasrakennusta varten hankituille Helsingin maalaiskunnan Malmin kylässä oleville tiloille Vieremä RN5¹¹², Marjala RN5¹¹³, Koivuharju RN5¹¹⁴, Nurmikko RN5¹¹⁰, Koivula RN5¹¹¹ ja Kotola RN5¹¹⁹, kiinteistölautakunta katsoen, että tämä rakennusyritys suurta haittaa kaupungin näitä tiloja ympäröiville asutusalueille tuottavana olisi saatava ehkäistyksi, puolsi alueiden vaihtamista toisiin. Yhtyen tähän kaupunginvaltuusto päätti²⁾ hyväksyä kaupungin ja Primo oy:n kesken toimeenpantavaksi tilusvaihdon, jonka mukaan yhtiö luovuttaisi kaupungille edellä mainitut tilat rasitevapaina, jolloin kaupunki puolestaan luovuttaisi yhtiölle kaksi yhteensä 18,000 m²:n suuruista samassa kylässä omistamiensa Filpus RN7¹⁵⁷ ja M 13 RN7⁷² nimisten tilain aluetta, joiden erottamisen yhtiö kustantaisi.

Siltavuorenpenkereen eräiden tonttien myynti valtiolle. Vastauksena opetusministeriön tekemään tätä koskevaan tiedusteluun³⁾ kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ ilmoittaa suostuvansa myymään I kaupunginosan korttelissa n:o 45 olevat rakentamattomat Siltavuorenpenkereen tontit n:ot 1, 2 ja 3 valtiolle yhteensä 2,040,000 markan kauppahinnasta, edellytyksin että noudatettiin rajoitettua rakentamisoikeutta, jonka mukaan tonteille sai rakentaa ainoastaan 157 huonetta, ja ehdoin että kaupungille varattiin oikeus rakentaa viemärijohto kyseisten tonttien alle. Kauppahinnan suorituksen valtuusto edelleen katsoi voivan tapahtua tilusvaihdoin, jonka yksityiskohdista ja vaihto-objektista oli erikseen sovittava valtion kanssa.

Ruusulankadun tontin n:o 8 ja Töölönkadun tontin n:o 35 myynti. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ myydä Ab. Kammio sjukhem oy:lle, joka aikaisemmin oli ostanut kaupungilta eräät naapuritontit⁶⁾, sen vuokra-alueeseen kuuluvat XIV kaupunginosan korttelissa n:o 478 olevat Ruusulankadun tontin n:o 8 ja Töölönkadun tontin n:o 35 ehdoin, että:

tonttien yhteinen kauppahinta on 1,820,000 markkaa, josta 15 % maksetaan viimeistään lokakuussa 1942 ja jäännös 10 vuoden kuluessa sen jälkeen 10 %:n kuoletusmaksuin ja 6 %:n vuotuisin koroin, mikä korko lasetaan marraskuun 1 p:stä 1942, ollen yhtiön siihen mennessä maksettava vuokra vastaava korko;

yhtiö sitoutuu ylläpitämään sairaalaansa sen nykyisessä laajuudessa v:n 1940 loppuun uhalla, että sairaalan lopettaessa tätä ennen toimintansa on nyt myytävien tonttien kauppahintaa ryhdyttävä maksamaan heti tavanomaisia tontinmyyntiehtoja noudattaen;

tontit rakennetaan 3 ja viimeistään 6 vuoden kuluessa siitä päivästä, jolloin yhtiön korttelissa ylläpitämä sairaala lopettaa toimintansa;

kaupunki ei ole velvollinen rakentamaan tonttien edustalla olevia katuja ennen kuin tonteille ryhdytään rakentamaan asuntotaloja;

tonttien ja katujen rakentamista koskevat määräykset otetaan edellä selostetussa muodossa kauppakirjaan sekä merkitään tonttikirjaan;

¹⁾ Kvsto 16 p. syysk. 14 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 15 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 11. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 12 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. jouluk. 18 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1919 kert. s. 16.

ostaja suostuu sellaiseen asemakaavanmuutokseen, jonka mukaan tonteille vahvistetaan rakennusraajat, jotka edellyttävät 14 m:n levyisiä rakennuksia; sekä

muuten sovelletaan kaupungin yleensä käyttämiä kauppaehtoja.

Koulutonttien luovutusehtojen muuttaminen. Parin kaupungin luovuttaman koulutonttien omistajain tavallisten asuntorakennusten pystyttämistä tonteilleen koskevain anomusten ¹⁾ johdosta tutkittiin koulutonttien luovutusehtoja yleensä ja havaittiin tällöin, ettei mainitunlaisia tontteja luovutettaessa ollut noudatettu mitään yhtenäistä menettelyä. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä määrätyt oppikoulutontteja luovutettaessa sovellettavat periaatteet.

Tontin luovuttaminen Svenska samskolan i Helsingfors nimiselle koululle. Ennen kuin korttelissa n:o 234 olevaa Stiftelsen svenska samskolan i Helsingfors nimiselle säätiölle vuokrattavaksi päätettyä ³⁾ Merikadun tonttia n:o 2 koskeva vuokrasopimus oli allekirjoitettu, mainitun koulun johtokunta teki uuden asiaa koskevan anomuksen, jossa pyydettiin tontin vahvistetun vuokramaksun alentamista. Anomuksen johdosta säätiön kanssa käydyissä neuvotteluissa tämä ilmoitti olevansa halukas luopumaan kyseisestä vuokraoikeudesta, jos koulurakennusta varten luovutettiin korttelissa n:o 183 olevat Laivurinkadun tontit n:ot 1 ja 3 täysin omistusoikeuksin ja valtuuston hyväksymän koulutonttien luovutusta koskevin luovutusehdoin. Tällöin kaupunginvaltuusto purkaen edellä mainitun Merikadun tontin n:o 2 vuokraamista koskevan päätöksensä päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään säätiölle 741,000 markan kauppahinnasta ja koulutontteja luovutettaessa käytettävien ehdoin Laivurinkadun tontit n:ot 1 ja 3 niin pian kuin niillä toimiva lastensuojelulautakunnan alainen vastaanottokoti oli siirretty muualle ja sitten kun oli vahvistettu tontteja koskeva asemakaavan ja tonttijaonmuutos, jossa ne merkittäisiin koulutontteiksi ja tonttiin n:o 1 liitettäisiin siihen rajoittuva kuja.

Tontin luovuttaminen Helsingin suomalaiselle yhteiskoululle. Helsingin suomalaisen yhteiskoulun anottua tontin luovuttamista rakennettavan uuden koulutalonsa paikaksi kiinteistölautakunta laati ehdotuksen XIII kaupunginosan korttelin n:o 416 tontin luovuttamisesta tähän tarkoitukseen, jolloin ehdotuksen mukaisesti korttelin koko pinta-alasta varattaisiin n. 7,193 m² puistoksi ja leikkikentiksi, kyseiselle koululle n. 2,217 m² ja n. 1,290 m² esim. jonkun julkisen rakennuksen paikaksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ periaatteellisesti tämän ehdotuksen kehoittaen lautakuntaa laadittamaan korttelia koskevan lopullisen asemakaavan järjestelyehdotuksen, jonka esittelyn yhteydessä lopullisesti päätettäisiin koulutontin luovuttamisesta.

Lautakunnan sittemmin laadittua mainitun alustavaan luonnokseen perustuvan asemakaavanmuutosehdoksen ⁶⁾ valtuusto hyväksyen sen päätti ⁷⁾ oikeuttaa lautakunnan ilman huutokauppaa myymään Suomalainen yhteiskoulu oy:lle muutoksen asianmukaisen vahvistuksen jälkeen korttelissa n:o 416 olevan koulutontiksi merkityn Nervanderinkadun tontin n:o 13 ehdoin, että:

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 15 ja 33 §. — ²⁾ S:n 4 p. maalisk. 5 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 113. — ³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 17. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 20 ja 21. — ⁵⁾ Kvsto 26 p. elok. 45 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 9. — ⁷⁾ Kvsto 28 p. lokak. 17 §.

kauppahinta, joka jätetään korottomaksi lainaksi, on 2,888,500 markkaa, erääntyen se maksettavaksi, jos tontinomistaja myy tontin, ellei valtuusto katso voivansa jatkaa lainasuhdetta;

edellä mainitun lainan ja rakennusvelvollisuuden mahdollisesta laiminlyönnistä johtuvan maksusuorituksen vakuudeksi on tonttiin ja sille rakennettaviin rakennuksiin annettava kiinnitys etuoikeuksin niiden kiinnitysten jälkeen, jotka vastaavat 75 % tontille pystytettävien rakennusten rakennuskustannuksista;

tontille tulevien rakennusten piirustukset ja kustannusarviot on alistettava kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi; sekä muuten on noudatettava voimassa olevia tontinmyyntiehtoja.

Tontin luovuttaminen Helsingin V yhteiskoululle. Huoneiston järjestämiseksi Yksityisluokat nimisen koulun tehtyä vararikon sen toimintaa jatkavalle Helsingin V yhteiskoululle kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan myymään perustettavalle Helsingin V yhteiskoulun talo oy:lle ilman huutokauppaa XIII kaupunginosan korttelissa n:o 448 olevan Apollonkadun tontin n:o 11 ehdoin, että:

tontti merkitään asemakaavaan koulutontiksi ja asemakaavamääräyksen määrätään, ettei sille saa rakentaa muita asuinhuoneistoja kuin mitä rakennuksen hoitohenkilökunta tarvitsee;

kauppahinta, joka jätetään korottomaksi lainaksi, on 828,000 markkaa erääntyen maksettavaksi, jos tontin omistaja myy tontin, ellei kaupunginvaltuusto katso voivansa jatkaa lainasuhdetta;

tämän lainan ja rakennusvelvollisuuden mahdollisesta laiminlyönnistä johtuvan maksusuorituksen vakuudeksi on tonttiin ja sille rakennettaviin rakennuksiin annettava kiinnitys etuoikeuksin niiden kiinnitysten jälkeen, jotka vastaavat 75 % tontille rakennettavien rakennusten rakennuskustannuksista;

tontille rakennettavien rakennusten piirustukset ja kustannusarviot on alistettava kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi; sekä muuten on noudatettava voimassa olevia myyntiehtoja.

Tontin luovuttaminen Helsingin keskuksen yhteiskoululle. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään ilman huutokauppaa Helsingin keskuksen yhteiskoulun koulutalon rakentamista varten perustettavalle yhtiölle XIV kaupunginosan korttelissa n:o 499 olevan Töölönkadun tontin n:o 55 ehdoin, että:

tontti merkitään asemakaavaan koulutontiksi ja määrätään asemakaavamääräyksillä, ettei sille saa rakentaa muita asuinhuoneistoja kuin mitä rakennuksen hoitohenkilökunta tarvitsee;

kauppahinta, joka jätetään korottomaksi lainaksi, on 603,500 markkaa, erääntyen se maksettavaksi jos tontinomistaja myy tontin, ellei valtuusto katso voivansa jatkaa lainasuhdetta;

tämän lainan ja rakennusvelvollisuuden mahdollisesta laiminlyönnistä johtuvan maksusuorituksen vakuudeksi on tonttiin ja sille rakennettaviin rakennuksiin annettava kiinnitys etuoikeuksin niiden kiinnitysten jälkeen, jotka vastaavat 75 % tontille tulevien rakennusten rakennuskustannuksista;

tontille rakennettavien rakennusten piirustukset ja kustannusarviot on alistettava kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi; sekä muuten on noudatettava voimassa olevia myyntiehtoja.

¹⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 6 §; ks. myös tämän kert. s. 9. ja 106 — ²⁾ Kvsto 16 p. syysk. §. 16.

Mjölbollstadin parantolan maa-alueen luovuttaminen. Yleisen maantien siirtämisen vuoksi Mjölbollstadin parantolan alueella tarvittiin eräs Karjaan pitäjän Mjölbollstadin kylässä olevaan Karjaan seurakunnan omistamaan Mengelsin tilaan n:o 7 kuuluva maa-alue, minkä alueen vastikkeena seurakunnan oli saatava 462 m² maata parantolan samassa kylässä omistamasta Skräddarsin verotilasta n:o 6 pitkin Mengelsin tilan rajaa. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ puolestaan valtuuttaa parantolan kuntainliiton liittohallituksen luovuttamaan mainitun maa-alueen.

Tontin luovutusehtojen muuttaminen. Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnan tehtyä tätä koskevan anomuksen kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyi²⁾ piirille luovutetun³⁾ Pohj. Hesperiankadun tontin n:o 15 luovutusehdot muutettaviksi seuraaviksi:

Kauppahinta, 4,320,000 markkaa, saa jäädä korottomaksi lainaksi, joka erääntyy maksettavaksi, jos kiinteistöä ryhdytään vastoin sellaista rajoitusta, että sen vuokrahuoneistoiksi tarkoitettu osa saa nousta enintään 25 %:iin rakennuksen kuutiotilavuudesta, käyttämään muihin kuin suojeluskunnan tarkoituksiin tai ellei tonttia ole rakennettu valmiiksi v:n 1941 loppuun mennessä;

tämän lainan vakuudeksi on otettava kiinnitys tonttiin ja sille rakennettaviin rakennuksiin niiden kiinnitysten jälkeen, jotka vastaavat 75 % tontille rakennettavan talon rakennuskustannuksista;

tontille aiotut rakennukset on suunniteltava hyväksytyin julkisivukaa-vion mukaan ja asemakaavaan merkityt rakentamattomat alueet järjestettävä istutuksilla varustetuiksi etupihoiksi; sekä

tontille rakennettavien rakennusten piirustukset ja kustannusarviot on alistettava kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Tontinmyyntiä koskevan päätöksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto oli oikeuttanut kiinteistölautakunnan myymään Osuusliike Elannolle tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi XIV kaupunginosan korttelissa n:o 477 sijaitsevan Turuntien tontin n:o 40⁴⁾. Kun asemakaavaa sittemmin oli muutettu kaupunginvaltuusto osuuskunnan anomuksesta päätti⁵⁾ muuttaa tontinmyyntipäätöstään siten, että tontti oli luovutettava Asunto-oy. Turuntie 40 nimiselle yhtiölle, jonka osakkeet olivat edellä mainitun osuuskunnan hallussa.

Korttelin n:o 498 eräiden tonttien omistajille päätettiin⁶⁾ luovuttaa mainittua korttelia koskevan asemakaavanmuutoksen edellyttämät alueet.

Vanda puistokylän kahden vuokra-alueen myynti vuokraajalle. Lämmit-täjä K. A. Järvisen ostettua herra K. A. ja rouva E. Laineen Ab. parkstad Vanda puistokylä oy:ltä vuokraaman Helsingin pitäjän Tapaninkylässä olevan U 372 nimisen tilan RN 6²⁸³ vuokraoikeuden sekä johtaja E. Vuorion herra E. A. Salmisen samalta yhtiöltä vuokraaman Ny 221 nimisen Tapaninkylän tilan RN 3⁴¹ vuokraoikeuden, ollen yhtiö kummassakin tapauk-sessa vuokravälikirjan mukaisesti velvollinen vuokramaksujen tultua täyteen määrään suoritetuiksi luovuttamaan tilan omistusoikeuden vuokraajalle, kaupunginvaltuusto, koska mainittu yhtiö oli purettu ja kaupunki vastasi sen sitoumuksista, ostajain puolestaan suoritettua vuokrasopimuksen mukaiset maksut oikeutti⁷⁾ kaupunginhallituksen laatimaan heidän kanssaan kysei-siä tiloja koskevat kaupunkipakirjat.

¹⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 11 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 19 §. — ³⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 12.—

⁴⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 5 ja 14. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 12 §. — ⁶⁾ Vrt. tämän kert. s. 9. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. elok. 44 § ja 11 p. marrask. 25 §.

3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset.

Vuokraoikeuden osto pakkohuutokaupalla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupungille kiinnitetyn vuokrasaatavan suoritukseksi pakkohuutokaupalla myydyn ruokatavarakauppias A. E. Ekbergin ja hänen vaimonsa vuokraoikeuden Helsingin pitäjän Talin kylässä olevaan Övergård Reimars nimiseen osaan RN 3¹ Reimarsin perintötalosta n:o 3 ynnä sillä oleviin rakennuksiin käsittävän oston kaupungille 7,612 markan hinnasta. Kauppahinta osoitettiin pääluokkaan Kiinteistöt sisältyivistä valtuuston käyttövaroista.

Erään korttelin n:o 215 alueen vuokralleanto. Oy. Autopalatsin tehtyä tätä koskevan anomuksen kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan sopiviksi katsomillaan ehdoilla vuokraamaan sille rakennettavan autohallin paikaksi 10 vuoden ajaksi karttapiirroksen tarkemmin merkityn 6,600 m²:n pinta-alaisen IV kaupunginosan korttelin n:o 215 sen osan alueen, joka laadittuun asemakaavaehdotukseen oli merkitty kortteliksi n:o 215a.

Maa-alueen vuokraaminen kaasuoiljynjakeluaseman paikaksi. Kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Oy. Omnibus ab. nimiselle yhtiölle IV kaupunginosan korttelista n:o 217 paikan kaasuoiljynjakeluasemaa varten niin kauaksi aikaa kuin eräät saman korttelin rakennukset ⁴⁾ olivat yhtiöllä vuokralla sekä ehdoin että säiliö rakennettiin maistraatin hyväksymien piirustusten ja järjestelmän mukaan ja polttoainetta annettiin siitä vain yhtiön omille autoille.

Tervalammen työlaitoksen alueen osan vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ vuokrata Viuhdiseudun osuusliikkeelle 10 vuodeksi 1,000 m²:n suuruisen maakaistaleen Tervalammen työlaitoksen alueelta Ojakkalan asemalle johtavan maantien vasemmalta puolelta n. 200 m:n päästä työlaitoksen pääajotiestä 2,000 markan vuosivuokrasta ehdoin, että käyttösuunnitelma ja rakennuspiirustukset alistettiin köyhäinhuoltolautakunnan hyväksyttäväksi.

Merikadun tontin n:o 2 vuokraamista koskeva päätös purettiin ⁶⁾.

Temppeli aukion kirkkotontin luovutusehtojen muuttaminen. Kaupungin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntain Temppeli aukion kirkkotontin luovuttamisehtojen muuttamista koskevan anomuksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ muuttaen asiassa aikaisemmin teemmänsä päätöstä ⁸⁾:

että kirkkotontin eteläraja siirretään Lutherinkadun katurajaan, kuitenkin sellaisiin rajoituksiin, ettei itse kirkkorakennusta saa sijoittaa valtuuston edellisessä vuonnassa hyväksymää ⁸⁾ tonttirajaa etelämmäksi ja ettei seurakuntasaleja saa rakentaa 6 m lähemmäksi tontin etelärajaa;

että, jos seurakuntasalit rakennetaan edellisessä edellytetyille paikoille, niiden kattolistat saa rakentaa suunnilleen tasoon + 31.0 m ja on nämä rakennukset rakennettava siten, että kallio niiden tonttirajalle lankeavien seinien ulkopuolella jää mahdollisimman eheäksi;

¹⁾ Kvsto 26 p. elok. 15 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 20 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 29 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 270. — ⁵⁾ Kvsto 7 p. lokak. 32 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. kesäk. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 17. — ⁷⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 4 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 18.

että, jos seurakuntasalien rakentaminen edellytetyille paikoille aiheuttaa louhimistöitä Lutherinkadun varrella, on ne teetettävä seurakuntien kustannuksella;

ettei seurakuntasalien yhteyteen saa sijoittaa muita asuinhuoneistoja kuin on välttämätöntä rakennuksen hoitohenkilökuntaa varten;

että seurakunnat mainittujen salien rakentamisoikeuden korvauksena suorittavat kaupungille kerta kaikkiaan 500,000 markkaa, joka lankeaa maksettavaksi kaupungin ryhdyttyä Temppeliaukion järjestelytöihin; sekä

että lopulliset piirustukset on valmistettava marraskuun 1 p:ään 1937 mennessä ja rakennustyöt aloitettava 2 vuoden kuluessa siitä kun valtuusto on piirustukset lopullisesti hyväksynyt.

Muilta osin jäi alkuperäinen päätös ¹⁾ asiassa edelleen voimaan.

Tontin varaaminen ruotsinkieliselle työväenopistolle. Kaupunginhallituksen valmisteltua oman talon hankkimista ruotsinkieliselle työväenopistolle koskevaa aloitetta ²⁾, jolloin päädyttiin pitämään käsittelyistä tämän asian vaihtoehtoisista ratkaisuista parhaimpana suunnitelmaa XIII kaupunginosan korttelissa n:o 442 olevan Minervankadun tontin n:o 4 luovuttamisesta kyseiselle opistolle vastedes rakennettavan talon paikaksi, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ varata mainittuun tarkoitukseen tämän tontin eväten samalla Helsingin pohjoisen ruotsalaisen seurakunnan anomuksen saman tontin luovuttamisesta sen rakennettavaa vanhainkotiä varten.

Bensiinijakeluaseman järjestäminen Kellosaaren lentosatamaan. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan vuokratta luovuttamaan Kellosaaren lentosatamasta paikan bensiinijakeluasemaa varten.

Tontin varaaminen vastaanotto- ja ammattioppilaskodin paikaksi. Rakennustoimiston ja lastensuojelulautakunnan tehtyä saamansa tehtävän ⁵⁾ mukaisesti uuden vastaanotto- ja ammattioppilaskodin paikkaa koskevan ehdotuksen tämä kuitenkin ei saavuttanut kiinteistölautakunnan hyväksymistä, mutta lastensuojelulautakunnan sittemmin ehdotettua kyseisen kodin paikaksi Sofianlehdon lastenkotialueen välittömässä läheisyydessä, sen pohjoispuolella, Sofianlehdonkadun varrella olevaa n. 8,800 m²:n suurista karttaan tarkemmin merkittyä aluetta, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ varata sen puheena olevaan tarkoitukseen. Samalla annettiin yleisten töiden lautakunnalle toimeksi yksissä neuvoin lastensuojelulautakunnan kanssa laatia kyseisen rakennuksen luonnospirustukset kustannusarvioineen.

Vuokraoikeuksien pidentäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään Länt. Kaivopuiston huvila-alueiden n:ot 1 ja 2 ⁷⁾, joiden vuokra-aika päättyi kesäkuun 30 p:nä 1937, alueen n:o 3 ⁷⁾, jonka vuokraoikeus oli määrätty kestämään vain kesäkuun 1 p:ään 1936, alueiden n:ot 1a ja 5 ⁸⁾ sekä alueen n:o 6 ⁹⁾, joiden kaikkien kolmen vuokraajat päättyivät heinäkuun 1 p:nä 1937, vuokrasopimukset entisiin ehdoin vuodeksi kerrallaan, kuitenkin enintään kesäkuun 1 p:ään 1940 saakka.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ pidentämään Tähtitieteen harrastajain yhdistys Ursan Kaivopuistosta vuokraaman 30 m²:n suuruisen alueen vuokrasopimusta 10 vuodella huhtikuun 1 p:stä 1936 lukien entisiin vuokraehdoin, kuitenkin niin, että jos aluetta vuokra-aikana tarvittiin johonkin

¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 17. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 25. — ³⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 22 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 10 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 119. — ⁶⁾ Kvsto 26 p. elok. 13 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. kesäk. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 17. — ⁸⁾ Kvsto 28 p. lokak. 20 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. jouluk. 29 §; vrt. myös v:n 1932 kert. s. 18. — ¹⁰⁾ Kvsto 12 p. helmik. 36 §.

muuhun tarkoitukseen, oli vuokraajan luovutettava se kaupungille 6 kuukauden irtisanomisen jälkeen.

Kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan pidentämään Eläintarhan huvila-alueen n:o 13 vuokrasopimusta tammikuun 1 p:stä 1941 lukien 10 vuodella 1,000 markan vuosivuokrasta sekä muuten entisin ehdoin paitsi että nykyisen vuokrasopimuksen seitsemännestä kohdasta poistettiin määräys kaupungin velvollisuudesta lunastaa rakennukset ja korvata parannukset, jos kaupunki mainitun kohdan nojalla vuokrakauden kestäessä ottaa alueen haltuunsa.

Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan pidentäessään 10 vuodella tammikuun 1 p:stä 1940 lukien niiden 111 Vallilan kortteleissa n:ot 530—531, 536—547 ja 549—551 olevien tonttien vuokra-aikaa, joilla se päättyi joulukuun 31 p:nä 1939, vahvistamaan tonttien vuokramaksut kymmenkertaisiksi nykyisiin maksuihin verraten.

Eräiden n. s. Mäkelän alueen tonttien vuokraajain anottua tonttiensa vuokra-ajan pidentämistä kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ muuttaen alueen vuokraamisesta v. 1920 ja 1929 tekemiään päätöksiä ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan tehdaskorttelien n:ot 534, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698 ja 699 tontit enintään v:n 1996 loppuun sekä lisäksi oikeuttaa kiinteistölautakunnan pidentämään jo vuokrattujen tonttien vuokra-ajat enintään edellä mainittuun ajankohtaan saakka. Samalla annettiin kiinteistölautakunnan tehtäväksi laatia ja esittää valtuustolle ehdotus niiksi perusteiksi, joiden mukaan tonttien vuokrat oli määrättävä.

Suomen hiilihappoteollisuus oy., joka oli alivuokralaisena v:sta 1898 hallinnut n. 5,000 m²:n suuruista Sörnäisten niemen aluetta, minkä pääalueenkin vuokraoikeuden päättyessä v. 1939 hakijayhtiö välittömästi siirtyisi kaupungin vuokralaiseksi, oli nyt anonut vuokraoikeutensa pidentämistä sekä samalla sille vuokrattavan alueen pinta-alan vahvistamista käsittelemään ainoastaan 4,000 m². Kaupunginvaltuusto oikeuttikin ⁵⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan yhtiölle mainitun 4,000 m²:n suuruisen alueen 5 vuodeksi toukokuun 1 p:stä 1939 lukien 40,000 markan vuosivuokrasta ja ehdoin, että vuokra-alueen poikki saatiin johtaa takana olevaan pääalueen osaan vievä yleinen tie.

Yhteisen palomuurin rakentaminen kahdelle tontille. Sen jälkeen kun perustettavaa asunto-osakeyhtiötä varten oli anottu lupaa rakentaa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 509 olevalle Messeniuksenkadun tontille n:o 6 rakennettavan talon päätymuuri puoleksi kaupungin omistamalle saman kadun tontille n:o 4, joka ei sisältynyt kertomusvuoden tontinmyyntiluetteloon, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁶⁾ kiinteistölautakunnan laatimaan sopimuksen edellä mainittujen tonttien välisen palomuurin rakentamisesta mainitulla tavalla.

Kiinteistölautakunta oli asian kiireellisyyden vuoksi, huolimatta siitä että kaikki seuraavassa mainitut kaupungin tontit eivät sisältyneet kertomusvuoden tontinmyyntiluetteloon, oikeuttanut ⁷⁾ XIV kaupunginosan korttelissa n:o 513 olevan Päivärinnankadun tontin n:o 7B omistajan herra C. E. Schrö-

¹⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 28 §; ks. myös Berättelse angående Helsingfors stads kommunalförvaltning år 1889 s. 10. — ²⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 23 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 22 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 172. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1920 kert. s. 4 ja v:n 1929 kert. s. 23. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 11 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 21 §; vrt. myös tämän kert. s. 78. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 78.

derin sekä saman kaupunginosan korttelissa n:o 500 olevan Töölönkadun tontin n:o 58 omistavan Asunto-oy. Töölönkatu 58:n rakentamaan edellisen 60 sm:n ja jälkimmäisen 45 sm:n vahvuiseksi suunnitellun palomuurin puoleksi kyseisille tonteille ja puoleksi vastaavasti kaupungin omistamille korttelin n:o 513 tonteille n:ot 7a ja 13 sekä Linnankoskenkadun tontille n:o 25. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ lautakunnan päätökset.

Yksityistä raidetta koskevan sopimuksen täydentäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ Osuustukkukauppa r. l:n rakentamaan X kaupunginosan korttelin n:o 288 sisäpuolelle vedettävän sivuraiteen sekä käyttämään sitä samoin ehdoin ja edellytyksin ³⁾, kuin valtuusto oli hyväksynyt toiminimen aikaisemmin rakentamien raiteiden suhteen.

4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset.

Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston ja erinäisten poliklinikkain huoneisto-olot. Kouluhammasklinikan, joka toimi samassa huoneistossa kuin sielullisesti sairaiden huoltotoimisto sekä korva- ja silmäpoliklinikat, välittömästi tarvitsessa yksinään koko tämän huoneiston kiinteistölautakunta suunnitteli sielullisesti sairaiden huoltotoimiston sijoittamista Helsingfors hushällsskola nimisen talouskoulun omistamasta Unioninkadun talon n:o 45 huoneistosta vuokrattuun lastenpoliklinikan huoneistoon, missä oli toiminut myöskin sukupuolineuvonta-asema, joka kuitenkin jäisi sinne edelleenkin, ollen tällöin lastenpoliklinikkaa sekä silmä- ja korvapoliklinikkoja varten vuokrattava edellä mainitun talouskoulun huoneiston jäljellä oleva osa mainittujen poliklinikkain yhteiseen käytäntöön. Näissä huoneistoissa suoritettavia muutos- ja korjaustöitä varten kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 82,350 markkaa oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Tuberkuloottisten perheiden asuntotalon muuttaminen kodittomien tuberkuloottisten miesten asuntolaksi. Koska tällaisesta järjestelystä ilmeisesti olisi hyötyä kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä tuberkuloosihuoltotyön järjestelykomitean ⁶⁾ ehdotuksen Hangankadun 4—6:ssa olevan tuberkuloottisten perheiden asuntotalon muuttamisesta kodittomien tuberkuloottisten miesten asuntolaksi sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan suorittamaan kyseisessä talossa tarvittavat muutostyöt ja terveydenhoitolautakunnan sisustamaan sen 47 tuberkuloottisen miehen asuntolaksi. Tätä varten yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ylittämään tuberkuloottisten perheiden asuntorakennusten korjauksiin varattuja varoja 6,000 markkaa sekä tuberkuloosihuollon asuntolain määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 10,020 markkaa, Vuokra 19,960 markkaa, Lämpö 10,140 markkaa, Valaistus 1,500 markkaa, Siivoaminen 700 markkaa, Kaluston hankinta 70,000 markkaa, Tarverahat 500 markkaa, Vaatteiden pesu 700 markkaa ja Ruokaavustukset 10,000 markkaa.

¹⁾ Kvsto 26 p. elok. 22 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 10 §. — ³⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 22. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 22 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 32 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 220.

Oleskelu-, pukeutumis- ja pesuhuoneiden järjestämistä kaupungin satamissa työskenteleville koskevaa vtn Lähteen y.m. aloitetta ¹⁾ valmisteltuaan kaupunginhallitus katsoen, että otsakkeessa mainittujen huoneiden aikaansaaminen oli välttämätöntä sekä että tällainen rakennus olisi rakennettava ensiksi Länsisatamaan, teki asiassa kaupunginvaltuustolle esityksen, minkä jälkeen tämä sen mukaisesti päätti ²⁾ valtuuttaa kaupunginhallituksen tekemään Helsingin makasiini oy:n kanssa, jonka asiassa tekemän tarjouksen kaupunginhallitus jo oli periaatteellisesti hyväksynyt, sopimuksen edellä mainitunlaisen myöskin ruokaloin varustetun rakennuksen rakentamisesta Länsisatamaan hyvittäen enintään 150,000 markalla yhtiötä rakennukseen kiinnitetyn pääoman korosta ja kuoletuksesta samoin kuin kustannuksista vahtimestarin, lämmittäjän ja siivoajan palkkaukseen sekä lämpö-, valo-, vesi-, palovakuutus- ja korjauskuluihin.

Edellä mainittu aloite ei sillä kertaa aiheuttanut enempiä toimenpiteitä.

Katajanokan varastosuojarakennuksen pääpiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadittamat Katajanokan varastosuojarakennuksen pääpiirustukset vuosine 13,060,000 markkaan päättyvine kustannusarvioineen. Niissä oli rakennus tarkoitettu käsittämään kolme kerrosta ynnä kellarikerroksen ja rakennettaisiin se paaluperustukselle, ollen järjestely alkuaan suunnitellun varsinaisen varastorakennuksen teettämisen sijasta muuttunut merkitsemään ensi sijassa tullihallintorakennuksen laajentamista. Tarkoitukseen jo varattujen määrärahan lisäksi tarvittaisiin töihin vielä 2,810,000 markkaa, mutta vielä ei pidetty tarkoituksenmukaisena päättää v:n 1937 talousarviossa niitä varten osoitettavan määrärahan suuruutta ⁴⁾.

Uuden huoneiston luovuttaminen maalariammattikoululle. Maalariammattikoulu oy:n entisen huoneiston käytyä ahtaaksi ja vanhanaikaiseksi kaupunginvaltuusto kehoitti ⁵⁾ kiinteistölautakuntaa luovuttamaan sille sen anoman 414 m²:n pinta-alaisen Fredrikinkadun 54:ssä olevan kasarmirakennuksen huoneiston heinäkuun 1 p:stä lukien.

Suurperheisille vähävaraisille kaupungin asukkaille tarkoitettujen asuntotalojen rakentamista kaupungin toimesta tarkoittava vtn Railon y.m. aloite lähetettiin ⁶⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Eräiden korjausten suorittaminen vanhassa raatihuoneessa. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kiinteistölautakunnan suunnitelman ⁷⁾ eräiden korjaustöiden suorittamisesta vanhassa raatihuoneessa, havaittiin, että virastojen sijoittelua oli jonkun verran muutettava. Koska talousarviota käsiteltäessä ei vielä lopullisesti oltu selvillä siitä mitä muutostöitä talossa oli suoritettava, ei virastojen muuttamisesta aiheutuviin töihin tarvittavaa määrärahaa ollut voitu ottaa talousarvioon mutta rakennustoimiston nyt laadittua muutostöistä aiheutuvan 97,400 markkaan päättyvän kustannusarvion, valtuusto päätti ⁸⁾ merkitä tämän suuruisen määrärahan edellä esitettyjen töiden suorittamista varten v:n 1937 talousarvioon oikeuttaen kaupunginhallituksen kuitenkin käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Aleksanterinkadun talossa n:o 1 suoritettavat korjaus- ja muutustyöt. Talousarvioon työnvälitystoimistolle luovutettavan Aleksanterinkadun talon

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 25. — ²⁾ Kvsto 28 p. lokak. 34 §. — ³⁾ S:n 4 p. maalisk. 14 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 25. — ⁴⁾ Ks. myös tämän kert. s. 67. — ⁵⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 28 §; vrt. myös tämän kert. s. 56. — ⁶⁾ Kvsto 7 p. lokak. 39 §. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 22. — ⁸⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 8 §.

n:o 1 korjaus- ja muutostöihin merkityssä 204,000 markan määrärahassa syntyvän 48,000 markan säästön käyttämisen lisäksi kaupunginvaltuusto oikeutti¹⁾ yleisten töiden lautakunnan ylittämään mainittua määrärahaa 32,000 markkaa, jotta kyseinen talo voitaisiin varustaa keskuslämmityksellä.

N. s. Tunturilaakson huvilan kunnostaminen kansakoulujen tarpeisiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen antaa rakennustoimiston suoritettavaksi tarpeelliset korjaukset suomenkielisten kansakoulujen alaluokkien käytettäväksi luovutettavassa maalariammattikoululta vapautuvassa³⁾ n. s. Tunturilaakson huvilassa. Samalla oikeutettiin yleisten töiden lautakunta tämän johdosta ylittämään kansakoulurakennusten korjausmäärärahaa enintään 11,000 markkaa.

Fylgian lastentarhan uuden huoneiston kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾, että v:n 1937 talousarvioon oli merkittävä 109,850 markan määräraha Fylgian lastentarhalle Tehtaankadun talosta n:o 16 vuokrattavan uuden huoneiston muutostöitä varten oikeuttaan kiinteistölautakunnan käyttämään nämä varat ennakkona kertomusvuonna.

Uuden lastentarhan huoneiston kuntoonpano. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁵⁾ laaditun piirustuksen Kalmistokadun talossa n:o 5, johon sijoitettaisiin syksyllä toimintansa aloittava uusi lastentarha⁶⁾, suoritettavia muutostöitä varten sekä päätti merkitä v:n 1937 talousarvioon 75,000 markan määrärahan näitä muutos- sekä muita lastentarhan huoneistossa suoritettavia korjaus- ja kunnostamistöitä varten. Kiinteistölautakunta oikeutettiin käyttämään mainittuja varoja jo kertomusvuonna.

Kivelän sairaalan rakennukset. Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ merkitä rakennustoimiston v:n 1937 talousarvioon 88,500 markkaa Kivelän sairaalan paviljongissa n:o IV, jota alettaisiin käyttää silmätautien sairaalana, suoritettavia muutostöitä varten sekä merkitä puheena olevan sairaalan saman vuoden talousarvioon 50,000 markkaa silmätautien osaston ja poliklinikan sisustukseen ja kalustukseen.

Valtuusto hyväksyi⁸⁾ yleisten töiden lautakunnan kaupunginhallituksen toimeksiannosta laadituttamat Kivelän sairaalan alueelle rakennettavan uuden ruumishuoneen luonnospiirustukset, joiden mukaan tämä rakennus sijoitettaisiin sairaala-alueen itäosaan vastapäätä Töölön rukoushuonetta. Yleisten töiden lautakunta sai tehtäväksi laadituttaa rakennuksen pääpiirustukset ja kustannusarvion.

Nikkilän sairaala. Nikkilän sairaalan laajentamiskysymyksen yhteydessä, johon sisältyi m.m. uuden pesulaitoksen rakentaminen koska entisen pesulaitoksen tila oli käytettävä keittiön laajentamiseen, oli herännyt kysymys siitä, että olisi tutkittava mahdollisuuksia toimittaa myöskin Nikkilän sairaalan vaatteiden pesu sellaisessa keskuspesulassa, jonka rakentamisesta samaan aikaan oli tehty aloite. Keskuspesulakysymystä tutkimaan asetetun komitean tultua sellaiseen lopputulokseen, ettei mitään taloudellista etua saavutettaisi jos mainitun sairaalan vaatteiden pesu suoritettaisiin suunnitellussa keskuspesulassa, ollen sairaalan pesulaitoksen välttämätön uudelleenrakentaminen näin ollen suoritettava ensi tilassa, kaupunginvaltuusto tämän mukaisesti hyväksyi⁹⁾ yleisten töiden lautakunnan laaditutamat kyseisen pesulaitoksen luonnospiirustukset.

¹⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 9 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 13 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 24. —

⁴⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 23 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. kesäk. 27 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 73. — ⁷⁾ Kvsto 28 p. lokak. 27 §; vrt. myös tämän kert. s. 76. — ⁸⁾ Kvsto 26 p. elok. 14 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. kesäk. 13 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 6.

Asian jouduttamiseksi yleisten töiden lautakunta jo ennen edellä mainittujen luonnospiirustusten hyväksymistä oli ryhtynyt toimenpiteisiin pääpiirustusten valmistamiseksi mainittujen luonnospiirustusten pohjalla. Näiden mukaisesti kaksikerroksiseksi tarkoitettun pesulaitoksen pohjakerros käsittäisi sairaalan keskusliinavaatevaraston siihen kuuluvine huoneineen, desinfioimislaitoksen, henkilökunnan pesutuvan, mankeli- ja silityshuoneen, huoneen permutit-suodattimelle y.m. ja ylempi varsinaisen pesulaitoksen käsittävä kerros sisältäisi suuren hallin erilaisine pesu- y.m. laitteineen sekä lajitteluhuoneen, jakeluhuoneen, henkilökunnan pukeutumishuoneen, johtajattaren tarkastushuoneen ja eräitä tarpeellisia lisähuoneita. Valtuusto päätti ¹⁾ hyväksyä kyseiset pääpiirustukset 3,964,550 markkaan päättyvine lopullisine kustannusarvioineen, josta varsinaisten rakennuskustannusten osalle lankesi 2,456,550 markkaa, konehankinnan ynnä johtojen, ilmanvaihtolaitteiden y.m. 1,303,000 markkaa, hyllyjen, pöytien y.m. kustannusten 143,000 markkaa ja johtokanavien johtoineen 62,000 markkaa. Samalla valtuusto hyväksyi 43,400 markkaan päättyvän kustannusarvion piirustuksineen uuden pesulaitoksen rakennuspaikalla olevan halkovajan siirtämistä ja laajentamista varten ennen mainittujen töiden aloittamista. Kumminkin edellä mainitut piirustukset kustannusarvioineen alistettiin lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi ja molempain kustannusarvioiden käsittämät määrät päätettiin merkitä v:n 1937 talousarvioon ³⁾.

Lisäksi valtuusto hyväksyi ²⁾ yleisten töiden lautakunnan saamansa tehtävän ⁴⁾ mukaisesti laadituttamat saman sairaalan lämpö- ja voimakituksen laajentamista koskevat pääpiirustukset 3,195,000 markkaan päättyvine lopullisine kustannusarvioineen, josta varsinaisten rakennuskustannusten osalle tuli 778,000 markkaa sekä konehankinnan ja sen yhteydessä suoritettavien töiden osalle 2,417,000 markkaa, alistaen piirustukset ja kustannusarvion lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi ja lähettäen sille samalla hyväksymänsä puheena olevan sairaalan laajentamissuunnitelman ⁵⁾. Edelleen valtuusto päätti jo osoitettujen varain lisänä käytettäväksi merkitä v:n 1937 talousarvioon näiden töiden loppuunsaattamiseksi 231,000 markan lisämäärärahan ³⁾.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ yleisten töiden lautakunnan kaupungin hallituksen toimeksiannosta laadituttamat Nikkilän sairaalan sairaspaviljongin C luonnospiirustukset n:ot 142—146, joiden mukaan tämän rakennuksen ensimmäinen kerros sisälsi kaikkiaan 50 potilaspaikkaa käsittävän sairastosaston tarpeellisine päivä-, ruokailu- ja lisähuoneineen sekä keittiön, lääkärinhuoneen ja vieraiden vastaanottohuoneen; toinen kerros oli suunniteltu pääasiallisesti ensimmäisen kaltaiseksi. Rakennuksen arvioidut kustannukset ynnä kustannukset pihamaan tasoittamisesta ja aitaamisesta, uuden johtokulvertin vetämisestä pääkulvertista rakennukseen, ulkojohdoista ja eräiden johtojen uusimisesta pääkulvertissa nousivat yhteensä 4,960,000 markkaan. Yleisten töiden lautakunnalle annettiin tehtäväksi laadituttaa pääpiirustukset ottaen mahdollisuuden mukaan huomioon sairaalain hallituksen esittämät huomautukset, että paviljonkia ehkä olisi levennettävä $\frac{1}{2}$ m, jotta voitaisiin järjestää osastoille kiinteät seinäkaapit, upottaa keskiikäytävän toisella puolella olevat ovet niin syväälle, etteivät ne aukiollessaan

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 8 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 9 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 68. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 23. — ⁵⁾ Kvston v:n 1935 pain. asiakirj. n:o 17. — ⁶⁾ Kvsto 11 p. marrask. 18 §.

lainkaan ulottuiksi käytävälle, ja järjestää vaatevarastoiksi suunnitellut huoneet potilashuoneiksi, sekä että rakennukseen liitettäisiin pienehkö makuuhalli. Tarvittava 4,960,000 markan määräraha päätettiin paviljongin rakentamista varten merkitä v:n 1937 talousarvioon.

Teurastamon jäädytyslaitoksen muutostyöt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen teurastamon n.s. kosteailmajäädytysjärjestelmän mukaan rakennetun jäädyttämön muuttamisesta siten, että sen osasto n:o 10, jotta siellä voitaisiin säilyttää myöskin hedelmiä ja muitakin hajua antavia elintarpeita, sekä varajäädyttämönä käytettäväksi, eristettäisiin muista jäädytyshuoneista ja varustettaisiin kuivailmajäädyttäjällä eristäen samalla sen käytävä väliseinillä ja ovilla muiden jäädytysosastojen käytävistä. Näitä töitä varten valtuusto myönsi mainitun lautakunnan käytettäväksi 100,000 markkaa, mikä määrä oli merkittävä v:n 1937 talousarvioon, oikeuksin käyttää se enakkona kertomusvuonna. Lisäksi valtuusto päätti, että ennen kuin kaupunginhallitus antoi luvan rakennustöiden aloittamiseen sen tuli käyttäen asiantuntijain apua uudelleen tutkia jäädytyslaitoksen muuttamissuunnitelmaa sekä ehdotetun uuden järjestelmän soveltumista siihenastiseen järjestelmään.

Korkeasaaren eläintarhan valvojan asunnon korjaustyöt. Huomatessaan Korkeasaaren eläintarhan valvojan asuntorakennuksessa aloitettujen korjaustöiden yhteydessä, että rakennuksen alakerroksessa oli toimeenpantava paljon perusteellisempi korjaus kuin mitä määrärahoja siihen varattaessa oli ajateltu, kaupunginhallitus oli oikeuttanut kiinteistölautakunnan tätä varten ylittämään kansanpuistojen korjausmäärärahaa 25,000 markkaa, minkä toimenpiteen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä.

Tervalammen työlaitoksen rakennusten korjaaminen. Köyhäinhuolautakunnan tehtyä ehdotuksen erästä Tervalammen työlaitoksen rakennusten korjaus-, muutos- ja uusimistöistä kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ näihin töihin erään kaupunginhallituksen ehdottamin supistuksin 550,000 markkaa köyhäinhoidon päaluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset.

Eteläsataman telakka-alueen käyttäminen satamatarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ periaatteellisesti hyväksyä Eteläsataman laiturialan laajentamisen, joka jo kauan oli ollut vireillä ollen siitä laadittu monenlaisia suunnitelmia, Helsingin laivatelakka o:yn IX kaupunginosan korttelista n:o 199 vuokraamalla alueella ⁵⁾ sekä merkitä v:n 1937 talousarvioon 2,000,000 markkaa Makasiinirannan jatkamiseksi laivatelakan edustalle ja 2,000,000 markkaa Kaivopuiston ja Valkosaaren välisen väylän syventämiseen.

Satamajäänsärkijä Herculeksen varustaminen palosammutuslaitteilla. Kaupunginvaltuusto osoitti ⁶⁾ yleisistä käyttövaroistaan palolautakunnan ehdotuksen mukaisesti tarvittavan määrän, 70,500 markkaa, satamajäänsärkijä Herculeksen varustamiseksi palosammutuslaitteilla luovuttamalla erään palo-

¹⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 11 §. — ²⁾ Kvsto 26 p. elok. 18 §. — ³⁾ S:n 7 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 10 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 242. — ⁶⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 15 §.

kunnan hallussa olevan höyrypumpppyhdistelmän puheena olevaan tarkoitukseen.

Maalentokentän rakentaminen Helsinkiin. Sen jälkeen kun oli havaittu 9,215,000 markaksi arvioitujen maalentokentän¹⁾ rakennuskustannusten lisääntyvän 3,190,000 markkaa johtuen pääasiallisesti salaojituksen tehostamisesta, alkuperäisessä salaojitussuunnitelmassa olleesta vaakitusvirheestä sekä siitä, että salaojitus suoritettiin poikkeuksellisten sääsuhteiden vallitessa, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö tiedusteli, oliko kaupunki suostuvainen ottamaan osaa puolella määrällä myöskin tämän lisäkustannuksen suorittamiseen. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti²⁾:

periaatteellisesti suostua osallistumaan puolella ensimmäisen rakennusvaiheen sekä rakennusalan salaojituksen ja ympärysaidan todellisiin kustannuksiin, aikaisemmin sovitun määrän lisäksi, kuitenkin enintään 1,007,500 markalla; ja

samoin periaatteellisesti suostua myöskin siihen, että jos tulevaisuudessa osoittautui tarpeelliseksi päälystää maalentokentän kiitotiet, hallien ja hallintorakennuksen edusta sekä niiltä kiitoteille johtavat yhdystiet kalliimalla kestopeitteellä kuin mitä kaupungin asiasta valtion kanssa tekemä sopimus edellytti, kaupunki osallistuisi puolella tällaisenkin kestopeitteen todellisiin kustannuksiin, aikaisemmin sovitun määrän lisäksi, kuitenkin enintään 587,500 markalla; sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään maalentokentän toisen rakennusvaiheen kustannuksiin varatusta rahamäärästä enintään 1,007,500 markkaa ensimmäisessä ponnassa mainittujen töiden kustannusten suorittamiseen.

Vesijohtolaitoksen uuden painejohdon ja vesisäiliön sijoittaminen. Yleisten töiden lautakunnan laadittua useita eri vaihtoehtoja vesijohtolaitoksen vanhan vesisäiliön lähelle rakennettavaksi päätetyn³⁾ uuden vesisäiliön piirustuksiksi havaittiin niitä tutkittaessa, että huomioonottaen ilmapommitusvaaraa koskevat näkökohdat säiliö olisikin rakennettava kauemmaksi entisestä. Tällöin päätettiin⁴⁾:

rakentaa 15,000 m³:n vetoinen vesisäiliö kyseistä säiliötä varten juhla-

kentän kaakkoispäästä varatun alueen lounaispuoliskoon; sekä antaa kiinteistötoimiston asemakaavaosastolle ja rakennustoimiston katurakennusosastolle tehtäväksi suunnitella Koskelantien länsipäästä rakennettava katu niin, että se kulkisi mahdollisimman läheltä Pasilan ratapihan itärajaa pitkin, jolloin painejohto voitaisiin sitä pitkin vetää itäiseen Eläintarhaan; ja

antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi ryhtyä valtion kanssa neuvotteluihin alueen luovuttamisesta Ilmalan vuorelta vastaista vesisäiliötä ja sinne vedettäviä vesijohtoja varten.

Vesijohdon rakentaminen kaupungin vesijohtoverkostosta Lauttasaaren. Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan kunnanvaltuuston tiedusteltua suunnitellessaan vesijohdon rakentamista yhdyskunnan tarpeisiin kaupunginvaltuustolta, voitaisiinko myöntyä vesijohdon liittämiseen kaupungin vesijohtoverkoston sekä millaisin ehdoin, kaupunginvaltuusto valtuutti⁵⁾ kaupungin teknillisten laitosten hallituksen tekemään Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen, hankkijana, ja Lauttasaaren yhdyskunnan, kuluttajana,

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 19. — ²⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 3 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 16 ja 26. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 20 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 17 §.

kesken laaditun luonnoksen mukaisen saaren vedenhankintaa koskevan sopimuksen.

Tilkan sairaalan rakennustöiden edistyttyä niin pitkälle, että sairaala piakkoin voitaisiin ottaa käytäntöön, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 294,000 markkaa sen aluetta ympäröivien katujen rakennuskustannuksiin, 269,000 markkaa vastaaviin viemäritöihin ja 68,500 markkaa vesijohtotöihin. Lisäksi oikeutettiin yleisten töiden lautakunta käyttämään näistä määrärahoista kertomusvuonna Turuntien ja sairaalan portin välisen katuosan töihin 86,000 markkaa sekä vastaavaan viemäriyöhön 88,000 markkaa.

Katujen päällystystöiden yleisohjelman hyväksyminen. V. 1931 annetun asemakaavalain 32 §:n 3 kohdan mukaisesti kaupunginvaltuuston asiana oli tarpeen ja paikkakunnan tavan mukaisesti määrätä, millä aineella kadut oli päällystettävä. Yleisten töiden lautakunnan laadittua tämän määräyksen johdosta ja kaupunginhallituksen kehoituksesta yleisohjelman asemakaavoitetulla kaupungin alueella olevien katujen päällystämiseksi valtuusto hyväksyi ²⁾ sen.

Eräiden kadunpäällystystöiden suorittaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ katujen päällystykseen uusimiseksi talousarvioon merkityistä käyttövaroistaan 269,000 markkaa maistraatin jo kesällä 1935 suoritettaviksi määräämistä Mariankadun 3:n, Porthaninkadun 2:n, Lapuankadun 3:n, Arkadiankadun 22:n, Runeberginkadun 10—12:n, Aurorankadun 2—6:n ja Cygnaeuskadun 1—3:n kadunpäällystystöistä varain puutteessa tekemättä jääneisiin töihin, jotka kaupunginhallitus asian kiireellisyyden takia oli oikeuttanut ⁴⁾ yleisten töiden lautakunnan suorittamaan myöntäen varat ennakolta kaupunginkassasta.

Samoista varoista myönnettiin ⁵⁾ yhteensä 224,900 markkaa maistraatin keväällä toimittamassa katukatselmuksessa uusittaviksi määräämien kaupungille kuuluvien Vironkadun 2:n, Helsinginkadun 10—12:n, Harjukadun 7:n, Kirstinkadun 16:n, Etel. Hesperiankadun 22:n, Töölöntorinkadun 2:n ja Döbelninkadun 2:n katuosuuksien töihin sekä Sörnäisten radan yli kulkevan Hämeentien katusillan leventämisestä ⁶⁾ aiheutuviin, kaupungin suoritettaviin mainitun sillan päällystystöihin, joiden viimeksi mainittujen kustannusten suorittamiseen kaupunginhallitus työn kiireellisyyden vuoksi jo oli osoittanut ⁷⁾ varoja ennakolta kaupunginkassasta.

Turuntien katualaistuksen täydentäminen. Kaupunginhallitus oli myöntänyt ⁸⁾ sähkölaitoksen lukuun sisältyvistä käyttövaroistaan 17,000 markan lisäyksen Ruskeasuon ja Haagan väliseen Turuntien osaan pystytettäviä puupylväitä ynnä lampuja varten kertomusvuoden talousarvioon sisältyvään määrärahaan kadun valaistussuunnitelman muututtua siten, että katuun raitiotieraitteiden siihen siirtämisen johdosta pystytettäisiin rautapylväät, joiden kustannuksiin Raitiotie ja omnibus oy:n osallistuisi puolella. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ hyväksyä tämän toimenpiteen.

Pohj. Esplanaadikadun jalkakäytävien leventäminen. Stockmann oy:n y. m. Heikin- ja Mikonkadun välisellä Pohj. Esplanaadikadun pohjois- sivulla olevien tonttien omistajain anottua tonttiansa jalkakäytävien leventämistä n. 1.5 m kiinteistölautakunta laaditutti ehdotuksen kyseisen kadun

¹⁾ Kvsto 26 p. elok. 4 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 26 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 25 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 129. — ⁵⁾ Kvsto 7 p. lokak. 11 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 26 ja 122. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 128. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 132. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. elok. 26 §.

järjestämisestä Heikinkadulta Unioninkadulle asti edellyttäen tämä uudesti-järjestely myöskin asemakaavan muuttamista, mutta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin panna asian pöydälle.

Koska, kun sitä seuraavan kerran käsiteltiin, olosuhteissa oli tapahtunut eräitä pienehköjä muutoksia ja syyskausikin jo oli kulunut pitkälle, joten levennyistyöt katsottiin edullisemmiksi suorittaa vasta seuraavana kesänä, valtuusto tällöin päätti ²⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen kiinteistölautakunnan laadittaman Pohj. Esplanaadikadun Heikin- ja Unioninkadun välisen osan leventämisehdotuksen, missä yhteydessä kiinteistölautakunnan olisi laadittava ehdotuksen mukainen asemakaavan muutospiirustus ja katuprofiiliehdotus, sekä kysymyksen määrärahan myöntämisestä puheena olevaan tarkoitukseen v:n 1937 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Sitä vastoin päätettiin merkitä näiden töiden yhteydessä Th. Wulffin liiketalon kulman edustalle suunnitellun Heikinkadun rakennustöihin liittyvän kolmiokorokkeen rakentamista varten v:n 1937 talousarvioon 96,000 markkaa, mitkä varat kaupunginhallitus saisi käyttää jo kertomusvuonna.

Lautasaaren sillan rautarakenteiden hinnan suorituksessa pidätetyn hypityssakon maksaminen. Ottaen huomioon, että Kone ja silta oy:n suorittamien Lautasaaren sillan rakennustöiden viivästymisen olivat aiheuttaneet sellaiset olosuhteet, joita yhtiö ei varsinaisesti hallinnut, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, pidättäen kaupungille vain viivästymisestä aiheutuneita vahinkoja vastaavan määrän, yhteensä 80,000 markkaa, suorittaa yhtiölle viivästymisen johdosta hankintasopimuksen nojalla viimeisestä maksuerästä pidätetystä 320,000 markan suuruisesta määrästä 210,000 markkaa heti sekä kesäkuun 30 p:nä sen osan sillan asfalttipeitteen mahdollista korjaamista varten pidätetystä 30,000 markan määrästä, jota mainittuun päivään mennessä ei ole käytetty sanottuihin korjaustöihin, kaikki tämä ehdoin, että urakoitsija sitoutuu suorittamaan rakennuttajan hyväksymänä vuodenaikana ja kustantamaan vielä tarpeelliset koneistojen, laitteiden ja maalausten korjaukset ja täydennykset sekä huolehtimaan ja vastaamaan koneiston ja laitteiden hoidosta ja kunnosta, kunnes ne johtoineen kaikki on hyväksytty, josta ajankohdasta koko sillan takuu aika lasketaan alkavaksi. Edelleen päätettiin, että pidätetyn määrän kautta v:n 1935 talousarvion tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kuuluvassa Lautasaaren silta; rautaosat nimisessä katujen ja teiden määrärahassa syntyvä säästö saadaan käyttää sillan muiden lisäkustannusten peittämiseen.

Kulosaaren sillan korjaaminen. Sen jälkeen kun oli käynyt ilmi Kulosaaren siltaa olevan korjattava liikenteen turvallisuuden varalta, laadittiin rakennustoimiston satamarakennusosaston toimesta neljä vaihtoehtoista suunnitelmaa sillan korjaamisesta luopuen ansarakenteista ja vahvistaen pääpalkistoa, joihin tutustuttuaan kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ osoittaa Kulosaaren sillan rahastosta 700,000 markkaa mainitun sillan korjausta varten suunnitelma B III:n mukaisesti, minkä suunnitelman mukaan uuteen siltakanteen sijoitettaisiin raitiotiekiskot, joten siltaa voitaisiin liikennöidä raitiotievaunullakin. Samalla oikeutettiin kaupunginhallitus sopimaan Raitiotie ja omnibus oy:n kanssa sillan liikenteen väliaikaisesta järjestelystä.

Töiden valmistuttua ilmeni kuitenkin niiden suorittamisen vaatineen lisäkustannuksia yli mainitun määrän yhteensä 207,000 markkaa. Kertomus-

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 12 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 6 §. — ³⁾ S:n 18 p. maalisk. 9 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 9 §.

vuoden talousarvion määrärahasta Kulosaaren sillan käyttö- ja korjauskustannukset voitaisiin tällöin käyttää korjaustöiden suorittamiseen 55,000 markkaa, minkä lisäksi näin ollen tarvittavat lisävarat, 152,000 markkaa, kaupunginvaltuusto oikeutti¹⁾ yleisten töiden lautakunnan käyttämään Kulosaaren sillan rahastosta.

Nurmijärven maantien oikaiseminen. Tie- ja vesirakennushallituksen pyydettyä kaupunginvaltuustolta lausuntoa suorittamistaan Helsingin—Nurmijärven maantien oikaisemista Helsingin kaupungin ja Kaarelan välillä, Haagan kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan alueella, koskevista tutkimuksista, kaupunginvaltuusto päätti²⁾ ilmoittaa puoltavansa kyseisen tie-suunnitelman hyväksymistä laaditun vaihtoehdotuksen n:o V mukaisesti, jonka mukaan tie rakennettaisiin sementtibetonipäälysteiseksi sekä sijoitettaisiin sen toiselle sivulle polkupyörätie ja otettaisiin huomioon pyörätai kävelytien rakentamismahdollisuudet toiselle, jolloin kaupungin omistaman alueen halki rakennettavan tieosuuden työkustannusten oli arvioitu nousevan 2,350,000 markkaan. Tämän rahamäärän valtuusto ilmoitti sitoutuvansa suorittamaan valtiolle korvauksena mainitun työn suorituksesta, ehdoin että siihen ei ryhdytty ennen kuin työttömyystilanne sitä vaati ja että siihen käytettiin Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivia työntekijöitä Kaupunki luovuttaisi korvauksetta omistamaltaan alueelta maantieksi tarvittavan maa-alueen.

Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen uuden pääviemärin suunta. Rakennustoimiston katurakennusosaston laadittua 7 eri vaihtoehtoa Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen uuden pääviemärin rakentamisesta yleisten töiden lautakunta ja kiinteistölautakunta puolsivat viemärin rakentamista vaihtoehto V:n mukaisesti, joka oli ehdotuksista halvin; sen kustannukset nousivat 11,142,000 markkaan. Sen mukaisesti viemäri muuten oli suunniteltu rakennettavaksi vanhan viemärijohdon viereen paitsi että se kulkisi Kaisaniemen puiston kautta tunnelina puiston eteläreunaa myöten sekä Unioninkadulla sen tontin n:o 2 kautta ja sieltä tunnelissa suoraan Siltavuorenrantaan asti, edellyttäen tämä vaihtoehto luvan saamista tunnelin rakentamiseen yliopiston Siltavuorenpenkereellä olevan tontin alitse ja viemärijohdon rakentamiseen kasvitieteellisen puutarhan kautta. Myöskin kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ edellä selostetun vaihtoehdon mukaisen uuden pääviemärin rakentamisen Keskuskadulta Siltavuorenrantaan ja sieltä edelleen Liisankadun ja Pohjoisrannan risteykseen sekä oikeutti kaupunginhallituksen sopimaan tarkemmin valtion ja yliopiston kanssa viemärin rakentamisesta näiden omistamien alueiden poikki valtioneuvoston esittämin ehdoin, että kaupunki puolestaan oikeutti yliopiston rakentamaan lämpökanavat Hallituskadun alitse yliopiston päärakennuksesta suunnittelun alaisena olevaan uuteen kirjastorakennukseen ja Unioninkadun alitse sen itäpuolelle rakennettavien maataloudellisten laitosrakennusten lämmittämiseksi kadun länsipuolelle sijoitettavaan metsätieteelliseen laitosrakennukseen suunnitellusta lämpökeskuksesta, vaatimatta tästä yliopistolta vuokraa missään muodossa, sekä että ennen kuin viemäriä ruvettiin valtion alueelle rakentamaan, siitä tehtiin kaupungin ja yliopiston välillä kirjallinen sopimus, johon sisällytettiin kaupungin suostumus mainittujen lämpökanavien rakentamiseen sekä tarpeellisiksi katsottuja määräyksiä työn suorituksesta ja siinä noudatettavista varokeinoista ynnä viemärin ja lämpökanavien vastaisesta

1) Kvsto 17 p. kesäk. 19 §. — 2) S:n 16 p. jouluk. 13 §. — 3) S:n 2 p. jouluk. 24 §.

käytöstä ja hoidosta. Edelleen valtuusto päätti merkitä v:n 1937 talousarvioon yhteensä 8,250,000 markkaa siirtomäärärahana kyseisiä viemäritöitä varten.

Eräät teurastamon alueella suoritettavat työt. Teurastamon pääurakoitsijan, Yleinen rakennus oy:n, kieltäytyttyä suorittamasta erinäisiä teurastamon rakennustoimikunnan teurastamossa välttämättömiksi katsomia korjaus- ja täydennystöitä urakkasopimuksen mukainen välimiesoikeus määräsi, että pääurakoitsijan oli uusittava teurastamon alueella oleva viemäri päärakennuksen pohjoispuolella tarkastuskaivojen V ja VII välillä. Tällä välin oli kuitenkin huomattu eräät muutkin korjaukset välttämättömiksi. Niinpä kaupunginhallitus oli antanut yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi panna tuuletushallissa olevan rautatievaihteen uudistamistyöt sekä tarkastuskaivosta VI saniteettiteurastamoon ja vaunujen puhdistuspaikalle johtavan viemäriin uusimistyöt käyntiin parillaan käynnissä olevien korjaustöiden yhteydessä 182,000 markan kustannuksin¹⁾. Yleisten töiden lautakunta ehdotti lisäksi myöhemmin, että myöskin tarkastuskaivon VII yläpuolella oleva johto, joka kaivojen V ja VII välisen viemäriosan korjauksen jälkeen jää ulosmenevää alemmaksi, uusittaisiin kaivoon IX saakka edellä mainittujen töiden yhteydessä 94,000 markan kustannuksin. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi panna edellä mainitut työt käyntiin kertomusvuoden aikana käynnissä olevien korjaustöiden yhteydessä sekä ottaa näitä töitä varten v:n 1937 talousarvioon tarvittavat 276,000 markkaa.

Rajasaaren puhdistuslaitoksen mekaanisen osan viimeistelytöiden suorittaminen. Kun Rajasaaren puhdistuslaitoksen lopullisten kustannusten määrä oli saatu selville kaupunginvaltuusto päätti³⁾ merkitä jällellä olevia laitoksen mekaanisen osan viimeistelytöitä varten 290,000 markkaa v:n 1937 talousarvioon oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Kumpulän ojan ja Koskelän puron viemäriolojen järjestely. Kun kaupunginhallituksen hyväksymä⁴⁾ Kumpulän ojan ja Koskelän puron viemäriolojen järjestelyä tarkoittava rakennustoimiston laatima suunnitelma ei ollut täysin tarkoituksenmukainen, laadittiin uusi, jonka mukaisesti Kumpulän ojan aiheuttamien terveydellisten epäkohtien poistamiseksi sekä lika- että sadevedet johdettaisiin Kumpulän- ja Toukolantien risteyksestä Syyrian- ja Siaminkadun risteykseen ja sieltä Syyriankatua pitkin Hämeentielle, josta viemäri Arabian alueen kautta suunniteltua katua pitkin jatkuu suoraan rantaan. Tämä johto oli melkein koko pituudeltaan kalliotunneli. Rantaviivasta alkaen johdettaisiin likavedet puutorvessa 120 m ulos rannasta. Aavasaksantieltä ja Koreankadulta tulevat viemärijohdot yhdistettäisiin tunnelin alkupäähän Aavasaksan- ja Kumpulantien risteyksestä viimeksi mainittua tietä pitkin kulkevalla viemärijohdolla. Samaten rakennettaisiin viemärijohto Sotkamonkujan ja Kumpulantien risteyksestä tunnelin alkupäähän. Töiden yhteiset kustannukset nousisivat tällöin 3,620,000 markkaan. Ehdotukseen lisäksi kuuluu Koskelän puron poistaminen rakentamalla Koskelantien ja Arabiankadun kulmasta viemäri Sotkamonkujan ja Kumpulantien kulmaan, myöskin suureksi osaksi tunnelina, tulisi maksamaan, 3,284,000 markkaa, Kumpulantien viemäritöiden yhteydessä rakennettava Annalantien viemäri Kumpulantieltä Hämeentielle 1,491,000 markkaa ja Kumpulantien viemäri

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 121. — ²⁾ Kvsto 26 p. elok. 40 §. — ³⁾ S:n 18 p. maalisk. 10 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 134.

Aavasaksantieltä Annalantielle 926,000 markkaa. Kumpulän ojan ja Koskelän puron uuden suunnitelman mukaiset järjestelykustannukset yhteensä nousivat 9,498,000 markkaan. Rakentaen Syyriankadun viemäri uuden suunnitelman mukaisesti kävisi lisäksi mahdolliseksi poistaa kaupungin Arabian tehdasalueen kautta johtava viemäri rakentamalla viemäri Hämeen-tiehen Arabian tehtaan portilta Syyriankadulle, nousten tämän työn kustannukset 80,000 markkaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 3,700,000 markkaa kyseistä järjestelyä varten.

Siirtolapuutarhan perustaminen Taliin. Kun Talin siirtolapuutarhan perustamistöiden kestäessä oli käynyt ilmi, että alkuperäistä kustannus-arviota ²⁾ täytyisi ylittää, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon puutarhan kunnostamistöitä varten mainittuna vuonna tarvittavat 692,000 markkaa, oikeuttaen kuitenkin yleisten töiden lautakunnan käyttämään tästä määrästä jo kertomusvuonna 200,000 markkaa.

Mukavuuslaitoksen rakentaminen Väinämöisenkadun urheilukentälle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen ⁵⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunta rakentamaan Väinämöisenkadun urheilukentälle täydellisen mukavuuslaitoksen vedenheittolaitoksen sijasta, jota varten talousarvioon oli merkitty varat, suorittaen kanavan kaivuun, täytön ja sullomisen köyhäinhoidollisiin varatöihin määrärahasta Erinäisiä avustustöitä, kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitetuilla varoilla.

Aleksis Kiven muistopatsaan jalustan ja perustuksen kustantamiseksi kaupunginvaltuusto muistopatsaskomitean anomuksesta päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 200,000 markkaa.

Vuoden 1936 vara- ja ylimääräisten töiden järjestäminen. Lähettäen kaupunginvaltuustolle selonteen työttömyystilanteesta kaupunginhallitus samalla ilmoitti oikeuttaneensa yleisten töiden lautakunnan töiden keskeytymättömän jatkumisen vuoksi vuoden alusta lukien toimeenpanemaan laatimansa ohjelman pohjalla korotetuin palkoin ⁷⁾ varatöitä. Tämän ohjelman mukaisesti kaupunginhallitus ehdotti, että kaupungin vara- ja ylimääräisissä töissä pidettäisiin tammikuussa 975, helmikuussa 910, maaliskuussa 860, huhtikuussa 770, toukokuussa 395, kesäkuussa 60, syyskuussa 125, lokakuussa 490, marraskuussa 580 ja joulukuussa 595 miestä. Nämä työntekijät suorittaisivat yleisistä varatöistä katurakennusosaston töinä Paciuksenkadun ja Toukolantien tasoitus- ja viemäri-työt, Kumpulantien, Mäkelänkadun ja sen varrella olevan korttelin n:o 856 tasoitustyöt, Taivaskallion omakotialueen ja Käpylän uuden omakotialueen työt ynnä vesijohdon rakentamisen niille, Kullervonkadun ja Sivutien ynnä Ensi linjan tasoittamisen, Tehtaanpuiston tasoittamisen alkutyöt, Turuntien itäpuolen viemäri-työt Lääkärinkadulta Valpurintielle ynnä Ruskeasuolta 170 m kaupunkiin päin ja Josafatinkadun viemäri-työt, talorakennusosaston töinä Vallilan työväenasuntojen pihain ja Kivelän alueelta purettavan rakennuksen alustan tasoittamisen, satamarakennusosaston töinä Lauttasaaren sillan laivaväylän, Itämerenkadun muurin ja Oy. Alkon tontin johtolaitetyöt, yleisinä satamavaratöinä Lauttasaaren rannan laiturin työt, kallion louhimisen Salmisaarella ja Jätkäsaaren korttelissa n:o 245, satamaradan muurin työt ja väylien syventämisen sekä Herttoniemen varatöinä töitä Herttoniemessä ja Vantaanjoen rautatie-

¹⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 23 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 31. — ³⁾ Kvsto 7 p. lokak. 14 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 16 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 126. — ⁶⁾ Kvsto 7 p. lokak. 30 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 56.

sillan rakentamisen sekä jatkaisivat v:sta 1935 siirtyneenä ylimääräisenä työnä Katajanokan varastosuojan töitä. Lisäksi oli mainittujen töiden yhteydessä suoritettava tarpeelliset vesijohtojen laskemiset Paciuksenkatuun, Toukolantiehen, Sivutiehen, Turuntien itäpuolen Lääkärinkadun ja Valpurintien väliseen osaan ynnä Ruskeasuolta 170 m kaupunkiin päin sekä Josafatinkatuun.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteet vara- ja ylimääräisten töiden toimeenpanemisesta kertomusvuoden alussa sekä edellä selostetussa ohjelmassa mainitut työt suoritettaviksi vara- ja ylimääräisinä töinä oikeuttaen kuitenkin kaupunginhallituksen tarvittaessa tekemään täten vahvistettuun vara- ja ylimääräisten töiden ohjelmaan välttämättömiksi osoittautuvia muutoksia. Kaupunginhallituksen käytettäväksi myönnettiin yleisten varatöiden toimeenpanemista varten 10,000,000 markkaa ja yleisiä satamavaratöitä varten 1,000,000 markkaa vastaavia töitä varten v:n 1936 talousarvioon merkityistä valtuuston käyttövaroista; edellä mainittujen vesijohtotöiden suorittamiseen osoitettiin v:n 1934 työttömyyslainasta 275,000 markkaa, mikä päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi, sekä siirrettiin lisäksi Heikinkadun vesijohtotöissä syntyvät säästöt samaan tarkoitukseen käytettäväksi. Niinikään päätettiin, että v:een 1935 siirretyn Ylimääräiset työt työttömyyden johdosta kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan nimisen v:n 1934 määrärahan säästö, 728,608:20 markkaa, saatiin siirtää v:een 1936.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1935 tilit ja tilinpäätös. V:n 1935 tulos ilmenee seuraavasta mainitun vuoden tilinpäätöksen mukaisesta yhdistelmästä:

Menosäästöt	Smk 22,070,826: 33	
Ylitulot	» 40,128,342: 93	
Tulot talousarvion ulkopuolella	» 366,649: 54	Smk 62,565,818: 80
Menoylitykset	Smk 14,126,516: 91	
Tulovajaukset	» 7,949,694: 30	
Menot talousarvion ulkopuolella ..	» 93,088: 16	Smk 22,169,299: 37
Vuoden tulos, ylijäämä		Smk 40,396,519: 43

Kertomukset kaupungin käyttörahaston ²⁾, verotasausrhaston ²⁾ ja autovakuutusrahaston ³⁾ hallinnosta v. 1935 olivat niinikään valmistuneet.

Tilinpäätöksen valmistumisesta päätettiin ²⁾ ilmoittaa vuositilintarkastajille, joiden tuli ennen toukokuun 15 p:ää antaa kertomuksensa kaupunginvaltuustolle.

Valtuusto oli kutsuttu kesäkuun 3 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään edellä esitetyn tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilintarkastuskertomus oli saapunut niin myöhään, etteivät asianomaiset lautakunnat vielä olleet ehtineet antaa selityksiään, kokous siirrettiin ⁴⁾, mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 8 §. — ²⁾ S:n 8 p. huhtik. 5 §. — ³⁾ S:n 8 p. huhtik. 6 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 5 §.

vastuuvapauden myöntämistä, valtuuston puheenjohtajan saatuaan tilintarkastuskertomuksen määrättävään ajankohtaan.

Kaupungin vuoden 1935 tilien ja hallinnon tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisionikonttorin kertomukseen v:lta 1935 vuositilintarkastajat valittuun työhönsä jouduttamiseksi sihteerikseen merenkulkuneuvos A. Virangon ¹⁾ sekä jakautuen tehtävänsä helpottamiseksi kuten ennenkin jaostoihin, jotka ovat tutkineet eri hallinnonhaaroja ja laitoksia, antoivat tilintarkastuskertomuksensa ²⁾, jossa he todeten aluksi kaupungin rahatalouden yhä edelleen kehittyneen suotuisaan suuntaan esittivät eräitä kaupunginhallinnon yleisjohtoa ja eri hallinnonaloja koskevia huomautuksia. Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositilintarkastajain kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, joista ilmeni asianomaisten jo ryhtyneen tai olevan ryhtymässä toimenpiteisiin sellaisten epäkohtien poistamiseksi, joihin varsinaiset huomautukset kohdistuivat, kaupunginhallitus antoi niiden johdosta lausuntonsa ³⁾, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sitemmin päätti ⁴⁾ hyväksyä v:n 1935 tilinpäätöksen sekä myöntää kaupunginhallitukselle sekä kaupungin muille hallituksille, lautakunnille ja virastoille vastuuvapauden mainitun vuoden hallinnosta ja tileistä. Lisäksi valtuusto kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti päätti, ettei tilintarkastuskertomuksessa tehtyjen huomautusten johdosta ollut ryhdyttävä enempään toimenpiteisiin.

Vastuuvapauden myöntäminen S edmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle. S edmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnan lähetettyä ⁵⁾ kaupunginvaltuustolle kertomuksensa kyseisen säätiön pientenlastenkoulujen toiminnasta v. 1935 sekä asianomaisten tilintarkastajain toimittamastaan koulujen saman vuoden tilien tarkastuksesta antaman kertomuksen, valtuusto myönsi ⁶⁾ johtokunnalle vastuuvapauden sen hallinnosta mainittuna vuonna.

Ab. Sörnässtrand nimisen yhtiön lakkauttaminen. Kun ei enää ollut syytä jatkaa kaupungin omistaman Ab. Sörnässtrand nimisen yhtiön toimintaa, joka käsitti vain eräiden tonttien hallintoa, minkä kaupunki voi suorittaa välittömästi ilman yhtiön apuakin, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että kyseinen toiminta saatiin lopettaa, sekä merkitä v:n 1937 menoarvioon 9,200,000 markkaa yhtiön velkain suorittamiseksi.

Lainain muutetun käyttösuunnitelman vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ tammikuun 24 p:nä kaupunginvaltuuston päätöksen v:n 1934 toisen, 1935 toisen ja 1935 neljännen lainan käyttämättömien jäännöseräin, yhteensä 4,240,000 markan, käyttösuunnitelman muuttamisesta.

N.s. työttömyyslainan käyttösuunnitelman muuttaminen. Huomioonottaen eräät myöhemmin tekemänsä päätökset ja töistä aiheutuneet muutokset kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ n.s. työttömyyslainan jo vahvistetun käyttösuunnitelman muuttamisen seuraavaksi:

Stadioniin liittyvien alueiden järjestely	Smk	3,092,288: —
Lentokentän rakentaminen	»	5,266: 60
Kivelän sairaalan hallintorakennus	»	4,200,000: —
Rajasaaren puhdistuslaitos ja kokoojajohto	»	1,743,901: 20

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 94. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 7. — ³⁾ S:n n:o 12. — ⁴⁾ Kvsto 7 p. lokak. 2 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. kesäk. 37 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 42 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 7 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 2 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 33. — ⁹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 8 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 38.

Käpylän kokoojajohto	Smk	923,253: 30
Turuntie, tasoitus, vesi- ja viemärijohtokanavia sekä puukuoppia	»	480,889: 55
Porthaninrinne, tasoitus	»	99,000: 40
Taivaskallion omakotialueen vesijohtotyöt	»	619,000: —
Käpylän uuden omakotialueen vesijohtotyöt	»	411,000: —
Paciuksenkadun ja Toukolantien vesijohtotyöt, osa kustannuksista	»	275,000: —
Pääoma-alennus	»	150,000: —
Yhteensä Smk		11,999,599: 05

Sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁾ huhtikuun 8 p:nä tämän päätöksen.

Eräiden vuoden 1935 ja 1936 lainain käyttösuunnitelman muuttaminen. Koska v:n 1935 neljännessä, 5 1/2 %:n ja v:n 1936 toisesta, 5 %:n obligatiolainasta, joiden käyttösuunnitelmat valtioneuvosto oli aikoinaan vahvistanut, oli käyttämättömänä palautunut kaupunginkassaan yhteensä 6,370,000 markkaa, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi myöskin päätöksensä, että edellä mainitusta määrästä käytettäisiin 900,000 markkaa satamaudistoihin ja 5,470,000 markkaa teknillisten laitosten uudistoihin.

Vuoden 1909 obligatiolainan konverttaaminen. Kun rahamarkkinain helpottuessa ja korkojen tällöin alentuessa kävi mahdolliseksi ryhtyä toimenpiteisiin eräiden kaupungin vanhempienkin obligatiolainain konverttaamiseksi alempikorkoisiksi, katsottiin lähinnä tulevan kysymykseen v:n 1909 4 1/2 %:n puntalainan, jolloin kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

irtisanoa sen maksettavaksi tammikuun 1 p:nä 1937;

ottaa sen konverttaamiseksi kahta vuotta pidemmin ja enintään 25 vuoden maksuajoin uuden lainan, jonka määrä sai nousta enintään 475,300 puntaan tai vastaavaan määrään muussa rahalajissa; sekä

valtuuttaa kaupunginhallituksen ryhtymään kaikkiin tästä päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin sekä täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia konverttausta ja lainan ottoa koskevissa neuvotteluissa ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset konverttaus-, laina- ja vastuusitoumukset sekä muut asiakirjat.

Sisäasiainministeriö vahvisti ⁴⁾ heinäkuun 26 p:nä uuden lainan ottoa koskevan päätöksen osan.

Eräiden vuoden 1919 ja 1933 lainain konverttaaminen. Kaupungin v:n 1933 toisen 15,000,000 markan 7 1/2 %:n, v:n 1919 ensimmäisen 40,000,000 markan 5 1/2 %:n ja v:n 1919 toisen 12,992,000 markan 5 1/2 %:n kotimaisen lainan konverttaamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ ottaa enintään 100,000,000 markan määräisen yhdessä tai useammassa erässä emittoitavan kotimaisen lainan 2 vuotta pidemmin maksuajoin ja enintään 25 vuoden kuoletusajoin valtuuttaen kaupunginhallituksen päättämään muut laina- ja konverttausehdot sekä irtisanomaan mainitut lainat. Otettavasta lainasta käytettäisiin ensimmäisen lainan konverttaukseen 15,000,000 markkaa, toisen 35,615,000 markkaa ja kolmannen 11,668,000 markkaa, kiinteistöostoihin 3,600,000 markkaa, satamaudistoihin 13,430,000 markkaa, satamaja saaristojäänmurtajan hankkimiseen 4,000,000 markkaa, teknillisten laitos-

¹⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 2 §. — ²⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 38 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 2 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 29 §.

ten uudistoihin 10,730,000 markkaa sekä pääoma-alennukseen ja vastedes määrättävään tarkoitukseen 5,957,000 markkaa. Kaupunginhallitus valtuutettiin ryhtymään kaikkiin päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin sekä täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia konverttausta ja lainanottoa koskevilla neuvotteluilla ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset konverttaus-, laina- ja vastuusitoumukset sekä muut asiakirjat, ollen tämä valtuus voimassa kertomusvuoden loppuun. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁾ maaliskuun 26 p:nä lainan ottoa ja käyttöä koskevan päätöksen, ollen kuitenkin lainasta pääoma-alennukseen ja vastedes määrättävään tarkoitukseen varastusta erästä tehtävä uusi alistus, ennen kuin varat tältä osalta osoitettiin lopullisesti käytettäväviksi.

Eräiden vuoden 1933 ja 1934 obligatiolainain konverttaaminen. V:n 1933 kolmannen 6 %:n ja v:n 1934 kolmannen 5 1/2 %:n obligatiolainain konverttaamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ ottaa yhdessä tai useammassa erässä emittoitavan kotimaisen enintään 100,000,000 markan suuruisen lainan korkeintaan 5 %:n koroin ja 25 vuoden maksuajoin alistaen uuden lainan ottoa koskevan päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi sekä valtuuttaen kaupunginhallituksen päättämään muut laina- ja konverttaus ehdot ja irtisanomaan edellä mainitut lainat. Uudesta lainasta käytettäisiin edellisen lainan konverttaamiseen 40,000,000 markkaa, jälkimmäisen konverttaamiseen 10,550,000 markkaa sekä pääoma-alennukseen ja vastedes määrättäviin tarkoituksiin 49,450,000 markkaa. Kaupunginhallitus valtuutettiin ryhtymään kaikkiin tästä päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin, täysin valtuuksin edustamaan kaupunkia konverttausta ja lainan ottoa koskevilla neuvotteluilla ja päätösten teossa sekä kaupungin puolesta allekirjoittamaan kaikki tarpeelliset konverttaus-, laina- ja vastuusitoumukset sekä muut asiakirjat. Valtuus oli oleva voimassa v:n 1937 loppuun. Sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ lokakuun 13 p:nä edellä mainitun lainan ottoa koskevan päätöksen ehdoin, että mainitun 49,450,000 markan suuruisen lainamäärän käyttämisestä tehtiin uusi alistus, ennen kuin varat tältä osin osoitettiin lopullisesti käytettäväviksi.

Sittemmin kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi, että edellä mainitun 100,000,000 markan lainan 31,460,000 markan suuruisesta osasta käytettäisiin 7,000,000 markkaa kiinteistöostoihin, 8,050,000 markkaa satamauudistoihin, 15,410,000 markkaa teknillisten laitosten uudistoihin ja 1,000,000 markkaa yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon siirrettäväksi.

Lyhytaikainen luotto. Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁴⁾ v. 1937 ottamaan lyhytaikaista luottoa enintään 120,000,000 markkaa tai vasta-arvo ulkomaan rahassa, laskettuna lainaa otettaessa käyvän kurssin mukaisesti.

Lainain anominen omakotilainarahastosta. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ anoa sosiaaliministeriöltä 245,000 markan suuruisen erän myöntämistä valtion omakotilainarahastosta jaettavaksi määrätyin ehdoin seitsemän Kumpulaa alueen vuokraajille sekä antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin omakotilainarahastosta toukokuun 28 p:nä 1927 annetun asetuksen ja valtioneuvoston asuntolainain myöntämisestä elokuun 12 p:nä 1927 tekemän päätöksen edellyttämällä tavoin. Samalla valtuusto valtuutti

¹⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 2 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 33 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 1 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 13 §.

kaupunginhallituksen edellisenä vuonna tekemänsä päätöksen¹⁾ rajoissa anomaan sosiaaliministeriöltä omakotilainoja.

Lainan ottaminen omakotilainarahastosta järjestelylainain myöntämiseksi omakotirakentajille. Eduskunnan annettua v:n 1934 päättyessä valtioneuvostolle oikeuden käyttää omakotilainarahaston varoista 10,000,000 markkaa rahalaitosten ja yksityisten henkilöiden omakotirakennuksiin kaupungeissa, kauppaloissa ja taajaväkisissä yhdyskunnissa myöntämien omakotiyrityksiä kohtuuttomasti rasittavien lainain järjestämiseen ja sosiaaliministeriön annettua tarkat näiden järjestelylainain myöntämisen ohjeet, 31 omakotirakentajaa jätti tästä tiedon saatuaan lainansaantianomuksen jääden asia kuitenkin silleen, koska järjestettävät lainat olivat ensimmäistä kiinnitysvakuutta vastaan, joten ei katsottu olevan syytä niiden muuttamiseen valtion lainoiksi. Kun kaupunginhallitus puolestaan kuitenkin ei katsonut tämän seikan olevan asialle esteenä, tehtiin lainoja anoneiden keskuudessa uusi tiedustelu, jolloin 27 hakijoista ilmoitti edelleen olevansa halukkaat käyttämään mainittua oikeutta hyväkseen, ja puolsi kiinteistölautakunta 22 näistä anomuksista. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti²⁾ ottaa omakotilainarahastosta järjestelylainoja mainittujen anomusten käsittämän määrän, yhteensä 635,400 markkaa, välitettäväksi omakotitalojen omistajille, alistaen tämän päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi, sekä antaa järjestelylainain välittämisen omakotirakentajille kyseisissä tapauksissa kiinteistölautakunnan tehtäväksi.

Helsingin konservatorion säätiön laina-anomus. Kaupunginvaltuusto epäsi³⁾ Helsingin konservatorion säätiön anomuksen korottoman lainan myöntämisestä sille.

Tervalammen työlaitoksen talousarvioehdotus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁴⁾ perustettavan Tervalammen työlaitoksen kertomusvuoden toukokuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi laaditun talousarvioehdotuksen osoittaen menojen loppusumman, 1,440,250 markkaa, köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Rahastovekselien käytäntöönotto. Kaupunkiliiton hallitus ja sen rahasiainneuvosto olivat valmistelleet v. 1935 pidetyltä kaupunginjohtajain kokoukselta saamansa tehtävän mukaisesti kysymystä n.s. kunnallisten rahastovekselien käytäntöönottamisesta kuntain tilapäisluoton tarpeen tyydyttämiseksi, joiden vekselien tarkoituksena on supistaa kuntain korkomenoja siitä tilapäisluotosta, jota niiden yleensä vuosittain on käytettävä ennen kuin verotusvarat on saatu kootuiksi, osin myöskin vähentää kunnallisten käyttörahastojen tarvetta. Saatuaan lopullisen ehdotuksen asiasta kaupunginvaltuusto sen mukaisesti päätti⁵⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen kaupungin tilapäisluottoa ottaessaan asettamaan kaupungin nimiin rahastovekseleitä määrättyjä perusteita noudattaen.

Verotasausrahaston kartuttaminen. Ottaen huomioon taksoituslautakunnan lähettämä verotusvuoden 1936 veroäyrien lukumäärää koskeva ilmoitus sekä että edellisessä talousarvion käsittelyssä oli päätetty siirtää verotasausrahastoon 10,000,000 markkaa, ei tällä kertaa katsottu⁶⁾ olevan syytä mainitun rahaston kartuttamiseen korottaen verotuksella koottavaa määrää.

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 33. — ²⁾ Kvsto 11 p. marrask. 7 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 46 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 25 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. maalisk. 7 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 114. — ⁶⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 6 §.

Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys. Vahvistaessaan v:ksi 1936 ne määrät, jotka joulukuun 8 p:nä 1873 kaupunkien kunnallishallinnosta annetun asetuksen 55 §:n 3 ja 4 kohdan mukaan, sellaisina kuin nämä esiintyvät tammikuun 20 p:nä 1922 mainitun asetuksen muuttamisesta annetussa laissa, kunnallisverotuksessa on vähennettävä verovelvollisen henkilön tuloista, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että tällaisista tuloista, milloin ne eivät ylittäneet 9,000 markkaa, sai vähentää 4,000 markkaa, sekä että verovelvollinen henkilö jokaisen lapsen osalta, jonka hän elatusvelvollisuutensa nojalla oli elättänyt ja joka verotusvuoden päättyessä ei ollut täyttänyt 15 vuotta, sai vähentää tuloistaan 1,200 markkaa.

Vesijohtolaitoksen uuden taksan vahvistaminen. Kaupunginvaltuuston palautettua ²⁾ kaupunginhallituksen tarkistettavaksi vesijohtolaitoksen uuden taksan vahvistamista koskevan asian vesijohtolaitos laati uudet vaihtoehdot: taksaehdotukset n:o 2 ja 3³⁾, joista valtuusto asiaa käsiteltyään vahvisti ⁴⁾ jälkimmäisen mukaisesti muodostellun uuden taksan ⁵⁾ otettavaksi käytäntöön kertomusvuoden viimeisen vuosineljänneksen alusta.

Sähkötaksan alentaminen. Kaupunginvaltuusto määräsi ⁶⁾ v:n 1937 ensimmäisestä veloitusjaksosta lukien kannettavat alennetut sähkömaksut.

Helsingin lentoaseman liikennemaksujen taksasta annettava lausunto. Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriön valtion ja Helsingin kaupungin väliseen Helsingin maalentokentän rakentamista koskevaan sopimukseen ⁷⁾ viitaten pyytämässä Helsingin lentoaseman taksaehdotusta koskevassa lausunnossa kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ puoltaa mainittua ehdotusta huomauttaen kuitenkin, että siinä n.s. laskeutumismaksuksi yhdistetyt saapumis- ja lähtömaksut olisi erotettava kantaen niitä kumpiakin 80 penniä jokaiselta alkavalta koneen painon 100 kg:lta sekä että puheena olevien maksujen nimike liikennemaksu olisi muutettava esim. liikennöimismaksuksi erotukseksi kaupungin kantamasta ulkomailta kaupunkiin tuotavien tavarain liikennemaksusta.

Sitoutuminen vastaamaan erinäisistä Kiljavannummen keuhkotautiparantolan menoista. Koska, kun aiottiin lisätä Kiljavannummen keuhkotautiparantola oy:n yhtiöjärjestysluonnokseen erinäisiä osakkaan velvollisuuksia koskevia määräyksiä, saatiin tietää, että osakeyhtiöiden yhtiöjärjestyksiin nytemmin ei sallittu ottaa aiotunlaisia määräyksiä, päätettiin tehdä jäsenkunnille ja hankkeeseen liittyneille yksityisille toiminimille esitys, että ne antaisivat erityisen sitoumuksen asiasta. Saatuaan puheena olevan yhtiön osakkeenomistajana kyseisen esityksen Helsingin kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ sitoutua noudattamaan sen määräyksiä.

Keskuskeittolan toimitsijan väärinkäytökset. Keskuskeittolan johtokunnan erotettua virkasäännön 12 §:n nojalla siinä mainittuun vaikeammanlaatuiseen virheeseen ja laiminlyöntiin syytäksi todetun keskuskeittolan toimitsijan W. Avellanin ¹⁰⁾ marraskuun 9 p:stä 1935 lukien virastaan määrättyä irtisanomisaikaa noudattamatta samalla todeten, että toimitsija Avellan oli menettänyt palkkansa virantoimituksesta pidätyksen ajalta, tämä päätökseen tyytymättömänä anoi asian saattamista kaupunginvaltuuston tutkittavaksi, mutta valitus ei kuitenkaan aiheuttanut muuta toimenpidettä

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 7 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 36. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ⁴⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 10 §. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 116. — ⁶⁾ Kvsto 11 p. marrask. 5 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 13; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 199. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 19. — ⁸⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 21 §; ks. myös tämän kert. s. 144. — ⁹⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 12 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 114. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 138.

kuin, että valittajalle päätettiin ¹⁾ suorittaa palkkaa virantoimituksesta pidätyksen ajalta.

Kulosaaren sillan siltamaksujen kavaltaminen. Toimitetussa tilintarkastuksessa havaittiin Kulosaaren sillan hallinnon ylivalvojana toimineen rahoitustoimiston ent. toimistopäällikön H. Öhmanin kavaltaneen linja-autonostaja E. E. Lindbergiltä, sittemmin Nyländska trafik ab:ilta ja Helsingin linja-auto oy:ltä v:n 1934 tammikuun 25 p:n ja helmikuun 14 p:n sekä toukokuun 3 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta kantamansa Kulosaaren sillan siltamaksujen erät, yhteensä 289,761 markkaa, tällöin menetellen siten, ettei hän ollut maksuunpano- ja kantokirjaan merkinnyt mitään maksuja näiden liikennöitsijäin maksettavaksi mainituilta ajanjaksoilta mutta oli kuitenkin kantanut heiltä kaupungille tulevat rahat sillanvartijoilta päivittäin saapuneiden raporttien perusteella toimittamatta rahoja kaupunginkassaan. Päättyessään tilin mainitun vuoden toukokuun 2 p:nä hän merkitsi kantokirjaan jälkepäin kertyneet varat tilitetyiksi piletikassan kautta, s.o. muiden liikennöitsijäin sillalla käteisesti sillanvartijoille suorittamien maksujen yhteydessä, puuttuen raportit mainitun päivän jälkeiseltä ajalta kokonaan. Ottaen huomioon sillanvartijoille v:lta 1932, 1933 ja 1934 annetut ennakkovarot nousi kaupungin korvausvaatimus 296,961 markkaan.

Raastuvanoikeuden tuomittua Öhmanin vapausrangaistukseen sekä suorittamaan kaupungille korvausta 296,961 markkaa, kaupunginhallitus oli päättänyt ²⁾ hovioikeudessa hakea muutosta päätökseen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ kaupunkien kunnallislain 52 §:n säännöksen mukaisesti tehdä asiasta ilmoituksen Uudenmaan läänin maaherralle.

Oikeus määrärahan siirtämiseen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiesten käytettäväksi v:n 1935 talousarviossa osoitetun määrärahan jäännös, 27,055: 65 markkaa, siirretään v:een 1936, jolloin vasta katselmusmiesten työ päättyisi.

Palotoimikunta oikeutettiin ⁵⁾ siirtämään kertomusvuoteen palolaitoksen v:n 1935 kaluston hankintamäärärahaan kahden uuden paloauton ostoa varten sisältyvän erän vielä maksamatta oleva osa, 234,000 markkaa.

Valtuusto päätti ⁶⁾, että v:n 1935 tileillä Naisten opinto- ja ammattikurssit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, sekä Miesten opinto- ja ammattikurssit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, syntyneet säästöt, yhteensä 590,317 markkaa, saadaan siirtää mainitun vuoden tilille Kaupunginhallituksen käyttövarat työttömyyden varalta ja että viimeksi mainitun tilin jäännöserä siirretään v:een 1936 samanlaiseen tarkoitukseen käytettäväksi.

Valtuusto myönsi ⁷⁾ oikeuden teurastamon v:n 1935 Yleisten laitteiden kunnossapito nimisen määrärahan säästön, 41,000 markan, siirtämiseen kertomusvuonna käytettäväksi.

Koska Marian sairaalan lastenosaston laajentamistyöt vielä kokonaan tai osittain olivat suorittamatta valtuusto päätti ⁸⁾, että v:n 1935 talousarviossa tarkoitukseen varattu 160,000 markan määräraha saatiin siirtää kertomusvuoteen. Samoin saatiin Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennuksen rakentamiseen ja rakennustoimiston putkivalimon siirtämiseen

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 34 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 147. — ³⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 7 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 22 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 27 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 16 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 30 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 23 §.

Käpylästä korttelissa n:o 283 olevalle Sörnäisten rantatien tontille n:o 6 v:n 1935 talousarviossa varattujen varain jäännöserät siirtää kertomusvuoteen.

Valtuusto päätti ¹⁾ muuttaa kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan satamain lukuun merkityn määrärahan Itämerenkadun ja Kalmistokadun varustamista varten asfalttikäytävillä ynnä reunakivillä siirtomäärärahaiksi.

Valtuusto päätti ²⁾ muuttaa kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan vesijohdon uusimista varten Lapinlahdenkadussa Etel. Rautatiekadulta Lapinlahdenkadun n:o 7 edustalle sekä It. Brahenkadussa ja Porvoonkadussa 230 m:n osalta merkityt määrärahat siirtomäärärahoiksi, jotta niiden jäännöserillä tarvittaessa v. 1937 voitaisiin korjata katupäällystys niillä kohdin, missä putkitöitä oli tehty.

Koska perustettavan nuohouslaitososakeyhtiön osake-enemmistön hankkimiseksi kaupungille kertomusvuoden talousarvioon merkitty 400,000 markan määräraha todennäköisesti ei tulisi kyseisenä vuonna käytetyksi tätä koskevan päätöksen ³⁾ toimeenpanon viivästyessä siitä tehtyjen valitusten vuoksi, valtuusto päätti ⁴⁾ muuttaa sen siirtomäärärahaiksi.

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnäolevien kaupunginhallituksen jäsenten palkkio. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että kaupunginhallituksen vuosijäsenelle, joka ei ole kaupunginvaltuutettu, on valtuuston kokouksissa saapuvillaolosta suoritettava sama kokouspalkkio kuin valtuutetuille sekä että palkkio suoritetaan kaupunginhallituksen palkkiotilitä.

Kaupungin viranhaltijain palkkaluokitteluun tehtävät muutokset. Kaupunginvaltuustolta aikaisemmin saamansa kehoituksen ⁶⁾ mukaisesti kaupunginhallitus taloudellisen lamakauden nyttemmin väistyttyä laajain tutkimusten ja selvitysten perusteella oli tehnyt valtuustolle esityksen kaupungin viranhaltijain palkkaluokitteluun siinä havaittujen ilmeisimpien epäkohtien poistamiseksi tehtävistä muutoksista ⁷⁾, mitkä valtuusto päätti ⁸⁾ vahvistaa noudatettaviksi tammikuun 1 p:stä 1937 lukien.

Virkasäännön sairauslomaa koskevain säännösten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ lisätä virkasäännön 29 §:ään uuden kaupungin naispuolisten viranhaltijain ja työntekijäin palkkaetuja raskauden ja synnytyksen vuoksi heille myönnetyn loman ajalta koskevan uuden momentin ¹⁰⁾.

Kaupungin viranhaltijain ja vakinaisten työntekijäin leski- ja orpoeläkeoikeuden järjestämistä koskeva vtn Furuhjelmin aloite lähetettiin ¹¹⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Lapsiavustusjärjestelmän käytäntöön ottamista Helsingissä koskeva vtn Sillanpään y.m. aloite lähetettiin ¹²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Sairaanhoitajattarien kesälomasijaisten palkkioiden korottaminen. Tuberkuloosisairaalan ylilääkärin valituksen johdosta, ettei mainittuun sairaalaan saatu riittävästi kesäsiijaishoitajattaria maksettavan palkan alhaisuuden vuoksi, ollen se vain 80 % vakinaisen viranhaltijan pohjapalkasta, kaupunginhallitus tämän asiantilan helpottamiseksi myönsi ¹³⁾ sairaalahallitukselle

¹⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 12 §. — ²⁾ S:n 16 p. jouluk. 21 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 74. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. syysk. 20 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 12 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 130. — ⁶⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 50. — ⁷⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 18. — ⁸⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 6 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 263—266. — ⁹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 23 §. — ¹⁰⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 200. — ¹¹⁾ Kvsto 13 p. toukok. 21 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. jouluk. 35 §. — ¹³⁾ Vrt. tämän kert. s. 150.

oikeuden suorittaa lomasijaisina ja tilapäisinä hoitajattarina kaupungin sairaaloissa toimiville sairaanhoitajattarille sijaispalkkiona asianomaisten virkain peruspalkat vähentämättöminä, minkä päätöksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ myöntäen varat ²⁾ näiden menojen peittämiseen kertomusvuonna.

Lastentarhanopettajattarien eläkerajan alentaminen ja palvelusajan lyhentäminen. Lastentarhain johtokunnan huomautettua asiasta tekemässään esityksessä viranhaltijain eläkesäännön ikärajan ja virkavuosien määrän olevan lastentarhanopettajattarien suhteen liian korkeat kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tehdä eläkesäännön 4 §:ään sellaisen lisäyksen ⁴⁾, jolla mainitut opettajattaret oikeutettiin täyteen eläkkeeseen 60 ikä- ja 28 palvelusvuoden jälkeen. Kaupunginvaltuusto määräsi tämän säännöksen tulemaan voimaan v:n 1937 alusta sekä antoi lastentarhain johtokunnalle tehtäväksi hankkia lastentarhain opettajattarilta kirjallisen ilmoituksen siitä, alistuivatko he uusiin määräyksiin vai tahtoivatko he edelleen olla eläkesäännön yleisten määräysten alaisia.

Kaupunginorkesterin jäsenten ja vahtimestarien palkkauksen uudelleenjärjestely. Sen jälkeen kun kaupunginorkesterin henkilökunnan palvelussuhde oli muuttunut ⁵⁾ samanlaiseksi kuin kaupungin muiden viranhaltijain kun m.m. aikaisemmin käytännössä olleista palvelussopimuksista oli kokonaan luovuttu ja orkesterin jäsenten suhteen oli joka suhteessa alettu noudattaa virkasäännön määräyksiä, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ v:n 1937 alusta myöskin muuttaa sääntöpalkkaisiksi ne mainitun orkesterin jäsenten ja vahtimestarien virat, jotka siihen asti olivat olleet palkkasääntöön merkittävimmät ja joiden palkat oli maksettu valtuuston vahvistaman ⁷⁾ taulun mukaan sekä hyväksyä nämä virat sijoitettaviksi palkkaluokkiin musiikkilautakunnan ehdotuksen mukaisesti. Orkesterin intendentin ja taloudenhoitajan palkkain korottamista tarkoittava osa ehdotusta kuitenkin evättiin.

Työnvälitystoimiston johtajan palkka. Siihen katsoen, että v:n 1937 alusta voimaan tulevat uusi laki työnvälityksestä ja asetus sen toimeenpanosta asettivat entistä suurempia vaatimuksia työnvälitystoimiston johtajalle, mainittu virka päätettiin ⁸⁾ v:n 1937 alusta lukien korottaa 12 palkkaluokasta 16:nteen.

Oikeus palkan nauttimiseen sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Köyhäinhuoltoviraston kirjuriapulainen H. Spranger, joka 12 edellisen kuukauden aikana jo oli nauttinut sairaslomaa kaksi kuukautta täysin ja kolme kuukautta $\frac{2}{3}$ palkoin, oikeutettiin ⁹⁾ saamaan ikäkorotuksensa hänelle kesäkuun 27 p:n ja syyskuun 26 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn jatkettun virkavapauden ajalta.

Köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston vahtimestari A. Nyman, joka ottaen huomioon hänen 12 edellisen kuukauden aikana nauttimansa sairaslomat, ei enää ollut oikeutettu edes osapalkkaan hänelle huhtikuun 25 p:n ja toukokuun 24 p:n sekä kesäkuun 8 ja 16 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta, oikeutettiin ¹⁰⁾ tältä ajalta saamaan puolet pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa.

¹⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 24 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 48. — ³⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 18 §. — ⁴⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 121. — ⁵⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 87. — ⁶⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 7 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 262. — ⁷⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 53. — ⁸⁾ Kvsto 28 p. lokak. 11 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. elok. 35 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. huhtik. 14 §.

Apukoulunopettaja H. Ekholm, joka maaliskuun 1 p:ään mennessä oli nauttinut kaiken virkasäännön myöntämän palkallisen sairasloman, oikeutettiin ¹⁾ hänelle maaliskuun 1 p:n ja kesäkuun 1 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta saamaan ikäkorotuksiaan vastaava osa palkastaan

Kaupunginkirjaston vaikeasti sairastuneille amanuensseille O. Koivusalolle ja E. Savoselle, jotka, edellinen syyskuun loppuun ja jälkimmäinen syyskuun 21 p:ään mennessä, jo olivat saaneet kaiken virkasäännön mukaisen sairasavun, myönnettiin ²⁾ edelliselle $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa loka- ja marraskuulta sekä jälkimmäiselle puolet pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa lokakuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta.

Oikeus lukea hyväkseen virkavuosia eläkkeen saamiseksi. Lastensuojelulautakunnan kanslisti E. Hirn, joka oli palvellut kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen tuntiopettajana syyskuun 1 p:stä 1905 toukokuun 31 p:ään 1918 hoitaen n. 20 viikkotuntia sekä valmistavan tyttöjen ammattikoulun tuntiopettajana syyskuun 1 p:stä 1905 alkaen hoitaen n. 8 viikkotuntia, oikeutettiin ³⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen ensiksi mainittu palvelusaikansa.

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Alla mainituille viran- tai toimenhaltijoille sekä työntekijöille myönnettiin ylimääräinen elinkautinen, eräässä tapauksessa lyhyempiaikainen, eläke, jonka kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Kivelän sairaala S:n	Leino, E. I. ⁴⁾	Sairaanhoidattajat	19 $\frac{1}{2}$ 36	550 —
	Konttinen, H. J. ⁵⁾	Siivoaja	19 $\frac{1}{2}$ 36	300 —
Rakennustoimisto S:n S:n S:n	Dahlqvist, C. J. ⁶⁾	Koneenkäyttäjät	19 $\frac{1}{10}$ 36	500 —
	Laine, F. H. ⁷⁾	Työntekijä	19 $\frac{1}{8}$ 36	131 —
	Mannström, K. J. ⁸⁾	»	19 $\frac{1}{11}$ 36	300 —
	Salonen, H. M. ⁹⁾	Siivoaja	19 $\frac{1}{9}$ 36	124 —

Lisäksi myönnettiin ⁸⁾ kaupungin vuosittain avustaman Lasten työkotiyhdistyksen lasten työkotien johtajattarelle I. Heinoselle ja opettajattarelle H. Bränderille kummallekin 500 markan ylimääräinen kuukausieläke tammi-kuun 1 p:stä 1936 lukien.

Saatuun 2,500 markan ylimääräisen eläkkeen kaupunginjohtajanvirasta erottuaan kaupungin kunnallisporimestariksi nimitetty senaattori A. Castrén oli viimeksi mainitun viranteon johdosta tullut oikeutetuksi 3,056 markan vakinaiseen kuukausieläkkeeseen. Tällöin hänelle päätettiin ⁹⁾ suorittaa vakinaisena ja ylimääräisenä eläkkeenä yhteensä 4,000 markkaa kuukaudessa heinäkuun 1 p:stä 1936 alkaen.

¹⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 30 §. — ²⁾ S:n 16 p. jouluk. 31 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 31 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 19 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 37 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 40 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. syysk. 29 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 35 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. kesäk. 30 §.

Leski- ja orpoeläkkeitä myönnettiin alla mainituille henkilöille:

Eläkkeensaajan mies- tai isävainaja.			Eläkkeen-saaja.	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan.	Eläke-määrä kuukautta kohden, Smk.
Virasto tai laitos, jossa on toiminut.	Nimi.	Virka tai toimi.			
Revisionikonttori Ulosottolaitos	Hellmer, B. ¹⁾ Merus, M. L. ²⁾	Reviisori Toinen kaupungin-vouti	Leski	19 1/5 36	400 —
S:n	» » » ²⁾	»	»	19 1/3 36	300 —
			2 ty-tärtä	19 1/3 36 ³⁾	200 —
Rakennustarkas-tuskonttori	Andersin, H. ⁴⁾	Rakennustar-kastaja	Leski.	19 1/10 36	300 —
S:n	» ⁴⁾	»	2 lasta	19 1/10 36 ⁵⁾	300 —
					kummall.
Terveydenhoito-lautakunnan toimisto	Forsius, R. ⁶⁾	Aluelääkäri	3 lasta	19 1/1 36 ³⁾	200 —
					kullekin
Terveysolojen val-vonta	Järvinen, O. ⁷⁾	Makkaratehtai-den valvoja	Leski	19 1/10 36	300 —
Bengtsårin koulu-koti	Ekholm, Hj. ²⁾	Johtaja	»	19 1/2 36	500 —
Ryttylän koulu-koti	Rönkä, T. ²⁾	»	»	19 1/2 36	300 —
Suomenkieliset kansakoulut	Friman, J. G. ⁸⁾	Vahtimestari	»	19 1/3 36	300 —
Kiinteistötoimisto	Eriksson, E. A. ⁹⁾	Tonttios. johtaja	»	19 1/8 36	300 —
S:n	» » » ⁹⁾	»	3 lasta	19 1/8 36 ⁵⁾	300 —
					kullekin
S:n	Öller, T. ¹⁰⁾	Asemakaava-insinööri	Leski	19 1/6 36	500 —
Rakennustoimisto	Aalto, A. V. ⁹⁾	Konemestari	Tytär	19 1/8 36 ⁵⁾	300 —
S:n	Lagerström, F. ²⁾	Kirvesmies	Leski	19 1/2 36	200 —
S:n	Långström, T. ⁶⁾	Sukeltaja	»	19 1/1 36	300 —
S:n	Niklander, K. ¹¹⁾	Ajomies	»	19 1/12 35	192 —
S:n	Dickman, E. ⁷⁾	Työntekijä	»	19 1/7 36	300 —
S:n	Hankaniemi, H. P. ¹⁾	»	»	19 1/4 36	300 —
S:n	Henriksson, A. A. ⁹⁾	»	»	19 1/1 36	300 —
S:n	Kajander, J. F. ¹²⁾	»	»	19 1/3 36	300 —
S:n	Leino, P. ⁷⁾	»	»	19 1/10 36	120 —
S:n	Oksanen, H. ¹⁰⁾	»	»	19 1/6 36	300 —
S:n	Paakki, M. ¹³⁾	»	»	19 1/10 36	300 —
S:n	Rissanen, A. ⁴⁾	»	»	19 1/10 36	300 —
S:n	Ryyttäri, J. ⁹⁾	»	»	19 1/8 36	300 —
S:n	Tarvainen, H. ¹⁴⁾	»	»	19 1/10 36	300 —
S:n	Villo, F. ¹¹⁾	»	»	19 1/1 36	300 —
Puhtaanapitolaitos	Kuokkanen, H. ⁹⁾	»	»	19 1/9 36	300 —
S:n	Pajunen, K. O. ⁹⁾	»	»	19 1/7 36	300 —
Keskuskeittola	Estlander, G. ²⁾	Toimitusjohtaja	»	19 1/2 36	500 —
Kaasulaitos	Mellenius, A. ⁸⁾	Kamreeri	»	19 1/3 36	300 —
S:n	Elgström, G. ²⁾	Työntekijä	»	19 1/2 36	300 —
Sähkölaitos	Kerälä, A. ⁹⁾	Koneenkäyttäjä	Poika	19 1/1 36 ³⁾	200 —

¹⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 20 §. — ²⁾ S:n 4 p. maalisk. 25 §. — ³⁾ Eläke maksetaan kunnes saajat täyttävät 18 vuotta. — ⁴⁾ Kvsto 7 p. lokak. 35 §. — ⁵⁾ Eläke maksetaan kunnes saajat täyttävät 17 vuotta. — ⁶⁾ Kvsto 12 p. helmik. 37 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 40 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. huhtik. 19 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. syysk. 29 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 32 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. tammik. 35 §; vrt. myös v:n 1914 kert. s. 233. — ¹²⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 17 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. jouluk. 31 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 27 §.

Evätyjä eläkeanomuksia. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin eläkeanomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat esittäneet rahatoimikonttorin avustavan vanhemman kaupunginkirjanpitäjän A. Auren leski ¹⁾, maistraatin hissintarkastaja O. W. Fagerholm ²⁾, palokorpraalien H. Hannulan ³⁾ ja O. Hytösen ²⁾ lesket, terveystoimiston vahtimestari J. Hiltunen ⁴⁾, Kivelän sairaalan ruokalanjohtajatar J. E. Sjöberg ⁴⁾, Kruununhaan ruotsinkielisen kansakoulun oppilasruokalan apulainen J. Utter ¹⁾, kaupunginorkesterin jäsen W. von Clewesahl ⁴⁾, kansanpuistojen valvoja R. Palmgren ²⁾, virutushuoneen kaitsijan W. Fahlströmin leski ⁴⁾, rakennustoimiston tuntikirjurin ja yövartijan G. Wennerströmin leski ⁵⁾, saman toimiston työntekijät G. Helenius ⁴⁾, A. Nieminen ¹⁾, V. Sievinen ⁶⁾ ja S. F. Tarkiainen ⁷⁾ ynnä toimiston työntekijäin F. V. Sjöblomin ⁸⁾ ja J. Vesalaisen ⁹⁾ lesket, puhtaanapitolaitoksen työnjohtaja J. Järvenpää ³⁾, seppä A. Lepistö ³⁾, työntekijät G. A. Henell ²⁾, J. Salminen ⁴⁾ ja A. Virtanen ¹⁾ ynnä laitoksen työntekijäin K. J. Böhlingin ⁴⁾ ja S. Ojasen ⁵⁾ lesket, kaasulaitoksen lampunhoitajan H. Lahden leski ²⁾ ja uuninlämmittäjän M. Ruokovirran leski ¹⁰⁾ sekä sähkölaitoksen koneenkäyttäjän A. Kerälän leski ¹¹⁾.

Eräitä käsitettyjä eläkeanomuksia koskevat valitukset. Kaupunginvaltuuston myönnettyä rakennusmestari T. Nousiaisen leskelle hänen anomaansa määrää pienemmän ylimääräisen kuukausieläkkeen, evätyä kokonaan rakennustoimiston työntekijän A. Postin eläkeanomuksen sekä myönnettyä vanhemman palokorpraalin K. A. Järvisen leskelle ja alaikäiselle tyttärelle ylimääräisen kuukausieläkkeen myöhemmästä ajankohdasta lukien kuin oli anottu, hakijat valittivat päätöksistä ¹²⁾ Uudenmaan läänin maaherralle anoen omien ehdotustensa hyväksymistä. Valitusten johdosta maaherralle annettavissa selityksissään valtuusto päätti ¹³⁾ huomauttaa ylimääräisen eläkkeen myöntämisen olevan sen vapaan harkinnan varassa, jolloin, koska valittajat eivät olleet väittäneetkään valtuuston tehneen asioita käsitellessään mitään muodollista virhettä, valitukset eivät voineet antaa toimenpiteen aihetta.

Rakennustoimiston työntekijän J. F. Kajanderin lesken ja saman toimiston työntekijän K. J. Mannströmin maaherralle tekemien valitusten johdosta, joissa nämä anoivat heille myönnettyjen eläkkeiden ¹⁴⁾ korottamista, valtuusto päätti ¹⁵⁾ antaa samanlaiset selitykset. Maaherra hylkäsi ¹⁶⁾ toukuun 23 p:nä edellisen valituksen.

Samanlaiset selitykset kuin edellä mainituissa tapauksissa päätettiin ¹⁷⁾ antaa maaherralle myöskin niiden eläkkeen ¹⁸⁾ saantia koskevien valitusten johdosta, joita olivat tehneet rakennustoimiston työntekijä G. Helenius, Kivelän sairaalan ruokalanjohtajatar E. Sjöberg, puhtaanapitolaitoksen työntekijä A. Virtanen ja kaupunginkirjanpitäjä A. Auren leski. Ensiksi mainitun valituksista maaherra hylkäsi ¹⁹⁾ lokakuun 16 p:nä.

Toisen kaupungineläinlääkärin kesälomasijaisen palkkaaminen. Toisen kaupungineläinlääkärin B. Österholmin lomasijaisen palkkaamiseksi hänen talvella saadessaan edellisen kesälomansa jällelle jääneet kaksi viikkoa kau-

¹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 27 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 29 §. — ³⁾ S:n 4 p. maalisk. 25 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 48 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. huhtik. 20 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 29 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. huhtik. 19 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. jouluk. 31 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. kesäk. 32 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. lokak. 40 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. helmik. 37 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 51. — ¹³⁾ Kvsto 22 p. tammik. 6 §. — ¹⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 43 ja 44. — ¹⁵⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 4 § ja 16 p. jouluk. 14 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. elok. 5 §. — ¹⁷⁾ S:n 7 p. lokak. 5 § ja 16 p. jouluk. 15 §. — ¹⁸⁾ Ks. tätä siv. ylemp. — ¹⁹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 3 §.

punginvaltuusto myönsi ¹⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 1,500 markkan lisämäärärahan eläinlääkintöosaston kesälomasijaisten määrärahaan.

Lisäpalkkion suorittaminen erälle aluelääkäreille. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ terveydenhoitolautekunnan suorittamaan asianomaiselta tililtä kertakaikkisena korvauksena maaliskuussa vallinneen influenssaepidemian aiheuttamasta poikkeuksellisen suuresta lisätyöstä aluelääkäreille H. Roosille 750 markkaa ja E. Sillmanille 700 markkaa sekä ylim. aluelääkärille B. Bondestamille 1,500 markkaa.

Vaalikustannukset. Kaupunginvaltuusto osoitti ³⁾ eduskuntavaalien kustannusten suorittamiseen yleisistä käyttövaroistaan 104,000 markkan lisämäärärahan, mikä tarvittiin koska kertomusvuoden eduskuntavaaleissa käytäntöön tulevan, äänten laskemisesta toukokuun 31 p:nä 1935 annetun lain säännösten mukaisesti jokaisen äänestysalueen vaalilautakuntaan oli otettava vakinaisen henkilökunnan lisäksi uusia lisäjäseniä ja kun vakinaiset jäsenetkin lisäkorvauksesta suorittaisivat äänten laskemista.

Aikaisemmin oli eduskuntavaalien äänestysalueiden ja -huoneistojen luettelot julkaistu maistraatin toimesta kaupungin sanomalehdissä, mutta v:n 1933 vaaleissa ei tätä pidetty tarpeellisena koska asianomaiset puoluejärjestöt hoitivat asian. Kertomusvuoden vaaleissa oli oletettu käyvän samoin, mutta kun huomattiinkin, että puoluejärjestöt eivät olleetkaan suostuvaisia huolehtimaan kuuluttamisesta, maistraatti julkaisi kuulutukset. Tästä aiheutuneiden kustannusten suorittamiseksi maistraatti oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään eduskuntavaalukustannusten määrärahaa 30,766: 40 markkaa.

Eräiden yleisen kunnallishallinnon määrärahojen ylittäminen. Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään alla mainittuja v:n 1935 määrärahoja seuraavasti: kaupunginvaltuuston valaistusmäärärahaa 3,931: 20 markkaa, kaupunginhallituksen palkkiomäärärahaa 11,900 markkaa, kaupunginkanslian määrärahoja Valaistus 6,487: 35 markkaa ja Siivoaminen 1,752: 20 markkaa, rahatoimiston valaistusmäärärahaa 4,471: 45 markkaa sekä erinäisiin hallintomenoihin kuuluvia määrärahoja Ikälisäykset ja palkankorotukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi 15,796 markkaa, Sairaslomasijaiset 95,965: 50 markkaa, Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa 180,355: 90 markkaa, Valiokunta- ja komiteamenot 26,218: 75 markkaa ja Apumaksut kaupunkiliitoille 1,500 markkaa.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään erinäisiin hallintomenoihin sisältyvää kaluston hankintamäärärahaa 110,000 markkaa, ottaen huomioon tapahtuneiden lukuisien virastohuoneistojärjestelyjen johdosta eri virastoihin tarvittu poikkeuksellisen runsas määrä uutta kalustoa.

Lämpöjohtojen höyrykattilan hankkiminen rahatoimistoon. Kaupungin lämpötekniikan tilaaman tarpeellisen rahatoimiston lämpöjohtojen höyrykattilan kustannusten suorittamiseksi kaupunginvaltuusto oikeutti ⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan ylittämään nimikkeen Erinäisten rakennusten korjaukset y.m. alaista lämpö- ja vesijohtojen korjausmäärärahaa enintään 17,500 markkaa.

Tilastotoimisto oikeutettiin ylittämään v:n 1935 valaistusmäärärahaansa 613: 90 markkaa ⁸⁾ sekä kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaansa 4,500 markkaa ⁹⁾.

¹⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 19 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 19 §. — ³⁾ S:n 29 p. huhtik. 7 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 12 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 15 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 9 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. syysk. 21 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 31 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. jouluk. 11 §.

Maistraatti oikeutettiin ylittämään v:n 1935 määrärahojaan Tilapäistä työvoimaa 150 markkaa ¹⁾ ja Valaistus 2,165: 45 markkaa ²⁾ sekä kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaansa 8,000 markkaa ³⁾ maistraatin arkistossa säilytettyjen rakennuspiirustusten uudelleenjärjestämisen jatkamiseksi ja viimeksi mainittua määrärahaa myöhemmin vielä 2,400 markkaa ⁴⁾.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin v:n 1935 valaistuspäärahän ylittämiseen 452: 50 markkaa päätettiin ⁵⁾ suostua.

Lisäksi konttori oikeutettiin ⁶⁾ 18,000 markalla ylittämään kertomusvuoden tilapäisen työvoiman tiliään, joka oli riittämätön, koska talousarviosta puuttui tarpeellisen ylimääräisen ulosottoapulaisen palkka ja koska tuntipalkkaa nauttivalle avustavalle kaupunginvoudille oli täytynyt suorittaa arvioitua suurempi palkka.

Rakennustarkastuskonttorin v:n 1935 määrärahaa Valaistus päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää 231: 75 markkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti sallia rakennustarkastuksen tilapäisen työvoiman määrärahaa ylittävän 22,000 markkaa ⁸⁾ ylimääräisen valvojan palkkaamiseksi konttoriin ja 12,000 markkaa ⁹⁾ insinöörivalvojan palkkaamiseksi edelleen vuoden loppuun sekä tarverahojaan 2,000 markkaa ⁹⁾ ylen runsaan autojen käytön takia.

Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta oikeutettiin ¹⁰⁾ ylittämään v:n 1935 palkkiomäärärahaansa 675 markkaa.

Syyttäjäistön v:n 1935 valaistuspäärahän ylittämisen 100 markkaa kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ sallia.

Tilapäisten apulaisten palkkaaminen raastuvanoikeuden arkistoon. Kolmeksi kesäkuukaudeksi, joiksi raastuvanoikeus vanhassa raatihuoneessa suoritettavien korjaustöiden takia tilapäisesti siirrettäisiin Annankadun kansakouluun, tarvittiin sen kirjaajaosastolle ylimääräinen arkistoapulainen ja juoksupoika, joiden palkkaamiseen kaupunginvaltuusto myönsi ¹²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10,500 markan määrärahan.

Poliisilaitoksen määrärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ¹³⁾ kaupunginhallituksen ylittämään poliisilaitoksen kaluston hankintamäärärahaa enintään 20,000 markkaa, mikä ylitys oli tarpeen poliisilaitoksen osoite- ja passitoimiston uusiin huoneistoihin tarvittavan lisäkaluston hankkimiseksi.

Palolaitoksen määrärahaa Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet kaupunginvaltuusto päätti ¹⁴⁾ sallia ylittää enintään 1,000 markkaa.

Terveystenhoitomäärärahat. Terveystenhoitolautakunta oikeutettiin ylittämään seuraavia v:n 1935 määrärahoja enintään alla mainitun verran: poliisilaitoksen sairaanhoitokustannusmäärärahaa 275 markkaa ¹⁵⁾, ammattien tarkastuksen valaistuspäärahää 544: 35 markkaa ¹⁵⁾, sielullisesti sairaiden huoltotoimiston perhehoidon määrärahaa 5,800 markkaa ¹⁵⁾ sielullisesti sairaiden miesten keskuskodin seuraavia määrärahoja: Siivoaminen 101: 40 markkaa ¹⁶⁾, Tarverahat 744: 65 markkaa ¹⁶⁾ ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 259: 40 markkaa ¹⁶⁾ sekä veneerien tautien poliklinikan valaistuspäärahää 912: 50 markkaa ¹⁵⁾. Kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁷⁾ terveystenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 4,500 markan suuruisen lisämäärä-

1) Kvsto 12 p. helmik. 19 §. — 2) S:n 12 p. helmik. 18 §. — 3) S:n 29 p. huhtik. 8 §. — 4) S:n 13 toukok. 4 §. — 5) S:n 12 p. helmik. 20 §. — 6) S:n 28 p. lokak. 15 §. — 7) S:n 12 p. helmik. 17 §. — 8) S:n 17 p. kesäk. 3 §. — 9) S:n 28 p. lokak. 14 §. — 10) S:n 22 p. tammik. 24 §. — 11) S:n 12 p. helmik. 21 §. — 12) S:n 18 p. maalisk. 4 §. — 13) S:n 28 p. lokak. 8 §. — 14) S:n 7 p. lokak. 25 §. — 15) S:n 12 p. helmik. 24 §. — 16) S:n 12 p. helmik. 25 §. — 17) S:n 3 p. kesäk. 21 §.

rahan terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston tilapäisen työvoiman määrärahaan vahtimestarinapulaisen palkkaamiseksi lautakunnalle heinäkuun alusta lukien sen uuteen huoneistoon siirtymisen tehtyä tämän tarpeelliseksi. Samoista varoista myönnettiin lisäksi 2,400 markkaa virkatarkkien hankkimiseen lautakunnan vahtimestareille. Valtuusto myönsi ¹⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 30,000 markan lisäyksen terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston Kulkutautien vastustaminen nimiseen määrärahaan ottaen huomioon Mikkelin läänissä esiintyneiden pilkkukuumetapausten tänne leviämisen ehkäisemiseksi tarpeellisista vastustamistoimenpiteistä aiheutuvat kulut.

Alla mainittujen laitosten huoneistojen laajentumisen lisättyä vastavasti niiden siivousmenojakin valtuusto myönsi ²⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston määrärahoihin Tilapäistä työvoimaa 4,390 markan ja Siivoaminen 500 markan sekä terveydellisten tutkimusten laboratorion määrärahaan Tilapäistä työvoimaa 2,150 markan suuruisen lisämäärärahan. Samalla valtuusto oikeutti terveydenhoitolautakunnan ylittämään terveydellisten tutkimusten laboratorion siivoamismäärärahaa 2,200 markkaa ja maidontarkastamon tilapäisen työvoiman määrärahaa 1,600 markkaa.

Valtuusto päätti ³⁾ sallia seuraavien terveydenhoitomäärärahaan eri syistä tarpeellisen ylittämisen alla mainituin määrin: maidontarkastamon määrärahaan Valaistus 500 markkaa, Kaluston kunnossapito 500 markkaa ja Tarverahat 8,000 markkaa, sielullisesti sairaiden huoltotoimiston määrärahaan Valaistus 500 markkaa ja Tarverahat 1,000 markkaa, sielullisesti sairaiden naisten keskuskodin lämpömäärärahan 1,600 markkaa, sielullisesti sairaiden miesten keskuskodin määrärahaan Siivoaminen, Tarverahat, Vaatteiden pesu ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet kunkin 500 markkaa, kouluhammasklinikan lämpömäärärahan 845 markkaa sekä terveystoimiston määrärahaan Lämpö 1,000 markkaa ja Toimiston pelastustoiminta 1,000 markkaa.

Terveydellisten tutkimusten laboratorion kaluston hankintamäärärahaa päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää enintään 2,630 markkaa uuden rasvanmääräyskeskipakoiskoneen hankkimiseksi laboratorion uuteen huoneistoon.

Maidontarkastamon tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin ⁵⁾ sen henkilökunnan riittämättömyyden vuoksi sallia ylittää 12,350 markkaa.

Sairaalan määrärahat. Sairaalahallitus oikeutettiin ylittämään v:n 1935 palkkiomäärärahaansa 2,155 markkaa ⁶⁾, Marian sairaalan tilapäisen työvoiman määrärahaa 10,275:55 markkaa ⁷⁾ ja kulkutautisairaalan käyttövoimamäärärahaa 7,745 markkaa ⁶⁾, kutakin enintään tämän verran.

Hyväksyen ⁸⁾ kaupunginhallituksen päätöksen kaupungin sairaaloissa lomasijaisina ja tilapäisinä hoitajattarina toimivien sairaanhoitajattarien palkkain suorittamisesta lyhentämättöminä kaupunginvaltuusto tästä johtuvien kertomusvuoden menojen peittämiseksi myönsi ⁹⁾ sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan Marian sairaalan, kulkutautisairaalan, Kivelän sairaalan ja Nikkilän sairaalan kesälomasijaismäärärahoihin vastaavasti 11,250 markan, 5,790 markan, 64,770 markan ja 36,645 markan lisäyksen sekä oikeutti ⁹⁾ sairaalahallituksen ylittämään Nikkilän

¹⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 20 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 23 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 30 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 29 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 31 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 26 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 27 §. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 41. — ⁹⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 24 §.

sairaalan ja tuberkuloosisairaalan kesälomasijais määrärahoja vastaavasti 18,611 markkaa ja 27,500 markkaa.

Valtuusto oikeutti ¹⁾ kaupungin sairaalain hallituksen ylittämään seuraavia eri syistä riittämättömiksi osoittautuneita määrärahoja, kutakin enintään alla mainitun verran: sairaalain tiliviraston määrärahaa Lämpö 1,000 markkaa, Marian sairaalan määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 11,000 markkaa, Valaistus 40,000 markkaa, Kaluston hankinta 20,000 markkaa, Painatus ja sidonta 4,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 3,000 markkaa ja Käyttövoimaa 35,000 markkaa, kulkutautisairaalan määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 230,000 markkaa, Sairaslomasijaiset 34,000 markkaa, Valaistus 15,000 markkaa, Siivoaminen 1,500 markkaa, Painatus ja sidonta 2,000 markkaa, Tarverahat 1,500 markkaa, Ruokinta 120,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 2,700 markkaa ja Käyttövoimaa 20,000 markkaa, Kivelän sairaalan määrärahoja Sairaslomasijaiset 15,000 markkaa, Lämpö 20,000 markkaa, Vedenkulutus 10,000 markkaa, Kaluston kunnossapito 10,000 markkaa, Tarverahat 8,000 markkaa, Vaatteiden pesu 20,000 markkaa, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 15,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 6,000 markkaa ja Eri-laatuiset menot 10,000 markkaa, Nikkilän sairaalan määrärahoja Sairaslomasijaiset 60,000 markkaa, Desinfioimisaineet 1,500 markkaa, Kaluston hankinta 40,000 markkaa, Painatus ja sidonta 1,500 markkaa, Tarverahat 5,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 30,000 markkaa, Käyttövoimaa 16,000 markkaa ja Eri-laatuiset menot 5,000 markkaa sekä tuberkuloosisairaalan määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 3,000 markkaa ja Sairaslomasijaiset 18,000 markkaa.

Marian sairaalan silmäpoliklinikan kojeiston täydentämiseksi eräin työvälinein valtuusto myönsi ²⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 4,560 markan määrärahan.

Kulkutautisairaalan määrärahaa Kaluston hankinta päätettiin ³⁾ sallia ylittää 34,000 markkaa talvivaate- ja kenkävaraston hankkimiseksi sairaalaan.

Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon tarvittavan 50,584: 65 markan lisämäärärahan Kivelän sairaalan puhelinkeskuksen hankkimiseen, oikeuttaen sairaalahallituksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Köyhäinhuoltomäärärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa köyhäinhuoltolautakunnan ylittämään köyhäinhuoltolautakunnan ja sen kanslian palkkiomäärärahaa 25,000 markkaa, tiliviraston tarverahoja 1,000 markkaa sekä Kustannukset elätteelleannosta, laitoshoidosta köyhäinhoidolle kuulumattomissa laitoksissa ja suoranaista avustuksista nimiseen lukuun sisältyvää suoranaisten avustusten määrärahaa 4,800,000 markkaa.

Köyhäinhuoltoon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi ⁶⁾ tarpeellisia lisämäärärahoja työtupain siivoamismäärärahaan 3,750 markkaa ja sekalaisten menojen määrärahaan 2,000 markkaa sekä Kustannukset elätteelleannosta, laitoshoidosta köyhäinhoidolle kuulumattomissa laitoksissa ja suoranaista avustuksista nimisen luvun määrärahaan Suoranaiset avustukset 2,751,500 markkaa.

Yli valtuusto myöntyi ⁷⁾ Kustannukset elätteelleannosta, laitoshoidosta köyhäinhoidolle kuulumattomissa laitoksissa ja suoranaista avus-

¹⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 28 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 26 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 28 §. —

⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 24 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 22 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 29 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 28 §.

tuksista nimisen luvun riittämättömään v:n 1935 määrärahaan Sairaanhoidokustannukset ja Suoranaiset avustukset ylittämiseen enintään 1,589,259: 85 markkaa ja 945,576: 70 markkaa.

Kunnalliskodin siivoojien vapaapäivien järjestely. Toimitettuaan kaupungin sairaalain siivoojain vapaa-aikain uudelleenjärjestelyn kaupunginvaltuusto saattaakseen kunnalliskodin työolot saman kaltaisiksi päätti ¹⁾ perustaa kaupungin kunnalliskotiin heinäkuun 1 p:stä lukien kaksi uutta siivoojantointia myöntäen niiden palkkaamiseen köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 10,500 markkaa.

Tervalammen työlaitoksen kaluston y. m. hankinta. Tervalammen kartanoon kuuluvien tilain ostoa ja työlaitoksen perustamista sinne koskevan päätöksensä ²⁾ yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

merkitä v:n 1937 talousarvioon 400,000 markan suuruisen määrärahan edellä mainituille tiloille tarvittavan kaluston ja irtaimiston sekä rehujen ostoa varten;

oikeuttaa kaupunginhallituksen jo kertomusvuonna käyttämään edellisessä kohdassa mainittua määrärahaa; sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään kaluston ja irtaimiston hankintaa varten myös sitä 200,000 markan erää, joka v:n 1931 talousarviossa kunnalliskodin yhteyteen rakennettavaa naisten työkotipaviljonkia varten varatusta 3,500,000 markan suuruudesta siirtomäärärahasta jäi puheena olevien tilain kauppahinnan yli.

Kun edellä mainitut kaluston, irtaimiston ja rehujen ostoon varat varat kuitenkin pian osoittautuivat riittämättömiksi, valtuusto osoitti ⁴⁾ köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan köyhäinhoidolautakunnalle 242,000 markkaa irtaimiston ostoon laitokselle.

Työnvälitystoimiston v:n 1935 valaistusmäärärahaa päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää 684 markkaa.

Toimiston tilapäisen työvoiman määrärahaa sekä tarverahoja kaupunginvaltuusto myöntyi ⁶⁾ ylittämään edellistä 5,359 markkaa ja jälkimmäistä 11,230 markkaa.

Kansakoulujen määrärahat. Suomenkielisten kansakoulujen v:n 1935 matka- ja kuljetuskustannusmäärärahaa päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää enintään 2,500 markkaa.

Keväällä vakinaisiksi valituille opettajille elokuulta maksettavan palkan suorittamiseksi kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan 88,500 markan lisäyksen suomenkielisten kansakoulujen sääntöpalkkaisten virkain määrärahaan, koska talousarvioon varatut vastaavat palkat tulivat käytetyiksi syyskuun 1 p:nä 1935 vuosisijaisiksi otettujen opettajien v:n 1936 elokuun palkkoihin.

Valtuusto myönsi ⁹⁾ pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan 500 markan lisäyksen suomenkielisten kansakoulujen sairauslomasijaismäärärahaan sallien lisäksi tämän määrärahan ylittämisen enintään 49,500 markkaa, ottaen huomioon että se kevättalvella raivonneen influenssaepidemian ansiosta oli kokonaan loppuun käytetty.

Ruotsinkielisten kansakoulujen sairauslomasijaisten määrärahaa valtuusto myöntyi ylittämään enintään 15,000 markkaa ¹⁰⁾ sekä valaistus-

¹⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 13 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 14 ja 74. — ³⁾ Kvsto 12 p. helmik. 9 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 33 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 17 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. jouluk. 26 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 28 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. elok. 37 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. syysk. 24 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. jouluk. 24 §.

määrärahaa 4,373: 20 markkaa ¹⁾ Cygnaeuksen koulun korjatun pohja-kerroksen uusien huoneiden sähkövalaistuslaitteiden hankkimiseksi.

Suomenkielisen työväenopiston Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat nimisiä v:n 1935 määrärahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää edellistä enintään 1,415 markkaa ja jälkimmäistä enintään 222: 55 markkaa.

Valmistavan poikain ammattikoulun määrärahoja Tilapäistä työvoimaa, Lämpö, Painatus ja sidonta sekä Työaineet päätettiin ³⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 5,329 markkaa, 2,600 markkaa, 300 markkaa ja 7,000 markkaa.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun v:n 1935 määrärahojen Lämpö, Valaistus, Ruokinta ja Leipomotarvikkeet ylittämiseen vastaavasti enintään 5,267: 80 markkaa, 1,337: 70 markkaa, 9,412: 12 markkaa ja 15,941: 45 markkaa päätettiin ⁴⁾ suostua.

Kaupunginhallituksen jo ryhdyttyä toimenpiteisiin asiassa sen kiireellisyuden vuoksi kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään valmistavan tyttöjen ammattikoulun tilapäisen työvoiman määrärahaa enintään 16,160 markkaa uuden rinnakkaisluokan perustamiseksi kertomusvuoden alusta lukien tämän koulun puku-ompeluosastolle.

Valtuusto päätti ⁶⁾ suostua valmistavan tyttöjen ammattikoulun kaluston hankintamäärärahan ylittämiseen 6,000 markkaa, jotta mainittuun kouluun voitaisiin hollantilaisen taikinanvatkauskoneen sijasta, jota varten talousarvioon oli merkitty määräraha, hankkia sitä ehdottomasti parempi ja kestävämpi vastaavanlainen kotimainen kone.

Puheena olevan koulun tarverahojä sekä työainemäärärahaa valtuusto päätti ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 1,000 markkaa ja 2,500 markkaa.

Lastentarhain määrärahojen ylittäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ sallia seuraavien riittämättömien v:n 1935 määrärahojen ylittämisen enintään alla mainitun verran: lastentarhain johtokunnan määrärahan Valaistus 638: 50 markkaa sekä lastentarhain ynnä niihin liittyvien laitosten määrärahojen Sairaslomasijaiset 8,316 markkaa, Siivoaminen 81: 30 markkaa, Kaluston hankinta 3,228: 75 markkaa, Kaluston kunnossapito 3,660: 30 markkaa ja Ruokinta 6,398: 95 markkaa.

Kaupunginmuseon v:n 1935 palkkiomäärärahaa päätettiin ⁹⁾ sallia ylittää enintään 140 markkaa.

Kaupunginorkesterin määrärahat. Kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁰⁾ yleisistä käyttövaroistaan 3,500 markkaa pikkolohuilun ostamiseen kaupunginorkesterille.

Orkesterin määrärahoja Konserttikustannukset ja Muut kulut päätettiin ¹¹⁾ tämän osoittaututtua tarpeelliseksi sallia ylittää vastaavasti enintään 2,500 markkaa ja 1,222 markkaa.

Eräiden kiinteistömäärärahojen ylittäminen. Kiinteistölautakunnan päätettiin ¹²⁾ sallia ylittää seuraavia eri syistä riittämättömiksi osoittautuneita v:n 1935 kiinteistömäärärahoja alla mainituin määrin: kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahoja Painatus ja sidonta 2,751: 60 markkaa, Tarverahat 1,378: 15 markkaa ja Matkakulut 6,797: 20 markkaa, maa-

¹⁾ Kvsto 28 p. lokak. 31 §. — ²⁾ S:n 12 p. helmik. 31 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 20 § ja 16 p. jouluk. 25 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 32 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 26 §. —

⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 32 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 29 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 30 §. —

⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 16 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. huhtik. 17 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. marrask. 21 §. —

¹²⁾ S:n 12 p. helmik. 22 §.

talusosaston määrärahoja Kaluston hankinta 1,485: 95 markkaa, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 3,987: 10 markkaa, Maanviljelys 70,000 markkaa, Verot ja vakuutusmaksut 16,000 markkaa ja Rakennukset 25,000 markkaa, talo-osaston alaisten kaupungin talojen määrärahaa Valaistus 27,788: 50 markkaa, poliisihuoneistojen määrärahoja Vuokra 1,416: 35 markkaa ja Korjaukset 7,285: 35 markkaa, kunnallisten työväenasuntojen määrärahaa Vedenkulutus 10,410: 25 markkaa sekä kauppahallien, kioskien ja torien määrärahoja Valaistus 2,384: 80 markkaa, Vedenkulutus 24,658: 20 markkaa ja Korjaukset 375: 60 markkaa, kansanpuistojen määrärahoja Vedenkulutus 3,022: 30 markkaa ja Korjaukset 1,963: 90 markkaa samoin kuin pääluokan erinäisiin menoihin kuuluvaa määrärahaa Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa 804: 30 markkaa.

Yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston painatus- ja sidontamäärärahaa sekä tarverahoja, jotka kaipasivat lisäystä, päätettiin ¹⁾ sallia ylittää vastaavasti 6,000 markkaa ja 17,000 markkaa.

Eräiden yleisten töiden lautakunnan käytettävien määrärahojen lisääminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kaupunginhallituksen myöntämään työntekijäin palkkojen korottamiseen hallituksen käytettäväiksi merkityistä varoista seuraavat lähinnä työpalkkain nousun tarpeelliseksi tekemät lisäykset tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kuuluviin talorakennusmäärärahoihin: 65,000 markkaa Hämeentien 80:ssä olevan kansakoulun uudesti- ja lisärakentamiseen ja 55,000 markkaa vesiklosetin ja suihkuhuoneen sisustamiseen Ratakadun 8:ssa olevaan kansakouluun ynnä sen juhlasalin ilmanvaihdon parantamiseen sekä 25,000 markkaa Mariankadun talon n:o 3 korjaus- ja muutostöitä varten.

Kaupunginhallituksen käyttövarain ylittäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ³⁾ kaupunginhallituksen ylittämään riittämättömiä yleisten töiden pääluokkaan sisältyviä käyttövarojaan 120,000 markkaa.

Puhtaanapitomäärärahojen ylittäminen. Puhtaanapitolautakunta oikeutettiin ylittämään katujen ja kiinteistöjen puhtaanapidon vuokramäärärahaa ⁴⁾ 11,906: 25 markkaa hiekkavajaa y. m. rakennuksia varten vuokratun Vallilan korttelin n:o 692 tontin n:o 2 vuokran maksamiseksi elokuun 1 p:stä vuoden loppuun sekä osin kuivan ja helteisen kesän, osin harvinaisen lumirikkaan talven johdosta riittämättömiä saman luvun määrärahoja ⁵⁾ Vedenkulutus 17,000 markkaa, Työpalkat 800,000 markkaa ja Tarveaineet 103,000 markkaa.

Puhtaanapitolaitoksen tiliviraston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa päätettiin ⁶⁾ toimiston viranhaltijain tilinpäätöksen yhteydessä suorittaman ylityön korvaamisen johdosta sallia ylittää 994: 95 markkaa.

Satamain määrärahojen ylittäminen. Satamalautakunta oikeutettiin ⁷⁾ ylittämään v:n 1935 satamaliikenteen nosturien käyttökuluumäärärahaa 1,814: 40 markkaa.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään määrärahaa Jäsenmaksu Suomen satamaliitolle, joka ei ollut talousarvioon merkitty kyllin suurena, 379: 10 markkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ sallia riittämättömiä satamakannantamäärärahoja Valaistus, Tavarahissien käyttökulut ja Korvaus Helsingin

¹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 12 §. — ²⁾ S:n 11 p. marrask. 13 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 14 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 25 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. jouluk. 26 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. huhtik. 15 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 23 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. toukok. 13 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. marrask. 15 §.

makasiini oy:lle satamakannannasta ylitettävän vastaavasti 14,000 markkaa, 1,100 markkaa ja 82,000 markkaa.

Valtuusto oikeutti ¹⁾ satamalautakunnan ylittämään satamakannannan kaluston kunnossapitomäärärahaa 6,250 markkaa pakkahuoneen ulkopuolella punnitsemisia toimittavien vaakamestarien käytettävien vaakain korjaamiseksi perusteellisesti sekä kaluston hankintamäärärahaa 1,400 markkaa vaakain kuljetusvaunun hankkimista varten.

Valtuusto päätti ²⁾ suostua Poistot ja palautukset nimisen satamakannannan määrärahan ylittämiseen enintään 10,000 markkaa.

Teurastamon määrärahat. Teurastamon v:n 1935 määrärahoja Lämpö, Vedenkulutus ja Vaatteiden pesu kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 637: 65 markkaa, 4,948: 70 markkaa ja 561: 50 markkaa.

Kaupunginhallituksen määrättyä rahatoimiston maksamaan teurastamon pääurakoitsijan suoritettavia korjaustöitä valvovan paikallisen työnvalvojan palkkiota y. m. menoja varten teurastamon rakennustoimikunnalle enakkona 20,000 markkaa, yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁴⁾ näiden menojen peittämiseksi mainitun verran ylittämään teurastamon vuosikorjausten määrärahaa.

Teurastamon pääurakoitsijan suoritettavien korjaustöiden ja sen rakennustoimikunnan asettaman työnvalvontatoimikunnan töiden päätyttyä valtuusto sittemmin oikeutti ⁵⁾ kaupunginhallituksen, joka asian kiireellisyyden vuoksi jo oli myöntänyt kyseiset varat ennakolta suoritettaviksi, eräiden vielä maksamattomien kulujen suorittamiseksi ylittämään teurastamon vuosikorjausten määrärahaa 32,858: 55 markkaa.

Keskuskeittolan v:n 1935 palkkiomäärärahaa päätettiin sallia ylittää 380 markkaa ⁶⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Valaistus 7,000 markkaa ⁷⁾.

Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ⁸⁾, Helsingin maalaiskunnalle menevien verojen noustua arvioitua määrää suuremmiksi, entisen ylityksen lisäksi ylittämään v:n 1935 vesijohtolaitoksen yhteisten sekalaismenojen määrärahaa Vuokra ja verot 21,687 markkaa.

Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁹⁾ teknillisten laitosten hallituksen eri syistä ylittämään seuraavia määrärahoja alla mainituin määrin: vesijohtolaitoksen yhteisten sekalaismenojen määrärahaa Työntekijäin erinäiset edut 25,000 markkaa sekä kaasulaitoksen käyttömäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 195,000 markkaa ja sen yhteisiin sekalaismenoihin kuuluvia määrärahoja Pääoma-arvon korko 3,500 markkaa, Työntekijäin erinäiset edut 50,000 markkaa ja Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa 80,000 marka.

Vielä valtuusto päätti ¹⁰⁾ sallia ylittää sähkölaitoksen käyttömäärärahaa Korjaukset ja muut kustannukset 200,000 markkaa sekä sen yhteisiin sekalaismenoihin sisältyviä määrärahoja Laitteiden arvon kuoletukset 69,487: 30 markkaa ja Pääoma-arvon korko 64,842 markkaa ottaen huomioon arvioitua lukuisimmat työt.

Kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää 160,000 markkaa.

Edustusmäärärahat. Vastaanottotilaisuuksien järjestämiseen heinäkuussa Helsinkiin saapuville Norjan kruununprinssiparille, 400—500 englantilaiselle

¹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 21 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 18 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 29 §. —

⁴⁾ S:n 26 p. elok. 41 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 33 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 32 §. —

⁷⁾ S:n 16 p. jouluk. 27 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 25 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. marrask. 14 §. —

¹⁰⁾ S:n 16 p. jouluk. 20 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. jouluk. 17 §.

liike-, teollisuus- ja mainosmiehelle, 30 englantilaiselle kunnallismiehelle y.m. kaupunginvaltuusto osoitti ¹⁾ yleisistä käyttövaroistaan yhteensä 90,000 markkaa.

Hevosluetteloiden tarkastamisesta ja uusimisesta liikekannallepanon varalta aiheutuneisiin kuluihin kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 15,000 markkaa.

Lauttasaaren läppäsillan käyttökustannusten suorittaminen. Lauttasaaren läppäsillan kertomusvuoden käyttökustannusten suorittamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ ylittäen yleisiä käyttövarojaan 10,000 markkaa myöntää kyseisistä varoista 64,625 markkaa edellä mainittuun tarkoitukseen.

Kulosaaren silta. Kuten siltamaksuista kertyviä tuloja oli niistä riippuvaa rahastoon kulloinkin siirrettävää määrää mahdotonta ennakolta tarkalleen arvioida, minkä johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että v:n 1937 talousarvioon pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvää Siirto Kulosaaren sillan rahastoon nimistä 820,000 markan määrärahaa tarvittaessa sai ylittää.

Kaupungin työntekijäin tuntipalkkain korottaminen. Sen jälkeen kun oli perusteellisesti valmisteltu Suomen kunnantyöntekijäin liiton tekemää kaupungin työntekijäin alimpain tuntipalkkain palkkatariffin korottamisedotusta ⁵⁾ kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ eräin muutoksin kaupunginhallituksen täksi laatiman ehdotuksen lisämääräyksineen tulemaan voimaan tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen sekä merkitä v:n 1937 talousarvioon 4,750,000 markan määrärahan kaupunginhallituksen käytettäväksi tarifiin sisältyvien palkankorotuksien aiheuttamiin lisämenoihin.

Kaupungin työntekijäin työ- ja palkkaehtojen määrittely työehtosopimuksella. Kaupunginhallituksen kaupunginvaltuuston kehoituksesta ⁷⁾ työntekijäin edustajain kanssa otsakkeessa mainitusta asiasta käymät neuvottelut eivät johtaneet mihinkään tuloksiin, koska nämä eivät missään kohdin suostuneet muuttamaan omaa sopimusehdotustaan, asettuen hallitus itse puolestaan kielteiselle kannalle asiassa. Valtuusto päätti ⁸⁾ kuitenkin palauttaa asian kaupunginhallitukseen, jonka tuli laatia ehdotus kaupungin ja jonkun kaupungin työntekijäin muodostaman järjestön väliseksi työehtosopimukseksi sekä aikanaan esittää ehdotus valtuustolle.

Puhtaanapitotyöntekijäin pyhäpäivätyöpalkkaa koskeva esitys. Helsingin puhtaanapitolaitoksen ammattiosasto esitti kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että kaupungin puhtaanapitolaitoksella suoritettavista pyhäpäivätyöistä, joiden tekijät korvauksena saivat vain vastaavan ajan loman jonain arkipäivänä, maksettaisiin työstä teollisuus- ynnä eräissä muissa ammateissa annetun asetuksen 16 §:n mukaisesti vähintään kaksinkertainen palkka huhtikuun 1 p:stä 1936 lukien. Todellisuudessa puhtaanapitotyöt kuitenkin eivät olleet edellä mainitun asetuksen alaisia, koska ne nimenomaan oli jätetty mainitsematta siinä vaikka ne olivat luetellut 8 tunnin työpäivää koskevassa laissa, mutta kun kohtuussyistä voitaisiin korvata puhtaanapitolaitoksen vakinaisille kadunlakaisijoille lisäpalkkiolla se, että heidän sunnuntaisin ja pyhäpäivisin tuli puhdistaa erinäisiä liikennepaikkoja, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ v:n 1937 talousarvion katujen ja kiinteistöjen

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 10 §. — ²⁾ S:n 3 p. kesäk. 6 §. — ³⁾ S:n 16 p. jouluk. 18 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 §. — ⁵⁾ Vrt. myös v:n 1935 kert. s. 47. — ⁶⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 8 §. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 48 ja 163. — ⁸⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 6 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 3. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. lokak. 35 §; vrt. myös tämän kert. s. 176.

puhtaanapitomäärärahaan Työntekijäin erinäiset edut merkitä tähän tarvittavat 65,000 markkaa käytettäväksi mainittuihin korvauksiin sekä oikeuttaa puhtaanapitolaitoksen marraskuun 1 p:stä 1936 lukien suorittamaan kertomusvuoden vastaavasta määrärahadista saman laatuisten korvauksen.

Herttoniemen radan työntekijäin palkkain korottamista kaupungin vakinaisissa töissä olevien työntekijäin palkkain tasolle tarkoittava anomus ei antanut ¹⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Liikaa suoritettua palkkamäärän takaisinperiminen. Työntekijä H. Nikkisen, joka ymmärtämättömyydestä oli yhtäaikaan nostonut sekä täyttä työpalkkaansa että eläkettä, maksettua yhteensä neljän vuoden aikana hänelle määrätyn eläkkeen pidätyksen ²⁾, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että hänelle oli maksettava hänelle myönnetty eläke lyhentämättömänä tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen.

Oikeus palkan nauttimiseen sairauden ajalta. Rakennustoimiston konepajan oppilas O. Laajanen, joka konepajan maanalaista bensiinisäiliötä puhdistessaan sai vaikean bensiinimyrkytyksen mutta oli oikeutettu saamaan sairaslomaa täysin palkoin vain kaksi viikkoa, oikeutettiin ⁴⁾ tämän jälkeiseltä ajalta parantumiseensa saakka eli toukokuun 18 p:n ja heinäkuun 1 p:n väliseltä ajalta saamaan täyden palkkansa, kuitenkin siten, että vakuumuksen perusteella hänelle tulevat korvaukset vähennettiin palkasta.

Puhtaanapitolaitoksen autonkuljettajalle E. Myyryläiselle, joka vaikeaan tautiin sairastuttuaan elokuun 27 p:ään 1936 mennessä jo oli saanut kaiken työntekijäin sairasavusta voimassa olevain määräysten mukaisen avustuksen, myönnettiin ⁵⁾ oikeus puoleen palkkaan yhden kuukauden aikana elokuun 28 p:stä lukien.

Vaikeasti sairastuneelle sähkölaitoksen mittarintarkistajalle W. Häggqvistille, joka huhtikuun 4 p:ään mennessä oli saanut kaiken voimassa olevien määräysten mukaisen sairasavun, myönnettiin ⁶⁾ oikeus 1,000 markan suuruisen sairasapuun huhtikuun 5 ja 30 p:n väliseltä ajalta.

Sähkölaitoksen seppä V. Ahlstrand, joka vaikeaan tautiin sairastuttuaan syyskuun loppuun mennessä jo oli saanut kaiken työntekijäin sairasavusta voimassa olevien määräysten mukaisen avustuksen, oikeutettiin ⁷⁾ nauttimaan puolet palkastaan v:n 1936 lokakuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana.

Lounais-Hämeen parantolassa hoidettava sähkölaitoksen asentaja V. Lepänen, joka heinäkuun 4 p:ään 1936 mennessä jo oli nauttinut kaiken työntekijäin sairasavusta voimassa olevien määräysten mukaisen avustuksen, oikeutettiin ⁸⁾ saamaan $\frac{1}{3}$ palkastaan kolmen kuukauden aikana heinäkuun 5 p:stä lukien.

Oikeus lukea hyväkseen palvelusvuosia eläkkeen saamiseksi. Raitiotie ja omnibus oy:n töissä talvella 1915 sekä elokuun 1 p:stä 1916 helmikuun 1 p:ään 1918 ollut, sittemmin rakennustoimiston palvelukseen siirtynyt työntekijä T. Vesterinen oikeutettiin ⁹⁾ eläkkeelle siirtyessään lukemaan hyväkseen ensiksi mainitut palvelusajat, ottaen huomioon, että kyseistä yhtiötä asiallisesti oli pidettävä kaupungin omana yrityksenä.

Kaupunginvaltuusto myöntyi ¹⁰⁾ marraskuun 1 p:stä 1903 alkaen yhtäjaksoisesti kaupungin v. 1917 ostaman Tuomarinkylän kartanon palveluk-

¹⁾ Kvsto 16 p. syysk. 26 §. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 171. — ³⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 29 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 33 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 26 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 30 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. jouluk. 30 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. lokak. 33 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 24 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. lokak. 34 §.

sessä olleen leski H. Mäkelän anomukseen saada eläkettä varten lukea hyväksyen palvelusaikansa mainitussa kartanossa ennen sen siirtymistä kaupungille.

Kaupungin varatyöntipalkkain korottaminen. Ollen kaupungin työntekijäpalkkoja ¹⁾ kertomusvuoden alusta yleisesti korotettu päätettiin varatyöntekijäpalkkain suhteen tehdä samoin luopuen samalla varatyöntekijäin aikaisemmasta jaosta perheellisten ja perheettömien ryhmiin. Tällöin päätettiin ²⁾, että kaupungin varatöissä oli suoritettava aputyöntekijöille 4: 90 markkaa, rusnaajille 5: 30 markkaa ja ammattimiehille 5 :70 markkaa tunnilta.

Maalariammattikoulun avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan 11,000 markan suuruisen lisävastuksen Maalariammattikoulu oy:lle Fredrikinkadun 54:ssä olevasta kasarmirakennuksesta luovutettavan uuden huoneiston vuokran suorittamiseksi kertomusvuonna sekä päätti merkitä v:n 1937 talousarvioon 37,000 markan avustuksen samaan tarkoitukseen käytettäväksi.

Verhoilija-ammattikoulun avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 22,500 markan määrärahan erääseen Kampin korttelin n:o 215 puiseen kasarmirakennukseen tilapäisesti sijoitetulle verhoilija-ammattikoululle korttelissa n:o 217 Fredrikinkadun varrella olevasta kivisestä kasarmirakennuksesta luovutettavan n. 250 m²:n suuruisen huoneiston vuokramaksun suorittamiseksi myöntäen samalla koululle yleisistä käyttövaroistaan 16,875 markan avustuksen vuokran suorittamiseen kertomusvuonna.

Kyseisen koulun sittemmin pyydettyä tämän huoneiston viereisen n. 134.4 m²:n lisätilan yhdistämistä tarpeellisena siihen valtuusto päätti ⁵⁾ korottaa edellä mainitun vuokramäärärahan 34,500 markkaan.

Helsingin maidontarkastusyhdistyksen avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 1,620 markan suuruisen avustuksen Helsingin maidontarkastusyhdistykselle sen navettain y. m. pienoismalli-, valokuva-, piirustus-, diapositiivi- j. n. e. kokoelmien säilyttämistä varten yleisön nähtävinä luovutettavan maidontarkastamon pihamaalla olevan tiilisen n. 45 m²:n lattiapinta-alaisen varastosuojan vuosivuokran maksamiseen.

Diakonissalaitokselle myönnetty etu. Diakonissalaitos oikeutettiin ⁷⁾ jatkuvasti viiden vuoden aikana tammikuun 1 p:stä 1937 lukien nauttimaan 40 %:n alennusta vuotuisista vedenkulutusmaksuistaan, ollen vuotuinen vedenkulutus tällä kertaa arvioitu enintään 50,000 m³:ksi.

Ruotsalaisen teatterin avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ Ruotsalaiselle teatterille, joka uuden teatteritalonsa valmistuttua ei enää voisi käyttää entisiä näyttämölaitteitaan, kertakaikkisena avustuksena 75,000 markkaa uusien näyttämövälineiden hankkimiseksi, mitkä varat oli merkittävä valtuuston yleisten käyttövarain tilille.

Työväentalon näyttämön avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁹⁾ Työväentalon näyttämön kannatusyhdistykselle yleisistä käyttövaroistaan 10,000 markkaa kertakaikkisena avustuksena mainitun teatterin toiminnan tukemiseksi.

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 47—48. — ²⁾ Kvsto 22 p. tammik. 8 §. — ³⁾ S:n 3 p. kesäk. 28 §; vrt. myös tämän kert. s. 24. — ⁴⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 4 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 47 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 27 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. jouluk. 30 §; ks. myös v:n 1932 kert. s. 84. — ⁸⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 28 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. maalisk. 16 §.

Olympialaisten kisain propagandakustannusten suorittaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ yleisistä käyttövaroistaan 50,000 markkaa Olympialaiselle propagandatoimikunnalle niihin propagandamenoihin, joita toimenpiteet v:n 1940 olympialaisten kisain saamiseksi Suomeen vaativat.

Lahjoitettujen varain käyttö. C. F. Ekholmin stipendirahastosta v. 1934 matka-apurahan saanut puuseppä K. Vaittinen oikeutettiin ²⁾ siirtämään matkallelähtönsä kertomusvuoteen.

Sen jälkeen kun C. F. Ekholmin stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kaksi 3,500 markan suuruista matka-apurahaa, tällainen apuraha myönnettiin ³⁾ kelloseppä E. A. Laineelle ja Oy. Arabia ab:n tehtaan koristeluosaston työnjohtajalle B. Öbergille.

Eräiden lahjoitusrahastojen hoito. Käytettäviksi sellaisten köyhäinhuollon lasten kesäsiirtolain menojen peittäämiseksi, jotka tarkoittivat jonkunlaisen viihdytyksen aikaansaamista lapsille, määrätty Johan Gustaf Rosenbergin rahaston sekä köyhäinhuollon lasten kesäsiirtolan hyväksi käytettävät Lasten kesäsiirtolain rahaston korkovarot päätettiin ⁴⁾ v:n 1937 alusta lukien luovuttaa lastensuojelulautakunnan käytettäväksi mainituista rahastoista voimassa olevien määräysten mukaisesti, koska köyhäinhuollolautakunnalla, jonka käytettävänä ne siihen asti olivat olleet, ei ollut mitään kesäsiirtoloita, joten näitä varoja ei yleensä ollut jaettukaan.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ vastaanottaa ja siirtää rahatoimiston hoidettaviksi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hoitoon eri aikoina joutuneet ent. opettajat P. af Heurlinin lahjoittamat Töölön kansakoulun köyhien oppilasten rahaston ja Töölön kansakoulun musiikkirahaston, opettaja A. Noposen lahjoitusrahaston, opettajat H. Paqvalénin lahjoitusrahaston ja opettajat A. Wikstenin stipendirahaston sekä Helsingin opettajayhdistyksen edesmenneen tarkastaja A. Jotunin muiston kunnioittamiseksi keräämän 7,055 markan suuruisen rahaston, josta vuosittain jaettaisiin ahkerille ja kunnollisille, etupäässä maantietoa harrastaville kansakoulusta samana vuonna päästötodistuksen saaville oppilaille lahjaraha.

Vuoden 1937 talousarvio. Kaupunginhallituksen laadittua ja lähetettyä kaupunginvaltuustolle v:n 1937 talousarvioehdotuksen valtuusto otti tämän käsiteltäväkseen ja vahvisti ⁶⁾ v:n 1937 talousarvion ⁷⁾, jonka loppusummat olivat seuraavat:

M e n o t.

Varsinaiset menot.

1. Yleinen kunnallishallinto	Smk	19,714,254: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	19,386,358: —
3. Palotoimi	»	7,184,515: —
4. Terveystenhoito	»	11,069,874: —
5. Sairaanhoido	»	61,325,030: —
6. Huoltotoimi	»	61,914,613: —
7. Lastensuojelu	»	16,670,713: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät.....	»	3,366,547: —

¹⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 19 §. — ²⁾ S:n 22 p. tammik. 34 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 62 ja 198. — ³⁾ Kvsto 16 p. syysk. 28 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 34 §; ks. myös v:n 1917 kert. s. 156. — ⁵⁾ Kvsto 11 p. marrask. 19 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 § ja 16 p. jouluk. 1 §. — ⁷⁾ Kvston pain. asiakirj. n:ot 15, 20, 21 ja 22.

9. Opetustoimi	Smk	49,132,617: —
10. Sivistystoimi	»	7,833,056: —
11. Kiinteistöt	»	24,423,121: —
12. Yleiset työt	»	35,588,491: —
13. Puhtaanapito	»	14,018,332: —
14. Satamat	»	14,052,376: —
15. Teurastamo	»	3,874,456: —
16. Keskuskeittola	»	7,207,860: —
17. Teknilliset laitokset	»	—
18. Sekalaiset yleiset menot	»	9,176,555: —
19. Korot ja lainakustannukset	»	69,642,333: —
20. Verojen poistot ja palautukset	»	20,100,000: —
<u>Yhteensä Smk</u>		<u>455,681,101: —</u>

Pääomamenot.

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	Smk	123,272,200: —
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	»	51,350,557: —
23. Velan kuoletus	»	31,632,122: —
<u>Yhteensä Smk</u>		<u>206,254,879: —</u>
<u>Kaikkiaan Smk</u>		<u>661,935,980: —</u>

T u l o t.

Varsinaiset tulot.

1. Yleinen kunnallishallinto	Smk	93,700: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	636,200: —
3. Palotoimi	»	755,148: —
4. Terveystenhoito	»	1,562,895: —
5. Sairaanhoido	»	25,990,382: —
6. Huoltotoimi	»	16,606,429: —
7. Lastensuojelu	»	6,491,639: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	732,300: —
9. Opetustoimi	»	13,282,893: —
10. Sivistystoimi	»	1,538,158: —
11. Kiinteistöt	»	55,107,586: —
12. Yleiset työt	»	7,685,965: —
13. Puhtaanapito	»	12,839,178: —
14. Satamat	»	33,795,255: —
15. Teurastamo	»	3,600,000: —
16. Keskuskeittola	»	7,450,000: —
17. Teknilliset laitokset	»	45,724,051: —
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	4,547,500: —
19. Korot ja osingot	»	34,393,527: —
20. Verot	»	235,772,405: —
<u>Yhteensä Smk</u>		<u>508,605,211: —</u>

Pääomatulot.

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	Smk	33,500,769: —
22. Lainavarat	»	37,830,000: —
Säästö v:sta 1936	»	82,000,000: —
Yhteensä Smk		153,330,769: —
Kaikkiaan Smk		661,935,980: —

Muodollisessa suhteessa oli puheena olevan talousarvion ehdotukseen huomattavimmat muutokset tehty huoltomenojen kohdalla aiheutuen ne v:n 1937 alusta voimaan tulevien huoltolakien säännöksistä sekä uuden työlaitoksen perustamisesta Tervalammelle. Talousarvion laadinnalle oli eduksi vallitseva taloudellinen nousukausi, jonka lisäksi saattoi odottaa jatkuvan. Sen kautta kävi helpoksi talousarvion saaminen tasapainoon, jolloin kuitenkin kaikin keinoin oli pyrittävä varustautumaan mahdollisesti uusiutuvien pula-aikain varalta pitäen kaupunginhallitus tärkeänä keinona tähän käyttö- ja verotusrahastojen kartuttamista.

Puheena olevan talousarvioehdotuksen asiallisen sisällön suhteen mainittakoon, että tuloissa oli miltei kauttaaltaan havaittavissa lisäännystä ja pula-aikana suunnattomasti kohonneet köyhäinhoidon suoranaiset avustukset sekä työttömyyden lieventämisestä tarkoittavat menot osoittivat vähenemistä. Toisaalta taas yksistään tapahtunut sähkönhinnan aleneminen sekä suoritettut palkankorotukset ja -tasoitukset rasittivat talousarviota huomattavissa määrin. Menosäännön loppusumma osoitti 63.5 milj. markan nettolisäystä edelliseen vuoteen verraten, mikä johtui pääasiallisesti tuloa tuottavien pääomamenojen kasvamisesta 43.3 milj. markkaa ottaen huomioon suuret siirrot rahastoihin, ja kohdistui tämän jälkeen suurin lisäys 9.0 milj. markkaa teknillisten laitosten menoihin. Harvoista vähennyksistä suurimmat, 5.9 ja 3.7 milj. markkaa, kohdistuivat vastaavasti tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin sekä verojen poistoihin ja palautuksiin. Tulosäännön 63.5 milj. markan nettolisäyksen aiheutti suurelta osalta se, että säästöä ehdotettiin käytettäväksi 25.0 milj. markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna, kaikkiaan 82.0 milj. markkaa, josta kuitenkin 50.0 milj. markkaa tulisi siirrettäväksi rahastoihin, ja verotettava määrä oli merkitty 22.4 milj. markkaa suuremmaksi kuin tällöin. Verotuksella koottavaksi kaupunginhallitus ehdotti kaikkiaan 238.3 milj. markkaa; kaikista talousarvioon merkityistä tuloista verotus oli 30.3 %.

Seuraavassa tehdään tarkemmin selvää tärkeimmistä muutoksista, mitkä ovat havaittavissa kaupunginvaltuuston v:ksi 1937 hyväksymässä talousarviossa v:n 1936 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisen pääluokan, Yleinen kunnallishallinto, lukuun Revisiolaitos merkittiin uusi 2,500 markan erä vuositilintarkastajain sihteerin palkkiota varten, joka parina edellisenä vuonna oli maksettu kaupunginhallituksen käyttövaroista, ja revisiotoimiston sääntöpalkkaisten virkain määräraha laskettiin ottaen huomioon tapahtunut uusien virkojen perustaminen toimistoon ¹⁾. Samoin merkittiin tilastotoimiston sääntöpalkkaisten virkain ja tilapäisen työvoiman määrärahat huomioiden siellä tapahtunut erinäisten virkojen uudelleenjärjestely ¹⁾. Viimeksi mainit-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 82.

tuun määrärahaan sisältyi tällä kertaa uusi 10,000 markan erä vuokratiedustelun kustantamista varten. Verotusvalmisteluviraston momentille Sääntöpalkkaiset virat merkittiin menot 659,268 markalla edellisestä vuodesta korotettuina. Erinäisiin hallintomenoihin sisällytettiin uutena momenttina 25,000 markkaa matkakustannuksia varten, jotka ennen oli suoritettu kaupunginhallituksen käyttövaroista. Vaalikustannuksia oli pakko lisätä parinsadantuhannen markan verran lähestyvien presidentin valitsijamiesten vaalien johdosta.

Toisessa pääluokassa, Oikeus- ja järjestystoimi, ulosottolaitoksen lukuun sisältyvien ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin Sääntöpalkkaiset virat ja Tilapäistä työvoimaa nimisten määrärahaan vastaavan kohoamisen ja laskeamisen aiheutti sääntöpalkkaisen ulosottoapulaisenviran perustaminen ¹⁾ konttoriin entisen ylimääräisen tilalle. Rakennustarkastuksen tilapäisen työvoiman menoihin lisättiin nyt tarvittavat varat edelleenkin välttämättömän toisen tilapäisen insinöörin palkkaamiseen, mikä v. 1936 oli suoritettu lisäämäärärahoin. Raastuvanoikeuden tilapäisen työvoiman tilille sisällytettiin kuten edellisinäkin vuosina tarvittavat varat sen ylimääräistä yhdeksättä osastoa varten. Poliisilaitoksen yleismenojen kohdalla oleva vuokramääräraha voitiin alentaa 2,338,616 markasta 1,643,844 markkaan. Luvussa Holhouslautakunta olevalle tilapäisen työvoiman momentille sisältyvää 3,600 markan suuruista vahtimestarin vuosipalkkiota päätettiin korottaa 900 markkaa.

Järjestyksessä kolmannen pääluokan, Palotoimi, momentille Kaluston hankinta merkittiin 230,000 markan suuruinen uusi erä palokellojen varustamiseksi punaisilla merkkivaloilla; laitoksen painatus- ja sidontamenoja lisäsi jonkun verran palokunnan 75-vuotisjuhlaulkaisun painattaminen.

Neljännän, terveydenhoidon pääluokan lukuun Terveystoimilautakunta ja sen toimisto sisältyvissä palkkiomenoissa varattiin 3,000 markkaa kokouspalkkion suorittamiseksi kohtuussyistä poliisimestarillekin, vaikkei hän ollutkaan kaupungin viranhaltija, sekä korotettiin sihteerin palkkio, ottaen viimeksi mainitun viran järjestely huomioon myöskin kesälomasijaisten momentilla; tilapäisen työvoiman momentille merkittiin varat uuden vahtimestarinapulaisen palkkaamiseen. Rokotusainevarasto nimistä momenttia korotettiin hieman koska v:n 1937 alusta voimaan tulevat rokotuslaki ja -asetus siirtävät kaupungin yksin vastattavaksi asukkaidensa rokotamisen. Tähän lukuun lisättiin vielä kokonaan uusi momentti, Harjun ruumishuone, 30,000 markkaa käsittävänä. Maidontarkastamon tilapäisen työvoiman tilillä olevaa siivoojan palkkaa oli samoin kuin eräissä muissakin laitoksissa korotettava huoneiston suurentumisen johdosta. Tuberkuloosihuollon kohdalla asuntolain eräät määrärahat lisääntyivät Hangankadun asuntolan perustamisen johdosta. Vahtimestarin palkkaamiseksi sielullisesti sairaiden huolto-toimistoon korotettiin toimiston tilapäisen työvoiman määrärahaa 20,400 markkaa sekä merkittiin samaan lukuun uusi siivoustarvikemenot käsittävä 1,000 markan suuruinen määräraha Siivoaminen. Kouluhammasklinikan lukuun lisättiin niinikään uuden siivoojan palkkaamisen ¹⁾ johdosta uusi momentti tilapäistä työvoimaa varten. Eräiden välttämättömien kaluston täydentämis- ja hankintakustannusten takia mainitun luvun kaluston hankintamääräraha merkittiin 83,800 markkaa entistä suuremmaksi. Terveystoimiston menot käsittävään lukuun sisältyi liinavaatteiden hankintaa tarkoittava 1,000 markan suuruinen uusi kaluston hankintamääräraha, jonka

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 84.

menoerät aikaisemmin oli huomioitu tarverahoissa. Veneeristen tautien poliklinikan määrärahoissa on havaittavissa huomattavia lisäyksiä poliklinikan v:n 1937 alusta toimeenpantavan uudelleenjärjestelyn ¹⁾ takia. Avustukset nimisen luvun määrärahaan Silmäpoliklinikka Marian sairaalassa sisältyvä avustus laskettiin valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti ainoastaan v:n 1937 kesäkuun loppuun mutta merkittiin samalla tähän uusi erä kaluston uusimiseen. Puheena olevaan lukuun sisällytettiin uutena viimeisenä momenttina Helsingin maidontarkastusyhdistykselle luovutetun makasiinitilan ³⁾ tilitysvuokra.

Sairaanhoito nimisessä viidennessä pääluokassa havaittavan menojen lisäyksen huomattavimpina tekijöinä voidaan mainita eri palkkausmenojen nousu sairaalain uusien virkain perustamisen johdosta, ollen tämä huomattavaa etenkin Kivelän sairaalan kohdalla, jonne v:n 1937 heinäkuun 1 p:stä oli päätetty järjestää silmätautien osasto ja poliklinikka ²⁾, Kivelän sairaalan tilitysvuokran kohoaminen sen uuden hallintorakennuksen osalta tulleen lisäyksen johdosta, josta osa myöskin lankesi sairaanhoitajatarkoulun maksettavaksi, kaikkien sairaalain kaluston hankintamäärärahain lisääntyminen, mikä aiheutui erinäisistä kaluston täydennys- ja suuremmista uudishankinnoista, joista mainittakoon keittiö- ja röntgenkoneiden hankkiminen kulkutautisairaalaan ja tuberkuloosisairaalan ruoankuljetusauton vaihtaminen uuteen, sekä ruokintakustannusten nousu aiheutuen se varsinkin Kivelän sairaalan potilaspaikein lisäyksestä. Sitä vastoin voitiin tähän pääluokkaan sisältyvät valtuuston käyttövarat jälleen merkitä 200,000 markkaa eli puolet edellisestä vuodesta vähennetyin määrin.

Köyhäinhoitomenot käsittävä kuudes pääluokka muutettiin v:n 1937 alusta voimaan tulevien uusien huoltolakien säätämät huoltomuodot huomioonottaen Huoltotoimi nimiseksi sekä sen ensimmäinen luku Huoltolautakunta ja sen kanslia ja toinen luku Tilitoimisto nimiseksi. Lisäksi siinä erotettiin omaksi luvukseen asiamiestoimisto, joka tilitoimiston tavoin tuli olemaan yhteinen huoltolautakunnalle ja lastensuojelulautakunnalle, sekä lisättiin siihen uuden Tervalammen työlaitoksen ja maatilan menot sisältävä luku. Ensimmäisessä luvussa huoltolautakunnan osastot ja jaostot suunniteltiin uusien huoltolakien ja uuden ohjesääntöehdotuksen edellyttämällä tavalla aiheuttaen tämä luonnollisesti jonkun verran määrärahain nousua m. m. tarpeellisten uusien virkailijain palkkaamisesta johtuen, perustettiin näet esim. kokonaan uudet ylimääräiset kansliat irtolais- ja alkoholistihuoltoon sekä työtömyyshuoltoa varten ja kiinnitettiin toinen tilapäinen apulaisjohtaja lautakunnan palvelukseen, mutta toiselta puolen taas syntyi vielä enemmän vähennyksiä eräiden määrärahain, kuten asiamiesosaston menojen kokonaisuudessaan siirtyessä muualle. Tilitoimiston menoissa oli 11,398 markan suuruisen uusi momentti Vuokra. Asiamiestoimiston menoja merkittiin menosääntöön kaikkiaan 1,091,915 markkaa; sen palkkausmenoissa havaittiin nousua, koska korvausten periminen pula-ajan väistyttyä oli suuresti lisääntynyt. Kunnalliskoti laitoksineen nimiseen lukuun oli siirretty kunnalliskodin johtokunnan kokouspalkkiot pääluokan ensimmäisestä luvusta, muodostuen tällöin 5,500 markan suuruisen uusi momentti Palkkiot. Tervalammen työlaitoksen ja maatilan menot arvioitiin yhteensä 1,830,700 markaksi, josta 892,200 markkaa tuli työlaitoksen ja 938,500 markkaa maatilan osalle. Työtupain luvussa oli 2,880 markan suuruisen uusi momentti Palkkiot, jolle oli siirretty ensim-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 83. — ²⁾ S:n s. 76. — ³⁾ S:n s. 56.

mäisestä luvusta työtupain johtokunnan kokouspalkkiot. Luvun tilapäisen työvoiman momentilta jätettiin pois Hämeentien 35:ssä olevan työtuvan poistetun työmestarinapulaisen palkkio korottaen samalla kuitenkin mestarinapulaisten palkkoja yleensä, jotta näihin toimiin saataisiin pätevää työvoimaa. Lisäksi tässä luvussa oli pakko korottaa työntekijäin palkkoihin varattuja varoja, jotta päästäisiin siitä esiintyvistä luonnottomuudesta, että suuri osa työtupahoidokeista sai työtupapalkkansa lisäksi suoranaista köyhäinhoitoavustusta. Kun puheena olevan päluokan ensimmäisen ja kolmannen luvun kohdalla tarvittavaa tilapäistä työvoimaa sekä Tervalammen työlaitoksen ja maatilan määrärahoja yleensä vielä oli vaikeata tarkalleen arvioida, varattiin kaupunginhallituksen käytettäväksi tarpeen vaatiessa näihin tarkoituksiin yhteensä 600,000 markan rahamäärä luvussa Käyttövarat.

Seitsemännen päluokan, Lastensuojelu, määrärahaisten muutoksista mainittakoon seuraavat, jotka kuitenkin eivät paljoakaan muuttaneet menojen loppusummaa. Luvussa Lastenhuoltolaitokset sääntöpalkkaisten virkain ja palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määrärahat oli laskettu noudattaen valtuuston päätöstä ¹⁾ Sofianlehdon pikkulastenkodin lämmittäjä-talonmiehen toimen siirtämisestä palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain ryhmästä sääntöpalkkaiseen virkoihin sekä viimeksi mainitulla momentilla lisäksi huomioitu päätös²⁾ Bengtsårin koulukodin yhden luokkaopettajanviran lakkauttamisesta. Tilapäisen työvoiman määrärahaa täytyi lisätä entisestään siihen katsoen, että Ryttylän koulukodin ammattiopeustustyöpajoihin ja Toivoniemen koulukotiin v:ksi 1937 oli tarpeellista palkata lisätyövoimaa, lämpömomentin menojen nousu ei polttoaineiden hinnan huomattavan kallistumisen vuoksi ollut estettävissä, kuten asian laita oli eräissä muissakin talousarvion kohdissa, ja yleisten laitteiden kunnossapitomäärärahaa, jota muuten olisi voitu alentaa, täytyi lisätä koska Ryttylän koulukotiin kuuluva Siltalan asuntorakennus oli kunnostettava. Tehtaankadun, Töölön ja Toukolan kunnallisten lastenhoidon neuvonta-asemain vakinaistamisesta heinäkuun 1 p:stä 1936 lukien koskevan päätöksen ¹⁾ mukaisesti sisältyi päluokkaan nyt ensi kerran uutena kolmantena lukuna Lastenhoidon neuvonta-asetmat niminen, johon merkittiin mainittujen laitosten menoja yhteensä 157,030 markkaa eli 32,180 markkaa enemmän kuin neuvonta-asemain menoja oli sisältynyt v:n 1936 talousarvion lukuun Lastenhuoltolaitokset; niiden virkain järjestelyn perusteella merkittiin tähän lukuun 91,380 markan suuruisena uusi momentti Sääntöpalkkaiset virat. Avustukset nimisessä luvussa korotettiin Suomen lastenhoitoyhdistyksen hyväksi käytettävää avustuserää 10,000 markkaa sekä lisättiin siihen 35,000 markan uusi avustusmäärä Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle lastenlinnan neuvonta-aseman ylläpitämiseksi, mikä avustus aikaisemmin oli suoritettu yleishyödyllisten laitosten määrärahasta.

Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimisen kahdeksannen päluokan luvun Työnvälitystoimisto useissa määrärahoissa huomattiin v:n 1937 alusta toimeenpantavien toimiston uudelleenjärjestelyjen ³⁾ aiheuttamaa nousua, joka oli huomattavin määrärahaissa Sääntöpalkkaiset virat, ja nousi lisäksi koko luvun osalta 173,512 markkaan. Huomattava vähennys, yhteensä 1,080,000 markkaa, syntyi luvussa Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet vaikuttaen ratkaisevasti koko päluokan arviomenojen loppusumman vähe-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 85. — ²⁾ S:n s. 82. — ³⁾ S:n s. 86.

nemiseen edellisestä vuodesta; mainitun luvun määrärahaihin alennuksista on mainittava Naisten opinto- ja ammattikurssit, kaupunginhallituksen käytettäväksi ja Kaupunginhallituksen käyttövarat työttömyyden varalta nimisten määrärahaihin kummankin osalle tuleva 300,000 markan alennus sekä otettava huomioon että ennen eri momenttina esiintynyt määräraha miesten opinto- ja ammattikursseja varten nyt sisältyi kaupunginhallituksen käyttövaroihin työttömyyden varalta ja momentti Kaupunginvaltuuston käyttövarat työttömyyden varalta oli kokonaan poistettu.

Yhdeksänteen pääluokkaan, Opetustoimi, kuuluvassa suomenkielisten kansakoulujen luvussa voitiin nyt merkitä varoja kaluston hankintaa varten 437,500 markkaa vähemmän kuin v. 1936, jolloin tähän määrärahaan sisältyi 500,000 markkaa kertahankintaa varten. Mainitussa luvussa lisättiin momentille Oppilaiden kesävirkestys uusi 20,000 markan suuruinen erä heidän talvi- ja kesävirkestystoimintaansa varten ja kansakoulujen yhteisten menojen luvussa varattiin koulupuutarhain kohdalla Kumpulän puutarhan salaojitukseen 41,000 markkaa. Kun suomenkielisen työväenopiston määrärahaihin puitteissa ei enää voitu ottaa vastaan kaikkia mainitun laitoksen opinto- ja luontopiireihin pyrkiviä, tehtiin sen momentille Tilapäistä työvoimaa 20,000 markan lisäys tuntipalkkain kohdalle; tarverahoissa taas varattiin uudet 5,000 markan erät oppilaiden kesätoimintaa sekä stipendejä varten. Valmistavan poikain ammattikoulun kohdalla täytyi kaluston hankintamäärärahaa lisätä n. puolella entisestään välttämättömän yleistyökaluhiomakoneen hankkimiseksi, jota hankintaa valtio oli luvannut avustaa vähintään 25 %:lla, sekä mainittuun lukuun lisättiin vielä uusi 4,000 markkaa käsittävä momentti, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet. Valmistavan tyttöjen ammattikoulun tilapäisen työvoiman momentille merkittiin uudet vastaavasti 4,800 markan ja 18,000 markan erät ompeluluokkien syyslukukauden 1937 piirustustunteja ja 1,500 markan kuukausipalkkaisen taloudenhoitajan palkkaamista varten. Kotitalouslautakunnan menoissa syntynyt vähennys johtui edellisessä talousarviossa tähän kohtaan sisältyneiden opetuskeittiön perustamiskustannusten poisjäämisestä. Lastentarhain johtokunnan nimikkeen kohdalla siirrettiin tilapäisen työvoiman momentilta palkkasääntöön merkitsemättömän pysyvien virkain momentille valtuuston vakinaistaman lastentarhain kanslian tilapäisen vahtimestarintoimen ¹⁾ palkka ja nimikkeeseen Lastentarhat laitoksineen lisättiin kolme uutta momenttia, Kruununhakaan ¹⁾ ja Kallioon ¹⁾ perustettavia uusia lastentarhoja sekä uuden suomenkielisen osaston perustamista varten Toukolan ¹⁾ lastentarhaan. Avustusten luvussa tehtiin paljon, joskin pienehköjä, korotuksia, m.m. lisättiin maalariammattikoulun ²⁾ ja verhoilija-ammattikoulun ²⁾ tilitysvuokria sekä merkittiin uusi 15,000 markan avustus myynti- ja mainoskoululle.

Kymmenennessä, Sivistystoimen pääluokassa, huomioitiin kaupungin kirjaston sääntöpalkkaisten virkain ja palkkasääntöön merkitsemättömän pysyvien virkain momenteja arvioitaessa valtuuston päätös ³⁾ viiden amanuenssin viran perustamisesta. Musiikkilautakunnan menoihin merkittiin 900 markkaa käsittävä uusi momentti Tilapäistä työvoimaa ja lautakunnan käyttövaroihin merkittiin kertamenona 2,200 markkaa konserttitilaisuuksissa käytettävien virkapukujen hankkimiseksi vahtimestareille. Avustusten luvussa lisättiin jonkun verran kaikkia avustuseriä yhtä lukuunottamatta sekä merkittiin siihen uusi 15,000 markan avustus Työväentalon näyttämölle.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 86. — ²⁾ S:n s. 56. — ³⁾ S:n s. 87.

Teatterien ja oopperan avustusten saannin ehdoksi valtuusto lisäksi päätti asettaa, että Kansallisteatteri ja Ruotsalainen teatteri antoivat vähintään 25, Helsingin kansanteatteri vähintään 10 ja Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin.

Kiinteistöt nimiseen yhdenteentoista pääluokkaan sisältyväin määrärahan nousu, mikä pääasiallisesti aiheutui taloudellisen elämän vilkastumisesta, hoidettavien kiinteistöjen lisääntymisestä sekä palkkain ja hintain kohoamisesta, jakautui melko tasaisesti pääluokan eri lukujen kesken. Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston luvussa sääntöpalkkaisten virkain määrärahan suuruutta määrätessä otettiin huomioon valtuuston päätös¹⁾ avustavan talojenisännöitsijänviran perustamisesta kiinteistötoimiston talosastolle. Saman luvun tilapäisen työvoiman määrärahan kohoamisen 54,800 markkaa aiheutti m. m. 1,350 markan kuukausipalkkaisen kanslia-apulaisen palkkaaminen maatalousosastolle ja 1,900 markan kuukausipalkkaa nauttivan piirtäjän palkkaaminen maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle; Kaupungin omistamien rakentamattomien tonttien ja alueiden hoito nimistä momenttia korotettiin mainitultaisten tonttien siistimistä varten 50,000 markkaa lisäten sen nimitykseen sanat ja siistiminen. Maatalousosaston kaluston hankintamäärärahaa täytyi tällä kertaa huomioonottaen edellisten vuosien suuri säästäväisyys korottaa samalla kertaa enemmän, m. m. varattiin karjan hankkimiseksi Tomtbackan tilalle 120,000 markkaa, mikä vaikutti lisäävästi pariin muuhunkin määrärahaan, sekä merkittiin tarvittavat varat kuorma-auton ja kahden traktorin ostamiseen, luvun määrärahaa Rakennukset oli korotettava 285,000 markkaa m. m. siihen katsoen, että Tomtbackan päärakennuksen sijalle rakennettavaa uutta asuntorakennusta varten merkittiin 100,000 markkaa sekä mainitun tilan navetan korjaukseen 150,000 markkaa. Talo-osasto nimisen luvun tilapäisen työvoiman momentilla oli m. m. otettava huomioon erityisen yölämmittäjän palkkaaminen kaupungintaloon, koska vanhaa raatihuonetta syksystä alkaen lämmitettäisiin pääasiallisesti kaupungintalon lämpökeskuksesta, ja korjausten määrärahaa lisäsi Luodon laivasillan uusiminen. Uusina momentteina puheena olevaan lukuun merkittiin kunnallisten työväenasuntojen kaluston hankintaa varten 800 markkaa ovimattojen hankkimiseksi 14 portaaseen sekä terveydenhoitolautakunnan Katariinankadun 1:ssä olevan talon korjauksiin 6,500 markkaa. Uusia menoeriä merkittiin luvun entisille momenteille vielä 92,000 markkaa kaupungintalon julkisivujen korjaamista ja maalaamista varten, 25,200 markkaa oikeus- ja järjestystoimen hallussa olevan Helenankadun talon n:o 2 korjauksiin, 6,700 markkaa poliisilaitoksen pidätettyjen säilytyshuoneen sisustamiseen y. m. Aleksanterinkadun 22—24:ään ja 17,500 markkaa saman talon kierreportaan poistamiseen y. m., 20,800 markkaa Pasilan poliisiaseman eräihin muutostöihin, 42,000 markkaa erinäisiin korjaustöihin rikos- ja keskuspoliisiosastoilla sekä poliisikamarissa, 14,000 markkaa Kasarmikadun talon n:o 21 julkisivujen korjaamista ja maalaamista varten sekä 10,000 markkaa Meritullintorin taloa n:o 4 varten. Siirtolapuutarhain luvun useiden momenttien loppusummaa lisäsivät hieman Talin uuden siirtolapuutarhan menot, minkä ohessa siihen merkittiin uutena momenttina 30,000 markkaa kerho- eli katosrakennuksen rakentamista varten Vallilan siirtolapuutarhaan. Urheilu- ja pallokenttään lukuun sisältyviin katurakennusosaston korjausmäärärahoihin merkittiin 50,000 markan ja

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 87.

14,000 markkan suuriset uudet määrärahat Laakson ratsastuskentän ja ratsastusteiden kunnossapitoa sekä Eläintarhan urheilukentän valaistuksen lisäämistä varten ja lukuun Erinäiset menot lisättiin samaten uusina momentteina 42,500 markkaa henkilöauton hankkimiseksi, 100,000 markkaa Botby gods ab. nimisen yhtiön purkamiseen ja 65,000 markkaa erinäisten Turuntien tontteja n:ot 54, 56 ja 58 koskevien vuokrasopimusten purkamiseen. Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausmenojen momenteille oli merkittävä useita uusia menoeriä, etupäässä palovaaran vähentämiseksi, jolloin eniten lisääntyivät sairaalain ja lastensuojelun rakennusten korjausmenot. Tämän luvun kansakoulurakennusten korjausmenojen kohtaan sisällytettiin 27,000 markkan uusi erä Kallion kansakoulun talossa toimivan kouluhammasklinikan huoneiston korjaamiseksi ja laajentamiseksi sekä teurastamon rakennusten vuosikorjauksiin 15,000 markkan erä rautateiden korjausta ja kunnossapitoa varten. Pääluokan viimeisessä luvussa, Käyttövarat, korotettiin momenttia Kaupunginvaltuuston käytettäväksi 300,000 markkaa ottaen huomioon eräät todennäköisesti suoritettavat suurehkot korjaustyöt. Pääluokan arviövähennyksistä mainittakoon suurimpina maatalousosaston määrärahan Tallit, talo-osaston määrärahan Työväenasunnnot ja erinäisten hallintokuntain rakennusten korjausten määrärahan Tulli- ja satamarakennukset vähentyminen vastaavasti 95,000 markkaa, 55,600 markkaa ja 68,100 markkaa.

Kahdennentoista, yleisten töiden pääluokan ensimmäisen luvun, Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto, sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa arvioitaessa huomioitiin valtuuston päättämä rakennustoimiston varasto-osaston virkain järjestely¹⁾. Luvussa Kadut ja tiet korotettiin katujen päällystykseen uusimismäärärahaa 300,000 markkaa sekä merkittiin siihen seuraavat uudet määrärahat: teiden päällystämistä varten kestopeitteellä 400,000 markkaa, erinäisten alueiden siistimiseen 50,000 markkaa ja Sörnäisten rantatien päällystykseen korjaamiseen 200,000 markkaa sekä 4,500 markkaa Turuntien tontin n:o 40 edustalle tulevan suihkukaivon vedenkulutuskustannuksiin. Istutusten luvussa korotettiin määrärahaa Puistot ja istutukset, joka pulavuosista asti oli ollut liian niukka, 1,500,000 markasta 1,800,000 markkaan merkiten lukuun lisäksi uutena momenttina 20,000 markkaa moottorilla toimivan ruohonleikkuukoneen ostoon. Viimeiseen lukuun merkittiin kaupunginhallituksen käyttövarat 300,000 markkaa korotetuina määrin. Luvussa Varasto syntyi pääluokan suurin vähennys, 669,000 markkaa, uusien työkonoiden ostomäärärahaassa.

Kolmannessatoista pääluokassa, Puhtaanapito, havaittava menolisäys johtui kokonaan sen Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito nimisen luvun menojen 1,248,240 markkan suurisesta noususta, minkä taas suurimmalta osalta aiheutti momenttien Työpalkat, Työkoneet, nimenomaan 10 kuorma-auton hankintakustannusten johdosta, jotka tosin vuorostaan vaikuttivat vähentävästi Kaluston kunnossapito nimisen momentin korjauskustannuksiin, sekä Työntekijäin erinäiset edut lisääntyminen; viimeksi mainittua laskettaessa huomioitiin korvauksen suorittamista vakinaisille kadunlakaisijoille sunnuntai- ja pyhäpäivätyöstä tarkoittava valtuuston päätös²⁾.

Neljännentoista, satamain menot käsittävän pääluokan lukuun Satamaliikenne sisällytettiin uusi nimike Jäänsärkijä Otso, jonka menojen loppusumma nousi 1,473,400 markkaan. Satamakannantamien luvun useilla

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 88. — ²⁾ S:n s. 54.

momenteilla on havaittavissa uuden tullimakasiinin aiheuttamaa lisäystä; lukuun Satamien korjaus ja kunnossapito siirrettiin tuloa tuottavien pääomamenojen lukuun Satamat ennen kuulunut momentti Täytteen vastaanotto rannoilla.

Teurastamo nimiseen, viidenteentoista pääluokkaan merkittiin menot 3,743,414 markasta 3,874,456 markkaan lisätyin määrin.

Keskuskeittola nimisen, kuudennentoista pääluokan määrärahoissa havaittava suurin muutos kohdistui momenttiin Ruokinta, jota voitiin vähentää 150,000 markkaa.

Seitsemännentoista pääluokan, Teknilliset laitokset, samalla tavoin kuin edellisessäkin talousarviossa laskettujen ja merkittyjen arviomenojen lisäys oli 8,985,587 markkaa, mistä vesijohtolaitoksen osalle tuli 1,432,420 markkaa, kaasulaitoksen 2,114,398 markkaa ja sähkölaitoksen 5,438,769 markkaa. Lisäyksen aiheuttivat ensimmäisen laitoksen kohdalla pääasiallisesti käyttömääräraha Vedenpuhdistus ja pumppuaminen sekä yhteisiin sekalaismenoihin kuuluvat määrärahat Laitteiden arvon kuoletukset, Pääoma-arvon korko ja Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa. Toiseksi mainitun laitoksen menoista olivat eniten lisääntyneet käyttömäärärahat Kaasunvalmistuksen aine- ja työkustannukset, 1,846,400 markkaa, ja Korjaukset ja muut kustannukset, 801,000 markkaa esiintyen luvussa kuitenkin toiselta puolen myöskin suurehkoja vähennyksiä, kuten esim. jakelumäärärahassa Huoneistomenot, 350,676 markkaa yhteisten sekalaismenojen ohdalla laitteiden arvon kuoletuksissa 370,000 markkaa ja pääoma-arvon koroissa 284,900 markkaa. Sähkölaitoksen luvun huomattava lisäys syntyi miltei yksinomaan käyttömäärärahassa Energianhankinta ja käyttötarpeet. Pääluokan yksitysten määrärahain suhteen mainittakoon, että vesijohtolaitoksen ja sähkölaitoksen jakelumäärärahat Palkat arvioitiin huomioiden valtuuston päätökset vesijohtolaitoksen työpajan virkain järjestelystä ¹⁾ sekä johtoteknikonviran perustamisesta sähkölaitokseen ¹⁾.

Sekalaiset yleiset menot nimiseen kahdeksanteentoista pääluokkaan merkittiin seuraavat uudet määrärahat: lukuun Erinäiset määrärahat väestönsuojelua varten 200,000 markkaa, raittiusjärjestöjen työn tukemiseen 100,000 markkaa ja osuuskunnan Suomen messut osuuskunnassa 25,000 markkaa sekä lukuun Käyttövarat sääntöpalkkaisten virkain palkkain korottamiseen 1,100,000 markkaa, palkkasääntöön merkitsemättömän pysyväisten virkain palkkain korottamiseen 425,000 markkaa ja valtuuston päättämää kaupunginorkesterin jäsenten palkkauksen järjestelyä ²⁾ varten 322,875 markkaa, mitkä yhdessä entisen työntekijäin palkkain korottamismäärärahan kanssa yhdistettiin nimikkeeksi Palkankorotuksia. Jälkimmäiseen lukuun sisältyviä valtuuston yleisiä käyttövaroja korotettiin entisestään 100,000 markkaa ja kaupunginhallituksen vastaavia varoja 200,000 markkaa.

Yhdeksanteentoista pääluokkaan, Korot ja lainakustannukset, merkityt korkomenot nousivat konverttauksista huolimatta näennäisesti jossain määrin, johtuen pääasiallisesti huomattavista v:n 1930 dollariobligatiohankinnoista kaupungin obligatiosalkkuun, jolloin niistä maksettava korko vuoroetaan aiheutti tuntuvan lisäyksen vastaavalla tulomomentilla; myöskin verotasausrastoon siirretyille varoille suoritettava korko merkitsi korkomenojen lisäystä mutta toisaalta vastaavaa tuloa verotasausrastolle. Tilapäis-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 89. — ²⁾ S:n s. 42.

luoton korkoihin arvioitiin kuluvan 1,500,000 markkaa vähemmän kuin mitä v:n 1936 talousarvioon oli merkitty vastaavaan tarkoitukseen.

Kahdennessakymmenennessä pääluokassa, Verojen poistot ja palautukset, joka oli varsinaisten menojen viimeinen, syntyvä arvioitujen menojen vähennys, 5,700,000 markkaa, johtui kunnallisverojen poistojen ja palautusten vähenemisestä.

Pääomamenot alkavan kahdennessakymmenen ensimmäisen pääluokan, Tuloa tuottavat pääomamenot, ensimmäiseen lukuun, Kiinteistöostot, merkittiin tarvittavat varat valtuuston päättämään korttelissa n:o 45 olevain Unioninkadun talon ja tontin n:o 2 ostoon¹⁾ sekä Ab. Sörnässtrand nimisen yhtiön purkamiseen²⁾. Satamain lukuun merkittiin uudet määrärahat Kaivo-
puiston ja Valkosaaren välisen Eteläsataman väylän ruoppausta ja siinä olevan kallion louhintaa³⁾ sekä Eteläsataman Makasiinirannan jatkamista varten laivatelakan edustalle³⁾ valtuuston päätösten mukaisesti, 300,000 markkaa Sörnäisten väylän leventämiseen Mustikkamaan pohjoisen itäviitan kohdalta, 90,000 markkaa satamaväylien varustamiseen kahdella valopojjulla, 220,000 markkaa Humallahden venepaikkain lisäämiseksi, 40,000 markkaa vaakojen säilytysvajan rakentamiseksi Länsisatamaan, 30,000 markkaa Katajanokan käyntisillan uusimiseen, 75,000 markkaa Haapaniemen purkauslaiturin n:o 1 uusimiseen ja 170,000 markkaa uusien venelaiturien rakentamiseksi Eläintarhanlahteen sekä satamalautakunnan käytettäväksi 160,000 markkaa jäänmurtaja Otson radiolaitteita varten, 113,000 markkaa varapotkurien ja -akselien hankkimiseksi jäänmurtajaan ja 20,000 markkaa jäänmurtajan tulensammutuslaitteisiin. Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen merkittiin 6,350,000 markkaa ja Rahapajanrannan varastorakennusta varten 3,050,000 markkaa⁴⁾. Edellä mainitun luvun momentin Herttoniemen rakennustöiden jatkaminen varatoinä nimityksestä jätettiin pois sana varatoinä. Vesijohtolaitoksen lukuun sijoitettiin vesijohtoa varten Tilkan sairaala-alueen luoteispuolella olevaan katuun valtuuston päättämä määrä⁵⁾, 68,500 markkaa vesisäiliön rakentamiseen Alppilan vuorelle 10,000,000 markkaa⁶⁾, 500 kWA:n muuntajan hankkimiseksi Vanhaankaupunkiin 100,000 markkaa, kahden matalapainepumpun hankkimiseksi Vanhaankaupunkiin 220,000 markkaa, työpajan mittariosaston laajentamista varten 90,000 markkaa, eräiden vesijohtojen uusimistöihin yhteensä 1,069,000 markkaa, eräiden vesijohtojen rakentamiseen yhteensä 2,068,000 markkaa sekä satamapostien aikaansaamiseen Munkkisaaren laiturille 153,000 markkaa. Lukuun Kaasulaitos sisältyi 35,000 markan suuruinen uusi momentti nimeltään Sähköuuttauskoje. Lukuun Sähkölaitos lisättiin uusi ensimmäinen momentti, Rakennukset, 1,000,000 markan suuruisena. Jotta sähkölaitos voisi tyydyttää kasvavaa kulutusta oli eräitä sen määrärahoja jatkuvasti lisättävä ja laajennettava, kuten esim. momenttia Koneisto 2,010,000 markkaa, Johtoverkosto ja jakelulaitteet 561,000 markkaa ja Katuvalaistuslaitteet 274,000 markkaa, viimeksi mainittua suureksi osaksi valaistuslaitteiden hankkimiseksi stadionille johtaville teille ja stadionin pysäköimisalueen itäpuolelle. Talorakennusten lukuun merkittiin eräitä teurastamon töitä varten yhteensä 1,691,000 markkaa⁷⁾ sekä uusien virvoitusjuomakioskien hankkimiseen 158,700 markkaa ja korvauksiin rakennustoimiston

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 13. — ²⁾ S:n s. 35. — ³⁾ S:n s. 27. — ⁴⁾ S:n s. 24. — ⁵⁾ S:n s. 29. — ⁶⁾ S:n s. 28. — ⁷⁾ S:n s. 27 ja 32.

yleiskustannuksista, 240,000 markkaa, kaikki uusia määrärahoja. Siirtola-putarhat nimiseen lukuun merkittiin varat Talin siirtolapuutarhaa varten 292,000 markkaa korotetuin määrin ¹⁾, tällä kertaa puutarhan kunnostamistöihin, sekä uutena momenttina 90,000 markkaa korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista. Viimeiseen lukuun merkittiin uutena momenttina 1,000,000 markkaa siirtoa yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon ja luvun entisiä momentteja Siirto käyttörahastoon ja Siirto verotasausrahastoon lisättiin vastaavasti 15,000,000 markkaa ja 5,000,000 markkaa, joten tämä luku aiheutti suurimman osan koko pääluokan arviomenojen huomattavasta lisäyksestä.

Kahdennessakymmenennessätoisessa, tuloa tuottamattomien pääomien pääluokassa talorakennusten lukuun merkityistä menoista kohdistui oikeus- ja järjestystoimen osalle 97,400 markkaa erinäisiin virastojen muuttamisista aiheutuviin valtuuston vanhassa raatihuoneessa suoritettaviksi päätämiin töihin ²⁾, palotoimen osalle 112,800 markkaa, terveydenhoidon osalle 82,350 markkaa valtuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti sielullisesti sairaiden huoltotoimiston sekä erinäisten poliklinikkain huoneisto-olojen järjestämiseksi Unioninkadun talossa n:o 45 ja sairaanhoidon osalle yhteensä 10,351,272 markkaa, josta 4,085,750 markkaa valtuuston päättämiä Nikkilän sairaalan uutta pesulaitosta ⁴⁾ ja sairaalan kattilahuoneen laajentamista ⁴⁾ varten sekä tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen laajentamista varten, mitkä momentit olivat sisältyneet jo edellisen vuoden talousarvioon; muita määrärahoja merkittiin valtuuston päätösten mukaisesti Nikkilän sairaalan halkovajan siirtämistä ja laajentamista ⁴⁾ varten, silmätautien osaston ja poliklinikan järjestämisen johdosta Kivelän sairaalan paviljongissa n:o IV suoritettaviin muutostöihin ⁴⁾ ja Nikkilän sairaalan uutta potilaspaviljonkia ⁴⁾ varten. Edelleen tuli luvun määrärahoista 112,000 markkaa huoltotoimen osalle, 3,417,000 markkaa lastensuojelun, 1,285,450 markkaa opetustoimen, josta valtuuston päätösten mukaiset määrärahat uuden huoneiston sisustamiseen Fylgian lastentarhalle ⁴⁾ ja uuden lastentarhahuoneiston sisustamiseen Kalmistokadun taloon n:o 5 ⁴⁾, sekä 2,507,500 markkaa muiden talorakennusten osalle. Katujen ja teiden lukuun merkittiin Kasarmitorin järeällä olevan osan, Hietalahdentorin kalanmyyntikorttelin, Hakaniemen hallien käytävän ja pihaan osan, Mäkelän- ja Arabiankadun välisen Pohjolankadun osan, stadionin etupihan länsipuolisten tulokäytävien ja Kivelän sairaalan teiden päällystämiseen kaikkiaan 939,000 markkaa, Meritullintorin, Pohj. Esplanaadi- ja Heikinkadun risteyksen, Lapinlahdenpuistikon luoteispään, Urheilu- ja Toivonkadun kulmauksen, It. Puisto- ja Siltatien sekä korttelin n:o 485 kohdalla olevien Turuntien ja Meilahdenkadun osain järjestelyyn yhteensä 573,000 markkaa, puukuoppien kaivamiseen Mechelininkadun ja Hietaranan väliseen Hietaniemenkadun eteläpuoleiseen käytävään ja puiden istuttamiseen kumpaankin käytävään 356,000 markkaa, Urheilukadun, Savilankadun ja Sturenkadun eräiden osien korottamiseen ja päällystämiseen kaikkiaan 650,000 markkaa, Siltavuorenrannan leventämiseen Pitkäsillan ja Oikokadun väliseltä osalta 287,000 markkaa, tarpeellisen kävelytien aikaansaamiseksi Sammonkadun jatkeelle Kullervonkatuun asti 92,000 markkaa, Kullervonkadun, Topeliuksen- ja Valhallankadun välisen Linnankoskenkadun osan, Humalistonkujan, Päivärinnankadun, Hakaniemenkujan, Viherniemenkadun, kunnalliskodin omakotialueen katujen, Turuntien ja Urheilukadun välisen

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 33. — ²⁾ S:n s. 24. — ³⁾ S:n s. 23. — ⁴⁾ S:n s. 25.

Nordenskiöldinkadun osan sekä Nordenskiöldin- ja Reijolankadun välisen Urheilukadun osan tasoitukseen yhteensä 2,655,000 markkaa. Hietaniemellä olevien mooseksenuskoisten y.m. hautausmaiden järjestelyn yhteydessä rakennettavia teitä varten 271,000 markkaa, Linnankoskenkadun leventämiseen Turuntien ja Topeliuksenkadun väliltä 685,000 markkaa, Tilkan sairaalan itä- ja pohjoispuolella olevien katujen töihin valtuuston päättämä määrä ¹⁾ 294,000 markkaa, Suvilahdenkadun kunnostamiseen 108,000 markkaa, Kumpulan- ja Koskelantien välisen Mäkelänkadun länsipuolen lopputasoitusta ja puuistutuksia varten 800,000 markkaa, Pohjolankadun pohjoisen jalkakäytävän töihin Arabiankadun ja Käpyläntien väliseltä osalta 180,000 markkaa, tuberkuloosisairaalan alueen teiden tasoittamiseen ja asfalttisepe-
löintiin 50,000 markkaa sekä Aleksis Kiven muistopatsaan perustan ja jalustan kustannuksiin valtuuston päättämä määrä 200,000 ²⁾ markkaa. Luvun Viemärit uusista määrärahoista tuli eri katuihin y.m. rakennettavien viemärien osalle, m.m. valtuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti Tilkan sairaalan itä- ja pohjoispuolella oleviin katuihin, kaikkiaan 11,110,500 markkaa, mistä määrästä 6,000,000 markkaa kohdistui Museokadulta Siltavuorenrantaan johtavan viemärin Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen osan rakentamiseen sekä 3,700,000 markkaa Sotkamonkujasta Hämeentielle ja sieltä mereen vedettävän viemärin töihin. Siltavuorenrannasta Liisankadun ja Pohjoisrannan risteykseen rakennettavaa kokoojajohtoa varten 2,250,000 markkaa. Hesperiankadulta Savilaan johdettavaa likavesijohtoa varten 960,000 markkaa, Pasilasta Pikku-Huopalahteen johtavan putkiviemärin pidentämiseen 409,000 markkaa, korttelin n:o 667 halki kulkevien viemärien uusimiseen 338,000 markkaa ja betoniputkivalimon täydennystöihin 60,000 markkaa. Luvun entisistä momenteista merkittiin Täydennystyöt niminen 800,000 markkaa korotetuin määrin sekä Rajasaaren puhdistuslaitoksen määräraha hieman alennettuna valtuuston päätöksen mukaisesti ³⁾ tällä kertaa laitoksen viimeistelytöitä varten. Urheilukentät nimisen luvun menoihin luettiin Uunisaaren merikylpylän ja Humallahden uimalaitoksen sähkövalaistus- y.m. laitteita varten yhteensä 70,000 markkaa, uuden käymälän ja polkupyörätelineiden rakentamiseksi Eläintarhan urheilukentälle 92,100 markkaa ja polkupyörätelineitä varten Kallion urheilukentälle 3,300 markkaa, Hesperian pesäpallokentän sekä Laakson ratsastusradan katselijakorokkeita varten vastaavasti 9,900 markkaa ja 145,000 markkaa, Eläintarhan urheilukentän eräiden vesijohto- ja viemäritöiden suorittamiseksi 231,000 markkaa, Tehtaanpuiston pallokentän lopputasoitusta y.m. varten 224,000 markkaa Pasilan palloilukentän töiden lopettamiseen 34,000 markkaa sekä korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 144,000 markkaa. Luvussa Istutukset otettiin jonkun verran korotettuina huomioon määrarahat Tehtaanpuiston perustamistöihin ja Merisataman istutustöiden jatkamiseen, entisen suuruisena momentti Lämmitettävien taimilavojen lisääminen kaupunginpuutarhassa ja hieman vähennettynä Kivelän sairaalan istutustyömääräraha sekä merkittiin uusia määrärahoja yhteensä 572,400 markkaa stadionin ympäristön, Vilhonvuoren, Auroran- ja Puhemiehenkadun välisen alueen, tuberkuloosisairaalan alueen, Käpylän korttelin n:o 875, Humallahden puiston, krematorion ynnä entisen teurastamon välisen alueen, Pitkäsillan ja Pitkäsillanrannan, Töölöntorin ja Oikokadun ääreisen kallion istutus-, tasoitus-, puhdistus- y.m. töiden suorittamiseen sekä Merisataman istutusten, Ullanlinnan itäpuolella olevan

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 29. — ²⁾ S:n s. 33. — ³⁾ S:n s. 32.

puistoalueen ja Kaisaniemen pohjoisosan kesävesijohtotöihin yhteensä 49,000 markkaa. Yleisten vara- ja avustustöiden luvun menojen loppusumman suuri vähennys johtui yleisten varatyömäärärahan vähentymisestä 5,000,000 markkaa, erinäisten avustustöiden määrärahan vähentymisestä 400,000 markkaa sekä Tattarisuon lentokentän töihin edellisessä talousarviossa merkittyjen varain jäämisestä kokonaan pois. Luvun Perushankinnat loppusumma laski myöskin huomattavasti siihen; merkittiin tällä kertaa 100,585 markkaa Kivelän sairaalan puhelinkeskusta varten valtuuston tekemän päätöksen¹⁾ mukaisesti ja silmäpoliklinikan sisustamiseen ja kalustamiseen²⁾, 700,000 markkaa Tervalammen työlaitoksen irtaimiston hankintaa varten kaupunginhallituksen käytettäväksi sekä 100,000 markkaa rahatoimiston konevälineiden täydentämiseen.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistöitä, joita varten talousarvioon oli merkitty siirtomääräraha, sai aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Kahdennessakymmennessäkolmannessa ja viimeisessä, velan kuoletuksen käsittävässä pääluokassa merkittiin uusille momenteille varat parin lainan v. 1937 alkavaa kuolelusta varten sekä yhdenmukaisuuden säilyttämiseksi Korot ja lainakustannukset nimisen pääluokan vastaavien kohtain kanssa tyhjiin useiden sellaistenkin lainain kuoleluskomentit, joiden kuoleluskomentit alkoi vasta myöhemmin.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen ensimmäiseen osastoon, Yleinen kunnallishallinto, toiseen, Oikeus- ja järjestystoimi, kolmanteen, Palotoimi, seitsemänteen, Lastensuojelu, yhdeksänteen, Opetustoimi, kolmanteentoista, Puhtaanapito, viidenteentoista, Teurastamo, ja kuudenteentoista, Keskuskeittola, ei tehty mitään mainittavia muutoksia.

Neljänteen osastoon, Terveystoimi, merkittiin 109,400 markan suuruinen uusi momentti Valtionapu veneeristen tautien poliklinikalle.

Sairaanhoidon nimisen viidennen osaston yksitysten momenttien muutoksista mainittakoon Valtionapu nimisen lisääntyminen 515,000 markkaa.

Kuudes osasto, Huoltotoimi, entinen Köyhäinhuolto, jaettiin lukuihin Korvaukset annetusta huollosta, Kunnalliskoti ja työlaitos, Tervalammen työlaitos ja maatila sekä Työtuvat. Viimeistä edellinen, joka oli aivan uusi, käsitti mainitun vastaperustetun työlaitoksen tuloja yhteensä 1,267,450 markkaa. Koko tämän osaston tulojen arvioitiin lisääntyvän 2,527,311 markkaa.

Kahdeksannessa osastossa, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, arvioitiin tulojen lisääntyvän entisestään noin kuusikertaiseksi edellyttäen valtion maksavan osuutena työvälistötoimiston v:n 1937 kustannuksista 598,800 markkaa.

Sivistystoimen osaston, järjestyksessä kymmenennen, tulojen arvioimisen yhteydessä valtuusto päätti anoa kaupunginorkesterille v. 1937 500,000 markan suuruista valtionapua.

Yhdennentoista osaston, Kiinteistöt, 2,548,479 markan suuruinen tulo-lisäys v:n 1936 talousarvion vastaavaan määrään verraten jakautui sen kaikkien muiden lukujen paitsi Maatalousosasto nimisen osalle, jonka tulojen arvioitiin jonkun verran vähenevän. Lukuun Kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten ja huoneistojen vuokrat, jonka tulojen nousu pääasiassa johtui vuokratason vakiintumisesta ja uusien kiinteistöjen siirtymisestä kaupungille, lisättiin menosäännön mukaisesti uutena momenttina 171,552

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 49. — ²⁾ S:n s. 25.

markkaa poliisihuoneistojen vuokria ja luvun Myynti- ja toripaikkojen vuokrat tuloeriä korotettiin huomattavasti koska vuokratulot parempien aikojen vuoksi arvioitiin hiukan suuremmiksi sekä tuoton perusteella. Kansanpuistojen, siirtolapuutarhain ja urheilukenttän luvun siirtolapuutarhain nimikkeen kohdalle sisältyi uusi momentti, Talin siirtolapuutarhan maanvuokrat, jolla arvioitiin saatavan tuloja 69,481 markkaa. Erinäisten vuokrien y.m. tulojen luvusta jäi tällä kertaa pois autoasemien puhelinmaksuista saatavat tulot. Viimeisessä luvussa voitiin tilitysvuokria melkoisesti korottaa ottaen huomioon Kivelän sairaalan laajentuminen sekä nyt ensimmäistä kertaa talousarviossa huomioitava Tervalammen tilan vuokra.

Kahdennentoista, Yleiset työt nimisen osaston loppusummaa lisäsi sen toiseen lukuun otettu 650,000 markan uusi momentti Korvaus Hakaniemen katu- ja viemäritöistä sekä se seikka että sen viimeisessä luvussa lisättiin korvauksia rakennustoimiston yleiskustannuksista 1,282,000 markkaa.

Neljännentoista osaston, Satamat, arvioidut tulot nousivat 3,000,560 markkaa, johtuen etupäässä tuulaki-, liikenne- ja satamamaksutulojen lisääntymisestä. Momentti Lentokoneiden satamamaksut sitä vastoin merkittiin alennetuin määrin, ottaen huomioon, että lentoliikenteen siirtyessä valtion uudelle lentoasemalle, tälle momentille jäi ainoastaan tilapäisestä lentoliikenteestä laskettu tulo.

Seitsemännessätoista, teknillisten laitosten osastossa laskettiin sähkölaitoksen tulot alennetun sähkötaksan ¹⁾ mukaisesti. Osastossa arvioitiin, vesijohtolaitoksen, kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen lukujen sekä tulot että menot huomioonottaen, ensiksi mainitun laitoksen talousarviossa syntyvän lisääntymistä todellisen talousarvion vastaaviin lukuihin verraten 209,180 markkaa sekä jälkimmäisten talousarvioissa vähennystä vastaavasti 401,498 markkaa ja 2,942,769 markkaa edelliseen vuoteen verraten. Teknillisten laitosten tuloissa yhteensä syntyi edellä mainitun mukaisesti vähennystä 3,135,087 markkaa.

Sekalaiset yleiset tulot nimiseen kahdeksanteentoista osastoon merkittiin 642,500 markkaa käsittävä uusi momentti Sähkönhinnan alentamisen aiheuttama säästö yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi talousarvion menopuolen kanssa, johon sähkönhinta oli merkitty voimassa olevan alentamattoman tariffin mukaisena.

Yhdeksännessätoista, korkojen ja osinkojen osastossa obligatiokorkojen kasvu johtui pääasiallisesti obligatiovaraston lisääntymisestä. Sen neljännessä, erinäisten tulojen luvussa agio, joka v:n 1936 talousarviossa oli merkitty harvinaisen korkeaksi, jälleen laski.

Kahdennenkymmenennen osaston, Verot, joka oli varsinaisten tulojen viimeinen, loppusumman arvioitiin etupäässä kunnallisverojen noususta johtuen lisääntyvän 17,377,590 markkaa v:n 1936 tulosäännön vastaavaan määrään verraten.

Kahdenteenkymmenenteen ensimmäiseen, Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot nimiseen osastoon, pääomatulojen ensimmäiseen, merkittiin tuloja 4,732,916 markkaa vähemmän kuin edellisessä talousarviossa, johtuen tämä suurimmalta osalta arvioitujen tontinmyyntitulojen vähenemisestä.

Pääomatulojen jälkimmäisessä ja koko tulosäännön viimeisessä eli kahdennessakymmennessätoisessa osastossa, Lainavarat, valtuusto osoitti alla mainitut rahamäärät:

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 39.

Vanhempien lainain käyttämättä jääneistä varoista:		
Rahapajanrannan nostureita varten	Smk	900,000: —
Vesijohtotöihin	»	5,470,000: —
	Yhteensä Smk	6,370,000: —

Otettavaksi päätetystä uudesta lainasta 1):		
Korttelissa n:o 45 olevain Unioninkadun talon ja tontin n:o 2 oston	Smk	1,000,000: —
Ab. Sörnässtrand nimisen yhtiön purkamiseen	»	6,000,000: —
Rahapajanrannan varastorakennuksen töihin	»	3,050,000: —
» nostureita varten	»	1,000,000: —
Satama- ja saaristojäänmurtajan hankintaan	»	4,000,000: —
Vesisäiliön rakentamiseen Alppilan ääreiselle vuorelle ..	»	10,000,000: —
Kaasulaitoksen pääputkiverkoston laajentamiseen ja uusimiseen	»	134,000: —
Sähkölaitoksen rakennuksia varten	»	1,000,000: —
» koneistoa varten	»	970,000: —
» johtoverkostoa ja jakelulaitteita varten .	»	3,306,000: —
Siirtoon yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon	»	1,000,000: —
	Yhteensä Smk	31,460,000: —
	Kaikkiaan Smk	37,830,000: —

Kertomusvuoden säästö merkittiin v:n 1937 tulosääntöön 57,000,000 markasta 82,000,000 markkaan korotetuin määrin.

C. Muut asiat.

Rakennusajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ pidentää Pelastusarmeijan kiinteistö oy:n XI kaupunginosan korttelissa n:o 326 omistaman Alppikadun tontin n:o 25 rakennusaikaa joulukuun 31 p:ään 1937, ehdoin että rakennustöihin ryhdyttiin viimeistään kertomusvuoden syyskuussa ja että lopulliset rakennuspiirustukset jätettiin ennen rakennustöihin ryhtymistä kaupunginhallituksen tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi.

Myöhemmin pidennettiin ³⁾ lykkäyksen edellytyksenä oleva aikamäärä rakennustöiden aloittamisesta kertomusvuoden loppuun saakka.

Pukinmäen yhdyskunnan rakennussuunnitelma. Helsingin maalaiskunnan kunnanvaltuuston jätettyä Uudenmaan läänin maaherralle anomuksen kaupunginvaltuuston aikaisemmin hyväksymän Pukinmäen jaoituskaavan ⁴⁾ sekä siihen liittyvän ranta-alueita koskevan vaihtoehdotuksen hyväksymisestä, maaherra pyysi anomuksesta kaupungin viranomaisten lausuntoa. Tällöin kiinteistölautakunta ottaen huomioon, ettei aikaisempi jaoituskaavaehdotus enää vastannut asemakaavalain ja rakennussäännön määräyksiä eikä myöskään enää ollut tapahtuneiden aluejärjestelyiden tasalla, laaditutti uuden n:olla 1,610 merkityn Pukinmäen yhdyskunnan rakennussuunnitelman, johon liittyi n:olla 1,611 merkitty alueen viemärisuunnitelma. Uusi

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 37. — ²⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 16 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 80. — ³⁾ Kvsto 28 p. lokak. 38 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1927 kert. s. 131.

rakennussuunnitelma perustui aikaisempaan jaotuskaavaehdotukseen, ollen siihen kuitenkin tehty erinäisiä pienehköjä muutoksia. Valtionrautateiden alueen raja oli siinä piirretty uuden rajajärjestelyn mukaan, yhdyskunnan alueella oleva Sonabyn tilan palstoitus otettu huomioon ja katusuunnat entisestään tarkistettu. Päinvastoin kuin aikaisemmassa oli uudessa suunnitelmassa osa asuntotontteja säilytetty, ja entiset tiet ja yksityisten hallussa olevain palstojen rajat oli mikäli mahdollista koetettu säilyttää. Suuria yksinomaan kaupungin maalla kulkevia valtateitä varten oli varattu 40 m:n levyinen tiealue, muut päätiet olisivat 16—20 m ja sivutiet yleensä 18—10 m leveät; yleisiä rakennuksia ja puistoja varten oli varattu laajoja alueita. Mitä viemärisuunnitelmaan tulee, oli ajateltu rakennettavaksi puhdistuslaitos rautatiesillan pohjoispuolelle, koska koko viemäroimisalue johti Vantaanjokeen, josta kaupungin juomavesi otettiin. Viemärit olisivat yleensä 1.4—1.6 m:n syvyydessä viemärin sisälakeen mitattuna. Rautatien itäpuolella olevan matalan ranta-alueen pintavesi saisi juosta pitkin oja jokeen ja likavesi johdettaisiin erillisiä likavesijohtoja pitkin puhdistuslaitokseen ja pumputtaisiin siellä tarpeelliseen korkeuteen. Kaupunginhallituksen katsottua asianmukaiseksi saattaa kysymyksen kaupunginvaltuuston harkintaan tämä päätti ¹⁾ lähettää edellä selostetut rakennus- ja viemärisuunnitelmaehdotukset maaherralle ilmoittaen puoltavansa niiden asianmukaista hyväksymistä.

Pakinkylän rakennussuunnitelma. Kun kiinteistölautakunta oli laatinut Pakinkylän taajaväkisen yhdyskunnan rakennussuunnitelmaehdotuksen ²⁾, jossa esitettiin vahvistettaviksi vain varsinaiset rakennuskorttelit, julkisia rakennuksia varten varatut alueet ja puistoalueet ajatellen rakennustoiminta säännösteltäväksi myöhemmin laadittavalla rakennusjärjestyksellä, ja yhdyskunnan hallintolautakunta anonut sille Uudenmaan läänin maaherran vahvistusta, eräät Pakinkylän tontinomistajat, maalari E. Mastomäki, kamreeri V. Björkqvist ja rouva F. Paulavaara jättivät maaherralle muistutuskirjelmät, joiden johdosta tämä pyysi kaupungin viranomaisten lausuntoa. Maalari Mastomäen korttelissa n:o 164 omistamansa tontin RN 3³⁵¹ ennallaan säilyttämistä tarkoittavan muistutuksen johdosta kiinteistölautakunta katsoi, että tontin rikkovaa n.s. Lepolantietä ei etelästä pohjoiseen johtavana päätienä voitu siirtää, mutta kun tietä ei kuitenkaan vielä lähitulevaisuudessa tarvinnut rakentaa täyteen leveyteensä, voisi tontilla oleva rakennus vielä pitkäksi aikaa jäädä paikoilleen, joten tämä muistutus olisi jätettävä varteenottamatta. Kamreeri Björkqvistin ja rouva Paulavaaran muistutuksien johdosta, että korttelien n:ot 31 ja 36 välinen kapea tie siirrettäisiin toiseen paikkaan, ehdotettiin, että tie jätettäisiin kokonaan pois rakennussuunnitelmasta, koska se ei ollut liikenteelle tarpeellinen, sekä että mainitut korttelit yhdistettäisiin yhdeksi. Kaupunginhallituksen saatettua laaditun rakennussuunnitelman ennen sen lopullista hyväksymistä kaupunginvaltuuston tarkastettavaksi tämä päätti ³⁾ ilmoittaa maaherralle puolestaan hyväksyvänsä suunnitelman kiinteistölautakunnan ehdottamalla tavalla muutettuna.

Arabian—Vanhankaupungin raitiotielinjan rakentamisen lykkäminen. Raitiotie- ja omnibus oy:lle myönnetyn Arabian—Vanhankaupungin raitiotielinjan rakentamisen lykkäyksen ⁴⁾ määräajan kuluttua umpeen kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa mainitun yhtiön siirtämään kyseisen linjan rakentamisen vielä kolmeksi vuodeksi eteenpäin eli elokuun 27 p:ään 1939 saakka.

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 4 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 80. — ³⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 4 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 16. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 14 §.

Sopimus sähköenergian hankkimisesta. Etelä-Suomen voima oy:n irtisanottua yhteisymmärryksessä sähkölaitoksen kanssa sen, Imatran voima oy:n ja kaupungin välisen, sähköenergian hankkimista kaupungin tarpeisiin koskevan sopimuksen¹⁾ siinä mielessä, että yhtiön teho-osuus lisättäisiin yhtä suureksi kuin Imatran voima oy:n osuus, käytiin neuvotteluja uudesta sopimuksesta, minkä jälkeen laaditun sopimusluonnosehdotuksen kaupunginvaltuusto sittemmin hyväksyi²⁾ sekä oikeutti teknillisten laitosten hallituksen allekirjoittamaan sopimuksen.

Kaupungin ja Helsingin puhelinyhdistyksen välisen toimilupasopimuksen voimassaoloajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto valtuutti³⁾ kaupunginhallituksen tekemään Helsingin puhelinyhdistyksen kanssa 35 vuodeksi v:n 1937 heinäkuun 1 p:stä lukien, jolloin entisen sopimuksen voimassaoloaika päättyi, mainitussa sopimuksessa⁴⁾ sekä siihen tehdyssä lisäyksessä⁵⁾ mainituin ehdoin tarpeellisine muodollisine muutoksineen uuden toimilupasopimuksen puhelinkaapelirumpujen asettamisesta kaupungin katujen, yleisten paikkain, istutusten ja teiden alle.

Työlaitoksen perustaminen maaseudulle. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa ostamilleen Tervalammen kartanoon kuuluville tiloille työlaitoksen sekä mies- että naisheidokkeja varten.

Kunnallisen hautausmaan perustamista koskeva vtn Sundströmin y.m. aloite lähetettiin⁷⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Raajarikkoisten huoltolaitoksen oppilaiden hammashoito. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että otsakkeessa mainitussa laitoksessa hoidettaville kansakoululapsille saatiin antaa ilmaista hammashoitoa kaupungin kouluhammas-klinikassa.

Mankalan koskialue matkailupaikkana. Erinäisten tienparannus- y.m. töiden suorittamista Mankalan koskitilalla koskeva vtn Viherjuuren aloite⁹⁾ sekä Suomen matkailijayhdistyksen esitys, että kaupunki ottaisi huolehtiakseen Mankalan koskien kehittämisestä niiden luonnollisia edellytyksiä vastaavaksi matkailupaikaksi, eivät antaneet¹⁰⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta niiden lisäksi, joihin Mankala fors ab:n sekä paikkakunta-laisten toimesta jo oli ryhdytty¹¹⁾.

Nuohoustoimen uudelleenjärjestämistä sekä uuden palojärjestyksen hyväksymistä koskevat valitukset. Kaupunginvaltuuston päätettyä¹²⁾ jättää kaupungin nuohoustoimen hoidon uuden palojärjestyksen voimaantultua perustettavalle nuohouslaitososakeyhtiölle, merkitä kertomusvuoden talousarvioon määrärahan sen osake-enemmistön hankkimista varten kaupungille sekä antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin piiri- nuohoojat J. A. Ekman y.m. anoivat Uudenmaan läänin maaherralta mainitun päätöksen kumoamista, koska se heidän mielestään oli syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä, oli lain, asetusten sekä heidän ja kaupungin välisten työsopimusten vastainen, ylitti valtuuston toimivallan, loukkasi valittajain yksityistä etua ja oikeutta y.m. Valittajat huomauttivat m.m. että palotoimikunta oli asettanut heidät toimiinsa ja että voimassa olevan palojärjestyksen mukaan oli maistraatin eikä kaupunginvaltuuston asiana

¹⁾ Vrt. v:n 1932 kert. s. 106. — ²⁾ Kvsto 13 p. toukok. 16 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 213. — ³⁾ Kvsto 16 p. syysk. 25 §. — ⁴⁾ Ks. Berättelse angående Helsingfors stads kommunalförvaltning år 1902 s. 37. — ⁵⁾ Ks. v:n 1915 kert. s. 23. — ⁶⁾ Kvsto 12 p. helmik. 9 §; ks. myös tämän kert. s. 14 ja 50. — ⁷⁾ Kvsto 11 p. marrask. 31 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. marrask. 24 §. — ⁹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 27. — ¹⁰⁾ Kvsto 26 p. elok. 23 §. — ¹¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 99. — ¹²⁾ S:n v:n 1935 kert. s. 71.

ratkaista, oliko hairahduksen tapahtuessa piirinuohooja erotettava toimestaan. Uuden palosäännön 29 §:ään sisältyi kuitenkin valtuuston mielestä valtuus palolautakunnalle peruuttaa nykyisten nuohoojain toimet, ja puolsikin lautakunta yksimielisesti tätä valtuuston päättämää muutosta, sekä samoin tukivat valtuuston mielestä sekä palolain että palosäännön määräykset sen seikan oikeutta, että nuohoojaintoimet voitiin peruuttaa muutenkin kuin tapahtunutta hairahdusta seuraavana kurinpitotoimenpiteenä. Valittajain lausuntoon, että heiltä lainvastaisesti riistettäisiin oikeus harjoittaa elinkeinoaan, valtuusto huomautti tarkoituksen olevan, että uusi laitos tarjoaisi työtä kaikille nykyään toimiville työkykyisille ja työnhaluksille piirinuohoojamestareille ja nuohoojille ottaen myöskin eläkettä määrättäessä huomioon heidän ennen palvelemissaan ajat. Aikaisemmin mahdollisesti voimassa olleet määräykset siitä, saiko nuohoojanammattia säännöstellä, olivat myös kokonaan poistetut palolain 35 §:n ja palosäännön 29 §:n säännöksillä.

Maaherralla jättämässään kirjelmässä valittajat olivat valittaneet myöskin Helsingin kaupungin uuden palojärjestyksen hyväksymistä koskevasta valtuuston päätöksestä ¹⁾. Valtuusto oli valittajain väitteen mukaisesti vastoin heidän kanssaan tekemiään työsopimuksia sen 33 §:ssä säätänyt, että nuohoustoimen hoitaa palopäällikön valvonnan alaisena kunnallinen tai palolautakunnan hyväksymä yksityinen nuohouslaitos tai ellei sellaista ole palolautakunnan hyväksymät piirinuohoojat, minkä lisäksi samassa pykälässä säädettiin, että hyväksyminen voidaan peruuttaa. Koska kaupunki ei ollut oikeutettu yksipuolisesti muuttamaan edellä mainittuja työsopimuksia, valittajat anoivat, että maaherra kumoten valtuuston päätöksen kieltäytyisi vahvistamasta palojärjestyksestä tai tekisi sen 33 §:ään, mikäli se voi tapahtua, sellaisen lisäyksen, ettei sen määräyksiä saisi soveltaa valittajiin niin kauan kuin he pysyivät toimissaan. Maaherran valituksen johdosta siltä vaatimassa selityksessä valtuusto päätti viitata edellisessä valitusasiassa antamaansa selitykseen sekä huomauttaa, että palotoimikunta, kuten siinä on selvitetty oli uuden palolainsäädännön nojalla oikeutettu peruuttamaan piirinuohoojien tehtävät. Uuden palojärjestyksen 33 §:n määräys, että hyväksyminen voidaan peruuttaa, ilmeisesti tarkoitti vastaisuudessa, uuden palojärjestyksen voimassaoloaikana, annettavaa hyväksymistä eikä siis koskenut valittajain oikeutta. Mitä taas tulee saman pykälän määräkseen siitä, että vaihtoehtoisesti kunnallisen tai yksityisen nuohouslaitoksen tuli hoitaa kaupungin nuohousta, ei valituskirjelmässä edes oltu väitetty sen sisältöä lainvastaiseksi.

Edellä mainituin perustein sekä viitaten asiaa valmistelleen komitean mietintöön ²⁾ valtuusto anoi ³⁾, että maaherra hylkäisi valitukset sekä valittajain kuluja koskevat korvausvaatimukset.

Huhtikuun 22 p:nä maaherra hylkäsi ⁴⁾ nuohoustoimen uudelleenjärjestämistä koskevan valituksen, koska ei ollut näytetty toteen valituksenalaisen päätöksen olevan ristiriidassa yleisen lain tai asetusten kanssa tai ylittävän valtuuston toimivaltaa, sekä samoin uuden palojärjestyksen hyväksymistä koskevan valituksen vahvistaen kyseisen palojärjestyksen asianomaisten noudatettavaksi.

Valittajain sittemmin anottua tähän tyytymättöminä korkeimmalle hallinto-oikeudelle osoittamassaan kirjelmässä maaherran asiassa tekemäin päätösten kumoamista ja valittajain valituksien ja heidän niissä tekemiensä vaa-

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 71. — ²⁾ Vrt. v:n 1935 pain. asiakirj. n:o 14. — ³⁾ Kvsto 12 p. helmik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 §.

timusten hyväksymistä, toistaen pääasiallisesti saman, minkä he aikanaan olivat maaherralle esittäneet, valtuusto tämän johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa esityksessään ehdotti ¹⁾ valitukset hylättäväksi maaherralle aikanaan antamassaan selityksessä esitetyin perustein.

Torikaupan harjoittaminen Kauppatorilla. Kaupunginvaltuusto epäsi ²⁾ eräiden Kauppatorilla torikauppaa harjoittavien anomuksen, että valtuusto esittäisi Uudenmaan läänin maaherralle kaupungin terveydenhoitojärjestyksen 52 §:ään sisältyvän torikauppakiellon soveltamisen lykkäämistä edelleen viidellä vuodella tai siksi kuin kaupunki rakennutti ajanmukaisen kauppahallin torikauppiaille.

Eräiden torikauppioiden asiassa tämän jälkeen tekemä uusi esitys ei antanut ³⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Neljän muun torikauppiiaan valtuuston ensiksi mainitun päätöksen johdosta maaherralle lähettämän valituskirjelmän johdosta annettavassa selityksessään valtuusto huomauttaen, että valittajain oikeus torikaupan harjoittamiseen päättyi lääninhallituksen asiasta v. 1933 tekemän päätöksen ⁴⁾ sekä kaupungin vuokrasopimuksen mukaan kesäkuun 1 p:nä, ja koska valittajat eivät olleet väittäneetkään, että valtuuston puheena oleva päätös olisi laiton tai että valtuusto sitä tehdessään olisi mennyt toimivaltaansa ulomaksi, ehdotti ⁵⁾, että maaherra hylkäisi valituksen aiheettomana. Mikäli kirjelmällä oli muuta tarkoitettu, niin sen seikan suhteen, että maaherra voisi ilman valtuuston tekemää esitystä siirtää terveydenhoitojärjestyksen kyseisen pykälän soveltamisen ajankohtaa, valtuusto viittasi saman järjestyksen 149 §:n säännökseen, jonka mukaan se ei käynyt päinsä; mitä tuli anojain toivomukseen, että maaherra kehoittaisi valtuustoa tekemään tällaisen esityksen ei valtuusto katsonut itsellään olevan syytä sitä käsitellä.

Kysymyksen asiallisen puolen suhteen valitus ei antanut valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Kesäkuun 25 p:nä antamallaan päätöksellä lääninhallitus hylkäsi ⁶⁾ valituksen ja sen yhteydessä tehdyn hakemuksen.

Terveydenhoitojärjestyksen muuttamista siten, että jälleen sallittaisiin niiden tavarain torikauppa, jotka terveydenhoitojärjestyksen 52 §:n mukaan olivat kielletyt, koskeva vtn Norrménin aloite lähetettiin ⁷⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Silmätautien osaston ja poliklinikan järjestäminen Kivelän sairaalaan. Sen jälkeen kun oli ryhdytty suunnittelemaan mahdollisuutta silmätautien hoitotason parantamiseksi sijoittaa Marian sairaalassa toimiva kaupungin avustusta nauttiva lääketieteen- ja kirurgiantohtori J. G. Lindbergin silmäpoliklinikka jonkun kaupungin omistaman suuren sairaalan yhteyteen, kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾:

järjestää Kivelän sairaalaan heinäkuun 1 p:stä 1937 silmätautien osaston ja silmätautien poliklinikan;

lakkauttaa edellä mainitun tohtori Lindbergin silmäpoliklinikan avustuksen v:n 1937 kesäkuun umpeen mennessä; sekä

perustaa Kivelän sairaalan silmätautien osastolla ja poliklinikassa annettavaa lääkärinhoitoa varten v:n 1937 heinäkuun alusta 12 palkkaluokkaan kuuluvan alilääkärinviran ja 9 palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkärinviran.

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 3 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 25 §. — ³⁾ S:n 3 p. kesäk. 34 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 15. — ⁵⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 35 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 6 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 30 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. lokak. 27 §; vrt. myös tämän kert. s. 25.

Kaupungin vastaisen lasarettisairaspaikkatarpeen tyydyttäminen. Jo kymmenisen vuotta oli kysymys joko valtion ja kaupungin yhteisen keskussairaalan aikaansaamisesta tai lasarettipaikkain varaamisesta muulla tavoin kaupungille ollut vireillä, jona aikana kolme valtion ja kaupungin yhteisesti asettamaa n.s. yhteistyökomiteaa sekä yksistään kaupungin asettama n.s. kunnallinen sairaalakomitea olivat valmistelleet asiaa pääsemättä kuitenkaan tulokseen. Lääkintöhallituksen sittemmin ehdotettua sisäasiainministeriölle, että ensi tilassa olisi asetettava valtion ja kaupungin edustajista kokoonpantu neuvottelukunta laatimaan ehdotusta molempien asianosaisten välisestä yhteistyöstä uusia yliopistosairaalaosastoja, etupäässä kaupungin erikoisesti tarvitsemaa lastentautien osastoa perustettaessa, edellytyksin että valtio perustaisi ja ylläpitäisi sairaalan ja luovuttaisi sen sairauspaikkoja kaupungin käytettäväksi päinvastoin kuin ennen oli suunniteltu, sisäasiainministeriö toimitti tämän hallituksen lausunnon kaupungille pyytäen kaupunginvaltuuston lausuntoa siinä olevasta neuvottelukunnan asettamista tarkoittavasta ehdotuksesta.

Kun asiaa tämän jälkeen oli valmisteltu valtuusto päätti ¹⁾:

ilmoittaa kaupungin olevan suostuvainen valitsemaan jäseniä valtion ja kaupungin edustajista kokoonpantuun neuvottelukuntaan, jonka tehtävänä olisi laatia lääkintöhallituksen ehdottamalla pohjalla ehdotus valtion ja kaupungin välisestä yhteistyöstä uusia yliopistosairaalaosastoja perustettaessa; siinä tapauksessa että sisäasiainministeriö puolestaan päätti asettaa mainitun neuvottelukunnan, valtuuttaa kaupunginhallituksen nimittämään yhteistoiminnassa kaupungin sairaalain hallituksen kanssa kaupungin edustajat siihen; sekä

antaa neuvottelukuntaan valittaville kaupungin edustajille tehtäväksi lisäksi valmistella kysymystä kaupungin vastaisen lasarettisairaspaikkatarpeen tyydyttämisestä muullakin kuin lääkintöhallituksen esittämällä tavalla ja tällöin tarkistamalla III yhteistyökomitean ja kunnallisen keskussairaalakomitean laskelmat nykyoloja vastaaviksi ja tutkimalla niitä mahdollisuuksia, joita Kivelän sairaalan laajentamissuunnitelma saattoi tarjota, ja mitä kustannuksia siitä aiheutuisi sekä huomioonottamalla myöskin ensimmäisessä kohdassa mainitun ehdotuksen selvitellä, mikä näistä ehdotuksista ja suunnitelmista tulisi kaupungille edullisimmaksi kaupungin vastaisen lasarettipaikkatarpeen tyydyttämistä silmälläpitäen.

Nummelan parantolan paikkain varaaminen kaupungille. Ab. Nummela sanatorium oli tarjonnut kaupungille vuokralle 30 mainitun parantolan puijalon paviiljongin potilaspaiikkaa kahden vuoden ajaksi ehdoin: että kaupunki maksoi jokaisesta paikasta 14,000 markkaa käytettiin sitä tai ei; että tähän maksuun sisältyi korvaus kaikesta potilaan ylläpidosta ja sairaanhoidosta, paitsi erikoislääkkeistä, kuten kultapreparaateista, insuliinista, gomenol-öljystä, rivanolista j.n.e., ilmarintahoidosta, josta oli maksettava 5 markkaa kerralta, röntgenvalokuvauksesta, josta oli maksettava 50 markkaa kerralta, kuumemittarista ja sylkiastiasta, jotka jäivät potilaan omaisuudeksi, sekä Röykän aseman ja parantolan välisten matkain kustannuksista, joista kannettaisiin 5 markan maksu hengeltä; että kaupungille kuukausittain esitettävä lasku oli suoritettava ennen seuraavan kuukauden 15 p:ää; sekä että parantolan ylilääkäri määräsi, voitiinko parantolaan pyrkivä potilas ottaa sinne. Lääkintöhallituksen edustajain ilmoitettua asiasta käydyissä

¹⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 5 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 2.

neuvotteluissa, että kaupunki saisi hoitopäivää kohden 9 markan suuruisen valtionavun, mitä vuosittain olisi anottava edelliseltä vuodelta, ja siihen katsoen, että kaupungilla tulisi olemaan suuri parantolapaikkainpuute rakennettavan Kiljavangin parantolan valmistumiseen asti, mikä todennäköisesti tapahtuisi v:n 1938 puolivälissä, kaupunginvaltuusto oikeutti¹⁾ terveydenhoitolautakunnan tekemään mainitun parantolasaakeyhtiön kanssa sopimuksen kyseisten paikkain vuokraamisesta kaupungille edellä mainituin ehdoin enintään kahdeksi vuodeksi.

Kiinteistölautakunnan päätösvalta. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan lopullisesti päättämään yhteisen palomuurin rakentamisesta eri tonteille mikäli ne koskivat kaupungin omistamia saman vuoden tontinmyyntiluetteloon kuulumattomia tontteja edellytyksin, että palolautakunta katsoi voivansa puoltaa anomuksia.

Tullisäännön muuttaminen. Joulukuun 30 p:nä 1887 annetun tullisäännön mukaan saatiin sellaisissa merikaupungeissa, joissa oli tullikamari, ulkomailta tuotu tavara, sen jälkeen kun se tullin toimesta oli tutkittu, panna omistajan ja tullilaitoksen lukolla varustettuun varastoon, tarvitsematta suorittaa tullia ennen kuin tavara otettiin kotimaassa kulutettavaksi, ollen omistajalla oikeus viedä tavara myöskin ulkomaille; tästä varastoonpanosta kantoi tullilaitos tullisäännön 91 §:n mukaan 1 % tavarannullimäärästä käsittävän varastoonpanomaksun. Kun kuitenkin ulkomaille vietävän tavarann varastomaksu näytti muodostuvan esteeksi suurempien keskusvarastojen syntymiselle sekä maan satamista tapahtuvalle ulkomaiden tavarann viennille ulkomaille, kaupunginvaltuusto päätti³⁾ esittää valtioneuvostolle tullisäännön muuttamista siten, että sen 87 ja 91 §:ssä mainittu varastoonpanomaksu niistä ulkomaan tavaroista, jotka vietiin ulkomaille, poistettaisiin joko siten, että tällaiset tavarat joko kokonaan vapautettaisiin tästä maksusta taikka että täällä varastoon pannun ulkomaan tavarann, kun se todistettavasti oli jälleen viety maasta, varastoonpanomaksu anomuksesta palautettaisiin.

Koska joulukuun 30 p:nä 1887 annetun tullisäännön 16 §:n määräys, että maan ulkopuolella olevasta paikasta saapunut tullinalainen tavara yleensä heti purkamisen jälkeen oli pantava pakkahuoneeseen ja siellä tullikäsiteltävä, käytännössä oli osoittautunut vanhentuneeksi, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen sen ensimmäisen kappaleen muuttamisesta⁵⁾ paremmin ajan vaatimuksia vastaavaksi.

Revisionikonttorin uuden johtosäännön vahvistaminen. Vuositilintarkastajain johtosäännön uusimisehdotusta laatimaan asetetun komitean esitettyä antamassaan mietinnössä myöskin erinäisiä tämän johdosta revisionikonttorin johtosääntöön tehtäviä muutoksia⁶⁾ kaupunginhallitus kuitenkin katsoi, etteivät ehdotetut muutokset poistaneet tarvetta tarkistaa mainittua johtosääntöä kokonaisuudessaan, minkä vuoksi hallitus ei ollut pitänyt asianmukaisena tehdä ehdotusta puheenalaisen johtosäännön osittaisesta muuttamisesta vaan oli kehoittanut kaupunginreviisoria laatimaan täydellisen ehdotuksen sen uusimiseksi. Tämän sittemmin laatima ehdotus, jossa nimitys revisionikonttori oli muutettu revisiotoimistoksi, perustui suureksi osaksi konttorin voimassa olevaan johtosääntöön, mutta oli siinä otettu huo-

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 21 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 21 §; vrt. myös tämän kert. s. 22 ja v:n 1934 kert. s. 82 sekä Kunnall. asetuskok. s. 171. — ³⁾ Kvsto 7 p. lokak. 22 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 12 §. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 173. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 200.

mioon se muutos, jonka toukokuun 18 p:nä 1934 annettu laki v:n 1873 kunnallisasetuksen muuttamisesta on tehnyt kaupunginreviisorin asemaan kaupunkien hallintojärjestelmässä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ puheena olevan johtosääntöehdotuksen²⁾ eräin pienin muutoksin.

Poliisilaitoksen suojeluosaston sairasosaston uuden nimityksen vahvistaminen. Ottaen huomioon, että otsakkeessa mainittu laitos v. 1932 siirtyi kaupungille ollen nykyään terveydenhoitolautakunnan alainen, sen tämän jälkeen tarkoitustaan vastaamaton ja väärinkäyttöksiä aiheuttava nimitys päätettiin³⁾ muuttaa nimitykseksi Helsingin kaupungin sielullisesti sairaiden vastaanottoasema — Helsingfors stads upptagningsstation för psykiskt sjuka.

Sairaanhoitajatarvoudun johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä kaupunginhallituksen esityksen kaupungin sairaanhoitajatarvoudun uudelleenjärjestämisestä⁴⁾ oli koulun muutettu johtosääntö alistettu lääkintöhallituksen vahvistettavaksi, jolloin tämä kuitenkin ehdotti siihen tehtäväksi erinäisiä muutoksia. Sairaalahallituksenkin esitettyä eräitä muutoksia siihen kaupunginhallitus, jonka asettama erinäisten sosiaalisten laitosten johtosääntöjen uudistamista valmisteleva komitea oli antanut lausuntonsa asiasta komitean ehdotuksen mukaisesti laati uuden ehdotuksen koulun johtosäännöksi, jonka kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾ hyväksyä. Lääkintöhallitus vahvisti⁶⁾ mainitun johtosäännön toukokuun 27 p:nä.

Uusien huoltolaitosten soveltaminen Helsingissä. Siihen katsoen, että maassa v:n 1937 alusta tulisi voimaan laki kunnallisesta huoltolautakunnasta, jonka alaisiksi sosiaalisen huoltotoiminnan eri haarat hallinnollisesti keskitettäisiin, sekä lastensuojelu-, irtolais- ja alkoholilait, jolloin kuitenkin pääkaupungissa tai muussa suuressa kunnassa, jossa yhteiskunnallisen huollon hallintoa ei voitu tarkoituksenmukaisesti järjestää huoltolautakunnasta annetun lain säännösten mukaisesti, voitiin asetuksella säätää poikkeuksia niistä, kaupunginvaltuusto asettuen periaatteellisesti sellaiselle kannalle, että lastensuojelulautakunta oli pääkaupungissa edelleen säilytettävä itsenäisenä lastenhuollon hallintoelimenä, puolestaan hyväksyi⁷⁾ tämän mukaisesti laaditun ehdotuksen Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallintoa koskevaksi asetukseksi sekä antoi samalla kaupunginhallituksen tehtäväksi valmistaa siihen liittyvät ehdotukset kunnan yleiseksi huolto-ohjesäännöksi ja sitä täydentäväksi erityiseksi lastensuojeluohjesäännöksi. Valtioneuvosto hyväksyi⁸⁾ joulukuun 4 p:nä eräin poikkeuksin valtuuston ehdotuksen Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallintoa koskevaksi asetukseksi.

Kaupunginhallituksen sittemmin laaditut ehdotukset huolto-ohjesäännöksi ja lastensuojeluohjesäännöksi valtuusto hyväksyi⁹⁾ eräin pienin muutoksin edellisen tulemaan voimaan v:n 1937 alusta alistaen päätöksensä sosiaaliministeriön vahvistettavaksi.

Huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesäännön hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁰⁾ laaditun Helsingin kaupungin huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesääntöehdotuksen, koskien tämä kunnalliskotia sekä työlaitoksia. Ehdotus alistettiin sosiaaliministeriön vahvistettavaksi.

¹⁾ Kvsto 28 p. lokak. 12 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 14. — ²⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 165. — ³⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 14 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 116. — ⁴⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 76 ja 202. — ⁵⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 11 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 125. — ⁶⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 2 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. elok. 11 § ja 7 p. lokak. 6 § sekä kvston pain. asiakirj. n:ot 8 ja 10. — ⁸⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 2 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 6 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 10. — ¹⁰⁾ Kvsto 11 p. marrask. 8 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 16.

Työnvälitystoimiston uudelleenjärjestely ja ohjesääntö. Siihen katsoen, että vallitsevan työnvälitysjärjestelmän kehittämiseksi entistä paremmin tarkoitustaan vastaavaksi v:n 1937 alusta tulisi voimaan uusi laki työnvälityksestä ja asetus sen toimeenpanosta, kuitenkin niin, että eräitä jo olemassa olevien työnvälitystoimistojen ja -asiamiesten toiminnan jatkamista keskeytyksettä sekä uusien työnvälitystoimistojen perustamista ja työnvälityisasiamiesten asettamista koskevia säännöksiä jo sitä ennen oli sovellettava, kaupunginvaltuusto mainitun lain määräysten mukaisesti päätti ¹⁾, että kaupungissa toimivan työnvälitystoimiston oli jatkettava toimintaansa keskeytyksettä v:n 1937 alusta lukien ja että siihen oli asetettava erikoisosastot merimiesten, nuorison ja henkisen työn tekijäin työnvälitystä varten, sekä tehdä sitä koskevat esitykset valtioneuvostolle ja sosiaaliministeriölle. Samalla valtuusto hyväksyi laaditun työnvälitystoimiston ohjesääntöehdotuksen, jossa m.m. oli otettu huomioon, että uuden työnvälityslain mukaan työnvälitystoimiston johtokunnan tilalle tulisi työnvälityslautakunta, sekä että työttömyyshuolto siirtyisi v:n 1937 alusta voimaan tulevien huoltolakien ²⁾ mukaan huoltolautakunnan tehtäväksi. Sosiaaliministeriö ilmoitti ³⁾ sittemmin suostuneensa työnvälitystoimiston toiminnan keskeytymätöntä jatkumista tarkoittavaan valtuuston esitykseen sekä vahvasti ⁴⁾ marraskuun 12 p:nä ohjesäännön noudatettavaksi v:n 1937 alusta.

Apukoulujen uudelleenjärjestäminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ kansakoulujen johtokuntain ehdotuksen apukoulujen järjestämisestä vuodesta 1937 lähtien 7-luokkaisiksi kouluiksi ilman jatkoluokkia.

Samalla päätettiin, että apukoulunopettajain palkka oli oleva sama kuin yläkoulunopettajain.

Musiikkilautakunnalle, kaupunginorkesterille sekä musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimistolle laaditut uudet johtosäännöt ⁶⁾ vahvistettiin ⁷⁾ tulemaan voimaan v:n 1937 alusta.

Kiinteistötoimiston johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ uuden notaarinviran perustamisen johdosta kiinteistötoimiston kansliaosastolle muuttaa toimiston johtosäännön 4 ja 6 §:iä sekä vahvistaa siihen uuden 5a §:n.

Rakennustoimiston johtosäännön 29 §:ään hyväksyttiin ⁹⁾ varastonhoitajan apulaisen ja inventtaajan tointen perustamista sen varasto-osastolle koskeva lisäys.

Satamahallintotoimiston johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä satamahallintotoimiston voimassa olevan johtosäännön eräät pykälät eräiden satamalaitoksen virkain uudelleenjärjestelyn ¹¹⁾ aiheuttamien muutosten mukaisina.

Lihan jälkitarkastus. Käsitellessään tammikuun 22 p:nä kaupunginvaltuuston valtioneuvostolle tekemää esitystä ¹²⁾ lihan jälkitarkastuksen toimeenpanemisesta Helsingissä maatalousministeriö epäsi ¹³⁾ sen.

¹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 7 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 11. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 79. — ³⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. jouluk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 193. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. toukok. 15 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 123. — ⁶⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 159—163. — ⁷⁾ Kvsto 16 p. syysk. 5 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 9. — ⁸⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 8 §; ks. myös tämän kert. s. 87 ja Kunnall. asetuskok. s. 115. — ⁹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 88 ja Kunnall. asetuskok. s. 164. — ¹⁰⁾ Kvsto 13 p. toukok. 12 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 122. — ¹¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 88. — ¹²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 83. — ¹³⁾ Kvsto 13 p. toukok. 1 §.

Elävän karjan myynnin järjestäminen kaupungin teurastamossa. Kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ kaupungin teurastamon elävän karjan myyntiosaston järjestyssäännöt sekä taksan maksujen laskemiseksi tämän osaston käyttämisestä.

Karja- ja maataloustuotteiden tukkukauppiasliiton sittemmin valitettua Uudenmaan läänin maaherralle tästä päätöksestä pyytäen, että maaherra jättäisi taksan vahvistamatta ja palauttaisi asian uudelleen valtuuston käsiteltäväksi, maaherra pyysi valtuustolta selitystä asiassa. Koska valituskirjelmässä vain ilmaistiin tyytymättömyyttä sen johdosta, että ennen mainitun myyntiosaston käyttämisestä kannettiin maksua sekä ettei ennen asian lopullista ratkaisua ollut kuultu myöskin valittajajärjestöä, jonka jäsenten kautta suurin osa teurastamon liikevaihdosta tapahtui, eikä edes väitettykään valituksenalaisen päätöksen olevan laiton tai valtuuston sitä tehdessään menneen toimivaltansa ulkopuolelle taikka päätöksen loukkaavan valittajan yksityistä oikeutta, valtuusto selityskirjelmässään ehdotti ²⁾, että maaherra hylkäisi valituksen aiheuttomana.

Myöhemmin valtuusto vahvisti ³⁾ maksujen laskemista elävän karjan myyntiosaston käyttämisestä koskevaan taksaan lisäyksen sen estämiseksi, että samasta eläimestä kannettaisiin kaksinkertainen myyntimaksu.

Kaupungin maatilain hyväksikäyttäjärjestelmää koskeva selvitys. Merkittiin tiedoksi ⁴⁾ rahatoimiston kiinteistölautakunnan pyynnöstä laatima selvitys kaupungin omistamien tilain hyväksikäyttäjärjestelmästä v. 1934, minkä ohessa vastaisten selvitysten hankkimiseksi oli kaupungin v:n 1935 talousarvioon laadittu asetelma, jossa arvioitiin yksityiskohtaisesti kunkin maatilain tulot ja menot sekä puhdas tuotto erikseen maataloudesta, maanvuokrauksesta ja rakennusten vuokrauksesta, sekä kaupunginagronoomin rahatoimiston selvityksen perusteella laatima vertaileva taulukko mainituilta vuosilta, käyden selvityksestä kiinteistölautakunnan mielestä selville, että sekä taloudellisista että muistakin syistä oli tarkoituksenmukaisinta pitää kaupungin maatilain käyttäjärjestelmä toistaiseksi entisellään ja luopua suunnittelemasta vuokrausjärjestelmän laajentamista.

Helsingin maalentokenttä. Helsingin maalentokentän rakentamista koskevan sopimuksen ⁵⁾ 7 §:ään viitaten kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö lähetti jäljennöksen valtion ja Aero oy:n välillä tehdystä kyseisen kentän hoitoa mainitun yhtiön toimesta koskevasta sopimuksesta, mikä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Koska joulukuun puolivälissä liikenteelle avattavalle Helsingin maalentokentälle ilmeisesti järjestettäisiin saman tapainen tullitarkastus kuin Katajanokan lentosatamassa, oli tarpeen että yksi Helsingin poliisilaitoksen konstaapeli järjestysvallan edustajana saatiin lentokoneiden lähtö- ja saapumisajoin kommentaa tälle poliisipiiriin ulkopuolella olevalle lentoasemalle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ suostua tätä koskevaan kaupunginhallituksen esitykseen.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin ulosottoapulaisenviran lakkauttaminen. Koska otsakkeessa mainitun konttorin töissä oli havaittavissa jonkun verran vähenemistä päätettiin ⁸⁾ lakkauttaa sen haltijansa kuoltua

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 14 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 22 ja 23. — ²⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 3 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 39 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 130. — ⁴⁾ Kvsto 11 p. marrask. 11 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 35. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 19 ja tämän kert. s. 107 ja 120 — ⁶⁾ Kvsto 28 p. lokak. 2 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. jouluk. 10 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. toukok. 5 §.

avoimeksi joutunut palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain ryhmään kuulunut ulosottoapulaisenvirka toukokuun 1 p:stä lukien.

Bengtsärin koulukodin avoinna oleva luokkaopettajanvirka päätettiin ¹⁾ lakkauttaa v:n 1937 alusta lukien.

Revisionikonttorin virkain uudelleenjärjestely. Revisionikonttorin johtosäännön uudistamista koskevan ehdotuksensa ²⁾ yhteydessä kaupunginreviisori teki esityksen eräiden konttorin virkain uudelleenjärjestämisestä, minkä mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

muuttaa v:n 1937 alusta lukien revisionikonttorin avustavan reviisorin viran alemman palkkaluokan reviisorinviraksi, sijoitettavaksi 12 palkka- ja III kielitaitoluokkaan;

muuttaa ensiksi avoimeksi tulevan reviisorinviran alemman palkkaluokan reviisorinviraksi, sijoitettavaksi samoin 12 palkka- ja III kielitaitoluokkaan; sekä

perustaa v:n 1937 alusta lukien revisiotoimistoon kaksi uutta revisioapulaisenvirkaa, joista toisen 5 ja toisen 4 palkkaluokkaan.

Eräiden tilastotoimiston virkain uudelleenjärjestely. Tilastotoimiston virkaolojen järjestelytarkoituksessa kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

siirtää toimiston avoinna olevan amanuenssinviran v:n 1937 alusta lukien 8 palkkaluokasta 11 palkkaluokkaan nimittäen sen toisen aktuaarin viraksi;

siirtää kaksi toimiston laskuapulaisenvirkaa samasta ajankohdasta lukien 1 palkkaluokasta 3 palkkaluokkaan;

perustaa toimistoon, samasta ajankohdasta lukien, uuden 3 palkkaluokkaan luettavan laskuapulaisenviran; sekä

että uusi laskuapulaisenvirka ja avoinna oleva 3 palkkaluokkaan siirretty laskuapulaisenvirka saatiin täyttää virkoja haettaviksi julistamatta siirtämällä niihin toimiston ylimääräisiä apulaisia.

Verotusvalmisteluviraston uudelleenjärjestely. Kaupunginhallituksen, sen jälkeen kun Uudenmaan läänin maaherra oli ilmoittanut hyväksyvänsä kaupunginvaltuuston ehdotuksen verotusvalmisteluviraston uudelleenjärjestämiseksi ⁵⁾, asettaman komitean, jossa valtiollakin oli edustajansa, mietintöön sisältyi maaherran esityksen mukaisesti verotusvalmisteluviraston johtosääntö- sekä viraston palkkausten järjestämisehdotusten lisäksi ehdotus viraston tarkkailijain toimintaohjeiksi. Tehden kaupunginhallituksen suurin piirtein näiden mukaisesti laatimiin vastaaviin ehdotuksiin joitakin muutoksia kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ⁶⁾:

vahvistaa laaditun ehdotuksen verotusvalmisteluviraston johtosäännöksi kaupunginhallituksen siihen ehdottamine muutoksineen;

vahvistaa ehdotuksen verotusvalmisteluviraston tarkkailijain toimintaohjeiksi;

hyväksyä verotusvalmisteluvirastoa varten sellaisen palkkausjärjestelyn: että verotusvalmistelukunnan puheenjohtajan virka muutetaan 12 palkkaluokkaan kuuluvaksi verotusvalmisteluviraston johtajan viraksi, kuitenkin siten, että eläke-edut on laskettava 15 palkkaluokan mukaisesti; viraston ensimmäisen sihteerin virka siirretään 14 ja toisen sihteerin virka 12 palkkaluokkaan; seitsemän kanslistinvirkaa siirretään 5 palkkaluokasta

¹⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 27 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 78. — ³⁾ Kvsto 28 p. lokak. 13 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. lokak. 8 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 70. — ⁶⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 5 § ja 16 p. syysk. 4 § sekä kvston pain. asiakirj. n:o 5.

4 palkkaluokkaan; kolmesta vanhemman ja kuudesta nuoremman kanslistin virasta muodostetaan 3 palkkaluokkaan kuuluvia sääntöpalkkaisia nuoremman kanslistin virkoja; kaksikymmentä kanslia-apulaisenvirkaa sijoitetaan 2 palkkaluokkaan ja vahtimestarinvirka 4 palkkaluokkaan; kansliapäällikön palkka on oleva 54,000 markkaa, liike- ja kiinteistökasittelijöiden 42,000 markkaa, osastonjohtajien 36,000 markkaa, käsittelijöiden 30,000 markkaa, tilapäisesti palkattujen nuorempien kanslistien 16,800 markkaa ja kanslia-apulaisten osaksi 15,600 markkaa, osaksi 12,000 markkaa sekä tilapäisten vahtimestarinapulaisten 7,200—14,400 markkaa vuodessa; yhdelle tilintarkastajanvalan tehneelle liikeosaston käsittelijälle ja asianvalvojana toimivalle käsittelijälle, milloin tämä on lakimies, suoritetaan kummallekin 12,000 markan lisäpalkkio vuodessa; ja ylityökorvauksia suoritettaessa on noudatettava kaupungin yleisiä ylityösääntöjä; sekä

määrätä, että edellä mainitut verotusvalmisteluviraston johtosääntö, viraston tarkkailijain toimintaohjeet ja viraston palkkain järjestely tulevat voimaan v:n 1937 alusta lukien, kuitenkin niin että viraston viranhaltijat saavat pitää entiset palkkaetunsa vähentämättöminä, mutta että järjestelystä mahdollisesti aiheutuva korotus tulee jo heidän hyväkseen.

Valtuuston esitettyä maaherran hyväksyttäväksi verotusvalmisteluviraston johtosäännön ja viraston tarkkailijain toimintaohjeet sekä sen palkkasäännön, maaherra sittemmin ilmoitti ¹⁾, ettei hänellä ollut mitään valtuuston päätösten eikä johtosääntöjen johdosta huomauttamista.

Verotusvalmisteluviraston johtosäännön 4 §:n mukaisesti kaupunginhallitus ja maaherra määräsivät kumpikin yhden henkilön tarkkailemaan viraston toimintaa ja sen varain käyttöä; tarkkailijain toimintaohjeiden 1 §:n mukaisesti tarkkailijat valittiin vuodeksi kerrallaan. Valtuusto päätti ¹⁾ esittää maaherralle, että kyseisten tarkkailijain palkkio määrättäisiin 6,000 markaksi vuodessa. Sittemmin maaherra ilmoitti ²⁾ puolestaan vahvistaneensa edellä mainitun palkkiomäärän sekä määränneensä valtion puolesta tarkkailijan v:n 1937 alusta toistaiseksi, kuitenkin enintään mainitun vuoden loppuun.

Terveydellisten tutkimusten laboratorion tointen nimitykset. Saadakseen näiden tointen nimitykset paremmin niiden haltijoille kuuluvia tehtäviä vastaaviksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ muuttaa terveydellisten tutkimusten laboratorion vahtimestarintoimen laboraattorintoiseksi sekä sen vahtimestarinapulaisentoimen vahtimestarintoiseksi.

Veneeristen tautien poliklinikan uudelleenjärjestäminen. Lääkintöhallitus oli ilmoittanut, ettei valtio enää v:n 1937 alusta kuten ennen ylläpidä veneeristen tautien poliklinikan naisten osastoa, mutta että valtion mainitun vuoden talousarvioon oli otettu tähän edellisenä vuonna tarvitus menoerän suuruinen määräraha avustukseksi kaupungille siinä tapauksessa että se yksinään ylläpitäisi poliklinikan sekä miesten että naisten osastot. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että veneeristen tautien poliklinikka oli järjestettävä uudelleen siten, että kaupunki yksinään ylläpitää kummatkin osastot, kuitenkin edellytyksin, että valtio vuosittain myöntää tähän kohtuullisen avustuksen.

Samalla päätettiin mainitun vuoden alusta lakkauttaa klinikan 7 palkkaluokkaan kuuluva lääkärintoimi, 2 palkkaluokan mukainen assistenttinvirka

¹⁾ Kvsto 28 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 153—159. — ²⁾ Kvsto 16 p. jouluk. 11 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 16 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 17 §.

ja palkkasääntöön merkitsemättömään pysyväisten virkain ryhmään kuuluva hoitajattarenvirka sekä perustaa sinne 13 palkkaluokkaan kuuluva lääkärinvirka, 8 palkkaluokkaan kuuluva ensimmäisen assistentin virka ja 6 palkkaluokkaan mukainen toisen assistentin virka sekä kaksi hoitajattarenvirkaa, joista toinen luettaisiin 2 palkkaluokkaan ja toinen palkkasääntöön merkitsemättömään pysyväisten virkain ryhmään.

Erään ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin viran vakinaistaminen. V:sta 1930 saakka ensimmäisen kaupunginvoudin konttorissa olleen yhteismäärärahasta palkatun ylimääräisen ulosottoapulaisen viran vakinaistamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ v:n 1937 alusta lukien perustaa mainittuun konttoriin uuden 9 palkkaluokkaan luettavan ulosottoapulaisenviran eväten sitä vastoin samalla kertaa tehdyn esityksen konttorin erään ylimääräisen konttoriapulaisentoimen siirtämisestä palkkaluokittelun alaiseksi.

Uusien virkain perustaminen kouluhammasklinikkaan. Ottaen huomioon, että kouluhammasklinikka entisin työvoimin ei pystynyt antamaan järjestelmällistä hampaiden hoitoa kaikille kansakoulujen ja lastentarhain oppilaille kaupunginvaltuusto keskushammasklinikan huoneiston laajennuttua ²⁾ päätti ³⁾ perustaa sinne v:n 1937 alusta lukien kaksi 7 palkkaluokkaan kuuluvaa kouluhammaslääkärinvirkaa kolmen tunnin päivittäisin työajoin sekä 5 palkkaluokkaan kuuluvan röntgenhoitajattarenviran. Lisäksi valtuusto päätti merkitä v:n 1937 talousarvioon 6,400 markan erän kouluhammasklinikan tilapäisen työvoiman tilille ylimääräisen siivoojan palkkaamiseksi 8 kuukauden aikana.

Eräiden sielullisesti sairaiden huoltotoiminnan virkain järjestely. Kaupungin kansakoulujen tarkastajaneuvoston ehdotettua, että kansakoulujen tarkastajille varattaisiin mahdollisuus käyttää apunaan erityistä psykiatri-lääkärinä, kun oli kysymys kesäkuun 13 p:nä 1935 annetun sterilisointiasetuksen 7 §:n säännöksen mukaisesta tylsä- ja vähämielisen lapsen ilmoittamisesta terveydenhoitolautakunnalle sekä heikkolahjaisten oppilaiden siirtämisestä apukouluun, sekä toisen kaupunginlääkärin pyydettyä sielullisesti sairaiden huoltotyön lisääntyttä lisätyövoimaa tälle alalle, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

perustaa sielullisesti sairaiden vastaanottoasemalle v:n 1937 alusta 9 palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkärinviran, jonka haltijan tehtävänä oli avustaa toista kaupunginlääkärinä sekä kansakoulujen tarkastajia ja koululääkäreitä lapsia kansakoulusta apukouluun siirrettäessä samoin kuin tylsä- ja vähämielisten lasten lainmukaisessa ilmoittamisessa terveydenhoitolautakunnalle;

perustaa saman vuoden alusta sielullisesti sairaiden huoltotoimistoon kaksi 6 palkkaluokkaan kuuluvaa sairaanhoitajattarenvirkaa;

maksaa sielullisesti sairaiden huoltotoimiston johtajalääkärille E. Anttille samasta ajankohdasta lukien 3,000 markan suuruisen sopimuspalkan kuukaudessa; sekä

muuttaa mainitun huoltotoimiston 7 palkkaluokkaan kuuluvan sairaanhoitajattarenviran ylihoitajattarenviraksi.

Kaupungin sairaalan virkain järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ siirtää Marian sairaalan kiertävien sairaanhoitajattarien aikana, kun

¹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 28 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 23. — ³⁾ Kvsto 26 p. elok. 30 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 23 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 163 ja 164. — ⁵⁾ Kvsto 26 p. elok. 27 §.

heidän itsensä täytyi hankkia asuntonsa, 7 palkkaluokkaan siirretyt virat takaisin 5 palkkaluokkaan, mutta oikeutti kyseisten virkain silloiset haltijat nauttimaan entisiä palkkaetujaan niin kauan kuin he pysyivät näissä viroissa.

Sairaalain palveluskunnan työajan ja vapaapäivien järjestelyn ¹⁾ tehtyä tämän tarpeen vaatimaksi valtuusto päätti ²⁾ v:n 1937 alusta lukien perustaa kulkutautisairaalaan palkkasääntöön merkitsemättömiin pysyväisten virkain ryhmään kuuluvan palvelijaintoimen.

Valtuusto päätti ³⁾, että kaupungin sairaaloihin perustetaan helmikuun 1 p:stä lukien lyhennetyin 9-tuntisen työpäivän käytäntöönottamisen johdosta tarpeelliseksi käyneet seuraavat uudet toimet: Marian sairaalaan neljä siivoojan-, yksi kylvettäjän-, kaksi palvelijan- ja yksi lämmittäjäntoimi lakkauttaen samalla kertomusvuoden alusta lukien sairaalan yksi pesuapulaistoimi, kulkutautisairaalaan yksi lämmittäjäntoimi, Kivelän sairaalaan seitsemän siivoojan-, neljä palvelijan- ja yksi lämmittäjäntoimi sekä tuberkuloosisairaalaan seitsemän siivoojan-, kolme palvelijan- ja yksi rengintoimi. Mainittujen uusien toimien palkkaamiseen valtuusto myönsi sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 281,545 markkaa sekä oikeutti sairaalahallituksen käyttämään lakkautetun toimen palkan jonkun uuden perustettavaksi ehdotetun samanpalkkaisen toimen palkkaamiseen.

Havaittuaan tämän tarpeelliseksi valtuusto päätti ⁴⁾ v:n 1937 alusta lukien perustaa kaupungin sairaaloihin seuraavat uudet virat: Marian sairaalaan 3 palkkaluokkaan kuuluvan laboratoriohoitajattarenviran, kulkutautisairaalaan 5 palkkaluokkaan kuuluvan laboratoriohoitajattarenviran, Kivelän sairaalaan 3 palkkaluokkaan mukaisen laboratoriohoitajattarenviran ja kaksi lämmittäjäntointa sekä Nikkilän sairaalaan 5 palkkaluokkaan mukaisina laboratoriohoitajattarensiivoojan-, apteekkihoitajattarenviran, 3 palkkaluokkaan kuuluvina 2 alihoitajattarenvirkkaa, konttoriapulaisenviran ja autonkuljettajaintoimen sekä kaksi siivoojaintointa. Edelleen valtuusto päätti samasta ajankohdasta lakkauttaa Kivelän sairaalan kaksi rengintointa ja Nikkilän sairaalan laskuapulaisenviran.

Sofianlehdon pikkulastenkodin lämmittäjä-talonmiehen toimi siirrettiin ⁵⁾ v:n 1937 tammikuun 1 p:stä lukien palkkasääntöön merkitsemättömien pysyväisten virkain ryhmästä vakinaisen palkkasäännön 5 palkka- sekä V kieli-taitoluokkaan.

Kunnallisten lastenhoidon neuvonta-asemien vakinaistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ vakinaistaa toiminnassa olevat Tehtaankadun, Töölön ja Toukolan kunnalliset lastenhoidon neuvonta-asetat perustamalla niitä varten heinäkuun 1 p:stä lukien kolme 7 palkkaluokkaan ja IV kieli-taitoluokkaan kuuluvaa hoitajattarenvirkkaa, mihin tarkoitukseen myönnettiin uusien virkain palkkain sekä palkankorotusten määrärahasta 41,400 markan määräraha. Samalla valtuusto päätti lakkauttaa lastensuojelulautakunnan kanslian palkkasääntöön merkitsemättömiin pysyväisiin virkoihin kuuluvan kodissakävijänviran samasta ajankohdasta lukien.

Myöhemmin valtuusto oikeutti ⁷⁾ lastensuojelulautakunnan samasta päivästä lukien nimittämään vastaavasti Tehtaankadun, Töölön ja Toukolan lastenhoidon neuvonta-asemain vakinaisiksi hoitajattariksi virkoja haettaviksi julistamatta niihin kuuluvia tehtäviä siihen asti hoitaneet terveys-sisaret L. Soinin, R. Krohnin ja L. Hirstiön.

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 72. — ²⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 23 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 18 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 72. — ⁴⁾ Kvsto 13 p. toukok. 14 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 23 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 13 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. huhtik. 16 §.

Työnvälitystoimiston uudelleenjärjestely. Kaupunginhallituksen v:n 1937 alusta voimaan tulevan uuden työnvälityslain työnvälitystoimiston järjestelyn ja sen henkilökunnan kokoonpanon suhteen vaatimia muutoksia tutkimaan asettaman komitean asiasta laatiman mietinnön mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ mainitusta ajankohdasta lukien:

perustaa työnvälitystoimistoon henkisen työn tekijäin työnvälitysosaston, nuorison työnvälitysosaston, rakennusalan ammattimiesten alaosaston ja metallialan ammattimiesten alaosaston;

lakkauttaa toimiston miespuolisten konttori- ja liikeapulaisten sekä poikain osaston ynnä naispuolisten konttori- ja liikeapulaisten sekä tyttöjen osaston;

perustaa toimistoon 13 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan henkisen työn tekijäin työnvälitysosaston johtajan viran, 12 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan nuorison työnvälitysosaston johtajan viran, kaksi 8 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa alaosastonhoitajanvirkaa ja neljä 7 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisenvirkaa; sekä

lakkauttaa 8 palkkaluokkaan kuuluvan miespuolisen osastonjohtajan viran, 7 palkkaluokkaan kuuluvan naispuolisen osastonjohtajan viran ja 6 palkkaluokkaan kuuluvan naispuolisen toimistoapulaisen viran.

Lisäksi valtuusto päätti, että ne uudet virat, jotka julistetaan haettaviksi, täytetään aluksi vuoden koeajaksi.

Uusien kouluhoitajattarenvirkein perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ kouluhoitajattarien runsaan työtaakan helpottamiseksi tammi-kuun 1 p:stä 1937 lukien perustaa suomenkielisiä kansakouluja varten kaksi uutta 7 palkkaluokan mukaista kouluhoitajattarenvirkaa.

Lastentarhain kanslian vahtimestaritoimen vakinaistaminen. Lastentarhain kansliassa jo kauan olleen tilapäisesti palkatun vahtimestarin tarpeelliseksi osoittautuneen toimen vakinaistamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ perustaa lastentarhain kansliaan v:n 1937 alusta lukien palkkasääntöön merkitsemättömiin pysyväisiin virkoihin kuuluvan vahtimestaritoimen.

Apulastentarha Aulan laajentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ perustaa apulastentarha Aulaan v:n 1937 alusta lukien 15 lasta käsittävän tarpeellisen lisäosaston sekä tämän vuoksi perustaa lastentarhaan 6 palkkaluokkaan kuuluvan opettajattarenviran sekä palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain ryhmään kuuluvan lastenhoitajatoimen.

Uusien suomenkielisten lastentarhain perustaminen. Vallitsevan lastentarhapaikkain puutteen helpottamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ perustaa Kruununhakaan v:n 1937 syyskuun alusta uuden suomenkielisen lastentarhan sekä merkitä mainitun vuoden talousarvioon sitä varten 101,675 markkaa menopuolelle ja 37,291 markkaa tulopuolelle. Samalla valtuusto päätti perustaa sitä varten neljä 6 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhan opettajattarenvirkaa sekä yhden talousapulaisentoimen ja kaksi aputyöntointa.

Sittemmin valtuusto lisäksi päätti ⁶⁾:

perustaa Kallioon v:n 1937 syyskuun alusta uuden lastentarhan 100 lasta varten ottaen mainitun vuoden talousarvioon tätä varten menopuolelle

¹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 9 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 17. — ²⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 27 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 36 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 26 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. kesäk. 26 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 36 §.

131,083 markkaa ja tulopuolelle 47,901 markkaa sekä perustaa kyseistä lastentarhaa varten viisi 6 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajattarenvirkaa sekä yhden talousapulaisen- ja kolme aputyöntöintä;

lakkauttaa samasta ajankohdasta lukien Toukolassa toimivan Majgårdin lastentarhan ruotsinkielisistä lastentarhaosastoista toisen samoin kuin sen yhden opettajattarenviran;

perustaa samasta ajankohdasta lukien viimeksi mainittuun lastentaraan kaksi suomenkielistä lastentarhaosastoa, kummatkin 25 lapselle, merkiten niitä varten v:n 1937 talousarvioon menopuolelle 36,200 markkaa ja tulopuolelle 13,956 markkaa sekä perustaa niitä varten kaksi 6 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajattarenvirkaa; sekä

v:n 1937 alusta lukien vakinaistaa saman lastentarhan kokopäiväosaston ja muuttaa sen mainitun vuoden syyskuun alusta sekä suomen- että ruotsinkielisiä lapsia varten toimivaksi merkiten sitä varten talousarvioon 41,625 markkaa ja perustaen sitä varten yhden aputyöntötoimen.

Kallion lastenseimen vakinaistaminen. Kallion väliaikaisen lastenseimen vakinaistamiseksi tämän osoittauduttua tarpeen vaatimaksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ v:n 1937 alusta lukien perustaa seimeen 6 palkkaluokkaan kuuluvan opettajattarenviran sekä palkkasääntöön merkitsemättömän pysyvien virkain ryhmään kuuluvina kaksi hoitajattarenvirkaa ja yhden siivoojanviran. Samalla lastentarhain johtokunta oikeutettiin siirtämään siihenastiset viranhaltijat uusiin virkoihin niitä haettaviksi julistamatta.

Uusien virkain perustaminen kaupunginkirjastoon. Kaupunginkirjaston vakinaisen työvoiman lisäämiseksi kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ perustaa sinne v:n 1937 alusta lukien viisi 5 palkkaluokkaan kuuluvaa amanuenssinvirkaa, joiden haltijoista kaksi tulisi toimimaan pääkirjastossa sekä yksi Kallion, yksi Vallilan ja yksi Töölön haarakirjastossa.

Notaarinviran perustaminen kiinteistötoimiston kansliaosastolle. Ottaen huomioon, ettei kiinteistötoimiston kansliaosaston tehtäviä saatu tyydyttävästi hoidetuiksi entisin työvoimin kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ perustaa sinne 11 palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan notaarinviran toukokuun 1 p:stä lukien tehden toimiston johtosääntöön tästä aiheutuvat muutokset ja lisäykset ⁴⁾ sekä myöntää uusien virkojen palkkain ja palkan korotusten määrärahasta 28,800 markkaa viran palkkausta varten kertomusvuonna.

Lämpöteknikotoimien vakinaistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ muuttaa siihen asti sivutoimena hoidetun rakennustoimiston talorakennusosaston lämpöteknikotoimien, johon kuului laaja ja vastuunalainen työ, syyskuun 1 p:stä lukien vakinaiseksi 16 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaksi pääviraksi oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan täyttämään tämän viran sekä myöntäen lämpöteknikon näin lisääntyneen palkan suorittamiseen kertomusvuodeksi 23,200 markan määrärahan uusien virkain palkkoihin sekä palkankorotuksiin varatuista käyttövaroistaan.

Avustavan talojenisännöitsijän viran perustaminen. Kiinteistötoimiston talo-osaston nykyisen liian suuren työmäärän ruuhkautumisen estämiseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ perustaa osastolle v:n 1937 alusta lukien 13 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan avustavan talojenisännöitsijän

¹⁾ Kvsto 8 p. huhtik. 16 §. — ²⁾ S:n 26 p. elok. 43 §. — ³⁾ S:n 8 p. huhtik. 8 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 80. — ⁵⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 18 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 19 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 171.

viran sekä hyväksyä toimiston johtosääntöön tästä johtuvat lisäykset ja muutokset siten, että myöskin nykyinen talonisännöitsijän nimitys muutettiin talojenisännöitsijäksi.

Rakennustoimiston eräiden virkain järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen muuttaa rakennustoimiston varasto-osaston korjauspajainsinöörin toimen 15 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaksi viraksi sekä siirtää toimiston varastopäällikön viran 15 palkkaluokkaan.

Lisäksi valtuusto samasta ajankohdasta lukien päätti²⁾ muuttaa toimiston varasto-osaston kaksi 4 palkkaluokan mukaista toimistoapulaisen-virkaa varastonhoitajan apulaisen viraksi ja inventtaajan viraksi, jotka molemmat kuuluisivat 6 palkka- ja V kielitaitoluokkaan. Nämä toimet saatiin täyttää niitä haettaviksi julistamatta siirtämällä entiset toimenhaltijat niihin.

Sitä vastoin valtuusto ei katsonut³⁾ olevan syytä ryhtyä toimenpiteisiin toimiston talorakennusosaston pysyvän luokittelemattoman arkkitehdin-toimen siirtämistä luokiteltujen virkain ryhmään tarkoittavan yleisten töiden lautakunnan esityksen johdosta.

Eräiden satamalaitoksen virkain uudelleenjärjestely. Tehden satamalautakunnan johtosääntöön tästä aiheutuvat muutokset⁴⁾ kaupunginvaltuusto näiden muutosten osoittauduttua tarpeellisiksi⁵⁾ päätti:

säilyttää kaupungin pakkahuoneella olevan vaakamestarinviran, jolloin vaakamestarin kuitenkin tuli huolehtia, paitsi tullisäännön edellyttämistä punnitsemisistä, tulli- ja pakkahuoneella olevan kaupungin omaisuuden hoidosta; lakkauttaa avustavien vaakamestarien ja vaakavahtimestarien toimet v:n 1937 alusta lukien; ja perustaa satamahallintotoimiston satamakannantaosastolle v:n 1937 alusta kahdeksan 4 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa vanhemman vahtimestarin tointa sekä kahdeksan 3 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa nuoremman vahtimestarin tointa;

antaa satamalautakunnalle tehtäväksi sopia asianomaisen tullinhoitajan kanssa tullipostitoimistossa tapahtuvasta kaupungille tulevien maksujen kantamisesta;

perustaa satamahallintotoimiston satamakannantaosastolle v:n 1937 alusta uuden 7 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan laskuttajanviran;

perustaa v:n 1937 alusta satamahallintotoimistoon 3 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan vahtimestarinviran;

perustaa v:n 1937 alusta satamahallintotoimistoon 13 palkka- ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan aktuaarinviran; ja lakkauttaa satamalautakunnan sihteerinviran v:n 1937 alusta lukien ja siirtää hänen tehtävänsä lautakunnan aktuaarille; sekä

oikeuttaa satamalautakunnan täyttämään virkoja niitä avoimiksi julistamatta sikäli kuin oli kysymys virkain uudestijärjestelystä aiheutuvista siirroista.

Uutta satamajäänmurtajaa varten perustettavat virat. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa kaupungin uutta satamajäänmurtajaa varten marraskuun 1 p:stä 14 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan päällikönviran, syyskuun 21 p:stä 9 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan ylikonemestarin-

¹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 16 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 80. —

³⁾ Kvsto 7 p. lokak. 18 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 80. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. toukok. 12 §. —

⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 22 §.

viran sekä v:n 1937 alusta 3 palkka- ja V kielitaitoluokkaan kuuluvan tunkki-mieheviran. Samalla valtuusto myönsi uusien virkain palkkoihin sekä palkankorotuksiin varatuista käyttövaroistaan 19,367 markkaa edellä mainittujen päällikön- ja ylikonemestarinvirkein palkkaamiseen kertomusvuonna.

Vesijohtolaitoksen eräiden virkain järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ lakkauttaa haltijansa kuoltua avoimeksi jääneen vesijohtolaitoksen työpajainsinöörinviran joulukuun 31 p:stä lukien sekä perustaa laitokseen marraskuun 1 p:stä lukien 11 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan työpajamestarinviran, jonka haltijalle siirtyisi osa työpajainsinöörille ennen kuuluneita tehtäviä, sekä 3 palkka- ja V kielitaitoluokkaan luettavan toimistoapulaisenviran. Edellä mainittujen virkain haltijain palkkaamiseen kertomusvuonna valtuusto osoitti uusien virkain palkkoihin sekä palkankorotuksiin tarkoitetuista käyttövaroistaan yhteensä 10,200 markkaa.

Johtoteknikotoimen perustaminen sähkölaitokseen. Kaikenlaisten sähkö-, sisäjohto- ja valaistustöiden suunnittelun ja valvonnan kaupungin omissa talorakennus- ja korjaustöissä lisääntytyä siinä määrin, että ne jo useita vuosia olivat vaatineet yhden ammattimiehen pitämisen niitä varten sähkölaitoksessa, ollen tämä kuitenkin tähän asti palkattu piirtäjänä, kaupunginvaltuusto nyt päätti²⁾ v:n 1937 tammikuun 1 p:stä lukien perustaa sähkölaitokseen 10 palkka- ja IV kielitaitoluokkaan luettavan johtoteknikotoimen.

Revisionikonttorin revisorinviran väliaikainen hoitaminen. Kaupunginvaltuusto myöntyi³⁾ kaupunginrevisorin esitykseen, että avoimeksi tullutta revisionikonttorin revisorinvirkaa määrättäisiin väliaikaisesti hoitamaan filosofianmaisteri O. Wiherheimo oikeuksin nauttia kyseisen viran peruspalkkaa.

Kunnallispoliisimestarin virantäyttäminen. Kaupunginvaltuuston asetettua⁴⁾ lakitieteentohtori L. R. Ehrnroothin, valtiosyyttäjä A. Hj. Plantingin ja oikeusneuvosmies K. E. Furuohjelman ehdokkaiksi kaupungin kunnallispoliisimestarin virkaan korkein oikeus nimitti virkaan tohtori Ehrnroothin.

Rakennustarkastajanvirka. Rakennustarkastajanviran jouduttua haltijansa kuoltua avoimeksi apulaisrakennustarkastaja A. Toivonen määrättiin⁵⁾ hoitamaan sitä sekä rakennuskontrollööri A. Leidenius hoitamaan viimeksi mainitun virkaa, kumpikin kunnes rakennustarkastajanvirka vakinaisesti täytettiin.

Sittenmin valittiin rakennustarkastajaksi⁶⁾ apulaisrakennustarkastaja A. Toivonen sekä apulaisrakennustarkastajaksi⁷⁾ arkkitehti I. Ahonen.

Raastuvanoikeuden vanhemmaksi oikeusneuvosmieheksi valittiin⁸⁾ varalääninsihteeri A. A. Kyti.

Aluelääkärinvirat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen määrätä lääketieteenlisensiaatti G. Töttermanin hoitamaan avoinna olevaa Sörnäisten aluelääkärin virkaa kesäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi sekä lääketieteenlisensiaatti B. Bondestamin hoitamaan ylimääräisen aluelääkärin virkaa kaupunginhallituksen määräyksen päättymisestä elokuun loppuun.

¹⁾ Kvsto 7 p. lokak. 19 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 20 §. — ³⁾ S:n 22 p. tammik. 17 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 206. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. syysk. 17 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. huhtik. 18 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 8 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 6 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. syysk. 18 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. elok. 28 §; vrt. myös tämän kert. s. 216.

Töölön aluelääkäriksi valittiin ¹⁾ Sörnäisten aluelääkäri R. Lagus, jolle myönnettiin ²⁾ oikeus astua virkaan kesäkuun 1 p:nä, määräten lääketieteenlensiaatti S. Stenius siihen saakka sitä hoitamaan.

Sörnäisten aluelääkäriksi valittiin ³⁾ lääketieteenlensiaatti E. K. K. Lindström.

Veneeristen tautien poliklinikan lääkärinvirka. Veneeristen tautien poliklinikan lääkärille B. Grönroosille myönnettiin ⁴⁾ hänen sitä pyydettyään sairauden vuoksi ero virastaan maaliskuun viimeisestä päivästä lukien.

Hyväksyen terveydenhoitolautakunnan esityksen, ettei mainittua avoinna olevaa lääkärinvirkaa vielä julistettaisi haettavaksi siihen katsoen, että oli avoinna kysymys sen ylläpitämisestä yhteisesti valtion kanssa, kaupunginvaltuusto sittemmin määräsi ⁵⁾ kyseisen klinikan ensimmäisen assistentin N. E. Wilénin hoitamaan puheena olevaa lääkärinvirkaa kertomusvuoden loppuun.

Kunnalliseksi ammattientarkastajaksi valittiin ⁶⁾ seuraavaksi viisivuotiskaudeksi viran siihenastinen haltija F. H. Tornberg.

Marian sairaalan lastenosaston johtajan virkaan valittiin ⁷⁾ lääketieteen- ja kirurgiantohtori P. J. Heiniö.

Kulkutautisairaalan johtajanvirka. Kaupunginvaltuusto määräsi ⁸⁾ kulkutautisairaalan alilääkäriä E. R. Nysténin edelleen oman virkansa ohella hoitamaan mainitun sairaalan johtajanvirkaa helmikuun 18 p:stä lukien kunnes virka saatiin vakinaisesti täytetyksi ja sen uusi haltija itse ryhtyi sitä hoitamaan, ollen tohtori Nysténillä oikeus saada johtajanviran pohjapalkka sekä oman virkansa ikäkorotukset.

Sittemmin valittiin ⁹⁾ sairaalan ylilääkäriksi ja johtajaksi Marian sairaalan lastenosaston ylilääkäri V. Rantasalo.

Kullatorpan lastenkodin valvontalääkärinviran hoitaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, että avoinna oleva toinen Kullatorpan lastenkodin valvontalääkärinvirka saadaan toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä sekä määräsi viran väliaikaiseksi hoitajaksi kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroman edellytyksin, että hän virkaan kuuluvasta pohjapalkasta samalla huolehtisi Töölön ja Toukolan lastenhoidon neuvonta-asemien lääkärintehtävistä.

Lastentarhain tarkastajanvirka. Kaupunginvaltuusto määräsi ¹¹⁾ otsakkeessa mainitun viran entisen haltijan S. Warheenmaan hoitamaan lastentarhain tarkastajanvirkaa maaliskuun 1 p:stä lukien kunnes viran uusi haltija voi ottaa sen vastaan.

Lastentarhain tarkastajaksi valittiin ¹²⁾ myöhemmin lastentarhanopettajat E. Borenus.

Myönnetyt virkavapaudet. Kaupunginvaltuusto myöntyi ¹³⁾ edustajaehdokkuuden tulevaa eduskuntavaalikautta varten vastaanottaneen kiinteistöjohtaja E. von Frencellin anomukseen saada, jos hänet valittiin eduskuntaan, aikaisemman samasta syystä myönnetyn virkavapautensa ¹⁴⁾ mukaista osittaista virkavapautta tulevaksi eduskuntakaudeksi kaupunginhallituksen vahvistettavin ehdoin.

¹⁾ Kvsto 4 p. maalisk. 20 §. — ²⁾ S:n 29 p. huhtik. 13 §. — ³⁾ S:n 16 p. syysk. 19 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. maalisk. 22 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 22 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. huhtik. 13 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. lokak. 27 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. maalisk. 18 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. kesäk. 25 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. tammik. 19 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. helmik. 33 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. maalisk. 21 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. huhtik. 9 §. — ¹⁴⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 88.

Valtioneuvoston jäseneksi kutsutulle köyhäinhoidon toimitusjohtajalle B. Sarlinille myönnettiin ¹⁾ jatkettua palkatonta virkavapautta maaliskuun alusta lukien siksi ajaksi, jona hänen toimintansa valtioneuvoston jäsenenä kestää, viransijaisenaan köyhäinhoidon ylimääräinen apulaisjohtaja S. Seppälä.

Kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ lastentarhain apulaistarkastajalle L. Rudbäckille jatkettua sairauslomaa maaliskuun 1 p:n ja huhtikuun 3 p:n väliseksi ajaksi.

Eroamisvelvollisen viranhaltijan oikeus pysyä virassaan. Revisionikonttorin reviisori O. Paldani, joka joulukuun 25 p:nä 1936 täytti 67 vuotta, oikeutettiin ³⁾ pysymään virassaan kesäkuun 1 p:ään 1937.

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁴⁾ sairaalatarkastaja G. Palanderille tämän täytettyä 67 vuotta oikeuden pysyä virassaan heinäkuun 16 p:ään 1937.

Vesijohtolaitoksen toimitusjohtaja A. Skog, joka kertomusvuoden marraskuun 27 p:nä täytti 67 vuotta, oikeutettiin ⁵⁾ pysymään virassaan yhden vuoden aika edellä mainitusta päivästä lukien.

Asutuslautakunnan asettaminen. Koska helmikuun 28 p:nä annettu laki tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastamisesta edellytti kaikissa kaupungeissa ja kauppaloissa olevan asutuslautakunnan ⁶⁾, asutushallitus tähän viitaten kehoitti kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin asutuslautakunnan asettamiseksi Helsinkiin sekä sen jäsenten ja varajäsenten valitsemiseksi asutuslautakunnista annetun lain 3 §:n määräämällä tavalla. Kiinteistölautakunnan asiasta antaman lausunnon mukaisesti kaupunginvaltuusto sen jälkeen päätti ⁷⁾:

valita asutuslautakuntaan ⁸⁾ neljä jäsentä ja neljä varajäsentä ja hankkia tähän asutushallituksen suostumuksen;

asettaa asutusneuvojan, johon toimeen oli valittava joku kaupungin tonttipolitiikkaan ja varsinkin omakotialueiden hoitoon perehtynyt, kiinteistötoimistossa toimiva virkamies;

suorittaa asutuslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille samat palkkiot kuin kaupunginhallituksen asettamien komiteain puheenjohtajille ja jäsenille;

suorittaa päivärahan ja korvauksen matkakuluista kaupungin matkustussäännön ensimmäisen luokan mukaisesti; sekä

antaa asutuslautakunnalle tehtäväksi laatia ehdotuksen lautakunnan ohjesäännöksi.

Lokakuun 21 p:nä antamallaan päätöksellä asutushallitus ⁹⁾ määräsi, että Helsingin kaupungin asutuslautakunnassa oli oleva neljä jäsentä ja neljä varajäsentä, lähettäen samalla jäljennöksen maatalousministeriön kirjelmästä kesäkuun 28 p:ltä, josta ilmeni ministeriön määränneen ⁹⁾ kaupungeissa ja kauppaloissa asutuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten sekä asutusneuvojan päivärahat huhtikuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n 1936 väliseksi ajaksi.

Raittiusvalistuslautakunnan asettaminen. Raittiuslautakunnan asettamista Helsinkiin koskevain uudistettujen anomusten ⁶⁾ johdosta, joita olivat tehneet eräät raittiusyhdistykset, laaditun tavallisen kunnallisen lauta-

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 20 §; vrt. myös tämän kert. s. 218. — ²⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 17 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 37 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 12 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 29 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 94. — ⁷⁾ Kvsto 13 p. toukok. 2 §. — ⁸⁾ Vrt. myös tämän kert. s. 98. — ⁹⁾ Kvsto 41 p. marrask. 2 §.

kunnan tapaisen eikä raittiuslautakunnista annetun asetuksen määräysten mukaisen n.s. raittiusvalistuslautakunnan johtosääntöehdotuksen kaupunginvaltuusto palautti ¹⁾ kaupunginhallitukseen edelleen valmisteltavaksi pannen asian muilta osin pöydälle.

Sittemmin valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen myöhemmin laatiman ehdotuksen raittiusvalistuslautakunnan uudeksi johtosäännöksi, joka pääasiallisesti erosi edellisestä sikäli että lausunnon antaminen anniskelu-oikeuksien myöntämisestä ja väkijuomien myyntipaikoista kaupungissa nyt oli poistettu lautakunnan tehtävistä. Samalla määrättiin lautakunnan puheenjohtajan palkkio 100 markaksi ja jäsenten palkkiot 75 markaksi kokoukselta mutta evättiin esitys määrärahan merkitsemisestä v:n 1937 talousarvioon kyseistä lautakuntaa varten.

Sosiaalilautakunnan asettamista koskevan v:n Sundströmin y.m. aloitteen suhteen päätettiin ³⁾ käsittelyn jälkeen, ettei se antaisi kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannokset. Uudenmaan läänin maaherran pyydettyä kaupunginvaltuuston lausuntoa sotalaitoksen tarpeisiin rauhan aikana annettavia luontoissuorituksia koskevan lain määräämien ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannoksien hinnoituksesta valtuusto majoituslautakunnan ehdotuksesta ja sen laatimien laskelmain mukaisesti päätti ⁴⁾ ehdottaa, että miehen päivittäisen perusravintoannoksen hinnaksi v. 1937 määrättäisiin 6:08 markkaa, eli, kun lisätään käteisvarat, 0:42 markkaa, yhteensä 6:50 markkaa, mistä aamuteen korvaukseksi 1:63 markkaa, lounaan 2:60 markkaa ja päivällisen 2:27 markkaa, sekä hevosen päivittäisen perusravu- ja kuivikeannoksen hinnaksi 9:93 markkaa, jota paitsi, sen varalta että muita kuin perusravuannoksia käytettäisiin, oli laskettu annosten hinnat erikseen ratsu- ja kuormahevosiä varten.

Kansalaisoikeudet. 124 tapauksessa kaupunginvaltuusto puolsi ja 1 tapauksessa ehdotti evättäväksi anomuksia ⁵⁾, jotka koskivat Suomen kansalaisoikeuksien myöntämistä; 4 tällaisesta anomuksesta valtuusto ei katsonut asiakseen antaa lausuntoa. Ensiksi mainituista tapauksista 58 koski ent. Venäjän, 20 Ruotsin, 16 Saksan, 11 Viron, 4 Britannian, 4 Tanskan, 3 Puolan, 1 Italian, 1 Itävallan, 1 Kreikan, 1 Latvian, 1 Norjan, 1 Persian, 1 Pohjois-Amerikan yhdysvaltain ja 1 Sveitsin kansalaisia.

Väkijuomain anniskelu-oikeudet. Maistraatin pyydettyä kertomusvuoden varrella kaupunginvaltuuston lausuntoa 21 väkijuomain anniskelu-oikeuksia koskevasta anomuksesta valtuusto päätti ⁶⁾, muutamissa kohdin eräin rajoituksin, 3 tapauksessa puoltaa jo myönnettyjen oikeuksien pysyttämistä ennallaan sekä 4 tapauksessa lisättyjen oikeuksien ja 6 tapauksessa uusien oikeuksien myöntämistä, mutta 8 tapauksessa ehdottaa mainittujen oikeuksien myöntämistä koskevat anomukset evättäviksi.

Samoin pyynnöstä maistraatille annettavassa lausunnossa 252 väkijuomain anniskelu-oikeuksien myöntämistä v:n 1937 alusta kesäkuun 1 p:ään

¹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 22 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 9 §. — ³⁾ S:n 13 p. toukok. 6 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 83. — ⁴⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 3 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 4 §, 12 p. helmik. 5 §, 4 p. maalisk. 2 §, 18 p. maalisk. 3 §, 8 p. huhtik. 2 §, 29 p. huhtik. 5 §, 13 p. toukok. 3 §, 3 p. kesäk. 11 §, 17 p. kesäk. 4 §, 26 p. elok. 9 §, 16 p. syysk. 3 §, 7 p. lokak. 3 §, 28 p. lokak. 4 §, 11 p. marrask. 4 §, 2 p. jouluk. 4 § ja 16 p. jouluk. 16 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 36 ja 37 §, 12 p. helmik. 38 §, 4 p. maalisk. 27 §, 18 p. maalisk. 18 §, 8 p. huhtik. 20 §, 29 p. huhtik. 21 §, 13 p. toukok. 19 §, 17 p. kesäk. 34 § ja 26 p. elok. 49 §.

1939 kestäväksi anniskelukaudeksi koskevasta anomuksesta¹⁾ valtuusto kaupunginhallituksen asettaman komitean käsitellyä asiaa, päätti²⁾ yksityiskohtaisten perustelujen jälkeen joissakin kohdin eräin rajoituksin 172 tapauksessa puoltaa jo myönnettyjen oikeuksien pysyttämistä ennallaan sekä 5 tapauksessa lisättyjen oikeuksien, 4 tapauksessa vähennettyjen oikeuksien ja 4 tapauksessa uusien oikeuksien myöntämistä mutta 61 tapauksessa ehdottaa mainittujen oikeuksien myöntämistä koskevat anomukset evättäviksi sekä 6 tapauksessa lykätä päätöksen teon ennenaikaisista y.m. anomuksista.

Elinkeino-oikeudet. 7 tapauksessa kaupunginvaltuusto antoi³⁾ puoltavan ja 1 tapauksessa epäävän lausunnon ulkomaalaisten anomuksista, jotka koskivat oikeutta elinkeinon harjoittamiseen kaupungissa.

Poliisimestaria sekä kaupunginhallitusta kuultuaan valtuusto päätti⁴⁾ myöntyä 45 talousspriin myyntilupahakemukseen, jolloin 14 luvista myönnettiin olemaan voimassa kesäkuun 1 p:ään 1937 ja 31 kesäkuun 1 p:ään 1938.

Työnvälityksen harjoittamislupa. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa maistraatille, ettei sillä ollut mitään muistuttamista Suomen ravintoloitsijain liiton⁵⁾ anomusta vastaan saada harjoittaa työnvälitystä Helsingissä omille jäsenilleen kantaen välityspalkkiota ainoastaan työnantajilta, Suomen muusikeriliiton⁶⁾ anomusta vastaan saada harjoittaa paikanvälitystoimintaa jäsentensä hyväksi kaikkialla Suomessa perien välityspalkkiona 2 % ensimmäisen kuukauden palkasta sekä Finlands svenska studentkårsförbund nimisen liiton⁷⁾ anomukseen suostumista vastaan, joka tarkoitti oikeutta maksuttoman työnvälityksen harjoittamiseen liittoon kuuluvien yhdistysten varsinaisille ja entisille jäsenille.

Samoin valtuusto päätti ilmoittaa maistraatille, ettei sillä ollut muuta muistuttamista Suomen teollisuusteknikkojen liiton⁸⁾ anomusta vastaan saada välittää työpaikkoja liittoon kuuluvien paikallisyhdistysten jäsenille kuin pitävänsä suunniteltua 50 markan palkkiota kultakin välitykseltä liian korkeana, sekä Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen⁹⁾ anomusta vastaan saada edelleenkin kolmen vuoden aikana harjoittaa Helsingissä omistamansa Pikatoimisto Marsin kautta maksutonta työnvälitystoimintaa työttömille pojille, nuorukaisille ja miehille kuin että se olisi rajoitettava poikiin ja alle 18 vuotisiin nuorukaisiin.

Oikeus kiinteistöjen omistamiseen. Kaupunginvaltuusto puolsi¹⁰⁾ 2 ulkomaalaisten oikeutta kiinteistön omistamiseen ja hallitsemiseen kaupungissa koskevaa anomusta.

Kaupunginvaltuutettujen vaalin ajan määrääminen. Kaupunginvaltuusto päätti¹¹⁾, että kaupunginvaltuutettujen vaali v:ksi 1937—39 toimitettaisiin paitsi joulukuun 4 p:nä myöskin mainitun kuukauden 5 p:nä.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin v:n 1936 tilien tarkastajiksi valittiin¹²⁾ pankinvirkailija B. Armfelt ja toimittaja Y. Räisänen sekä heidän varamiehikseen liittosihteeri G. Andersson ja johtaja J. Hellsten.

1) Kvston pain. asiakirj. n:o 19. — 2) Kvsto 16 p. jouluk. 19 §. — 3) S:n 22 p. tam. mik. 5 §, 12 p. helmik. 6 §, 29 p. huhtik. 6 §, 26 p. elok. 7 §, 7 p. lokak. 4 § ja 28 p. lokak. 5 §. — 4) S:n 12 p. helmik. 39 §, 4 p. maalisk. 26 §, 8 p. huhtik. 21 §, 29 p. huhtik. 22 §, 13 p. toukok. 20 §, 3 p. kesäk. 33 §, 17 p. kesäk. 35 §, 26 p. elok. 50 §, 16 p. syysk. 30 §, 7 p. lokak. 38 §, 28 p. lokak. 41 § ja 2 p. jouluk. 33 §. — 5) S:n 4 p. maalisk. 3 §. — 6) S:n 26 p. elok. 8 §. — 7) S:n 2 p. jouluk. 5 §. — 8) S:n 12 p. helmik. 7 § ja 26 p. elok. 10 §. — 9) S:n 28 p. lokak. 10 §. — 10) S:n 26 p. elok. 42 §.

Vuositilintarkastajain vaali. Kaupungin v:n 1936 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ¹⁾ toimittaja A. Aalto, dosentti V. Annala, toimistonjohtaja A. Edberg, pankinjohtaja W. Evers, pankinkamreeri V. Hougberg, taloudenhoitaja A. Lassila, toimittaja E. Lähde, osastonhoitaja A. Ruokosalmi, konttoristi M. Sinisalo, konttoripäällikkö F. Smedberg, toimistonjohtaja R. Tuhti ja pankinkamreeri T. H. Wilppula sekä tilintarkastajain varamiehiksi konttoristi V. Aronen, pankinprokuristi B. Halleen, pankinjohtaja Hj. Hultin, professori K. Kauppi, toimittaja K. Kukkonen, varastotyöntekijä N. Hj. Lehto, lehtori E. Malmberg, asiamies R. Paasio, asianajaja R. Rönholm, järjestösihteeri E. Sallila, professori H. Schybergson ja pankinjohtaja S. Selin.

Kellokosken piirimielisairaalan omistavan kuntainliiton liittovaltuustoon kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ v:ksi 1937—39 varsinaiseksi jäseneksi sosiaali- ja opetusasiain johtajan J.W. Kedon sekä varajäseneksi vt Rydmanin.

Hallitusten ja lautakuntain täydentäminen. Köyhäinhuoltolautakuntaan valittiin ³⁾ edesmenneen vt Furustamin sijalle konemestari G. A. Lemström.

Kiinteistölautakunnan jäseneksi valittiin ⁴⁾ vt Sallila-vainajan sijalle vt Valta.

Yleisten töiden lautakunnan puheenjohtajaksi valittiin vt Furuholm ⁵⁾ vt Bergmanin saatua lääkärintodistuksen nojalla vapautuksen tästä tehtävästä sekä jäseneksi ensiksi mainitun sijalle vt Nybergh ⁶⁾.

Teurastamon katselmusmiesten täydentäminen. Teurastamon loppukatselmusta toimittamaan ⁷⁾ valittiin ⁸⁾ edesmenneen vt Sallilan ja terveystyöistä estyneen vt Bergmanin sijalle vtt Hellsten ja Huttunen.

Kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1936 valittiin ⁹⁾ vtt Nybergh, Rydman, Räisänen, Salovaara, Sundström, Suolathi, Tulenheimo ja Udd sekä kaupunginvaltuuston varajäsen O. W. Johansson.

Eräiden lautakuntain jäsenluvun määrääminen. Kaupunginvaltuusto määräsi ¹⁰⁾, että työnvälityslautakuntaan oli puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi valittava 4 jäsentä ja sama määrä varajäseniä.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ valita huoltolautakuntaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaanluettuina 10 jäsentä ja 10 lisäjäsentä sekä yhtä monta varajäsentä ja varalijäsentä.

Kaupunginvaltuusto vahvisti ¹²⁾ lastensuojelulautakunnan jäsenten lukumäärän seitsemäksi ja varajäsenten viideksi, ollen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valittava ensiksi mainittujen joukosta.

Hallitusten ja lautakuntain jäsenten vaali. Kaupungin hallitusten ja lautakuntain puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi, varajäseniksi y.m. valittiin ¹³⁾ seuraavaksi toimikaudeksi alla mainitut henkilöt:

kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan v:ksi 1937: jäseniksi toimistonjohtaja K. Huhtala, toimittaja A. E. Leino ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnberg, sekä varajäseniksi pankinjohtaja A. Linturi, insinööri A. Myrsky ja professori G. von Wendt;

kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajiksi v:ksi 1937: maalari-mestari H. A. Bergström, ylikonemestari R. Forsbom, konttoripäällikkö K. E. Grönlund, rouva E. Hämäläinen, kirjaltaja A. Karvosenoja, seppä

¹⁾ Kvsto 8 p. tammik. 4 §. — ²⁾ S:n 26 p. elok. 17 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 2 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. syysk. 1 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 23 §. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 90. — ⁸⁾ Kvsto 7 p. lokak. 12 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. tammik. 4 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. marrask. 6 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. jouluk. 13 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. jouluk. 10 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. jouluk. 5, 6, 7, 9 ja 10 §.

K. Linnamaa, toimittaja J. Raitio, johtaja S. Salomaa, insinööri B. Svedlin, kansakoulunopettaja J. A. Tarpila, kirjeenkantaja B. Väisänen ja lautatarhantöytäjä J. H. Väättäinen;

kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi v:ksi 1937: tullipäällysmies A. Forsström, työläistarkastaja S. Kurkinen, maalari K. Ollila, rakennusmestari G. Welroos ja insinööri T. Vähäkallio;

kaupunginkassan tarkastusmiehiksi v:ksi 1937: kamreeri V. Hougberg ja konttoristi E. Jokinen sekä varalle pankinvirkailija B. Armfelt ja varastotyöntekijä V. T. Jussila;

taksoituslautakuntaan v:ksi 1937: jäseniksi toimitusjohtaja E. von Bonsdorff, sihteeri B. von Fieandt, talousneuvos A. Haanoja, isännöitsijä L. Hagert, kirjapainonjohtaja A. Josefsson, sähköasentaja E. Kulmala, kirjeidenlajittelija K. W. Lampenius, konttoristi L. Lehto, kutoja O. Leinonen, kirvesmies V. Liljeqvist, verotusvalmistelukunnan puheenjohtaja A. Linturi, johtaja J. Louhivaara, liikkeenhoitaja U. Merilinna, toimitsija L. Metsämäki, liikennetarkastaja H. Mustonen, sähkötyöntekijä T. Mutikainen, kauppaneuvos A. F. Nyman, lautatarhantöytäjä V. A. Puska, konttoripäällikkö G. Pätynen, varatuomari U. Rusk ja hovioikeudenauskultantti W. W. Wirtanen;

tuokijalautakuntaan v:ksi 1937: jäseniksi autonkuljettaja K. Altti, protokollasihteeri G. W. Boijer, varastotyöntekijä V. T. Jussila, ministeri K. Kauppi, ylikamreeri K. M. Lassila, hydrografi T. Olin, eristäjä K. R. Saarnijärvi ja konttoripäällikkö A. M. Winberg;

julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaan v:ksi 1937: jäseniksi professori O. Tarjanne ja työnvälitysneuvoja T. Uski;

majoituslautakuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi muurari K. Kallio, everstiluutnantti G. I. Lydman ja kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio sekä varajäseniksi toimistonjohtaja H. Allenius, autoilija O. Linneo ja johtaja P. Talvela, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kansanpuistojen isännöitsijä Soinio ja varapuheenjohtajaksi everstiluutnantti Lydman;

holhouslautakuntaan v:ksi 1937—40: jäseneksi esittelijäneuvos I. V. Groundstroem;

palolautakuntaan v:ksi 1937: jäseniksi metallityöntekijä Hj. Blomqvist, insinööri E. Lucander, johtaja B. Nybergh, monttööri H. Puukko ja teknologiantohtori Y. Talvitie;

terveydenhoitolautakuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi professori O. von Hellens, toimittaja A. E. Leino, lääketieteenliseniaatti A. Nikula, pankinjohtaja K. F. Nyman, toimistoapulainen M. Salmela-Järvinen ja lääketieteenliseniaatti S. Savonen sekä varajäseniksi lääketieteenliseniaatti E. Anttinen, oikeusneuvosmies K. Furuholm, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius, lääketieteenkandidaatti M. Ryömä, kunnallisen keskustoimiston sihteeri E. J. Waronen ja toimitsija S. Winter;

kaupungin sairaalain hallitukseen v:ksi 1937: jäseniksi professori S. A. Brofeldt, kunnallispormestari L. Ehrnrooth, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger, lääketieteenliseniaatti T. V. Jääskeläinen, professori F. Langenskiöld, rouva A. Lehtokoski, toimittaja A. Pohjanmaa ja lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti, minkä ohessa valittiin puheenjohtajaksi professori Langenskiöld ja varapuheenjohtajaksi tohtori Suolahti;

huoltolautakuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi toimittaja H. Adler, toimistonjohtaja H. Allenius, putkityöntekijä J. Kivistö, insinööri F. Kreander, pastori F. E. Lilja, liikkeenhoitaja U. Merilinna, varatuomari M. Olsson, kirjaltaja R. Paasio, pankinjohtaja V. Sipi ja rakennusmestari G. Welroos,

varajäseniksi kirkkoherranapulainen Th. af Björkstén, tullipäällysmies A. Forsström, konttoristi E. Jokinen, opettaja A. Kallioniemi, varastotyöntekijä S. Laine, johtaja A. Linko, myymälänhoitaja L. Pukander, taloudenhoitaja K. Wilén, merenkulkuneuvos A. Viranko ja pianoteknikko J. Virtanen, lisäjäseniksi johtaja J. Hellsten, filosofianmaisteri E. Korpela, konemestari G. A. Lemström, rouvat M. Paaso ja F. Pietikäinen, teologiantohtori V. Päivänsalo, rouvat S. Saveri ja E. Stolt, esittelijäneuvos A. Vehilä ja rouva E. Östenson sekä varalisäjäseniksi koululääkäri E. Alho, valtion kirjastotoimiston johtaja H. Cannelin, kouluhoitajatar L. Hagan, rouva E. Huttunen, mallipuuseppä T. J. Kuukkanen, insinööri L. B. Liljefors, kivityöntekijä O. Nuutinen, opettaja K. Saltzman, työnjohtaja V. Tuomi ja aluelääkäri L. Wetterstrand, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin insinööri F. Kreander ja varapuheenjohtajaksi kirjaltaja Paasio;

lastensuojelulautakuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi rouva M. Huttunen, päätoimittaja E. Kilpi, toimistoapulainen T. Leivo, oikeusneuvosmies T. Nilsson, kirjanpitäjä B. Tabelle, kirkkoherra P. Virkkunen ja professori A. Ylppö sekä varajäseniksi yllilääkäri P. Heiniö, toimittajat K. Kukkonen ja K.-M. Rydberg, asianajaja R. V. Rönholm ja opettaja K. Saltzman, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin päätoimittaja Kilpi ja varapuheenjohtajaksi kirkkoherra Virkkunen;

lastensuojelulautakunnan alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi rouva M. Huttunen, päätoimittaja E. Kilpi, oikeusneuvosmies T. Nilsson, kirjanpitäjä B. Tabelle, kirkkoherra P. Virkkunen ja professori A. Ylppö;

oikeusaputoimiston johtokuntaan v:ksi 1937: jäseniksi asianajaja N. Aro-nen, oikeusneuvosmies G. Leopold, asianajaja S. T. Mannermaa, varatuomari B. Planting ja asianajaja E. Tulenheimo;

työnvälityslautakuntaan v:ksi 1937—39: puheenjohtajaksi asianajaja E. Tulenheimo, varapuheenjohtajaksi työnjohtaja K. Hiltunen, jäseniksi johtaja W. Korhonen ja rakennusmestari O. Vilamo työnantajain edustajina ja järjestösihteeri L. Mikkonen ja eristäjä K. R. Saarnijärvi työntekijäin edustajina sekä varajäseniksi insinööri V. Hintikka ja kamreeri O. Tiderman työnantajain ja kivityöntekijä T. Bryggari ja pianoteknikko J. Virtanen työntekijäin edustajina;

urheilulautakuntaan v:ksi 1937: jäseniksi kauppatieteidenkandidaatti O. Fellman, puuseppä H. Kangas, lääketieteenlensensiaatit L. Tanner ja U. Tötterman sekä pankinkamreeri T. H. Wilppula;

suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi filosofiankandidaatti S.-K. Kilpi, pankinylikamreeri K. Kivialho, filosofianmaisteri A. E. Lehto, toimittaja P. Lönngren, liittosihteeri P. Railo ja johtaja H. J. Viherjuuri;

ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi järjestösihteeri G. Andersson, toimittaja K.-A. Fagerholm, yliopettaja E. Meinander, lehtori A. Mickwitz, ammattientarkastaja E. Sundbäck ja libristi F. Sundqvist;

suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1937: jäseniksi opettaja A. Kallioniemi, konttoristi P. Kivi, kivityöntekijä O. Nuutinen, liittosihteeri P. Railo, sihteeri K. N. Rauhala ja rovasti J. Waltasaari sekä varajäseniksi rouva A. Lehtokoski ja lehtori B. Malmio;

ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan v:ksi 1937: jäseniksi tullivartija B. Engman, kähertäjä M. Fager, toimittaja K.-A. Fagerholm, arkki-

tehti S. Lagerborg-Stenius, lehtori A. Mickwitz ja toimistopäällikkö G. Modeen sekä varajäseniksi järjestösihteeri G. Andersson ja insinööri H. Leander;

ammattiopetuslaitosten johtokuntaan v:ksi 1937—38: puheenjohtajaksi rehtori M. Sergelius sekä jäseniksi osastonjohtaja J. Ekehom, rouva E. Ivalo, konemestari G. A. Lemström, kirjaltaja I. Mattila, rouva M. Paaso ja teollisuusneuvos P. Pero;

kotitalouslautakuntaan v:ksi 1937: puheenjohtajaksi tarkastaja M. Sillanpää sekä jäseniksi rouvat H. Brander ja H. Gebhard, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. Mutikainen;

lastentarhain johtokuntaan v:ksi 1937: jäseniksi rouva T. Hanemann, lääketieteenlisensiaatti N. Jännes, rouva T. Oksanen, kansakoulunopettaja L. Salovaara, lastentarhanjohtaja S. Siirala, kätilö H. Walta ja kirkkoherra E. Wirén, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kirkkoherra Wirén ja varapuheenjohtajaksi lääketieteenlisensiaatti Jännes;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokuntaan v:ksi 1937—39: jäseniksi pankinkamreeri V. Hougberg ja libristi F. Sundqvist;

kaupunginkirjaston johtokuntaan v:ksi 1937: jäseniksi konttoristi V. Aronen, ylikirjastonhoitaja A. H. Bergholm, toimistopäällikkö G. Modeen, konttoristi E. Peräläinen ja toimistonjohtaja H. Renqvist;

kaupunginmuseon johtokuntaan v:ksi 1937: jäseniksi professori A. Hämäläinen, intendenti T. Stjernschantz ja professori V. Voionmaa;

musiikkilautakuntaan v:ksi 1937: jäseniksi rouva E. von Frenckell, vaatturi T. Hiekkaranta, kirjaltaja S. Leino, laulunopettaja A. Maasalo, johtaja H. Ramsay, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti ja asianajaja T. Swentorzetski, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin tohtori Suolahti;

kiinteistölautakuntaan v:ksi 1937: puheenjohtajaksi toimistonjohtaja Y. Harvia sekä jäseniksi rakennusmestari P. Astikainen, veturinkuljettaja F. B. Gröndahl, johtaja J. Hellsten, toimistonjohtaja K. Huhtala, varatuomari R. G. Kallia, johtaja T. Salmio, insinööri E. von Schantz ja työnvälitysneuvoja T. Uski;

yleisten töiden lautakuntaan v:ksi 1937: puheenjohtajaksi toimittaja E. Huttunen sekä jäseniksi pankinjohtaja T. Grotenfelt, johtaja B. Nybergh, sähkötyöntekijä O. Oksanen, professori O. Tarjanne ja insinööri T. R. Vähäkallio;

puhtaanapitolautakuntaan v:ksi 1937: puheenjohtajaksi toimittaja A. A. Aalto sekä jäseniksi johtaja J. Hellsten, seppä K. Kaukonen, pankinjohtaja A. Linturi, pankinvirkailija A. E. Monnberg, teknologiantohtori Y. Talvitie ja valaja A. Valta;

satamalautakuntaan v:ksi 1937: puheenjohtajaksi kauppaneuvos I. Lindfors sekä jäseniksi vahtimestari U. Ilmanen, filosofiantohtori P. Korpisaari, sähkötyöntekijä K. Laakso, asianajaja G. Norrmén, vuorineuvos K. A. Paloheimo ja johtaja H. Ramsay;

teurastamolautakuntaan v:ksi 1937: puheenjohtajaksi kauppaneuvos S. A. Harima sekä jäseniksi kaupungineläinlääkäri W. Ehrström, toimittaja A. E. Leino, osastonjohtaja F. Moisala ja pankinvirkailija A. E. Monnberg; sekä

kaupungin teknillisten laitosten hallitukseen v:ksi 1937: jäseniksi toimitsija E. Aittola, seppä Y. Salo, insinöörit E. von Schantz ja E. Schröder sekä professori B. Wuolle, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Wuolle ja varapuheenjohtajaksi seppä Salo.

Asutuslautakuntaan valittiin ¹⁾ v:n 1939 loppuun kestäväksi toimikaudeksi varsinaisiksi jäseniksi agronomi R. Karlsson, toimittaja H. Lehti, agronomi C. Neovius ja varatuomari M. Olsson sekä varalle kivityöntekijä T. Bryggari, liittosihteeri K. Harvala, asianajaja G. Norrmén ja pankinjohtaja V. Sipi.

Kunnallisen keskusvaalilautakunnan ja kunnallisten vaalilautakuntain jäsenten vaali. Kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ kunnalliseen keskusvaalilautakuntaan puheenjohtajan, neljä jäsentä ja neljä varajäsentä, kaupungin kunnallisvaalien 52 vaalilautakuntaan puheenjohtajan, kaksi jäsentä ja kolme varajäsentä kuhunkin ja varapuheenjohtajan sekä keskusvaalilautakunnan että kunkin vaalilautakunnan varsinaisten jäsenten keskuudesta. Eräiden edesmenneiden, estyneiden y.m. vaalilautakuntiin valittujen paikoin täyttämiseksi toimitettiin ³⁾ sittemmin täydennysvaalit.

Jäsenten valitseminen Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakuntaan. Kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakunnan varsinaisiksi jäseniksi rahatoimenjohtaja J. Helon ja yliopistonaktuaari A. Sallménin sekä varajäseneksi varatuomari J. Malmströmin.

Jäsenten valitseminen Helsingin tulo- ja omaisuusverolautakuntaan. Uudenmaan läänin maaherran määrättyä Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenmäärän seuraavaksi toimikaudeksi puheenjohtajaa lukuunottamatta kahdeksaksi kaupunginvaltuusto valitsi ⁵⁾ omasta puolestaan mainitun lautakunnan varsinaisiksi jäseniksi asiamies V. Ahteen, sihteeri B. von Fieandtin, kirjaltaja A. Karvosenojan ja johtaja J. Louhivaaran sekä varajäseniksi varastomies N. Lehdon, konttoripäällikkö G. Pätysen, asessori E. Stigzeliuksen ja asiamies M. Tammilehdon.

Jäsenten valitseminen yksityisten laitosten hallituksiin. Alla mainittujen laitosten hallituksiin y.m. valittiin ⁶⁾ seuraavat henkilöt:

taideteollisuuskeskuskoulun johtokunnan jäseniksi v:ksi 1937 arkkitehti V. Jung ja toimittaja Y. Räisänen sekä varajäseniksi ylijohtaja Y. Sadeniemi ja rouva E. Sinervo-Ryömä;

Helsingin teollisuuskoulun johtokunnan jäseniksi v:ksi 1937—39 rakennusmestari P. Astikainen, yli-insinööri H. A. Malmi, rakennusmestari K. A. Nyberg ja työnvälitysneuvoja T. Uski;

kauppakorkeakoulun hallituksen jäseneksi v:ksi 1937—39 rahatoimenjohtaja J. Helo;

Suomen liikemiesten kauppaopiston johtokunnan jäseneksi v:ksi 1937—39 vuorineuvos K. A. Paloheimo;

yhteiskunnallisen korkeakoulun hallituksen jäseneksi v:ksi 1937—39 johtaja Y. Harvia ja varajäseneksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J.W. Keto; sekä

Sailors Homen hallituksen jäseneksi v:ksi 1937—39 kamreeri V. Hougberg ja varajäseneksi toimistonjohtaja H. Allenius sekä tilintarkastajaksi osastopäällikkö J. Ekebom ja tämän varamieheksi pankinvirkailija A. E. Monnberg.

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Jäseniksi Helsingin yhteislyseon ja Lapinpuiston yhteislyseon vanhempainneuvostoon valittiin ⁷⁾ elokuun 31 p:nä päättyväksi toimikaudeksi edesmenneiden kouluneuvos O. Rauhamaan

¹⁾ Kvsto 11 p. marrask. 2 §; vrt. myös tämän kert. s. 91. — ²⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 7 §. — ³⁾ S:n 11 p. marrask. 29 § ja 2 p. jouluk. 34 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. maalisk. 2 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 8 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. jouluk. 5 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 35 §.

ja isännöitsijä K. V. Kaarnan sijalle agronomi E. Sihvola ja toimittaja Y. Kaarne.

Uudenmaan läänin maaherran kehoituksesta kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ Helsingin 24 suomenkieliselle ja 13 ruotsinkieliselle oppikoululle sekä Helsingin venäläiselle lyseolle, Pyhän Maarian koululle, Saksalaiselle koululle ja Judiska samskolan i Helsingfors nimiselle oppilaitokselle viisijäsenisen vanhempien neuvoston kullekin kolmeksi vuodeksi, koska entisten vanhempien neuvostojen toimikausi päättyi elokuun 31 p:nä.

Helsingin venäläisen lyseon ²⁾ sekä Helsingin V yhteiskoulun ³⁾ vanhempien neuvostojen eräiden sittemmin kuolleiden jäsenten tilalle valittiin myöhemmin uudet.

Kaupungin edustajat. Kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ kolmivuotiskaudeksi 1937—39 kaupungin edustajaksi Mjölballstadin parantolan liittovaltuustoon ensimmäisen kaupunginlääkäriin F. Hisingerin ja varalle lääketieteenlääkäriksi U. E. Töttermanin.

Kaupungin edustajaksi Tempeliaukion kirkon suunnittelua varten julistettavaksi päätetyn uuden yleisen piirustuskilpailun palkintolautakuntaan valittiin ⁵⁾ kaupunginjohtaja A. Tulenheimo.

Mankala fors ab. Muutamat Iitin kuntalaiset olivat ryhtyneet tieyhteyden aikaansaamiseksi Mankalan koskilta Heinolan—Mikkelin maantielle ja Vuolenkoskella olevaan myllylaitokseen kylätien rakentamiseen Mankalan kylätieltä Kalaksuen kylätielle, jolloin tietä varten tarvittaisiin eräästä Mankala fors ab:n omistaman tilan suopalstasta n. 1,050 m²:n suuruinen alue. Asiasta päättämään koolle kutsuttavaan ylimääräiseen yhtiökokoukseen kaupunginhallitus oli valtuuttanut ⁶⁾ edustajakseen teknillisen johtajan E. Moringin kehoituksin äänestää mainitun tiealueen korvauksettoman luovutuksen puolesta, minkä toimenpiteen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾.

Kutsu olympialaisten kisain järjestämiseksi Suomeen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁸⁾ kaupunginhallituksen kaupungin nimessä antamaan julkisen kutsun olympialaisten kisain järjestämiseksi v. 1940 Helsinkiin, jolloin kutsusta tuli ilmetä myöskin valtion olevan sen takana.

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 11 § ja 26 p. elok. 38 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 10 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 25 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. lokak. 9 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 9 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 102. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. elok. 24 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 7 §.

II. Kaupunginhallitus.

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat kaupunginjohtaja ylipormestari A. Tulenheimo sekä apulaiskaupunginjohtajat rahatoimenjohtaja filosofiantohtori lakitieteenkandidaatti J. Helo, kiinteistöjohtaja insinööri E. von Frenckell, teknillinen johtaja insinööri E. Moring sekä sosiaali- ja opetusasiain johtaja filosofianmaisteri J. W. Keto samoin kuin kaupunginvaltuuston v:ksi 1936 valitsemat jäsenet apulaistullitarkastaja O. Johansson, filosofiantohtori B. Nybergh, pankinjohtaja E. Hj. Rydman, toimittaja Y. Räisänen, sähkötekniikko V. V. Salovaara, toimittaja C. Sundström, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti, asianajaja E. Tulenheimo ja rakennusmestari I. W. Udd.

Kaupunginkanslia ¹⁾. Kaupunginsihteerinä toimi filosofianmaisteri K. Rein sekä kansliasihteerinä filosofianmaisterit A. Danielson ja G. Brotherus sekä varatuomarit A. Blomberg, E. Mantere ja J. Ståhlberg. Kirjajana toimi neiti I. Heikel. Kaupunginkanslian henkilökuntaan kuului sitä paitsi viisi vakinaista ja yksi ylimääräinen kanslisti. Painatustöiden valvojana oli ent. kirjapainonjohtaja T. Artman, jolla oli kaksi apulaista.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston henkilökunnan muodostivat kaupunginlakimies, molempain oikeuksien kandidaatti E. Cavonius, ja asiamies, varatuomari V. Merivirta, sekä kaksi konttoriapulaista.

Kokoukset. Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 62 ja sen yleisjaostolla 53 kokousta. Pöytäkirjain yhteenlaskettu pykäläluku oli 6,027; siitä hallituksen yleisten kokousten 2,415 ja sen yleisjaoston 3,612, joista viimeksi mainituista verotusasioita koski 2,442. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 1,496, siitä 771 verotusasiakirjeitä.

Kaupunginhallituksen vuoden varrella käsittelemistä asioista mainitaan tässä seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kiinteän omaisuuden hankintaa, luovutusta ja käyttöoikeutta koskevat kysymykset.

Unioninkadun talon ja tontin n:o 2 ost. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ Unioninkadun talon ja tontin n:o 2 ostoa koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ nojalla laaditun mainitun kiinteistön kauppakirjan. Sen mukaan vastaanotto oli tapahtuva heinäkuun 1 p:nä, mihin päivään saakka myyjät saivat nostaa talon vuokrat sekä vastasivat sen menoista ja Suomen kiinteistöpankin 35,783:05 markan suuruisen kiinnityslainan koroista; kauppa-

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 212. — ²⁾ Khs 11 p. kesäk. 1,179 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 13, 67 72.

hinnan jälellä oleva osa suoritettiin käteisellä ja sille osalle tästä määrästä, joka kaupantekotilaisuudessa käytettiin Suomen käsityöläisosakepankin 1,100,000 markan suuruisen kiinnityslainan suorittamiseen, laskettiin kaupungin hyväksi 5 %:n korko kaupanteko- ja vastaanottopäivän väliseltä ajalta. Kiinteistölautakuntaa päätettiin kehoittaa ottamaan mainittu kiinteistö hoitoonsa vastaanottopäivänä.

Tervalammen kartanon osto. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾ eräin pienin lisäyksin kaupunginlakimiehen ehdotuksen Tervalammen kartanon kauppa-kirjaksi. Rahatoimenjohtajaa kehoitettiin anomaan valtionapua kyseisen kartanon ostamisesta aiheutuviin menoihin.

Magnuskärr. Kaupunginhallituksen asiamies V. Merivirta valtuutettiin ²⁾ toimitettavassa pakkohuutokaupassa huutamaan kaupungille Helsingin pitäjän Kaarelan kylässä oleva Magnuskärr niminen asutustila hintaan 300,000 markan hinnasta kaikki kulut mukaanluettuina. Osto kuitenkin raukesi ³⁾, koska huutokauppatilaisuudessa tehtiin mainitun määrän ylittäviä tarjouksia.

Degerön eräitä tiloja koskeva myyntitarjous. Konsuli V. Hovingin tehtyä kaupungille Stansvik ja Hälvik-Häkansvik II ja III nimisiä tiloja sekä Uppbyn tilaan kuuluvaa vesialuetta koskevat myyntitarjoukset kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ vastauksena ilmoittaa odottavansa 3 %:n obligatioissa tapahtuvaan kauppahinnan suoritukseen perustuvaa myyntitarjousta.

Tilusvaihtoja koskevat kysymykset. Valtion ja kaupungin välillä kesäkuun 21 p:nä 1928 tehdyn tilusvaihdon ⁵⁾ johdosta oli kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö kehoittanut rautatiehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin eräiden kaupungin tällöin luovuttamien alueiden liittämiseksi valtionrautateiden alueeseen. Kyseiset alueet käsittivät kaupungin alueesta 40.8299 ha, Huopalahden kunnan Stenbackan tilasta RN5² 3.3577 ha, Lill-Böhlen tilasta RN4⁴ 6.8308 ha ja Ut-Grejuksen tilasta RN3¹ 2.9370 ha, Oulunkylän kunnan Kottbyn tilasta RN1²⁰ 4.0109 ha ja Nybondaksen tilasta RN5¹ 0.0150 ha sekä X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 252 olevan 0.1270 ha:n suuruisen tontti-alueen n:o 19. Tehtyjen anomusten johdosta Uudenmaan läänin maaherra määräsi mainitut alueet pakkolunastuksella luovutettaviksi valtiolle ja liitettäväksi valtionrautateiden alueeseen, mikä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Valtion ja kaupungin välistä tilusvaihtoa ⁷⁾, jossa kaupunki m.m. saisi keskusvankilan alueesta Hämeentien leventämiseen tarvittavan maakaistaleen, koskevan sopimusehdotuksen kaupunginhallitus puolestaan päätti ⁸⁾ hyväksyä, vaikkakin toimitetussa tontinmittauksessa oli käynyt ilmi kaupungille luovutettavan alueen pinta-alan jäävän vain 384.5 m²:ksi aikaisemmin mainitun 415 m²:n asemesta; kiinteistölautakuntaa päätettiin kehoittaa laadituttamaan siitä aiheutuvat asemakaavan muutosehdotukset. Touko-kuun 6 p:nä tehdyn tilusvaihtosopimuksen mukaisesti vaihdettujen alueiden omistus- ja hallintaoikeus siirtyi sopimuspuolille heti kun sopimus oli allekirjoitettu, kuitenkin niin, että keskusvankila-alueen osa siirtyi kaupungin haltuun heti kun alueen raja-aita oli siirretty ja että se luovutettava osa keskusvankilan alueesta, joka oli Ryska välgörenhetsföreningen i Finland nimisellä yhdistyksellä vuokralla, siirtyi kaupungin hallintaan sitten kun valtio oli joko sopimustietä vapauttanut sen mainitun yhdistyksen nautin-

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 349 § ja 5 p. maalisk. 456 §; vrt. tämän kert. s. 14. — ²⁾ Khs 20 p. helmik. 358 §; vrt. tämän kert. s. 13. — ³⁾ Khs 2 p. huhtik. 670 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. lokak. 1,778 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 20 sekä v:n 1928 kert. s. 5. — ⁶⁾ Khs 9 p. huhtik. 704. §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1935 kert.s. 11. — ⁸⁾ Khs 30 p. huhitk. 837§.

nasta tai, jos pakkolunastusmenettely osoittautui tarpeelliseksi, suorittanut siitä aiheutuvat pakkolunastuskustannukset, ja tuli valtion kahden kuukauden kuluessa tästä päivästä lukien ryhtyä pakkolunastustoimenpiteisiin ellei yhdistys sitä ennen ollut alueesta luopunut. Kiinteistölautakunta ilmoitti sittemmin edellä mainitun yhdistyksen luopuneen Hämeentien leventämistä varten tarvittavasta alueesta ja keskusvankilan johtajan suostuneen ryhtymään aidan muuttamiseen. Oikeastaan olisi kyseinen kaistale, joka sijaitsi vahvistetun asemakaavan ulkopuolella, ollut erotettava pakkolunastustoimituksella, mutta tämä toimenpide voitiin lykätä tuonnemmaksi ja jättää omistusoikeus sopimuksen varaan kunnes asemakaava oli vahvistettu, jolloin pakkolunastuslupaa ei enää tarvinnut pyytää. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ pöytäkirjanotteella ilmoittaa kiinteistölautakunnalle, että puheena olevaa leventämistä varten pakkolunastettavan alueen sopimuksen mukaiset erottamistoimenpiteet saatiin lykätä siksi kuin alueen asemakaava oli vahvistettu.

Kaupungingeodeetin ilmoittettua kaupungin Oulunkylässä olevan Petakosen tilan sekä Kottbyn tilan n:o 161 omistajain kanssa tekemien tilusvaihtosopimusten²⁾ toteuttamisen suhteen edellisestä tilasta tarvittavan alueen todellisuudessa tulevan olemaan n. 165 m² ja jälkimmäisestä tarvittavan alueen n. 186 m² tilusvaihtosopimuskirjassa edellytettyä pinta-alaa suuremman, kaupunginhallitus päätti³⁾ ilmoittaa kaupungingeodeetille, että mainittujen tilain omistajille vastikkeeksi tulevien palstain pinta-aloja saatiin korvaukseksi suurentaa edellä mainittuja pinta-aloja vastaavilla määrillä.

Tehdaskorttelia n:o 296 a koskeva sopimus. Kaupunginhallitus hyväksyi⁴⁾ asiamiesosastonsa laatiman ehdotuksen kaupungin sekä Kiinteistö oy. Hakaniemenkatu 1:n ja Hakaniemenkatu 3 oy:n väliseksi sopimukseksi tehdaskorttelin n:o 296 a järjestämisestä.

Varatuomari V. Merivirta valtuutettiin⁴⁾ edustamaan kaupunkia Ab. Sörnässtrand nimisen osakeyhtiön yhtiökokouksessa, jossa puheena olevassa yhteydessä toimitettavaa tilusvaihtoa⁵⁾ koskeva sopimus hyväksyttäisiin.

Kirkkotontin luovuttaminen Temppelelta. Merkittiin⁶⁾ tiedoksi kaupungin evankelis-luterilaisten seurakuntain kirkkovaltuuston ilmoitus, että se oli toukokuun 11 p:nä puolestaan päättänyt hyväksyä kirkkotontin luovuttamiselle Temppelelta asetettavat luovutus ehdot.

Turuntien tontin n:o 62 myynti. Merkittiin⁷⁾ tiedoksi Pohjoismaiden yhdyspankki oy:n ilmoitus, että se ei voinut käyttää hyväkseen kaupunginvaltuuston sille suomaa etuoikeutta Turuntien tontin n:o 62 oston.

Tiealueen luovuttaminen Mankalan koskitilasta. Teknillinen johtaja E. Moring valtuutettiin⁸⁾ edustamaan kaupunkia siinä Mankala fors ab. nimisen yhtiön koolle kutsuttavassa ylimääräisessä yhtiökokouksessa, jonka tuli päättää mahdollisesta yhtiölle kuuluvan maa-alueen luovuttamisesta ilmaiseksi kylätien rakentamista varten Mankalan kylätieltä yhtiön maa-alueen poikki Kalaksuen kylätielle, kehoituksin äänestää tiealueen korvauksettoman luovutuksen puolesta. Toimenpide oli alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Tiealueiden erottaminen. Kaupunginlakimiehelle annettiin⁹⁾ toimeksi ryhtyä toimenpiteisiin Jorvaksen tien Lauttasaaren alueella olevan osan erottamiseksi.

¹⁾ Khs 17 p. jouluk. 2,355 §. — ²⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 12—13. — ³⁾ Khs 29 p. lokak. 2,001 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. lokak. 1,879 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 6. — ⁶⁾ Khs 28 p. toukok. 1,080 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. tammik. 15 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 15. — ⁸⁾ Khs 6 p. elok. 1,417 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. marrask. 2,066 §.

Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin¹⁾ ryhtymään toimenpiteisiin Viikin—Herttoniemen ja Herttoniemen—Puodinkylän tiealueita varten tarvittavien maa-alueiden erottamiseksi.

Sonabyn alueen n:o 23 erottaminen. Kaupunginhallitus suostui²⁾ rouva M. Öllerin anomukseen, että hänen miehensä insinööri T. Öllerin Pukimäellä olevasta Sonabyn tilasta ostama alue n:o 23 saatiin lohkomalla erottaa itsenäiseksi tilaksi edellytyksin, että hakija suoritti kaikki erottamistoimituksesta aiheutuvat kustannukset.

Övergård Reimars. Kaupunginhallitus päätti³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa ottamaan hallintaansa kaupungin omistaman Helsingin pitäjän Talin kylässä olevan Reimarsin perintötalon n:o 3 Övergård Reimars nimisen alueen RN3¹, jonka vuokraoikeus hiljattain pakkohuutokaupassa oli lunastettu kaupungille.

Kammion sairaskoti. Ab. Kammio sjukhem oy:n anottua sen ja kaupungin välisen, eräitä korttelin n:o 478 tontteja koskevan kauppakirjan⁴⁾ mukaisesti saada lunastaa samassa korttelissa olevat Ruusulankadun tontin n:o 8 ja Töölönkadun tontin n:o 35, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ palauttaa asian kiinteistölautakunnalle sen seikan selvittämiseksi, eikä olisi mahdollista saada aikaan sopimusta, jolla vallitsevaa vuokratilaa jatkettaisiin ja yhtiölle myönnettäisiin uusi puheena olevien tonttien lunastamisen määräaika, jota määrätessä olisi otettava huomioon se todennäköinen aika, jona alueella edelleen ylläpidettään sairaalaa.

Helsingin golfklubin anottua eräitä Talin kartanon alueita koskevan vuokrasuhteensa järjestämistä kaupunginhallitus päätti⁶⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa purkamaan mainitun yhdistyksen kanssa tehdyn vanhan vuokrasopimuksen joulukuun 31 p:stä 1935 lukien sekä vuokraamaan sille sen edellä mainitusta kartanosta pyytämän alueen ynnä rakennukset 20,000 markan vuosivuokrasta tammikuun 1 p:stä 1936 lukien ja muuten kiinteistölautakunnan harkitsemin ehdoin.

Arkadiankadun katukahvila. Kiinteistölautakunta oikeutettiin⁷⁾ kuten edellisenäkin kesänä vuokraamaan Helsingin osuuskaupalle katukahvilaa varten Osuuskassojen keskuslainarahasto oy:n Arkadiankadun varrella omistaman talon edustalla oleva n. 220 m²:n suuruinen nurmikkoalue v:n 1936 toukokuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseksi ajaksi 3,000 markan vuokrasta ja muuten entisin ehdoin; alueen kunnostamistyöt saatiin kuitenkin alkaa jo huhtikuun 15 p:nä.

Hiilisataman korttelin n:o 761 vuokralleanto. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ ilmoittaa satamalautakunnalle, ettei sillä puolestaan ollut mitään muistuttamista lautakunnan päätöstä vastaan vuokrata korttelin n:o 761 valmistuneen 2,750 m²:n suuruisen alueen Helsingin makasiini oy:lle 12 markan vuosivuokrasta m²:ltä 6 kuukauden irtisanomisajoin, aikoen lautakunta kyseisen korttelin jälellä olevan osan v. 1937 valmistuttua tehdä esityksen koko korttelin vuokraamisesta yhtiölle. Samalla hyväksyttiin Helsingin makasiini oy:n alivuokralaiset, Asunto-osakeyhtiöitten polttoaineosuuskunta ja Oy. Victor Ek, luovutettujen hiilialueiden käyttäjiksi.

Tervalampi. Köyhäinhuoltolautakuntaa kehoitettiin⁹⁾ tekemään kaupun-

¹⁾ Khs 5 p. maalisk. 475 §. — ²⁾ S:n 22 p. lokak. 1,952 §. — ³⁾ S:n 3 p. syysk. 1,558 §; vrt. myös tämän kert. s. 20. — ⁴⁾ Ks. v:n 1919 kert. s. 16. — ⁵⁾ Khs 23 p. huhtik. 786 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. maalisk. 472 §; ks. myös tämän kert. s. 224. — ⁷⁾ Khs 9 p. huhtik. 701 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 90. — ⁸⁾ Khs 29 p. lokak. 2,009 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. lokak. 1,846; ks. myös tämän kert. s. 20.

ginvaltuuston päättämä Tervalammen tilan erästä aluetta koskeva vuokrasopimus Vihdinseudun osuusliikkeen kanssa.

Kortteli n:o 498. Korttelin n:o 498 vuokraajain kanssa käytyjen neuvottelujen päätyttyä siihen, että C. F. Spennertin kuolinpesä ja sen alivuokralaiset, Helsingin autokorjaamo oy. ja Veljekset Saarion insinööritoimisto oy., sitoutuivat luopumaan vuokraoikeuksistaan kaksi ensinmainittua helmikuun 1 p:nä ja viimeksi mainittu saman kuukauden 15 p:nä vastaavasti 45,000, 32,000 ja 50,000 markan suuruisesta korvauksesta kaupunginhallitus päätti¹⁾ kehoittaa rakennustoimistoa suorittamaan mainitut määrät asianomaisille lähtöpäivinä edellytyksin, että alueella olevat rakennukset silloin oli luovutettu kaupungille.

Eteläsataman telakka-alue. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin²⁾ viipymättä irtisanomaan Eteläsataman laivatelakka-alueetta koskevat Helsingin laivatelakka oy:n ja Suomen höyrylaiva oy:n kanssa tehdyt vuokrasopimukset.

Vuokrasopimuksen purkamisen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin³⁾ purkamaan rouva S. Niemimäelle Haagan kauppalassa olevasta Korpaksen tilasta vuokrattua aluetta koskeva vuokrasopimus helmikuun 6 p:stä 1936 lukien ja rahatoimistoa kehoitettiin peruuttamaan kertomusvuoden vuokraveloitus.

Helsingfors slaktinrättning ab. Kaupunginhallituksen asiamiesosaston vaadittua raastuvanoikeudessa otsakkeessa mainitun yhtiön velvoittamista suorittamaan korvausta kaupungille siitä, että yhtiö vuokra-ajan päätyttyä oli käyttänyt entistä teurastuslaitosaluetta muihin kuin teurastustarkoituksiin, raastuvanoikeus huhtikuun 22 p:nä velvoitti yhtiön suorittamaan kaupungille korvausta alueen käyttämisestä 7 markkaa m²:ltä vuodessa eli syyskuun 18 p:n 1933 ja syyskuun 18 p:n 1935 väliseltä ajalta yhteensä 176,260 markkaa 5 %:n koroin haastepäivästä sekä korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut 1,700 markalla. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ kuitenkin pysyä esittämässään vaatimuksessa saada korvausta 10 markkaa m²:ltä sekä kehoittaa asiamiesosastoa hakemaan hovioikeudessa muutosta raastuvanoikeuden päätökseen.

Vesialueen luvaton käyttö. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ kehoittaa kaupunginlakimiestä vaatimaan Sörnäs ab. nimiseltä yhtiöltä, joka kaupungin suostumuksetta oli käyttänyt Kulosaarenkadun päätekohtan pohjoispuolella olevaa vesialuetta, vuotuista vuokraa 10,000 markkaa korkoineen tammikuun 1 p:stä 1925 lukien siksi kuin alue luovutettiin kaupungin vapaaseen hallintaan, minkä ohessa yhtiötä päätettiin kehoittaa poistamaan puheena alueelle asettamansa paalut sekä luovuttamaan vesialue takaisin kaupungille.

Vuokramaksujen palauttaminen. Oy. Nobel Standard Suomessa nimiselle yhtiölle It. Pihlajasaarelta vuokratusta n.s. ruutikellarialueesta kesäkuun 21 p:n 1928 ja lokakuun 1 p:n 1936 väliseltä ajalta kannettu valtiolle kuuluva vuokra, 2,053: 35 markkaa, päätettiin⁶⁾ suorittaa puolustusministeriölle. Tarvittavat varat myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Rahatoimistoa kehoitettiin⁷⁾ palauttamaan Oy. Helsingin kansan-

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 221 §. — ²⁾ S:n 12 p. marrask. 2,115 §. — ³⁾ S:n 9 p. huhtik. 702 §.—⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 806 §; vrt. v:n 1935 kert. s. 92.—⁵⁾ Khs 12 p. maalisk. 544 §—⁶⁾ Khs jsto 25 p. helmik. 3,232 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,159 §.

asunnot nimiselle yhtiölle se 5,650 markan suuruinen vuokramaksu, jonka mainittu yhtiö oli suorittanut kaupungille n. 2,700 m²:n suuruisesta osasta Käpylän korttelia n:o 825 toukokuun 15 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseltä ajalta.

Vuokramaksun vahvistaminen. Ikopal oy:n vuokraaman Hernesaaren alueen n:o 6 vuokramaksu päätettiin ¹⁾ kertomusvuodeksi vahvistaa 33,500 markaksi.

Aitaamisoikeuden y.m. myöntäminen. Oy. Rakennusurakoitsija oli anonut saada aidata mahdollisimman suuren alan Oy. Oravamäen omistaman Vuorikadun tontin n:o 22 perälle rakennettavan talon rajalla sijaitsevasta osasta Kaisaniemen puistoa sekä toimenpiteisiin ryhtymistä mainitun tontin ääreisen kallion poistamiseksi. Tällöin kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää pyydetyn aitaamisoikeuden ehdoin, että rakennustoimisto määräsi aitauksen alaisen alueen rajat, sekä että anojayhtiö noudatti rakennuspaikkain aitaamisesta voimassa olevia yleisiä määräyksiä, korvasi alueen luovuttamisesta mahdollisesti koituvat vahingot ja suoritti aitaamisoikeudesta kaupungille korvauksen katualueen aitaamisesta voimassa olevin perustein.

Sittemmin kaupunginhallitus oikeutti ³⁾ Oy. Oravamäen louhimaan pois edellä mainitun kallion ehdoin, että työ suoritettiin rakennustoimiston annettavien tarkempien ohjeiden mukaisesti sekä että yhtiö järjesti entiseen kuntoonsa paikalla olevat pensaas ja nurmikon ja korvasi mahdolliset vahingot.

Täytemaan vastaanottaminen. Kaupunginvaltuuston muutettua ⁴⁾ tehdaskorttelin n:o 296 a asuntokortteliksi kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa rakennustoimistoa osoittamaan korttelista louhittua kiveä varten kaatopaikat Eläintarhanlahden rannalta sekä esittää tontin omistajille toivomuksen, että töissä käytettiin Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavia työntekijöitä mahdollisimman suuressa määrin.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esityksen täytemaan vastaanottamisesta Eläintarhanlahteen laaditun piirustuksen mukaisesti.

Oulunkylän perunasyöpäalue. Maatalouskoelaitoksen kasvitautiasaston v.a. johtaja professori J. I. Liro oli Uudenmaan läänin maaherralle jättämässään kirjelmässä väittänyt Helsingin kaupungin vastoin kasvinsuojeluviranomaisten nimenomaista kieltoa käännättäneen erään Helsingin pitäjän Malmin kylässä omistamansa perunasyöpäalueen, ja pyytänyt että maaherra tutkituttaisi asian ja velvoittaisi rikkomuksesta vastuussa olevan tai olevat omalla kustannuksellaan ja kasvinsuojeluviranomaisten määräysten mukaisesti ensi tilassa aitaamaan alueen ja saattamaan sen heinäkasvuun. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ annettavassa selityksessään esittää, ettei edellä mainittu kirjelmä antaisi toimenpiteen aihetta kaupunkia tai sen viranomaisia vastaan siihen katsoen, etteivät asianomaiset viranomaiset olleet tarkasti merkinneet ja aidanneet puheena olevaa syöpäaluetta eivätkä selvästi sitä siksi julistaneet, ja ettei kiinteistötoimiston maatalousosaston virkailijain ja kasvinsuojeluviranomaisten välillä vastoin professori Liron väitettä milloinkaan ollut ollut puhuttakaan kyseisen alueen kynnöstä, sekä huomauttaa, että syövän torjumistoimenpiteet yleensä oli suoritettava val-

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 373 §. — ²⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,312 §. — ³⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,367 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 6. — ⁵⁾ Khs 9 p. huhtik. 708 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. lokak. 1,954 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. tammik. 210 §.

tion kustannuksella. Samalla kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kaupungin ryhtyvän kaikkiin lain määräämiin toimenpiteisiin heti saatuaan tarkalleen tietää, mitkä alueet on julistettu perunasyövän saastuttamiksi.

Yhteisen palomuurin rakentaminen kahdelle tontille. Herra C. E. Schröderin anottua saada rakentaa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 516 omistamalleen tontille n:o 76 rakennettavan talon 60 sm:n vahvuiseksi suunnitellun palomuurin puoliksi mainitulle tontille ja puoliksi kaupungin omistamille saman korttelin tonteille n:ot 7 a ja 13 kaupunginhallitus päätti¹⁾ puolestaan väliaikaisesti myöntyä anomukseen sekä alistaa sen kaupunginvaltuuston lopullisesti ratkaistavaksi.

Ikkuna-aukkojen y.m. avaaminen. Kaupungin tonttikirjaan tehtävää merkintää varten kaupunginhallitus päätti²⁾ asianomaisten tonttien omistajan, kaupungin, puolesta antaa suostumuksensa siihen, että Sofiankadun talon n:o 4 palomuriin ja poliisilaitoksen kirjapainon huoneistoon rakennettiin kumpaankin ikkuna sekä virastotalosta käytävä maistraatin talon pihamaalle päin.

Helsingin V yhteiskoulu³⁾. Sitä koskevan tiedustelun johdosta päätettiin⁴⁾ ilmoittaa Helsingin V yhteiskoulun talo oy:lle, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään muistutettavaa Apollonkadun tontin n:o 11 louhintatöiden aloittamista ja rakennusluvan myöntämistä vastaan, vaikkakaan tonttia koskevaa kaupunkikirjaa ei vielä ollut allekirjoitettu.

Kaupungin puistojen y.m. käyttöoikeuksia myönnettiin⁵⁾ eräin ehdoin 13 eri tapauksessa.

Kalasumppualusten viipyminen Eteläsataman myyntipaikoilla. Merkittiin⁶⁾ tiedoksi terveydenhoitolautakunnan ilmoitus antamastaan suostumuksesta eräiden kalasumppualusten laivurien anomukseen saada läpi vuorokauden viipyä satamalautakunnan määräämillä myyntipaikoilla Eteläsatamassa, ollen lupa voimassa ainoastaan toukokuun 1 p:ään 1937.

Yksityisen pukusuojan pito Kaisaniemessä. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa laatimaan Helsingin luistelijat nimisen yhdistyksen kanssa sopimuksen, jonka mukaan se saisi pitää pukusuojansa Kaisaniemessä huhtikuun 15 p:ään 1937 saakka 100 markan vuokrasta ja ehdoin, että sitä sai maksutta käyttää siksi kuin kaupungin alueelle rakennettava pukusuoja valmistui, sekä että kyseinen suoja korvauksetta lankesi kaupungille ellei sitä poistettu viimeistään edellä mainittuna päivänä.

Tanssilavan pystyttäminen Kaivohuoneen edustalle. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ sallia Nyländska jaktklubben nimisen yhdistyksen heinäkuun 10 p:nä pystyttää Kaivohuoneen edustalla olevalle aukiolle väliaikaisen tanssilavan sekä eristää aikaisemmin kesäteatteria varten varattuna olleen alueen ehdoin, että lava rakennettiin rakennustoimiston ja kaupunginpuutarhurin tarkempien ohjeiden mukaisesti ja että yhdistys vastasi kaikista puistolle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Haulikkoampumarata-alueen vuokralleantoa koskeva Jakttskytteklubben nimisen yhdistyksen anomus ei antanut⁹⁾ kaupunginhallitukselle aihetta

1) Khs 9 p. heinäk. 1,339 §; ks. myös tämän kert. s. 23. — 2) Khs 6 p. elok. 1,408 §. — 3) Ks. myös tämän kert. s. 18. — 4) Khs 26 p. maalisk. 615 §. — 5) S:n 23 p. huhtik. 789 §, 30 p. huhtik. 838 ja 839 §, 7 p. toukok. 904 ja 907 §, 28 p. toukok. 1,075 §, 4 p. kesäk. 1,124 §, 11 p. kesäk. 1,189 §, 25 p. kesäk. 1,257 §, 9 p. heinäk. 1,337 §, 27 p. elok. 1,536 ja 1,537 §, 17 p. syysk. 1,664 § sekä 24 p. syysk. 1,723 §. — 6) S:n 19 p. marrask. 2,166 §. — 7) S:n 30 p. huhtik. 833 ja 14 p. toukok. 956 §. — 8) S:n 25 p. kesäk. 1,267 §. — 9) S:n 9 p. huhtik. 699 §.

muihin toimenpiteisiin kuin päätökseen kehoittaa kiinteistölautakuntaa am-pumarata-alueita mahdollisesti suunnitellessaan myöskin ottamaan huomioon esiintyvän haulikkoampumaradan tarpeen.

Katajanokan lentosatama. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi Aero oy:n ilmoitus, että se joulukuun 16 p:nä siirtää lentoliikenteensä Katajanokan lentosata-masta Helsingin uudelle maalentoasemalle sekä kertomusvuoden loppuun mennessä poistaa kaiken irtaimistonsa edellä mainitulta paikalta.

Eläintarhanajo. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa Helsingin moot-torikerhon ja Suomen kilpa-autoilijat kertomusvuoden toukokuun 10 p:nä järjestämään kilpa-auto- ja moottoripyöräkilpailut Eläintarhaan, ehdoin että yhdistykset suorittivat kaikki kilpailun aiheuttamat kulut. Tarpeelliset rakennustyöt oli suoritettava rakennustoimiston määräysten mukaisesti sekä eristäminen poliisin määräyksiä ja Stadion-säätiön mahdollisia stadion-alueen eristämismääräyksiä noudattaen. Bruttotuloista oli kaupungille suoritettava 15 %, kuitenkin vähintään 20,000 markkaa, ja ajon järjes-täjien oli sovittava Pallokenttä oy:n kanssa pääsylippujen painatuksesta, myynnistä ja kontrolloimisesta 16,000 markan kertakaikkisesta korvauk-sesta, mikä oli vähennettävä kaupungille tulevasta osuudesta. Sittenmin merkittiin ³⁾ tiedoksi Pallokenttä oy:n ilmoitus edellä mainitun ajon tili-tyksestä.

Myöhemmin kaupunginhallitus oikeutti ⁴⁾ Suomen automobiili klubin v:n 1937 toukokuun 9 tai 16 p:nä järjestämään Eläintarhanajon seuraavin ehdoin: Kaupungin osuus bruttotuloista oli oleva 15 %, kuitenkin vähin-tään 30,000 markkaa, kaupungin tällöin sitoutuessa Pallokenttä oy:n kautta 15,000 markan korvauksesta huolehtimaan pääsylippujen painatuksesta, myynnistä ja tarkkailusta sisäänkäyntipaikoilla; järjestäjät suorittivat kaikki kilpailun aiheuttamat kulut ja huolehtivat alueen eristämisestä, minkä tuli tapahtua samalla tavoin kuin edellisinä vuosina saaden se alkaa kilpailu-päivänä klo 10; kaikki rakennustyöt kilpailupaikalla oli suoritettava rakennus-toimiston määräysten mukaisesti; järjestäjät saivat kaupungin talojenisän-nöitsijän määräämillä paikoilla harjoittaa virvokekauppaa, mikä oikeus oli myöskin niillä henkilöillä, joille kaupunki huutokaupalla oli myöntänyt oikeudet kesällä 1937 harjoittaa kioskikauppaa Eläintarhan puistoalueella; järjestäjien oli sovittava Alppilan ravintolan vuokraajan kanssa rautatien itäpuolella olevien teiden mahdollisesta sulkemisesta; sekä koeajon suhteen oli noudatettava aikaisempia määräyksiä. Samalla kaupunginhallitus päätti lausua toivomuksenaan, että Suomen automobiili klubi samalla yhdessä Helsingin moottorikerhon kanssa järjestäisi myöskin moottoripyöräkilpailut.

Liitolentokoulutus. Polyteknikkojen ilmailukerho oikeutettiin ⁵⁾ harjoittamaan liitolentokoulutusta Taivallahden jäällä.

Tivolin ylläpitäminen Kaisaniemessä. Koteja kodittomille lapsille nimi-selle yhdistykselle ja Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle myönnet-tiin ⁶⁾ yhteisesti oikeus ylläpitää tivolia Kaisaniemen puistossa huhtikuun 26 p:n ja kesäkuun 28 p:n sekä elokuun 15 p:n ja lokakuun 4 p:n välisenä aikana.

Kummallakin kerralla evättiin Suomen kaasusuojelujärjestön saman-laiset anomukset.

¹⁾ Khs 17 p. jouluk. 2,362 §; vrt. tämän kert. s. 81 ja 120. — ²⁾ Khs 2 p. huhtik. 669 §. — ³⁾ S:n 14 p. toukok. 960 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 1,726 § ja 8 p. lokak. 1,814 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. helmik. 359 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. huhtik. 700 § ja 6 p. elok. 1,426 §.

Satama-alueella tapahtuva muistoesineiden myynti. Kiinteistölautakunnan esityksen johdosta satama-alueella tapahtuvan muistoesineiden myynnin kieltämisestä kokonaan kaupunginhallitus päätti¹⁾ asiassa suoritettujen perusteellisten tutkimusten jälkeen kehoittaa kiinteistölautakuntaa sovituaan asiasta satamalautakunnan kanssa vuokraamaan myyntipaikkoja puheena olevaa tarkoitusta varten Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttiville henkilöille ehdoin, että: myyntipaikat luovutetaan julkisella huutokaupalla toukokuun 15 p:n ja syyskuun 15 p:n väliseksi ajaksi; paikat sijoitetaan Katajanokalle, Eteläsatamaan, Ullanlinnan laiturin läheisyyteen ja Länsisatamaan, kuhunkin yksi paikka; alin vuokra on 500 markkaa paikkaa kohden; myyntipöytien tulee olla valmistetut kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisesti; sekä myyntiä saa harjoittaa klo 7—22 sellaisina päivinä, jolloin kaupungin satamissa on turistiläivoja.

Arpain myynti. Poliisilaitokselle annettavassa lausunnossa päätettiin²⁾ puoltaa Suomen punaisen ristin keskushallituksen anomusta saada myydä Suomen punaisen ristin yhdessä Suomen kaasusuojelujärjestön kanssa järjestämien suurarpajaisten arpoja autoista Kauppatorilla, kalahallin luona, ja Erottajalla sekä ylioppilastalon, Hankkijan talon ja Kaivuhuoneen edustalla olevilla aukioilla, kuitenkin vain vapunpäivänä.

Hakaniementori. Satamalautakunnan hallinnon alaisena olleen Hakaniementorin, jolta lautakunta oli päättänyt olla vuokraamatta varasto-alueita, kaupunginhallitus määräsi³⁾ torialueeksi, jonka luovutusta koskevat asiat kuuluvat hallituksen toimivaltaan.

Teuraskanojen säilyttäminen. Merkittiin⁴⁾ tiedoksi, että terveydenhoitolautakunta kaupunginhallituksen kehoituksesta⁵⁾ oli päättänyt lykätä v:n 1937 lokakuun alkuun saman vuoden kesäkuun 1 p:stä sovellettavaksi määräämänsä terveydenhoitojärjestyksen 131 §:n täytäntöönpanon mikäli se koski kanojen ja muun siipikarjan säilyttämistä asemakaavaan otetuilla tonteilla.

Pitoeläinten kauppa teurastamossa. Maatalousministeriön eläinlääkintäosaston kiertokirjeen johdosta, josta ilmenee pitoeläinten kaupan teurastamon alueella olevan ilman eri lupaa kiellettyä, kaupunginhallitus päätti⁶⁾ esittää mainitulle osastolle, että kaupungin teurastamossa saisi myydä eläimiä myöskin pitoeläimiksi osaston mahdollisesti tarpeellisiksi katsomin ehdoin. Sittenmin ennen mainittu osasto ilmoitti⁷⁾ suostuvansa kaupunginhallituksen esitykseen ehdoin, että pitoeläimiksi aiotuista eläimistä vaaditaan asianomaisen piirieläinlääkärin todistus, että ne ovat peräisin tartuntavapaasta karjasta sekä että ne kuljetetaan ja säilytetään erillään teurastaeläimistä.

Tupakanpolttokiellotaulujen asettaminen kaupungin satamiin. Kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ yleisten töiden lautakunnalle yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 4,900 markkaa tupakanpolttokiellotaulujen asettamiseksi satamalautakunnan ehdottamille paikoille kaupungin satama-alueelle. Lisäksi päätettiin kehoittaa satamalautakuntaa painattamaan tupakaoimiskieltoääräykset sekä asettamaan ne esille satamatyöntekijäin odotus- ja ruokailuhuoneisiin ynnä tulli- ja satamavirastoihin.

¹⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,220 § ja 6 p. elok. 1,415 §; vrt. tämän kert. s. 257. — ²⁾ Khs 30 p. huhtik. 811 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 329 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. toukok. 917 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 679 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 186 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. huhtik. 744 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. helmik. 337 §.

Radiolaitteiden asettaminen eri puolille kaupunkia. Radio-aitta oy. oli anonut kaupunginhallitukselta oikeutta saada radioida olympialaisten kisain ohjelman erälle kaupungin aukioille sijoitettavien vahvistinlaitteiden avulla. Kaupunginhallitus hyväksyi¹⁾ kaupunginkanslian toimenpiteet tällöin asian kiireellisyyden vuoksi hallituksen puolesta kehoittaa yhtiötä nimenomaan Hakaniementorin suhteen kääntymään poliisilaitoksen puoleen ja samalla ilmoittaa poliisilaitokselle, ettei hallituksella ollut mitään sitä vastaan huomauttamista, että sijoitettiin vahvistinlaitteet mainittua tarkoitusta varten Hakaniementorille, Messuhallin kentälle ja yleisradion taloon Kasarmitorin varrelle.

Mainoslaitteiden asettaminen. Porotuotteiden mainostoimikunta oikeutettiin²⁾ helmikuun 4 p:n ja 10 p:n välisenä aikana järjestettävän porotalosnäyttelyn ajaksi pystyttämään esittämänsä piirustuksen mukainen mainosrakennelma Rautatientorille ja Hakaniementorille sekä Suomen lippuja tärkeimpien Kaisaniemen johtavien teiden varsille.

Suomen messut osuuskunnalle myönnettiin³⁾ lupa matkailumessujen ja merenkulkunäyttelyn ajaksi pystyttää esittämänsä mallipiirustuksen mukaisia mainospylväitä kaksi rautatieaseman edustalle, yksi Erottajalle linja-autopysäkin kohdalle ja yksi linja-autoasemalle.

Johtaja H. Aspelinin kanssa tehdyn mainoskilpien kiinnittämistä kaupungin kaasulamppupylväisiin koskevan sopimuksen⁴⁾ mentyä umpeen lokakuun 1 p:nä kaupunginhallitus oikeutti⁵⁾ kaasulaitoksen harkintansa mukaan rajoitetussa määrin ilman välittäjiä myöntämään mainitunlaisia oikeuksia ottaen huomioon edellä mainitun sopimuksen ehdot.

Lupa puhelinilmakaapelin asettamiseen. Kaupunginhallitus suostui⁶⁾ puolustusministeriön puhelinilmakaapelin rakentamista koskevaan anomukseen.

Kaisaniemen puistoon laskettava kaapeli. Vastauksena posti- ja lennätinhallituksen tätä koskevaan tiedusteluun kaupunginhallitus päätti⁷⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään muistuttamista posti- ja lennätinhallituksen ehdottamaa keväällä Kaisaniemen puiston pohjoisosaan laskettavan puhelinmaakaapelin laskusuuntaa vastaan edellytyksin, että viimeksi mainittu hallitus korvasi istutuksille tästä aiheutuvat vahingot.

Lennätinlinjain pylväiden pystyttäminen. Posti- ja lennätinhallituksen anomukseen saada pystyttää eräitä lennätinlinjojen pylväitä kaupungin maalle Kaisaniemen ja Pasilan välillä rautatieradan varrelle rakennettavaa kaksoislennätinlinjaa varten suostuttiin⁸⁾ ehdoin, että suunnitelman toteuttamisesta ei aiheutunut kaupungille minkäänlaisia kuluja, että posti- ja lennätinhallitus huolehti eräiden linjan tielle joutuvien kaupungin maalla olevien puiden kaatamisesta kaupunginpuutarhurin annettavien tarkempien ohjeiden mukaisesti sekä että kaadetut puut luovutettiin kaupungille.

Yliopiston lämpöjohtokanava. Kaupunginhallitus oikeutti⁹⁾ Helsingin yliopiston rakentamaan yleisten töiden lautakunnan laadittaman vaihtohehto I:n mukaisen lämpöjohtokanavan Hallituskadun alitse yliopiston päärakennuksesta kirjastorakennukseen rakennustoimiston tarkempien osoitusten mukaisesti ja siten, että asianomaiset kaupungin laitokset itse yli-

¹⁾ Khs 6 p. elok. 1,420 §. — ²⁾ S:n 30 p. tammik. 215 §; vrt. myös tämän kert. s. 208. — ³⁾ Khs 27 p. elok. 1,539 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 105. — ⁵⁾ Khs 29 p. lokak. 2,008 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. elok. 1,432 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 677 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. elok. 1,413 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. huhtik. 841 §.

opiston kustannuksella suorittivat kadussa olevien vesi- ja kaasujohtojen tarpeellisen korjaamisen tai uusimisen ja että yliopisto poisti tai siirsi johdon, jos se kaupungin vastaisten tarpeiden johdosta osoittautui välttämättömäksi, sekä suoritti puheena olevasta oikeudesta kaupungille 1,000 markkaa vuodessa ja vastasi kaikesta siitä vahingosta, mitä tämän rakenteen kautta saattoi koitua kaupungille, yliopistolle tai yksityisille.

Lupa hautauskappelin rakentamiseen. Kaupunginhallitus suostui ¹⁾ yksityisen kreikkalais-katolisen seurakunnan anomukseen saada rakentaa sille luovutetulle hautausmaa-alueelle hautauskappelin esittämiensä luonnospiirustusten mukaisesti ehdoin, että kappelin lopulliset piirustukset jätettiin kaupunginhallituksen tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi.

Virvoitusjuomakioskin sijoittaminen. Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 10,900 markan suuruisen määrärahan Ruoholahden virvoitusjuomakioskin siirtämistä varten Itämerenkadun ja Kalmistokadun risteykseen.

Kaisaniemen urheilukentän pukeutumissuoja. Kiinteistölautakunnan laadittama ehdotus Kaisaniemen urheilukentän pukeutumissuojan sijoittamisesta Kaisaniemen ison urheilukentän itälaitaan hyväksyttiin ³⁾, ollen mainittu suoja rakennettava rakennustoimiston talorakennusosaston laatimien piirustusten n:o:t 134 ja 135 mukaisesti.

Puhelinkioskit. Helsingin puhelinyhdistyksen esittämät kaupunkiin asetettaviksi tarkoitettujen kaksoispuhelinkioskien piirustukset päätettiin ⁴⁾ hyväksyä.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle puhelinkioskipaikat Simonkadun esplanaadin kaakkoiskulmasta sekä It. Heikinkadulta vastapäätä kolmea seppää kuvaavaa patsasta autoaseman vierestä ja vinosti vastapäätä ruotsalaista teatteria autoaseman vierestä, minkä lisäksi päätettiin, että puhelinkioski voitiin sijoittaa Bio-Bio nimisen elokuvateatterin edustalla olevalle avoimelle paikalle, jos tontin omistaja siihen suostui.

Kaapelijakokaapit. Kaupunginhallitus suostui ⁶⁾ sähkölaitoksen anomukseen saada sijoittaa kaapelijakokaapit Keskuskadulle piirustuksiin tarkemmin merkittyihin paikkoihin ehdoin, että kyseiset kaapit sijoitettiin kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatimien piirustusten mukaisesti niitä varten laajennetuille odotuskorokkeille.

Bensiinin ja petroolin kuormaus ja purkaus. Rautatiehallituksen ilmoitettua puolestaan myöntäneensä Oy. Trustivapaa bensiini nimiselle yhtiölle oikeuden bensiinin ja petroolin kuormaamiseen ja purkamiseen Länsisatamassa Munkkisaaren raitteilla m.m. ehdoin, että purkamisen suhteen alistettiin kaupungin viranomaisten ja rautatieviranomaisten antamiin määräyksiin, kaupunginhallitus puolestaan päätti ⁷⁾ suostua mainitun toiminnimen tätä koskevaan anomukseen rautatiehallituksen määräämin ehdoin.

Bensiinin- y.m.s. jakeluasemat. Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavissa lausunnoissa eräin ehdoin puoltaa Raitiotie ja omnibus oy:n anomusta saada rakentaa kaksi maanalaista raakaöljysäiliötä ⁸⁾ Vallilan korttelista n:o 581 vuokraamalleen alueelle, Oy. Omnibus ab:n anomusta saada rakentaa kaasujäljynjakelulaitteen ⁹⁾ korttelista n:o 217 vuokraamalleen

¹⁾ Khs 6 p. elok. 1,424 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 436 §. — ³⁾ S:n 29 p. lokak. 2,000 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,379 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. tammik. 133 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. elok. 1,431 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. huhtik. 800 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. tammik. 173 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,362 §.

alueelle sekä Suomalainen Shell oy:n anomusta saada rakentaa autohuolto-aseman ¹⁾ Mäkelän- ja Pohjolankadun risteykseen kaupungilta vuokraamalleen alueelle sijoittaen asemalle kaksi 4,000 litran suuruista maanalaista säiliötä bensiniin- ja petroolinjakelua varten.

Liikenneluvat. Helsingin ympäristön autolinjat oy. ja Länsi-Uudenmaan liikenne oy. oikeutettiin ²⁾ määrätyn pysäkkipaikoin liikennöimään Lauttasaaren—Itämerenkadun—Lönnrotinkadun—Heikinkadun—Bulevardin—Yrjönkadun linjaa ja päinvastoin päätekohtaan ollessa Yrjönkadulla.

Länsi-Uudenmaan liikenne oy:n tiedusteltua Jorvaksen tien linja-auto liikenteen suuntaamista kaupungissa kaupunginhallitus päätti ³⁾ kiinteistö-lautakunnan asiasta antaman lausunnon mukaisesti kyseisen liikenteen johdettavaksi Kalmisto-, Hietaniemen-, Pohj.Rautatie-, Arkadian- ja Annankatua pitkin linja-autoasemalle määräten samalla pysäkkien sijoituksen.

Annettavissa lausunnoissa kaupunginhallitus päätti, joissakin tapauksissa eräin ehdoin, puoltaa liikennöitsijä E. Vikströmin anomusta saada kaupungissa suunnata autolinjansa kulkemaan pitkin Salomon-, Annan-, Pohj. Rautatie-, Hietaniemen-, Kalmisto- ja Itämerenkatua ⁴⁾; Helsingin ympäristön autolinjat oy:n anomusta saada liikennöimällään Helsingin—Kulosaaren—Herttoniemen—Marjaniemen linjalla käyttää 2.2 m:n levyisiä ja 6,100 kg:n bruttopainoisia linja-autoja ⁵⁾; Nurmijärven linja-auto oy:n anomusta saada harjoittaa ammattimaista linja-autoliikennettä Helsingin—Haagan ja Helsingin—Haagan ampumaradan linjoilla ⁶⁾; sekä autonkuljettaja V. Tenhon anomusta saada linja-autollaan liikennöidä kaupungin ja Suomen sähkö oy. Gottfr. Strömbergin Pitäjänmäellä olevan tehtaan välistä linjaa ehdoin, että hän kuljettaa ainoastaan mainitun tehtaan työntekijöitä ja sen henkilökuntaan kuuluvia henkilöitä ⁷⁾.

Liikenneluvan myöntämistä linjoille Helsinki—Kulosaari—Kivinokka ja Helsinki—Kulosaari kaupunginhallitus ei katsonut ⁸⁾ voivansa puoltaa. Poliisilaitokselle lausuttin vielä, että kaikkien Kulosaarella kulkevien linja-autojen liikennöimisen ehdoksi olisi nimenomaan asetettava vaatimus, että liikenne tapahtuu Herttoniemen bulevardia pitkin.

Autoasemat. Autoasemien sijoittamisesta kaupunginhallitus teki joukon päätöksiä ⁹⁾.

Liikennettä koskevat päätökset ¹⁰⁾. Jorvaksen tien liikenteen avaamisen johdosta rautatiehallitus pyysi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin Ruoholahdessa rautatieraiteiden poikki kulkevan katuliikenteen järjestämiseksi ja liikennevaurioiden vaaran vähentämiseksi. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ pyytää rautatiehallitukselta lausuntoa tämän johdosta laadituista eri liikenteenjärjestelyehdotuksista huomauttaen, ettei sen mielestä ollut tarpeellista lähitulevaisuudessa ryhtyä niissä mainittuihin toimenpiteisiin Ruoholahden raiteiden poikki kulkevan katuliikenteen turvaamiseksi. Samalla annettiin kiinteistöjohtajan tehtäväksi jouduttaa kysymystä tarpeellisten lisäalueiden saamisesta kaupungille kiinteistölautakunnan tästä laadittavaa ehdotusta noudattaen. Rautatiehallitus ilmoitti sittemmin puoltavansa yleisten töiden lautakunnan ehdotusta, jonka mukaisesti Lautta-

¹⁾ Khs 14 p. toukok. 955 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 178 § ja 20 p. helmik. 374 §. — ³⁾ S:n 28 p. toukok. 1,082 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,262 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. huhtik. 698 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,377 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,306 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,317 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. helmik. 371 §, 26 p. maalisk. 613 §, 30 p. huhtik. 832 §, 20 p. toukok. 1,004 § ja 23 p. jouluk. 2,391 §. — ¹⁰⁾ Vrt. tämän kert. s. 131. — ¹¹⁾ Khs 24 p. syysk. 1,730 §.

saarenkatu johdettaisiin siltaa myöden suoraan raiteiden yli Marian sairaalan alueen eteläosan poikki Ruoholahdenkadulle, sekä toivovansa, että siltapilarien sijoituksesta vastaisia rakennuslajennuksia silmälläpitäen aikanaan neuvoteltaisiin sen kanssa¹⁾.

Heikin- ja Simonkadun kulmaukseen asetettu liikennemajakka päätettiin²⁾ edelleen jättää paikoilleen.

Kaupunginhallitus suostui liikennekorokkeen sijoittamiseen Erottajantorille Töölön tullin ja Meritullintorin välistä uutta linja-autolinjaa varten³⁾; 19.9 m:n pituisten ja 1.2 m:n levyisten liikennekorokkeiden rakentamiseen Hämeentien ja Lautatarhankadun kulmaukseen⁴⁾; Kulosaaren linja-autolinjan päätekohtan siirtämiseen Pohj. Makasiinikadun ja Etelärannan kulmaukseen⁵⁾; Raitiotie ja omnibus oy:n anomukseen, että sen A-linjan linja-autot saisivat kääntyessään Kruununhaassa kulkea pitkin Meritullin-, Kirkko- ja Mariankatua⁶⁾; Hämeentien talon n:o 85 kohdalla olevan linja-autopysäkin siirtämiseen saman kadun talon n:o 83 kohdalle kehoittaen yleisten töiden lautakuntaa siirtämään asianomaisen liikennemerkin uudelle paikalleen⁷⁾; sekä poliisiviranomaisten esityksiin, jotka koskivat linja-autopysäkin sijoittamista Turuntien ja Hesperiankadun kulmaukseen⁸⁾ ja Hämeentielle keskusvankilan kulmaukseen meneville vaunuille ja kadun vastakkaiselle puolelle Vallilan- ja Päijänteentien väliseen osaan tuleville vaunuille⁹⁾, Arkadiankadun talon n:o 16 kohdalla olevan linja-autopysäkin siirtämistä Fredrikinkadun talon n:o 60 a kohdalle sekä viimeksi mainitun kadun talon n:o 58 kohdalla olevan linja-autopysäkin poistamista tarpeettomana¹⁰⁾, pysäköimispaikan sijoittamista Etelärannan 6:n edustalle¹¹⁾, pysäköimiskiellon antamista Aleksanterin- ja Hallituskadun väliselle Kluuvikadun osalle¹²⁾, koko Sofiankadulle, jolloin kielto ei kuitenkaan koskenut poliisilaitoksen autoja¹³⁾, Kasarmi- ja Korkeavuorenkadun välisen Etel. Esplanaadikadun pohjoissivulle¹⁴⁾, Arkadian- ja Sammonkadun väliselle Mechelininkadun osalle¹⁵⁾ sekä Pohj. Esplanaadikadun pohjoispuolelle ja Fabianinkadulle yhdyspankin talon edustalla niin kauan kuin se oli aidattuna¹⁶⁾.

Kaupunginhallitus suostui¹⁷⁾ kiinteistölautakunnan esitykseen Aleksanterin- ja Pohj. Esplanaadikadun välisen Fabianinkadun osan sulkemisesta pohjois-eteläsuuntaan kulkevalta ajoliikenteeltä Pohjoismaiden yhdyspankin rakennustöiden ajaksi eli n. marraskuun loppuun.

Yleisten töiden lautakunnan esitettyä suoritettavien viemäritöiden vuoksi Kaivokadun jaksoittaista sulkemista liikenteeltä kaupunginhallitus päätti¹⁸⁾ puoltaa kadun pohjoisosan sulkemista liikenteeltä sillä suoritettavien viemäritöiden ajaksi ja kadun eteläosaa koskevan pysäköimiskiellon antamista oikeuttaen kiinteistöjohtajan sopimaan yksityiskohtaisesta liikenteenjärjestelystä rakennustoimiston ja poliisiviranomaisten kanssa.

Kaupunginhallitus hyväksyi¹⁹⁾ puolestaan sellaisen väliaikaisen liikenteenjärjestelyn toimeenpantavaksi Kasarmi- ja Etel. Esplanaadikadun kulmauksessa, että Ab. Omnibus oy:n linja-autolinja johdetaan kulkemaan pitkin Fabianinkatua niin pohjois- kuin eteläsuuntaan sekä että liikenne kielle-

¹⁾ Khs 3 p. jouluk. 2,254 §. — ²⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,359 §. — ³⁾ S:n 6 p. helmik. 298 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,126 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. toukok. 903 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. toukok. 906 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,123 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 949 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,352 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. lokak. 1,777 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. syysk. 1,727 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,309 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. helmik. 297 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 434 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 1,077 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. syysk. 1,671 §. — ¹⁷⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,374 §; vrt. myös tämän kert. s. 131. — ¹⁸⁾ Khs 6 p. helmik. 290 §. — ¹⁹⁾ S:n 5 p. maalisk. 473 §; vrt. myös tämän kert. s. 131.

tään Kasarmikadulla Etel. Esplanaadikadulta Rikhardinkadulle, minkä lisäksi pysäköimiskielto annetaan Etel. Esplanaadi- ja Pohj. Makasiinikadun väliselle Kasarmikadun itäiselle sivulle. Sittemmin hallitus muutti¹⁾ edellä mainittua päätöstään siten, että liikenne Kasarmikadulla sallittiin Etel. Esplanaadi- ja Pohj. Makasiinikadun välisellä osalla ainoastaan pohjoisesta etelään.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ ilmoittaa poliisilaitokselle puoltavansa tehtyä ehdotusta Kaivopuiston Ison Puistotien avaamisesta liikenteelle turistilaivojen matkustajien noustessa maihin Kaivopuistoon.

Polkupyörätelineen asettaminen. Rake oy:n tätä tarkoittavan anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti³⁾ ilmoittaa poliisikomentajalle puoltavansa kahden kuutta polkupyörää varten tarkoitetun telineen asettamista Erottajankadulle ehdoin, että yhtiö salli muidenkin kuin asiakkaidensa käyttää telineitä, että telineisiin kiinnitettävä mainoskilpi tehtiin anottua pienemmäksi sekä että telineet käskettäessä heti poistettiin paikalta.

Lupa soran y.m.s. ottoon. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ myöntyä yleisten töiden lautakunnan esitykseen hiekan ottamisesta Melkin pohjoispuoleisesta väylästä satamarakennuksia varten sekä siihen, että hiekkaa muutenkin saisi ottaa satamatarkoituksiin ilmaiseksi kaupungin omistamalta vesialueelta.

Tie- ja vesirakennushallituksen lähetettyä selvityksen Helsingin maalentokentän rakennustyömaalle v. 1935 ajetusta somero- ja soramäärästä, havaittiin valtion, joka lentokentän rakentamista koskevan sopimuksen mukaan oli oikeutettu korvauksetta ottamaan kaupungin alueelta lentokentän läheisyydestä kentän rakentamiseen tarvittavaa kiveä, someroa ja savensekaista hietaa kaupungin kanssa sovittavista paikoista elleivät aikaisemmin tehdyt kaupunkia sitovat sopimukset olleet esteenä siihen, ottaneen someron seassa myöskin jonkun verran soraa kaupungin omistamasta Malmin kalkkihiekkatiilitehtaan entisestä kuopasta. Kun valtio kuitenkin oli luovuttanut suunnilleen yhtä paljon someroa ja soraa omasta kuopastaan kuin mitä edellä mainitusta kuopasta oli otettu ja kun tehdas ei itse käyttänyt kuoppaansa, päätettiin⁵⁾ olla vaatimatta valtiolta korvausta kyseisestä puheena olevalle rakennustyömaalle ajetusta sorasta.

Tie- ja vesirakennushallituksen anottua saada ottaa lentokentän rakentamiseen tarvittavan someron ja savensekaisen hiekan korvauksetta Oy. Rudus ab. nimisen yhtiön Ab. parkstad Vanda puistokylä oy:ltä vuokraamalla alueelta sopien kuljetuksesta edellisen yhtiön kanssa sekä, että kaupunki luovuttaisi myös kyseisiltä alueilta lentokentälle mahdollisesti ajettavan soran ilmaiseksi, kaupunginhallitus myönnettyään⁶⁾ periaatteellisesti anomukseen päätti⁷⁾ ilmoittaa hallitukselle, ettei kaupungin puolesta ollut estettä sopimuksen tekoon someron y.m. kuljettamisesta Helsingin lentokentälle Oy. Rudus ab:n tai toiminimen johtajan insinööri T. Blomqvistin kanssa ehdoin, että somero-, sora- ja hietamääristä Helsingin maalaiskunnalle mahdollisesti suoritettava vero maksettiin lentokentän rakentamiseen myönnettyillä varoilla. Kun toimitetun arviolaskelman mukaan kuitenkin siltä alueelta, josta Vanda puistokylä oy:n ja Oy. Rudus ab:n välillä oli olemassa vuokraoikeuden peruuttamista koskeva sopimus, ei voitu saada koko tarvittavaa määrää erilaisia tienteoaineita, kaupunginhallitus myöhemmin vastasi⁸⁾

¹⁾ Khs 19 p. maalisk. 573 §. — ²⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,338 §. — ³⁾ S:n 22 p. lokak. 1,946. §. — ⁴⁾ S:n 15 p. lokak. 1,886 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 542 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. huhtik. 794 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 968 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,275 §.

myönteisesti tie- ja vesirakennushallituksen tiedusteluun saatiinko kaikki lentokentän rakentamiseen tarvittava somero, savensekainen hiekka ja sora korvauksetta ottaa Oy. Rudus ab:n vuokraamilta alueilta tai myöskin muilta alueen ympäristössä olevilta kaupungin omistamilta alueilta ehdoin, ettei Oy. Rudus ab:n vuokraamasta sorakuopasta enää ollut saatavissa itse lentokentän ja sen kiitoteiden rakentamiseen sopivia tientekoaineita sekä että äsken mainittu sorakuoppa oli saatettu siistiin kuntoon ja että somero, savensekainen hiekka ja sora otettiin ainoastaan kaupungin kanssa sovittavista paikoista, huomioonottaen sopimuksessa lentokentän rakentamisesta tehty varaus, jäädessä kaupungin asettamien edustajien tehtäväksi osoittaa tientekoaineiden ottopaikat. Kun lentokentän rakennustyömaalla tarvittiin n. 3,000 m³ edellä mainittuja rakennusaineita paitsi rakenteilla olevan lentokonehallin perustusten suojaamiseen ja vahvistamiseen, myös rakennettavaa hallirakennusta varten, tie- ja vesirakennushallitus sittemmin pyysi, että kaupunki oikeuttaisi hallituksen ottamaan edellä mainituilta alueilta korvauksetta itse lentokentän rakentamiseen käytettävien tientekoaineiden lisäksi edellä mainitun määrän someroa, soraa ja hiekkaa kyseiseen tarkoitukseen, mihin anomukseen kaupunginhallitus suostui¹⁾ entisiin ehdoin.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ suostua Helsingin pitäjän urheilulautakunnan anomukseen saada korvauksetta ottaa kaupungin Pitäjänmaällä omistamasta sorakuopasta savea ja soraa Pitäjänmäen urheilukenttää varten ehdoin, että työssä noudatettiin kaupungin agronomin antamia tarkempia ohjeita.

Puiden kaataminen. Rakennustoimistoa kehoitettiin³⁾ veloittamaan Eläintarhan huvilassa n:o 6 sijaitsevalta sairaskodilta 500 markkaa korvauksena sairaskodin alueelta kaadetuista puista.

Raastuvanoikeuden sijoittaminen Annankadun kansakouluun. Kaupunginhallitus hyväksyi⁴⁾ kiinteistölautakunnan esityksen raastuvanoikeuden väliaikaisesta sijoittamisesta Annankadun kansakouluun myöntäen tarpeellisten korjaustöiden suorittamiseen 12,000 markkaa yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan sekä oikeuttaen rahatoimiston talousarvion ulkopuolella maksamaan oikeuden muuttokulut. Raastuvanoikeutta päätettiin kehoittaa aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle niitä koskeva lopullinen esitys.

Poliisilaitoksen passitoimistolle päätettiin⁵⁾ luovuttaa kaksi toimiston hallussa olevan huoneiston ääreistä lisähuonetta. Huoneiston piirustukset lähetettiin sisäasiainministeriön hyväksyttäväksi.

Kansakoulujen huoneisto-olot. N.s. Tunturilaakson huvilan luovuttamista suomenkielisten kansakoulujen käytettäväksi koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti⁶⁾ pyytää kaupunginvaltuustolta oikeutta puheena olevan rakennuksen kunnostamiseksi ylittää asianomaista korjausmäärärahaa enintään 11,000 markkaa kehoittaen samalla rakennustoimistoa viipymättä suorittamaan kiinteistölautakunnan tarpeellisiksi katsomat korjaukset.

Koska Vallilan, Aleksis Kiven ja Toukolan kansakouluihin oli ilmoittautunut niin paljon oppilaita, että kolme alakoululuokkaa oli jäänyt ilman luokkahuonetta, suomenkielisten kansakoulujen johtokunta anoi, että kaupunginhallitus tiedustelisi ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalta, voi-

¹⁾ Khs 29 p. lokak. 2,012 §. — ²⁾ S:n 9 p. huhtik. 703 §. — ³⁾ S:n 8 p. lokak. 1,812 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 441 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 1,084 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. syysk. 1,689 §; ks. myös tämän kert. s. 25.

siko se luovuttaa niiden käytettäväksi lukuvuonna 1936/37 ne kaksi Nilsjäntien kansakoulun huonetta, joihin ne jo väliaikaisesti oli sijoitettu. Saatuaan jälkimmäisen kansakoulujohtokunnan selityskirjelmän kaupunginhallitus päätti¹⁾ esittää edelliselle siinä mainitut näkökohdat, että jatkuva erikielisten luokkien sijoittaminen samaan koulutaloon näytti tosiasialliselta poikkeamiselta vuosikymmeniä kaupungin kansakoululaitokseen sovelletuista ja kiistämättömästi oikeina pidetyistä periaatteista, sekä että koulu nyttemmin aikoi käyttää kyseisiä huoneita muihin tarkoituksiin. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle päätettiin lisäksi ilmoittaa sosiaali- ja opetusasiain johtajan asiassa esittämät näkökohdat, että edellä mainittu periaate hänenkin mielestään oli katsottava oikeaksi, mutta että kuitenkin olisi kohtuutonta kieltää suomenkielisiltä luokilta kyseisten huoneiden väliaikainen käyttö niin kauan kuin niitä ei vielä ollut sisustettu ruotsinkielisten luokkien tarpeisiin.

Suomenlinnan kansakoulun vuokraaman rakennuksen käytyä ahtaaksi ja saaren paikalliskomendantin muistutettua sen monista epäkohdista laadittiin suunnitelma sen perusteelliseksi korjaamiseksi järjestämällä entisestä opettajan asunnosta kaksi luokkahuonetta, asentamalla taloon keskuslämmitys sekä tasoittamalla sen länsipäähän pihamaa. Koska tämä kuitenkin vaatisi suurehkon rahamäärän sijoittamista, oli tarpeellista saada kaupungin käyttöoikeus rakennukseen vakavammalle kannalle, ennen kuin päätettiin muutostöiden suorittamisesta. Tässä tarkoituksessa kaupunginhallitus päätti²⁾ pyytää puolustusministeriöltä, että rakennus sekä rakennustoimiston laatimaan piirustukseen merkitty pihamaa luovutetaan kaupungin käytettäväksi erikseen sovittavin ehdoin niin kauaksi aikaa kuin niitä käytettiin koulutarkoituksiin.

Lastentarhain kanslian huoneisto. Lastentarhain johtokunnan esitettyä uuden huoneiston hankkimista lastentarhain kanslialle sen entisen virastotalon ullakkokerroksessa olevan sopimattoman ja epäterveellisen huoneiston sijalle kaupunginhallitus eväten esityksen päätti³⁾, että kanslian huoneiston lämpöjohdot oli ilman parantamiseksi eristettävä.

Fylgian lastentarhan huoneisto. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa sanomaan Fylgian lastentarhan huoneiston vuokrasopimuksen irti kesäkuun 1 p:stä lukien sekä vuokraamaan sille mainitusta ajankohdasta lähtien uuden huoneiston.

Kansa- y. m. kouluhuoneistojen luovuttaminen muihin koulutarkoituksiin. Erinäisten kansa- ja muiden koulujen huoneistojen luovutettiin Marttayhdistysten⁵⁾ ja partiojärjestöjen⁶⁾ eri toimintahaaroja varten sekä erinäisille muille yhdistyksille, laitoksille y. m. voimisteluharjoitusten pitämiseen⁷⁾, kurssi-⁸⁾ ja opetustarkoituksiin⁹⁾, kerho-¹⁰⁾, kokous-¹¹⁾ y. m.¹²⁾ tilaisuuksien pitämiseen sekä majoitustarkoituksiin¹³⁾.

1) Khs 24 p. syysk. 1,738 §. — 2) S:n 25 p. kesäk. 1,276 §. — 3) S:n 1 p. lokak. 1,786 §. — 4) S:n 30 p. tammik. 227 §; ks. myös tämän kert s. 25. — 5) Khs 2 p. huhtik. 681 §, 3 p. syysk. 1,580 §, 8 p. lokak. 1,840 § ja 23 p. jouluk. 2,413 §. — 6) S:n 3 p. syysk. 1,580 §, 24 p. syysk. 1,739 ja 8 p. lokak. 1,840 §. — 7) S:n 3 p. tammik. 26 §, 5 p. maalisk. 485 §, 30 p. huhtik. 852 §, 11 p. kesäk. 1,197 §, 25 p. kesäk. 1,284 §, 3 p. syysk. 1,580 §, 24 p. syysk. 1,739 §, 8 p. lokak. 1,840 §, 22 p. lokak. 1,973 §, 5 p. marrask. 2,076 § ja 19 p. marrask. 2,175 §. — 8) S:n 13 p. helmik. 348 §, 5 p. maalisk. 485 §, 11 p. kesäk. 1,197 § ja 3 p. jouluk. 2,261 §. — 9) S:n 30 p. huhtik. 852 § ja 25 p. kesäk. 1,278 §. — 10) S:n 5 p. maalisk. 485 § ja 23 p. jouluk. 2,413 §. — 11) S:n 24 p. syysk. 1,739 §, 3 p. jouluk. 2,261 § ja 23 p. jouluk. 2,413 §. — 12) S:n 15 p. lokak. 1,892 § ja 23 p. jouluk. 2,413 §. — 13) S:n 5 p. maalisk. 485 §, 20 p. toukok. 1,016 §, 11 p. kesäk. 1,197 §, 18 p. kesäk. 1,237 § ja 19 p. marrask. 2,174 §.

Kaupungin muiden rakennusten ja huoneistojen käyttö. Helsinki-seura oikeutettiin ¹⁾ maaliskuun 2 p:nä toimeenpanemaan kävelykonsertti kaupungintalon juhlasalissa ehdoin, että tilaisuuteen kutsuttiin enintään 400 henkilöä ja ettei salin keskiaukeamalle sijoitettu pieniä pöytiä.

Edelleen mainittu juhlasali päätettiin luovuttaa palosuojelukongressia varten lokakuun 2 ja 3 p:nä ²⁾, Helsingin lihataloudelliselle yhdistykselle n.s. lihataloudellisen viikon avajaistilaisuutta varten marraskuun 8 p:nä ³⁾, Suomen liikemies-yhdistyksen käytettäväksi marraskuun 29 p:nä ⁴⁾ ja Suomen voimistelu- ja urheiluliitolle ehdoin, että se vastasi kaikista salin käyttämisestä aiheutuvista kustannuksista, joulukuun 5 p:nä ⁵⁾.

Kaupunginhallitus suostui ⁶⁾ Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton anomukseen saada käyttää Töölön lastenhoidon neuvonta-asemaa toukokuun 25 p:n ja kesäkuun 6 p:n välisenä aikana järjestämiensä kesäkajitsijakurssien keskuksena.

Kiinteistölautakunta päätettiin ⁷⁾ oikeuttaa luovuttamaan verhoilijammattikoululle vuokravapaa huoneisto korttelissa n:o 217 olevasta entisestä kasarmirakennuksesta vastedes tarkemmin määrättävin ehdoin; asia alistettiin kaupunginvaltuuston lopullisesti ratkaistavaksi.

Esplanaadikappeli päätettiin ⁸⁾ vuokrata Siipikarjanhoitajain liitolle marraskuun 6 p:n ja 8 p:n väliseksi ajaksi 500 markan päivävuokrasta siten, että liitolla oli oikeus vuokratta käyttää rakennusta saman kuukauden 4 ja 5 p:nä näyttelyn kuntoonpanoa varten ja 9 p:nä sen purkamiseen, kaikki tämä ehdoin että liitto sopi valaistuksesta Esplanaadikappeli oy:n kanssa, kustansi heti näyttelyn päätyttyä rakennuksen perusteellisen sekä sisä- että ulkopuolisen puhdistuksen ja vastasi kaikesta näyttelyn aikana kaupungille tai edellä mainitulle yhtiölle mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

Polyteknikkojen ilmailukerho päätettiin ⁹⁾ oikeuttaa säilyttämään liitokoneitaan Kellosaaren lentohallissa helmikuun 15 p:stä toukokuun 15 p:ään sekä kertomusvuoden ja v:n 1937 syyskuun 15 p:n välisenä aikana ehdoin, että koneet heti poistettiin hallista jos ne aiheuttivat epäjärjestystä tai jos siellä esiintyi tilan puutetta. Lisäksi myönnettiin ⁹⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 1,751:40 markkaa kertomusvuoden hallivuokran suorittamiseen sekä päätettiin kehoittaa satamalautakuntaa aikanaan tekemään esitys v:n 1937 vuokran suorittamiseen tarvittavan määrärahan myöntämisestä.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa jättämään erään Käpylän raviradalla olevan vajarakennuksen kertomusvuoden kesäkaudeksi paikoilleen urheilijain pukusuojana käytettäväksi sekä sijoittamaan vajaan tarpeelliset naulakot.

Hallimymäläin vuokrat. Hallikauppias I. V. Erikssonin hallimymälänsä vuokrasopimuksen irtisanomisen peruuttamista koskevan anomuksen kaupunginhallitus ei katsonut ¹¹⁾ antavan aihetta toimenpiteisiin, koska kiinteistölautakunnan tuli lopullisesti ratkaista hallimymäläiden vuokrausta koskevat kysymykset. Lautakuntaa päätettiin kuitenkin kehoittaa harkitsemaan anomusta uudelleen huomioonottaen asiaa esiteltäessä kaupunginhallituksen kokouksessa esiintuodut seikat.

¹⁾ Khs 6 p. helmik. 281 §. — ²⁾ S:n 10 p. syysk. 1,613 §. — ³⁾ S:n 22 p. lokak. 1,936 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. lokak. 1,935 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. marrask. 2,146 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. toukok. 1,073 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. maalisk. 581 §; ks. myös tämän kert. s. 56. — ⁸⁾ Khs 24 p. syysk. 1,724 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. tammik. 180 § ja 1 p. lokak. 1,783 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,191 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. lokak. 1,874 §.

2. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset.

*Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavanmuutokset*¹⁾. Kaupunginhallitukselle saapui ilmoitukset siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut seuraavia kortteleita koskevat asemakaavan muutosehdotukset: I kaupunginosan kortteleita n:ot 23²⁾ ja 45³⁾; II kaupunginosan korttelia n:o 33⁴⁾; III kaupunginosan kortteleita n:ot 49⁵⁾, 51⁶⁾ ja 195⁷⁾; IV kaupunginosan kortteleita n:ot 63⁸⁾, 63 ja 66⁹⁾, 72¹⁰⁾, 79 ja 80¹¹⁾; V kaupunginosan kortteleita n:ot 84 a ja 84b¹²⁾; VI kaupunginosan korttelia n:o 231¹³⁾; VII kaupunginosan korttelia n:o 105¹⁴⁾; X kaupunginosan tehdaskorttelia n:o 291¹⁵⁾; XI kaupunginosan kortteleita n:ot 331¹⁶⁾, 332¹⁷⁾, 335¹⁸⁾, 338 a¹⁹⁾, 338 b ja 346²⁰⁾, 339²¹⁾ ja 343²²⁾; XII kaupunginosan kortteleita n:ot 388²³⁾, 358²⁴⁾ ja 361²⁵⁾; XIII kaupunginosan kortteleita n:ot 433²⁶⁾ ja 448²⁷⁾; XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 477²⁸⁾, 498 ja 506²⁹⁾, 499³⁰⁾, 517³¹⁾ ja 525³²⁾; sekä XXVI kaupunginosan kortteleita n:ot 980—993 eli Koskelan omakotialuetta³³⁾.

Raastuvanoikeuden hyväksymät tonttijaonmuutokset. Raastuvanoikeus ilmoitti suostuneensa seuraavia kortteleita koskeviin tonttijaonmuutoksiin: I kaupunginosan korttelia n:o 23³⁴⁾; IV kaupunginosan korttelia n:o 79³⁵⁾; V kaupunginosan korttelia n:o 84 a³⁶⁾; IX kaupunginosan korttelia n:o 204³⁷⁾; XI kaupunginosan kortteleita n:ot 331³⁸⁾, 338 b ja 346³⁹⁾ ja 339⁴⁰⁾; XIII kaupunginosan korttelia n:o 417⁴¹⁾; sekä XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 477, 498, 499, 500, 504, 505, 507, 509, 512, 513 ja 518⁴²⁾, 498⁴²⁾, 499⁴³⁾ ja 525⁴⁴⁾.

Viimeksi mainittuun kaupunginosaan kuuluvan stadionalueen muodostusta koskevassa asiassa raastuvanoikeus ei pitänyt⁴⁵⁾ tarpeellisena myöntää pyydettyä suostumusta.

Arabian sekä eräiden Herttoniemen ja Malmin alueiden asemakaavat. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin⁴⁶⁾ laatimaan Arabian alueen asemakaava, jonka ohessa lautakunnan tuli tässä yhteydessä laatia asemakaava myös Helsingin kaupungin omistamista Herttoniemellä ja Malmin aseman kohdalla sijaitsevista alueista mikäli tehdastontit olivat kysymyksessä.

Omakotialueen järjestäminen Oulunkylään. Kaupunginhallitus päätti⁴⁷⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireellisesti laadittamaan yhteistoimin vesijohtolaitoksen ja rakennustoimiston kanssa yleissuunnitelman Vantaanjoen länsipuolella olevien alueiden asuttamisesta sekä niiden viemäri- ja vesijohtoverkostosta.

1) Vrt. Kunnall. asetuskok. s. 238—256. — 2) Khs 6 p. helmik. 294 §. — 3) S:n 30 p. huhtik. 826 §. — 4) S:n 23 p. jouluk. 2,398 §. — 5) S:n 6 p. elok. 1,406 §. — 6) S:n 3 p. jouluk. 2,246 §. — 7) S:n 3 p. jouluk. 2,249 §. — 8) S:n 13 p. helmik. 334 §. — 9) S:n 26 p. maalisk. 604 §. — 10) S:n 6 p. elok. 1,407 §. — 11) S:n 3 p. syysk. 1,574 §. — 12) S:n 26 p. maalisk. 601 §. — 13) S:n 3 p. jouluk. 2,250 §. — 14) S:n 26 p. maalisk. 602 § ja 3 p. jouluk. 2,248 §. — 15) S:n 4 p. kesäk. 1,122 §. — 16) S:n 14 p. toukok. 944 §. — 17) S:n 10 p. syysk. 1,624 §. — 18) S:n 17 p. jouluk. 2,353 §. — 19) S:n 26 p. maalisk. 605 §. — 20) S:n 7 p. toukok. 900 §. — 21) S:n 26 p. maalisk. 606 §. — 22) S:n 10 p. jouluk. 2,314 §. — 23) S:n 29 p. lokak. 1,992 §. — 24) S:n 9 p. huhtik. 696 §. — 25) S:n 14 p. toukok. 943 §. — 26) S:n 16 p. tammik. 139 §. — 27) S:n 26 p. marrask. 2,214 §. — 28) S:n 13 p. helmik. 336 §. — 29) S:n 16 p. tammik. 138 §. — 30) S:n 14 p. toukok. 957 §. — 31) S:n 3 p. jouluk. 2,247 §. — 32) S:n 26 p. maalisk. 603 §. — 33) S:n 1 p. lokak. 1,779 §. — 34) S:n 16 p. huhtik. 739 §. — 35) S:n 10 p. jouluk. 2,311 §. — 36) S:n 25 p. kesäk. 1,256 §. — 37) S:n 8 p. lokak. 1,818 §. — 38) S:n 6 p. elok. 1,409 §. — 39) S:n 25 p. kesäk. 1,261 §. — 40) S:n 25 p. kesäk. 1,255 §. — 41) S:n 2 p. huhtik. 666 §. — 42) S:n 8 p. lokak. 1,809 §. — 43) S:n 23 p. tammik. 171 §. — 44) S:n 8 p. lokak. 1,808 §. — 45) S:n 27 p. helmik. 433. — 46) S:n 20 p. elok. 1,509 § ja 27 p. elok. 1,538 §. — 47) S:n 14 p. toukok. 953 §.

Tammelundin rakennussuunnitelma. Uudenmaan läänin maaherralle päätettiin ¹⁾ lähettää Tammelund nimisen alueen rakennussuunnitelmaa koskeva lausunto.

Eräiden korttelien korkeussuhteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti kiinteistölautakunnan ehdottamat seuraavien korttelien korkeussuhteet: I kaupunginosan korttelin n:o 15 ²⁾; II kaupunginosan korttelien n:ot 39 a ja 39 b ³⁾; V kaupunginosan korttelin n:o 84 a ⁴⁾; XI kaupunginosan korttelien n:ot 304 ⁵⁾, 331 ⁶⁾, 338 a ja 339 ⁷⁾, 338 b ⁸⁾ ja 346 ⁹⁾; XII kaupunginosan korttelien n:ot 349 ²⁾, 358 ¹⁰⁾ ja 361 ⁶⁾; XIV kaupunginosan korttelien n:ot 498 ¹¹⁾, 499, 500, 504, 505, 509, 512, 513 ja 518 ¹²⁾, 525 ¹³⁾ ja tähän kaupunginosaan samoin kuuluvan stadionalueen ¹⁴⁾ sekä XXVI kaupunginosan korttelien n:ot 980—983 ¹⁵⁾.

Katuprofiilien vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti kiinteistölautakunnan laadittamat Sinebrychoffin alueen halki kulkevien katujen ¹⁶⁾ sekä Ensi linjan Helsinginkadun ja Eläintarhantien välisen ¹⁷⁾ ynnä Castréninkadun ja Porthaninrinteen välisen ¹⁸⁾ osan katuprofiiliehdotukset.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁹⁾ suorittamaan ensiksi mainitun Ensi linjan osan tasoitustyöt profiiliehdotuksen mukaisesti.

Tehtaanpuiston järjestely. Tehtaanpuiston järjestelyhallitus hyväksyi ²⁰⁾ kiinteistölautakunnan laadittaman Tehtaanpuiston järjestelyehdotuksen.

Linja-autoaseman eteläpäässä olevan alueen järjestämistä koskeva ehdotus hyväksyttiin ²¹⁾.

Rakentamisoikeuden lisääminen. Asunto oy. Kasarminkatu 8 nimisen yhtiön anottua saada sisustaa omistamansa rakennuksen torniosan kaupunginhallitus päätti ²²⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa laadittamaan anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen, jolloin yhtiön oli sisustus-oikeudesta maksettava kaupungille tavanomainen korvaus.

Asunto oy. Tarkkampujankatu 12 nimisen yhtiön anottua Tarkk'ampujankadun tontille n:o 12 rakentamansa rakennuksen ullakkokerroksen sisustamisoikeutta kaupunginhallitus päätti ²³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa laadittamaan anomuksesta aiheutuvan asemakaavan muutosehdotuksen sekä arvioimaan kaupungille suoritettavan korvausmäärän suuruuden.

Rakennuskielto. Merkittiin ²⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoitus IV kaupunginosan kortteleita n:ot 79 ja 157 koskevan rakennuskiellon antamisesta.

Herttoniemen rautatie. Merkittiin ²⁵⁾ tiedoksi valtioneuvoston päätös Herttoniemen rautatien rakentamista koskevan toimiluvan pidentämisestä, millä päätöksellä valtioneuvosto oli suostunut siihen, että mainitun radan rakennustyöt saatiin suorittaa loppuun viimeistään v:n 1937 loppuun mennessä, sekä samalla määrännyt radan valmistuttuaan luovutettavaksi yleiseen liikenteeseen.

¹⁾ Khs 12 p. maalisk. 532 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 437 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 375 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 950 § ja 10 p. jouluk. 2,312 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 174 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 1,573 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 1,000 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,265 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,264 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,266 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. maalisk. 607 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. maalisk. 608 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. elok. 1,510 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. toukok. 1,001 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. marrask. 2,064 §. — ¹⁶⁾ S:n 14 p. toukok. 951 § ja 6 p. elok. 1,421 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 175 § ja 27 p. helmik. 438 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 537 §. — ¹⁹⁾ S:n 23 p. tammik. 175 §. — ²⁰⁾ S:n 23 p. tammik. 177 § ja 26 p. marrask. 2,217 §. — ²¹⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,258 §. — ²²⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,187 §. — ²³⁾ S:n 29 p. lokak. 1,993 §. — ²⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 2,060 §. — ²⁵⁾ S:n 27 p. helmik. 444 §.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁾ tekemään sopimus kyseiselle radalle tarvittavien kiskojen ostamisesta rakennustoimiston varastoon jo kertomusvuonna.

Herttoniemen öljysatama. Uudenmaan läänin maaherran päätös Herttoniemen öljysatama-alueen rakennussuunnitelman ja rakennusjärjestyksen hyväksymisestä merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Katajanokan laiturit. Sen jälkeen kun oli havaittu Katajanokan tavarasuojien n:ot 8 ja 10 kohdalla olevien laiturinosien arkkujen hajonneen ja jatkuvaisesti vajoavan ja siirtyvän ulospäin sekä laiturin vioittuneen, tämä kaikki siinä määrin, että viat vaaransivat junaliikennettä, teknillinen johtaja kutsui koolle neuvottelukokouksen, joka päätti kehoittaa rakennustoimiston satamarakennusosaston päällikköä tekemään yleisten töiden lautakunnalle esityksen sen puheena olevassa asiassa tarpeellisiksi havaitsemista varokeinoista; rautatiehallituksen ylijohtaja oli luvannut heti ryhtyä toimenpiteisiin rautatieliikenteen kieltämiseksi kyseisten tavarasuojien edustalla olevalla ulommalla raiteella, mistä kiellosta oli satamarakennusosaston toimesta tiedoitettava vaaranalaisille kohdille asetettavilla kieltotauluilla. Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ mainitut toimenpiteet.

Laiturisillan rakentaminen Eteläsatamaan. Södra Finlands fisktransportförening niminen yhdistys oli anonut yhdistetyn kulku- ja suojasillan rakentamista Eteläsataman ulompaan altaaseen kääntösillan kiinteiden jänteiden suuntaisesti ja niiden sisäpuolelle sekä että silta rakennettaisiin siten, että mainittuun altaaseen saapuvat alukset jo keväällä 1936 voisivat sitä käyttää. Kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan edellä mainittujen töiden suorittamiseen 37,000 markkaa yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi.

Fordin laituri. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen kaupungille kuuluvan pahoin särkyneen n.s. Fordin laiturin hylkäämisestä ja sen uloimman myrskyn vioittaman osan purkamisesta n. 3 m:n syvyytasolle.

Hiilisatama. Yleisten töiden lautakunnan ilmoitus hiilisataman korttelin n:o 761 täyttämistöiden edistymisestä niin pitkälle, että sen n. 50 m:n pituinen osa Saukonkadun suunnassa voitiin antaa vuokralle lokakuun 1 p:nä, merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Eläintarhanlahden ranta-alue. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ kiinteistölautakunnan ehdotuksen Eläintarhanlahden ranta-alueen osittaisesta täyttämisestä siten, että Siltasaarenkärjen länsipuolelle suunniteltu täytealue jätetään täyttämättä.

Jäänmurtaja Otso. Satamalautakunnan ilmoitettua että kaupungin uusi jäänmurtaja lasketaan vesille elokuun 12 p:nä sekä että lautakunta yksimielisesti oli katsonut jäänmurtajan sopivimmaksi nimeksi Otso kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä ehdotetun nimen. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä päätettiin ⁹⁾ hankkia lupa mainitulle laivalle asennettavien radiolaitteiden pitämiseen ja käyttämiseen.

Lentokenttä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, sen tehtyä maalentokentän rakentamista koskevan sopimuksen 6 §:ään viitaten tätä koskevan anomuksen, oikeuttavansa valtion

¹⁾ Khs 8 p. lokak. 1,830 §. — ²⁾ S:n 5 p. maalisk. 474 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,405 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 842 § ja 28 p. toukok. 1,088 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,359 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. lokak. 1,781 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 675 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. elok. 1,395 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. marrask. 2,222 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. lokak. 1,828 §.

rakentamaan maalentokentän vesijohtolaitosta varten tarvittavan pumppuhuoneen ja vesijohdon ehdoin: että valtiolla on oikeus pysyttää puheena olevat laitteet paikallaan ja ottaa korvauksetta vettä toistaiseksi kunnes kaupunki mahdollisesti ryhtyy ottamaan vettä alueella olevasta lähteestä tai muulla tavoin jakamaan vettä paikkakunnalla, jolloin valtion on otettava vettä kaupungin verkostosta ja maksettava vedestä korvaus kaupungin hinnoittelun mukaan; sekä että valtion on korvattava kysymykseen tulevien maa-alueiden vuokraajille vesijohdon rakentamisesta mahdollisesti koituva vahinko ja sovittava asiasta suoraan heidän kanssaan. Tämän päätöksensä kaupunginhallitus päätti alistaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi tie- ja vesirakennushallituksen ilmoitus lentokentällä joului—tammikuun aikana toimitettujen koekuormauksen tuloksista sekä sen lähettämä kyseisen lentokentän kiitoteiden, niiden levennyksen ja jatkeiden, hallintorakennuksen ja lentokonehallien edustan ja niiltä kiitoteille johtavien yhdysteiden, kiitoteiden ja yhdysteiden väliin jäävien alueiden sekä autojen pysäköimispaikan rakennussuunnitelma, joka käsitti edellä mainittujen lentokentän osien pituus- ja poikkileikkauspiirustukset sekä ensimmäiseen rakennusvaiheeseen sisältyvän päällystämisen ja vahvistamissuunnitelman, niiden pohjatasauskartan sekä niiden pintatasauskartan, joita suunnitelmia tie- ja vesirakennushallitus oli määrännyt Uudenmaan piirin piirinsinöörin noudattamaan lentokentän rakennustyössä.

Samoin merkittiin ²⁾ tiedoksi tie- ja vesirakennushallituksen lähettämä jäljennös kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön syyskuun 16 p:nä vahvistamasta maalentokentän rakennusalueen salaojitus- ja viemäriverkko-suunnitelmasta.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ antaa kiinteistötoimiston maatalousosaston tehtäväksi lentokentän rakentamista koskevan sopimuksen 5 §:n mukaisesti heti ryhtyä toimenpiteisiin lentokentän pohjoispuolella olevalla kukkulalla kasvavan metsikön poistamiseksi.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti ⁴⁾ antamastaan määräyksestä, että Aero oy:n tuli ottaa Helsingin lentoasema ja siellä harjoitettava lentoliikenne kokonaisuudessaan hallinnollisesti ja liikenteellisesti hoidettavakseen joulukuun 16 p:stä 1936 alkaen v:n 1937 loppuun.

Katajanokan lentosatama. Talorakennusosastoa kehoitettiin ⁵⁾ suorittamaan Katajanokan lentosatamassa erinäiset siviili-ilmailun valvojan esittämät maalaus- ja siistimistyöt.

Vesiposti. Hyväksyen kiinteistölautakunnan Eläinsuojelu-seuran anomuksen johdosta laatiman ehdotuksen vesipostin järjestämisestä Kauppatorille kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kiinteistötoimiston käytettävänä olevasta kauppahallien, kioskien ja torien korjausmäärärahasta sai käyttää mainittuun tarkoitukseen 4,000 markkaa.

Elannon suihkukaivo. Kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ Osuusliike Elannon toistaiseksi saamaan korvauksetta Turuntien tontin n:o 40 edustalle järjestettävän suihkukaivon käyttöä varten tarvittavan veden.

Jakelujohdon asentaminen. Kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ teknillisten laitteiden päällystämisen lukuun Kaasulaitos sisältyvistä käyttövaroistaan 36,000

¹⁾ Khs 14 p. toukok. 967 § ja 27 p. elok. 1,549 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 1,884 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,402 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,329 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 845 § ja khn jsto 9 p. heinäk. 3,741 §. — ⁶⁾ Khs 29 p. lokak. 2,010 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. marrask. 2,113 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. maalisk. 618 §.

markkaa kaasunjakelujohtoon asentamista varten Paciuksenkadun Munkkiniemen- ja Lääkärinkadun väliseen osaan.

Teurastamo. Kaupungin teurastamon rakennustoimikunnan ja pääuraakoitsijan, Yleinen rakennus oy:n asettaman välimiesoikeuden tuomio¹⁾, jolla urakoitsija oli määrätty suorittamaan erinäisiä korjaustyitä vaikka osa rakennustoimikunnan esittämistä vaatimuksista oli hylätty, päätettiin²⁾ saattaa yleisten töiden lautakunnan ja teurastamolautakunnan tietoon, minkä ohessa yleisten töiden lautakunnalle annettiin tehtäväksi valvoa, että urakoitsija suoritti tehtäväkseen määrättyt korjaustyöt; näiden kustannusten suuruudesta päätettiin pyytää yleisten töiden lautakunnalta lausuntoa.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti³⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen teurastamon tuuletushallissa olevan rautatieraitteen uudistamisesta sekä tarkastuskaivosta VI saniteettiteurastamoon ja vaunujen puhdistuspaikalle johtavan viemäriin uudistamisesta pääuraakoitsijan suoritettavien korjaustyiden yhteydessä sekä vastaavasti 50,000 markan ja 132,000 markan merkittämisestä v:n 1937 talousarvioon näitä töitä varten. Teurastamon rakennustoimikunta oikeutettiin panemaan kummatkin edellä mainitut työt käyntiin välittömästi parillaan käynnissä olevien korjaustyiden yhteydessä, jolloin töiden suorittamiseen tarvittavat varat oli maksettava ennakkona kaupunginkassasta.

Teurastamon rakennustoimikunta ilmoitti lopullisesti hyväksyneensä pääuraakoitsijan suorittamat välimiestuomioistuimen määräämät korjaustyöt sekä huolehtineensa välien selvittelystä kaupungin ja erinäisten urakoitsijoiden välillä, lukuunottamatta erästä insuliittieristystä koskevaa hankintaa, jonka takuuaika päättyi vasta n. 1 1/2 vuoden kuluttua, pyytäen toimikunta vapautusta tehtävästään. Kaupunginhallitus katsoi⁴⁾ ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että asiasta oli ilmoitettava kaupunginvaltuuston asettamille katselmusmiehille heidän tehtävänsä loppuunsaattamista varten, minkä jälkeen vasta rakennustoimikunnan vapauttaminen tehtävästään saattoi tulla kysymykseen.

Yleisten töiden lautakunnalle annettiin⁵⁾ tehtäväksi tutkia teurastamon jäähdytyslaitoksen ilmajäähdyttäjiin ilmestyneiden vuotojen syitä sekä ryhtyä toimenpiteisiin niiden poistamiseksi.

Koska edellisen tutkimuksen yhteydessä olisi syytä tutkia, voitaisiinko samalla muuttaa jäähdyttämön käyttöjärjestelmää kokonaisuudessaan entistä taloudellisemmaksi ja monipuolisemmaksi, teurastamolautakunta esitti kääntymistä jonkun pätevän ulkomaisen asiantuntijan, esim. Ruotsin puheena olevassa suhteessa ehkä monipuolisimman teurastamon, Norrköpingin kaupungin teurastamon, johtajan L. Rasmussonin, puoleen. Esitys päätettiin⁶⁾ kuitenkin ottaa harkittavaksi vasta kun professori H. Kyrklund ja Helsingin kaupungin teurastamon johtaja tohtori H. Tallqvist olivat suorittaneet asiaan läheisesti liittyvää kalan tukkukaupan ja kalanjäähdyttämön järjestämistä kaupunkiin koskevan tutkimuksen⁷⁾.

Kaupunginvaltuuston myönnettyä varat⁸⁾ eräiden muutostöiden suorittamiseen teurastamon jäähdyttämössä teurastamolautakunta pyysi kaupunginhallituksen myötävaikutusta siihen, että kaupunginarkkitehdille ja lämpötekniikolle annettaisiin tehtäväksi avustaa lautakuntaa työselityksen laatimi-

¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 113, v:n 1935 kert. s. 191 ja tämän kert. s. 32. — ²⁾ Khs 23 p. tammik. 185 §. — ³⁾ S:n 6 p. elok. 1,439 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. lokak. 1,838 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 187 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. maalisk. 627 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 175. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 27.

nessa kuivailmajähdytysjärjestelmän käytäntöönottamista varten kyseisen jähdyttämön eräällä osastolla sekä urakkatarjousten tarkastamisessa ja työn valvonnassa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa antamaan mainituille viranhaltijoille määräyksen avustaa teurastamolautakuntaa sen pyytämällä tavalla, minkä lisäksi lautakunta oikeutettiin käyttämään apunaan ulkopuolisiakin asiantuntijoita.

Saatuaan kaupunginarkkitehdin ja lämpötekniikon laatimat teurastamon jähdyttämössä toimeenpantavien muutostöiden työselityksen ja urakkasopimusehdotuksen ja erikoisliikkeiltä työtarjouksia teurastamolautakunta esitti anomuksen töiden aloittamisesta sekä että kaupunginhallitus antaisi rakennustoimistolle määräyksen suorittaa muutostöiden aiheuttamat rakennustyöt. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ lähettää professori H. Kyrklundilta tämän johdosta pyydetyn lausunnon teurastamolautakunnalle sekä oikeuttaa lautakunnan aloittamaan puheena olevat muutostyöt, ellei sen mielestä asiaa lausunnossa esitettyjen näkökohtien johdosta vielä olisi tutkittava. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa antamaan teurastamolautakunnan tilauksesta rakennustoimistolle tehtäväksi suorittaa muutostöiden aiheuttamat rakennustyöt.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ pyynnöstä antaa rakennustoimiston talorakennusosastolle tehtäväksi antaa teurastamon jähdytyslaitteiden vikoja tutkimaan asettamalleen komitealle ⁴⁾ teknillistä apua jähdytyshuoneiden välikattorakenteiden tutkimisessa.

Teurastamon toisen kompressorikoneen korjaamista koskeva teurastamon jähdytyskoneiston hankkijan kirjelmä päätettiin ⁵⁾ saattaa teurastamolautakunnan tietoon.

Teurastamolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ vetämään sähkökaapelin teurastamon alueella olevien pohjavesikaivojen sähköpumppuihin käyttäen teurastamon määrärahaa Yleisten laitteiden kunnossapito.

Teurastamon semptaliinikattojen pikaista tervaamista koskevan teurastamon rakennustoimikunnan kirjelmän johdosta kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan siinä mainitut korjaustyöt käyttäen tarkoitukseen kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvää teurastamon rakennusten vuosikorjausten määrärahaa.

Kaupungin omissa ja sen käytettävänä olevissa taloissa suoritettut korjaus- ja muutostyöt. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus osoitti 2,200 markkaa ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin entisen huoneiston korjaamiseen ⁸⁾; 11,300 markkaa erinäisten muutostöiden suorittamiseen terveydenhoitolautakunnan huoneistossa ⁹⁾; 30,000 markkaa Marian sairaalan lastenosaston laajentamiseen ¹⁰⁾; 23,700 markkaa eräiden muutos- ja korjaustöiden suorittamiseen Kivelän sairaalan liinavaatevarastossa ¹¹⁾; 2,265 markkaa uusien kannatusköysien hankkimiseen tuberkuloosisairaalan hisseihin ¹²⁾; 2,000 markkaa köyhäinhoitoviraston keskuskanslialle vuokrattavan lisähuoneiston yhdistämiseen oviaukolla entiseen kansliahuoneistoon ¹³⁾; 7,430 markkaa kunnalliskodin hissien korjaamiseen ¹⁴⁾; 88,030 markkaa Ryttylän koulukodin sähköjohtojen korjaamiseen ja 28,500 mark-

¹⁾ Khs 26 p. maalisk. 619 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,228 §. — ³⁾ S:n 22 p. lokak. 1,974 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 227. — ⁵⁾ Khs 26 p. marrask. 2,225 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. lokak. 1,835 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. elok. 1,440 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. toukok. 1,083 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 151 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. maalisk. 481 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 24 ja v:n 1935 kert. s. 22. — ¹¹⁾ Khs 11 p. kesäk. 1,196 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. helmik. 308 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,209 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. maalisk. 515 §.

kaa niiden päälinjan erään osan muuttamiseen maakaapeliksi ¹⁾; 2,900 markkaa eräiden täydennystöiden suorittamiseen suomenkielisen työväenopiston opistorakennuksessa ²⁾; 9,000 markkaa teurastamon kahden huoneiston yhdistämiseen ³⁾; 14,000 markkaa Hietalahden hallin varustamiseen vesialtaalla ⁴⁾; 10,700 markkaa Eteläsataman matkustajapaviljongin pohjoispuolella olevan katoksen purkamiseen sekä paviljongin eteläpuolella olevan paviljongin varustamiseen riippukouruilla vesisuppiloineen ⁵⁾; sekä 6,100 markkaa keskuskeittolan sähköjohtojen y.m. uusimiseen ⁶⁾.

Puhelinvaihte- sekä koneisto- ja paristohuoneen järjestämiseksi Sofiankadun taloon n:o 4 kaupunginhallitus osoitti ⁷⁾ kaupunginkassasta yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi heti 21,200 markkaa päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen ⁸⁾ edellä mainittujen käyttövarainsa ylittämistä mainitun menon peittämiseksi.

Samojen varain ylityksenä kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 25,000 markan suuruisen määrärahan keskuskeittolan ruokasalin permannon korjaamiseksi päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen ⁸⁾ mainitun ylityksen hyväksymisestä.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa rakentamaan puhelinkaapit kaupunginvoudinkonttorin uuteen huoneistoon sekä korjaamaan siellä oleva holvi käyttäen tähän Pohj. Esplanaadikadun talon n:o 5 korjausmäärärahoja.

Kaupunginvoudinkonttorin anottua, että sille luovutettavan uuden huoneiston rakennusohjelmaan tehtäisiin seinään kiinnitettyjen toimistopöytien ja suojaseinien järjestämistä koskeva muutos kaupunginhallitus oikeutti ¹¹⁾ rakennustoimiston talorakennusosaston suorittamaan ohjelman muutoksesta aiheutuvan työn.

Rakennustoimisto oikeutettiin ¹²⁾ poliisitaloissa paraillaan suoritettavien muutostöiden yhteydessä tekemään poliisikomentajan virkahuoneeseen johtaviin portaisiin piirustuksesta n:o 113 ilmenevä muutos käyttäen tähän 18,100 markkaa poliisilaitoksen rakennusten korjausmäärärahasta.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹³⁾ eräät sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman muutostyöt suoritettaviksi vuosikorjausmäärärahoilla joko v. 1936 tai 1937.

Rakennustoimistolle annettiin ¹⁴⁾ tehtäväksi ensi tilassa suorittaa Kaisaniemenkadun 3:ssa olevan kouluhammasklinikan huoneiston tarpeelliset korjaustyöt päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esitys erinäisten rakennusten korjaus- y.m. määrärahan Erinäiset korjaukset ylittämistä tätä varten 63,500 markkaa.

Köyhäinhoitolautakunta oli anonut 50,000 markan myöntämistä käytettäväksi tarpeellisten työaineiden ostoon ja paikallisen työnjohdon palkkaamiseen Tervalammen työlaitoksen rakennusten korjaus- ja pieniä muutostöitä suoritettaessa sekä alaa tuntevan rakennusmestarin ja huoltorakennuksiin perehtyneen ammattimiehen väliaikaista palkkaamista varten ynnä laitoksen väliaikaisen johtajan oikeuttamiseen pienehköjen juksevien menojen suorittamiseksi pitämään 5,000 markan suuruisia käteiskassaa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ suostua tehtyihin esityksiin ja myöntää lautakunnalle anotut 50,000 markkaa ennakkona kaupunginkassasta.

¹⁾ Khs 16 p. huhtik. 731 §. — ²⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,134 §. — ³⁾ S:n 16 p. tammik. 151 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. helmik. 292 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. huhtik. 795 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. lokak. 1,962 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,365 §. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 52. — ⁹⁾ Khs 20 p. elok. 1,508 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. toukok. 901 § ja 5 p. marrask. 2,053 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. huhtik. 705 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,369 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. marrask. 2,077 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. elok. 1,554 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. huhtik. 732 §.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁾ aloittamaan Nikkilän sairaalan uuden pesulaitoksen rakennustyöt sekä lämpö- ja voimakeskuksen laajennustyöt, joiden pääpiirustukset ja kustannusarvion kaupunginvaltuusto jo oli hyväksynyt ²⁾.

Kaupunginhallitus suostui ³⁾ lastensuojelulautakunnan esitykseen Ryttylän ammattikoulurakennuksen perushankintoja varten tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan merkityn määrärahan siirtämisestä lautakunnan käytettäväksi sekä sen oikeuttamisesta käyttämään hankittavien koneiden hinnasta säästyvän erän lastunerottajan ynnä siihen kuuluvien johtotorvien hankkimiseen sekä koneiden paikoilleenasentamiskustannuksiin ja erinäisten lämpö- ja sähkölaitteiden täydentämiseen.

Yleisten töiden lautakunnan ehdotus erinäisten muutostöiden suorittamisesta Toivolan koulukodissa päätettiin ⁴⁾ hyväksyä.

Rakennustoimisto oikeutettiin ⁵⁾ osittain muuttamaan Katariinankadun talossa n:o 1 toimeenpantavien sisustustöiden ohjelmaa.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään kansanpuistojen korjausmäärärahaa 25,000 markkaa Korkeasaaren eläintarhan valvojan rakennuksen korjaustöiden suorittamiseksi sekä päätettiin aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esitys ⁷⁾ lisämäärärahan myöntämisestä mainitun menon peittämiseksi.

Erottajan, Rautatien ja Hakaniementorin virvoitusjuomakioski-kauppiaat oikeutettiin ⁸⁾ itse omalla kustannuksellaan kaupunginarkkitehdin annettavien tarkkojen määräysten mukaisesti varustamaan käyttämänsä kioskit kaupunginarkkitehdin joka suhteessa, muotoonsa, väriinsä y.m. nähdessä, hyväksyttävillä markiiseilla.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁹⁾ periaatteellisesti Helsingin makasiini oy:n vtn Lähteen y.m. aloitteen ¹⁰⁾ johdosta tekemän oleskelu-, pukeutumis- ja pesuhuoneiden järjestämistä kaupungin satamissa työskenteleville koskevan tarjouksen jäädessä asian lopullinen ratkaisu yksityiskohtaisten neuvottelujen varaan.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹¹⁾ kehoittaa saattamaan Toukolan korttelissa n:o 3 sijaitsevalla tontilla n:o 2 oleva ulkokuonerakennus ja tonttia ympäröivä aita tontilla syyskuun 22 p:nä 1933 toimitetun katselmuksen edellyttämään kuntoon käyttäen Toukolan tietä varten sen käytettäväksi varattuja varatyömäärärahoja.

Maistraatilta päätettiin anoa vuoden lykkäystä sen ennen lokakuun 1 p:ää suoritettaviksi määräämissä Kasarmikadun talon n:o 21 julkisivujen maalaimessa ¹²⁾, kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa merkitsemään v:n 1937 talousarvioehdotukseensa 14,000 markan määräraha tämän työn suoritusta varten, sekä Rahapajanrannan varistorakennusten n:ot 8 ja 9 korjaustöissä ¹³⁾. Maistraatti suostui ¹⁴⁾ sittemmin anomuksiin.

Tulipalon vahingoittamien rakennusten korjaaminen. Palovakuuttamattoman kiinteän omaisuuden korjaamiseen tulipalon sattuessa varatuista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi seuraavissa rakennuksissa sattuneiden tulipalojen aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen alla mainitut raha-

¹⁾ Khs 16 p. heinäk. 1,386 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 25. — ³⁾ Khs 13 p. helmik. 317 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. syysk. 1,621 — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 172 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 22. — ⁶⁾ Khs 6 p. elok. 1,425 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 27. — ⁸⁾ Khs 16 p. heinäk. 1,356 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,193 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. s. 24. — ¹¹⁾ Khs 20 p. elok. 1,516 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. syysk. 1,667 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. lokak. 2,004 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. lokak. 1,949 § ja 12 p. marrask. 2,114 §.

määrät: Marian sairaalan kirurgisen osaston sairaspaviljongissa 944 markkaa ¹⁾; korttelissa n:o 178 olevassa tehdasrakennuksessa 5,942: 55 markkaa ²⁾; sekä Munkkisaareessa olevassa tehdasrakennuksessa 237,700 markkaa ³⁾.

Viimeksi mainitun tehdasrakennuksen kahden palomuurin korottamiseksi kaupunginhallitus päätti ³⁾ sallia ylittää yleisten töiden pääluokkaan sisältyviä käyttövarojaan 6,700 markkaa.

Sittemmin hyväksyttiin ⁴⁾ kiinteistölautakunnan toimenpiteet myydä edellä mainitun palaneen Munkkisaaren tehdasrakennuksen vesikaton romupelti 75 markan kauppahinnasta ja maksaa tämä rahamäärä kaupunginkassaan merkiten se kirjoihin tilille Palovakuuttamattoman kiinteän omaisuuden korjaamiseen tulipalon sattuessa kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Rakennusten purkaminen ja myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ myymään purettaviksi ja poiskuljetettaviksi korttelissa n:o 498 olevat rakennukset sekä Munkkisaarella oleva vajarakennus n:o 10.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁶⁾ huolehtimaan Kulosaaren kartanon navettarakennuksen purkamisesta.

Rakennuspiirustuksia koskevat päätökset. Sisäasiainministeriön hyväksyttäväksi päätettiin ⁷⁾ alistaa Mariankadun taloa n:o 3, jossa oli poliisilaitoksen I piirin asema, koskevat korjauspiirustukset. Ministeriö hyväksyi ⁸⁾ kesäkuun 25 p:nä suunnitelman sen kirjelmään liittyvistä piirustuksista tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi ilmoitus, että sisäasiainministeriö heinäkuun 8 p:nä oli hyväksynyt poliisilaitoksen passitoimiston Pohj. Esplanaadikadun talossa n:o 5 olevan uuden huoneiston suunnitelman laaditusta pohjapiirustuksesta ilmenevin tavoin.

Lääkintöhallitus hyväksyi ¹⁰⁾ kaupunginvaltuuston vahvistamat Nikkilän sairaalan lämpö- ja voimakeskukseen laajentamisen sekä sen uuden pesulaitoksen pääpiirustukset ja kustannusarvion, mikä merkittiin tiedoksi.

Kaupunginhallitus suostui ¹¹⁾ köyhäinhuoltolautakunnan esitykseen, että Tervalammen työlaitoksen uusien maatalousrakennusten piirustusten laatiminen saataisiin antaa oikeusministeriön arkkitehdin U. Sjöholmin tehtäväksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹²⁾ puolestaan Katajanokan uuden varastorakennuksen pääpiirustukset 13,060,000 markkaan päättyvine kustannusarvioineen päättäen pyytää tullihallitukselta lausuntoa piirustuksista.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹³⁾ Helsingin V yhteiskoulun talo oy:n esittämät yhtiön koulutalon piirustukset ja kustannusarvion sekä määräsi kaupungin kiinnitysvakuuden etuoikeuden olemaan 3,120,000 markan suurusten kiinnitysten jälkeen.

Tervalammen työlaitosta koskeva selvitys. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kehoittaa rakennustoimiston talorakennusosastoa valtionavun anomista varten Tervalammen työlaitokselle hankkimaan köyhäinhoidon toimitusjohtajan pyytämän mainittua laitosta koskevan selvityksen.

¹⁾ Khn jsto 31 p. maalisk. 3,340 § ja khs 9 p. huhtik. 694 §. — ²⁾ Khs 2 p. huhtik. 668 §. — ³⁾ S:n 12 p. marrask. 2,104 §. — ⁴⁾ Khn jsto 17 p. marrask. 4,060 §. — ⁵⁾ Khs 30 p. tammik. 221 § ja 14 p. toukok. 945 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,316 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. toukok. 1,076 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,353 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,378 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,384 ja 1,385 §; vrt. myös tämän kert. s. 26. — ¹¹⁾ Khs 6 p. elok. 1,404 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. helmik. 301 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. huhtik. 791 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. lokak. 1,983 §.

Tuberkuloottisten miesten asuntola. Kaupunginhallitus hyväksyi¹⁾ tuberkuloosihuoltotyön järjestelykomitean²⁾ ehdotuksen Hangonkadun 4—6:ssa olevan tuberkuloottisten perheiden asuntotalon muuttamisesta kodittomien tuberkuloottisten miesten asuntolaksi päättäen kehoittaa kiinteistölauta-kuntaa suorittamaan talossa tarvittavat muutostyöt ja terveydenhoitolauta-kuntaa sisustamaan näin muutetun asuntotalon 47 tuberkuloottisen mies-potilaan asuntolaksi. Kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi päätettiin samalla esittää tämä päätös sekä että sen toimeenpanemisesta aiheutuvien käyttömenojen suorittamiseksi saataisiin yllittää talousarviota³⁾.

Siirtolapuutarhamajat. Kaupunginhallituksen alistettua⁴⁾ tutkittavakseen kiinteistölautakunnan päätöksen⁵⁾ hylätä Herttoniemen siirtolapuutarhayhdistyksen anomuksen, joka koski suljetun kuistin rakentamista avoimen sijasta siirtolapuutarhamajoihin, kiinteistölautakunta ilmoitti⁶⁾ päättä-neensä myöntää Herttoniemen siirtolapuutarhaviljelijöille oikeuden säilyttää jo rakentamansa lasikuistit sekä rakentaa uusia ehdoin, että jo olevat lasiruudut muutettiin siirtolapuutarhan rakennustarkastajan määräysten mukai-
sesti ja uusien rakentamisessa noudatettiin hänen antamiaan määräyksiä, eli että kuistien ikkunoissa oli oleva samanlaiset lasit kuin majain ikkunoissa, sekä että kuistien ympärille keväällä 1937 istutettiin runsaasti villiviinintai-mia.

Mukavuuslaitokset. Kiinteistölautakuntaa päätettiin⁷⁾ kehoittaa laadi-tuttamaan suunnitelma uusien käymälöiden rakentamisesta kaupunkiin.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että Väinämöisenkadun kentälle rakennet-taisiin vesiklosetti ja suihkulaitteet kiinteistölautakunnan laadituttaman ehdotuksen mukaisesti, sekä että kanavan kaivaminen, täyttö ja sullominen saatiin suorittaa köyhäinhoidollisiin varatöihin tililtä Erinäisiä avustustöitä kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitetuilla varoilla enintään 24,000 mar-kan määrään; toimenpiteelle oli hankittava kaupunginvaltuuston suostu-mus⁹⁾.

Merisatamassa oleva vanha mukavuuslaitos päätettiin¹⁰⁾ poistaa ennen toukokuun 1 p:ää 1937.

Palovakuutukset. Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ oikeuttaa kiinteistölauta-kunnan harkintansa mukaan jättämään palovakuuttamatta sellaiset palo-vakuutusyksiköt, joiden arvo ei ylittänyt 25,000 markkaa, minkä lisäksi lauta-kunnalle annettiin tehtäväksi sopia vakuutuksista Suomen maalaisten keski-näisen palovakuutusyhtiön tekemän tarjouksen pohjalla.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾, että kiinteistöt Helenankatu 2 ja Katariinan-katu 1, vanha raatihuone, Hämeentien 80:ssä oleva kansakoulu ja Hernesaa-renkadun tontille n:o 6 puhtaanapitolaitosta varten rakennettu hiekkavaja jätetään palovakuuttamatta, mutta että Uunisaaren merikyplän uudis-rakennukset, hyppyteline, katsojaparveke ja käännöslava palovakuutetaan tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen.

Merkittiin¹³⁾ tiedoksi kiinteistölautakunnan ilmoitus Ryttylän koulu-kodin uuden ammattiopetusrakennuksen vakuuttamisesta 1,200,000 markan määrästä Suomen maalaisten keskinäisessä palovakuutusyhtiössä.

¹⁾ Khs 6 p. elok. 1,433 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 220. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 23. — ⁴⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,200 §. — ⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 266. — ⁶⁾ Khs 16 p. heinäk. 1,375 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,218 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. elok. 1,419 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 33. — ¹⁰⁾ Khs. 24 p. syysk. 1,720 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,250 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. lokak. 1,943 § ja 26 p. marrask. 2,212 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. tammik. 162 §.

Metsän myynti. Oikeutettuaan ¹⁾ lastensuojelulautakunnan sanomalehdissä ilmoittamaan myytäväksi Ryttylän, Bengtsårin ja Toivoniemen tiloilla olevaa hakkuukelpoista metsää kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ sittemmin saapuneet Metsänomistajain metsäkeskus oy:n, Oy. Rauma Wood Ltd:n ja Lohjanvesistön metsä oy:n tekemät ostotarjoukset lastensuojelulautakunnan laatiman kaupakirjaehdotuksen mukaisesti. Asia lähetettiin kaupunginlakimiehelle toimenpiteitä varten.

Apukoulun aita. Kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 5,500 markkaa suomenkielisen apukoulun ja Port haninkadun tontin n:o 10 välisen aidan korottamiseen.

Vallilan kansakoulun pihamaan laajentamista koskeva yleisten töiden lautakunnan ehdotus hyväksyttiin ⁴⁾.

Apulastentarha Aulan leikkikenttä. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa aikanaan tekemään ehdotus leikkikentän järjestämisestä apulastentarha Aulalle.

Heikinkadun järjestely. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ Heikinkadun ja tavara-asemalle johtavan kadun yhtymiskohdan järjestelyyn muutosehdotuksen asiakirjoihin liitetyn piirustuksen mukaisesti sekä oikeutti yleisten töiden lautakunnan suorittamaan mainitun työn tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokassa Heikinkadun järjestelyyn varatuista varoista.

Samoista varoista myönnettiin ⁷⁾ 75,000 markkaa 30 sm:n kourkuisen rautaisen suoja-aidan rakentamiseen Heikinkadun nurmikoiden ympärille.

Sinebrychoffin alueen katutyöt. P. Sinebrychoff oy. oikeutettiin ⁸⁾ suorittamaan Uudenmaankadun jatkeen ja Sinebrychoffinkadun erään osan kadun ja johtokanavan louhimistyöt sekä tasoitus, kaupungin suorittaessa kaupunginvaltuuston päätöksen ⁹⁾ mukaisesti muut katutyöt ehdoin, että yhtiö edellä mainittuja töitä suorittaessaan noudatti yleisten töiden lautakunnan antamia määräyksiä ja alistui työn suorittamisen suhteen lautakunnan pysyväiseen valvontaan, lautakunnan esittämää laskua vastaan. Lisäksi päätettiin kehoittaa kiinteistölautakuntaa laadituttamaan Sinebrychoffin alueen lopulliset korkeustasoehdotukset.

P. Sinebrychoff oy:n sittemmin tekemän esityksen johdosta viemäri-, kaasu- ja vesijohtotöiden suorittamisesta Sinebrychoffinkadulla ja Uudenmaankadun jatkeella kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ antaa rakennustoimiston, vesijohtolaitoksen, kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen toimeksi anojayhtiön kustannuksella ja huomioonottamalla kaupunginvaltuuston v. 1932 hyväksymän ⁹⁾ näiden töiden kustannusten veloittamista koskevan sopimuksen, asentaa asianomaiset johdot puheena oleviin katuihin sitä mukaa kuin näitä johtoja varten louhittavat kanavat valmistuvat.

Salomon- ja Annankadun kulmaus. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾ rakennustoimiston sujuvamman liikenteen aikaansaamiseksi Salomon- ja Annankadun kulmauksessa laatiman ajoradan muuttamista sanotussa kulmassa koskevan ehdotuksen.

Turuntien erään katualueen järjestely. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹²⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman Turuntien tontin n:o 42 kohdalla olevan katualueen järjestelyä koskevan ehdotuksen, jonka mukaan korttelin n:o 485

¹⁾ Khs 22 p. lokak. 1,939 §. — ²⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,243 §. — ³⁾ S:n 14 p. toukok. 973 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,238 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,408 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. lokak. 1,829 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. toukok. 899 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 538 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 6. — ¹⁰⁾ Khs 9 p. huhtik. 714 §; vrt. tämän kert. s. 148. — ¹¹⁾ Khs 9 p. huhtik. 707 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. marrask. 2,128 §.

edustalla olevaa jalkakäytävää levennettäisiin ja puita istutettaisiin sen reunaan sekä kadun vierellä olevan jalkakäytävän sisäpuolelle järjestettäisiin autojen pysäköimispaikkoja kuitenkin siten, että Meilahdenkadun ajotie oli Turuntien jalkakäytävän ja raitiotieraitteiden osalta tehtävä yhtä leveäksi kuin ensinmainittu katu yleensä.

Tilkan sairaala-alueita ympäröivät kadut. Kaupunginhallitus osoitti ¹⁾ näitä töitä varten v:n 1937 talousarvioon merkittävistä määrärahoista ennakkona kaupunginkassasta yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi jo kertomusvuonna 86,000 markkaa Turuntien ja Tilkan sairaalan portin välisen kadunosan rakennuskustannuksiin ja 88,000 markkaa vastaavaa viemäryötä varten.

Katusillain leventäminen. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ puolestaan rautatiehallituksen ratateknillisen toimiston ehdotuksen Sörnäisten radan yli johtavan katusillan leventämiseksi siten, että lopullisia piirustuksia laadittaessa otettiin huomioon, että sillan itäiseen jalkakäytävään voitiin laskea johtoja.

Kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi ennakolta kaupunginkassasta 96,000 markkaa ja yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 66,000 markkaa Hämeensillan leventämisestä johtuvien pengerrys- ja päällystystöiden suorittamiseen päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen asiasta.

Kulosaarentien leventäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että Arabian rautatien ylikäytävän länsipuolella oleva Kulosaarentien osa oli levennettävä rakennustoimiston katurakennusosaston yleisillä tiekorjausmäärärahoilla.

Jalkakäytävät. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa rautatiehallitukselle suostuvansa asematalon lännenpuoleisen aukion pohjoisen jalkakäytävän järjestämiseen 6 m:n levyiseksi.

Jalkakäytävän rakentamiseen Helsingin laivatelakan alueen ohi Makaasiinirantaan myönnettiin ⁶⁾ 6,000 markkaa yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan laatiman jalkakäytävän uudelleenjärjestelyä Unioninkadun korttelin n:o 45 kohdalla koskevan ehdotuksen, kuitenkin siten, että myöhemmin oli tehtävä päätös kysymyksestä puiden istuttamisesta kyseisen käytävän reunaan.

Ruotsalaisen teatterin jalkakäytävien ja ajoradan leveys. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ panna pöydälle kysymyksen ruotsalaisen teatterin uutta teatteritaloa ympäröivien jalkakäytävien ja ajoradan leveydestä siksi kuin kaupunginvaltuusto lopullisesti päättäisi ehdotetusta Pohj. Esplanaadikadun uudelleenjärjestelystä, mutta kuitenkin kehoittaa teatterin tontin omistavaa Nya teaterhus ab. nimistä yhtiötä rakennuttamaan Heikinkadun ja Pohj. Esplanaadikadun puoleiset jalkakäytävät tätä varten laadittujen piirustusten mukaisesti, joita oli pidettävä väliaikaisina ennen valtuuston edellä mainittua lopullista päätöksentekoa. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rakennustoimiston, jos puheena oleva osakeyhtiö antoi kyseisten töiden suorittamisen kaupungin tehtäväksi, rakentamaan tontinomistajan kustannuksella 45,450 markan hinnasta jalkakäytävät Pohj. Esplanaadikatua pitkin ja Heikinkatua pitkin Etel. Esplanaadikadulle.

¹⁾ Khs 16 p. heinäk. 1,370 §. — ²⁾ S:n 12 p. maalisk. 540 §. — ³⁾ S:n 27 p. elok. 1,550 §; ks. myös tämän kert. s. 29. — ⁴⁾ Khs 12 p. marrask. 2,116 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. marrask. 2,101 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,313 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. syysk. 1,722 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. heinäk. 1,336 §.

Stadionin ympäristön kuntoonpano. Rakennustoimiston lähetettyä stadionin etupihan länsipuolisten tulokäytävien päällystämisen ja erinäisten stadionin lähettyvillä olevien nurmikenttien kuntoonpanon sekä messuhallista sokeritehtaalle päin olevan kolmion ja Mäntymäen eteläkärjessä olevan alueen kunnostamisen työehdotukset ja kustannusarviot kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä työehdotukset sekä harkita määrärahojen myöntämistä tarkoitukseen v:n 1937 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Katujen päällystämistyöt. Teknillisten laitosten hallituksen tehtyä esityksen sellaisten jalkakäytävien päällystystapojen käytön estämisestä, jotka tekivät kadun avaamisen vaikeaksi, kaupunginhallitus päätti ²⁾ ehdottaa maistraatille, että se antaisi rakennustarkastuskonttorille määräyksen uudisrakennuksia valvoessaan tarkastaa myös sitä, että katukäytävien alustäyte tehdään rakennusjärjestyksessä määrätyn tavoin, ettei käytävän avaaminen tuota suhteettomia kustannuksia.

Kaupunginkassasta myönnettiin ³⁾ ennakolta 269,000 markkaa yleisten töiden lautakunnalle käytettäväksi eräiden varain puutteessa kesällä 1935 suorittamatta jääneiden katuosuuksien kadunpäällystystöiden suorittamiseen, minkä ohessa päätettiin aikanaan alistaa mainitut varat kaupunginvaltuuston myönnettäviksi.

Etupihan tasoittaminen. Kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 23,100 markan suuruisen määrärahan XII kaupunginosan korttelissa n:o 387 olevan Karjalankadun tontin n:o 14 kohdalla katumaalla olevan etupihan tasoittamiseksi rakennustoimiston ehdottamalla tavalla.

Ullanlinnan kylpylaitoksen ympäristö. Edellä mainituista varoista kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 3,000 markkaa Ullanlinnan laiturin alkupäässä olevan aukion eteläreunan jalkakäytävän asfaltoimiseen, minkä ohessa päätettiin kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa sen käytettävänä olevilla varoilla suorituttamaan istutustyöt Ullanlinnan kylpylän seinustan kohdalla sekä kiinteistölautakuntaa kieltämään sanotun kylpylän vuokraajaa pitämästä laitoksen eteläpuolella olevaa aluetta epäsiistissä kunnossa ja käyttämästä sitä työkalujen ja romun säilytyspaikkana.

Rautatieaukion ja Kaivokadun kunnossa- ja puhtaanapito. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ puolestaan Rautatieaukion ja Kaivokadun kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden jakaantumista valtion ja kaupungin kesken tarkoittavan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön laatiman sopimusehdotuksen.

Yksityisten katuosuuksien kunnossapito. Familjebyggnads ab., Oy. Mielikki, Asunto-oy. Nervanderinkatu 9, Asunto-oy. Oiva, Oy. Liesi, Oy. Kivikko ja Talo oy. Arkadia nimiset yhtiöt, jotka omistivat vastaavasti Kapteeninkadun tontit n:ot 14, 16 ja 18, Kapteeninkadun tontit n:ot 20 ja 22, Nervanderinkadun tontin n:o 9, Nervanderinkadun tontin n:o 11, Pohj. Rautatiekadun tontin n:o 17, Pohj. Rautatiekadun tontin n:o 19 ja Pohj. Rautatiekadun tontin n:o 15, olivat valittaneet Uudenmaan läänin maaherralle sen johdosta, että maistraatti katsoen kaikkien kyseisten tonttien sijaitsevan yleisen paikan vieressä ja nojautuen voimassa olevan rakennusjärjestyksen 16 §:ään oli velvoittanut mainittujen yhtiöiden toimitusjohtajat sakon uhalla

¹⁾ Khs 25 p. kesäk. 1,263 § — ²⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,274 §. — ³⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,271 §; vrt. tämän kert. s. 29. — ⁴⁾ Khs 11 p. kesäk. 1,194 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 847 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. toukok. 897 §, 6 p. elok. 1,428 § ja 17 p. jouluk. 2,358 §.

määräpäivään mennessä suorittamaan maistraatin katselmuksessa niille määrätty työt eli toisin sanoen kunnostamaan katuosuudet enintään 15 m:n päähän tonttirajasta. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ maaherralle asiasta annettavissa selityksissään esittää valitukset hylättäviksi yleisten töiden lautakunnan esittämin perusteluin siitä, että arvosteltaessa tontinomistajan katuosuuden kunnossapitovelvollisuuden nykyistä laajuutta oli sovellettava ja noudatettava voimassa olevan v:n 1917 rakennusjärjestyksen 16 §:n määräyksiä. Lisäksi hallitus päätti huomauttaa, että kaupunki milloin yleisen paikan kohdalla olevan kadun uudelleenpäällystäminen oli suoritettu sen jälkeen kun kyseinen rakennusjärjestys oli astunut voimaan yleisesti on vaatinut, että asianomaisen talonomistajan tuli huolehtia uudelleenpäällystämisestä 15 m:n leveyteen tonttirajasta, mihin vaatimukseen talonomistajat useimmissa tapauksissa ovat suostuneet.

Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva huomautti Heikin- ja Kaivokadun kulmauksessa olevan talonsa valmistumisesta asti pitäneensä huolta It. Heikinkadun puoleisen jalkakäytävän ja kadun puhtaanapidosta tonttinsa kohdalla 7^{1/2} m:n leveydeltä tonttirajasta lukien saamatta minkäänlaisia huomautuksia viranomaisten taholta mutta hiljattain saaneensa poliisilaitokselta kehoituksen huolehtia mainitun katukäytävän ja kadun kunnossapidosta 15 m:n leveydeltä tonttirajasta lukien, minkä johdosta yhtiö esitti kaupunginhallituksen harkittavaksi eikö puheena olevaa kunnossapitovelvollisuutta edelleen olisi pysytettävä ennallaan. Kaupunginhallitus päätti²⁾ tällöin ilmoittaa yhtiölle sen kadun kunnossapitovelvollisuuden koskevan 15 m sekä ettei yhtiön anomus antanut hallitukselle toimenpiteen aihetta, koska katujen päällystystä ja kunnossapitoa koskevien kysymysten käsittely voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti kuului maistraatille.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi valittaa maistraatin lokakuun 15 p:nä 1936 tekemästä päätöksestä, joka koski Töölönkadun tonttien n:ot 5 ja 8 sekä Cygnaeuksenkadun tontin n:o 12 omistajain velvoittamista päällystämään katuosuuksiensa ajoradat 15 m:n leveydeltä tonttirajasta.

Talonomistaja K. Ojasen sitä koskevaan tiedusteluun päätettiin⁴⁾ ilmoittaa hänen olevan velvollinen pitämään kunnossa Hesperiankadun tontin n:o 3 kohdalla sijaitsevan katuosansa 15 m:n leveydeltä talonsa tonttirajasta.

Eräiden lammikkojen täyttäminen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Erinäisten tonttien siistiminen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan sai käyttää yhteensä 85,250 markkaa erinäisten terveydellisessä suhteessa tärkeiden lammikontäyttämisen y. m. töiden suorittamiseen Turuntien länsipuolella Stenbäckinkadun varrella, Helsinginkadun tontilla n:o 24, Aleksis Kiven kadun tonteilla n:ot 2—10, 20—22 ja 76—78, Helsingin- ja Länt. Brahenkadun kulmatontilla, Sturenkadun tontilla n:ot 4—6, Sammatintien tontilla n:ot 1—3, kulkutautisairaalan läntisen portin kautta johtavan tien ja Nordenskiöldinkadun kulmauksessa, Topeliuksenkadun varrella, Hämeentien n:on 80 vastapäätä sekä Kumpulantien ja Koreankadun kohtauspaikassa.

¹⁾ Khs 25 p. kesäk. 1,268 §. — ²⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,269 §. — ³⁾ S:n 12 p. marrask. 2,083 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,340 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,826 §.

Uusia korokkeita ja liikennemerkkejä ¹⁾ varten kaupunginhallituksen käy-
tettäviksi varatuista varoista myönnettiin Heikin- ja Kaivokadun kulmauk-
seen suunniteltua koroketta varten 1,900 markkaa ²⁾; pysäköimiskieltomerkin
pystyttämiseen Sofiankadulle 300 markkaa ³⁾; pysäköimiskieltomerkkien aset-
tamiseen Kasarmi- ja Korkeavuorenkadun välisen Etel. Esplanaadikadun
pohjoissivun osaan 300 markkaa ⁴⁾; Kasarmi- ja Etel. Esplanaadikadun kul-
mauksen väliaikaisen liikenteenjärjestelyn vaatimien liikennemerkkien asetta-
miseen ja mainitussa kulmauksessa olevan liikennekorokkeen poistamiseen
1,500 markkaa ⁵⁾; väliaikaisten puukorokkeiden sijoittamiseen kansallisteat-
terin luona olevalle raitiotiepysäkillä, siten että idänpuoleinen koroke raken-
nettiin tavallista lyhyemmäksi, sekä tällä kohdalla olevan ajosuuntanuolen
poistamiseen ja korvaamiseen Vilhonkadun, Mikonkadun ja It. Teatterikujan
välistä katuosuutta tarkoittavalla Vilhonkadulle Mikonkadun kulmaukseen
asetettavalla pysäköimiskieltomerkillä 300 markkaa ⁶⁾; liikennekorokkeen
rakentamiseen keskelle Nordenskiöldinkatua Topeliuksenkadun kulmaukseen
500 markkaa ⁷⁾; Kulosaaren sillan liikennenopeuden rajoittamisen johdosta
tarpeellisten liikennemerkkien pystyttämiseen 600 markkaa ⁸⁾; Rantatorin
kauppahallin kaakkoiskulmasta etelään päin rautatieraitteen viereen hallin
kulmasta n. 18 m:n päässä olevaan signaalipylyväeseen saakka n. 1 m:n päähän
toisistaan asetettavia rautaisia punavalkoraitaisia liikennepylyviä varten
2,900 markkaa ⁹⁾; merkkipylvään pystyttämiseen Turuntien ja Hesperian-
kadun kulmaukseen sijoitettavalle linja-autopysäkillä 400 markkaa ¹⁰⁾; liiken-
teenjärjestelykomitean ehdottamien liikennemerkkijärjestelmän muutosten
toteuttamiseen 4,000 markkaa ¹¹⁾; pysäköimiskielion antamisen johdosta
Arkadian- ja Sammonkadun väliselle Mechelininkadun osalle välttämättömän
liikennemerkin pystyttämiseen 300 markkaa ¹²⁾; Aleksanterin- ja Hallituska-
dun välistä Kluuvikadun osaa tarkoittavan pysäköimiskieltotaulun pystyttä-
miseen 200 markkaa ¹³⁾; Aleksanterin- ja Pohj. Esplanaadikadun välisen
Fabianinkadun osan sulkemiseen pohjois-eteläsuuntaan kulkevalta ajoliiken-
teeltä tarvittavat varat ¹⁴⁾; autojen pysäköintiä Heikinkadun talon n:o 7
ääreisen ylioppilastalon raitiotiepysäkin korokkeen kohdalla tarkoittavan
kieltotaulun asettamiseen 500 markkaa ¹⁵⁾; tarpeellisten varoitusmerkkien
asettamiseen Topeliuksen koulun sisäänkäytävän edustalle 300 markkaa ¹⁶⁾;
Pohj. Esplanaadikadun pohjoispuolta sekä Fabianinkatua Pohjoismaiden
yhdyspankin talon edustalla, niin kauan kuin se oli aidattuna, tarkoittavan
pysäköimiskielion vaatimien liikennemerkkien asettamiseen tarvittavat
varat ¹⁷⁾; pysäköimispaikan Etelärannan 6:n edustalle sijoittamisen vaatimien
liikennemerkkien pystyttämiseen 300 markkaa ¹⁸⁾; Rautatien torin linja-auto-
jen pysäköimispaikkain uudelleenjärjestelyn aiheuttamiin menoihin 4,800
markkaa ¹⁹⁾; sekä asianomaisten liikennemerkkien pystyttämiseen Hämeen-
tielle sijoitettaville uusille linja-autopysäkeille 600 markkaa ²⁰⁾.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupungin-
hallitus myönsi yleisten töiden lautakunnalle 32,100 markkaa ²¹⁾ Sörnäisten

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 111—113. — ²⁾ Khs 30 p. tammik. 211 §. — ³⁾ S:n 6 p. hel-
mik. 297 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. helmik. 434 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. maalisk. 473 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. maal-
lisk. 536 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. maalisk. 613 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. huhtik. 737 §. — ⁹⁾ S:n 14 p.
toukok. 948 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 949 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. toukok. 952 §. — ¹²⁾ S:n
28 p. toukok. 1,077 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,309 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,374 §;
ks. myös tämän kert. s. 112. — ¹⁵⁾ Khs 16 p. heinäk. 1,376 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. heinäk.
1,388 §. — ¹⁷⁾ S:n 17 p. syysk. 1,671 §. — ¹⁸⁾ S:n 24 p. syysk. 1,727 §. — ¹⁹⁾ S:n 5 p.
marrask. 2,063 §. — ²⁰⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,352 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. helmik. 377 §.

niemen ja Sörnäisten rantatien rautatieraiteiden ja teiden risteyskohtien varustamiseen varoituserkeillä rakennustoimiston satamarakennusosaston ehdottamalla supistetulla tavalla sekä 18,000 markkaa ¹⁾ valaistujen risteysmerkkien asettamiseen kolmiovaroituserkkeineen Kulosaarentien rautatien-lylikäytävälle.

Itämerenkadulta kaupunkiin johdettavan liikenteen vaatimia toimenpiteitä varten kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 1,500 markkaa.

Palosireenit. Kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yleisistä käyttövaroistaan 9,000 markkaa palosireenijärjestelmään tehtävien muutostöiden suorittamiseen oikeuttaen palolautakunnan suorittamaan puhelinjohtojen vuokramaksun Helsingin puhelinyhdistykselle palolaitoksen kaluston kunnossapitomäärärahaista. Samalla lautakuntaa päätettiin kehoittaa harkitsemaan toimenpiteitä palosireenien äänen vaimentamiseksi ja estämiseksi kaikumasta tarpeettoman pitkälle.

Polkupyörätelineen hankkiminen ammattikoulutalon pihamaalle. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 6,000 markkaa valaistavan polkupyörätelineen hankkimiseksi Kansakoulukadun 3:ssa olevan ammattikoulutalon pihamaalle.

Katuvalaistus. Kaupunginhallitus päätti myöntää teknillisten laitosten pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan 6,000 markkaa valaistuksen järjestämiseksi Sörnäistenkadulla teknillisten laitosten hallituksen esityksen mukaisesti ⁵⁾, 14,000 markkaa valaistuksen järjestämiseksi Ullanlinnan kylpylaitoksen rannalle ja laiturille ⁶⁾, 3,500 markkaa katuvalaistuksen lisäämiseksi Limingantiellä teknillisten laitosten hallituksen esityksen mukaisesti ⁷⁾, 12,000 markkaa valaistuksen järjestämiseksi Yhdystietä pitkin vanhan tien risteyksestä Huopalahden rajalle ⁸⁾, 15,000 markkaa katuvalaistuksen järjestämiseksi koko Nilsiäntielle ⁹⁾, 34,000 markkaa Väinämöisenkadun urheilukentän valaisemiseksi ilmajohtoja käyttämällä ¹⁰⁾ sekä 15,622:45 markan suuruisen lisämäärärahan Suomenlinnan talvitien kertomusvuoden valaistuskustannuksiin ¹¹⁾.

Samoista varoista myönnettiin ⁸⁾ vielä 17,000 markan suuruinen lisäys tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvään määrärahaan Katuvalaistuslaitteet katuvalaistuksen järjestämiseksi Turuntielle Ruskeasuolta vanhan tien risteykseen teknillisten laitosten hallituksen puoltaman II vaihtoehdotuksen mukaisesti sekä alistettiin tämä päätös kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Juhlavalauksen järjestäminen. Kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ 20,000 markkaa yleisistä käyttövaroistaan juhlavalauksen järjestämiseksi tasavallan presidentin 75-vuotispäivänä.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ myöntyä sovinnollisuuden viikon toimikunnan esitykseen kaupungintalon valaisemisesta neljänä mainitun viikon päivänä, joulukuun 31 p:nä 1936 sekä tammikuun 1, 3 ja 6 p:nä 1937, edellytyksin että muitakin julkisia rakennuksia valaistiin; tarkoitukseen tarvittavat varat myönnettiin hallituksen yleisistä käyttövaroista.

¹⁾ Khs 12 p. marrask. 2,116 §. — ²⁾ S:n 10 p. syysk. 1,627 §. — ³⁾ S:n 26 p. maalisk. 616 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. tammik. 225 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. tammik. 17 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 847 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,239 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,273 §; ks. myös tämän kert. s. 29. — ⁹⁾ Khs 20 p. elok. 1,517 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. marrask. 2,110 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. marrask. 2,168 §; vrt. tämän kert. s. 133. — ¹²⁾ Khs 19 p. marrask. 2,145 §. — ¹³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,371 §.

Kaupungin ja Suomenlinnan välisen talvitien ylläpito. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kaupunki vastedes kokonaan omalla kustannuksellaan ylläpitää ainoastaan Katajanokalta johtavaa ajotietä ja jalkakäytävää Suomenlinnaan. Tätä varten myönnettiin yleisten töiden lautakunnalle yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä hallituksen käyttövaroista 51,500 markkaa uusien puualustojen hankkimiseen ja paikoilleen asettamiseen sekä teknillisten laitosten hallitukselle teknillisten laitosten pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista 30,000 markkaa uusien valaistuslaitteiden hankkimiseen ja asentamiseen; lisäksi päätettiin että valaistuskustannukset oli suoritettava yleisten töiden pääluokan lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä sähkönkulutusmäärärahasta sekä että puhtaanapitolaitoksen tuli huolehtia tien auki- ja puhtaanapidosta kuten yleisistä teistä.

Teiden kunnossapito. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ pyytää Helsingin maalaiskunnan tielautakuntaa ottamaan Tuomarinkylän kohdalta valtamaan-tieltä Tombackaan johtavan n. 2 km:n pituisen tien kunnossapitoa ja kunnossapitovelvollisuuden jakamista tien käyttäjien kesken koskevan kysymyksen tutkittavaksi tielain 10 ja 11 §:ssä säädettyssä toimituksessa.

Yleisten töiden lautakunnan kehoitettua kaupunginhallitusta anomaan, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö 82,846: 65 markalla korvaisi kaupungille sen suorittamat Porvoon maantien ja Degerön sillan välisen tienosan kunnossapitokustannukset v:lta 1934—36, jotka olivat johtuneet yksinomaan siitä, että ministeriö ei ollut täyttänyt lupaustaan julistaa edellä mainittua tienosaa maantieksi, sekä asian kiireellistä järjestelyä, kaupunginhallitus päätti ³⁾ tehdä ministeriölle esityksen asiasta ja kehoittaa rakennustoimiston katurakennusosastoa toistaiseksi osoittamaan kyseiset kustannukset kertomusvuoden menoarviossa olevista teiden korjausmäärärahoista.

Helsingin—Jorvaksen maantie. Tie- ja vesirakennushallituksen ilmoitettua kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle havainneensa maantieksi-julistamistarkoituksessa toimitetun Helsingin—Jorvaksen maantien Lauttasaarella olevan tienosan katselmuksessa mainitussa tiessä olevan erinäisiä puutteellisuuksia eikä sen takia voivansa ehdottaa tien vastaanottamista valtion hoitoon, kaupunginhallitus, koska tie- ja vesirakennushallitus oli lähettänyt kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle asiaa koskevan puutteellisen pöytäkirjan, johon ei lainkaan ollut merkitty katselmuksessa saapuvilla olleiden kaupungin edustajain toimitusmiehen väitteitä vastaan tekemiä huomautuksia, päätti ⁴⁾ lähettää tie- ja vesirakennushallitukselle asianmukaisen selostuksen pöytäkirjassa esiintyvistä virheellisyyksistä sekä toimenpiteistään sen oikeutettujen muistutusten johdosta.

Suoran maantien rakentaminen Lahden kaupunkiin. Helsingin kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ilmoittaa valtioneuvostolle yhtyvänsä Lahden kaupunginhallituksen valtioneuvostolle tekemään esitykseen Helsingin ja Lahden kaupunkien välisen suoran maantieyhteyden aikaansaamisesta.

Kulosaareen johtava tie. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 33,000 markkaa Kulosaareen johtavan tien leventämiseen.

Kulosaaren silta. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen ⁸⁾ mukaisesti

¹⁾ Khs 23 p. tammik. 179 § ja 30 p. tammik. 223 §; ks. myös tämän kert. s. 132. —

²⁾ Khs 22 p. lokak. 1,963 §. — ³⁾ S:n 12 p. marrask. 2,112 §; vrt. v:n 1934 kert. s. 31. —

⁴⁾ Khs 10 p. jouluk. 2,320 §; vrt. tämän kert. s. 134. — ⁵⁾ Khs 27 p. helmik. 435 §. —

⁶⁾ S:n 20 p. helmik. 377 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. huhtik. 737 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. tammik. 140 §.

oli määrännyt Kulosaaren sillalla sallitun suurimman ajonopeuden 35 km:ksi tunnissa.

Lauttasaaren silta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen Lauttasaaren sillan läppäaukon johteiden rakentamisesta ja sillan ylimmän jänteen valaistuksen järjestämisestä sekä oikeuttaa rakennustoimiston satamarakennusosaston valaistuslaitteiden kustannusten peittämiseksi käyttämään varatyömäärärahojaan.

Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin ²⁾ tehdä esitys Lauttasaaren sillan julistamisesta maantiesillaksi sekä Lauttasaarella olevan Helsingin—Jorvaksen tien osan julistamisesta maantiekksi, anoen että hallitus tässä tarkoituksessa toimittaisi sillan ja tien katselmuksen. Samalla päätettiin pyytää hallitukselta lausuntoa sillalla sallittavasta suurimmasta ajonopeudesta sekä sillan varmuuslaitteista ja liikennöimisohjeista. Saatuaan tie- ja vesirakennushallituksen lausunnon ³⁾ sekä teetettyään sen johdosta vielä eräitä muitakin tiedusteluja, tutkimuksia ja täydennystöitä kaupunginhallitus päätti asettaa ⁴⁾ sillalle seis-merkit kaupungin puoleisen maatuen ja kaupungista lukien viidennen siltapilarin kohdalle sekä hyväksyä ⁵⁾ sillan laivaliikennettä varten suunnitellut merkinantolaitteet ja laaditun liikennöimisohje-ehdotuksen, mikä viimeksi mainittu päätettiin lähettää tie- ja vesirakennushallitukselle pyynnön, että hallitus hankkisi sille asianomaisen vahvistuksen.

Viemärityöt. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ periaatteessa hyväksyä Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen uuden pääviemärin suunnan yleisten töiden lautakunnan laadittaman vaihtoehdotuksen V mukaisesti sekä ryhtyä neuvotteluihin yliopistoviranomaisten kanssa sanotun viemärin rakentamisesta yliopiston omistamien alueiden halki. Koska työtilaisuuksien järjestäminen kaupungin työntekijöille talvikaudeksi oli tärkeää oikeutettiin ⁷⁾ sittemmin yleisten töiden lautakunta aloittamaan kyseiset viemärityöt Kaisaniemen puiston alueella, vaikka rakennussuunnitelmaa ei vielä ollutkaan lopullisesti vahvistettu.

Rakennustoimiston katurakennusosaston ehdotus Kumpulan avo-ojan muuttamisesta putki johdoksi hyväksyttiin ⁸⁾ periaatteellisesti.

Kiinteistöimiston käytettäväksi myönnettiin ⁹⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista 24,090 markkaa Laakson ratsastuskentän viemäritöiden kustannuksiin.

Rakennustoimiston Kiljavannummen keuhkotautiparantola oy:n viemärikysymyksen selvittämiseksi laatimat täydellisen viemärivereden puhdistamon piirustukset ynnä selvitys asiasta päätettiin ¹⁰⁾ lähettää mainitulle parantolaosakeyhtiölle.

Savilan pumppulaitos ja painejohto. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ hyväksyä Savilan pumppulaitosta ympäröivän tiiliaidan rakentamistoimenpiteen myöntäen v:n 1935 talousarvion yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan mainitun aidan kustantamiseksi 65,360 markkaa sekä saman talousarvion sekalaisen yleisten menojen pääluokkaan työläispalkkain korottamisen varalta sisältyvistä käyttövaroistaan mainittujen palkkain korottamisen pumppulaitoksen ja sen aidan kustannuksiin aiheuttaman lisäyksen peittämiseksi 32,400 markkaa.

¹⁾ Khs 27 p. helmik. 446 §. — ²⁾ S:n 5 p. maalisk. 478 §. — ³⁾ S:n 17 p. syysk. 1,679 §; ks. myös tämän kert. s. 133. — ⁴⁾ Khs 24 p. syysk. 1,731 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,827 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 844 § ja 16 p. heimäk. 1,380 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. lokak. 1,958 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 541 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,400 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,225 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 118. — ¹¹⁾ Khs 16 p. tammik. 144 §.

Urheilukentät. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroitetaan kaupunginhallitus myönsi 7,000 markkaa Johanneksen kirkon urheilukentän länsiosan tasoitustöitä varten ¹⁾ sekä 10,000 markkaa messukentän kunnostamiseen jalkapallopeliä varten ²⁾.

Herttoniemen hiihtomäen rakentamiseen myönnettiin ³⁾ edellä mainituista varoista 35,000 markkaa.

Laakson ratsastuskenttä. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että Laakson ratsastuskenttä oli kunnostettava rakennustoimiston johdolla sen laadituttaman 144,000 markkaan päättyvän kustannusarvion mukaisesti. Tarvittavat varat osoitettiin Tuloa tuottamattomat pääomamenot nimisen pääluokan tililtä Erinäisiä avustustöitä kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Suihkualtaan sijoittaminen messuhallin edustalle. Suomen messut osuuskunnan tarjottua kaupungille omistamansa sementtisen suihkualtaan ehdoin, että se kaupungin toimesta asennettaisiin messuhallin itäpuolella olevalle nurmikentäksi suunnitellulle alueelle, kaupunginhallitus, hyväksyen tarjouksen, myönsi ⁵⁾ yleisistä käyttövaroistaan 7,500 markkaa sanotun suihkualtaan sijoittamista varten osuuskunnan haluamalle paikalle kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatiman piirustuksen mukaisesti.

Turuntien ja Museokadun kulmaus. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä kaupunginpuutarhurin ehdotuksen Turuntien ja Museokadun kulmauksen järjestämisestä väliaikaiseksi puistikoksi myöntäen tähän yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 30,000 markan määrärahan.

Lapinlahdenpuistikko. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan laatiman vaihtoehdotuksen II Lapinlahdenpuistikoon rakennettavan matalan rauta-aidan teettämiseksi kaupunginarkkitehdin laatiman uuden ehdotuksen mukaisesti, jossa putkivahvuus oli määrätty 1 1/4 tuumaksi, sekä kiinteistölautakunnan laadituttaman puistikon luoteispään järjestelyehdotuksen.

Paavalin kirkon ympäristö. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä asemakaava-arkkitehdin ehdotuksen Paavalin kirkon ja Sturenkadun välisen aukion eli Vallilan kaupunginosan kortteliin n:o 552 väliaikaisesta järjestämisestä puistikoksi sekä suorittuttaa tämän työn v:n 1937 talousarvioon merkittävillä köyhäinhoidollisiin varatöihin varatuilla varoilla.

Vanhoissa puistoissa suoritettavat täydennystyöt. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁹⁾ käyttämään kertomusvuoden yleisten töiden pääluokan luvussa Istutukset satunnaisiin istuttamis- ja siistimistöihin kaupunginhallituksen määräyksen mukaan käytettäväksi varatut varat eräiden täydennystöiden suorittamiseen Vanhan kirkon puistossa, Kaivopuistossa ja Tähtitorninmäellä.

Varatyöt. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa panemaan käyntiin kaupunginvaltuuston hyväksymässä ohjelmassa mainitut varatyöt ¹¹⁾ myönnettyjen määrärahojen puitteissa sikäli kuin valtion työttömyyskortistossa oli henkilöitä, joille ei voitu järjestää valtion varatöitä, taikka sikäli kuin uusia töitä oli järjestettävä rakennustoimiston alaisista töistä vapautuneille ja vapautuville työntekijöille, jotka toimisto oikeutettiin ottamaan varatöihin ilman valtion kortiston välitystä. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin edelleen jatkamaan sen järjestettävänä olleita töitä,

¹⁾ Khs 19 p. marrask. 2,169 §. — ²⁾ S:n 23 p. huhtik. 792 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 214 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. toukok. 898 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. elok. 1,513 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. toukok. 1,010 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. syysk. 1,728 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. marrask. 2,103 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. lokak. 1,957 §. — ¹⁰⁾ S:n 8. p. lokak. 1,803 §. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. 33 s.

joihin työntekijät oli otettava köyhäinlaitokunnan osoitusten mukaisesti, ja oikeutettiin köyhäinlaitokunta osoittamaan mainittuihin töihin suoranaista avustusta nauttavia työkykyisiä valtion työttömyyskortistoon merkitsemättömiä työttömiä. Viimeksi mainittuja töitä varten varatun määrärahan jäännös, 90,000 markkaa, asetettiin kiinteistölautakunnan käytettäväksi.

Kaupunginhallitus oikeutti¹⁾ yleisten töiden lautakunnan sen esittämän suunnitelman mukaisesti suorittamaan Oikokadun Siltavuorenpenkereen ja Kristianinkadun välisen osan leventämisen kertomusvuoden varatyömäärärahoilla.

Töiden järjestäminen vapautuneille vangeille. Kaupunginhallitus päätti²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan käyttämään aikaisemmin Talin metsissä ja Laakson ratsastuskentällä suoritettavia töitä varten varatun 32,000 markan määrärahan töiden järjestämiseksi vapautuneille vangeille kansanpuistoissa.

Oulunkylän tietyöt. Kaupunginhallitus päätti³⁾ suostua Oulunkylän kunnallislautakunnan anomukseen saada suorittaa varatoina erinäisiä tietöitä kaupungin omistamalla maalla ehdoin, että töiden suorittamisessa noudatettiin kaupungin rakennustoimiston ohjeita, että rakennusaineenottoa paikkoina käytettiin ainoastaan kaupunginagronoomin tarkoitukseen osoittamia paikkoja ja että työn suorituksen takia mahdollisesti kaadetut puut luovutettiin kaupungille.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1935 tilinpäätös. Kaupunginhallitus hyväksyi⁴⁾ rahatoimiston laatiman v:n 1935 tilinpäätöksen.

Lyhytaikaisen luoton tarpeen tyydyttäminen. Rahatoimenjohtaja valtuutettiin⁵⁾ ottamaan kaupungille lyhytaikaista luottoa enintään 50,000,000 markan määrään asti.

Sittemmin merkittiin⁶⁾ tiedoksi rahatoimenjohtajan ilmoitus, että hän oli kesäkuun 15 p:nä ottanut erästä kaupungin pankista lyhytaikaista luottoa 7,000,000 markkaa 1.5 %:n koroin kolmeksi kuukaudeksi.

Vuoden 1902 lainan lunastus. Maksettavaksi irtisanotun v:n 1902 lainan obligatioiden ja korkolippujen lunastusta varten Société Générale nimiselle pankille varatusta frangimäärästä oli jälellä 30,359: 34 frangia, jotka, kun obligatioita ja korkolippuja luultavasti enää esitettiin lunastettavaksi vain mitätön määrä ja ne toisaalta kuoleutuivat vasta v. 1941, tarpeettomasti joutuivat olemaan sidottuina ilman korkoa. Société Générale pankki oli suostuvainen luovuttamaan tämän rahamäärän takaisin kaupungille vain ehdoin, että Suomen pankki, jonka kautta kyseiset varat aikanaan lainaehdojen mukaisesti sille jaettiin, antoi mainitulle ranskalaiselle pankkilaitokselle oikeuden rasittaa Suomen pankin frangitiliä sen pankissa siinä tapauksessa, että obligatioita ja korkolippuja vielä esitettiin siellä lunastettaviksi. Suomen pankin ilmoitettua suostuvansa tähän ehdoin, että sille suoritettiin provisiota 1 % kyseisestä frangimäärästä sekä lisäksi provisio lunastetuista obligatioista ja korkolipuista, kaupunginhallitus päätti⁷⁾ myöntyä sen ehtoihin.

¹⁾ Khs 18 p. marrask. 1,131 §. — ²⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,183 §. — ³⁾ S:n 6 p. helmik. 295 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. maalisk. 565 § ja 26 p. maalisk. 597 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 528 §. — ⁶⁾ Khn jsto 16 p. kesäk. 3,648 §; ks. myös tämän kert. s. 138. — ⁷⁾ Khs 14 p. toukok. 937 §.

Eräiden vuosien 1909, 1919, 1930 ja 1933 lainain konverttaaminen. Kaupunginvaltuuston päätettyä ¹⁾ kaupunginhallituksen esityksestä ²⁾ v:n 1909 4 ¹/₄ %:n puntalainan irtisanomisesta konverttausta varten sekä sen lunastamiseen tarvittavan uuden obligatiolainan ottamisesta asiassa käytiin neuvotteluja Lontoossa Henry Schröderin ja Hambron pankkien kanssa. Neuvottelujen tuloksena olevat konverttausehdot, joiden mukaisesti vanhat obligatiot leimattaisiin 4 % tuottaviksi, hallitus hyväksyi ³⁾ määräten konverttausajan kuudeksi vuodeksi.

Lainan konverttaamisesta tehtiin ⁴⁾ sittemmin sopimus edellä mainittujen pankkien kanssa hallituksen hyväksymien määräysten mukaisesti ja irtisanottiin laina.

Konverttauksen ilmoitusajan kuluttua umpeen oli leimattavaksi ilmoitettu obligatioita n. 180,000 punnan nimellisarvosta. Pankeille oli kuitenkin hallituksen puolesta ilmoitettu, että ne olivat oikeutetut edelleen ottamaan vastaan konverttausilmoituksia, sekä samalla annettu niille oikeus kaupungin laskuun ostaa obligatioita leimauttamista varten, obligatioiden hinnan tällöin ollessa 102 %, mihin sisältyi varsinainen välityspalkkio ollen leimauttamisesta kuitenkin lisäksi suoritettava ¹/₄ %. Nämä toimenpiteet hyväksyttiin ⁵⁾. Myöhemmin hallitus päätti ⁶⁾, että kyseisen lainan obligatioita sai ostaa edelleen leimauttamista varten enintään 102 ¹/₂ %:n kurssiin, mihin sisältyi välityspalkkio mutta ei leimauttamisesta suoritettava palkkio.

Kyseisen, kertomusvuoden lopussa 475,800 punnan suuruisen lainan konverttaamatta jäänyt 287,500 punnan suuruisen osa joutui maksettavaksi takaisin tammikuun 1 p:nä 1937; sen suorittamiseksi Suomen pankki suostui antamaan kaupungille tarpeellista puntaluottoa 280,000 puntaan asti vaihtelevin koroin, ja oli laina maksettava takaisin viimeistään joulukuun 1 p:nä 1938 ollen kaupungilla kuitenkin oikeus tehdä se aikaisemminkin. Hallitus hyväksyi ⁷⁾ puntaluoton ottamisen Suomen pankin sille lähettämästä kirjelmästä tarkemmin ilmenevin ehdoin.

Kaupungin v:n 1930 6 ¹/₂ %:n dollariobligatiolainan osittaisen konverttaamisen suhteen hallitus päätti ⁸⁾ valtuuttaa rahatoimenjohtajan ostamaan Ruotsissa olevia lainan obligatioita 500,000 dollarin arvosta 107 %:n kurssiin sekä allekirjoittamaan kaupungin ja Stockholms enskilda bank ab. nimisen pankin välisen sopimuksen 4 ¹/₂ %:n lainan myöntämisestä kaupungille enintään 2,000,000 kruunun määrään maksettavaksi takaisin ennen v:n 1950 loppua sekä kaupungin v:n 1930 6 ¹/₂ %:n dollariobligatioiden vaihtamisesta edellä mainitun lainan obligatioihin.

Selostukset v:n 1930 dollariobligatioiden ostamisesta ja uuden kruunulainan ottamisesta käydyistä neuvotteluista sekä niiden perusteella Stockholms enskilda bankin kanssa tehdystä sopimuksesta merkittiin ⁹⁾ tiedoksi.

Konverttauksen merkitsemisajan päätyttyä ilmoitettiin, että dollarilainaa oli merkitty konvertattavaksi 400,000 dollarin nimellisarvosta vastaten 1,600,000 kruunua, jolloin rahatoimenjohtaja vastauksena tehtyyn tiedusteluun ilmoitti, että merkitsemisaikaa sai 500,000 dollarin kokonaisuäärään asti, vastaten 2,000,000 kruunua, pidentää silloin kuluvan viikon loppuun. Tämän toimenpiteen hallitus hyväksyi ¹⁰⁾ mutta päätti sitä vastoin panna

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 36. — ²⁾ Khs 4 p. kesäk. 1,121 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,216 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,304 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. elok. 1,504 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. syysk. 1,719 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,244 ja 2,245 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 73 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 124. — ⁹⁾ Khs 16 p. tammik. 129 § ja 23 p. tammik. 168 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. tammik. 205 §.

pöydälle rahatoimenjohtajan ehdotuksen kruunulainan korottamisesta 3,000,000 kruunuun.

Rahatoimenjohtaja ilmoitti, että Stockholms enskilda bankilta ostettujen v:n 1930 dollariobligatioiden maksamiseksi oli kaupungille otettu tilapäinen 15,000,000 markan suuruinen laina $3\frac{3}{4}$ %:n vuotuisin koroin enintään kolmeksi kuukaudeksi ja pidättäen kaupungille oikeus maksaa laina takaisin ennen lankeamispäivää sekä että Suomen pankille oli myyty kaupungin v:n 1935 5 %:n lainan obligatioita 5,000,000 markan nimellis arvosta ehdoin, että kaupunki sitoutui määrääjän kuluessa ostamaan obligatioita takaisin samaan hintaan. Hallituksella ei ollut ¹⁾ tämän johdosta mitään huomautettavaa.

Merkittiin tiedoksi ²⁾ rahatoimenjohtajan ilmoitus, että Stockholms enskilda bankin kanssa viimeksi tehdyssä sopimuksessa mainittu 500,000 dollarin konverttausmäärä oli kokonaisuudessaan tullut merkityksi.

Valtuuston päätettyä ³⁾ v:n 1933 $7\frac{1}{2}$ %:n sekä v:n 1919 ensimmäisen $5\frac{1}{2}$ %:n ja toisen $5\frac{1}{2}$ %:n lainan konverttaamiseksi ottaa yhteensä enintään 100,000,000 markan lainan hallitus valtuutti ⁴⁾ rahatoimenjohtajan irtisanomaan ensiksi mainitun lainan obligatiot lunastettaviksi syyskuun 1 p:nä nimellis arvostaan sekä molempien viimeksi mainittujen lainain obligatiot lunastettaviksi heinäkuun 1 p:nä niinkään nimellis arvosta. Samalla hallitus päätti laskea liikkeeseen uuden 5 %:n obligatiolainan 100,000,000 markan nimellis arvosta hyväksyen laaditut laina- ja konverttausehdot.

Sittemmin merkittiin ⁵⁾ tiedoksi ilmoitukset kolmen edellisessä kappaleessa mainitun lainan konverttaamisesta sekä niiden konverttaamiseksi tarvittavan samaten edellä mainitun lainan emittoimisesta.

Hallitus päätti ⁶⁾ valtuuston valtuutuksen ⁷⁾ mukaisesti kertomusvuoden joulukuun aikana irtisanoa v:n 1933 kolmannen 6 %:n sekä v:n 1934 kolmannen $5\frac{1}{2}$ %:n lainan maksettavaksi edellisen huhtikuun 1 p:nä 1937 ja jälkimmäisen heinäkuun 1 p:nä 1937 varaten obligatioiden omistajille irtisanomisilmoituksessa oikeuden konvertata obligatiot kaupungin myöhemmin liikkeeseen laskettavaan 100,000,000 markan lainaan vastedes ilmoitettavin ehdoin.

Vuoden 1935 lainan emitointi. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi ilmoitus v:n 1930 $6\frac{1}{2}$ %:n dollarilainan osittaista ennakkokonverttaamisesta ⁹⁾ varten otettavan uuden 60,000,000 markan 5 %:n lainan emittoimistuloksesta.

Obligatioiden arvonta. V. 1936 arvottiin seuraavat määrät kaupungin obligatiolainoihin kuuluvia obligatioita: heinäkuun 1 p:nä v:n 1913 5 %:n lainasta 382 obligatiota à 536 markkaa, kesäkuun 2 p:nä v:n 1917 5 %:n lainasta 23 obligatiota à 10,000 markkaa, 19 obligatiota à 5,000 markkaa ja 20 obligatiota à 1,000 markkaa, joulukuun 28 p:nä v:n 1934 5 %:n lainasta 31 obligatiota à 10,000 markkaa ja 30 obligatiota à 5,000 markkaa, huhtikuun 29 p:nä v:n 1934 ensimmäisestä $5\frac{1}{2}$ %:n lainasta 17 obligatiota à 25,000 markkaa, 44 obligatiota à 10,000 markkaa ja 24 obligatiota à 5,000 markkaa, lokakuun 27 p:nä v:n 1934 toisesta $5\frac{1}{2}$ %:n lainasta 18 obligatiota à 25,000 markkaa, 45 obligatiota à 10,000 markkaa, 22 obligatiota à 5,000 markkaa, elokuun 11 p:nä v:n 1934 kolmannesta $5\frac{1}{2}$ %:n lainasta 6 obligatiota à 100,000 markkaa ja 3 obligatiota à 50,000 markkaa, joulukuun 1 p:nä v:n 1935 $4\frac{1}{2}$ %:n lainasta 51 obligatiota à 5,000 Ruotsin kruunua ja 71 obligatiota à 1,000 Ruotsin

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 206 §. — ²⁾ S:n 5 p. maalisk. 464 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 36. — ⁴⁾ Khs 12 p. maalisk. 521 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. huhtik. 784 § ja 30 p. huhtik. 822 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,237 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 37. — ⁸⁾ Khs 20 p. helmik. 368 §. — ⁹⁾ Vrt. myös v:n 1935 kert. s. 124.

kruunua, lokakuun 1 p:nä v:n 1935 ensimmäisestä 5 1/2 %:n lainasta 16 obligatiota à 25,000 markkaa, 87 obligatiota à 10,000 markkaa ja 14 obligatiota à 5,000 markkaa sekä joulukuun 1 p:nä v:n 1935 toisesta 5 1/2 %:n lainasta 57 obligatiota à 25,000 markkaa ja 74 obligatiota à 10,000 markkaa. Arvottavaksi määrätyn obligatiomäärän sijasta kaupunki lunasti v:n 1911 4 1/2 %:n lainasta 135 obligatiota à 2,515 markkaa ja 167 obligatiota à 503 markkaa sekä v:n 1916 velkakirjalainasta 20 velkakirjaa à 25,000 markkaa.

Omakotilainat. Valtioneuvoston saatua oikeuden käyttää enintään 10,000,000 markkaa valtion omakotilainarahaston varoja erinäisiä omakotiyrityksiä kohtuuttomasti rasittavien lainojen järjestämiseen sosiaaliministeriö kiertokirjeellä ilmoitti asiasta kaupunginhallitukselle. Kirjeestä selvisi, että järjestelylaina myönnettiin ainoastaan vähävaraiselle omakotirakentajalle, jolla ei ollut mahdollisuutta saada taloan kohtuuttomasti rasittavan rakennus- tai kiinnityslainan vuotuismaksua tai korkoa alennetuksi asianomaisen lainanantajan suostumuksella tai sellaista lainaa muuten muunnetuksi kohtuullisin ehdoin. Omakotitaloa kohtuuttomasti rasittavana pidettiin lainaa, jonka vuotuinen korko oli yli 6 % tai jonka pakolliset pääomalyhennykset nostivat koron ja kuoletuksen yhteensä yli 7 %:n laskettuna alkuperäiselle pääomalle. Lainan ja sen edelle kiinnitettyjen lainain määrä sai yhteensä nousta enintään 75 %:iin sosiaaliministeriön harkintansa mukaan omakotirakennukselle määräämästä arvosta, jonka tuli vastata sellaisen rakennuksen rakentamiskustannusta paikkakunnalla lainaa haettaessa, siitä vähennettynä rakennuksessa sen valmistuksen jälkeen tapahtunut arvonalennus. Vuotuismaksu oli 7 % lainan määrästä ja siitä laskettiin 4 1/2 % kulloinkin maksamatta olevalle pääomalle koroksi ja loput lainan kuoletuksiksi. Asianomaisen kunnan viranomaisen oli ensi sijassa koetettava taivuttaa rahalaitos tai yksityinen, jolta omakotitalon omistaja oli saanut taloa kohtuuttomasti rasittavan lainan, alentamaan lainan korko- ja kuoletusmaksu kohtuulliselle tasolle. Jos asianomaisen kunnan viranomaisen harkitsi, että lainanpyynnöllä oli määrätty edellytykset oli järjestelylainaa kirjallisesti haettava sosiaaliministeriöltä. Ennen v. 1921 valmiiksi rakennettuun omakotitaloon lainaa ei myönnetty. Lainanhakijan oli ennen v:n 1935 loppua kirjallisesti pyydettävä asianomaisen kaupungin- tai kauppalanhallituksen taikka kunnallislautakunnan toimenpiteitä.

Edellä mainittuja mahdollisuuksia hyväkseen käyttäen joukko omakotirakentajia oli jättänyt lainansaantianomuksensa kiinteistölautakunnalle, joka oli niitä tutkinut toden, etteivät järjestettävät lainat olleet ensimmäistä kiinnitysvakuutta vastaan. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan pitänyt mainittua seikkaa esteenä lainanjärjestelylle vaan päätti ¹⁾, että näihin lainoihin nähden oli sosiaaliministeriöltä anottava järjestelylainaa mikäli ne muuten täytivät sellaisen saamista varten asetetut edellytykset. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin ryhtymään tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallitus välitti sittemmin eri tapauksissa lainoja valtion omakotilainarahastosta ja päätti sellaisten lainain postponoisesta ²⁾.

Sosiaaliministeriön ilmoitettua vahvistaneensa kaupunginvaltuuston

¹⁾ Khs 19 p. maalisk. 560 §. — ²⁾ S:n 30 p. huhtik. 814 ja 817 §, 18 p. kesäk. 1,208 ja 1,213 §, 25 p. kesäk. 1,246 §, 9 p. heinäk. 1,333 §, 6 p. elok. 1,398 §, 20 elok. 1,499 §, 27 p. elok. 1,534 §, 17 p. syysk. 1,662 §, 24 p. syysk. 1,713 ja 1,718 §, 1 p. lokak. 1,767 § 8 p. lokak. 1,805 §, 22 p. lokak. 1,942 §, 12 p. marrask. 2,098 §, 19 p. marrask. 2,158 §, 17 p. jouluk. 2,344, 2,345 ja 2,346 §, 27 p. helmik. 422 §, 10 p. jouluk. 2,308 § ja 17 p. jouluk. 2,343 §.

omakotilainain välittämistä koskevan päätöksen ¹⁾ kaupunginhallitus päätti ²⁾ anoa ministeriöltä 635,400 markan järjestelylainan myöntämistä omakotilainarahastosta. Kun anottu määrä oli myönnetty oli ilmoitus siitä lähetettävä kiinteistölautakunnalle, jonka sitten tuli välittää järjestelylainoja omakotirakentajille.

Asutuskassalainat. Asutushallitus huomautti kiertokirjeellä asutustilallisten vuotuismaksujen alentamisesta annetusta laista, jonka mukaan asutuslautakunta voi myöntää velalliselle, kun hänelle annetaan asutuskassasta maanosto-, rakennus- tai viljelyslaina, vuotuismaksujen suorittamisessa enintään 5 vapaavuotta. Kiertokirjeessä annettiin asutuslautakunnalle tarkempia ohjeita, miten asiassa oli meneteltävä, sekä huomautettiin, että omakotikassalainoille ei myönnetä vapaavuosia ³⁾.

Kaupungin rahastot. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että verotasaus- ja autovakuutusrahastojen kaupunginkassassa oleville käteisvaroille oli tammikuun 1 p:stä 1935 alkaen toistaiseksi laskettava korkoa 5 %:n mukaan.

Autovakuutusrahaston hoitoa v. 1935 koskeva selostus merkittiin ⁵⁾ tiedoksi. Siitä selvisi m.m. rahaston tulojen nousseen 234,613: 71 markkaan ja menojen 3,163 markkaan. Tulot olivat kaupungin eri laitosten maksamia autovakuutusmaksuja ja korkotuloja sekä Vakuutus oy. Fennian maksama voittoosuus, kun taas menot muodostuivat suoritetuista autovahingonkorvauksista.

Kaupunginhallituksen valtuutettua ⁶⁾ yleisjäostensa ratkaisemaan sellaiset autotapaturmien johdosta tehdyt korvausvaatimukset, jotka eivät ylittäneet 5,000 markkaa, jaosto käsitteli ⁷⁾ vuoden kuluessa joukon tällaisia asioita.

Lahjoitusrahastot. Rahatoimenjohtaja oikeutettiin ⁸⁾ tarpeen vaatiessa myymään kaupungin rahastoissa olevia myytäviksi tarkoitettuja obligatioita kaupungille mahdollisimman edullisiin hintoihin.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että kaupungin lahjoitusrahastoissa olevat v:n 1919 lainoihin kuuluvat obligatiot sai vaihtaa uuden 100,000,000 markan 5 %:n lainan obligatioihin.

Lahjoitusrahastoista myönnettyjen kiinnityslainain korko päätettiin ¹⁰⁾ alentaa 5 1/2 %:iin huhtikuun 1 p:stä alkaen pidättäen kuitenkin kaupungille oikeus korottaa korkoa kolme kuukautta siitä ilmoittamisen jälkeen. Myöhemmin mainittu korko tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen alennettiin ¹¹⁾ 5 1/4 %:iin samoin varauksin.

Kaupungin takaussitoumukset. Merkittiin tiedoksi ¹²⁾ ilmoitus siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut noudatettavaksi kaupunginvaltuuston päätöksen ¹³⁾, jolla kaupunki oli sitoutunut omavelkaiseen yhteisvastuulliseen takaukseen Uudenmaan suomenkielisten kuntain parantola oy:lle otettavasta kuoletuslainasta korkoineen.

Samoin saatiin ¹⁴⁾ tieto siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut valtuuston päätöksen ¹⁵⁾, jolla kaupunki oli sitoutunut omavelkaiseen takaukseen eräästä Mjölbollstadin parantolan pitkäaikaisesta lainasta korkoineen.

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 38. — ²⁾ Khs 17 p. jouluk. 2,351 §. — ³⁾ S:n 20 p. toukok. 998 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. maalisk. 520 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. maalisk. 591 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. tammik. 59 §. — ⁷⁾ Khs jsto 21 tammik. 3,092—3,097 §, 28 p. tammik. 3,129 §, 11 p. helmik. 3,186 §, 24 p. maalisk. 3,308 ja 3,309 §, 31 p. maalisk. 3,333—3,335 §, 28 p. huhtik. 3,451 ja 3,452 §, 19 p. toukok. 3,539 §, 6 p. kesäk. 3,572 §, 25 p. elok. 3, 798 §, 15 p. syysk. 3,860 ja 3,861 §, 5 p. lokak. 3,915 §, 26 p. lokak. 3,979 §, 10 p. marrask. 4,024 § ja 15 p. jouluk. 4,122 §; ks. myös khs 26 p. marrask. 2,210 ja 2,211 §. — ⁸⁾ Khs 12 p. maalisk. 522 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. huhtik. 689 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 523 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. lokak. 1,768 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. helmik. 307 §. — ¹³⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 34. — ¹⁴⁾ Khs 13 p. helmik. 345 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. toukok. 978 §.

Kiinnityksen uudistaminen. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, ettei raastuvanoikeus voinut myöntää anottua uudistusta Kumpulan korttelissa n:o 940 olevan tontin n:o 2 ynnä sillä olevien rakennusten vuokraoikeuteen lokakuun 4 p:nä 1926 vahvistetulle kiinnitykselle, koska kaupunki lunastettuaan mainitun vuokraoikeuden oli sekä velkoja että velallinen.

Kiinnityksen siirtämiseen myöhemmäksi kaupunginhallitus myöntyi ²⁾ 16 tapauksessa.

Kaupunginkassan tarkastukset. Kaupunginkassan tarkastuksissa pidetyt pöytäkirjat, jotka oli jätetty kaupunginhallitukselle, eivät antaneet ³⁾ sille muistutuksen aihetta.

Kunnallisverotus. Kertomusvuoden kunnallisverojen kannanta määrättiin ⁴⁾ tapahtuvaksi neljässä erässä, nimittäin elokuun 22—31 p:nä, syyskuun 22—30 p:nä, lokakuun 23—31 p:nä ja marraskuun 21—30 p:nä.

Verotusvalmistelukunnan ilmoitettua, että veroäyrien lukumäärä kertomusvuonna toimitettavassa kunnallisverotuksessa oli 28,054,706, kaupunginhallitus määräsi ⁵⁾ kyseisen vuoden äyriitä maksettavan veromäärän alustavasti 7: 90 markaksi, josta määrästä kolmessa ensimmäisessä kannannassa perittäisiin 2 markkaa sekä neljännessä 1: 90 markkaa. Sitten kun oli ilmoitettu tutkijalautakunnan vähentäneen edellä mainitusta veroäyrimäärästä 122,031, joten lopullinen äyriiluku oli 27,932,675, hallitus päätti ⁶⁾ lopullisesti vahvistaa edellä mainitun, veroäyrien suuruutta koskevan päätöksensä.

Veronkannon tehostamiseksi mikäli asia koskee liikkeitä ja yksityisiä, joille kaupungin puolesta annetaan urakoita tai joilta tehdään tilauksia, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa kysymykseen tulevia kaupungin laitoksia ja virastoja esiintyvissä tapauksissa kirjeitse lähemmin ilmoitettavalla tavalla ottamaan huomioon, onko kyseisillä liikkeillä ja yksityisillä mitään laiminlyöntejä verojen suorituksessa.

Kaupungin verottaminen vieraisa kunnissa. Vastauksena Helsingin maalaiskunnan alueella olevien kaupungin soranottoapaikkojen verottamista koskevaan mainitun maalaiskunnan kunnallislautakunnan kirjelmään päätettiin ⁸⁾ lähettää tietoja kuntaan kuuluville alueille otetun soran tai täyteen kelpaavan hiekan ottoapaikkojen sijoittamisesta, täyteen käyttäjästä, otetusta kuutiomäärästä sekä paikasta, minne sora ja täyte on viety. Kyseisen soran ja hiekan hinta arvioitiin 30 penniksi m³:ltä.

Sotakoirien verottaminen. Helsingin suojeluskuntapiirin sotakoirien verottamista koskevan suojeluskuntain yliesikunnan valituksen johdosta Uudenmaan läänin maaherralle annettavassa lausunnossa kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ jättää maaherran harkittavaksi, eikö valitusta ollut hylättävä.

Sakkokorko. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin ¹⁰⁾ ottamaan tonttien myyntiä koskeviin kauppa- ja velkakirjoihin määräys siitä, että jos ostaja laiminlyö koron tai kuoletuksen määräaikaisen suorittamisen, niin hän on velvollinen suorittamaan erääntyneelle erälle sakkokorkoa ja rahastuspalkkiota siitä kulloinkin voimassa olevan kaupunginhallituksen päätöksen

¹⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 7. — ²⁾ Khs 30 p. huhtik. 819 § sekä khn jsto 1 p. syysk. 3,819 §, 6 p. lokak. 3,913 §, 20 p. lokak. 3,960 §, 10 p. marrask. 4,023 §, 1 p. jouluk. 4,071 § ja 8 p. jouluk. 4,093 ja 4,094 §. — ³⁾ Khs 9 p. tammik. 41 §, 9 p. huhtik. 685 §, 27 p. elok. 1,524 §, 19 p. marrask. 2,144 §, 2 p. huhtik. 665 §, 4 p. kesäk. 1,111 §, 3 p. syysk. 1,567 § ja 12 p. marrask. 2,090 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 942 § ja 4 p. kesäk. 1,120 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,120 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. elok. 1,507 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. huhtik. 695 §. — ⁸⁾ Khn jsto 17 p. maalisk. 3,292 §. — ⁹⁾ Khs 19 p. maalisk. 550 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. maalisk. 457 §.

mukaan, korkoa ei kuitenkaan alle 6 eikä yli 10 % eikä rahastuspalkkiota yli 20 markan, sekä mikäli mahdollista sisällyttämään tämä määräys myöskin siihen sitoumukseen, jonka jo myydyn tontin uusi omistaja on velvollinen antamaan ottaessaan vastatatakseen maksamattomasta kauppahinnasta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa kaupungin laitoksia niiden tehdessä yksityisoikeudellisia sopimuksia, joiden perusteella maksuja kaupungille oli suoritettava, ottamaan sopimuksiin sakkokoron ja perimispalkkion suorittamista koskevan määräyksen samoin kuin määräyksen siitä, koska maksut oli suoritettava, minkä lisäksi perittävän sakkokoron suuruus tammikuun 1 p:stä 1937 lukien päätettiin alentaa 10 %:sta 8:aan, jota korkoa oli sovellettava myöskin hallituksen myöntäessä maksuajan lykkäystä, sekä että, milloin sopimusta sakkokoron suorittamisesta ei ollut tehty, oli maksuvelvolliselta vaadittava 6 %:n viivästyskorko, edellyttäen, että oli kysymys määräaikana suoritettavaksi erääntyneestä maksusta. Perimispalkkio vahvistettiin 20 markaksi sekä, milloin laiminlyöty maksu ei ylittänyt 200 markkaa, 10 markaksi.

Asunto-oy. Stenbäckinkatu 10 nimiselle yhtiölle päätettiin ²⁾ anomuksesta suorittaa takaisin jo kannettu sakkokorko, 955:80 markkaa, ja maalari A. J. Kuhanen vapautettiin ³⁾ sakkokorkojen suorittamisesta lokakuun 1 p:n 1932 ja huhtikuun 1 p:n 1935 väliseltä ajalta.

Sairaalamaksujen suorittamista koskevat päätökset. Kaupunginhallitus oikeutti ⁴⁾ sairaalahallituksen myöntämään suurimman osan ikäänsä Helsingissä asuneelle mutta tammikuun 1 p:stä 1936 Pukinmäen henkikirjoihin merkitylle herra R. Vitikaiselle, joka oli ollut Marian sairaalassa hoidettavana, samat edut hänen sairaalamaksujensa suorittamisessa kuin kaupunkilaisilla oli sekä kehoitti sairaalahallitusta ottamaan uudelleen harkittavakseen, oliko sairaalataksojen asianomaista kohtaa muutettava ja millä tavoin.

Haagan kauppalanhallitus oli Uudenmaan läänin maaherralle jättämässään valituskirjelmässä anonut Helsingin kulkutautisairaalaossa syyskuun 8—10 p:nä 1934 hoidetun Haagan kauppalasta kotoisin olevan työmiehentyttären O. Ruisahon kauppalalta perityn 80 markan sairaalamaksun maksuunpanon kumoamista lakiin perustumattomana ja kulkutautisairaalan velvoittamista suorittamaan mainitun määrän takaisin Haagan kauppalalle. Valituksensa tueksi kauppalanhallitus oli esittänyt, että kyseinen potilas kuten muutkin kauppalasta toimitettiin kulkutautisairaalaan kauppalan alueella olevasta valtion perustamasta ja ylläpitämästä veneerisestä sairaalasta, jonka järjestelystä ja toiminnasta ei ollut tehty minkäänlaista ilmoitusta kauppalan terveydenhoitoviranomaisille, joilla myöskään ei ollut mitään mahdollisuutta valvoa sen toimintaa. Siltä asiassa vaaditussa lausunnossa Helsingin kaupunginhallitus esitti ⁵⁾ valituksen hylättäväksi koska voimassa olevan terveydenhoitolain mukaisesti kunta, jonka alueella yleisvaarallista kulkutautia ilmaantui oli velvollinen huolehtimaan tällaiseen tautiin sairastuneista potilaista kunnallisessa kulkutautisairaalaossa sekä antamaan heille maksuttoman hoidon ja ylläpidon, mistä Haagan kauppalan ja Helsingin kulkutautisairaalan välillä lisäksi oli olemassa suullinen sopimuskin, jota vuosikautia oli noudatettu; valituskirjelmässä mainitussa tapauksessa vain edellä mainitun veneerisen sairaalan lääkäri oli tilannut paikan potilaalle. Maaherra hylkäsi ⁶⁾ elokuun 24 p:nä valituksen, minkä johdosta Haagan

¹⁾ Khs 23 p. jouluk. 2.383 §. — ²⁾ S:n 5 p. maalisk. 457 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 562 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. huhtik. 742 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 279 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. syysk. 1,610 §.

kauppalanhallitus kuitenkin valitti korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tälle valituksen johdosta annettavassa selityksessään hallitus viitaten maaherralle antamansa selityksen sisältöön anoi ¹⁾ valituksen hylkäämistä.

Mjölballstadin parantola ilmoitti ²⁾, että sen hoitopäivämaksu v. 1937 tuli olemaan 15 markkaa parantolan jäsenkunnan köyhäinhoitopaikalle tai kunnan vähäväkiselle kustantamalle vapaapaikalle lähettämältä potilaalta ja saman verran parantolahoitonsa itse kustantavilta potilailta. Paikkaosuusmaksu oli mainittuna vuonna oleva 4,270 markkaa jokaiselta kiinteästi otetulta paikkaosuudelta ja kannettiin tämä maksu neljännesvuosittain.

Tuberkuloosisairaalan radiokuuntelulupamaksut. Kaupunginhallituksen esitettyä tätä koskevan anomuksen ³⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti ⁴⁾ oikeuttaneensa kaupungin käyttämään tuberkuloosisairaalassa edelleenkin v:n 1936 alusta v:n 1939 loppuun sairaalan potilashuoneisiin ja potilaiden oleskeluhuoneisiin sijoitettuja radiokuuntelulaitteita suorittamatta niistä kuuntelulupamaksua, jota vastoin keskusvastaanotokoneesta ja muille kuin potilaille tarkoitetuista radiolaitteista oli suoritettava säädetyt kuuntelulupamaksut.

Kulosaaren sillan siltamaksujen suorittamisesta vapautettiin kesän ajaksi suomenkielisten kansakoulujen opettajat sekä ylä- ja jatkokoulujen oppilaat erinäisissä tapauksissa ⁵⁾; Helsingin kaupunkilähetyksen Mäntysaarella olevan päiväsiirtolan lapset hoitajineen ⁶⁾; sekä Pelastusarmeijan Mustikka- maalla olevan päiväsiirtolan lapset ⁷⁾.

Seuraavat yhdistykset y.m. oikeutettiin saamaan 1 markan hintaisia Kulosaaren sillan ylittämisen kausikortteja kesäkauden ajaksi: Suomenkielisen työväenopiston opistolaisyhdistyksen Herttoniemessä olevaa kesämajaa käyttävät yhdistyksen jäsenet ⁸⁾; Herttoniemen siirtolapuutarhaviljelijät ja heidän perheensä ⁹⁾; Eteläisen suomalaisen seurakunnan ja Sörnäisten suomalaisen seurakunnan Herttoniemessä olevaa kesäkotia käyttävä nuorisio ¹⁰⁾; Eteläisen ruotsalaisen seurakunnan kesäkotia käyttävät nuorisopiirin jäsenet ¹¹⁾; Kalliolan työkeskuksen opistolaisten kesäkodin käyttäjät ¹²⁾; Kristillisen työläisnuorison liiton Helsingin osaston jäsenet ¹³⁾; ja Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuorisio-osaston jäsenet ¹⁴⁾.

Moottoriajoneuvovero. Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ hyväksyä toimenpiteen, jolla sen puolesta oli anottu Uudenmaan läänin maaherralta kaupungin moottoriajoneuvojen vapauttamista kertomusvuodeksi moottoriajoneuvoverosta, koska niitä käytettiin yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Merenkulkumaksut. Suomen satamaliitolle päätettiin ¹⁶⁾ antaa lausunto ehdotuksesta merenkulkumaksujen uudistamiseksi.

Satamamaksut. Ruotsin Helsingissä oleva lähettiläs oli tiedustellut, viitaten Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi joulukuun 29 p:nä 1933 tehtyyn sopimukseen, oliko Suomen hallitus suostuvainen vastavuoroisuuden perusteella tekemään sellaisen sopimuksen Ruotsin kanssa, että Ruotsin tullilaitokselle kuuluvat tai sen käytettävänä olevat alukset, kun niitä käytettiin tehtäviin, jotka olivat yhteydessä mainitussa sopimuksessa tarkoitettujen yhteisen

¹⁾ Khs 22 p. lokak. 1,933 §. — ²⁾ S:n 5 p. marrask. 2,078 §. — ³⁾ S:n 5 p. maalisk. 487 §; vrt. myös v:n 1931 kert. s. 176. — ⁴⁾ Khs 2 p. huhtik. 680 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,806 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 829 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. toukok. 1,079 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. huhtik. 830 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. huhtik. 787 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. huhtik. 828 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. toukok. 954 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. toukok. 958 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. toukok. 946 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. maalisk. 530 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. tammik. 119 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. maalisk. 579 §.

valvonnan kanssa, olisivat vapautetut kaikista satamamaksuista Suomen satamissa; vapautus tulisi kysymykseen niin hyvin niissä tapauksissa, jolloin Ruotsin tullialukset mainitun sopimuksen mukaisesti toivat Suomen aluevesillä takavarikoitua omaisuutta Suomen satamiin, kuin myös niissä tapauksissa, jolloin nämä alukset saapuivat Suomen satamiin muusta syystä, kuten ottaakseen valvontatehtävän täyttämistä varten tarvittavaa muonaa tai polttoainetta. Sisäasiainministeriön pyydettyä Uudenmaan läänin maaherran kautta kaupunginhallituksen lausuntoa asiasta tämä päätti¹⁾ ilmoittaa maaherralle hyväksyvänsä Helsingin osalta edellä selostetunlaisen satamamaksutariffin tulkinnan.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ suostua Helsingin Rotaryklubin anomukseen sen satamamaksun palauttamisesta, joka oli maksettu höyrylaiva Ebba Munckista järjestettäessä sillä ylimääräinen kulkuvuoro Tallinnasta Helsinkiin kansainvälisen Rotaryliikkeen presidentin kuljettamista varten. Tarkoitukseen tarvittava 571:70 markan määrä osoitettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Liikennemaksut. Lääninhallituksen kumottua ja poistettua eräiden Suomalaisen Shell oy:n suorittamien 143,592:85 markan suuruisten ja Nobel Standard Suomessa oy:n suorittamien 112,393:25 markan suuruisten liikennemaksujen palauttamista koskevat kaupunginhallituksen hylkäävät päätökset³⁾ mainitut osakeyhtiöt valittivat korkeimpaan hallinto-oikeuteen vaatien Helsingin kaupungin velvoittamista suorittamaan takaisin nämä määrät, minkä johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavissa selityksissään kaupunginhallitus päätti⁴⁾ anoa valitusten hylkäämistä viitaten aikaisemmin esiintuomiinsa perusteluihin.

Molempain edellä mainittujen osakeyhtiöiden sittemmin valitettua niiden eräiden muiden, Helsingissä tullivarastoon pannuista mutta sittemmin muille paikkakunnille tullivarastoihin kuljetetuista Helsingissä tullaamattomista tavaroista kannettujen liikennemaksujen, vastaavasti yhteensä 209,487:64 markan ja 51,808 markan, palauttamista koskevasta satamalautakunnan hylkäävistä päätöksistä, kaupunginhallitus päätti⁵⁾, etteivät päätökset antaneet sille toimenpiteen aihetta. Mainittujen osakeyhtiöiden valitettua näiden päätösten johdosta Uudenmaan läänin maaherralle uudistaen vaatimuksensa edellä mainittujen määrien palauttamisesta, hallitus päätti⁶⁾ annettavissa selityskirjelmässään huomauttaa, ettei se ollut asiallisesti tutkinut yhtiöiden anomuksia. Sen kannan mukaisesti, mille maaherra oli asettanut marraskuun 7 ja 8 p:nä 1935 ratkaisemissaan saman laatuissa valitusasioissa se samalla päätti anoa, etteivät valitukset antaisi aihetta toimenpiteisiin maaherran puolelta.

Lentoaseman liikennöimismaksut. Merkittiin⁷⁾ tiedoksi Helsingin lentoaseman liikennöimismaksuja koskeva kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön joulukuun 9 p:nä tekemä päätös.

Pienjännite-erikoistariffin vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että saatiin panna täytäntöön sen tutkittavakseen alistama pienjännite-erikoistariffin vahvistamista täysin sähköistettyjä ravintoloita varten koskeva teknillisten laitosten hallituksen päätös, jonka mukaan tehomaksu määrättiin 1,000 markaksi kW:lta vuodessa ja kulutusmaksu 40 penniksi kWh:lta.

¹⁾ Khs 7 p. toukok. 908 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 1,012 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 132. — ⁴⁾ Khs 9 p. tammik. 63 ja 64 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,341 ja 1,342 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. elok. 1,547 ja 1,548 §; vrt. tämän kert. s. 39. — ⁷⁾ Khs 17 p. jouluk. 2,363 §; vrt. tämän kert. s. 39 ja v:n 1934 kert. s. 19. — ⁸⁾ Khs 4 p. kesäk. 1,132 §.

Sähkö- ja kaasulaitoksen luottovakuutukset. Vakuutus oy. Pohjolan irtisanottua sähkö- ja kaasumaksuja koskevan vakuutuksen päätyväksi kertomusvuoden lopussa kaupunginhallitus oikeutti ¹⁾ teknillisten laitosten hallituksen tekemään mainitun vakuutusyhtiön kanssa uuden luottovakuutus-sopimuksen m.m. sellaisin ehdoin, että vasta sitten kun vakuutus on yhtäjaksoisesti ollut voimassa viisi vuotta se voidaan peruuttaa, sekä siten, että jos tulevaisuudessa osoittautuu olevan edellytyksiä vakuutusehtojen lieventämiseen, vakuutusyhtiö suostuu lieventämiseen sellaisin ehdoin, että se saa kohtuullisen voiton toiminnastaan. Edelleen hallitus oikeutti sähkö- ja kaasulaitoksen sellaisissa tapauksissa, joissa vakuutus on käynyt tarpeettomaksi laitosten omien toimenpiteiden takia, heti suorittamaan kuluttajalle peruttettavan vakuutusmaksun, jonka laitokset sitten aikanaan perivät vakuutusyhtiöltä.

Helsingiläisen lapsen koulunkäynti vieraassa kunnassa. Äänekosken kauppalanhallituksen anottua, että Uudenmaan läänin maaherra velvoittaisi Helsingin kaupungin suorittamaan erään helsingiläisen palvelijattaren Äänekoskella hoitokodissa olevan lapsen koulumaksut lukuvuosilta 1926/30, kaikkiaan 3,034: 60 markkaa, oli maaherra lokakuun 9 p:nä velvoittanut kaupungin maksamaan anojalle kyseisen lapsen lukuvuoden 1926/27 koulunkäyntimenojen korvauksena 1,154: 60 markkaa, josta maksusitoumuksen aikanaan oli antanut Helsingin kaupungin suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitaja ²⁾.

Ulkokuntalainen lapsi kaupungin lastentarhassa. Kaupunginhallitus myönsi ³⁾ Nastolassa kirjoissa olevalle vaikkakin Helsingissä asuvalle tilanomistaja A. E. Frigrenille oikeuden tyttärensä kouluttamiseen apulastentarha Aulassa 8,000 markan vuosikorvauksesta, joka oli otettava huomioon lastentarhain tuloissa.

Valtion suoritettava korvaus tulo- ja omaisuusveron kannannasta ja tilityksestä. Uudenmaan läänin maaherran siltä anomassa lausunnossa siitä, minkälaisien perusteiden mukaisesti kaupungille tuleva korvaus valtion tulo- ja omaisuusveron kannosta ja tilityksestä olisi määrättävä, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lähettää maistraatille kaupungin suoranaiset kulut kyseisen veron kannannasta ja tilityksestä v. 1932—36 osoittavan taulukon selityksineen lausuen samalla käsityksenään, että valtion olisi määrättyllä osuudella otettava osaa kaupunkien veronkannoista johtuviin kustannuksiin ollen valtion ja kunnan osuudet ehkä parhaiten laskettavissa jommankumman vuosilippumäärän perusteella.

Vallionavut. Lääkintöhallitus ilmoitti myöntäneensä, kaupunginhallituksen sitä anottua ⁵⁾, v:n 1935 hoitopäivälukumäärän nojalla laskien kertomusvuodeksi valtionapua ⁶⁾ tuberkuloosisairaalan kunnossapito- ja käyttökustannuksiin 1,302,957 markkaa sekä kaupungin mielisairaalan vastaaviin menoihin 3,094,560 markkaa.

Nikkilän sairaalan yhteyteen järjestetylle perhehoidolle myönnettiin ⁷⁾ 521,580 markan suuruinen valtionapu ehdoin, että perhehoidossa noudatettiin hallituksen mielisairaslakiesitykseen sisältyvän mielisairasasetusehdotuksen 37—41 §:n määräyksiä ja että lääkintöhallitukselle sairaalan potilaista lähetettäviin kuukausi-ilmoituksiin sisällytettiin vastaavat tiedot perhehoitoon sijoitetuista ja siitä poistetuista sairaista.

¹⁾ Khs 17 p. syysk. 1,680 §. — ²⁾ S:n 23 p. huhtik. 802 § ja 22 p. lokak. 1,972 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 381 § ja 19 p. marrask. 2,173 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. huhtik. 785 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 184 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. maalisk. 483 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 972 §.

Lääkintöhallitukselle päätettiin ¹⁾ lähettää Nikkilän sairaalan viimeksi valmistuneen sairaspaviljongin rakennus- ja sisustamiskustannuksiin haetun valtionavun saamiseksi vaadittu selvitys tämän paviljongin ylimmän kerroksen sisustamismenoista, jotka nousivat 274,998: 15 markkaan, sekä kuutio-sisällyksestä, 17,270 m³:sta.

Kunnallisille mielisairaaloille ja tuberkuloosia sairastavien hoitolaitoksille y.m. perustamiskustannuksiin annettavasta valtionavusta toukokuun 31 p:nä 1929 annetun lain nojalla kaupungilla oli oikeus saada valtionapua Nikkilän sairaalan laajennustöihin ja perushankintoihin. Kuten edellisestä ilmenee oli osaan niistä jo anottu valtionapua, mutta koska sen määrää ei vielä ollut vahvistettu oli nekin kuitenkin sisällytettävä nyt tehtävään anomukseen, jonka tekeminen annettiin ²⁾ kaupunginlakimiehelle tehtäväksi.

Myöhemmin lääkintöhallitus ilmoitti ³⁾ vahvistaneensa Nikkilän sairaalan v. 1929—31 rakennetun sairaspaviljongin rakennus- ja kalustamiskustannuksista suoritettavan valtion osuuden 3,703,922 markaksi.

Ryhtylän koulukodin uuden ammattikoulurakennuksen rakennuskustannuksiin anottua valtionapua sosiaaliministeriö ilmoitti ⁴⁾ myöntäneensä 360,000 markkaa.

Työnvälitystoimistolle sosiaaliministeriö ilmoitti ⁵⁾ myöntäneensä v:n 1935 valtionapuna yhteensä 125,080 markkaa 14,398 paikallisesta ja 1,301 toiseen kuntaan toimitetusta työnvälityksestä sekä toimitetuista merimiesvälityksistä.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi ilmoitus siitä, että kouluhallitus oli määrännyt 5,710,540 markaksi sen valtionavun, jonka kaupunki oli oikeutettu saamaan v:lta 1935 kansakoululaitoksensa ylläpitämiseksi.

Suomenkielisten kesävirikistystoimintaan v. 1935 myönnettiin ⁷⁾ valtionapua yhteensä 201,180 markkaa, josta Helsingin kaupungille tuli 178,868 markkaa ja Helsingin opettajayhdistyksen kesävirikistystoimikunnalle 22,312 markkaa. Ruotsinkielisten koulujen vastaavaan toimintaan kaupunki sai valtionapua 43,338 markkaa.

Kaupunginlakimiehelle annettiin ⁸⁾ tehtäväksi anoa kansakouluille valtionapua v:lta 1936, jolloin oppilasmäärä oli keskimäärin 13,158, mistä 10,690 suomen- ja 2,468 ruotsinkielisissä kouluissa.

Kunnalliselle keskustoimistolle päätettiin ⁹⁾ lähettää kansakoulumenojen jakamista oikeudenmukaisella tavalla kaupunkien ja valtion kesken sekä näiden menojen tasaisemman jaon aikaansaamista kaupunkien kesken tutkivan, kaupunkiliiton asettaman komitean työssään tarvitsema selvitys kaupungin kansakoulumenojen ja saadun valtionavun suuruudesta v. 1933.

Uudenmaan läänin maaherralta päätettiin ¹⁰⁾ anoa valtion varoista korvausta kaupungin alueella olevien maantienjatkeiden kesä- ja talviaikaisista kunnossapitokustannuksista v. 1935. Lääninhallitus vahvisti ¹¹⁾ sittemmin mainitun korvauksen 73,575: 70 markaksi.

Vakuutukset. Naisten työtuvan palo- ja murtovakuutus päätettiin ¹²⁾ uudistaa 500,000 markan suuruisena.

¹⁾ Khs 16 p. tammik. 154 §. — ²⁾ S:n 8 p. lokak. 1,831 §. — ³⁾ S:n 26 p. marrask. 2,224 § ja khn jsto 22 p. jouluk. 4,149 §. — ⁴⁾ Khs 17 p. jouluk. 2,349 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 940 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. helmik. 341 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 71 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. marrask. 2,070 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,115 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 11 p. helmik. 3,191 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,690 §. — ¹²⁾ Khs 23 p. huhtik. 780 §.

Rahatoimistoa kehoitettiin ¹⁾ palovakuuttamaan kaupungin maatilojen irtaimistot lokakuun 1 p:stä lukien kiinteistölautakunnan hankkimien tarjousten mukaisesti.

Verotusvalmistelukunta oikeutettiin pitämään ²⁾ toimituskirjoista ja jäljennöksistä kantamistaan maksuista hallussaan enintään 500 markkaa kuljetus-, posti- y. m. s. maksujen sekä pienehköjen laskujen suorittamista varten.

Virastojen valaistusmenot. Kiinteistötoimistolle annettiin ³⁾ tehtäväksi seurata valaistusmenojen suhdelukujen oikeudenmukaisuutta niissä kaupungin taloissa, joissa toimi monta kaupungin eri virastoa ja laitosta, joilla ei ollut omaa mittaria valaistusmenojensa määrittämiseksi, minkä lisäksi päätettiin, että sähkölaitoksen tuli veloittaa näitä virastoja ja laitoksia kiinteistötoimiston ilmoittamia suhdelukuja käyttäen.

Poliisimenot. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi rahatoimiston ilmoitus, että se oli nostanut lääninrahastosta valtion kaupungilta v:ltä 1932 ja 1933 palkanvähennyksien johdosta liikaa kantamat poliisimenojen korvaukset.

Tervalammen työlaitoksen rahantarve. Köyhäinhuoltolautakunta oikeutettiin ⁵⁾ avaamaan 50,000 markan suuruinen pankkitili Kansallis-osakepankin Ojakkalan haarakonttorissa Tervalammen työlaitoksen tarpeita varten.

Teurastamon apumiehille tulevien maksujen tilittäminen. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen, että teurastamon n. s. apumiehille yleisöltä kannettavat maksut sai suorittaa rahatoimistoon, joka sitten tilitti ne apumiehille yhtäaikaa kuin teurastamon omista töistä maksettavan palkan.

Kulosaaren sillan siltamaksujen kavaltaminen. Raastuvanoikeuden tuomittua maaliskuun 13 p:nä Kulosaaren sillan entisen isännöitsijän kapteeni H. Öhmanin vuodeksi ja kuukaudeksi kuritushuoneeseen, olemaan maan palvelukseen keltoton neljä vuotta yli vapausrangaistusajan sekä suorittamaan kaupungille vahingonkorvausta 296,961 markkaa kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle ilmoituksen asiasta sekä antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi valittaa raastuvanoikeuden päätöksestä.

Turun hovioikeuden sittemmin tuomittua kapteeni Öhmanin kärsimään kahdenvuoden yhden kuukauden kuritushuonerangaistuksen jääden raastuvanoikeuden päätös muuten voimaan hallitus päätti ⁸⁾ tähän tyytyä.

Köyhäinhoidon tileissä havaitut epäsäännöllisyydet. Revisionikonttorin suorittaessa köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kamreerin F. Rosendahlin tileissä havaittuja epäsäännöllisyyksiä ⁹⁾ koskevia jatkuvia tutkimuksia kävi ilmi eräitä epäselvyyksiä myöskin köyhäinhoitoviraston asiamiesosaston asiamiehen V. Eloniemen hoitamissa asioissa.

Viimeksi mainitun toimintaa eräässä holhousasiassa koskeva kaupunginlakimiehen lausunto päätettiin ¹⁰⁾ lähettää holhouslautakunnalle asian vaatimia toimenpiteitä varten. Mikäli oli kyseessä väitetty virkavirhe, päätettiin asia ratkaista tutkimusten tultua loppuunsaoritetuiksi.

Helsingin kansanasunnot nimisen osakeyhtiön ilmoitus kassanhoitajansa A. Louhimon kavalluksen johdosta suoritettujen tutkimusten tuloksista ja niiden aiheuttamista toimenpiteistä merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 17 p. syysk. 1,660 §. — ²⁾ S:n 14 p. toukok. 938 §. — ³⁾ S:n 20 p. elok. 1,514 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 163 §; vrt. v:n 1935 kert. s. 189. — ⁵⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,207 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. lokak. 1,834 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. maalisk. 557 §; vrt. myös tämän kert. s. 40. — ⁸⁾ Khs 20 p. toukok. 986 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. elok. 1,403 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,380 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. tammik. 136 §.

Puhtaanapitolaitoksen ostoissa tapahtuneet väärinkäytökset. Puhtaanapitolaitoksen johtaja N. E. Rosenbröijer valitti raastuvanoikeuden päätöksestä häntä vastaan lahjusten vastaanottamisesta virkatoimessa nostetussa oikeusjutussa ¹⁾, koska oikeus oli hylännyt hänen vaatimuksensa oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Julistaen insinöörit E. von Frenckellin ja E. Moringin kaupunginhallituksen jäseninä todistajina esteellisiksi hovioikeus helmikuun 17 p:nä vahvisti ²⁾ raastuvanoikeuden päätöksen muilta osin sekä velvoitti johtaja Rosenbröijerin korvaamaan kaupungin vastuupuhevallan valvomisesta hovioikeudessa aiheutuneet kulut 250 markalla.

Korvaus rakentamisoikeuden lisäämisestä. Sisäasiainministeriön vahvistettua Kasarmikadun tonttien n:ot 2 ja 4 sekä Bulevardin tontin n:o 10 asema-kaavanmuutoksia koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ³⁾ kaupunginhallitus antoi ⁴⁾ rahatoimistolle tehtäväksi periä mainittujen tonttien omistajilta, Esplanaadi 14 oy. ja Asunto-oy. Bulevarden 15 bostads-ab. nimisiltä yhtiöiltä, vastaavasti 500,000 markkaa ja 12,000 markkaa korvauksena niiden mainitun muutoksen kautta saamasta lisätystä rakentamisoikeudesta.

Sinebrychoffin alueella suorittettujen töiden korvaaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa rahatoimistoa laskemaan $3\frac{3}{4}$ %:n koron rakennustoimiston katurakennusosaston P. Sinebrychoff oy:n alueella suorittamistaan töistä veloittamalleen määrälle, yhteensä 83,489:25 markalle, maksupäivään saakka sekä ryhtymään toimenpiteisiin veloitetttujen määrien ynnä niiden korkojen perimiseksi.

Suomenlinnan linnoituspiirin aiheuttamat haitat. Kaupunginhallituksen kehoitettua ⁶⁾ asiamiesosastoon vaatimaan kaupungille korvausta Suomenlinnan linnoituspiirin aiheuttamista haitoista asiamiesosasto ilmoitti, ettei se voinut sanottaa tehtävää suorittaa, syystä että kehoitus pöytäkirjanotteen muodossa oli toimitettu osastolle vasta korvausvaatimuksenteon määrääjän kuluttua umpeen.

Pakkolunastuslautakunnan sittemmin marraskuun 19 p:nä pitämässä kokouksessa, jossa alustavasti käsiteltiin korvausten määräämistä Suomenlinnan linnoituspiirin aiheuttamista haitoista, pidätettiin kaupungille oikeus myöhemmin esittää mahdolliset korvausvaatimukset, johtuen tämä siitä ettei korvauksen määräämiseen ollut annettu asiamiesosastolle mitään ohjeita eikä satamalautakunta ollut voinut korvauksia määritellä ⁷⁾. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa satamalautakuntaa ottamaan korvauskysymyksen uudelleen harkittavakseen ja arvioimaan vahingon ja haitan pakkolunastuslain 33 §:n 1 kohdan säätämällä tavalla sekä myöskin harkitsemaan, vaikeuttaako supistus niin suuressa määrin kaupungin omaisuuden tai sen osan käyttämistä, että koko omaisuus tai erityinen osa siitä voitaisiin pakkolunastuslain 10 §:n 2 kohdan nojalla vaatia lunastettavaksi.

Tukholman Suomen-viikon johto päätettiin ⁹⁾ vapauttaa suorittamasta korvausta siitä tulovähennyksestä, joka kaupungilla oli ollut kaupunginorkesterin tekemän Tukholmanmatkan vuoksi pitämättä jääneestä yhdestä kansankonsertista antaen ¹⁰⁾ kaupunginlakimiehelle tehtäväksi periä sanotun viikon johdolta se 15,000 markan rahamäärä, jonka se oli sitoutunut suorittamaan Helsingin kaupungille korvauksena kaupunginorkesterin mainitun vii-

¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 42 ja 207. — ²⁾ Khs 27 p. helmik. 421 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 11 ja 12. — ⁴⁾ Khs 19 p. maalisk. 571 § sekä 16 p. heinäk. 1,371 ja 1,372 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 1,887 §; vrt. tämän kert. s. 127. — ⁶⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,219 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,293 § ja 9 p. heinäk. 1,322 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. marrask. 2,148 §; vrt. tämän kert. s. 225. — ⁹⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,222 §; vrt. tämän kert. s. 209. — ¹⁰⁾ Khs 12p. marrask. 2,117 §.

kon ohjelmansuoritukseen osallistumisen johdosta menetetyistä Suomalaisen oopperan näytännöissä esiintymisistä.

Kreikkalais-katolisen seurakunnan saatavan suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan kreikkalais-katoliselle seurakunnalle sen omistamasta Liisankadun tontista n:o 1 Unioninkadun leventämistä varten lunastettavan 213 m²:n suuruisen kaistaleen korvaussummasta 300,000 markkaa kertomusvuoden talousarvioon tätä varten merkitystä määrärahasta, edellytyksin, että seurakunta sitoutui suorittamaan tälle määrälle 5 %:n korkoa korvaussumman lankeamispäivään saakka sekä asettamaan sen takaisin suorittamisesta hyväksyttävän vakuuden sen varalta, ettei asemakaavanmuutosta hyväksyttäisi. Korvaussumman loppuerä, 450,000 markkaa, seurakunta oikeutettiin ²⁾ nostamaan kaupunginkassasta, edellä mainitusta määrärahasta, edellytyksin, että erästä pidätettiin 5 %:n korko heinäkuun 1 p:ään 1936 asti, jolloin alue viimeistään oli luovutettava kaupungille, mutta sittemmin päätettiin ³⁾ erä suorittaa pidättämättä siitä mitään korkoa.

Erinäiset kaupungin suoritettavat korvaukset. Kaupunginhallitus myöntyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan esitykseen siitä, että Tehtaankadun talossa n:o 16 olevassa Fylgian lastentarhan uudessa huoneistossa suoritettavia muutostöitä varten lautakunnan käytettäväksi osoitetusta rahamäärästä ⁵⁾ sai käyttää 2,000 markkaa maksettavaksi kesällä sopimuksen mukaisesti mainitun talon omistajalle kertakaikkisena vahingonkorvauksena kaupungin kyseisen huoneiston pihanpuoleisesta entisestä keittiöstä poistamista hellasta ja pesupöydästä.

Ryttlän ja Siltalan tilain kustannusmäärärahasta myönnettiin ⁶⁾ 720 markkaa korvaukseksi Ryttlän koulukodin erään naapuritilan omistajalle, koulukodin aikanaan hänen maidensa halki kaivattamasta viemäri-ojasta.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 8,558: 25 markkaa ⁷⁾ Earl of Tankervillen laivalle eräässä yhteentörmäyksessä aiheutuneen vahingon korvaamiseksi; yhteensä 1,400 markkaa ⁸⁾ suoritettavaksi satamakamreerin välityksellä vahingonkorvauksena tullivahtimestari E. Wickströmille ja Helsingin makasiini oy:n laiturihuollon palveluksessa olevalle K. J. Helsingille, joiden vaatteet olivat turmeltuneet heidän sammuttaessaan eräässä tavarajunassa sattunutta tulipaloa; sekä 1,500 markkaa ⁹⁾ vahingonkorvausta herra A. Lindforsille, joka oli loukkaantunut pudotessaan eräässä kellarissa olevasta auki jääneestä vesimittarinluukusta mittarikaivoon.

Lokakuun 14 p:nä 1935 Rahapajanrannan nosturin n:o 13 puomi putosi s/s Polariksen lastia purettaessa. Tällöin aiheutui laivalle vahinkoja, joiden korjaamiseen kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ 2,360 markkaa v:n 1935 yleisistä käyttövaroistaan samalla päättäen, ettei nosturin käyttäjän suhteen ollut ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin kuin mitä yleisten töiden lautakunta jo oli päättänyt.

Kertomusvuoden yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ autonkuljettaja L. Laineelle 2,894 markkaa korvauksena siitä vahingosta, joka aiheutui tämän kuorma-autolle Katajanokan purkauspaikalla kivi-tytteen painumisen johdosta.

¹⁾ Khs 2 p. huhtik. 676 §; vrt. v. 1935 kert. s. 3, 10 ja 87. — ²⁾ Khs 30 p. huhtik. 840 §. — ³⁾ S:n 14 p. toukok. 962 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,357 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 25. — ⁶⁾ Khs 2 p. heinäk. 1,298 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. syysk. 1,633 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. syysk. 1,676 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,381 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. tammik. 65 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. maalisk. 617 §.

Virkasäännön 22 §:n tulkinta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ eväten sitä koskevan muutosehdotuksen edelleen tulkinta otsakkeessa mainittua virkasäännön kohtaa v. 1933 tekemänsä päätöksen ²⁾ mukaisesti.

Kansakoulujen loma- ja vuosisijaisten lomia koskevat määräykset. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ muuttaa aikaisemmin vahvistamiensa loma- ja vuosisijaisopettajain kesä- ja sairaslomia koskevia määräyksiä ⁴⁾.

Palkkain järjestely. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ eräin muutoksin hyväksyä palkkakomitean ehdottaman luokittelemattomien pysyvien virkain luokittelutaulukon samoin kuin sen ehdottaman viranhaltijain sijoittamisen eri palkkaluokkiin olemaan voimassa v:n 1937 alusta, kuitenkin huomioonottaen, ettei kenenkään silloisen viranhaltijan palkkaa alennettu entisestään.

Viransijaisuuspalkkiot. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että viransijaisuuksista suoritetaan v:n 1937 alusta lukien vähintään 10 % hoidetun viran pohjapalkkaa alempi palkka.

Sairaalan eräiden viranhaltijain sijaisten palkkaaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ muuttaa v:n 1937 talousarviota koskevassa kirjelmässä tilapäisen työvoiman sekä kesä- ja sairaslomasijaisten palkkausta koskevaa ohjetta siten, että sairaalahallitus oikeutettiin v:n 1937 aikana maksamaan sairaalan talous-, ruokala- ja konehenkilökunnan tilapäiselle työvoimalle sekä kesä- ja sairaslomasijaisille vakinaisten viranhaltijain pohjapalkkaa vastaava määrä.

Lastentarhain eläkesäännöt. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi 127 lastentarhanopettajattaren ilmoittaneen siirtyvänsä uusien eläkettä koskevien määräysten alaisiksi sekä 11 opettajattaren haluavansa edelleen olla eläkesäännön yleisten määräysten alaisia.

Vahvistetut palkat. Kaupunginkanslian ylimääräisille virkailijoille, vahtimestareille ja siivojille päätettiin ⁹⁾ suorittaa kuukausipalkat ja palkkiot v. 1936 sellaisina, miksi ne v:n 1935 kuluessa oli nostettu.

Marian sairaalan konepesijän T. Vaajan ¹⁰⁾ palkka määrättiin 875 markaksi ja lastentarhain kanslian vahtimestarin ¹¹⁾ 950 markaksi kuukaudessa.

Luontoisetujen korvausmääräin vahvistaminen. Tervalammen työlaitoksen väliaikaisten viranhaltijain luontoisetukorvaukset vahvistettiin ¹²⁾ v:ksi 1936 sekä sittemmin tammikuun 1 p:stä 1937 lukien toistaiseksi kunnes laitoksen olot vakiintuivat.

Lisäksi tehtiin lukuisissa yksityistapauksissa palolautakunnan ¹³⁾, terveydenhoitolautakunnan ¹⁴⁾, sairaalahallituksen ¹⁵⁾, köyhäinhoitolautakunnan ¹⁶⁾, lastensuojelulautakunnan ¹⁷⁾, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ¹⁸⁾, kaupunginkirjaston johtokunnan ¹⁹⁾, yleisten töiden lautakunnan ²⁰⁾, teuras-

¹⁾ Khs 26 p. maalisk. 593 §. — ²⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 150. — ³⁾ Khs 20 p. helmik. 380 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 149 sekä v:n 1936 Kunnall. asetuskok. s. 123. — ⁵⁾ Khs 23 p. jouluk. 2,375 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 257. — ⁶⁾ Khs 9 p. huhtik. 687 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 2,079 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,341 §; vrt. tämän kert. s. 42. — ⁹⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,036 §. — ¹⁰⁾ Khs 23 p. jouluk. 2,412 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. syysk. 1,687 §. — ¹²⁾ Khn jsto 16 p. kesäk. 3,646 § ja 22 p. jouluk. 4,146 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. tammik. 3,058 ja 3,059 §, 18 p. elok. 3,780 § ja 22 p. jouluk. 4,144 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,277 § ja 14 p. huhtik. 3,400 §. — ¹⁵⁾ Khs 6 p. elok. 1,438 § ja khn jsto 21 p. tammik. 3,084 §, 28 p. tammik. 3,125 §, 25 p. helmik. 3,227 ja 3,228 §, 3 p. maalisk. 3,245 §, 17 p. maalisk. 3,287 §, 7 p. huhtik. 3,350 §, 10 p. kesäk. 3,629 §, 16 p. kesäk. 3,645 §, 22 p. syysk. 3,878, 3,879, 3,880 ja 3,881 §, 20 p. lokak. 3,951, 3,952, 3,953 ja 3,954 §, 10 p. marrask. 4,013, 4,014 ja 4,022 §, 8 p. jouluk. 4,098 ja 4,099 § sekä 22 p. jouluk. 4,145 § ja khs 18 p. kesäk. 1,226 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 11 p. helmik. 3,179 §, 18 p. helmik. 3,204, 3, 205, 3,206 ja 3,207 §, 14 p. huhtik. 3,401, 3,402 ja 3,403 §, 15 p. syysk. 3,842 §, 1 p. jouluk. 4,082 § sekä 22 p. jouluk. 4,143 §. — ¹⁷⁾ S:n 29 p. syysk. 3,894 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. syysk. 3,835 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,276 §. — ²⁰⁾ S:n 19 p. toukok. 3,536 §.

tamolautakunnan ¹⁾ ja keskuskeittolan johtokunnan ²⁾ alaisten viranhaltijain luontoisetuja koskevia erikoispäätöksiä.

Keskuskeittolan johtokunta oli pyytänyt eräiden konttorissa työskentelevien toimihenkilöiden rahapalkan lisäksi nauttiman kahvin ynnä voileipien luontoisetukorvauksen määräämistä, mutta kaupunginhallitus, joka ei katsonut kahvia voileipineen virkaa seuraavaksi luontoiseduksi, päätti ³⁾ kehoittaa johtokuntaa perimään maksun näistä keskuskeittolan yleisen tarjoiluhinnan mukaan.

Palkankorotukset. Palkankorotusta myönnettiin erinäisille kaupunginhallituksen ⁴⁾, verotusvalmistelukunnan ⁵⁾, maistraatin ⁶⁾, terveydenhoitolautakunnan ⁷⁾, sairaalahallituksen ⁸⁾, köyhäinhoitolautakunnan ⁹⁾, lastensuojelulautakunnan ¹⁰⁾, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ¹¹⁾, ammattiopetuslaitosten johtokunnan ¹²⁾, lastentarhain johtokunnan ¹³⁾, kaupunginkirjaston johtokunnan ¹⁴⁾ ja kiinteistölautakunnan ¹⁵⁾ alaisille viranhaltijoille.

Lisätyökorvauksen myöntäminen köyhäinhoitolautakunnan työtupain johtajattarelle. Kaupunginhallitus oikeutti ¹⁶⁾ köyhäinhoitolautakunnan kertomusvuonna suorittamaan sen alaisten työtupain määrärahasta työtupain johtajattarelle ylimääräisten työtupain aiheuttaman lisätyön korvaukseksi lisäpalkkiota 150 markkaa kuukaudessa.

Naisten työtuvan alaaston käsityöopettajain kuukausipalkat päätettiin ¹⁷⁾ v:n 1937 alusta lukien korottaa 1,300 markasta 1,350 markkaan.

Kansakoulunopettajain ikäkorotukset. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan syyskuun 29 p:nä 1921 ja toukokuun 2 p:nä 1929 tekemien päätösten mukaisesti jatkokoulun opettajille V. O. Alanteelle, O. Oksaselle, K. A. Hormalle, V. Sepälle, O. Kaksoselle, H. Wideniukselle, A. S. Knaapille ja E. Vuoriolle oli maksettu ikäkorotukset 10 palkkaluokan mukaisesti mutta sittemmin revisionikonttorin vaatimuksesta alettu periä heiltä niitä osittain takaisin, syystä että he olivat vain tarkastajan määräyksestä virkaatoimittavina jatkokoulun opettajina toimivia vakinaisia yläkoulunopettajia, joiden toimet yleensä kuuluivat 8 tai 9 palkkaluokkaan. Tämän johdosta johtokunta anoi edellä mainittujen opettajain aikaisempien oikeuksien palauttamista, jolloin kaupunginhallitus kuitenkin epäsi ¹⁸⁾ esityksen 10 palkkaluokan ikäkorotusten edelleen suorittamisesta mutta, mikäli asia koski jo suoritettujen määrrien takaisin perimistä, jätti asian kaupunginlakimiehen selvitettäväksi ja keskeytti perimisen siksi kuin siitä oli erikseen päätetty. Kaupunginlakimieheltä saamansa lausunnon mukaisesti hallitus sittemmin päätti ¹⁹⁾, ettei jo maksettuja ikäkorotuksia asian laatuun nähden peritä takaisin eikä vahingonkorvausvaatimusta tehdä koulujen taloudenhoitajalle.

Kaupunginhallituksen valitettua ²⁰⁾ korkeimpaan hallinto-oikeuteen kouluhallituksen päätöksestä myöntää kansakoulunopettaja O. A. Kärnälle

¹⁾ Khn jsto 21 p. tammik. 3,083 § ja 28 p. huhtik. 3,447 §. — ²⁾ S:n 15 p. syysk. 3,856 §. — ³⁾ S:n 26 p. toukok. 3,555 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,437 §. — ⁵⁾ Khs 20 p. helmik. 364 §, 9 p. heinäk. 1,332 § ja 5 p. marrask. 2,057 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,105 §, 24 p. syysk. 1,707 §, 15 p. lokak. 1,866 § ja 5 p. marrask. 2,057 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,350 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. tammik. 11 §, 20 p. toukok. 1,014 § sekä 4 p. kesäk. 1,105 ja 1,106 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. helmik. 321 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. tammik. 10 §, 25 p. kesäk. 1,249 §, 9 p. heinäk. 1,331 § ja 20 p. elok. 1,501 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. helmik. 284 §, 30 p. huhtik. 813 §, 11 p. kesäk. 1,198 § ja 5 p. marrask. 2,057 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. tammik. 12 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,280 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,212 §. — ¹⁵⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,212 § ja 3 p. syysk. 1,568 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. helmik. 327 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,382 §; vrt. myös tämän kert. s. 185. — ¹⁸⁾ Khs 9 p. tammik. 55 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. helmik. 362 §. — ²⁰⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 146 §.

ikäkorotukset elokuun 1 p:n 1930 ja elokuun 1 p:n 1931 väliseltä ajalta, oikeus lokakuun 9 p:nä 1935 antamallaan päätöksellä, kumoten kouluhallituksen päätöksen, hylkäsi opettaja Kärnän ikäkorotusta koskevan anomuksen¹⁾).

Suomenkielisten kansakoulujen tarkastajan myönnettyä kansakoulunopettaja A. Viirteelle kaksi ikäkorotusta elokuun 1 p:stä 1935 lukien hakija kuitenkin tähän tyytymättömänä vetosi kouluhallitukseen, joka toukokuun 15 p:nä 1936 antamallaan päätöksellä myönsi hänelle ensimmäisen ikäkorotuksen elokuun 1 p:stä 1933 ja toisen elokuun 1 p:stä 1934 alkaen. Tällöin koulujen johtokunta alisti kaupunginhallituksen harkittavaksi, oliko syytä jatkaa asian ajamista edelleen korkeammassa oikeusasteissa. Hallitus antoi²⁾ kaupunginlakimiehelle tehtäväksi vedota kouluhallituksen puheena olevasta päätöksestä.

Virkausoien laskeminen ikäkorotusten saamiseksi. Seuraavat viran- tai toimenhaltijat oikeutettiin ikäkorotusten saamiseksi lukemaan hyväkseen alla mainitut palvelusaikansa:

köyhäinhuoltoviraston diakonissa E. Oksanen ylimääräisenä diakonissana palvelemaansa elokuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n 1930 sekä lokakuun 1 p:n ja marraskuun 11 p:n 1935 välinen aika ja näin ollen saamaan ensimmäinen ikäkorotus joulukuun 1 p:stä 1935 lukien ja kaksi seuraavaa lokakuun 1 p:stä 1936 lukien³⁾;

lastentarhanopettajattaret S. Santala ja S. Turunen vastaavasti elokuun 1 p:n 1921 ja elokuun 1 p:n 1922 sekä syyskuun 5 p:n 1920 ja elokuun 1 p:n 1924 väliset tilapäisinä opettajattarina palvelemaansa ajat ja siten saamaan kolmas ikäkorotus edellinen elokuun 1 p:stä 1931 lukien ja jälkimmäinen heinäkuun 1 p:stä 1931 lukien⁴⁾; sekä

kaasulaitoksen automaatinhoitaja G. A. Lehto syyskuun 15 p:n 1930 jälkeen tilapäisenä palvelemaansa aika ja siten nostamaan kaksi ikäkorotusta lokakuun 1 p:stä 1936 lukien⁵⁾).

Musiikkilautakunta oikeutettiin⁶⁾ syyskuun 15 p:n ja joulukuun 15 p:n väliseksi ajaksi palkkaamaan kaupunginorkesteriin sen ulkopuolelta klarinetinsoittaja 1,000 markkan kuukausipalkoin käyttäen tähän tarkoitukseen ylimääräisiä avustajia varten varattua 30,000 markkan suuruista määrärahaa.

Kanslia-apulaisen palkkaaminen Bengtsårin koulukotiin. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin⁷⁾ käyttämään kanslia-apulaisen palkkaamiseksi Bengtsårin koulukotiin maaliskuun 1 p:stä alkaen 600 markkaa kuukaudessa tämän koulukodin kus tannusmäärärahasta ehdoin, ettei sitä tämän kautta ylitetty.

Raastuwanoikeus esitti, että sille kertomusvuodeksi tilapäisiä apulaisia varten myönnetystä määrärahasta saisi käyttää enintään 3,000 markkaa tilapäisen työvoiman palkkaamiseksi kiinnitysasioita hoitavalle notaarille sekä että mainitusta määrärahasta saisi kertomusvuonna käyttää enintään 1,000 markkaa suoritettavaksi vahtimestareille, jotta heille varattaisiin tilaisuus antaa ylimääräisinä istuntopäivinä saatavia kiireellisiä tehtäviä toisen valan- tehneen haastemiehen toimitettaviksi. Tähän myönnyttiin⁸⁾ ehdoin, ettei asianomaista määrärahaa ylitetty sekä ettei, mikäli asia koski vahtimestareita, heille suoritettu palkkiota palkan ylityksenä.

Rakennustarkastuskonttorin insinöörivalvoja. Rakennustarkastuskonttori

¹⁾ Khs 13 p. helmik. 314 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,217 §. — ³⁾ S:n 3 p. tammik. 7 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. huhtik. 691 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 663 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,223 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. helmik. 423 §. — ⁸⁾ Khn jsto 28 p. huhtik. 3,438 §.

oli anonut, että sen palvelukseen toukokuun alusta syyskuun loppuun otettu 4,000 markan kuukausipalkkaa nauttiva insinööriä saataisiin edelleen pitää toimestaan kertomusvuoden loppuun mainitulla palkalla sekä että rakennustarkastuksen tilapäisen työvoiman määrärahaan myönnettäisiin 12,000 markan suuruinen lisämääräraha hänen palkkaamiseksi ja että autojen käytöstä aiheutuviin kustannuksiin varatut rakennustarkastuksen varat korotettaisiin 18,500 markasta 20,500 markaksi. Kaupunginhallitus oikeutti¹⁾ rakennustarkastuskonttorin ylittäen rakennustarkastuksen tilapäisen työvoiman määrärahaa palkkaamaan kyseisen insinööriä edelleen yhden kuukauden ajaksi syyskuun 30 p:stä. Kaupunginhallituksen tuli aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esitys tämän toimenpiteen hyväksymisestä ja kaikkien anottujen lisämäärärahan myöntämisestä.

Köyhäinhoidon toimitusjohtajan viran hoitamisesta myönnetty korvaus. Köyhäinhoidon apulaisjohtajalle J. Jakobssonille myönnettiin²⁾ 2,000 markan suuruinen korvaus köyhäinhoidon toimitusjohtajan viran hoitamisesta oman virkansa ohella tammikuun aikana mainitun viran haltijan ollessa estyneenä sitä hoitamasta.

V. Granrothin palkkaedut. Kaupunginhallitus suostui³⁾ verotusvalmistelukunnan esitykseen, että vakinaisena kanslia-apulaisena heinäkuun 1 p:ään 1936 toiminut mutta mainitusta päivästä nuoremman kanslistin toimeen määrätty neiti V. Granroth, jonka palkkaedut edellisessä toimesta 1,380 markan pohjapalkoin ja kolmin palkankorotuksin olivat olleet 1,881 markkaa mutta jälkimmäisessä 1,495 markan pohjapalkoin ja kolmin palkankorotuksin nousivat ainoastaan 1,852 markkaan, saisi uudessa virassaan pitää aikaisemman 1,881 markan suuruisen palkkansa.

Palkan määrääminen eräiden avoinna olevien virkain hoitajille. Rahatoimiston toimistoapulaiselle N. Puistolle, joka joulukuun alusta oman virkansa ohella oli hoitanut avoimena olevaa toimentajan virkaa, myönnettiin⁴⁾ korvauksena siitä hänen oman palkkansa lisäksi 780 markkaa, ollen palkkio suoritettava toimentajan säästyneestä palkasta.

Avoinna olevaa rakennustarkastajan virkaa hoitamaan määrätty avustava rakennustarkastaja A. Toivonen ja hänen viransijaiskseen määrätty rakennusvalvoja A. Leidenius oikeutettiin⁵⁾ nostamaan hoitamiensa virkojen pohjapalkat ynnä ikäkorotukset vakinaisissa viroissaan. Rakennusvalvojan sijaiselle herra H. Koutoselle päätettiin suorittaa toimeen kuuluva pohjapalkka 20 %:n vähennyksin.

Avoinna olevaa veneeristen tautien poliklinikan lääkärin virkaa hoitamaan määrätty ensimmäinen assistentti E. Wilén ja hänen viransijaisensa toinen assistentti R. Wirkberg oikeutettiin⁶⁾ niinkään nostamaan hoitamiensa virkojen pohjapalkka ynnä omat ikäkorotuksensa.

Marian sairaalan kirurgisella osastolla palvelleet apulaislääkärit R. Kurkiala ja C. Rosenius oikeutettiin⁷⁾ saamaan täydet apulaislääkärin palkkaedut heidän virkaatoimittavina hoitaessaan mainittuja avoimia virkoja siksi kuin ne jälleen täytettiin.

Historiatoimikunnan apulaiselle myönnetty sairasapu. Kaupungin historiatoimikunta oikeutettiin⁸⁾ maksamaan tuntipalkkaiselle apulaiselleen I. Jauhiaiselle sairasapuna enintään yhden kuukauden palkka.

¹⁾ Khs 1 p. lokak. 1,766 §; vrt. tämän kert. s. 47. — ²⁾ Khs 13 p. helmik. 319 §. —

³⁾ Khs 2 p. heinäk. 1,297 §. — ⁴⁾ Khn jsto 29 p. jouluk. 4,165 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,369 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 3,535 § ja 5 p. kesäk. 3,591 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. marrask. 4,008 §. — ⁸⁾ Khs 2 p. heinäk. 1,301 §.

Oikeus palkkaetujen nauttimiseen muun syyn kuin sairauden takia. Kaupunginhallituksen asiamiesosaston asiamiehelle V. Merivirralle päätettiin¹⁾ suorittaa hänen osittaisen virkavapautensa aikana eduskunnan kevätistunto-kaudella 3,800 markkaa kuukaudessa, noudattaen muuten aikaisempaa järjestelmää, paitsi että sijaispalkkiot oli maksettava hänen palkastaan säästyvästä määrästä.

Palokunnan palomiehelle S. Heinolle päätettiin²⁾ suorittaa täysi palkka heinäkuun 27 p:n ja elokuun 15 p:n väliseltä ajalta, jolloin hän oli edustanut Suomea moukarinheittäjänä olympialaisissa kisoissa.

Marian sairaalan osastonhoitajatar H. Teiskonlahti oikeutettiin³⁾ nauttimaan täysiä palkkaetujaan syyskuun 1 p:n ja joulukuun 1 p:n välisenä aikana hänen osallistuessaan kasvatusopillisiin jatkokursseihin.

Marian sairaalan alihoitajattarelle R. Erikssonille päätettiin⁴⁾ sinä kuuden kuukauden aikana, jona hän osallistui valtion terveydenhuoltokursseihin, suorittaa puolet hänen palkkaeduistaan.

Kivelän sairaalan alilääkäri Y. Seuderling oikeutettiin⁵⁾ saamaan täydet palkkaetunsa nauttiessaan syyskuun 3 p:n ja 10 p:n välisenä aikana virkavapautta osallistuakseen Itävallan röntgenseuran Wienissä pidettävään kongressiin.

Nikkilän sairaalan ylilääkärille ja johtajalle S. E. Donnerille myönnettiin⁶⁾ oikeus kesäkuun 21 p:n ja heinäkuun 1 p:n välisenä aikana tehtävän ulkomaanmatkansa aikana saada koko palkkansa, kuitenkin vähennettynä hänen luontoisetukorvauksiaan vastaavalla määrällä.

Siinä tapauksessa, että Nikkilän sairaalan ylihoitajatar G. Gardberg sai kahden viikon virkavapauden suunniteltua opintomatkaa varten, hänet oikeutettiin⁷⁾ nauttimaan täysiä palkkaetujaan tältä ajalta.

Nikkilän sairaalan osastonhoitajattaret H. Tajamo, R. Svahn ja K. Bäckman sekä alihoitajatar T. Äyrä saivat⁸⁾ oikeuden nauttia ikäkorotuksiaan kuuden kuukauden virkavapautensa aikana valtion terveydenhuoltoston kursseihin osallistumista varten.

Köyhäinhuoltolautakunta oikeutettiin⁹⁾ suorittamaan kodissakävijöille I. Häkkiselle ja P. Roineelle täysi palkka heidän vastaavasti marraskuun 16 p:n ja 21 p:n sekä 3 p:n ja 10 p:n välisenä aikana vanhempiensa kuoleman ja siitä aiheutuvien järjestelyjen vuoksi saamansa virkavapauden ajalta.

Kunnalliskodin alihoitajattarelle I. J. Hiltuselle päätettiin¹⁰⁾ suorittaa hänelle kuuluvat kaksi ikäkorotusta hänen nauttiessaan vuoden kestävästä virkavapautta kesäkuun 1 p:stä alkaen osallistumista varten sairaanhoitajattarien täydennyskursseihin.

Bengtsärin koulukodin opettajalle A. Collénille myönnettiin¹¹⁾ oikeus hänen ikäkorotuksiaan vastaavaan osapalkkaan syyskuun 22 p:n ja joulukuun 5 p:n väliseltä ajalta, jona hän nautti virkavapautta osallistuakseen yliopistoliisiin kansakoulunopettajain jatkokursseihin.

Bengtsärin koulukodin lämmittäjä A. Salmi oikeutettiin¹²⁾ saamaan täydet palkkaetunsa hänelle 2—3 viikkoa kestäviin paloturvallisuuskursseihin osallistumista varten myönnetyn virkavapautensa aikana.

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 351 §; ks. myös v:n 1935 kert. s. 207. — ²⁾ Khs 3 p. syysk. 1,576 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,231 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 1,741 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. elok. 1,437 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,230 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,227 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,195 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,304 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 931 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. syysk. 1,620 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,107 §.

Suomenkielisten kansakoulujen opettajalle F. M. Kurkiharjulle päätettiin¹⁾ suorittaa täysi palkka hänen syyskuun 1 p:n ja 5 p:n väliseksi ajaksi saamansa virkavapauden ajalta.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun opettajatar K. Tudeer oikeutettiin²⁾ saamaan täydet palkkaetunsa kolme viikkoa helmikuun 3 p:stä lukien kestävän ulkomaisen opintomatkinsa ajalta.

Lastentarhain tarkastajalle E. Boreniukselle myönnettiin³⁾ oikeus nauttia palkkaetujaan kesäkuun 15 p:stä 22 p:ään saamansa virkaloman aikana.

Lastentarhanjohtajatar T. Särkijärven anomukseen saada nauttia palkkaetujaan toukokuun 4 p:n ja 9 p:n välisenä aikana, joksi hänelle oli myönnetty virkavapautta Tukholmaan tehtävää opintomatkaa varten, päätettiin⁴⁾ suostua.

Kaupunginorkesterin soittajalle N. Levinille myönnettiin⁵⁾ täydet palkkaedut lokakuun 3 p:n ja 15 p:n väliseltä ajalta, jolloin hänellä oli virkalomaa ottaakseen osaa Kööpenhaminassa pidettäviin pohjoismaisiin muusikkokilpailuihin.

Suostuen lastentarhanopettajatar B. Lutherin anomukseen saada avustusta korvaukseksi huhtikuun 16 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseltä ajalta sairaalaopettajattarien opintokurssien valmistelua varten nauttimansa virkavapauden aikana menettämästään palkasta kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ hänelle yleisistä käyttövaroistaan 2,000 markan suuruisen avustuksen.

Kesäpalkan maksamista virkaatoimittavalle opettajalle koskeva virheellinen päätös. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli lokakuun 16 p:nä 1935 myöntänyt palkan mainitun vuoden kolmelta kesäkuukaudelta kansakoulunopettaja V. Sippolalle, joka syyslukukaudella 1934 oli sairassijaisena hoitanut opettajantointia ja saman viran tultua avoimeksi, toiminut v. t. opettajana kevätlukukauden 1935 loppuun saakka. Revisionikonttori teki asiasta huomautuksen kaupunginhallitukselle, joka kuitenkin päätti⁷⁾ sillä kertaa olla ryhtymättä enempiin toimenpiteisiin kyseisen virheellisen päätöksen johdosta mutta samalla kehoittaa johtokuntaa vastedes tarkoin noudattamaan kaupunginhallituksen sijaisopettajain lomaeduista vahvistamia määräyksiä⁸⁾ sekä huomauttaa, ettei se seikka, ettei kaupunginhallitus omasta aloitteestaan ole alistanut jotain asiaa tutkittavakseen, poista kaupunginreviisorin oikeutta tehdä muistutuksia asianomaisen lautai- tai johtokunnan toimenpiteen johdosta.

Eräät muut kesälomakysymykset. Kaupunginhallitus oikeutti⁹⁾ terveydenhoitolautakunnan käyttämään määrärahastaan Tilapäistä työvoimaa 400 markkaa lautakunnan viikkoilmoitusten noutajan kesälomasijaisen palkkaamiseen.

Veneeristen tautien poliklinikan virkaatoimittavalle lääkäri R. Wirkbergille päätettiin¹⁰⁾ korvauksena hänen elokuussa menettämänsä kesäloman ajalta suorittaa poliklinikan kesälomasijaismäärärahasta 1,350 markkaa.

Naisten työtuvan johtokunta alisti kaupunginhallituksen tutkittavaksi kysymyksen kesälomakorvauksen myöntämisestä työtuvan työntekijänä v:sta 1918 toimineelle I. Hellmanille, joka toukokuun 16 p:nä oli siirtynyt toiseen toimeen. Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ kehoittaa johtokuntaa suorittamaan hänelle kesälomakorvauksen 7 päivältä.

¹⁾ Khs 10 p. syysk. 1,635 §. — ²⁾ S:n 30 p. tammik. 229 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,236 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 856 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. lokak. 1,789 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. toukok. 969 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 67 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 149. — ⁹⁾ Khs 24 p. syysk. 1,710 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. marrask. 2,152 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,295 §.

Sairauden aikaiset viransijaisuuspalkkiot. Seuraavien viranhaltijain sijaisille kaupunginhallitus myönsi alla mainitut palkkiot talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa vastaavalta edellisen vuoden tililtä:

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Revisionikonttori	Vehmersalo, Y. ¹⁾	Reviisori	$\frac{24}{8} - \frac{20}{9}$	1,125
Kaupunginkanslia	Ådahl, E. ²⁾	Vahtimestari	$\frac{16}{1} - \frac{9}{2}$	1,200
S:n	Westerberg, A. ³⁾	Siivoaja	$\frac{7}{10} - \frac{7}{12}$	1,172
Rahatoimisto	Björk, P. J. ⁴⁾	Kaupungin-kamreeri	$\frac{2}{6} - \frac{1}{7}$	5,825
S:n	Sandman, B. ⁵⁾	Kirjanpitäjä	$\frac{3}{12} - \frac{3}{1} 37$	1,145
S:n	Dahlström, G. ⁶⁾	Kirjaaja	$\frac{2}{1} - \frac{3}{2}$	900
S:n	Kahari, E. ⁷⁾	Toimistoapulainen	$\frac{27}{4} - \frac{30}{6}$	2,454 70
Tilastotoimisto	Koskio, B. ⁸⁾	Laskuapulainen	$\frac{15}{5} - \frac{1}{8}$	4,250
Maistraatti	Manner, G. ⁹⁾	Kanslisti	$\frac{6}{4} - \frac{19}{4}$	680
S:n	Kavonius, O. ¹⁰⁾	Kaupunginpalvelija	$\frac{3}{10} - \frac{9}{10}$	485
S:n	Tanner, O. ¹¹⁾	»	$\frac{1}{2} - \frac{31}{3}$	4,160
Toisen kaupunginvoudin konttori	Andersson, H. ¹²⁾	Konttoriapulainen	$\frac{10}{2} - \frac{22}{3}$	1,800
Rikostuomioiden toimeenpanokonttori	Lagus, A. ¹³⁾	Konttoriapulainen	$\frac{1}{10} - \frac{19}{11}$	2,000
Ulosottolaitoksen tarkastus	Bergh, X. ¹⁴⁾	Tarkastusapulainen	$\frac{1}{6} - \frac{31}{7}$	2,000
Rakennustarkastuskonttori	Andersin, H. ¹⁵⁾	Rakennustarkastaja	$\frac{4}{2} - \frac{3}{4}$	11,800
S:n	Viitanen, S. ¹⁶⁾	Siivoaja	$\frac{9}{4} - \frac{19}{4}$	183 35
Raastuvanoikeus	Ekman, F. O. ¹⁷⁾	Neuvosmies	$\frac{1}{10} - \frac{31}{12}$	7,800
S:n	Lammin-Koskinen, E. J. ¹⁸⁾	Sivulinotaari	$\frac{1}{9} - \frac{31}{10}$	2,720
S:n	Laaksonen, S. ¹⁹⁾	Puhtaaksikirjoittaja	$\frac{4}{5} - \frac{3}{6}$	1,200
S:n	Björk, K. A. ²⁰⁾	Kaupunginpalvelija	$\frac{16}{11} - \frac{16}{12}$	1,200
S:n	Nordberg, G. V. ²¹⁾	»	$\frac{12}{2} - \frac{25}{4}$	3,400
S:n	Nyberg, G. ²²⁾	»	$\frac{1}{10} - \frac{30}{11}$	2,720
Syyttäjäistö	Selin, A. R. R. ²³⁾	Kaupunginviskaali	$\frac{19}{10} - \frac{26}{11}$	1,900
S:n	Tulonen, L. ²⁴⁾	»	$\frac{11}{3} - \frac{14}{3}$	427
Poliisilaitos	Johansson, S. V. ²⁵⁾	Talonmies	$\frac{2}{9} - \frac{6}{9}$	647
			$\frac{14}{9} - \frac{31}{10}$	6,951 30
			$\frac{28}{3} - \frac{31}{3}$	426 70
			$\frac{22}{1} - \frac{21}{2}$	1,250

¹⁾ Khn jsto 29 p. syysk. 3,896 §. — ²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,037 §. — ³⁾ S:n 13 p. lokak. 3,926 § ja 1 p. jouluk. 4,075 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,621 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. jouluk. 4,164 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 3,225 §. — ⁷⁾ Khs 9 p. heinäk. 1,335 § ja 20 p. elok. 1,497 § sekä khn jsto 5 p. toukok. 3,481 §, 13 p. lokak. 3,939 § ja 15 p. jouluk. 4,125 §. — ⁸⁾ Khn jsto 16 p. kesäk. 3,638 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,370 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. lokak. 3,927 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. helmik. 3,135 § ja 10 p. maalisk. 3,262 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. helmik. 3,217 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. lokak. 3,906 § ja 27 p. lokak. 3,977 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,576 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,237 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. toukok. 3,482 §. — ¹⁷⁾ S:n 27 p. lokak. 3,976 § ja 10 p. marrask. 4,009 §. — ¹⁸⁾ S:n 10 p. marrask. 4,007 §. — ¹⁹⁾ S:n 19 p. toukok. 3,534 § ja 1 p. jouluk. 4,078 §. — ²⁰⁾ S:n 25 p. helmik. 3,223 § ja 3 p. maalisk. 3,236 §. — ²¹⁾ S:n 20 lokak. 3,956 § ja 10 p. marrask. 4,016 §. — ²²⁾ S:n 3 p. marrask. 3,985 §, 10 p. marrask. 4,015 § ja 1 p. jouluk. 4,077 §. — ²³⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,284 §, 22 p. syysk. 3,873 §, 29 p. syysk. 3,891 §, 13 p. lokak. 3,928 § ja 27 p. lokak. 3,974 §. — ²⁴⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,347 §. — ²⁵⁾ S:n 4 p. helmik. 3,136 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virka vapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Poliisilaitos	Andersson, S. ¹⁾	Siivooja	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{6}{2} - \frac{10}{2} \\ \frac{17}{10} - \frac{18}{10} \\ \frac{24}{10} - \frac{14}{12} \end{array} \right.$	58 65 29 35
S:n	Nikitin, M. ²⁾	»		1,632
S:n	Sohlberg, L. ³⁾	»		560 70
Terveystoimilautakunnan toimisto	Elo, O. ⁴⁾	Toinen kaupunginlääkäri	$\frac{9}{3} - \frac{6}{4}$ $\frac{1}{12} - \frac{14}{12}$	1,979
S:n	Forsius, R. ⁵⁾	Aluelääkäri	$\frac{9}{10} - \frac{31}{10}$	35 1,525 35
S:n	Lagus, R. ⁶⁾	»	$\frac{1}{5} - \frac{31}{5}$	2,600
S:n	Sillman, E. ⁷⁾	»	$\frac{1}{8} - \frac{31}{8}$	2,080
S:n	Ikäheimonen, E. ⁸⁾	Kunnan sairaanhoitajat	$\frac{1}{4} - \frac{30}{4}$	1,520
S:n	Päivähonka, M. ⁹⁾	Kunnan sairaanhoitajat	$\frac{17}{3} - \frac{31}{3}$	760
S:n	Mannerström, K. ¹⁰⁾	Yöpäivystäjä	$\frac{26}{2} - \frac{11}{3}$ $\frac{16}{10} - \frac{22}{10}$	680 317
S:n	Andström, E. ¹¹⁾	Kanslianjohtaja	$\frac{22}{7} - \frac{15}{9}$	3,603
Terveysolojen valvonta	Aminoff, C. G. ¹²⁾	Kaitsija	$\frac{12}{2} - \frac{3}{8}$	1,120
Eläinlääkintöosasto	Sundbäck, W. ¹³⁾	»	$\frac{11}{12} - \frac{35}{10}$	5,040
Maidontarkastamo	Schultz, J. V. ¹⁴⁾	Näytteidenottaja	$\frac{13}{7} - \frac{26}{7}$	665
S:n	Paatero, S. ¹⁵⁾	Kanslia-apulainen	$\frac{8}{10} - \frac{7}{11}$	1,200
S:n	Karsten-Willberg, A. ¹⁶⁾	Laboratorioapul.	$\frac{1}{1} - \frac{30}{4}$	4,800
S:n	Räsänen, V. ¹⁷⁾	»	$\frac{1}{7} - \frac{31}{7}$	1,200
S:n	Berglund, M., y. m. ¹⁸⁾	»	$\frac{16}{3} - \frac{24}{3}$	320
Ammattientarkastus	Suhonen, K. ¹⁹⁾	Kaupungin ammattien ylitarkastaja	$\frac{21}{8} - \frac{26}{9}$	360
Tuberkuloosihuoltotoimisto	Tallberg, P. Hj. ²⁰⁾	Apulaislääkäri	$\frac{16}{3} - \frac{26}{3}$	773
S:n	Hellström, E. ²¹⁾	Ylihoitajat	$\frac{7}{12} - \frac{35}{12} - \frac{6}{2}$	4,280
S:n	Bernstein, E. ²²⁾	Piirihoitajat	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{15}{3} - \frac{1}{9} \\ \frac{1}{10} - \frac{31}{12} \end{array} \right.$	10,120 5,520
S:n	Virtanen, A. ²³⁾	Vahtimestari	$\frac{17}{10} - \frac{7}{12}$	792
Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema	Häyrynen, H. ²⁴⁾	Sairaanhoitajat	$\frac{20}{3} - \frac{26}{3}$	280
S:n	Itäkannas, E. ²⁵⁾	»	$\frac{4}{3} - \frac{17}{3}$	710
S:n	Otavala, B. ²⁶⁾	»	$\frac{16}{1} - \frac{29}{1}$	560
S:n	Fagerström, D. ²⁷⁾	Siivooja	$\frac{27}{8} - \frac{23}{9}$	747
Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto	Anttinen, E. ²⁸⁾	Lääkäri	$\frac{16}{3} - \frac{15}{4}$	1,200
Kouluhammasklinikka	Seppälä, G. ²⁹⁾	»	$\frac{16}{11} - \frac{7}{12}$	1,288

¹⁾ Khn jsto 18 p. helmik. 3,198 § ja 10 p. marrask. 4,011 §. — ²⁾ S:n 17 p. marrask. 4,040 § ja 8 p. jouluk. 4,101 §. — ³⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,301 §, 31 p. maalisk. 3,316 § ja 21 p. huhtik. 3,415 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,148 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. helmik. 3,140 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 3,532 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. toukok. 3,531 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. toukok. 3,501 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,442 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,269 § ja 3 p. marrask. 3,989 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,733 § ja 25 p. elok. 3,790 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. helmik. 3,221 § ja 10 p. maalisk. 3,268 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. tammik. 3,003 § ja 28 p. tammik. 3,122 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,734 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. lokak. 3,958 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 3,006 § ja 10 p. maalisk. 3,270 §. — ¹⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,661 §. — ¹⁸⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,318 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. marrask. 3,988 §. — ²⁰⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,323 §. — ²¹⁾ S:n 7 p. tammik. 3,004 §. — ²²⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,322 §, 28 p. huhtik. 3,441 §, 12 p. toukok. 3,502 §, 22 p. kesäk. 3,660 §, 16 p. heinäk. 3,722 §, 20 p. lokak. 3,957 § ja 15 p. jouluk. 4,117 §. — ²³⁾ S:n 17 p. marrask. 4,039 §. — ²⁴⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,320 §. — ²⁵⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,283 § ja 31 p. maalisk. 3,319 §. — ²⁶⁾ S:n 11 p. helmik. 3,169 §. — ²⁷⁾ S:n 22 p. syysk. 3,874 §. — ²⁸⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,321 §. — ²⁹⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,115 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kouluhammasklinikka	Munck, O. ¹⁾	Kanslisti	$\frac{1}{2}$ — $\frac{29}{2}$	1,200
S:n	Tavaststjerna, V. ²⁾	Klinikanapulainen	$\frac{15}{4}$ — $\frac{15}{5}$	1,080
S:n	Frey, E. ³⁾	Vahtimestari	$\frac{21}{11}$ — $\frac{15}{12}$	864
Terveystoimisto	Lojander, J. ⁴⁾	Lääkäri	$\frac{13}{1}$ — $\frac{13}{3}$	6,360
S:n	Wilén, M. ⁵⁾	Naistarkastaja	$\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{2}$	1,407
			$\frac{10}{8}$ — $\frac{9}{9}$	1,760
Veneeristen tautien poliklinikka	Vilén, N. E. ⁶⁾	Assistentti	$\frac{15}{12}$ — $\frac{35}{1/2}$	1,620
Sairaalan tilivirasto	Silvendoinen, H. ⁷⁾	Kirjanpitäjä	$\frac{1}{7}$ — $\frac{31}{7}$	1,300
Sairaanhoidajatarkoulu	Loimaranta, A. ⁸⁾	Apulaisopettajat	$\frac{20}{4}$ — $\frac{14}{6}$	4,140
S:n	Noronen, O. ⁹⁾	Siiwooja	$\frac{15}{8}$ — $\frac{15}{9}$	2,300
Köyhäinhuoltovirasto	Koivisto, L. ¹⁰⁾	Kanslianesimies	$\frac{14}{8}$ — $\frac{9}{9}$	524 40
S:n	Lindroos H. ¹¹⁾	»	$\frac{1}{8}$ — $\frac{31}{8}$	2,925
S:n	Leino, O. ¹²⁾	Kanslianhoidaja	$\frac{21}{2}$ — $\frac{26}{3}$	2,925
S:n	Mellberg, E. ¹³⁾	»	$\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{1}$	2,150
S:n	Eloniemi, A. ¹⁴⁾	Apulaiskirjanpitäjä ja toimistonhoitaja	$\frac{24}{4}$ — $\frac{31}{5}$	2,836 65
S:n	Johansson, I. ¹⁵⁾	Kanslisti	$\frac{1}{8}$ — $\frac{30}{9}$	3,800
S:n	Patoharju, K. ¹⁶⁾	»	$\frac{8}{2}$ — $\frac{14}{3}$	2,096 65
S:n	Rundman, R. ¹⁷⁾	»	$\frac{27}{2}$ — $\frac{11}{3}$	500
S:n	Weckström, H. ¹⁸⁾	»	$\frac{26}{2}$ — $\frac{31}{5}$	5,383 35
S:n	Hedqvist, R. ¹⁹⁾	Kirjuriapulainen	$\frac{1}{9}$ — $\frac{26}{9}$	3,060
S:n	Juutilainen, M. ²⁰⁾	»	$\frac{23}{10}$ — $\frac{19}{11}$	648
S:n	Kaisla, A. ²¹⁾	»	$\frac{25}{7}$ — $\frac{11}{8}$	360
S:n	Kyrklund, S. ²²⁾	»	$\frac{2}{5}$ — $\frac{11}{5}$	3,000
S:n	Käer, H. ²³⁾	»	$\frac{14}{2}$ — $\frac{14}{5}$	3,700
S:n	Niiranen, T. ²⁴⁾	»	$\frac{13}{6}$ — $\frac{27}{6}$	540
S:n	Rae, H. ²⁵⁾	»	$\frac{6}{7}$ — $\frac{31}{7}$	1,000
S:n	Rajander, H. ²⁶⁾	»	$\frac{9}{2}$ — $\frac{3}{3}$	1,080
S:n	Saxell, A. ²⁷⁾	»	$\frac{2}{9}$ — $\frac{1}{11}$	2,160
S:n	Spranger, H. ²⁸⁾	»	$\frac{23}{1}$ — $\frac{10}{5}$	5,324
S:n	Talvio, A. ²⁹⁾	»	$\frac{17}{6}$ — $\frac{31}{8}$	500
S:n	Winter, L. ³⁰⁾	»	$\frac{21}{9}$ — $\frac{20}{11}$	2,160
S:n	Koivurinne, M. ³¹⁾	Kiertävä kirjuriapulainen	$\frac{1}{1}$ — $\frac{26}{5}$	9,246 60
			$\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{8}$	1,080
			$\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{11}$	3,040
			$\frac{1}{1}$ — $\frac{30}{6}$	6,480

1) Khn jsto 25 p. helmik. 3,222 §. — 2) S:n 12 p. toukok. 3,500 § ja 26 p. toukok. 3,551 §. — 3) S:n 15 p. jouluk. 4,116 §. — 4) S:n 18 p. helmik. 3,199 § ja 3 p. maalisk. 3,239 §. — 5) S:n 14 p. tammik. 3,043 §, 11 p. helmik. 3,168 § ja 25 p. elok. 3,789 §. — 6) S:n 7 p. tammik. 3,005 §. — 7) S:n 26 p. toukok. 3,552 §. — 8) S:n 28 p. huhtik. 3,444 §, 9 p. heinäk. 3,705 § ja 22 p. syysk. 3,876 §. — 9) S:n 22 p. syysk. 3,877 §. — 10) S:n 6 p. elok. 3,756 §. — 11) S:n 14 p. huhtik. 3,380 §. — 12) S:n 14 p. tammik. 3,049 §. — 13) S:n 10 p. kesäk. 3,615 §. — 14) S:n 6 p. elok. 3,755 § ja 15 p. syysk. 3,849 §. — 15) S:n 14 p. huhtik. 3,397 §. — 16) S:n 14 p. huhtik. 3,395 §. — 17) S:n 14 p. huhtik. 3,394 §, 10 p. kesäk. 3,619 § ja 15 p. syysk. 3,848 §. — 18) S:n 6 p. elok. 3,750 §. — 19) S:n 10 p. kesäk. 3,614 §. — 20) S:n 14 p. huhtik. 3,389 §. — 21) S:n 14 p. huhtik. 3,393 § ja 10 p. kesäk. 3,618 §. — 22) S:n 9 p. heinäk. 3,703 §. — 23) S:n 6 p. elok. 3,749 §. — 24) S:n 14 p. huhtik. 3,384 §. — 25) S:n 15 p. syysk. 3,845 §. — 26) S:n 11 p. helmik. 3,174 §, 14 p. huhtik. 3,396 § ja 9 p. heinäk. 3,701 §. — 27) S:n 13 p. lokak. 3,935 § ja 27 p. lokak. 3,975 §. — 28) S:n 14 p. tammik. 3,054 § ja 14 p. huhtik. 3,390 §. — 29) S:n 10 p. kesäk. 3,620 §. — 30) S:n 13 p. lokak. 3,934 §. — 31) S:n 14 p. tammik. 3,053 § ja 14 p. huhtik. 3,388 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Köyhäinhoitovirasto	Patokoski, H. ¹⁾	Kiertävä kirjuri-apulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 11/3 \\ 16/3 - 31/3 \\ 12/12 - 35/12 \end{array} \right.$	2,556 — 530 — 8,790 35
S:n	Amirchanjanz, S. ²⁾	Kodissakävijä	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 30/4 \\ 8/8 - 7/9 \\ 18/12 - 35/12 \end{array} \right.$	7,509 90 1,520 — 1,823 75
S:n	Blomberg, V. ³⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 2/3 - 7/3 \\ 11/11 - 18/11 \\ 1/9 - 30/9 \end{array} \right.$	300 — 405 35 1,520 —
S:n	Eklund, E. ⁴⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 8/8 - 14/8 \\ 15/4 - 29/4 \\ 1/9 - 22/9 \end{array} \right.$	2,343 35 1,114 65 3,293 35
S:n	Ekman, I. ⁵⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 14/11 - 13/12 \\ 10/10 - 9/12 \\ 1/2 - 7/3 \end{array} \right.$	1,520 — 1,520 — 354 65
S:n	Gröndahl, I. ⁶⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 7/1 \\ 8/1 - 7/2 \\ 14/4 - 11/5 \end{array} \right.$	1,388 — 1,120 —
S:n	Kervinen, O. ⁷⁾	Diakonissanapulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 31/3 \\ 6/7 - 18/7 \\ 17/1 - 17/3 \end{array} \right.$	5,400 — 520 — 2,440 —
S:n	Nieminen, S. ⁸⁾	Vahtimestari	$\left\{ \begin{array}{l} 5/11 - 11/11 \\ 6/8 - 12/8 \\ 20/4 - 16/5 \end{array} \right.$	280 — 280 — 1,040 —
S:n	Nuotio, M. ⁹⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 18/8 - 26/8 \\ 10/3 - 9/4 \\ 20/3 - 9/5 \end{array} \right.$	360 — 360 — 2,300 —
S:n	Ritz, A. ¹⁰⁾	Siiwooja	$\left\{ \begin{array}{l} 1/12 - 31/12 \\ 23/3 - 9/4 \\ 14/4 - 30/4 \end{array} \right.$	2,600 — 720 — 680 —
S:n	Rosqvist, I. ¹¹⁾	Kirjanpitäjä	$\left\{ \begin{array}{l} 6/5 - 12/5 \\ 31/8 - 12/9 \\ 21/2 - 23/3 \end{array} \right.$	320 — 480 — 1,320 —
S:n	Salo, E. ¹²⁾	Avustava kassanhoitaja	$\left\{ \begin{array}{l} 17/12 - 35/12 \\ 1/7 - 31/7 \end{array} \right.$	7,200 — 900 —
S:n	Silén, R. ¹³⁾	Avustava kassanhoitaja		
S:n	Wäng-Mariani, A. ¹⁴⁾	Avustava kassanhoitaja		
S:n	Ölander, A. ¹⁵⁾	Vahtimestari		
S:n	Aro, K. H. ¹⁶⁾	Asiamies		
S:n	Wass, K. F. ¹⁷⁾			
S:n	Krogell, K. ¹⁸⁾			
S:n	Liimatainen, P. ¹⁹⁾			
S:n	Lilja, V. ²⁰⁾			
S:n	Lipasti, A. ²¹⁾			
S:n	Wass, H. ²²⁾			
S:n	Blomqvist, D. ²³⁾			
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto	Rosendahl, F. O. ²⁴⁾	Kamreeri		
S:n	Vuorinen, H. ²⁵⁾			
S:n	Alm, F. ²⁶⁾			
S:n	Lindeberg, S. ²⁷⁾			
S:n	Pauli, E. ²⁸⁾			
S:n	Putro, H. ²⁹⁾			
S:n	Nyman, A. ³⁰⁾			
Köyhäinhoidon asiamiesosasto	Eloniemi, W. A. ³¹⁾			

¹⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,050 § ja 14 p. huhtik. 3,387 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 3,008 § ja 14 p. huhtik. 3,377 §. — ³⁾ S:n 14 p. tammik. 3,051 § sekä 14 p. huhtik. 3,391 ja 3,392 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. syysk. 3,815 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. tammik. 3,052 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,386 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. helmik. 3,172 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. syysk. 3,846 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,375 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. helmik. 3,170 §, 5 p. toukok. 3,475 §, 10 p. kesäk. 3,616 § ja 15 p. syysk. 3,850 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. jouluk. 4,080 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,378 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. helmik. 3,171 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. helmik. 3,177 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. toukok. 3,476 §. — ¹⁶⁾ S:n 14 p. tammik. 3,048 §. — ¹⁷⁾ S:n 6 p. elok. 3,748 §. — ¹⁸⁾ S:n 11 p. helmik. 3,173 § ja 14 p. huhtik. 3,374 §. — ¹⁹⁾ S:n 1 p. jouluk. 4,079 §. — ²⁰⁾ S:n 1 p. syysk. 3,817 §. — ²¹⁾ S:n 5 p. toukok. 3,474 § ja 10 p. kesäk. 3,613 §. — ²²⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,379 §. — ²³⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,373 §. — ²⁴⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,366 §. — ²⁵⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,137 §. — ²⁶⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,385 §. — ²⁷⁾ S:n 5 p. toukok. 3,477 §. — ²⁸⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,617 §, 15 p. syysk. 3,847 § ja 13 p. lokak. 3,936 §. — ²⁹⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,376 §. — ³⁰⁾ S:n 14 p. tammik. 3,047 §. — ³¹⁾ S:n 6 p. elok. 3,754 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Köyhäinhuollon asia- miesosasto	Mikkonen-Vesala, H. ¹⁾	Notaari	4/6 — 15/7	1,400
S:n	Lindh, G. ²⁾	Ylim. kanslisti	1/9 — 31/12	6,800
Kunnalliskoti	Jokinen, H. ³⁾	Osastonhoitajat	14/3 — 31/3	720
S:n	Lönnqvist, E. ⁴⁾	»	1/7 — 14/7	560
S:n	Rosendahl, E. ⁵⁾	»	20/8 — 31/8	480
S:n	Valkama, F. ⁶⁾	»	31/3 — 3/6	2,600
S:n	Jaatinen, A. ⁷⁾	Yöhoitajat	5/6 — 18/6	560
S:n	Niemi, A. ³⁾	»	29/3 — 12/4	600
S:n	Koivisto, A. ⁸⁾	Alihoitajat	23/11 — 31/12	1,520
S:n	Koski, A. ⁹⁾	»	30/3 — 26/4	1,120
S:n	Pettersson, A. ³⁾	»	8/8 — 31/8	960
S:n	Varjonen, A. ¹⁰⁾	»	1/10 — 30/11	2,400
S:n	Vuolu, B. ¹¹⁾	»	23/3 — 6/4	560
S:n	Rissanen, K. ¹²⁾	Lämmittäjä	23/3 — 6/4	600
S:n	Kovanen, L. ¹³⁾	Keittäjä	27/5 — 31/7	2,600
S:n	Lindberg, S. ³⁾	»	1/9 — 30/9	1,200
S:n	Aaltonen, A. ³⁾	Leipoja	16/1 — 15/2	1,200
S:n	Hyrkkänen, A. ¹⁴⁾	Tarjoilija	16/5 — 15/6	1,080
S:n	Leinonen, J. ³⁾	»	20/11 — 31/12	1,008
S:n	Rossi, E. ³⁾	»	22/3 — 21/4	720
S:n	Hyvönen, S. ¹⁵⁾	Kylvettäjä	23/3 — 26/3	96
S:n	Bäckström, A. ¹⁶⁾	Siivooja	24/10 — 31/10	186 65
S:n	Halonen, S. ¹⁷⁾	»	28/3 — 10/4	326 65
S:n	Helin, S. ¹⁸⁾	»	1/4 — 7/3	163 35
S:n	Liikanen, H. ¹⁹⁾	»	12/5 — 31/5	456 65
S:n	Lönn, T. ²⁰⁾	»	1/7 — 31/7	700
S:n	Mykkänen, A. ²¹⁾	»	8/3 — 19/3	280
S:n	Virtanen, M. ²²⁾	»	10/12 — 23/12	326
S:n	Fellman, S. ²³⁾	»	25/11 — 8/12	303 35
S:n	Aalto, A. ²⁴⁾	»	28/5 — 30/6	770
S:n	Arho, H. ²⁵⁾	»	25/5 — 8/6	326 65
S:n		»	28/11 — 7/12	210
S:n		»	2/2 — 30/3	2,076 65
S:n		»	16/4 — 15/6	700
S:n		»	16/11 — 15/12	700
S:n		Pesulan johtajat	16/3 — 22/3	172 65
S:n		»	12/3 — 30/3	468 65
S:n		»	16/6 — 25/6	246 65
S:n		»	5/3 — 8/3	98 65
S:n		»	26/3 — 25/4	740

1) Khn jsto 9 p. heinäk. 3,702 §. — 2) S:n 15 p. syysk. 3,851 §, 13 p. lokak. 3,937 § ja 22 p. jouluk. 4,136 §. — 3) S:n 5 p. toukok. 3,479 § ja 22 p. jouluk. 4,142 §. — 4) S:n 6 p. elok. 3,747 §. — 5) S:n 15 p. syysk. 3,844 §. — 6) S:n 5 p. toukok. 3,478 § ja 10 p. kesäk. 3,611 §. — 7) S:n 6 p. elok. 3,753 §. — 8) S:n 5 p. toukok. 3,478 § ja 3,479 § sekä 15 p. syysk. 3,843 §. — 9) S:n 13 p. lokak. 3,932 § ja 22 p. jouluk. 4,140 §. — 10) S:n 5 p. toukok. 3,479 §, 6 p. elok. 3,757 §, 15 p. syysk. 3,852 § ja 13 p. lokak. 3,931 §. — 11) S:n 11 p. helmik. 3,176 §. — 12) S:n 10 p. kesäk. 3,612 §. — 13) S:n 14 p. tammik. 3,045 § ja 11 p. helmik. 3,175 §. — 14) S:n 22 p. jouluk. 4,141 §. — 15) S:n 10 p. kesäk. 3,611 § ja 3,612 § sekä 1 p. syysk. 3,816 §. — 16) S:n 14 p. huhtik. 3,382 §. — 17) S:n 14 p. tammik. 3,044 §. — 18) S:n 14 p. tammik. 3,046 §. — 19) S:n 6 p. elok. 3,758 §. — 20) S:n 22 p. jouluk. 4,139 §. — 21) S:n 14 p. huhtik. 3,383 §, 5 p. toukok. 3,478 § sekä 10 p. kesäk. 3,611 ja 3,612 §. — 22) S:n 22 p. jouluk. 4,138 §. — 23) S:n 5 p. toukok. 3,479 § ja 6 p. elok. 3,746 §. — 24) S:n 5 p. toukok. 3,479 §. — 25) S:n 14 p. huhtik. 3,372 § ja 5 p. toukok. 3,479 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kunnalliskoti	Holm, H. ¹⁾	Pesijä	18/5 — 31/5	345 35
S:n	Kurki, A. ²⁾	»	9/3 — 6/5	1,455 30
S:n	Makkonen, M. ³⁾	»	30/1 — 12/2	345 30
S:n	Paakkola, A. ⁴⁾	»	27/4 — 10/5	345 30
S:n	Virtanen, H. ⁵⁾	»	11/5 — 23/5	320 65
S:n	Karleman, E. ⁵⁾	Sianhoitaja	23/3 — 30/3	197 35
S:n	Vaahtera, H. ⁶⁾	»	20/3 — 31/7	1,962 —
Köyhäinhuoltolautakunnan työtuvat	Taavila, E. ⁷⁾	Työestari	16/3 — 5/4	574 —
Lastensuojelulautakunnan kanslia	Palomäki, K. F. ⁸⁾	Lastenhuoltotarkastaja ja nuorison huoltaja	14/9 — 10/10	922 50
S:n	Hainari, M. ⁹⁾	Kanslisti	15/7 — 14/9	1,780 —
S:n	Ekholm, M. ¹⁰⁾	Naisopastaja	1/4 — 1/5	2,000 —
S:n	Ramstedt, M. ¹¹⁾	»	21/4 — 31/5	1,675 —
S:n	Mannerstedt, H. ¹²⁾	Vahtimestari	4/1 — 1/5	6,080 —
Toukolan lastenhoidon neuvonta-asema	Hirstiö, L. ¹³⁾	Terveyssisar	20/2 — 20/5	4,560 —
Sofianlehdon pikkulasten koti	Heikkilä, M. ¹⁴⁾	Lastenhoitaja	1/7 — 13/7	600 —
S:n	Pehkonen, A. ¹⁵⁾	Keittäjänapulainen	1/8 — 31/12	6,320 —
Reijolan lastenkoti	Carlén, A. ¹⁶⁾	Lastenhoitaja	22/4 — 6/5	859 —
S:n	Perto, T. ¹⁷⁾	»	6/3 — 16/3	360 —
Ammattioppilaskoti	Jääskeläinen, I. ¹⁸⁾	Hoitaja	20/10 — 3/12	1,020 —
Toivolankoulukoti	Honkapirtti, R. ¹⁹⁾	Opettajatar	2/1 — 2/2	1,080 —
Ryhtylän koulukoti	Pellinen, S. ²⁰⁾	»	4/5 — 11/5	303 —
S:n	Kettunen, K. ²¹⁾	Hoitaja	14/5 — 29/5	540 —
S:n	Ruokko, T. ²²⁾	»	15/5 — 30/6	2,280 —
S:n	Rautanen, S. ²³⁾	Keittäjä	20/3 — 20/4	2,320 —
S:n	Saarinen, K. ²⁴⁾	Pesijänapulainen	15/6 — 15/7	750 —
S:n	Vuorio, H. ²⁵⁾	»	1/12 — 20/12	1,545 —
Toivoniemen koulukoti	Pesonen, I. ²⁶⁾	Opettajatar	14/2 — 1/3	680 —
S:n	Koivisto, H. ²⁶⁾	Hoitaja	1/6 — 30/6	1,360 —
Naisten työtupa	Gartz, M. ²⁷⁾	Opettajatar	15/1 — 15/3	1,440 —
		»	6/11 — 13/11	160 —
		»	16/5 — 15/7	1,376 —
		»	1/1 — 31/1	2,320 —
		»	1/1 — 31/1	1,520 —
		»	11/4 — 15/5	1,416 70
		»	1/6 — 30/6	1,250 —

¹⁾ Khnjsto 10 p. kesäk. 3,611 §. — ²⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,381 § ja 5 p. toukok. 3,479 §. — ³⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,371 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. toukok. 3,478 § ja 10 p. kesäk. 3,612 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. toukok. 3,479 § ja 1 p. syysk. 3,816 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. lokak. 3,933 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. syysk. 3,853 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,412 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,414 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. tammik. 3,419 §, 18 p. helmik. 3,196 § ja 31 p. maalisk. 3,324 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,264 §, 31 p. maalisk. 3,325 § ja 12 p. toukok. 3,503 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. heinä. 3,736 §, 25 p. elok. 3,792 § ja 29 p. syysk. 3,895 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. toukok. 3,504 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,285 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. marrask. 3,987 § ja 1 p. jouluk. 4,074 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. tammik. 3,120 §. — ¹⁷⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,580 ja 3,581 §. — ¹⁸⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,582 §. — ¹⁹⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,413 §. — ²⁰⁾ S:n 2 p. heinä. 3,686 § ja 1 p. jouluk. 4,072 §. — ²¹⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,263 §. — ²²⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,577 §. — ²³⁾ S:n 4 p. helmik. 3,137 §. — ²⁴⁾ S:n 1 p. jouluk. 4,073 §. — ²⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,583 §. — ²⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 3,007 §. — ²⁷⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,579 § ja 25 p. elok. 3,793 §.

Virasto tai laitos.	Virka vapaa viranhaltija.	Virka.	Virka vapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Valmistava tyttöjen ammattikoulu	Pulkkinen, A. ¹⁾	Opettajatar	1/5 — 31/5	2,080
S:n	Rikala, H. ²⁾	»	13/1 — 2/2	1,455
S:n	Suomala, A.-L. ³⁾	»	13/1 — 15/3	4,160
Kaupunginkirjasto	Huttunen, H. ⁴⁾	Haarakirjaston johtaja	7/1 — 20/1	560
S:n	Lindroos, F. ⁵⁾	Haarakirjaston johtaja	29/1 — 29/2	1,280
S:n	Allén, H. ⁶⁾	Amanuenssi	2/3 — 30/4	2,400
S:n	Bläfield, V. ⁷⁾	»	9/3 — 8/5	3,040
S:n	Cajander, K. ⁸⁾	»	4/9 — 30/9	1,368
S:n	Färling, K. ⁹⁾	»	9/3 — 30/3	1,114
S:n	Grönroos, A. ¹⁰⁾	»	23/7 — 5/8	709
S:n	Koivusalo, O. ¹¹⁾	»	8/3 — 22/4	1,656
S:n	Kytömaa, E. ¹²⁾	»	22/1 — 14/2	1,165
S:n	Laurell, E. ¹³⁾	»	25/9 — 31/10	1,824
S:n	Nilsson, A. ¹⁴⁾	»	1/2 — 1/4	3,040
S:n	Nordström, E. M. ¹⁵⁾	»	1/7 — 30/11	7,600
S:n	Savonen, E. ¹⁶⁾	»	21/10 — 31/12	3,648
S:n	Karhunen, A. ¹⁷⁾	»	16/7 — 15/8	1,080
S:n	Willman, A. ¹⁸⁾	»	20/7 — 7/3	2,584
Musiikkilautakunta	Zilliacus, E. ¹⁹⁾	»	11/3 — 14/3	4,560
Kaupunginorkesteri	Aerila, K. ²⁰⁾	»	1/9 — 30/11	1,520
S:n	Ahlgren, J. ²⁰⁾	»	1/5 — 31/5	1,520
S:n	Arjava, V. ²¹⁾	»	1/8 — 31/8	3,597
S:n	Hannikainen, V. ²²⁾	»	21/3 — 31/5	7,600
S:n	Heiniö, M. ²⁰⁾	»	1/7 — 30/11	507
S:n	Heino, A. ²⁰⁾	»	14/9 — 5/10	874
S:n	Lindholm, U. ²³⁾	»	18/9 — 13/11	1,520
S:n	Santé, S. ²⁰⁾	»	1/5 — 31/5	300
Kiinteistötoimisto	Gefwert, R. ²⁴⁾	»	7/3 — 19/3	775
		»	22/11 — 22/12	1,840
		»	13/11 — 18/11	425
		»	13/3 — 27/3	858
		»	16/3 — 21/3	250
		»	15/9 — 10/12	5,213
		»	12/3 — 20/3	250
		»	1/2 — 24/5	2,550

¹⁾ Khn jsto 26 p. toukok. 3,550 §. — ²⁾ S:n 4 p. helmik. 3,139 §. — ³⁾ S:n 4 p. helmik. 3,138 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 3,121 § ja 10 p. maalisk. 3,267 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. toukok. 3,505 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 3,533 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. lokak. 3,929 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,348 § ja 13 p. elok. 3,768 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,443 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. helmik. 3,224 § ja 10 p. marrask. 4,010 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,267 §, 7 p. huhtik. 3,348 §, 8 p. syysk. 3,834 §, 13 p. lokak. 3,929 §, 10 p. marrask. 4,010 § ja 8 p. jouluk. 4,102 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. tammik. 3,002 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. syysk. 3,814 §. — ¹⁴⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,299 §, 10 p. marrask. 4,010 § ja 8 p. jouluk. 4,102 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,610 § ja 8 p. syysk. 3,834 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 3,533 §, 2 p. heinäk. 3,687 §, 8 p. syysk. 3,834 §, 13 p. lokak. 3,929 §, 10 p. marrask. 4,010 § ja 8 p. jouluk. 4,102 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. lokak. 3,959 §. — ¹⁸⁾ S:n 1 p. jouluk. 4,081 §. — ¹⁹⁾ S:n 5 p. toukok. 3,480 §. — ²⁰⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,399 §. — ²¹⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,134 §. — ²²⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,135 §. — ²³⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,399 §, 29 p. syysk. 3,893 § ja 1 p. jouluk. 4,076 §. — ²⁴⁾ S:n 18 p. helmik. 3,197 § ja 12 p. toukok. 3,506 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kiinteistötoimisto	Karhumaa, G. V. ¹⁾	Kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä	15/5 — 14/7	4,000
S:n	Erola, D. ²⁾	Hallipalvelija	26/2 — 30/4	2,253 35
S:n	Järvinen, K. ³⁾	»	12/2 — 23/2	416
S:n	Humala, A. ⁴⁾	Eläintenhoitaja	15/2 — 14/4	2,400
S:n	Lindström, E. V. ⁵⁾	Eteisvartija	16/2 — 15/12	960
S:n	Eskelin, Hj. A. ⁶⁾	Lämmittäjä	6/11 — 19/2	553 25
S:n	Haapanen, H. ⁷⁾	Siivooja	18/2 — 22/11	53 35
S:n	Hietala, E. E. ⁸⁾	»	26/11 — 8/11	233 35
S:n	Jokinen, T. ⁹⁾	»	16/10 — 21/10	264
S:n	Laakso, L. ¹⁰⁾	»	16/7 — 20/8	330
S:n	Niimimäki, K. ¹¹⁾	»	19/3 — 1/4	221
S:n	Salonen, H. ¹²⁾	»	6/2 — 11/5	1,408
S:n	Vainio, A. ¹³⁾	»	15/3 — 14/5	1,718
Rakennustoimisto	Willandt, K. J. ¹⁴⁾	Osastopäällikkö	2/9 — 30/11	3,265
S:n	Haglund, O. W. ¹⁵⁾	Varastonpäällikkö	5/9 — 4/7	2,200
S:n	Strömberg, G. ¹⁶⁾	Toimistoapulainen	10/9 — 31/12	4,200
S:n	Nyberg, C. ¹⁷⁾	Rakennusmestari	18/6 — 18/7	3,500
S:n	Svensson, L. ¹⁸⁾	Siivooja	2/1 — 15/1	240
Teurastamo	Berglund, I. ¹⁹⁾	Triikiinintutkija	25/2 — 23/3	1,200
S:n	Lahti, N. ²⁰⁾	Lämmittäjä	26/3 — 24/2	1,200
S:n	Tuomiluoto, H. ²¹⁾	Siivooja	27/3 — 29/3	80
S:n	Valovirta, B. ²¹⁾	»	12/3 — 22/3	116
Työlaitosten myyntiäitää	Antson, S. ²²⁾	Myyntiäitän hoitaja	17/3 — 21/3	284
			26/11 — 2/12 35	180

Viransijaisuuspalkkiot muun syyn kuin sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Talousarvion määrärahasta Sijaispalkkiot virkavapaus-tapauksissa, eräässä tapauksessa edellisen vuoden vastaavalta tililtä, myönnettiin alla mainittujen viranhaltijain sijaisille seuraavan suuruiset palkkiot:

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kaupunginkanslia Maistraatti	Niemura, E. ²³⁾ Kyrklund, A. ²⁴⁾	Vahtimestari Kunnallisneuvosmies	6/9 — 30/9 1/7 — 31/7 35	1,200 158 65
Rakennustarkastuskonttori	Viitanen, I. L. ²⁵⁾	Siivooja	19/4 — 30/4	183 35

¹⁾ Khn jsto 5 p. kesäk. 3,578 §. — ²⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,286 § ja 31 p. maalisk. 3,317 §. — ³⁾ S:n 25 p. helmik. 3,220 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,238 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. jouluk. 4,103 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 3,218 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 4,100 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. marrask. 4,012 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. lokak. 3,973 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. elok. 3,767 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,346 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. helmik. 3,219 §, 31 p. maalisk. 3,315 § ja 12 p. toukok. 3,507 §. — ¹³⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,300 § ja 7 p. huhtik. 3,345 §. — ¹⁴⁾ Khs 29 p. lokak. 2,003 § ja 26 p. marrask. 2,219 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,327 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 6 p. lokak. 3,914 §. — ¹⁷⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,704 §. — ¹⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 3,042 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,266 §. — ²⁰⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,265 § ja 14 p. huhtik. 3,398 §. — ²¹⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,398 §. — ²²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,041 §. — ²³⁾ S:n 1 p. syysk. 3,802 §. — ²⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 3,142 §. — ²⁵⁾ S:n 5 p. toukok. 3,482 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Palolaitos	Starck, G. y.m. ¹⁾	Palomiehä	217 päivää	6,510
Terveystoimikunta	Blomstedt, J. ²⁾	Aluelääkäri	18/9—20/9	762
Veneeristen tautien poliklinikka	Avoinna oleva virka ³⁾	Lääkäri	1/4—30/4	3,300
S:n	Wirkberg, R. ⁴⁾	Assistentti	1/4—30/4	1,000
Kivelän sairaala	Aaltonen, K. E. ⁵⁾	Apulaislääkäri	1/8—31/8	2,320
S:n	Hiltunen, T. ⁶⁾	Renki	5/8—25/8	538
S:n	Raitanen, P. ⁶⁾	»	5/7—25/7	538
Nikkilän sairaala	Virtanen, K. ⁵⁾	Hoitaja	5/7—26/7	1,063 85
Sairaanhoidotarkkous	Loimaranta, A. ⁷⁾	Apulaisopettajat	15/9—15/10	2,300
Köyhäinhuolto	Kerppola, T. ⁸⁾	Kirjuriapulainen	6/7—25/7	720
S:n	von Haartman, L. ⁹⁾	Vahtimestari	6/7—25/7	800
S:n	Korhonen, K. ¹⁰⁾	»	1/6—30/6	1,200
Työlaitokset	Airio, E. ¹¹⁾	»	20/6—24/7	} 4,586 65
S:n	Vaahtera, Y. ¹¹⁾	Työjohtaja	20/6—24/7	
Valmistava tyttöjen ammattikoulu	Tudeer, K. ¹²⁾	Opettajat	3/2—28/2	1,455 30
Kaupunginkirjasto	Elomäki, V. ¹³⁾	Siivooja	6/10—31/10	749 65
Satamahallintotoimisto	Nordberg, T. ¹⁴⁾	Sihteeri	1/8—30/8	1,000
S:n	Kaukonen, D. ¹⁵⁾	Ilmoitustoimiston avustava esimies	6/9—25/9	} 2,700
S:n	Biström, V. ¹⁵⁾	Tarkastuskonstaapeli	11/10—30/10	
S:n	Lindberg, H. ¹⁵⁾	Satamakonstaapeli	11/10—30/10	

Maaliskuun päättyessä virastaan eronnut lastentarhain tarkastaja S. Varheenmaa oikeutettiin¹⁶⁾ nostamaan kesälomaa vastaava palkkamääränsä tililtä Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa ollen hänelle tuleva eläke huhtikuulta pidätettävä kaupungille.

Samasta määrärahasta myönnettiin¹⁷⁾ 4,000 markkaa suomenkielisiä kansakouluoppilaita apukouluun siirrettäessä toimitettavia älykokeita suorittavan opettajan palkkaamiseen.

V:n 1935 vastaavasta määrärahasta päätettiin¹⁸⁾ suorittaa 1,250 markkaa köyhäinhuoltoviraston diakonissalle O. M. Lyytikäiselle palkkana marraskuulta 1935, jonka kuukauden kuluessa hän siirtyi eläkkeelle.

Koska kaupunginvaltuusto vahvistaessaan kertomusvuoden talousarvion oli määrännyt sijaisen palkan virkavapaustapauksissa suoritettavaksi sijaispalkkiomäärärahasta ainoastaan siinä tapauksessa, että virkavapaus oli palkallinen, käytettiin¹⁹⁾ muissa tapauksissa virkavapaan säästynyttä palkkaa sijaisen palkkaamiseen.

¹⁾ Khs jsto 6 p. lokak. 3,909 §. — ²⁾ S:n 6 p. lokak. 3,907 §. — ³⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,416 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,298 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. syysk. 3,872 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,706 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,705 § ja 22 p. syysk. 3,876 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. elok. 3,751 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. elok. 3,752 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,622 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,623 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. helmik. 3,143 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. lokak. 3,978 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,707 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. elok. 3,794 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,349 §. — ¹⁷⁾ Khs 6 p. helmik. 304 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 48 §. — ¹⁹⁾ S:n 6 p. elok. 1,405 ja 1,435 § sekä khn jsto 7 p. tammik. 3,009—3,013 §, 21 p. tammik. 3,085 §, 4 p. helmik. 3,141 ja 3,152 §, 11 p. helmik. 3,178 §, 18 p. helmik. 3,200 §, 3 p. maalisk. 3,241 §, 17 p. maalisk. 3,289 §, 31 p. maalisk. 3,326 §, 5 p. toukok. 3,472 ja 3,473 §, 26 p. toukok. 3,553 ja 3,554 §, 5 p. kesäk. 3,588 ja 3,590 §, 2 p. heinäk. 3,685 §, 30 p. heinäk. 3,727 §, 25 p. elok. 3,791 §, 15 p. syysk. 3,865 §, 13 p. lokak. 3,930 § ja 20 p. lokak. 3,955 §.

Palkansäästöön suorittaminen. V:n 1935 tililtä Sijaispalkkiot virkavapaus-
tapauksissa myönnettiin ¹⁾ 59,400 markkaa maistraatin ja raastuvanoikeuden
palkansäästöjen suorittamiseen siviiliviraston leski- ja orpokassalle.

Myönnetyt eläkkeet. Kaupunginhallitus myönsi voimassa olevien eläke-
sääntöjen määräysten mukaisesti alla mainituille viranhaltijoille ja työn-
tekijöille elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankoh- ta, josta alkaen elä- ke mak- setaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Maistraatti	Castrén, A. ²⁾	Kunnallispormestari	19 1/7 36	3,056
Rikostuomioiden toi- meenpanokonttori	Törnroos, K. O. ³⁾	Ulosottoapulainen	19 1/2 36	2,084
Raastuvanoikeus	Lagerblad, G. U. ⁴⁾	Oikeusneuvosmies	19 1/7 36	2,973
Palolaitos	Laine, A. ⁵⁾	Korpraali	19 1/9 36	1,346
Terveysolojen valvonta	Bruun, R. ⁶⁾	Makkaratehtaiden valvoja	19 1/9 36	666
Sielullisesti sairaiden naisten keskuskerho	Juselius, A. ⁷⁾	Sairaanhoitajatar	19 1/7 36	1,425
Veneerien tautien poli- klinikka	Grönroos, B. ⁸⁾	Lääkäri	19 1/4 36	1,027
Marian sairaala	Aejmelaeus, E. ⁹⁾	Osastonhoitajatar	19 1/10 36	1,425
Kivelän sairaala	Rask, S. ¹⁰⁾	Hoitaja	19 1/11 36	662
Nikkilän sairaala	Lindeqvist, S. ¹¹⁾	Perhehoidon ylihoit.	19 1/2 37	1,220
S:n	Nystén, O. E. ¹²⁾	Hoitaja	19 1/11 36	956
Tuberkuloosisairaala	Huovinen, A. ¹³⁾	Pesijänapulainen	19 1/12 36	577
Köyhäinlaitos	Spranger, H. ¹⁴⁾	Kirjuriapulainen	19 1/11 36	742
S:n	Amirchanjanz, S. ¹⁵⁾	Kodissakävijä	19 1/7 36	1,425
S:n	Lundmark, A. ¹⁶⁾	Diakonissa	19 1/7 36	1,287
Köyhäinlaitoksen kassa- ja tilivarasto	Sjöblom, J. ¹⁷⁾	Avust. kassanhoitaja	19 1/11 36	805
Bengtsärin koulukoti	Malmström, H. ¹⁸⁾	Emännöitsijä	19 1/1 37	1,152
Toivoniemen koulukoti	Koivisto, H. ¹⁹⁾	Lastenhoitaja	19 1/2 36	772
Suomenkieliset kansa- koulut	Dahlberg, E. ²⁰⁾	Opettajatar	19 1/8 36	1,529
S:n	Eckholm, H. ²¹⁾	»	19 1/9 36	1,785
S:n	Ekman, S. ²²⁾	»	19 1/11 35	1,529
S:n	Marttinen, A. ²³⁾	»	19 1/8 36	1,572
Ruotsinkieliset kansa- koulut	Grönholm, G. ²⁴⁾	»	19 1/8 36	1,785
S:n	Lönnbäck, M. S. ²⁵⁾	»	19 1/8 36	1,529
S:n	Stadius, W. ²⁶⁾	»	19 1/3 36	1,785
S:n	Lindfors, H. E. ²⁷⁾	Siivooja	19 1/3 36	268
Naisten työtupa	Bly, F. J. ²⁸⁾	Leikkaaja	19 29/11 35	227
Valmistava tyttöjen am- mattikoulu	Pulkkinen, A. ²⁹⁾	Opettajatar	19 1/9 36	1,785

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 203 §. — ²⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 3,684 §. — ³⁾ S:n 14 p. tammik. 3,056 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,575 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. syysk. 3,807 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,699 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. toukok. 3,549 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. elok. 3,771 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,700 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. marrask. 4,005 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. lokak. 3,972 §. — ¹²⁾ Khs 5 p. marrask. 2,055 § ja khn jsto 24 p. marrask. 4,064 §. — ¹³⁾ Khn jsto 22 p. syysk. 3,871 §. — ¹⁴⁾ S:n 24 p. marrask. 4,967 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,260 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. toukok. 3,497 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. syysk. 3,839 §. — ¹⁸⁾ S:n 10 p. marrask. 4,004 §. — ¹⁹⁾ S:n 4 p. helmik. 3,144 §. — ²⁰⁾ S:n 8 p. syysk. 3,828 §. — ²¹⁾ S:n 8 p. syysk. 3,830 §. — ²²⁾ S:n 4 p. helmik. 3,146 §. — ²³⁾ S:n 8 p. syysk. 3,829 §. — ²⁴⁾ S:n 27 p. lokak. 3,971 §. — ²⁵⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,735 §. — ²⁶⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,344 §. — ²⁷⁾ S:n 18 p. helmik. 3,202 § ja 3 p. maalisk. 3,235 §. — ²⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 3,057 §. — ²⁹⁾ S:n 1 p. syysk. 3,804 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankoh- ta, josta alkaan elä- ke mak- setaan.	Eläkemäärä kuukautta kohten, Smk.
Suomenkieliset lasten- tarhat	Railio, I. ¹⁾	Opettajatar	19 1/1 37	939
S:n	Kronqvist, K. ²⁾	Keittäjä	19 1/2 36	525
Ruotsinkieliset lasten- tarhat	Federley, H. ³⁾	Opettajatar	19 1/9 36	1,529
S:n	Olin, E. ⁴⁾	»	19 1/1 37	1,529
Kaupunginorkesteri	Rosenberger, J. ⁵⁾	Jäsen	19 1/11 36	1,184
Kiinteistötoimisto	Tammilehto, A. ⁶⁾	Piirtäjä	19 1/10 36	1,888
S:n	Erola, D. ⁷⁾	Hallipalvelija	19 1/6 36	1,042
S:n	Lindholm, O.V. ⁸⁾	Talonmies	19 1/7 36	630
S:n	Salonen, H. ⁹⁾	Siivooja	19 1/7 36	176
Kiinteistötoimiston hoi- dossa olevat tilat	Mäkelä, H. ¹⁰⁾	Karjakonapulainen	19 1/11 36	345
Rakennustoimisto	Teräsvirta, A. N. ¹¹⁾	Rakennusmestari	19 1/12 36	1,873
S:n	Söderström, J.E. ¹²⁾	Kirvesmies	19 7/7 36	621
S:n	Tuomaila, R. ¹³⁾	»	19 26/10 35	606
S:n	Kallioma, E. A. ¹⁴⁾	Putkityöntekijä	19 19/4 36	764
S:n	Rautanen, K. ¹⁵⁾	Sukeltaja	19 3/9 36	735
S:n	Fjäder, K. V. ¹⁶⁾	Työntekijä	19 12/5 36	352
S:n	Hautakoski, M. ¹⁷⁾	»	19 22/8 36	425
S:n	Laine, F. H. ¹⁸⁾	»	19 11/7 36	372
S:n	Laitinen, T. ¹⁹⁾	»	19 1/6 36	878
S:n	Lehtinen, A. ²⁰⁾	»	19 25/10 36	621
S:n	Lyyränen, E. ²¹⁾	»	19 25/10 35	410
S:n	Michelsson, J. V. ²²⁾	»	19 26/4 36	790
S:n	Peura, A. ²³⁾	»	19 26/8 36	356
S:n	Pietikäinen, T. ²⁴⁾	»	19 12/9 36	497
S:n	Ranta, K. ²⁵⁾	»	19 23/4 36	675
S:n	Rautiainen, M. ²⁶⁾	»	19 16/1 36	384
S:n	Salminen, A. ²⁷⁾	»	19 1/9 36	901
S:n	Sievinen, V. ²⁸⁾	»	19 21/12 35	481
S:n	Vesterinen, T. ²⁹⁾	»	19 17/1 36	491
Puhtaanapitolaitos	Kauppinen, V. ³⁰⁾	»	19 1/1 36	966
S:n	Leino, K. E. ³¹⁾	»	19 16/6 36	766
S:n	Vilo, J. ³²⁾	»	19 16/6 36	323
S:n	Väisänen, O. ³³⁾	»	19 1/4 36	849
S:n	Sivulainen, M. J. ³⁴⁾	Pesijä	19 26/4 36	820
Satamalaitos	Nousiainen, F. F. ³⁵⁾	Parmaaaja	19 1/12 35	255
Teknilliset laitokset	Lindström, K.V. ³⁶⁾	Rahastaja	19 1/6 36	1,593
S:n	Leino, K. A. ³⁷⁾	Koksiesimies	19 1/7 36	1,425
S:n	Lindqvist, E. E. ³⁸⁾	Asentaja	19 1/2 36	1,340

¹⁾ Khn jsto 24 p. marrask. 4,066 §. — ²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,055 §. — ³⁾ S:n 1 p. syysk. 3,806 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. marrask. 4,065 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. lokak. 3,970 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. syysk. 3,840 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,440 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,608 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,659 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. lokak. 3,949 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. marrask. 4,044 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. lokak. 3,904 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. helmik. 3,201 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. toukok. 3,466 §. — ¹⁵⁾ S:n 17 p. marrask. 4,046 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 3,522 §. — ¹⁷⁾ S:n 1 p. syysk. 3,805 §. — ¹⁸⁾ S:n 1 p. syysk. 3,808 §. — ¹⁹⁾ S:n 19 p. toukok. 3,523 §. — ²⁰⁾ S:n 17 p. marrask. 4,045 §. — ²¹⁾ S:n 6 p. lokak. 3,903 §. — ²²⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,656 §. — ²³⁾ S:n 17 p. marrask. 4,043 §. — ²⁴⁾ S:n 29 p. syysk. 3,888 §. — ²⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 3,574 §. — ²⁶⁾ S:n 4 p. helmik. 3,145 §. — ²⁷⁾ S:n 8 p. syysk. 3,831 §. — ²⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,655 §. — ²⁹⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,261 §. — ³⁰⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,234 §. — ³¹⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,658 §. — ³²⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,657 §. — ³³⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,343 §. — ³⁴⁾ S:n 5 p. toukok. 3,467 §. — ³⁵⁾ Khn 20 p. helmik. 363 § ja khn jsto 25 p. helmik. 3,226 §. — ³⁶⁾ Khn jsto 5 p. toukok. 3,468 §. — ³⁷⁾ S:n 19 p. toukok. 3,526 §. — ³⁸⁾ S:n 11 p. helmik. 3,182 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankoh- ta, josta alkaan elä- ke mak- setaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Teknilliset laitokset	Salo, K. F. ¹⁾	Uuninhoitaja	19 $\frac{1}{7}$ 36	1,311 —
S:n	Vironen, V. V. ²⁾	Lämmittäjä	19 $\frac{1}{10}$ 36	810 —
S:n	Manssila, K. S. ³⁾	Kirvesmies	19 $\frac{11}{10}$ 36	722 —
S:n	Helenius, J. E. ⁴⁾	Ajuri	19 $\frac{1}{5}$ 36	837 —
S:n	Nyberg, J. E. ⁵⁾	Työntekijä	19 $\frac{1}{6}$ 36	1,079 —

Kansakoulujen opettajattarien edellä mainituista eläkemääristä oli vähennettävä valtion heille myöntämä eläke.

Rakennustoimiston työntekijän G. R. Fallströmin v. 1932 528 markaksi vahvistettu ⁶⁾ eläkemäärä korotettiin ⁷⁾ mainitun vuoden kesäkuun 18 p:stä lukien 554 markaksi sekä rakennustoimiston työntekijän M. Paakin kuukausittainen eläkemäärä, joka v. 1935 oli vahvistettu 350 markaksi ⁸⁾, muutettiin 370 markaksi ⁹⁾ mainitun vuoden syyskuun 21 p:stä lukien ja sittemmin niinkään samasta ajankohdasta laskien 380 markaksi ¹⁰⁾. Paakin Uudenmaan läänin maaherralle tekemän valituksen johdosta päätettiin antaa maaherralle selitys asiassa.

Merkittiin tiedoksi ¹¹⁾, että Uudenmaan läänin maaherra oli hyljännyt työmiehenleski E. E. Lindholmin, palokorpraalinleski L. M. Järvisen, työmiehenleski I. Laakson, ent. työntekijän A. Postin ja rakennusmestarinleski S. E. Nousiaisen tekemät valitukset kaupunginvaltuuston heidän eläkeanomuksistaan tekemistä päätöksistä.

Hautausavut. Hautausapua myönnettiin talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta seuraavien henkilöiden kuolinpesille alla mainitut määrät:

	Smk.
Kaupunginkanslian vahtimestarin G. E. R. Ådahlin ¹²⁾	2,300: —
Verotusvalmistelukunnan virkailijan L. A. Aleniuksen ¹³⁾	3,200: —
Raastuvanoikeuden kaupunginpalvelijan A. T. Stambejn ¹⁴⁾	2,730: —
Maistraatin kaupunginpalvelijan J. O. Tannerin ¹⁵⁾	2,835: —
Toisen kaupunginvoudin L. Meruksen ¹⁶⁾	7,316: —
Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin konttoriapulaisen A. W. Holmströmin ¹⁷⁾	1,500: —
Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin ulosottoapulaisen E. A. Ahlforsin ¹⁸⁾	3,380: —
Rakennustarkastaja H. Andersinin ¹⁹⁾	8,280: —
Rakennustarkastuskonttorin siivoojan I. L. Virtasen ²⁰⁾	1,500: —
Raastuvanoikeuden kaupunginpalvelijan A. A. Nybergin ²¹⁾	1,500: —

¹⁾ Khn jsto 19 p. toukok. 3,527 §. — ²⁾ S:n 10 p. marrask. 4,003 §. — ³⁾ S:n 29 p. syysk. 3,887 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. toukok. 3,525 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. toukok. 3,524 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 251. — ⁷⁾ Khn jsto 7 p. huhtik. 3,342 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 180. — ⁹⁾ Khn jsto 28 p. tammik. 3,118 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. toukok. 3,496 §. — ¹¹⁾ Khs 13 p. helmik. 313 §. — ¹²⁾ Khn jsto 18 p. helmik. 3,211 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,290 §. — ¹⁴⁾ Khs 19 p. marrask. 2,149 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 5 p. toukok. 3,484 §. — ¹⁶⁾ S:n 14 p. tammik. 3,060 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. lokak. 3,946 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,351 §. — ¹⁹⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,305 §. — ²⁰⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,448 §. — ²¹⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,688 §.

	Smk.
Raastuvanoikeuden vahtimestarin K. F. Nilssonin ¹⁾	1,670: —
Henkikirjoittajan konttorin siivoojan A. Kupiaisen ²⁾	1,500: —
Palokersantti K. H. Koskisen ³⁾	1,507: —
Toisen kaupunginlääkäarin K. H. Råberghin ⁴⁾	1,785: —
Terveyskaitsija O. Järvisen ⁵⁾	2,100: —
Terveyskaitsija H. V. Sjöblomin ⁶⁾	1,500: —
Veneeristen tautien poliklinikan assistentin N. E. Wilénin ⁷⁾	1,890: —
Marian sairaalan ylilääkäarin ja johtajan J. A. Hagelstamin ⁸⁾	2,516: —
Kivelän sairaalan portinvartijan N. Malmisen ⁹⁾	1,500: —
Nikkilän sairaalan toimitsijan A. F. Dahlbergin ¹⁰⁾	1,500: —
Niikkilän sairaalan käsityönjohtajattaren I. Kempen ¹¹⁾	1,500: —
Nikkilän sairaalan alihoitajattaren H. M. Heikkilän ¹²⁾	1,870: —
Nikkilän sairaalan koneenkäyttäjän H. A. Blomsterin ¹³⁾	1,500: —
Köyhäinhoitoviraston järjestysmiehen K. H. Aron ¹⁴⁾	2,730: —
Köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kamreerin F. O. Rosendahlin ¹⁵⁾ ..	5,375: —
Köyhäinhoitolautakunnan työtupien työmestarin E. Taavilan ¹⁶⁾ ..	2,000: —
Työnvälitystoimiston apulaisen E. Bauerin ¹⁷⁾	2,730: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajattaren E. I. Huovisen ¹⁸⁾ ..	1,785: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajattaren A. Koljosen ¹⁹⁾	1,561: —
Suomenkielisten kansakoulujen opettajan O. Kotilaisen ²⁰⁾	1,935: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen opettajattaren S. A. Jürgensin ²¹⁾ ..	1,785: —
Kirjapainokoulun johtajan U. A. Salovaaran ²²⁾	4,055: —
Kirjapainokoulun ammattiopettajan K. F. Malmströmin ²³⁾	2,645: —
Alppimajan lastentarhan johtajattaren I. Poppiuksen ²⁴⁾	3,160: —
Marian turvakodin johtajattaren B. Hannénin ²⁵⁾	1,500: —
Kaupunginkirjaston siivoojan A. Karhusen ²⁶⁾	1,500: —
Kaupunginorkesterin jäsenen A. R. O. Griebenin ²⁷⁾	1,500: —
Kiinteistötoimiston tonttiosaston johtajan A. Erikssonin ²⁸⁾	7,640: —
Kiinteistötoimiston talonmies-lämmittäjän S. V. Johanssonin ²⁹⁾ ..	2,333: —
Kiinteistötoimiston siivoojan L. M. Laakson ³⁰⁾	1,500: —
Kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijän G. V. Karhumaan ³¹⁾ ..	4,915: —
Rakennustoimiston rakennusmestarin K. G. Nymanin ³²⁾	1,500: —
Rakennustoimiston rakennusmestarin K. A. Zetterströmin ³³⁾	4,200: —
Rakennustoimiston yövärtijan E. Lehtisen ³⁴⁾	1,500: —
Rakennustoimiston yövärtijan G. J. Sunellin ³⁵⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän H. P. Hankaniemen ³⁶⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän J. A. Josefssonin ³⁷⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän J. F. Kajanderin ³⁸⁾	1,500: —

¹⁾ Khn jsto 15 p. syysk. 3,864 §. — ²⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,337 §. — ³⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,133 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,717 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. syysk. 3,862 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,425 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. elok. 3,784 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. helmik. 3,150 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. lokak. 3,901 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,307 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. syysk. 3,863 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. syysk. 3,886 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. marrask. 4,038 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 3,151 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. toukok. 3,508 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. syysk. 3,869 §. — ¹⁷⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,273 §. — ¹⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,670 § ja 18 p. elok. 3,781 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. lokak. 3,945 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. elok. 3,783 §. — ²¹⁾ S:n 1 p. syysk. 3,803 §. — ²²⁾ S:n 8 p. jouluk. 4,092 §. — ²³⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,738 §. — ²⁴⁾ S:n 18 p. elok. 3,782 §. — ²⁵⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,719 §. — ²⁶⁾ S:n 20 lokak. 3,947 §. — ²⁷⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,132 §. — ²⁸⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,423 §. — ²⁹⁾ S:n 25 p. helmik. 3,230 §. — ³⁰⁾ S:n 13 p. elok. 3,770 §. — ³¹⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,158 §. — ³²⁾ S:n 20 p. lokak. 3,948 §. — ³³⁾ S:n 13 p. elok. 3,769 §. — ³⁴⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,737 §. — ³⁵⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,304 §. — ³⁶⁾ S:n 5 p. toukok. 3,483 §. — ³⁷⁾ S:n 10 p. marrask. 4,026 §. — ³⁸⁾ S:n 4 p. helmik. 3,149 §.

Smk.

Rakennustoimiston työntekijän Hj. L. Karlssonin ¹⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän D. N. Kuuselan ²⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän H. Oksasen ³⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän M. Paakin ⁴⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän E. J. Pylkkäsen ⁵⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän A. Rosendahlin ⁶⁾	1,500: —
Rakennustoimiston työntekijän J. Ryyttärin ⁷⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän H. J. Flinkin ⁸⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän A. S. Kallion ⁹⁾	1,500: —
Puhtaanapitolaitoksen työntekijän I. Michelssonin ¹⁰⁾	1,500: —
Satamalaitoksen vaakavahtimestarin K. E. Bäckströmin ¹¹⁾	1,500: —
Satamalaitoksen parmaajan T. Ottossonin ¹²⁾	1,500: —
Satamalaitoksen siivoajan E. M. Engmanin ¹³⁾	1,500: —
Keskuskeittolan toimitusjohtajan G. Estlanderin ¹⁴⁾	1,500: —
Keskuskeittolan keittäjänapulaisen M. Ähtävän ¹⁵⁾	1,500: —
Vesijohtolaitoksen työpajainsinöörin E. J. Heikelin ¹⁶⁾	5,375: —
Vesijohtolaitoksen työntekijän J. H. Ävallin ¹⁷⁾	1,500: —
Kaasulaitoksen kaupanhoitajan V. Grönqvistin ¹⁸⁾	2,730: —
Kaasulaitoksen lampunhoitajan H. Lahden ¹⁹⁾	1,500: —

Ylityökorvaukset. Kaupunginkanslian kahdelle vahtimestarille myönnettiin ²⁰⁾ kaupunginhallituksen v:n 1935 yleisistä käyttövaroista yhteensä 78 markkaa ja kertomusvuoden vastaavista varoista 82:20 markkaa korvauksena heidän vastaavina vuosina itsenäisyydenpäivänä suorittamastaan ylityöstä.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan tehtyä Aleksis Kiven koulun lämmittäjän ylityökorvausta koskevan esityksen kaupunginhallitus päätti ²¹⁾ kehoittaa sitä mainitun korvauksen suhteen noudattamaan ylityöstä voimassa olevia yleisiä säännöksiä.

Kaupunginhallituksen evättyä v. 1935 keskuskeittolan kuukausipalkalla olevien autonkuljettajain anomukset saada korvausta v. 1931—33 suorittamastaan ylityöstä, kaupunki tämän johdosta haastettiin raastuvanoikeuteen, joka velvoitti sen suorittamaan neljälle vastapuolistaan ylityökorvausta yhteensä 14,871: 55 markkaa ja viidennelle 3,639: 30 markkaa, kaikki 6 %:n koroin haastepäivästä lukien, sekä kuluja vastaavasti 4,500 markkaa ja 1,200 markkaa. Turun hovioikeus ratkaisi toukokuun 15 p:nä 1936 neljä ensiksi mainittua juttua vahvistaen tällöin raastuvanoikeuden päätökset sekä velvoittaen kaupungin suorittamaan kuluja näille neljälle vastapuolelleen yhteensä 850 markkaa. Koska hovioikeuden päätöksiin ei saa hakea muutosta, kaupunginhallitus tällöin kehoitti ²²⁾ keskuskeittolan johtokuntaa suorittamaan tuomitut korvaukset keittolan käyttövaroista sekä oikeudenkäyntikulut kaupunginhallituksen asiamiesosaston määrärahasta Oikeudenkäyntien aiheuttamat menot.

¹⁾ Khn jsto 20 p. lokak. 3,963 §. — ²⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,114 §. — ³⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,336 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. syysk. 3,870 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. lokak. 3,902 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,449 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,718 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,306 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. helmik. 3,210 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,291 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,600 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. tammik. 3,087 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. marrask. 4,029 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. tammik. 3,086 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. marrask. 3,992 §. — ¹⁶⁾ S:n 6 p. elok. 3,761 §. — ¹⁷⁾ S:n 14 p. huhtik. 3,404 §. — ¹⁸⁾ S:n 5 p. toukok. 3,485 §. — ¹⁹⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,424 §. — ²⁰⁾ S:n 7 p. tammik. 3,001 § ja 22 p. jouluk. 4,131 §. — ²¹⁾ Khs 24 p. syysk. 1,732 §. — ²²⁾ S:n 28 p. toukok. 1,074 §.

Rahatoimiston entisen osastopäällikön H. Öhmanin kavalluksia tutki-
neille neljälle virastovaratyöntekijälle myönnettiin¹⁾ kullekin 50 markan
suuruinen ylityökorvaus kaupunginkanslian määrärahasta Tilapäistä työ-
voimaa.

Matkakulujen korvaaminen. Korkojen ja lainakustannusten päaluokan
määrärahasta Provisiot y.m. kulut myönnettiin 3,326: 35 markkaa²⁾ kau-
punginkamreeri P. J. Björkin obligatioiden kuljetusta varten Tukholmaan
tekemän matkan kustannusten korvaamiseksi sekä rahatoimenjohtaja J. Helon
kaupungin laina-asioissa Tukholmaan tekemän matkan kustannuksiin 5,237
markkaa³⁾ ja Englantiin tekemän matkan kustannuksiin 17,774 markkaa⁴⁾.

Erinäisten pienten virkamatkakulujen korvaamiseen myönnettiin⁵⁾ kau-
punginhallituksen yleisistä käyttövaroista yhteensä 1,717 markkaa.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan 1,660 markan suuruinen lasku
Tallinnassa pidettyyn suomalais-ugrilaiseen kulttuurikongressiin kesäkuun
25—27 p:nä tekemästään matkasta hyväksyttiin⁶⁾ maksettavaksi kaupungin-
hallituksen yleisistä käyttövaroista.

Edelleen myönnettiin⁷⁾ mainituista varoista 5,060 markkaa kaupungin-
johtaja A. Tulenheimon kansainväliseen kaupunkiliiton kokoukseen Saksassa
tekemän matkan kustannuksiin.

Teknillisen johtajan E. Moringin ja kaupunginhallituksen kansliasihtee-
rin E. Mantereen laskut kaupunginhallituksen määräyksestä Suomen kun-
nallisteknillisen yhdistyksen kesäkuun 12—14 p:nä Turussa pidettyyn vuosi-
kokoukseen, sisällöltään yhteensä 1,262 markkaa, hyväksyttiin⁸⁾ maksetta-
viksi samoista varoista.

Yhteensä 33,988: 20 markkaa käsittävät kaupungin edustajien laskut
matkastaan Berliinin olympialaisiin kisoihin ynnä erinäiset puheluveloitukset,
1,251: 65 markkaa, hyväksyttiin⁹⁾ suoritettaviksi usein mainituista kaupun-
ginhallituksen käyttövaroista.

Raitiotievuosikorttien myöntämisestä kaupungin eri viranhaltijoille teh-
tiin¹⁰⁾ joukko päätöksiä.

Komitea- y.m. palkkiot. Valiokunta- ja komiteamenoja varten kertomus-
vuoden talousarvioon merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa v:n 1935
vastaavalta tililtä tai kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista, makset-
tiin seuraavat palkkiot:

	Smk.
Viranhaltijain palkkain tarkastelukomitea ¹¹⁾	3,200: —
Tilinpäätöskertomuksen uudelleenjärjestelyehdotusta laativa komitea ¹²⁾	2,000: —
Rakennusjärjestyksen uusimiskomitea ¹³⁾	5,000: —
Aluelääkärien johtosäännön uusimista valmisteleva komitea ¹⁴⁾ ..	325: —

¹⁾ Khn jsto 25 p. helmik. 3,231 §. — ²⁾ S:n 19 p. toukok. 3,537 §. — ³⁾ S:n 21 p. tammik. 3,089 §. — ⁴⁾ Khs 14 p. toukok. 941 § ja khn jsto 22 p. kesäk. 3,671 §. — ⁵⁾ Khn jsto 17 p. maalisk. 3,295 §, 24 p. maalisk. 3,312 §, 18 p. elok. 3,775 § ja 17 p. marrask. 4,034 § sekä khs 19 p. marrask. 2,150 §. — ⁶⁾ Khn jsto 16 p. heinäk. 3,723 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,652 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. kesäk. 3,635 §. — ⁹⁾ Khs 10 p. syysk. 1,628 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. toukok. 1,093 § sekä khn jsto 7 p. tammik. 3,019, 3,020, 3,027 ja 3,028 §, 14 p. tammik. 3,061 ja 3,073 §, 4 p. helmik. 3,459 §, 24 p. maalisk. 3,313 §, 19 p. toukok. 3,546 §, 5 p. kesäk. 3,598 § ja 10 p. kesäk. 3,607 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 6 p. lokak. 3,911 §, 8 p. jouluk. 4,108 § ja 22 p. jouluk. 4,153 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. lokak. 3,980 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,681 § ja 29 p. jouluk. 4,169 §. — ¹⁴⁾ S:n 14 p. tammik. 3,077 §.

	Smk.
Uusien virkain perustamis- ja palkankorotusesityksiä tutkiva komitea ¹⁾	925: —
Terveystenhoillon keskityskomitea ²⁾	6,950: —
Vitamiinirikkaan maidon myyntikysymystä harkitseva komitea ³⁾ ..	1,350: —
Ammattientarkastuksen ohjesääntöehdotusta laativa komitea ⁴⁾ ..	500: —
Tuberkuloosihuoltotyön järjestämiskysymystä valmisteleva komitea ⁵⁾	3,100: —
Tuberkuloottisten henkilöiden vaatteiden desinfioinnin järjestämistä käsittelevä komitea ⁶⁾	250: —
Psykiatrisia kysymyksiä valmisteleva komitea ⁷⁾	250: —
Varattomien ja vähävaraisten hammashoidon järjestelyehdotusta laativa komitea ⁸⁾	1,000: —
Ysköksen, koirien y.m. aiheuttamien terveydellisten epäkohtien poistamisedotusta laativa komitea ⁹⁾ ..	825: —
Sairaalakomitea ¹⁰⁾ ..	800: —
Kulkutautisairaalan paviljongin n:o 8 järjestämistä lastensairaalaksi harkitseva komitea ¹¹⁾	900: —
Sairaanhoitajatarhouksen sääntöjä laativa komitea ¹²⁾	500: —
Tuberkuloosiparantolain ja -sairaalain keskusyhdistyksen vuosikokoukseen tehty matka ¹³⁾	1,120: —
Köyhäinhuoltolautakunnan työtupien ja naisten työtuvan yhdistämistä tutkiva komitea ¹⁴⁾	2,200: —
Vaikeasti käsiteltävien lasten tutkimus- ja huoltotyön järjestämistä tutkiva komitea ¹⁵⁾	2,400: —
Työnvälityslautakunnan ja -toimiston ohjesääntöä laativa komitea ¹⁶⁾	1,400: —
Työnvälitystoimiston uudelleenjärjestelyä suunnitteleva komitea ¹⁷⁾	4,100: —
Työttömyyshuoltotoimintaa suunnitteleva komitea ¹⁸⁾	2,500: —
Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitea ¹⁹⁾ ..	700: —
Työttömien miesten ammatti- ja opetuskurssien kurssitoimikunta ²⁰⁾	6,900: —
Kaupungin töissä olevien työntekijäin pääsymahdollisuuksia valtion työttömyyskortistoon koskeva tutkimustyö ²¹⁾ ..	800: —
Poikain ammattikoulukomitea ²²⁾	100: —
Musiikkilautakunnan sääntöjä laativa komitea ²³⁾	1,500: —
Vantaanjoen länsipuolella olevien alueiden yleissuunnitelmaa laativa komitea ²⁴⁾	250: —
Talviurheilukeskuskomitea ²⁵⁾	600: —
Olympialaiskylän suunnittelukomitea ²⁴⁾	250: —

¹⁾ Khn jsto 6 p. lokak. 3,917 §. — ²⁾ S:n 10 p. marrask. 4,033 §. — ³⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,692 § ja 26 p. lokak. 3,982 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,362 § ja 16 p. heinäk. 3,724 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,677 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,363 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. lokak. 3,919 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,726 § ja 6 p. lokak. 3,918 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,725 § ja 6 p. lokak. 3,920 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,691 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,361 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,435 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. elok. 3,763 ja 3,764 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,419 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,147 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. jouluk. 4,106 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. jouluk. 4,107 §. — ¹⁸⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,123 §. — ¹⁹⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,421 § ja 8 p. jouluk. 4,109 §. — ²⁰⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,331 §. — ²¹⁾ S:n 6 p. lokak. 3,912 §. — ²²⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,691 §. — ²³⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,434 §. — ²⁴⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,689 §. — ²⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,672 §.

Rakennustoimiston konepajan töiden lisäämistä harkitseva komitea ¹⁾	Smk. 950: —
Teurastamon rakennustoimikunta ynnä eräs sen suorittama työ ²⁾	6,185: 70
Kalantukkukaupan ja kalanjäähdyttämön järjestämiskysymystä tutkivat asiantuntijat ³⁾	45,000: —
Keskuspesulan rakentamiskysymystä harkitseva komitea ⁴⁾	4,850: —
Uudesta ravintola-asetusehdotuksesta annettavaa lausuntoa valmisteleva komitea ⁵⁾	1,300: —
Anniskeluoikeusanomuksia käsittelevä komitea ⁶⁾	5,300: —
Radiokomitea ⁷⁾	4,700: —
Väestönsuojelutoimikunnan kokouksiin osallistuneet kaupungin edustajat ⁸⁾	1,500: —

Vuositulintarkastajien sihteerin palkkiona myönnettiin ⁹⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 2,000 markkaa.

Kansakoulunoppilaiden orkesterin johtajan palkkaamiseen kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ seitsemältä kuukaudelta maaliskuun alusta lukien yhteensä 2,464 markkaa.

Keskuskeittolan johtokunnan myönnettyä 100 markan suuruisen kokouspalkkion ostopäällikkö E. Sarkialle johtokunnan sihteerintehtävien hoitamisesta kaupunginhallitus hyväksyi ¹¹⁾ mainitun päätöksen toistaiseksi väliaikaisena toimenpiteenä.

Väestönsuojelutoimikunta oikeutettiin ¹²⁾ palkkaamaan itselleen vuoden loppuun tilapäinen kanslia-apulainen 1,200 markan kuukausipalkkiosta sekä maksamaan puheenjohtajalleen kertomusvuoden kokouksista 150 markkaa kultakin, ollen edellä mainitut rahamäärät suoritettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroistaan myöntämästä ¹³⁾ 20,000 markan määrärahasta.

Palkkiot eri tehtävistä. Palkkiona v:n 1937 talousarvioehdotuksen valmistamisen aiheuttamasta ylimääräisestä työstä myönnettiin ¹⁴⁾ kaupunginkanslian määrärahasta Tilapäistä työvoimaa yhteensä 17,000 markkaa.

Osanotosta eri laitosten v:n 1937 talousarvioehdotusten käsittelyyn myönnettiin ¹⁵⁾ kaupunginhallituksen määrärahasta Palkkiot yhteensä 1,275 markkaa.

Kaupungin puntalainan konverttauksen aiheuttaman ylimääräisen englanninkielisen kirjeenvaihdon hoitamisesta päätettiin ¹⁶⁾ maksaa kaikkiaan 3,000 markkaa kaupunginkanslian määrärahasta Tilapäistä työvoimaa.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 960 markkaa insinööri G. Huberille palkkiona teurastamon laboratoriossa esiintyneitä terveydellisiä haittoja koskevan tutkimuksen toimittamisesta ¹⁷⁾; 1,000 markkaa professori H. Kyrklundille teurastamon kuivailmajäähdyttäjän tarkastamisesta ja kirjallisen lausunnon antamisesta tästä ¹⁸⁾; 1,000 markkaa filosofiantohtori C. Segerstrählelle Helsingin kalantukkukauppakysymyksen selvittelyn hänelle

¹⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,072 §. — ²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,078 §. — ³⁾ Khs 26 p. maalisk. 612 §. — ⁴⁾ Khn jsto 21 p. huhtik. 3,420 § ja 19 p. toukok. 3,545 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,693 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,128 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. elok. 3,786 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,341. — ⁹⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,288 § ja khs 7 p. toukok. 887 §. — ¹⁰⁾ Khs 5 p. maalisk. 484 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. maalisk. 458 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. marrask. 2,052 § ja 23 p. jouluk. 2,376 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. huhtik. 656 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 15 p. jouluk. 4,126 §. — ¹⁵⁾ S:n 29 p. syysk. 3,889 ja 3,890 § sekä 6 p. lokak. 3,910 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. lokak. 3,938 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. tammik. 3,104 §. — ¹⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,675 §.

aiheuttamien suoranaisten kulujen korvaukseksi ¹⁾; 2,500 markkaa apulais-kaupunginkamreeri N. Fellmanille palkkiona Kulosaaren sillan tilien tarkastamisesta ²⁾; 4,000 markkaa tie- ja vesirakennushallitukselle sen toimeenpanemista Helsingin—Nurmijärven välisen uuden maantieyhteyden tutkimuksista, mikäli ne koskivat kaupungin omistamaa aluetta ³⁾; sekä 400 markkaa Oy. Merenkulku-Sjötrafik ab. nimiselle yhtiölle sen suorittamasta kaupungin satamien tarkastuksesta ⁴⁾.

Matka-apurahat. Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuoden opintomatkastipendimäärärahasta seuraaville henkilöille alla mainitut rahamäärät:

kaupunginhallituksen kansliasihteerille A. Blombergille 10,000 markkaa Skandinavian maihin ja mahdollisesti pohjois-Saksaan kesällä tehtävää opintomatkaa varten ⁵⁾;

kaupunginhallituksen kansliasihteerille E. Mantereelle 4,000 markkaa tutustumista varten Tukholman kaupunginhallituksen kiinteistöosaston työtapoihin ja tätä hallinnonhaaraa koskeviin kysymyksiin myöhemmin tarkemmin määrättävänä ajankohtana ⁶⁾;

tilastotoimiston johtajalle O. Bruunille 3,600 markkaa osanottoa varten Kööpenhaminassa toukokuun lopulla toimeenpantaviin tilastopäiviin ⁷⁾;

ensimmäiselle kaupunginlääkärille F. Hisingerille 8,000 markkaa kesällä Ruotsiin, Tanskaan ja mahdollisesti Norjaan tehtävää tutkimusmatkaa varten ⁸⁾;

terveydenhoidontarkastaja G. Schwancille 2,500 markkaa opintomatkan tekemiseen Tukholmaan ja Göteborgiin ⁹⁾;

kouluhammasklinikan johtajalle T. Ekmanille 2,500 markkaa Tukholmaan perustetun Eastmanin instituutin vihkiäisiin osallistumista varten ¹⁰⁾;

lastensuojelulautakunnan jaettavaksi matka-apurahoina Kööpenhaminassa pidettävään lastensuojelukongressiin 19,000 markkaa ¹¹⁾;

suomenkielisten kansakoulujen opettajalle M. Joupille 1,500 markkaa osallistumista varten kesäkuun 17 ja 20 p:n välisenä aikana Tukholmassa pidettävään IX pohjoismaiseen erikoisopetusaloja käsittelevään kokoukseen ¹²⁾;

apulastentarha Aulan johtajattarelle T. Särkijärvelle 2,500 markkaa opintojen harjoittamiseen Tukholmassa ¹³⁾;

kiinteistötoimiston asemakaava-arkkitehdille B. Brunilalle 13,000 markkaa Saksassa, Tsekkoslovakiassa, Tanskassa ja Ruotsissa harjoitettavia asemakaavateknillisiä opintoja varten ¹⁴⁾;

satamalaitoksen johtajalle K. V. Hopulle 3,000 markkaa opintomatkan tekoon Leningradiin ¹⁵⁾;

rakennustoimiston satamarakennusosaston päällikölle S. Randelinille 3,000 markkaa opintomatkan tekoon Leningradiin ¹⁵⁾; insinööri Randelin vapautettiin ¹⁶⁾ sittemmin velvollisuudesta käyttää mainittua määrärahaa;

rakennustoimiston satamarakennusosaston insinöörille K. Angervolle 3,200 markkaa osallistumista varten Berliinissä ja Münchenissä lokakuun 1 ja 11 p:n välisenä aikana pidettävään siltarakennuskongressiin ¹⁶⁾; sekä

¹⁾ Khn jsto 11 p. helmik. 3,190 §. — ²⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,446 §. — ³⁾ S:n 20 p. lokak. 3,965 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. syysk. 3,868 §. — ⁵⁾ Khs 26 p. maalisk. 623 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 810 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 354 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 547 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,133 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. huhtik. 743 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,116 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. toukok. 916 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. huhtik. 855 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. maalisk. 465 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. toukok. 1,007 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. elok. 1,551 §.

keskuskeittolan virkailijalle Y. Laesmaalle 1,000 markkaa osallistumiseksi kesäkuun alussa Tukholmaan tehtävään opintomatkaan ¹⁾).

Samoista varoista päätettiin myöntää 5,000 markkaa kaasulaitoksen jakeluinsinöörille G. Rosenbröijerille ²⁾ Tukholmassa pidettäviin teollisuuskursseihin osallistumista varten ja 1,200 markkaa sähkölaitoksen tarpeen mukaan sähköistetyn ruoanvalmistuksen käytännöllisessä opetus- ja neuvontatyössä tilapäisesti käyttämälle neiti B. Juthakselle ³⁾ perehtymistä varten Tukholmassa sikäläisen sähkölaitoksen harjoittamaan sähköistetyn ruoanvalmistuksen neuvonta- ja opetustoimintaan sekä muihin tätä alaa koskeviin työskentelymuotoihin, mainituille henkilöille aikaisemmin vastaavasti kaasulaitoksen jakelumäärärahasta Neuvonta- ja mainos sekä sähkölaitoksen propagandavaroista myönnettyjen saman suuruisten matka-avustusten sijaan.

Niinikään edellä mainituista varoista poliisimestari J. Arajourelle ⁴⁾ poliisihälytyspuhelimien tutustumista varten Saksassa, apulaispoliisimestari J. Pohjanpalolle ⁵⁾ matkaa varten Berliinin olympialaisiin kisoihin tutustumista varten järjestely- ja ennakkotoimenpiteisiin järjestyksen ylläpitämiseksi kisain aikana sekä poliisilaitoksen komisariolle G. Schönberg-Stählille ⁶⁾ Skandinavian maihin ja Saksaan tehtävää opintomatkaa varten myönnettyt vastaavasti 5,000 markan, 1,000 markan ja 1,500 markan suuriset matka-apurahat, päätettiin ⁷⁾ myöhemmin maksaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Viimeksi mainituista käyttövaroistaan kaupunginhallitus lisäksi myönsi: eräiden köyhäinhuoltolautakunnan jäsenten ja köyhäinhuoltoviraston virkailijain osanottoa varten Lahdessa pidettäviin huoltotoimihenkilöiden luentopäiviin sekä huoltoväen kesäkokoukseen Huittisissa 9,100 markkaa ⁸⁾; lastensuojelulautakunnan kanslian naistarkastajille M. Ahlbergille ja A. Stegmanille osallistumista varten elokuun 27—29 p:nä Viipurissa pidettävään lastensuojeluväen kesäkokoukseen yhteensä 666 markkaa ⁹⁾;

suomenkieliselle työväenopistolle 3,200 markkaa ¹⁰⁾ ja ruotsinkieliselle työväenopistolle 1,600 markkaa ¹¹⁾ niiden edustajain osallistumista varten Porissa toukokuun 30 p:n ja kesäkuun 1 p:n välisenä aikana pidettävään Suomen työväenopistojen liiton kokoukseen;

teurastamon johtajalle T. J. Tallqvistille Tukholmaan tehtävää opintomatkaa varten 1,000 markkaa ¹²⁾;

teurastamon käyttöpäällikölle K. G. Virtaselle tutkimusmatkaa varten Skandinaviaan tarkoituksessa tutustua erinäisiin jäähdyttämöihin ja niiden toimintaan käytännössä 6,000 markkaa ¹³⁾; sekä

erinäisille terveydenhuoltolautakunnan, kiinteistötoimiston, rakennustoimiston ja puhtaanapitolaitoksen viranhaltijoille osanottoa varten Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen Turussa pidettävään 10-vuotiskokoukseen 11,600 markkaa ¹⁴⁾.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁵⁾ myöntämään rakennustoimiston talorakennusosaston arkkitehdille A. Hytöselle satamissa olevien uusien rakennusten yksityisosien rakenteisiin perehtymistä varten Tukhol-

¹⁾ Khs 20 p. toukok. 992 §. — ²⁾ S:n 7 p. toukok. 909 §. — ³⁾ S:n 20 p. toukok. 1,011 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. tammik. 39 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. huhtik. 725 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. toukok. 984 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,104 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. toukok. 1,067 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. syysk. 1,616 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. maalisk. 621 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. huhtik. 849 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. toukok. 1,018 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,317 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,131 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. toukok. 912 §.

massa 2,000 markan matka-apuraha Katajanokan varastorakennuksen rakennusmäärärahasta.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾ professori H. Kyrklundin ja teurastamon johtajan T. J. Tallqvistin kalan tukkukaupan ja kalanjäähdyttämön järjestämiskysymyksen tutkimustarkoituksessa tehtävän ulkomaisen opintomatkan ²⁾ matkasuunnitelman oikeuttaen kuitenkin heidät tekemään siihen tarpeellisia muutoksia edellytyksin, ettei ylitetty 45,000 markan kokonaiskustannusta, josta professori Kyrklundin osalle laskettiin 25,000 markkaa ja tohtori Tallqvistin osalle enintään 20,000 markkaa.

Työehtosopimuksen aikaansaaminen. Kun kaupunginvaltuuston päätös ³⁾ työehtosopimusehdotuksen laatimisesta nimenomaan edellytti ainoastaan Helsingin kaupungin työntekijöitä edustavan järjestön olemassaoloa, kaupunginhallitus puolestaan ei katsonut ⁴⁾ voitavansa hyväksyä kumpaankaan Suomen kunnantyöntekijäin liitolta vastaanottamassaan kirjelmässä esitetyistä vaihtoehdoista, nimittäin, että työehtosopimus laadittaisiin joko mainitun liiton itsensä tai sen helsinkiläisten perusjärjestöjen kanssa.

Suomen kunnantyöntekijäin liitolta tiedusteltiin myöhemmin, oliko se ryhtynyt toimenpiteisiin ainoastaan Helsingin kaupungin työntekijöitä edustavan järjestön perustamiseksi. Tällöin liitto ilmoitti, että sen edustajakokouksen vahvistaman järjestömuotoa ja -rakennetta koskevan päätöksen mukaisesti liiton perusjärjestöinä ovat paikalliset ammattiosastot, joihin kuuluvat yksinomaan asianomaisen kunnan tai kunnan jonkun erillisen laitoksen työntekijät, ollen näiden perusjärjestöjen yhdyssiteenä koko maan käsittävä kunnantyöntekijäin liitto. Kun liiton mielestä kaupunginvaltuuston edellä mainittu päätös ei estänyt liittoa tai sen asianomaisia helsinkiläisiä perusjärjestöjä olemasta sopimuskumppanina työehtosopimusta laadittaessa, liitto sen vuoksi ilmoitti, ettei se katsonut aiheelliseksi ryhtyä luomaan käytännössä olevasta järjestömuodostaan ja -rakenteestaan poikkeavaa järjestöä. Kaupunginhallitus merkitsi ⁵⁾ tämän tiedoksi.

Kaupungin ulkopuolella asuvat työntekijät kaupungin palveluksessa. Verotusvalmistelukunnan ilmoituksen johdosta kaupungin ulkopuolella asuvista kaupungin palveluksessa olevista työntekijöistä, kaupunginhallitus, kun vahvistettujen työsääntöjen mukaan työntekijöitä töihin otettaessa on edellytetty poikkeustapauksissa voitavan ottaa myöskin kaupungin ulkopuolella asuvia, päätti ⁶⁾ jättää asian lautakuntain harkintaan varaan.

Kunnan työntekijäin palkankorotukset. Kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ työntekijäin palkkain korottamiseen kertomusvuoden talousarvioon merkityistä varoista vastaavasti 525,000 markan, 2,563,000 markan, 375,795 markan ja 80,000 markan lisäykset teknillisten laitosten, rakennustoimiston, puhtaanapitolaitoksen ja kiinteistötoimiston menoja sisältäviin erinäisiin talousarvion lukuihin, oikeuttaen samalla asianomaiset hallitukset tai lautakunnat jakamaan nämä lisämäärärahat eri momenteille.

Helsingin kaupungin teknillisten laitosten ja puhtaanapitolaitoksen ammattiosastojen anomukset asianomaisten laitosten työntekijäin palkkain korottamisesta päätettiin ⁸⁾ ottaa käsiteltäviksi mahdollisen uuden työntekijäin palkankorotuskysymyksen käsittelyn yhteydessä.

¹⁾ Khs 2 p. huhtik. 674 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 121. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 54. — ⁴⁾ Khs 14 p. toukok. 965 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. lokak. 1,956 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. toukok. 1,006 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. huhtik. 740 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 48. — ⁸⁾ Khs 10 p. syysk. 1,630 ja 1,631 §.

Pyhäpäivinä suoritettavien töiden korvaaminen. Asian selvittämiseksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että puhtaanapitolaitoksen vakinaisille kadunlakaisijoille sai maksaa sunnuntai- ja pyhäpäivinä suoritetusta puhdistustyöstä kaksinkertaisen tuntipalkan mukaisen korvauksen marraskuun 1 p:stä 1936 lukien.

Oikeus palkan nauttimiseen reserviharjoitusajalta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että kaupungin varatyöntekijä on oikeutettu sotaväen reserviharjoituksissa olon aikana nauttimaan palkkaetujaan vähennettyinä hänen omaisilleen mahdollisesti suoritetun avustuksen määrällä, jollei työsuhte harjoitusten aikana ollut muusta syystä päättynyt.

Köyhäinhoidon v.t. toimitusjohtajan tiedusteltua erään köyhäinhoitolautakunnan työtupien työntekijän mahdollista oikeutta palkansaantiin tämän sotaväen reserviharjoituksissa olon ajalta hallitus päätti ³⁾ ilmoittaa, ettei puheena olevassa eikä muissakaan sen luontoisissa tapauksissa ollut suoritettava palkkaa reserviharjoitusajalta.

Eräiden sairaalahallituksen ⁴⁾ ja vesijohtolaitoksen ⁵⁾ alaisten työntekijäin palkan saantia reserviharjoitusajalta koskevat esitykset hyväksyttiin.

Sairasloman väärinkäyttö. Rakennustoimiston katurakennusosaston kirvesmies V. Lehto oli ollut osan hänelle väittämänsä työkyvyttömyyden takia huhtikuun 25 p:n ja kesäkuun 10 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn sairasloman aikaa muualla ansiotyössä mutta siitä huolimatta nostanut koko sairaslomapalkkansa, 2,414 markkaa. Tapahtuneen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ julistaa kirvesmies Lehdon palvelussuhteen heti puretuksi sekä periä häneltä takaisin puheena olevan osa-ajan, huhtikuun 30 p:n ja kesäkuun 10 p:n välisen ajan, sairaslomapalkan, 2,154: 75 markkaa.

Kaupungin työntekijäin tapaturmavakuutusopimuksen tulkinta. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ sellaisen kaupungin työntekijäin tapaturmavakuutusopimuksen tulkinnan, että vakuutusyhtiö Kullervo-Pohjolan kanssa joulukuun 11 p:nä 1929 tehty vakuutusopimus käsittää työntekijöille tulevat korvaukset kokonaisuudessaan korvauksen määrästä riippumatta.

Varatyöntekijöille suoritettavat tapaturmakorvaukset. Rahatoimisto oikeutettiin ⁸⁾ suorittamaan köyhäinhoidollisissa varatoissa olleen työntekijän E. Mäkinen tapaturmaisen kuoleman johdosta tapaturmakorvausta 51,356: 45 markkaa sekä eräiden muiden köyhäinhoidollisissa varatoissa sattuneiden tapaturmien johdosta samanlaista korvausta 3,620: 40 markkaa sekä tämän johdosta ylittämään erinäisiin hallintomenoihin kuuluvaa tapaturmavakuutusmaksujen ja -vahingonkorvausten määrärahaa yhteensä 54,976: 85 markkaa, mistä aikanaan oli tehtävä esitys kaupunginvaltuustolle ⁹⁾.

Kunnan varatöihin pääsemisjärjestys. Kaupunginhallituksen anottua ¹⁰⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä toimenpidettä varatöiden järjestämiseksi Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttiville työttömille, mainittu ministeriö pyysi selvitystä siitä, otettaisiinko työttömät ilmoitettuihin kunnan varatöihin valtion työttömyyskortiston välityksellä. Tällöin ilmoitettiin ¹¹⁾ ministeriölle kaupungininsinöörin lausunnon mukaisesti, että sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli peruuttanut päätöksensä omakotirakentajain etuoikeudesta päästä varatöihin ja ollut suostumatta erinäisiin rakennustoimiston omien työntekijäin anomuksiin päästä suorastaan järjestettäviin varatöihin, ei kertomusvuoden alusta lukien ammattimiehiä lukuunottamatta

¹⁾ Khs 17 p. jouluk. 2,360 §; vrt. myös tämän kert. s. 54. — ²⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,127 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,378 §. — ⁴⁾ Khn jsto 28 p. huhtik. 3,445 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 3,126 §. — ⁶⁾ Khs 16 p. heinäk. 1,382 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. huhtik. 823 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. lokak. 1,864 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1937 kert. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 168. — ¹¹⁾ Khs 23 p. tammik. 161 §.

ollut sellaisia etuoikeutettuja ryhmiä, jotka voitaisiin ottaa varatöihin ilman valtion kortiston välitystä, joten varatyöntekijät kaupungin järjestämiin varatöihin tultaisiin ottamaan valtion kortistosta.

Työttömyyden torjumismuodot. Köyhäinhuoltolautakunta lähetti kaupunginhallitukselle jäljennöksen Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitealta saamastaan kirjelmästä, jossa selostettiin edellisenä vuonna pidetyssä yleisessä työttömien kokouksessa esitettyjä käsityksiä köyhäinhuoldosta työttömien avustumuotona, huomauttaen komitea niiden mukaisesti katsovansa, että työttömyyden torjumista oli hoidettava järjestämällä riittävästi yleisiä töitä eikä köyhäinhuoldon muodossa. Köyhäinhuoltolautakunta ilmoitti yhtyen tähän uudistavansa aikaisemmin esittämänsä toivomuksen, että töitä järjestettäisiin työttömille niin paljon, ettei melkoisen osan heistä enää tarvitsisi turvautua köyhäinhuoltoon, mikä merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Työttömien aikakauslehtimyynti. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kieltää työttömien kaduilla harjoittaman tilapäisten aikakauslehtien myynnin toukuun 1 p:stä lukien sekä kehoittaa poliisilaitosta huolehtimaan kiellon noudattamisesta.

Työnvälitystoimiston virkailijain virkamakat. Kaupungin siirtotyömaiden valvojan agronomi A. J. Hambergin ja työnvälitystoimiston vahtimestarin T. Leanderin syys—joulukuussa 1935 tekemien virkamatkojen aiheuttamien kulujen suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 1,551: 30 markkaa v:n 1935 käyttövaroistaan työttömyyden varalta.

Kertomusvuoden alusta lukien päätettiin ⁴⁾ agronomi Hambergille myöntää korvauksena hänen valtion työmaille tehtävillä matkoillaan käytettävän autonsa korjaus-, vakuutus- ja säilytyskustannuksista 400 markkaa kuukaudessa kaupunginhallituksen kertomusvuoden vastaavista käyttövaroista.

Samoista varoista hallitus edelleen myönsi ⁵⁾ agronomi Hambergille korvauksena hänen Jorvakseen, Nummelle ja Malmille tekemistään virkamatkoista aiheutuneista bensinikuluista 1,926 markkaa.

Kaupungin varatyötoiminta. Yleisten töiden lautakunta ehdotti valtioneuvoston vahvistettua uudet työttömyysohjeet, että kaupungin varatöissä maksettavat palkat pysytettäisiin entisellään, että varatöihin otettaisiin ainoastaan Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivia henkilöitä, että varatöihin otettaisiin etupäässä perheellisiä henkilöitä, että rakennustoimiston vakinaisista töistä varatöihin siirrettävien työntekijäin ei itsensä tarvitsisi ilmoittaa työnvälitystoimistoon vaan että heitä koskevat henkilötiedot hankittaisiin työnvälitystoimiston toimesta työpaikoilla, missä työosoitus heille annettaisiin, sekä että tämän lisäksi otettaisiin harkittavaksi tulisiko kaupungin ja myönteisessä tapauksessa missä määrin ottaa myöskin vakinaiset työntekijänsä työnvälitystoimiston kautta siinä mielessä, että valtion Helsingin kaupungin työttömille järjestettäviä töitä mahdollisesti voitaisiin vaatia lisätäviksi. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä ehdotuksen muuten paitsi mikäli se koski varatöistä suoritettavaa palkkaa, josta päätettiin varatyöohjelman yhteydessä, sekä että v:n 1937 alussa kaupungin vakinaisista töistä työttömyystöihin osoittaminen järjestetään huoltolautakunnan kautta siten kuin yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen mukaisesti asia nyt

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 200 §. — ²⁾ S:n 9 p. tammik. 49 §. — ³⁾ S:n 9 p. tammik. 43 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. helmik. 366 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. syysk. 1,709 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,305 §.

oli järjestetty työnvälitystoimiston kautta, kuitenkin niin, että huoltolautakunnalle oli annettava ajoissa tieto työttömyystöihin siirrettävistä työntekijöistä, niin että sillä oli tilaisuus todeta heidän yhteiskunnallisen avun tarpeensa.

Kaupunginhallituksessa tehdyn kaupungin varatöiden supistamismahdollisuuksia koskevan aloitteen johdosta hallitus päätti, että hyväksyttyä varatyöohjelmaa edelleen oli pääpiirteittäin noudatettava, mutta oikeutti kuitenkin yleisten töiden lautakunnan tekemään siihen eräitä kaupungininsinöörin asiasta antamassa lausunnossaan mainitsemia pieniä muutoksia, minkä ohessa yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁾ kehoittaa mahdollisuuden mukaan ottamaan huomioon Suomen kunnantyöntekijäin liiton kirjelmässä esitetty toivomus että, jos varatöitä on supistettava, näissä töissä olleet henkilöt, ainakin kauimmin kaupungin palveluksessa työskennelleet, siirrettäisiin kaupungin muihin töihin ilman että heidän työsuhteensa kaupunkiin katkeaisi.

Ottaen huomioon työnsaantimahdollisuuksiin nähden parantunut tilanne työmarkkinoilla siirrettiin syyskauden varatöiden aloittaminen sittemmin ainakin lokakuun alkuun ²⁾, jolloin yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin panemaan ne käyntiin sikäli kuin valtion työttömyyskortistossa oli henkilöitä, jolle ei voida järjestää valtion varatöitä, taikka sikäli kuin uusia töitä on järjestettävä rakennustoimiston alaisista töistä vapautuneille ja vapautuville työntekijöille, jotka toimisto oikeutettiin ottamaan varatöihin ilman valtion kortiston välitystä. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin ³⁾ edelleen jatkamaan sen järjestettävänä olleita töitä, joihin työntekijät oli otettava köyhäinhoidolautakunnan osoitusten mukaan, ja oikeutettiin viimeksi mainittu lautakunta osoittamaan mainittuihin töihin sen esityksessä mainittuja, valtion työttömyyskortistoon merkitsemättömiä työttömiä. Köyhäinhoidollisia töitä varten varatun määrärahan jäännös, 90,000 markkaa, asetettiin kiinteistölautakunnan käytettäväksi.

Koska eräät kertomusvuoden varatyöohjelmaan sisältyvät katurakennusosaston toimesta suoritettavat työt valmistuisivat ajateltua aikaisemmin, päätettiin ⁴⁾ yleisten töiden lautakunnan tekemän ehdotuksen mukaisesti keväällä keskeytynyttä Paciuksenkadun tasoitustyötä marras—joulukuun aikana jatkaa 80 miehen työvoimin sekä samalla lisätä varatyöohjelmaan Herttoniemen valtatieltä hiihtomäelle johtavan tien alkuosan oikaisutyö 210,000 markkaan päätyvin kustannusarvioin, jolloin tien sepelöiminen kuitenkin jäisi seuraavaan vuoteen ja marras—joulukuun aikana käytettäisiin määrärahasta 135,000 markkaa järjestäen täten työtä 25 miehelle, sekä katujen varsilla olevien luiskien puhdistaminen irtautuvista kallionlohkareista 50,000 markan kustannusarvioin, mihin työhön voisi sijoittaa 15 miestä 1 kuukauden ajaksi.

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön kuitenkin anottua pidetyn yleisen työttömien kokouksen valtuuttamana varatöiden järjestämistä kertomusvuoden joulukuussa n. 1,700 työttömälle, ottaen huomioon töiden aikaisempi vähentäminen, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa järjestämään varatöitä mainittuna kuukautena siinä määrin kuin se teknillisesti oli tarkoituksenmukaista sekä seuraavan vuoden varatyöohjelmaa laatiessaan entistä enemmän keskittämään varatyöt varsinaiseen työttömyyskauteen eli alku- ja loppuvuoden työttömyyskausiin.

¹⁾ Khs 23 p. huhtik. 782 §. — ²⁾ S:n 17 p. syysk. 1,657 §. — ³⁾ S:n 1 p. lokak. 1,774 § ja 8 p. lokak. 1,803 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. lokak. 2,011 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,342 §.

Köyhäinhoidollisten varatöiden jatkaminen. Kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ käyttövaroistaan erinäisiin avustustöihin 600,000 markkaa kiinteistölautakunnan käytettäväksi n.s. köyhäinhoidollisten varatöiden jatkamiseen lautakunnan esittämän suunnitelman mukaisesti sellaisin kaupunginvaltuuston päättämin ²⁾ poikkeuksin varatyömääräyksistä, että työntekijät, tarvittavia ammattityöntekijöitä lukuunottamatta, osoitettiin näihin töihin köyhäinhoitoviranomaisten toimesta, joiden kanssa myöskin oli neuvoteltava työntekijäin työstä erottamisesta.

Viljelyspalstatoiminta. Kaupunginhallitus päätti ³⁾: että työttömien viljelyspalstatoimintaa oli kertomusvuonna jatkettava entisessä laajuudessaan; valita sitä johtavaan toimikuntaan entiset jäsenet ⁴⁾; kehoittaa tätä hyvissä ajoin ennen kylvöaikaa tekemään kiinteistölautakunnalle esityksen maa-alueiden varaamisesta; sekä myöntää tarkoitukseen kertomusvuodeksi 25,000 markan määrärahan käyttövaroistaan työttömyyden varalta.

Varatöiden järjestäminen vapautuneille vangeille. Kaupunginhallitus osoitti ⁵⁾ käyttövaroistaan erinäisiin avustustöihin varatöiden järjestämiseksi Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaaville vapautuneille vangeille yhteensä 210,000 markkaa, mistä 30,000 markkaa eräisiin kansanpuistojen ja Laakson ratsastuskentän töihin, 32,000 markkaa työmaiden järjestämiseksi Talin metsiin ja Laakson kentälle ja 50,000 markkaa uusien töiden järjestämiseksi aikanaan kansanpuistoissa, 85,000 markkaa eräisiin kansanpuistojen ja Kumpulän siirtolapuutarhan töihin sekä 13,000 markkaa eräisiin Kumpulän ja Vallilan siirtolapuutarhain töihin.

Työttömien pääseminen asutustilallisiksi. Rahatoimistoa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa suorittamaan erikoisasutustoiminnasta annetun lain nojalla asutustilalliseksi siirtyneen helsinkiläisen työttömän K. Urpisen avustamiseksi 10,000 markkaa kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Työttömyysohjeet. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö vahvisti tammikuun 30 p:nä uudet ohjeet ⁷⁾ työttömyyden lieventämistä tarkoittavaa valtion toimintaa varten, jotka poikkesivat siihen saakka voimassa olleista pääasiallisesti seuraavissa suhteissa:

Edellytyksenä valtion toimenpiteille työttömyyden lieventämiseksi on, että työttömyyskortistoon asianmukaisessa järjestyksessä hyväksytyjen ja säännöllisesti ilmoittautuvien työttömien määrän Helsingissä tulee olla suurempi kuin 1 % kunnan hengillekirjoitetusta väkiluvusta ja että kunta on järjestänyt tai sitoutuu järjestämään töitä puolelle mainitusta työttömien määrästä. Kunnan töiksi luetaan työt, joihin työntekijät otetaan säännöllisessä järjestyksessä työttömyyskortiston välityksellä ja niin suuri suhteellinen osa valtion avustamissa kunnan omista varatoissa olevista työntekijöistä kuin vastaa kunnan rahallista osuutta työn kokonaiskustannuksista. Valtion töihin luetaan kaikki valtion työt, joihin työntekijät otetaan edellä mainituin tavoin sekä niin suuri suhteellinen osa valtion avustamissa kunnan omista varatoissa olevista työntekijöistä kuin vastaa valtion rahallista osuutta työn kokonaiskustannuksista. Kunta on edelleen velvollinen kustantamaan työttömän matkakulut valtion työmaalle ja takaisin ja voi ministeriö harkintansa mukaan ja asianomaista kuntaa kuultuaan määrätä, että asianomaisten kunnan on järjestettävä työttömien maksuton kuljetus siirtotyömaalle ja sieltä

¹⁾ Khs 16 p. tammik. 127 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 56. — ³⁾ Khs 30 p. tammik. 217 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 227. — ⁵⁾ Khs 9 p. tammik. 61 §, 26 p. maalisk. 599 §, 11 p. kesäk. 1,183 §, 9 p. heinäk. 1,325 § ja 5 p. marrask. 2,059 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 431 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. helmik. 429 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 166.

takaisin kotipaikkakunnalle joko päivittäin, jos työmaa on lähellä työttömien kotikuntaa, tai muussa tapauksessa, perheellisille joka pyhäpäiväksi ja perheettömille kerran kuukaudessa. Tästä kunnalle aiheutuvia kustannuksia ei lueta kunnan osuudeksi valtion varatyöhön eikä myöskään paikallis- eikä perhelisiä. Kunta on velvollinen edelleen suorittamaan varatyöntekijöille perhe- ja paikallislisiä, mutta korvaa valtio enintään 50 % näistä menoista, jonka lisäksi valtio voi harkinnan mukaan osallistua myös työttömien kuljuskustannuksiin.

Siihen viitaten, että Helsingin kaupungin omien varatyöntekijäin lukumäärän näiden uusien työttömyysohjeiden mukaisesti tuli olla lähes kaksi kertaa silloista suurempi, yleisten töiden lautakunta lähetti kaupunginhallitukselle kaupungininsinöörin esityksen toimenpiteisiin ryhtymisestä, jotta menoarvioon työttömyyden torjumiseksi merkittyihin töihin samoin kuin muihin menoarviotöihin otettaisiin työntekijät valtion työttömyyskortiston välityksellä. Asiaa käsiteltiin tämän jälkeen kaupunginhallituksen työttömyyskomiteassa, joka katsoi, että selvittelyn hankkimiseksi siitä, kuinka moni kaupungin työntekijöistä voisi tulla otetuksi valtion työttömyyskortistoon siinä tapauksessa, että jäisi työttömäksi, olisi toimeenpantava tutkimus kaupungin näiden pääasiallisesti työttömyyden lieventämistä silmällä pitäen järjestettyjen töiden työntekijäin taloudellisesta asemasta, minkä jälkeen valtion viranomaisten kanssa olisi ryhdyttävä neuvotteluihin asiassa. Lisäksi oli komitean mielestä siitä lähtien otettava työntekijät kaupungin töihin pääasiallisesti valtion työttömyyskortiston kautta. Sittemmin merkittiin¹⁾ tiedoksi köyhäinhoidon v.t. toimitusjohtajan S. Seppälän ja työnvälitystoimiston johtajan W. O. Ahtion tutkimuskertomus²⁾ rakennustoimiston vakinaisissa töissä työskentelevien mahdollisuudesta tulla otetuksi n.s. valtion työttömyyskortistoon, jos olisivat työttömiä.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin³⁾ tehdä ilmoitus eräistä työnvälitystoimiston johtajan laatimassa promemoriassa ilmenevistä epäkohdista, joita oli vallalla määrättäessä, ketkä työttömät saivat oikeuden tulla merkityiksi valtion työttömyyskortistoon, sekä pyytää ministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin näiden epäkohtien poistamiseksi.

Lokakuun 22 p:nä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö kumoten edellä selostetun työttömyysohjeita koskevan päätöksensä vahvisti työttömyyden lieventämistä tarkoittavaa valtion toimintaa varten uudet ehdot ja ohjeet⁴⁾, jotka sisälsivät pääasiallisesti seuraavaa:

Edellytyksenä valtion toimenpiteille työttömyyden lieventämiseksi on, että kunta on järjestänyt tai sitoutuu järjestämään töitä niin suurelle työttömien määrälle, joka vastaa I ja II luokan kunnissa 1/4 ja muissa kunnissa 1/2 % kunnan hengillekirjoitetusta väkiluvusta. Tällöin valtio osallistuu kunnan hakemuksesta kunnan työttömille sen lisäksi tarvittavien töiden järjestämiseen. Näitä lisätöitä järjestävät kunnat ja valtio seuraavasti: I luokan kunnassa valtio yksin, II luokan kunnassa kunta ja valtio suhteessa 1 : 5, III luokan kunnassa suhteessa 1 : 4, IV luokan kunnassa suhteessa 1 : 3, V luokan kunnassa suhteessa 1 : 2 ja VI luokan kunnassa suhteessa 1 : 1. Kuntien luokituksen suorittaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö sen mukaan, miten suuria taloudellisia uhrauksia kunnilta voidaan vaatia työttömyyden lieventämiseksi.

¹⁾ Khs 12 p. maalisk. 525 §. — ²⁾ S:n 29 p. lokak. 1,980 §. — ³⁾ S:n 15 p. lokak. 1,870. §. — ⁴⁾ S:n 12 p. marrask. 2,095 §.

Työsuhteen laskennassa luetaan kunnan töihin kaikki ne kunnan ilman valtion avustusta järjestämät työt, joiden työntekijät täyttävät järempänä mainitut ehdot ja ovat otetut järempänä mainittujen kunnan viranomaisten välityksellä, sekä se osa valtion avustamista kunnan töistä, mikä vastaa kunnan rahallista osuutta työn kokonaiskustannuksista. Valtion töihin luetaan työttömät vastaavalla tavalla.

Ellei kunta sen mukaan mitä edellä on sanottu itse voi järjestää töitä työttömilleen, voi valtio niitä järjestää, jos kunta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määräämässä suhteessa osallistuu kunnan työhönsijoitusosuutta vastaavan työntekijämäärän palkkausmenoihin.

Jos kunnassa on huomattavassa määrässä nuoriso- tai naistryöttömyyttä, taikka kunnan työttömyyden muuten harkitaan vaativan valtion erityisiä toimenpiteitä, on asianomainen ministeriö, huolimatta siitä, mitä edellä on sanottu työttömien huollon jakautumisperusteista kuntien ja valtion kesken, oikeutettu harkintansa mukaan järjestämään töitä tai ryhtymään muihin toimenpiteisiin työttömyyden lieventämiseksi.

Työttömyyden lieventämistä tarkoittavat valtion toiminnan päämuodot ovat m.m.:

- 1) Valtion työt, joihin määräraha myönnetään työttömyysvaroista.
- 2) Valtion työt, joita varten määräraha on merkitty menoarvioon ja jotka on edellytetty suoritettavaksi maan sulana ollessa, mutta jotka voidaan suorittaa myös maan ollessa routaantunut, jos niihin työttömyysvaroista myönnetään lisää se määrä, minkä verran ne talvella tulevat kalliimmiksi.
- 3) Kuntien työt, joihin voidaan myöntää avustusta enintään puolet niissä suoritettujen työpalkkojen määrästä.
- 4) Naisten työtuvat sekä ammatti- ja talouskurssit ynnä 25 vuotta nuorempien miesten ammattikurssit, joihin voidaan myöntää avustusta enintään puolet kohtuullisiksi arvioiduista nettokustannuksista.

Tässä kohdassa mainittua avustusta voidaan myöntää enemmänkin, kuitenkin enintään 90 % kustannuksista, milloin kunnan taloudellinen tila on erittäin heikko.

- 5) Nuoriso- ja työsiirtolatoiminta.
- 6) Työttömien maksuton lähettäminen kotipaikkakunnilleen.
- 7) Valtioneuvosto voi kuitenkin myöntää avustusta työttömyyden lieventämiseksi muissakin muodoissa.

Kaikissa valtion töissä, joihin on myönnetty työttömyysvaroja, on noudatettava samoja palkka- y.m. työehtoja kuin vastaavissa menoarvioon otetuilla työmäärärahoilla suoritettavissa töissä.

Urakkajärjestelmää on käytettävä, missä se suinkin on mahdollista.

Valtion työhön, jossa työpaikkoja on osoitettu jonkun kunnan työttömille, on sekatyöntekijät otettava v:n 1937 alusta myöhemmin määrättävän kunnan viranomaisen välityksellä. Asianomaisen työmaan päällikön asiana on tilata työntekijät ja samalla ilmoittaa kunnalle, haluaako hän itse ne valita vai saako kunta ne oman harkintansa perusteella lähettää, sekä sen jälkeen sopia asianomaisen kunnan viranomaisen kanssa siitä, miten työntekijäin työhön otto käytännöllisimmin järjestetään.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö määräsi Helsingin kaupungin työttömyysluokitukseen nähden kuulumaan V luokkaan ¹⁾.

Valtion työttömyystarkastajain toimialueet. Merkittiin tiedoksi ²⁾ ilmoitus

¹⁾ Khs 19 p. maalisk. 559 § ja 3 p. jouluk. 2,241 §. — ²⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,309 §.

siitä, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli vahvistanut valtion työttömyystarkastajien toimialueet v:n 1937 alusta lukien, tullen Helsingin kaupunki tällöin kuulumaan I alueeseen, jonka työttömyystarkastajalle kuuluvat tehtävät hoiti työttömyysneuvoston sihteeri E. Kahra.

Helsingiläisille osoitetut valtion varatyöt. Uudenmaan läänin maaherran ilmoitettua kiertokirjeessä, että valtion varatyöt aiottiin keskeyttää toukokuun 31 p:nä, kehoittaen kaupunginhallitusta siinä tapauksessa, että työttömyystilanne kaupungissa kesän aikanakin todennäköisesti tulisi olemaan sellainen, että työttömien keskuudessa syntyisi ilmeistä hätää ellei valtion varatyötä ainakin jossain määrin pidetty käynnissä, ennen huhtikuun 20 p:ää lähettämään maaherralle perustellun esityksen asiasta, jossa mainittiin monelle työttömälle työtä oli varattava ja oliko tarpeen pitää työt käynnissä koko kesän vai ainoastaan määräpäivään asti. Tällöin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ anoa maaherralta valtion varatöiden jatkamista vielä kesäkuun ajan vähintään 150 miehelle.

Helsingin—Jorvaksen maantietöihin sijoitettiin sittemmin Helsingin kaupungin työttömyyslautakunnan välityksellä ²⁾ huhtikuun loppuun saakka 80 sekatyöntekijää ja toukokuun loppuun saakka 150 sekä kesäkuun 1 p:stä syyskuun 30 p:ään 88 sekatyöntekijää ³⁾.

Kertomusvuoden kesällä suoritettaisiin varatöinä eräitä töitä Haagassa 70 miehen työvoimin, joista Haagan kauppalan työttömyyslautakunnan välityksellä saatiin vain 22 miestä, määräten kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö tällöin, että tarvittavat lisätyöntekijät saatiin ottaa Helsingin kaupungin työttömyyslautakunnan välityksellä. Kun valtion työttömyyskortistossa kuitenkin ei ollut ensinkään työttömiä, joille ei ollut hankittu työtä, mutta kun kuitenkin samaan aikaan kaupungin kortistossa oli tällaisia työttömiä n. 600, rahatoimenjohtaja kehoitti työnvälitystoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin, jotta näitä työttömiä saataisiin siirrettyä valtion kortistoon; sitä mukaa kuin tämä kävi päinsä, osoittaisi työnvälitystoimisto työttömiä kyseiselle valtion työmaalle ⁴⁾.

Helsingin—Turun valtamaantien Nummenkylän ja Saukkolan välisen osan rakennustöitä jatkettiin varatöinä maan sulana ollessa 86 sekä myöhemmin maan jäätyneenä ollessa 50 helsingiläiselle työttömälle. Ministeriö ilmoitti edellyttävänsä, että kunnat antoivat sitoumuksen siitä, että ne järjestivät töitä työttömilleen siinä suhteessa kuin työttömyysohjeet edellyttivät, kehoittaen niitä maaherran kautta lähettämään tällaisen sitoumuksensa ministeriölle ⁵⁾.

Merkittiin tiedoksi ⁶⁾ ilmoitus siitä, että valtioneuvosto oli ennen myönnetyn 18,000,000 markan lisäksi myöntänyt 10,000,000 markkaa posti- ja lennätintalon rakentamiseen sekä määrännyt, että työ oli tältäkin osalta urakkatyömääräyksistä vapaa työ, kuitenkin niin, että urakoitsijan oli ammattityöväkeään lukuunottamatta otettava työväkensä Helsingin kaupungin työttömyyslautakunnan välityksellä, mikäli sitä oli riittävästi saatavissa.

Metsänhoidolliset varatyöt. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirje, jossa se ilmoitti valtioneuvoston pitävän tärkeänä, että kunnat valitsivat harkintakykyisiä ja mikäli mahdollista metsätöihin perehtyneitä henkilöitä paikallisiksi tarkkailijoiksi, joiden tehtävänä

¹⁾ Khs 16 p. huhtik. 733 §. — ²⁾ S:n 23 p. huhtik. 783 §. — ³⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,114 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. elok. 1,498 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 1,869 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,299 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,387 §.

oli seurata metsätyöpalkkoja piirissään ja ilmoittaa havaitusta alipalkkauksesta.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti, että 16—20 vuotiaille nuorukaisille järjestettävissä metsänhoidollisissa varatoissa oli määrättyin ehdoin Suojärven ¹⁾ varatyömaalla varattu työtä 15 ja Alajärven ²⁾ varatyömaalla 20 Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivalle työttömälle, jolloin kaupungin oli annettava piirikuntakonttorille takaus siitä, että se vastasi lähettämiensä nuorukaisten matkakustannuksista työmaille ja sieltä takaisin kotikuntiinsa sekä heille hankittavien vuodevaatteiden ja ruokailuvälineiden kustannuksista. Kaupunginhallitus suostui vaaditun takauksen antamiseen.

Ministeriölle ilmoitettiin ³⁾ sittemmin, ettei työnvälitystoimisto ainakaan toistaiseksi voinut täyttää edellä mainittuja työpaikkoja, koskei valtion työttömyyskortistossa ollut yhtään 16—20 vuoden ikäistä nuorukaista. Kaupungin omassa kortistossa sitä vastoin oli tällaisia henkilöitä n. 20—30; mikäli nämä siirtyivät valtion kortistoon voitiin heidät lähettää kyseisille työmaille.

Valtion varatoissa maksettavat paikallis- ja perhelisät. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti, että vahvistettujen työttömyysohjeiden mukaisesti kunnalla oli paikallislisien suhteen oikeus harkita ainoastaan sitä seikkaa, oliko joku, johon nähden siirtotyömaan varatyöntekijällä oli laillinen huoltovälineisuus, avustuksen tarpeessa, jota vastoin kunnalla ei ollut harkintavapautta paikallislisän suuruuden suhteen, vaan oli se aina oleva kotikunnan ja työpaikkakunnan varatyöpalkkain välistä eroa vastaava. Sitä vastoin oli kunnalla edelleenkin oikeus perhelisien suhteen harkita myöskin niiden suuruutta, kuitenkin niin, etteivät ne nousseet yli varatyöntekijän normaalipalkan ja varatyöpalkan välistä eroa ⁴⁾.

Täyttämättömät varatyöpaikat valtion työmaille. Huomauttaen, etteivät kaikki kunnat ole tarpeellisella ripeydellä täyttäneet niille osoitettuja varatyöpaikkoja, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö kehoitti työttömyyslautakuntia kiireellisesti lähettämään työttömiä varatöihin sitä mukaa kuin varatyömaiden päälliköt niitä tilasivat sekä samalla lähettämään työmaapäällikölle luettelon lähetetyistä varatyöntekijöistä samoim kuin muutenkin huolehtimaan siitä, että työttömyysohjeiden edellyttämä ilmoitusten lähettämisvelvollisuus tarkoin täytettiin. Tämän johdosta annettavassa selityksessään kaupunginhallitus totesi ⁵⁾ huomautuksen aiheettomaksi, koska kaikki Helsingin kaupungille luovutetut paikat oli täytetty, lukuunottamatta Turun maantien työmaalta tarjottuja. Sinnekin työnvälitystoimisto oli toimittanut riittävän työvoiman, mutta miehet eivät pysyneet toimissaan huonojen työolosuhteiden vuoksi.

Valtion varatyömaille lähetettyjen työttömien avustaminen. V:n 1935 käyttövaroistaan työttömyyden varalta kaupunginhallitus myönsi työnvälitystoimistolle 17,769: 70 markkaa ⁶⁾ valtion siirtotyömaille lähetettyjen työttömien vaatettamisesta aiheutuneiden laskujen suorittamiseen, 3,312: 70 markkaa ⁷⁾ nuorisotyömaille hankittujen vuodevaatteiden ja ruokailuvälineiden aiheuttamiin kustannuksiin, 2,268: 75 markkaa ⁷⁾ siirtotyömaille sairastuneiden työttömien ruokavelkain maksamisesta aiheutuneisiin kuluihin sekä 124,371: 55 markkaa ⁸⁾ siirtotyömaille työskentelevien työntekijäin kuljetukseen ja heille paikallis- ja perhelisinä suoritetuista avustuksista aiheutuneisiin kustannuksiin.

¹⁾ Khs 28 p. toukok. 1,070 §. — ²⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,113 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,214 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 328 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. helmik. 282 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. tammik. 42 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 44 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 56 §.

Kertomusvuoden vastaavista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi köyhäinhuoltolautakunnan käytettäväksi 80,000 markkaa¹⁾ varatöihin lähetettyjen työttömäin vaate- y. m. avustusten suorittamiseen sekä työnvälitystoimistolle yhteensä 308,250: 75 markkaa²⁾ siirtotyömaille työskentelevien työntekijäin kuljetukseen ja heille paikallis- ja perhelisinä suoritetuista avustuksista aiheutuneisiin kustannuksiin ja 1,430: 35 markkaa³⁾ Helsingin—Turun maantien töissä työskennelleiden työttömien ruokavelkain suorittamiseen.

Nuorisosiirtolat. Oli herätetty kysymys nuorisosiirtoloiden muuttamisesta Karjalan kannaksella toimivan ammattikoulukodin tapaisiksi laitoksiksi, joissa oppivelvollisuutensa täyttäneille, 14—18 vuotiaille, pääasiallisesti kuntain toimesta ja työttömyyskortistosta riippumatta valittaville, vähävaraisille nuorukaisille annettaisiin kuntain ja valtion yhteisellä avustuksella valmistavaa ammattikouluopetusta maataloudessa sekä puu- ja metallityössä. Sosiaaliministeriön siltä edellä mainitun johdosta pyytämässä lausunnossa kaupunginhallitus päätti⁴⁾ mielipiteenään esittää, etteivät nuorisosiirtolat ja suunnitellut valmistavat ammattioppilaskodit tee toisiaan tarpeettomiksi. Helsingissä oli säännöllisinäkin aikoina maaseudulta kaupunkiin siirtymisen vuoksi siksi paljon työttömyyttä, että katsoen muutenkin varattomien nuorten ammattitaidon kehittämisen tärkeyteen suunnittelun alaiset koulut sopivasti järjestettyinä olivat sinänsä tarpeelliset. Milloin taasen ilmenee tavallista suurempaa työttömyyttä olisi kyseisten koulujen lisäksi nuorisosiirtolat sopivasti järjestettyinä paikallaan. Mitä tulee kaupungin osallistumiseen ammattikoulukodin aiheuttamiin kustannuksiin, josta nyt ei ollut kysymys, oli siitä erikseen sovittava.

Latokartanon nuorisosiirtolassa lokakuun 1 p:n 1935 ja syyskuun 30 p:n 1936 välisenä aikana oleskelleiden helsinkiläisten siirtolaoppilaiden oppilasmaksujen suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ käyttövaroistaan työttömyyden varalta yhteensä 29,106 markkaa.

Työtupatoiminnan keskittämistä tutkimaan asetetun komitean harkittua työtupain sijoittamismahdollisuutta Fredrikinkadun varrella oleviin kasarmirakennuksiin se tuli asiassa kielteiseen tulokseen mutta ryhtyi tällöin alustavasti harkitsemaan työtupain tai ainakin niiden naisosastojen sijoittamista Suvilahdenkadun varrella olevan kasarmirakennuksen alakertaan, mikä kuitenkin edellytti sähkölaitoksen työpajan siirtämistä sieltä pois. Kaupunginhallitus pyysi⁶⁾ sähkölaitosta laatimaan suunnitelman ja tarpeelliset kustannuslaskelmat kyseisestä siirtämisestä.

Naisten työtuvan kurssitoiminta. Kaupunginhallitus hyväksyi⁷⁾ naisten työtuvan johtokunnan esittämän suunnitelman ja kustannusarvion varatöiden järjestämisestä työtuvan alaosastolla ompelukurssien muodossa kertomusvuoden tammikuun 13 p:n ja huhtikuun 30 p:n välisenä aikana 120 henkilölle sekä myönsi tähän tarkoitukseen kuukausittain tapahtuvaa tilitystä vastaan käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten 176,000 markkaa.

Kun edellä mainitusta määrärahasta säästyisi n. 26,000 markkaa päätettiin⁸⁾ käyttäen sitä sekä 23,000 markan suuruista lisämäärärahaa kaupungin-

¹⁾ Khs 12 p. marrask. 2,086 §. — ²⁾ S:n 23 p. huhtik. 775 §, 6 p. elok. 1,401 § ja 15 p. lokak. 1,867 §. — ³⁾ S:n 8 p. lokak. 1,797 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 596 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. tammik. 128 §, 14 p. toukok. 932 §, 6 p. elok. 1,402 § ja 22 p. lokak. 1,944 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 427 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 46 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. huhtik. 781 §.

hallituksen käyttövaroista naisten opinto- ja ammattikursseja varten toukuu-kuun 1 ja 30 p:n välisenä aikana järjestää jatkokurssit.

Hyväksyen naisten työtuvan johtokunnan esityksen varatyön järjestämisestä työtuvan alaosastolla marraskuun 2 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana 100 työttömälle ompelutaitoiselle naiselle kaupunginhallitus osoitti ¹⁾ tätä varten edellä mainituista käyttövaroistaan 84,500 markkaa.

Myöhemmin hallitus myöntyi ²⁾ siihen, että naisten työtuvan viimeksi mainitun alaosaston toimintaa silloisessa kokoonpanossaan jatkettiin keskeytymättä v:n 1937 alusta saman vuoden helmikuun 15 p:ään asti korotetuin päiväpalkoin; usein mainituista käyttövaroistaan hallitus myönsi tätä varten 69,000 markkaa.

Kaupunkilähetyksen kurssitoiminnan tukeminen. Helsingin kaupunkilähetyksen työttömille nuorille naisille järjestämien ammattikursseiden avustamiseksi myönnettiin ³⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista naisten opinto- ja ammattikursseja varten 66,000 markkaa ehdoin, että sosiaaliministeriö myönsi niitä varten saman suuruisen avustuksen.

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitean avustaminen. Kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ käyttövaroistaan työttömyyden varalta Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitealle työttömien asiain järjestelyä varten 1,200 markan kuukausittaisen avustuksen tammikuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseksi ajaksi 1936.

Yöpymismajain y.m. järjestäminen kodittomille työttömille. Pelastusarmeijalle myönnettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta tilityselvöllisyyksin 16,000 markkaa ⁵⁾ käytettäväksi lämmittelytuvan ynnä keittotarjoilun järjestämiseksi kodittomille helsinkiläisille työttömille talvi-kuukausiksi sekä myöhemmin 9,000 markkaa ⁶⁾ ehdoin, että sellaiset miehet, joilla ei ollut kotipaikkaoikeutta Helsingissä, eivät saaneet käyttää lämmittelytupaa jatkuvasti kolmea yötä kauemmin.

Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle myönnettiin samoista käyttövaroista kodittomien miesten maksuttoman yösuojan ylläpitämiseen kertomusvuoden talvikautena Fredrikinkadun talossa n:o 65 28,000 markkaa ⁷⁾ sekä marraskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana 15,000 markkaa ⁸⁾ ehdoin, että yhdistys yösuojatoiminnassaan edelleen noudatti köyhäinholitolautakunnan tarpeellisiksi katsomia ohjeita.

Valtion ja kaupungin välinen virastovaratyötoiminta. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti päättäneensä järjestää virastovaratöitä työttömille henkisen työn tekijöille myöskin kesän aikana kertomusvuoden syyskuun 30 p:ään asti sekä kehoitti kaupunkia omalta osaltaan huolehtimaan virastovaratöiden jatkamisesta kesän aikana ja tilaamaan mahdollisesti tarvittavat lisätyöntekijät virastovaratöiden toimikunnalta ⁹⁾.

Viitaten valtion virastovaratöiden järjestämistä tarkoittavaan edellisenä vuonna lähettämänsä kiertokirjeen ¹⁰⁾ ehtoon kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö huomautti, ettei se pitänyt kaupungin järjestämiä virastovaratöitä riittävinä, sekä pyysi kaupunginhallitusta ensi tilassa ryhtymään toimenpiteisiin tilanteen parantamiseksi ja ilmoittamaan ministeriölle mitä tässä suhteessa oli tehty tai aiottiin tehdä. Samalla pyydettiin ilmoitusta kaupungin virastovaratöissä ja kurseilla olevien henkilöiden nimistä sekä siitä kuinka

¹⁾ Khs 29 p. lokak. 1,981 §. — ²⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,382 §; vrt. myös tämän kert. s. 151. — ³⁾ Khs 13 p. helmik. 323 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. tammik. 120 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. tammik. 123 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. lokak. 1,799 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 524 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. marrask. 2,056 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,419 §. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 177.

pitkäksi aikaa heille oli järjestetty työtä tai kurssiopetusta samoin kuin kunnan kuukauden alussa edellisenä kuukautena tapahtuneista muutoksista. Kaupunginhallitus ei pitänyt ministeriön kirjelmässä esitettyä väitettä asianmukaisena, mutta päätti ¹⁾ lähettää pyydetyt tiedot.

Saatuaan valtioneuvostolta tehtäväksi tutkimuksen toimittamisen siitä, miten työttömien henkisen työn tekijäin huolto vastaisuudessa olisi järjestettävä, valtioneuvoston virastovaratöiden toimikunta huomautti kunnille lähettämässään kiertokirjeessä katsovansa käyneen selville kuntien vain vähäisessä määrin osallistuneen mainittuun huoltoon sekä katsovansa tarpeelliseksi selvityksen hankkimisen siitä, missä määrin kunnat, joille työttömyyden lieventäminen ensi sijassa kuului, lokakuun 1 p:n 1936 ja joulukuun 31 p:n 1939 välisenä aikana voisivat ottaa palvelukseensa tilapäistä työvoimaa erilaisten virastovaratyön luontoisten tehtävien suorittamista varten; toimikunta pyysi ennen toukokuun loppua perusteltua ehdotusta varatöiksi mahdollisesti sopivista tehtävistä. Annettavassa vastauksessaan kaupunginhallitus tällöin päätti ²⁾ huomauttaa, että kaupunki 268,000 markalla oli osallistunut valtion talvella 1935 järjestämien virastovaratöiden kustannuksiin maksaen kaupungissa kotipaikkaoikeutta nauttivien työttömien palkkaukseen 6 markkaa työpäivää kohden, vaikka heidän työnsä tuli kokonaan valtion hyväksi. Lokakuun 1 p:n 1935 ja toukokuun 1 p:n 1936 välisenä aikana oli kaupungin virastovaratöissä ollut yli 20 työtöntä, jonka lisäksi oli pidetty erilaisia kurseja niin että varatöissä tai kurseilla oli ollut kaikkiaan n. 100 työtöntä. Näiden palkkaamiseen ei valtio vähimmässäkään määrässä ollut osallistunut. Kaupungin mahdollisuus sijoittaa työttömiä kunnan virastoihin oli sopivien töiden puutteessa osoittautunut ylen rajoitetuksi. Mahdollisesti kaupunki voisi syksyllä 1936 järjestää jonkun verran virastovaratöitä ja ehkä kurseja, mutta voisiko se sitä tehdä jatkuvasti kolmen vuoden aikana ja olisi-ko se edes tarpeen vaatimaa, oli vaikeata sanoa.

Ministeriö kehoitti kiertokirjeessä kaikkia kuntia keräämään tiedot alueellaan olevista henkisen työn tekijöistä sen seikan selvittämiseksi, oliko välttämätöntä järjestää heille seuraavana talvikautena virastovaratöitä, ollen näihin töihin pyrkivän ennen elokuun 1 p:ää jätettävä vahvistetun kaavan mukainen varatyöanomuksensa sen kunnan viranomaiselle, jossa hän oli henkikirjoissa, sekä kunnan elokuun 15 p:ksi lähetettävä valtioneuvoston virastovaratöiden toimikunnalle kertyneet anomukset tarkkoine lausuntoineen jokaisesta. Virastovaratöihin saivat ilmoittautua sellaiset työttömät henkisen työn tekijät, 1) jotka aikaisemmin kuin v. 1936 olivat suorittaneet korkeakoulun loppututkinnon tai keskikouluun pohjautuvan kauppa- tai teknillisen opiston tahi niihin verrattavan oppilaitoksen päästötutkinnon sekä sen lisäksi ainakin yhden vuoden toimineet joko harjoittelijoina tai työskenteelijöinä jonkun ammatin alalla; 2) jotka olivat käyneet keskikoulun tai kaksivuotisen kauppakoulun tai täydellisen teollisuuskoulun tahi muun niihin verrattavan oppilaitoksen ja sen lisäksi toimineet vähintään 5 vuotta henkisen työn alalla; sekä 3) joilla oli pienempi koulusivistys kuin toisessa kohdassa mainittu, mutta jotka olivat vähintään 8—12 vuotta ilman suurempia keskeytyksiä toimineet henkisen työn alalla. Henkisen työn alalla toimineiksi oli luettava yleensä kaikki ne henkilöt, jotka täyttivät edellä mainitut ehdot sekä joiden työ edellytti henkistä valmentautumista ja vaati etupäässä henkisiä

¹⁾ Khs 12 p. maalisk. 519 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 999 §.

kykyjä ja ominaisuuksia ja joiden työtä siis teknillisen tai muun laatunsa puolesta ei voida pitää ruumiillisena työnä. Lisäksi vaadittiin, että työtön oli työkykyinen ja työhaluinen eikä yrityksistä huolimatta ollut onnistunut saamaan työtä vapailla työmarkkinoilla, ja että työtön tai hänen elatusvelvolliset omaisensa olivat niin heikossa taloudellisessa asemassa, ettei työtön voinut tulla toimeen ilman yhteiskunnan apua.

Työnvälitystoimistoa kehoitettiin ¹⁾ ryhtymään kiertokirjeessä vaadittuihin toimenpiteisiin.

Kulklaitosten ja yleisten töiden ministeriön tämän jälkeen tiedusteltua missä määrin kunnat järjestäisivät virastovaratöitä ja ammattikursseja toimikunnan hyväksymille henkisen työn työttömille kaupunginhallitus, koska toimikuntakaan vielä ei ollut päässyt selvytyteen henkisen työn työttömien lopullisesta lukumäärästä, päätti ²⁾ ilmoittaa olevan vaikeata ennakolta laatia tarkkaa suunnitelmaa heidän tilansa lieventämistoimenpiteistä mutta luonnollisesti ryhtyvän edellä mainitunlaisiin toimenpiteisiin jos tämä osoittautui tarpeelliseksi.

Eräät kaupungin järjestämien myynti- ja mainoskurssien osanottajat olivat valtioneuvostolle osoittamassaan kirjelmässä anoneet, että se kiinnittäisi enemmän ja perusteellisempaa huomiota henkisen alan työttömyyden ja etenkin perheellisten ja vanhahkojen turvattomaan asemaan sekä lausunut toivovansa valtioneuvoston erikoisia toimenpiteitä työmahdollisuuksien järjestämiseksi heille itselleen kurssien päätyttyä. Kulklaitosten ja yleisten töiden ministeriön siltä tämän johdosta pyytämässä lausunnossa kaupunginhallitus päätti ³⁾ käsityksenään esittää, että työttömyyttä ainakin jossain määrin edelleen vallitsi henkisen työn tekijäin keskuudessa, jonka tähden se oli osittain jatkanut virastovaratöitään kesänkin aikana. Jos työttömyyttä puheena olevissa piireissä oli vielä laajemmalti, olisi suotavaa, että valtioneuvosto ryhtyisi työmahdollisuuksien järjestämiseen heille.

Henkisen työn tekijät kaupungin varatoissa. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että kaupungin virastovaratöissä oleville henkilöille oli suoritettava päiväraha arkipäiviksi sattuneilta ja sattuvilta juhlapäiviltä.

Vähintään puoli vuotta yhtäjaksoisesti kaupungin virastovaratöissä olleille henkilöille päätettiin ⁵⁾ myöntää yhden viikon palkallinen loma.

Virastovaratyöntekijäin lukumäärä vahvistettiin ⁶⁾ viimeistään toukokuun loppuun saakka olemaan revisionikonttorissa 1, kaupunginkansliassa 2, rahatoimistossa 4, sairaalahallituksen alaisissa laitoksissa 2, köyhäinhoitolautakunnan alaisissa laitoksissa 6, suomenkielisissä kansakouluissa 1, suomenkielisessä työväenopistossa 1, yleisten töiden lautakunnan alaisissa laitoksissa 3 ja satamalautakunnan alaisissa laitoksissa 3.

Kertomusvuoden varrella oikeutettiin ⁷⁾ revisionikonttori, kaupunginkanslia, rahatoimisto, terveydenhoitolautakunta, asuntotarkastus, sairaalahallitus, köyhäinhoitolautakunta, suomenkielinen työväenopisto, yleisten töiden lautakunta, puhtaanapitolaitos ja satamalautakunta palkkaamaan eräitä virastovaratyöntekijöitä.

¹⁾ Khs 9 p. heinäk. 1,328 §. — ²⁾ S:n 27 p. elok. 1,531 §. — ³⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,247 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 169 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 1,072 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. tammik. 204 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 54 §, 20 p. helmik. 369 §, 28 p. toukok. 1,071 §, 4 p. kesäk. 1,119 §, 25 p. kesäk. 1,248 §, 9 p. heinäk. 1,334 §, 6 p. elok. 1,397 §, 17 p. syysk. 1,661 §, 24 p. syysk. 1,712 §, 1 p. lokak. 1,772 §, 8 p. lokak. 1,802 §, 15 p. lokak. 1,873 §, 29 p. lokak. 1,986 §, 26 p. marrask. 2,221 § ja 17 p. jouluk. 2,348 § sekä khn jsto 11 p. helmik. 3,183 §, 16 p. heinäk. 3,721 § ja 22 p. syysk. 3,882 §.

Pari virastovaratyöntekijää oikeutettiin¹⁾ saamaan palkallista sairauslomaa.

V:n 1937 virastovaratöistä päätettiin²⁾, että rahatoimisto saa palkata 1 virastovaratyöntekijän toistaiseksi, enintään huhtikuun loppuun, maidontarkastamo 1 enintään toukokuun loppuun, köyhäinlaitoslautakunta 9 enintään toukokuun loppuun ja rakennustoimisto 1 tammikuun ajaksi.

Kurssien järjestäminen työttömille henkisen työn tekijöille. Kaupunginhallitus hyväksyi³⁾ asettamansa kurssitoimikunnan laatiman ohjelman jatkokurssien toimeenpanemisesta helmikuun 17 p:n ja huhtikuun 25 p:n välisenä aikana suomenkielisessä työväenopistossa 10 parhaalle konttoristikursseilla aikaisemmin olleelle henkisen työn työttömälle, mitkä kurssit osittain järjestettäisiin toimeenpantavien uusien kurssien yhteydessä. Toimikunnan käytettäväksi myönnettiin tarkoitusta varten 17,365 markkaa kaupunginhallituksen käyttövaroista miesten opinto- ja ammattikursseja varten.

Toimikunnan suunnitelma uusien talous- ja käsityökurssien järjestämisestä tammikuun 30 p:n ja huhtikuun 9 p:n välisenä aikana kotitalouslautakunnan johdolla 40 helsinkiläiselle naiselle ja konttoristikurssien järjestämisestä helmikuun 3 p:n ja toukokuun 2 p:n välisenä aikana suomenkielisessä työväenopistossa enintään 42 helsinkiläiselle miehelle hyväksyttiin⁴⁾ myöntäen sen käytettäväksi tätä varten 71,300 markkaa kaupunginhallituksen käyttövaroista naisten opinto- ja ammattikursseja varten ja 85,858 markkaa vastaavista varoista miesten opinto- ja ammattikursseja varten. Samalla hallitus oikeutti toimikunnan käyttämään kursseja varten kotitalouslautakunnan ja työväenopiston huoneistoja sekä tarvittavia koneita.

Toimikunta oikeutettiin⁵⁾ saamaan kumpaakin järjestettyä kurssia varten 10,000 markkaa ennakkona kaupunginkassasta.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾, että toimikunnan esittämät myynti- ja mainoskurssit oli huhtikuun 6 p:n ja kesäkuun 6 p:n välisenä aikana toimeenpantava myynti- ja mainoskoulussa 30 mies- ja 10 naispuoliselle keski-ikäiselle helsinkiläiselle henkisen työn työttömälle, myöntäen tarkoitukseen 57,160 markkaa käyttövaroistaan työttömyyden varalta ja kehoittaen toimikuntaa kurssilaisia valitessaan kiinnittämään huomiota heidän toimeentulomahdollisuuksiinsa.

Toimikunnan kertomusvuoden aikana kurssitoiminnasta antamat selostukset merkittiin⁷⁾ tiedoksi.

Palkkioiden suorittamiseksi kurssitoimikunnan puheenjohtajalle, jäsenille ja sihteerille myönnettiin⁸⁾ 6,050 markkaa kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Työttömien konekirjoitustoimiston avustaminen. Eväten Yleinen kirjoituskonttori nimisen yhdistyksen anomuksen vuokravapaan huoneiston tai vuokra-avustuksen saamisesta työttömille konttoristeille perustettavaa konekirjoitustoimistoansa varten kaupunginhallitus myönsi⁹⁾ yhdistykselle käyttövaroistaan työttömyyden varalta kertomusvuodeksi tilitysvelvollisuuksin 10,000 markkaa, millä varoilla oli maksettava enintään 20%:a niistä työpalkoista, mitkä yhdistys suoritti henkisiä työttömiä välittävän toimikunnan

¹⁾ Khs 12 p. maalisk. 527 § ja 20 p. toukok. 996 §. — ²⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,390 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 166 § ja 6 p. helmik. 285 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 167 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. tammik. 207 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 430 § ja 19 p. maalisk. 561 § sekä khn jsto 31 p. maalisk. 3,332 §. — ⁷⁾ Khs 23 p. tammik. 166 §, 7 p. toukok. 885 §, 28 p. toukok. 1,065 §, 4 p. kesäk. 1,112 §, sekä 2 p. heinäk. 1,302 ja 1,303 §. — ⁸⁾ Khn jsto 22 p. kesäk. 3,665 §. — ⁹⁾ Khs 9 p. huhtik. 690 §.

yhdistyksen toimistoon osoittamille henkilöille, vastaava osa toimiston kuluista.

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustaminen. Valiokunta¹⁾, jonka kaupunginhallitus oli asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusrahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia, mikäli haluttu määrä oli hallituksen toimesta²⁾ julkaistun kuulutuksen johdosta saapuneissa anomuksissa mainittu, oli anottu 1,085,800 markkaa, jota vastoin käytettävänä oleva määrä oli vain 300,000 markkaa. Koska kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty yhteensä 466,000 markkaa vakinaisia avustuseriä pysyväisiksi katsottavia lasten hyväksi toimivia laitoksia ylläpitäville yhteisöille sekä 78,644 markkaa avustuksia lähinnä köyhäinhoitoon verrattavaa toimintaa harjoittaville yhteisöille, joutui entistä suhteellisesti pienempi osa puheena olevasta 300,000 markan avustuserästä suoranaista lastenhuoltoa harjoittaville yhteisöille. Kuitenkin piti valiokunta nytkin tärkeänä avustuksen myöntämisen perusteena sitä, että avustuksensaajan toiminta tarkoitti lastenhuoltoa.

Hyväksyen valiokunnan ehdotukset kaupunginhallitus päätti³⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut apurahat:

	Smk.
Helsingfors svenska folkhögskola nimisen opiston toimikunnalle ..	4,000: —
Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitolle	
Fylgialle	3,000: —
Helsingin Toivonliiton toimikunnalle suomenkielisissä kansakouluissa suorittettavan toivonliittotyön tukemiseen	7,000: —
Helsingin työväen sivistystoimikunnalle opintokerhotyötä varten	6,000: —
Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten katumyyjien toiminnan järjestämiseksi sekä joutilaiden poikain työlläytystoimistoa ynnä kesäleiriä varten	5,000: —
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja sen ylläpitämää tyttökotia varten ..	20,000: —
Svenska kristliga föreningen av unga män nimiselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalisen työn tukemiseksi ja vähävaraisten poikain kesävirkestystoimintaa varten	3,000: —
Sörnäisten nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle poikakerhon ylläpitämiseksi Sörnäisten, Vallilan ja Toukolan kaupunginosissa	3,000: —
Pasilan nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle sen suunnitteleman nuoriso- ja poikatyön tukemiseksi	1,500: —
Käpylän nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle sen suunnitteleman nuoriso- ja poikatyön tukemiseksi	2,500: —
Helsingin poikakotiyhdistykselle poikakodin ylläpitämiseksi	10,000: —
Sairaanhoidajattarille T. Sainiolle ja H. Kivimäelle heidän Leppävaarassa olevan pientenlastenkotinsa ylläpitämiseksi	7,000: —
Caritas kesäsiirtolan hallitukselle	2,500: —
Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle Lastenlinnan neuvonta-asemaa varten	14,000: —
Helsingin kaupunkilähetykselle ⁴⁾	18,000: —
Teollisuusseutujen evankelioimisseuralle Kalliolan poika- ja tyttökerhotyön kannattamiseksi	10,000: —

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 227. — ²⁾ Khs 9 p. tammik. 36 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,234 §. — ⁴⁾ Sille merkitty lisäksi 15,000 markkaa talousarvioon.

	Smk.
Bethel lastenkodille	4,000: —
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitämiseen	5,000: —
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalista hoitolaitosta varten	22,500: —
Sokeain keskusliitolle	15,000: —
Helsingin sokeat nimiselle yhdistykselle sen työtoimintaa ja myymälän vuokraa varten	14,000: —
Pelastusarmeijalle Väinölän turvakotia ja slummikeskusta varten	10,000: —
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle sen taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Siuntiossa olevan lepokodin avustamiseen	12,000: —
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten yökodin ylläpitämiseen	4,000: —
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten yökodin ylläpitämiseen	1,500: —
Helsingin Mariayhdistykselle iäkkäiden kotiapulaisten kodin ylläpitämiseen	3,000: —
Suomen merimieslähetykseuralle satamalähetystyön tukemiseksi Helsingissä	5,000: —
Helsingin kuuromykkäyhdistykselle kuuromykkäin keskuudessa harjoitettavaa kansansivistystä varten	4,000: —
Heikkokuuloisten suojaamisyhdistykselle	1,500: —
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle varattomien äitien ja lasten kesävirkestystä varten	12,000: —
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosastolle palvelijatarkodin ja lepokodin ylläpitämiseksi	2,000: —
Helsingin suomal. Marttayhdistykselle kotiapulaiskoulua varten	5,000: —
Helsingfors svenska Marthaförening nimiselle yhdistykselle kodin hoitokursseja varten	2,500: —
Suomen työväen arkistolle	4,000: —
Yhdistykselle Kirjoja sokeille	5,000: —
Brageyhdistykselle sen leikkeletoista varten	4,000: —
Kasvatusopilliselle lukusalille	2,000: —
Sivistysjärjestöjen kansankonservatoriolle	12,000: —
Suomen partiopoikaliiton Helsingin piirille	3,000: —
Helsingin sosiaalidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle kesävirkestys- ja siirtolatoiminnan tukemiseksi	3,000: —
Raittiusyhdistys Kilvelle	4,000: —
Sosiaalidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	3,000: —
Helsingin sosiaalidemokraattiselle raittiusaluejärjestölle raittiusvalistustyötä varten	2,500: —
Nouseva voima nimiselle lasten raittiusosastolle	2,000: —
Alli Tryggs minne loosille	1,500: —
Raittiusyhdistys Koitolle	4,500: —
Raittiuskerho Imatralle	500: —
Vallilan sosiaalidemokraattiselle lasten raittiusosastolle Oraalle ..	1,000: —
Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitolle	1,000: —
Helsingin raittiusseurojen keskustuimikunnalle	2,500: —
Helsingfors nykterhetsvänner nimiselle yhdistykselle	1,500: —
Käpylän haukat nimisen lasten raittiusosaston toimikunnalle	1,000: —
Helsingin työväen matkailuyhdistykselle	2,500: —

Yhteensä Smk 300,000: —

Edelleen kaupunginhallitus päätti:

että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka säädetään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskevista säännöissä, niin että:

Helsingfors svenska folkhögskola nimisen opiston toimikunta ja Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgia olivat ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan alaiset;

Helsingin Toivonliiton toimikunta suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan alainen;

Helsingin työväen sivistystoimikunta suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alainen;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män niminen yhdistys, Sörnäisten nuorten miesten kristillinen yhdistys, Pasilan nuorten miesten kristillinen yhdistys, Käpylän nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin poikakotiyhdistys, sairaanhoitajattaret T. Sainio ja H. Kivimäki Leppävaarassa olevan pientenlastenkotinsa puolesta, Caritas kesäsiirtolan hallitus, Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto, Helsingin kaupunkiläheisyys, Teollisuusseutujen evankelioimiseseura ja Bethel lastenkoti lastensuojelulautakunnan alaiset;

Suomen sairaanhoitajatarliitto terveydenhoitolautakunnan alainen;

Suomen sokeain hierojain yhdistys, Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat niminen yhdistys, Pelastusarmeija, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys-Helsingin valkonauhayhdistys, Keski-Helsingin valkonauhayhdistys, Helsingin Mariayhdistys, Suomen merimieslähetysseura, Helsingin kuuromykkäyhdistys, Heikkokuuloisten suojaamisyhdistys, Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys ja Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosasto köyhäinholautakunnan alaiset;

Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Helsingfors svenska Marthaförening niminen yhdistys kotitalouslautakunnan alaiset;

Suomen työväen arkisto, yhdistys Kirjoja sokeille, Brageyhdistys, ja kasvatustaloudellinen lukusali kaupunginkirjaston johtokunnan alaiset;

Sivistysjärjestöjen kansankonservatorio musiikkilautakunnan alainen;

Suomen partiopoikaliiton Helsingin piiri urheilulautakunnan alainen;

sekä Helsingin sosiaalidemokraattinen nuorisoyhdistys, raittiusyhdistys Kilpi, sosiaalidemokraattinen raittiusyhdistys Riento, Helsingin sosiaalidemokraattinen raittiusaluejärjestö, lasten raittiusosasto Nouseva voima, Alli Tryggs minne loosi, raittiusyhdistys Koitto, raittiuskerho Imatra, Vallilan sosiaalidemokraattinen lasten raittiusosasto Oras, Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitto, Helsingin raittiusseurojen keskustoimikunta, Helsingfors nykterhetsvänner niminen yhdistys, Käpylän haukat nimisen lasten raittiusosaston toimikunta, ja Helsingin työväen matkailuyhdistys sosiaali- ja opetusasiain johtajan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1937 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kuin niiden soveltuvissa kohdin oli tehtävä ero Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien

ja muiden täällä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tarauksessa köyhäinhuoltolautakunnan rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenanojan oloista sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita köyhäinhuoltolautakunta kenties katsoi tarpeelliseksi antaa; sekä

että kaupunginhallituksen edellä mainitut päätökset oli saatettava asianomaisten lauta- ja johtokuntain tietoon niiden asiana oleviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistykselle myönnettiin¹⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 4,000 markan avustus sen kesäkodin ylläpitämiseen.

Helsingin kaupungin kunnantyohtokijain kesäkodin ylläpitokustannuksiin kaupunginhallitus myönsi²⁾ samoista varoista 3,000 markkaa.

Tähän tarkoitukseen v. 1935 myönnettyjen varain käytöstä annettu tilitys merkittiin³⁾ tiedoksi.

Kodittomien kissojen hävittämiseksi myönnettiin⁴⁾ Rautateiden eläinsuojeluyhdistykselle 1,500 markkaa edellä mainituista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Taidelaitosten avustukset. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ vahvistaa talousarvioon musiikkilautakunnan käytettäväksi merkittyjen teatterien ja muiden taidelaitosten avustummäärien suoritusajat siten, että avustummäärästä saadaan puolet suorittaa helmikuussa sekä loppuosasta puolet kesäkuussa ja loput elokuussa.

Ulkosuomalaisten vastaanotto. Kaupunginhallitus myönsi samoista käyttövaroistaan 5,000 markkaa⁶⁾ Suomen ulkomaankävijäin seuralle ja 2,500 markkaa⁷⁾ Finlandssvenska utlandsdelegationen nimiselle yhdistykselle Helsinkiin kesällä saapuvien Amerikan-suomalaisten vastaanottamiseen.

Helsingin mainostaminen Tukholmassa. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ 6,000 markkaa Helsingin kaupungin esittelemiseen Tukholman suomalaisen näyttelyn matkailuosastossa.

Samoista varoista myönnettiin⁹⁾ 10,000 markkaa avustuksena Tukholmaan järjestettävän Suomen-viikon yhteydessä esitettävän elokuvan valmistuskustannuksiin.

Helsinki-seura. Suunnitellun Helsinki-elokuvan saattamiseksi valmiiksi heinäkuun aikana kaupunginhallitus myönsi¹⁰⁾ Helsinki-seuralle usein mainituista käyttövaroistaan 15,000 markan suuruisen avustuksen sekä seuran järjestämän kävelykonsertin eräiden kustannusten peittämiseen 299 markkaa.

Helsinkiä koskeva rakennushistoriallinen tutkimus. Edellä mainituista varoista myönnettiin¹¹⁾ arkkitehti N. E. Wickbergille 10,000 markan avustus Helsingin kaupunkia koskevan rakennushistoriallisen tutkimuksen suorittamista varten.

Entisen Suomen sotaväen 55-vuotisjuhlan avustamiseksi myönnettiin¹²⁾ sen juhlatoimikunnalle 3,000 markkaa edellä mainituista varoista.

¹⁾ Khs 13 p. helmik. 343 §. — ²⁾ S:n 30 p. tammik. 196 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 195 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. tammik. 22 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. tammik. 72 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,103 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 981 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 509 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. tammik. 193 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,320 § ja khn jsto 10 p. maalisk. 3,257 §. — ¹¹⁾ Khs 19 p. maalisk. 551 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,201 §.

Luistinurheilun edistäminen. Urheilulautakunta oikeutettiin¹⁾ esittämällä tavalla kertomusvuonna ennakolta jakamaan luistinratojen alennusratamerkit kaupungin oppi- ja kansakoululaisille.

Purjehdusseuran avustaminen. Nyländska jaktklubben nimiselle purjehdusseuralle myönnettiin²⁾ samoista varoista 15,000 markkaa pöijujen ja ankkuroimismahdollisuuksien järjestämiseksi seuran juhla-ilmapurjehdukseen kertomusvuoden kesällä saapuville purjeveneille.

Vapaaehtoisten palokuntain avustaminen. Kaupunginhallitus myönsi³⁾ usein mainituista käyttövaroistaan 5,000 markkaa moottoriruiskun ostamiseksi Ryttylän vapaaehtoiselle palokunnalle ehdoin, että tämä itse kustansi ruiskun käyttökustannukset, että ruisku sijoitettiin Ryttylän koulukotiin ja että Helsingin palolaitos sai määrätä, mikä tarjolla olevista ruiskuista oli ostettava.

Samoista varoista kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ Degerön vapaaehtoiselle palokunnalle 4,000 markkaa sen letkuvaraston täydentämiseksi.

Vaalikustannukset. Talousarvioon kunnallis-, eduskunta- ja tasavallan presidentin valitsijamiesvaaleja varten merkityt määrärahat päätettiin⁵⁾ siirtää maistraatin käytettäväksi.

Keskimmäisen määrärahan lisäksi kaupunginhallitus osoitti⁶⁾ ennakona kaupunginkassasta 18,000 markkaa kuulutuksen julistamiseksi myöskin siitä, missä vaalipaikassa kunkin talon asukkaat eduskuntavaaleissa äänestivät, päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tarvittavan määrärahan osoittamisesta tämän menon peittämiseksi.

Kassavajauksen peittäminen. V:n 1935 aikana kassoissa syntyneet ylijäämät, yhteensä 600 markkaa, päätettiin⁷⁾ käyttää vajausten peittämiseen myöntäen lisäksi tarvittavat 1,650 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Virastojen ja laitosten juhlat. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin⁸⁾ tilastotoimistolle 861 markkaa sen 25-vuotispäivän juhlamiseen ja 15,000 markkaa palolautakunnan käytettäväksi palolaitoksen 75-vuotisjuhlan viettämiseen.

Muuttokustannukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin seuraavien virastojen ja laitosten tarvitsemiin muuttokustannuksiin alla mainitut rahamäärät: ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin 1,456:10 markkaa⁹⁾; toisen kaupunginvoudin konttorin 2,862:75 markkaa¹⁰⁾; kaupunginviskaalinviraston 338:75 markkaa¹¹⁾; rikostuomioiden toimeenpanokonttorin 240 markkaa¹²⁾; sekä kaupunginorkesterin nuottivaraston sekä musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimiston 800 markkaa¹³⁾.

Poliisilaitoksen määrärahat. Poliisilaitoksen v:n 1935 määrärahoista käytettiin 9,491,444:20 markkaa, josta kaupungin osuuden laitoksen rahallisiin menoihin suorittamiseen 6,978,750:45 markkaa, vuokraan 2,230,987:05 markkaa, kaluston ostoon 59,995:90 markkaa, painatusta ja sidontaa varten 24,303 markkaa, sairashuoltoa varten 96,045:05 markkaa, matka- ja kuljetuskustannuksiin 18,975 markkaa, pidätettyjen henkilöiden ylläpitoon

¹⁾ Khs 22 p. lokak. 1,950 §. — ²⁾ S:n 13 p. helmik. 338 §. — ³⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,300 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,343 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. tammik. 192 §. 20 p. helmik. 353 § ja 10 p. syysk. 1,609 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,290 §; vrt. tämän kert. s. 46. — ⁷⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,064 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 3,039 § ja khs 3 p. syysk. 1,575 §. — ⁹⁾ Khn jsto 22 p. syysk. 3,866 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,570 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. syysk. 3,800 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. syysk. 3,801 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,604 §.

72,387: 75 markkaa sekä koiraveroa koskevan asetuksen noudattamisen valvontaan 10,000 markkaa¹⁾).

Poliisilaitosta päätettiin²⁾ kehoittaa hankkimaan rikospoliisiosastolleen pidätettyjen henkilöiden vaatteiden puhdistamisen aikana tarvittavat tilapäiset pukimet käyttämällä poliisilaitoksen kalustomäärärahaa.

Palosireenit. Katuristeyksiin sijoitettujen palosireenien sulkemista varten yön ajaksi myönnettiin³⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 9,000 markkaa.

Terveydenhoitolautakunnalle myönnettiin⁴⁾ samoista varoista 325 markkaa 5,000 terveydenhuoltotutkimuskortin hankkimiseen.

Esitelmäsarjan pito kansakoulunopettajille. Kalevalan sisältöä ja tulkin-taa eettillis-esteettiseltä kannalta käsittelevän esitelmäsarjan järjestämiseksi opettajille kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ yleisistä käyttövaroistaan suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi 1,800 markkaa.

Kalevalajuhlassa, mikä messuhallissa pidettiin suomenkielisten kansakoulujen oppilaille, muistoksi jaettujen ohjelmalippujen painatuskulut, yhteensä 2,150 markkaa, päätettiin⁶⁾ sallia suorittaa mainittujen koulujen määrärahasta Painatus ja sidonta.

Lastentarhain leikkivälineet. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁷⁾ 4,500 markkaa keinun hankkimiseen Kotivaran päiväkodin ja hiekkalaatikon hankkimiseen Fylgian lastentarhan pihamaalle.

Englantilaisen koululaisretkikunnan aiheuttama kustannus. Kaupunginhallitus oikeutti⁸⁾ terveydenhoitolautakunnan suorittamaan määrärahastaan Kulkutautien vastustaminen 2,624 markkaa koulumatkailutoimistolle erään täällä karanteeniin joutuneen englantilaisen koululaisretkikunnan ruokakustannuksista.

Ulkomaalaisen soittotaitelijan muuttokustannukset. Musiikkilautakunta oikeutettiin⁹⁾ suorittamaan erään kotimaisen soittajan puutteessa kaupunginorkesteriin palkatun ulkomaalaisen soittotaitelijan matkakustannukset, 1,000 markkaa, kaupunginorkesterin määrärahasta Muut kulut, josta se jo oli ne myöntänyt. Samalla päätettiin kehoittaa lautakuntaa vastaisuudessa menettelemään niin, että ulkomaalaisten soittotaitelijain muuttokustannusten korvaamista koskevat kysymykset alistettiin kaupunginhallituksen harkittaviksi.

Vuokramäärärahat. Arvaamattomien vuokrain ja vuokrankorotusten määrärahasta kaupunginhallitus myönsi seuraavat rahamäärät: poliisilaitoksen tarpeisiin linja-autoasemalta vuokrattujen huoneiden vuokran maksamiseen 4,200 markkaa¹⁰⁾; Pasilan aluelääkärin vastaanottohuoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseen 175 markkaa¹¹⁾; lisähuoneiston vuokraamiseen Siltasaarenkadun 5:stä köyhäinhuoltolautakunnan keskuskanslialle 10,500 markkaa¹²⁾; köyhäinhuoltolautakunnan avustuskanslialle Fredrikinkadun 40:stä vuokratun huoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseen 700 markkaa¹³⁾; köyhäinhuoltolautakunnan tarpeisiin Fredrikinkadun talosta n:o 65 vuokratun huoneiston kertomusvuoden vuokran suorittamiseen 1,665 mark-

¹⁾ Khn jsto 18 p. helmik. 3,194 §, 5 p. toukok. 3,464 ja 3,465 §, 10 p. kesäk. 3,605 § ja 16 p. heinäk. 3,714 §. — ²⁾ Khs 28 p. toukok. 1,095 §. — ³⁾ S:n 26 p. maalisk. 616 §. — ⁴⁾ Khn jsto 5 p. kesäk. 3,603 §. — ⁵⁾ Khs 3 p. tammik. 23 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. tammik. 21 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,281 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. marrask. 2,051 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. elok. 1,522 § ja 10 p. syysk. 1,640 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. helmik. 332 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. helmik. 344 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,209 §. — ¹³⁾ Khn jsto 7 p. huhtik. 3,357 §.

kaa ¹⁾; työnvälitystoimiston Helenankadun 4:ssä olevan huoneiston vuokrasopimuksen jatkamiseksi 18,000 markkaa ²⁾; Fylgian lastentarhalle Tehtaan- kadun n:osta 16 vuokratun uuden huoneiston aiheuttaman vuokranlisäyksen suorittamiseen 10,150 markkaa edellyttäen, että kaupunginvaltuusto myönsi 109,850 markkaa mainitun huoneiston muutostöitä varten ³⁾; sekä Majgårdin lastentarhan vuokrankorotuksen suorittamiseen 1,341:70 markkaa ⁴⁾.

Samasta määrärahasta myönnettiin 14,350 markan suuruinen lisäys ⁵⁾ lastenpoliklinikan avustusmäärärahaan sen huoneistoon sijoitettujen erinäisten poliklinikkain vuokramaksun suorittamiseen ehdoin, että aikanaan tehtiin valtuustolle esitys ensiksi mainitulla tilillä olevan määrärahan ylittämisestä, sekä 11,500 markan suuruinen lisäys ⁶⁾ keskuskeittolan vuokramäärärahaan eräiden sen vuokrankorotusten suorittamiseksi.

Biologinen tutkimus. Töölön-, Taival- ja Humallahden veden biologisen tutkimuksen suorittamiseksi kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan enintään 30,000 markkaa yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi.

Liikennetarkkailun jatkamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ kertomusvuotta varten yleisistä käyttövaroistaan 5,500 markkaa.

Villisorsat. Töölönlahdella oleskelevien villisorsien ruokkimista varten kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ yleisistä käyttövaroistaan 2,000 markkaa.

Satamat. Samoista varoista myönnettiin 25,200 markkaa kolmen uuden vaa'an hankkimiseksi pakkahuoneen ulkopuolella suoritettavia punnitsemisiä varten ¹⁰⁾, 11,350 markkaa Helsingin satamaa koskevan ilmoituksen julkaisemiseksi englantilaisen Times-lehden Suomi-numerossa ¹¹⁾ ja 3,550 markkaa jäänmurtaja Otson vartioinnista kertomusvuonna aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi ¹²⁾.

Teknilliset laitokset. Kaupunginhallitus suostui ¹³⁾ teknillisten laitosten hallituksen esitykseen saada käyttää erinäisiä v:n 1936 talousarvioon sisältyviä määrärahoja.

Rahatoimikamarin historia. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁴⁾ filosofianmaisteri G. Estlanderin kuolinpesälle 5,000 markan lisäkorvaus maisteri Estlanderin laatimasta kaupungin rahatoimikamarin historialuonnoksesta.

Kaupungin osallistuminen matkailu- ja merenkulunäyttelyyn. Päätäten ¹⁵⁾, että kaupungin tuli osallistua siellä pidettävään matkailu- ja merenkulunäyttelyyn, kaupunginhallitus tilasi taiteilija K. Fagerilta dioraaman kaupungista ja myönsi tätä varten 10,000 markkaa yleisistä käyttövaroistaan.

Sittemmin hyväksyttiin ¹⁶⁾ eräin pienin muutoksin satamalaitoksen johtajan laatima suunnitelma kaupungin muusta osallistumisesta näyttelyyn ja jätettiin hänen tehtäväkseen yhdessä messutoimikunnan kanssa järjestää kaupungin osanotto näyttelyyn; tarpeellisiin kustannuksiin myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 18,000 markkaa.

¹⁾ Khn jsto 10 p. marrask. 4,019 §. — ²⁾ Khs 30 p. huhtik. 815 §. — ³⁾ S:n 20 p. helmik. 379 §; vrt. tämän kert. s. 25. — ⁴⁾ Khs 9 p. huhtik. 718 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,364 §; vrt. tämän kert. s. 23. — ⁶⁾ Khs 10 p. jouluk. 2,302 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,129 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 62 § ja 10 p. syysk. 1,627 § sekä khn jsto 24 p. marrask. 4,068 §. — ⁹⁾ Khn jsto 4 p. helmik. 3,158 §. — ¹⁰⁾ Khs 9 p. huhtik. 713 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. huhtik. 848 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,326 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. tammik. 222 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. maalisk. 552 §; vrt. myös v:n 1926 kert. s. 214. — ¹⁵⁾ Khs 11 p. kesäk. 1,176 §. — ¹⁶⁾ S:n 6 p. elok. 1,394 §.

Tukholmaan järjestettävän Suomen-viikon yhteydessä päätettiin¹⁾ sallia asettaa näytteille Helsingin stadionaluetta esittävä malli; tätä varten osoitettiin 3,300 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Eräiden tukholmlaisten sanomalehtien mainitus viikon aikana ilmestyviin erikoisnumeroihin päätettiin²⁾ antaa Helsinkiä koskevat mainostukset, joita varten laadituista autotypioista myönnettiin 32: 48 Ruotsin kruunua kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

British Universities Encyclopaedia niminen teos päätettiin³⁾ tilata kaupunginkansliaan 30 Englannin punnan hinnasta.

The Finland Year Book 1936 nimisestä englantilaisesta vuosikirjasta päätettiin varata kaksi sivua Helsinkiä koskevan esityksen julkaisemiseen. Tähän tarkoitukseen tarvittavat varat, 3,000 markkaa, osoitettiin⁴⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Käännöskustannukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ 1,000 markkaa Berliinin maailmankongressia varten valmistettavien esitelmien kääntämiseksi saksankielelle ja 780 markkaa Helsingin kaupunkia koskevan kirjasen kääntämiseksi englanninkielelle.

Jäsenmaksut. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ ilmoittaa kaupungin jäseneksi Tapaturmatorjuntayhdistykseen ja osoitti kertomusvuoden jäsenmaksun suorittamiseksi 5,000 markkaa kaupungin jäsenmaksuihin varatusta määrärahasta.

Samasta määrärahasta myönnettiin⁷⁾ 2,568 markkaa Tuberkuloosi-parantolain ja -sairaalan keskusyhdistyksen jäsenmaksun suorittamiseen.

Kunnianosoituksia. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁸⁾ kaikkiaan 1,450 markkaa seppeleiden hankkimiseksi edesmenneiden viranhaltijain haudoille.

Taideteosten osto. Suomen taiteilijaseuran esitettyä kuvaamataiteilijain huonoon taloudelliseen asemaan vedoten, että kaupunki sitoutuisi ostamaan taideteoksia Taiteilijaseuran vuosinäyttelystä, kaupunginhallitus päätti⁹⁾ vastauskirjelmässään ilmoittaa määrärahan taideteosten ostoa varten kylläkin olevan kaupungin talousarviossa mutta ettei hallitus voi edeltäpäin määrätä ostojen suuruutta eikä sitoutua mitään ostamaan.

Kaupunginjohtaja valtuutettiin⁹⁾ ryhtymään toimenpiteisiin kaupunginvaltuuston muotokuvakokoelman täydentämiseksi.

Kertomusvuoden kuluessa hankittiin tai päätettiin hankkia¹⁰⁾ kaupungille eräitä taiteilijoiden A. Favénin, A. Hakavan, E. Jankesin, A. Makkosen, A. Munsterhjelman, E. Nelimarkan, K. Rissalan, V. Sjöströmin ja E. Snellmanin muotokuva- y.m. maalauksia sekä taiteilija B. Hahlilta eräs muotokuvakopio. Näiden taideteosten maksamiseksi osoitettiin v:n 1935 määrärahasta Taideteosten osto 8,000 markkaa ja kertomusvuoden vastaavista varoista 91,100 markkaa.

Taiteilija V. Blomstedtilta päätettiin¹¹⁾ tilata pankinjohtaja A. Freyn muotokuva 16,000 markan hinnasta.

¹⁾ Khs 2 p. huhtik. 673 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 280 § ja 26 p. maalisk. 590 § sekä khn jsto 12 p. toukok. 3,490 §. — ³⁾ Khs 2 p. huhtik. 658 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. maalisk. 452 §. — ⁵⁾ Khn jsto 8 p. jouluk. 4,111 § ja 31 p. heinäk. 3,741 §. — ⁶⁾ Khs 14 p. toukok. 964 §. — ⁷⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,076 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 3,413 §, 11 p. helmik. 3,167 §, 25 p. helmik. 3,215 §, 24 p. maalisk. 3,296 § 14 p. huhtik. 3,368 §, 21 p. huhtik. 3,408 § ja 22 p. syysk. 3,867 §. — ⁹⁾ Khs 30 p. tammik. 191 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. tammik. 5 §, 16 p. tammik. 117, 131 ja 132 §, 2 p. huhtik. 657 §, 23 p. huhtik. 774 §, 18 p. kesäk. 1,206 § ja 29 p. lokak. 1,978 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. huhtik. 729 §.

Hallituksen aikaisemman päätöksen¹⁾ nojalla valtuuston istuntosaliin hankittujen professorien J. Estlanderin, J. W. Runebergin ja M. af Schulténin, valtioneuvos L. L. Lindelöfin ja eversti K. Antellin muotokuvakopioiden sekä varatuomari A. Söderholmin muotokuvan hintain suorittamiseen myönnettiin²⁾ v:n 1935 taideteosten ostomäärärahasta 32,000 markkaa.

Erinäisten kehystystöiden maksamiseen myönnettiin³⁾ niinkään viimeksi mainituista käyttövaroista yhteensä 1,870 markkaa.

Eräitä Helsingin vanhoja näköaloja kuvaavia litografeerattuja piirustuksia päätettiin⁴⁾ ostaa 1,500 markan hinnasta, mikä määrä osoitettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

*Puhelimet*⁵⁾. Kertomusvuoden talousarviossa oli puhelinmaksuja varten varattu 440,000 markkaa, todellisten menojen noustessa 472,123 markkaan. Viimeksi mainittuun määrään sisältyy kertomusvuoden puhelinluettelossa olevista kaupungin virastoja koskevista ylimääräisistä riveistä maksettavien laskujen suorittamiseksi myönnetty⁶⁾ 14,760 markkaa.

Helsingin opettajayhdistyksen kesävirkestystoimikunta oikeutettiin⁷⁾ omalla kustannuksellaan järjestämään sivupuhelin hihtokaudeksi Talin kartanon sivurakennuksen keittiöön.

Konttorikoneiden hoito. Mercedes oy:n kanssa tehtiin⁸⁾ kaupunginkanslian konttorikoneiden vuosihoitoa koskeva sopimus, jonka mukaisesti yhtiö sitoutui kuusi kertaa vuodessa 60 markan hinnasta konetta kohden käymään puhdistamassa ja öljyämässä koneet, lukuunottamatta kahta Remington Noiseseless merkkistä konetta, jotka käytiin puhdistamassa viisi kertaa vuodessa ja sitä paitsi puhdistettiin kerran perinpohjaisesti yhtiön konekorjaamossa, ollen näiden koneiden puhdistusmaksu 165 markkaa vuodessa.

Kaikkia kaupungin lautakuntia ja virastoja päätettiin⁹⁾ kehoittaa tekemään Mercedes oy:n kanssa sopimus konttorikoneidensa tarkastuksesta, puhdistuksesta ja öljyamisestä v. 1937 koneiden paikalla ollessa kuusi kertaa vuodessa 44 markan vuosimaksusta konetta kohden.

Oy. Konttoritarpeita nimisen yhtiön kanssa tehty, raastuvanoikeuden sekä raatihuoneen arkiston konttorikoneiden hoitoa v. 1936 koskeva sopimus hyväksyttiin¹⁰⁾.

Kaluston y.m. osto sekä erinäiset korjaukset. V:n 1935 talousarvion lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä kaluston hankintamäärärahasta myönnettiin¹¹⁾ kaupunginhallituksen istuntosaliin ja sen viereisiin huoneisiin hankittujen uusien valaisimien maksamiseksi 2,000 markkaa.

Kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta osoitettiin seuraavat rahamäärät:

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 192. — ²⁾ Khs 16 p. tammik. 130 §. — ³⁾ Khn jsto 4 p. helmik. 3,133 §, 3 p. maalisk. 3,233 §, 12 p. toukok. 3,489 § ja 8 p. syysk. 3,827 §. — ⁴⁾ Khs 20 p. helmik. 361 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 671 §, 14 p. toukok. 927 § ja 17 p. syysk. 1,683 § sekä khn jsto 7 p. tammik. 3,022 §, 14 p. tammik. 3,069 §, 28 p. tammik. 3,131 §, 4 p. helmik. 3,155 §, 11 p. helmik. 3,192 §, 18 p. helmik. 3,213 ja 3,214 §, 3 p. maalisk. 3,249 §, 10 p. maalisk. 3,256 ja 3,278 §, 31 p. maalisk. 3,339 §, 7 p. huhtik. 3,358 ja 3,365 §, 21 p. huhtik. 3,432 §, 12 p. toukok. 3,512 §, 19 p. toukok. 3,544 §, 26 p. toukok. 3,568 §, 10 p. kesäk. 3,628 §, 16 p. kesäk. 3,649 §, 22 p. kesäk. 3,674 §, 9 p. heinäk. 3,710 §, 30 p. heinäk. 3,739 ja 3,740 §, 18 p. elok. 3,785 §, 8 p. syysk. 3,837 §, 22 p. syysk. 3,884 §, 26 p. lokak. 3,981 ja 3,983 §, 3 p. marrask. 3,996 §, 10 p. marrask. 4,018 ja 4,027 §, 17 p. marrask. 4,062 §, 1 p. jouluk. 4,089 ja 4,091 §, 22 p. jouluk. 4,154, 4,156 ja 4,157 § ja 29 p. jouluk. 4,170 §. — ⁶⁾ Khs 19 p. marrask. 2,161 §. — ⁷⁾ Khn jsto 21 p. tammik. 3,105 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,259 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 193. — ⁹⁾ Khn jsto 20 p. lokak. 3,964 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. tammik. 3,114 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. tammik. 3,101 §.

	Smk.
Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava.	
Revisionikonttori ¹⁾	11,750: —
Kaupunginhallitus ²⁾	1,305: 10
Kaupunginkanslia ³⁾	14,356: 05
Rahatoimisto ⁴⁾	27,652: 50
Tilastotoimisto ⁵⁾	8,967: 50
Verotusvalmistelukunta ⁶⁾	5,220: —
Ulosottolaitos ⁷⁾	44,116: 35
Raastuvanoikeus ja raatihuoneen arkisto ⁸⁾	59,470: —
Holhouslautakunta ⁹⁾	2,250: —
Henkikirjoittajan konttori ¹⁰⁾	4,200: —
Terveydenhoitolautakunnan y.m. istuntosali ¹¹⁾	10,737: 30
Terveydenhoitolautakunnan toimisto ¹²⁾	104,980: —
Terveydellisten tutkimusten laboratorio ¹³⁾	2,630: —
Asuntotarkastus ¹⁴⁾	1,350: —
Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto ¹⁵⁾	25,076: 75
Veneerien tautien poliklinikka ¹⁶⁾	630: —
Sairaalahallitus ¹⁷⁾	100: —
Köyhäinhuoltovirasto ¹⁸⁾	16,835: —
Lastensuojelulautakunta ynnä sen alaiset laitokset ¹⁹⁾	15,600: —
Kotitalouslautakunta ²⁰⁾	4,800: —
Lastentarhain kanslia ²¹⁾	2,942: 50
Kaupunginkirjasto ²²⁾	3,700: —
Musiikkilautakunta ja kaupunginorkesteri ²³⁾	10,903: 50
Kiinteistötoimisto ²⁴⁾	21,025: 60
Rakennustoimisto ²⁵⁾	38,682: —
Satamalaitos ²⁶⁾	4,725: —

Apulaiskaupunginkamreeri oikeutettiin ²⁷⁾ käyttämään terveydenhoito-, holhous- ja musiikkilautakunnan yhteisen istuntosalin kalustamiseen varastusta määrärahasta 392 markkaa eräiden korttिलाатikkojen ja pöydän hankkimiseen holhouslautakunnalle.

Keskuskeittolan johtokunta oikeutettiin ²⁸⁾ hankkimaan tarvitsemansa kirjoituskone käyttäen kaluston hankintamäärärahaansa.

Rakennustoimisto sai ²⁹⁾ tehtäväksi hankkia ja asettaa paikoilleen raastuvanoikeuden uuteen huoneistoon tarvittavat valaisimet.

¹⁾ Khn jsto 22 p. jouluk. 4,150 § — ²⁾ S:n 21 p. tammik. 3,101 § ja 14 p. huhtik. 3,367 §. — ³⁾ S:n 11 p. helmik. 3,166 §, 24 p. maalisk. 3,297 §, 21 p. huhtik. 3,410 § ja 29 p. jouluk. 4,167 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 3,156 §, 1 p. jouluk. 4,085 § ja 29 p. jouluk. 4,168 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 3,416 § ja 17 p. maalisk. 3,280 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. helmik. 3,185 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 3,115 §, 21 p. huhtik. 3,433 §, 12 p. toukok. 3,493 §, 19 p. toukok. 3,518 ja 3,520 §, 20 p. lokak. 3,942 § ja 3 p. marrask. 3,999 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. helmik. 3,134 §, 12 p. toukok. 3,494 § ja 3 p. marrask. 3,998 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. jouluk. 4,166 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. tammik. 3,040 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. toukok. 3,519 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,074 § ja 17 p. maalisk. 3,293 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,632 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. marrask. 4,061 §. — ¹⁵⁾ Khs 27 p. elok. 1,556 § ja khn jsto 3 p. marrask. 4,000 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 21 p. tammik. 3,102 §. — ¹⁷⁾ S:n 4 p. helmik. 3,153 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,426 § ja 29 p. jouluk. 4,170 §. — ¹⁹⁾ S:n 28 p. tammik. 3,128 §. — ²⁰⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,294 §. — ²¹⁾ S:n 22 p. jouluk. 4,155 §. — ²²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,075 §. — ²³⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,364 §, 10 p. kesäk. 3,631 § ja 22 p. jouluk. 4,155 §. — ²⁴⁾ S:n 24 p. maalisk. 3,311 § ja 3 p. marrask. 3,997 §. — ²⁵⁾ S:n 7 p. tammik. 3,023 §, 10 p. maalisk. 3,275 §, 5 p. toukok. 3,488 § ja 1 p. jouluk. 4,090 §. — ²⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 3,024 ja 3,025 § sekä 1 p. jouluk. 4,084 §. — ²⁷⁾ S:n 3 p. marrask. 3,995 §. — ²⁸⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,246 §. — ²⁹⁾ S:n 1 p. syysk. 3,822 §.

V:n 1935 talousarvion erinäisiin hallintomenoihin sisältyvästä kaluston kunnossapitomäärärahasta osoitettiin¹⁾ 883: 20 markkaa eräiden kiinteistötoimiston kalustonkorjausten suorittamiseen sekä kertomusvuoden vastaavista varoista rahatoimiston kaluston korjaustöiden maksamiseen 600 markkaa²⁾, tilastotoimiston 3,247 markkaa³⁾, maistraatin piirustusarkiston 940 markkaa⁴⁾, köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston 1,600 markkaa⁵⁾ ja kiinteistötoimiston 380 markkaa⁶⁾.

Palolautakunta oikeutettiin⁷⁾ palolaitoksen tilin Kaluston kunnossapito säästöstä käyttämään 10,800 markkaa ruiskumaalauslaitteen hankkimiseen.

Keskuskeittolan johtokunta oikeutettiin⁸⁾ käyttämään keittolan käyttövaroista 20,000 markkaa uuden kuorma-auton ostamiseen sekä luovuttamaan keittolan vanha kuorma-auto kauppahinnan lyhennyksenä myyjälle.

Kaupungin vuoden 1838 asemakaavan osto. Helsingin kaupungin asema-kaava v:lta 1838 päätettiin⁹⁾ ostaa kaupunginhallitukselle 250 markan hinnasta; tarvittavat varat osoitettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kaluston myynti. Sairaalahallitus oikeutettiin¹⁰⁾ myymään eräät käytännöstä poistetut Marian sairaalan pesukoneet niihin kuuluvine tarpeineen 9,200 markan kauppahinnasta.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan päätettiin¹¹⁾ sallia myydä mainittujen koulujen kaksi vanhaa urkuharmonia kansakoulujen kesäsiirtoiloille 50 markan hinnasta kappaleelta.

Kiinteistölautakunnalle myönnettiin¹²⁾ oikeus 100 markan kauppahinnasta myydä eräs Hakaniemen hallin kellarissa säilytetty myymälän katto.

Keskuskeittola sai¹³⁾ oikeuden myydä erään aikaisemmin kalustoluettelosta poistetun käsimankelin 40 markasta.

Kaupungin omistaman höyryveturin myynti. Eräs kaupungin omistama höyryveturi päätettiin¹⁴⁾ myydä Oy. Wetek ab:lle 50,000 markan hinnasta, sisältyen siihen kaupungille tuleva mainitun veturin vuokramaksu kahdelta kuukaudelta, yhteensä 8,000 markkaa.

Eläinten luovuttaminen Korkeasaaren eläintarhasta. Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁵⁾ luovuttamaan kaksi norppahyljettä New Yorkin uuden Prospect-puiston eläintarhalle sekä kolme paria kuusipeuroja valtiolle ehdoin, että ulkoasiainministeriö huolehti norppahylkeiden lähettämisestä sekä ettei mainituista luovutuksista koitunut kaupungille mitään kustannuksia.

Määrärahoja edustusta y.m. varten. Yleisistä käyttövaroistaan tai kaupunginvaltuuston edustustilaisuuksia varten osoittamasta määrärahasta¹⁶⁾ kaupunginhallitus seuraavasti myönsi määrärahoja vastaanotto- tai muiden edustustilaisuuksien järjestämiseen alla mainituille yksityisille henkilöille, kokouksille y.m.s.:

Norjan kruununprinssiparille 32,007 markkaa¹⁷⁾;

kaupunkien ja kauppala-in johtajain kokoukselle 7,871: 45 markkaa¹⁸⁾;

¹⁾ Khn jsto 18 p. helmik. 3,195 §. — ²⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,119 §. — ³⁾ S:n 31 p. maalisk. 3,314 §, 18 p. elok. 3,776 §, 6 p. lokak. 3,900 §, 13 p. lokak. 3,924 § ja 10 p. marrask. 4,001 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. maalisk. 3,258 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. jouluk. 4,118 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. lokak. 3,940 §. — ⁷⁾ Khs 19 p. marrask. 2,167 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 939 §. — ⁹⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 3,678 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. elok. 3,787 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. kesäk. 3,676 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. marrask. 4,030 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. jouluk. 4,086 §. — ¹⁴⁾ S:n 13 p. lokak. 3,941 §. — ¹⁵⁾ Khs 13 p. helmik. 333 §, 25 p. kesäk. 1,254 § ja 24 p. syysk. 1,723 §. — ¹⁶⁾ Vrt. tämän kert. s. 53. — ¹⁷⁾ Khs 2 p. heinäk. 1,288 § sekä khn jsto 30 p. heinäk. 3,728 § ja 6 p. elok. 3,745 §. — ¹⁸⁾ Khs 20 p. elok. 1,494 § ja khn jsto 8 p. syysk. 3,824 §.

Lübeckin pormestarille ja Nordische Gesellschaft nimisen seuran johtomiehille 1,667: 20 markkaa ¹⁾;

Malmön rahatoimikamarin puheenjohtajalle 130 markkaa ²⁾;

Riian rahatoimijohtajalle 960: 60 markkaa ³⁾;

Oslon kaupunginpuutarhurille 397: 20 markkaa ⁴⁾;

kaupunkien kansakoulujen tarkastajien kokoukselle 500 markkaa ⁵⁾;

kaupunkien ja kauppalain terveydenhoitoviranomaisten kokoukselle 2,800 markkaa ⁶⁾;

Ryttylän koulukotiin järjestettävän opettajien joukkoretken osanottajille 750 markkaa ⁷⁾;

Lontoon sosiaalisen kansainvälisen kongressin osanottajille 2,211 markkaa ⁸⁾;

uuden Haagan tien tarkastusmatkaan osallistuville 161 markkaa ⁹⁾;

kunnantyöntekijäin pohjoismaisen yhteistyön kokoukselle 3,000 markkaa ¹⁰⁾;

IV pohjoismaisen kirjastokokouksen osanottajille 9,096: 25 markkaa ¹¹⁾;

XIX pohjoismaiselle luonnontutkijain kokoukselle 13,297: 50 markkaa ¹²⁾;

pohjoismaisen shakkikongressin osanottajille 2,000 markkaa ¹³⁾;

pohjoismaiden puutarha-arkkitehtien retkeilykunnan osanottajille 4,000 markkaa ¹⁴⁾;

balttilaisen geodeettisen komission konferenssin osanottajille 1,624 markkaa ¹⁵⁾;

V balttilaisen hydrologisen neuvottelukokouksen osanottajille 9,327 markkaa ¹⁶⁾;

Tallinnan suomalais-ugrilaisen kulttuurikongressin unkarilaisille osanottajille 10,979: 50 markkaa ¹⁷⁾;

suomalais-eestiläisen historiallisen kongressin osanottajille 831 markkaa ¹⁸⁾;

III merenkulkukongressin osanottajille 17,450: 30 markkaa ¹⁹⁾;

terveen alkoholipolitiikan ajamiseksi pidettävän kongressin osanottajille 5,200 markkaa ²⁰⁾;

Oslon kunnan vesivaliokunnan opintoretkeilyjölle 195 markkaa ²¹⁾;

Sell nimisen ylioppilasliiton XIII kongressin osanottajille 7,461: 90 markkaa ²²⁾;

kansanopistokokoukselle 5,087 markkaa ²³⁾;

Kajaanin seminaarin viimeisen luokan retkeilykunnalle 500 markkaa ²⁴⁾;

ruotsinmaalaisten työväen- ja kansanopistolaisten retkeilykunnalle 5,000 markkaa ²⁵⁾;

¹⁾ Khs 12 p. maalisk. 511 § ja khn jsto 17 p. maalisk. 3,279 §. — ²⁾ Khn jsto 9 p. heinäk. 3,708 § ja 16 p. heinäk. 3,720 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 3,969 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,680 §. — ⁵⁾ Khs 10 p. jouluk. 2,301 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. lokak. 1,929 § ja 12 p. marrask. 2,084 § sekä khn jsto 10 p. marrask. 4,032 § ja 24 p. marrask. 4,063 ja 4,069 §. — ⁷⁾ Khn jsto 31 p. maalisk. 3,329 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. elok. 3,744 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 3,967 §. — ¹⁰⁾ Khs 29 p. lokak. 1,977 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. maalisk. 553 § ja khn jsto 6 p. elok. 3,743 §. — ¹²⁾ Khs 6 p. helmik. 278 § ja khn jsto 18 p. elok. 3,773 §. — ¹³⁾ Khs 14 p. toukok. 925 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 18 p. elok. 3,788 §. — ¹⁵⁾ Khs 19 p. maalisk. 555 § ja khn jsto 30 p. heinäk. 3,729 §. — ¹⁶⁾ Khs 2 p. huhtik. 659 §. — ¹⁷⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,205 § ja 2 p. heinäk. 1,291 § sekä khn jsto 9 p. heinäk. 3,694 §. — ¹⁸⁾ Khs 16 p. huhtik. 727 § ja khn jsto 16 p. heinäk. 3,712 §. — ¹⁹⁾ Khs 6 p. elok. 1,392 § ja khn jsto 8 p. syysk. 3,823 §. — ²⁰⁾ Khs 6 p. elok. 1,393 § ja khn jsto 18 p. elok. 3,772 §. — ²¹⁾ Khn jsto 26 p. lokak. 3,968 §. — ²²⁾ Khs 30 p. huhtik. 809 § ja khn jsto 19 p. toukok. 3,515 §. — ²³⁾ Khs 11 p. kesäk. 1,175 § ja khn jsto 1 p. syysk. 3,799 §. — ²⁴⁾ Khs 15 p. lokak. 1,863 §. — ²⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 807 §.

ruotsinmaalaisten koululaisten retkikunnalle 5,080 markkaa ¹⁾;
 tanskalaisille arkkitehtiylioppilaille 389 markkaa ²⁾;
 virolaisille kansakoulunopettajille 1,000 markkaa ³⁾;
 Suomen-Eestin oppikoulunuorisopäivien osanottajille 3,000 markkaa ⁴⁾;
 englantilaisille liike-, teollisuus- ja mainosmiehille 15,000 markkaa ⁵⁾;
 ruotsinmaalaisille sanomalehtimiehille 4,928: 10 markkaa ⁶⁾;
 sanomalehtikurssien osanottajille 491 markkaa ⁷⁾;
 Königsberg nimisen saksalaisen risteilijän upseeristolle 2,336: 90 mark-
 kaa ⁸⁾;

Hertog Hendrik nimisen hollantilaisen risteilijän upseeristolle 1,549 mark-
 kaa ⁹⁾;

itäpreussilaisille lääkäreille rouvineen 15,000 markkaa ¹⁰⁾;
 kansainvälisen olympialaisen komitean puheenjohtajalle kreivi Baillet-
 Latourille 10,542: 50 markkaa ¹¹⁾;

esitelmämatkalle saapuneelle professori H. Hetzerille ja eräille muille
 kutsuvieraille 693 markkaa ¹²⁾;

Dresdner Kreuzchor nimiselle poikakuorolle 2,800 markkaa ¹³⁾;

eräälle unkarilaiselle retkikunnalle 2,000 markkaa ¹⁴⁾); sekä

eräille latvialaisille vieraille 273: 50 markkaa ¹⁵⁾.

Englantilaisten kunnallismiesten retkikunta¹⁶⁾, jonka vastaanottotilaisuuden järjestämiseen myöskin myönnettiin tarvittavat varat edellä mainituista käyttövaroista, peruutti sittemmin tulonsa.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁷⁾ vielä 100 markkaa palkkiona eduskunnan vahtimestarille L. Haglundille eduskuntatalon näyttämisestä eräille vieraileville venäläisille kunnallismiehille.

Viimeksi mainituista varoista käytettiin erilaisten edustus- y. m. tilaisuuksien liputuskustannuksiin ¹⁸⁾ yhteensä 8,968: 35 markkaa.

Hyvösen lastenkoti. Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁹⁾ seuraavat Hyvösen lastenkodin ja lastenkotisäätiön omistaman Kotkankadun talon n:ot 14—16 v:n 1937 talousarvioehdotukset:

Lastenkoti.		<i>Tuloerat.</i>	
<i>Menoerät.</i>	Smk.		Smk.
Palkat	142,460: —	Lasten elatusmaksut	36,000: —
Talous	88,421: 25	Henkilökunnan suorittama	
Vaatuset	23,450: —	korvaus luontoiseduistaan	40,700: —
Kalusto	10,000: —	Korkotulot	282,131: 25
Lämmitys ja valaistus	11,500: —		
Vuokra	50,000: —		
Kulungit	33,000: —		
			Yhteensä 358,831: 25
			Yhteensä 358,831: 25

¹⁾ Khs 14 p. toukok. 930 § sekä khn jsto 16 p. kesäk. 3,636 §, 22 p. kesäk. 3,653 § ja 22 p. jouluk. 4,130 §. — ²⁾ Khn jsto 19 p. toukok. 3,516 §. — ³⁾ Khs 20 p. toukok. 990 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 808 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. maalisk. 554 § ja 25 p. kesäk. 1,244 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,181 § ja 16 p. heinäk. 1,348 § sekä khn jsto 30 p. heinäk. 3,730 §. — ⁷⁾ Khn jsto 28 p. huhtik. 3,439 § ja 12 p. toukok. 3,491 §. — ⁸⁾ Khs 11 p. kesäk. 1,178 § ja khn jsto 9 p. heinäk. 3,695 §. — ⁹⁾ Khs 28 p. toukok. 1,061 § ja khn jsto 9 p. heinäk. 3,696 §. — ¹⁰⁾ Khs 20 p. toukok. 989 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. toukok. 1,060 § ja khn jsto 15 p. kesäk. 3,633 §. — ¹²⁾ Khs 8 p. lokak. 1,795 § ja 22 p. lokak. 1,934 §. — ¹³⁾ S:n 24 p. syysk. 1,705 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 22 p. kesäk. 3,651 §. — ¹⁵⁾ S:n 18 p. elok. 3,774 §. — ¹⁶⁾ Khs 25 p. kesäk. 1,243 § ja 2 p. heinäk. 1,292 §; ks myös tämän kert. s 54. — ¹⁷⁾ Khn jsto 17 p. marrask. 4,035 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. toukok. 3,492 § ja 26 p. toukok. 3,547 §, 5 p. kesäk. 3,601 §, 16 p. kesäk. 3,634 § ja 3 p. marrask. 3,984 §, 22 p. kesäk. 3,650 § ja 13 p. elok. 3,765 §, 2 p. heinäk. 3,683 §, 9 p. heinäk. 3,697 §, 30 p. heinäk. 3,731 §, 8 p. syysk. 3,825 §, 15 p. syysk. 3,838 § ja 20 p. lokak. 3,944 §. — ¹⁹⁾ Khs 23 p. jouluk. 2,381 §.

Kiinteistö, Kotkank. 14—16.

<i>Menoerät.</i>	Smk.	<i>Tuloerät.</i>	Smk.
Lämmitys	24,300: —	Yksityisten vuokrat	92,000: —
Valaistus	2,360: —	Lastenkodin vuokra	50,000: —
Vedenkulutus	6,000: —	Talonmiehen vuokra	6,000: —
Puhtaanapito	1,800: —		
Kulungit	10,000: —	Yhteensä	148,000: —
Korjaukset	15,500: —		
Palkat	16,800: —		
Ylijäämä	71,240: —		
	Yhteensä		148,000: —

Testamentit, lahjoitukset ja lahjoitusrahastot. Ruotsinmaalaisen kihlakunnantuomari G. Smerlingin testamentattua kaupunginmuseolle erään muotokuvan kaupunginlakimiehelle annettiin ¹⁾ tehtäväksi mainitun testamentin valvominen.

Lentoasema 2:n komentajan ilmoitettua lahjoittavansa kaupungille ilma-valokuvista kokoonpannun kaupungin kartan, kaupunginhallitus päätti ²⁾ vastaanottaen lahjoituksen lähettää sen kiinteistötoimiston asemakaavaosastolle säilytettäväksi.

Viipurin kaupunginhallitusta päätettiin ³⁾ kirjelmällä kiittää sen lähettämästä Viipuri nimisestä teoksesta.

E. ja D. Skogmanin muistorahaston korkovaroista myönnettiin ⁴⁾ Pelastusarmeijalle 10,450:00 markan avustus sen ylläpitämän partiolaiskodin toiminnan tukemiseen.

K. H. ja O. I. Hedbergin teltamenttirahaston korkovaroista päätettiin ⁵⁾ suorittaa Helsingin kaupunkilähetykselle ja Helsingin rouvasväenyhdistykselle kummallekin 4,152:05 markkaa.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kertomusvuonna olla jakamatta tilapäisavustuksia A. Uhlénin rahaston korkovaroista mutta ottaa asian uudelleen harkittavakseen, jos varoja kuolemantapausten johdosta vapautui arvioitua enemmän.

Kaupunginhallituksen julistettua ⁷⁾ A. Liljebladin ja Osk. Durchmanin lahjoitusrahastoista kainoille köyhille annettavat 35 1,000 markan suuruista avustusta haettaviksi ja Helsingin rouvasväen yhdistyksen annettua lausuntonsa sittemmin saapuneista hakemuksista, myönnettiin ⁸⁾ edellä mainitun suuruiset avustukset edellisestä rahastosta 30 ja jälkimmäisestä rahastosta 5 henkilölle.

Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston korkovaroista kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ julistaa haettaviksi kuusi 100 markan suuruista avustusta. Mainitut avustukset jaettiin ¹⁰⁾ sittemmin.

K. H. Renlundin stipendi- ja palkintorahaston kertomusvuonna käytettävänä olevista korkovaroista, 2,700 markasta, päätettiin ¹¹⁾ myöntää suomenkieliselle työväenopistolle 420 markkaa, ruotsinkieliselle työväenopistolle 180 markkaa, taideteollisuuskeskuskoululle 680 markkaa, yleiselle ammattilaiskoululle 1,080 markkaa ja kirjapainokoululle 340 markkaa.

Rahatoimiston ilmoitettua, että R. Heimbergerin palkintorahaston kertomusvuonna käytettävänä olevat korkovarot nousivat 4,200 markkaan,

¹⁾ Khs 6 p. elok. 1,434 §. — ²⁾ S:n 16 p. huhtik. 728 §. — ³⁾ S:n 26 p. marrask. 2,209 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,239 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,182 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 812 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. syysk. 1,659 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,238 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. syysk. 1,658 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. marrask. 2,092 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. huhtik. 664 §.

nämä varat päätettiin¹⁾ asettaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan käytettäviksi kaupunginhallitukselle aikanaan annettavaa selostusta vastaan.

Merkittiin²⁾ tiedoksi ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus siitä, että J. G. Wilkmanin rahaston korkovaroja oli v. 1935 käytetty rahaston määräysten mukaisesti, sekä että niistä annettu tilitys siten voitiin hyväksyä.

C. F. Ekholmin stipendirahaston korkovaroista päätettiin³⁾ julistaa haettavaksi kaksi 3,500 markan suuruista matka-apurahaa.

G. Pauligin lahjoitusrahastosta päätettiin⁴⁾ kertomusvuonna olla jakamatta stipendia sekä siirtää korot yhdessä v:n 1937 korkovarain kanssa jaettaviksi.

R. Ahlströmin rahaston v:n 1935 korkovarot käytettiin⁵⁾ siten, että soitto-, sävellys- ja laulutaitteen edistämiseksi tarkoitettuja varoja jakamaan asetetulle lautakunnalle ja Suomen taideyhdistyksen palkinto- ja ostolautakunnalle annettiin kummallekin 98,000 markkaa sekä Suomen kirjailijaliitolle ja Finlands svenska författarförening nimiselle yhdistykselle kummallekin 49,000 markkaa.

Suomen kirjailijaliiton⁶⁾ selostukset sille v. 1935 jaetun viimeksi mainitun rahaston korkovarain osuuden ja sen yleisrahastoonsa siirtämiensä varain käyttämisestä merkittiin tiedoksi, samoin Finlands svenska författarförening⁷⁾ nimisen yhdistyksen ja Suomen taideyhdistyksen⁸⁾ niille v. 1935 myönnettujen varain käyttöä koskevat selostukset.

C. Muut asiat.

Istunnot y.m. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että hallituksen varsinaiset kokoukset pidetään torstaisin klo 15.30, kesän aikana klo 15, ja ylimääräisiä kokouksia tarpeen vaatiessa. Yleisjaoston tuli kokoontua tiistaisin klo 11.

Kaupunginjohtajansijaiseksi päätettiin¹⁰⁾ määrätä apulaiskaupunginjohtajat seuraavassa järjestyksessä: von Frenckell, Moring, Keto ja Helo, rahatoimenjohtajan sijaiseksi kiinteistöjohtaja, kiinteistöjohtajan sijaiseksi kaupunginjohtaja, teknillisen johtajan sijaiseksi sosiaalijohtaja ja sosiaalijohtajan sijaiseksi teknillinen johtaja.

Pöytäkirjain tarkastus. Kaupunginhallituksen pöytäkirjain tarkastajiksi v:ksi 1936 valittiin¹¹⁾ sosiaalijohtaja Keto ja hallituksen jäsen Rydman. Yleisjaoston pöytäkirjat teknillisen johtajan Moringin tuli tarkastaa koko vuoden aikana.

Vakuusasiakirjain tarkastus. Jäsenet Rydman, Sundström ja Johansson määrättiin¹²⁾ kertomusvuonna toimittamaan kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 2 momentin edellyttämät hallituksen hoidossa olevien vakuusasiakirjain tarkastukset.

Vakuusasiakirjain toukokuun 19 p:nä ja joulukuun 21 p:nä toimitetussa tarkastuksessa laaditut pöytäkirjat merkittiin¹³⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khn jsto 5 p. toukok. 3,486 §. — ²⁾ S:n 4 p. helmik. 3,154 §. — ³⁾ Khs 7 p. toukok. 890 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. lokak. 1,990 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 512 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 164 § ja 26 p. maalisk. 592 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 165 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 935 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. tammik. 29 § ja 18 p. kesäk. 1,204 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. tammik. 31 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. tammik. 35 § ja 3 p. syysk. 1,566 § sekä khn jsto 14 p. tammik. 3,038 §. — ¹²⁾ Khs 9 p. tammik. 34 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. toukok. 991 § ja 23 p. jouluk. 2,369 §.

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Päätettiin¹⁾ määrätä jäsenet Nybergh ja Salovaara kertomusvuoden aikana toimittamaan kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 1 momentissa mainitut rahatoimiston varojen hoitoa koskevat tarkastukset.

Myyntiaittaa koskevien asiain valvonta päätettiin²⁾ siirtää v:n 1937 alusta lukien sosiaalijohtajalta rahatoimenjohtajalle.

Uutisten antaminen sanomalehdistölle. Kansliasihteerit Blomberg, Brotherus ja Mantere määrättiin³⁾ antamaan sanomalehdistölle tietoja kaupunginhallituksen päättämistä asioista noudattaen aikaisemmin vahvistettuja periaatteita.

Veronkantoa koskevat ilmoitukset. Päätettiin⁴⁾, että kaupungin veronkantoa koskevat ilmoitukset julkaistaisiin myös Ajan suunta nimisessä sanomalehdessä.

Suomen kunnallislehden tilaaminen. Kaupunginkanslian kansliasihteereille päätettiin⁵⁾ tilata kertomusvuodeksi Suomen kunnallislehti kaupungin kustannuksella.

Kaupunginhallituksen ja kaupungin lautakuntain yhteistyö. Kaupunginhallituksen ohjesäännön 20 §:n nojalla päätettiin⁶⁾ määrätä seuraavat ohjeet noudatettaviksi lauta- ja johtokuntien päätösten saattamisessa kaupunginhallituksen tietoon:

1. Lauta- ja johtokuntien oli ennen kokoustaan lähetettävä esityslista kaupunginhallituksen edustajalle, kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

2. Kokouksen jälkeisenä päivänä oli esityslistaan liittyvä päätösluettelo lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Jos pöytäkirja valmistui kolmantena päivänä kokouksen jälkeen, mihin kaikissa lauta- ja johtokunnissa oli pyrittävä, ei päätösluettelo tarvinnut lähetää, vaan oli jäljennös pöytäkirjasta lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle.

3. Ellei pöytäkirja ollut valmistunut 2 kohdassa mainitussa ajassa, oli jäljennös siitä, niin pian kuin se valmistui, lähetettävä kaupunginjohtajalle.

Edelleen päätettiin, että lautakunnan päätöksen katsottaisiin tulleen kaupunginhallituksen tietoon silloin, kun päätösluettelo oli tullut kaupunginjohtajalle, niin että sekä kaupunginhallituksen edustaja että kaupunginjohtaja ja asianomainen apulaiskaupunginjohtaja olivat päätöksestä tietoisia.

Diariin merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelo tarkastettiin⁷⁾.

Vapaapäivät. Päätettiin⁸⁾, että kaupungin virastot ja laitokset pidetään suljettuina pääsiäislauantaina ja Vapunpäivänä sekä suljetaan juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona klo 12. Tasavallan presidentin 75-vuotissyntymäpäivänä päätettiin⁹⁾ kaupungin virastot ja laitokset sulkea klo 14.

Työaika kesällä. Kaupunginkanslian, rahatoimiston ja revisionikonttorin virka-aika määrättiin¹⁰⁾ kesäkuun 1 p:n ja elokuun 31 p:n väliseksi ajaksi klo 9—15.45, lauantaisin klo 9—14.15, rahatoimistoon nähden kuitenkin vain veronkannannan alkuun ja siten, että toimiston kassat pidetään auki kuten ennenkin, paitsi lauantaisin, jolloin ne suljetaan klo 13. Tilastotoimiston

¹⁾ Khs 9 p. tammik. 33 §. — ²⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,299 §. — ³⁾ S:n 9 p. tammik. 37 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. elok. 1,525 §; vrt. v:n 1934 kert. s. 200. — ⁵⁾ Khn jsto 28 p. tammik. 3,117 §. — ⁶⁾ Khs 9 p. tammik. 32 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. maalisk. 453 § ja 24 p. syysk. 1,703 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 660 §, 30 p. huhtik. 805 §, 18 p. kesäk. 1,203 § ja 17 p. jouluk. 2,337 §. — ⁹⁾ Khn jsto 15 p. jouluk. 4,112 § ja khs 17 p. jouluk. 2,335 §. — ¹⁰⁾ Khs 20 p. toukok. 982 § ja 28 p. toukok. 1,059 §.

virka-aika määrättiin edellä mainituksi ajaksi klo 8.30—11.30 ja 12.30—16 sekä lauantaisin yhtäjaksoisesti klo 8.30—13.30. Samalla myönnettiin kaikille lauta- ja johtokunnille oikeus edellisen mukaan päättää kesäajasta alaisissaan virastoissa.

Terveydenhoitolautakunnan erinäisille viranhaltijoille määrättiin ¹⁾ uudet vastaanottoajat.

Talousarvio. Annettiin ²⁾ lausunto kaupunkiliiton hallituksen asettaman komitean ehdotuksesta yhdenmukaiseksi talousarvioasetelmaksi.

Hyväksyttiin ³⁾ ehdotus v:n 1937 talousarvioehdotuksen laatimista koskevaksi kiertokirjeeksi.

V:n 1937 talousarvioehdotus hyväksyttiin ⁴⁾ ja päätettiin lähettää kaupunginvaltuustolle.

Tilinpäätöskertomus. Päätettiin ⁵⁾, että tilinpäätöskertomus oli uusittava sen uudistamista varten asetetun komitean esittämien suuntaviivojen mukaisesti.

Eläkesäännön tulkinta. Lastentarhain johtokunnan tiedustelun johdosta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa, että eläkesäännön 4 §:ään tehty lisäys, jonka mukaan lastentarhain opettajattaret olivat oikeutetut täyteen eläkkeeseen 60 ikä- ja 28 palvelusvuoden jälkeen, koski myöskin lastentarhoihin liittyvien laitosten opettajattaria.

Palkan suorittaminen kesälomaa nauttiville viranhaltijoille. Päätettiin ⁷⁾, että ne viranhaltijat, jotka nauttivat kesälomaa kuukauden 1 p:n ja palkanmaksupäivän välisen ajan, olivat oikeutetut nostamaan asianomaisen kuukauden palkan jo edellisen kuukauden viimeisenä arkipäivänä.

Revisioapulaisten kielitaito. Hyväksyttiin ⁸⁾ kaupunginrevisiorin ehdotus, että vastaperustettuihin revisioapulaisten virkoihin valituilta henkilöiltä vaadittaisiin kielitaitosäännön 5 §:n poikkeustapauksena edellytetty ruotsinkielen suullinen taito.

Rahatoimiston tilapäinen työvoima. Muuttaen v. 1931 asiassa tekemäänsä päätöstä ⁹⁾, kaupunginhallitus oikeutti ¹⁰⁾ rahatoimenjohtajan, neuvoteltuaan kaupunginkamreerin kanssa, ottamaan rahatoimistoon tilapäistä työvoimaa ollen ilmoitus tällaisesta toimenpiteestä aina seuraavassa kokouksessa tehtävä kaupunginhallituksen yleisjaostolle.

Tilastotoimiston tutkimukset ja esitykset. Tilastotoimiston v:n 1936 vaihdetta koskeva asuntoreservin selvittely merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Tilastotoimisto oikeutettiin ¹²⁾ julkaisemaan erinäisten pohjoismaiden kaupunkien oloja koskevia taulukkoja tilastollisessa vuosikirjassa.

Sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimus- ja tilastotoimiston kanssa toimeenpantava tietojen kerääminen pienasuntojen vuokrien suuruudesta annettiin ¹³⁾ tilastotoimiston tehtäväksi; kustannusten suorittamiseen myönnettiin Sekalaiset yleiset menot nimiseen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 10,000 markkaa.

Linja-autoliikenne. Tilastotoimiston esitettyä linja-autoliikennettä koskevien tilastotietojen hankkimista kaupungille kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾

¹⁾ Khs 17 p. syysk. 1,690 §. — ²⁾ S:n 13 p. helmik. 322 §. — ³⁾ S:n 7 p. toukok. 886 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 2,178 § ja 3 p. jouluk. 2,230 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. lokak. 1,987 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. lokak. 1,784 §. — ⁷⁾ Khn jsto 26 p. toukok. 3,567 §. — ⁸⁾ Khs 26 p. marrask. 2,207 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 247. — ¹⁰⁾ Khn jsto 19 p. toukok. 3,540 §. — ¹¹⁾ Khs 5 p. maalisk. 463 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,242. — ¹³⁾ S:n 7 p. toukok. 880 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 610 §.

kehoittaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin mainittujen tilastotietojen hankkimiseksi.

Verotusvalmistelu. Hyväksyttiin ¹⁾ ehdotus verotusvalmisteluviraston johtosäännöksi, tarkkailijain toimintaohjeeksi ja viraston palkkausten järjestyksi sekä annettiin kaupunginjohtajan tehtäväksi pyytää asiasta yksityisesti Uudenmaan läänin maaherran lausunto ennen asian esittämistä valtuustolle.

Poliisilaitoksen oloja koskeva selitys. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ lähettää eduskunnan oikeusasiamiehelle terveydenhoitolautakunnan Helsingin poliisilaitoksessa ilmenneitä epäkohtia koskevan lausunnon liittäen siihen oman lausuntonsa asiasta.

Herttoniemen öljysatama-alueen palopäällikkö. Päätettiin ³⁾ hyväksyä ehdotus Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan väliseksi sopimukseksi, jonka mukaan Helsingin kaupungin palopäällikkö määrätään toimimaan Herttoniemen öljysatama-alueen palopäällikkönä.

Piirinuohoojan toimen täyttämisen. Nuohoojamestari L. E. Leppälän valittua Uudenmaan läänin maaherralle palolautakunnan I ja II kaupunginosan piirinuohoojan toimen täyttämistä koskevan päätöksen johdosta, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ lähettää maaherralle hänen pyytämänsä palolautakunnan asiasta antaman selityksen.

Kahvinvalmistuskoneiden myynti. Koska Uudenmaan läänin lääninhallitus oli kumonnut terveydenhoitolautakunnan päätöksen, joka koski Gustav Paulig & C:o nimisen toiminimen anomuksen hylkäämistä, saada myydä kahvimyymälöissään erästä kahvinvalmistuskonetta, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa asiamiesosaston tehtäväksi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen mainitusta lääninhallituksen päätöksestä.

Maidon ja kerman kuljetus autoilla. Päätettiin ⁶⁾ hyväksyä terveydenhoitolautakunnan ehdotus selventäviksi määräyksiksi maidon ja kerman kuljetuksesta autoilla ehdottaen määräyksiä muutettaviksi sikäli, että kohdasta 3 poistettaisiin maininta käytössä olevista taloustavaroista ja viimeisessä kohdassa sana kolmelta vaihdettaisiin sanaan kahdelta.

Parantolapaikkojen varaaminen Nummelan parantolassa. Terveydenhoitolautakunnalle päätettiin ⁷⁾ ilmoittaa sen olevan esteettömän tekemään Ab. Nummela sanatorium nimisen yhtiön kanssa sopimuksen 30 paikan vuokraamisesta kaupungille 2 vuodeksi parantolan myöhemmän, kaupungille edullisemmän tarjouksen mukaisesti.

Verikokeiden tutkiminen valtion serumlaboratoriossa. Terveydenhoitolautakunnan esityksestä päätettiin ⁸⁾ tiedustella lääkintöhallitukselta, millä ehdoin mainitun lautakunnan alaisten laitosten, kaupungin sairaalain sekä yksityispraktiikkaa harjoittavien lääkärin ottamat Wassermann-Kahn koeket voitaisiin tutkia valtion serumlaboratoriossa.

Desinfiomislaitoksen kylbettäjän toimen täyttämisen. Päätettiin ⁹⁾ hyväksyä terveydenhoitolautakunnan alistettu päätös, jolla lautakunta oli antanut ensimmäiselle kaupunginlääkärille toimeksi hyväksyä desinfiomislaitoksen kylbettäjän toimeen ottamisen.

¹⁾ Khs 28 p. toukok. 1,057 §. — ²⁾ S:n 12 p. marrask. 2,085 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,404 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,255 §., 10 p. jouluk. 2,327 §. ja 17 p. jouluk. 2,361 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,344 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. tammik. 224 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. elok. 1,521 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. marrask. 2,170 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,257 §.

Kivelän sairaala. Kaupunginhallituksen anottua ¹⁾, että Kivelän sairaalan mielisairasosaston entisten potilaspaikkojen lisäksi saatiin toistaiseksi ylläpitää 15 ylimääräistä potilaspaikkaa, lääkintöhallitus ilmoitti ²⁾ suostuneensa siihen nousten potilaspaikkojen luku sanotulla osastolla siten yhteensä 293:een.

Päätettiin ³⁾, että se osa Kivelän sairaalan vaatteiden pesusta, jota kunnalliskodin pesula ei voinut suorittaa, annettaisiin kaupungissa oleviin yksityisiin pesulaitoksiin.

Päätettiin ⁴⁾ hyväksyä lääketieteellisen opetuksen järjestämistä Kivelän sairaalaan koskeva Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston välinen sopimusehdotus.

Kellokosken piirimielisairaala. Päätettiin ⁵⁾ ilmoittaa Kellokosken piirimielisairaalalle kaupungin sairaalahallituksen suostuneen siihen, että sairaalan välityksellä saadaan sijoittaa enintään 25 kaupunkilaispotilasta perhehoitoon 11 markan päivämaksusta sekä että kaupunkilaispotilaita saadaan ottaa maksusitoumusta vastaan myös sairaalan ylimääräisille paikoille 25 markan hoitovuorokausimaksusta.

Huoltolait. Selostus uusien huoltolakien soveltamisesta Helsingin kaupungissa merkittiin ⁶⁾ tiedoksi päätöksin ottaa kysymys uudelleen käsiteltäväksi asianomaisten toimeenpanomääräysten tultua julkaistuksi.

Päätettiin ⁷⁾ anoa sosiaaliministeriöltä pidennettyä aikaa uusien huoltolakien aiheuttamien Helsingin kaupunkia koskevien lopullisten asetus- ja ohjesääntöehdotusten lähettämistä varten valtioneuvostoon.

Köyhäinhoito. Tutkittavakseen alistamansa, VII avustuskansliassa virheellisesti suoritettuja avustuksia koskevan köyhäinhuoltolautakunnan hallintojaoston päätöksen johdosta kaupunginhallitus katsoi mainitussa tapauksessa sattuneen laiminlyönnin, jota ei lieventänyt kohtuullisten ylitysten käyttäminen köyhäinhuoltolain tarkoituksen mukaisesti. Tämän vuoksi ja koska asiassa nähtävästi olisi ollut syytä noudattaa virkasäännön 12 §:ään sisältyvää määräystä viranhaltijalle, hänen saattaessaan itsensä syypääksi virheeseen tai laiminlyöntiin virassa ja hänen saatuaan tilaisuuden selityksen antamiseen, lähinnä ylemmän viranomaisen taholta annettavasta varoituksesta, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa köyhäinhuoltolautakuntaa tällaisissa tapauksissa tarkemmin noudattamaan virkasäännön määräyksiä.

Kaupunginlakimiehen lausunto kaupunginhallituksen alistamisoikeudesta erääseen köyhäinhuoltolautakunnan hallintojaoston päätökseen nähden merkittiin ⁹⁾ tiedoksi.

Tervalammen työlaitos. Päätettiin ¹⁰⁾ ilmoittaa tuberkuloosihuoltokomitealle, ettei köyhäinhuoltolautakunnalla ollut mitään komitean Tervalammen työlaitoksen yhteyteen suunnitteleman tuberkuloosihuoltolan perustamista vastaan, ja että tuberkuloosihuoltokomitean tuli ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin harkintansa mukaan.

Lastenhuoltolaitokset. Päätettiin ¹¹⁾ hyväksyä lastensuojelulautakunnan ehdotus, että Reijolan lastenkotia koskeva vesijohtokysymys siirrettäisiin tuonnemmaksi sekä odotettaisiin kesällä kaivetun uuden kaivon veden mahdollista paranamista vedättäen laitoksen ruoka- ja juomavesi muualta.

¹⁾ Khs 28 p. toukok. 1,090 §. — ²⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,316 §. — ³⁾ S:n 28 p. toukok. 1,092 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. huhtik. 801 §; vrt. v:n 1935 kert. s. 72 ja 201 — ⁵⁾ Khs 28 p. toukok. 1,091 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 664 §. — ⁷⁾ S:n 27 elok. 1,533 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. syysk. 1,614 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,347 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. syysk. 1,654 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. syysk. 1,617 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 202.

Hyväksyttiin ¹⁾ sopimusluonnos, joka koski sähkövirran hankkimista Bengtsårin koulukotiin Hangon sähkölaitoksen välityksellä.

Työttömyysluottotoiminta. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ erinäisin muutoksin hyväksyä asettamansa ³⁾ komitean laatiman ehdotuksen työttömyysluottotominnan järjestämisestä.

Raittiusvalistuslautakunnan johtosääntö päätettiin ⁴⁾ jättää painattamatta.

Kiinteistölautakunnan toimivalta. Erään mainoslaitteiden asettamis-oikeutta koskevan anomuksen hyväksymisen yhteydessä kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kiinteistölautakunta vastaisuudessa sai ratkaista mainitunlaiset asiat, mikäli ne koskivat kaupunkialuetta.

Kansakoulujen jatko-opetus. Kaupunginhallituksen esitettyä ⁶⁾ kouluhallitukselle, että Helsingissä vielä saataisiin järjestää iltajatko-opetusta sellaisille oppivelvollisille, ansiotyössä oleville lapsille, joiden ansiotyöstä heidän perheensä toimeentulo oli riippuvainen, kouluhallitus ilmoitti suostuneensa siihen, että vielä lukuvuonna 1936—37 ensimmäisen vuoden jatko-opetusta saadaan järjestää päiväkoulusta poiketen iltakouluna muilla aikaisemmin annettuun yleisiin ehtoiin suomenkielisissä kansakouluissa enintään 120:lle ja ruotsinkielisissä kouluissa 40:lle oppilaalle, joiden osanotto päiväopetukseen jostakin syystä osoittautuu erittäin vaikeaksi. Kaupungin oli kuitenkin tämän järjestelyn ehtona vastaavasti laajennettava toisen jatko-opetusvuoden päiväkouluopetusta järjestämällä siihen yhtä monta uutta luokkaa opettajanvirkoineen kuin ensimmäisen vuoden osalta jää perustamatta täten myönnetyn lisähelpotuksen käyttämisen takia ⁷⁾.

Kansakouluoppilaiden ruokinta. Kansakoulujen johtokunnille päätettiin ⁸⁾ ilmoittaa, että toistaiseksi oli syytä jatkaa keskuskeittolan kanssa tehtyä sopimusta kansakoululasten ruokinnasta, mikäli johtokunnat eivät voi järjestää ruoan valmistusta koulujen omissa keittiöissä tapahtuvaksi.

Ruotsinkielisten kansakoulujen kanslia-apulaisen työvelvollisuus. Päätettiin ⁹⁾ evätä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys kanslia-apulaisen vapauttamisesta määräaikaisesta työskentelystä kesän aikana sekä kehoittaa johtokuntaa puheena olevan viran avoimeksi julistamisen yhteydessä huomauttamaan kanslia-apulaisen velvollisuudesta työskennellä kesällä osan työajasta oppivelvollisten rekisteritoimistossa.

Hyväksyttiin ¹⁰⁾ ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys oppivelvollisten rekisterin hoitamisesta, jonka mukaan kanslia-apulainen rouva L. Anellin tuli hoitaa rekisteriä apunaan 1,500 markan kuukausipalkkiosta palkattu apulainen.

Kansakoulunopettaja B. J. Holmströmin sivuviran pitämistä koskeva asia. Kaupunginviskaalin kaupunginhallituksen kehoituksesta ¹¹⁾ valitettua korkeimpaan oikeuteen Turun hovioikeuden joulukuun 20 p:nä 1935 antamasta päätöksestä, jolla kansakoulunopettaja B. J. Holmström oli vapautettu edesvastuusta siitä, että hän ilman asianomaista lupaa oli opettajantoimensa rinnalla hoitanut kirjanpitäjäntointia Kaupunkien yleisessä keskinäisessä palovakuutusyhtiössä, korkein oikeus kumoten hovioikeuden päätöksen tuomitsi

¹⁾ Khs 10 p. syysk. 1,611 §; ks. myös v:n 1935 kert. kert. s. 110 ja 114*. — ²⁾ Khs 3 p. jouluk. 2,240 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 227. — ⁴⁾ Khs 10 p. jouluk. 2,262 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. tammik. 215 §; vrt. myös tämän kert. s. 109. — ⁶⁾ Khs 14 p. toukok. 975 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,224 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 69 § ja 20 p. elok. 1,519 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. helmik. 382 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. toukok. 918 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. tammik. 183 §.

opettaja Holmströmin jatketusta virkavirheestä erotettavaksi opettajanvirastaan kolmeksi kuukaudeksi ¹⁾.

Pidätysajan päätyttyä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta oli oikeuttanut opettaja Holmströmin hoitamaan kyseistä sivuvirkaa samalla myöntäen hänelle osittaista virkavapautta ehdoin, että hän itse hoitaisi suurimman osan eli 18 viikkotuntia opetusvelvollisuudestaan. Opettaja Holmströmin palkkaedut kaupunginhallitus määräsi ²⁾ järjestettäväksi siten, että hänen palkastaan ikäkorotuksineen oli kaupungille pidätettävä myönnettyä osittaista virkavapautta vastaava osa sekä lukukausien että lomien aikana.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Päätettiin ³⁾ esittää kaupunginvaltuustolle, että ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettaisiin ylittämään valmistavan tyttöjen ammattikoulun määrärahaa Tilapäistä työvoimaa enintään 16,160 markkaa uuden rinnakkaisluokan perustamiseksi kuluvan lukukauden alusta lukien tyttöjen ammattikoulun pukuompeluosastolle oikeuttaen samalla mainitun johtokunnan viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin uuden rinnakkaisluokan järjestämiseksi.

Kaupunginorkesteri. Hyväksyttiin ⁴⁾ musiikkilautakunnan päätös kaupunginorkesterin luovuttamisesta Tukholmassa käytettäväksi siellä järjestettävän Suomen-viikon ajaksi ehdoin, ettei kaupungille koitunut orkesterin matkasta mitään kustannuksia eikä orkesteri sen johdosta menettänyt tuloja.

Musiikkilautakunta oikeutettiin ⁵⁾ maksutta luovuttamaan kaupunginorkesteri tasavallan presidentin 75-vuotispäivän johdosta joulukuun 15 p:nä järjestettävään juhlaan.

Kesäkonserttien järjestäminen. Päätettiin ⁶⁾ antaa kaupunginorkesterin johtajan professori G. Schnéevoigtin esitys musiikkijuhlien järjestämisestä Helsinkiin kertomusvuoden loppukesän aikana raueta, mutta kehoittaa musiikkilautakuntaa edelleen valmistelemaan kysymystä kesäkonserttien järjestämisestä varsinkin ulkomaalaisia matkailijoita silmälläpitäen.

Rakennustoimiston konepaja. Päätettiin ⁷⁾ kehoittaa kaikkia kaupungin laitoksia niiden tarvitessa rakennustoimiston työpajan alaan kuuluvia työsuorituksia pyytämään kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen ⁸⁾ mukaan tarjousta myös mainitulta työpajalta sekä tarjouksia ratkaistessaan antamaan, muiden tarpeellisten edellytysten ollessa olemassa, etusijan rakennustoimiston työpajalle, ollen kaupungin laitokset tällöin oikeutetut harkintansa mukaan suorittamaan työpajalle jonkun verran korkeampia hintoja kuin muille yrittäjille.

Satama-alueella aluksista tapahtuva kauppa. Päätettiin ⁹⁾, että satama-alueella aluksista tapahtuvaa kauppaa saadaan harjoittaa ainoastaan arkipäivisin klo 8—14 välisenä aikana.

Pakkahuoneet. Päätettiin ¹⁰⁾, että kaupungin satamaoloja edelleen kehitettäessä on kussakin yksityistapauksessa tapahtuvan harkinnan perusteella otettava huomioon tullihallituksen esittämiä toivomuksia, mikäli ne eivät jo tähän mennessä ole tulleet toteutetuiksi.

Lauttaussääntö. Uuden lauttaussäännön ja kuntoonpanosuunnitelman vahvistamista Vantaanjoen vesistöille ja Helsingin kaupungin satama-alueelle koskevan, vesistötoimikunnan elokuun 8 p:nä 1936 tekemän päätöksen joh-

¹⁾ Khs 24 p. syysk. 1,702 §. — ²⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,256 §. — ³⁾ S:n 10 p. syysk. 1,639 §; vrt. myös tämän kert. s. 51. — ⁴⁾ Khs 19 p. maalisk. 583 §; vrt. tämän kert. s. 148. — ⁵⁾ Khs 19 p. marrask. 2,147 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,100 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. helmik. 303 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 30. — ⁹⁾ Khs 25 p. kesäk. 1,252 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. huhtik. 711 §.

dosta kaupunginhallitus päätti¹⁾ valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen ollen valituksessa uudistettava kaupungin asiassa aikaisemmin esittämät muistutukset.

Tullisääntö. Päätettiin²⁾ lähettää valtiovarainministeriölle satamalautekunnan lausunto Suomen satamaliiton laatimasta tullisäännön muuttamista koskevasta esityksestä.

Teurastamo. Tilastotoimistoa päätettiin³⁾ kehoittaa julkaisemaan asetus-kokoelman ruotsinkielisessä painoksessa lihantarkastamon taksaa koskeva oikaisu, jossa Uudenmaan läänin maaherran taksaan liittämän ehdon alkuosa on oleva seuraava: 2) att köttet får efter besiktningen från inrättingens köttkontrollstation bortforslas.

Teurastamolautakunnan v:n 1935 vuosikertomus päätettiin⁴⁾ painattaa myös ruotsinkielellä.

Teurastamolautakunta oikeutettiin⁵⁾ järjestämään eläinlääkäriskurssit teurastamossa kuluva lokakuun 30 ja 31 p:nä ehdoin, ettei niistä aiheutunut kustannuksia kaupungille.

Samoin oikeutettiin⁶⁾ lautakunta järjestämään erinäisiä näyttelyitä teurastamossa lihataloudellisen viikon aikana.

Verolakiehdotus. Tilastollisen päätoimiston laatima tutkimus uuden verolakiehdotuksen vaikutuksista merkittiin⁷⁾ tiedoksi.

Asiantuntijalausuntojen käyttö. Helsingfors fiskhandlareförening ja Södra Finlands fisktransportförening nimisten yhdistysten anomuksen jäljennöksen saamisesta professori H. Kyrklundin ja johtaja H. Tallqvistin kalanjäähdytämön rakentamista Helsinkiin koskevasta lausunnosta, kaupunginhallitus päätti⁸⁾ evätä, koska ei ollut asianmukaista antaa kaupunginhallitukselle jätettyjä asiantuntijalausuntoja käytettäväksi ennen kuin kaupungin omat viranomaiset ovat niitä käsitelleet ja koska hakijoilta ilmeisesti tullaan aikaan pyytämään virallinen lausunto kysymyksestä.

Keskuskeittolan henkilökunnan kesälomat. Keskuskeittolan johtokunnan tiedustelun johdosta päätettiin⁹⁾ sille ilmoittaa, että mikäli keskuskeittolan toimihenkilökuntaan kuuluvat viranhaltijat nauttivat kuukausipalkkaa, ovat he, virkasäännön alaisina ollen, oikeutetut sen mukaiseen kesälomaan.

Teknillisten laitosten hallinto. Suomen sähkölaitosyhdistyksen asettaman komitean mietintö kuntien omistamien teknillisten laitosten hallinnosta merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi päätöksin käsitellä se teknillisten laitosten uutta ohjesääntöä sekä teknillisten laitosten tilivirastojen uudelleenjärjestelyä koskevien kysymysten yhteydessä.

Väestönsuojelu. Kaupungin virastoissa sodan aikana tarvittavaan henkilökuntaan kohdistuvan Helsingin väestönsuojelutoimikunnan tiedustelun johdosta kertyneet tiedot päätettiin¹¹⁾ lähettää väestönsuojelutoimikunnalle.

Kaupunginarkkitehti päätettiin¹²⁾ määrätä vakinaiseksi jäseneksi Helsingin kaupungin väestönsuojelutoimikuntaan sekä pyytää yleisten töiden lautakunnan lausuntoa toimikunnan esityksestä, joka koski kaupunginarkkitehdin velvoittamista rakennussuunniteluissa asettumaan yhteyteen toimikunnan kanssa.

¹⁾ Khs 20 p. elok. 1,518 §; ks. myös v:n 1935 kert. s. 90. — ²⁾ Khs 28 p. toukok. 1,089 §. — ³⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,235 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 2,074 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,836 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 2,073 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. tammik. 121 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. lokak. 1,931 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. toukok. 889 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. huhtik. 846 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. toukok. 1,063 §. — ¹²⁾ Khs jsto 22 p. kesäk. 3,654 §.

Päätettiin¹⁾ suostua hälytyssireenien kuuluvaisuuskokeilujen toimeenpanemiseen sekä oikeuttaa sähkölaitos avustamaan kokeilujen käytännöllisessä järjestelyssä edellytyksin, että kustannukset ovat kohtuullisia.

Liikekannallepanotapauksessa luovutettavat hevoset. Päätettiin²⁾ Helsingissä toukokuun 4—7 p:nä toimitetun hevos- ja ajoneuvotarkastuksen tulosten perusteella esittää, että Helsingin kaupungin luovutettavien hevosten lukumäärä vahvistettaisiin seuraavaksi: ratsuhevosia 80 kpl., A luokan vetohevosia 130 kpl. ja B luokan vetohevosia 70 kpl.

Helsingin satamia koskevat merivoimien komentajan pyytämät erinäiset tiedot päätettiin³⁾ lähettää puolustusministeriölle.

Tapaturmatorjuntayhdistyksen esityksen johdosta, jossa ehdotetaan toimenpiteisiin ryhtymistä katoille kertyneen lumen ja jään poistamisesta aiheutuvien vaarain torjumiseksi, kaupunginhallitus päätti⁴⁾ maistraatille annettavassa lausunnossaan ilmoittaa yhtyvänsä poliisimestarin asiasta antamaan lausuntoon, jossa ehdotettiin talonomistajain velvoittamista eristämään jalkakäytävät valko-punaraitaisilla pukeilla ja puomeilla siksi ajaksi, kun lumen ja jään pudottaminen katolta tapahtuu, sekä muulloinkin milloin niitä suoja ilman aikana voi irtaantua katolta.

Telakan myynti. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ suostua Hietalahden sulku-telakka ja konepaja oy:n nykyisen uivan telakan myymiseen ehdoin, että uusi uiva telakka valmistuu ja otetaan käytäntöön viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vanhan telakan luovuttamisesta.

Helsingin 300-vuotisjuhla. Helsinki-seuran huomautettua, että Helsinki v. 1640 siirrettiin Vantaanjoen varrelta nykyiselle paikalleen ollen siis vuotta 1940 ehkä juhlistava kaupungin merkkivuotena, kaupunginhallitus päätti⁶⁾, ettei mainittuna vuonna suurehkoa juhlaa järjestetä, koska Helsinki v. 1950 tulee viettämään perustamisensa 400-vuotisjuhlaa. Jos v:n 1940 olympialaiset kisat määrätään pidettäväksi Suomessa, oli asia uudelleen esiteltävä mahdollisten Helsinkiä mainostavien tilaisuuksien järjestämiseksi mainittujen kilpailujen yhteydessä tai muistojuhlan viettämiseksi vaatimattomassa muodossa.

Kiertokäynnit kaupungin laitoksissa. Helsinki-seuran naiskomitea oikeutettiin⁷⁾ ilman kaupungille suoritettavaa korvausta järjestämään kiertokäynnejä niihin kunnallisiin laitoksiin, jotka suostuvat sellaiseen, sekä annettiin kiinteistöjohtajan tehtäväksi asianomaisten lautakuntien kanssa vahvistaa käyntien yksityiskohdat.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ järjestää parhaillaan käynnissä olevien sanomalehtimiesten luentokurssien osanottajille retkeilyn kaupungin laitoksiin.

Kaisaniemen hirvipatsas. Vuorineuvos G. Serlachiuksen siitä tekemään tiedusteluun päätettiin⁹⁾ vastata, ettei kaupungilla ollut mitään sitä vastaan, että Mänttään hankitaan kuvanveistäjä J. Mäntysen Kaisaniemeen pystytetyn hirvipatsaan kaksoisveistos.

Helsingin makasiini oy. Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ ilmoittaa Helsingin makasiini oy:lle, ettei sillä ollut mitään yhtiön yhtiöjärjestyksen 11 §:n muuttamishdotusta vastaan huomioonottaen kaupunginlakimiehen pykälään esittämä selvennys.

Ab. Sörnässtrand. Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ valtuuttaa kaupungin-

1) Khs 10 p. jouluk. 2,328 §. — 2) S:n 23 p. jouluk. 2,372 §. — 3) S:n 16 p. tammik. 146 §. — 4) S:n 16 p. huhtik. 726 §. — 5) S:n 12 p. maalisk. 510 §. — 6) S:n 26 p. maalisk. 588 §. — 7) S:n 23 p. tammik. 176 §. — 8) S:n 26 p. maalisk. 589 §. — 9) S:n 7 p. toukok. 883 §. — 10) S:n 22 p. lokak. 1,959 §. — 11) S:n 17 p. jouluk. 2,357 §.

lakimiehen edustamaan kaupunkia Ab. Sörnässtrand nimisen yhtiön yhtiökokouksessa kehoituksin äänestää yhtiön purkamisen puolesta.

Matkakertomukset. Tilastotoimistossa säilytettäväksi lähetettiin kertomukset opintomatkoista, joita kaupungin varoilla olivat tehneet Nikkilän sairaalan alilääkäri E. Harlahti ¹⁾, poliisikomentaja J. Arajuri ²⁾, tilastotoimiston johtaja O. Bruun ³⁾, satamalaitoksen johtaja K. W. Hoppu ⁴⁾, kansliasihteeri A. Blomberg ⁵⁾ ja apulaispoliisimestari T. I. Pohjanpalo ⁶⁾.

Revisionikonttorin viranhaltijat. Kaupunginreviisori J. Toiviaiselle myönnettiin ⁷⁾ sairauslomaa joulukuun 4 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään helmikuun 4 p:ään 1937.

Reviisori Y. Vehmersalolle myönnettiin ⁸⁾ sairauslomaa elokuun 24 p:n ja syyskuun 20 p:n väliseksi ajaksi sekä määrättiin viransijaiseksi filosofianmaisteri O. Wiherheimo reviisorin pohjapalkoin.

Revisionikonttorin v.t. avustavalle reviisorille O. Wiherheimolle myönnettiin ⁹⁾ osittaista virkavapautta tieteellistä työtä varten yhden kuukauden ajaksi helmikuun 1 p:stä ollen hänen palkastaan osittaisen virkavapauden aikana pidättävä kolmannes eli 1,200 markkaa ylimääräisen reviisorinapulaisen palkkaamiseen kyseisenä aikana.

Kiinteistöjohtaja E. von Frenckellille myönnettiin ¹⁰⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin huhtikuun 16 p:n ja 23 p:n väliseksi ajaksi Tukholmaan tehtävää matkaa varten.

Kaupunginkanslian ja kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijat. Varatuomari J. Ståhlbergin erottua ¹¹⁾ kaupunginkanslian kansliasihteerin virasta heinäkuun 1 p:nä, valittiin ¹²⁾ virkaan varatuomari C. W. Toppelius mainitusta päivästä lukien.

Ylimääräiseksi puhtaaksikirjoittajaksi kaupunginkansliaan kolmeksi päiväksi viikossa huhtikuun 24 p:stä lukien otettiin ¹³⁾ neiti K. Telmo 700 markan kuukausipalkkiosta sekä määrättiin ¹⁴⁾ hänet kesäkuun 1 p:stä toistaiseksi toimimaan ylimääräisenä puhtaaksikirjoittajana 1,200 markan kuukausipalkkiosta.

Tilapäiseksi apulaiseksi kaupunginkansliaan otettiin ¹⁵⁾ neiti E. Kolström kesäkuun 15 p:stä vuoden loppuun 1,200 markan kuukausipalkkiosta.

Kaupunginkansliassa työskennellyt virastovaratyöntekijä K. Vailamo lopetti työnsä helmikuun 22 p:nä ¹⁶⁾.

L. Modeen, joka helmikuun 10 p:stä oli hoitanut avoimeksi joutunutta 4 palkkaluokan vahtimestarintointia ¹⁷⁾, valittiin ¹⁸⁾ toimen vakinaiseksi haltijaksi toukokuun 1 p:stä. Toiseen avoinna olleeseen vahtimestarintoiimeen valittiin ¹⁸⁾ R. V. Ahlholm samasta päivästä lukien.

Tilapäiseksi vahtimestarinapulaiseksi kaupunginkansliaan heinäkuun 1 p:n ja 15 p:n väliseksi ajaksi otettiin ¹⁹⁾ B. Nyberg 325 markan palkkiosta.

Sairauden takia myönnettiin virkavapautta täysin palkkaeduin kansliasihteeri A. Blombergille lokakuun 5 p:n ja 24 p:n väliseksi ajaksi ²⁰⁾, ylimää-

¹⁾ Khs 6 p. helmik. 310 § ja 13 p. helmik. 347 §. — ²⁾ S:n 19 p. maalisk. 556 § ja 26 p. maalisk. 587 §. — ³⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,242 § ja 2 p. heinäk. 1,289 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. elok. 1,429 § ja 20 p. elok. 1,515 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,843 § ja 15 p. lokak. 1,893 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 1,861 § ja 22 p. lokak. 1,928 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,300 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. syysk. 1,570 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. helmik. 312 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. huhtik. 684 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. toukok. 923 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,202 §. — ¹³⁾ Khn jsto 21 p. huhtik. 3,409 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. toukok. 3,517 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,606 § ja 13 p. elok. 3,766 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 3,216 §. — ¹⁷⁾ S:n 17 p. maalisk. 3,282 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. huhtik. 3,436 §. — ¹⁹⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,679 §. — ²⁰⁾ Khs 1 p. lokak. 1,792 §.

räiselle konekirjoittajalle E. Kolströmille joulukuun 1 p:n ja 31 p:n väliseksi ajaksi¹⁾, vahtimestari E. G. Ådahlille joulukuun 28 p:n 1935 ja helmikuun 28 p:n 1936 väliseksi ajaksi oikeuksin, mikäli hänen terveydentilansa salli, palata ennen sairasloman päättymistä virkaa hoitamaan, sijaisenaan L. Moddeen²⁾ sekä siivooja A. Westerbergille lokakuun 7 p:n ja joulukuun 7 p:n väliseksi ajaksi³⁾.

Asiamiesosaston kanslia-apulaiselle G. Estlanderille myönnettiin⁴⁾ sairaslomaa lokakuun 14 p:n ja toukokuun 1 p:n 1937 väliseksi ajaksi.

Rahatoimiston viranhaltijat. Rahatoimiston toimisto-osaston osastopäällikön toimeen valittiin⁵⁾ herra L. Lahtinen.

Rahatoimiston avoinna olleeseen kirjjanpitäjänvirkaan valittiin⁶⁾ toimentaja H. Rönnerberg sekä määrättiin⁷⁾ toimistoapulainen N. Puisto joulukuun 1 p:stä hoitamaan hänen aikaisempaan virkaansa kuuluvia tehtäviä siksi kunnes mainittu virka täytettiin.

Avoinna olleeseen 5 palkkaluokan toimistoapulaisentoimeen valittiin⁸⁾ rouva E. Järvinen kesäkuun 1 p:stä.

Rouvien G. Frödingin ja G. Nybomin hoitamien toimistoapulaisentoimien tultua avoimiksi päätettiin⁹⁾ ne julistaa haettaviksi.

Rahatoimisto oikeutettiin¹⁰⁾ pitämään palveluksessaan ylimääräiset viranhaltijat rouvat A. Biaudet, M. Fagerlund ja G. Johansson sekä neiti H. Gustafsson huhtikuun 15 p:n ja 18 p:n välisen ajan heille aikaisemmin määrätyn palkkaeduin.

Ylimääräinen viranhaltija neiti I. Kaukonen päätettiin¹¹⁾ pitää edelleen toimessaan sekä vahvistaa hänen palkkansa 1,200 markaksi kuukaudessa huhtikuun 15 p:stä.

Neiti G. Kuusisaari määrättiin¹²⁾ rahatoimiston tilapäiseksi apulaiseksi huhtikuun 15 p:stä toistaiseksi nouden hänen kuukausipalkkansa 1,350 markkaan kesäkuun 1 p:stä.

Ylimääräinen toimistoapulainen E. Lindholm, joka on toiminut rahatoimistossa v:sta 1930 ja hoitanut kesäkuun 1 p:ään 1936 vanhemman toimistoapulaisen tointa, päätettiin¹³⁾ edelleen pitää ylimääräisenä toimistoapulaisena kesäkuun 1 p:stä toistaiseksi 1,700 markan kuukausipalkkiosta.

Rahatoimiston täyttämättä oleviin sisälähetintoihin päätettiin¹⁴⁾ ottaa enintään syyskuun 1 p:ään saakka S. S. Kurki ja M. Vennerström, kumpikin kesäkuun 1 p:stä 400 markan kuukausipalkkiosta sekä edelleen samoihin toimiin viimeksi mainittu ja L. Autere syyskuun 1 p:stä vuoden loppuun 400 markan kuukausipalkkiosta.

Asiatyöiksi päätettiin¹⁵⁾ ottaa E. Ojanen syyskuun 17 p:stä ja L. Bäckman syyskuun 29 p:stä enintään vuoden loppuun, kumpikin 400 markan kuukausipalkkiosta.

Avoinna olevaan palkkasääntöön merkitsemättömiin pysyväisiin virkoihin kuuluvaan siivoojantoiimeen päätettiin¹⁶⁾ nimittää tilapäisenä siivoojana toiminut J. Vuorinen kesäkuun 1 p:stä toistaiseksi tointa seuraavasta 800

1) Khn jsto 1 p. jouluk. 4,070 § ja 15 p. jouluk. 4,113 §. — 2) S:n 14 p. tammik. 3,037 § ja 28 p. tammik. 3,411 §. — 3) S:n 13 p. lokak. 3,926 § ja 1 p. jouluk. 4,075 §. — 4) Khs 22 p. lokak. 1,932 § ja 17 p. jouluk. 2,334 §. — 5) S:n 13 p. helmik. 324 §. — 6) S:n 12 p. marrask. 2,097 §. — 7) S:n 10 p. jouluk. 2,310 §. — 8) S:n 7 p. toukok. 891 §. — 9) S:n 3 p. syysk. 1,571 § ja 12 p. marrask. 2,091 §. — 10) Khn jsto 21 p. huhtik. 3,417 §. — 11) S:n 21 p. huhtik. 3,418 §. — 12) S:n 5 p. kesäk. 3,586 §. — 13) S:n 16 p. kesäk. 3,647 §. — 14) S:n 26 p. toukok. 3,562 § ja 1 p. syysk. 3,818 §. — 15) S:n 29 p. syysk. 3,898 §. — 16) S:n 26 p. toukok. 3,563 §.

markan kuukausipalkkiosta sekä määrätä siivoja Vuorisen tilalle rouva S. Bäckström ja tilapäisen työvoiman määrärahasta palkatun toimestaan eronneen siivoajan J. Botellin tilalle rouva S. Bollström, kumpikin kesäkuun 1 p:stä, 750 markan kuukausipalkkiosta.

Sairaslomaa täysin palkkaeduin myönnettiin kaupunginkamreeri P. J. Björkille kesäkuun 2 p:n ja heinäkuun 1 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan oman toimensa ohella kirjanpito-osaston päällikkö E. Jernström, jonka hoitamaa v.t. apulaiskaupunginkamreerin tointa määrättiin mainittuna viransijaisuus-aikana hoitamaan osastopäällikkö Hj. Storkåll ¹⁾, kirjanpitäjä B. Sandmanille joulukuun 3 p:n 1936 ja tammikuun 3 p:n 1937 väliseksi ajaksi sijaisenaan toimistoapulainen H. Saarnio ja tämän sijaisena ylimääräinen toimistoapulainen D. Nordblom ollen edellinen oikeutettu saamaan oman palkkansa lisäksi 975 markkaa ja jälkimmäinen 170 markkaa ²⁾, kirjaaja G. Dahlströmille tammikuun 2 p:n ja helmikuun 8 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan rouva E. Pehrman oman virkansa ohella ³⁾, toimistoapulaisille S. Erikssonille lokakuun 6 p:n ja marraskuun 15 p:n väliseksi ajaksi ⁴⁾, L. Liljeströmille kuukauden ajaksi huhtikuun 20 p:stä ⁵⁾ ja A. Rönnbäckille jatkettua sairaaloomaa marraskuun 30 p:ään ⁶⁾ sekä ylimääräiselle apulaiselle V. Meinanderille lokakuun 26 p:n ja marraskuun 15 p:n väliseksi ajaksi ⁷⁾.

Toimistoapulaiselle E. Kaharille myönnettiin ⁸⁾ sairaaloomaa täysin palkkaeduin maaliskuun 16 p:n ja 23 p:n väliseksi ajaksi sekä huhtikuun 27 p:stä kesäkuun 18 p:ään, oikeuksin nostaa 2/3 pohjapalkastaan sekä ikäkorotuksensa kesäkuun 19 p:stä 30 p:ään sijaisenaan ylimääräinen apulainen H. Valve ja tämän sijaisena rouva E. Roos, elokuun 1 p:stä syyskuun 30 p:ään oikeuksin nostaa 2/3 pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa sijaisenaan H. Valve ja tämän sijaisena rouva A. Jäppinen, loka-marraskuun ajaksi oikeuksin nostaa 18 p:ltä 2/3 pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa sijaisenaan H. Valve ja tämän sijaisena neiti L. Astikainen sekä joulukuun 1 p:stä tammikuun 31 p:ään 1937 ilman palkkaetuja jatkuen viransijaisuuden hoitaminen kuten aikaisemmin.

Apulaiskaupunginkamreeri N. Fellmanille myönnettiin ⁹⁾ osittaista virkavapautta maaliskuun 20 p:stä heinäkuun 1 p:ään, jona aikana osastopäällikkö E. Jernströmin tuli hoitaa osaa apulaiskaupunginkamreerin virkaan kuuluvista tehtävistä.

Yksityisasiain tähden myönnettiin virkavapautta toimistoapulaisille rouva S. Perjolle 2 kuukauden ajaksi heinäkuun 25 p:stä sijaisenaan ylimääräinen toimistoapulainen D. Nordblom 1,520 markan kuukausipalkkiosta, joka oli suoritettava rouva Perjon säästyneestä palkasta ¹⁰⁾, sekä rouva E. Järviselle elokuun 17 p:n ja syyskuun 30 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan toimistoapulainen M. Hein, jolle oman palkkansa lisäksi oli suoritettava hoitamansa viran ja oman virkansa pohjapalkkojen välinen erotus eli 200 markkaa kuukaudessa, sekä rouva Heinin sijaisena rouva G. Johansson 1,200 markan kuukausipalkkiosta, mitkä palkkiot oli maksettava rouva Järvisen säästyneestä palkasta ¹¹⁾.

¹⁾ Khs 4 p. kesäk. 1,118 §. — ²⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,388 § ja khn jsto 29 p. jouluk. 4,164 §. — ³⁾ Khs 13 p. helmik. 326 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. marrask. 2,088 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 934 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. marrask. 2,096 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. marrask. 2,089 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. huhtik. 824 §, 9 p. heinäk. 1,335 §, 20 p. elok. 1,497 §, 8 p. lokak. 1,804 § ja khn jsto 13 p. lokak. 3,939 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,366 §; ks. myös tämän kert. s. 218. — ¹⁰⁾ Khs 20 p. elok. 1,505 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. elok. 1,506 §.

Sisälähetti B. Sjögren, joka toukokuun 12 p:nä luvatta poistui toimestaan ja sittemmin pidätettiin myötävaikutuksesta varkausyriytykseen rahatoimistossa, päätettiin ¹⁾ erottaa toimestaan sanotusta ajankohdasta lukien ilman oikeutta kesälomaan.

Tilastotoimiston viranhaltijat ²⁾. Tilastotoimiston toisen aktuaarin toimeen valittiin filosofianmaisteri M. Jalo ³⁾ ja kahteen 3 palkkaluokkaan kuuluvaan laskuapulaisenvirkaan neidit A. Grönroos ⁴⁾ ja A. Soura ⁴⁾, kaikki tammikuun 1 p:stä 1937, sekä 4 palkkaluokkaan kuuluvaan laskuapulaisenvirkaan herra P. A. Cavén ⁵⁾ joulukuun 1 p:stä 1936.

Amanuessi E. Ruudun siirryttyä kiinteistötoimiston notaariksi avoimeksi joutunutta amanuessinvirkaa määrättiin ⁶⁾ hoitamaan filosofianmaisteri L. Ruotsalainen toukokuun 16 p:stä vuoden loppuun 2,300 markan kuukausipalkkiosta.

Ylimääräisiksi apulaisiksi määrättiin koko vuodeksi neiti A. Grönroos ⁷⁾ 1,500 markan, tammikuun 1 p:stä toukokuun 16 p:ään ja elokuun 1 p:stä joulukuun 1 p:ään herra P. A. Cavén ⁷⁾ 1,600 markan, vuoden alusta toukokuun 16 p:ään filosofianmaisteri L. Ruotsalainen ⁷⁾ 1,500 markan, viimeksi mainitusta päivästä vuoden loppuun herra J. Strandberg ⁶⁾ 1,500 markan ja joulukuun ajaksi neiti A. Soura ⁸⁾ 1,600 markan kuukausipalkoin.

Avoinna olevaa 1 palkkaluokkaan kuuluvaa laskuapulaisentointa hoitamaan määrättiin ⁹⁾ neiti H. Hynynen tammikuun 8 p:stä toukokuun 16 p:ään ja elokuun 1 p:stä vuoden loppuun 1,200 markan kuukausipalkkiosta.

Ylimääräisiksi apulaisiksi v:n 1937 ajaksi määrättiin ¹⁰⁾ entiset apulaiset L. Ruotsalainen 1,500 markan ja H. Hynynen 1,200 markan kuukausipalkkiosta.

Sairaslomaa saivat aktuaari J. R. Torppa yhden viikon ajaksi kesäkuussa sekä laskuapulaiset A. Emeléus kahden viikon ajaksi heinäkuussa ja B. Koskio ¹¹⁾ toukokuun 15 p:n ja elokuun 1 p:n väliseksi ajaksi. Viimeksi mainitun sijaiseksi määrättiin herra P. A. Cavén, hänen sijaisekseen apulainen Hynynen ja viimeksi mainitun sijaiseksi kesäkuussa neiti C. Aminoff ja heinäkuussa laskuapulainen A.-M. Söderlund oman virkansa ohella.

Kaupunginvaltuuston v:n 1875—87 toimintakertomusten toimittajalle H. Dalströmille myönnettiin ¹²⁾ kahden kuukauden sairausloma heinäkuun 1 p:stä lukien täysin palkkaeduin.

Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijain kesälomat. Kaupunginhallitus vahvisti ¹³⁾ kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajain kesälomat. Kaupunginkanslian ja asiamiesosaston virkailijain ja palveluskunnan kesälomia koskevat esitykset hyväksyttiin ¹⁴⁾ sekä järjestettiin asianomaisten viranhaltijain kesälomasijaiset ja näiden palvelusajaltaan saatavat palkkiot.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁵⁾ rahatoimiston ehdotuksen kamreerien ja osastopäällikköiden kesälomien sekä kesälomien aikaisten viransijaisuuksien järjestelystä.

¹⁾ Khn jsto 26 p. toukok. 3,561 §. — ²⁾ Ks. myös tämän kert. s. 1*. — ³⁾ Khs 26 p. marrask. 2,204 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,298 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. marrask. 2,205 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. toukok. 980 § ja 15 p. lokak. 1,860 § sekä Khn jsto 5 p. kesäk. 3,589 §. — ⁷⁾ Khs 9 p. tammik. 40 § ja Khn jsto 2 p. heinäk. 3,682 §. — ⁸⁾ Khs 3 p. jouluk. 2,235 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 118 § ja Khn jsto 2 p. heinäk. 3,682 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 22 p. jouluk. 4,129 §. — ¹¹⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,240 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,329 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. toukok. 987 §, 25 p. kesäk. 1,245 § ja 2 p. heinäk. 1,294 §. — ¹⁴⁾ Khn jsto 19 p. toukok. 3,513 § ja 26 p. toukok. 3,548 ja 3,562 §. — ¹⁵⁾ S:n 5 p. kesäk. 3,587 §.

Myöskin tilastotoimiston viranhaltijain kesälomia koskeva ehdotus hyväksyttiin ¹⁾

Kunnallispormestarinvirka. Lokakuun 28 p:nä korkein oikeus nimitti ²⁾ kaupungin kunnallispormestarinvirkaan lakitieteentohtori L. R. Ehrnroothin, joka ryhtyi hoitamaan tointa marraskuun 1 p:stä.

Maistraatin ilmoitukset ensimmäisen kaupunginviskaalinviran, toisen kaupunginvoudin konttorin erinäisten virkain ja raatihuoneen arkiston apulaisaktuaarintoimen hoitamisesta sekä arkistossa säilytettyjen piirustuksien järjestämisestä merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Raastuvanoikeus. Erinäisten raastuvanoikeuden virkain hoitamista koskevat ilmoitukset merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Rakennustarkastuskonttori. Maistraatin insinöörin L. Veisteen määräämistä edelleen v:ksi 1936 hoitamaan rakennustarkastuskonttorin ylimääräisen valvojan rakennusinsinööriin tointa rakennustarkastuksen määrärahasta Tilapäistä työvoimaa suoritettavasta 4,000 markan kuukausipalkkiosta koskeva ilmoitus merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Sairauden takia myönnettiin ⁶⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin rakennustarkastaja H. Andersinille helmikuun 18 p:n ja huhtikuun 4 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin hänen sijaisekseen avustava rakennustarkastaja A. Toivonen sekä tämän sijaiseksi rakennusvalvoja A. Leidenius ollen viimeksi mainitut oikeutetut viransijaisuusajana helmikuun 4 p:stä huhtikuun 4 p:ään saamaan hoitamiensa virkojen pohjapalkat ja omat ikäkorotuksensa.

Holhouslautakunta. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi, että holhouslautakunta oli myöntänyt eron hallintoneuvos K. A. Kairalle lautakunnan sihteerintoimesta tammikuun 1 p:stä, nimittänyt sihteeriksi samasta päivästä varatuomari H. O. Hedmanin sekä tämän erottua helmikuun 1 p:nä ottanut viimeksi mainitusta päivästä lukien sihteeriksi lakitieteenkandidaatti J. V. Sadeniemen.

Aluelääkärit. Sörnäisten alueen aluelääkärille R. Lagukselle myönnettiin ⁸⁾ sairauslomaa täysin palkkaeduin toukokuun 15 p:stä 31 p:ään sekä palkatonta virkavapautta elokuun 1 p:n ja 15 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin sairauslomasijaiseksi mainitun alueen avustava aluelääkäri G. Tötterman ja virkavapausajaksi tointa hoitamaan lääketieteenlisensiaatti S. Stenius terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston määrärahasta Sääntöpalkkaiset virat suoritettavasta 1,040 markan palkkiosta.

Avoimna olevaa Sörnäisten aluelääkärinvirkaa määrättiin ⁹⁾ hoitamaan avustava aluelääkäri G. Tötterman kesäkuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään, sijaiseenaan lääketieteenlisensiaatti B. Bondestam, sekä lääketieteenlisensiaatti S. Stenius ¹⁰⁾ viimeksi mainitusta päivästä syyskuun loppuun. Mikäli kaupunginhallituksen päätös koski tohtori Töttermanin viranhoitomääräystä elokuun aikana, oli sille pyydetävä kaupunginvaltuuston suostumus.

Sairauden takia myönnettiin ¹¹⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin eteläisen alueen aluelääkärille E. Sillmanille elokuun ajaksi ja määrättiin hänen sijaisekseen lääketieteenlisensiaatti T. Thorström.

Nauttimatta jäänyt kesäloma. Toinen kaupungineläinlääkäri B. Österholm

¹⁾ Khn jsto 19 p. toukok. 3,514 §. — ²⁾ S:n 3 p. marrask. 3,986 § ja 10 p. marrask. 4,028 §; vrt. myös tämän kert. s. 89. — ³⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,030—3,034 § ja 6 p. lokak. 3,908 §. — ⁴⁾ Khs 5 p. maalisk. 454 § ja khn jsto 14 p. tammik. 3,029 §, 11 p. helmik. 3,164—3,165 § ja 3 p. maalisk. 3,240 §. — ⁵⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3,035 §. — ⁶⁾ Khs 27 p. helmik. 428 §. — ⁷⁾ Khn jsto 28 p. tammik. 3,110 § ja 11 p. helmik. 3,162 §. — ⁸⁾ Khs 14 p. toukok. 971 § ja 6 p. elok. 1,435 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. elok. 1,436 §; vrt. tämän kert. s. 89. — ¹⁰⁾ Khs 10 p. syysk. 1,637 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. toukok. 974 §.

oikeutettiin¹⁾ nauttimaan v:n 1936 talven aikana v. 1935 käyttämättä jäänyt kesälomansa.

Maidontarkastamo. Terveydenhoitolautakunnan ilmoitettua myöntäneensä maidontarkastamon laboratorioapulaiselle A. Karstenille sairauslomaa kolmen kuukauden ajaksi tammikuun 1 p:stä päätettiin²⁾ ilmoittaa lautakunnalle neiti Karstenin olevan heinäkuun 1 p:stä 1935 lukien oikeutettu nauttimaan palkkaa seuraavasti: heinäkuun 1 p:stä elokuun 10 p:ään 1935 koko palkkansa, elokuun 11 p:stä syyskuun 10 p:ään 1935 2/3 palkastaan, syyskuun 11 p:stä syyskuun 30 p:ään 1935 koko palkkansa, lokakuun 1 p:stä marraskuun 30 p:ään 1935 2/3 palkastaan sekä saamaan palkatonta virkavapautta joulukuun 1 p:stä 1935 maaliskuun 31 p:ään 1936.

Kaupunginhallituksella ei ollut³⁾ mitään muistuttamista terveydenhoitolautakunnan lisätöyvoiman palkkaamista maidontarkastamoon koskevaa esitystä vastaan.

Ammattientarkastajat. Hyväksyttiin⁴⁾ terveydenhoitolautakunnan päätös ammattientarkastaja H. Tornbergin määräämisestä hoitamaan kunnallisen ammattientarkastajan avoinna olevaa virkaa huhtikuun 1 p:stä kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Ammattienylitarkastaja K. Suhoselle, joka oli nauttinut terveydenhoitolautakunnan myöntämää kahden viikon sairauslomaa, myönnettiin⁵⁾ jatkettua sairauslomaa täysin palkkaeduin syyskuun 4 p:stä 26 p:ään ja määrättiin ammattientarkastaja H. Tornberg mainittuna aikana hoitamaan ammatienylitarkastajanvirkaa.

Tuberkuloosihuoltotoimiston myönnettyä sairaanhoitajatar I. Jäkälälle palkatonta virkavapautta kolmen kuukauden ajaksi maaliskuun 1 p:stä määräten sijaiseksi rouva H. Raulon 1,200 markan kuukausipalkkiosta ilmoitus siitä merkittiin⁶⁾ tiedoksi.

Kouluhammaslinikan johtajalle T. H. J. Ekmanille myönnettiin⁷⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin neljän viikon ajaksi maaliskuun 8 p:stä oppi- ja ammattikoulujen oppilaiden hammashoidon tutkimista varten.

Terveystoimiston lääkärille J. Lojanderille myönnettiin⁸⁾ jatkettua sairauslomaa täysin palkkaeduin terveydenhoitolautakunnan myöntämän kahden viikon sairausloman päättymisestä, tammikuun 1 p:stä, lukien maaliskuun 12 p:ään ja määrättiin lääketieteentohtori C. Thesleff mainittuna aikana hoitamaan tohtori Lojanderin virkaa ja lääketieteellisensiaatti R. Wirkberg hoitamaan tohtori Thesleffin virkaa.

Veneeristen tautien poliklinikan lääkärinvirkaa määrättiin⁹⁾ hoitamaan lääketieteellisensiaatti N. E. Wilén huhtikuun 1 p:stä kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään kesäkuun 1 p:ään, sekä v:n 1937 alusta samaa virkaa hoitamaan lääketieteellisensiaatti R. Wirkberg, kuitenkin enintään helmikuun loppuun.

Sairaalat. Marian sairaalan lastenosaston ylilääkärinvirkaa määrättiin¹⁰⁾ hoitamaan apulaislääkäri L. Kena-Apajalahti syyskuun 1 p:stä kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään lokakuun loppuun.

Kulkutautisairaalan avoinna olevaa johtajanvirkaa määrättiin¹¹⁾ hoita-

¹⁾ Khs 16 p. tammik. 150 §. — ²⁾ Khn jsto 21 p. tammik. 3,088 §. — ³⁾ Khs 12 p. maalisk. 546 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 851 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. syysk. 1,636 § ja 8 p. lokak. 1, 837 §. — ⁶⁾ Khn jsto 10 p. maalisk. 3, 271 §. — ⁷⁾ Khs 27 p. helmik. 449 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. tammik. 149 § ja 27 p. helmik. 448 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. huhtik. 719 § ja 23 p. jouluk. 2, 411 §; ks. myös tämän kert. s. 90. — ¹⁰⁾ Khs 24 p. syysk. 1,734. — ¹¹⁾ S:n 23 p. tammik. 188 §; ks. myös tämän kert. s. 90.

maan alilääkäri E. R. Nystén oman toimensa ohella kunnes viran uusi haltija ryhtyy sitä hoitamaan, kuitenkin enintään helmikuun 18 p:ään oikeuksin joulukuun 18 p:stä 1935 alkaen saamaan johtajanviran pohjapalkan sekä oman virkansa ikäkorotukset. Alistettuaan tutkittavakseen sairaalahallituksen maaliskuun 27 p:nä tekemän päätöksen, jolla alilääkäri E. R. Nystén vapautettiin hoitamasta omaa virkaansa sinä aikana, jolloin hän hoiti mainittua johtajanvirkaa, apulaislääkäri D. von Wendt määrättiin hänen sijaisekseen ja lääketieteenlisensiaatti V. Edgren tohtori von Wendtin sijaiseksi, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että sairaalahallituksen kyseinen päätös saadaan panna täytäntöön.

Sairaalahallitus oikeutettiin ²⁾ palkkaamaan uusi palvelija kulkutautisairaalaan ollen tämän palkka suoritettava tilapäisen työvoiman määrärahasta sekä päätettiin puoltaa kaupunginvaltuustolle toimen vakinaistamista v:n 1937 alusta.

Kulkutautisairaalan tilapäinen sairaanhoitajatar T. Sipola oikeutettiin ³⁾ nauttimaan kaksi viikkoa kesälomaa.

Köyhäinhoitolautakunnan alaiset viranhaltijat. Köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kamreerinvirkaan valittiin ⁴⁾ filosofianmaisteri A. Törnblom.

Köyhäinhoidon toimitusjohtajalle B. Sarlinille myönnettiin ⁵⁾ täydellinen palkaton virkavapaus vuoden alusta lukien kahden kuukauden ajaksi, kuitenkin enintään hänen valtioneuvoston jäsenenä olonsa ajaksi, ollen, toiminnan valtioneuvoston jäsenenä jatkuessa, virkavapauden pidentämisestä aikanaan tehtävä esitys kaupunginvaltuustolle.

Köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kamreerille F. Rosendahlille myönnettiin ⁶⁾ sairaslomaa helmikuun 26 p:n ja toukokuun 9 p:n väliseksi ajaksi ja merkittiin kirjanpitäjä H. Vuorinen toistaiseksi ohjesäännön perusteella hoitamaan kamreeri Rosendahlin virkaa. Sitten määrättiin ⁷⁾ apulaiskaupunginkamreeri N. Fellman hoitamaan kamreeri Rosendahlin tointa maaliskuun 20 p:n ja toukokuun 9 p:n välisenä aikana ollen kamreeri Fellman vapautettu hoitamasta muita apulaiskaupunginkamreerintoiimeen kuuluvia tehtäviä paitsi kaluston hankintaa ja autovakuutusta koskevia asioita. Kamreeri Rosendahlin kuoltua määrättiin ⁸⁾ kamreeri Fellman toukokuun 10 p:stä edelleen toistaiseksi hoitamaan kamreeri Rosendahlin tointa sekä osastopäällikkö E. Jernström hoitamaan apulaiskaupunginkamreerintointia samaksi ajaksi heille näistä toimista aikaisemmin myönnettyin palkkioin. Heinäkuun 1 p:stä kamreeri Fellman määrättiin ⁹⁾ edelleen toimintansa ohella rahatoimistossa hoitamaan myöskin mainittua köyhäinhoidon kamreerintointia kunnes viimeksi mainittuun virkaan valittava henkilö ryhtyy tointa hoitamaan sekä päätettiin että kamreeri Fellmanille hänen hoitamastaan viransijaisuudesta oli maksettava palkkiota 2,000 markkaa kuukaudessa. Viransijaisuusaikanaan kamreeri Fellman määrättiin ¹⁰⁾ toimittamaan tutkimuksia kamreeri Rosendahlin ja köyhäinhoitoviraston asiamiehen W. Eloniemen tileissä havaittujen epäsäännöllisyyksien johdosta apunaan eräs rahatoimiston työstä vapautunut virastovaratyöntekijä.

Lastensuojelulautakunnan määrättyä vahtimestarinapulaisen K. P. Mietisen kesälomansa aikana hoitamaan sairaslomalla olevan vahtimestarin

¹⁾ Khs 7 p. toukok. 914 §. — ²⁾ S:n 26 p. maalisk. 626 §; vrt. tämän kert. s. 85. — ³⁾ Khs 7 p. toukok. 884 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. elok. 1,399. — ⁵⁾ S:n 3 p. tammik. 13 § ja 8 p. lokak. 1,796 §; ks. myös tämän kert. s. 91. — ⁶⁾ Khs 12 p. maalisk. 526 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. maalisk. 564 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. toukok. 893 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,305 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. huhtik. 734 § ja 6 p. elok. 1,400 §.

H. Mannerstedtin virkaa päätettiin ¹⁾ huomauttaa lautakunnalle, ettei kaupunginhallitus pidä oikeana, että pidetään viranhaltijaa työssä hänen kesälomansa aikana.

Työnvälitystoimisto. Työnvälitystoimiston johtaja W. O. Ahtio määrättiin ²⁾ edelleen toimimaan toimiston johtajana kunnes virka vakinaisesti täyteen. Päätökseen oli hankittava sosiaaliministeriön suostumus.

Työnvälitystoimiston uudelleenjärjestelyn johdosta kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa toimiston johtokunnan siirtämään erinäisiä entisen toimiston viranhaltijoita vastaavanlaisiin virkoihin uudelleenjärjestellyssä toimistossa mainittuja virkoja haettavaksi julistamatta sekä aikanaan tehdä asiasta esityksen kaupunginvaltuustolle.

Työnvälitystoimiston johtokunnan ilmoituksen johdosta jatkaa toimiston toimintaa entisissä osastoissa ja entisin henkilökunnin kunnes uudet osastot saadaan kuntoon ei kaupunginhallituksella ollut ⁴⁾ mitään huomauttamista.

Lastentarhat. Lastentarhain tarkastajalle E. Boreniukselle myönnettiin ⁵⁾ virkaloma kesäkuun 15 ja 22 p:n välisenä aikana. Apulaistarkastaja L. Rudbäckille myönnettiin ⁶⁾ sairauslomaa joulukuun 31 p:n 1935 ja helmikuun 13 p:n 1936 väliseksi ajaksi oikeuksin nauttia täyttä palkkaansa tammikuun aikana sekä helmikuun 1 p:n ja 13 p:n välisenä aikana 2/3 pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa, helmikuun 14 p:stä saman kuun loppuun täysin palkkaeduin, toukokuun 2 p:stä heinäkuun 2 p:ään oikeuksin nauttia 44 päivän aikana 2/3 pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa sekä ilman palkkaetuja 16 p:n ajan ja syyskuun 21 p:stä lokakuun 20 p:ään ilman palkkaetuja.

Kotitalouslautakunnan ehdotuksesta nimitettiin ⁷⁾ koeajalla ollut kotitalousneuvoja L. Virki vakinaiseksi kotitalousneuvojaksi.

Kiinteistötoimiston tonttiosaston johtajalle arkkitehti A. Erikssonille myönnettiin ⁸⁾ sairauslomaa huhtikuun ajaksi täysin palkkaeduin. Arkkitehti Erikssonin kuoltua määrättiin ⁹⁾ arkkitehti E. Paalanen oman toimensa ohella hoitamaan avoinna olevaa tonttiosaston johtajan tointa huhtikuun 16 p:stä kunnes valittava uusi viranhaltija ryhtyy tointa hoitamaan ollen hänelle tästä lisäkorvauksena suoritettava tonttiosaston johtajan palkkatililtä 3,175 markkaa kuukaudessa. Kyseisen viran vakinaiseksi haltijaksi valittiin ¹⁰⁾ sittemmin insinööri J. A. Savolainen.

Asemakaava-arkkitehti B. Brunilalle myönnettiin ¹¹⁾ opintomatkaa varten 4 viikkoa kestävä virkavapaus huhtikuun 20 p:n ja toukokuun 18 p:n 1936 väliseksi ajaksi täysin palkkaeduin.

Kulosaaren sillansiltavartijalle S. Mattssonille myönnettiin ¹²⁾ sairauslomaa maaliskuun 17 p:n ja huhtikuun 15 p:n väliseksi ajaksi ja hänen sijaisensa O. Åbergin palkkaamiseen mainituksi ajaksi 1,120 markkaa siltarahastosta.

Rakennustoimiston viranhaltijat. Katurakennusosaston päällikölle K. J. Willandille myönnettiin ¹³⁾ sairauslomaa syyskuun 2 p:stä marraskuun 30 p:ään virkasäännön mukaisin palkkaeduin.

Varastonpäällikkö O. Haglundille myönnettiin ¹⁴⁾ sairauslomaa maaliskuun 11 p:n ja huhtikuun 6 p:n sekä kesäkuun 5 p:n ja heinäkuun 4 p:n väliseksi ajaksi virkasäännön mukaisin palkkaeduin.

¹⁾ Khn jsto 30 p. heinäk 3,736 §. — ²⁾ Khs 23 p. jouluk. 2,384 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,385 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. jouluk 2,389 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,236 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. helmik. 306 §, 5 p. maalisk. 482 §, 28 p. toukok. 1,094 § ja 19 p. marrask. 2, 172 §; vrt. tämän kert. s. 155. — ⁷⁾ Khs 16 p. tammik. 153 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 672 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. huhtik. 790 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,251 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. maalisk. 465 §. — ¹²⁾ Khn jsto 21 p. huhtik. 3,431 §. — ¹³⁾ Khs 17 p. syysk. 1,678 §, 29 p. lokak. 2,003 § ja 26 p. marrask. 2,219 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. huhtik. 709 § ja 11 p. kesäk. 1,912 §.

Teurastamo. V.t. nuoremmalle tarkastuseläinlääkärille W. Castrénille myönnettiin ¹⁾ ero virastaan heinäkuun 1 p:ää ja määrättiin viran väliaikaiseksi hoitajaksi eläinlääkäri V. Troberg 3,000 markan kuukausipalkkiosta ollen päätöksen johdosta haettava maatalousministeriön virkamääräys. Sittemmin päätettiin ²⁾ mainittu virka julistaa haettavaksi v:n 1937 alusta.

Eroamisvelvollisen viranhaltijan oikeus pysyä virassaan. Seuraavat virantoi-
menhaltijat oikeutettiin jäämään virkoihinsa sivuutettuaan säädetyn eroamisien: raastuvanoikeuden kaupunginpalvelija A. E. Sandström elokuun 1 p:ään 1937 ³⁾; vanhempi palokorpraali A. Kare heinäkuun 1 p:ään 1937 ⁴⁾; kaupunginkätilä H. Edelmänn v:n 1937 loppuun ⁵⁾; terveystoimiston lääkäri J. Lojander toukokuun 31 p:ään 1937 ⁶⁾; Marian sairaalan kirurgisen osaston poliklinikan hoitajatar H. Wallén toukokuun 31 p:ään 1937 ⁷⁾; Nikkilän sairaalan maalari E. A. Rosenström helmikuun 26 p:ään 1938 ⁸⁾; tuberkuloosisairaalan yövartija H. Granlund elokuun 4 p:ään 1937 ⁹⁾; kunnalliskodin alihoitajatar A. Petterson huhtikuun 22 p:ään 1937 ¹⁰⁾, vahtimestari K. Lehtinen yhdeksi vuodeksi joulukuun 29 p:stä 1936 lukien ¹¹⁾ ja keittäjä S. Lindberg lokakuun 1 p:ään 1937 ¹²⁾; Bengtsårin koulukodin emännöitsijä H. Malmström v:n 1936 loppuun ¹³⁾; lastentarhanopettajatar E. Olin v:n 1936 loppuun ¹⁴⁾; rakennustoimiston työnjohtaja V. Reinikainen elokuun 7 p:ään 1937 ¹⁵⁾; satamakamreeri I. Liljeros huhtikuun 22 p:ään 1937 ¹⁶⁾; vesijohtolaitoksen kassa- ja tiliviraston kamreeri O. F. Kurtén joulukuun 4 p:ään 1937 ¹⁷⁾; kaasulaitoksen lampunhoitajien esimies E. R. Kairenius v:n 1937 loppuun ¹⁸⁾ ja ulkotyöntekijäin esimies A. F. Andersen kesäkuun 6 p:ään 1937 ¹⁹⁾; sekä sähkölaitoksen kassa- ja tiliviraston kamreeri G. Weckman elokuun 2 p:ään 1937 ²⁰⁾.

Sivutoimet. Seuraavat henkilöt oikeutettiin vakinaisten virkainsa ohella hoitamaan alla mainittuja sivutoimia:

kaupunginhallituksen kansliasihteerit A. Blomberg ²¹⁾, G. Brotherus ²²⁾ ja C. W. Toppelius ²³⁾ hoitamaan vastaavasti teurastamolautakunnan sihteerin virkaa v:n 1938 loppuun, palotoimikunnan sihteerin virkaa v:n 1938 loppuun ja korkeimman hallinto-oikeuden esittelijän tointa puolin esittelyvelvollisuuk-
sin kertomusvuoden syyskuun alusta vuoden loppuun sekä kaupunginkanslian ylimääräinen vahtimestari A. Lekander ²⁴⁾ hoitamaan musiikkilautakunnan vahtimestarin tointa v:n 1937 loppuun;

ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger kolme kertaa viikossa vastaanottamaan Oy. P. Sinebryhoffin työntekijöitä, toinen kaupunginlääkäri O. Elo toimimaan yliopiston oikeuslääkeopillisen laitoksen assistenttina, aluelääkäri L. Wetterstrand hoitamaan Kone ja silta oy:n henkilökunnan lääkärin tointa, aluelääkäri R. Lagus toimimaan apulastentariha Aulan lääkärinä sekä ylikaitsija V. Meriläinen ja kaitsija G. V. Åhlgren toimimaan kaupungin rokottajina, kaitsija O. I. Andersson Johanneksen kirkon ovenvar-

¹⁾ Khs 18 p. kesäk. 1,233 §, 1 p. lokak. 1,791 § ja 23 p. jouluk. 2,415 §. — ²⁾ S:n 5 p. marrask. 2,072 §. — ³⁾ S:n 14 p. toukok. 924 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. marrask. 2,165 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,259 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,260 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. maalisk. 624 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,409 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. maalisk. 625 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 513 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. lokak. 1,773 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. syysk. 1,652 §. — ¹³⁾ S:n 24 p. syysk. 1,716 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. kesäk. 1,282 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,824 §. — ¹⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 181 §. — ¹⁷⁾ S:n 17 p. syysk. 1,675 §. — ¹⁸⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,324 §. — ¹⁹⁾ S:n 7 p. toukok. 910 §. — ²⁰⁾ S:n 7 p. toukok. 911 §. — ²¹⁾ S:n 3 p. tammik. 25 §. — ²²⁾ S:n 9 p. tammik. 66 §. — ²³⁾ S:n 6 p. elok. 1,396 §. — ²⁴⁾ S:n 5 p. maalisk. 455 §.

tijana ja kaitsija V. Kranck ruotsalaisen normaalilyseon venäjänkielenopettajana, kaikki v:n 1938 loppuun ¹⁾;

ammattientarkastaja I. Schreck toimimaan ammattikoulujen naistarkastajana v:n 1938 loppuun ¹⁾;

Marian sairaalan johtaja H. Bardy hoitamaan kirurgian dosentin tointa sekä jäsenyyttä vakuutusneuvostossa, ylilääkärit V. Rantasalo Lastenlinnan neuvontalääkärin tointa ja F. Saltzman dosentin tointa, alilääkärit P. E. A. Nylander dosentin tointa ja tuberkuloosisairaalan avustavan kirurgin tointa ja M. Wallenius Osuusliike Elannon poliklinikan lääkärin tointa, apulaislääkärit R. Lundsten toimimaan Nya svenska samskolan ja Nya svenska flickskolan i Helsingfors nimisten koulujen terveysopinopettajana, U. Muroma lastensuojelulautakunnan Töölön ja Toukolan lastenhoidon neuvonta-asemain lääkärinä ja G. Tallqvist raajarikkoisten huoltolaitoksen virkaatoimittavana ylilääkärinä ynnä laboratorioapulaislääkäri K. O. Streng hoitamaan yliopiston lääketieteellis-kemiallisen laboratorion assistentin tointa, kaikki v:n 1938 loppuun ²⁾, sekä apulaislääkärit J. Pikkarainen toimimaan yliopiston serologisen laitoksen assistenttina v:n 1938 loppuun ³⁾ ja J. Wickström Tilkan sairaalan alilääkärinä kertomusvuoden heinäkuun 1 p:stä saman vuoden loppuun ⁴⁾;

kulkutautisairaalan apulaislääkäri D. von Wendt hoitamaan kaupungin lastenpoliklinikan johtajan tointa v:n 1938 loppuun ²⁾;

Kivelän sairaalan johtaja E. Ehrnrooth hoitamaan ylimääräisen professorin virkaa, ylilääkäri W. Kerppola dosentin tointa ja Keskinäisen henkivakuutusyhtiö Suomen lääkärin tointa, molemmat v:n 1938 loppuun, alilääkäri S. Erkkilä Lapinlahden sairaalan apulaislääkärin virkaa v:n 1936 tammikuun loppuun ja sen jälkeen yliopiston hygienisen laitoksen virkaatoimittavan assistentin tointa ²⁾ sekä poliklinikan apulaislääkäri P. Noponen hoitamaan Kivelän sairaalan apulaisopettajan tehtäviä ja antamaan lääketieteenkandidaateille per kussio- ja auskultaatiokursseja v:n 1938 loppuun ⁵⁾;

Nikkilän sairaalan ylilääkäri ja johtaja S. E. Donner hoitamaan diakonissalaitoksen tylsämielisten kodin lääkärin tointa ja alilääkäri E. Svanljung Sipoon kunnan köyhäinlääkärin tointa v:n 1938 loppuun ²⁾;

tuberkuloosisairaalan röntgenologi H. G. Haahti hoitamaan Vakuutus oy. Varman lääkärin ja Helsingin sotilaspiirin palkkiolääkärin toimia ja laryngologi A. Saxén Keskinäisen henkivakuutusyhtiö Salaman lääkärin tointa v:n 1938 loppuun ²⁾;

köyhäinhoitoviraston apulaisjohtaja J. B. A. Jakobsson hoitamaan erään yksityisen koulun voimistelunopettajan tointa ja apulaisasiamies I. Arpia korkeimman hallinto-oikeuden ylimääräisen virkamiehen tointa, kirjuriapulaiset E. Roos ja E. Rundman hoitamaan edellinen Sörnäisten ruotsalaisen seurakunnan kanslia-apulaisen tointa ja jälkimmäinen Helsingin pitäjän ruotsalaisen keskuskirjaston kirjastonhoitajan tointa ja kodissakävijä N. Gebauer erään valmistavan koulun opettajan tointa sekä köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kirjuriapulainen B. Laurell hoitamaan Kallion kirjaston ylimääräisen apulaisen tai virkaatoimittavan amanuenssin tehtäviä, kaikki eräin määräytyi ehdoin v:n 1938 loppuun ⁶⁾;

lastensuojelun toimitusjohtaja R. Liukkonen hoitamaan Suomen liikelalalla toimivien liiton sihteerin ja rahastonhoitajan tointa v:n 1937 loppuun ⁷⁾;

¹⁾ Khs 28 p. toukok. 1,096 §. — ²⁾ S:n 3 p. tammik. 24 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,410 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. kesäk. 1,232 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,345 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. marrask. 2,094 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik 45 §.

suomenkielisten kansakoulujen koululääkäri E. Alho hoitamaan rokko-aineen valmistuslaitoksen johtajan virkaa v:n 1937 alusta lukien v:n 1938 loppuun ¹⁾;

lastentarhain tarkastaja E. Borenius hoitamaan lastentarhain johtokunnan sihteerin tehtäviä sekä antamaan kertomusvuoden loppuun opetusta Ebeneserkodin lastentarhan kasvattajaseminaarissa ²⁾;

kiinteistötoimiston virkaatoimittava notaari O. Christiansen hoitamaan Helsingin kaupungin rakennus oy:n n:o 3 ja n:o 4 isännöitsijän tointa v:n 1938 loppuun ³⁾, arkkitehti V. Tuukkanen yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan rakennusopin ylimääräisen opettajan tointa lukuvuonna 1936 — 37 ⁴⁾ ja toimistoapulainen E. Rantanen Eläintarhan urheilukentällä ja Hesperian pesäpallokentällä kannettavien prosenttivuokrain rahastajan tointa alkavana urheilukautena ⁵⁾; sekä

rakennustoimiston arkkitehti A. Thulé toimimaan Lauttasaaren rakennustarkastajana ⁶⁾, lämpötekniikko Y. Laaksonen teknillisen korkeakoulun teollisuustaloudellisena assistenttina v:n 1938 kevätlukukauden loppuun ja höyrykattilaopin assistenttina v:n 1936 syyslukukauden loppuun ⁷⁾ sekä toimistoinsinööri W. Starck ja insinööri H. A. Relander antamaan opetusta Helsingin teollisuuskoulussa, edellinen n. 14 ja jälkimmäinen n. 12 viikkotuntia v:n 1937 kevätlukukauden loppuun ⁸⁾.

Sitä paitsi merkittiin ⁹⁾, tiedoksi että kaupunginvaltuuston v. 1928 Nummen Tavolan koulukodin johtajalle J. Jokiselle myöntämä oikeus hoitaa sivutoimena Nummen kunnan köyhäinlaitokautakunnan puheenjohtajan tointa, oli edelleen oleva voimassa.

Tiedoksi merkittiin ¹⁰⁾ ilmoitukset suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan eräille mainittujen koulujen opettajille myöntämistä oikeuksista hoitaa sivuvirkoja.

Köyhäinlaitokautakunnan tiedusteltua kaupunginhallituksen marraskuun 21 p:nä 1935 tekemän, eräiden lautakunnan alaisten viranhaltijain oikeuttamista hoitamaan sivutoimia koskevan päätöksen voimassaoloaikaa, hallitus päätti ¹¹⁾ selvennyksenä mainittuun päätökseensä ilmoittaa puheena olevan oikeuden kestävän enintään v:n 1936 loppuun.

Lupa asua kaupungin ulkopuolella. Seuraavien virastojen erät viranhaltijat oikeutettiin asumaan kaupungin alueen ulkopuolella: kaupunginkanslian ¹²⁾; kaupunginhallituksen asiamiesosaston ¹³⁾; rahatoimiston ¹⁴⁾; verotusvalmistelukunnan ¹⁵⁾; maistraatin ¹⁶⁾; ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin ¹⁷⁾; toisen kaupunginvoudin konttorin ¹⁸⁾; raastuvanoikeuden ¹⁹⁾; terveydenhoitokautakunnan alainen aluelääkäri ²⁰⁾; maidontarkastamon ²¹⁾; Marian sairaalan kirurgisen osaston ²²⁾; tuberkuloosisairaalan ²³⁾; köyhäinhoitoviraston ²⁴⁾; oikeusaputoimiston ²⁵⁾; työnvälitystoimiston ²⁶⁾; suomenkielisten kansakoulujen ²⁷⁾; ruotsinkielisten kansakoulujen ²⁸⁾; kaupunginkirjaston ²⁹⁾;

¹⁾ Khs 23 p. jouluk. 2,414 §. — ²⁾ S:n 7 p. toukok. 919 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,395 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. syysk. 1,665 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. huhtik. 738 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. heinäk. 1,383 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,253 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. syysk. 1,577 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 122 §; vrt. myös v:n 1928 kert. s. 140. — ¹⁰⁾ Khs 25 p. kesäk. 1,283 § ja 8 p. lokak. 1,841 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. lokak. 1,868 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 213. — ¹²⁾ Khn jsto 21 p. tammik. 3,079 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. kesäk. 3,637 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. huhtik. 3,422 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 3,624 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. lokak. 3,922 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 3,107 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 3,108 ja 3,109 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. helmik. 3,163 §. — ²⁰⁾ S:n 20 p. lokak. 3,966 §. — ²¹⁾ S:n 11 p. helmik. 3,193 §. — ²²⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,254 §. — ²³⁾ S:n 26 p. toukok. 3,569 §. — ²⁴⁾ S:n 11 p. helmik. 3,184 §. — ²⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 3,106 §. — ²⁶⁾ S:n 18 p. helmik. 3,208 §. — ²⁷⁾ S:n 4 p. helmik. 3,160 §. — ²⁸⁾ S:n 4 p. helmik. 3,161 §. — ²⁹⁾ S:n 28 p. tammik. 3,132 §.

kaupunginorkesterin ¹⁾; rakennustoimiston ²⁾; puhtaanapitolaitoksen tili-viraston ³⁾; satamahallintotoimiston ⁴⁾; teurastamontoimiston ⁵⁾; vesijohtolaitoksen ⁶⁾; kaasulaitoksen ⁷⁾; sekä sähkölaitoksen ⁸⁾).

Kaupunginhallituksen edustajat hallituksissa, lautakunnissa y.m. Kaupunginhallituksen edustajaksi kiinteistölautakuntaan ja urheilulautakuntaan valittiin ⁹⁾ kiinteistöjohtaja von Frenckell; teknillisten laitosten hallitukseen, satamalautakuntaan, yleisten töiden lautakuntaan ja puhtaanapitolautakuntaan teknillinen johtaja Moring; palolautakuntaan jäsen Rydman; terveydenhoitolautakuntaan, sairaalahallitukseen, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, musiikkilautakuntaan ja teurastamolautakuntaan sosiaali- ja opetusasiain johtaja Keto; köyhäinhoitolautakuntaan, oikeusaputoimiston johtokuntaan, työväilytoimiston johtokuntaan ja verotusvalmistelukuntaan rahatoimenjohtaja Helo; lastensuojelulautakuntaan ja suomenkielisten työväenopiston johtokuntaan jäsen Räisänen; ammattiopetuslaitosten johtokuntaan jäsen Nybergh; ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan jäsen Udd; lastentarhain johtokuntaan jäsen Johansson; ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan, kaupunginkirjaston johtokuntaan ja kaupunginmuseon johtokuntaan jäsen Sundström; sekä kotitalouslautakuntaan jäsen Salovaara.

Edelleen päätettiin ¹⁰⁾, että alla mainituissa lauta- ja johtokunnissa seuraavat kaupunginhallituksen jäsenet osallistuvat asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ohella talousarvioehdotuksen käsittelyyn: jäsen Johansson satamalautakunnassa ja puhtaanapitolautakunnassa; jäsen Nybergh terveydenhoitolautakunnassa, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnassa ja ammattiopetuslaitosten johtokunnassa; jäsen Rydman kiinteistölautakunnassa, palolautakunnassa ja verotusvalmistelukunnassa; jäsen Räisänen köyhäinhoitolautakunnassa, lastensuojelulautakunnassa ja suomenkielisen työväenopiston johtokunnassa; jäsen Salovaara kotitalouslautakunnassa, teurastamolautakunnassa ja teknillisten laitosten hallituksessa; jäsen Sundström urheilulautakunnassa, ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnassa ja lastentarhain johtokunnassa; jäsen Suolahti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnassa, musiikkilautakunnassa ja sairaalahallituksessa; jäsen Tulenheimo oikeusaputoimistossa, työväilytoimiston johtokunnassa ja keskuskeittolan johtokunnassa; sekä jäsen Udd kaupungin museon johtokunnassa, kaupunginkirjaston johtokunnassa ja yleisten töiden lautakunnassa.

Lauta- ja johtokuntia kehoitettiin lähettämään mainituille kaupunginhallituksen jäsenille kutsu niihin kokouksiin, joissa käsitellään talousarvioehdotuksia sekä asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siinäkin tapauksessa, ettei hän ole kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa.

Kaupungin edustajaksi Helsingin konservatorion säätiön isännistöön valittiin senaattori A. Castrén ¹¹⁾, Helsingin kansanteatteri oy:n johtokuntaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia ¹²⁾, Rafael Ahlströmin rahastoista soiton, sävellysten ja laulutaiteen edistämiseksi tarkoitettuja varoja jakamaan asetettuun lautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1936—38 varsinaiseksi jäseneksi lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti ja varajäseneksi johtaja H. Ramsay ¹³⁾, Suomen matkat nimisen liiton hallintoneuvostoon,

¹⁾ Khn jsto 3 p. maalisk. 3,253 §. — ²⁾ S:n 14 p. tammik. 3,071 §, 7 p. huhtik. 3,359 §, 22 p. kesäk. 3,673 §, 6 p. lokak. 3,916 § ja 10 p. marrask. 4,031 §. — ³⁾ S:n 7 p. huhtik. 3,360 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,251 ja 3,252 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. maalisk. 3,255 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. toukok. 3,541 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. toukok. 3,542 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. toukok. 3,543 §. — ⁹⁾ Khn 9 p. tammik. 30 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. toukok. 882 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. helmik. 360 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. tammik. 228 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. helmik. 277 §.

toimintakaudeksi 1937—38, vakinaiseksi edustajaksi kaupunginjohtaja A. Tulenheimo ja varalle kiinteistöjohtaja E. von Frenckell¹⁾, kertomusvuoden asevelvollisuuskutsuntaan everstiluutnantti I. Lydman ja varajäseneksi eversti U. Hillman²⁾ sekä VIII pohjoismaisten ratsastuskisojen päätoimikuntaan kiinteistöjohtaja E. von Frenckell³⁾).

Edelleen valittiin seuraavat henkilöt edustamaan kaupunkia alla mainituissa tilaisuuksissa: Maalaiskuntien liiton Helsingissä lokakuun 9 ja 10 p:nä pidettävälle kunnallispäiville rahatoimenjohtaja J. Helo, valtuutettu F. Kreander sekä toimitusjohtajat R. Liukkonen ja V. Seppälä⁴⁾, samoin Maalaiskuntien liiton Helsingissä marraskuun 16 ja 17 p:nä pidettävälle Varsinaisille kunnallispäiville kaupunginjohtaja A. Tulenheimo ja varalle kiinteistöjohtaja E. von Frenckell⁵⁾; Finlands svenska landskommuners förbund nimisen liiton Helsingissä lokakuun 26 ja 27 p:nä pidettävään juhlakongressiin kaupunginjohtaja A. Tulenheimo ja varalle kiinteistöjohtaja E. von Frenckell⁶⁾; Tallinnassa kesällä järjestettävään suomalais-ugrilaiseen kulttuurikokoukseen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia⁷⁾; Tukholman kaupungin Brommassa sijaitsevan lentokentän toukokuun 23 p:nä tapahtuviin vihkiäisiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia, kaupunginjohtaja A. Tulenheimo, teknillinen johtaja E. Moring ja kaupunginhallituksen jäsen Y. Räisänen⁸⁾; Kööpenhaminassa tammikuussa järjestettävään pohjoismaista suurkaupunkikongressia varten pidettävään alustavaan kokoukseen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia⁹⁾; ja Union Internationale des Villes et Pouvoirs Locauxin Berliinissä ja Münchenissä kesäkuun 8—13 p:nä pidettävään kongressiin kaupunginjohtaja A. Tulenheimo¹⁰⁾.

Kiinteistöjohtaja E. von Frenckell määrättiin¹¹⁾ vastaantamaan Helsinkiin heinäkuun 11 p:nä saapuvat englantilaiset liike-, teollisuus- ja mainosmiehet.

Lauttasaaren sillan ja tien katselmus. Kaupungininsinööri O. Martikainen ja satamarakennuspäällikkö S. Randelin määrättiin¹²⁾ kaupungin edustajiksi Lauttasaaren sillalla toimitettavaan katselmukseen sekä samoin ensinmainittu ja katurakennuspäällikkö K. J. Willandt Lauttasaarella olevalla Helsingin—Jorvaksen maantie osalla pidettävään katselmukseen.

Maanmittaustoimitukset. Kaupungeingeodeetti E. Salonen¹³⁾, rakennusmestari A. L. Vuoristo¹⁴⁾, kiinteistötoimiston tonttiosaston johtaja J. A. Savolainen¹⁵⁾ ja kaupunginhallituksen asiamiesosasto¹⁶⁾ määrättiin edustamaan kaupunkia erinäisissä maanmittaustoimituksissa.

Kaupungin edustaminen erinäisissä tiekunnissa y. m. Kaupunginagronoomi A. J. Tamminen valtuutettiin¹⁷⁾ edustamaan kaupunkia kertomusvuoden aikana Helsingin lähiympäristön kuntien tiekunnissa, manttaalikunnissa ja ojanperkausyhtymissä.

Tervalammen työlaitoksen väliaikainen johtaja agronoomi E. J. Isotalo valtuutettiin¹⁸⁾ edustamaan kaupunkia Vihdin tie-, manttaali- ja ojanperkauskunnissa sekä Vihdin sähkö oy:ssä.

¹⁾ Khs 23 p. jouluk. 2,370 §. — ²⁾ S:n 11 p. kesäk. 1,180 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 194 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. syysk. 1,650 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. marrask. 2,054 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. lokak. 1,930 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 988 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 929 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. lokak. 1,862 § ja 23 p. jouluk. 2,374 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. toukok. 979 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. heinäk. 1,323 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. huhtik. 678 §. — ¹³⁾ S:n 7 p. toukok. 896 ja 902 §, 20 p. toukok. 1,002 §, 6 p. elok. 1,414 §, 27 p. elok. 1,535 §, 10 p. syysk. 1,625 §, 17 p. syysk. 1,672 ja 1,673 §, 8 p. lokak. 1,807 § ja 12 p. marrask. 2,099 §. — ¹⁴⁾ Khs jsto 31 p. heinäk. 3,742 § ja khs 6 p. elok. 1,416 §. — ¹⁵⁾ Khs 6 p. elok. 1,418 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 440 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 372 §. — ¹⁸⁾ S:n 20 p. toukok. 994 §.

Suomenlinnan linnoituksesta aiheutuvat haitat. Kaupungingeodeetti E. Salonen ja asiamies V. Merivirta valtuutettiin¹⁾ edustamaan kaupunkia siinä lautakunnassa, jonka oli arvioitava ja annettava lausuntonsa Suomenlinnan linnoituksesta ja linnoituspiiristä tammikuun 25 p:nä 1929 annetussa asetuksessa lähemmin mainitulla alueella olevan kiinteän omaisuuden sanotun asetuksen 3 §:ssä mainittujen omistus- ja nautinta-oikeuden supistusten johdosta suoritettavista korvauksista.

Olympialaiskisojen saaminen Helsinkiin. Helmikuun 16 p:nä pidettävään v:n 1940 olympialaiskisojen saamista Helsinkiin käsittelevään neuvottelukokoukseen valittiin²⁾ kaupungin edustajiksi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia, vtt Ramsay, Suolahti, Rydman, Sergelius ja Salmiala sekä kaupunginjohtaja A. Tulenheimo ja kiinteistöjohtaja E. von Frenckell.

Suomen olympialaiskomitean ehdotuksen johdosta, että kaupunki virallisesti pyytäisi v:n 1940 olympialaisten kisojen järjestämistä Helsinkiin, päätettiin³⁾ tiedustella valtioneuvoston mielipidettä.

Lähetyskuntaan, joka Berliinissä esittäisi Helsingin kaupungin kutsun olympialaisiin kisoihin, päätettiin⁴⁾ valita kiinteistöjohtaja E. von Frenckell ja eversti A. E. Martola; lisäksi päätettiin esittää ministeri Hj. J. Procopelle, että hän kaupungin kustannuksella osallistuisi mainitussa tarkoituksessa Berliiniin tehtävään matkaan.

Verotusvalmisteluviraston toiseksi tarkkailijaksi v:ksi 1937 valittiin⁵⁾ pankinjohtaja V. Sipi.

Keskuskeittolan johtokuntaan valittiin⁶⁾ rouva H. Gebhard toimitusjohtajaksi sekä jäseniksi herra A. Koskinen ja lääketieteellisensiaatti U. Tötterman ja varajäseniksi toimistonjohtaja J. E. Janatuinen ja arkkitehti S. Lagerborg-Stenius; toimitusjohtajan palkka vahvistettiin 1,000 markaksi kuukaudessa.

Naisten työtuvan johtokuntaan valittiin⁷⁾ pankinjohtaja E. Hj. Rydman puheenjohtajaksi, toimistonjohtaja J. E. Janatuinen varapuheenjohtajaksi sekä jäseniksi arkkitehti S. Lagerborg-Stenius, rouva M. Olki ja tarkastaja M. Sillanpää.

Myyntiaitan johtokuntaan valittiin⁸⁾ puheenjohtajaksi köyhäinhoidon toimitusjohtaja B. Sarlin, sijaisenaan hänen virkavapautensa aikana köyhäinhoidon apulaisjohtaja S. Seppälä, ja varapuheenjohtajaksi lastensuojelulautakunnan toimitusjohtaja R. Liukkonen sekä jäseniksi sähkötekniikko V. V. Salovaara, naisten työtuvan toimitusjohtaja P. Kiljunen ja apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman.

Valiokunnat, komiteat, y.m. Eräiden viranhaltijain palkkojen tarkistamista varten päätettiin asettaa⁹⁾ komitea ja määrättiin siihen puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja A. Tulenheimo sekä jäseniksi kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin, rahatoimenjohtaja J. Helo, teknillinen johtaja E. Moring ja sähkötekniikko V. V. Salovaara.

Asetettiin¹⁰⁾ komitea valmistamaan ehdotusta uudeksi poliisijärjestykseksi ja määrättiin sen puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja A. Tulenheimo sekä jäseniksi palopäällikkö W. Bergström, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia, rahatoimenjohtaja J. Helo, ensimmäinen kaupunginlää-

¹⁾ Khs 18 p. marrask. 2,123 §; vrt. myös tämän kert. s. 148 — ²⁾ Khs 13 p. helmik. 316 §. — ³⁾ S:n 28 p. toukok. 1,062 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,287 § ja 6 p. elok. 1,391 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. jouluk. 2,377 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. tammik. 51 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 52 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 70 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 1,101 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. helmik. 355 §.

käri F. Hisinger, kaupungininsinööri O. Martikainen, johtaja T. Salmio ja kunnallisneuvosmies Y. Similä, ollen poliisimestaria vielä pyydyttävä määräämään komiteaan edustajansa; komitea oikeutettiin palkkaamaan sihteeri.

Päätettiin ¹⁾ asettaa komitea selvittämään kysymystä terveydenhuollon ja sairaanhoidon keskityksen mahdollisuudesta Helsingissä sekä mahdollisesti laatimaan yksityiskohtainen suunnitelma keskitettyyn järjestelmään siirtymisestä jollakin määrättyllä kaupungin alueella ja nimitettiin komitean puheenjohtajaksi lääketieteellisensäattii H. Sundelius sekä muiksi jäseniksi lastensuojelulautakunnan naistarkastaja M. Ahlberg, toimittaja Y. Kaarne, lastensuojelun toimitusjohtaja R. Liukkonen sekä lääketieteen- ja kirurgiantohtorit E. R. Nystén ja A. V. Wirta.

Sairaalahallituksen nimitettyä edustajikseen kaupungin vastaisen lasarettisairaspaikkatarpeen tyydyttämistä harkitsemaan asetettavaan komiteaan puheenjohtajansa professori F. Langenskiöldin ja varapuheenjohtajansa lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahden nimitti ²⁾ kaupunginhallitus puolestaan komiteaan puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtajan J. W. Kedon ja muiksi jäseniksi filosofiantohtori B. Nyberghin ja pankinjohtaja V. V. Sipin päättäen samalla, että jos sisäasiainministeriö päättää asettaa neuvottelukunnan laatimaan ehdotusta lääkintöhallituksen ehdottamalle pohjalle valtion ja kaupungin välisessä yhteistyössä uusia yliopistosairaalaosastoja perustettaessa tulee edellä mainittujen kaupunginhallituksen ja sairaalahallituksen valitsemain komiteain jäsenten toimia kaupungin edustajina tässä neuvottelukunnassa. Sittenmin merkittiin ³⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoitus kyseisen neuvottelukunnan asettamisesta.

Päätettiin ⁴⁾ asettaa komitea selvittämään kysymystä Kivelän sairaalassa annettavaa lääketieteellistä opetusta koskevan sopimuksen jatkamisesta ja nimitettiin komitean puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto sekä jäseneksi lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti. Sairaalahallituksen ilmoitus, että se puolestaan oli valinnut komiteaan jäseneksi lääketieteen- ja kirurgiantohtori F. Langenskiöldin ja filosofiantohtori B. Nyberghin, merkittiin ⁵⁾ tiedoksi.

Vaikeasti käsiteltävien lasten tutkimus- ja huoltotyön järjestämistä varten asetettiin ⁶⁾ nelihenkinen komitea, johon kuuluivat puheenjohtajana lastensuojelulautakunnan puheenjohtaja M. Ruuth ja jäseninä lastensuojelun toimitusjohtaja R. Liukkonen, kouluneuvos R. Malmberg ja tarkastaja A. Saarensivu.

Tammikuun 1 p:nä 1937 voimaan tulevan uuden työnvälityslain johdosta aiheutuvien toimenpiteiden takia asetettiin ⁷⁾ komitea laatimaan ehdotusta työnvälityslautakunnan ja -toimiston ohjesäännöksi, ollen komitean suoritettava tehtävänsä siten, että asia voidaan esittää kaupunginvaltuuston syyskuun 16 p:nä pidettävässä kokouksessa; komitean puheenjohtajaksi määrättiin työnvälitystoimiston johtokunnan puheenjohtaja E. Tulenheimo sekä jäseniksi työnvälitystoimiston johtaja W. O. Ahtio ja toimittaja E. Huttunen.

Työnvälitystoimiston v:n 1937 talousarvioehdotuksen laatimista varten, työjärjestysehdotuksen aikaansaamiseksi sekä yleensä työnvälitystoimiston toiminnan järjestämiseksi uuden työnvälityslain mukaiseksi asetettiin ⁸⁾ komitea, jonka puheenjohtajaksi määrättiin varatuomari E. Tulenheimo sekä

¹⁾ Khs 16 p. huhtik. 741 §. — ²⁾ S:n 26 p. maalisk. 584 § ja 9 p. huhtik. 720 §. — ³⁾ S:n 7 p. toukok. 913 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. elok. 1,553 §; vrt. tämän kert. s. . — ⁵⁾ Khs 24 p. syysk. 1,737 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. elok. 1,528 §, 8 p. lokak. 1,798 § ja 24 p. syysk. 1,714 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. elok. 1,532 §; vrt. tämän kert. s. 80. — ⁸⁾ Khs 10 p. syysk. 1,623 §.

jäseniksi työnvälitystoimiston johtaja W. O. Ahtio, toimittaja E. Huttunen ja köyhäinhoidon v.t. toimitusjohtaja S. Seppälä.

Asetettiin ¹⁾ komitea laatimaan suuntaviivoja työttömyyshuoltotoimintaa varten sekä määrättiin sen puheenjohtajaksi köyhäinhoidon toimitusjohtaja B. Sarlin ja jäseniksi työnvälitystoimiston johtaja W. O. Ahtio, kaupungininsinööri O. Martikainen ja toimittaja Y. Räisänen.

Työttömyyskomiteaan, johon itseoikeutettuina kuuluivat kaupunginjohtaja A. Tulenheimo puheenjohtajana ja muina jäseninä työnvälitystoimiston johtaja W. O. Ahtio, kaupungininsinööri O. Martikainen ja köyhäinhoidon toimitusjohtaja B. Sarlin, päätettiin ²⁾ lisäksi valita rahatoimenjohtaja J. Helo, teknillinen johtaja E. Moring ynnä kaupunginhallituksen jäsenet Salovaara ja Suolahti.

Työttömien viljelyspalstatointa johtamaan päätettiin ³⁾ valita entinen toimikunta, johon kuuluivat köyhäinhoidon ylim. apulaisjohtaja S. Seppälä puheenjohtajana sekä muina jäseninä kaupunginagronoomi A. J. Tamminen ja järjestösihteeri E. Sallila. Viimeksi mainitun kuoltua valittiin ⁴⁾ hänen tilalleen työnvälitysneuvoja T. Uski.

Kiinteistötoimiston päällikölle J. W. Andersinille ja kunnallisneuvosmies Y. Similälle annettiin ⁵⁾ tehtäväksi asiantuntijoita ja sihteeriä apunaan käyttäen laatia luonnos uudeksi rakennusjärjestykseksi.

Asetettiin ⁶⁾ komitea tutkimaan teurastamon ilmajäähyttäjiin ilmestyneiden vuotojen syitä sekä mahdollista korjaamista tai uusimista valiten komitean puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto sekä jäseniksi kauppaneuvos S. A. Harima, kaupungininsinööri O. Martikainen, teurastamon johtaja H. Tallqvist ja kaupunginarkkitehti G. Taucher. Sittemmin komitea oikeutettiin ⁷⁾ kääntymään asiassa professori E. Hubendickin puoleen Tukholmassa sekä pyytämään lausunto Suomen sementinvalmistajain yhdistykseltä.

Asetettiin ⁸⁾ valiokunta valmistelemaan yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusrahan jakamista valiten siihen rahatoimenjohtaja J. Helo, sosiaalijohtaja J. W. Keto, teknillinen johtaja E. Moring, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti ja rakennusmestari I. W. Udd.

Asetettiin ⁹⁾ nelihenkinen komitea laatimaan väkijuomien anniskelu-oikeuksien myöntämistä seuraavana anniskelukautena koskevaa esitysehdotusta ja nimitettiin komitean puheenjohtajaksi sosiaali- ja opetusasiain johtaja J. W. Keto sekä jäseniksi toimittaja Y. Räisänen, varatuomari E. Tulenheimo ja rakennusmestari W. Udd.

Asetettiin ¹⁰⁾ valiokunta neuvottelemaan Helsingin kauppakamarin kanssa Helsingin—Kouvolan ratasuunnitelmaesityksen edelleen ajamiseksi ja valittiin siihen kaupunginjohtaja A. Tulenheimo, rahatoimenjohtaja J. Helo, kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, teknillinen johtaja E. Moring ja kaupungininsinööri O. Martikainen.

Kaupunginhallituksen edustajaksi pohjoismaisten rakennuspäivien Suomen osaston toimikuntaan valittiin ¹¹⁾ teknillinen johtaja E. Moring.

Edustajaksi Suomen messujen johtokunnan kanssa käytäviin neuvotteluihin elo- syyskuun vaihteessa suunnitellun merenkulku- ja matkailunäyttelyn järjestämisestä määrättiin ¹²⁾ satamalaitoksen johtaja K. V. Hoppu.

¹⁾ Khs 29 p. lokak. 1,988 §. — ²⁾ S:n 9 p. tammik. 60 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 217 §; vrt. myös tämän kert. s. 179. — ⁴⁾ Khs 24 p. syysk. 1,706 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 655 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 1,894 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 2,365 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. tammik. 36 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. lokak. 1,844 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. huhtik. 773 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. syysk. 1,704 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. helmik. 315 §.

Ampumamaailmanmestaruuskilpailun järjestelytoimikuntaan määrätin¹⁾ edustajaksi kiinteistöjohtaja E. von Frenckell.

Kaupunginsihteeri K. Rein valtuutettiin²⁾ edustamaan kaupunkia huhtikuun 29 p:nä englantilaisvierailua valmisteleavassa neuvottelukokouksessa.

Raitiotie ja omnibus oy:n johtokuntaan päätettiin³⁾ ehdottaa valittaviksi kiinteistöimiston päällikkö J. W. Andersin, pankinjohtaja T. Grotenfelt, kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, rahatoimenjohtaja J. Helo sekä kaupunginhallituksen jäsenet Rydman, Räisänen, Salovaara ja Suolahti, tilintarkastajiksi pankinjohtaja V. V. Sipi ja filosofiantohtori R. Tuhti sekä varalle kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varatuomari O. W. Johansson.

Helsingin makasiini oy:n johtokuntaan ehdotettiin⁴⁾ valittaviksi uudelleen erovuorossa olevat hallintoneuvoston jäsenet vuorineuvos J. Grundström ja kauppaneuvos I. Lindfors sekä johtaja H. Ramsay ja tilintarkastajiksi edelleen rahatoimenjohtaja J. Helo ja kaupunginreviisori J. Toivainen ja varalle apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman.

Mankala fors ab. nimisen yhtiön johtokuntaan ehdotettiin⁵⁾ valittaviksi entiset jäsenet, teknillinen johtaja E. Moring puheenjohtajaksi, sähkötekniikko V. V. Salovaara ja kaupunginagronoomi A. J. Tamminen varsinaisiksi jäseniksi sekä varalle kaupunginlakimies E. Cavonius ja työnvälitysneuvoja T. Uski.

Pallokenttä oy:n johtokuntaan ehdotettiin⁶⁾ valittaviksi entiset jäsenet kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, verhoilija V. Lähteinen, kirjaltaja E. Simula, kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio ja lääketieteellisensiaatti U. Tötterman, tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja toimittaja Y. Räisänen sekä varalle insinööri O. R. Nylund.

Eltelä-Suomen voima oy:n johtokuntaan ehdotettiin⁷⁾ valittaviksi uudelleen erovuorossa olevat jäsenet professori B. Wuolle ja sähkölaitoksen toimitusjohtaja A. A. Marsio sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman.

Suomen messut osuuskunnan hallintoneuvostoon päätettiin⁸⁾ määrätä varajäseniksi teknillinen johtaja E. Moring ja kaupunginarkkitehti G. Taucher, tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman.

Helsingin sokeaintalo-säätiön tilien tarkastus annettiin⁹⁾ v:n 1937 aikana apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellmanin tehtäväksi.

Asunto-oy. Kaisaniemenkatu 3:n tilintarkastajaksi ehdotettiin¹⁰⁾ valittavaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk.

Olympialaisen propagandatoimikunnan tilintarkastajaksi määrättiin¹¹⁾ rahatoimenjohtaja J. Helo apulaisinaan opetusministeriön määräämä tarkastaja ja toimistonjohtaja Y. Harvia.

Jäsenten valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallituksiin. Kaupungin edustajiksi niiden asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallituksiin, joissa kaupungilla oli osakkeita tai osuuksia tai joille se oli myöntänyt lainoja, valittiin tai ehdotettiin valittaviksi seuraavat henkilöt:

Asunto-oy. Stenbäckinkatu 18—20: filosofianmaisteri V. Kaukoranta ja arkkitehti T. Salervo¹²⁾;

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 352 §. — ²⁾ Khn jsto 21 p. huhtik. 3,407 §. — ³⁾ Khs 26 p. maalisk. 614 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. maalisk. 578 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 543 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. toukok. 959 § ja 20 p. toukok. 985 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 357 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. maalisk. 558 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. jouluk. 2,334 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. helmik. 370 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. jouluk. 2,236 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. tammik. 137 §.

Asunto-oy. Osmo-Käpylä: apulaisrakennustarkastaja A. Toivonen varsinaiseksi ja kansliasihteeri J. Ståhlberg varajäseneksi ¹⁾;

Virkamiesasunto-oy. Sampsantie 50: kaupunginkamreeri. P. J. Björk, kansliasihteeri A. Blomberg ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson²⁾ sekä viimeksi mainitun kuoltua insinööri J. A. Savolainen ³⁾;

Virkamiesasunto-oy. Sampsantie 40: kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin, avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä ja kansliasihteeri J. Ståhlberg ⁴⁾;

Asunto-oy. Sture: kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin ja kansliasihteerit A. Blomberg ja E. Mantere sekä varalle asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ⁵⁾;

Asunto-oy. Hauho: kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä G. Karhumaa, talonisännöitsijä S. Puranen ja libristi F. Sundqvist sekä varalle kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ja herra T. Vahonen ⁶⁾;

Asunto-oy. Savila bostads ab.: kansliasihteeri A. Blomberg ⁷⁾;

Oy. Lapinlahdenkatu 27: kauppias K. G. Hyvönen, suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne, talojenisännöitsijä S. Puranen, varatuomari L. Silvenius ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ja varalle rouva F. Hyvönen ja kansliasihteeri E. Mantere sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja rahatoimiston osastopäällikkö E. Jernström ja varalle apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman ⁸⁾;

Helsingfors fastighets ab.: kansliasihteeri E. Mantere, talojenisännöitsijä S. Puranen ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja hänen varamiehekseen rahatoimiston osastopäällikkö E. Jernström ⁹⁾;

Ab. Åshaka oy.: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ¹⁰⁾;

Virkamiesasunto-oy. Sampsantie 46: kansliasihteeri A. Blomberg, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ja kansliasihteeri E. Mantere sekä varalle kansliasihteeri J. Ståhlberg ja työnvälitysneuvoja T. Uski ¹¹⁾; johtaja Erikssonin kuoltua valittiin hänen tilalleen kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin ¹²⁾;

Oy. Helsingin kansanasunnot: asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja toimistonjohtaja Y. Harvia ja varalle työnvälitysneuvoja T. Uski sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varalle apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman ¹³⁾;

Ab. Gräsviksgatan 5 oy.: kansliasihteeri E. Mantere, talojenisännöitsijä S. Puranen ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja kaupunginreviisori J. Toiviainen ¹⁴⁾;

Asunto-osuus Vanaja r.l.: kansliasihteeri A. Blomberg, toimistonjohtaja J. E. Janatuinen ja kansliasihteeri E. Mantere sekä varalle kansliasihteeri A. Danielson ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ¹⁵⁾;

Vallilan asunto-osuuskunta r.l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ja työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri E. Mantere ja talojenisännöitsijä S. Puranen ¹⁶⁾;

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 208 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 288 §. — ³⁾ S:n 6 p. elok. 1,440 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. helmik. 289 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. helmik. 331 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. helmik. 432 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. maalisk. 468 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 531 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. maalisk. 533 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 539 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. maalisk. 569 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. heinäk. 1,308 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. maalisk. 574 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 609 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. elok. 1,411 §. — ¹⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 1,572 §.

Asunto-osuuskunta Käpylä r.l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kaupunginhallituksen asiamies V. Merivirta, avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä ja työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kansliasihteerit A. Danielson ja E. Mantere ¹⁾);

Oma-asunto-oy.: kansliasihteeri E. Mantere ynnä kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ja sihteeri T. Törnblom sekä varalle kansliasihteeri A. Danielson ja työnvälitysneuvoja T. Uski ²⁾);

Asunto-osuuskunta Poisto r.l.: kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ja sihteeri T. Törnblom ynnä työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri E. Mantere ³⁾);

Asunto-osuuskunta Käpy r.l.: kansliasihteeri E. Mantere, kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ja työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ja valaja A. Valta ⁴⁾);

Virkamiesasunto-oy. Sampsantie 40: kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin, avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteerit E. Mantere ja C. W. Toppelius ⁵⁾);

Asunto-oy. Tyyni: kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ja sihteeri T. Törnblom ynnä työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kansliasihteerit A. Blomberg ja E. Mantere ⁶⁾);

Asunto-osuuskunta Haapa r.l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kaupunginhallituksen asiamies V. Merivirta ja työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ⁷⁾);

Asunto-oy. Aito bostads ab.: kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen ja sihteeri T. Törnblom ynnä työnvälitysneuvoja T. Uski sekä varalle kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston avustava osastonjohtaja E. Paalanen ⁸⁾);

Asunto-oy. Vallilan pienasunnot n:o 2: asemakaava-arkkitehti B. Brunila, johtaja K. R. Heinonen ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri E. Mantere ja työnvälitysneuvoja T. Uski ⁹⁾);

Asunto-oy. Vallilan pienasunnot n:o 1: asemakaava-arkkitehti B. Brunila, johtaja K. R. Heinonen ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteeri E. Mantere ja työnvälitysneuvoja T. Uski ¹⁰⁾);

Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4: toimistonjohtaja Y. Harvia ynnä kiinteistötoimiston avustava osastonjohtaja E. Paalanen ja osastonjohtaja J. A. Savolainen, lääketieteellisensiaatti O. Tudeer ja työnvälitysneuvoja T. Uski ja varalle asemakaava-arkkitehti B. Brunila, kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja lääketieteen- ja kirurgiantohtori M. Björkstén ja varalle talojenisännöitsijä S. Puranen ja revisori G. Paldani ¹¹⁾);

Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 3: kansliasihteeri A. Blomberg, toimistonjohtaja Y. Harvia, kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen, sihteeri T. Törnblom ynnä työnvälitysneuvoja T. Uski ja varalle asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja työntekijät O. Forslund ja T. Hänninen sekä

¹⁾ Khs 10 p. syysk. 1,626 §. — ²⁾ S:n 17 p. syysk. 1,668 §. — ³⁾ S:n 24 p. syysk. 1,721 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. lokak. 1,776 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 1,813 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. lokak. 1,815 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. lokak. 1,817 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. lokak. 1,948 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. marrask. 2,100 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. marrask. 2,159 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. marrask. 2,162 §.

tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja talojenisännöitsijä S. Puranen ja varalle kansliasihteeri G. Brotherus ja revisori O. Paldani¹⁾; sekä Asunto-osuuskunta Voitto r.l.: talojenisännöitsijä S. Puranen sähköteknikko V. V. Salovaara ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja J. A. Savolainen sekä varalle kansliasihteerit A. Blomberg ja E. Mantere²⁾.

Painatustöiden valvojan kertomus v:lta 1936 sisälsi seuraavaa:

Painatus ja sidonta. Määrärahat ja niiden käyttö kuusivuotiskautena 1931—36 selviää alla olevasta taulukosta:

	Vuoden määräraha, smk.	Lisämääräraha, smk.	Siirrot ja määrärahat yhteensä, smk.	Vuoden käyttö, smk.	Siirto seur. v:een, smk.	Säästö, smk.
1931	2,357,850	52,664	2,642,506	2,107,472	280,975	254,059
1932	2,028,582	82,844	2,392,401	2,011,566	215,195	165,640
1933	2,011,300	71,485	2,297,980	2,026,107	25,174	246,699
1934	2,067,000	50,532	2,142,706	1,818,960	133,515	190,231
1935	2,008,500	18,451	2,160,466	1,954,018	65,515	140,933
1936	2,080,300	107,368	2,253,183	2,087,133	39,363	126,687

Taulukosta ilmenee, että kaupungin painatus- ja sidontamenot kertomusvuonna, tarveraha- y.m. tileiltä suoritettut menot, 292,556 markkaa, mukaan laskettuina, tekivät yhteensä 2,379,689 markkaa, v. 1935 2,143,157 markkaa. Menot lisääntyivät siis 236,532 markkaa edelliseen vuoteen verraten johtuen lisäys kertomusvuonna esiintyneistä useista tilapäisluontoisista painatuksista, joihin kuuluivat esim. esikaupunkiliitosmietintöjen (171,333: 70 markkaa), uusien obligatioiden (92,060 markkaa) ja kaasulaitoksen juhlaulkaisun (41,470 markkaa) painatuskustannukset y.m. Kirjapainotöiden hinnat pysyivät muuttumattomina.

Konttoritarvikkeiden hankinta tapahtui samoin kuin aikaisempinakin vuosina osittain suoraan liikkeistä eri laitoksille ja osittain painatustöiden valvojan varastosta. Viimeksi mainittu myynti nousi v. 1936 443,018: 75 markkaan oltuaan v. 1934 259,655: 90 markkaa ja v. 1935 353,850: 60 markkaa. Lisäys v:een 1935 verraten oli 89,168: 15 markkaa eli 25.2%, vaikka eräiden tarvikkeiden hinnat alenivat vuoden alussa.

Kansakoulujen oppilastarvikkeiden hankinta tapahtui myös painatustöiden valvojan välityksellä ja hankittiin näitä tarvikkeita kertomusvuonna suomenkielisille kansakouluille 230,613: 70 markan (v. 1935 208,486: 20 markan) ja ruotsinkielisille kansakouluille 45,951: 80 markan (v. 1935 46,445: 90 markan) arvosta. Varastosta suoritettujen toimitusten arvo nousi kertomusvuonna 69,664: 50 markkaan oltuaan v. 1935 33,915 markkaa; lisäys oli siis 35,749: 50 markkaa. V. 1935 aloitettua tarvikkeiden yhdenmukaistamista jatkettiin edelleen. Suomenkielisten kansakoulujen menot olivat 21: 56 markkaa (v. 1935 19: 23 markkaa)³⁾ ja ruotsinkielisten kansakoulujen 18: 86 markkaa (v. 1935 18: 12 markkaa) oppilasta kohden.

¹⁾ Khs 19 p. marrask. 2,163 §. — ²⁾ S:n 26 p. marrask. 2,213 §. — ³⁾ Lisäys johtuu syksystä 1936 alkaen entistä enemmän käytäntöön otetuista työvihoista välineineen y. m.

Kaikki koulutarvikemenot oppilasta kohden v:sta 1921 alkaen olivat seuraavat:

Suomenkielisten kansakoulujen menot, Smk.		Ruotsinkielisten kansakoulujen menot, Smk.					
1921	52: 82	1929	64: 17	1921	56: 96	1929	79: 76
1922	61: 55	1930	60: 74	1922	69: 88	1930	86: 10
1923	58: 17	1931	53: 14	1923	73: 36	1931	83: 33
1924	60: 76	1932	36: 55	1924	85: 25	1932	57: 29
1925	59: 48	1933	40: 81	1925	74: 90	1933	58: 02
1926	65: 59	1934	61: 02	1926	85: 63	1934	89: 69
1927	62: 34	1935	73: 75	1927	84: 95	1935	95: 03
1928	60: 91	1936	80: 04 ¹⁾	1928	79: 05	1936	95: 01

Lukuvuosina 1931/32, 1932/33 ja 1933/34 annettiin vapaat koulutarvikkeet ainoastaan varattomille oppilaille.

Menot oppilasta kohden eivät tilastollisesti ole täysin oikeita, sillä esim. kalenterivuoden 1921 menot on jaettu lukuvuoden 1921/22 keskimääräisellä oppilasluvulla, mutta aivan epäluotettavia ne eivät kuitenkaan ole, sillä suurin osa kunkin vuoden määrärahoista käytetään aina lukuvuoden alkaessa.

Sanoma- ja aikakauslehtien tilausten hankinta. Painatustöiden valvojan välityksellä tilattiin sanoma- ja aikakauslehtiä 88,226: 25 markan (v. 1935 n. 104,000 markan) arvosta, niistä saatu keskimääräinen 10 %:n alennus jo vähennettynä.

Ilmoitusten ja kuulutusten painatus. Kaupungin ilmoitusmenot tekivät kertomusvuonna 389,070: 95 markkaa (v. 1935 198,736: 75 markkaa), niistä saatu alennus, 27,274: 95 markkaa (v. 1935 14,958: 65 markkaa), eli 7 %, jo vähennettynä. Menojen lisäys johtui vaalikuulutuksista, tonttihuutokauppa-kuulutusten lisääntymisestä y. m.

Monistettujen töiden sivuluku oli kertomusvuonna 2,125 ja yhteinen painosmäärä 188,100 kpl., v:n 1935 vastaavat luvut olivat 1,853 ja 167,600.

Henkilökunta. Painatustöiden valvojan apuna oli kertomusvuonna kuten edellisenäkin vuonna kaksi apulaista ja asiapoika. Edellisten lisäksi työskenteli keväällä ja syksyllä yksi virastovaratyöntekijä yhteensä 115 päivän ajan.

¹⁾ Lisäys johtuu syksystä 1936 alkaen entistä enemmän käytäntöön otetuista työvihoista välineineen y.m.

III. Kiinteistölautakunta.

Kaupunginvaltuuston valitsemana kiinteistölautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna johtaja Y. Harvia ja sen jäseninä veturinkuljettaja F. B. Gröndahl, johtaja J. Hellsten, filosofianlisensiaatti K. Huhtala, järjestösihteeri E. Sallila, insinööri E. von Schantz, lasinhioja O. Turunen ja arkkitehti V. Vähäkallio. Jäsen Sallilan kuoltua syyskuun 14 p:nä valitsi valtuusto kokouksessaan saman kuukauden 16 p:nä hänen tilalleen piirisihteeri A. Vallan. Lautakunnan valitsemana varapuheenjohtajana toimi johtaja T. Salmio. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kiinteistöjohtaja E. von Freneckell.

Maatalousjaostoon kuuluivat puheenjohtajana johtaja Salmio ja jäseninä johtaja Hellsten ja arkkitehti Vähäkallio, tonttijaostoon puheenjohtajana insinööri von Schantz sekä jäseninä johtaja Harvia ja järjestösihteeri Sallila sekä viimeksi mainitun kuoleman jälkeen piirisihteeri Valta ja talojaostoon puheenjohtajana filosofianlisensiaatti Huhtala sekä jäseninä veturinkuljettaja Gröndahl ja lasinhioja Turunen.

Kiinteistölautakunnalla oli vuoden aikana 52, maatalousjaostolla 5, tonttijaostolla 50 ja talojaostolla 20 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjain pykäläluku oli 1,860 ja lähetettyjen kirjeiden luku 813. Maatalousjaoston pöytäkirjain pykäläluku oli 18, tonttijaoston 785 ja talojaoston 80. Kiinteistötoimiston kansliaosaston diaariin merkittyjen asiain luku oli 2,741, näistä yleisiä asioita 590, kansliaosastolle kuuluvia asioita 13, tonttiosastolle 1,088, maatalousosastolle 118, asemakaavaosastolle 355, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle 13, talo-osastolle 318 ja kansanpuisto-osastolle kuuluvia 246.

Lautakunnan vuoden aikana käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Kiinteistötoimiston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Kokoukset. Lautakunta päätti ¹⁾ pitää kokouksensa maanantaisin klo 16, kesäaikana klo 15 tai pyhäpäivän sattuessa lähinnä seuraavana arkipäivänä.

Ilmoitukset ja kuulutukset. Lautakunta päätti ²⁾ julkaista ilmoituksensa ja kuulutuksensa sanomalehdissä Uusi Suomi, Helsingin sanomat, Hufvudstadsbladet, Suomen sosialidemokraatti ja Arbetarbladet.

Laskujen hyväksyminen. Lautakunta päätti ³⁾, että v:n 1937 aikana kiinteistötoimiston päällikön tai hänen estyneenä ollessaan sihteerin tuli hyväksyä talousarvion I luvun kaikilla momenteilla sekä VII luvun 1 ja 2 momentilla

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 5 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 6 §. — ³⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,813 §.

olevista määrärahoista maksettavat laskut, kaupunginagronoomin tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginagronoomin apulaisen II luvun kaikilla momenteilla, talojenisännöitsijän tai hänen estyneenä ollessaan kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijän III luvun 1—50 ja VII luvun 3 ja 5 momenteilla, sekä kansanpuistojen isännöitsijän ja hänen estyneenä ollessaan talojenisännöitsijän IV ja V lukujen kaikilla momenteilla ja VI luvun 1—9 momenteilla olevista määrärahoista maksettavat laskut.

Kiinteistötoimiston viranhaltijat. Ylimääräiseksi apulaiseksi kansanpuisto-osastolle kesäkuun 5 p:n ja elokuun 5 p:n väliseksi ajaksi päätettiin¹⁾ ottaa ylioppilas neiti O. Martikainen 1,200 markan kuukausipalkoin.

Kunnallisten työväenasuntojen kanslia-apulaiselle M. Olanterälle lautakunta myönsi²⁾ eron virastaan elokuun 1 p:stä määräten mainitusta päivästä neiti M. Länsivaaran toistaiseksi, kuitenkin enintään vuoden loppuun, hoitamaan kyseistä tointa 1,500 markan kuukausipalkkiosta. Samalla toimistopäällikkö oikeutettiin yhdessä talojenisännöitsijän kanssa ottamaan talo-osastolle mahdollisesti tarvittavat kesälomasijaiset.

Kiinteistötoimiston päällikölle J. W. Andersinille myönnettiin³⁾ sairauden vuoksi virkavapautta tammikuun 20 p:n ja helmikuun 1 p:n sekä lokakuun 26—31 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom sijaisena hoitamaan toimistopäällikön tehtäviä.

Asemakaavainsinööri R. Gefwertille myönnettiin⁴⁾ jatkettua sairauslomaa tammikuun 1 p:stä toukokuun 24 p:ään ja määrättiin avustava asemakaavainsinööri Ö. Stadius hoitamaan insinööri Gefwertin tointa helmikuun 1 p:stä sairausloman loppuun sekä insinööri V. Meriluoto kyseiseksi ajaksi hoitamaan avustavan asemakaavainsinöörin tointa.

Kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijälle G. V. Karhumaalle myönnettiin⁵⁾ sairauslomaa toukokuun 15 p:stä heinäkuun 15 p:ään ja määrättiin halli- ja torikaupan valvoja A. Wansén mainittuna aikana oman toimensa ohella hoitamaan kyseistä isännöitsijän tointa 2,000 markan kuukausipalkkiosta sekä edelleen samasta palkkiosta hoitamaan tointa heinäkuun 27 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään vuoden loppuun.

Vaakitsija A. L. Vuoristolle lautakunta myönsi⁶⁾ sairauslomaa 1 kuukauden ajaksi kesäkuun 10 p:stä.

Kunnallisten työväenasuntojen kanslia-apulaiselle M. Olanterälle myönnettiin⁷⁾ virkavapautta yksityisasiain tähden huhtikuun 1 p:stä kesäkuun 30 p:ään ja määrättiin sijaiseksi mainituksi ajaksi neiti M. Länsivaara 1,200 markan kuukausipalkoin.

Lautakunta oikeutti⁸⁾ avustavan kaupungingeodeetin saamaan kesälomansa toukokuussa ja päätti, että asianomaiset osastojen johtajat saivat määrätä muiden paitsi osastonjohtajien ja avustavien osastonjohtajien kesälomat.

Lautakunta hyväksyi⁹⁾ kiinteistötoimiston ylempien viranhaltijain kesälomista laaditun ehdotuksen oikeuttaen toimistopäällikön tekemään siihen pienehköjä muutoksia.

Lautakunta päätti¹⁰⁾, että kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahoihin sisältyvältä Tilapäistä työvoimaa nimiseltä tililtä oli mak-

¹⁾ Kiint.lautak. 2 p. kesäk. 774 §. — ²⁾ S:n 29 p. kesäk. 890 §. — ³⁾ S:n 20 p. tammik. 82 § ja 26 p. lokak. 1,527 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 52 §, 10 p. helmik. 174 § ja 27 p. huhtik. 562 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 736 § ja 27 p. heinäk. 1,056 §; vrt. tämän kert s. 273. — ⁶⁾ Kiint.lautak. 15 p. kesäk. 862 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 387 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 563 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 640 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. syysk. 1,231 §.

settava kiinteistötoimiston vahtimestarinapulaiselle P. Huttuselle autonkuljettajan tehtävien hoitamisesta johtuvasta lisätyöstä 350 markan lisäpalkkio kuukaudessa syyskuun 1 p:stä lukien.

Kiinteistötoimiston aukioloaika kesällä. Lautakunta päätti ¹⁾, että työt kiinteistötoimistossa kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana aloitetaisiin ja lopetettaisiin puolta tuntia aikaisemmin kuin tavallisesti.

Notaarinviran perustaminen kiinteistötoimiston kansliaosastolle. Sitten kun kaupunginvaltuusto huhtikuun 8 p:nä oli hyväksynyt kiinteistölautakunnan esityksen²⁾ notaarinviran perustamisesta kiinteistötoimiston kansliaosastolle, kuuluu virka 11 palkkaluokkaan, päätti ³⁾ lautakunta julistaa viran haettavaksi kahden viikon kuluessa sekä määräsi, että johtosäännöissä mainittujen tehtävien ohella notaarin tulee huolehtia kansliaosaston säilytettävien sopimusten rekisteröimisestä, antaa todistuksia vuokraoikeuksien haltijoista sekä sihteerin ohjeiden mukaan avustaa osaston muiden töiden suorittamisessa. Virkaan valittiin ³⁾ tilastotoimiston amanuenssi E. A. Ruutu.

Porthaninkadun tonttien n:ot 15 ja 17 maksamatta olevan kauppahinnan periminen. Koska Kallion yhteiskoulun kannatusyhdistys oli joulukuun 18 p:nä 1920 päivätysssä velkakirjassa sitoutunut suorittamaan kaupungille XI kaupunginosan korttelissa n:o 332 olevien Porthaninkadun tonttien n:ot 15 ja 17 maksamatta olevan kauppahinnan 27,000 markkaa siinä tapauksessa, että tontteja käytetään muuhun tarkoitukseen kuin Kallion yhteiskoulu nimisen oppilaitoksen tarpeisiin tai että valtio ottaa mainitun oppilaitoksen haltuunsa, ja koska Kallion yhteiskoulu oy, jolle tontit sittemmin olivat siirtyneet, oli joulukuun 16 p:nä 1935 myynyt tontin n:o 17 asuintaloa varten, päätti ⁴⁾ lautakunta kehoittaa rahatoimistoa perimään mainitut 27,000 markkaa 6 %:n korkoineen joulukuun 16 p:stä 1935 lukien.

Erinäisten korttelissa n:o 498 olevien tonttien myynti rakentamisvelvollisuuksin. Kaupunginvaltuuston oikeutettua ⁵⁾ kiinteistölautakunnan myymään Pohjoismaiden yhdyspankki oy:lle tai sen osoittamille yhtiöille korttelissa n:o 498 olevat Turuntien tontit n:ot 54, 56 ja 58, Linnankoskenkadun tontin n:o 3 a sekä Minna Canthin kadun tontit n:ot 1 ja 3, päätti ⁶⁾ lautakunta, että tontit oli myytävä rakentamisvelvollisuuksin ollen ostajilla oikeus kiinnitysvakuuden sijasta asettaa pankkitakuu rakentamisvelvollisuuden täyttämisen vakuudeksi.

Pääskylänkadulla olevaa yksityistä raidetta koskeva sopimus. Suomen osuuskauppojen keskuskunnan Pääskylänkadulla omistamaa raidetta koskevan kaupungin ja osuuskunnan välisen sopimuksen ⁷⁾ 10 kohta päätettiin ⁸⁾ muuttaa seuraavaksi: Osuuskunnan on huolehdittava raiteiden välisen ja puolen metriä niiden kumpaisellekin puolen ulottuvan alan kunnossa- ja puhtaanapidosta sen 126 metrin pituisen raideosan osalta, joka sijaitsee yksityisten kunnossa- ja puhtaanapidettävällä katualueella, minkä ohessa osuuskunnan on suoritettava kaupungille korvausta sen 258 metrin pituisen, kaupungin kunnossapidettävällä alueella olevan raiteiden alueen kunnossa- ja puhtaanapidosta kaupunginvaltuuston vahvistaman taksan mukaan, nykyään 8 markan mukaan pituusmetriltä. Edellisen ohella lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle mainitulle osuuskunnalle suoritettavaksi kor-

¹⁾ Kiint. lautak. 25 p. toukok. 732 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 278 §; ks. tämän kert. s. 87. — ³⁾ Kiint.lautak. 14 p. huhtik. 490 ja 11 p. toukok. 643 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. maalisk. 280 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 15. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 27 p. tammik. 116 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 105 ja 233. — ⁸⁾ Kiint. lautak. 8 p. kesäk. 812 §.

vaus siitä raiteiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, jonka se oli suorittanut yli 258 m:n alalla.

Talin kartanoa koskeva kaupungin ja Helsingin golfklubin välinen vuokrasopimus hyväksyttiin ¹⁾.

Talousarvioehdotus vuodeksi 1937 hyväksyttiin ²⁾.

Vakuusasiakirjojen tarkastus. Tarkastuksessa todettiin ³⁾, että puuttuvat velkakirjat joko oli maksettu tai muuten ehtojen tultua täytetyiksi kuitausta vastaan luovutettu velallisille sekä että erään velkakirjan kiinnitys oli uudistettava v:n 1937 kuluessa.

Lainain vakuudet. Lautakunta päätti ⁴⁾, että yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastosta myönnettyjen lainojen sekä valtion omakotilainarahastosta myönnettyjen asuntolainojen ja samasta rahastosta myönnettävien järjestelylainojen vakuudeksi saadaan hyväksyä myös asianomaiseen tonttiin määrätyllä etuoikeudella kiinnitetty haltijavelkakirja.

Käyttövarat. V:n 1935 käyttövaroistaan lautakunta myönsi ⁵⁾ raatihuoneen arkistosta kiinteistötoimistolle luovutettujen piirustuskaappien korjaamiseen 883: 20 markkaa sekä v:n 1936 käyttövaroista m.m. seuraavat määrärahat:

perunapalstojen rajojen paaluttamista varten tilattujen puurimojen maksamiseen 2,037: 40 markkaa ⁶⁾;

kaupungingeodeetti E. Saloselle Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen kaupunkimittauskomitean kokoukseen osallistumista varten 441 markkaa ⁷⁾;

kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijän G. V. Karhumaan sekä järjestösihteeri E. Sallilan haudoille laskettujen seppelten maksamiseen yhteensä 350 markkaa ⁸⁾;

Tuomarinkylän maantialueen pakkolunastustoimituksessa toimineiden uskottujen miesten palkkioihin 492 markkaa ⁹⁾;

erinäisten Puodinkylässä olevien pakkohuutokaupassa kaupungille ostettujen tilain erottamiskustannusten v:n 1936 erän suorittamiseen 1,653: 65 markkaa ¹⁰⁾ sekä

joulukuusen pystyttämistä varten Senaatintorille 1,800 markkaa ¹¹⁾.

Kiinteistöjen Erinäiset menot nimiseen määrärahaan sisältyvältä Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa nimiseltä tililtä lautakunta myönsi ¹²⁾ 4,800 markkaa Helsingin maaseurakunnalle maksettavien kirkollisverojen suorittamiseen.

Lautakunta oikeutti ¹³⁾ asemakaavaosaston kuluvan vuoden loppuun asti käyttämään kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahoihin sisältyvältä Tilapäistä työvoimaa nimiseltä tililtä enintään 1,700 markkaa kuu-kaudessa piirustustyön palkkaamiseksi laskua vastaan. Samoin järjestettiin ¹⁴⁾ samalta tililtä palkatun tilapäisen työvoiman palkkaaminen v:n 1937 aikana.

¹⁾ Kiint. lautak. 6 p. huhtik. 451 §; vrt. tämän kert. s. 103 — ²⁾ Kiint. lautak. 31 p. elok. 1,144 §. — ³⁾ S:n 29 p. jouluk. 1,860 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,777 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 53 § ja 10 p. helmik. 173 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 810 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. toukok. 687 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,057 § ja 21 p. syysk. 1,261 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 1,230 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. lokak. 1,440 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,775 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. tammik. 21 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. syysk. 1,232 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,815 §.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: ylitysten peittämistä erinäisillä tileillä ¹⁾, määrärahan myöntämistä kiinteistötoimiston hankittavaa lisäkalustoa varten ²⁾, puhelimien hankkimista erälle kiinteistötoimiston alaisille viranhaltijoille ³⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: kaupungille tehtyjä erinäisten tilojen ja maa-alueiden y.m. myyntitarjouksia ⁴⁾, muutoksen tekemistä virkasääntöön ⁵⁾, opintomatkarahaaanomusta ⁶⁾, talvitien järjestämistä Viikin kautta Malmin ja Helsingin välille ⁷⁾, jalkakäytävien päällystämistä ⁸⁾, asutuslautakunnan asettamista ⁹⁾, erikoisen sosiaalilautakunnan perustamista ¹⁰⁾, I kaupunginosan korttelissa n:o 45 olevien tonttien n:ot 1, 2 ja 3 luovutusehtoja ¹¹⁾, Luodolla sijaitsevien rakennusten ostoa ¹²⁾, eläkeanomuksia ¹³⁾, ab. Arabia oy:lle vuokratun tehdastontin vuokraoikeutta ¹⁴⁾, vuositilintarkastajain kertomusta ¹⁵⁾, sakkokorkojen kantoa ¹⁶⁾, Suomen kunnantyöntekijäin liiton esitystä kaupungin työntekijäin palkkojen korottamisesta ¹⁷⁾ sekä erinäisten vuokra-alueiden lunastamista ¹⁸⁾.

2. Kiinteistötoimiston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Myydyt tontit. Kiinteistölautakunta möi vuoden aikana alla mainitut tontit:

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huutokauppahinta, Smk.
346	Aadolfinkatu	1	Kauppias A. Nieminen ¹⁹⁾	545.2	210,000
344	Franzéninkatu	3	Rakennusmestari T. J. Ermala ²⁰⁾	1,011.1	632,400
338a	Fleminginkatu	13	Filosofiankandidaatti U. Tolonen ²¹⁾	1,066.7	560,000
349	»	21	Johtaja S. von Gerdten ²²⁾	1,263.5	480,000
346	Harjutori	2	Rakennusmestari L. Nieminen ²³⁾	590.7	569,000
338b	Harjutorinkatu	4	Rakennusmest. G. Hj. Sandström ²⁴⁾	437.4	375,000
346	Helsinginkatu	4a	Rakennusmestari L. Nieminen ¹⁹⁾	471.7	461,000
499	Linnankoskenkatu	4	Rakennusmestari E. Pajunen ²⁵⁾	938.2	693,000

¹⁾ Kiint. lautak. 13 p. tammik. 54 § ja 14 p. jouluk. 1,776 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 277 §. — ³⁾ S:n 23 p. maalisk. 352 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 89 §, 17 p. helmik. 209 §, 16 p. maalisk. 332 §, 14 p. huhtik. 489 §, 2 p. kesäk. 775 §, 8 p. kesäk. 811 §, 6 p. heinäk. 963 §, 31 p. elok. 1,140 §, 28 p. syysk. 1,319 §, 26 p. lokak. 1,487 § ja 7 p. jouluk. 1,734 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. helmik. 175 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 243 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 276 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. maalisk. 305 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. huhtik. 518 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. huhtik. 450 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 564 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. toukok. 642 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. toukok. 735 §, 27 p. huhtik. 561 §, 20 p. heinäk. 1,019 § ja 31 p. elok. 1,141 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. kesäk. 797 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 962 §. — ¹⁶⁾ S:n 28 p. syysk. 1,320 §. — ¹⁷⁾ S:n 12 p. lokak. 1,403 §. — ¹⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 1,649—1,650 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 677 § sekä tonttij. 11 p. toukok. 227 §. — ²⁰⁾ Kiint. lautak. 9 p. marrask. 1,587 § sekä tonttij. 9 p. marrask. 646 ja 649 §. — ²¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. jouluk. 1,746 § sekä tonttij. 30 p. marrask. 699 § ja 7 p. jouluk. 714 §. — ²²⁾ Kiint. lautak. 16 p. marrask. 1,626 § sekä tonttij. 16 p. marrask. 660 ja 661 §. — ²³⁾ Kiint. lautak. 5 p. lokak. 1,381 § sekä tonttij. 5 p. lokak. 528 §. — ²⁴⁾ Kiint. lautak. 23 p. marrask. 1,660 § sekä tonttij. 23 p. marrask. 681 §. — ²⁵⁾ Kiint. lautak. 7 p. jouluk. 1,746 § sekä tonttij. 7 p. jouluk. 716 §.

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huutokauppahinta, Smk.
499	Linnankoskenkatu	6 a	Varatuomari G. Sandberg ¹⁾	720.3	475,500
499	»	6 b	Rakennusmestari G. Welroos ²⁾	734.0	459,000
413	Mechelininkatu	2 a	Isännöitsijä K. Olamo ³⁾	1,208.6	1,808,000
420	»	16	Rakennusmestari A. Pajunen ⁴⁾	1,188.5	1,440,000
512	Messeniuksenkatu	1 b	Varatuomari H. Alanko ⁵⁾	704.3	488,000
512	»	3 a	Varatuomari R. Forsén ⁶⁾	730.1	415,000
512	»	3 b	Insinööri G. M. Nyström ⁷⁾	696.7	414,500
509	»	6	Insinööri L. Kotsalo ⁸⁾	709.7	384,000
509	»	8	Rakennusmestari J. A. Pohjanvuori ⁹⁾	542.2	384,000
513	»	9	Työnjohtaja O. Saari ¹⁰⁾	821.8	460,300
509	»	10	Rakennusmestari U. Teräslinna ¹¹⁾	940.7	802,000
513	»	13	Rakennusmestari H. Åberg ¹²⁾	1,214.6	839,000
504	Minna Canthin katu	18	Rakennusmestari J. Unkila ¹³⁾	483.2	493,600
509	» » »	20	Rakennusmestari K. W. Saxell ¹⁴⁾	503.5	591,600
509	» » »	22	Rakennusmestari J. Vesanen ¹⁵⁾	694.9	381,900
509	» » »	24	Työnjohtaja O. Saari ¹⁶⁾	920.4	624,000
504	Niittykatu	4 a	Rakennusmestari O. Honkasalo ¹⁷⁾	945.7	331,300
340	Pengerkatu	19	Filosofianmaisteri S. Suortti ¹⁸⁾	1,292.8	711,000
340	»	21 b	Rakennusmestari U. Urasto ja L. Louhos ¹⁹⁾	632.0	614,000
346	»	24	Rakennusmestari M. Lillsund ²⁰⁾	345.2	196,000
358	»	33 a	Isännöitsijä J. Koskinen ²¹⁾	673.3	228,000
358	»	33 b	Isännöitsijä K. A. Nieminen ²²⁾	704.6	215,300
513	Päivärinnankatu	7 b	Liikemies C. Schröder ²³⁾	1,000.0	380,000
475	Runeberginkatu	44	Rakennusmestari H. Kaartinen ²⁴⁾	1,246.0	1,962,200
470b	»	46	Rakennusmestari L. Reitz ²⁵⁾	1,601.9	3,076,000
470	»	53	Kamreeri R. Estlander ²⁶⁾	1,089.0	1,898,000
513	Stenbäckinkatu	4 a	Rakennusmestari J. A. Pohjanvuori ja K. W. Saxell ²⁷⁾	983.7	311,000
513	»	4 b	Talonomistaja J. Kehä ²⁷⁾	909.7	357,500
509	Tavaststjernankatu	3	Rakennusmestari V. Pirjola ²⁰⁾	662.0	396,000

¹⁾ Kiint. lautak. 9 p. marrask. 1,587 §, 30 p. marrask. 1,704 § ja 7 p. jouluk. 1,746 § sekä tonttij. 2 p. marrask. 619 §, 9 p. marrask. 647 § ja 7 p. jouluk. 712 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 2 p. maalisk. 296 § sekä tonttij. 2 p. maalisk. 92 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 28 p. syysk. 1,353 § sekä tonttij. 28 p. syysk. 518 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 27 p. tammik. 135 § sekä tonttij. 27 p. tammik. 33 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 23 p. marrask. 1,660 § sekä tonttij. 23 p. marrask. 679 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 19 p. lokak. 1,473 § sekä tonttij. 19 p. lokak. 573 a §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 12 p. lokak. 1,417 § sekä tonttij. 12 p. lokak. 551 §. — ⁸⁾ Kiint. lautak. 7 p. syysk. 1,225 § sekä tonttij. 7 p. syysk. 484 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 3 p. elok. 1,088 § sekä tonttij. 3 p. elok. 411 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 14 p. huhtik. 506 § sekä tonttij. 14 p. huhtik. 172 §. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. jouluk. 1,746 § sekä tonttij. 30 p. marrask. 698 § ja 7 p. jouluk. 713 §. — ¹²⁾ Kiint. lautak. 29 p. jouluk. 1,858 § sekä tonttij. 29 p. jouluk. 781 §. — ¹³⁾ Kiint. lautak. 14 p. jouluk. 1,787 § sekä tonttij. 14 p. jouluk. 737 ja 760 §. — ¹⁴⁾ Kiint. lautak. 26 p. lokak. 1,528 § sekä tonttij. 26 p. lokak. 590 ja 593 §. — ¹⁵⁾ Kiint. lautak. 25 p. toukok. 765 § sekä tonttij. 25 p. toukok. 249 §. — ¹⁶⁾ Kiint. lautak. 14 p. jouluk. 1,787 § sekä tonttij. 14 p. jouluk. 757 §. — ¹⁷⁾ Kiint. lautak. 13 p. heinäk. 1,013 § ja tonttij. 13 p. heinäk. 386 §. — ¹⁸⁾ Kiint. lautak. 2 p. marrask. 1,548 § sekä tonttij. 26 p. lokak. 596 § ja 2 p. marrask. 618 §. — ¹⁹⁾ Kiint. lautak. 6 p. huhtik. 483 § sekä tonttij. 6 p. huhtik. 143 §. — ²⁰⁾ Kiint. lautak. 11 p. toukok. 677 § sekä tonttij. 11 p. toukok. 227 §. — ²¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. jouluk. 1,746 § sekä tonttij. 7 p. jouluk. 715 §. — ²²⁾ Kiint. lautak. 14 p. jouluk. 1,787 § sekä tonttij. 14 p. jouluk. 736 ja 759 §. — ²³⁾ Kiint. lautak. 15 p. kesäk. 870 § sekä tonttij. 15 p. kesäk. 315 §. — ²⁴⁾ Kiint. lautak. 23 p. marrask. 1,660 § sekä tonttij. 23 p. marrask. 680 §. — ²⁵⁾ Kiint. lautak. 24 p. helmik. 247 § ja 2 p. maalisk. 296 § sekä tonttij. 2 p. maalisk. 92 §. — ²⁶⁾ Kiint. lautak. 6 p. huhtik. 454 § ja 2 p. marrask. 1,548 § sekä tonttij. 16 p. maalisk. 118 §, 26 p. lokak. 595 § ja 2 p. marrask. 617 §. — ²⁷⁾ Kiint. lautak. 24 p. helmik. 263 § sekä tonttij. 24 p. helmik. 78 §.

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huutokauppahinta, Smk.
504	Topeliuksenkatu	29	Rakennusmestari L. Reitz ¹⁾	2,015.7	972,800
504	»	31	Herra J. Reunanen ²⁾	995.0	711,600
509	»	33	Rakennusmestarit J. L. Aalto ja J. V. Maulo ³⁾	744.4	558,000
509	»	35	Talonomistaja A. Kehä ⁴⁾	1,100.0	535,000
509	»	37	Insinööri L. Kotsalo ⁵⁾	949.0	600,000
477	Turuntie	40	Osuusliike Elanto ⁶⁾	1,160.0	1,935,000
522	»	41 a	Rakennusmestari O. E. Lund ⁷⁾	759.5	616,000
522	»	41 b	Rakennusmestari O. E. Lund ⁸⁾	729.8	627,000
522	»	43 a	Rakennusmestari L. A. Pajunen ⁹⁾	698.9	616,000
512	»	70 b	Varatuomari A. Mangström ¹⁰⁾	639.1	670,000
500	Töölönkatu	54	Talonomistaja E. Lindberg ¹¹⁾	743.3	426,100
500	»	56	Varatuomari G. Sandberg ¹²⁾	1,121.3	665,100
499	»	57	Herra E. Korkeamäki ¹³⁾	1,019.0	925,000
500	»	58	Rakennusmestari B. Lindberg ¹⁴⁾	858.0	745,100

Koska tonttijaoston maaliskuun 16 p:nä pitämässä huutokaupassa rakennusmestarit A. E. Hämäläinen ja J. V. Aulanko olivat huutaneet korttelissa n:o 470 olevan Runeberginkadun tontin n:o 53 1,898,000 markasta eivätkä olleet säädetyin 8 päivän kuluessa eivätkä myöskään sen jälkeen suorittaneet 15% kauppahinnasta päätti ¹⁵⁾ lautakunta merkitä huutokaupassa tehdyn tarjouksen rauenneeksi sekä kehoittaa rahatoimistoa perimään herroilta Hämäläinen ja Aulanko yhteisesti korvauksena huutokauppakustannuksia 350 markkaa.

Tonttien myyntiluettelo v:ksi 1936 hyväksyttiin ¹⁶⁾.

Vuokralle annetut asuntotontit ja -palstat. Kiinteistölautakunta teki erinäisin ehdoin seuraavat asuntotarkoituksiin käytettävää maata koskevat vuokrasopimukset:

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Kortt. n:o 416, asuntoalue	Rouva E. Henelius ¹⁷⁾	1937, kesäk. 1, sen jälk. 1 kk. irtis. jälk.	600

¹⁾ Kiint. lautak. 14 p. jouluk. 1,787 § sekä tonttij. 14 p. jouluk. 758 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 21 p. syysk. 1,310 § sekä tonttij. 21 p. syysk. 508 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 12 p. lokak. 1,417 § sekä tonttij. 12 p. lokak. 553 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 19 p. lokak. 1,473 § sekä tonttij. 19 p. lokak. 573 ja 574 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 12 p. lokak. 1,417 § sekä tonttij. 12 p. lokak. 552 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 24 p. helmik. 246 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. maalisk. 370 § sekä tonttij. 23 p. maalisk. 126 §. — ⁸⁾ Kiint. lautak. 26 p. lokak. 1,528 § sekä 26 p. lokak. 592 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 26 p. lokak. 1,528 §, 16 p. marrask. 1,622 § ja 23 p. marrask. 1,660 § sekä tonttij. 26 p. lokak. 591 ja 594 § ja 23 p. marrask. 678 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 21 p. jouluk. 1,825 § sekä tonttij. 21 p. jouluk. 765 §. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 17 p. helmik. 233 § sekä tonttij. 17 p. helmik. 70 §. — ¹²⁾ Kiint. lautak. 9 p. marrask. 1,587 § sekä tonttij. 9 p. marrask. 645 ja 648 §. — ¹³⁾ Kiint. lautak. 5 p. lokak. 1,381 § sekä tonttij. 5 p. lokak. 527 §. — ¹⁴⁾ Kiint. lautak. 2 p. maalisk. 296 § sekä tonttij. 2 p. maalisk. 92 §. — ¹⁵⁾ Kiint. lautak. 6 p. huhtik. 454 §; vrt. tämän kert. s. 238 — ¹⁶⁾ Kiint. lautak. 20 p. tammik. 90 §. — ¹⁷⁾ Tonttij. 7 p. jouluk. 735 § ja 21 p. jouluk. 767 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrausai päättyy	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Koskela, kortt. n:o 980, tontti n:o 1	Osuusliike Elanto ¹⁾	1945, toukok. 31	3,600
		1955, toukok. 31	5,200
		1965, toukok. 31	6,800
		1975, toukok. 31	8,400
		1985, toukok. 31	10,000
S:n kortt. n:o 981, tontti n:o 5	Kirvesmies E. Lamberg ²⁾	1945, toukok. 31	1,400
		1955, toukok. 31	2,000
		1965, toukok. 31	2,600
		1975, toukok. 31	3,200
S:n kortt. n:o 981, tontti n:o 7	Työnjohtaja P. Henrik- sen ³⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 981, tontti n:o 13	Kirvesmies S. W. Hilli ⁴⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 982, tontti n:o 6	Sekatyöntekijä R. J. Soll- man ⁵⁾	1945, toukok. 31	1,500
		1955, toukok. 31	2,200
		1965, toukok. 31	2,800
		1975, toukok. 31	3,400
S:n kortt. n:o 982, tontti n:o 12	Kirvesmies A. V. Nyman ⁶⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 982, tontti n:o 16	Työntekijät O. Pölkki ja A. Söderström ⁷⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 3	Autonkuljettaja U. Melin ⁸⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 5	Kirvesmies A. Aho ⁹⁾	1945, toukok. 31	1,600
		1955, toukok. 31	2,300
		1965, toukok. 31	3,000
		1975, toukok. 31	3,700
		1985, toukok. 31	4,400
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 7a	Vaihdemies N. Martik- kala ¹⁰⁾	1945, toukok. 31	1,200
		1955, toukok. 31	1,730
		1965, toukok. 31	2,260
		1975, toukok. 31	2,790
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 8	Väliseinätyöntekijä V. I. Manninen ¹¹⁾	1985, toukok. 31	3,320
		1945, toukok. 31	1,500
		1955, toukok. 31	2,200
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 9a	Tullivartija V. Savolai- nen ¹²⁾	1965, toukok. 31	2,800
		1975, toukok. 31	3,400
		1985, toukok. 31	4,000
		1945, toukok. 31	1,200
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 10	Väliseinätyöntekijä L. A. Manninen ¹³⁾	1955, toukok. 31	1,730
		1965, toukok. 31	2,260
		1975, toukok. 31	2,790
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 12	Autonkuljettaja U. Mar- tenson ¹⁴⁾	1985, toukok. 31	3,320
		1945, toukok. 31	1,700
		1955, toukok. 31	2,400
		1965, toukok. 31	3,200
		1975, toukok. 31	4,000
		1985, toukok. 31	4,800
		1985, toukok. 31	kutenedell.

¹⁾ Tonttij. 30 p. marrask. 701 §. — ²⁾ S:n 14 p. jouluk. 747 §. — ³⁾ S:n 14 p. jouluk. 748 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. marrask. 687 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 688 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. jouluk. 746 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 689 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. lokak. 560 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. marrask. 666 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. lokak. 579 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. lokak. 559 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. lokak. 578 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. lokak. 558 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 561 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Koskela, kortt. n:o 983, tontti n:o 13	Seppä K. O. Laine ¹⁾	1945, toukok. 31	1,600
		1955, toukok. 31	2,300
		1965, toukok. 31	3,000
		1975, toukok. 31	3,700
		1985, toukok. 31	4,400
S:n kortt. n:o 983, tontti n:o 14	Kirvesmies V. Korvenranta ²⁾	1945, toukok. 31	1,200
		1955, toukok. 31	1,730
		1965, toukok. 31	2,260
S:n kortt. n:o 984, tontti n:o 16	Varastotyöntekijä F. Salmi ³⁾	1975, toukok. 31	2,790
		1985, toukok. 31	3,320
		1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 988, tontti n:o 17	Konttoristi E. Veistola ⁴⁾	1945, toukok. 31	1,600
		1955, toukok. 31	2,300
		1965, toukok. 31	3,000
		1975, toukok. 31	3,700
		1985, toukok. 31	4,400
Kumpula, kortt. n:o 923, tontti n:o 99	Kirvesmiehet F. O. Haapala ja M. E. Kanerva ⁵⁾	1940, toukok. 31	1,500
		1950, toukok. 31	2,250
		1960, toukok. 31	2,800
		1970, toukok. 31	3,400
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 101	Työntekijä U.M. Ovaskainen ⁶⁾	1980, toukok. 31	4,000
		1980, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 103	Autonkuljettaja O. H. Sahlund ⁷⁾	1980, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 105	Kirvesmies E. Kuusela ⁸⁾	1980, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 80	Herra V. Nurmi ⁹⁾	1940, toukok. 31	4,000
		1950, toukok. 31	6,000
		1960, toukok. 31	7,500
		1970, toukok. 31	9,000
		1980, toukok. 31	11,250
S:n kortt. n:o 929, tontti n:o 75	Rakennusmestari A. Timonen ¹⁰⁾	1940, toukok. 31	6,000
		1950, toukok. 31	9,000
		1960, toukok. 31	11,250
		1970, toukok. 31	13,500
		1980, toukok. 31	15,750
S:n kortt. n:o 929, tontti n:o 77	Puuseppä J. J. Elo ¹¹⁾	1940, toukok. 31	3,200
		1950, toukok. 31	4,800
		1960, toukok. 31	6,000
		1970, toukok. 31	7,200
		1980, toukok. 31	8,400
S:n kortt. n:o 931, tontti n:o 36	Kauppias E. S. Sinervä ¹²⁾	1940, kesäk. 1	1,260
		1950, kesäk. 1	1,890
		1960, kesäk. 1	2,360
S:n kortt. n:o 931, tontti n:o 38	Maalari V. Vihanta ¹³⁾	1970, kesäk. 1	2,835
		1980, kesäk. 1	3,300
		1980, kesäk. 1	kuten edell.

¹⁾ Tonttij. 14 p. jouluk. 749 §. — ²⁾ S:n 12 p. lokak. 565 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 599 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 685 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 27 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. helmik. 65 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 96 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. maalisk. 98 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. syysk. 495 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. jouluk. 727 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. syysk. 490 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. heinäk. 394 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. heinäk. 393 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrankausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Kumpula, kortt. n:o 931, tontti n:o 40	Autonkuljettaja S. Pulkkinen ¹⁾	1980, kesäk.	1 kutenedell.
S:n kortt. n:o 931, tontti n:o 42	Kirvesmies O. J. Tihtonen ²⁾	1980, kesäk.	1 kutenedell.
S:n kortt. n:o 931, tontti n:o 44	Jalkinetyöntekijä V. Ruohola ³⁾	1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31	1,500 — 2,250 — 2,800 — 3,400 — 4,000 —
S:n kortt. n:o 931, tontti n:o 46	Kirvesmies A. Laine ⁴⁾	1980, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 932, tontti n:o 59	Rakennusmestari J. K. Kolma ⁵⁾	1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31	1,720 — 2,580 — 3,225 — 3,870 — 4,520 —
S:n kortt. n:o 932, tontti n:o 61	Rakennusmestari F. A. Viitanen ⁶⁾	1980, kesäk.	1 kutenedell.
S:n kortt. n:o 932, tontti n:o 72	Kirvesmies S. A. Kerkkonen ⁷⁾	1980, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 932, tontti n:o 74	Kirvesmies N. Lahti ⁸⁾	1980, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 933, tontti n:o 73	Rakennusmestari L. Palomäki ja työnjohtaja H. Lehtonen ⁹⁾	1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31	7,600 — 11,400 — 14,250 — 17,100 — 20,000 —
S:n kortt. n:o 934, tontti n:o 57	Kirjaltaja E. Alankomaa ¹⁰⁾	1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31	2,400 — 3,600 — 4,500 — 5,400 — 6,300 —
S:n kortt. n:o 934, tontti n:o 59	Kirjaltaja E. Alankomaa ¹⁰⁾	1980, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 939, tontti n:o 35	Autonkuljettaja A. Tappola ¹¹⁾	1980, kesäk.	1 kutenedell.
Käpylä, kortt. n:o 825, n. 2,700 m ² :n suuruinen alue	Oy. Helsingin kansan-asunnot ¹²⁾	1943, toukok. 31 1953, toukok. 31 1963, toukok. 31 1973, toukok. 31 1940, toukok. 31 1945, toukok. 31	9,000 — 13,000 — 16,000 — 20,000 — 1,400 — 2,000 —
S:n kortt. n:o 891, tontti n:o 7	Rouva S. M. Tammi-vuori ¹³⁾	1955, toukok. 31 1965, toukok. 31 1975, toukok. 31 1985, toukok. 31	2,500 — 3,000 — 3,500 — 4,000 —
S:n kortt. n:o 891, tontti n:o 9	Kivityöntekijä V.H. Valovuori ¹⁴⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.

¹⁾ Tonttij. 8 p. kesäk. 312 §. — ²⁾ S:n 8 p. kesäk. 311 §. — ³⁾ S:n 2 p. kesäk. 293 § sekä kiint. lautak. 8 p. kesäk. 815 §. — ⁴⁾ Tonttij. 2 p. kesäk. 294 § sekä kiint. lautak. 8 p. kesäk. 815 §. — ⁵⁾ Tonttij. 4 p. toukok. 218 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. toukok. 219 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. helmik. 64 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. helmik. 63 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. elok. 441 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. marrask. 623 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 221 §. — ¹²⁾ Kiint. lautak. 4 p. toukok. 607 § ja 30 p. marrask. 1,701 §. — ¹³⁾ Tonttij. 3 p. elok. 435 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 110 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Käpylä, kortt. n:o 891, tontti n:o 13 ¹⁸⁾	Konttoristi E. A. Hellman ¹⁾	1940, toukok. 31	1,500
		1945, toukok. 31	2,250
		1955, toukok. 31	2,800
		1965, toukok. 31	3,300
		1975, toukok. 31	3,800
S:n kortt. n:o 891, tontti n:o 14	Rouva L. Salovaara ²⁾	1985, toukok. 31	4,300
		1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 13	Johtaja H. Varva ³⁾	1985, toukok. 31	kuten edeli.
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 4 b	Rakennusliike L. M. Salovaara ⁴⁾	1940, toukok. 31	2,500
		1945, toukok. 31	3,750
		1955, toukok. 31	4,687
		1965, toukok. 31	5,625
		1975, toukok. 31	6,562
		1985, toukok. 31	7,500
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 62	Varatuomari Y. Tornivuori ⁵⁾	1940, toukok. 31	2,000
		1945, toukok. 31	3,000
		1955, toukok. 31	3,750
		1965, toukok. 31	4,500
		1975, toukok. 31	5,250
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 64	Arkistonhoitaja E. Pasurinen ⁶⁾	1985, toukok. 31	6,000
		1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 893b, tontti n:o 32	Rakennusmestari E. Raatikainen ⁷⁾	1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 893b, tontti n:o 38	Poliisikonstaapeli V. J. Vartia ⁸⁾	1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 893, tontti n:o 9	Rakennusmestari H. Sääski ⁹⁾	1940, toukok. 31	1,800
		1945, toukok. 31	2,700
		1955, toukok. 31	3,350
		1965, toukok. 31	4,000
		1975, toukok. 31	4,650
S:n kortt. n:o 893a, tontti n:o 7	Osastopäällikkö L. Lahtinen ¹⁰⁾	1985, toukok. 31	5,300
		1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 893a, tontti n:o 11	Kirvesmies M. Back ¹¹⁾	1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 896, tontti n:o 2	Toimittaja E. Lehtonen ¹²⁾	1940, toukok. 31	1,700
		1945, toukok. 31	2,550
		1955, toukok. 31	3,200
		1965, toukok. 31	3,750
		1975, toukok. 31	4,300
S:n kortt. n:o 896, tontti n:o 6	Insinööri P. E. Kuokkanen ¹³⁾	1985, toukok. 31	4,900
		1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 896, tontti n:o 10	Kansakoulunopettaja O. Numminen ¹⁴⁾	1985, toukok. 31	kuten edell.
S:n kortt. n:o 897, tontti n:o 29	Tarkastaja O. Malm ¹⁵⁾	1985, toukok. 31	kuten edell.

¹⁾ Tonttij. 4 p. toukok. 220 §. — ²⁾ S:n 9 p. maalisk. 114 §. — ³⁾ S:n 29 p. kesäk. 355 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 610 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. kesäk. 298 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. maalisk. 113 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. elok. 451 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. huhtik. 179 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. toukok. 258 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. heinäk. 396 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. jouluk. 755 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. toukok. 248 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. toukok. 217 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. lokak. 566 §. — ¹⁵⁾ S:n 14 p. jouluk. 756 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Käpylä kortt. n:o 898, tontti n:o 23	Toimistosiihteeri T. Attila ¹⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 898, tontti n:o 28	Virkailija H. Hagman ²⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 898, tontti n:o 29	Rakennusmestari S. Tulenheimo ³⁾	1985, toukok. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 898, tontti n:o 30	Kirjapainonomistaja A. Nummelin ⁴⁾	1940, toukok. 31	1,700
		1945, toukok. 31	2,550
		1955, toukok. 31	3,200
		1965, toukok. 31	3,750
		1975, toukok. 31	4,300
S:n kortt. n:o 899, tontti n:o 20	Rouva E. Attila ⁵⁾	1985, toukok. 31	4,900
		1940, toukok. 31	1,800
		1945, toukok. 31	2,700
		1955, toukok. 31	3,350
		1965, toukok. 31	4,000
S:n kortt. n:o 899, tontti n:o 20	Rouva E. Attila ⁵⁾	1975, toukok. 31	4,650
		1985, toukok. 31	5,300
		1941, marrask. 15	1,875
		1937, marrask. 15,	1,370
		sitten 3 kk. irtis. jälk.	
Reimars, kortt. n:o 17, tontti n:o 1	Myyälänhoitaja J. Nordström ⁷⁾	1940, jouluk. 31	1,400
		1950, jouluk. 31	1,750
		1960, jouluk. 31	2,100
		1970, jouluk. 31	2,400
		1940, jouluk. 31	1,000
S:n kortt. n:o 19, tontti n:o 6	Kirvesmies H. E. Eklund ⁸⁾	1950, jouluk. 31	1,250
		1960, jouluk. 31	1,500
		1970, jouluk. 31	1,750
		1940, jouluk. 31	1,200
		1950, jouluk. 31	1,500
S:n kortt. n:o 20, tontti n:o 1	Toimittaja A. H. Kokko ⁹⁾	1960, jouluk. 31	1,800
		1970, jouluk. 31	2,100
		1970, jouluk. 31	2,100
S:n kortt. n:o 21, tontti n:o 2	Autonkuljettaja O. S. Sandström ¹⁰⁾	1970, jouluk. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 21, tontti n:o 3	Toimittaja Hj. Soljo ¹¹⁾	1970, jouluk. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 21, tontti n:o 7	Peltiseppä A. A. Kasvi ¹²⁾	1970, jouluk. 31	kutenedell.
S:n kortt. n:o 24, tontti n:o 2	Verhoilija K. K. Viljanen ¹³⁾	1940, jouluk. 31	850
		1950, jouluk. 31	1,020
		1960, jouluk. 31	1,100
		1970, jouluk. 31	1,360
S:n kortt. n:o 24, tontti n:o 3	Autonkuljettaja J. Salmenius ¹⁴⁾	1970, jouluk. 31	kutenedell.
		1940, jouluk. 31	1,100
		1950, jouluk. 31	1,350
		1960, jouluk. 31	1,600
S:n kortt. n:o 26, tontti n:o 8	Maalari A. Holmberg ¹⁵⁾	1970, jouluk. 31	1,850
		1970, jouluk. 31	1,850

¹⁾ Tonttij. 3 p. elok. 412 §. — ²⁾ S:n 2 p. kesäk. 291 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 310 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 341a §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 342 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 16 p. marrask. 1,621 §. — ⁷⁾ Tonttij. 20 p. heinäk. 401 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 162 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. heinäk. 367 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. kesäk. 356 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. huhtik. 181 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. huhtik. 165 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. elok. 442 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. kesäk. 357 §, 23 p. marrask. 694 § ja 14 p. jouluk. 763 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. lokak. 568 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Reimars, kortt. n:o 28, tontti n:o 4	Autonkuljettaja E. Wikström ¹⁾	1940, jouluk. 31	850
		1950, jouluk. 31	1,020
		1960, jouluk. 31	1,190
		1970, jouluk. 31	1,360
Toukola, kortt. n:o 1, tontin n:o 5 vieressä olevat a:lla ja b:llä merkityt alueet, yhteensä 410.3 m ²	Liikemies A. Leiqvist ²⁾	1940, jouluk. 31	615
Töölönkatu n:o 36, sen varrella oleva 100 m ² :n suuruinen alue	Bostads ab. Tölögatan 34 ³⁾	2 viikon irtis jälk.	2,100
Vallila, kortt. n:o 582, tontti n:o 47	Asunto-oy. Eura III ⁴⁾	1944, jouluk. 31	53,040
		1954, jouluk. 31	65,280
		1964, jouluk. 31	79,560
		1974, jouluk. 31	93,840
		1984, jouluk. 31	108,120
		1999, jouluk. 31	122,400
S:n kortt. n:o 582, tontti n:o 94	Asunto-oy. Eura II ⁴⁾	1944, jouluk. 31	92,820
		1954, jouluk. 31	114,240
		1964, jouluk. 31	139,230
		1974, jouluk. 31	164,220
		1984, jouluk. 31	189,210
		1999, jouluk. 31	214,200

Vuokralle annetut tehdastontit. Kiinteistölautakunta teki seuraavat tehdastarkoituksiin käytettävää maata koskevat vuokrasopimukset:

Tontti.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Mäkelä, kortt. n:o 692, tontti n:o 2	Helsingin kaupungin puhtaanaapitolaitos ⁵⁾	1946, heinäk. 31	28,575
		1956, heinäk. 31	37,860
		1966, heinäk. 31	47,150
		1946, jouluk. 31	34,620
S:n kortt. n:o 692, tontti n:o 11	Oy. Metro-auto ⁶⁾	1956, jouluk. 31	45,870
		1966, jouluk. 31	57,120
		1938, toukok. 31	17,300
S:n kortt. n:o 693, tontti n:o 22	Oy. Metalliteollisuus ⁷⁾	1948, toukok. 31	24,225
		1958, toukok. 31	31,150
		1946, jouluk. 31	10,560
S:n kortt. n:o 694, tontti n:o 23	Helsingin värjäämö oy. ja Oy. Kaihdin ja lippu Persienne och flagg ⁸⁾	1956, jouluk. 31	14,000
		1966, jouluk. 31	17,430
		1946, jouluk. 31	13,500
		1956, jouluk. 31	17,890
S:n kortt. n:o 696, tontti n:o 10	Kiinteistö oy. Pälkäneentie 10 ⁹⁾	1966, jouluk. 31	22,275
		1939, huhtik. 1	8,100
		1949, huhtik. 1	11,340
S:n kortt. n:o 696, tontti n:o 13	Helsingin kutomo- ja kravatti oy. ¹⁰⁾	1959, huhtik. 1	14,530

¹⁾ Tonttij. 14 p. syysk. 500 §. — ²⁾ Kiint.lautak. 28 p. syysk. 1,326 §. — ³⁾ Tonttij. 7 p. tammik. 6 §. — ⁴⁾ Kiint.lautak. 17 p. elok. 1,107 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. elok. 1,075 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. jouluk. 1,857 §. — ⁷⁾ Tonttij. 7 p. tammik. 5 §. — ⁸⁾ Kiint.lautak. 7 p. jouluk. 1,738 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. marrask. 1,582 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. elok. 1,106 §.

Tontti.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Mäkelä kortt. n:o 697, tontti n:o 11 S:n kortt. n:o 699, tontista n:o 5 100 m ² :n suuruinen osa	Oy. Helsingin meijeriliike ¹⁾ Urakoitsija A. Ilmavirta ²⁾	1939, jouluk. 31	18,060
		1949, jouluk. 31	25,284
		1959, jouluk. 31	32,508
		2 viikon irtis. jälk.	1,800
S:n kortt. n:o 699, tontti n:o 8	Hissko oy. ³⁾	1946, jouluk. 31	14,100
		1956, jouluk. 31	18,680
		1966, jouluk. 31	23,265
S:n kortt. n:o 699, tontti n:o 12	Lääketehdas Orion oy. ⁴⁾	1943, jouluk. 31	13,150
		1953, jouluk. 31	18,420
		1963, jouluk. 31	23,670
		1946, heinäk. 31	13,450
S:n kortt. n:o 699, tontti n:o 16	Heteka oy. ⁵⁾	1956, heinäk. 31	17,820
		1966, heinäk. 31	22,190
		1946, heinäk. 31	32,050
S:n kortt. n:o 699, tontit n:ot 18 ja 20	Heteka oy. ⁶⁾	1956, heinäk. 31	42,466
		1966, heinäk. 31	52,882

Vuokralle annetut viljelyspalstat. Kiinteistölautakunnan tonttijaosto vuokrasi seuraavat viljelyspalstat alla mainituille henkilöille:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Koskela, viljelyspalsta litt. b	Rouva J. Örmärk ⁷⁾	1936, jouluk. 31	125
Kumpula, syöttöpalsta a-b-c-d-a, viljelyspalsta litt. e, f ja U	Puutarhuri C. R. Lindberg ⁸⁾	1936, jouluk. 31	3,650
S:n palsta litt. S, 610 m ² :n suuruinen alue	Puutarhuri V. Carlsson ⁹⁾	3 kk. irtis. jälk.	500
S:n huvila-alue litt. Y	Puutarhатыöntekijä J. Toivonen ¹⁰⁾	1936, jouluk. 31	300
Pasila, viljelyspalsta litt. q	Ajuri T. Heino ¹¹⁾	1936, jouluk. 31	850
Reijola, viljelyspalsta litt. A	Ajuri J. Sahlman ¹²⁾	1936, kesän ajaksi	100
S:n viljelyspalsta litt. A ja B	Oy. Rekola ⁷⁾	3 kk. irtis. jälk.	kesästä 525
S:n viljelyspalsta litt. a ja b	Ajuri A. B. Lindström ⁸⁾	1936, jouluk. 31, sen jälk. 3 kk. irtis. jälk.	3,000
S:n viljelyspalsta litt. b ja b 1	Huvila Tyynelä oy. 3 ⁹⁾	6 kk. irtis. jälk.	200
S:n viljelyspalsta litt. d	Leskirouva E. Petrell ¹⁰⁾	1936, jouluk. 31	200
S:n viljelyspalsta litt. y	Ajuri V. Korhonen ¹¹⁾	1936, jouluk. 31	200
Tilkan sotilassairaalan eteläpuolella oleva 3,500 m ² :n suur. viljelysalue	Helsinginsotilassairaala ¹²⁾	3 kk. irtis. jälk.	350

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. syysk. 1,199 §. — ²⁾ Tonttij. 20 p. tammik. 26 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 2 p. marrask. 1,543 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. jouluk. 1,736 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. marrask. 1,699 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. lokak. 1,380 §. — ⁷⁾ Tonttij. 14 p. huhtik. 175 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 4 §. — ⁹⁾ Kiint.lautak. 9 p. maalisk. 307 §. — ¹⁰⁾ Tonttij. 7 p. tammik. 7 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 224 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. toukok. 266 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. heinäk. 365 §. — ¹⁴⁾ Kiint. lautak. 16 p. maalisk. 333 §. ja 30 p. maalisk. 389 §. — ¹⁵⁾ Tonttij. 27 p. heinäk. 407 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. huhtik. 184 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. toukok. 242 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 15 §.

Rouva E.-M. Pilackille vuokrattiin ¹⁾ 3,500 m²:n suuruinen metsäpalsta Degeröstä 5 vuodeksi syyskuun 1 p:stä 500 markan vuosivuokrasta.

Pidennetyt asuntoalueiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi erinäisin ehdoin seuraavia alueita koskevat vuokrasopimukset:

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrakausi pidennetty		Vuotui- nen vuokra- maksu, Smk.
		mistä.	mihin.	
Kinneulle, n:o 56 a	Tilanomistaja E. Gärk- man ²⁾	1935, joulukuun 31	1937, joulukuun 31	6,000
Kortt. n:o 168, tontti n:o 21	Ab. arbetarbostäderna å villan Lugnet ³⁾	1936, kesä- kuun 1	1937, maaliskuu- kuun 1	19,800
S:n n:o 504, asuntopalsta n:o 14 b	Rouvat M. Hietämäki ja V. Mikkola ⁴⁾	1936, elokuun 1	1 kk. irtis.jälk.	720
S:n n:o 507, asuntopalsta n:o 14 a	Rouvat M. Hietämäki ja V. Mikkola ⁴⁾	1936, elokuun 1	6 kk. irtis.jälk.	1,680
Lauttasaari, huvila- alue n:o 10	Johtaja I. Andersson ⁵⁾	1936, maaliskuun 1	3 kk. irtis.jälk.	600
Länt. Kaivopuisto, huvila-alue n:o 1 a	Neiti N. M. Alftan ⁶⁾	1937, heinäkuun 1	1938, kesäkuun 1	2,000
S:n huvila-alue n:o 2	Ent. senaattori Th. Wegeliuksen kuolin- pesä ⁷⁾	1937, heinäkuun 1	1938, kesäkuun 1	6,300
S:n huvila-alue n:o 3	Konttoristi K. Lindelöf ja insinööri E. Lindelöf ⁶⁾	1936, kesäkuun 1	1938, kesäkuun 1	7,200
S:n huvila-alue n:o 5	Leskirouva M. Lindstedt ⁸⁾	1937, heinäkuun 1	1938, kesäkuun 1	6,750
Meilahti, Tilkka 1 a	Huvilanomistaja E. Vallenius ⁸⁾	1937, tammi- kuun 1	1941, joulukuun 31	1,700
S:n Tilkka 1 b	Huvilanomistaja E. Vallenius ⁹⁾	1937, tammi- kuun 1	1941, joulukuun 31	2,090
S:n Tilkka litt. b.	Huvilanomistaja E. Vallenius ¹⁰⁾	1936, tammi- kuun 1	1936, joulukuun 31	75
Oulunkylä, It. huvilaryhmä, Mylyhaka n:o 5	Suutari P. J. Kääriö ¹¹⁾	1936, syyskuun 1	1941, elokuun 31	1,400
S:n It. huvilaryhmän alue n:o 26	Opettaja T. G. Tuhkanen ¹²⁾	1937, heinäkuun 15	1942, heinäkuun 14	1,200
Pasila, asuntopalsta litt. d	Herrat H. R. Hellgren, K. G. Malmström ja M. M. Malmström ¹³⁾	1936, tammi- kuun 1	6 kk. irtis.jälk.	600
Reijola, huvila-alue n:o 7	Ompelija A. Multanen ¹⁴⁾	1936, syyskuun 1	1937, kesäkuun 1	900
S:n Punamäki n:o 10	Huvilanomistaja G. A. Strömberg ¹⁵⁾	1937, tammi- kuun 1	1941, joulukuun 31	1,200
S:n Punamäki n:o 16	Huvilanomistaja K. V. Ranta ¹⁶⁾	1936, syyskuun 1	1941, elokuun 31	1,000
Ruusulankatu, tontit n:ot 3 ja 5	Filosofiantohtori J. Jännes ¹⁷⁾	1936, touku- kuun 1	1937, maaliskuun 1	17,500
Vanhankaupungin Koskelan mäen alue litt. E	Poliisikonstaapeli K.A. Spaak ¹⁸⁾	1937, kesäkuun 1	1942, touku- kuun 31	350

¹⁾ Kiint. lautak. 31 p. elok. 1,151 §. — ²⁾ Tonttij. 17 p. tammik. 16 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 27 p. huhtik. 566 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. heinäk. 987 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 967 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 1,652 §. ja 6 p. heinäk. 956 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. heinäk. 956 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 1,652 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. toukek. 649 §. — ¹⁰⁾ Tonttij. 16 p. maalisk. 123 §. — ¹¹⁾ Kiint.lautak. 27 p. heinäk. 1,058 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. syysk. 1,269 §. — ¹³⁾ Tonttij. 27 p. tammik. 38 §. — ¹⁴⁾ Kiint. lautak. 14 p. syysk. 1,237 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. marrask. 1,547 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. kesäk. 896 §. — ¹⁷⁾ S:n 24 p. helmik. 245 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,059 §.

Pidennetyt viljelysalueiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia viljelysalueita koskevat vuokrasopimukset:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrakausi pidennetty		Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
		mistä.	mihin.	
Hermannin, syöttöpalstat litt. A ¹ , A ⁷ , A ⁸ , A ⁹ , A ¹⁰ , A ¹¹ , A ¹² ja A ¹³	Ajuri H. Ylöstalo ¹⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	300
Kumpula, syöttöpalsta litt. b	Ajuri J. E. Ylöstalo ²⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	200
S:n syöttöpalsta litt. b 2	Ajuri A. Leiqvist ³⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	100
S:n syöttöpalsta litt. Ö	Herra Hj. Hagelberg ⁴⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	500
S:n n.s. Elannon palsta	Herra E. Syvänen ⁵⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	850
S:n viljelyspalstat n:ot 1 ¹ ja 1 ²	Ajuri S. Räisänen ⁶⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	600
S:n viljelyspalsta n:o 15	Rouva I. Ansinen ⁷⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	200
Meilahti, viljelyspalsta n:o 2	Rouva A. Forssell ⁸⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	900
S:n viljelyspalstat n:ot 2 a ja 3	Maanviljelijä J. E. Witick ⁹⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	200
Oulunkylä, viljelyspalsta n:o 9 a	Muurari V. A. Tammi ¹⁰⁾	1936, syyskuun 1	1941, elokuun 31	750
Pasila, viljelyspalstat litt. o, p, r ja s yhteensä 1.3 ha ja q, 1.55 ha	Ajuri T. Heino ¹¹⁾	1937, tammi-kuun 1	1937, joulukuun 31	1,500
Reijola, syöttöpalstat litt. g1 ja g2	Ajuri E. Vennola ¹²⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	400
S:n syöttöpalsta n:o 10	Ajuri H. Kattainen ¹³⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	200
S:n syöttöpalsta n:o XII	Leskirouva G. Näsi ¹⁴⁾	1936, tammi-kuun 1	1936, joulukuun 31	300

Asuntotonttien ja huvilapalstojen vuokraoikeuden siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi seuraavien asuntotonttien ja huvilapalstojen vuokraoikeuden siirron:

Tontti tai palsta.	Uusi vuokraaja.
Eläintarha, huvila-alue n:o 5	Rouva E. J. Pitkänen ¹⁵⁾
Hermannin, kortt. n:o IIIb, tontti n:o 6	Leskirouva K. Nordström ¹⁶⁾
S:n » » 651 » » 10	Leskirouva A. L. Nymanin oikeudenomistajat ¹⁷⁾
S:n » » 654 » » 9	Leskirouva S. Vanhala ¹⁸⁾

¹⁾ Tonttij. 10 p. helmik. 67 §. — ²⁾ S:n 11 p. toukok. 232 §. — ³⁾ S:n 2 p. kesäk. 286 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 186 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 206 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. huhtik. 159 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. toukok. 243 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 157 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 199 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 9 p. maalisk. 306 §. — ¹¹⁾ Tonttij. 14 p. syysk. 506 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. helmik. 74 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. tammik. 35 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 231 §. — ¹⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 134 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. lokak. 587 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. kesäk. 316 §. — ¹⁸⁾ S:n 29 p. jouluk. 785 §.

Tontti tai palsta.	Uusi vuokraaja.
Hermanni, kortt. n:o 654 tontti n:o 11, puolet	Leskirouva O. J. Ylöstalo, rouva S. H. Alattupa ja herra M. A. Ylöstalo ¹⁾
S:n » » 657 » » 26, puolet	Herra J. Michelsson ²⁾
Herttoniemi, huvila-alue n:o 84	Postivirkailija R. Trogen ³⁾
Kumpula, huvila-alue litt. C	Talollisen poika A. Augustiin ⁴⁾
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 5	Neiti A. Nyberg ⁵⁾
S:n » » 923 » » 105	Kirvesmies S. ja rouva K. Saari ⁶⁾
S:n » » 924 » » 9	Edustaja K. ja rouva A. Eronen ⁷⁾
S:n » » 925 » » 79	Insinööri E. ja rouva B. Müller ⁸⁾
S:n » » 925 » » 89	Rouva A. Salo ⁹⁾
S:n » » 926 » » 82	Viilari S. Veckman ¹⁰⁾
S:n » » 926 » » 90	Koneenkäyttäjänapulainen K. A. ja rouva H. L. Viksten ¹¹⁾
S:n » » 926 » » 92	Herra J. P. ja rouva L. Kuosmanen ¹²⁾
S:n » » 927 » » 2	Kauppamatkustaja V. Östberg ¹³⁾
S:n » » 927 » » 4	Herra A. ja rouva H. Piiparinen ¹⁴⁾
S:n » » 927 » » 6	Taloudenhoitaja O. Mäkelä ¹⁵⁾
S:n » » 927 » » 12	Neiti S. Jakobsson ¹⁶⁾
S:n » » 928 » » 8	Herra E. Heikkilä ¹⁷⁾
S:n » » 928 » » 8	Johtaja Hj. R. Möller ¹⁸⁾
S:n » » 928 » » 69	Muurari T. E. Kinnunen ¹⁹⁾
S:n » » 928 » » 69	Sihteeri M. Aura ²⁰⁾
S:n » » 933 » » 73	Työnjohtaja H. Lehtonen ²¹⁾
S:n » » 933 » » 73	Talo-oy. Intiankatu 32 ²²⁾
S:n » » 941 » » 18	Henkikirjottaja J. F. Hainari ²³⁾
S:n » » 944 » » 6	Herra Y. Ojala ²⁴⁾
S:n litt. Y Novilla	Maanviljelijä A. H. Marttinen ja liikemies A. Seppänen ²⁵⁾
Kuusisaari, huvila-alue n:o 1 a	Herra J. Palmu ²⁶⁾
S:n huvilapalsta n:o 9, puolet	Rouva V. Palmu ²⁷⁾
Käpylä, kortt. n:o 861, tontti n:o 8	Kattilaseppä J. E. ja rouva M. M. Jokinen ²⁸⁾
S:n » » 869 » » 7 a	Sähköasentaja K. Koivisto ²⁹⁾
S:n » » 876 » » 22	Leskirouva H. J. Tähtinen ³⁰⁾
S:n » » 892 » » 6	Rouva L. L. Kivenoja ³¹⁾
S:n » » 892 » » 8	Työntekijä A. Wiertola ³²⁾
Meilahti, entisestä Bjälbon huvila-alueesta 360 m ² :n suuruinen alue	Poliisikonstaapeli K. Norho ³³⁾
S:n huvila-alue n:o 32	Rehtori R. Ilmoni ³⁴⁾
S:n vuokra-alue n:o 28 a	Maanviljelijä J. T. Hottola ³⁵⁾
Oulunkylä, alue n:o 51 b ja viljelyspalsta n:o 1	Liikemies V. Rajala ³⁶⁾
S:n It. huvilyryhmä, alue n:o 45, Torpparinmäki n:o 7	Leskirouva B. C. Blomfeldt ³⁷⁾
S:n It. huvilyryhmä, alue n:o 51, Torpparinmäki n:o 4	Oulunkylän kunta ³⁸⁾

1) Tonttij. 21 p. jouluk. 770 §. — 2) S:n 11 p. toukok. 237 §. — 3) S:n 27 p. huhtik. 200 §. — 4) S:n 17 p. tammik. 17 §. — 5) S:n 12 p. lokak. 556 §. — 6) S:n 29 p. kesäk. 344 §. — 7) S:n 13 p. heinäk. 390 §. — 8) S:n 30 p. marrask. 708 §. — 9) S:n 26 p. lokak. 615 §. — 10) S:n 26 p. lokak. 605 §. — 11) S:n 13 p. heinäk. 391 §. — 12) S:n 26 p. lokak. 603 §. — 13) S:n 5 p. lokak. 548 §. — 14) S:n 27 p. huhtik. 194 §. — 15) S:n 17 p. elok. 444 § ja 28 p. syysk. 522 §. — 16) S:n 9 p. marrask. 651 §. — 17) S:n 3 p. helmik. 39 §. — 18) S:n 23 p. marrask. 696 §. — 19) S:n 10 p. helmik. 62 §. — 20) S:n 2 p. maalisk. 97 §. — 21) S:n 26 p. lokak. 601 §. — 22) S:n 24 p. jouluk. 769 §. — 23) S:n 11 p. toukok. 230 §. — 24) S:n 14 p. huhtik. 177 §. — 25) S:n 21 p. helmik. 88 §. — 26) S:n 14 p. jouluk. 762 §. — 27) S:n 18 p. toukok. 240 §. — 28) S:n 8 p. kesäk. 300 §. — 29) S:n 8 p. kesäk. 301 §. — 30) S:n 30 p. marrask. 707 §. — 31) S:n 27 p. huhtik. 193 §. — 32) S:n 11 p. toukok. 235 §. — 33) S:n 3 p. helmik. 60 §. — 34) S:n 15 p. kesäk. 327 §. — 35) S:n 23 p. marrask. 692 §. — 36) S:n 14 p. huhtik. 174 §. — 37) S:n 21 p. jouluk. 774 §. — 38) S:n 21 p. jouluk. 768 §.

Tontti tai palsta.	Uusi vuokraaja.
Pasila, asuntopalsta litt. C ja viljelyspalsta litt. e	Alaikäiset A., H., L., K. ja L. Ruusunen ¹⁾
S:n kortt. n:o 560, tontti n:o 6	Leskirouva S. Vanhala ²⁾
S:n » » 562 » » 11	Kirjanpitäjä V. Nuoreva ³⁾
S:n » » 568 » » 1	Tilanomistajat E. ja A. Jokinen ⁴⁾
S:n » » 568 » » 3	Tilanomistajat E. ja A. Jokinen ⁵⁾
S:n » » 570 » » 8	Johtaja R. O. Laitinen ⁶⁾
S:n » » 571 » » 28	Rouva D. E. Merckell ⁷⁾
Reijola, Mansikkamäki ja Hallipelto	Työntekijä H. Jalonen ⁸⁾
S:n Punamäki, viljelysalue litt. C	Herra H. Kattainen ⁹⁾
Reimars, kortt. n:o 17, tontti n:o 6	Herra Y. Strand ¹⁰⁾
S:n » » 19 » » 5	Metallisorvaaja E. A. ja rouva I. I. Valenius ¹¹⁾
S:n » » 19 » » 5	Neiti M. J. Avellan ¹²⁾
S:n » » 21 » » 4	Johtaja J. Hemmi ¹³⁾
S:n » » 21 » » 10	Herra K. A. ja rouva A. Näntö ¹⁴⁾
S:n » » 28 » » 2	Maanviljelijä E. A. ja rouva A. A. Rautelin ¹⁵⁾
Ruskeasuo, vuokra-alue n:o 31	Oy. metallikutomo ¹⁶⁾
Sulhanen	Lainopinylioppilas L. Tarvo ¹⁷⁾
Toukola, kortt. n:o 903, tontti n:o 5	Rouva I. Jokinen ¹⁸⁾
S:n » » 909, » » 4	Herra N. Puromäki ¹⁹⁾
S:n » » 909 » » 6	Herra V. J. Suonperä ²⁰⁾
S:n » » 911 » » 23	Rakennusmestari K. Hakala ²¹⁾
S:n » » 911 » » 23	Herra A. Lundsson ²²⁾
S:n » » 912 » » 3	Leskirouva H. Hyvönen ²³⁾
S:n » » 912 » » 10	Neidit A.—L. ja A. sekä herra L. Virtanen ²⁴⁾
S:n » » 916 » » 19	Kuljetustyöntekijä K. A. ja rouva A. E. Mäkinen ²⁵⁾
Vallila, kortt. n:o 531, tontit n:ot 28 ja 30	Maanviljelijä K. J. Koskinen ²⁶⁾
S:n » » 537, tontti n:o 4	Asunto-oy. Keuruuntie 4 ²⁷⁾
S:n » » 546 » » 4	Talonmistaja A. Saarilahti ²⁸⁾
S:n » » 547 » » 4 ja 6	Kauppia A. R. ja rouva A. Koskinen ²⁹⁾
S:n » » 551 » » 4	Maanviljelijä J. V. Toivonen ³⁰⁾
S:n » » 575 » » 27	Herra N. Mikkola ³¹⁾

Tehdas- ja varastoalueiden vuokraoikeuden siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi seuraavien tehdas- ja varastoalueiden vuokraoikeuden siirron:

Alue.	Uusi vuokraaja.
Kortt. n:o 178, varastoalue n:o 1	Johtaja L. Punto ³²⁾
Mäkelä, kortt. n:o 693, tontti n:o 20	Metalliruisutus oy. ³³⁾
S:n » » 695 » » 17	Johtaja T. J. Lepistö ³⁴⁾
Ruoholahti, varastoalueet n:ot 22 ja 23	A. W. Liljeberg oy. ³⁵⁾
Sörnäisten rantatie, varastoalue n:o 11	Herra V. Haapanen ³⁶⁾
Vesisäiliönkadun varrella oleva 80 m ² :n suuruinen alue	Seppä T. Tuovinen ³⁷⁾

¹⁾ Tonttij. 8 p. kesäk. 302 §. — ²⁾ S:n 29 p. jouluk. 785 §. — ³⁾ S:n 6 p. heinäk. 359 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. heinäk. 405 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 360 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. jouluk. 784 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. huhtik. 180 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. toukok. 214 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. tammik. 35 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. jouluk. 776 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. maalisk. 120 §. — ¹²⁾ S:n 17 p. elok. 447 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. lokak. 598 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. syysk. 512 §. — ¹⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 203 §. — ¹⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 79 §. — ¹⁷⁾ S:n 6 p. huhtik. 169 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 192 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 228 §. — ²⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 140 §. — ²¹⁾ S:n 11 p. toukok. 229 §. — ²²⁾ S:n 21 p. syysk. 517 § ja 5 p. lokak. 549 §. — ²³⁾ S:n 23 p. marrask. 691 §. — ²⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 183 §. — ²⁵⁾ S:n 3 p. elok. 438 §. — ²⁶⁾ S:n 20 p. tammik. 25 §. — ²⁷⁾ S:n 2 p. marrask. 624 §. — ²⁸⁾ S:n 3 p. helmik. 58 §. — ²⁹⁾ S:n 10 p. helmik. 61 §. — ³⁰⁾ S:n 17 p. tammik. 18 § ja 28 p. syysk. 522 §. — ³¹⁾ S:n 28 p. syysk. 522 §. — ³²⁾ S:n 25 p. toukok. 250 §. — ³³⁾ S:n 17 p. elok. 446 §. — ³⁴⁾ S:n 7 p. jouluk. 717 §. — ³⁵⁾ S:n 16 p. maalisk. 122 §. — ³⁶⁾ S:n 27 p. huhtik. 191 §. — ³⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 303 §.

Alueen vuokraaminen Helsingin raitiotie- ja omnibus oy:lle. Lautakunta päätti ¹⁾ purkaa Helsingin raitiotie- ja omnibus oy:n Lauttasaaren IV patterialueelta vuokraamaa huvila-alueita n:o 3 koskevan vuokrasopimuksen tammikuun 1 p:stä 1937 ja vuokrata yhtiölle kyseisestä päivästä mainitun saaren IV patterialueelta yhteensä 16,570 m²:n suuruisen alueen 12,430 markan vuosivuokrasta samoin ehdoin kuin varhemmin huvila-alueen n:o 3.

Alueen vuokraaminen autohallin rakentamista varten. Lautakunta päätti ²⁾ vuokrata Oy. autopalatsi nimiselle yhtiölle korttelista n:o 215 a n. 6,610 m²:n suuruisen alueen, josta Etel. Rautatiekadun puolella oli jätettävä rakentamatta n. 7.5 m:n levyinen kaistale, autohallin rakentamista varten 10 vuodeksi maaliskuun 1 p:stä 1937 300,000 markan vuosivuokrasta. Lisäksi päätettiin:

että yhtiö saa rakentaa autohallin kaksikerroksiseksi ollen hallin piirustukset alistettava tonttijaoston hyväksyttäväksi;

että alueelle on rakennettava 2 vuoden kuluessa maaliskuun 1 p:stä 1937 ja

että yhtiön on allekirjoitettava aluetta koskeva vuokrasopimus viimeistään tammikuun kuluessa 1937.

Hanasaari. Lautakunta vuokrasi ³⁾ työnjohtaja B. Janzonille Hanasaarelta litt. C 3:ksi merkityn telakka-alueen edelleen heinäkuun 1 p:stä 5 vuodeksi 10,000 markan vuosivuokrasta oikeuttaen asiainomaisen vuokraajan suorittamaan aluetta koskevan entisen vuokravelkansa pienemmissä erissä. Alueella oli suoritettava erinäisiä korjaustöitä.

Herra K. Grönthalille vuokrattiin ⁴⁾ Hanasaarelta litt. C 2:ksi merkitty telakka-alue lokakuun 1 p:stä 5 vuodeksi 6,840 markan vuosivuokrasta ehdoin, että vuokraaja asetti takauksen vuokrasopimusehtojen täyttämiseksi.

Tervasaari. Oy. Tervasaaren Telakka Tjärholmens slip ab. nimisen yhtiön Tervasaarelta vuokraaman alueen vuokraoikeus päätettiin ⁵⁾ irtisanoa aikaisintaan elokuun 1 p:nä, johon saakka sopimuksen mukainen vuokra alueesta oli suoritettava.

Tervasaaren telakka-alue rakennuksineen päätettiin ⁶⁾ vuokrata varatuomari C. Olofssonille lokakuun 1 p:stä 1936 kesäkuun 1 p:ään 1937 1,200 markan kuukausivuokrasta.

Muuntaja-asetat. Sähkölaitos oikeutettiin ⁷⁾ rakentamaan uusi muuntaja-asema Ruskeasuolle osoittamaansa paikkaan erinäisin ehdoin sekä sijoittamaan toistaiseksi 3 kuukauden irtisanomisajoin väliaikainen muuntaja-asema Linnankosken- ja Nordenskiöldinkadun kulmaan, kortteliin n:o 506.

Alueen vuokraaminen palkovenevajaa varten. Helsingin sosialidemokraattiselle keskusteluseuralle vuokrattiin ⁸⁾ 500 m²:n suuruinen alue Kulosaaren ja Herttoniemen välisessä salmessa olevalta luodolta palkovenevajaa varten toukokuun 1 p:stä 5 vuodeksi 500 markan vuosivuokrasta erinäisin ehdoin.

Tehdaskortteli n:o 178. K. A. Wigg ab. nimisen yhtiön vuokraoikeus tehdaskorttelin n:o 178 alueisiin A—B—C—D ja A—D—E—F pidennettiin ⁹⁾ edelleen 5 vuodeksi maaliskuun 1 p:stä 1937 erinäisin ehdoin.

Teollisuuskadun tehdastontti n:o 11. Päätettiin ¹⁰⁾ että Oy. Helsingin meijeriliike — Helsingfors mejeriäffär ab. nimisen yhtiön vuokraama Teolli-

¹⁾ Kiint. lautak. 30 p. marrask. 1,709 §. — ²⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,821 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 813 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 1,377 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. heinäk. 988 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. lokak. 1,378 § ja 2 p. marrask. 1,540 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 1,183 § ja tonttij. 30 p. marrask. 706 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. toukok. 645 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 1,496 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. lokak. 1,379 §.

suuskadun tontti n:o 11 on rakennettava 6 vuoden kuluessa syyskuun 15 p:stä 1936 lukien.

Ab. Mississippi oy:lle vuokrattiin ¹⁾ edelleen Humallahden rannasta 100 m²:n suuruinen alue toukokuun 1 p:stä 3 kuukauden irtisanomisajoin 6,000 markan vuosivuokrasta entisin ehdoin.

Iso Pässä. Helsingfors segelklubb nimisen yhdistyksen vuokraoikeus Iso Pässä nimiseen saareen pidennettiin ²⁾ syyskuun 1 p:stä 1938 syyskuun 1 p:ään 1941 entisin ehdoin.

Luoto. Nyländska jaktklubben niminen purjehdusseura oikeutettiin ³⁾ riemujuhla kilpapurjehduskautensa aikana, heinäkuun 10—14 p:nä, käyttämään Luodon pohjois- ja luoteisrantoja veneiden kiinnittämiseen ja purjeiden kuivaamiseen.

Eräiden vuokra-alueiden uudestaanjärjestelyt. Ensi linjan tasoitustöiden johdosta päätettiin ⁴⁾ Eläintarhan huvila-alueiden n:ot 1 ja 2 rajat uudestaanjärjestää siten, että alue n:o 1 tuli olemaan pinta-alaltaan 2,800 m² ja alue n:o 2 3,850 m². Asianomaiset vuokraajat suostuivat järjestelyyn ja vuokramaksu sekä muut vuokraehdot jäivät entiselleen.

Erinäisten vuokra-alueiden rajajärjestelyn vuoksi lautakunta päätti ⁵⁾ purkaa rouva A. Nymanin kanssa Laakson alueen asuntopalstaa litt. D ja viljelyspalstaa n:o 9 a koskevat vuokrasopimukset marraskuun 1 p:stä ja sanotusta päivästä vuokrata mainitulle henkilölle kyseisestä asuntopalstasta ja osasta mainittua viljelyspalstaa muodostetun kartalle tarkemmin merkityn alueen 3 vuodeksi 2,000 markan vuosivuokrasta.

Erinäisten korttelissa n:o 498 sijaitsevien tonttien ottaminen kaupungin haltuun. Sitten kun kaupunginvaltuusto oli päättänyt ⁶⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään erinäiset, XIV kaupunginosan korttelissa n:o 498 sijaitsevat tontit Pohjoismaiden yhdyspankki oy:lle tai sen osoittamille yhtiöille ja tonttien luovutuksen tuli tapahtua aikaisintaan helmikuun 1 p:nä ja viimeistään kesäkuun 1 p:ään mennessä ja mainitun vuokra-alueen vuokraaja ja sen alivuokraajat olivat heille suoritettavista sovituista korvausmaksuista luopuneet vuokraoikeuksistaan ennen niiden päättymistä, lautakunta päätti ⁷⁾ antaa alueen rakennuksineen talo-osaston hoitoon helmikuun 1 p:stä siksi kunnes rakennukset myydään ja alue luovutetaan tonttien ostajille. Lisäksi päätettiin ehdottaa kaupunginhallitukselle alueen vuokraajalle C. F. Spennertin kuolinpesälle ja sen alivuokralaisille Veljekset Saarion insinööritoimisto oy:lle ja Helsingin autokorjaamo oy:lle maksettaviksi niille tulevat korvaussummat ja että kiinteistölautakunta oikeutettaisiin myymään alueella olevat rakennukset purettaviksi ja poiskuljetettaviksi.

Sörnäisten rantatien varastoalue n:o 4. Lautakunta päätti ⁸⁾ irtisanoa Oy. Helsingin metsätuote nimisen yhtiön Sörnäisten rantatien varasto-alueetta n:o 4 koskevan vuokrasopimuksen marraskuun 1 p:stä, erottaa alueesta 40 m²:n suuruisen alueen ja vuokrata sen mainitusta päivästä rouva A. Janssonille ruokailukojun pitämistä varten 3,600 markan vuosivuokrasta 1 kuukauden irtisanomisajoin. Kyseinen yhtiö oikeutettiin irtisanomispäivään asti sallimaan kojun paikoillaan pitäminen ehdoin, ettei se perinyt siitä suurempaa vuokraa kuin minkä itse maksoi kaupungille.

¹⁾ Tonttij. 9 p. maalisk. 105 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 14 p. jouluk. 1,778 §. — ³⁾ Tonttij. 8 p. kesäk. 305 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 30 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 28 p. syysk. 1,352 § ja 2 p. marrask. 1,544 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 15. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 27 p. tammik. 118 §; vrt. tämän kert. s. 104 ja 223. — ⁸⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,060 § ja 3 p. elok. 1,073 §.

Varastoalueet. Vuoden varrella lautakunta tai sen tonttijaosto antoi vuokralle useita varasto- y.m. alueita, myönsi tällaisten alueiden vuokraoikeuden pidennyksiä ja hyväksyi niiden siirtoja, mutta on näitä koskevat tiedot jätetty pois tästä kertomuksesta. Samoin tiedot tällaisten alueiden luvottomasta käytöstä sekä niistä aiheutuneista ylimääräisistä veloituksista on jätetty pois kertomuksesta.

Vuokran alentaminen. Kalastajanleski I. Sundströmin vuokraamien Lauttasaaren huvilapalstojen n:ot 1 ja 2 vuokra alennettiin¹⁾ v:lta 1936 1,000 markkaan.

Puutarhuri V. Carlssonin vuokraaman Kumpulan viljelyspalstan litt. j vuosivuokra alennettiin²⁾ 5,000 markkaan ja palstojen litt. k¹, k², k⁵ ja k⁹ vuosivuokra 2,500 markkaan, kaikki huhtikuun 1 p:stä.

Vuokran korottaminen. Päätettiin²⁾ korottaa puutarhuri V. Carlssonin vuokraamien Kumpulan viljelyspalstojen litt. k⁶ ja k⁷ vuokra 500 markkaan vuodessa huhtikuun 1 p:stä.

Puhtaanapitolaitoksen hallinnassa olevien alueiden tilitysvuokrat, jotka rahatoimikamarin lokakuun 10 p:nä 1930 tekemän päätöksen nojalla oli merkitty v:n 1931—35 talousarvioissa 72,220 markaksi, päätti³⁾ lautakunta merkitä päättyneeksi joulukuun 31 p:nä 1935 ja vuokrata tammikuun 1 p:stä 1936 puhtaanapitolaitokselle sen hallinnassa olevat alueet yhteensä 57,100 markan suuruisesta tilitysvuokrasta.

Erinäisiä Vallilan tontteja koskevat vuokrasopimukset. Kaupunginvaltuuston joulukuun 16 p:nä 1936 tekemän⁴⁾ päätöksen nojalla lautakunta päätti⁵⁾ pidentää erinäisten Vallilan kortteleissa n:ot 530—531, 536—547 ja 549—551 olevien tonttien vuokra-aikaa 10 vuodella tammikuun 1 p:stä 1940, korottaa kyseisten tonttien vuokrat sanotusta päivästä kymmenkertaisiksi nykyisistä vuokrasta sekä ilmoittaa tästä päätöksestä asianomaisille vuokraajille vielä kuluvan vuoden aikana.

Vuokransiirto-oikeus myönnettiin⁶⁾ Hermannin korttelista n:o 658 vuokratun tontin n:o 3 vuokraajalle rouva J. Heljolle ehdoin, että rouva Heljon kanssavuokraaja, autonkuljettaja G. Thornberg, suostui myös siirtoon.

Ruokailukojun pito-oikeus myönnettiin⁷⁾ rouva F. Bergille korttelissa n:o 346 olevalla Helsinginkadun tontilla n:o 4 b elokuun 1 p:stä 300 markan kuukausivuokrasta. Sittenmin vuokraaja irtisanoi vuokrasopimuksen päättäväksi lokakuun 31 p:nä samana vuonna.

Ulkohuonerakennuksen pito-oikeus. Lautakunta oikeutti⁸⁾ filosofiantohtori J. Jänneksen pitämään toistaiseksi paikoillaan korttelissa n:o 505 tontilla n:o 7 olevan ulkohuonerakennuksen toukokuun 1 p:stä 1 viikon irtisanomisajoin 20 markan kuukausivuokrasta ollen kyseinen ulkohuonerakennus maalattava; samoin vuokraajan hallussa tontilla n:o 5 oleva ulkohuonerakennus oli kunnostettava.

Lauttasaaren huvila-alueen n:o 9 vuokraajaa rouva M. Lilljaa kehoitettiin⁹⁾ vuokraoikeuden menettämisen uhalla heti poistamaan 2 vuokra-alueella yksityisille vuokraamaansa virvoitusjuomakioskia, joiden pito aiheutti häiriötä kansanpuistossa.

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 27 §. —²⁾ S:n 9 p. maalisk. 307 §. —³⁾ S:n 16 p. marrask. 1,624 §. —⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 22. —⁵⁾ Kiint. lautak. 29 p. jouluk. 1,856 §. —⁶⁾ Tonttij. 27 p. tammik. 37 §. —⁷⁾ S:n 27 p. heinäk. 409 § ja 19 p. lokak. 585 §. —⁸⁾ Kiint. lautak. 29 p. kesäk. 900 §. —⁹⁾ Tonttij. 22 p. kesäk. 331 § ja kiint. lautak. 14 p. syysk. 1,236 §.

Autohuolto- ja bensiininjakeluasemat. Suomalainen Shell oy. oikeutettiin¹⁾ edelleen kesäkuun 1 p:stä lukien Ruoholahden bensiininjakeluasemalla pitämään petroolinjakelulaitetta 1 kuukauden irtisanomis-ajoin 2,000 markan vuosivuokrasta.

Koska edellä mainitun yhtiön Itämerenkadun varrella olevaa bensiininjakeluasemaa koskeva vuokrasopimus päättyi kesäkuun 1 p:nä, tonttijaosto päätti²⁾, että myöskin sopimus yhtiön oikeudesta rakentaa asemalleen 400 litran vetoinen petroolinjakelulaite oli päättyvä samana päivänä.

Bensiini oy. oikeutettiin³⁾ pysäköimistä varten tasoittamaan Mechelininkadun tontin n:o 7—9 Perhonkadun puoleisen käyttämättömän osan ehdoin, että alue pidettiin siistinä ja luovutettiin heti kaupungille vaadittaessa.

Suomen mineraaliöljy oy:lle vuokrattiin⁴⁾ paikka bensiininjakeluasemaa ja öljykioskia varten Porvoon- ja Degeröntien risteyksestä 1 vuodeksi syyskuun 1 p:stä jatkuen sopimus sitten vuoden kerrallaan molemminpuolisoin 3 kuukauden irtisanomisajoin ennen vuokra-ajan päättymistä ja 250 markan kuukausivuokrasta.

Pidennetyt bensiininjakelupaikkojen vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia bensiininjakeluasemien paikkoja koskevat vuokrasopimukset:

Paikka.	Vuokraaja.	Vuokrakausi pidennetty		Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
		m:stä.	mihin.	
Humalluoto	Bensiini oy. ⁵⁾	1936, heinäkuun 1	1937, kesäkuun 30	7,000
It. Pihlajasaarella oleva 11,000 m ² :n suuruinen n.s. säiliöalue suojelualueineen	Oy. Nobel Standard Suomessa ⁶⁾	1936, tammikuun 1	1936, joulukuun 31, sen jälk. 1 kk. irtis. jälk.	29,500
Kampintori	Suomalainen Shell oy. ⁷⁾	1936, heinäkuun 1	1937, kesäkuun 30	15,000
Katajanokka, Kanavakadun varsi	Bensiini oy. ⁵⁾	1936, toukuun 1	1937, huhtikuun 30	12,000
Lasinleikkaajansaarelta n. 9,920 m ² :n suuruinen alue n:o 118 ja It. Pihlajasaarelta n:osta 119 44,530 m ² :n suuruinen alue	Oy. Nobel Standard Suomessa ⁶⁾	1936, tammikuun 1	1936, joulukuun 31, sen jälk. 1 kk. irtis. jälk.	13,000
Liisantorin venelaiturin läheisyydessä	Suomen Mineraaliöljy oy. ⁸⁾	1936, marraskuun 11	1939, marraskuun 10	12,000
Pitkäsillanranta	Bensiini oy. ⁵⁾	1936, toukuun 17	1937, toukuun 16	7,000
Puutarhakatu	Bensiini oy. ⁵⁾	1936, huhtikuun 1	1937, maaliskuun 31	12,500
Ruoholahti	Suomalainen Shell oy. ⁹⁾	1936, kesäkuun 1	1939, toukuun 31	12,000

Trustivapaa bensiini oy:lle päätettiin¹⁰⁾ vuokrata Fredrikinkadun tontilla n:o 56, jolta yhtiö syyskuun 30 p:nä 1935 oli vuokrannut alueen

¹⁾ Kiint. lautak. 26 p. lokak. 1,497 §. — ²⁾ Tonttij. 30 p. maalisk. 142 §; ks. myös v:n 1934 kert. s. 243. — ³⁾ Tonttij. 5 p. lokak. 535 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 31 p. elok. 1,153 § ja 21 p. syysk. 1,270 §. — ⁵⁾ Tonttij. 27 p. tammik. 34 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 17 p. helmik. 212 §. — ⁷⁾ Tonttij. 8 p. kesäk. 306 § ja 13 p. heinäk. 395 §. — ⁸⁾ Kiint. lautak. 12 p. lokak. 1,410 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 1,497 §. — ¹⁰⁾ Tonttij. 7 p. tammik. 14 §.

bensiininjakeluaseman rakentamista varten, oleva 30 m²:n suuruinen kivi-rakennus kyseisestä päivästä 1935 3 kuukauden irtisanomisajoin 200 markan kuukausivuokrasta.

Lupia mainoslaitteiden asettamiseen myönnettiin ¹⁾ 8 tapauksessa.

Kaupungin puistojen y.m. käyttöoikeuksia myönnettiin ²⁾ 30 tapauksessa.

Ulkoilmanäyttämö. Helsingin voimistelijat oikeutettiin ³⁾ vuokraamallaan Hesperian huvila-alueella n:o 61 a pitämään kertomusvuoden kesänä ulkoilmanäyttämöä erinäisin ehdoin.

Paikan luovuttaminen kotieläinten hautausmaaksi. Helsingin eläinsuojelu yhdistykselle lautakunta päätti ⁴⁾ osoittaa kotieläinten hautausmaata varten kaupungin ja Haagan välisen rajan kohdalta Suomen metsästysyhdistyksen ampumaradan eteläpuolelta, 1/2 km:n päässä rannikkoradasta, n. 500 m²:n suuruisen alueen, jolle yhdistys oikeutettiin toistaiseksi hautaamaan koiria y.m. seuraeläimiä ehdoin, että yhdistys rakennutti aidau alueen ympäri ja huolehti alueen kunnossapidosta.

Hevosten uittopaikkana puolustuslaitos oikeutettiin ⁵⁾ käyttämään Taivallahdessa sotilastallin ja kengityspajan kohdalla olevaa rantaa.

Niitto-oikeus Meilahden viljelyspalstaan n:o 7 myönnettiin ⁶⁾ kuluvaaksi vuodeksi ajuri I. V. Sohlmanille 100 markan maksusta.

Sähkölínjan vetäminen kaupungin omistamien alueiden yli. Lautakunta päätti ⁷⁾ oikeuttaa Tie- ja vesirakennushallituksen rakentamaan korkeajännitteisen sähkölínjan Viikin latokartanon rajalta Helsingin lentokentälle anomusta seuranneen kartan osoittamalla tavalla erinäisin ehdoin.

Pergolaehdotus Taivaskallion tontille n:o 30 korttelissa n:o 898 hyväksyttiin ⁸⁾.

Hyväksytyttä piirustuksia. Kiinteistölautakunta hyväksyi vuoden aikana Koskelan ⁹⁾, Kumpulan ¹⁰⁾, Käpylän ¹¹⁾, Meilahden ¹²⁾, Reimarsin ¹³⁾, Taivaskallion ¹⁴⁾ ja Toukolan ¹⁵⁾ vuokra-alueille teetettävien uudisrakennusten piirustuksia joista eräät erinäisin ehdoin, sikäläisten vanhempien rakennusten muutospiirustuksia sekä piirustukset varastosuojaa varten Ruoholahden varastoalueelle, eräälle Hermannin vuokra-alueelle, Itämerenkadun varastotontille n:o 31,

¹⁾ Tonttij. 24 p. helmik. 81 §, 17 p. helmik. 75 §, 23 p. maalisk. 132 §, 30 p. maalisk. 141 §, 20 p. huhtik. 188 §, 25 p. toukok. 269 §, kiint.lautak. 26 p. lokak. 1,498 § ja 23 p. marrask. 1,659 §. — ²⁾ Tonttij. 27 p. huhtik. 202 §, 11 p. toukok. 238 §, 18 p. toukok. 246 §, 25 p. toukok. 253—254 §, 2 p. kesäk. 288—290 §, 15 p. kesäk. 317—320, 323 ja 326 §, 22 p. kesäk. 338—340 §, 29 p. kesäk. 346—348 ja 354 §, 6 p. heinäk. 384 § ja 27 p. heinäk. 403 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 23 § ja 2 p. maalisk. 279 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 1,583 §. — ⁵⁾ Tonttij. 22 p. kesäk. 330 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. elok. 448 §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 27 p. heinäk. 1,061 § ja 28 p. syysk. 1,323 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. jouluk. 753 §. — ⁹⁾ Tonttij. 19 p. lokak. 581—583 §, 26 p. lokak. 612 § ja 2 p. syysk. 640—641 § ja 31 p. elok. 667 §, 7 p. jouluk. 728 § ja 21 p. jouluk. 779 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. tammik. 22—23 §, 3 p. helmik. 55 § ja 17 p. helmik. 73 ja 77 §, 9 p. maalisk. 112 §, 16 p. maalisk. 124—125 §, 14 p. huhtik. 176 §, 4 p. toukok. 221—222 §, 18 p. toukok. 245 §, 22 p. kesäk. 343 §, 29 p. kesäk. 352 §, 13 p. heinäk. 393—394 § ja 14 p. syysk. 502—503 § ja 31 p. elok. 481—482 §, 20 p. heinäk. 398—400 §, 3 p. elok. 440—441 §, 28 p. syysk. 525—526 §, 5 p. lokak. 537—538 §, 16 p. marrask. 673 §, 23 p. marrask. 686 §, 23 p. marrask. 695 §, 14 p. jouluk. 752 ja 761 § ja 21 p. jouluk. 778 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. lokak. 586 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. jouluk. 739 § ja 21 p. jouluk. 780 §. — ¹³⁾ S:n 6 p. huhtik. 165 §, 20 p. huhtik. 181 §, 29 p. kesäk. 353 §, 6 p. heinäk. 381—382 §, 17 p. elok. 443 §, 19 p. lokak. 588 § ja 30 p. marrask. 702 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. maalisk. 130 §, 6 p. huhtik. 163—164 §, 25 p. toukok. 258 §, 2 p. kesäk. 291—292, 295—296 ja 298 §, 8 p. kesäk. 310 §, 22 p. kesäk. 343 §, 29 p. kesäk. 358 a §, 6 p. heinäk. 383 §, 3 p. elok. 435 §, 17 p. elok. 452—453 §, 31 p. elok. 483 §, 21 p. syysk. 511 §, 28 p. syysk. 524 §, 26 p. lokak. 611 §, 2 p. marrask. 644 § ja 16 p. marrask. 669 §. — ¹⁵⁾ S:n 19 p. lokak. 576 §.

korttelin n:o 178 Hernesaarenkadun tontille n:o 12 sekä korttelin n:o 175 a Ruoholahdenkadun tontille n:o 3 a¹⁾, Ab. Lasipalatsi oy:n omistaman rakennuksen julkisivureklaamien järjestelyä varten²⁾, Mäkelänkadun autohuoltoasemaa varten³⁾, kellotapulia varten korttelin n:o 572 tontille n:o 4⁴⁾, lisärakennusta varten Ab. Arabia oy:n vuokra-alueelle, Elimäenkadun tontille n:ot 9 ja 24, Herttoniemen huvila-alueelle n:o 62 sekä Teollisuuskadun tontille n:o 7—9⁵⁾, Suomen hiilihappoteollisuus oy:n vuokra-alueella ja Eläintarhan huvila n:o 6:ssa sijaitsevaa asuntorakennusta varten⁶⁾, puuvajaa varten korttelin n:o 569 tontille n:o 17⁷⁾, tulisijoja varten korttelin n:o 546 tontille n:o 4⁸⁾, kesämyymälää varten Talin siirtolapuutarhaan⁹⁾, Helsingin yksityisen kreikkalaiskatolisen seurakunnan hautausmaan aitaa varten¹⁰⁾, uudisrakennusta varten korttelin n:o 477 tontille n:o 40¹¹⁾, ulkokuonerakennusta varten Ruskeasuon huvilatontille n:o 6¹²⁾, halkokatosta varten Sörnäisten rantatien varastoalueelle n:o 8 d¹³⁾, pesutupa- ja ulkokuonerakennusta varten korttelin n:o 568 tontille n:o 3¹⁴⁾, muutoksia varten korttelin n:o 534 tontille n:o 3¹⁵⁾, palkovenevajaa varten Kulosaaren ja Herttoniemen välisessä salmessa olevalle luodolle¹⁶⁾, asuntorakennusta varten korttelin n:o 582 tonteille n:ot 47 ja 94¹⁷⁾, suksivoiteiden valmistusvajaa varten Oulunkylän tien varrelle Koskelaan¹⁸⁾, Ab. Arabia oy:n uudisrakennusta varten¹⁹⁾, kivenhiomisivajaa varten Sörnäisten varastotontille n:o 7 c ja Lautasaarenkadun varastotontille n:o 68²⁰⁾, tehdasrakennusta varten korttelin n:o 699 tonteille n:ot 8, 18 ja 20 ja korttelin n:o 695 tontille n:o 17²¹⁾, asuntorakennusta ja vene-suojaa varten Suomalainen Pursi-seura nimisen yhdistyksen vuokraamalle Nihtisaarelle²²⁾ sekä pajarakennusta varten korttelin n:o 693 tontille n:o 20²³⁾.

Omakotialueiden rakennustyypit. Lautakunta päätti²⁴⁾,

että kunnalliskodin pohjoispuolelle tulevalle omakotialueelle rakennettavat rakennukset on ehdottomasti säilytettävä kahden tai yhden perheen taloina liiketalotonteille rakennettavia lukuunottamatta;

että alueen nimeksi hyväksytään Koskelan omakotialue, Forsby egna-hemsområde;

että tonteilla n:ot 5 a, 7 a, 9 a ja 14 korttelissa n:o 983 sekä tonteilla n:ot 4 ja 16 korttelissa n:o 984 otetaan kokeilutarkoituksessa käytäntöön pieni, yhden perheen talotyyppi;

että Käpyläntien varrella olevat 9 tonttia varataan Taivaskallion tyyppin mukaisia rakennuksia varten; sekä

että milloin rakennus on normaalityyppinen, sovelletaan tonteille kiinteistölautakunnan aikaisemmin hyväksymiä vuokria, mutta että liiketalotonttien ja yhden perheen taloja varten varattujen tonttien vuokrat määrätään lautakunnan esittämän asteikon mukaisesti.

Koskelan omakotialueen rakennustyypit B, jossa kumpikin asunto

¹⁾ Tonttij. 20 p. tammik. 31 §, 15 p. kesäk. 328 §, 3 p. elok. 439 §, 14 p. jouluk. 751 § ja 29 p. jouluk. 782 §. — ²⁾ S:n 3 p. helmik. 44 §. — ³⁾ S:n 24 p. helmik. 82 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 115 § ja 6 p. huhtik. 170 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. maalisk. 117 §, 13 p. heinäk. 389 §, 12 p. lokak. 571 §, 23 p. marrask. 684 § ja 30 p. marrask. 710 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 137 § ja 6 p. huhtik. 161 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 252 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 256 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. toukok. 259 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 25 p. toukok. 738 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. kesäk. 840 §. — ¹²⁾ Tonttij. 15 p. kesäk. 322 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. kesäk. 333 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. elok. 432 ja 17 p. elok. 449 §. — ¹⁵⁾ S:n 31 p. elok. 474 §. — ¹⁶⁾ Kiint. lautak. 14 p. syysk. 1,238 §. — ¹⁷⁾ Tonttij. 14 p. syysk. 499 ja 504 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. syysk. 516 §. — ¹⁹⁾ S:n 12 p. lokak. 567 § ja 2 p. marrask. 637 §. — ²⁰⁾ S:n 12 p. lokak. 569 § ja 16 p. marrask. 671 §. — ²¹⁾ S:n 2 p. marrask. 639 §, 16 p. marrask. 676 § ja 14 p. jouluk. 750 §. — ²²⁾ S:n 9 p. marrask. 658 §. — ²³⁾ S:n 21 p. jouluk. 766 §. — ²⁴⁾ Kiint. lautak. 5 p. lokak. 1,376 §.

sisältää vain yhden huoneen ja keittiön, hyväksyttiin ¹⁾ sekä vahvistettiin näitä rakennuksia varten varattujen tonttien vuokra-asteikko.

Lisätty rakentamisoikeus. Metallikutomo oy. oikeutettiin ²⁾ jatkamaan vuokraamallaan Ruskeasuon tontilla n:o 21 olevaa tehdasrakennustaan enintään 4.5 m:n päähän tontin etelärajalta 13 m:n levyisenä ja enintään 20 m:n korkuisena 0-tasosta.

Yhteiset palomuurit. Yhteisten palomuurien pito-oikeus myönnettiin ³⁾ 8 tapauksessa.

Erinäiset korjaustyöt Toukolan vanhalla asuntotontilla n:o 2. Lautakunta päätti ⁴⁾ kunnostaa kyseisellä tontilla olevan ulkokuonerakennuksen sekä tonttia ympäröivän aidan lokakuun 11 p:nä 1933 tehdyn sopimuksen edellyttämään kuntoon.

Lupa ikkunoiden teettämiseen. Metalliteos oy. oikeutettiin ⁵⁾ korttelissa n:o 693 olevalle Elimäenkadun tontille n:o 24 rakennuttamansa lisärakennuksen tontin n:o 22 puoleiseen päätyseinään teettämään 9 ikkunaa erinäisin ehdoin.

Oikeus kasvilavan pystyttämiseen. Ent. henkikirjoittaja J. F. Hainarille myönnettiin ⁶⁾ oikeus kasvilavan pystyttämiseen Kumpulan korttelissa n:o 941 vuokraamalleen Limingantien tontille n:o 18.

Muurin sijoittaminen Ehrensvärdintien tontille n:o 10 johtavalle ajotielle. Oy. Vuohi niminen yhtiö oikeutettiin ⁷⁾ siirtämään mainitulle tontille johtavan ajotien ja viereisen puistoalueen välinen muuri siten, että muurin reuna oli ajotien ja puiston rajalla myöskin siltä osalta, missä muuri sijaitti kaupungin omistamalla maalla ollen muurin oltava samanlaisen kuin ennenkin ja sijaittava katetun ajotien kohdalla kokonaan tonttialueella.

Rikkasäiliöiden sijoittaminen korttelissa n:o 194. Ab. Lasipalatsi oy. oikeutettiin ⁸⁾ sijoittamaan rikkasäiliöt vuokraamassaan korttelissa n:o 194 olevan savutorvirakennuksen ympärille ja rakentamaan n. 1.50 m:n etäisyydelle säiliöistä 1.40 m:n korkuinen umpinainen betoniaita ollen aidan ulkopuolinen sivu peitettävä istutuksilla.

Luodon ravintolarakennuksessa olevan irtaimen omaisuuden luovuttaminen. Kiinteistölautakunta päätti ⁹⁾ luovuttaa Oy. Södra Blekholmen n:o 101 nimiselle yhtiölle erinäistä Luodon ravintolarakennuksen irtainta omaisuutta, mikäli yhtiö voi todistaa omistusoikeutensa siihen.

Erästä viemärijohtoa koskeva sopimus. Asunto-oy. Euran vuokraamalle tontille n:o 92 Vallilan korttelissa n:o 582 saman korttelin tontin n:o 94 alitse vedettyä viemärijohtoa koskeva sopimus joulukuun 30 p:ltä 1927 päätettiin ¹⁰⁾ irtisanoa lokakuun 1 p:stä ja hyväksyttiin ¹¹⁾ sittemmin Asunto-oy. Euran tontin n:o 94 vuokraajan Asunto-oy. Eura II kanssa tekemä kyseistä viemärijohtoa koskeva sopimus tontin n:o 94 vuokrasopimuskaudeksi.

Kolmivuotiskatselmuksel. Määrättiin ¹²⁾ v:n 1936 kolmivuotiskatselmusten tarkastusjärjestys.

V. 1935 pidettyjen kolmivuotiskatselmusten johdosta määrättyjen eräiden vuokraajien alueella havaittujen puutteellisuuksien korjaamisessa lautakunta päätti ¹³⁾ myöntää korjaamisajan lykkäystä.

¹⁾ Kiint. lautak. 5 p. lokak. 1,376 § ja 19 p. lokak. 1,450 §. — ²⁾ Tonttij. 4 p. toukok. 225 § ja 15 p. kesäk. 325 §. — ³⁾ Kiint.lautak. 6 p. huhtik. 481 §, 27 p. huhtik. 567—568 §, 15 p. kesäk. 841 §, 29 p. kesäk. 898 §, 14 p. syysk. 1,260 §, 28 p. syysk. 1,330 § ja 21 p. jouluk. 1,816 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. heinäk. 1,022 §. — ⁵⁾ Tonttij. 12 p. lokak. 571 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. jouluk. 740 §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 15 p. kesäk. 837 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 836 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. elok. 1,112 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. syysk. 1,330 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. marrask. 1,541 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. syysk. 1,274 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 894 § ja 31 p. elok. 1,148—1,150 §.

Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahasto. Rahastosta myönnettiin ¹⁾ vuoden aikana kaikkiaan yksi 35,000 markan, neljä 30,000 markan, kahdeksan 20,000 markan ja neljä 18,000 markan suuruista lainaa eli siis yhteensä 387,000 markkaa.

Varojen käyttö. Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahaan sisältyvältä Tilapäistä työvoimaa nimiseltä tililtä lautakunta myönsi ²⁾ 3,900 markkaa tilapäisen apulaisen palkkaamista varten tonttiosastolle enintään 3 kuukauden ajaksi.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: n.s. poroviikon mainostamista ³⁾, vuokrasopimuksia, vuokraoikeuden pidentämisiä y.m. ⁴⁾, ehtoja tontteja luovutettaessa koulurakennuksia varten ⁵⁾, korttelin n:o 478 tonttien n:ot 8 ja 35 myyntiehtoja ⁶⁾, It. Pihlajasaaren n.s. ruutikellarialueesta kannettua vuokraa ⁷⁾, korttelin n:o 448 tontille n:o 11 rakennettavan yhteiskoulurakennuksen piirustuksia ja kustannusarviota ⁸⁾, paikan luovuttamista bensininjakeluasemaa varten ⁹⁾, lainanottoa valtion omakotilainarahastosta ¹⁰⁾, määrärahan varaamista v:n 1937 talousarvioon yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoa varten ¹¹⁾, yhteistä palomuuria koskevan sopimuksen tekoa ¹²⁾, määrärahan varaamista v:n 1937 talousarvioon erinäisten katuosien kunnostamiseksi korttelin n:o 521 kohdalla ¹³⁾, korttelin n:o 699 tonttijaon muuttamista ¹⁴⁾, erinäisten alueiden vuokralleantoa ¹⁵⁾ ja Suomen sokeri oy:lle vuokrattujen alueiden järjestyä ¹⁶⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: erinäisiä vuokravelkoja ja vuokrasopimuksia ¹⁷⁾, kahden 10,000 litran vetoisen raakaöljysäiliön rakentamista kortteliin n:o 581 ¹⁸⁾, erään Hakaniementorilla olevan alueen valvontaa ¹⁹⁾, veden johtamista eräälle Rajasaaren vuokra-alueelle ²⁰⁾, rakennuskorttelin osoittamista vastaanotto- ja ammattioppilaskodille ²¹⁾, vapautusta erinäisistä sakkokorkomaksuista ²²⁾, tivolin pito-oikeutta ²³⁾, erinäisten ulkoilmajuhlien ja -kokousten järjestämistä ²⁴⁾, korttelin n:o 498 tontin n:o 64 uudestaanjärjestyä ²⁵⁾, autohuoltoaseman rakentamista Mäkelän- ja Pohjolankadun risteykseen ²⁶⁾, pesun kuivausta Väinämöisenkadun varrella olevassa metsikössä ²⁷⁾, erinäisiä korttelin n:o 326 Alppikadun tonttia n:o 25 koskevia kysymyksiä ²⁸⁾, Herttoniemen huvilapalstan n:o 64 rakennuspiirustuksia ²⁹⁾, kaasuöljynjakelulaitoksen rakentamista kort-

¹⁾ Tonttij. 3 p. helmik. 56—57 §, 10 p. helmik. 68 §, 6 p. huhtik. 146 §, 22 p. kesäk. 334—335 §, 29 p. kesäk. 350—351 §, 6 p. heinäk. 366 §, 13 p. heinäk. 392 §, 27 p. heinäk. 406 §, 5 p. lokak. 536 §, 9 p. marrask. 656 § ja 14 p. jouluk. 764 §. — ²⁾ Kiint.lautak. 12 p. lokak. 1,416 §. — ³⁾ S:n 20 p. tammik. 95 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 119 §, 3 p. helmik. 143 §, 21 p. syysk. 1,268 § ja 1,271 §, 30 p. marrask. 1,706 § ja 14 p. jouluk. 1,781 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. helmik. 144 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. helmik. 210 §, 2 p. maalisk. 282 §, 12 p. lokak. 1,405 § ja 2 p. marrask. 1,539 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 213 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. huhtik. 547 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. toukok. 610 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 1,201 §, 21 p. syysk. 1,273 §, 26 p. lokak. 1,494 § ja 9 p. marrask. 1,586 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 1,242 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. syysk. 1,259 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. lokak. 1,495 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. marrask. 1,546 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 1,625 § ja 7 p. jouluk. 1,735 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. jouluk. 1,745 §. — ¹⁷⁾ S:n 7 p. tammik. 28 §, 20 p. tammik. 92—93 §, 10 p. helmik. 178 §, 11 p. toukok. 647 §, 14 p. syysk. 1,241 §, 21 p. syysk. 1,275 § ja 23 p. marrask. 1,652 ja 1,656 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 25 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. tammik. 58 §. — ²⁰⁾ S:n 27 p. tammik. 117 §. — ²¹⁾ S:n 9 p. maalisk. 308 § ja 14 p. toukok. 678 §. — ²²⁾ S:n 9 p. maalisk. 309—310 §. — ²³⁾ S:n 30 p. maalisk. 391 §, 29 p. kesäk. 899 §, 3 p. elok. 1,074 § ja 7 p. syysk. 1,200 §. — ²⁴⁾ Tonttij. 6 p. huhtik. 167 § ja kiint. lautak. 11 p. toukok. 648 §. — ²⁵⁾ Kiint. lautak. 4 p. toukok. 608 §. — ²⁶⁾ S:n 4 p. toukok. 611 §. — ²⁷⁾ S:n 11 p. toukok. 651 §. — ²⁸⁾ S:n 18 p. toukok. 690 § ja 23 p. marrask. 1,654 §. — ²⁹⁾ S:n 2 p. kesäk. 777 §.

teliin n:o 217¹⁾, Helsingin keskuksen yhteiskoululle luovutettavaa tonttia²⁾, Kaisaniemen ja Pasilan välisen uuden kaksoislinjan pylväiden pystyttä-
mistä kaupungin maalle³⁾, Primo oy:n tehdasrakennuslupa-anomusta⁴⁾,
korttelin n:o 893 a tontin n:o 7 rakennusrajoja⁵⁾, erinäisten terveydellisessä
suhteessa vaarallisten lammikkojen täyttämistä sekä kyseiseen tarkoitukseen
varattavaa määrärahaa⁶⁾, Hämäläisten talo oy:n korvausvelvollisuutta⁷⁾,
kaupungille esitettyä Yrjönkadun tontin n:o 36 ja sillä olevien rakennusten
myyntitarjousta⁸⁾ ja korttelin n:o 464 tontin n:o 15 myyntiehtojen muut-
tamista⁹⁾.

3. Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Vuokralle annetut viljelyspalstat. Kiinteistölautakunta vuokrasi seuraavat viljelyspalstat alla mainituille vuokraajille:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokraausi päättyy.	Vuotuinen vuokra- maksu, Smk.
Falkulla, n.s. asemapello, n. 1.01 ha	Pukinmäen Tapanilan maa- talouskerho ¹⁰⁾	1936, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,000 750
S:n n.s. Heikinlaakson pelto	Palstatilallinen J. E. Salmi ¹¹⁾	1938, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	250 470
S:n n. 0.155 ha:n suuruinen alue R 437	Vanginvartija J. Luukko ¹²⁾	1937, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	455
Herttoniemi, Fastholma, n. 2 ha:n suuruinen alue	Uuniseppä W. Levander ¹³⁾	1939, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	800 1,400
S:n n. 1.24 ha:n suuruinen peltoalue	Maanviljelijä A. Anders- son ¹⁴⁾	1937, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	900
Korpas, 12.11 ha peltoa, n. 5.97 ha niittyä	Maanviljelijä V. Gustavs- son ¹⁵⁾	1936, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	14,000 17,000
Oulunkylä, Märäkärr, n. 1.91 ha:n suuruinen vuokra- alue	Kauppias E. Bergman ¹⁶⁾	1937, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,200
Pukinmäki, viljelyspalstat Karhusuontie n:o 4 ja Erottajantie n:o 13, yht. n. 0.58 ha	Tehtailija K. A. Veiste ¹⁷⁾	1936, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	350

1) Kiint. lautak. 6 p. heinäk. 966 §. — 2) S:n 20 p. heinäk. 1,023 § ja 23 p. marrask. 1,658 §. — 3) S:n 20 p. heinäk. 1,024 §. — 4) S:n 31 p. elok. 1,155 §. — 5) S:n 14 p. syysk. 1,234 §. — 6) S:n 28 p. syysk. 1,322 §; ks. myös tämän kert. s. 130. — 7) Kiint. lautak. 5 p. lokak. 1,374 §. — 8) S:n 26 lokak. p. 1,488 §. — 9) S:n 9 p. marrask. 1,579 §. — 10) S:n 30 p. maalisk. 401 §. — 11) S:n 23 p. marrask. 1,668 §. — 12) S:n 26 p. lokak. 1,501 §. — 13) S:n 23 p. marrask. 1,669 §. — 14) S:n 23 p. marrask. 1,666 §. — 15) S:n 30 p. maalisk. 404 §. — 16) S:n 21 p. syysk. 1,282 §. — 17) S:n 4 p. toukok. 614 §.

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Pukinmäki, n. 2.65 ha:n suuruinen viljelysalue Karhusuosta	Puutarhuri B. Nyqvist ¹⁾	1937, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	2,000
S:n Myllypelto, n. 5.92 ha latoineen	Maanviljelijä V. Kavonius ²⁾	1936, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	2,250 2,960
S:n Suursuo, n. 2.07 ha:n suuruinen peltoalue	Palstatilallinen V. R. Bollström ³⁾	1938, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	828 1,035
Puodinkylä, Torsäng, n. 12 ha:n suuruinen vuokra-alue	Herra A. Ekroos ⁴⁾	1937, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	4,000
Viikinmäki, kaksi peltoa, yhteensä n. 0.6 ha ja 0.98 ha:n suuruinen peltoalue	Työmies K.A. Fagerström ⁵⁾	1936, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,340

Pidennetyt viljelysaluiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia viljelysaluita koskevat vuokrasopimukset:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrakausi pidennetty		Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
		mistä.	mihin.	
Oulunkylä, n. 2 a:n suuruinen palsta	Rakennusmestari G. Ström ⁶⁾	1937, tammi-kuun 1	1937, jouluk. 31	30
Pukinmäki, Karhusuo, n. 0.16 ha	Palstatilallinen M. Laine ⁷⁾	1937, tammi-kuun 1 1938, tammi-kuun 1	1937, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. enn.	125
S:n Norrbacka, n. 1.4 ha:n suuruinen laidunalue	Tehtailija K. A. Veiste ⁸⁾	1937, tammi-kuun 1 1939, tammi-kuun 1	1938, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. enn.	400 560
S:n n. 500 m ² :n suuruisen viljelysalue	Palstatilallinen A. Lapilainen ⁹⁾	1937, tammi-kuun 1	3 kk. irtis. jälk.	75
Puodinkylä, emätila, n. 29.4 ha ja puutarha	Maanvuokraaja F. Juslin ¹⁰⁾	1937, huhti-kuun 1	1938, huhti-kuun 1	22,640
S:n Nytorp	Työmies O. Koponen ¹¹⁾	1936, touko-kuun 1 1937, tammi-kuun 1	1936, jouluk. 31, sen jälk. v:n kuluttua ellei irtis. 3 kk. enn.	1,600 2,500
Viikinmäki, n. 0.4 ha peltoa	Leskirouva E. Bergman ¹²⁾	1936, huhti-kuun 1	1936, jouluk. 31	250
S:n 616 m ² :n suuruinen alue	Osuusliike Elanto ¹³⁾	1936, maaliskuun 14	1938, maaliskuun 14	1,000

¹⁾ Kiint. lautak. 31 p. elok. 1,159 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 187 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1,505 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. syysk. 1,277 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 400 § ja 26 p. lokak. 1,507 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 396 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. elok. 1,157 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 1,667 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 1,508 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. lokak. 1,506 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. maalisk. 398 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 397 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. maalisk. 393 §.

Alueiden luovuttaminen eri tarkoituksiin. Lautakunta päätti ¹⁾ vuokrata Nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle kesän ajaksi leiripaikaksi alueen Tomtbackasta n.s. Grothin kosken alapuolelta Vantaanjoen rannalta sekä alueella olevan asuinrakennuksen 300 markan vuokrasta.

Muuttaen helmikuun 10 p:nä ²⁾ tekemäänsä päätöstä lautakunta päätti ³⁾ vuokrata Osuusliike Elannolle kansanpuisto-osaston ja maatalousosaston lähemmin määräämstä paikasta Talin siirtolapuutarhan pääportin tienoolta paikan kesämyymälän rakentamista varten lautakunnan hyväksyttäväksi alistettavien piirustusten mukaan toukokuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään 1940, ollen kuluvan vuoden vuokra 2,000 markkaa sekä sen jälkeen 3,000 markkaa vuodessa.

Lautakunta päätti ⁴⁾ vuokrata Jaktsskytteklubben nimiselle yhdistykselle n. 60 × 60 m:n suuruisen ampuma-alueen Talin alueelta yhdistyksen ja maatalousosaston lähemmin sopimasta paikasta toukokuun 1 p:stä 1 kuukauden irtisanomisajoin 10 markan kuukausivuokrasta ollen ampumaharjoitukset kielletyt lähipelloilla työskenneltäessä.

Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnalle päätettiin ⁵⁾ vuokrata n. 2.18 ha:n suuruisen alue Vantaanjoen rannalta Viikinmäen tilan maalta v:ksi 1937 jatkuvan vuokrasopimus sen jälkeen vuoden kerrallaan 3 kuukauden irtisanomisajoin 500 markan vuosivuokrasta. Vuokraajan tuli maatalousosaston määräämällä tavalla sallia kulku alueen läpi, kaataa puita paikalta ainoastaan maatalousosaston luvalla sekä luovuttaa alue takaisin kaupungille sellaisena kuin se nyt on.

Samoin Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnalle lautakunta päätti ⁶⁾ luovuttaa erään anomusta seuranneeseen karttaan merkityn alueen Pukinmäen itäpuolella olevan mäen pohjoisrinteeltä hiihtomäen rakentamista varten toistaiseksi ja enintään 5 vuodeksi 50 markan vuosivuokrasta ehdoin, että vuokraaja huolehti mäen kunnossapidosta.

Oy. Liikenne ab. nimiselle yhtiölle lautakunta päätti ⁷⁾ vuokrata Viikinmäen tilaan kuuluvan n.s. Pajamäen tammikuun 1 p:stä 1937 5 vuodeksi 2,500 markan vuosivuokrasta ollen vuokra maksettava kunkin vuokravuoden tammikuun 2 p:nä; vuokraajan oli rakennettava uudelleen alueella oleva pajarakennus, joka samoin kuin alueelle mahdollisesti rakennettavat muutkin rakennukset oli tehtävä kiinteistötoimiston hyväksymien piirustusten mukaan, huomioitava rakennusten sijoitukseen nähden kiinteistötoimiston antamat määräykset sekä vuokra-alueen ja sillä olevien rakennusten siistinä pito.

Helluntaipalstoilla asuville henkilöille päätettiin ⁸⁾ luovuttaa alue Fallkullan tilan maalta palokaivon rakentamista varten ehdoin, että kaivon sijoituksessa ja sen ympäristön tasoituksessa y.m.s. noudatetaan maatalousosaston ohjeita.

Fallkullan tilan päärakennus päätettiin ⁹⁾ vuokrata 1 vuodeksi kaupunginagrnooniin apulaiselle T. Toukomaalle joko 700 tai 800 markan kuukausivuokrasta riippuen eräästä korjaustyöstä.

Vuokrasopimuksen uusiminen. Koska rouva A. Ekbergin raitiotievaununkuljettaja V. R. Fribergille ja hänen vaimolleen syyskuun 9 p:nä 1935 myymä vuokraoikeus vuokra-alueeseen Helsingin Malmi n:o 1 rakennuksineen oli

¹⁾ Kiint. lautak. 10 p. helmik. 181 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 186 §. — ³⁾ S:n 27 p. huhtik. 571 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 392 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. elok. 1,158 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. syysk. 1,202 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 1,502 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. marrask. 1,664 §. — ⁹⁾ Maatalousj. 18 p. toukok. 10 §.

purettu maaliskuun 13 p:nä, lautakunta päätti¹⁾ vuokrata alueen rouva Ekbergille ehdoin, että kuluvan vuoden maksamatta oleva vuokra, 450 markkaa, suoritettiin korkoineen ennen toukokuun 1 p:ää.

Vuokrasopimuksen muuttaminen. Lautakunta päätti²⁾ muuttaa Koteja kodittomille lapsille yhdistyksen alaosasto Turvattikomitea, Liikealalla toimineiden työttömien Oma-apu, ja Liikealalla toimivien keskusavustustoimisto nimisten yhdistysten vuokraoikeuden marraskuun 11 p:nä 1935 vuokrattuun Korpaksen tilaan kuuluvaan n. 1 ha:n suuruiseen alueeseen 5 vuotiseksi tammikuun 1 p:stä 1936.

Koska kaupungin ja seurakuntain välisessä tilusvaihdossa osa Malmin Bergvikin torpan alueesta luovutettiin seurakunnille, päätti³⁾ lautakunta torppaan vielä kuuluvasta vuokra-alueesta veloittaa sen vuokraajaa maaliskuun 14 p:stä 500 markalla vuodessa ollen vuokra suoritettava kunkin vuokra-
vuoden elokuun 1 p:nä siksi kunnes alueen lunastusvaatimus tuli ratkaistuksi.

Vuokran järjestely. Rakennustoimisto oli v. 1933 ja 1934 ottanut haltuunsa 0.753 ha maanviljelijä V. G. Lindströmin kaupungilta vuokraamasta etelä-Herttoniemen viljelysalueesta, maksaen tällöin korvausta hänen liikaa suorittamastaan vuokrasta v:n 1935 kesäkuun loppuun. Vuokraajan sittemmin jätettyä heinäkuun 1 p:stä 1935 joulukuun 31 p:ään 1936 vuokrastaan suorittamatta 936 markkaa hänelle mainitulta ajalta kuuluvaa korvausta enemmän lautakunta päätti⁴⁾ velvoittaa hänet maksamaan myöskin tämän määrän sekä muuttaa viljelysalueen vuokrasopimusta v:n 1937 alusta siten, että vuokra-alue käsitti n. 8,917 ha:n suuruisen alueen ja vuosivuokra alennettiin 576 markkaa. Rakennustoimistoa kehoitettiin maksamaan rahatoimiston tilin tasoittamiseksi ja maatalousosaston hyväksi Lindströmiltä otetun alueen vuokraa heinäkuun 1 p:n 1935 ja joulukuun 31 p:n 1936 väliseltä ajalta 864 markkaa.

Vuokraoikeuksien siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi⁵⁾ seuraavat vuokraoikeuksien siirrot: Puodinkylän kartanon päärakennuksen vuokraajaksi sairaanhoitajatar A. Lindellin sekä erään Viikinmäen tilalla olevan mäkitupa-alueen vuokraajaksi mäkitupalainen F. W. Tammelinin.

Vuokrasopimuksen purkaminen. Lautakunta päätti⁶⁾ irtisanoa seppä A. Helinin vuokraoikeuden erääseen Herttoniemessä olevaan 1.68 ha:n suuruiseen alueeseen huhtikuun 30 p:stä.

Häätöjä ja vuokrasopimusten irtisanomisia. Rouva M. Sinisälle siirtyneen vuokraoikeuden Pakinkylästä virvoitusjuomakioskin rakentamista varten vuokrattuun alueeseen lautakunta päätti⁷⁾ irtisanoa maksamattomien vuokrien tähden syyskuun 1 p:stä sekä pyytää kaupunginhallituksen asianmiesosastoa ryhtymään asianmukaisiin häätötoimenpiteisiin.

Samoin maksamattomien vuokrien tähden irtisanottiin⁸⁾ vuokraaja M. Vanteen vuokraoikeus Oulunkylän Märäkärin n. 1.91 ha:n suuruiseen vuokra-alueeseen.

*Lupa jäiden ottamiseen myönnettiin*⁹⁾ 3 tapauksessa.

Kalastusoikeus Talin ja Reimarsin vesillä myönnettiin¹⁰⁾ Talin ja Reimarsin alueiden vuokraajille, Talin siirtolapuutarhan viljelijöille sekä Talin tilalla asuville.

¹⁾ Kiint. lautak. 20 p. huhtik. 522 §. — ²⁾ S:n 4 p. toukok. 613 §. — ³⁾ S:n 7 p. jouluk. 1,748 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 1,500 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. kesäk. 780 § ja 23 p. marrask. 1,661 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. huhtik. 573 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. syysk. 1,203 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. syysk. 1,281 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. helmik. 185 § ja maatalousj. 10 p. tammik. 1 ja 2 §. — ¹⁰⁾ Kiint.lautak. 30 p. maalisk. 395 §.

Metsästysoikeus Vanhankaupungin selällä ja sen ympärillä olevilla vesillä sekä Lammassaaren itäpuolella oleva Klobben niminen luoto luovutettiin ¹⁾ v:ksi 1936 ent. palopäällikkö G. Waseniukselle 100 markan vuokrasta.

Johtojen vetäminen kaupungin alueelle. Lautakunta päätti ²⁾ oikeuttaa herrat F. Örthenin ja B. Seleniuksen vetämään sähköjohdot Tombackan tilan alueelle maatalousosaston kanssa sovittavaan paikkaan 15 markan vuosikorvauksesta pylväältä ehdoin, että rakentamiseen nähden noudatetaan kaupungin sähkölaitoksen määräyksiä, että anojien on korvauksetta siirrettävä johdot uuteen paikkaan, jos kaupungin edut sitä vaativat, että lupa on voimassa v:n 1940 loppuun, että mahdollisista viljelys- y.m. vahingoista on maksettava korvaus kaupungin laskutuksen mukaan ja että korvaus pylväspaikoista on maksettava kunkin vuoden kesäkuun 1 p:nä.

Lautakunta päätti ³⁾ oikeuttaa posti- ja lennätinhallituksen erinäisin ehdoin rakentamaan pylväslinjan kaupungin omistamalle maalle Malmin ja Porvoon välille.

Hevosten ja traktorien luovuttaminen puolustuslaitokselle. Lautakunta päätti ⁴⁾, että sen ja puolustusministeriön väliset sopimukset maatalousosaston hoidossa olevien traktorien ja hevosten luovuttamisesta erinäisissä tapauksissa puolustuslaitoksen käytettäväksi oli irtisanottava asian uudelleenjärjestelyä varten.

Käyttövarat. Lautakunta myönsi ⁵⁾ käyttövaroistaan 200 markkaa Pukinmäen tilan karjakolle K. Sundströmille lahjoitetun muistorahan maksumiseen.

Tervalammen kartano. Tervalammen tilan arvo arvioitiin ⁶⁾ 3,035,000 markaksi, josta rakennusten, peltojen, puutarhan ja laitumien osalle 1,970,000 markkaa ja metsämaan osalle 1,065,000 markkaa sekä tilasta kaupungille suoritettava vuokra v. 1937 123,550 markaksi.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat kaupungin maatilojen irtaimiston palovakuuttamista ⁷⁾, karjatalouden perustamista Tombackan tilalle ⁸⁾ ja Tombackan tien kunnossapitovelvollisuutta⁹⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat köyhäinhuollon varatöiden jatkamista ¹⁰⁾, viljelyspalstatoinnin jatkamista ¹¹⁾, Marjaniemessä olevan n.s. Helsingin kaupungin koulutontin nimisen alueen alustavaa kunnostamista ¹²⁾, erään Malmilla olevaa perunasöypäaluetta ¹³⁾, Talin kartanon vuokraoikeutta ¹⁴⁾, määrärahan myöntämistä ja käyttöä töiden järjestämiseksi vapautuneille vangeille ¹⁵⁾, Kansalaisvastuu nimisen yhdistyksen avustusanomusta ¹⁶⁾, alueen vuokraamista Tervalammen tilasta Vihdinseudun osuusliike nimiselle osuuskunnalle ¹⁷⁾, vedensaantia lentokentällä ¹⁸⁾, bensiininjakeluasemapaikan luovuttamista lentokentälle menevän uuden tien ja vanhan Porvoontien risteyksestä ¹⁹⁾ sekä erinäisen alueen liittämistä palstaan n:o 23 Helsingin pitäjän Malmin kylässä ²⁰⁾.

1) Kiint. lautak. 2 p. kesäk. 779 §. — 2) S:n 20 p. huhtik. 523 §. — 3) S:n 29 p. kesäk. 904 §. — 4) S:n 23 p. marrask. 1,671 §. — 5) S:n 10 p. helmik. 179 §. — 6) Maatalousj. 10 p. tammik. 4 § ja kiint. lautak. 13 p. tammik. 65 § ja 21 p. syysk. 1,285 §. — 7) Kiint. lautak. 31 p. elok. 1,161 §. — 8) S:n 21 p. syysk. 1,276 § ja 19 p. lokak. 1,472 §. — 9) S:n 21 p. syysk. 1,284 §. — 10) S:n 7 p. tammik. 48 §. — 11) S:n 13 p. tammik. 61 §. — 12) S:n 13 p. tammik. 62 §. — 13) S:n 13 p. tammik. 63 §. — 14) S:n 13 p. tammik. 64 §. — 15) S:n 16 p. maalisk. 334 §. — 16) S:n 31 p. elok. 1,156 §. — 17) S:n 21 p. syysk. 1,278 §. — 18) S:n 5 p. lokak. 1,382 §. — 19) S:n 23 p. marrask. 1,665 §. — 20) S:n 7 p. jouluk. 1,752 §.

4. Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Asemakaavat. Kiinteistölautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa asemakaavaehdotuksia, jotka koskivat XVI kaupunginosaa (Reijolaa ¹⁾, Pukinmäen yhdyskuntaa ²⁾, XI kaupunginosan korttelin n:o 332 tontteja n:ot 6, 8 ja 17 ³⁾, ja XXVI kaupunginosan kortteleita n:ot 980—993 ⁴⁾.

Asemakaavanmuutokset. Kiinteistölautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa asemakaavanmuutoksia, jotka koskivat XIV kaupunginosan korttelia n:o 499 ⁵⁾, XI kaupunginosan kortteleita n:ot 338 b ja 346 ⁶⁾, XII kaupunginosan korttelia n:o 388 ⁷⁾, XIII kaupunginosan korttelia n:o 448 ⁸⁾, X kaupunginosan tehdaskorttelia n:o 296 a ja sen ympäristöä ⁹⁾, XXV kaupunginosaa (Käpylää) ¹⁰⁾, XI kaupunginosan korttelia n:o 335 ¹¹⁾, VI kaupunginosan korttelia n:o 231 ¹²⁾, VII kaupunginosan korttelin n:o 105 Kasarmikadun tonttia n:o 19 ¹³⁾, XIV kaupunginosan korttelia n:o 464 ¹⁴⁾, I kaupunginosan korttelia n:o 45 ¹⁵⁾, II kaupunginosan korttelia n:o 33 ¹⁶⁾, XIII kaupunginosan korttelia n:o 416 ¹⁷⁾, VI kaupunginosan korttelia n:o 123 ¹⁸⁾, keskusasema-aluetta sekä II kaupunginosan kortteleita n:ot 39 b, 96, 99 ja 103 ¹⁹⁾, VII kaupunginosan korttelia n:o 133 ²⁰⁾, XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 521 ja 522 ²¹⁾, IX kaupunginosan korttelia n:o 203 ²²⁾, III kaupunginosan korttelia n:o 52 ²³⁾, I kaupunginosan korttelia n:o 44 ²⁴⁾, XI kaupunginosan korttelia n:o 316 ²⁵⁾, V kaupunginosan korttelia n:o 84 a ²⁶⁾, VII kaupunginosan korttelia n:o 183 ²⁷⁾ ja XIV kaupunginosan korttelia n:o 499 ²⁸⁾,

Korkeussuhteet. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa asemakaavaosaston laatimia korkeustasopiirustuksia, jotka koskivat kortteleita n:ot 15 ja 349 ²⁹⁾, n:ot 499, 500, 504, 505, 509, 512, 513, 518 ³⁰⁾ ja 498 ³¹⁾, stadionin tonttia ³²⁾, korttelin n:o 338 a Fleminginkadun tonttia n:o 13 ja korttelia n:o 339 ³³⁾, korttelin n:o 358 Pengerkadun tontteja n:ot 33 a ja 33 b ³⁴⁾, korttelin n:o 338 b Harjutorin tonttia n:o 12 ja Harjutorinkadun tonttia n:o 4 ³⁵⁾, korttelin n:o 346 Harjutorin tontteja n:ot 2 ja 6, Helsinginkadun tonttia n:o 4 a, Pengerkadun tonttia n:o 24 ja Aadolfinkadun tonttia n:o 1 ³⁶⁾, korttelin n:o 525 Toivonkadun tontteja n:ot 1, 3 ja 5 ja Turuntien tonttia n:o 19 b ³⁷⁾, korttelin n:o 331 tontteja n:ot 4, 9, 13 a ja 13 b ³⁸⁾, korttelin n:o 361 tontteja n:ot 8 a, 8 b ja 22 ³⁸⁾, kortteleita n:ot 980—983 ³⁹⁾ ja korttelia n:o 84 a ⁴⁰⁾.

Katujen profiilit. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa n.s. Sinebrychoffin alueelle suunniteltujen katujen profiilipiirustuksia ⁴¹⁾, Heikin-

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 38 § ja 7 p. syysk. 1,212 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 39 §. — ³⁾ S:n 9 p. maalisk. 314 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. maalisk. 340 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 34 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 40 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. kesäk. 781 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. kesäk. 843 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. heinäk. 992 §. — ¹⁰⁾ S:n 13 p. heinäk. 997 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. heinäk. 1,000 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. heinäk. 1,001 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,062 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. elok. 1,114 § ja 7 p. syysk. 1,213 §. — ¹⁵⁾ S:n 31 p. elok. 1,168 ja 1,171 § ja 5 p. lokak. 1,385 §. — ¹⁶⁾ S:n 14 p. syysk. 1,246 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. syysk. 1,336 §. — ¹⁸⁾ S:n 5 p. lokak. 1,384 §. — ¹⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 1,515 § ja 21 p. jouluk. 1,828 §. — ²⁰⁾ S:n 9 p. marrask. 1,589 §. — ²¹⁾ S:n 9 p. marrask. 1,593 §. — ²²⁾ S:n 9 p. marrask. 1,596 §. — ²³⁾ S:n 16 p. marrask. 1,631 §. — ²⁴⁾ S:n 16 p. marrask. 1,633 §. — ²⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 1,679 §. — ²⁶⁾ S:n 30 p. marrask. 1,714 §. — ²⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,827 §. — ²⁸⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,831 §. — ²⁹⁾ S:n 7 p. tammik. 37 §. — ³⁰⁾ S:n 13 p. tammik. 73 §. — ³¹⁾ S:n 20 p. tammik. 108 §. — ³²⁾ S:n 17 p. helmik. 222 §. — ³³⁾ S:n 6 p. huhtik. 461 §. — ³⁴⁾ S:n 18 p. toukok. 693 §. — ³⁵⁾ S:n 18 p. toukok. 694 §. — ³⁶⁾ S:n 18 p. toukok. 695 §. — ³⁷⁾ S:n 15 p. kesäk. 856 §. — ³⁸⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,066 §. — ³⁹⁾ S:n 21 p. syysk. 1,294 §. — ⁴⁰⁾ S:n 19 p. lokak. 1,462 §. — ⁴¹⁾ S:n 16 p. maalisk. 338 §.

ja Unioninkadun välisen Pohj. Espplanaadikadun poikkiprofilipiirustuksia ¹⁾, Laakson ratsastuskentän viereen suunnitellun Pasilaan johtavan tien pituusprofilipiirustuksia ²⁾ sekä Castréninkadun ja Porthaninrinteen välisen Ensi linjan osan pituus- ja poikkiprofilipiirustuksia ³⁾.

Pakinkylän taajaväkisen yhdyskunnan rakennussuunnitelmaehdotuksen kortteleita n:ot 31 ja 36 koskeva muutosehdotus lähetettiin ⁴⁾ kaupunginhallitukselle.

Väinämöisenkadun puisto. Lautakunta päätti ⁵⁾ puolta Väinämöisenkadun puiston järjestelyä koskevaa muutosehdotusta.

Tehtaanpuisto. Tehtaanpuiston teiden ja istutusten järjestelyehdotus hyväksyttiin ⁶⁾ erinäisin muutoksin ja päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle.

Lupa kilpien asettamiseen myönnettiin ⁷⁾ 1 tapauksessa.

Virkailijat. Asemakaavaosaston piirtäjän toimeen lautakunta päätti ⁸⁾, valita osaston ylimääräisen piirtäjän J. R. Cajanderin.

Asemakaavaosaston ylimääräiselle piirtäjälle S. Andersinille päätettiin ⁹⁾ lokakuun 1 p:stä vuoden loppuun maksaa palkkaa 2,800 markkaa kuukaudessa.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: eräiden Ensi linjan osien louhimis- ja tasoitustöitä ¹⁰⁾, pysäköimispaikan järjestämistä Töölön tullin ja Meritullintorin uutta linja-autolinjaa varten ¹¹⁾, asema-aukion, Erottajan sekä eräiden katujen risteyksissä olevien aukoiden järjestelyä ¹²⁾, polkupyörätelineiden pystyttämistä Rake oy:n liiketalon edustalle ¹³⁾, puhtaanapitovelvollisuutta asematalon edustalla ¹⁴⁾, Tuomarinkylän alueelle järjestettävää uutta omakotialuetta ¹⁵⁾, Turuntien ja Meilahdenkadun risteyksessä olevan vedenheittolaitoksen siirtämistä ¹⁶⁾ sekä tontin varaamista ruotsinkieliselle työväenopistolle ¹⁷⁾.

Lausuntoja annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: erinäisiä linja-auto- y.m. liikennettä koskevia kysymyksiä, pysäköimispaikkojen järjestelyä ¹⁸⁾, korttelin n:o 114 tonttien n:ot 19, 21, 23, 25 ja 27 ja korttelin n:o 72 tontin n:o 10 asemakaavanmuutosta ¹⁹⁾, Reijolan alueen korttelin n:o 735 asemakaavaehdotusta ²⁰⁾, Hämeentien katusillan leventämistä ²¹⁾, Tehtaanpuiston järjestelytöitä ²²⁾, korttelin n:o 361 tontin n:o 23, korttelin n:o 49 tonttien n:ot 2 ja 4, korttelin n:o 195 tontin n:o 2, korttelin n:o 35 tontin n:o 14 sekä korttelin n:o 96 tontin n:o 26 rakennuskorkeutta ²³⁾, uusien mukavuuksilaitosten järjestämistä ²⁴⁾, bensiinijakeluaseman sijoittamista ²⁵⁾, Pakin-

¹⁾ Kiint. lautak. 25 p. toukok. 744 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 409 §. — ³⁾ S:n 20 p. tammik. 99 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. elok. 1,115 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,832 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 287 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. elok. 1,083 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. syysk. 1,340 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. lokak. 1,390 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. tammik. 36 § ja 27 p. tammik. 124 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. helmik. 152 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. maalisk. 408 §, 28 p. syysk. 1,342 §, 5 p. lokak. 1,391 §, 2 p. marrask. 1,554 § ja 9 p. marrask. 1,595 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. syysk. 1,248 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. syysk. 1,338 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. lokak. 1,422 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 1,591 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 1,680 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 33 §, 20 p. tammik. 97 §, 27 p. tammik. 134 §, 3 p. helmik. 149—150 §, 17 p. helmik. 221 §, 24 p. helmik. 253 §, 9 p. maalisk. 317 §, 6 p. huhtik. 462 §, 27 p. huhtik. 576—577 §, 11 p. toukok. 652 §, 18 p. toukok. 696 ja 703 §, 15 p. kesäk. 854 §, 29 p. kesäk. 911 ja 915 §, 13 p. heinäk. 993 ja 996 §, 7 p. syysk. 1,209—1,211 §, 21 p. syysk. 1,292—1,293 ja 1,299 §, 26 p. lokak. 1,517 §, 30 p. marrask. 1,713 ja 1,716 § ja 7 p. jouluk. 1,754 §. — ¹⁹⁾ S:n 7 p. tammik. 35 § ja 13 p. tammik. 72 §. — ²⁰⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,791 §. — ²¹⁾ S:n 20 p. tammik. 96 §. — ²²⁾ S:n 20 p. tammik. 109 §. — ²³⁾ S:n 27 p. tammik. 122 §, 6 p. huhtik. 463 §, 29 p. kesäk. 912 §. 21 p. syysk. 1,291 § ja 7 p. jouluk. 1,756 §. — ²⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 123 §. — ²⁵⁾ S:n 27 p. tammik. 126 § ja 14 p. huhtik. 494 §.

kylän yhdyskunnan, Tammelund nimisen alueen, Westend nimisen huvila-kaupungin sekä Munkkiniemen korttelin n:o 301 rakennussuunnitelmaa¹⁾, Tempeli-aukion kirkkotonttia²⁾, Helsingin ja Lahden maantieyhteyttä³⁾, tontin luovuttamista Helsingin V yhteiskoulun talo oy:lle⁴⁾, Vanhankaupungin raitiotielinjan rakennusvelvollisuutta⁵⁾, Kumpulan ja Toukolan alueiden viemäritöitä⁶⁾, erinäisiä järjestelyjä, kunnostamis-, leventämis- y.m. töitä korttelissa n:o 296a, Eläintarhan ja Talin ratsastuskentillä, Kalevankadun tontin n:o 34 kohdalla, Pohj. Esplanaadikadulla, korttelissa n:o 388, stadionilla, Kaisaniemen puistossa, Tilkan sairaalan ympäristössä, Sirkuskadun tontilla n:o 8, Sirkuspuistikossa, Paavalin kirkon ympäristössä, korttelin n:o 343 tontilla n:o 2, Erottajalla j.n.e. 7), kuorma-autoaseman järjestämistä Hietasaaren- ja Murtajankadun risteykseen⁸⁾, tilastotietojen hankkimista linja-autoliikenteestä⁹⁾, varastorakennuksen rakentamista Lauttasaaren- ja Ka'mistokadun risteyksessä olevalle aukiolle¹⁰⁾, kansakoulutalon rakentamista Brännäs nimiselle tilalle¹¹⁾, Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen uuden pääviemärin suuntaa¹²⁾, Stenbäckinkadun tontin n:o 16 rakennusrajoja¹³⁾, Teatteriesplanaadilla sijaitsevan mukavuuslaitoksen poistamista¹⁴⁾, Sinebrychoffin alueen kautta kulkevien katujen pituusprofieileja¹⁵⁾, uutta puhelinkioskityyppiä¹⁶⁾, ullakkokerroksen sisustamista erinäisillä tonteilla¹⁷⁾, kaapelijakokaappien asettamista Keskuskadulle¹⁸⁾, tontin luovuttamista Helsingin suomalaiselle yhteiskoululle¹⁹⁾, Nurmijärven maantietä²⁰⁾, Kaisaniemen pukeutumisujooa²¹⁾, korttelista n:o 334 luovutettujen koulutonttien sijoittelua²²⁾, tontin luovuttamista palopäälystökoulua varten²³⁾, telakka-alueen vastaista käyttöä²⁴⁾, alueen varaamista sähkölaitoksen uutta asemaa varten²⁵⁾, leikkipaikan järjestämistä apulastentarha Aulalle Säästöpankinrannan ja Eläintarhantien väliselle alueelle²⁶⁾ ja korttelin n:o 138 makasiinitontilla n:o 7 olevan rakennuksen käyttämistä osittain työhuoneena²⁷⁾.

5. Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Viranhaltijat. Lautakunta päätti²⁸⁾ määrätä insinööri A. O. Aarnion maanmittaus- ja kartastotöiden osaston ylimääräiseksi vaakitsijaksi, huhtikuun 1 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään kuluvan vuoden loppuun, 2,600 markan kuukausipalkkiosta sekä ylimääräiseksi piirtäjäksi samalle

¹⁾ Kiint. lautak. 3 p. helmik. 151 §, 10 p. helmik. 192 §, 2 p. kesäk. 782 § ja 16 p. marrask. 1,634 §. — ²⁾ S:n 10 p. helmik. 193 §. — ³⁾ S:n 17 p. helmik. 220 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. helmik. 224 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. helmik. 251 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. helmik. 252 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 288 §, 9 p. maalisk. 316 §, 16 p. maalisk. 337 §, 30 p. maalisk. 413 §, 6 p. huhtik. 464 §, 14 p. huhtik. 493 §, 11 p. toukok. 655 §, 18 p. toukok. 697 §, 15 p. kesäk. 855, 857 ja 858 §, 29 p. kesäk. 913, 918 ja 919 §, 6 p. heinäk. 968a §, 13 p. heinäk. 994 ja 998 §, 20 p. heinäk. 1,027 §, 27 p. heinäk. 1,063 §, 31 p. elok. 1,169—1,170 §, 21 p. syysk. 1,290 ja 1,296 §, 5 p. lokak. 1,388 §, 12 p. lokak. 1,419 §, 19 p. lokak. 1,455 § ja 16 p. marrask. 1,632 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. maalisk. 285 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 315 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 411 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. huhtik. 491 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. huhtik. 532 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 906 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. kesäk. 921 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. heinäk. 968 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. heinäk. 995 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. heinäk. 1,026 §, 12 p. lokak. 1,420 § ja 30 p. marrask. 1,715 §. — ¹⁸⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,064 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. elok. 1,082 § ja 17 p. elok. 1,413 §. — ²⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 1,214—1,215 §. — ²¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 581 § ja 14 p. syysk. 1,247 §. — ²²⁾ S:n 5 p. lokak. 1,386 §. — ²³⁾ S:n 19 p. lokak. 1,459 §. — ²⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 1,513 §. — ²⁵⁾ S:n 2 p. marrask. 1,557 §. — ²⁶⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,790 §. — ²⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,830 §. — ²⁸⁾ S:n 30 p. maalisk. 415 § ja 25 p. toukok. 746 §.

osastolle ylioppilas L. Lagerstamin kesäkuun alusta toistaiseksi, kuitenkin enintään vuoden loppuun, 1,500 markan kuukausipalkkiosta.

Katajanokan korttelin n:o 141 rajojen määrääminen. Kaupunki oli v. 1927 n.s. suuressa tilusvaihdossa luovuttanut valtiolle Katajanokan kasarmi-alueen ja sitä ympäröivän vesialueen, jotka maaliskuun 4 p:nä 1932 vahvistetussa asemakaavanmuutoksessa oli merkitty kortteliksi n:o 141, mutta koska mainitun korttelin rajat olivat kuitenkin epäselvät päätti¹⁾ lautakunta kehoittaa kaupungingeodeettia toimittamaan kyseistä korttelia koskevan tontinmittauksen heinäkuun 17 p:nä 1931 annetun lain mukaisesti.

Käyttövaroistaan lautakunta myönsi mittaussapulaisille L. Luomalle ja S. Turpeiselle lomaa-ajan palkan suorittamiseen yhteensä 512 markkaa²⁾ sekä erinäisistä tilusvaihdosta ja rajankäynneistä johtuvien maanmittauspalkkioiden maksamiseen 2,995:65 markkaa³⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: erään alueen erottamista Sonabyn tilasta⁴⁾ sekä korttelissa n:o 112 olevan tontin n:o 13 jakamista⁵⁾.

6. Kiinteistötoimiston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Kauppahallit. Vuoden varrella huutokaupattiin⁶⁾ 18 Hakaniementorin hallin myymälän vuokraoikeudet yhteensä 2,775 markan kuukausivuokrasta, 9 Kasarmitorin hallin myymälän vuokraoikeudet yhteensä 3,950 markan kuukausivuokrasta, 4 Hietalahdentorin hallin myymälän vuokraoikeudet yhteensä 535 markan kuukausivuokrasta sekä 6 Rantatorin hallin myymälän vuokraoikeudet yhteensä 4,985 markan kuukausivuokrasta.

Koska Rantatorin hallin kalamyymälöissä vedenkulutus nousi huomattavasti vedenpaineen lisäämisen johdosta, päätettiin⁷⁾ korottaa mainittujen myymälöiden kuukausivuokra 540 markasta 650 markkaan tammi-kuun 1 p:stä 1937.

Hakaniemen hallin hallipalvelija K. Järvinen päätettiin⁸⁾ vapauttaa toimestaan syyskuun 1 p:stä 1936.

Kauppatori. Torin myyntijärjestelmä vahvistettiin⁹⁾ uudelleen.

Munanmyyntipaikat päätettiin¹⁰⁾ järjestää vaihtovuoroisiksi

Lautakunta päätti¹¹⁾, ettei n.s. halpavuokraisia oksanmyyntipaikkoja saa vuokrata henkilöille, joilla oli muitakin myyntipaikkoja torilla sekä että n.s. korikkaupiat saivat harjoittaa edelleenkin maksutta kukka-, vihanne- y.m. kauppaa Kauppatorin maalaisrivistössä ollen heitä tilan puutteen sattuessa sijoitettava kortteliin n:o VI.

Kauppatorin maalaisrivistä huutokaupattiin¹²⁾ 4 kiinteää myyntipaikkaa, nimittäin korttelista litt. C n:ot 8, 9 ja 10 sekä korttelista litt. D n:o 10 yhteensä 4,760 markan kuukausivuokrasta toukokuun 1 p:n ja lokakuun 31 p:n väliseksi ajaksi.

Kauppatorin kiinteiden myyntipaikkojen huutokaupassa vuokrattiin¹³⁾

¹⁾ Kiint. lautak. 17 p. helmik. 225 §. — ²⁾ S:n 19 p. lokak. 1,463 §. — ³⁾ S:n 23 p. marrask. 1,651 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 1,392 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. marrask. 1,719 §. — ⁶⁾ Taloj. 20 p. tammik. 1 ja 2 §, 3 p. helmik. 8, 9, ja 10 §, 2 p. maalisk. 14 ja 15 §, 30 p. maalisk. 17 §, 4 p. toukok. 27 ja 28 §, 2 p. kesäk. 33 ja 34 §, 17 p. elok. 43, 45 ja 46 §, 21 p. syysk. 55 §, 19 p. lokak. 57—59 §, 23 p. marrask. 64—65 § ja 30 p. marrask. 75 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 68 §. — ⁸⁾ Kiint. lautak. 17 p. elok. 1,126 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. kesäk. 799 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,795 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. kesäk. 801 ja 802 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. huhtik. 587 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. jouluk. 1,798 §.

puutarhaviljelijöille v:ksi 1937 yhteensä 20 paikkaa alinta vuokraa korkeamista kuukausivuokrasta, yhteensä 13,760 markasta.

Ulkosalla tapahtuva ansiotoiminta. Päätettiin ¹⁾, että makkaranmyyjät saivat harjoittaa makkaranmyyntiä vapun- ja uudenvuodenpäivän vastaisina öinä klo 5:een aamulla.

Jäätelönmyyntipaikkojen, virvoitusjuomakioskien ja -vaunupaikkojen vuokrat ja vuokraehdot vahvistettiin ²⁾.

Edellä käyneen huutokaupan jälkeen vuokrattiin ³⁾ huhtikuun 15 p:n ja lokakuun 15 p:n väliseksi ajaksi 34 jäätelönmyyntipaikkaa yhteensä 908,800 markasta, 21 virvoitusjuomakioskia yhteensä 365,900 markasta ja 4 virvoitusjuomavaunupaikkaa yhteensä 12,900 markasta.

Irtokukkien myyntipaikat vahvistettiin ⁴⁾ samoiksi kuin viime vuonna, samoin myyjien lukumäärä entiseksi. Aikaisemmin määrättyjen kukkien lisäksi sallittiin myöskin tekokukkien myynti.

Lautakunta päätti ⁵⁾, herra E. B. Karlströmin luovuttua huhtikuun 30 p:nä tammikuun 1 p:stä lukien vuokraamastaan Erottajan makkaranmyyntipaikan vuokraoikeudesta, vuokrata paikan Heikkilän makkarakäliike oy:lle huhtikuun 30 p:stä 3,300 markan kuukausivuokrasta.

Lautakunta päätti ⁶⁾ vuokrata huutokaupalla maaliskuun 15 p:n ja marraskuun 15 p:n väliseksi ajaksi 8 valokuvauspaikkaa, joista 3 Kaisaniemessä, 2 Korkeasaarella, 1 Mustikkamaalla, 1 Seurasaarella ja 1 Kivinokalla, ilman alinta vuokraa ja samaksi ajaksi filmausoikeuden kaupungissa Kaisaniemeä, Hietarantaa sekä saaria lukuunottamatta 16,000 markan alimmasta vuokrasta sekä lauantaisin, juhla-aattona ja pyhinä tapahtuvaa hedelmien myyntiä varten, alinta vuokraa määräämättä, 4 paikkaa, joista 2 Kaisaniemessä ja 2 Eläintarhassa.

Edellä käyneen huutokaupan jälkeen vuokrattiin ⁷⁾ filmausoikeus 40,500 markasta, Kaisaniemen ja Korkeasaaren valokuvauspaikat yhteensä 19,000 markasta sekä Hietarannalla oleva valokuvauspaikka 500 markasta, Mustikkamaan, Seurasaaren ja Kivinokan paikoista ei tehty yhtään tarjousta. Hedelmänmyyntipaikat vuokrattiin yhteensä 10,700 markasta.

Herra K. Koski oikeutettiin ⁸⁾ pitämään kaukoputkia yleisön käytettävänä Tähtitorninvuorella ja Kaisaniemessä yhteensä 300 markan vuokrasta vuodessa.

Ab. Libra oy:lle myönnettiin ⁹⁾ oikeus kesänä 1936 pitää henkilövaakoja Hietarannalla ja Kaivopuistossa yhteensä 2,750 markan vuokrasta.

Kengänkiilloituspaikat vahvistettiin ¹⁰⁾ entisiksi.

Akateemiselle kirjakaupalle myönnettiin ¹¹⁾ oikeus kesäkuun 15 p:n ja syyskuun 15 p:n välisenä aikana myydä sanoma- ja aikakauslehtiä Pohjois- ja Eteläsatamassa yhteensä 1,000 markan vuokrasta ollen vuokraajan noudatettava satamaviranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä.

Lautakunta hyväksyi ¹²⁾ v:ksi 1936 Pikatoimisto Marsin ehdottamat sanomalehtien myyntipaikat lukuunottamatta rautatieaseman edustaa, ollen lisäksi Heikin- ja Simonkadun kulmassa ja Salomonkadun autoaseman luona olevien myyntipaikkojen sijoittamisessa huomioitava kaupungin ja Oy. Lasipalatsi ab. nimisen yhtiön välinen vuokrasopimus.

¹⁾ Kiint.lautak. 30 p. maalisk. 416 §. — ²⁾ S:n 24 p. helmik. 260 § ja 2 p. maalisk. 292 ja 293 §. — ³⁾ S:n 23 p. maalisk. 360 § ja 6 p. huhtik. 467 ja 468 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. huhtik. 499 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 618 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. tammik. 128 ja 129 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 290, 290a ja 291 §. — ⁸⁾ Taloj. 27 p. tammik. 4 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. maalisk. 19 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. huhtik. 24 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 25 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. tammik. 44 §.

Samoin vahvistettiin¹⁾ Pikatoimisto Marsin sanomalehtien myyntipaikat v:ksi 1937, Salomonkadun autoaseman luo aiottu myyntipaikka kuitenkin erinäisin ehdoin.

Idrottsbladet nimisen urheilulehden toimitukselle myönnettiin²⁾ oikeus myydä irtonumeroita elokuun 1 p:n ja 15 p:n välisenä aikana klo 21—23 Kauppatorilla, ylioppilastalon aukiolla, Runeberginkadulla ja Hakaniementorilla.

Vahvistettiin³⁾ joulukuusien myyntipaikat ja niistä suoritettavat vuokrat. Lisäksi päätettiin, että kuusenjalkojen myyjien oli suoritettava vuokraa 50 markkaa paikkaa kohden joulukuun 21—24 p:n väliseltä ajalta.

Pelastusarmeija oikeutettiin⁴⁾ asettamaan tavanmukaiset joulupatansa erinäisiin paikkoihin kaupungilla.

Arvanmyyntioikeuksien myöntäminen. Hyväksyttiin⁵⁾ talojenisännöitsijän Sokeain maatalouskotiseura ja Sokeain hierojain seura nimisille yhdistyksille myöntämä arvanmyyntioikeus Hakaniementorilla toukokuun 15 p:ään saakka.

Lautakunta oikeutti⁶⁾ Sokeainyhdistys Helsinki nimisen yhdistyksen myymään arpoja enintään 3 kuukauden aikana myyntikojusta Hakaniementorilla sekä talojenisännöitsijän luvalla myyntipöydältä Kauppatorin sokeain korttelissa.

Turistiesineiden myynti. Lautakunta päätti⁷⁾ olla myöntämättä turistiesineiden myyntioikeuksia oikeuttaen kuitenkin kuluvana vuonna Sielun-terveysseuran myymään maisemapostikortteja turistien maihinnoisupaikoilla elokuun aikana ilman kaupungille tulevaa korvausta.

Vuokraoikeuden pidentäminen. Lautakunta päätti⁸⁾ vuokrata Helsingin Säilyke oy. nimiselle yhtiölle ne yhtiön Munkkisaareissa vuokraamat huoneistot, joiden vuokra-aika päättyi ilman eri irtisanomista maaliskuun 15 p:nä 1937 edelleen 5 vuodeksi ja muut 6 kuukauden irtisanomisajoin, paitsi rakennusta n:o 10, joka oli irtisanottava kesäkuun 1 p:stä purettavaksi, jääden vuokra puurakennuksista entiselleen, mutta nousten kivi-rakennuksista 3: 50 markkaan m²:ltä kuukaudessa maaliskuun 15 p:stä 1937 lukien ja ollen kaupungilla oikeus 6 kuukauden irtisanomisajan kuluttua tarkistaa vuokria tarpeelliseksi katsomiltaan osin ja vuokralaisella oikeus, ellei hyväksynyt vuokrantarkistusta, vuokrasopimuksen irtisanomiseen siltä osalta.

Ullanlinnan kylpylaitos vuokrattiin⁹⁾ edelleen Ulrikasborgs badinrättning; konsortium nimiselle yhtymälle toukokuun 1 p:stä 1 vuodeksi 100 markan vuosivuokrasta.

Esplanaadikappeli oy:lle vuokrattiin¹⁰⁾ edelleen Esplanaadikappeli alueineen lokakuun 1 p:stä 3 vuodeksi 190,000 markan vuosivuokrasta ja entisin ehdoin.

Alppilan ravintola vuokrattiin¹¹⁾ Ab. Alphyddan nimiselle yhtiölle edelleen 5 vuodeksi tammikuun 1 p:stä 1937 entisestä 36,000 markan vuosivuokrasta ja entisin ehdoin ollen vuokraajan lisäksi ennen kuluvan vuoden loppua omalla kustannuksellaan uusittava ravintolan keskuslämmityskattila ja kattilahuone kaupungin lämpötekniikan ja kaupunginarkkiteh-

1) Taloj. 21 p. jouluk. 78 §. — 2) Kiint. lautak. 20 p. heinäk. 1,037 §. — 3) Taloj. 23 p. marrask. 69 §. — 4) Kiint. lautak. 7 p. jouluk. 1,761 §. — 5) Taloj. 4 p. toukok. 26 §. — 6) Kiint. lautak. 16 p. marrask. 1,636 §. — 7) S:n 17 p. elok. 1,127 §; vrt. tämän kert. s. 108. — 8) Kiint. lautak. 27 p. huhtik. 586 §. — 9) S:n 3 p. helmik. 155 §. — 10) S:n 4 p. toukok. 619 §. — 11) S:n 5 p. lokak. 1,393 §.

din hyväksymällä tavalla, esitettävä muutospirustukset kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi sekä asetettava hyväksyttävä vakuus vuokran suorittamisesta.

Kaivopiistossa oleva Veduta niminen kahvilarakennus tarjoilualueineen päätettiin¹⁾ vuokrata edelleen v:ksi 1937 rouva O. Suhoselle 40,000 markan vuosivuokrasta entisin ehdoin.

Helsingin mattotehdas oy:lle vuokrattiin²⁾ edelleen 5 vuodeksi yhtiön hallussa oleva osa Munkkisaaren tehdasrakennusta maaliskuun 15 p:stä 1937 54,000 markan vuosivuokrasta ollen se maksettava 4,500 markan suuruisina erinä kuukausittain etukäteen ja kaupungilla oikeus tarkistaa vuokra 6 kuukauden kuluttua irtisanomisesta sekä samoin vuokralaisella oikeus luopua vuokrasuhteista joll'ei se hyväksynyt tarkistettua vuokraa.

Vuokran alentaminen. Ajuri V. Korhoselle Reijolasta vuokratun asuinrakennuksen ja siihen kuuluvien erinäisten ulkokuonerakennusten vuokra alennettiin³⁾ helmikuun 1 p:stä 650 markasta 550 markkaan kuukaudessa sekä vahtimestari A. Fahlströmille Mariankadun 22:sta vuokratun asunnon vuokra maaliskuun 1 p:stä 475 markkaan kuukaudessa.

Lautakunta päätti⁴⁾ alentaa Helsingin kristillinen työväenyhdistys nimiselle yhdistykselle vuokraamansa Kulosaaren kartanon n.s. keltaisen huvilan vuokraa 8,000 markasta 6,000 markkaan heinäkuun 1 p:stä ehdoin, että yhdistys huolehtii kaivon ja vesijohdon sekä pumppumoottorin kunnossapidosta, tarpeellisista korjauksista sekä luovuttaa korvauksetta käyttö- ja juomaveden n.s. Taucherin huvilan vuokraajalle.

Samoin Oy. Marmorin nimiselle yhtiölle Hernesaarenkadun 16:sta vuokratun rakennuksen vuokra päätettiin⁵⁾ alentaa marraskuun 1 p:stä 74,714 markkaan vuodessa.

Ford Motor Company of Finland nimiselle yhtiölle korttelista n:o 178 vuokrattujen rakennusten ja alueiden vuokra päätettiin⁶⁾ vahvistaa heinäkuun 1 p:stä vuokratuuden loppuun asti 300,000 markaksi.

Kortteli n:o 217. Lautakunta päätti⁷⁾ vuokrata Oy. Suomen filmiteollisuus nimiselle yhtiölle Fredrikinkadun 54:ssä, korttelissa n:o 217, olevan kasarmirakennuksen n:o 1 kolmannen kerroksen eteläpuoleisen pään maaliskuun 15 p:stä 3 vuodeksi 3,100 markan kuukausivuokrasta ehdoin, että vuokraaja asettaa joko pankkitalletuksen tai pankkitakuun kolmen kuukauden vuokrasta vakuudeksi vuokran maksamisesta kuukausittain etukäteen, että vuokraajayhtiö omalla kustannuksellaan suorittaa tarpeellisiksi katsomansa muutos- ja kunnossapitotyöt ja että muutospirustukset aiotuista rakennusmuutoksista ennen niiden maistraattiin jättämistä jätetään kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Lautakunta oikeutti⁸⁾ talojenisännöitsijän vuokraamaan Fredrikinkadun 54:stä huoneiston kouluretkeläismajoitusta varten 1,000 markan kuukausivuokrasta ehdoin, että terveydenhoitolautakunta hyväksyy huoneiston tähän tarkoitukseen ja että vuokraaja itse kustantaa tarpeelliset muutokset ja korjaukset; varastusuoja Helsingin luistelijat nimiselle yhdistykselle huhtikuun 1 p:stä 50 markan kuukausivuokrasta; erinäisin ehdoin rakennukset n:ot 6, 12 ja 13 Ab. Omnibus oy:lle 5 vuodeksi kesäkuun 1 p:stä etukäteen

¹⁾ Kiint. lautak. 30 p. marrask. 1,725 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 1,395 §. — ³⁾ Taloj. 20 p. tammik. 3 § ja 2 p. maalisk. 11 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 16 p. maalisk. 343 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 585 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. huhtik. 584 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. maalisk. 319 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. huhtik. 470 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. maalisk. 362 §. 27 p. huhtik. 591 § ja 4 p. toukok. 621 §.

maksettavasta 11,615 markan kuukausivuokrasta; sekä rakennus n:o 3 Helsingin ratsastajat nimiselle yhdistykselle syyskuun 1 p:stä 400 markan kuukausivuokrasta.

Esplanaadikappeli vuokrattiin ¹⁾ marraskuun 6 ja 8 p:n väliseksi ajaksi Siipikarjanhoitajain liitto nimiselle yhdistykselle siipikarjatuotteiden näyttelyä varten 500 markan päivävuokrasta ollen vuokraajalla myös oikeus kahtena päivänä ennen näyttelyä ja yhtenä päivänä näyttelyn jälkeen käyttä kappelirakennusta ehdoin, että näyttelyn järjestäjä korvaisi kaiken näyttelyn ehkä aiheuttaman vahingon omalla kustannuksellaan, huolettisi ravintolarakennuksen ja sen ympäristön siivoamisesta heti näyttelyn jälkeen sekä sopisi valaistuksesta Oy. Esplanaadikappelin kanssa.

Puhelinkioskipaikan vuokralleanto. Lautakunta oikeutti ²⁾ Helsingin puhelinyhdistyksen pystyttämään puhelinkioskin Kapteenipuistikon eteläpäähän maaliskuun 1 p:stä 1937 180 markan vuosivuokrasta.

Virvoitusjuomakioskin vuokralleanto. Koti-ahkeruus oy:lle vuokrattiin ³⁾ Pohj. Esplanaadikadun ja Fabianinkadun kulmassa oleva virvoitusjuomakioski tekstiilinäyttelyä varten n. 1 kuukauden ajaksi 1,000 markan kuukausivuokrasta.

Lupa koulu- y.m. huoneistojen luovuttamiseen erinäisiä vaalitoimenpiteitä varten myönnettiin ⁴⁾ 5 tapauksessa.

Vuokralle otetut huoneistot. Kiinteistölautakunta otti vuoden aikana vuokralle kaupungin virastoja ja laitoksia varten seuraavat huoneistot:

Virasto tai laitos, jota varten huoneistoon vuokrattu.	Vuokranantaja.	Osoite.	Vuokrakausi		Kuukausivuokra, Smk.
			alkaa.	päättyy.	
Kunnall. lastenpoliklinikka, silmä-, nenä-, korva- ja kurkkutautien poliklinikat sekä sielullisestisairaiden huoltotoim. ⁵⁾	Föreningen för upp- rätthållande av en hushållsskola i Helsingfors	Unionink. 45	1936, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	3,400 —
Oikeusaputoimisto ⁶⁾	Fastighets ab. Bal- der	Aleksanterink. 12	1936, syysk. 1	1937, kesäk. 1	1,300 —
Työnvälitystoimisto ⁷⁾	Fastighets ab. Bal- der	Helénank. 4	1936, kesäk. 1	1936, elok. 1	9,000 —
Kotitalouslautakunta ⁸⁾	Asunto-oy. Tikka	Fredrikink. 16	1936, helmik. 1	1941, kesäk. 1	2,100 —
LastentarhaFylgia ⁹⁾	Asunto-oy. Domus	Tehtaank. 16	1936, kesäk. 1	1941, kesäk. 1	3,700 —
Lastentarha Valkama ¹⁰⁾	Asunto-oy. Viipu- rinkatu 12	Vesisäiliönk. 25	1936, kesäk. 1	1939, kesäk. 1	5,500 —
Keskuskeittola ¹¹⁾	Fastighets ab. Svenska gården i Helsingfors	Katariinank. 3	1936, lokak. 1	1937, kesäk. 1	550 —
S:n haaraosasto ¹²⁾	Oy. Mäkelänkatu 31	Mäkelänk. 31	1936, kesäk. 1	1937, kesäk. 1	2,100 —
Viljelyspalstatoimikunta ¹³⁾	P. J. Svenssonin kuolinpesä	Hämeentie 96B	1936, syysk. 15	1937, syysk. 15	100 —

¹⁾ Kiint. lautak. 21 p. syysk. 1,304 §. — ²⁾ S:n 23 p. marrask. 1,685 §. — ³⁾ Taloj. 21 p. jouluk. 80 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 10 p. helmik. 197 §, 14 p. huhtik. 495 §, 17 p. elok. 1,132 §, 21 p. syysk. 1,303 § ja 16 p. marrask. 1,643 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 754 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. elok. 1,173 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. huhtik. 500 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 54 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. helmik. 196 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. kesäk. 791 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. syysk. 1,301 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. huhtik. 471 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. syysk. 1,300 §.

Vuokralle annetut huoneistot. Vuoden aikana lautakunta vuokrasi erinäiset huoneistot seuraaville vuokraajille alla mainituista paikoista: Ruoholahden lastentarhalle huoneiston Kalmistokadun 5:stä kesäkuun 1 p:stä 1936 toistaiseksi 2,340 markan kuukausivuokrasta ¹⁾, liikkuvalla poliisikomennuskunnalle Helenankadun 2:sta 720 markan kuukausivuokrasta ²⁾, virastovaratoiden toimikunnalle Katariinankadun 4:stä lokakuun 27 p:stä 1936 700 markan kuukausivuokrasta 1 kuukauden irtisanomisajoin ³⁾ sekä huoltolautakunnan alaiselle työttömyyskanslialle Unioninkadun 43:sta tammikuun 1 p:stä 1937 1,100 markan kuukausivuokrasta ⁴⁾.

Rakennusten purkaminen. Lautakunta päätti ⁵⁾ antaa talojenisännöitsijän tehtäväksi myydä julkisella huutokaupalla erään Kivelän sairaalan alueella olevan asuinrakennuksen purkamisen ja poiskuljettamisen.

V:n 1935 aikana myytiin ⁶⁾ seuraavat rakennukset purettaviksi hintojen noustessa alla mainittuihin määriin: 3 vesikioskia Heikinpuistosta 150 markkaan, kaksikerroksinen asuinrakennus Kivelänkadun 2:sta 10,200 markkaan, yksikerroksinen asuinrakennus Kampin alueelta 3,100 markkaan sekä Turunkasarmin alueelta korttelissa n:o 194 olevat rakennukset n:ot II, III, IV, V, VII, VIII, XI, XII, XIII, XIV ja XV 83,250 markkaan.

Kaivohuoneen ravintolan omistaja oikeutettiin ⁷⁾ rakentamaan m.m. ylimääräinen tanssilava Kaivohuoneen edustalle siellä heinäkuun 10 p:nä vietettävän Nyländska jaktklubben nimisen purjehdusseuran 75-vuotisjuhlan ajaksi.

Keskuskodit. Lautakunta päätti ⁸⁾ sijoittaa Pukinmäen entiseen lepokotiin Leppävaarassa sijaitsevan sielullisesti sairaiden naisten keskuscodin sekä siirtää viimeksi mainittuun paikkaan Kilossa olevan sielullisesti sairaiden miesten keskuscodin kesäkuun 1 p:stä 1937.

Lautakunta päätti ⁹⁾ suostua siihen, että kaupungin sielullisesti sairaiden naisten keskuscodia varten vuokraamasta Morado nimisestä tilasta myytiin enintään 3,000 m²:n suuruinen alue ehdoin, ettei palstaa myyty niin läheltä kaupungin vuokraamaa rakennusta, että se aiheutti häiriötä keskuscodille, ja että uusi palsta aidattaisiin heti myynnin tapahduttua läpikulun ehkäisemiseksi kaupungin hallintaan jäävällä palstalla. Vuokrasopimukseen otettavaksi esitettyä määräystä vuokraajan itsensä lisättävästä mullasta ja lannoitusaineista palstalla, ei lautakunta hyväksynyt.

Järjestyssääntöjen muuttaminen. Oy. Matkahuolto ab. nimisen yhtiön anomuksesta lautakunta päätti ¹⁰⁾ muuttaa Helsingin linja-autoaseman järjestyssääntöjen kohdan 3 lopun kuulumaan seuraavasti: Helsingin linja-autoasema ottaa vastaan Helsingistä lähteviin vaunuihin paikkatilauksia sekä asemalla että puhelimitse sekä kohdan 5 seuraavan sisältöiseksi: Linjaautojen omistajat maksavat Oy. Matkahuolto ab:ille laiturimaksua 15 markkaa jokaista asemalta lähtevää vuoroa kohden kuukaudessa. Pienin automaksu kutakin autoa kohden on kuitenkin 30 markkaa. Matkalippujenmyynnistä on liikennöitsijän maksettava asemalle palkkiona 2 % lipun hinnasta.

Valomainosten hankinta. Lautakunta päätti ¹¹⁾ antaa talo-osaston tehtäväksi vuokrata Oy. Matkahuolto ab. nimiselle yhtiölle oikeuden valo-

¹⁾ Kiint. lautak. 25 p. toukok. 752 §. — ²⁾ S:n 4 p. toukok. 623 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 1,521 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,843 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. tammik. 42 §; vrt. v:n 1935 kert. s. 106. — ⁶⁾ Taloj. 3 p. helmik. 7 §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 29 p. kesäk. 928 §; vrt. tämän kert. s. 106 — ⁸⁾ S:n 7 p. syysk. 1,220 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. maalisk. 363 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. helmik. 226 §; ks. v:n 1936 Kunnall. asetuskok. s. 229. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 43 §.

mainosten hankkimiseen linja-autoaseman ulkoseiniin 600 markan maksusta m²:ltä tai sen osalta vuodessa kultakin eri mainokselta ehdoin, että mainosten piirustukset alistettiin kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi.

Lupa mainoslaitteen asettamiseen myönnettiin ¹⁾ 1 tapauksessa.

Osakkeen myynti. Lautakunta päätti ²⁾ myydä Asunto-oy. Linjatalon osakkeen n:o 31 Oy. Hiekka nimiselle yhtiölle 16,000 markasta ehdoin, että ostaja kustantaa kaupasta menevän leimaveron ja suorittaa kauppahinnan käteisellä tammikuun 31 p:nä, jolloin osakkeen luovutus oli tapahtuva.

Kesäleiri. Oikeutettiin ³⁾ Kunnallisten työväenasuntojen kerho lähettämään n. 25 varatonta kerhopoikaa Kalliolan ja Vallilan kerhojen poikien kesäleirille myöntäen tarkoitusta varten kunnallisten työväenasuntojen Kasvatustoiminta nimiseltä tililtä 2,800 markkaa.

Ohjesäännön vahvistaminen. Ohjesääntö talonmiehen tehtävistä Kansakoulukadun 3:ssa vahvistettiin ⁴⁾.

Tilitysvuokrat. Lautakunta päätti ⁵⁾, että puhtaanapitolaitoksen hallussa Turuntien tontilla n:o 24 olevien rakennusten tilitysvuokrat merkitään v:n 1937 talousarvioehdotukseen 117,252 markaksi.

Talousarvioehdotus. Talo-osaston talousarvioehdotus v:ksi 1937 hyväksyttiin ⁶⁾ erinäisin muutoksin.

Käyttövarat. Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tililtä Tilapäistä työvoimaa lautakunta myönsi ⁷⁾ 1,621:40 markkaa erinäisten ylityökorvausten suorittamiseen.

Viranhaltijat. Kunnallisten työväenasuntojen Hietaniemen asuntoryhmän talonmiehen ja erinäisissä virastoissa työskentelevien siivoojien pohjapalkka vahvistettiin ⁸⁾.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin siivooja I. Wiljakainen irtisanoitiin ⁹⁾ toimestaan lokakuun 31 p:stä.

Kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijän virkaan lautakunta valitsi ¹⁰⁾ halli- ja torikaupan valvojan everstiluutnantti A. A. Wansénin, jonka oli ryhdyttävä tointansa hoitamaan joulukuun 1 p:stä 1936.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: raastuvanoikeuden väliaikaista sijoittamista korjaustöiden ajaksi ¹¹⁾, eläkkeen myöntämistä ja palkankorotuksia ¹²⁾, eräiden talojen julkisivujen maalausta ¹³⁾, puhelimen hankintaa kunnallisten työväenasuntojen kerhon toimistohuoneistoon ¹⁴⁾ ja apulaistalonisännöitsijän toimen perustamista ¹⁵⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka koskivat: tilastotoimiston, poliisilaitoksen passitoimiston, lastentarhain kanslian, kotitalouslautakunnan, maalariammattikoulun ja verhoilija-ammattikoulun y.m. huoneistotarvetta ¹⁶⁾, muutos- ja korjaustöitä tilastotoimiston ja rikospoliisiosaston huoneistoissa, Pasilan poliisivartioasemalla y.m. ¹⁷⁾, Runeberginkadun 3:ssa olevan kivirakennuksen, Fredrikinkadun 54:ssä sijaitsevan kasarmirakennuksen toisen kerroksen ja erinäisten ruotsinkielisen työ-

¹⁾ Taloj. 27 p. tammik. 5 § ja 3 p. helmik. 6 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 13 p. tammik. 75 §. — ³⁾ Taloj. 15 p. kesäk. 40 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 14 p. syysk. 1,254 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. elok. 1,176 §. — ⁶⁾ Taloj. 27 p. elok. 47 §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 3 p. helmik. 159 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. elok. 1,122—1,125 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. marrask. 1,562 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. marrask. 1,681 §; vrt. tämän kert. s. 234. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 24 p. helmik. 261 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. huhtik. 498 § ja 17 p. elok. 1,121 ja 1,131 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. elok. 1,174 ja 1,175 §. — ¹⁴⁾ S:n 31 p. elok. 1,177 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 1,221 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. tammik. 74 §, 2 p. maalisk. 289 §, 16 p. maalisk. 342 §, 20 p. huhtik. 535 §, 4 p. toukok. 620 §, 11 p. toukok. 662 §, 8 p. kesäk. 823 § ja 21 p. syysk. 1,302 §. — ¹⁷⁾ S:n 20 p. tammik. 101 §, 6 p. heinäk. 969—971 ja 973 §, 13 p. heinäk. 1,002 § ja 7 p. jouluk. 1,760 §.

väenopiston luokkahuoneiden vuokralleantoa ¹⁾, irtisanomisvalitusta ²⁾, poikkeuksen myöntämistä terveydenhoitojärjestyksen määräyksistä ³⁾, neljän puhelinkaapin sijoittamista toisen kaupunginvoudin konttorin uuteen huoneistoon ⁴⁾, väliaikaisen lavan pysyttämistä Kaisaniemen ravintolan edustalle ⁵⁾, ulkoilmajuhlien järjestämistä ⁶⁾, Kauppatorin satama-altaissa veneistä tapahtuvaa kauppaa ⁷⁾, kansainvälisten moottorivenekilpailujen järjestämistä ⁸⁾, Hanganokadun 4—6:ssa olevan tuberkuloottisten perheiden asuntotalon luovuttamista tuberkuloottisten miesten asuntolaksi ⁹⁾, turistesineiden myyntiä kaupungin satama-alueilla ¹⁰⁾, Museokadun tontilla n:o 12 olevan koulurakennuksen luovuttamista suomenkielisten kansakoulujen käytettäväksi ¹¹⁾, Kansakoulukadun 3:ssa olevan ammattikoulutalon kiinteistön hoitoa ¹²⁾, vesipostin pystyttämistä Kauppatorille ¹³⁾, entisen Suomalaisen yhteiskoulun talon vuokralleantotarjousta ¹⁴⁾ ja puhelimen asettamista erinäisille autoasemille ¹⁵⁾.

7. Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Maa-alueiden vuokralleanto ja luovuttaminen kansanpuistoista. Kivinkolan kansanpuistossa oleva Rälläkkäniemi niminen alue ja sillä oleva kalastajatorppa vuokrattiin ¹⁶⁾ edelleen voimistelu- ja urheiluseura Helsingin Ponnistukselle huhtikuun 1 p:stä 1 vuodeksi 1,300 markan vuokrasta ollen yhdistyksen omalla kustannuksellaan tehtävä haluamansa korjaustyöt. Liiterirakennuksen ulkokaton kunnostamiseen tarvittavan huopapaperin ostoon oli kuitenkin myönnettävä enintään 300 markkaa kyseisen kansanpuiston korjausmäärärahoista.

Kansanpuistojen ravintolat ja kioskit. Lautakunta päätti ¹⁷⁾ vuokrata Seurasaaren ravintolan v:ksi 1937 rouva A. Axille 23,000 markan vuosivuokrasta ollen kaupungin suoritettava mainitussa ravintolarakennuksessa kaikki sisäkorjaukset. Seurasaaren uimalaitoksen vuokraajalle varattiin oikeus myydä uimalaitosta käytettäville virvokkeita joko omaan laskuunsa tai ravintolan vuokraajan hankkimia virvokkeita, joista ravintoloitsija saa kantaa enintään 10 %.

Pihlajasaaren ravintolarakennus vuokrattiin ¹⁸⁾ kesäkaudeksi 1936 rouva B. Nylundille 9,000 markan vuokrasta.

Sittemmin myönnettiin ¹⁹⁾ mainitulle vuokraajalle 5,000 markan suuruisen vuokravelan maksuajan pidennys maliskuun 1937 loppuun ehdoin, että vuokraaja suoritti summalle 10 %:n koron vuokravelan maksupäivästä lukien.

Tuurholman kansanpuiston kahvilakioski ja rantakioski vuokrattiin ²⁰⁾ rouva N. Kilpiselle kesän ajaksi 3,000 markan vuokrasta ollen vuokraaja oikeutettu epäsuotuisan kesän sattuessa pitämään kahvilakioskia avoinna ainoastaan lauantaisin ja sunnuntaisin, mutta n.s. rantakioskia joka päivä.

¹⁾ Kiint. lautak. 24 p. helmik. 254 ja 256 §, 9 p. maalisk. 318 § ja 8 p. kesäk. 820 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 420 §. — ³⁾ S:n 6 p. huhtik. 466 § ja 20 p. toukok. 712 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. huhtik. 496 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. huhtik. 497 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. huhtik. 589—590 § ja 4 p. toukok. 624 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. kesäk. 803 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 822 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. heinäk. 1,003 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. heinäk. 1,033—1,034 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 1,253 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. syysk. 1,255 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. lokak. 1,465 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. jouluk. 1,758 §. — ¹⁵⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,835—1,836 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 421 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,841 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 762 §. — ¹⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 1,526 §. — ²⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 423 §.

Lauttasaaren kioski vuokrattiin ¹⁾ kesän ajaksi rouva E. Bergenströmille 1,000 markan vuokrasta; kioskia varten tarvittavien tavarain kuljetuksesta höyrylaiva H 5:llä vuokraajan oli suoritettava 100 markan kertakaikkinen maksu.

Varsasaaren kioski vuokrattiin ²⁾ kesän ajaksi liikemies V. Klevströmille 800 markan vuokrasta.

Neiti A. M. Mäkäräinen oikeutettiin ³⁾ kaitsijanvaimo E. Tiihoselta ostamassaan Kivinokan kansanpuistossa olevassa kioskissa harjoittamaan kioski-kauppaa kesän aikana 1,500 markan maksusta ollen kioski myyntikauden päätyttyä korvauksetta luovutettava kaupungille.

Rouva H. S. Rosqvist oikeutettiin ⁴⁾ kesän aikana harjoittamaan kioski-kauppaa Satamasaareissa olevan huvilan tätä tarkoitusta varten varatussa osastossa ja käyttämään yhtä mainitun huvilan yläkerran huonetta asuntoon yhteensä 400 markan vuokrasta.

Kansanpuistoissa olevien ravintoloiden ja kioskien hinnastot kesäksi 1936 vahvistettiin ⁵⁾.

Kansanpuistoissa olevat huvilat. Kesän ajaksi vuokrattiin seuraavassa mainitut huvilat tai huvilahuoneistot seuraaville vuokraajille alla mainituin vuokrin: Palosaaren huvilan alakerta rouva H. Nevanlinnalle 2,250 markasta ⁶⁾, Pihlajasaarella oleva n.s. Kansallis-osake-pankin entinen huvila Osuusliike Elannon työnjohtajain kerholla ja konttorihenkilökunnan kerholla 2,700 markasta ⁷⁾, n.s. Sillmanin huvila Pihlajasaarella liikemies E. Kietzille 2,500 markasta ⁸⁾, poliisien kesäkotitoimikunnalle 2 Pihlajasaarella olevaa toimikunnan hallussa ennenkin ollutta huvilaa sekä sauna ja ulkohuone-rakennukset 3,000 markasta ⁹⁾, Tuurholman kansanpuistossa oleva tuparakennus herra E. Bjurlingille 500 markasta ¹⁰⁾, Pihlajasaaren rantatupa työnvälitysneuvoja T. Uskille 500 markasta ¹¹⁾, Lauttasaaren kaitsijan asuinrakennuksessa vapaana olevat huoneet varatuomari V. Björkqvistille 900 markasta ¹²⁾, Pihlajasaaren kaitsijan asuinrakennuksen yläkerrassa olevat huoneet rahatoimiston toimistoapulaishalle 300 markasta ¹³⁾, Tuurholman kansanpuiston rantahuvila teurastamon johtajalle H. Tallqvistille 1,500 markasta ehdoin, että vuokraaja suoritti omaan laskuunsa huoneiden kaasuttamisen, lattioiden maalaamisen sekä muut tarpeelliset korjaustyöt ¹⁴⁾, Pihlajasaaren huvilan n:o 1 yläkerta sekä se osa alakerrasta, jota ei käytetty naisten pukusuojana, isännöitsijä S. Puraselle 2,200 markasta ¹⁵⁾, Palosaaren suuren huvilan yläkerrasta 2 huonetta ja keittiön käsittävä huoneisto johtaja G. E. Björkqvistille 1,500 markasta ¹⁶⁾, Seurasaaren kaitsijan rakennuksen yläkerta liikemies E. Mattakselle 1,600 markasta ¹⁷⁾, Tuurholman kansanpuiston n.s. leipomotuparakennus neiti E. Kochille ja rouva E. Rantaselle 400 markasta ¹⁸⁾.

Mustikkamaan kansanpuiston itäisellä niemellä oleva huvila vuokrattiin ¹⁹⁾ Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle kesäkuun 1 p:stä 1 vuodeksi 1,000 markasta vuodessa.

Tuurholman kansanpuistossa oleva n.s. Sylvanderin huvila vuokrattiin ²⁰⁾ rouva E. Sandmanille kuluvaksi vuodeksi 900 markan vuokrasta.

¹⁾ Kiint. lautak. 20 p. huhtik. 538 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 541 §. — ³⁾ S:n 20 p. huhtik. 544 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. toukok. 764 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 592 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. huhtik. 479 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. huhtik. 542 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. huhtik. 543 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 593 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. huhtik. 594 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 627 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. toukok. 667 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. toukok. 672 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. toukok. 709 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 757 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. toukok. 759 §. — ¹⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 760 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. toukok. 761 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. toukok. 670 §. — ²⁰⁾ S:n 6 p. huhtik. 477 §.

Palosaaren pienempi asuinrakennus vuokrattiin¹⁾ ajomies E. Rantamäelle marraskuun 15 p:stä 300 markan kuukausivuokrasta.

Kansanpuistojen isännöitsijä oikeutettiin²⁾ vuokraamaan Palosaaren huvilarakennuksen keittiö lämpöineen ja valoineen Korkeasaaren eläintarhan eläintenhoitaja P. Kuikalle 50 markasta kuukaudessa sekä luovuttamaan Lauttasaaren kansanpuiston kaitsijan rakennuksen tyhjinä olevat huoneet kuluvan talven ajaksi Helsingin kansakoulujen kesäsiirtolatoimikunnalle talviretkeilymajaksi ollen toimikunnan kuitenkin korvattava lämmityspuiden kulutus kansanpuistojen isännöitsijän arvioinnin mukaan.

Tuurholman vartijatupa vuokrattiin³⁾ professori W. Wahlille lokakuun 21 p:stä 2 viikoksi 50 markan vuokrasta ollen vuokraajan hankittava tuvan lämmittämiseen tarvittavat puut.

Puodinkylän kartano. Lautakunta päätti⁴⁾ vuokrata erinäisin ehdoin Puodinkylän kartanon päärakennuksen ja 4 huonetta meijerirakennuksesta rouva E. Grönholmille kuluvaksi vuodeksi 8,000 markan vuokrasta.

Kansanpuistoissa harjoitettu kauppa ja muu ansiotoiminta. Liikemies H. Saarelainen oikeutettiin⁵⁾ kesän aikana Hietarannalla myymään uimapukuja, leikkitarpeita y.m. 3,200 markan maksusta.

Rouva R. Laine oikeutettiin⁶⁾ kesän aikana Pihlajasaarella myymään uimapukuja ja ihovoiteita 200 markan maksusta.

Kivinokan kansanpuiston valokuvauspaikka vuokrattiin⁷⁾ herra A. J. Enckellille kesän ajaksi 500 markasta.

Kansanpuistojen ja kenttien käyttöoikeudet. Eräät yhdistykset y.m. järjestöt oikeutettiin⁸⁾ kilpailu-, näytös-, kokous- y.m. tarkoituksiin käyttämään kaupungin kansanpuistoja ja kenttiä 8 tapauksessa, eräissä tapauksissa vuokraa vastaan ja erinäisin ehdoin.

Telttojen pito-oikeus Kivinokan, Satamasaaren ja Varsasaaren kansanpuistoissa päätettiin⁹⁾ sallia toukokuun 9 p:n ja syyskuun 15 p:n välisenä aikana.

Liikenne kansanpuistoihin. Lautakunta vahvisti¹⁰⁾ kansanpuistoihin liikennettä harjoittavien alusten kulkuvuorot.

Herra A. Nyholm oikeutettiin¹¹⁾ harjoittamaan moottoriveneliikennettä Kyläsaaren ja Kivinokan välillä. Kuljetusmaksu vahvistettiin 1: 50 markaksi aikuisilta ja 1 markaksi lapsilta; samalla vahvistettiin liikenteessä noudatettava aikataulu ja erinäiset muut ehdot.

Poliisien kesäkotitoimikunnalle annettiin¹²⁾ käytettäväksi Pihlajasaaren liikennettä välittävään höyrylaivaan 10 vuosilippua, joista 5 määrätuille henkilöille ja 5 kesäkodin asukkaille.

Kivinokka. Kivinokan kansanpuistoa varten hyväksyttiin¹³⁾ uusi järjestysmääräys.

Korkeasaaren eläintarha. Lautakunta päätti¹⁴⁾ luovuttaa eläintarhan aasin Helsingin piirin Lotta Svärd järjestön XIII osaston käytettäväksi sen Kaivopuistossa toukokuun 16 ja 17 p:nä järjestämää lastenjuhlaa varten 200 markan maksusta.

¹⁾ Kiint. lautak. 2 p. marrask. 1,565 §. — ²⁾ S:n 13 p. tammik. 79 § ja 20 p. tammik. 106 §. — ³⁾ S:n 19 p. lokak. 1,471 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. huhtik. 473 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. huhtik. 502 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 831 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 756 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. huhtik. 503 §, 27 p. huhtik. 599 §, 4 p. toukok. 628 §, 11 p. toukok. 671 §, 2 p. kesäk. 793 §, 15 p. kesäk. 866 §, 6 p. heinäk. 977 § ja 31 p. elok. 1,178 §. — ⁹⁾ S:n 27 p. huhtik. 598 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. huhtik. 537 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. huhtik. 596 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. huhtik. 593 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. kesäk. 868 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. toukok. 674 §.

Eläintarhan valvoja oikeutettiin ¹⁾ lainaamaan haikara Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton messuhallissa toukokuun 1 p:nä järjestämää lastenjuhlaa varten.

Eläintarhan aasi päätettiin ²⁾ erinäisin ehdoin vuokrata Orismalan kartanon omistajalle L. Björkenheimille maaliskuuhun ajaksi 100 markasta.

Lahjoitusten, ostojen, vaihtojen ja myynnin johdosta tapahtui eläintarhan eläimistöissä pienempiä muutoksia vuoden aikana ³⁾.

Korkeasaaren opas. Lautakunta päätti ⁴⁾ hyväksyä Korkeasaaren oppaasta toimitettavaksi uuden enintään 5,000 suomenkielistä ja 1,200 ruotsinkielistä kappaletta käsittävän painoksen ehdoin, ettei kaupunki vaatinut hyvitystä käsikirjoituksen käytöstä ja oppaan myynnistä myyntihinnan ollessa 2 markkaa.

Eläintarhan urheilukenttä. Lautakunta vuokrasi ⁵⁾ Eläintarhan urheilukentän pukusuojat kesäkaudeksi 1936 eri urheiluseuroille, jakoi ⁶⁾ kentän kenttävuorot kilpailutarkoituksia varten sekä oikeutti kansanpuistojen isännöitsijän vuokraamaan kentän vapaina olevina päivinä muihin kilpailutaroituksiin.

Lautakunta päätti ⁷⁾, että Suomen urheiluliiton järjestämistä olympialaiskarsinnoista Eläintarhan urheilukentällä heinäkuun 12 ja 13 p:nä oli kannettava vahvistettu vuokra, kuitenkin siten, että jos bruttotulot ylittävät 50,000 markkaa molempien päivien kilpailuista, niin kannetaan vuokraa 15 % hyväksytyin 20 %:n asemesta

Eläintarhan urheilukentän 12 seisomapaikkakoroketta päätettiin ⁸⁾ vuokrata erinäisiä kilpailuja varten määrättyin ehdoin.

Lautakunta vahvisti ⁹⁾ sisäänpääsymaksut Eläintarhan urheilukentän luistinradalle. Lisäksi päätettiin antaa kansanpuistojen isännöitsijän tehtäväksi järjestää joukkueille harjoitus- ja maksuttomat otteluvuorot ollen etusija varattava yleisten liittojen virallisille otteluille. Kaikkien otteluihin osallistuvien on maksettava hyväksytty pääsymaksu, jos ottelut pidetään arkipäivisin klo 17 jälkeen tai sunnuntaisin ja pyhäpäivisin. Jos muulla ajalla tahdotaan radalla järjestää pääsymaksuttomia erikoisotteluita, on kustakin ottelusta maksettava 50 markkaa, jos kansanpuisto-osasto niin määrää. Sanomalehtimiehille ja ottelujen toimitsijoille annetaan tarvittaessa yleislippu maksutta. Maksullisista kilpailuista kannetaan vuokraa 20 % bruttotuloista, kuitenkin vähintään 400 markkaa, huolehtien kaupunki tällöin kentän kunnostamisesta, pääsylippujen painattamisesta, niiden myynnistä j.n.e., kuten kesäkilpailuissakin.

Uimalaitokset. Lautakunta päätti ¹⁰⁾ kesäksi 1936 luovuttaa Humallahden uimalaitoksen Helsingin uimareille ja Mustikkamaan uimalaitoksen Helsingin työväen uimareille ehdoin, että seurat pitäisivät uimalaitoksellaan uimakoulua, jossa koululaiset saisivat maksutonta opetusta määrääjain, jonka lisäksi poliisi- ja palomiestöille oli varattava tilaisuus maksuttomaan uintiin.

Seurasaaressa uimalaitos vuokrattiin ¹⁰⁾ kesän ajaksi rouva A. Michelssonille 1,700 markan vuokrasta ollen kaupungilla sitä paitsi oikeus pitää saarella pari vapaauintipaikkaa.

¹⁾ Kiint. lautak. 20 p. huhtik. 546 §. — ²⁾ S:n 9 p. maalisk. 326 §. — ³⁾ S:n 2 p. maalisk. 295 §, 9 p. maalisk. 327 §, 13 p. heinäk. 1,010 a §, 27 p. heinäk. 1,070 §, 14 p. syysk. 1,257 §, 5 p. lokak. 1,397 §, 16 p. marrask. 1,639, 1,641 ja 1,642 § ja 7 p. jouluk. 1,764 §; vrt. myös tämän kert. s. 283. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 13 p. heinäk. 1,011 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 540 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 673 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. heinäk. 975 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. syysk. 1,309 § ja 28 p. syysk. 1,351 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,838 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. toukok. 625 §.

Korkeasaaren uimalaitokset ja uimaranta vuokrattiin ¹⁾ kesän ajaksi rouva A. Rantamäelle 400 markan vuokrasta. Uintimaksut vahvistettiin 1 markaksi aikuisilta ja 50 penniksi lapsilta sisältyen näihin maksuihin myöskin vaatteiden säilytys.

Mustikkamaan vanhan uimalaitoksen pukusuojat vuokrattiin ²⁾ kesäksi rouva A. Mannilalle 75 markan vuokrasta ja vahvistettiin pukusuojan maksu 1 markaksi tunnilta ja koko päivältä enintään 5 markaksi.

Uunisaaren merikylpylä. Lautakunta päätti ³⁾ periaatteessa hyväksyä Uunisaaren merikylpylän hyppytelineen, uimaratojen y.m. rakentamisen Liuskasaaren puoleiselle kalliolle kyseisen paikan osoittautuessa alkuperäistä suunnittelua edullisemmaksi.

Luistinradat. Luistinkaudeksi 1936—37 oikeutettiin ⁴⁾ Helsingin luistelijat rakentamaan luistinrata Kaisaniemen suurelle kentälle, Työväen luistelijat, voimistelu- ja urheiluseurat Vesa ja Kullervo sekä Helsingin Ponnistus yhteisesti Kallion urheilukentälle, Helsingfors skridskoklubb Johanneksen kirkon kentälle, Idrottsföreningen Kamraterna Väinämöisenkadun urheilukentälle sekä Suomen jääkiekkoliitot Kampin kentälle.

Herttoniemen uusi hiihtomäki ja hyppyrimäki. Lautakunta vuokrasi ⁵⁾ Herttoniemen uuden hiihto- ja hyppyrimäen kilpailuja varten erinäisille yhdistyksille sekä oikeutti kansanpuistojen isännöitsijän ratkaisemaan myöhemmin mahdollisesti saapuvat hyppyrimäen luovuttamista koskevat anomukset.

Olympialaiskisojen suunnittelukomitean mietintö. Lautakunta päätti ⁶⁾ ilmoittaa kaupunginhallitukselle yhtyvän urheilulautakunnan mielipiteeseen, että kisojen käytännöllisten kysymysten ratkaisussa komitean mietintö on tarpeeksi yksityiskohtainen riittäen osoittamaan, että v:n 1940 olympialaiset kesäakisat kokonaisuudessaan ja talvikilpailuista ainakin jääkilpailut voitaisiin järjestää Helsingissä.

Laakson ratsastuskenttä. Lautakunta päätti ⁷⁾, että kaupunginhallituksen sen käytettäväksi asettamalla 90,000 markan suuruisella määrärahalla suoritetaan ehdotettuja siistimis-, ojitus-, tasoitus- ja osaksi sorastustöitä Laakson ratsastuskentällä rakennustoimiston asiainomaisen piiri-insinöörin valvonnan alaisena.

Höyrylaiva H 5:n korjaustyöt. Lautakunta päätti ⁸⁾ hyväksyä erinäisten lisäkorjausten teettämisen höyrylaiva H5:ssä ollen tarvittavat varat otettava kansanpuistojen korjausmäärärahoista.

Herttoniemen siirtolapuutarha. Kaupunginhallituksen alistettua lautakunnan kesäkuun 15 p:nä 1936 tekemän Herttoniemen siirtolapuutarhan lasikuisteja koskevan päätöksen tutkittavakseen lautakunta päätti ⁹⁾ myöntää Herttoniemen siirtolapuutarhan viljelijöille oikeuden säilyttää jo rakentamansa lasikuistit ja rakentaa uusia lasikuisteja ehdoin, että kuistien ikkunoissa käytettäisiin samanlaisia laseja kuin majojen ikkunoissa ja että kuistien ympärillä ensi keväänä viljeltäisiin runsaasti villiviiniä, ollen muutosten oltava valmiina kesäkuun 1 p:ään 1937 mennessä uhalla, että myönnetty oikeus muissa tapauksessa peruutettaisiin.

¹⁾ Kiint. lautak. 4 p. toukok. 625 §.—²⁾ S:n 25 p. toukok. 755§.—³⁾ S:n 3 p. helmik. 161 §.—⁴⁾ S:n 19 p. lokak. 1,469 §.—⁵⁾ S:n 13 p. tammik. 80 § ja 10 p. helmik. 203 §.—⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 830 §.—⁷⁾ S:n 19 p. lokak. 1,470 §.—⁸⁾ S:n 10 p. helmik. 202 §.—⁹⁾ S:n 13 p. heinäk. 1,007 §. vrt. tämän kert. s. 126.

Lautakunta päätti¹⁾, että Herttoniemen siirtolapuutarhan kenttä kunnostettaisiin joko syksyllä tai ensi keväänä ollen työhön käytettävä vapautuneita vankeja ja siirtolapuutarhan omaa työvoimaa.

Talin siirtolapuutarha. Lautakunta päätti, että Talin siirtolapuutarhapalstat saataisiin vuokrata jo keväällä ehdoin, että rakennustoiminta palstoilla alkaisi vasta heinäkuun 1 p:nä ja että palstoja vuokrattaessa käytettäisiin samoja vuokrasopimuskaavakkeita kuin Herttoniemen siirtolapuutarhassa²⁾ sekä että ne siirtolapuutarhan viljelijät, jotka ottaisivat palstat huostaansa vasta syyskuun 1 p:stä, saisivat muokata maan valmiiksi kevättä varten sekä aloittaa rakennustyöt ehdoin, että he tästä oikeudesta kuluvana vuonna suorittavat 50 markkaa palstalta³⁾.

Siirtolapuutarhojen vesijohdojen kunnossapito. Lautakunta päätti⁴⁾, että v:n 1937 talousarvioehdotukseen otettaisiin 6,000 markan määräraha siirtolapuutarhojen vesimittarien ja putkien hoitoa varten ja että siirtolapuutarhayhdistysten oli edelleen hoidettava vesihanojen poistaminen ja kiinnittäminen sekä niiden kunnossapito. Kuluvan vuoden kustannukset oli siirtolapuutarhayhdistyksen maksettava kuten tähänkin asti.

Puutarhamajojen tyyppiirustukset. Lautakunta päätti⁵⁾ hyväksyä tyyppiirustukset P ja R Talin siirtolapuutarha-alueen puutarhamajoja varten.

Viranhaltijat. Lautakunta päätti⁶⁾ määrätä neiti E. Huuskosen siirtolapuutarhaneuvojan apulaiseksi toukokuun 1 p:stä 5 kuukaudeksi 1,500 markan kuukausipalkkiosta.

Apulaissiirtolapuutarhaneuvoja K. Hemmingille myönnettiin⁷⁾ ero toimestaan heinäkuun 22 p:stä sekä määrättiin hänen tilalleen puutarhaopettaja M. H. Kujanpää elokuun 15 p:stä toistaiseksi, kuitenkin enintään kuluvan vuoden loppuun, 1,700 markan kuukausipalkkiosta.

Siirtolapuutarhuri T. Kulolle lautakunta myönsi⁸⁾ pyynnöstä eron virastaan joulukuun 1 p:stä.

Lautakunta päätti⁹⁾ määrätä toimistoapulainen E. Rantasen sivutoimeenaan hoitamaan Eläintarhan urheilukentän luistinradan pääsylippuvarastoa ja kassaa samoin ehdoin kuin hän kesän aikana hoiti urheilukilpailujen rahastusta ja kassaa.

Varsasaaren kesäkaitsijaksi hyväksyttiin¹⁰⁾ T. Ahlberg sekä Satamaaaren kaitsijaksi O. Henriksson, molemmat 1,500 markan kuukausipalkkiosta saaden lisäksi vapaan asunnon, valon ja lämmön.

Talin siirtolapuutarhan rakennusvalvojaksi määrättiin¹¹⁾ rakennusmestari A. Niklander heinä-syyskuun ajaksi 600 markan kuukausipalkkiosta, joka oli maksettava kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tililtä Tilapäistä työvoimaa. Samalta tililtä myönnettiin 600 markkaa vartija V. E. Packalenille Kumpulän siirtolapuutarhan vartioimisesta marras—joulukuun aikana¹²⁾.

Sairaslomat. Korkeasaaren eläintarhan eläintenhoitajalle A. Humalalle myönnettiin¹³⁾ sairauden tähden virkavapautta 2 kuukaudeksi helmikuun 15 p:stä.

¹⁾ Kiint. lautak. 26 p. lokak. 1,524 §. — ²⁾ S:n 3 p. helmik. 160 §. — ³⁾ S:n 27 p. heinäk. 1,069 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. heinäk. 974 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. maalisk. 346 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. huhtik. 539 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 930 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. syysk. 1,306 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,840. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. toukok. 669 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. kesäk. 930 § ja 12 p. lokak. 1,430 § — ¹²⁾ S:n 9 p. marrask. 1,603 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. tammik. 130 §; vrt. tämän kert. s. 163.

Käyttövarat. Lautakunta myönsi käyttövaroistaan m.m. seuraavat määrärahat:

511: 50 markkaa sairasapuna siivooja I. Freyille ¹⁾,

325: 50 markkaa sairasapuna työntekijä G. Tuomiselle ²⁾,

3,000 markkaa raittiusyhdistys Koitolle puhdistustyön suorittamiseksi Lammassaarella sekä järjestysmiehen palkkaamiseksi sinne ³⁾,

1,000 markkaa voimistelu- ja urheiluseura Helsingin Ponnistukselle kaivon rakentamista varten ⁴⁾,

3,000 markkaa Seurasaaren ravintolan edustalla olevan penkereen kivi- töitä varten ⁵⁾,

1,200 markkaa Seurasaaren ravintolaan hankittavan uuden kaluston suunnitelmaa ja piirustuksia varten ⁶⁾,

7,000 markkaa Korkeasaaren sähköpylväiden uusimiseen ⁷⁾,

1,500 markkaa kansanpuistojen liikenteen aikatauluoppaan painatus- ja jakelukustannusten suorittamiseen ⁸⁾,

1,000 markkaa höyrylaiva H 5:n arviointia varten ⁹⁾ sekä

4,500 markkaa soran, putkien ja sepelin ostamiseen Kumpulan siirtola- puutarha-alueelle ¹⁰⁾.

Eläinten osto eläintarhaan nimisestä määrärahasta lautakunta myönsi ¹¹⁾ 300 markkaa hyvityksenä satamajäänsärkijä Herculeksen miehistölle kie- kuraisihylkeen vangitsemisesta ja Korkeasaaren luovuttamisesta, 401: 25 markkaa toisen samanlaisen Haukiputaalla vangitun hylkeen hankkimiseen ja 300 markkaa Korkeasaaren ravintolan rengille K. Enbergille eläintarhan leijonan hänelle aiheuttaman vahingon korvaamiseksi ¹²⁾.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: Kivinokan kansanpuiston vartioutuvasta varastetun omaisuuden korvaa- mista ¹³⁾, erinäisten eläinten poislahjoittamista ¹⁴⁾, n.s. messukentän kunnos- tamista palloiluharjoituksia varten ¹⁵⁾, Ab. Bollplan nimisen yhtiön purka- mista ja yhtiön hallussa olevien urheilukenttien hoidon ja hallinnan siirtä- mistä kaupungille ¹⁶⁾, mukavuus- ja suihkulaitteiden rakentamista Väinä- möisenkadun urheilukentälle ¹⁷⁾, Korkeasaaren eläintarhan rehumestarin vir- kaa ¹⁸⁾, sivupuhelimen asettamista Seurasaaren ravintolarakennukseen ¹⁹⁾, töiden järjestämistä vapautuneille vangeille ²⁰⁾, höyrylaiva H 5:n myyn- tiä ²¹⁾ ja avustusmäärärahaan käyttöä ²²⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m.m. asioista, jotka kos- kivat töiden järjestämistä vankiloista vapautuneille vangeille ²³⁾, Uunisaaren uimalaitosta ²⁴⁾, autokilpailujen järjestämistä Eläintarhaan ²⁵⁾, Palosaaren sekä siellä olevien rakennusten vuokralleantoa ²⁶⁾, vesilintuhuoltolan perus- tamista Töölönlahdelle ²⁷⁾, Kaisaniemen pukusuojaa ²⁸⁾, kansanpuistoissa työskentelevien hevösmiesten palkkausta ²⁹⁾, Kumpulan koulupuutarhan sala- oittamista ³⁰⁾, hautausavustuksen myöntämistä ³¹⁾ ja Hietarannan laiturin kunnostamista ³²⁾.

¹⁾ Kiint. lautak. 28 p. syysk. 1,349 §. — ²⁾ S:n 30 p. maalisk. 424 §. — ³⁾ S:n 27 p. huhtik. 597 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 421 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. toukok. 668 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 676 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. toukok. 758 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 829 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. syysk. 1,350 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. marrask. 1,564 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. kesäk. 828 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. syysk. 1,305 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. tammik. 107 § ja 28 p. syysk. 1,347 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. tammik. 133 § ja 14 p. syysk. 1,256 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 545 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. kesäk. 826 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. heinäk. 1,008 §. — ¹⁸⁾ S:n 13 p. heinäk. 1,009 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. heinäk. 1,039 §. — ²⁰⁾ S:n 5 p. lokak. 1,399 §. — ²¹⁾ S:n 23 p. marrask. 1,689 §. — ²²⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,842 §. — ²³⁾ S:n 7 p. tammik. 47 §. — ²⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 325 §. — ²⁵⁾ S:n 16 p. maalisk. 347 § ja 14 p. syysk. 1,258 §. — ²⁶⁾ S:n 6 p. huhtik. 478 § ja 8 p. kesäk. 827 §. — ²⁷⁾ S:n 14 p. huhtik. 501 §. — ²⁸⁾ S:n 4 p. toukok. 626 §. — ²⁹⁾ S:n 7 p. syysk. 1,224 §. — ³⁰⁾ S:n 5 p. lokak. 1,400 §. — ³¹⁾ S:n 26 p. lokak. 1,523 §. — ³²⁾ S:n 21 p. jouluk. 1,837 §.

8. Erinäisten kiinteistölautakunnan alaisten viranhaltijain toimintakertomukset.

Kiinteistötoimiston maatalousosaston kertomus v:lta 1936 sisälsi seuraavaa:

Järjestelyt ja tehtävät. Maatalousosasto hoiti kuten ennenkin kiinteistölautakunnan ja sen maatalousjaoston alaisena ja kiinteistötoimiston osastona Helsingin pitäjässä ja Oulunkylän kunnassa olevat kaupungin varsinaiset maanviljelystilat sekä valvoi mainituissa kunnissa ja Haagan kauppalassa olevia erinäisiä vuokralle annettuja tiloja ja tiluksia. Sitä paitsi oli osaston hoidettavana kysymyksessä olevilla alueilla sekä varsinaisella kaupungin alueella olevat metsät, mikäli niitä ei erikoisesti oltu jätetty toisten kaupungin laitosten hoitoon. Lisäksi osasto huolehti erinäisten osaston hoitoon kuuluvien laiturien, sorakuoppien y. m. s. hoitamisesta.

Virkailijat. Osaston vakinaisina viranhaltijoina olivat edelleen kaupunginagronomi A. J. Tamminen, kaupunginagronomin apulainen T. Toukoma ja metsänvartija A. Sireeni. Sopimuspalkkaisena virkailijana toimi edelleen metsänhoitaja E. A. Sammallahti.

Toiminta. Osaston toimintaa johti, kuten ennenkin, Pukinmäessä oleva toimisto, jonka virallinen vastaanottoaika oli klo 9—10. Toimistossa pidettiin pientä käteiskassaa, josta maksettiin palkat.

Maatilat. Kertomusvuoden alussa jätettiin maatalousosaston hoitoon sittemmin virallisesti puretulle Ab. parkstad-Vanda-puistokylä oy:lle kuulunut maaomaisuus, jonka pääosa, Immus, Rasmus y. m. tilat sijaitsevat Helsingin pitäjän Tapaninkylässä. Toistaiseksi puuttuvat kuitenkin tarkemmat tiedot lopullisesti maatalousosaston hallintaan jäävistä yksityisistä palstoista ja alueista. Maatalousosaston kertomusvuonna hoitamien ja sen valvonnan alaisina olevien tilain ja tilusryhmien nimet ja viljelysalat olivat seuraavat:

Tilan nimi.	Omassa viljelyksessä, ha.	Omallalla väellä, ha.	Tilapäisesti vuokralle annettua, ha.	Varsinaisia vuokra-alueita, ha.	Yhteensä, ha.
Tuomarinkylä	347.15	2.44	0.40	21.07	371.06
Pukinmäki ja Oulunkylä ..	232.14	1.84	7.85	203.00	444.83
Tali	88.35	0.80	1.00	10.31	100.46
Tomtbacka	168.32	1.17	—	—	169.49
Falkulla	127.52	0.80	—	15.00	143.32
Tuurholma	—	—	—	17.50	17.50
Herttoniemi	35.00	—	—	165.00	200.00
Puodinkylä, palstat	—	—	—	125.00	125.00
Viikinmäki	—	—	—	51.00	51.00
Kaarela	—	—	—	98.00	98.00
Korpas	—	—	—	16.00	16.00
Yhteensä	998.48	7.05	9.25	721.88	1,736.66

Oulunkylän pelлот viljeltiin Pukinmäestä käsin; pienehkö Märäkärin viljelysalue kuului kuitenkin Tuomarinkylän viljelysalueiden hoitopiiriin. Samoin osa Herttoniemen pelloista viljeltiin muilta tiloilta käsin peltojen huonon vuokrallesaannin johdosta.

Viljelyjärjestelmät. Omassa viljelyksessä olevia pelto-aloja viljeltiin seuraavasti:

	Tuomarinkylässä.		Pukinmäessä ja Oulunkylässä.		Talissa.		Tomtbackassa.		Fallkullassa.		Yhteensä.	
	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.
Kesantoa	28.2	8.1	17.6	7.6	7.0	7.9	13.4	8.0	10.0	7.8	76.2	7.9
Ruista	21.4	6.1	6.8	2.9	8.7	9.8	5.2	3.1	7.8	6.1	49.9	5.2
Syysvehnää	3.0	0.9	15.9	6.8	—	—	5.4	3.2	—	—	24.3	2.5
Kevätvehnää	5.1	1.5	—	—	—	—	7.2	4.3	—	—	12.3	1.3
Ohraa	24.0	6.9	30.4	13.1	—	—	12.0	7.1	—	—	66.4	6.9
Kauraa	90.5	26.1	26.8	11.6	29.3	33.1	37.1	22.0	31.6	24.8	215.3	22.3
Perunoita	15.3	4.4	22.9	9.9	10.4	11.8	7.9	4.7	5.6	4.4	62.1	6.4
Lanttuja	1.0	0.3	1.5	0.6	1.3	1.5	—	—	—	—	3.8	0.4
Rehujuurikkaita	2.0	0.6	1.8	0.8	0.5	0.6	—	—	2.0	1.6	6.3	0.7
Vihantarehua	—	—	0.5	0.2	1.2	1.3	—	—	—	—	1.7	0.2
Heinää	141.8	40.8	77.8	33.5	29.5	33.4	78.3	46.5	56.5	44.3	383.9	39.8
Laidunta	10.5	3.0	22.6	9.7	—	—	—	—	10.7	8.4	43.8	4.6
Siemenheinää	4.4	1.3	4.7	2.0	0.6	0.5	—	—	—	—	9.6	1.0
Keittiökasveja	—	—	2.8	1.2	—	—	—	—	3.3	2.6	6.1	0.6
Herneitä	—	—	—	—	—	—	1.8	1.1	—	—	1.8	0.2
Yhteensä	347.2	100.0	232.1	100.0	88.4	100.0	168.3	100.0	127.5	100.0	963.5	100.0

Herttoniemen omassa viljelyksessä olevista pelloista viljeltiin ruista 17.0 ha:n, kauraa 11.8 ha:n ja heinää 6.2 ha:n suuruisella alalla.

Edelliseen vuoteen verraten oli peltojen käyttö prosentteissa eri viljelyskasvien tuotantoon nähden seuraava:

Vuosi.	Kesantoa, %.	Ruista, %.	Syysvehnää, %.	Kevätvehnää, %.	Ohraa, %.	Kauraa, %.	Perunoita, keittiö- ja juurikasveja, %.	Heinää ja laidunta, %.	Muuta, %.
1936	7.9	5.2	2.5	1.3	6.9	22.3	8.1	45.4	0.4
1935	8.1	4.7	2.9	2.8	5.1	23.0	6.7	46.4	0.3

Viime vuosina on pyritty lisäämään viljan ja vähentämään heinän viljelystä. Muutoksen nopeutta on haitannut kuitenkin maatalousosaston hoitoon jätetyillä uusilla tiloilla vallitseva pääasiallinen heinän viljelys.

Kylvöt. Kertomusvuonna kylvömäärät olivat seuraavat:

	Tuomarinkylässä, kg.	Pukinmäessä ja Oulunkylässä, kg.	Talissa, kg.	Tomtbackassa, kg.	Fallkullassa, kg.	Yhteensä, kg.
Ruista	2,220	1,400	1,363	1,225	3,025	9,233
Syysvehnää	2,700	1,300	—	1,999	—	5,999
Kevätvehnää	1,050	—	—	2,669	—	3,719
Ohraa	4,685	6,475	—	2,810	—	13,970
Kauraa	22,960	6,531	6,775	15,233	7,640	59,139
Perunoita	34,204	44,064	25,160	18,020	10,540	131,988
Apilansiementä	163	151	55	150	10	529
Timoteinsiementä	557	780	260	428	156	2,181

Herttoniemessä kylvettiin kauraa 3,500 kg, virnaa 920 kg ja herneitä 679 kg.

1) Tästä on jätetty pois Herttoniemen tilapäiset viljelykset, 35 ha.

Sadot. Tärkeimpien viljelyskasvien sadot olivat seuraavat:

	K a i k k i a a n.					
	Tuomarinkylässä, kg.	Pukinmäessä ja Oulunkylässä, kg.	Talissa, kg.	Tomtbackassa, kg.	Fallkullassa, kg.	Kaikilla tiloilla, kg.
Ruista	21,650	14,310	18,274	14,225	14,000	82,459
Syysvehnää ..	10,580	42,020	—	17,329	—	69,929
Kevätvehnää ..	9,655	—	—	20,616	—	30,271
Ohraa	56,340	68,396	—	23,161	—	147,897
Kauraa	156,600	59,865	49,950	59,301	38,539	364,255
Perunoita	210,800	366,792	145,452	115,600	75,480	914,124
Heinä	669,000	341,480	138,600	295,120	114,500	1,558,700

Herttoniemestä saatiin lisäksi 14,256 kg ruista, 14,151 kg kauraa ja n. 14,000 kg luonnonheinää. Juurikasveja saatiin kaikilta tiloilta yhteensä n. 309,935 kg, timoteinsiementä 3,760 kg, apilansiementä 800 kg, ja herneitä 2,160 kg. Olkia saatiin n. 600,000 kg. Vihantarehua, ruohoa, rehukaalia ja odelmaa korjattiin n. 290,000 kg, josta osa tehtiin paino- tai A. I. V.-rehuksi.

	H e h t a a r i a k o h d e n.					
	Tuomarinkylässä, kg.	Pukinmäessä ja Oulunkylässä, kg.	Talissa, kg.	Tomtbackassa, kg.	Fallkullassa, kg.	Kaikilla tiloilla, kg.
Ruista	1,010	2,120	2,100	2,720	1,795	1,652
Syysvehnää	3,538	2,648	—	3,209	—	2,882
Kevätvehnää	1,893	—	—	2,863	—	2,461
Ohraa	2,348	2,251	—	1,922	—	2,227
Kauraa	1,730	2,236	1,704	1,598	1,218	1,692
Perunoita	13,832	15,982	14,026	14,633	13,479	14,730
Rehujuurikkaita ..	35,670	32,289	20,350	—	14,400	27,103
Lanttuja	40,200	38,226	37,708	—	—	38,567
Heinä	4,718	4,386	4,701	3,772	2,023	4,060

Fallkullan tilalla, joka oli ensimmäistä vuotta maatalousosaston hoidossa saatiin jokaisesta kylvästä huomoinpi sato kuin muilla tiloilla lukuunottamatta Tuomarinkylässä korjattua ruissatoa, joka oli kovin huono.

Heinäsaato oli kertomusvuonna harvinaisen hyvä ennestään maatalousosaston hoidossa olevilla tiloilla; hehtaaria kohden korjattiin keskimäärin yli 4,000 kg.

Lannoitus. Eri lannoittimien käyttö oli seuraava:

Tilan nimi.	Karjanlantaa, kg.	Kaupunkilantaa, kg.	Salprietaria, kg.	Ammoniumsulfaattia, kg.	Kotka- ja superfosfaattia, kg.	Kalisuola, 40%, kg.
Tuomarinkylä	4,440	—	3,000	13,000	25,500	7,500
Pukinmäki ja Oulunk.	1,050	1,357	1,350	12,500	23,000	6,400
Tali	250	1,515	900	3,000	7,500	1,600
Tomtbacka	1,794	—	1,500	6,000	12,000	2,500
Fallkulla	664	376	950	4,000	10,000	4,000
Herttoniemi	—	—	1,000	1,500	2,000	—
Yhteensä	8,198	3,248	8,700	40,000	80,000	22,000

Lisäksi käytettiin 140 kuormaa lantavettä, 40,000 kg kalkkikivijauhoa ja 2,087 kuormaa savea ja turpeita.

Työväki. Vakinaisen työväen lukumäärä oli kertomusvuonna seuraava:

Tila.	Työnjohtajia.		Muonamiehiä.		Naispalvelijoita.		Yhteensä.	
	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12
Tuomarinkylässä	3	2	21	21	1	1	25	24
Pukimäessä ja Oulunk.	4	4	13	13	3	3	20	20
Talissa	1	1	8	6	—	—	9	7
Tomtbackassa	1	1	11	11	—	—	12	12
Fallkullassa	—	2	—	7	—	1	—	10
Metsän hoidossa	1	2	1	1	—	—	2	3
Yhteensä	10	12	54	59	4	5	68	76

Vakinaisen väen lisäksi pidettiin kuten ennenkin päiväpalkkalaisia tarpeen mukaan.

Työpäiviä suoritettiin, työnjohto ja erinäiset urakkatyöt poislaskettuina, seuraavasti:

Tilan nimi.	Miehen työpäiviä yhteensä.	Naisen ja lapsen työpäiviä yhteensä.	Kaikki työpäivät miehen työpäiviksi muunnettuina.	
			Kaikkiaan.	Ha:a kohden.
Tuomarinkylä	9,600.0	3,140.0	11,693.3	33.7
Pukimäki ja Oulunkylä	6,654.0	4,238.0	9,479.3	40.5
Tali	3,580.0	945.5	4,210.3	47.5
Tomtbacka	4,377.5	1,542.0	5,405.5	29.2
Fallkulla	3,925.5	1,579.5	4,978.5	38.8
Yhteensä	28,137.0	11,445.0	35,766.9	35.4

Keskipäiväpalkka laskettiin 38: 97 markaksi.

Hevosia oli vuoden alussa 77 ja vuoden lopussa 78. Eri tilain kesken hevoset jakautuivat seuraavasti:

Tilan nimi.	Tammikuun 1 p:nä.		Joulukuun 31 p:nä.	
	Kaikkiaan.	Kaikkiaan.	100 ha:n peltoalaa kohden.	
Tuomarinkylä	1) 30	30	7.1	
Pukimäki ja Oulunkylä	16	18	7.4	
Tali	9	9	10.0	
Tomtbacka	12	12	7.1	
Fallkulla	10	9	7.0	
Yhteensä 1)	77	78	7.5	

Tuomarinkylän hevosista oli 2 alle vuoden ja 3 alle 2 vuoden vanhaa. Jos muilta tiloilta käsin viljellyt Herttoniemen pellot otetaan huomioon, oli hevosia ha:n peltoalaa kohden 7.2.

Hevospäivätöitä suoritettiin kaikkiaan 16,774, keskimäärin hevosta kohden 221 ja viljelyshehtaaria kohden 16.4, kuten seuraavat luvut osoittavat:

1) Näistä 5 varsaa.

Tilan nimi.	Yhteensä.	P ä i v i ä.	
		Hevosta kohden.	Vilj. ha:a kohden.
Tuomarinkylä	5,401.0	208.0	15.6
Pukinmäki ja Oulunkylä	4,289.5	238.0	17.6
Tali	2,097.5	210.0	23.7
Tomtbacka	2,972.5	248.0	16.1
Falkulla	2,013.5	201.0	15.8
	Yhteensä 16,774.0	221.0	16.4

Hevospäivätyön kustannus laskettiin kertomusvuonna 24: 25 markaksi, tallirakennusten kustannuksia ei ole siihen kuitenkaan mukaan laskettu.

Karjatalous. Karjan lukumäärä, rehunkäyttö ja tuotanto keskimäärin tarkastusvuonna käyvät ilmi seuraavasta:

	Lehmien luku.	Rehuyksi- köitä.	Maitoa, kg.	Rasva- %.	Rasvaa, kg.
Tuomarinkylä					
Koko karja	31.2	2,524	3,254	4.42	143.8
Säännölliset	25.0	.	3,302	4.39	145.2
Pukinmäki ja Oulunkylä					
Koko karja	39.6	3,007	3,693	4.10	151.4
Säännölliset	20.0	.	4,296	4.00	173.9
Falkulla					
Koko karja	21.9	2,621	3,245	4.10	132.3
Säännölliset	8.0	.	3,370	4.00	135.9

Eri rehulajien käyttö tarkastusvuonna oli kokonaismäärään verraten prosenteissa seuraava:

Rehulaji.	Tuomarin- kylässä.	Pukinmäessä ja Oulunkylässä.	Falk- kullassa.
Öljyväkirehua	11.1	8.1	8.9
Muuta ostettua väkirehua	0.3	—	3.0
Kotoista väkirehua	14.7	14.6	15.9
Heiniä	21.1	20.3	22.0
Olkia	4.0	6.1	9.0
Tuoretta rehua	12.1	15.0	8.2
Laidunta	36.7	35.9	33.0

Karjaa oli kertomusvuoden alussa ja lopussa eri tiloilla seuraavasti:

Tilan nimi.	Sonneja.		Lehmiä.		Hiehoja, astutettuja nuoria.				Vasikoita.		Kaik- kiaan.	
	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12	1/1	31/12
Tuomarinkylä	1	1	30	25	3	2	1	2	4	7	39	37
Pukinmäki ja Oulunkylä	2	2	46	45	4	5	8	7	6	5	66	64
Falkulla	1	1	21	22	2	1	2	2	1	3	27	29
	Yhteensä 4	4	97	92	9	8	11	11	11	15	132	130

Maito. Maidon käyttö oli seuraava:

	Tuomarinkylässä.		Pukinmäessä ja Oulunkylässä.		Fallkullassa.		Yhteensä.	
	Litraa.	%.	Litraa.	%.	Litraa.	%.	Litraa.	%.
Vasikoille ..	1,914	2.0	5,080	3.6	2,023	3.0	9,017	3.0
Muonaan ..	31,963	33.5	25,154	17.9	11,622	17.3	68,739	22.7
Eläkkeisiin	—	—	366	0.3	—	—	366	0.1
Käteis- myyntiin	3,844	4.0	5,977	4.2	8,263	12.3	18,084	6.0
Tinkimaitona	51,987	54.6	83,589	59.6	18,891	28.1	154,467	51.0
Tukkumyyn- tiin	5,112	5.4	19,778	14.1	25,408	37.8	50,298	16.6
Mittatappio	491	0.5	376	0.3	1,040	1.5	1,907	0.6
Yhteensä	95,311	100.0	140,320	100.0	67,247	100.0	302,878	100.0

Maidon keskihinta kertomusvuonna oli 1: 56 markkaa edellisenä vuonna oltuaan 1: 58 markkaa.

Sikatalous. Kertomusvuoden sikakanta ilmenee seuraavista luvuista:

	Tammik. 1 p:nä.	Lisäys vuoden aikana.			Vähennys vuoden aikana.			Yh- teensä.		
		Ostettu- ja.	Synty- neitä.	Siirret- tyjä.	Myy- tyjä.	Kuollei- ta.	Siirret- tyjä.			
Karjuja ..	2	1	—	—	3	1	—	—	2	3
Emakoita ..	31	—	—	4	35	4	—	—	31	35
Nuoria sikoja	52	—	—	96	148	130	2	4	12	148
Porsaita ..	55	—	541	—	596	379	88	96	33	596
Yhteensä	140	1	541	100	782	514	90	100	78	782

Irtaimiston kirjanpitoarvot kertomusvuoden alussa ja lopussa olivat seuraavat:

	¹ / ₁ kaikkiaan, Smk.	³¹ / ₁₂ kaikkiaan, Smk.	³¹ / ₁₂ viljeltyä ha: kohden, Smk.
Toimisto	15,880	10,120	—
Tuomarinkylä	242,285	244,500	700
Pukinmäki ja Oulunkylä	224,905	198,680	822
Tali	97,460	96,130	1,066
Tomtbacka	113,835	89,495	528
Fallkulla	—	52,465	409
Metsätalous	630	1,570	—
Kaikkiaan	694,995	692,960	695

Varastot. Vuoden viimeisenä päivänä suoritettujen inventoimien mukaan varastot olivat seuraavat:

	Smk.		Smk.
Viljaa, rehua ja juurikasveja	1,227,247: 20	Öljyä	4,247: 60
Eloja	326,020: —	Nahkaa	980: —
Väkirehua	41,199: 05	Rakennustarvikkeita	3,034: —
Apulantaa	78,510: —	Rautatavaraa	8,254: —
Puutavaraa	104,563: 50	Sekalaista	47,756: —

Yhteensä 1,841,811: 35

Kirjanpito ja taloudellinen tulos. Kameraalisen kirjanpidon mukaan tulot ja menot olivat seuraavat:

Tulot.

	Talousarvion mukaan, Smk.	Kirjain mukaan, Smk.
Tulot maatalousosaston hoitamista tiloista ..	4,450,905: —	4,561,435: 05
Vuokralle annettujen tilojen vuokramaksut	337,000: —	344,087: 65
Yhteensä	4,787,905: —	4,905,522: 70

Menot.

	Talousarvion mukaan, Smk.	Kirjain mu- kaan, Smk.
Sääntöpalkkaiset virat	155,580: —	155,580: —
Tilapäistä työvoimaa	1,410,000: —	1,409,633: 85
Vuokra, toimiston, tilityserä	7,200: —	7,200: —
Lämpö »	1,000: —	888: —
Valaistus »	1,200: —	1,127: 60
Siivoaminen »	1,500: —	1,200: —
Puhtaanapito, nuohous	4,900: —	4,102: —
Kaluston hankinta	113,500: —	94,458: 65
» kunnossapito	75,000: —	89,242: 90
Tarverahat	11,000: —	9,234: 20
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	6,000: —	9,943: 55
Metsänhoito, metsänhoitaja	15,000: —	11,510: —
Tallit	345,000: —	305,521: 55
Navetat ja sikala	495,000: —	429,556: 65
Maanviljelys	733,430: —	672,405: 40
Verot ja vakuutusmaksut	204,000: —	170,241: 50
Rakennukset	185,000: —	1) 184,255: 05
Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassaan	100,000: —	83,010: 10
Yhteensä	3,864,310: —	3,639,111: —

Tulojen ollessa 4,905,522: 70 markkaa ja menojen 3,639,111 markkaa jää ylijäämäksi 1,266,411: 70 markkaa. Kun ylijäämään lisätään kaupunginkassaan suoritettut korot, hyötyi kaupunginkassa maatalousosaston hoitamista tiloista kaikkiaan 1,349,421: 80 markkaa, edellisenä vuonna 1,037,315: 20 markkaa. Rasitukseton tulos ilman korkoja, veroja y.m.s. oli 1,519,663: 30 markkaa, edellisenä vuonna 1,208,188: 10 markkaa.

Voitto- ja tappiotili oli seuraava:

Tilit.	Voitto, Smk.	Tilit.	Tappio, Smk.
Maanviljelys	1,274,840: 40	Karjatalous	10,525: 45
Puutarha	27,805: 15	Rakennukset	30,470: 30
Sikala	4,678: 55	Kalusto	274,482: 75
Metsätalous	17,528: 75	Puhdas tuotto ilman korkoja	1,285,076: 80
Vuokratalous	275,702: 45		
Yhteensä	1,600,555: 30	Yhteensä	1,600,555: 30

1) Sitä paitsi siirrettiin 60,000 markkaa v:een 1937.

Kun edellä olevassa yhdistelmässä mainittua nettovoittoa laskettaessa ei ole huomioitu kaupunginkassaan maksettuja korkoja, on tämä summa, 1,285,076: 80 markkaa, edellisenä vuonna 1,022,442: 55 markkaa, kaupungin maatiloilta saama todellinen hyöty, joka vastaisi 4 %:n mukaan 32,126,920 markan pääoman korkoa. Rasitukseton puhdas tuotto ilman metsiä, veroja y.m. oli 1,437,789: 55 markkaa tehden sekä omassa viljelyksessä olevat että vuokralle annetut pellot mukaan luettuina 827: 90 markkaa hehtaaria kohden. Edellisenä vuonna vastaavat rahamäärät olivat 1,042,217: 20 ja 667: 98 markkaa.

Kaupungingeodeetin antama toimintakertomus v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston henkilökunnan muodostivat kaupungingeodeetti, avustava kaupungingeodeetti, insinööri, kaksi vaakitsijaa, ylimääräinen vaakitsija, kaksi piirtäjää, joista toinen toimi pääasiallisesti kanslia-apulaisena ja arkistonhoitajana, kolme ylimääräistä piirtäjää ja vahtimestarin apulainen.

Osaston hoidossa olevan tonttikirjan pidosta aiheutuvien tehtävien lisäksi suoritettiin osastolla kertomusvuonna seuraavat työt: 166 tontinmittausta tonttikarttoineen ja mittakirjoineen; 102 kivijalantarkastusta; 27 tonttirajan paalutusta; 87 otetta ja jäljennöstä tonttikartoista ja mittakirjoista, joista 2 kaupungin tarpeisiin; 50 korkeuden määräystä ja muuta mitaustoitusta; 316 otetta ja todistusta tonttikirjasta, joista 4 kaupungin tarpeisiin; 226 karttapiirrosta ja jäljennöstä, joista 171 kaupungin tarpeisiin; 29 tonttijakokarttaa selityksineen; 14 lausuntoa ja esitystä; sekä 65 kirjelmää.

Muusta toiminnasta mainittakoon seuraava:

Kaupungin ja sen ympäristön kiintopisteverkkoa täydennettiin pääasiallisesti Käpylässä, Oulunkylässä, Pakinkylässä, Tuomarinkylässä, kaupungin omistamilla mailla Malmin- ja Tapaninkylän itäosassa sekä kaupungin alueella Ruskeasuon seuduilla. Yhteensä rakennettiin ja havaittiin 37 uutta kolmio-, 662 monikulmio- ja 30 korkeuskiintopistettä. Monikulmiomittauksen yhteydessä mitattujen sivujen pituus on yhteensä n. 87,000 m.

Kartoitusta suoritettiin Ruskeasuon seuduilla 110 ha, Toukolassa 6 ha, Herttoniemessä 19 ha, Tapanin- ja Malminkylässä 203 ha sekä asemakaavoitetulla kaupunkialueella 12 ha eli yhteensä n. 350 ha. Tämän lisäksi suoritettiin täydennysmittauksia Käpylässä ja muun kaupunkialueen eri puolilla. Pintavaakitusta suoritettiin Ruskeasuon seuduilla 110 ha, Käpylässä 10 ha, Toukolassa 6 ha, Herttoniemessä 19 ha, Tapanin- ja Malminkylässä 203 ha eli yhteensä n. 348 ha.

Sisätöinä suoritettiin m.m. 37 uuden kolmiopisteen sekä 210 monikulmiopisteen koordinaattien laskut sekä piirrettiin kertomusvuonna ja sitä ennen suoritettujen mittausten perusteella 35 mittakaavassa 1 : 500 olevaa karttalehteä, joiden käsittämä alue on n. 400 ha:n suuruinen. Lisäksi tehtiin tonttien myyntiluettelon laatimista varten tarpeelliset kuutio- ja pintalaskelmat sekä suoritettiin tonttirikasterikarttojen laatimista ja muita uuden kiinteistörekisterin laatimista varten kysymyksen tulevia valmistavia töitä.

Kaupungingeodeetti osallistui kertomusvuoden aikana pidettyihin kolmi-
vuotiskatselmuksiin ja oli kaupunginhallituksen määräyksestä kaupungin
edustajana 10 maanmittaus- ja pakkolunastustoimituksessa sekä jäsenenä
eräässä pakkolunastuslautakunnassa.

Kunnallisten työväenasuntojen hoidosta v. 1936 annettu kertomus sisälsi
seuraavaa:

Kertomusvuonna asuntojen lukumäärä pysyi muuttumattomana samoin
kuin niiden vuokratkin.

Seuraavasta yhdistelmästä ilmenee kaikkien kunnallisten työväen-
asuntojen huoneistojen ja huoneiden sekä niissä asuneiden henkilöiden luku-
määrä v:n 1936 lopussa:

Asuntoryhmä.	Huoneistoja.	Huoneita.	Niissä asuvia kaikkiaan.	Henkilöitä huo- netta kohden.
Hietaniemenkadun	66	77	237	3.1
Kirstinkadun	39	42	161	3.8
Somerontien	155	160	521	3.3
Kangasalantien	239	240	847	3.5
Karstulantien	334	502	1,368	2.7
Sammatintien	48	72	209	2.9
Mäkelänkadun	87	174	437	2.5
Kaikki asunnot	968	1,267	3,780	3.0

Vastaava asukasluku v. 1935 oli 4,054 ja 3.2.

Menot ja tulot. Kertomusvuoden menosääntöön kunnallisia työväen-
asuntoja varten merkityt määrärahat ja niiden käyttö ilmenee seuraavasta
taulukosta:

Menoerät.	Määräraha, Smk.	Kustannukset tilien mukaan, Smk.
Palkkaukset ¹⁾	140,040: —	140,040: —
Tilapäistä työvoimaa	25,200: —	25,200: —
Kesälomasijaiset	3,375: —	2,935: —
Vuokra	88,770: —	88,770: —
Lämpö	6,980: —	4,005: 10
Valaistus	40,315: —	42,616: —
Siivoaminen	1,250: —	893: 65
Vedenkulutus	152,570: 10	152,570: 10
Puhtaanapito	137,400: —	135,160: —
Kaluston kunnossapito	3,000: —	129: 85
Kasvatustoiminta	10,000: —	6,889: 40
Korjaukset	190,914: 25	179,831: 90
	Yhteensä 799,814: 35	779,041: —

¹⁾ Isännöitsijän palkka sekä muut yhteiset hallintokustannukset merkitään kiin-
teistötoimiston tilille eivätkä sisälly tähän yhdistelmään. — ²⁾ Tähän sisältyy kerho-
huoneiston vuokramenoja 33,600 markkaa ja lastenseimen vuokramenoja 13,020 mark-
kaa sekä vuoden aikana myönnetty lisämääräraha, 7,150 markkaa. — ³⁾ Tähän sisältyy
vuoden aikana myönnetty lisämääräraha, 777: 10 markkaa. — ⁴⁾ Summa ei sisällä raken-
nusten ulkokorjauksista johtuvia menoja; talousarvioon merkittyyn määrärahaan,
210,000 markkaan, lisättiin vuoden aikana 2,400 markan lisämääräraha ja siirrettiin siitä
kauppahallien, kioskien ja torien korjauksia varten 21,485: 75 markkaa.

Eri asuntoryhmien kesken kustannukset jakautuivat seuraavasti:

Asuntoryhmä.	Smk.	Asuntoryhmä.	Smk.
Hietaniemenkadun	86,026: 50	Sammatintien	37,814: 35
Kirstinkadun	36,198: 20	Mäkelänkadun	155,474: 60
Somerontien	98,787: —		
Kangasalantien	121,638: 30	Yhteensä	707,834: 05
Karstulantien	171,895: 10	Kerhotoiminta	58,186: 95
		Lastenseimen vuokra	13,020: —
			<u>Kaikkiaan 779,041: —</u>

Vuokrasaatavia oli edellisestä vuodesta siirretty 26,735 markkaa ja kertomusvuoden vuokrat arvioitiin 2,861,280 markaksi, joten talousarvioon merkittiin tuloja yhteensä 2,888,015 markkaa. V:n 1936 kuluessa maksettiin edellisen vuoden saatavia 25,135 markkaa. Todellisuudessa veloitettiin 2,975,608 markkaa, mistä määrästä poistettiin 2,897: 50 markkaa ja siirrettiin v:een 1937 33,190 markkaa; jäljellä olevat 2,939,520: 50 markkaa maksettiin.

Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston eri toiminta-aloihin jakautuva toimintakertomus v:lta 1936 sisälsi seuraavaa:

Urheilutoiminta. *Luistinradat.* Talvikautena 1935/36 kaupungin omistamat ja yleisön maksutta käytettävissä olevat suuremmat maaluistinradat olivat Käpylän ja Vallilan urheilukentillä sekä pienoisi- eli lastenradat Pasilan, Siltavuorenrannan, Runeberginkadun ja Neitsytpolun leikkikentillä sekä Hietalahden merialtaassa ja Katajanokan rannalla upseerikasinon luona. Käpylän luistinradalla kävi puheena olevana talvikautena n. 12,000 luistelijaa ja Vallilan luistinradalla n. 16,000. Pienoisradoista olivat eniten käytännössä Runeberginkadun ja Neitsytpolun radat. Käpylän ja Vallilan ratoja luovutettiin määrääjain jääpallokilpailuihin. Kaupungin omistamien luistinratojen jäädytetty pinta-ala oli n. 15,000 m². Yksityisten omistamista radoista sijaitsivat Helsingin luistelijain rata Kaisaniemen suurella kentällä, Helsingfors skridskoklubb nimisen seuran radat Kaisaniemen pienellä kentällä ja Johanneksen kirkon kentällä, Helsingin työväen luistelijain sekä Vesa, Kullervo ja Ponnistus nimisten urheiluseurain yhteinen rata Kallion urheilukentällä, Idrottsföreningen Kamraterna nimisen seuran rata Väinämöisenkadun kentällä, Suomen jääkiekkoliiton rata Kampin kentällä ja Pallokenttä oy:n kaksi luistinrata-aluetta Pallokentällä. Kaisaniemen suuren kentän, Pallokentän ja Kallion urheilukentän radoilla oli pikaluistelurata.

Talvikautena 1935/36 avattiin luistinradat jo osittain marraskuun 24 p:nä, mutta suojasään takia voitiin ne kuitenkin pitää auki vain pari päivää. Varsinainen luistelukausi alkoi joulukuun 15—16 p:nä, jolloin kaikki kaupungin omistamat sekä yksityisten luistinradat olivat kunnossa. Tammi-kuun alkupuoli oli leuto ja kaikki radat suljettiin. Helmikuu sen sijaan oli sangen edullinen luistelulle, joskin lumen poiskuljettaminen tuotti vaikeuksia. Luistinradat suljettiin maaliskuun 10 p:n tienoilla. Kenttien käyttö oli sangen vilkasta ja jääpelialueista oli jatkuvasti puutetta. Jääkiekkoa pelattiin Kampin kentällä ja Kaisaniemen pienellä radalla. Opettajan johdolla tapahtuva koulu- ja luokkaluistelu oli edelleen maksuton kaikilla yksityisradoillakin¹⁾.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 188*.

Hiihto- ja kelkkamäet. Kaupungin hiihto- ja kelkkamäet saatiin kuntoon vuoden vaihteessa. Tammikuun alussa sattuneiden suojailmojen takia oli mäet kuitenkin suljettava useiksi päiviksi, mutta kuun puolivälissä vallitsivat jälleen paremmat talvipäivät. Sunnuntaisin liikkui kaupungin ympäristössä suuria hiihtäjäjoukkoja ja vanhat hiihtomäet Alppilassa, Helsinginkadun varrella, Käpylässä ja Meilahdessa olivat ahkerassa käytännössä, eniten Helsinginkadun ja Käpylän mäet. Pääkaupungin mäenlasku-urheilun kannalta on merkittävänä edistysaskeleena mainittava Herttoniemen uuden hiihtomäen valmistuminen; sen alaosaa tasoitettiin köyhäinhoidollisena varatyönä. Hiihtomäki otettiin virallisesti käytäntöön tammikuun 24 p:nä, jolloin Helsingin hiihtäjät niminen seura järjesti siellä kilpailut. Hyppyjen pituudet olivat 32—35 m. Mäkeä käytettiin ahkerasti ollen kuitenkin arkipäivisin siellä kävijöiden luku pitkän matkan takia n. 15, mutta lauantaisin ja varsinkin sunnuntaisin useasti jopa puolisensataa. Hiihtomäet suljettiin maaliskuun 23 p:nä.

Kelkkämäkiä oli kaupungissa kaikkiaan 23 eli seuraavat: Kaisaniemen puistossa 3, Lapinlahdenkadun, Tehtaankadun, Nervanderinkadun, Runeberginkadun, Sepänkadun, Telakkakadun, Hesperiankadun, Suvannontien, Hauhontien, Castréninkadun ja Kangasalantien varrella, Katajanokalla, Suomenlinnassa ja Pasilassa Maistraatinkadun varrella, Kallion ja Haapaniemen kentillä, kussakin 1, sekä Kaivopuistossa ja Siltavuorenrannalla kummassakin 2.

Urheilukentät. Kaupungin urheilukenttien sekä hiihto- ja kelkkämäkien rakentamisesta ja kunnossapidosta huolehtivat edelleen yleisten töiden lautakunnan alaiset rakennustoimiston talo- ja katurakennusosastot sekä niiden hallinnasta ja hoidosta toimiston kansanpuisto-osasto. Uutena urheilukenttäalueena mainittakoon messuhallin edessä sijaitseva n.s. Messukenttä. Kentän tasoitustyöt valmistuivat jo syksyllä 1935. Kun todettiin, että kenttää sen näkyisessäkin kunnossa pienin korjauksin voitaisiin käyttää harjoituksiin ja pienempiin kilpailuihin, hyväksyttiin kiinteistölautakunnan ehdotus kentän siistimisestä, tilapäisestä tasoittamisesta sekä jalkapallomaalien sinne pystyttämisestä. Kenttää käytettiin ahkerasti koko kesän. Pukeutumispaikkoina pelaajat käyttivät Mäntymäen rinnettä ja messuhallin pukusuoja, joita viimeksi mainittuja luovutettiin pientä korvausta vastaan Messukentän ja Pallokentän käyttäjille.

Tehdyistä uudistuksista urheilukentillä mainittakoon seuraavat: Käpylän ja Annalan kenttien juoksuradat saatiin valmiiksi kesän aikana, radat rakennettiin uusien menetelmien mukaan sahajauhokerroksineen j. n. e. Eläintarhan kentälle rakennettiin juoksurataa ympäröivä verryttelyrata, Väinämöisenkadun kentälle vesiklosettilaitteet ja Kaisaniemen kentälle pukusuoja mies- ja naisosastoineen. Kallion urheilukentän ulkoaitaa korotettiin puolella metrillä.

Urheilukentät avattiin virallisesti huhtikuun 25 p:nä. Haapaniemen kentän pukusuoja avattiin kuitenkin jo huhtikuun 19 p:nä. Kentät suljettiin lokakuun viimeisenä päivänä. Kenttien käytön havaittiin jälleen kasvaneen, varsinkin harrastettiin pienempiä kilpailuja jalkapalloilussa. Pesäpalloharrastus ei sen sijaan osoittanut kasvua.

Eläintarhan urheilukenttää käytettiin edelleen eniten. Harjoittelijain lukumäärä laskettiin siellä n. 55,000:ksi, joista naisia 1,000. Naisurheiluinnotus näytti laimentuneen olympialaisvuodesta huolimatta. Eläintarhassa pidettiin 30 maksullista kilpailua ja oli niissä katselijoita yhteensä 46,924. Bruttotulot olivat 607,268 markkaa, josta seuroille maksettiin 520,505: 40 markkaa

ja kaupungille jäi nettotuloa 81,120: 10 markkaa. Liikkeiden ja seurojen välisiä kilpailuja pidettiin entistä enemmän eli kaikkiaan n. 300. Urheilukentän lämminvesisuihkua käytti kesän aikana 6,785 henkilöä. Elokuun 28 p:nä laskettiin Eläintarhan urheilukenttää käyttävät henkilöt, jolloin todettiin miehiä olevan 650 ja naisia 15. Muiden kenttien käytöstä kolmena viimeisenä vuonna mainittakoon seuraava: Kallion urheilukentän korjaustyöt v. 1934—35 haittasivat kentällä harrastettua urheilua, mistä osittain johtui harjoittelijain lukumäärän pienuus mainittuna aikana. Maksuttomia pikkukilpailuja pidettiin kentällä kertomusvuonna 250. Työväen urheiluliiton alaisia jalkapallo-otteluja pelattiin v. 1934 ja 1935 kumpanakin n. 200, mutta v. 1936 ainoastaan 65. Puulaakiotteluissa oli katsojien lukumäärä viimeksi mainittuna vuonna yhteensä n. 30,000—40,000 henkilöä. Pyöräilijät saivat edelleen käyttää rataa keskiviikkoisin. Naiset harrastivat etupäässä pesäpalloilua omalla alueellaan ja lapset käyttivät ahkerasti kahlaamaa. Väinämöisenkadun kentällä harjoittelijain lukumäärä kasvoi n. 20 % edelliseen vuoteen verraten. V. 1935 kentällä pidettiin yhteensä 200 jalkapallo-ottelua ja kertomusvuonna 229 lukuunottamatta koululaisten voimistelutunneillaan pitämiä lukuisia otteluja. Haapaniemen kentällä pidettiin pesäpallo-otteluja v. 1934 yhteensä 230, v. 1935 300 ja kertomusvuonna 254 sekä lisäksi n. 40—50 koululaisottelua. Käpylän kentällä järjestettiin maksuttomia pikkukilpailuja kertomusvuoden aikana yhteensä 74. Lisäksi pidettiin useita harjoitusotteluja. Annalan kentällä pidettiin vuoden aikana n. 45 ottelua ja raviradan alueella sijaitsevalla jalkapallokentällä n. 550 ottelua. Kaisaniemen suurella ja pienellä kentällä pelattiin pääasiallisesti pesäpalloa, otteluja oli n. 150, joista virallisia n. 40. Urheilu propaganda idrott nimisen seuran järjestämiä pesäpallokilpailuja kävi katsomassa n. 60,000 henkilöä. Nämä kentät olivat myöskin koululaisten enimmäin käyttämät kentät. Hesperian pesäpallokenttä vuokrattiin 56 päiväksi maksullisia kilpailuja varten, jolloin samana päivänä saattoi olla kolmekin kilpailua.

Johanneksen kirkon ja Kampin kenttiä sekä Messukenttää käytettiin koululaispalloliiton ja pienempiin jalka- ja pesäpallokilpailuihin. Myöskin pidettiin useita virallisia pallokilpailuja ja puulaakiotteluja. Kaisaniemen verkkoalokenttien yhteinen vuokrattu tuntimäärä oli 2,586. Kentät avattiin toukokuun 6 p:nä ja suljettiin lokakuun 4 p:nä.

Laakson ratsastuskenttää laajennettiin kesällä 1937 Helsingissä pidettäviä pohjoismaisia ratsastuskilpailuja silmälläpitäen. Tasoitus- ja vesihautatyöt saatiin loppuunsaoritetuiksi vuoden loppuun mennessä. Pintakerroksen ja katsomon rakentaminen jätettiin seuraavaan vuoteen.

Puheena olevana toimintavuonna ilmeni myöskin entistä suurempaa kävelymatkain ja suunnistautumisen harrastusta.

Köyhäinhoidollisina varatoina tehtiin Herttoniemen uuden hiihtomäen alaosan tasoittamisen lisäksi viemärioja Väinämöisenkadun kentälle ja Laakson ratsastuskentällä suoritettiin salaojitus-, viemäri- ja maanleikkaustöitä.

Ratsastustiet. Talissa tehtiin ratsastusteitä n. 800 m ja vanhoja teitä korjattiin, avo-ojia kaivettiin n. 1,100 m.

Kansanpuistot. Kaupungilla oli v. 1936 samat kansanpuistot kuin edellisenäkin vuonna, luvultaan kaikkiaan 13, jos sellaisena pidetään myös Uuni-saaren kansanpuistonluontoista merikylypylää.

V. 1936 kesä oli hyvin kaunis ja lämmin. Ilmatieteellisen keskuslaitoksen ilmoitusten mukaan kesä-, heinä- ja elokuun keskilämpö oli Helsingissä korkeampi kuin milloinkaan aikaisemmin. Esim. kesäkuu oli lämpimämpi kuin

107:ään vuoteen. Merivesi lämpeni myös tavallista nopeammin ja pysytteli 20 asteen lämpöisenä melkein koko kesän. Juhannuksen tienoissa veden keskilämpö oli 24 astetta ja syyskuun puolivälissä 16 astetta. Vielä syys—lokakuun vaihteessa nähtiin Hietarannalla runsaasti uinninharrastajia.

Oli selviö, että yleisöäkin liikkui tavallista runsaammin kansapuistoissa ja uimarannoilla. Niinpä Seurasaarella, Mustasaarella, Pihlajasaarella, Lauttasaarella, Korkeasaarella, Kivinokassa ja Mustikkamaalla kävi säännöllistä liikennettä välittävillä höyry- ja moottorialuksilla, meno- ja paluumatkat erikseen laskettuina, yhteensä 1,000,277 henkilöä vastaavan luvun edellisenä vuonna ollessa 843,593 ¹⁾). Kävijäin lukumäärä nousi kaikkien kansapuistojen osalta, eniten kuitenkin Korkeasaaren, jonka uusi leijonalinna herätti huomiota. Hietarannalla kävi tavallista enemmän kylpijöitä, laskujen mukaan n. 400,000. Pukusuojaa käytti 52,887 henkilöä, joista miehiä 30,649 ja naisia 22,238. Kesäkuun 21 päivä oli Hietarannalla väkirikkein, silloin kävi siellä yli 20,000 henkilöä. Juhannusaattona poltettiin rannan edustalla sijaitsevalla Taivalluodolla kokko, jolloin katselijain lukumäärä nousi n. 10,000:een. Seurasaarella kävi kaikkiaan n. 120,000 henkilöä. Maitse saapuneiden lukumäärä oli n. kymmenen kertaa suurempi kuin laivalla saapuneiden. Juhannuksena oli saarella n. 13,000 henkilöä ja sunnuntaisin käyneiden keskimäärä oli n. 4,000. Saarella asustavat kesyt oravat ja sorsat olivat sekä kaupunkilaisten että täällä vierailevien ulkomaalaisten suuressa suosiossa. Seurasaaren itärannalla sijaitsevaa vapaauintipaikkaa käytettiin ahkerasti ja uimalaitoksella käyneiden lukumäärä oli yhteensä 12,500, joista naisia 5,000, miehiä 6,500 ja lapsia 1,000. Mustasaarella yleisö kävi mielellään omilla veneillään, koska se oli sopivan matkan päässä kaupungista ja rauhallisempi kuin monet muut saaret. Joinakin päivinä saattoi rannalla nähdä jopa satakin yksityistä moottori- y. m. venettä. Juhannuksena oli saarella yli 4,000 henkilöä. Höyrylaivaa käytti n. 10,000 henkilöä ja omilla veneillään käyneiden lukumäärä nousi suunnilleen samaan määrään. Lauttasaaren käyttö lisääntyi jonkun verran uuden sillan valmistuttua. Leiriytyminen oli siellä sallittu vain sunnuntain vastaisena yönä. Tällöin teltoja pystytettiin keskimäärin n. 50. Höyrylaivalla ja moottoriveneillä käyneiden lukumäärä oli n. 7,500. Pihlajasaarella oli edelleen kaupungin arvokkain uimaranta, sinne kuljettiin myös tavallista runsaammin omilla veneillä. Kaikkiaan kävi siellä kesän aikana n. 45,000 henkilöä. Myöskin Korkeasaaren uimalaitoksen ja uimarannan käyttö lisääntyi käyden siellä kesän kuluessa n. 3,700 kylpijää. Varsinaisista saarista oli Mustikkamaa eniten käytetty. Yleisön runsaudessa se kilpaili melkein Hietarannan kanssa. Siellä käyneiden lukumäärä laskettiin kesän aikana yli 300,000:ksi, jolloin huomioitiin myöskin ne suuret yleisöjoukot, jotka saapuivat saarelle omilla veneillään. Juhannuksena saarella kirjaimellisesti sanoen ei ollut yhtään vapaata paikkaa. Tuurholman kauniin kansapuiston käyttö oli edelleen varsin vähäistä. Juhannuksena siellä tosin oli n. 800 henkilöä, mutta sunnuntaisin tavallisesti vain n. 300—400. On sen tähden suunniteltu, että puistossa sallittaisiin leiriytyminen jälleen ainakin sunnuntain vastaisena yönä. Uunisaarella kävi n. 70,000 kylpijää ja Humallahden uimalaitoksella n. 57,000 ²⁾). Herttoniemen uimarannalla kävi kaikkiaan n. 4,000—5,000 kylpijää.

¹⁾ Tarkemmat tiedot kaupungin oman aluksen sekä yksinoikeutettujen yksityisten alusten välittämästä liikenteestä kansapuistoihin v. 1927—36 on esitettyä Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1937. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 187*.

Kaupungin varsinaiset leiriytymisalueet olivat Varsasaari, Kivinokka ja Satamasaari, joissa leiriytyminen rajoitettiin kuitenkin toukokuun 9 p:n ja syyskuun 15 p:n väliseksi ajaksi. Kivinokan leiriytymisalueesta saatiin seuraavat tiedot: Jo pääsiäisen aikaan yleisö alkoi etsiä sopivia leiriytymispaikkoja ja viikkoa ennen määräaikaa oli jo n. sata teltanpohjaa paikoillaan, mutta ne poistettiin. Heti leiriytymisajan ensimmäisenä päivänä pystytettiin 63 telttaa jota paitsi n. sata pohjaa tuli paikoilleen. Viikoittain kohosi n. sata telttaa tai majaa ollen niitä juhannuksena suurin määrä eli 814, josta määrästä 40 kuului Ponnistus nimiselle urheiluseuralle. Samana päivänä oli Kivinokalla n. 10,000 henkilöä, joista suurin osa tuli omilla veneillään. Rannalla havaittiin silloin olleen 136 soutu- ja 42 moottoriveneitä sekä 29 kanoottia. Elokuun keskivaiheille saakka aleni sitten pystytettyjen teltojen lukumäärä keskimäärin 10:llä viikossa ollen niitä edellä sanottuna aikana hiukan alle 700. Varsinainen poismuutto alkoi kuitenkin vasta syyskuussa vähentyen teltojen lukumäärä puolessa kuukaudessa 527:llä. Jäljellä olevat telat korjattiin pois saman kuukauden loppuun mennessä. Kesä—heinäkuun aikana vietti Kivinokassa leirielämää keskimäärin 2,500 henkilöä vuorokaudessa, sunnuntaisin n. 5,000. Kyläsaaresta liikennettä välittäviä moottoriveneitä käytti n. 40% leirillä olleista, 40% tuli jalkaisin ja loput omilla veneillään. Yleisö saarella käyttäytyi hyvin. Huono juomavedensaanti herätti kuitenkin tyytymättömyyttä. Varsasaarella oli myöskin teltojen lukumäärä suurin juhannuksena, jolloin niitä laskettiin olleen 559 ja asukkaita niissä n. 4,500. Saarelle tulleita havaittiin silloin saapuneen vuokramoottoriveneillä Ruoholahdenrannasta n. 3,000 ja muiden tulleen omilla moottoriveneillään tai soutamalla; veneitä laskettiin olleen rannassa 215. Westendin tien valmistuttua alkoivat monet saarella kävijät käyttää sitä tietä tullen veneillä salmen poikki. Majojen ja teltojen lukumäärä oli tavallisina sunnuntaipäivinä n. 400 ja yleisöä yli 2,000. Syyskuun 20 p:ään mennessä poistettiin kaikki majat. Järjestys oli saarella hyvä, mutta juomavedenpuute häytti täälläkin. Satamasaarella oli vakinaisia majoja 120 ja tilapäisiä 25. Juhannuksena oli ennätysmäärä yleisöä eli n. 2,200 henkilöä, tavallisina sunnuntaipäivinä käyneitä oli n. 600—800. Saarelle tehtiin kesän aikana kaikkiaan 29 huvimatkaa. Suurin osa leiriasukkaista saapui saarelle omilla veneillään, joiden lukumäärä nousi välistä 200:aan. Wamo niminen moottorivene teki saareen 75 matkaa, mutta kuljetettavia oli yleensä vähän. Koko kesän aikana kävi saarella n. 16,000 henkilöä edellisenä vuonna vastaavan määrän ollessa 8,000.

Kaikilla leiriytymisalueilla vakinaiset leiriasukkaat alkoivat käyttää melkein yksinomaan pahvi- tai puukuitulevyistä valmistettuja majoja; monet entiset leiriasukkaat hankkivat itselleen omat palstat kaupungin ympäristöstä.

Helsingin retkeilykerhojen leirialueella Degerössä kävi kesän aikana n. 2,500 henkilöä viettäen useimmat siellä vain viikonloppua.

Liioittelematta voinee sanoa, että käynnit kansanpuistoissa ja uimarannoilla nousivat kesällä 1936 yhteensä n. 1,200,000:een.

Uudis- ja korjaustyöt. Kansanpuistoissa tehdyistä uudistuksista mainittakoon, että Mustikkamaalle rakennettiin uusi lastausilta, Kivinokkaan ja Tuurholmaan uudet moottorivenesillat, Kivinokkaan ja Lauttasaareen uudet käymälät, Varsasaareen ja Pihlajasaareen säilytyskellarit sekä juomavesiposti lasten osastolle Hietarantaan.

Vapautuneet vangit tekivät paljon tie-, ojitus- ja perkaustöitä. Näistä mainittakoon erikoisesti Seurasaaressa Antintalon ohitse kulkeva uusi tie ja salaojituksen uusinta saaren ravintolan edustalla sijaitsevalla niityllä. Pih-

lajasaaren tiet kunnostettiin melkein kokonaan eli n. 2,800 m²:n alalta ja uutta käytävää tehtiin n. 200 m.

Eläintarha. Korkeasaaren eläintarhan toiminnasta eläintarhan valvoja antoi seuraavat tiedot:

Henkilökunta. Eläintenhoitaja E. Kanervan suorittaessa sotapalvelustaan toimi viransijaisena hänen veljensä V. Kanerva.

Uudistöistä ja korjauksista mainittakoon seuraavat: Saaren pohjoisrannalle rakennettiin laudoista poronjäkäjän säilytysvaja. Puhvelitarha jaettiin väliaidalla kahteen osastoon ja sisäpuolinen lankkusuoja purettiin kaksiosastoisena hirsisuojan tieltä. Suojan permannot valettiin betonista ja se katettiin vihreillä tiilillä. Tarhan molempiin osastoihin tehtiin sementtiset juomaltaat ja vesisuihkut. Metsälintuhäkin eteläpuolelle pystytettiin kaksiosainen rauta-aitaus jäniksille. Aasitarhan säleaita hajoitettiin ja tilalle tehtiin rautaaita. Saukon hallussa olevaan nutriahäkkiin valettiin sementtiallas ja -suoja sekä liukurata. Pikkupetoeälinhäkin välipermanto uusittiin. Naali-, sinikettu-, hopeakettu- ja ilveshäkki maalattiin, samoin petolintuhäkistön puuosat ja kaniinisuojat. Akvariorakennus korjattiin ja maalattiin. Kalliopohjan rosoja tasoitettiin ja maapohjia vaihdettiin monissa tarhoissa ja häkeissä.

Eläimistö. Vuoden lopussa oli eläintarhassa 141 eri eläinlajia, yhteensä 573 kappaletta, kuten seuraavasta yhdistelmästä ilmenee:

	Kpl.	Eri lajeja.		Kpl.	Eri lajeja.
Imettäväisiä ..	254	57	Matelijoita	10	6
Lintuja	295	76	Kaloja	14	2
			Yhteensä	573	141

Erinäiset pikkueläimet eivät sisälly esitettyyn yhdistelmään. Edelliseen vuoteen verraten eläinten lukumäärä lisääntyi 1:llä ja lajien lukumäärä 7:llä. Eläintarhan eläimistö arvioitiin vuoden lopussa 335,070 markan arvoiseksi ollen lisäys edellisestä vuodesta 30,505 markkaa.

Ostamalla hankittiin eläintarhaan m.m. 1 pari ilveksiä, 2 norppahyljettä, 16 kpl. erilaisia koristefasaaneja, haarahaukka, kotimainen harmaa-haikara ja 3 tylppähäntäskinkkiä. Lahjaksi tai muulla tavoin saatiin 2 hirvenvasikkaa, leijonanaaras ja urospentu, galapagoskilpikonna ja 1 pari minkkejä. Vaihtamalla hankittiin 1 piisoni- ja 1 puhvelivasikka, 1 urospuolinen saksanhirvi sekä 1 pari kuningas- ja 1 pari Swinhoe-fasaaneja. Eläintarhassa syntyneistä ja eloonjääneistä mainittakoon 1 karakul- ja 2 muflonikaritsaa, 1 urospuolinen saksanhirvenvasikka, 2 metsäkauriivasikkaa, 4 kpl. pesukarhun, 5 kpl. hopea- ja 2 kpl. punaketun pentuja sekä neljä kyhmyjoutsenen poikasta, joista myöhemmin 2 kuoli. Lisääntyneen eläimistön arvo laskettiin 99,210 markaksi.

Vuoden aikana kuoli m.m. naarassusi, nuori muflonipässi, 1 isojuoutsen ja boakäärme ja vaivaisina tai liikanaisina lopetettiin skotlantilainen poni ja 2 punakettua. Eläintarhasta myytiin 2 muflonipässiä, 2 nuorta pesukarhua, 2 kuusipeuraa, 11 hopeakettua ja 1 kyhmyjoutsenpari. Kolilla sijaitsevaan koetarhaan luovutettiin 3 kuusipeuraparia ja New Yorkin Prospect-eläintarhaan lahjoitettiin 2 norppahyljettä. Poistettujen eläinten arvo laskettiin 68,705 markaksi.

Leijonalinnaa pidettiin auki tarpeen mukaan joka päivä käyden siellä kaikkiaan 109,494 maksanutta katsojaa. Pääsymaksuja kertyi 187,558 markkaa.

Huvijeluja ja -ratsastuksia poroilla ja aaseilla toimeenpantiin entiseen tapaan, edellisiä helmi—maaliskuussa, jälkimmäisiä touko—syyskuussa. Porolla ajoa rajoitti kuitenkin huono keli. Nettotulo porolla ajeluista oli vain 205: 50 markkaa, mutta aaseilla ajo tuotti 4,629 markkaa.

Akvariorakennus oli kuten ennenkin touko—syyskuun aikana maksuttomasti auki joka päivä 4 tuntia, kivennäiskokoelma samoin toukokuun puolivälistä syyskuun puoliväliin.

Korkeasaaren kasvihuoneesta istutettiin seuraavat määrät kukantaimia: Korkeasaareen 815 kevätkukkaa, 1,663 kesäkukkaa, 100 kalliomäntyä ja aita-pensasta sekä 168 kg heinänsiementä, Mustikkamaalle 1,279 kevät- ja 475 kesäkukkaa, samanlaisia taimia Seurasaareen vastaavasti 2,450 ja 382, Pihlajasaareen 2,227 ja 240 ja Mustasaareen 1,256 ja 515, Tuurholmaan 700 kesäkukkaa, Satamasaareen 565, Hietarantaan 375, Kivinokkaan 245, Lauttasaareen 200, Palosaareen 375 ja Varsasaareen 225. Lisäksi kylvettiin kansanpuistoihin heinänsiementä.

Siirtolapuutarhat. Siirtolapuutarhoja oli v. 1936 viisi: Ruskeasuon, Kumpulan, Vallilan, Herttoniemen ja Talin siirtolapuutarhat, joista viimeksi mainittu oli kuitenkin vielä keskeneräinen¹⁾.

Talin siirtolapuutarhan perustamistöitä jatkettiin. Sen pinta-ala oli 15.5 ha, josta viljeltyä maata oli 8.2 ha. Puutarhaan paalutettiin yhteensä 241 palstaa, joiden suuruus vaihteli 350:stä 500 m²:iin. Vuokra oli 75 penniä m²:ltä. Siirtolapuutarhasta vuokrattiin kertomusvuonna 159 palstaa.

Kaikissa siirtolapuutarhoissa tehtiin tavanmukaisia korjaus- ja rakennustöitä, teitä korjattiin, hiekotettiin j.n.e. Kumpulan puutarhan epäkuntoon menneessä salaojaverkostossa tehtiin suurehkonpuoleisia korjaustöitä käyttämällä työssä vapautuneita vankeja; vanhat salaojat korjattiin ja samalla tehtiin useaan kohtaan uusiakin.

Syksyllä järjestettiin Vallilan siirtolapuutarhaan puutarhanäyttely, jossa oli näytteillä paljon erilaisia viljelijöiden omilla palstoillaan viljelemiä kasvilajeja. Näyttelyä ei järjestetty kilpailu- vaan opetustarkoituksessa.

Kesäisin puutarhoissa tapahtuvan neuvontatyön ohella annettiin palstanviljelijöille talvisaikaankin neuvoja puutarhanhoidon eri aloilta esitelmien ja havainto-opetuksen muodossa erikoisina kerhoiltoina, joita pidettiin kotitalouslautakunnan huoneistossa joka toinen lauantai. Huoneisto oli siirtolapuutarhayhdistysten vapaasti käytettävissä. Talin siirtolapuutarhan uusille viljelijöille järjestettiin luentotilaisuuksia, joissa selostettiin siirtolapuutarhapalstan suunnittelua, maanmuokkausta, kasvien lannoittamista, istutusta ja kylvöä y.m.

V. 1936 puutarhakonsulentit laativat 67 siirtolapuutarhapalstapiirustusta sekä 19 omakotipuutarhapiirustusta ja kaupunkitalojen pihamaakoristelupiirustusta. Siirtolapuutarhamajojen piirustuksia myytiin 96 kappaletta.

Puutarhaneuvontaa harjoitettiin myöskin Käpylän, Kumpulan ja Toukolan omakotialueilla sekä niillä kaupungin pihamailla, joille laadittiin puutarhapiirustukset.

¹⁾ Vrt. kansanpuisto-osaston aikaisempia vuosikertomuksia ja Helsingin kaupungin tilastollista vuosikirjaa.

IV. Tilastotoimisto.

Tilastotoimiston toimintakertomus v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Toimiston henkilökunta. Amanuenssi E. Ruutu siirtyi toukokuun 15 p:nä kiinteistötoimiston notaariksi; siten avoimeksi joutunutta virkaa hoiti vuoden loppuun asti ylim. apulainen filosofianmaisteri L. Ruotsalainen. Viran muuttamista 11 palkkaluokkaan kuuluvaksi toisen aktuaarin viraksi koskevan toimiston ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuun 7 p:nä astumaan voimaan v:n 1937 alusta lukien. Marraskuun 26 p:nä kaupunginhallitus valitsi mainitun viran haltijaksi sosiaalisen tutkimustoimiston ylim. virkailijan filosofianmaisteri M. Jalon.

Avoinna olevaa laskuapulaisenvirkaa hoiti ylim. apulainen A. Soura joulukuun 1 p:ään, jolloin kaupunginhallituksen marraskuun 26 p:nä siihen nimittämä ylim. apulainen P. A. Cavén ryhtyi sitä hoitamaan.

Tilastotoimiston tehtyä esityksen asiasta kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuusto lokakuun 15 p:nä päätti siirtää kaksi 1 palkkaluokkaan kuuluvaa laskuapulaisenvirkaa 3 palkkaluokkaan ja yhden ylimääräisen apulaisen toimen sääntöpalkkaisten virkojen joukkoon v:n 1937 alusta lukien määräten samalla, että sekä toinen ylempään palkkaluokkaan siirretty avoinna oleva virka että vasta perustettu sääntöpalkkainen virka saatiin täyttää julistamatta niitä haettaviksi. Joulukuun 10 p:nä kaupunginhallitus nimitti näiden virkojen haltijoiksi ylim. apulaiset A. Grönroosin ja A. Souran.

Sairaslomaa saivat aktuaari J. R. Torppa yhden viikon ajaksi kesäkuussa sekä laskuapulaiset A. Emeléus kahden viikon ajaksi heinäkuussa ja B. Koskio toukokuun 15 p:n ja elokuun 1 p:n väliseksi ajaksi, viimeksi mainitun sijaisena ylim. apulainen P. A. Cavén.

Ylimääräisinä apulaisina kuukausipalkoin toimivat kaupunginhallituksen määrääminä herra P. A. Cavén joulukuun 1 p:ään, paitsi yllä mainittuna aikana, jolloin hän hoiti sääntöpalkkaisen viran sijaisuutta sijaisenaan v.t. laskuapulainen H. Hynynen, jonka tointa hoiti kesäkuussa neiti C. Aminoff ja heinäkuussa, oman virkansa ohella, laskuapulainen A.-M. Söderlund; neiti A. Grönroos koko vuoden, filosofianmaisteri L. Ruotsalainen vuoden alusta toukokuun 15 p:ään, herra J. Strandberg viimeksi mainitusta päivästä vuoden loppuun; sekä neiti A. Soura joulukuussa. Sen lisäksi herra J. Strandberg toimi ylim. apulaisena tammikuun 1 p:n ja toukokuun 15 p:n välisenä aikana.

Rahatoimikamarin aikanaan tekemän päätöksen nojalla kamarin ent. sihteeri filosofianmaisteri H. Dalström oli toimiston palveluksessa laatien vanhoja kunnalliskertomuksia; hänellä oli sairauslomaa helmikuun 24 p:n ja maaliskuun 8 p:n välisenä aikana sekä heinä- ja elokuu, saaden kaupunginhallituksen heinäkuun 9 p:nä tekemän päätöksen mukaan lomansa aikana täyden palkan. Arkiston järjestämis- ja luettelointitoimistoissa oli edelleen valtionarkiston amanuenssi B. Federley työskennellen tarpeen vaatiessa klo

9—10. Köyhäinhoitotilaston laatimista johti, kuten edellisenäkin vuonna, sosiaalisen tutkimustoimiston virkailija, filosofianmaisteri M. Jalo.

Laskuapulainen A.-M. Söderlund meni naimisiin, käyttäen sen jälkeen sukunimeä Erwe.

Julkaisutoiminta. Vuoden varrella ilmestyi tilastotoimiston julkaisemina seuraavat 11 teosta:

Tammik.	30 p:nä.	Helsingin kaupungin tilasto. II—III. Ulkomaan kauppa ja merenkulku. 6. 1933—34. IV + 21 + 145 siv.
Helmik.	6 »	Helsingin kaupungin tilasto. I. Terveysten- ja sairaanhoito. 18. 1933. Edellinen osa. Vuosikertomuksia. IV + 85 siv.
	» 22 »	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 46. 1933. IV + 280 + 215 siv.
Toukok.	7 »	Helsingin kaupungin tilasto. I. Terveysten- ja sairaanhoito. 15—17. 1930—32. Jälkimmäinen osa. Tilastollinen katsaus. IV + 48 + 127 siv.
Kesäk.	6 »	Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. 12. 1936. VIII + 197 siv.
	» 9 »	Kommunalkalender för Helsingfors stad. 12. 1936. VIII + 196 siv.
	» 9 »	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. 13. 1935. XI + 77 siv.
	» 9 »	Kommunal författningssamling för Helsingfors stad. 13. 1935. XI + 77 siv.
	» 16 »	Helsingin kaupungin tilasto. I. Terveysten- ja sairaanhoito. 19. 1934. Edellinen osa. Vuosikertomuksia. IV + 100 siv.
Syysk.	7 »	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 47. 1934. IV + 279 + 231 siv.
Jouluk.	29 »	Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 29. 1936. XVI + 412 siv.

Eripainoksia toimitettiin seuraavista asetuskokoelmassa julkaistuista asetuksista: liikennemaksujen tariffi, 110 kpl.; lisäys teurastamon järjestys-sääntöihin 300 kpl.; Herttoniemen öljysataman rakennusjärjestys 100 kpl.; Kiljavannummen keuhkotautiparantola oy:n yhtiöjärjestys, 500 kpl.; sekä sairaanhoitajatarikoulun johtosääntö, 1,000 kpl. Uudet painokset otettiin kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston johtosäännöistä, 100 kpl. sekä viranhaltijain eläkesäännöstä, 200 kpl.

V:n 1879 ja sitä seuraavien vuosien kaupunginvaltuuston toimintaa selostavien kertomusten laatiminen jatkui edelleen. Kirjoittajan, filosofianmaisteri H. Dalströmin, sairauden sekä hänelle väliaikaisesti annettujen muiden tehtävien takia työ myöhästyi, mutta vuoden lopussa oli v:n 1886 kertomuksen toinen puoli valmiina, joten vain 1 1/2 vuosikertaa oli vielä kirjoittamatta.

Tietojen ja selvitysten antaminen viranomaisille ja yksityisille. Sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston laskemat tiedot elintarpeiden hinnoista ja elinkustannusindeksistä välitettiin kuukausittain niitä haluaville kunnallisille elimille. Tietoja laivaliikenteestä lähetettiin kuukausittain

satamahallintotoimistolle sekä tehdystä anomuksesta syksystä lukien myöskin Brüsselin kaupungissa sijaitsevalle Institut International du Commerce nimiselle laitokselle. Edelleen lähetettiin sosiaaliministeriön sosiaaliselle tutkimustoimistolle tietoja rakennustoiminnasta ja köyhäinhuoltoavustusta saaneista, Uudenmaan läänin maaherralle erinäisiä hänen vuosikertomustaan varten tarpeellisia tauluja, kansainliitolle tietoja kuolemansyistä ja terveydelliloista. Vakuutus oy. Pohjolalle tietoja kaupungin tapaturmavakuutettujen työntekijäin työpäivien luvusta ja heidän työpalkoistaan. Kaupungin raha-asioita valaisevat tavanmukaiset taulut voitiin rahatoimiston tilinpäätöskertomuksen viivästymisen takia lähettää tilastolliselle päätoimistolle vasta v:n 1937 alussa.

Lisäksi annettiin pienempiä tietoja, ilmoituksia ja selvityksiä m.m. kaupungin sosiaalijohtajalle kansakoululaisten luvun odotettavissa olevista muutoksista, suomenkielisten kansakoulujen tarkastajalle kaupungin erikielisiin seurakuntiin muuttaneista lapsista ja Helsingin sotilaspiirin esikunnalle eri kaupunginosien väestötiheydestä, Haagissa sijaitsevalle kansainväliselle tilastoseuralle (Institut International de Statistique) tietoja sen suunnittelemaa Statistique internationale des grandes villes nimistä teosta varten erinäisine kaupungin oloja valaisevine selostuksineen, Institut international d'agriculture nimiselle laitokselle kaupungin maidontuonnista, jota vastoin sen pyytämiä tietoja tuoreiden hedelmien ja vihanneksien kulutuksesta kaupungissa ei voitu sille antaa, sekä Vancouverin kaupungissa Kanskassa asuvalle Suomen konsulille G.W. Törnroosille tietoja raha-asioista ja varsinkin sen eri tulolähteistä saamista tuloista. British Universities Encyklopedia nimistä hakuteosta varten selostettiin laajasti kaupungin oloja.

Samalla tavoin kuin edellisenäkin vuonna toimitettiin poliisin avulla tiedustelu vuoden vaihteessa vuokraamattomina olevista huoneistoista; sen tulokset ynnä laskelmat asuntoreservin suuruudesta lähetettiin kaupunginhallitukselle ja julkaistiin sanomalehdissä.

Tavanmukainen vuokratiedustelu, jonka suorittamiseen kaupunginhallitus oli myöntänyt 10,000 markan määrärahan, toimitettiin entiseen tapaan syyskuussa. Keräilty aineisto lähetettiin sosiaaliseen tutkimustoimistoon, joka laski tulokset ja lähetti laatimansa laskelmat tilastotoimistolle.

Toimenpiteet kunnallisen tilaston kehittämiseksi ja parantamiseksi. Toimiston v. 1935 kaupunginhallitukselle tekemän ehdotuksen asunto-olojen erikoistiedustelun järjestämiseksi kaupunginhallitus oli lähettänyt kiinteistölautakunnalle lausunnon antamista varten, mutta se ei kertomusvuoden aikana aiheuttanut mitään toimenpidettä. Huhtikuussa toimisto kiinteistötoimiston päällikön pyynnöstä lähetti tälle alustavat ehdotukset tiedustelussa käytettäviksi kaavakkeiksi.

Kaupungin kuolleisuustilasto, josta tilastotoimisto v:sta 1911 lukien on huolehtinut ja jonka laadinnassa on aineistona käytetty terveydenhoitolautakunnalle saapuneita lääkärin kirjoittamia kuolintodistuksia, siirtyi tilastolliselle päätoimistolle, jolle kaikkien seurakuntien kirkkoherranvirastojen ja siviilirekisteriviranomaisten tuli asianomaisen piiri- tai kaupunginlääkärin välityksellä lähettää niille saapuneet kuolintodistukset. Näin ollen tilastotoimisto menetti 25 vuoden aikana laatimansa erikoistilaston aineiston ja saa vastaisuudessa tyytyä niihin tietoihin, jotka tilastollinen päätoimisto voi antaa sille. Koska koko maan käsittävä tilasto ei voi olla yhtä seikkaperäinen kuin pienen alueen, tulevat monet mielenkiintoiset yksityiskohdat jää-

mään valaisematta. Kuitenkin on pidettävä huomattavana edistysaskeleena sitä, että koko maa täten saa yhtenäisen kuolleisuustilaston.

Köyhäinhuoltotilaston parantaminen. Kunnallinen köyhäinhuoltotilasto on v:sta 1925 lukien laadittu siten, että sosiaaliministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston painattamiin henkilökortteihin on köyhäinhuoltolautakunnan rekisteritoimistossa merkitty kutakin avunsaajaa koskevat henkilötiedot sekä tiedot hänelle tai hänen perheelleen annetun avustuksen suuruudesta ja laadusta, minkä jälkeen kortit on lähetetty tilastotoimistoon käsiteltäviksi; valmiit, köyhäinhuoltoviranomaisten ohjeiden mukaisesti laaditut taulut on toimisto lähettänyt köyhäinhuoltovirastoon, joka on käyttänyt niitä köyhäinhuoltolautakunnan vuosikertomuksen laadinnassa. Kortit on alkuvuosina käsittelyn jälkeen lähetetty sosiaaliselle tutkimustoimistolle, joka on käyttänyt niitä koko maan virallista köyhäinhuoltotilastoa laatiessaan, mutta myöhemmin sovittiin, että tilastotoimisto laatisi myöskin valtion tilastoa varten tarvittavat taulut samalla kertaa kun oman köyhäinhuoltotilastonsa taulut; vastapalveluksena sosiaalinen tutkimustoimisto, joka on käsitellyt vuokratiedustelussa saadun tilastoaineiston, on kaupunkia varten laatinut tämän aineiston perusteella yksityiskohtaisempia taulukkoja kuin tiedustelun alkuperäinen tarkoitusperä olisi vaatinut.

Nyttemmin on köyhäinhuoltotilaston laadinnassa käsiteltävä aineisto paisunut niin laajaksi, että olisi edullista käsitellä sitä koneellisesti. Tällöin tulisi taulujen laatiminen huomattavasti yksinkertaisemmaksi ja varmemmaksi, jota paitsi tilasto voitaisiin tarpeen vaatiessa ilman lisätyötä kehittää monipuolisemmaksi ja täydellisemmäksi. Ajankohta olisi nyt erittäin sopiva tällaisen uudistuksen toimeenpanemiseen, kun uudet huoltolait ovat v:n 1937 alusta astuneet voimaan. Tilastotoimisto laatii sen vuoksi ehdotuksen uudeksi järjestelmäksi, jonka se vuoden lopussa lähetti köyhäinhoidon toimitusjohtajalle arvosteltavaksi. Ehdotuksen mukaan laatisi huoltoviraston rekisteritoimisto vuosittain luettelot kaikista avunsaajista ja tilastotoimisto lävistäisi näiden luetteloiden mukaan kullekin avunsaajalle Hollerith-kortin. Nämä kortit lajiteltaisiin ja käsiteltäisiin sitten Hollerith-koneiden asioimiston toimistossa. Täten säästyisi huoltovirasto kirjoittamasta valtion köyhäinhuoltotilastoa varten tarvittavia henkilökortteja ja koko työ sujuisi paremmin ja nopeammin. Huoltovirasto on tämän järjestelmän perusteellisesti hyväksynyt, minkä vuoksi se todennäköisesti otetaan käytäntöön v:n 1937 tilastoa laadittaessa.

Linja-autoliikennettä koskeva tilasto. Uuden linja-autoaseman valmistuttua ryhtyi tilastotoimisto suunnittelemaan tilastoa asemalta lähteneiden ja sinne saapuneiden linja-autojen kuljettamista matkustajista. Aseman hoitaja lupasi huolehtia tietojen keräilystä ja lähettää ne kunkin kuukauden päätyttyä tilastotoimistoon. Kokemus osoitti kuitenkin piakkoin, etteivät kuljettajat säännöllisesti ilmoittaneet matkustajien lukua eikä asema voinut pakottaa heitä siihen. Kun tilasto näin ollen tuli vaillinaiseksi, tilastotoimisto oli pakotettu toistaiseksi luopumaan tästä suunnittelustaan.

Kahdessa kiinteistölautakunnalle antamassaan lausunnossa toimisto sittemmin ilmoitti, että tilastotietoja linja-autoliikenteestä parhaiten voitaisiin saada laskemalla kaksi tai kolme kertaa vuodessa muutaman päivän aikana kaikkien kaupungin rajat ylittävien linja-autojen matkustajat, jolloin samalla voitaisiin hankkia tietoja autojen välittämästä tavarain kuljetuksesta Helsinkiin ja sieltä pois.

Tilinpäätöskertomus. Tilastotoimiston johtaja oli kaupunginhallituksen asettaman tilinpäätöskertomuksen uusimista suunnittelevan komitean jäsenenä. Komitean laatima ehdotus uudeksi tilinpäätöskertomukseksi otettiin käytäntöön jo v:n 1935 kertomusta julkaistaessa. Tilastotoimiston monesti aikaisemmin esittämät ehdotukset tämän kertomuksen täydentämiseksi saatiin nyt, jollei kokonaan, niin ainakin huomattavalta osaltaan hyväksytyiksi. Sitä vastoin toimiston ehdotus kaupungin pääomakirjanpidon parantamiseksi ei vielä kertomusvuonna johtanut mihinkään tulokseen, asia kun edelleen oli sitä varten asetetun komitean harkittavana.

Pohjoismaiden pääkaupungeille yhtenäinen tilasto. Kööpenhaminan kunnallisen tilastokonttorin johtaja on muutaman vuoden aikana mainitun kaupungin tilastolliseen vuosikirjaan ottanut erinäisiä tietoja myöskin muiden pohjoismaiden pääkaupunkien oloista. Toukokuussa järjestetyn pohjoismaiden tilastokongressin yhteydessä pidettiin Kööpenhaminassa neuvottelu, johon näiden pääkaupunkien tilastoelimien johtajat osallistuivat, ja jossa keskusteltiin jatkuvasta yhteistyöstä. Tällöin sovittiin että verrannollisia tietoja pääkaupunkien oloista edelleen laadittaisiin Kööpenhaminan tilastokonttorin toimesta ja julkaistaisiin kaikkien kaupunkien vuosikirjoissa. Kaupunginhallitus oikeutti kesäkuun 25 p:nä tilastotoimiston julkaisemaan kyseelliset taulukot myöskin Helsingin tilastollisessa vuosikirjassa.

Menot ja tulot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin toimiston käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin:

Menoerät.	Määrärahat talousarvion mukaan.	Siirto- ja lisä- määrärahat.	Yhteensä käy- tettävissä ole- vat varat.	Menot.	Määrärahan säästö (+) tai ylitys (-).
	M a r k k a a j a p e n n i ä.				
Sääntöpalkkaiset virat	645,760	1) 4,440	650,200	640,799 15	+ 9,400 85
Tilapäistä työvoi- maa	132,200	—	132,200	136,638 90	2) —4,438 90
Vuokra	86,832	—	86,832	86,832	—
Valaistus	7,500	—	7,500	3) 7,500	—
Siivoaminen	3,250	—	3,250	3,197 45	+ 52 55
Painatus ja sidonta	230,000	4) 65,515 50	295,515 50	256,152 35	5) +39,363 15
Tarverahat	22,000	—	22,000	21,900 80	+ 99 20
Vuokratiedustelu ..	—	10,000	10,000	9,800	+ 200 —
Yhteensä	1,427,542	79,955 50	1,207,497 50	1,162,820 65	5) +44,676 85

Yleisestä kalustomäärärahasta myönsi kaupunginhallitus 1,360 markkaa kahden konekirjoituspöydän ja 7,607: 50 markkaa yhteenlaskukoneen hankkimiseen, kaluston korjausmäärärahasta 717 markkaa konttorikoneiden korjauksiin ja 2,552 markkaa sähkölävistämiskoneen uusimista varten sekä yleisistä käyttövaroistaan 860: 75 markkaa tilastotoimiston 25-vuotisjuhlan kustannusten suorittamiseen.

Toimiston tulot myydyistä julkaisuista olivat 3,026: 40 markkaa.

Lähetysten lukumäärä oli 3,427. Niistä oli lähetettyjä kirjeitä 721 ja jaettuja julkaisuja 2,706.

Kirjasto lisääntyi n. 650 numerolla.

1) Tästä 190 markkaa ikä- ja palkankorotusten määrärahasta ja 4,250 markkaa sijaispalkkioita sairauden aikana. — 2) Kaupunginvaltuusto oikeutti joulukuun 2 p:nä toimiston ylittämään tiliä 4,500 markalla. — 3) Sen lisäksi suoritettiin 153: 80 markkaa kaupungin talojen valaistusmäärärahasta. — 4) Siirretty v:sta 1935. — 5) Tästä 39,363: 15 markkaa siirrettiin v:een 1937.

V. Ulosottolaitos.

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkastajan kertomus toimintavuodelta 1936 oli seuraava:

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkastusosaston päätehtävänä oli edelleenkin valvoa toisen kaupunginvoudin konttorin toimintaa, mikä käsitti verojäämien pakkoperintää.

Ällepänä annetaan tietoja toisen kaupunginvoudin konttoriin perimistä varten jätetyistä verolipuista sekä tämän perimisen tuloksista v. 1936:

	Lukumäärä tammikuun 1 p:nä.	Vuoden aikana saapuneita.	Näistä lipuista:				
			Yhteensä.	Perittiin.	Palautettiin.	Jäi jäljelle v. 1937.	Perittyjä %:na kokoluokasta.
Kunnallisvero	55,684	61,232	116,916	30,834	27,839	58,243	26.4
Valtion tulo- ja omaisuusvero	6,212	21,719	27,931	14,829	5,452	7,650	53.1
Kirkollisvero	9,835	62,685	72,520	30,070	32,675	9,775	41.5
Yhteensä	71,731	145,636	217,367	75,733	65,966	75,668	34.8

Näiden verolippujen edustama rahamäärä oli seuraava:

	Kunnallisvero, Smk.	Valtion tulo- ja omaisuusvero, Smk.	Kirkollisvero, Smk.	Yhteensä, Smk.
Edellisestä vuodesta jäljellä olevien	48,999,989	10,332,985	1,468,974	60,801,948
V. 1936 perittäviksi saapuneiden	46,106,267	14,827,688	3,825,103	64,759,058
Yhteensä	95,106,256	25,160,673	5,294,077	125,561,006
Perittyjen	26,961,842	8,547,246	2,763,240	38,272,328
Palautettujen	16,649,509	2,520,951	1,206,447	20,376,907
V. 1937 jääneiden	51,494,905	14,092,476	1,324,390	66,911,771
Yhteensä	95,106,256	25,160,673	5,294,077	125,561,006

Perittyjen verolippujen jakautuminen verolajeihin ja verotusvuosiin käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Muist.: Aikaisemmin sanottiin määrättyä vuonna maksuunpannun kunnallisveron olevan lähinnä edellisen vuoden veroa, koska se oli määrätty verovelvollisten sen vuoden tulojen perusteella. V. 1934 tapahtuneella lainmuutoksella on säädetty, että verotusmäärä on varainhoitovuoden veroa, t. s. sen vuoden, jona maksuunpano tapahtuu. Verotusmahdollisuuksien saamiseksi muihin verolajeihin ja edellisiin verotusvuosiin ei tätä terminologiaa kuitenkaan ole noudatettu esillä olevassa toimintakertomuksessa, vaan tarkoittavat siinä mainitut vuosiluvut verotetun tulon nautintavuosia.

	Verolippujen lukumäärä,	Peritty vero- määrä, Smk.	Peritty veron- lisäys, Smk.
<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>			
1932 ja aikaisemmin	2,809	2,321,683	529,933
1933	3,030	2,928,151	425,590
1934	22,536	19,172,865	994,011
1935	2,459	2,539,143	44,381
	Yhteensä 30,834	26,961,842	1,993,915

<i>Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:</i>			
1932 ja aikaisemmin	505	401,070	127,601
1933	1,865	1,396,542	174,834
1934	12,459	6,749,634	262,390
	Yhteensä 14,829	8,547,246	564,825

<i>Kirkollisvero vuodesta:</i>			
1932 ja aikaisemmin	1,238	158,315	—
1933	7,172	567,376	—
1934	21,660	2,037,549	—
	Yhteensä 30,070	2,763,240	—
	Kaiken kaikkiaan 75,733	38,272,328	2,558,740

<i>Siitä vuodesta:</i>			
1932 ja aikaisemmin	4,552	2,881,068	657,534
1933	12,067	4,892,069	600,424
1934	56,655	27,960,048	1,256,401
1935	2,459	2,539,143	44,381

Toimeksiantajien Helsingissä perittäviksi jättämistä verolipuista palautettiin vuoden kuluessa yhteensä 65,966 merkinnön, ettei veromääriä voitu laillisesti periä seuraavista syistä (estelajin mukaan):

	Verovelvolliset olivat:				
	Varat- tomia.	Löyty- mättömiä.	Muut estelajit.	Virka-apu- tapaukset.	Yht.
<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>					
1932 ja aikaisemmin	3,924	551	179	362	5,016
1933	1,829	313	135	221	2,498
1934	10,338	3,582	3,020	2,350	19,290
1935	74	127	119	715	1,035
	Yhteensä 16,165	4,573	3,453	3,648	27,839

<i>Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:</i>					
1932 ja aikaisemmin	149	23	15	19	206
1933	630	107	24	75	836
1934	2,299	825	237	1,049	4,410
	Yhteensä 3,078	955	276	1,143	5,452

<i>Kirkollisvero vuodesta:</i>					
1932 ja aikaisemmin	1,016	302	36	137	1,491
1933	10,063	2,286	219	399	12,967
1934	6,335	8,207	184	3,491	18,217
	Yhteensä 17,414	10,795	439	4,027	32,675
	Kaiken kaikkiaan 36,657	16,323	4,168	8,818	65,966

Edellä mainituista perittäviksi jätetyistä kunnallisverolipuista palautettiin 23.8 %, valtion tulo- ja omaisuusverolipuista 19.5 % ja kirkollisverolipuista 45.1 % eli kaikkiaan 30.3 %. Koko palautusmäärästä, 65,966 kappa-

leesta, oli kunnallisverolippuja 42.2 %, valtion tulo- ja omaisuusverolippuja 8.3 % ja kirkollisverolippuja 49.5 %. Estelajin mukaan palautettujen verolippujen ryhmitys oli seuraava: varattomia 55.6 %, löytymättömiä 24.7 %, muita estelajeja 6.3 % ja virka-avun pyynnöin palautettuja verolippuja 13.4 %.

Nämä luvut valaisevat perintätyön kielteistä tulosta. V. 1935 palautettiin 70,824 verolippua, joten siis palautettujen verolippujen lukumäärä kertomusvuonna väheni 4,858.

Sitä paitsi perittiin ulosottolaitoksen toimesta seuraavat sekalaiset verot ja maksut:

Vero- tai maksulaji.	Perittyjen verolippujen luku.	Peritty määrä, Smk.
Koiraveroa	220	47,035: 35
Kauppayhdistyksen veloittamia maksuja	1,444	29,283: 90
Sairaalamaksuja	222	78,195: 40
Erilaisia uudisrakennusmaksuja	20	70,337: 50
Tuulaaki- ja liikennemaksuja	782	61,154: 15
Apteekkimaksuja	2	30,490: —
Katuosien kunnossa- ja puhtaanapitomaksuja	5	2,904: 80
Radiolupamaksuja (maaseutuosaston perimiä)	641	64,100: —
Ruotsalaiselle Olaus Petrin seurakunnalle tulevia veroja	72	10,308: 20
Venäläiselle kreikkalais-katoliselle seurakunnalle tulevia veroja	479	32,883: 90
Juutalaiselle seurakunnalle tulevia veroja	6	4,200: —
Saksalaiselle seurakunnalle tulevia veroja	46	10,836: 40
	Yhteensä 3,939	441,729: 60

Sekalaisten verojen ja maksujen perintä tuotti 350: 30 markkaa enemmän kuin v. 1935.

Kaikkiaan perittiin v. 1936 yhteensä 79,672 Helsingin verolippua eli 4,966 verolippua, 6.6 %, enemmän kuin v. 1935. Näiden verolippujen edustama rahamäärä nousi v. 1936 41,272,797: 15 markkaan oltuaan v. 1935 39,516,296: 20 markkaa, joten rahallinen perintätulos kasvoi 1,756,500: 95 markkaa eli 4.4 %. Kunnallisveron perintätulos, joka oli v:sta 1930 vuosittain kasvanut aimo askelin mutta v. 1935 kärsinyt takaiskun, jatkoi kuitenkin taas v. 1936 parantuvaa suuntaansa. Perittyjen verolippujen lukumäärä lisääntyi nimittäin silloin 4,285 eli 16.1 % ja niiden raha-arvo 1,614,358: 85 markkaa eli 5.9 % v:n 1935 vastaaviin määriin verraten. Tämä kunnallisverojen pakkoperinnän tuloksen tuntuva kasvu on todisteena perintätyön jatkuvasta tehostumisesta, kun huomioidaan, että tämän verolajin koko tilitettävä verolippuvarasto, yhteensä 116,916 kappaletta, edustaa raha-arvoltaan 95,106,256 markkaa, lisääntyi v:n 1935 lukumäärään verraten vain 5.1 % ja raha-arvoon nähden vain 3.2 %. Valtion tulo- ja omaisuusveron pakkoperinnässä kahtena edellisena vuonna vallalla ollut laskusuunta muuttui sekä kertomusvuonna jälleen nousuksi, siten että silloin perittyjen verolippujen lukumäärä kasvoi v:n 1935 tulokseen verraten 497 eli 3.5 % ja vastaava rahamäärä 116,121: 75 markkaa eli 1.3 %. Tämän veroryhmän koko verolippuvarasto lisääntyi v:n 1935 määrästä lukumääräisesti 4.8 % ja raha-arvoon katsoen 13.1 %. Kirkollisverojen ryhmässä on kertomusvuoden perimistulos miltei sama kuin v:n 1935, käsittäen verolippulukumäärä vain 81 eli 0.3 % enemmän kuin v. 1935, vastaavan rahamäärän ollessa lisääntynyt 25,670: 05 markkaa eli 0.9 %. Tämä osoittaa kuitenkin itse asiassa tehon kasvua, kun huomioidaan, että tilivuoden koko verolippuvarasto oli lukumäärältään 4.0 % ja raha-arvoltaan 6.5 % pienempi kuin v:n 1935. Sekalaisten verojen ja mak-

sujen liput lisääntyivät 103 eli 2.7 % ja lippujen edustama rahamäärä 350: 30 markkaa eli 0.1 % v:een 1935 verraten.

Virka-avun pyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneita verolippuja perittiin v. 1936 1,379 eli 15.5 % enemmän kuin v. 1935, jolloin verolippujen luku oli 8,910. Lippujen edustamat rahamäärät olivat vastaavasti 4,473,109: 65 markkaa ja 4,375,125: 60 markkaa ollen lisäännys 97,984: 05 markkaa eli 2.2 %. Lisäksi perittiin kertomusvuonna 641 radiolupamaksua, joiden vastaava rahamäärä oli 64,100 markkaa. Jäännös v:n 1935 tilittämättömistä veroista oli 819,391: 38 markkaa. V. 1936 tilitettävä kokonaismäärä oli siis 5,356,601: 03 markkaa, josta toimeksiantajille samana vuonna tilitettiin 4,585,657 markkaa ja v:een 1937 siirtyi 770,944: 03 markkaa. Kertomusvuonna virka-avun pyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneiden verolippujen lukumäärä oli 24,694 ja niiden edustama raha-arvo 10,247,498: 96 markkaa. Maaseudulle lähetettyjen vastauskirjeiden luku oli 9,515.

Pakollisesti perittyjen verojäämien kokonaismäärä veronlisäyksineen, joka v. 1935 oli 43,891,421: 80 markkaa, nousi v. 1936 45,745,906: 80 markkaan vastaavain verolippulukumääräin ollessa 83,616 ja 89,961. Verolippujen lukumäärä lisääntyi siis 6,345 eli 7.6 % ja rahamäärä 1,854,485 markkaa eli 4.2 %.

VI. Verotusvalmistelukunta.

Verotusvalmistelukunnan kertomus v:lta 1936 sisälsi seuraavaa:

Toukokuun 31 p:nä 1911 annetun ohjesääntönsä mukaan verotusvalmistelukunnan on vuosittain kaupunginvaltuustolle annettava kertomus edellisen vuoden toiminnastaan. Esillä oleva kertomus v:lta 1936 käsittää sitä paitsi sanottuna vuonna v:n 1935 tulojen perusteella toimitetun taksoituksen.

Verotusvalmistelukuntaan kuuluivat kertomusvuonna puheenjohtajana varatuomari K. A. A. Linturi sekä jäseninä oikeusneuvosmies K. Furuholm ja filosofianmaisteri P. Railo. Ensimmäisen sihteerin virkaa hoiti varatuomari B. von Fieandt ja toisen sihteerin virkaa varatuomari E. Blomkvist. Apulaissihteerinä toimivat herra Hj. Svinhufvud, revisori I. Krieg, hovioikeudenauskultantti W. W. Wirtanen ja konttoripäällikkö V. Nikko.

Valmistelukunta antoi v:n 1936 aikana kaupunginhallitukselle lausuntonsa 760 verotusasiasta, teki esityksiä kaupunginhallitukselle ja muille virastoille 56 eri asiasta sekä lähetti 909 kirjelmää virastoille, toimiminille y.m. Tämän työn suorittamista varten valmistelukunta kokoontui vuoden kuluessa 34 kertaa; vastaava luku edellisenä vuonna oli samoin 34.

Taksoituslautakunnan kokoukset alkoivat tammikuun 2 p:nä 1936 ja päättyivät seuranneen kesäkuun 2 p:nä, minkä lisäksi taksoituslautakunta lokakuun 27 p:nä pitämässään kokouksessa teki maaherralle ehdotuksen v:n 1936 tuloista toimitettavassa taksoituksessa noudatettavista maatalouskiinteistöjen taksoitusperusteista. Lautakunta kokoontui kokonaisuudessaan neljä kertaa, jota paitsi sen muodostamien seitsemän osaston kokousten lukumäärät olivat seuraavat: ensimmäisen osaston 26, toisen 26, kolmannen 32, neljännen 32, viidennen 29, kuudennen 27 ja seitsemännen 29. Näissä kokouksissa käsiteltiin valmistelukunnan virkailijain sitä ennen tarkastamat ja valmistelemat verovelvollisten lautakunnalle antamat tuloilmoitukset, joiden lukumäärä oli 143,464, v. 1935 136,907. Kehoituksia tuloilmoitusten antamiseen lähetettiin kyseisenä vuonna 11,755, jota paitsi lähetettiin suuri joukko kehoituksia annettujen tuloilmoitusten täydentämiseen. Kehoituksia palkan- ja yksityiselle työnantajalle. Viimeksi mainittujen kehoitusten johdosta saapui valmistelukunnalle tasaluvuin 180,000 kontrolli-ilmoitusta v:n 1935 aikana palkka-, palkkio-, tantiemi- tai luontoisetuina taikka muussa muodossa nautituista tuloista. Näistä kontrolli-ilmoituksista lähetettiin n. 12,500, jotka koskivat Helsingin kaupungin lähiseuduilla asuvia henkilöitä, asianomaisille taksoituslautakunnille ja 4,831 pantiin sellaisenaan taksoituksen perusteeksi, kun asianomaiset verovelvolliset eivät olleet antaneet tuloilmoituksia. Sitä paitsi taksoituslautakunta määräsi niille verovelvollisille, joiden, varsinkin henkikirjaa tarkastamalla, oli havaittu laiminlyöneen ilmoitusvelvollisuutensa, harkinnan mukaan veroäyreyä lainsäätämine veronkorotuksineen. Taksoitettujen lukumäärä oli 125,985, edellisenä vuonna 119,087.

Taksoituslautakunnan toimittaman verotuksen tulos oli, että veroäyrien luku, joka v:lta 1934 toimitetussa taksoituksessa oli ollut 26,011,248, v:lta 1935 nousi 28,054,706:een. Tähän sisältyivät myöskin jälkiverotukset.

V:n 1935 tulojen perusteella toimitetusta taksoituksesta tehtiin tutkijalautakunnalle 3,509 valitusta; edellisen vuoden vastaava luku oli 3,297. Nämä valitukset tutkijalautakunta käsitteli elokuun 11, 12, 13, 14, 15, 17 ja 25 p:nä pitämissään kokouksissa. Edellä mainituista valituksista 1,379 aiheutti joko taksoituksen kumoamisen tai alentamisen, jota vastoin 2,130 ei aiheuttanut mitään muutosta taksoitukseen. Tutkijalautakunnan tekemäin muutosten johdosta veroäyrien lukumäärä aleni 122,031:llä, joten taksoituksen perusteeksi jäi 27,932,675 äyriä. Veroäyrien kokonaismäärä jakautui seuraavasti: 12.7 % kiinteistötulosta, 20.2 % elinkeino- ja liiketulosta sekä 67.1 % palkka- y.m. sen kaltaisesta tulosta.

Veroäyriltä maksettava veromäärä määrättiin v:lta 1935 7: 90 markaksi oltuaan v:lta 1934 8 markkaa.

VII. Yleiset työt.

Kaupungin yleisten töiden lautakunnan v:ltä 1936 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1936 puheenjohtajana johtaja G. K. Bergman, varapuheenjohtajana professori O. A. Tarjanne sekä jäseninä oikeusneuvosmies K. E. Furuholm, pankinjohtaja T. Grotenfelt, toimittaja J. E. Huttunen, sähkötyöntekijä O. W. Oksanen ja insinööri T. R. Vähäkallio. Johtaja Bergmanin oltua helmikuusta alkaen sairauden takia estyneenä puheenjohtajan tehtäviä hoitamasta, valitsi kaupunginvaltuusto syyskuun 16 p:nä lautakunnan puheenjohtajaksi vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuholm. Uudeksi jäseneksi lautakuntaan valittiin lokakuun 28 p:nä filosofiantohtori B. Nybergh. Kaupunginhallituksen edustajana oli teknillinen johtaja, insinööri E. Moring. Sihteerinä toimi varatuomari I. Nordberg. Lautakunta kokoontui 47 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 1,064 asiaa. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 398.

Vuoden aikana teetetyistä suurehkoista uudis- ja korjaustöistä tehdään selkoa rakennustoimiston eri osastojen toimintaa koskevissa selostuksissa.

Lautakunnan alaisina olivat rakennustoimisto ja sen tilivirasto. Rakennustoimisto toimi kaupungininsinöörin johdolla jakautuen kansliaan ja 5 osastoon, nimittäin satamarakennusosastoon, katurakennusosastoon, talorakennusosastoon, puisto-osastoon ja varasto-osastoon. Toimiston tilejä hoiti sen tilivirasto. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 403.

Työntekijät ja työpalkat. Seuraava taulukko osoittaa rakennustoimiston eri osastojen työntekijäin lukumäärän kunkin kuukauden lopussa:

Kuukausi.	Satamarakennusosasto.	Katurakennusosasto.	Talo- rakennus- osasto.	Puisto- osasto.	Varasto- osasto.	Yhteensä.	Näistä varatöissä.			
							Satamarakennusosasto.	Katurakennusosasto.	Talo- rakennus- osasto.	Yhteensä.
Tammikuu	509	1,176	205	44	106	2,040	327	685	—	1,012
Helmikuu	648	1,174	194	45	104	2,165	281	678	20	979
Maaliskuu	560	1,166	185	51	104	2,066	161	670	2	833
Huhtikuu	486	813	162	327	116	1,904	94	123	—	217
Toukokuu	508	842	225	297	131	2,003	94	126	—	220
Kesäkuu	522	722	243	257	128	1,872	84	17	—	101
Heinäkuu	505	730	265	197	108	1,805	50	—	—	50
Elokuu	458	739	289	152	135	1,773	—	—	—	—
Syyskuu	379	775	364	113	132	1,763	—	—	—	—
Lokakuu	389	841	374	83	137	1,824	40	51	—	91
Marraskuu	378	872	299	57	139	1,745	140	211	22	373
Joulukuu	404	1,022	213	40	137	1,816	143	528	—	671

Vakinaisissa töissä maksettiin kertomusvuonna kaupunginvaltuuston joulukuun 4 p:nä 1935 vahvistaman uusitun palkkatariffin mukaiset palkat.

Varatöissä maksettiin kaupunginvaltuuston tammikuun 22 p:nä 1936 tekemän päätöksen mukaan aputyöntekijöille 4: 90 markkaa, rusnaajille 5: 30 markkaa ja ammattimiehille 5: 70 markkaa.

Kesälomaa myönnettiin vuoden aikana 1,814 työntekijälle yhteensä 21,279 päivää seuraavasta yhdistelmästä lähemmin ilmenevin tavoin:

O s a s t o.	Työntekijöitä, jotka ovat nauttineet kesälomaa					Kesälomapäiviä yhteensä.
	4 päivää.	7 päivää.	2 viikkoa.	3 viikkoa.	yhteensä.	
Satamarakennusosasto	65	44	302	127	538	6,478
Katurakennusosasto	70	98	432	246	846	10,578
Talorakennusosasto	50	19	63	29	161	1,611
Varasto-osasto	12	11	56	40	119	1,517
Puisto-osasto	79	29	30	12	150	1,095
Yhteensä	276	201	883	454	1,814	21,279

Tapaturmat. Tapaturmaisesti vahingoittui 381 työntekijää, joille tämän perusteella suoritettiin vahingonkorvausta yhteensä 264,465: 65 markkaa. Invaliideiksi joutuneiden 9 työntekijän puolesta maksettiin elinkorkorahastoon yhteensä 291,706: 65 markkaa. Tapaturmista aiheutuneet kustannukset nousivat yhteensä 556,172: 30 markkaan. Työntekijät olivat vakuutetut Vakuutus oy. Pohjolassa.

Satamarakennusosaston henkilökuntaan kuuluivat satamarakennuspäällikkö, avustava satamarakennuspäällikkö, toimistoinsinööri, 10 apulaisinsinööriä, 2 vaakitsijaa ja kaksi piirtäjää. Kirjanpidosta ja kirjaamis- y. m. toimistotöistä huolehti 4 toimistoapulaista. Syksyllä yksi osaston insinööreistä osallistui kaupungin antamin matka-apurahoin kansainväliseen silta- ja talorakennusyhdistyksen kongressiin Berlinissä ja Münchenissä.

Suoranaisesti työnjohdosta osaston työmailla huolehti 17 rakennusmestaria, 12 apulaistyönjohtajaa, 1 nosturien esimies ja 1 varastokirjuri.

Vakinaisissa töissä olevien työntekijäin lukumäärä oli vuoden alussa 260, lisääntyi helmikuussa 540:een ollen sitten huhti—lokakuun välisenä aikana n. 400, marraskuussa 300 ja joulukuussa 250. Herttoniemen varatyöt olivat käynnissä muina kuukausina paitsi ei elo—lokakuussa, työntekijäin lukumäärä vaihteli 40:n ja 140:n välillä. Muita varatöitä teetettiin ainoastaan tammi—toukokuussa, jolloin niissä työskenteli n. 20—115 miestä, sekä joulukuussa, jolloin miesten lukumäärä oli 30—50.

Lautakunnalle esitettiin 162 asiaa, joista 77 koski uudistuksia ja rakennustöitä ja 85 hallinnollisia tai henkilö- ja palkka-asioita. Lausuntoja annettiin m. m. asioista, jotka koskivat varoitusmerkkien asettamista Sörnäisten rautatieraiteden ja katujen risteuksiin, satamien tupakoinninkieltoaulujen muuttamista, ajonopeuden rajoittamista Lautasaaren sillalla ja läppäsillan avaamisaikoja meriliikenteelle, liikenneturvallisuuden lisäämistä Ruoholahden alueella ja sillan rakentamista satamaradan poikki Marian sairaalan eteläpuolelle, Länsisataman satamatyöntekijäin peseytymis- ja odotushuoneen sijoittamista, Unisaaren uimarannan uudistusrakennuksia, laivaveistämöaluen käyttämistä, kalasataman sijoittamista teurastamon yhteyteen ja kalahallin sijoittamista Eteläsatamaan pohjoiselle laituriharalle, Rahapajan

rannan varastorakennusten n:ot 8 ja 9 kunnostamista, Rahapajanrannan jatkeelle tulevan uuden tullivarastorakennuksen piirustuksia, Eläintarhanlahden täyttämistä, Suomen moottorivene klubin hallussa olevan Pohjoisrannan varrella sijaitsevan venelaiturin suurentamista, Kaivopuiston kylpylaitoksen rannassa olevan laiturin ja Kyläsaaren venelaiturin parantamista sekä Kulosaaren sillan vahvistamista kestävään 10.5 tonnin vuoroautoilla liikennöimisen. Esitykset koskivat m.m. hiilisataman korttelin n:o 761 vuokraamista, Herttoniemen teollisuusalueiden rakennussuunnitelman laatimista, eräistä Viikin tilasta rautateille tarpeellista aluetta, Lauttasaaren sillan liikennöimisohjeita ja tarpeellisia merkkilaitteita sekä loppuselvitystä sillan rautarakenteiden urakoitsijan kanssa, Katajanokan sillan korjaamista ja vahvistamista, Rahapajanrannan eräiden osien sulkemista, nosturien hankkimista Rahapajanrannan jatkeelle, korttelin n:o 178 ja Hietaniemen rannassa olevien purkauslaiturien osittaista purkamista, ratakiskojen- ja tarvikkeiden sekä täytehiekkan hankintoja, kapearaideveturin myymistä sekä kaupungin suoritettavien pohjatutkimusten järjestämistä. Satamalautakunnalle annettiin 68 lausuntoa, joista 42 koski vuokra-asioita ja rakennusten piirustuksia sekä 26 satamien rakentamista ja kunnossapitoa. Kaupunginhallitukselle, rakennustoimistolle ja muille viranomaisille annettiin useita lausuntoja.

Laiturien kunnossapitoon kuului suojaparrustojen sekä puisten laiturien kunnossapidon ohella talviliikenteestä vioittuneen Eteläisen laiturihaaran sekä kaasulaitoksen viereisen hiilenpurkauslaiturin suurenlaiset korjaustyöt. Sitäpaitsi purettiin suurin osa korttelin n:o 178 syysmyrskyissä särkynyttä n.s. Fordin laituria.

Katu- ja laituripäällysteiden kunnossapito XX kaupunginosassa aiheutti melkoiset kustannukset. Tie Kulosaarenkadulta Kyläsaareen korjattiin ja päällystettiin asfalttisepeilyksellä.

Kulosaaren kartanon tienoilla oleva Herttoniemeen johtava silta korjattiin suurenlaisten vuoroautojen pääsemiseksi Kulosaareen Kulosaaren sillan korjausaikana.

Nihdin lähellä oleva kompassintarkistuspaalukko kunnostettiin. Kruunuvooren selällä olevan tarkistuspojun kiinnitteitä vahvistettiin.

Kahteen Rahapajanrannan kappaletavarannosturiin asennettiin itsetoimiva jarru puomin kierrekselille. 25 tonnin nosturi ja nosturit 10 ja 8 maatlattiin.

Länsisataman rautatieraiteiden kunnossapito aiheutti suuret kustannukset. Arabian raide tarkistettiin.

Venepaikkoja oli 2,064, joista 1,524 ulkopaalullista tai aituuksellista. Vuokrattuna oli 1,617 venepaikkaa.

Siltoja rannalta jälle rakennettiin 6 paikkaan. Jalkakäytävä Katajanokalta Suomenlinnaan rakennettiin ensimmäistä kertaa kokonaan kaupungin kustannuksella. Tarkoitusta varten myönnetyllä määrärahalla tehtiin uudet puiset korokelevyt ollen lisäksi puolustuslaitoksen vanhat korokelevyt lainana. Kulosaaren sillan korjaamisen takia liikenteen johtamiseksi jätsetehdyt lavat säästettiin Suomenlinnan jalkakäytävää varten.

Ruoppauslaitoksella ruopattiin kaikkien suurten viemärien suiden edustat ja lumenkaatopaikkojen tienoot. Kustannukset näistä ruoppauksista nousivat 46,093 markkaan ja 19,341 markkaan. Samaten ruopattiin eräiden laiturien vierustat, Uunisaaren uimarantaa, Mustikkamaan pohjoisrantaa, Sompasaaren tienoita ja Nihdin eteläpuolella olevan kompassintarkistuspaalukon tienoita. Edelleen ruopattiin Laivarannan jatkeen ja Katajanokan tie-

noita, mutta näiden ruoppausten kustannukset suoritettiin asianomaisten uudisrakennusten määrärahoista. Kourakaivurilla ruopattiin eräiden viemärien suiden ja laiturien sekä Kyläsaaren venelaiturin ja Sörnäisten Nobel Standardin laiturin tienoita. Ruoppauslaitos oli käynnissä toukokuun 6 p:stä joulukuun 7 p:ään, jolloin 177 työpäivässä ruopattiin kaikkiaan 90,500 m³ eli 517 m³ päivässä. Ruopattu määrä vietiin Suomenlinnan ulkopuolelle. Hinaukseen käytettiin ajoittain sataman jäänmurtajaa s/s Herculesta.

Mittaukset ja tutkimukset kohdistuivat Humallahteen, Pohjoiseen laiturahaaraan, Rahapajanrannan vanhaan osaan varastorakennuksineen n:ot 8 ja 9, Katajanokan siltaan, Siltavuorenrantaan, Eläintarhanlahteen, Lautatarhankadun tienoihin, Lauttasaaren siltaan ja Herttoniemen öljysataman väylään.

Työkalustoa, kuten ruoppauslaitosta, proomuja ja hinausaluksia pidettiin kunnossa entiseen tapaan. Puiset proomut korjattiin osaston telakalla Jätkäsaarella; muut työalukset olivat, kuten aikaisempinakin vuosina, telakoituina Helsingin laivatelakalla. Kaivuri n:o 2 korjattiin perusteellisesti. Puinen kiviproomu n:o 12 ja puinen pohjaluukkuinen ruoppausproomu n:o 18 uusittiin täydellisesti.

Katajanokan lentosatama hylättiin käytännöstä joulukuussa, jolloin Tattarisuon lentokenttä avattiin liikenteelle. Kaupungin omistamat lentosataman rakennukset ja laiturit jäivät satamarakennusosastolle. Osa laitureista siirrettiin Kellosaaren lentosatamaan.

Valaistusverkostoa jatkettiin Laivarannan uudelle, eteläiselle osalle sekä Munkkisaaren laiturille ja Hernesaarelle. Lönnrotinsillan länsiosan valaistusta tehostettiin, jolloin myös Ruoholahdenrannan valaistus parani.

Keisarinkarinlaiturin eräiden osien kenttäkiveys korvattiin ensiluokkaisella nupukiveyksellä. Linnanlaiturin konenupukiveystä jatkettiin itään päin. Eteläsataman kalahallin itäpuolella oleva laiturialue päällystettiin asfalttibetonilla ja Makasiinirannan puisen laiturin viereinen alue asfalttisepelyksellä.

Ruoholahden purkauslaituri n:o 1 uusittiin, suurennettiin ja vahvistettiin. Herttoniemen Båtsvikin laituri uusittiin.

Länsisataman uudisrakennustöitä tehtiin pääasiallisesti menosääntöön perustuvan ohjelman mukaan. Laivarannaa jatkettiin 40 m. Päätelaituria ei kuitenkaan rakennettu. Sen rakentamiseksi toimitettiin ruoppaus ja tehtiin pengeri hiekanpumpuamisalus s/s Sydhavnilla tuodusta karkeasta kivensekaisesta hiekasta ja vajotettiin pengeri räjäyttämällä kovaan pohjaan. Pengeri pohjoispuolelle jäävä laiturialue täytettiin myöskin pumputulla hiekalla. Laiturin taakse tehtiin viemäri ja vesijohto. Hietasaarenkadun pengertämistä jatkettiin käyttämällä täytteenä kaupungista saatua louhokiveä. Korttelin n:o 265 täyttämistä jatkettiin. Ruoholahdenrannan laiturialue kunnostettiin. Korttelin n:o 761 viereiset kadut kunnostettiin ja kortteli vuokrattiin.

Itämerenkadun jalkakäytävä kunnostettiin, lukuunottamatta Kalmistokatua lähinnä olevaa osaa. Tämän osan sekä Kalmistokatun jalkakäytävän kunnostaminen oli jätettävä toistaiseksi suunnitteilla olevan Marian sairaalan eteläpuolelle Itämerenkatuun yhtyvän väliaikaisen sillan saamiseksi satamaradan raiteiden poikki. Määrärahan jäännös siirtyi v:een 1937.

Munkkisaaren laituri rakennettiin 55 m:n pituiseksi, päällystettiin kone-nupukivillä, tehtiin vesijohto ja asennettiin valaistuslaitteet. Laituri on kau-

pungin ensimmäinen sileäksi hakatusta kivistä tehty suojaparrukseton laiturin takainen vesialue täytettiin pumputulla hiekalla. Rautatie-raitteita jatkettiin.

Särkän väylän ristiviittainen kari louhittiin tasolle —8.6 m.

Katajanokan uudisrakennustöitä jatkettiin. Menosääntöön merkittyjä töitä Rahapajanrannan uuden varastorakennuksen tienoilla ei kuitenkaan voitu tehdä. Sen sijaan ryhdyttiin lentosataman edustan ruoppaamiseen laiturin jatkeen paikalta ja jatkettiin Katajanokan itäpäähän täyttämistä. Pumpualluksella tuotiin hiekkaa täytealueelle.

Rahapajanrannan varastorakennuskysymys edistyi niin pitkälle, että talorakennusosasto sai rakennuksen vesikattoon joulukuussa.

Rahapajanrannalle tilatut kaksi nosturia, joiden piti valmistua vuoden loppuun, myöhästivät. Nosturien raide rakennettiin valmiiksi laiturin itäosaan, missä nosturien asennus tapahtui.

Herttoniemen rakennustöitä jatkettiin varatyönä. Oulunkylän ja Vantaan sillan välinen pengeri tasoitettiin. Pengerten painumisesta kohonneista vierustoista tasoitettiin Vantaanjoen laaksossa ja Porvoontien eteläpuolella Herttoniemessä sattuneet kohoumat. Vantaan sillan maatuet ja pilarit rakennettiin valmiiksi ja sillan asennustelineet tehtiin. Rautarakenteet toimitti urakalla Kone ja silta oy. Rata kiskotettiin Vantaan sillalle saakka. Herttoniemen aseman salmen öljysataman vesijohdon rakentamiseen ryhdyttiin.

Salmisaaren salmen venelaituria laajennettiin ja sille rakennettiin vartio-koppi talorakennusosaston toimesta.

Kiinnityspaaluja lyötiin Salmisaaren salmeen ja useille muille venepaikoille.

Täytettä otettiin Hernesaarelle, Eläintarhanlahteen, 30,000 m³ louhokiveä, keskusvankilan kohdalla olevaan rantaan ja Kyläsaarentien pohjoispuolelle. Sitä paitsi saatiin täytettä Länsisatamaan, Munkkisaarelle ja Katajanokalle.

Satamavaratöitä tehtiin vahvistetun ohjelman mukaan seuraavasti: Salmisaarella jatkettiin louhimistöitä sekä pohjois- että eteläosassa ja niihin käyettiin yhteensä 592,600 markkaa. Fredrikinkadusta länteen olevan satamaradan leikkauksen Etel. Rautatiekadulle rakenteilla ollut tukimuuri tehtiin valmiiksi ja katu kunnostettiin; kustannukset olivat 123,100 markkaa. Lauttasaaren sillan eteläpuolelle rakennettiin 31 m:n pituinen osa Lauttasaaren laituria. Veden syvyys paikalla on 3.5 m ollen laiturin aiottu aluksille, jotka odottavat pääsyä läppäaukosta. Laiturimuuri on tästä syystä rakennettu vain tasolle + 1:05 m. Kustannukset olivat 222,400 markkaa. Uunisaaren ja Sirpalesaaren salmiväylät levennettiin ja oikaistiin, Laivastokadun venelaiturin lähellä ollut kari louhittiin pois. Kustannukset näistä töistä nousivat kaikkiaan 61,900 markkaan.

Yleisten varatöiden määrärahalta suoritettiin seuraavat työt: Lapinniemen ja Salmisaaren välinen Itämerenkadun muuri ladottiin uudestaan ja oikaistiin maksaen 18,600 markkaa. Lauttasaaren sillan läppäväylän johteet tehtiin sekä laitteet sillan korkeimman osan valaisemiseksi; kustannukset nousivat 157,500 markkaan. Oy. Alkoholiliike ab:n tontin eräisiin tasoitus- ja raivaustöihin käytettiin 23,900 markkaa.

Yhden henkisten työttömien ryhmään kuuluvan henkilön palkkaamiseen käytettiin vuoden kuluessa 15,800 markkaa.

Liikenteen järjestämiseksi Suomenlinnaa jätse myönnettiin 51,500 markan määräraha, joka käytettiin korkelevyjien hankkimiseen ja asentamiseen.

Uusien tupakoinnikieltoaulujen asettamiseen käytettiin 4,900 markkaa.

Kunnallisen teurastuslaitoksen tuuletushallin rautatieraide uusittiin asettamalla raide paaluille perustetuille alustoille. Kustannuksiin, 64,000 markkaa, oli varattava määräraha v:n 1937 menosääntöön.

Kalastajajärjestöjen anomuksesta rakennettiin Pohjoiseen venesatamaan laituri kääntösillan lähelle. Kustannukset nousivat 37,000 markkaan.

Valtionrautateiden esityksen johdosta asetettiin varoitusmerkit rautatieraiteiden ja katujen risteyksiin Sörnäisten satamaan ja Sörnäisten rantatien varrelle. Kustannukset nousivat 31,717 markkaan.

Lauttasaaren sillan vartiointi ja läppäsillan käyttö maksoi kaikkiaan 68,215: 20 markkaa.

Hinausalus H 2:n hyllyn säilyttämiseksi myönnettiin 4,800 markkaa.

Lauttasaaren silta viimeisteltiin, lukuunottamatta merkkilaitteita, joiden asentamiseen ei voitu ryhtyä sillan liikennöimisohjeiden käsittelyn ollessa kesken. Rautarakenteiden urakkahinnan loppuerä maksettiin pidättämällä siitä 80,000 markkaa vastaten summa kaupungille hankinta-ajan ylittämisestä 80 päivällä koituneita lisäkustannuksia. Sitä paitsi orakoitsija korvasi 29,120 markalla sillan kannen asfalttipeitteen niiden osien korjaamisen, jotka olivat tehdessä vioittuneet epäedullisten sääolojen takia. Kustannuksia suoritettiin 1,612,477: 75 markkaa.

Muiden viranomaisten sekä yksityisten laskuun suoritettiin töitä 1,495,674: 50 markan arvosta. Näistä töistä mainittakoon Lautatarhankadun oikaiseminen Kulosaaren sillan paikkeilta katurakennusosaston laskuun, Uunisaaren uimarannan kunnossapito ja hyppytelineen ja katsojaparvekkeiden perusarkkujen rakentaminen sekä teurastamon raiteiden kunnossapito talorakennusosaston laskuun, satamanosturien käyttö ja moottoriveneen rungon rakentaminen satamahallintotoimiston laskuun, nosturien raiteen rakentaminen Saukonkadulle ja Mittaajankadulle korttelin n:o 761 varrelle Helsingin makasiini oy:n laskuun, vesijohtokaivannot Munkkisaarelle ja Ruoholahdenrantaan sekä Suomenlinnan suoran vesijohdon pohjatutkimukset vesijohtolaitoksen laskuun, Kulosaaren sillan kunnossapito ja perusteellinen uudistus 932,000 markan kustannuksin kaupunginhallituksen laskuun ja uuden laiturin rakentaminen Mustikkamaan pohjoisrannalle kansanpuistojen laskuun. Korvauksina laitureille ja silloille aiheutetuista vaurioista saatiin 12,350:75 markkaa. Nyländska jaktklubben nimisen pursiseuran laskuun korjattiin seuran Valkosaarenkarilla olevat laiturit, Helsingin puhelinyhdistyksen laskuun tehtiin kaivantoja Itämerenkatuun ja muualle sekä Yleinen rakennus oy:n laskuun kunnostettiin varastorakennus H:n viereinen laituri ja kadut.

Laskuun suoritettujen töiden yleiskulujen korvauksena laskutettiin 26,627: 70 markkaa, sekalaiset tulot m.m. veneiden talteenotosta nousivat 1,680 markkaan. Yksi kapearaiteen höyryveturi myytiin 50,000 markasta.

Katurakennusosasto. Osaston henkilökunnan muodostivat katurakennuspäällikkö, avustava katurakennuspäällikkö, toimistoinsinööri, 10 apulaisinsinööriä, 1 kemisti, 1 laborantti, 3 vaakitsijaa, 5 piirtäjää sekä 9 toimistoapulaista. Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla ja puhdistuslaitoksissa huolehti 41 rakennusmestaria, 19 apulaistyönjohtajaa, 3 konemestaria ja 7 koneenkäyttäjää.

Vakinaisissa töissä olevien työntekijäin lukumäärä oli suurin, 793 miestä, lokakuussa ja pienin, 493 miestä, maaliskuussa. Varatyöntekijäin lukumäärä oli suurin helmikuussa, jolloin töissä oli 680 miestä.

Katujen ja yleisten paikkain korjausta ja kunnossapitoa varten oli menoarviossa määrärahoja yhteensä 1,000,000 markkaa, mutta myönnettiin myöhemmin edellisen lisäksi 40,000 markkaa työpalkkain korottamiseksi. Kustannukset nousivat 1,037,688: 95 markkaan jakautuen seuraaviin eriin: kiveykset 229,124: 15 markkaan, sepelöimiset 576,277: 85 markkaan, käytävät 89,424: 95 markkaan, painuneiden katujen korjaus ja tasoitus 28,555: 10 markkaan sekä työnjohto ja sekalaiset menot 114,306: 90 markkaan.

Teiden korjaamiseen myönnettiin 2,000,000 markan määräraha sekä edellisen lisäksi 80,000 markan lisämääräraha. Teiden korjausta, uudelleen sepelöimistä ja asfaltoimista suoritettiin yhteensä 243,858 m², josta kustannuksia karttui 2,066,688: 20 markkaa.

Maantienjatkeiden kunnossapitokustannukset, joihin valtio osallistuu, nousivat 99,021: 75 markkaan. Mäkelänkadulla suoritettut maantienjatkeiden parannusten kustannukset olivat 20,000: 15 markkaa.

Sopimuksiin perustuva yksityisten osuuksien kunnossapito Hämeen-tiellä maksoi 13,356 markkaa, kaupungin katuosien viereiset kaiteet 159,886: 05 markkaa, katukilpien uudistus 15,281: 85 markkaa, mittaukset ja tutkimukset 103,899: 45 markkaa, uudet korokkeet ja liikennemerkkit 11,898: 70 markkaa, kenttäkivikatujen asfaltointi 379,632: 55 markkaa, kulkutautisairaalan teiden kunnostaminen 18,642: 40 markkaa, Vallilan katujen ja käytävien rakentaminen 103,453: 55 markkaa sekä Käpylän katujen ja käytävien rakentaminen 101,691: 85 markkaa.

Uudistöistä mainittakoon seuraavat työkustannusten noustessa alla mainittuihin määriin: Turun kasarmin alueella olevan linja-autoaseman alueen tasoitus 674,424 markkaan, Talin siirtolapuutarhan rakennustöiden jatkaminen 416,000 markkaan, Neitsytpolun ja Laivurinkadun välisen Merisatamarannan ajoradan ja eteläisen jalkakäytävän päällystäminen 92,648: 60 markkaan, Pitkäsillanrannan päällystys ja puuistutukset sekä tontin n:o 3, korttelissa n:o 297 siistiminen 122,898: 65 markkaan, Heikinkadun järjestely 6,069,218: 15 markkaan, rautatieaseman länsipuolella olevan aukion järjestely 1,263,415: 85 markkaan, täytteen vastaanotto 30,199: 45 markkaan, Niittykadun tasoitus 378,636 markkaan, Linnankoskenkadun ja Messeniuksenkadun välisen Minna Canthin kadun tasoitus Nordenskiöldinkadulle ja siitä asfalttisepelöiminen Messeniuksenkadulle 183,494: 15 markkaan, Pasilan torin järjestely 116,127: 40 markkaan, Harjutorin lopputasoitus ja sorastus 113,043: 15 markkaan, Kumpulantien ja Koskelantien välisen Mäkelänkadun länsipuolen lopputasoitus ja puuistutukset 517,869: 40 markkaan, Limingan-tien, Aavasaksantieltä 190 m pohjoiseen, tasoitus 137,995: 90 markkaan, Turuntien, Ruskeasuolta n. 510 m Haagaan päin, tasoitus ja osittainen loppu-tasoitus 1,161,837: 30 markkaan, Reijolan lastenkodin pohjoispuolitse kulkevan Turuntien ja Haagan kauppalan Läntisen puistotien välisen yhdystien tasoitus¹⁾ 837,363: 85 markkaan, Simonkadun järjestely 210,677: 80 markkaan, teurastamoalueella tien rakentaminen vuotavarastolle 204,565: 35 markkaan sekä erinäisten tonttien siistiminen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan 81,205: 60 markkaan.

Kustannukset niistä uusista kaduista, joita varten määräraha oli menoarviossa, nousivat vuoden aikana 12,611,620: 60 markkaan. Katujen, teiden ja yleisten paikkain korjaukseen ja kunnossapitoon käytettiin 4,131,141: 45 markkaa, joten siis katujen, teiden ja yleisten paikkain kokonaiskustannukset vuoden aikana nousivat 16,742,762: 05 markkaan.

¹⁾ Työn määrärahasta 85,438: 60 markkaa on siirretty v:sta 1935.

Kanavien ja viemärien korjaus- ja kunnossapitokustannukset nousivat 787,038: 10 markkaan jakautuen seuraavasti: johdot 401,830: 80 markkaa, sadevesikaivot 229,535: 90 markkaa, ojat 14,100: 55 markkaa sekä työnjohto ja sekalaiset menot 141,570: 85 markkaa. Välttämättömiä viemäriverkon täydennystöitä suoritettiin useissa eri paikoissa kaupunkia kustannusten ollessa yhteensä 206,865: 20 markkaa. Viemärien huuhteluviesikustannukset olivat 9,610: 95 markkaa. Alppilan puhdistuslaitoksen käyttö- ja hoitokustannukset nousivat 29,386: 70 markkaan, Savilan pumppuaseman 267,060: 65 markkaan, Nikkilän sairaalan veimäriverden puhdistuslaitoksen 51,644: 80 markkaan, Rajasaaren puhdistuslaitoksen 277,432: 20 markkaan ja Kyläsaaren puhdistuslaitoksen 613,886: 75 markkaan. Kyläsaaren puhdistuslaitoksen tulot kaasunmyynnistä nousivat 116,123: 15 markkaan, joten laitoksen käytön ja hoidon nettokustannukset olivat 497,763: 30 markkaa.

Alppilan puhdistuslaitoksen puhdistusteho oli hyvä. Laitoksen kokonaispuhdistusteho oli, mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan, keskimäärin 82 %.

Nikkilän sairaalan uudessa viemäriverden puhdistuslaitoksessa puhdistusteho oli erinomainen. Kokonaispuhdistusteho, mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan, oli keskimäärin 91 %.

Savilan uusi pumppuasema otettiin käytäntöön tammikuun 15 p:nä. Siinä pumputtiin vuoden aikana Rajasaaren puhdistuslaitokseen 1,923,570 m³ viemäriverettä ja Töölönlahteen sadevesisäiliön kautta 16,322 m³ eli yhteensä 1,939,892 m³. Suoraan Töölönlahteen ei hiekanerottimen reunakynnyksestä johdettu yhtään viemäriverettä. Sähköenergian kokonaiskulutus laitoksessa oli 150,307 kwt. Hiekan erottimesta poistettiin 60.9 m³ hiekkaa ja välpiistä 23.5 m³ välppäjätteitä.

Rajasaaren puhdistuslaitoksessa puhdistettiin vuoden aikana 3,438,130 m³ viemäriverettä, mistä määrästä 1,514,560 m³ tuli laitokseen gravitaatiojohdoissa ja pumputtiin Rajasaareen, loput pumputtiin suoraan Savilasta. Laitos on rakennettu ainoastaan mekaanista puhdistusta varten. Saostuvien aineiden määrä oli laitokseen tulevassa vedessä keskimäärin 4.7 sm³ litraa kohden 2 tunnissa ja mekaanisesti puhdistetussa vedessä keskimäärin 0.4 sm³ litraa kohden 2 tunnissa. Mekaaninen puhdistusteho oli siis n. 90 %. 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan mitattuna puhdistusteho oli keskimäärin 26 %. Vaikka mekaaninen puhdistusteho saostuviin aineisiin nähden oli hyvä, oli 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen väheneminen suhteellisen pieni osoittaen, että suuri osa likämäärästä on liuenneena ja kolloideina eikä voi saostua mekaanista tietä.

Laitoksen kaasuntuotanto oli vuoden aikana 125,142 m³ metaanikaasua ollen tässä yhteydessä huomioitava, että laitos otettiin käytäntöön vasta tammikuun 15 p:nä ja kaasun kehittyminen alkoi varsinaisesti maaliskuun lopulla. Tuotetusta kaasusta käytettiin 106,659 m³ puhdistuslaitoksen ja pumppuaseman voima- ja valaistustarpeisiin sekä lietesäiliöiden ja konehuoneen lämmittämiseen ja laboratorion sekä konemestarin asuntojen keittotarpeisiin. Ylijäämä, 18,483 m³ metaanikaasua, täytyi laskea ilmaan, koska toistaiseksi ei ole yhdysjohtoa kaupungin kaasulaitokselle. Kaasumoottoreiden jäähdytysvettä käytettiin lämmitystarkoituksiin. Myös moottoreiden poistokaasujen lämpö otettiin talteen etulämmittäjällä (ekonomiser). Siten saatu lämpö riitti suuren osan vuotta tyydyttämään laitoksen lämmöntarpeen. Lietteenkuivauslavoille, jotka otettiin käytäntöön vasta elokuussa, johdettiin 510 m³ lietettä. Kuivumisen kautta lietteen tilavuus supistui 283 m³:ksi,

mikä lietemäärä ajettiin kaupungin istutuksille. Hiekanerottimesta poistettiin 56.2 m³ hiekkaa ja välpistä 21.1 m³ välppäjätteitä. Kokonaiskäyttökustannukset, korkoja ja kuoletuksia mukaan laskematta, olivat 8 penniä puhdistettua likavesikuutiometriä kohden, jolloin on huomioitava, että niinä kuukausina, jolloin laitos pantiin käyntiin, voimalaitosta käytettiin öljyllä ja lämmitykseen tarvittiin koksia. Kun laitokseen on nykyään liitetty n. 50,000 henkilöä, olivat kustannukset henkilöä kohden 5: 50 markkaa vuodessa.

Kyläsaaren puhdistuslaitoksessa puhdistettiin vuoden kuluessa 2,576,168 m³ viemäriä, josta bioloogisesti 1,483,548 m³ ja jäännös mekaanisesti. Biologinen kokonaispuhdistusteho 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan oli keskimäärin 96 % ja mekaaninen puhdistusteho 42 %. Saostuvien aineiden määrä oli laitokseen tulevassa vedessä keskimäärin 14.5 sm³ litraa kohden 2 tunnissa ja mekaanisesti puhdistetussa vedessä 0.9 sm³ litraa kohden 2 tunnissa. Saostuviin aineisiin nähden mekaaninen puhdistusteho oli siis 94 %. Vuoden paras biologinen puhdistusteho oli 99.5 % 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan ja paras puhdistustulos 1 mg litraa kohden 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan puhdistetussa vedessä. Keskimäärin 5 vuorokauden biokemiallinen hapenkulutus puhdistetussa vedessä oli vuoden aikana 16 mg litraa kohden. Laitoksen kaasuntuotanto vuoden aikana oli 214,559 m³ metaanikaasua. Lietteenkuivauslavoille johdettiin 6,286 m³ lietettä. Kuivumisen kautta lietteen tilavuus väheni 2,154 m³:ksi, mikä lietemäärä ajettiin pois osittain kaupungin istutuksille, osittain yksityisten maanviljelijäin ja puutarhurien toimesta. Hiekanerottimesta poistettiin 52.2 m³ hiekkaa ja välpistä 28.3 m³ välppäjätteitä. Laitoksen voimankulutus oli kaikkiaan 589,607 kw. Laitoksen kokonaiskäyttökustannukset, pumppuaminen ja kemistin palkka mukaan luettuna, mutta korkoja ja kuoletuksia huomioon ottamatta, oli 21 penniä puhdistettua likavesikuutiometriä kohden vastaten 10 markkaa laitokseen liitettyä henkilöä kohden vuodessa ollen tällöin teollisuuslaitosten likavesi jaettu lasketun henkilöluvun mukaan.

Taivallahden, Humallahden ja Töölönlahden vesien laadun selville saamiseksi ja Savilan pumppuaseman ja Rajasaaren puhdistuslaitoksen vaikutuksen selvittämiseksi sanottujen lahtien itsepuhdistuskykyyn tehtiin vuoden kuluessa useita sarjoja biologiaa ja kemiallisia tutkimuksia, joiden suorittamisesta lautakunnan toimeksiantamana huolehti filosofiantohtori I. Välikangas.

Muista vuoden aikana suoritetuista tutkimuksista mainittakoon kokeilujen jatkaminen erilaisilla viemäriputkien liitoksilla. Nämä tutkimukset osoittivat, että absoluuttisen tiivis ja myös muissa suhteissa hyvä liitos voidaan aikaansaada asfalttijuotoksella myös ilman asfalttinuoran käyttöä.

Vuoden kuluessa suoritetuista suunnitelmista mainittakoon ehdotukset Tervasaaren puhdistuslaitoksen kokooajohdoiksi sisältyen siihen viemäri Museokadulta Siltavuorenrantaan sekä siihen kuuluvat viemäritunnelit, samoin viemäri Kumpulantieltä Vanhankaupungin lahteen sekä siihen kuuluvat viemäritunnelit. Kaupunginhallituksen toimeksiannosta laadittiin ehdotus viemäriverden puhdistuslaitokseksi Kiljavannun parantolaa varten. Viemäriverkon laajentamisuunnitelmia tehtiin tarvittavissa kohdin ja vanhan viemäriverkon uudelleen laskemista jatkettiin siinä määrin kuin aikaa riitti.

Vuoden aikana suoritetuista suurehkoista viemäriverkon uudis- ja täydennystöistä mainittakoon seuraavat kustannusten noustessa alla mainittuihin määriin: Topeliuksenkadun viemäriin pidentäminen korttelin n:o 509

kohdalla 12,433:75 markkaan, Rajasaaren puhdistuslaitoksen mekaanisen osan viimeistelytyöt 745,256:60 markkaan, josta osa suoritettiin v:n 1937 menoarvioon varatulla määrärahalla, kokoojajohto Neitsytpolulta Telakkakadulle 1,829,958:70 markkaan, jolloin 318,041:30 markkaa siirrettiin v:een 1937, viemäri Keskuskadulta Siltavuorenrantaan 670,039:85 markkaan, jolloin 1,405,960:15 markkaa siirrettiin v:een 1937, pääkuivatusjohto Kumpulankortteleille n:ot 925, 926, 927 ja 928 93,900:70 markkaan, putkivalimon täydennystyöt Sörnäisten rantatiellä 182,859:90 markkaan, uuden teuras-tamon viemärin uusiminen 220,396:65 markkaan ja erinäiset välttämättömät viemäriverkon täydennystyöt eri osissa kaupunkia 409,653:05 markkaan. Humallahden, Taivallahden ja Töölönlahden vesien tutkimiskustannukset olivat 28,306:50 markkaa.

Uusien katurakennustöiden yhteydessä rakennettiin viemäreitä alla mainittuihin katuihin kustannusten ollessa seuraavat: Heikinkatuun ¹⁾ 44,485:10 markkaa, rautatieaseman länsipuolella olevaan aukioon 1,686,362:45 markkaa, jolloin 990,637:55 markkaa siirrettiin v:een 1937, Niittykatuun 202,478:95 markkaa, jolloin 66,521:05 markkaa siirrettiin v:een 1937, Minna Canthin katuun 104,948:10 markkaa, Limingantiehen, Aavasaksantieltä 190 m pohjoiseen, 65,114:10 markkaa, Turuntiehen, Ruskeasuolta n. 510 m Haagaan päin, 609,166:55 markkaa ja Reijolan lastenkodin pohjoispuolitse kulkevaan Turuntien ja Haagan kauppalan Läntisen puistotien väliseen yhdystiehen 20,832:40 markkaa.

Uusien viemärijohtojen ja puhdistuslaitosten, putkivalimo ja merivesi-tutkimukset mukaan luettuina, yhteenlasketut kustannukset vuoden aikana olivat 6,926,193:35 markkaa ja viemärien ja kanavien korjaus- ja kunnossapitokustannukset sekä puhdistuslaitosten käyttö- ja hoitokustannukset yhteensä 2,242,925:35 markkaa. Puhdistuslaitosten ja putkivalimon vuokra oli yhteensä 109,260 markkaa. Viemärien ja puhdistuslaitosten kokonaiskustannukset olivat siis yhteensä 9,278,378:70 markkaa.

Urheilukenttien korjauksia ja kunnossapitoa suoritettiin menoarvioon varattujen määrärahojen mukaan. Kustannukset olivat seuraavat: Eläintarhan, Kallion, Haapaniemen, Käpylän, Väinämöisenkadun ja Annalan urheilukenttien kunnossapito 181,708:30 markkaa, Alppilan ja Herttoniemen hiihtomäkien kunnossapito 17,493:50 markkaa, hiihtomäkien järjestäminen ja kunnossapito 29,546:50 markkaa, kelkkamäkien rakentaminen ja kunnossapito 134,963:25 markkaa, Kaisaniemen verkkopallokenttien kunnossapito 16,955:70 markkaa, maaluistinratojen järjestäminen ja kunnossapito 150,132:30 markkaa, Mustikkamaan juhlaentän kunnossapito 9,871:30 markkaa, pesäpallokenttien kunnossapito 9,903:35 markkaa, erinäiset työt Kallion urheilukentällä 23,307:75 markkaa, samoin Käpylän urheilukentällä 40,873:20 markkaa, Annalan urheilukentän juoksuradan rakentaminen 34,544:55 markkaa, urheilukenttien vesi- ja juomavesipaikat 98,307:65 markkaa sekä vedenkulutus kenttien kastelua ja kahlaamoa varten 24,988:90 markkaa.

Uudisrakennuksista mainittakoon Eläintarhan urheilukentän verryttelyradan rakentaminen, jonka kustannukset nousivat 81,825:45 markkaan.

Työttömyyden lieventämiseksi tehtiin vuoden kuluessa alla mainitut työt kustannusten ollessa seuraavat: Herttoniemen hiihtomäki sinne vievine teineen 187,839:10 markkaa, Tehtaanpuiston tasoitus 240,679:20 markkaa, Kullervonkadun ja Sivutien tasoitus 512,399:10 markkaa, Lääkärinkadun

¹⁾ Työn pääosa suoritettiin jo v. 1935 1,618,911:35 markan ennakkomäärärahalla.

ja Valpurintien välisen Turuntien osan viemäri 670,800: 65 markkaa, Turuntien viemäri Ruskeasuolta 170 m kaupunkiin päin 96,847: 40 markkaa, Paciuksenkadun tasoitus ja viemäriin rakentaminen 831,216: 40 markkaa, Josafatinkadun viemäri 101,779: 85 markkaa, Ensi linjan tasoitus 1,643,546: 35 markkaa, Mäkelänkadun ja korttelin n:o 856 tasoitus 790,899: 40 markkaa, Taivaskallion omakotialueen tasoitus ja viemäri 836,238: 80 markkaa, Käpylän uuden omakotialueen tasoitus ja viemäri 677,252: 30 markkaa, Toukolantien tasoitus 289,602: 35 markkaa, Kumpulantien tasoitus 294,972: 05 markkaa, Oikokadun leventäminen 53,122: 10 markkaa sekä katujen varsilla olevien kallioleikkausten puhdistaminen 42,965: 75 markkaa. Ylimääräisiin töihin käytettiin kaikkiaan 7,270,160: 80 markkaa.

Paitsi edellä mainittuja menoarvioon sisältyviä tai erikoisesta määräyksestä tehtyjä töitä, suoritettiin myös töitä kaupungin muille laitoksille ja yksityisille talonmistajille, ollen näiden töiden kustannukset 6,098,793: 60 markkaa.

Talorakennusosasto. Talorakennusosaston henkilökuntaan kuuluivat kaupunginarkkitehti, avustava kaupunginarkkitehti, 6 apulaisarkkitehtia, 1 ylimääräinen arkkitehti, 2 piirtäjää, 1 kirjanpitäjä ja 4 toimistoapulaista. Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla huolehti 14 rakennusmestaria. Kaupunginvaltuuston kesäkuun 17 p:nä tekemän päätöksen mukaan muutettiin v:sta 1919 lähtien ylimääräisenä sivutoimena pidetty lämpötekniikon toimi 16 palkkaluokkaan kuuluvaksi vakinaiseksi päätoimeksi. Elokuun 11 p:nä lautakunta valitsi mainittuun toimeen insinööri Y. Laaksosen.

Työvoima vaihteli ollen 216 tammikuun ensimmäisellä viikolla ja 213 joulukuun viimeisellä viikolla, suurin työvoima oli lokakuun 24 p:n ja 30 p:n välisellä viikolla, jolloin töissä oli 394 työntekijää. Työvoiman viikko-keskimäärä koko vuoden aikana oli 259 työntekijää.

Kaupungin omistamien rakennusten ja talojen korjausta ja kunnossapitoa varten oli menoarvioon varattu varoja yhteensä 5,214,685 markkaa, johon lisättiin 125,150 markkaa työntekijäin palkkojen korottamiseen varattusta määrärahasta sekä menoarviossa huomioimatta jätettyjä ylimääräisiä töitä varten 150,858: 35 markkaa, joten käytettävissä olevia varoja oli kaikkiaan 5,490,693: 35 markkaa. Korjaus- ja kunnossapitokustannukset nousivat 5,338,417: 10 markkaan ja säästökäsi jäi 152,276: 25 markkaa. Suurin säästö, 35,413: 80 markkaa, johtui erinäisten muutostöiden siirtämisestä seuraavaan vuoteen ja 35,367: 10 markan säästö sen johdosta, että erinäiset tulipalovaurioiden pienentämistä tullirakennuksissa tarkoittavat työt tulivat kustannusarvion edellyttämiä yksinkertaisemmiksi.

Uudis- ja muutosrakennustöihin oli käytettävissä yhteensä 10,734,800 markkaa, johon lisättiin 233,690 markkaa työntekijäin palkkojen korottamiseen varattua määrärahasta, menoarviossa huomioimatta jätettyjä ylimääräisiä töitä varten 179,447: 35 markkaa sekä osa, 4,431,850: 95 markkaa, talorakennusosaston määrärahasta Rahapajanrannan varastorakennusta varten, joten käytettävissä oleva määräraha nousi kaikkiaan 15,579,788: 30 markkaan. Kustannukset olivat 12,792,093: 90 markkaa. Määrärahoja, joita oli varattu seuraaviin tileihin: Kansakoulu Hämeentie n:o 80, uudesti- ja lisärakentaminen; Kansakoulu Ratakatu n:o 8, W.C:n ja suihkuhuoneen sisustaminen sekä ilmanvaihdon parantaminen juhlasalissa ja Talo Mariankatu n:o 3, korjaus- ja muutostöitä, ylitettiin vastaavasti 64,621: 05, 54,927: 45 ja 25,000 markalla eli yhteensä 144,548: 50 markalla. Vajauksen peittämiseen kaupunginvaltuusto marraskuun 11 p:nä myönsi vastaavan suuruiset lisämäärärahat työn-

tekijäin palkkojen korottamiseen varatuista kaupunginhallituksen käyttövaroista. Suorittamatta jääneitä töitä varten siirrettiin v:een 1937 2,930,469: 40 markkaa.

Marian sairaalan lastenosaston laajentamiseksi siirrettiin v:sta 1935 160,000 markkaa, johon lisättiin 5,000 markkaa työntekijäin palkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta, 30,000 markkaa erinäisiä myöhemmin päätettyjä muutostöitä varten ja 51,982: 60 markkaa Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennuksen töiden loppuunsaorittamista varten eli yhteensä 246,982: 60 markkaa. Kustannukset nousivat 240,409: 70 markkaan ja säästöksi jäi 6,572: 90 markkaa.

Vuoden aikana suoritettiin sitä paitsi töitä osaksi etukäteen v:n 1937 menoarviosta myönnettyillä määrärahoilla, osaksi kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen käyttövaroilla yhteensä 554,380: 85 markalla. Töitä varten käytettävissä olevasta määrärahasta palautettiin 25,186: 25 markkaa säästönä kaupunginkassa.

Paitsi edellä mainittuja osaston käytettäväksi annetuilla määrärahoilla suoritettuja töitä, suoritettiin töitä toisten kunnallisten laitosten laskuun yhteensä 666,489: 10 markalla, jotka työt tuottivat toimistolle voittoa 1,933 markkaa.

Talorakennusosaston v. 1936 suorittamien töiden kokonaiskustannukset nousivat 19,591,790: 65 markkaan.

Seuraavat suurehkot uudisrakennustyöt loppuunsaoritettiin vuoden kuluessa alla mainituin kustannuksin:

Hämeentien 80:ssä olevan kansakoulutalon uudesti- ja lisärakentaminen 2,775,621: 05 markkaa määrärahan oltua 2,661,000 markkaa eli siihen lisätynä työntekijäin palkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta saatu 50,000 markkaa 2,711,000 markkaa, määräraha ylitettiin täten 64,621: 05 markalla, Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennus 1,213,593: 85 markkaa määrärahan oltua kaikkiaan 1,220,000 markkaa, josta 20,000 markkaa työntekijäin palkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta, säästöä jäi 6,406: 15 markkaa, Uunisaaren uimalaitoksen hyppytorni, katsojaparveke y.m. 378,030: 20 markkaa määrärahan oltua 370,000 markkaa eli lisättyinä työntekijäin palkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta saadulla 8,700 markalla 378,700 markkaa, säästöä jäi 669: 80 markkaa.

Rahapajanrannan varastorakennus ja Nikkilän sairaalan pesula sekä kone- ja kattilahuoneen lisärakennus muurattiin vuoden kuluessa; sisustus-työt olivat käynnissä vuoden vaihteessa.

Sen lisäksi suoritettiin muutosrakennustöitä useissa kaupungin omistamissa taloissa, joista mainittakoon Katariinankatu n:o 1, Helenankatu n:o 2, Aleksanterinkatu n:o 1 ja Mariankatu n:o 3.

Talorakennusosastolla vuoden kuluessa käsiteltiin 464 diaariin vietyä asiaa, joista annettiin lausuntoja osaksi kaupungin yleisten töiden lautakunnalle, osaksi kaupunginhallitukselle tai muille laitoksille. Laadituista uudis- ja muutosrakennusten piirustuksista mainittakoon seuraavassa lueteltujen yrittysten piirustusedotukset: Kivelän sairaalan ruumishuoneen, Katajano-kalle sekä Jätkäsaarelle rakenettavan satamatyöntekijäin ruokailu- ja odotus-huoneen, Uunisaaren uimalaitoksen hyppytornin ja katsojaparvekkeen, laivaveistämöalueen tavaramakasiinin, ruotsinkielisen työväenopiston huoneiston sisustamiseksi, Kasarmikadun n:o 21 talon, Minervankadun tontille n:o 4 tulevan ruotsinkielisen työväenopiston uudisrakennuksen, Tuomarin-kylän kartanon puimahuoneen, vesilinnan, Nikkilän sairaalan juhla- ja voi-

mistelusalirakennuksen, Toivolan koulukodin keittiörakennuksen suurentamiseksi ja Nikkilän sairaalan naispotilaiden paviljongin, Tombackan tilan mittausspiirustukset sekä seuraavat pää- ja työpiirustukset: Helenankadun 2:ssa olevan talon uudestirakentamisen, kotitalouskurseja varten Fredrikinkadun 16:ssa olevan huoneiston, Rahapajanrannan varastorakennuksen, Mariankadun talon n:o 3 uudestirakentamisen, Uunisaaren uimalaitoksen, Nikkilän sairaalan kone- ja kattilahuoneen lisärakentamisen, Aleksanterinkadun talon n:o 1 uudestirakentamisen, Kaisaniemen urheilukentän pukeutumispaviljongin, Nikkilän sairaalan uuden pesulan, lastentarha Fylgiaa varten Tehtaankadun 16:ssa olevan huoneiston, Ratakadun kansakoulun koulu- kylpylän ja W.C:n y.m. sisustamiseksi, Hernesaarenskadun hiekkavajan, Heikinkadun talon n:o 17 julkisivun muuttamiseksi, Halikonkadun hiekkavajan sekä Toukolassa olevan varasto-osaston alueen varastomakasiinin.

Lämpötekniikka. Lämpötekniikan valvontaan kuului kertomusvuoden lopussa kaikkiaan 77 laitosta, joissa kattiloita oli yhteensä 175 ja niiden tulipinta 3,892 m². Vuoden aikana kattiloiden luku lisääntyi 14:llä ja tulipinta 197 m²:llä. Matalapainehöyrykattiloista muutettiin yksi vesikattilaksi. Laatusa puolesta kattilat jakautuivat seuraavasti:

<i>Höyrykattilat, työpaine 0.5 kg sm²</i>	Luku.	Tulipinta, m ² , keskimäärin	
		yhteensä.	kattilaa kohden.
Korkeapaine-kattilat	18	1,066	59.2
Matalapaine-kattilat	83	1,472	17.7
	Yhteensä 101	2,538	—
<i>Lämminvesikattilat</i>	74	1,354	18.3
	Kaikkiaan 175	3,892	—

Vuoden kuluessa suoritetuista suurehkoista lämpö- ja vesijohtotöistä mainittakoon seuraavat: Rajasaaren puhdistuslaitoksen, Hämeentien 80:ssä olevan kansakoulun ja Katariinankadun talon n:o 1 lämpö- ja vesijohtoasennustöiden valvonta ja lopputarkastus, vanhan raatihuoneen sekä Helenankadun talon n:o 2 työselitys ja hankintaohjelma lämpö- ja jälkimmäisessä myös vesijohtoja varten, tarjousten tarkastus, työn valvonta ja lopputarkastus, Katajanokan makasiinin työselitys, ja hankintaohjelma lämpö- ja vesijohtoja sekä ilmanvaihtolaitteita varten ja työn valvonta, Nikkilän sairaalan kattilakeskuksen työselitys ja hankintaohjelma höyrykattilaa ja etulämmittäjää varten, tarjousten tarkastus ja asennustyön valvonta sekä Nikkilän pesulan työselitys ja hankintaohjelma pesulan koneille sekä tarjousten tarkastus. Lisäksi laadittiin useita alustavia suunnitelmia ja kustannusarvioita.

Polttoainekulutuksista laadittu tilasto osoittaa kulutuksen olleen kaikkiaan 15,056.5 tonnia koksiksi redusoituna merkiten 431.2 tonnin lisäystä edelliseen vuoteen verraten. Uusien laitosten johdosta lisäys oli n. 210 tonnia. Vuoden ominaislämmön tarve oli 3,860 kaloria vuodessa vastaten 3,806 kaloria v. 1935. Tästä aiheutuva lisäys oli n. 1.4 % eli n. 210 tonnia. Luonnollinen lisäys oli siis n. 420 tonnia vastaten käytännöllisesti katsoen todellista lisäystä.

Puisto-osasto. Osaston henkilökuntaan kuuluivat kaupunginpuutarhuri, avustava kaupunginpuutarhuri ja toimistoapulainen. Työnjohtajista toimi 1 vanhempi ja 3 nuorempaa kuukausipalkoin sekä 4 tuntipalkoin. Uudistöissä oli 2 tilapäistä työnjohtajaa. Lisäksi oli osaston palveluksessa kasvihuoneen puutarhuri, taimiston puutarhuri, talonmies, 19 puistovahtia sekä 5—8 puutarharjoittelijaa.

Työntekijäin lukumäärä oli suurin, 366, toukokuussa, ja pienin, 35, tammiukuun alussa. Työntekijäin keskimääräinen luku viikossa oli 138.

Puistojen kevätpuhdistus aloitettiin huhtikuun 25 p:nä ja nurmikenttien kylväminen kolme päivää myöhemmin. Samaan aikaan siirrettiin puistoihin puistopenkkejä, paperikoreja ja lasten hiekkalaatikoita, joita puistoissa oli yhteensä 88. Lasten 27 keinua asetettiin paikoilleen huhtikuun lopussa, jolloin puistovahdit järjestettiin piireihinsä.

Vesilinnut vietiin Alppilan lammikolle huhtikuun 25 p:nä ja tuotiin takaisin lintuhuoneeseen kaupunginpuutarhaan lokakuun 20 p:nä. Töölönlahdella talvella majailleita villisorsia ruokittiin puisto-osaston toimesta koko talven huhtikuun 17 p:ään, jolloin ne lähtivät pois. Muutamia puolikesyjä sorsapareja oli lahdella koko kesän pesien myös siellä. Joukko puisto-osaston ankoja sijoitettiin keväällä Töölönlahdelle, mutta siirrettiin sittemmin Alppiilaan.

Rakennustoimiston työpapalla maalautettiin vuoden aikana 411 vanhaa puistopenkkiä. Uusia penkkejä teetettiin samassa paikassa 70, joista 50 oli koivujalkapenkkejä. Kalustoluettelon mukaan vuoden lopulla puistopenkkejä oli yhteensä 1,582. Uutta rautalanka-aitaa pantiin 3,599 m, johon meni 1,182 rautaseivästä. Mainittua aitaa on istutuksilla yhteensä 52,864 m ja niissä kaikkiaan 20,366 rautaseivästä.

Osaston tilauksesta vesijohtolaitos asetti vesijohdon mittarikaivoineen seuraaviin paikkoihin: Topeliuksenpuistoon, Väinämöisenkadun urheilukentän äärelle, Pengerkadun rinteeseen Sakarinkadun kohdalle, Helsingin- ja Sturenkadun kulmaan sekä Puijonkadun ja Urheilukadun puistikkoihin. Kahteen viimeksi mainittuun oli talousarviossa varattu määräraha.

Puisto- ja kujannepuita ruiskutettiin kolme kertaa. Ensimmäisessä ruiskutuksessa huhtikuun 23 p:n ja toukokuun 8 p:n välisenä aikana käytettiin 17,500 litraa 8 %:n karpokrimpimyrkkynestettä, toisessa ruiskutuksessa heinäkuun 7—18 p:nä ja kolmannessa ruiskutuksessa elokuun 24 ja 29 välisinä p:nä käytettiin yhteensä 23,000 litraa 3—4 % rikaa ja 0.2 % nikotiinisulfaattia sisältävää myrkkynestettä. Kasvihuoneissa torjuttiin tuholaisia sekä ruiskuttamalla että savuttamalla.

Vuoden aikana merkittiin muistiin 31 tapausta, jolloin ihmiset tai autot harjoittivat omavaltaisuutta tai aiheuttivat vahinkoja istutuksille. Vahinkojen yhteisussumma arvioitiin 2,795 markaksi. Koirien aiheuttamista vahingoista ei ole lähempiä tietoja.

Kertomusvuonna ajettiin puistoihin ruokamultaa urakka-ajona yhteensä 13,970 m³. Syksyllä käännettiin ja samalla lannoitettiin Kapteenin-, Vuorimiehen- ja Telakanpuistikon nurmikot.

Talvipuutarhaa hoidettiin samaan tapaan kuin ennenkin. Kukkivia kasveja vaihdettiin; edellisenä vuonna leikatut suuret kameliat kukkivat kohtalaisen runsaasti.

Helmikuun 5 p:nä koristettiin Runebergin patsaan ympärys havupylväillä, samoin Lönnotin patsaan edusta Kalevalanpäivänä. Toukokuun 12 p:nä koristettiin Snellmanin patsas campanularyhmällä. Joulunpyhäksi pystytettiin juhvalaistut kuuset kaikille sankarihautoille Vanhan kirkon puistossa.

Ensimmäisinä kukkaryhminä keväällä olivat edellisenä syksynä istutetut tulppaanit, narsissit ja hyasintit. Usean ryhmän sipulit olivat jo edellisenä keväänä ryhmissä olleita. Kukkasiipuleita istutettiin yhteensä 28,570 kahteenkymmeneen eri puistikkoon.

Kevätistutuksissa käytettiin kukkaryhmiin osittain lasin alla joudutettuja kaunokaisia 3,232, lemmikkejä 1,911, ja kevätesikoita 1,405; orvokkeja käytettiin sekä aikaisin keväällä että myöhään syksyllä, yhteensä 507 tainta. Primuloita istutettiin Vanhan kirkon puistoon sankarihaudoille jo huhtikuun lopussa. Toukokuun alkupäivinä istutettiin Lönnrotin- sekä Snellmanipuistikkoon lemmikkejä ja kaunokaisia. Toukokuun lopulla ja kesäkuussa jatkettiin kukkaryhmien kunnostamista. Sipulikukkien kukkimisen jälkeen istutettiin niiden tilalle kesäkukat. Juhannukseen mennessä oli kaikki kukkaistutukset uusittu. Myöhemmin kesällä istutettiin useihin kukkaryhmiin vielä uudet kukat entisten lakattua kukkimasta.

Eniten käytetyistä kesäkukista mainittakoon begonia semperflorens laadut (6,736), santolinat (3,993), ageratumit (2,750), fuksiat (2,462), echeveriat (2,351), penstemonit (2,076), chrysanthemumit (1,690), ja dahliat (1,521). Heliotrooppeja, celosioita, cinerarioita, campanulia, leucophytoja, pelargoniumeja ja calceolarioita istutettiin n. tuhat kappaletta kutakin. Runkomaisia fuksioita oli puistoissa 277 ja runkomaisia chrysanthemumeja 117. Kesäkukkien taimia sekä niihin verrattavia kasveja istutettiin kukkaryhmiin yhteensä 57,020. Seuraavissa paikoissa oli kesäkukkia: Aleksanteri II:n patsaalla, Borgströmin patsaalla, Caloniuksen- ja Runeberginkadun kulmassa, desinfiomismajalan luona, Eiranpuistikossa, Engelinaukiolla, Erottajalla, Runeberginesplanaadilla, Hankkijan edustalla, läntisen hautausmaan 18 haudalla, Hesperianesplanaadilla, Hietarannassa, Kaisaniemessä, Kaivopuistossa, Katajanokan puistikossa, kaupunginpuutarhassa, kirurgisen sairaalan puistikossa, Kivelän sairaalan puistikossa, Koulupuistikossa, krematorion alueella, kulkutautisairaalan alueella, Lönnrotinpuistikossa, Marian sairaalan alueella, Merisatamassa, Puijonkadun puistikossa, Puutarhakadun puistikossa, Ritaritalonpuistikossa, Ruoholahdenpuistikossa, Hans van Sandenin haudalla Vanhassakaupungissa, Saksalaisen kirkon alueella, Snellmanipuistikossa, Sofianlehdon lastenkodin alueella, Säätytalonpuistikossa, talvipuutarhan edustalla, tuberkuloosisairaalan alueella, Turuntien ja Museokadun kulmassa, Tähtitorninvuorella, Ullanpuistikossa, Vanhan kirkon puistossa ja Vesilinnanmäellä.

Monivuotisia kukkia istutettiin Hesperianesplanaadille 1,397, Pengerkadun rinteelle 1,027 ja Topeliuksenpuistoon 5,008 kappaletta sekä lisäksi 14 eri puistikkoon vanhojen perennaryhmien täydennyksiksi yhteensä 4,096 kappaletta. Monivuotisia kukkia istutettiin kaikkiaan 11,438 kappaletta.

Puistoihin istutettujen kukkasipulien, kesäkukkien ja perennain yhteenlaskettu lukumäärä oli 97,028 ja arvioitiin niiden hinta 258,730: 60 markaksi.

Koristepuita- ja pensaita istutettiin 47 eri paikkaan yhteensä 17,302 kappaletta, arvoltaan 212,529 markkaa. Uusista alueista, joihin näitä istutettiin mainittakoon Hesperianesplanaadi, 7,215 kpl., Topeliuksenpuisto, 4,376 kpl., Helsingin- ja Sturenkadun kulma, Helsingin- ja Fleminginkadun kulma, Kaarlen- ja Castréninkadun kulma, Pengerkadun rinne, Kivelän sairaalan alue, Teollisuuskoulun edusta, Turuntien ja Museokadun kulma, Väinämöisenkadun urheilukentän kaksi sivustaa, Pasilan tori, Pitkäsillanrannan katupuut, Savilan pumppuasema ja Mariankadun poliisiasema, neljä viimeksi mainittua paikkaa järjestettiin toisten osastojen tiliin. Orapihlajasta istutettiin pensaita Kaarlen- ja Castréninkadun kulmaan, Hesperianesplanaadille, Topeliuksenpuistoon, Osuuskassojen keskuslainarahasto oy:n edustalle ja Kallion paloasemalle, ligustrumista istutettiin pensaita Helsingin- ja Fleminginkadun kulmaan sekä Helsingin- ja Sturenkadun kulmaan sekä berberik-

sestä Topeliuksenpuistoon, Pasilan torille ja Helsingin- ja Sturenkadun kulmaan. Aitoihin meni kaikkiaan 12,032 tainta.

Puisto-osaston varsinaiset menot nousivat yhteensä 3,235,139: 90 markkaan, josta puistojen ja istutusten kunnossapitokustannukset tekivät 1,596,802: 70 markkaa.

Viimeksi mainitut kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Smk.		Smk.
Kaupunginpuutarha	167,767: 05	Telakanpuistikko	6,219: —
Kasvihuoneet	150,018: 85	Haapaniemen urheilukenttä	6,088: —
Kaivopuisto	116,906: 60	Myllyrinne	5,969: —
Kaisaniemi	78,405: 90	Annalan urheilukenttä	5,857: —
Tähtitorninvuori	75,833: 20	Lapinlahdenpuistikko	5,625: —
Kappellesplanaadi-, Runeberginesplanaadi, Teatteriesplanaadi	67,521: 40	Ruoholahdenpuistikko	5,513: —
Engelinaukio	42,006: 20	Puijonkadun puistikko	5,257: —
Talvipuutarhan edustalla olevat pengermät	41,247: 55	Kapteeninkadun puistikko	5,187: —
Vanhan kirkon puisto	37,516: —	Runeberginkadun leikkikenttä	5,141: —
Eläintarha	37,280: —	Turuntien ja Arkadiankadun kolmioistutukset	5,107: 50
Hesperianesplanaadi	28,834: —	Keuruuntien istutukset	4,807: —
Eiran puistikko	28,778: 20	Kolmikulma	4,802: —
Punanotko	23,090: 50	Pohjolankadun istutukset	4,720: —
Katajanokan puistikot	22,636: —	Lönnotinpuistikko	4,503: 20
Hakasalmen ja Hesperian puistot	22,006: —	Dagmarinkadunleikkikenttä	4,368: —
Heikinkatu	20,640: —	Ritaritalonpuistikko	4,279: 30
Alppila	17,280: —	Aleksanteri II:n patsaan istutukset	4,051: —
Mäkelänkadun istutukset	16,389: —	Teknillisen korkeakoulun puistikko	3,814: —
Hietaranta	15,948: —	Koskelantien koillispään ist.	3,749: —
Haudat	14,609: —	Porvoonkadun puistikot	3,384: —
Hauhontien puistikot	13,150: —	Sirkuspuistikko	3,355: —
Liisanpuistikko	12,679: —	Hämeentien runkopuut	3,309: —
Mechelininkadun istutukset	12,201: —	Laihurinkadun rinne	3,296: —
Kirurgisen sairaalan ist.	12,125: —	Fredrikintori	3,044: —
Snellmanin patsaan korist.	12,035: 60	Caloniuksen- ja Runeberginkadun kulmaistutukset	2,707: —
Kallion kirkon istutukset	11,873: 50	Agricolankujan puistikko	2,616: —
Vilhonvuori	11,629: —	Franzeninkadun istutukset	2,546: —
Ullanpuistikko	11,067: —	Pääskylänpuistikko	2,471: 70
Aleksis Kiven kadun ist.	10,735: —	Perhonkadun leikkikenttä	2,413: —
Meritori	10,650: —	Kotkankadun istutukset	2,404: 35
Puutarhakadun puistikko	10,485: —	Agricolanpuistikko	2,388: —
Suomen pankin istutukset	10,429: 90	Apollonpuistikko	2,318: —
Kallion urheilukenttä	10,054: —	Saksalaisen kirkon ist.	2,315: —
Käpylän urheilukenttä	9,953: —	Kasarmitorin istutukset	2,214: —
Runebergin patsaan ist.	9,888: —	Hankkijan edusta	2,119: —
Siltavuorenranta	9,742: —	Museokadun leikkikenttä	2,108: —
Säätytalonpuistikko	9,045: —	Fredrikinkadun pohjoispään istutukset	2,017: —
Hietaniemenkadun kolmio	8,974: —	Simonkadun kujanne	2,005: —
Ensipuistikko	8,835: —	Teknillisen korkeakoulun sähköteknillisen laitoksen istutukset	1,874: —
Hietaniemenkadun varsi	8,211: —	Helsingin- ja Vaasankadun kolmio	1,847: —
Johanneksen kirkon ist.	8,110: —	Paulantien leikkikenttä	1,786: —
Kallion kirjastotalon ist.	7,710: —	Perämiehenkadun istutukset	1,665: —
Porthanin- ja Pengerkadun välinen istutus	7,543: —	Turuntien puuistutukset	1,635: —
Ateneumin istutukset	7,496: —	Urheilukadun istutukset	1,606: 50
Koulupuistikko	7,417: 60		
Vuorimiehenpuistikko	7,306: —		
Torkkelinpuistikko	7,210: —		
Nervanderinpuistikko	6,687: —		

	Smk.		Smk.
Pietarinkadun kastanjat ..	1,382: —	Bulevardin puuistutukset	730: —
Aadolfinrinne	1,327: —	Topeliuksenkadun puuistu-	
Arkadian- ja Runebergin-		tukset	663: —
kadun kulma	1,151: —	Tehtaanpuisto	566: —
Maurinkadun pohjoispään		Meritullinkadun pohjois-	
istutukset	1,149: —	pään istutukset	516: —
Hernesaarenkadun istutuk-		Turuntien ja Museokadun	
set	1,101: —	kulma	395: —
Konservatorionläh. rinne ..	1,056: —	Ammattienedistämislaitok-	
Arkadian- ja Pohj. Rauta-		sen edusta	210: —
tiekadun kulmaistutukset	865: —	Kammionkadun lehmukset	153: —
Kinnekkulle	859: —	Sekalaista	120,433: 10
			Yhteensä 1,596,802: 70

Tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin sisältyivät seuraavat puistojen uudistyöt: Runebergin- ja Mechelininkadun välisen Hesperianesplanaadin kolme hiekkakenttää, Topeliuksenpuiston eteläosan lopputyöt, Tehtaanpuiston perustamistöiden jatkaminen, Väinämöisenkadun urheilukentän itä- ja eteläsivujen nurmikentät, Helsingin- ja Sturenkadun kulman puistikko, Pengerkatujen välisen rinteen kunnostaminen ja istutukset, Merisataman istutustöiden jatkaminen, Helsingin- ja Fleminginkadun kulman istutus, Kivelän sairaalan puiston osittainen uusiminen, Rajasaaren- ja Linnankoskenkadun välisen Mechelininkadun lehmusistutukset, Ullanlinnan kylpylaitoksen vie-reisen alueen kunnostaminen ja istutus sekä Agricolan- ja Torkkelinkadun kulman ja Kaarlen- ja Castréninkadun kulman istutus.

Katurakennusosaston laskuun puisto-osasto suoritti istutustöitä m.m. Heikin- ja Simonkadulla, Savilan pumppuaseman alueella, Pasilan torilla, ja Pitkänsillanrannalla.

Talorakennusosaston tilauksesta ajettiin ruokamultaa Vallilan suomalaiselle kansakoululle ja järjestettiin istutus Mariankadun 3:ssa sijaitsevalle I:lle poliisiasemalle.

Kaupunginhallituksen myöntämillä varoilla järjestettiin istutus Turuntien ja Museokadun kulmaan, sijoitettiin suihkuallas messuhallin taakse ja huolehdittiin villisorsien ruokkimisesta Töölönlahdella.

Kaupunginpuutarhasta myytiin taimia, kukkia, pensaita y.m. sekä vuokrattiin kasveja juhlatilaisuuksiin kuten edellisinäkin vuosina. Tulot näistä nousivat yhteensä 80,043: 75 markkaan.

Vuoden lopulla tehdyn luettelon mukaan oli kaupunginpuutarhan kasvi-huoneissa ja talvipuutarhassa olevien kasvien, avomaalla kasvatettavien perennain sekä molempien taimistojen koristepuiden ja -pensaiden yhteinen arvo 531,236 markkaa.

Varasto-osaston henkilökuntaan kuuluivat varastonpäällikkö, varastokirjanpitäjä ja 5 toimistoapulaista. Päävarastossa, Malminkadun 5:ssä, oli varaston hoitaja ja 1 toimistoapulainen sekä korjauspajassa 1 korjauspajainsinööri, 1 piirtäjä ja 4 toimistoapulaista.

Osaston tehtävänä oli hoitaa mainittua päävarastoa sekä Ruoholahdessa ja Hakaniemessä sijaitsevia varastoja, Toukolassa sijaitsevaa konepajaa sekä huolehtia myös rakennustoimiston tarveaineiden, työkoneiden ja -välineiden sekä kaluston hankinnoista ja hoidosta.

Vuoden kuluessa rakennustoimiston eri osastot sekä kaupungin muut virastot ja yksityiset henkilöt käyttivät konepajaa ja saivat varastosta tarveaineita rahassa arvioituna seuraavasti:

	Konepajätöiden raha-arvo, Smk.	Varastosta luovutet- tujen tarveaineiden raha-arvo, Smk.
Toimisto-osasto	—	20,690: —
Katurakennusosasto	1,023,318: 45	3,918,797: 05
Satamarakennusosasto	727,195: 60	2,158,438: —
Talorakennusosasto	721,064: 05	700,962: 40
Puisto-osasto	134,508: 80	48,654: 90
Varasto-osasto	1,108,644: 65	306,526: 20
Konepajat	—	1,107,345: 90
Muut kaupungin laitokset	147,370: 65	49,828: 80
Yksityiset	58,630: 85	63,748: 35
	<u>Yhteensä 3,920,733: 05</u>	<u>8,374,991: 60</u>

Varastoitujen rakennustarpeiden arvo eli varastosäästö oli tammikuun 1 p:nä 1936 3,125,335: 65 markkaa. Vuoden kuluessa ostettiin tarveaineita 9,106,287: 10 markalla ja käytettiin 8,374,991: 60 markan arvosta, joten v:een 1937 siirtyvän varaston arvo oli 3,856,631: 15 markkaa.

Tilivirasto. Tiliviraston henkilökunnan muodostivat kamreeri, 2 kirjantäijää ja 3 toimistoapulaista.

Tilitodistuksia oli vuoden aikana 23,903, laskutuksia 1,728 ja lähetettyjä kirjelmia 1,541.

Tiliviraston käteiskassan rahanvaihto vuoden aikana oli 6,610,618 markkaa. Viraston määrärahat olivat yhteensä 243,905 markkaa ja menot 238,408: 25 markkaa.

VIII. Puhtaanapito.

Puhtaanapitolaitoksen kertomus v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Puhtaanapitolautakunta. Kaupungin puhtaanapitotoimen ylin johto kuuluu puhtaanapitolautakunnalle. Siitä, missä määrin terveydenhoitolautakunnalla on toimivaltaa puhtaanapitoasioissa, on säädetty terveydenhoitosäännöissä ja Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksessä.

Lautakunnan tehtävänä on valvoa kaupungin katujen, yleisten paikain ja satama-alueiden puhtaanapitoa, roskien käyttämistä kaupungille taloudellisesti mahdollisimman edullisesti sekä tehdä asianomaisten kiinteistöjen omistajien kanssa sopimuksia heille kuuluvien puhtaanapitovelvollisuuksien suorittamisesta, antaa määräyksiä urakkatarjousten sekä tarveaineiden, työkalujen y.m. hankintatarjousten pyytämistävästä, tutkia ja hyväksyä nämä tarjoukset sekä kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaan ratkaista kysymykset puhtaanapitolaitoksen työntekijäin palkkauksesta, työajan pituudesta, työehdoista sekä sairas- ja hautausavustuksista.

Puhtaanapitolautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna toimittaja A. Aalto puheenjohtajana, johtaja J. Hellsten varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä seppä K. Kaukonen, pankinvirkailija A. E. Monnberg, ylijohdaja Y. Sadeniemi, pankinjohtaja V. Sipi sekä piirisihteeri A. Valta. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Sihteerinä toimi vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuohjelm ja esittelijänä puhtaanapitolaitoksen johtaja E. Rosenbröijer.

Puhtaanapitolautakunta kokoontui vuoden aikana 17 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 237, diaariin vietyjen asiain luku 430 ja lähetettyjen kirjelmäin luku 64.

Vuoden aikana lautakunnan käsittelemistä asioista mainittakoon kiinteistöjen puhtaanapidon osittainen kunnallistuttaminen, ehdotus kaupunginhallitukselle toimenpiteisiin ryhtymisestä mukavuuslaitosten lisäämiseksi ja ajanmukaistamiseksi, asematalon edustalla olevan Kaivokadun osan kunnossa- ja puhtaanapito, kaupunkien kunnallislain 50 §:n nojalla kannettavat asiakirjojen oikeiksi todistettuihin jäljennöksiin kohdistuvat maksut, erinäiset talonmistajien tekemät katujen puhtaanapitoa koskevat valitukset, varatöiden järjestäminen työttömille henkisen työn tekijöille ja työntekijäin ehdotus kaksinkertaisen tuntipalkan maksamisesta vakinaisille kadunlakaisijoille pyhäpäivisin suoritettusta puhdistustyöstä.

Käsiteltiin viranhaltijain kesäloma-ajat, 4 viranhaltijain sairaslomanomusta, 210 työntekijäin sairas- ja 5 hautausapuanomusta, 33 vuoden aikana sattunutta tapaturmaa sekä 6 työntekijäin eläkeanomusta.

Koska työntekijät sairasavustusanomustensa johdosta kääntyivät mien eri lääkäreiden puoleen, päätti lautakunta alistaa asian mainitun asian-tilan parantamiseksi kaupunginhallituksen harkittavaksi.

Kaupunginhallituksen, m.m. puhtaanapitolaitoksen ja sen tiliviraston sääntöpalkkaisten viranhaltijain virkain luokitusta koskevan palkkakomitean ehdotuksen johdosta lautakunta ehdotti lausunnossaan seuraavat virat korotettaviksi ylempään palkkaluokkaan: johtajanvirka 18 palkkaluokasta 19 palkkaluokkaan, tarkastajanvirka 14 palkkaluokasta 16 palkkaluokkaan, kamreerinvirka 13 palkkaluokasta 14 palkkaluokkaan, kirjanpitäjänvirka 7 palkkaluokasta 8 palkkaluokkaan, konttoriapulaisenvirka, joka samalla ehdotettiin nimitettäväksi varastokirjanpitäjänviraksi 6 palkkaluokasta 7 palkkaluokkaan, konttoriapulaisenvirka (konekirjoittajanvirka) 3 palkkaluokasta 4 palkkaluokkaan ja konttoriapulaisenvirka 1 palkkaluokasta 2 palkkaluokkaan. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa ainoastaan tarkastajanviran 15 palkkaluokkaan, kirjanpitäjänviran 8 palkkaluokkaan, varastokirjanpitäjänviran 7 palkkaluokkaan sekä yhden konttoriapulaisenviran 2 palkkaluokkaan.

Lautakunnan ehdotettua alaistensa työntekijäin palkkausolojen järjestämistä tammikuun 1 p:stä 1937 vahvisti kaupunginvaltuusto minimituntipalkat eri ammattiteissa määräten samalla:

että laitoksen johtaja oli oikeutettu yksityistapauksissa työntekijäin paremman ammattitaidon tai työkyvyn taikka ahkeruuden perusteella korottamaan palkkaa enintään 10 %:lla,

että kaupungin kustantamaa elinkorkoa tai eläkettä nauttivan työntekijän palkasta oli vähennettävä hänen elinkorkonsa tai eläkkeensä määrä vastaavalta ajalta,

että kaupunginhallitus oli oikeutettu erikoisten seikkojen perusteella korottamaan vahvistettua palkkaa määrätyn nimikkeen kohdalla enintään 10 %:lla, sekä

että urakkatyötariiffien vahvistaminen oli asianomaisen lautakunnan asia.

Kiinteistölautakunnan vuokrattua puhtaanapitolaitokselle elokuun 1 p:stä 1936 tontin n:o 2 korttelista n:o 692 hiekkavajaa y.m. rakennuksia varten anoi lautakunta katujen ja kiinteistöjen puhtaanapidon vuokramäärärahaa ylitettäväksi 11,906: 25 markalla.

V:n 1936 talousarvioon merkittyjen katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitoon kuuluvien Vedenkulutus, Työpalkat ja Tarveaineet nimisten määrärahojen osoittautuessa riittämättömiksi, lautakunta esitti kyseisiä tilejä ylitettäväksi vastaavasti 17,000, 800,000 ja 103,000 markalla.

Puhtaanapitolaitos suoritti sekä kaupungille että sopimusten nojalla yksityisille kiinteistöjen omistajille kuuluvan puhtaanapidon, huolehti kaupungin yleisten mukavuuksilaitosten sekä puhtaanapitolaitoksen työvälineiden, koneiden ja tarveaineiden hoidosta ja kunnossapidosta sekä kerääntyvien jätteiden käsittelystä, jalostuksesta ja myynnistä.

Toiminta jakautui kuten aikaisemminkin katujen puhtaanapitoon, kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapitoon sekä työkoneiden ja työvälineiden kunnossapitoon ja korjaukseen. Työt jaettiin seuraaviin erikoisosastoihin: hallinto, johon kuului toimisto ja tilivirasto, katujen puhtaanapito, kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapito, hajotuskaivojen tyhjennys, Malmin kaatopaikan hoito, korjauspaja, autotallit ja -korjaamo, hevostalli ja varasto.

Hallinto. Puhtaanapitolaitosta johti kaupunginvaltuuston valitsema johtaja laitoksen tarkastajan ollessa apulaisjohtajana. Toimistoinsinöörin erikoistehtäviin kuului tilastollisten yhdistelmien laatiminen eri töiden työilmoitusten perusteella. Ylityönjohtaja valvoi lähinnä alimman työnjohdon toimintaa.

Puhtaanapitolautakunnan sekä puhtaanapitolaitoksen tilejä hoiti laitoksen johtajan valvonnan alaisena puhtaanapitolaitoksen tilivirasto. Kassavirastona toimi rahatoimisto.

Toimisto- ja tilivirastohenkilökunnan muodostivat kamreeri, kirjantäjä, seitsemän toimistoapulaista, joista yksi toimi kassanhoitajana ja yksi konekirjoittajana sekä vahtimestari ja asiapoika. Kiinteistöjen puhtaanapidosta laadittujen ilmoitusten tarkkailua varten toimi kuormauspaikoilla kaksi kirjuria.

Puhtaanapitolaitos lähetti vuoden aikana 1,024 kirjettä, antoi 7,762 laskua suorittamistaan töistä sekä laati asetusten mukaista tilastoa työntekijöistään.

Katujen puhtaanapito. Puhtaanapitolaitoksen velvollisuuksiin kuului huolehtia kaupungille kuuluvien katuosuuksien, yleisten paikkain ja rantalaiturien puhtaanapidosta. Edelleen laitos huolehti sopimusten nojalla kaupunginvaltuuston vahvistaman taksan mukaan yksityisille talonomistajille kuuluvien katuosuuksien puhtaanapidosta.

Katujen puhtaanapitotyöt jaettiin seitsemään piiriin siten, että XIII, XIV ja XV kaupunginosat kuuluivat ensimmäiseen piiriin, IV ja XX toiseen piiriin, V ja VI kolmanteen piiriin, III, VII, VIII ja IX neljänteen piiriin, I ja II viidenteen piiriin, X, XI ja XII kuudenteen piiriin sekä Vallila, Hermannin, Toukola ja Mäkelä seitsemänteen piiriin. Jokaisessa piirissä toimi vastuunalainen työnjohtaja.

Erilaatuisten työntekijäin keskimääräinen luku viikkoa kohden näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Kesätöissä.	Talvitöissä.
Puhtaanapitotyöntekijöitä, miehiä	106	413
» naisia	10	10
Tuntipalkkaisia autonkuljettajia	15	12
Urakalla työskenteleviä autonkuljettajia	—	15
Ajomiehiä	2	2
Urakalla työskenteleviä yksityisiä ajureita omine hevosineen	—	62
Yhteensä	133	514

Koneellisia laitteita käytettiin:

	Kesätöissä.	Talvitöissä.
Kasteluvaunuja	1	—
Kasteluautoja	10	—
Lumiauroja, hevosen vetämiä	—	63
» moottori-	—	7
Tiehöyliä	—	6
Kuljetusvälineitä, laitoksen omia	2	2
» urakoitsijoiden	—	49
Kuorma-autoja, laitoksen omia	5	6
» urakoitsijoiden	—	15
Purgator-rattaita	93	—
Lakaisukoneita	5	—

Kesäkuukausina osasto käytti 2 hevosta ja talvikautena 64 hevosta; näistä oli 2 hevosta laitoksen omia.

Katujen kastelemiseen käytettiin imu- ja painepumpuilla varustettuja kasteluautoja. Lakaisutyöt suoritettiin karrier-lakaisukoneilla sekä käsilakaisurattailla n.s. purgator-kojeilla. Ruoho poistettiin käyttämällä Kitko (Vegebillum) nimistä kemikaliota, jota kului 2,500 kg 25,400 m²:llä. Katujen kastelemiseen kului 17,399 m³ merivettä ja 28,916 m³ vettä vesipostista. Vedenkulutus oli kuivan ja helteisen kesän johdosta arvioitua suurempi aiheuttaen määrärahan ylittämisen 16,897: 35 markalla. Pölyn sitomiseksi kasteltiin katuja ja teitä magnesiumkloriidiliuoksella kuluun liuosta 10,370 kg 50,200 m²:llä. Katurikkoja poiskuljetettiin kaikkiaan 13,712 m³, josta kustannukset nousivat 83: 36 markkaan 1,000 m²:ltä.

Katujen puhtaanapidon talvityöt käsittivät lumenauraamista, -luontia ja -lakaisemista, jään hakkausta, katuojien avaamista, katukäytävien ja ajoteiden hiekoittamista, lumenkuljettamista kaatopaikoille sekä kaatopaikkojen hoidon.

Kertomusvuoden ensimmäisinä kuukausina sattuneet runsaat lumisateet aiheuttivat työmäärärahojen ylittämisen 727,942: 70 markalla. Sata-
neen lumen paksuutta mitattaessa saatiin lumentulon keskiarvoksi 48 sm tammikuussa, 42 sm helmikuussa, 36.5 sm maaliskuussa ja 3 sm huhtikuussa.

Kaupunginhallituksen v. 1931 vahvistamaa ohjelmaa lumen poistamisesta kaupungin kaduilta ja teiltä noudatettiin pääpiirteissään myöskin kertomusvuonna.

Kuten edellisinäkin vuosina käytettiin talvitoissa ryhmäjärjestelmää. Lumenauraaminen toimitettiin osittain vuokrahevosten ja -autojen vetämillä lumiauroilla, osittain laitoksen moottoriauroilla. Tiehöylätraktoreja käytettiin ajoteiden tasoittamiseen ja leventämiseen. Lumenkuljetus suoritettiin urakkatyönä vuokrahevosilla ja -autoilla. Hevosilla kuljettavia kuormia varten oli järjestetty 15 ja moottorivoimalla kuljettavia kuormia varten 9 lumenkaatopaikkaa. Ainoastaan puhtaanapitolaitoksen käytettäväksi luovutettiin sekä hevosilla että moottorivoimalla kuljettavia lumikuormia varten Helsingin laivatelakka oy:n tienoo, Etelärannassa rautatie-
sillan itäpuolella oleva alue ja Arabian alueen eteläpuolen tienoo.

Puhtaanapitolaitoksen käytettävissä oli 10 heikkavajaa eri osissa kaupunkia, joihin voitiin varastoida yhtäaikaan enintään 3,000 m³ hiekkaa.

Eri tarkoituksiin katujen puhtaanapitotöissä käytetty työtuntimäärä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Työn laatu.	Henkilöpäivätyöt.		Hevospäivätyöt.		Autopäivätyöt.	
	Vakin. työaika.	Ylläika.	Vakin. työaika.	Ylläika.	Vakin. työaika.	Ylläika.
T y ö t u n t e j a .						
Lakaisu	169,323	205	2,340	—	17,517	142
Lumenluonti y.m.	273,205	955	—	—	—	—
Lumenauraus	34,858	684	16,458	441	3,996	101
Lumenkuljetus	—	—	27,834	—	19,732	—
Lumenkaatopaikk. hoito .	32,553	32	—	—	276	—
Hiekoitus	6,402	218	20,377	432	3,379	275
Kastelu.....	5,137	27	—	—	5,137	27
Tilapäiset työt	6,122	—	840	—	424	—
Yhteensä	527,300	2,121	67,849	873	50,461	545

Osaston toimesta puhtaana pidetty pinta-ala oli yhteensä 2,380,000 m², josta kustannukset nousivat kaikkiaan 8,769,905: 65 markkaan sekä m²:ä kohden 3: 68 markkaan.

Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito. Puhtaanapitolaitos huolehti kaupungin omien kiinteistöjen ja mukavuuslaitosten sekä sopimuksen nojalla yksityisille talonmistajille kuuluvien kiinteistöjen puhtaanapidosta, kuten alla olevat numerot v:lta 1932—36 tarkemmin osoittavat:

	1932.	1933.	1934.	1935.	1936.
Yksityisten kiinteistöt:					
Vuosisopimukselliset	1,663	1,600	1,585	1,544	1,537
Ylimääräiset	48	69	73	94	54
Uuudisrakennukset	69	73	32	60	48
Kaupungin kiinteistöt:					
Vuosisopimukselliset	76	79	84	93	92
Ylimääräiset	27	31	20	36	32
Miesten yleiset käymälät:					
W.C.-järjestelmä	1	1	1	1	1
Astiajärjestelmä	28	28	28	28	28
Naisten yleiset käymälät:					
W.C.-järjestelmä	1	1	1	1	1
Astiajärjestelmä	26	26	26	26	26
Vedenheittopaikat:					
Miesten	63	63	63	63	63
Naisten	13	13	13	13	13

On huomioonotettava että miesten ja naisten käymälät sekä vedenheittopaikat on laskettu erikseen niissäkin tapauksissa, että ne on sijoitettu samaan rakennukseen. Käymälälaitoksia oli kaikkiaan vain¹⁾ 29 ja eri vedenheittopaikkoja 40.

Vuoden aikana tyhjennettiin kaikkiaan 702 talon kaivot. Perin pohjainen tyhjennys korjausta varten suoritettiin 185 kaivossa. Sitä paitsi tyhjennettiin 90 sade- ja likavesikaivoa. Työn suoritti 8 työntekijää laitoksen kaivontyhjennysautolla ja neljällä urakoitsijoiden omistamalla kuorma-autolla. Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapitoon nähden kaupunki jaettiin kahteen pääpiiriin kuormauspaikoihin. Kummassakin piirissä toimi vastuunalainen työnjohtaja, joka lähinnä valvoi jätteen kuljetus-, kuormaus- ja purkaustöitä. Kuormien tarkkailua varten toimi kirjuriina apulaistyönjohtaja. Kuormauspaikat sijaitsivat Kyläsaaren alueella korttelissa n:o 662 ja Länsisataman alueella n:o 263, mistä jätteet rautateitse kuljetettiin Malmin kaatopaikalle ja eri rautatieasemille yksityisille tilanomistajille. Sitä paitsi kuljetettiin suurehko määrä jätteitä tilapäisille kaupungin läheisyydessä oleville kaatopaikoille.

Viikoittain tehtiin kirjallisia ilmoituksia kuljetettujen erilaisten jätteen määrystä. Seuraavassa on yhdistelmä näistä ilmoituksista:

¹⁾ Tässä on laskettu mukaan kaksi maksullista käymälää, jotka aikaisemmissa vuosikertomuksissa on jätetty tilaston ulkopuolelle.

Jätteiden laatu.	Kuljetettu maantäyteen.	Kuljetettu myytäväksi.					Kaikkiaan.
		Kaupungin mautille.	Tilanomistajille kaupungin läheisyyteen.	Viikin latokartanoon.	Länsisataman kuormauspaikalta lähetettäväksi.	Kyläsaaren kuormauspaikalta lähetettäväksi.	
m ³ .							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	13,081	14,241	24,627	37,074	10,855	6,084	105,962
Makkilantaa	—	6	—	—	1,661	3,699	5,366
Hevoslantaa	—	88	98	—	361	—	547
Hajotuskaivojätteitä ..	—	—	—	—	2,739	2,408	5,147
Tuhkaa	16,244	—	1,156	—	—	—	17,400
Rakennus-y.m. jätteitä..	620	—	—	—	—	—	620
Yhteensä	29,945	14,335	25,881	37,074	15,616	12,191	135,042

Kuormausasemilla kuormattu määrä jakautui seuraavasti:

Jätteiden laatu.	Länsisataman asemalla kuormattu			Kyläsaaren asemalla kuormattu			Kaikkiaan.
	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin.	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin.	
	Malmin kaato-paikalle	muille asemille.		Malmin kaato-paikalle.	muille asemille.		
m ³ .							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	6,447	4,408	—	3,239	2,845	—	16,939
Makkilantaa	1,410	160	91	3,436	117	146	5,360
Hevoslantaa	—	361	—	—	—	—	361
Hajotuskaivojätteitä....	2,739	—	—	2,408	—	—	5,147
Yhteensä	10,596	4,929	91	9,083	2,962	146	27,807

Kaupungista lähetettiin seuraava määrä vaunukuormia jätteitä suoraan alla mainituille asemille:

Asema.	Makkilantaa.	Hevoslantaa.	Rikkoja, talous- ja paperijätteitä.	Yhteensä.
Jorvas	2	1	2	5
Kauklahti	3	—	10	13
Kauniainen	—	9	—	9
Kilo	—	—	5	5
Kirkkonummi	—	1	—	1
Leppävaara	—	—	13	13
Malmi	—	—	146	146
Masala	23	1	46	70
Muijala	2	—	—	2
Nikkilä	—	—	3	3
Pitäjänmäki	—	—	4	4
Pohjankuru	1	—	—	1
Siuntio	1	—	—	1
Tikkurila	1	—	11	12
Yhteensä	33	12	240	285

Malmin kaatopaikalle lähetettiin makkilantaa 449, rikkoja, talous- ja paperijätteitä 317 sekä hajotuskaivojätteitä 725 rautatievaunullista eli yhteensä 1,491 rautatievaunullista. Rautateitse lähetettyjä jätteitä kertyi siis kaiken kaikkiaan 1,776 rautatievaunullista.

Osaston eri työntekijäin keskimäärä viikkoa kohden näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Ajomiehiä	7	Vaunumiehiä	4
Autonkuljettajia	44	Siivoojia	10
Apureita	30		
		<u>Yhteensä</u>	95

Teknilliseen varustukseen kuului 26 erikoisautoa, 19 laitoksen kuorma-autoa, 4 yksityisten kuorma-autoa, 1 kaivontyhjennysauto, 7 kpl. rattaita, 7 rekeä ja 7 laitoksen hevosta.

Käytetty työtuntien lukumäärä selviää seuraavasta taulukosta:

Työn laatu.	Henkilöpäivätyöt.		Hevospäivätyöt.		Autopäivätyöt.	
	Vakin. työ-aika.	Yli-aika.	Vakin. työ-aika.	Yli-aika.	Vakin. työ-aika.	Yli-aika.
Työtunteja.						
Kiinteistöjen puhtaanapito	74,670	1,293	15,399	257	86,086	2,045
Mukavuuslaitosten puhtaanapito	23,271	—	223	—	374	—
Hajotuskaivojen tyhjennys	1,112	—	—	—	1,112	—
<u>Yhteensä</u>	99,053	1,293	15,622	257	87,572	2,045

Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapidosta oli kustannuksia kaikkiaan 5,670,771: 70 markkaa.

Malmin kaatopaikka. Työn valvonta oli uskottu työnjohtajalle työskennellen hänen alaisenaan 6 miestä jätteiden purkaus- ja kuormaustöissä, 2 miestä kaatopaikkojen hoidossa, 1 mies levyastioiden puhdistuksessa, 5 miestä levyastioiden korjaustöissä ja 2 vartijaa, yhteensä 16 miestä.

Tuntien lukumäärä eri töissä oli seuraava:

Työn laatu.	Työtunteja.	Työn laatu.	Työtunteja.
Jätteiden purkaus	12,221	Levyastiain korjaus	9,532
Raatojen poltto	922	Rautatievaunujen korjaus	426
Kaatopaikan hoito	4,873	Rakennusten kunnossapito	654
Höyrykattilan lämmitys .	1,164	Vartiointi	4,578
Levyastiain puhdistus ..	2,265		
		<u>Yhteensä</u>	36,635

Polttouunissa poltettiin vuoden kuluessa 230 koira, 249 kissaa, 8 hevosta, 1 sika, 8 vasikka, 4 kettua ja 1 hirvi, yhteensä 501 raatoa sekä sitä paitsi 2,708 kg pilaantunutta lihaa.

Korjauspaja. Työn lähin valvonta oli uskottu työnjohtajalle. Työntekijäin lukumäärä viikkoa kohden oli 17, joista 9 ammattityöntekijää ja 8 apuityöntekijää. Korjausajan kertomusvuoden työtunnit vastaavine työ-kustannuksineen selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Työn laatu.	Työtunteja.	Kustannukset, Smk.
Katujen puhtaanapito-osaston laskuun pidetty kunnossa:		
Työkaluja	3,354	30,271: 50
Työkojeita ja ajoneuvoja	5,616	54,293: —
Työkojuja ja hiekkavajoja	3,122	28,742: —
Lumisiltoja	2,364	20,423: —
Hiekkalaatikoita	1,563	13,935: —
Kiinteistöjen puhtaanapito-osaston laskuun pidetty kunnossa:		
Työkaluja	1,148	10,542: 50
Jätesäiliöitä	3,172	30,350: 75
Työkojeita ja ajoneuvoja	1,741	16,120: —
Työkojuja	2,309	22,935: 50
Yleisiä mukavuukslaitoksia	3,557	33,699: 25
Hevostallin töitä	1,342	9,242: —
Autotallin töitä	6,351	55,451: —
Sekalaisia töitä	3,905	33,844: —
	Yhteensä 39,544	359,849: 50

Korjauspajan työkustannukset nousivat kaikkiaan 652,292: 20 markkaan, josta työntekijäin palkat tekivät 359,849: 50 markkaa.

Autotallit ja -korjaamo. Lähin johto autotalleissa ja -korjaamossa oli uskottu erityiselle ammattityönjohtajalle. Työntekijäin lukumäärä keskimäärin viikkoa kohden oli 19, joista 11 ammattityöntekijää ja 8 aputyöntekijää.

Autokorjaamo sijaitsi puhtaanapitolaitoksen keskusaseman alueella Turuntien 24:ssä, jossa laitoksen käytettävänä oli myöskin kaksi puurakennusta 55 moottoriajoneuvoa varten. Sitä paitsi oli laitoksen käytettäväksi vuokrattu autotalli Hämeentien 92:sta 24 autolle. Autovarasto käsitti 79 autoa seuraavia merkkejä:

Kuorma-autoja:	Diamond	1	Magirus kaivontyh-
Ford	26	Sisu	2 jennysautoja 1
Chevrolet	18	Kasteluautoja:	Tiekarhu tiehöyliä 6
International..	1	Berliet	4 Buick henkilöautoja 1
Dodge Brothers	3	De Dion Bouton	1 Harley Dawidson
Volvo	2	Selden	2 moottoripyöriä 1
Morris	1	Daimler-Benz.....	3
Reo.....	1	Karrier lakaisukoneita..	5
			Yhteensä 79

Kuorma-autojen käyttämä työtuntimäärä alla mainittuihin tarkoituksiin oli seuraava:

	Työtunteja.		Työtunteja.
Kuljettamaan:		Kuljettamaan:	
Talousjätteitä	81,983	Hiekkaa	2,449
Makkilantaa	6,522	Luudaksia	202
Rikkoja	12,363	Sekalaista	940
Lunta	2,268		
		Yhteensä 106,727	

Kasteluautoja käytettiin 5,164 tuntia, lakaisukoneita 5,296, tiehöyliä 806 ja kaivontyhjennysautoa 1,112 tuntia.

Hevostalli. Puhtaanapitolaitoksen hevostalli sijaitsi Kampin alueella. Hevosten hoito oli uskottu yhdelle tallimiehelle, jonka työntuntimäärä vuoden aikana oli 2,392. Vuoden alussa oli 12 hevosta, vuoden kuluessa lopetettiin 1 hevonen, joten hevosten lukumäärä vuoden lopussa oli 11. Hevosten ruokkimiseen käytettiin 40,040 kg heiniä ja 14,900 kg kauroja. Hevoset olivat sairaina 412 päivää. Hevosten hoitokustannukset nousivat kaikkiaan 101,826 markkaan ja hevosta kohden 8,854: 43 markkaan. Hevosten suorittama työtuntimäärä oli yhteensä 21,723 jakautuen seuraavien töiden osalle:

Työn laatu.

Työtunteja.

Katujen puhtaanapito	5,500
Kiinteistöjen puhtaanapito	15,879
Raatojen kuljetus	344

Yhteensä 21,723

Varaston hoito oli uskottu erityiselle varastomiehelle. Varastokortit pidettiin laitoksen toimistossa. Varastossa olevat tavarat olivat varustetut stafettikorteilla. Tammikuun 1 p:nä varaston arvo arvioitiin 166,636: 15 markaksi, vuoden kuluessa ostettiin tavaroita 1,102,252: 30 markan arvosta ja käytettiin 1,040,835: 30 markan arvosta, joten varasto joulukuun 31 p:nä arvioitiin 228,053: 15 markaksi.

Menot ja tulot. Puhtaanapitolaitoksen liiketilinpäätös joulukuun 31 p:nä osoitti menot seuraaviksi:

	Katujen puhtaanapito.			Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito.			Kaikkiaan.
	Yleinen.	Sopimusten mukainen.	Yhteensä.	Yleinen.	Sopimusten mukainen.	Yhteensä.	
	Suomen markkaa.						
Menoerät.	Menot.						
Hallintokulungit ..	172,783	117,564	290,347	163,284	140,127	303,411	593,758
Vuokra	293,331	8,280	301,611	57,495	17,700	75,195	376,806
Lämpö	17,897	2,801	20,698	15,645	19,791	35,436	56,134
Valaistus	8,884	1,333	10,217	7,417	14,625	22,042	32,259
Vedenkulutus	50,610	8,933	59,543	4,960	495	5,455	64,998
Kalusto	289,742	72,909	362,651	52,200	307,402	359,602	722,253
Kaluston kunnossapito	449,352	49,916	499,268	103,634	622,412	726,046	1,225,314
Tarverahat	9,323	1,561	10,884	91,283	91,693	182,976	193,860
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikk.	370	69	439	148	1,100	1,248	1,687
Työpalkat	4,746,809	1,308,598	6,055,407	781,162	1,994,048	2,775,210	8,830,617
Tarveaineet	619,790	56,130	675,920	171,628	469,471	641,099	1,317,019
Yleisten laitteiden kunnossapito ..	47,430	1,226	48,656	63,640	4,871	68,511	117,167
Käyttövoima	4,700	762	5,462	3,116	5,675	8,791	14,253
Työntekijäin erinäiset edut	259,426	39,721	299,147	51,474	197,638	249,112	548,259
Hevosten elatus ..	6,968	1,394	8,362	—	38,094	38,094	46,456
Vakuutusmaksut ..	31,855	5,622	37,477	5,681	51,133	56,814	94,291
Kiinteistö	81,427	—	81,427	121,729	—	121,729	203,156
Poistot ja palautukset	—	2,390	2,390	—	—	—	2,390
Sopimusten mukaisen puhtaanapidon voitto	—	—	—	—	—	—	—

Tuloja oli kaikkiaan 14,627,076 markkaa, josta yleisen puhtaanapidon osalle tuli 8,785,192 markkaa ja sopimusten mukaisen puhtaanapidon osalle 5,841,884 markkaa, kuten seuraavasta yhdistelmästä tarkemmin selviää:

Tuloerät.	Smk.	Tuloerät.	Smk.
<i>Yleinen puhtaanapito:</i>		<i>Kaluston ja kiinteistön</i>	
Valtion tieosuudet	5,600:	kuoletus- ja korkokus-	
Yleiset kadut, torit ja pai-		tannukset	276,920
kat	5,060,722	Yhteensä	8,785,192
Satama-alueet	1,580,752		
Lumenkaatopaikat	264,536		
Sekalaiset työt	11,678	<i>Sopimusten mukainen puhtaanapito:</i>	
Maksut mukavuuslaitos-		Yksityisten katuosuudet	1,225,363
ten käyttämisestä	30,612	Kaupungin katuosuudet	631,856
Sekalaiset tulot	16,122	Yksityisten kiinteistöt . .	3,588,566
Kuormausasemien kustan-	481,940	Kaupungin kiinteistöt . .	273,315
nukset		Lannan myynti	122,784
Kaatopaikkojen kustan-	474,007	Yhteensä	5,841,884
nukset		Kaikkiaan	14,627,076
Mukavuuslaitosten kus-	582,303		
tannukset			

Kameraalisen kirjanpidon mukaan menot nousivat 13,911,632: 90 markkaan ja tulot 12,341,027: 55 markkaan talousarvioon merkittyjen määrien ollessa vastaavasti 12,777,715 markkaa ja 12,216,410 markkaa.

Varat. Joulukuun 31 p:nä 1935 vietiin puhtaanapitolaitoksen kalusto kirjoihin 4,356,476: 50 markan arvoisena ja kiinteistö 1,136,603: 60 markan arvoisena. Kertomusvuoden aikana hankittiin kalustoa 303,223: 10 markalla ja kiinteistöjen arvo kohosi 174,081: 45 markalla. Kun 489,268: 45 markkaa poistettiin kalustojen arvosta ja 137,621: 95 markkaa kiinteistöjen arvosta, niin siirrettiin 5,343,494: 25 markkaa säästönä v:een 1937.

Työntekijäin erinäiset edut. Vuoden aikana myönnettiin 210 työntekijälle sairasavustusta 19,749 työntunnista ja 5 työntekijän kuolemantapauksen johdosta maksettiin heidän perillisilleen asetuksenmukaista hautausapua.

Kesälomaa nautti 294 työntekijää, niistä 147 18 päivää, 110 12 päivää, 23 7 päivää ja 14 4 päivää vastaten yhteensä 32,096 työtuntia.

Vuoden kuluessa sattui 33 tapaturmaa, joista maksettiin asianmukaista korvausta.

Työntekijöille suoritettiin palkkoina kaikkiaan 8,659,261: 95 markkaa ja erinäisinä etuina 548,258: 85 markkaa, josta 140,228: 35 markkaa sairas- ja hautausapua, 283,864: 70 markkaa kesälomapalkkoja, 36,907: 95 markkaa tapaturmavakuutusmaksuja, 72,005: 05 markkaa vaatetusmaksuja, 9,841: 60 markkaa vapaapäiväpalkkoja ja 5,411: 20 markkaa reserviharjoituksissa olevien työntekijäin palkkoja.

IX. Satamahallinto.

Satamalautakunnan v:lta 1936 antama toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta. *Kokoonpano.* Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1936 kauppaneuvos I. Lindfors, puheenjohtajana, vuorineuvos K. A. Paloheimo, varapuheenjohtajana, sekä jäsenenä vahtimestari U. Ilmanen, filosofiantohtori P. R. Korpisaari, lakitieteenkandidaatti G. Norrmén, työntekijä A. Numminen ja filosofiantohtori H. Ramsay. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Lautakunnan sihteerinä toimi varatuomari T. Nordberg.

Kokoukset y.m. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 20 kertaa. Pöytäkirjassa oli 545 pykälää, lähetettyjä kirjeitä oli 320 ja pöytäkirjanotteita annettiin 614.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamahallintotoimistoa johti satamalaitoksen johtaja, filosofianmaisteri K. W. Hoppu. Satamaliikenneosaston päällikkönä toimi satamakapteeni J. A. Lehtonen ja satamakannantaosaston päällikkönä satamakamreeri I. Liljeros.

Satamahallintotoimiston viranhaltijat. Satamahallintotoimiston aktuaariksi tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen nimitettiin lokakuun 20 p:nä filosofiankandidaatti A. G. Kivilinna. V.t. vahtimestariksi määrättiin elokuun 14 p:nä vaakavahtimestari R. Kumenius, joka nimitettiin lokakuun 20 p:nä vahtimestarin virkaan. Virkojen uudelleen järjestelyn johdosta luopui satamalautakunnan sihteeri, varatuomari T. Nordberg, joulukuun 31 p:nä toimestaan.

Satamaliikenneosaston viranhaltijat. Tammikuun 29 p:nä myönnettiin pyynnöstä ero satamakonstaapeli B. E. Hellstenille helmikuun 1 p:stä 1936 alkaen. Helmikuun 4 p:nä määrättiin L. S. L. Parviainen v.t. satamakonstaapeliksi ja nimitettiin satamakonstaapeliksi toukokuun 12 p:nä. Syyskuun 18 p:nä määrättiin konemestari I. Nordling saaristojäänmurtaja Otson v.t. ylikonemestariksi. Lokakuun 20 p:nä nimitettiin merikapteeni V. Manner saaristojäänmurtaja Otson päälliköksi, v.t. ylikonemestari I. Nordling ylikonemestariksi ja alikonemestari V. K. Tuuminen tunkkimieheksi. Kun Otson päällikön on kesän aikana toimittava Sörnäisten satamamestarina, siirrettiin Sörnäisten satamamestari V. J. Lackström Länsisataman satamamestariksi heti sen jälkeen, kun Sörnäisten satama jääsuhteiden vuoksi oli suljettava.

Satamakannantaosaston viranhaltijat. Toukokuun 12 p:nä myönnettiin pyynnöstä apulaisvaakamestari N. Baldaufille ero virasta ja V. Rauhala määrättiin toistaiseksi 1,500 markan palkalla toimimaan apulaisvaakamestarina.

Kesäkuun 26 p:nä nimitettiin satamakannantaosaston virkojen uudelleenjärjestelyssä perustettuihin vanhemman vahtimestarin toimiin tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen apulaisvaakamestarit E. H. L. Enckell, T. J. S. Söder-

ström, E. H. R. Blomqvist, J. W. Bäcksbäcka, A. E. Ahlqvist, A. W. Forsberg, N. V. Ahlqvist ja O. H. W. Knape. Nuoremman vahtimestarin virkoihin nimitettiin samana päivänä vaakavahtimestarit K. E. Nordman, K. I. Nordman, A. H. Forsblom, K. A. Rantanen, J. Cedervall, E. J. Malm ja S. R. Grönholm sekä ylimääräinen apulaisvaakavahtimestari B. H. Lihr. Samana päivänä virkojen uudelleenjärjestelyn takia irtisanottiin ylimääräinen vaakavahtimestari E. A. Granroth ja peruutettiin apulaisvaakavahtimestarien V. K. Mielosen, U. Fagerlundin ja V. Rauhalan sekä vaakavahtimestarien E. Lappalaisen, T. Terhon, Th. Holmströmin, R. Kumeniuksen ja R. Ingmanin viransijaisuusmääräykset.

Elokuun 14 p:nä nimitettiin avoimiksi julistettuihin toimentajan virkoihin v. t. toimentaja B. B. B. Enckell ja konttorikirjuri R. W. I. Lindberg, konttorikirjurin virkaan satamahallintotoimiston vahtimestari K. K. Tolvanen ja hissilaitoksen koneenkäyttäjän apulaisen virkoihin v. t. vaakavahtimestari E. E. Lappalainen ja v. t. koneenkäyttäjän apulainen F. G. Numfelt, kaikki syyskuun 1 p:stä 1936 alkaen. Samana päivänä määrättiin v. t. konttorikirjuri M. M. Kauppala toistaiseksi hoitamaan konttorikirjurin virkaa 1,530 markan kuukausipalkoin, E. E. Lappalainen hoitamaan vaakavahtimestarin tointa 1,350 markan kuukausipalkoin ja v. t. koneenkäyttäjän apulainen G. A. Stigell 1,215 markan kuukausipalkoin hoitamaan hissilaitoksen koneenkäyttäjän apulaisen virkaa vuoden loppuun. Samalla peruutettiin S. M. Ståhlbergin määräys toimia v. t. toimentajana syyskuun 1 p:stä 1936 alkaen. Syyskuun 18 p:nä nimitettiin v. t. konttorikirjuri M. M. Kauppala konttorikirjuriksi lokakuun 1 p:stä 1936 alkaen. Tavaravajain katsantomiehen tullilylipäällysmies S. Brunbergin lopetettua toimensa määrättiin tullilylipäällysmies R. Gustafsson lokakuun 20 p:nä tavaravajain katsantomieheksi. Samana päivänä nimitettiin toimentaja B. B. B. Enckell avoinnaolevaan laskuttajan virkaan tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen. Marraskuun 17 p:nä myönnettiin vaakavahtimestari J. K. Nygrenille saavuttamansa ikärajan perusteella ero. Joulukuun 30 p:nä määrättiin konttorikirjuri K. K. Tolvanen tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen hoitamaan toimentajan virkaa sekä määrättiin v. t. konttorikirjuriksi ylimääräinen vaakamestari V. K. Mielonen tammikuun 1 p:stä 1937 alkaen.

Virkavapaudet. Sairauden takia seuraavat viranhaltijat nauttivat virkavapautta täysin palkkaeduin: laskuttaja E. Candolin lokakuun 23 p:stä joulukuun 15 p:ään; konttorikirjuri C. Enckell helmikuun 13 p:stä huhtikuun 13 p:ään; kassanhoitaja G. Ingraesus maaliskuun 5 p:stä 31 p:ään; ja konttorikirjuri O. Ruin syyskuun 8 p:stä lokakuun 15 p:ään. Reserviharjoitukseen osallistumisen takia olivat virkavapaina satamalaetakunnan sihteeri, varatuomari T. Nordberg elokuun 1 p:stä 30 p:ään; vaakamestari W. Forsberg toukokuun 25 p:stä kesäkuun 25 p:ään; v. t. vaakamestari U. Fagerlund heinäkuun 1 p:stä elokuun 1 p:ään; vaakamestari N. Ahlqvist heinäkuun 6 p:stä 26 p:ään; vaakavahtimestari K. A. Rantanen heinäkuun 6 p:stä 26 p:ään, ilmoitusosaston apulaisjohtaja D. Kaukonen syyskuun 6 p:stä 25 p:ään; tarkastuskonstaapeli V. Biström lokakuun 11 p:stä 30 p:ään; ja satamakonstaapeli H. Lindberg lokakuun 11 p:stä 30 p:ään.

Opintomatka. Kaupunginhallituksen myöntämällä 3,000 markan matkahalla kävi satamalaitoksen johtaja tutustumassa Leningradin satamaan kesäkuun 8—13 p:nä.

Satamahallinnon eräiden virkain uudelleenjärjestäminen ja uusien virkain perustaminen. S a t a m a k a n n a n t a o s a s t o n v i r a t .

Sitten kun satamalautakunta helmikuun 18 p:nä 1935 oli suostunut satamalaitoksen johtajan esitykseen saada selvittää, voidaanko satamalaitoksessa tulla toimeen pienemmällä työvoimalla, lautakunta käsiteltään satamalaitoksen johtajan esitystä erinäisten virkain uudelleenjärjestämisestä kokouksissaan maaliskuun 3 ja huhtikuun 7 p:nä teki huhtikuun 21 p:nä esityksen, että satamakannantaosastolla lakkautettaisiin v:n 1936 lopussa 10 avustavan vaakamestarin ja 12 vaakavahtimestarin vakinaista virkaa, yksi palkkasääntöön merkitsemätön avustavan vaakamestarin ja yksi samanlainen vaakavahtimestarin virka ja tilapäistyövoimaan kuuluvan yhden avustavan vaakamestarin ja yhden vaakamestarin virat eli yhteensä 26 virkaa, sekä että satamakannantaosastolle perustettaisiin v:n 1937 alusta kahdeksan 4 palkkaluokkaan kuuluvaa vanhemman vahtimestarin virkaa ja yhdeksän 3 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman vahtimestarin virkaa. Näiden virkain uudelleenjärjestelyn tuottaman palkkojen säästön lautakunta laski 182,484 markaksi.

Kun v:n 1937 kuluessa valmistuvaan uuteen tullimakasiiniin tarvitaan satamakannantahenkilökuntaa ja kun postitullikamarissa olevaa kannantahenkilökuntaa voidaan jossain määrin vähentää, lautakunta päätti, että postitullikamarin henkilökunta siirretään uuteen tullimakasiiniin ja että postitullikamarin haaraosasto sellaisenaan lakkautetaan ja kannanta postitullikamarissa järjestetään siten, että siitä huolehtii laskuttaja ja kassanhoitaja. Tämän vuoksi lautakunta esitti, että satamakannantaosastoon perustettaisiin v:n 1937 alusta yksi 7 palkkaluokkaan kuuluva laskuttajan ja yksi 6 palkkaluokkaan kuuluva nuoremman kassanhoitajan virka.

S a t a m a h a l l i n t o t o i m i s t o n t y ö v o i m a i n l i s ä ä m i n e n . Huhtikuun 21 p:nä esitti satamalautakunta, että satamahallintotoimiston työvoimia, jotka olivat osoittautuneet riittämättömiksi, lisättäisiin, perustamalla v:n 1937 alusta 13 palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva aktuaarin virka.

S a t a m a h a l l i n t o t o i m i s t o n v a h t i m e s t a r i n t o i m i . Satamahallintotoimiston vahtimestari palkattiin tilapäistyövoimaa varten myönnettyllä määrärahalta. Koska tämä toimi ei ollut enemmän tilapäinen kuin muidenkaan kaupungin laitosten vahtimestarien toimet, esitti lautakunta huhtikuun 21 p:nä, että satamahallintotoimiston vahtimestarin toimi vakinaistutettaisiin v:n 1937 alusta perustamalla 3 palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka.

Satamalautakunnan tekemiin esityksiin toukokuun 13 p:nä kaupunginvaltuusto suostui siten, että satamakannantaosastoon perustettiin kahdeksan vanhemman ja kahdeksan nuoremman vahtimestarin virkaa ja yksi laskuttajan virka, että satamalautakunnalle annettiin tehtäväksi sopia asianomaisen tullinhoitajan kanssa tullipostitoimistossa tapahtuvasta kaupungille tulevien maksujen kantamisesta, sekä että satamalautakunnan sihteerin virka lakkautettiin v:n 1937 alusta ja että satamahallintotoimistoon perustettiin 13 palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluva aktuaarin virka ja että lautakunnan sihteerille kuuluvat tehtävät siirrettiin aktuaarille. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi järjestelyistä aiheutuvat muutokset satamahallintotoimiston johtosääntöön.

J ä ä n m u r t a j a O t s o n v a k i n a i s e t v i r a t . Satamalautakunta teki elokuun 14 p:nä esityksen täydentäen sitä syyskuun 1 p:nä siten, että v:n 1937 alussa toimintansa alkavaan uuteen jäänmurtajaan Otsoon perustettaisiin marraskuun 1 p:stä 1936 lukien 14 palkkaluokkaan ja IV kieli-

taitoluokkaan kuuluva päällikön virka, syyskuun 21 p:stä 1936 lukien 9 palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva ylikonemestarin virka sekä v:n 1937 alusta 3 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluva tunkkimiehen virka. Kaupunginvaltuusto suostui syyskuun 16 p:nä näihin esityksiin.

Kaupungin uusi jäänmurtaja. Joulukuun 23 p:nä 1935 tehdyllä sopimuksella Hietalahden sulkutelakka ja konepaja oy:ltä tilattu jäänmurtaja laskettiin vesille elokuun 12 p:nä 1936, jolloin alus sai nimekseen Otso. Joulukuun 23 p:nä 1936 tapahtui koematka, jolloin aluksen todettiin käyttävän sopimuksen mukaiset vaatimukset ja joulukuun 30 p:nä 1936 otti satamalahtakunnan asettama toimikunta, jonka muodostivat satamalaitoksen johtaja K. W. Hoppu, satamakapteeni J. A. Lehtonen ja diplomi-insinööri O. Tybeck, aluksen vastaan; viimeksi mainitusta päivästä laskettiin myöskin rakentajan takuu-aika alkavaksi. Insinööri-toimisto E. Hellberg asensi jäänmurtajaan radiosähkölennättimen, radiopuhelimen ja radiosuuntimislaitteet sekä erityisen kaukopuhelalaitteen avustettaville aluksille annettavia määräyksiä varten. Alipäälystön ruokailuhuoneeseen asennettiin yleisradiovastaanotin ja miehistön ruokailuhuoneeseen kopapuhuja.

Lausunnot kaupungin muille viranomaisille annettiin kertomusvuoden kuluessa kaikkiaan 60, joista 39 kaupunginhallitukselle, 17 kiinteistölautakunnalle, 3 yleisten töiden lautakunnalle ja 1 kaupunginlakimiehelle.

K a u p u n g i n h a l l i t u k s e l l e annettiin seuraavat lausunnot: Tammi-kuun 29 p:nä: yleisten töiden lautakunnan laadituttamista Katajanokan uuden varastorakennuksen piirustuksista. Helmikuun 4 p:nä: kalasumppujen säilyttämistä ympäri vuorokauden kauppatorin altaassa koskevasta Södra Finlands fisktransportförening nimisen yhdistyksen valituksesta ja anomuksesta; Nyländska Jaktklubben nimisen yhdistyksen anomuksesta saada 15,000 markan suuruisen avustus sen 75-vuotisjuhlaan saapuvien pursien ankkuroimislaitteiden hankkimiseksi; parmaaja F. F. Nousiaisen eläkeanomuksesta; Helsingin kaupungin virkamiesten yhdistyksen anomuksesta virkasäännön raskauden tilassa olevien naisten virkavapautta koskevan kohdan muuttamiseksi. Helmikuun 18 p:nä: Oy. Talolan tarjouksesta myydä kaupungille Hietasaarelta v. 1910 vuokratuilla alueille rakennetut rakennukset vuokraoikeudesta luopuen tai jatkaa sopimusta kohtuullisin ehdoin; niistä satamalahtakunnan alaisista viranhaltijoista, jotka ovat asuneet ja tulleet verotetuiksi kaupungin ulkopuolella; tarkastuskonstaapeli K. E. Heikkilän anomuksesta saada asua Haagan kauppalassa; ilmoituksen ottamisesta julkaisussa »The Finland Year Book 1936». Helmikuun 25 p:nä: Lauttasaaren läppäsillan johteista ja ylimmän jänteen valaistuksesta. Maaliskuun 3 p:nä yleisten töiden lautakunnan laadituttamista satamatyöntekijäin odotus-, pukeutumis- ja pesuhuoneiden piirustuksista; insinööri J. C. Wiesen Sörnäisten sataman uudelleenjärjestämistä koskevasta ehdotuksesta; Suomen satamaliiton merenkulkumaksujen perusteiden muuttamista koskevasta mietinnöstä; maksuttoman säilytysajan lyhentämisestä pakkahuoneella; Lauttasaaren läppäsillan avaamisajoista ja liikennöimisohjeista. Huhtikuun 7 p:nä: sillan rakentamista Eteläsataman ulompaan altaaseen rautatiesillan viereen koskevasta Södra Finlands fisktransportförening nimisen yhdistyksen anomuksesta; kuorma-autoaseman perustamista Länsisatamaan koskevasta E. Poutasen anomuksesta. Huhtikuun 21 p:nä: Ullanlinnan kylpylaitoksen rannan ja laiturin kunnostamista koskevasta Suomen höyrylaiva oy:n anomuksesta. Toukokuun 12 p:nä: Kauppatorin sisäaltaassa veneistä tapahtuvan vihannesten y.m.s. kaupan kieltämistä klo 12 jälkeen koskevasta

eräiden Kauppatorin hallin kauppiaiden anomuksesta; Lauttasaaren yhdyskunnan tiedustelusta voitaisiinko sen suunnittelema vesijohto yhdistää kaupungin vesijohtoverkkoon; Suomenlinnan linnoituspiirin aiheuttamista vahingoista ja haitoista; tullisäännön 13 §:n 2 kohdan muuttamista koskevasta satamaliiton anomuksesta; Helsingin Rotary klubin anomuksesta satamamaksujen palauttamisesta. Elokuun 14 p:nä: Suomen laivastoliiton y. m. järjestöjen asettaman toimikunnan anomuksesta saada järjestää merenkulku- näyttelyn yhteydessä kongressijuhla Kaivopuistossa. Syyskuun 18 p:nä: Hiili- ja Koksi oy:n maanpäällisestä moottoripetrolin jakelulaitteesta ja autotallista; kaupunginarkkitehdin laatimasta luonnoksesta telakka-alueen satamamakasiinien sijoitukseksi ja tullipaviljongiksi. Lokakuun 20 p:nä: Helsingin makasiini oy:n anomuksesta saada vuokrata Saukon hiilisataman kortteli n:o 761 ja alivuokralaisista; Helsingin makasiini oy:n tarjouksesta rakentaa satamatyöntekijäin odotus- ja ruokailuhuone Länsisatamaan. Marraskuun 17 p:nä: jäädytetyn kalan säilyttämistä uudessa Katajanokan tullimakasiinissa koskevasta Södra Finlands fisktransportförening nimisen yhdistyksen esityksestä; kaupunginhallituksen palkkakomitean ehdotuksesta; venelaiturin laajentamista koskevasta Finlands motorbåtsklubb nimisen yhdistyksen anomuksesta. Marraskuun 24 p:nä: Helsingin maalentokentän taksahdotuksesta. Joulukuun 1 p:nä: alueen vuokraamista Länsisatamasta työntekijäin työ- ja oleskeluhuonetta varten koskevasta rautatiehallituksen anomuksesta; Eteläsataman rautatiekääntösillan sähköistämistä koskevasta Södra Finlands fisktransportförening nimisen yhdistyksen anomuksesta; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ehdotuksesta Helsingin maalentokentällä kannettavien maksujen taksaksi. Joulukuun 15 p:nä: myyntipaikkojen arvontaa ja läppäsillan rakentamista Eteläsataman pohjoisen venesataman altaiden välisten laiturihaarojen välille koskevasta eräiden maustekalakauppiaiden anomuksesta; venepaikkojen arpomista kalamarkkinoilla koskevasta Uudenmaan kalastusliiton anomuksesta. Joulukuun 30 p:nä: niistä vahingoista ja haitoista, jotka aiheutuvat Suomenlinnan linnoituspiiristä annetusta asetuksesta; kiinteistölautakunnan esityksestä, että Oy. Ikopalin vuokraaman Hernesaaren alueen n:o 6 vuokra alennettaisiin; Katajanokan lentosataman rakennuksien korvausta luovuttamista satamarakennusosastolle koskevasta yleisten töiden lautakunnan esityksestä.

Kiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot: Helmikuun 4 p:nä: Oy. Ikopalin anomuksesta yhtiön Hernesaaresta vuokraaman alueen n:o 6 vuokran alentamisesta. Huhtikuun 7 p:nä: Munkki- saaren korttelissa n:o 177 olevien tehdas- ja vajarakennusten vuokrasopimuksen uudistamista koskevasta Helsingin säilyke oy:n anomuksesta; Merivartiolaitoksen esityksestä, että Suomalainen Shell oy. tai Nobel Standard oy. Suomessa saisi rakentaa Kellosaaren lentosatamaan maan- alaisen bensiinisäiliön jakelulaitteineen. Toukokuun 12 p:nä: vuokran- maksueriä, vuokra-ajan pidentämistä ja vuokran alentamista koskevasta Hanasaaren veistämön anomuksesta; muistoesineiden kaupasta turisteille mähinlaskupaikoilla. Kesäkuun 5 p:nä: vuokra-ajan pidentämistä koske- vasta Oy. Tervasaaren telakka—Tjärholmens slip ab:n anomuksesta; lisä- alueen vuokraamista Hernesaarelta koskevasta Oy. Wetekin anomuk- sesta. Syyskuun 18 p:nä: alueen vuokraamista Lauttasaarenkadun var- relta hiekkavajaa varten koskevasta puhtaanapitolautakunnan anomuk- sesta; Aero oy:n tarjouksesta myydä Kellosaaren lentosataman konepaja rakennus kaupungille; korttelissa n:o 178 olevan Oy. Tammiston vuokraa-

man alueen vuokraoikeuden siirtämisestä Oy. Avulle. Lokakuun 20 p:nä: Lauttasaarenkadun varrella olevan alueen vuokraamista varastosuojaa varten koskevasta Oy. A. Wilénin anomuksesta; tehdaskorttelin n:o 178 alueita A-B-C-D ja A-D-E-F koskevasta A. Wigg ab:n vuokrasopimuksen jatkamisesta; alueen vuokraamista korttelista n:o 788 tehdasrakennusta varten koskevasta Oy. Erikoiskotelon, Oy. Purjetyön ja Helsingin sähkö-mekanon anomuksesta; tammikuun 1 p:nä 1937 Sörnäisten rantatien varrelta vapautuvan alueen vuokraamista koskevasta K. H. Ilmosen anomuksesta. Marraskuun 11 p:nä: vuokra-ajan pidentämistä ja rakennuksissa suoritettavia korjauksia koskevasta Ford motor Companyn anomuksesta; alueen vuokraamista Lauttasaarenkadun varrelta ja lisäalueen vuokraamista tehdasrakennusta varten koskevasta Oy. Metro-auton anomuksesta. Joulukuun 15 p:nä: tontin n:o 12 vuokraamista Ruoholahdesta koskevasta Oy. K. H. Renlundin anomuksesta.

K a u p u n g i n l a k i m i e h e l l e annettiin joulukuun 15 p:nä lausunto jäljennösten antamisesta perittäivistä maksuista.

Y l e i s t e n t ö i d e n l a u t a k u n n a l l e annettiin toukokuun 12 p:nä lausunto sen ehdotuksesta Katajanokan uutta tullimakasiinia varten hankittavista nostureista. Marraskuun 17 p:nä yleisten töiden lautakunnan ehdotuksesta purkaa vioittunut n.s. Fordin laiturin ja joulukuun 1 p:nä Tervasaaren puhdistuslaitokseen johtavan penkereen rakentamisesta.

H y v ä k s y t t y j ä p i i r u s t u k s i a. Toukokuun 12 p:nä satamalautakunta hyväksyi Hiili ja Koksi oy. nimisen yhtiön Länsisatamaan, kortteliin n:o 260, rakennettavan varastorakennuksen piirustukset. Elokuun 14 p:nä hyväksyttiin Oy. G. H. H:n Länsisatamassa Saukonkadun varrella olevan tilapäisen varastosuojan piirustukset. Marraskuun 17 p:nä lautakunta hyväksyi Huolintakeskus oy:n Länsisatamaan, kortteliin n:o 255—258, yhtiön Helsingin makasiini oy:ltä vuokraamalle tontille rakennettavan varasto- ja auto- vajarakennuksen piirustukset; Hiili ja Koksi oy:n Länsisataman kortteliin n:o 257 rakennettavan autovajan piirustukset sekä Rake oy:n Länsisataman korttelissa n:o 266 olevan varastorakennuksen piirustukset uudelleen joulukuun 22 p:stä alkaen, jolloin entinen hyväksyminen päättyi.

M a a - j a v e s i a l u e v u o k r a t. Tammikuun 14 p:nä hyväksyttiin Ruoholahdessa olevaa Lauttasaaren lauttapaviljongin aluetta koskeva vuokrasopimus puretuksi tammikuun 1 p:stä 1936 lukien ja Moottorikuljettajat nimiselle yhdistykselle päätettiin vuokrata Vilhonvuoren rannassa oleva venelaituri 3,000 markan vuokrasta purjehduskaudelta. Helmikuun 4 p:nä vuokrattiin liikemies A. Seppäselle puolet hänen aikaisemmin Katajanokan korttelista n:o 191 vuokraamastaan alueesta 15 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Helmikuun 18 p:nä vuokrattiin A. Eklöf oy:lle 150,000 m²:n suuruinen vesialue Vanhankaupungin selältä purjehduskaudeksi 1936 7,500 markan vuokrasta. Maaliskuun 3 p:nä myönnettiin Helsingin puhelin-yhdistykselle oikeus pystyttää puhelinkoppi Sörnäisten satamaan 180 markan vuosivuokrasta; Suomen höyrylaiva oy:lle ja Ab. Lars Krogius & C:o oy:lle vuokrattiin Länsisataman entinen rautatieasemarakennus kuukauden irtisanomisajoin ja 500 markan kuukausivuokrasta; majuri F. Grönrosin heinäkuun 1 p:nä 1936 päättyvä vuokraoikeus erääseen Katajanokan varasto-alueeseen siirrettiin johtaja M. Soivalle kuuden kuukauden irtisanomisajoin entisin ehdoin. Huhtikuun 7 p:nä vuokrattiin satamarakennusosastolle Katajanokan alue n:o 19 huhtikuun 1 p:stä 1936 lukien 3 kuukauden irti-

sanomisajoin ja 7,200 markan vuosivuokrasta. Toukokuun 12 p:nä myönnettiin eräin ehdoin konttoristi J. Vallitielelle oikeus nostaa uppotukkia ja -prospia Vanhankaupungin selältä, Sörnäisten satamasta ja Sumpparin ja Mustikkamaan rantamilta kolmen vuoden aikana elokuun 1 p:stä 1936 lukien. Kesäkuun 26 p:nä irtisanottiin Suomen höyrylaiva oy:n hiilitarhan tontin vuokrasopimus joulukuun 31 p:stä 1936 lukien ja yhtiön hiilivarastopaikan tarve järjestettiin tilapäisesti kunnes Katajanokalta tarkoitukseen varattu tontti täytettäisiin ja tasoitettaisiin sekä vuokrattiin Suomalainen Shell oy:lle Sörnäisten eteläniemen varastopaikka n:o 9 kuuden kuukauden ajaksi 3 markan vuokrasta m²:ltä. Elokuun 14 p:nä hyväksyttiin Katajanokan lentosataman bensiininjakeluaseman aluetta koskeva Oy. Nobel Standard Suomessa nimisen yhtiön vuokrasopimus puretuksi lokakuun 1 p:stä 1936 lukien ja vuokrattiin Suomalainen Shell oy:lle lisäalue yhtiön aikaisemmin vuokraaman Sörnäisten eteläniemen varastopaikan n:o 9 vierestä kuuden kuukauden ajaksi elokuun 20 p:stä 1936 lukien 3 markan vuokrasta m²:ltä. Syyskuun 18 p:nä vuokrattiin puhtaanapitolaitokselle alue korttelista n:o 191 hiekkavajaa varten kuuden kuukauden irtisanomisajoin 15 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Lokakuun 20 p:nä vuokrattiin Oy. Alfr. Wilén & C:olle Kruununvuorenkadun tontti n:o 12 marraskuun 1 p:stä 1936 lukien 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä ja Ab. Victor Ek oy:lle lastauslaiturin paikka korttelista n:o 761 Saukonkadun ja Poikkikatu IV:n kulmasta 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Marraskuun 17 p:nä hyväksyttiin Katajanokan varastoaluetta n:o 12 koskeva Oy. Alfr. Wilén & C:on vuokrasopimus puretuksi.

S ö r n ä s ab. Kaupunginlakimiehen annettua lautakunnan pyytämän selvityksen siitä, millä oikeudella Sörnäs ab. niminen yhtiö pitää hallussaan vesialuetta Kylä- ja Verkkosaaren välillä ja lautakunnan tehtyä asiasta maaliskuun 3 p:nä esityksen kaupunginhallitukselle kehoitti tämä kaupunginlakimiestä vaatimaan sanotulta yhtiöltä 10,000 markan vuosivuokraa korkoineen tammikuun 1 p:stä 1925 lukien siksi, kunnes alue saatetaan kaupungin hallintaan sekä luovuttamaan alueen kaupungille siltä laitteensa poistettuaan.

Ruokailu- ja kahvikojut. Rouva A. Koposen kuoltua siirrettiin lautakunnan joulukuun 14 p:nä tekemän päätöksen mukaan hänelle kuulunut Eteläsatamassa olevaa kahvikojua koskeva vuokraoikeus joulukuun 1 p:stä 1936 lukien rouva I. M. Puhakalle entisin ehdoin. Marraskuun 17 p:nä siirrettiin rouva V. Aallon ruokailukojun paikan vuokraoikeus Sörnäisten satamassa rouva S. Rantalalle.

Moottorivenepaikat Salmisaarella. Huhtikuun 21 p:nä hyväksyttiin Salmisaaren moottorivenepaikkojen uudet vuokramaksut, joiden mukaan paikat n:ot 1—154 maksavat 200 markkaa ja n:ot 155—243 125 markkaa purjehduskaudelta.

Polyteknikkojen ilmailukerhon liitokoneita on säilytetty Kellosaaren hallissa helmikuun 15 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana kaupunginhallituksen myöntämin määrärahoihin.

Kellosaaren lentohalli. Koska hallissa oli esiintynyt epäkohtia järjestysvoiman puutteessa ja lautakunnan anottua ja saatua määrärahan tilapäistä työvoimaa varten lautakunta valtuutti joulukuun 30 p:nä satamakapteenin ottamaan halliin kaksi vartiomiestä tammikuun 1 p:stä 1937 lukien.

Merivartiolaituksen anomukseen, että kaupunki valonheittäjillä valaisisi hallin pään ja laskusillan ja kieltäisi ankkuroinnin Kellosaaren edustalla olevalla alueella, ei lautakunta katsonut voivansa suostua.

Katajanokan lentosatama. Tattarisuon lentokentän valmistuttua siirtyi säännöllinen lentoliikenne Katajanokalta sinne joulukuun 15 p:stä 1936 ja siirsi Aero oy. vuoden loppuun mennessä irtaimistonsa pois Katajanokalta.

Tulli- ja rautatielaitoksen huoneistot Länsisatamassa. Helsingin makasiini oy:n uuden H-makasiinin valmistuttua lautakunta päätti helmikuun 4 p:nä vuokrata sanotusta makasiinista tullilaitosta varten 270 m², vuokra 180 markkaa m²:ltä, 660 m² tullipakkahuoneeksi, vuokra 60 markkaa m²:ltä, ja 215 m² rautatielaitoksen käytettäväksi, vuokra 180 markkaa m²:ltä vuodessa, ollen sopimukset voimassa vuoden kerrallaan ellei niitä irtisanottu ennen lokakuun 1 p:ää.

Majakka- ja jäämaksut alustarvikkeita ottavilta aluksilta. Koska oli ilmennyt, että Helsingin tullikamari veloittaa majakka- ja jäämaksuja alustarvikkeita ottamaan saapuvilta aluksilta otaksuttavasti vastoin näistä annettuja asetuksia, kääntyi satamalaitoksen johtaja kauppa- ja teollisuusministeriön merenkulkutoimiston päällikön puoleen, joka ryhtyi asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Satama-alueiden eristäminen. Lautakunnan tehtyä kaupunginhallitukselle esityksen Suomen laivanvarustajain yhdistyksen asiaa koskevan kirjelmän johdosta myönsi kaupunginhallitus määrärahan varoitustaulujen asettamiseksi satama-alueelle kehoittaen samalla kiertokirjeellä kansakoulujen johtokuntia ja kouluhallituksen oppikouluosastoa saattamaan oppilaiden tietoon satama-alueella liikkumisen vaarat.

Varastoonpanomaksu ulkomaantavaroista, jotka viedään ulos. Elokuun 14 p:nä lautakunta teki esityksen, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin tullisäännön 87 ja 91 §:n muuttamiseksi siten, että varastoonpanomaksu edelleen vietävistä ulkomaantavaroista poistettaisiin.

Puolustuslaitoksen vahvavirtakaapeli. Helmikuun 2 p:nä sovittiin lopullisesti valtion laivatelakan kanssa vahvavirtakaapelin laskemisesta Katajanokalta Suomenlinnaan.

Hakaniementori. Hakaniementorin hallinnon siirtämistä kiinteistö-lautakunnalle koskevan satamalautakunnan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti helmikuun 13 p:nä, että aluetta on pidettävä torialueena, jota koskevat asiat kuuluvat kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Liikenne- ja tuulaakimaksutulkintoja. Satamaliiton hallitus on omaksunut sen tulkinnan, että simpukkakalkista kannetaan liikennemaksua tariffinimikkeen 44 (tullinimike 71a) mukaan.

Korkeimman hallinto-oikeuden helmikuun 18 p:nä 1936 antaman päätöksen mukaan on sellaisissa tapauksissa, joissa valtio palauttaa tullin kauppa-poliittisista y.m. samankaltaisista syistä, myöskin tuulaaki palautettava.

Tarkastuspiirit. Lautakunnan joulukuun 14 p:nä tekemän päätöksen mukaan jaettiin satamaliikenneosaston tarkastuspiirit uudelleen siten, että 1 piiri ulottuu satama-alueen rajasta Vantaanjoen suusta Kone- ja silta oy:n telakka-alueen pohjoisrajaan, 2 piiri tästä Katajanokalle Pohjois-sataman puoleiseen laivastoaseman rajaan Töölön-, Eläintarhan- ja Kaisaniemenlahtineen, 3 piiri Katajanokalta laivastoaseman Etelä-sataman puoleisesta rajasta Telakkakadun eteläpäähän ja 4 piiri Telakkakadun etelä-päästä satama-alueen rajaan Pikku-Huopalahden suussa Kellosaaren lentosatama ja lentohalli mukaanluettuna.

Tullisäännön muutos. Osittain satamalautakunnan, osittain Suomen satamaliiton aloitteesta muutettiin syyskuun 11 p:nä 1936 annetulla asetuksella tullisäännön 13 §:n 2 kohta ja 16 §:n 1 kohta paremmin käytännön vaatimuksia vastaaviksi.

N.s. turistialusten väkijuomain tullisinetöinti. Koska tullihallituksen matkustaja-alusten tullisinetöintiä koskeva kiertokirje mahdollisesti tulisi aiheuttamaan vaikeuksia Helsingin satamassa pistäytyville n.s. turistialuksille, käännyttiin toukokuun 28 p:nä tullihallituksen puoleen kyseisessä asiassa.

Virastovaratyöt. Tammikuun 30 p:nä kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan jatkamaan virastovaratoita kolmen henkilön työvoimin toukokuun loppuun.

Suomenlinnan alusten vesitaksa. Huhtikuun 7 p:nä hyväksyttiin taksa kaupungin vesiposteista vettä ottaville Suomenlinnan liikennettä hoitaville aluksille.

Vuotamakasiini. Maaliskuun 3 p:nä asetettiin komitea valmistelemaan kysymystä vuotamakasiinin ja sen yhteyteen mahdollisesti sijoitettavan öljyvarastosuojan aikaansaamisesta Helsingin satamaan ja valittiin siihen jäseniksi satamalaitoksen johtaja K. W. Hoppu, satamarakennusosaston päällikkö S. Ranelin ja Helsingin makasiinioy:n toimitusjohtaja E. Ehnberg.

Satamajäänmurtaja Herculeksen palosammutuslaitteet. Huhtikuun 29 p:nä kaupunginvaltuusto myönsi 70,500 markan määrärahan satamajäänmurtaja Herculeksen varustamiseksi palosammutuslaitteilla.

Myrskyvaroitusjärjestelmän uusiminen. Joulukuun 30 p:nä tehtiin kaupunginhallitukselle esitys 8,600 markan määrärahan myöntämisestä uuden myrskyvaroitusjärjestelmän hankkimiseksi.

Uusia vaakoja. Lautakunnan tehtyä maaliskuun 3 p:nä esityksen uusien vaakojen hankkimiseksi pakkahuoneen ulkopuolella punnitsemisiä suorittaville vaakamestareille kaupunginhallitus myönsi tarkoitusta varten 25,200 markkaa.

Eteläsataman laajennus ja Kaivopuiston väylän syvennys. Marraskuun 11 p:nä kaupunginvaltuusto periaatteessa päätti hyväksyä Eteläsataman laitualan laajentamisen laivatelakan alueelle ja Kaivopuiston väylän syventämisen päättäen v:n 1937 talousarvion merkittä väylän syventämiseksi 2,000,000 markkaa ja laituritoita varten 2,000,000 markkaa.

Kalasumppualukset Eteläsatamassa. Marraskuun 17 p:nä lautakunta myönsi kalasumppualuksille oikeuden toukokuun 1 p:ään 1937 saakka olla Eteläsataman altaassa ympäri vuorokauden.

Ruotsin merivartio- ja tullilaitos. Kaupunginhallituksen toukokuun 7 p:nä tekemän päätöksen perusteella omaksuttiin seuraava satamamaksutariffin tulkinta: Ruotsin merivartiolaitoksen ja tullilaitoksen alukset n.s. salakuljetussopimuksen mukaisissa tehtävissään Suomen satamiin poiketessaan ovat vapaat kaikista satamamaksuista Helsingin satamassa.

Vaunujen siirto satamassa. Toukokuun 12 p:nä lautakunta oikeutti Ab. Stevedoring oy:n käyttämään vaunujen siirtoon koneellisen voiman ohella erään varauksin käsivoimaa.

Moottorivenkilpailut Kaivopuiston edustalla. Toukokuun 12 p:nä lautakunta myönsi Suomen moottorivene klubille oikeuden järjestää kansainväliset nopeuskilpailut Kaivopuiston edustalla.

Katajanokan laiturin vajoaminen. Koska Katajanokan laiturin laituri-

arkkujen makasiinien n:ot 8 ja 10 kohdalla havaittiin jatkuvasti liikkuvan, kiellettiin joulukuun 22 p:nä yhteistoimin rautatiehallituksen kanssa rautatieliikenne uloimmalla laituriraiteella.

Sataman mainostaminen. Helsingin satamaa mainostivat ilmoituksin seuraavat päivä- ja aikakausjulkaisut: Aamulehti, Kauppalehti, Häme, Etelä-Suomen Sanomat, Lahti, Timesin kauppa ja tekniikka liitteen Suomenumero, Merenkulku Uutiset, Suomen Ulkomaankauppa, Finnish Trade Review, Hansa, Kraks Vejviser, Scandinavian Shipping Gazette sekä Lloyd's List.

Ilmoitusten ohella on satamalaitoksen johtajan Helsingin satamaa koskevia kirjoituksia ollut »Hansa» lehdessä, »Scandinavian Shipping Gazette» ja »Timesin» Suomi numerossa, sekä lisäksi Lloyd's List lehdessä mainitun lehden kirjeenvaihtajan kirjoituksia. Edellisen ohella ovat kotimaiset päivä- ja aikakauslehdet sisältäneet kirjoituksia satamasta ja sen laajentamis- ja kehittämisuunnitelmista. Sataman liikenteestä ja satamatuoloista on säännöllisesti toimitettu tietoja pääkaupungin ja osaksi myös maaseudun lehdille ja tiedoitusten yhteydessä selvitetty Helsingin sataman liikennemahdollisuuksia, varsinkin linjaliikennettä.

Vierailuja. Kertomusvuoden aikana kävi Helsingissä sen satamaan tutustumassa seuraavat henkilöt: tohtori Cunningham Englannista, Ruotsin satamaliiton varapuheenjohtaja konsuli K. Ek, Ruotsin satamaliiton sihteeri tohtori H. Eneborg, konsuli J. Svensson ja Malmön rahatoimikamarin johtaja ja satamalautakunnan puheenjohtaja, varastonhoitaja J. W. Hermansson Ruotsista sekä belgialaisen koululaivan »Mercatorin» vierailun aikana elokuussa Helsingissä aluksen upseeristo ja merimiesoppilaat.

Laituripituus oli kertomusvuoden lopussa 5,013 m, edellisen vuoden lopussa 4,889 m. Varastorakennusten lattia-ala oli joulukuun 31 p:nä 1936 108,830 m², edellisen vuoden lopussa 101,850 m². Kertomusvuoden kuluessa valmistui Länsisatamassa Helsingin makasiini oy:n 9,000 m²:n suuruinen varastorakennus ja purettiin 2,020 m²:n suuruinen puinen varastorakennus, joten lisäys oli 6,980 m². Nostokurkia oli kertomusvuoden lopussa 33 kappaletta, joulukuun 31 p:nä 1935 30 kappaletta. Rautatieraidetta oli joulukuun 31 p:nä 1936 46,644 m, edellisen vuoden lopussa 45,291 m, vaihteita oli 190 eli yksi enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Venepaikkoja oli vuoden lopussa 2,064 eli neljä enemmän kuin edellisen vuoden lopussa; vuoden kuluessa purettiin 69 venepaikkaa ja järjestettiin 73 uutta paikkaa. Särkän väylällä Särkän pohjoispuolella ollut ristiviitalla merkitty kari louhittiin pois, joten väylä on 8 m:n syvyinen. Uunisaaren ja Kaivopuiston välinen väylä levennettiin ja oikaistiin sekä Sirpalesaaren ja mantereen välinen väylä levennettiin.

Sataman aukiolo. Helsingin satamassa paikallinen liikenne jatkui läpi vuoden, ulkomaanliikenne oli pysähdyksissä maaliskuun 1—12 p:n välisen ajan, koska valtion jäänmurtajat eivät tänä aikana avustaneet Helsinkiin saapuvia aluksia. Sörnäisten satama suljettiin helmikuun 6 p:nä ja avattiin liikenteelle huhtikuun 7 p:nä.

Satamaliikenne. Helsingin satamaan saapui kertomusvuoden aikana 8,336 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,220,490 rekisteritonnia, ja satamasta lähti 8,334 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,219,284 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 7,627 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1,984,675 rekisteritonnia, ja lähti 7,610 alusta, joiden vetomäärä oli 1,974,837 rekisteritonnia. Kertomusvuonna saapuneiden alusten luku kasvoi 709:llä eli 9.3 %

ja vetomäärä 235,815 rekisteritonna eli 11.0% sekä lähteneiden alusten luku 724:llä eli 9.5 % ja vetomäärä 234,447 rekisteritonna eli 11.9 %. Helsingin satama sivuutti kertomusvuonna ensimmäisen kerran 2,000,000 rekisteritonna tapahtuen se marraskuussa.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraavaa:

Kuukausi.	Saapuneet alukset.						Lähteneet alukset.					
	Ulkomainen merenkulku.		Rannikko-liikenne.		Yhteensä.		Ulkomainen merenkulku.		Rannikko-liikenne.		Yhteensä.	
	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonna.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonna.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonna.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonna.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonna.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonna.
Tammikuu	130	111,372	18	874	148	112,246	130	110,884	14	483	144	111,367
Helmikuu	80	73,862	1	69	81	73,931	86	83,922	—	—	86	83,922
Maaliskuu	52	51,827	—	—	52	51,827	36	36,217	—	—	36	36,217
Huhtikuu	142	126,624	50	3,290	192	129,914	142	125,763	38	3,031	180	128,794
Toukokuu	215	174,104	795	35,739	1,010	209,843	221	180,447	804	35,237	1,025	215,684
Kesäkuu	235	195,987	881	44,913	1,116	240,900	239	196,050	877	45,442	1,116	241,492
Heinäkuu	253	277,177	959	45,492	1,212	322,669	254	278,677	955	45,407	1,209	324,084
Elokuu	269	286,955	978	46,833	1,247	333,788	257	278,149	968	45,849	1,225	323,998
Syyskuu	241	174,694	992	42,928	1,233	217,622	249	185,254	917	43,384	1,166	228,638
Lokakuu	209	161,622	661	34,081	870	195,703	219	168,237	742	34,448	961	202,685
Marraskuu	191	144,391	530	28,097	721	172,488	178	134,733	544	28,051	722	162,784
Joulukuu	174	145,851	280	13,708	454	159,559	177	146,036	287	13,583	464	159,619
Yhteensä	2,191	1,924,466	6,145	296,024	8,336	2,220,490	2,188	1,924,369	6,146	294,915	8,334	2,219,284
Näistä Hels. kotoisin:												
kaikkiaan	851	618,070	401	33,196	1,252	651,266	849	615,994	405	32,823	1,254	648,817
%	38.8	32.1	6.5	11.2	15.0	29.3	38.8	32.0	6.6	11.1	15.0	29.2

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten luku kertomusvuonna oli 209 eli 10.5% ja vetomäärä 198,962 rekisteritonna eli 11.5% sekä lähteneiden alusten luku 215 eli 10.9 % ja vetomäärä 208,277 rekisteritonna eli 12.1 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Rannikkoliikenne kotimaan satamiin ja kotimaan satamista vilkastui myöskin edelliseen vuoteen verraten. Saapuneiden alusten luku oli 500 eli 8.9 % ja vetomäärä 36,853 rekisteritonna eli 14.2 % sekä lähteneiden luku 509 eli 9.0 % ja vetomäärä 36,170 rekisteritonna eli 14.0 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomaan tavaraliikenne. V. 1936 saapui Helsingin sataman kautta ulkomailta meritse tavaraa 1,207,313 painotonna ja lähti ulkomaille meritse 372,500 painotonna. Koko tavaraliikenne käsitti siten 1,579,813 painotonna. Vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 979,242 tonnia, 337,122 tonnia ja 1,316,364 tonnia. Tuonnin lisäys edelliseen vuoteen verraten oli 228,071 tonnia eli 23.29 %, viennin 35,378 tonnia eli 10.49 % ja koko tavaraliikenteen 263,449 tonnia eli 20.0 %.

Tuontitavarat jakautuivat pääryhmiin seuraavasti:

	1936. Painotonna.	1935. Painotonna.
Kappaletavara	366,050	353,353
Vilja	53,103	31,020
Rauta, koneet y.m. raskas tavara	32,883	35,667
Hiilet ja koksit	556,721	410,144
Muu tavara	198,556	149,057
Yhteensä	1,207,313	979,241

Hiilien ja koksien tuonti kasvoi 146,577 tonnia eli 35.7 % ja muiden tavara-
rain yhteensä 81,495 tonnia eli 14.3 %.

Vientitavarat jakautuivat pääryhmiin seuraavasti:

	1936. Painotonna.	1935. Painotonna.
Paperi ja massa	164,217	135,726
Sahattu puutavara	88,304	91,621
Muu puutavara	31,906	27,968
Kappaletavara	76,051	71,023
Muu tavara	12,022	10,782
	Yhteensä 372,500	337,120

Sahattua puutavaraa vietiin 31,552 standerttia eli suunnilleen yhtä paljon
kuin edellisenä vuonna, muun puutavaran vienti oli hiukan suurempi edelli-
sen vuoden vientiä.

Tuonti ja vienti jakaantuivat v:n 1936 eri kuukausille seuraavasti:

	Tuonti, painotonna.	Vienti, painotonna.	Yhteensä, painotonna.
Tammikuu	65,223	18,860	84,083
Helmikuu	44,827	60,454	105,281
Maaliskuu	32,049	34,476	66,525
Huhtikuu	90,129	41,299	131,428
Toukokuu	127,219	27,622	154,841
Kesäkuu	107,650	38,455	146,105
Heinäkuu	129,300	27,793	157,093
Elokuu	129,425	31,512	160,937
Syyskuu	123,953	28,279	152,232
Lokakuu	139,372	27,016	166,388
Marraskuu	111,976	17,114	129,090
Joulukuu	106,190	19,620	125,810
	Yhteensä 1,207,313	372,500	1,579,813

V. 1936 tuonnista tapahtui suomalaisilla aluksilla 628,039 tonnia eli
52.0 % ja ulkomaalaisilla aluksilla 579,274 tonnia eli 48.0 % sekä viennistä
suomalaisilla aluksilla 199,704 tonnia eli 53.6 % ja ulkomaalaisilla aluksilla
172,796 tonnia eli 46.4 %. Koko tavaraliikenteestä suomalaiset alukset välit-
tivät 827,743 tonnia eli 52.4 % ja ulkomaalaiset alukset 752,070 tonnia
eli 47.6 %.

*Ulkomaankaupan raha-arvo*¹⁾. Helsingin tuonnin raha-arvo kertomus-
vuonna oli 3,181,755,000 markkaa ja viennin 858,248,000 markkaa eli yhteensä
4,040,003,000 markkaa vastaavien lukujen edellisenä vuonna ollessa
2,674,015,000, 733,549,000 ja 3,407,564,000 markkaa. Tuonnin arvo oli
507,740,000 markkaa eli 19.0 %, viennin arvo 124,699,000 markkaa eli 17.0 %
ja koko ulkomaankaupan arvo 632,439,000 markkaa eli 18.6 % suurempi kuin
edellisenä vuonna. Helsingin tuonti oli 50.0 % ja vienti 12.0 % koko maan
vastaavista luvuista eli 29.9 % maan koko ulkomaan kaupasta.

Kauttakulkuliikenne Venäjälle käsitti Länsisatamasta 558 vaunukuor-
maa, yhteensä 6,847 tonnia, lähtevää tavaraa sekä Katajanokan kappale-
tavara-asemalta 521 tonnia lähtevää tavaraa ja 358 tonnia saapuvaa tavaraa

¹⁾ Takaisinviennin raha-arvoa, v. 1936 51,506,000 markkaa ja v. 1935 33,610,000
markkaa, mukaanottamatta.

eli yhteensä 7,726 tonnia, edellisenä vuonna kauttakulkuliikenne käsitti ainoastaan 1,955 tonnia. Kauttakulkuliikenteestä tuli tammi-toukokuun osalle 6,061 tonnia muun osan jakautuessa vuoden muille eri kuukausille.

Matkailija-alukset. Helsingin satamassa kertomusvuonna käyneiden matkailija-alusten lukumäärä lisääntyi edellisestä vuodesta. V. 1935 kävi satamassa 16 matkailija-alusta, kertomusvuonna 21 tällaista alusta.

Seuraavat alukset kävivät kertomusvuonna satamassa:

Käynti-päivä.	Aluksen nimi.	Nettovetomäärä, rek. tonnia.	Kansallisuus.	Matkusta-jain luku.
12/6	Montclair	9,723	englantilainen	487
3/7	Orontes	12,000	»	454
8/7	Empress of Australia	12,177	»	316
8/7	General von Steuben	8,584	saksalainen	283
11/7	Voltaire	8,176	englantilainen	399
15/7	Costa Riga	5,173	hollantilainen	204
15/7	Batory	8,167	puolalainen	373
16/7	Orontes	12,000	englantilainen	520
23/7	Rotterdam	15,056	hollantilainen	559
26/7	Kungsholm	10,379	ruotsalainen	500
5/8	Pilsudsky	8,167	puolalainen	607
7/8	Viceroy of India	10,026	englantilainen	600
10/8	Orion	14,097	»	540
11/8	Milwaukee	9,402	saksalainen	509
11/8	Gripsholm	10,003	ruotsalainen	469
13/8	Colombie	7,728	ranskalainen	235
15/8	Bergensfjord	6,550	norjalainen	289
18/8	Leopoldville	6,522	belgialainen	241
22/8	Atlantis	9,241	englantilainen	435
25/8	Arandora Star	8,578	»	398
31/8	Stella Polaris	2,775	norjalainen	190

Näillä aluksilla oli yhteensä 8,608 matkailijaa, jotka viipyivät kaupungissa muutaman tunnin tai tekivät kiertomatkoja Helsingin ympäristöön. Paitsi edellä mainittuja, matkailija-aluksille myönnettävään satamamaksujen alennukseen oikeutettuja aluksia, kävi satamassa syyskuun 9 p:nä 1,162 nettorekisteritonin vetoinen tanskalainen matkustaja-alus »Hammershus» mukanaan matkailijoita. Aluksen ollessa pienemmän kuin 2,000 brutto-rekisteritonnia ei sille voitu myöntää alennusta satamamaksuista.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 7,125, ollen lukumäärä 20.0 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Eri kuukausien kesken käyttötunnit jakautuivat seuraavasti:

	Makasiinilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja.	Rahapajanlaiturin 2 ¹ / ₂ —5 tonnin nos- turien käyttötunteja.	Rahapajanlaiturin 2 ¹ / ₂ tonnin nostu- rin käyttötunteja.	Käyttötunteja yhteensä.
Tammikuu	23	149	259	431
Helmikuu	10	221	411	642
Maaliskuu	8	125	287	420
Huhtikuu	22	187	343	552
Toukokuu	18	167	359	544
Kesäkuu	49	180	320	549
Heinäkuu	46	195	363	604

	Makasiinilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja.	Rahapajanlaiturin 2 1/2-5 tonnin nos- turien käyttötunteja.	Rahapajanlaiturin 2 1/2 tonnin nostu- rin käyttötunteja.	Käyttötunteja yhteensä.
Elokuu	46	211	447	704
Syyskuu	46	251	477	774
Lokakuu	41	244	475	760
Marraskuu	30	191	420	641
Joulukuu	24	136	344	504
Yhteensä	363	2,257	4,505	7,125

Satamavesipostit. Satamavesiposteista otettiin mittarien mukaan vettä 55,103 m³, josta 29,629 m³ myytiin satamassa käyneille aluksille, 4,934 m³ annettiin maksutta valtion jäänmurtajille ja 1,650 m³ omalle satamajäänmurtajalle Herculekselle. Hukkaan joutui siten 18,890 m³, josta suurin osa kevättälvella sattuneiden pakkasten aiheuttamien putkivikojen johdosta.

Satamajäänmurtaja Hercules avusti satamassa 90 alusta lisääntyen avustukset 35:llä; kesällä murtaja avusti myöskin satamarakennusosaston hinauksia.

Kompassien tarkistus. Kompassiensä tarkistusta varten on 44 alusta ollut kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 62 tarkistuspaalustoon.

Satamakannanta. Satamakannantaosasto veloitti satamatuloja kertomusvuoden aikana yhteensä 34,277,091: 65 markkaa vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 31,627,865: 45 markkaa. Lisäys oli siis 2,649,226: 20 markkaa eli 8.4 %. Veloituksen määrä lähenee yhä enemmän v. 1928 veloitettua määrää, 34,850,566: 25 markkaa. Syy, miksi veloituksen määrä ei noussut v:n 1928 määrään, johtuu siitä, että kertomusvuotena veloitettu liikennemaksujen määrä alittaa viimeksi mainitun vuoden vastaavan määrän, jota vastoin kaikkien muiden maksujen veloitukset ylittävät vastaavat veloitukset v. 1928.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tuloarviossa arvioidun määrän, kuten selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, Smk.	Todelliset tulot, Smk.	Ylijäämä (+) tai vajausta (-), Smk.
Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista ta- varoista	13,300,000: —	13,934,131: 20	+ 634,131: 20
Tuulaaki muihin kaupunkeihin osoite- tuista varoista	550,000: —	459,807: 20	— 90,192: 80
Liikennemaksut	41,000,000: —	42,875,947: 75	+ 1,875,947: 75
Makasiininvuokrat	160,000: —	189,767: 70	+ 29,767: 70
Satamamaksut	3,500,000: —	4,446,953: 20	+ 946,953: 20
Nosturimaksut	260,000: —	323,075: —	+ 63,075: —
Maksut aluksille annetusta vedestä ..	330,000: —	350,772: —	+ 20,772: —
Paikanvuokrat	1,030,000: —	1,050,394: 05	+ 20,394: 05
Venelaiturimaksut	185,000: —	186,945: —	+ 1,945: —
Jää- ja hinausmaksut	150,000: —	90,442: 50	— 59,557: 50
Helsingin makasiinioy:n suorittava korvaus satamakannanta-osaston viranpitäjien palkkauksesta	209,895: —	209,895: —	—: —
Lentokoneiden satamamaksut	100,000: —	129,218: 10	+ 29,218: 10
Erinäiset huoneistovuokrat	16,800: —	28,900: —	+ 12,100: —
Automaattipuhelimet	3,000: —	842: 95	— 2,157: 05
Yhteensä	30,794,695: —	34,277,091: 65	+ 3,482,396: 65

Kertomusvuoden tuloarvioon verraten veloitus osoitti 3,482,396: 65 markan eli 11.3 %:n lisäystä. Kun veloitetusta määrästä vähennetään palautukset, 669,953: 95 markkaa, jää veloitus 2,812,442: 70 markkaa eli 9.1 % tuloarvion määrää suuremmaksi.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroista nousivat 13,931,385: 65 markkaan ja vientitavaroista 2,745: 55 markkaan. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain tuulaakimaksut nousivat 2,140,720: 40 markkaan, mikä määrä sisältyy jo edellä mainittuun tuontitavaroista saatuun tuulaakimaksujen kokonaismäärään. Kaupunkiin osoitetusta tavarasta suoritettua tuulaakia peruutettiin 13,259,65 markkaa, joten nettoveloitukseksi jäi 13,920,871: 55 markkaa, ollen summa 769,195: 75 markkaa eli 5.8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetusta tavarasta nousivat 459,807: 20 markkaan, ollen summa 5,966: 20 markkaa eli 1.3 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Kyseiset tuulaakimaksut jakautuivat v. 1936 ja 1935 seuraavien kaupunkien kesken:

	1936. Smk.	1935. Smk.
Tampereelle	292,570: 95	274,485: 35
Lahteen	111,991: 90	190,931: 40
Hämeenlinnaan	34,370: 30	37,971: —
Jyväskylään	20,874: 05	15,739: 45
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	459,807: 20	519,127: 20
Peruutukset	—: —	53,353: 80
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	459,807: 20	465,773: 40

Liikennemaksujen kokonaismäärä oli 12,875,947: 75 markkaa, josta ulkomailta tulleista tavaroista 11,310,184: 30 markkaa, maasta viedyistä tavaroista 1,337,414: 20 markkaa ja oman maan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 228,349: 25 markkaa. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain liikennemaksut nousivat 1,683,972 markkaan sisältyen määrä jo edellä olevaan ulkomailta tuotujen tavarain liikennemaksuihin. Peruutukset, 1,066: 80 markkaa, huomioonottamalla, jää nettoveloitukseksi 12,874,880: 95 markkaa, ollen summa 1,496,294: 60 markkaa eli 13.2 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi.

Satamamaksut nousivat 4,446,953: 20 markkaan, josta peruutukset ja alennukset, 629,730: 50 markkaa, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 3,817,222: 70 markkaa, ollen se 337,020: 60 markkaa eli 9.7 % suurempi edellisen vuoden vastaavaa määrää. Satamamaksujen veloitus jakautui erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Smk.
1) aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille	3,761,097: 80
2) aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen satamaan purkamaan tai lastaamaan	227,247: 70
3) aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä	187: —
4) aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	185,704: 10

	Smk.
5) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustaja-liikennettä	15,715: 70
6) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia	62: 40
7) jäämaksuja	256,938: 50
Yhteensä	4,446,953: 20

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten — ryhmien 1, 2 ja 7 — satamamaksut jakautuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä.	Helsinkiläiset alukset, Smk.	Muut suomalaiset alukset, Smk.	Ulkomaiset alukset, Smk.	Yhteensä, Smk.
1)	1,200,750: —	288,945: 60	2,271,402: 20	3,761,097: 80
2)	140,036: 40	39,781: 70	47,429: 60	227,247: 70
7)	103,901: 50	27,248: —	125,789: —	256,938: 50
Yhteensä	1,444,687: 90	355,975: 30	2,444,620: 80	4,245,284: —

Satamamaksuista tuli helsinkiläisten alusten osalle 34.0 %, muille suomalaisille aluksille 8.4 % ja ulkomaisille aluksille 57.6 %. Peruutukset ja alennukset huomioonottaen nousi helsinkiläisten alusten osuus (alennukset ja palautukset 325,075: 65 markkaa) 1,119,612: 25 markkaan, muiden suomalaisten alusten (alennukset ja palautukset 15,194: 80 markkaa) 340,780: 50 markkaan ja ulkomaisten alusten (alennukset ja palautukset 289,460: 05 markkaa) 2,155,160: 75 markkaan eli yhteensä satamamaksut 3,615,553: 50 markkaan, ollen helsinkiläisten alusten osuus silloin 31.0 %, muiden suomalaisten alusten 9.4 % ja ulkomaisten alusten 59.6 %.

Matkailija-alusten suorittamat satamamaksut nousivat 466,857: 60 markkaan, josta, alennukset, 322,825: 20 markkaa, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 144,032: 40 markkaa.

Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 201,669: 20 markkaan, josta alennukset ja peruutukset, 15,194: 80 markkaa, vähennettyinä, jäi suoritettavaksi 186,474: 40 markkaa.

Makasiininvuokria saatiin 18.6 % enemmän kuin mitä kertomusvuoden tuloarviossa oli arvioitu, mutta olivat ainoastaan 20,799: 05 markkaa eli 12.3 % suuremmat kuin edellisenä vuonna. Eri tavaravajain kesken vuokrat jakautuivat seuraavasti:

	Smk.		Smk.
N:o 1	7,382: 10	N:o 8	24,308: 40
» 2	7,330: —	» 9	23,632: 40
» 3	7,297: 20	» 10	29,662: 40
» 4	9,508: 80	» 11	51,403: 60
» 7	29,242: 80		
		Yhteensä	189,767: 70

Tavaravajoista n:ot 5 ja 6 ovat nykyään tullipakkahuoneina ja n:o 11:ssä on säilytetty etupäässä vuotia nousten tuontivuotien vuokra 19,628: 40 markkaan ja vientivuotien vuokra 12,733: 20 markkaan.

Paikanvuokrat ylittivät 2.0 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 969: 55 markkaa eli 0.1 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienemmät. Laitureille varastoidusta tavarasta kertyi vuokria 89,057: 50 markkaa ja vuokratuista varastoalueista 961,336: 55 markkaa ollen viimeksi mainitusta

summasta 660,548: 95 markkaa eli 68.7 % Helsingin makasiini oy:n suorittamaa vuokraa.

Aluksille annetusta vedestä kertyi tuloja 6.3 % yli arvioidun määrän nousten summa 350,772 markkaan eli 0.7 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna.

Venelaiturimaksut ylittivät 1.1 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 1,240 markkaa eli 0.7 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat.

Lentokoneiden satamamaksujen veloitus ylitti 29.2 %:lla tuloarvion, mutta palautukset, 25,897 markkaa, huomioiden, jää nettoveloitukseksi ainoastaan 103,321: 10 markkaa eli summa 3.3 % suuremmaksi tuloarviossa arvioitua määrää. Vastaavat edellisen vuoden maksut olivat 22,609: 15 markkaa eli 28.0 % pienemmät kuin kertomusvuoden.

Nettoveloitus nousi kertomusvuonna 33,607,137: 70 markkaan ollen se 2,638,463: 95 markkaa eli 8.5 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi. Palautukset ja peruutukset tekivät 669,953: 95 markkaa, edellisenä vuonna 659,191: 70 markkaa.

Veloitusilmoituskirjoja oli 240,503 eli 10,712 (4.7 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjaa kohden eri osastoissa selviää seuraavasta:

	Veloitettu bruttomäärä, Smk.	Ilmoituskirjain koko lukumäärä.	Keskimääräinen veloitettu määrä, Smk.
Pääosasto	9,973,895: 50	91,352	109: 18
I haaraosasto	373,374: 20	25,048	14: 91
II »	3,342,502: 25	40,629	82: 27
III »	6,806,149: 10	18,205	373: 86
IV »	7,593,982: 10	26,914	282: 16
V »	6,187,188: 50	38,355	161: 31
Yhteensä	34,277,091: 65	240,503	142: 52

Maksuista vapautettujen veloitusilmoituskirjojen lukumäärä oli 35,843, niistä 414 kauttakuluttavaroita varten.

Eri kuukausien kesken v. 1936 ja 1935 veloitus¹⁾ jakautui seuraavasti:

	1936. Smk.	1935. Smk.
Tammikuu	2,745,131: 10	2,286,430: 80
Helmikuu	2,124,711: 15	1,903,916: 15
Maaliskuu	1,844,825: 10	2,433,502: 90
Huhtikuu	3,029,640: 85	2,655,696: 25
Toukokuu	3,000,693: 25	3,052,772: —
Kesäkuu	3,052,936: 70	2,592,013: 90
Heinäkuu	3,454,861: 40	3,038,974: 30
Elokuu	3,004,059: 75	2,845,651: 15
Syyskuu	2,956,712: 60	2,792,884: 40
Lokakuu	3,146,019: 30	3,092,829: 95
Marraskuu	2,825,326: 25	2,568,894: 35
Joulukuu	2,882,279: 20	2,154,959: 30
Yhteensä	34,067,196: 65	31,418,525: 45

¹⁾ Helsingin makasiini oy:n suorittettavaa korvausta, 209,895 markkaa, satamakan-
nantaosaston viranhaltijain palkkauksesta mukaan ottamatta.

Saatavia edellisiltä vuosilta oli 111,857: 65 markkaa; kun summään lisätään vuoden nettoveloitus, oli veloitettava määrä 33,718,995: 35 markkaa.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi 34,154,197: 05 markkaa ja edellisten vuosien veloituksia 126,212: 80 markkaa eli yhteensä 34,280,409: 85 markkaa, ollen summa 99.6 % koko veloitettavasta määrästä. Rahatoimiston välityksellä kannettiin 56,616: 65 markkaa. Poistoja kertymättömistä saatavista tehtiin 24,520: 65 markan arvosta vastaten 0.1 % koko saatavamäärästä. Palautukset, kertomusvuoden veloituksista 669,953: 95 markkaa ja edellisten vuosien veloituksista 38,875: 80 markkaa eli yhteensä 708,829: 75 markkaa, huomioiden, jäi nettokannoksi 33,571,580: 10 markkaa ja saatavia seuraavaan vuoteen 122,894: 60 markkaa, kaikki v:lta 1936. Vararikoissa ei ole ollut saatavia.

Helsingin makasiini oy:n kautta veloitettiin tuulaakia 7,738,165:55 markkaa ja liikennemaksuja 6,043,005: 05 markkaa eli yhteensä 13,781,170: 60 markkaa, mikä määrä vuoden kuluessa tilitettiin satamakannantaosastolle.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuva tavarain punnitseminen. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettiin tavarain punnitsemisia 45 eri liikkeelle, joiden laskuun punnittiin 7,359.3 tonnia erilaista tavaraa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 5,515.6 tonnia. Näihin punnituksiin käytettiin kaikkiaan 7,577 tuntia, ja kantoivat vaakamestarit niistä korvauksina 196,011 markkaa, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkioikseen 87,155: 65 markkaa, heidän 23 apulaisensa palkkioksi 83,964: 35 markkaa sekä muihin kustannuksiin 24,891 markkaa.

Helsingin makasiini oy. varastoi kertomusvuoden aikana 25,496 tonnia vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 22,625 tonnia sekä antoi varastosta 29,498 tonnia vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 17,792 tonnia. Yhtiön laiturihuolto v. 1936 ja 1935 osoitti seuraavaa:

	1936.	1935.
Aluksien lukumäärä	1,238	1,163
Taveralähetysten lukumäärä	102,582	102,001
Siitä laiturihuollon kautta	97,177	97,331
Kokonaislasti tonneja	433,998	388,686
Siitä laiturihuollon kautta	199,498	185,429

Kertomusvuoden kuluessa yhtiö hankki Saukon satamaosaan kaksi siltakurkea 5,687,000 markan kustannuksien ollen yhtiöllä nyt hiilisatamassa hiilien purkamista ja kuljettamista varten 7 porttaali- ja 7 siltakurkea. Kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan on yhtiö sitoutunut rakennuttamaan Länsisatamaan satamatyöntekijöille pukeutumis-, peseytymis- ja ruokailuhuoneiston, josta kaupunki suorittaa yhtiölle korvausta vuodesta enintään 150,000 markkaa.

X. Palolaitos.

Palolautakunnan ¹⁾ kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta v. 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Palolautakunnan jäsenet ja toiminta. Palolautakuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palotointa, kuuluivat v. 1936 seuraavat henkilöt: puheenjohtajana filosofiantohtori B. Nybergh, varapuheenjohtajana varatuomari L. Pesonen sekä jäsenenä viilaaja Hj. Blomqvist, diplomi-insinööri E. Lucander, monttööri H. Puukko ja kaupunginhallituksen edustajana pankinjohtaja E. Hj. Rydman. Sihteerinä toimi kansliasihteerinä G. V. Brotherus.

Palolautakunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 20 kertaa käsitellen tällöin 137 varsinaista asiaa, jotka antoivat aihetta lausuntoihin tai esityksien tekemiseen viranomaisille; pöytäkirjaan merkittiin 68 tiedonantoa. Erinäisille kaupungin viranomaisille ja yksityisille annettiin sitä paitsi palopäällikön toimesta 474, edellisenä vuonna 392, kirjallista lausuntoa, esitystä tai todistusta. Asemakaava- ja rakennusasioita koskevia lausuntoja palolautakunta antoi 34 ja palopäällikkö 188.

Tärkeimmistä palolautakunnan kertomusvuoden aikana käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Esitettiin kaupungin viranomaisille kaupungin satamajäänmurtaaja Herculeksen varustamista 1,100 min/litr. vesipumpulla. Esitys hyväksyttiin.

Käsiteltiin yhden aliupseerin ja miehistön anomus työvuoron muuttamisesta siten, että yhtä työvuorokautta seuraisi yhden vuorokauden vapaa-aika. Anomus hylättiin, koska palomiehet eivät ole työsopimuslain alaisia ja koska anomuksen toteuttaminen vaati suuria kustannuksia.

Toukokuun 4 p:nä palolautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupungin paloviranomaiset saisivat tehtäväkseen jatkuvasti kerran vuodessa suorittaa palotarkastuksen kaupungin ulkopuolella olevissa kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Esitys hyväksyttiin ja talousarvioon otettiin tarkoitusta varten 1,500 markan suuruinen määräraha.

Palokunnan 75-vuotisjuhlaa varten kaupunginhallitus myönsi 15,000 markkaa, jonka lisäksi palolautakunta päätti ottaa palokunnan talousarvioehdotukseen 20,000 markan määrärahan juhlaulkaisun painattamiseksi.

Käsiteltiin Nikkilän sairaalan paloturvallisuutta koskevaa asiaa ja päätettiin puoltaa palomestari L. Kartton laatimaa mainitulle sairaalalle hankittavaa palokalustoa koskevaa kustannusarviota lisäyksin, että hankittavan pumppulaitteen teho olisi 2,000—3,000 min/litr. ja että veden johtamista varten hankittaisiin 4ⁿ:n johto 3ⁿ:n asemesta.

Palokunta. 75-vuotisjuhla. Helsingin kaupungin palokunta tuli loka-kuun 1 p:nä 1936 toimineeksi nykyisessä muodossaan 75 vuotta. Merkki-päivänään palokunta joutui suurenmoisen juhlimisen kohteeksi, jonka arvokuutta lisäsi useiden ulkolaisten palopäälliköiden ja palosuojelumiesten läsnä-

¹⁾ Kaupunginvaltuuston joulukuun 18 p:nä 1935 asettama palotoimikunta on v. 1936 aikana toiminut kesäkuun 22 p:nä 1933 annetun palolain edellyttämänä palolautakuntana.

olo. Juhlallisuudet aloitettiin lokakuun 1 p:nä klo 15 Senaatintorilla palokunnan paraatilla, jossa Uudenmaan läänin maaherra, kenraalimajuri I. Helenius, suoritti joukkojen katselmuksen ja otti vastaan ohimarssin. Paitsi juhlivaa palokuntaa, osallistui paraatiin palopäällystökoulu, Helsingin vapaaehtoinen palokunta sekä 17 Helsingin lähiympäristön vapaaehtoista palokuntaa autoineen. Suurkirjon portailla oli lukuisa joukko huomattavia kutsuvieraita m.m. kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäseniä sekä useiden ulkomaisten ja kotimaisten palokuntien, kaupungin virastojen ja palovakuutusyhtiöiden edustajia. Tilaisuudessa piti maaherra Helenius puheen, jossa hän läänin palotoimen ylimpänä valvojana lausui onnittelunsa ja kiitoksensa juhlivalle palokunnalle hyvin suoritetun työn johdosta. Kunniamerkkien jaon samassa tilaisuudessa suoritti maaherratar Helenius ojentaan palomestari L. Kartolle Suomen valkoisen ruusun II luokan ritarimerkin sekä saman ritarikunnan ansiomerkit ruiskumestareille T. Jaalelle ja O. Johanssonille, työnjohtaja O. Mikanderille, kersanteille O. Eklundille, A. Heinolle, G. Jaalelle ja A. Ölanderille sekä vanhemmille korpraaleille S. Hagelbergille, A. Kareelle, K. Seppälälle ja A. Sjöbergille. Kunniamerkkien jaon jälkeen suorittivat paraatiin osallistuneet 41 paloautoa ja 330 miestä ohimarssin palokunnan torvisoittokunnan soittaessa. Ohimarssin jälkeen suuntasi punainen autokolonna matkansa verkalleen Kallion paloasemalle, jonka lipuin, laakerein ja kukin koristettuun vaunuhalliin oli järjestetty kahvitarjoilu paraatiin osallistuneille sekä kutsuvieraille. Täällä pidettiin lukuisia puheita ja esitettiin eri palokuntien, yhdistysten ja toimimien tervehdyksiä hienojen adressien, kukkalaitteiden sekä arvokkaiden lahjojen muodossa. Eestin Tulentorjujan liiton puheenjohtaja varatuomari B. Melts ojensi palopäällikkö W. Bergströmille liittonsa komentajamerkin ja palomestari L. Kartolle I luokan ritarimerkin. Sitä paitsi ojensi Helsingin vapaaehtoisen palokunnan päällikkö palopäällikkö Bergströmille, ent. palopäällikkö G. Waseniukselle ja ylim. neuvosmies F. O. Ekmanille vapaaehtoisen palokunnan ansiomerkit. Illalla Helsingin kaupunki tarjosi kutsuvieraille juhlapäivälliset seurahuoneella, jolloin palolautakunta toimi isäntänä. Tilaisuudessa, johon oli saapunut yhteensä n. 100 henkilöä, olivat läsnä m.m. ministeri Y. W. Puhakka, maaherra I. Helenius, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia, ylipormestari A. Tulenheimo, kaupunginhallituksen, maistraatin ja palolautakunnan jäseniä, poliisikomentaja, entisiä ja nykyisiä palopäälliköitä Skandinavian maista, Eestistä ja kotimaasta sekä virastojen, yhdistysten ja sanomalehdistön edustajia. Lukuisia puheita pidettiin.

Juhliva palokunta sai n. 50 sähkösanomaa kotimaasta ja ulkomailta. Tukholman, Viipurin ja Turun palokuntien päälliköt sekä rannikkoradan vapaaehtoisten palokuntien edustaja luovuttivat kauniit korukansin sidotut juhla-adressit 75-vuotiaalle palokunnalle. Helsingin vapaaehtoiselta palokunnalta ja Kone-oy. E. Grönblomilta palokunta sai arvokkaat kiertopalkinnot sekä Kaupunkien yleinen keskinäinen palovakuutusyhtiö lahjoitti palokunnan miehistölle kallisarvoisen biljardipöydän vapaahetkien ratoksi.

Juhlallisuuksia jatkettiin seuraavana päivänä, jolloin palokunnan henkilökunnalle ja vanhoille paloveteraaneille järjestettiin juhlapäivälliset. Kolmannen päivän ohjelmaan kuuluivat palovakuutusyhtiöiden Pohjolan ja Imatran palokunnalle tarjoama lounas sekä pääpaloasemalla ja Kallion asemalla pidetyt tanssiaiset.

Virkailijat. Kertomusvuoden aikana erosi palokunnan palveluksesta 6 ja otettiin vakinaiseen palvelukseen niinkään 6 sääntöpalkkaista viranhaltijaa.

Terveydentila. Terveydentila palokunnassa oli toimintavuoden aikana verrattain hyvä. Vakavia tapaturmia ei sattunut tulipalojen eikä harjoitusten yhteydessä. Sairaspäivien luku oli kaikkiaan 733.

Kalusto. Vuoden varrella kaksi käyttökelvottomaksi tullutta moottoriajoneuvoa poistettiin kun taas neljä uutta moottoriajoneuvoa ja kaksi moottoriluokua hankittiin. Joulukuun 31 p:nä 1936 palokunnan kaluston ja tarvekalujen kirjoihin merkitty arvo oli 7,274,559 markkaa.

Letkujen määrä jakautui eri paloasemille seuraavasti:

Suuruus.	Pääpalo- asema.	Kallio.	Käpylä.	Pasila.	Sörnäisten niemi.	Yhteensä.
1 1/2"	435	180	96	59	61	831
2"	2,185	1,718	324	250	73	4,550
3"	5,180	2,685	420	414	197	8,896
Yhteensä	7,800	4,583	840	723	331	14,277

Palokunnan miesvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku oli seuraava:

Paloasema.	Henkilökunta.				Moottoriajoneuvot.						Moottoriruiskuja.
	Päällystää.	Alipäällystää.	Miehistöä.	Kaikkiaan.	Paloautoja.	Henkilöautoja.	Sairaankuljetusautoja.	Linja-korjausautoja.	Kuorma-autoja.	Kaikkiaan.	
Pääpaloasema	3	8	72	83	8	4	3	1	2	18	3
Kallio	1	4	35	40	7	1	1	—	1	10	1
Käpylä	—	1	6	7	1	—	—	—	—	1	1
Pasila	—	—	6	6	1	—	—	—	—	1	—
Sörnäisten niemi ..	—	—	6	6	1	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	4	13	125	142	18	5	4	1	3	31	5

Palokunnalla oli yksi vahtosammutusauto, joka oli varustettu 1,000 min/litr. pumpulla, kaksi letkuautoa, kaksi konetikapuuautoa, yksi kaasuja valaistusauto ja kaksitoista ruiskuautoa, joista viimeksi mainituista yksi oli varustettu 400, yksi 750, kolme 1,000, kolme 1,100 ja kaksi 1,500 min/litr. pumpulla sekä kaksi 2,000 min/litr. pumpulla. Moottoriruiskuista, joita oli viisi, oli yksi 250, yksi 400, yksi 600 ja kaksi 700 min/litr. tehoista.

Palokunnan kaikkien moottoriajoneuvojen yhteinen ajomatka oli 67,482 km.

Paloilmoitus. Palolennätinkeskuksia oli pääpaloasemalla sekä Kallion-Käpylän, Pasilan ja Sörnäisten niemen paloasemilla.

Yksityisiä palokelloja tuli 1 lisää, käytännössä oli palokelloja kaikkiaan 242. Lennätinverkkoon kytkettyjä yksityisiä palokelloja oli kaikkiaan 22 paikassa. Automaattihälyttäjiä oli kahdessa paikassa. Palohälytyspuhelin oli kytkettynä puhelinkeskukseen erikoisnumerolla 500, johtoja oli 3. Paloasemien välisiä tietoituksia varten oli asemien välillä suoraan kulkeva puhelinjohto.

Palopostit ja muut vedenottoaikat. Vesijohdon paloposteja tuli lisää 37, kaikkiaan niitä oli 1,436. Yksityisiä, vesijohtolaitoksen hoidossa olevia paloposteja oli 32. Palokaivoja oli 3.

Vapaaehtoinen palokunta. Vapaaehtoisen reservipalokunnan päällystön miesluku oli 33 ja miehistön 350.

Kalustoon kuului 4 paloautoa, joista 3 ruiskuautoa, 1 kalustoauto ja 2 irrallista moottoriruiskua sekä 4,500 m letkuja.

Vapaaehtoisen palokunnan lentävään osastoon kuului 40 miestä; sen hälytys oli järjestetty tapahtuvaksi puhelinkeskuksen kautta kulkevalla hälytyspuhelimella. Yleinen hälytys tehtiin palotorvella pääpaloaseman tornista. Kaupunki avusti kertomusvuonna vapaaehtoista palokuntaa 20,000 markalla.

Palotarkastukset. Palotarkastukset suoritettiin samoin kuin edellisenäkin vuonna. Vuoden kuluessa tarkastettiin kaikki kaupungin alueella olevat kiinteistöt. Paitsi näitä tarkastuksia palomestarit suorittivat 596 ylimääräistä tarkastusta tulen- ja henkilöturvallisuuteen nähden vaarallisissa laitoksissa. Näistä tarkastuksista ensimmäinen palomestari suoritti 124, toinen 215 ja kolmas 257. Tämän ohella palopäällikkö toimitti tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiininsäilytyspaikoissa, filmivaras-toissa, suurehkoissa autovajoissa y.m. tulenaroissa paikoissa.

Turvavartio teattereissa. Teattereissa y.m.s. huoneistoissa oltiin vartiassa näytäntöjen aikana seuraavasti: Kansallisteatterissa 2—3 miestä 267 kertaa, Kansanteatterissa 1—2 miestä 240 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 1—4 miestä 219 kertaa, Koiton näyttämöllä 1 mies 209 kertaa, Suomalaisessa oopperassa 2—3 miestä 132 kertaa, tiyoliksi järjestetyssä kaartin maneesissa 1 mies 36 kertaa, Balderloosin juhlahuoneistossa 1 mies 10 kertaa, messuhallissa 1 mies 3 kertaa ja ateneumissa 1 mies 1 kerran.

Nuohoustoimi. Toistaiseksi on noudatettu entistä nuohousjärjestelmää, koska kaupunginvaltuuston päättämä muutos ei ole vielä saanut vahvistusta.

Kaupunki jaettiin nuohoustöiden suorittamista varten 11 nuohouspiiriin. Jokaisessa piirissä oli piirinuohooja velvollinen tarpeellisine apumiehi-neen maistraatin vahvistaman taksan mukaan toimittamaan savutorvien ja tulisijojen puhdistuksen sekä pyynnöstä nuohoamaan kaakeliuunien putket ja muut pienehköt savujohdot.

Palojärjestyksen mukaan piirinuohooja oli vastuunalainen siitä, että nuohoaminen tapahtui oikeaan aikaan ja niin huolellisesti, ettei jäänyt noki-valkean vaaraa. Hän oli myöskin velvollinen korvaamaan itse aiheuttamansa vahingot tulisijoissa tai savuhormissa.

Piirinuohooja otti itse palvelukseensa tarvittavan miehistön ja maksoi sille palkan. Hän ei nauttinut palkkaa kaupunginkassasta. Nuohoamistöiden suorittamista varten tarvittavat varat piirimestari kantoi edellä mainitun taksan mukaan suoraan talonomistajilta.

Kertomusvuoden aikana erosi piirimestari J. A. Ekomaa toimestaan ja valittiin hänen tilalleen nuohoojamestari J. Sahlgren.

Nokivalkeiden lukumäärä v. 1925—36 oli seuraava:

1925	89	1929	68	1933	20
1926	44	1930	41	1934	19
1927	58	1931	31	1935	16
1928	47	1932	28	1936	29

XV kaupunginosa	—	Arabia	1
XX »	17	Käpylä	4
Pasila	2	Saaret	2
Vallila	7	Kaupungin ulkopuolella olevat	
Hermannin	5	alueet	4
Toukola	3		
		<u>Yhteensä</u>	<u>256</u>

Tulen irtipääsyn syyt näkyvät alla olevasta yhdistelmästä:

Oikosulku sähköjohdoissa	33	Puhalluslampun varomaton kä-	
Itsesytytys	31	sittely	10
Tulenarkojen nesteiden ja aineiden varomaton käsittely	24	Tulisijan tai savujohdon liiallinen kuumentuminen	10
Lampun, kynttilän tai tulitikun varomaton käsittely	22	Uuttauskojeen varomaton käsittely	8
Tulisijoista pudonneet kekäleet ja kipinät	21	Primuskeittiön räjähdys	5
Moottorin kaasuttajan tai pako-putken sytyttämä	15	Syttyminen kaasuliekistä	4
Varomaton tupakanpolto	14	Salaman sytyttämä	3
Lasten leikkiminen tulella	12	Sähkökeittokejoje tai silitysrauta .	2
Puutteellinen tulisija tai savujohdo	12	Sähkömoottori	2
Tulensekaisen tuhkan sopimaton säilytyspaikka	11	Kitkan aikaansaama	2
		Selvilleasaamaton syy	15
		<u>Yhteensä</u>	<u>256</u>

Kertomusvuoden aikana sattuneesta 256 tulipalosta oli 184 eli 71.9 % pientä eli sellaista, että ne sammutettiin pönttöruiskulla tai muulla ensiapuruiskulla, 49 eli 19.1 % keskikokoista, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä vesijohdon, moottoriruiskun tai n.s. säiliöruiskun suihkua sekä 23 eli 9.0 % vakavampaa laatua, joissa tarvittiin suurempi määrä vesisuihkuja tulensammuttamiseen.

Kertomusvuoden aikana sattuneista tulipaloista oli 2 niin suurta, että palokunnan piti kokonaisuudessaan osallistua sammutustyöhön.

Vakavaluontoisimpiin tulipaloihin kuuluviksi voidaan lukea seuraavat tulipalot:

Huhtikuun 20 p:nä pääsi tuli irti Iso Pässä nimisessä saarella sijaitsevassa purjehdusseuran venevajassa. Otaksuttiin irtolaisten huolimattomuudellaan aiheuttaneen tulen irtipääsyn. Suuri joukko talviteloilla olevia arvokkaita purjeveneitä tuhoutui kokonaan. Sammutuksessa käytettiin kahta suihkua. Vahingot arvioitiin n. 400,000 markaksi.

Toukokuun 7 p:nä syttyi otaksuttavasti itsesytytyksestä tulipalo Ab. Arabia oy:n Hämeentien varrella olevassa varastossa. Varastossa ollutta posliinitavaraa tuhoutui runsaasti. Sammutuksessa käytettiin 4 suihkua. Vahingot nousivat n. 360,000 markkaan.

Limingantien 11:ssä sijaitsevassa puisessa asuinrakennuksessa syttyi toukokuun 8 p:nä tulipalo primuskeittiön huolimattoman hoidon johdosta. Tuli levisi heti nopeasti turmellen rakennusta melko pahoin. Sammutuksessa käytettiin neljää suihkua ja yhtä pönttöruiskua. Vahingot nousivat n. 100,000 markkaan.

Kesäkuun 23 p:nä oikosulku aiheutti tulipalon Vallilan puutavara oy:n lautatarhassa Teollisuuskadun 3:ssa. Tuli tuhosi omaisuutta n. 800,000 mar-

kan arvosta. Sammutuksessa käytettiin kolmea 3":n ja kymmentä 2":n suihkua. Jälkisammutusta jatkettiin n. 11 tuntia.

Suomi-Filmin atelierissa Vironkadun 9:ssä syttyi kesäkuun 24 p:nä tulipalo tuntemattomasta syystä. Tulipalossa tuhoutui koko atelieri kallis-arvoisine koneineen. Sammutukseen käytettiin yhtä 3":n ja kahtatoista 2":n suihkua. Lisäksi osallistui Helsingin vapaaehtoinen palokunta sammutukseen kolmella suihkulla. Palokunta oli saapuvilla kokonaisuudessaan. Vahinkojen suuruus oli n. 1,150,000 markkaa.

Heinäkuun 22 p:nä pääsi tuli irti puhalluslampun varomattoman käytön johdosta maanmittaushallituksen ullakolla Kirkkokadun 3:ssa. Tuli levisi nopeasti tulenarassa ympäristössä. Sakea savu häytti palokunnan työskentelyä. Koko palokunta oli hälytetty. Vahinkojen suuruus oli n. 500,000 markkaa. Sammutuksessa käytettiin kahtatoista 2":n suihkua. Jälkivartiointi kesti yhden vuorokauden.

Helsingin mattotehdas oy:n ullakolla Munkkisaarella sytytti ilmanvaihtotorveen lentänyt kipinä erittäin ankaran tulipalon lokakuun 27 p:nä. Kovan myrskytuulen vallitessa tuli levisi nopeasti yli koko ullakkokerroksen. Mattovarastosta nouseva sakea savu aiheutti pari savumyrkytystapausta. Sammutukseen käytettiin yhtätoista 2":n ja yhtä 3":n suihkua. Jälkivartiointi kesti kolmatta vuorokautta. Vahingot nousivat n. 800,000 markkaan.

Tapaturmat. Tulipalojen yhteydessä sattuivat seuraavat tapaturmat:

Heinäkuun 12 p:nä syttyi Siuntionkadun 5:ssä eräässä asuinhuoneiston keittiössä primuskeittiön räjähdyksestä tulipalo, jota sammuttaessaan eräs naishenkilö sai niin pahoja palohaavoja, että kuoli myöhemmin sairaalassa.

Syyskuun 7 p:nä syttyi asuinhuoneistossa Joukolantien 9:ssä tulipalo. Lapset olivat tulitikuilla leikkiessään aiheuttaneet tulipalon, jossa eräs pikku-poika sai palohaavoja selkäänsä ja niskaansa.

Marraskuun 3 p:nä tapahtui Heikinkadun 16:ssa sijaitsevassa työpajassa räjähdysaineseosta keitetessä tuhoisa räjähdys, jolloin kaksi henkilöä sai heti surmansa ja viisi loukkaantui.

Marraskuun 7 p:nä pääsi tuli irti Sumatrantien 5:ssä sijaitsevassa asuinhuoneistossa, jolloin kaksi naishenkilöä sai palohaavoja ja toimitettiin sairaalaan.

Joulukuun 24 p:nä Fleminginkadun 27:ssä sijaitsevassa kattilahuoneessa syttyneessä tulipalossa sai kattilahuoneen lämmittäjä palohaavoja käsiinsä ja vietiin sairaalaan.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 64,688,435 markkaa ja kiinteän omaisuuden arvo 400,090,255 markkaa eli yhteensä 464,778,690 markkaa. Vahingon suuruus tai palovahingon korvauksen määrä irtaimistosta nousi 2,884,365: 85 markkaan ja kiinteimistöistä 2,401,454: 15 markkaan eli yhteensä 5,285,820 markkaan.

Palovahingonkorvauksia kotimaiset vakuutuslaitokset suorittivat 4,910,957: 35 markkaa ja ulkolaiset vakuutuslaitokset 374,862: 65 markkaa, tehden 1.1 % uhatun omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi on seuraavassa merkitty palovahingon korvausprosentit v:n 1925—36 väliseltä ajalta:

1925	0.9	1928	3.0	1931	0.6	1934	0.6
1926	1.5	1929	0.9	1932	0.9	1935	0.4
1927	1.6	1930	1.0	1933	2.3	1936	1.1

Sairaankuljetustoimi. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 5,172 kertaa, joista 5,076 kertaa sairaiden ja 96 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljetukseen. Vastaavat luvut v. 1935 olivat 4,474, 4,423 ja 51. Kuljetusten lukumäärä lisääntyi 698:lla. Ajojen lukumäärä oli päivää kohden 14.1 ollen 1.8 suurempi kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

	Sairaus- tapauk- sia.	Tapa- turmia.	Yh- teensä.		Sairaus- tapauk- sia.	Tapa- turmia.	Yh- teensä.
Tammikuu	448	5	453	Heinäkuu	302	10	312
Helmikuu	388	7	395	Elokuu	351	8	359
Maaliskuu	614	7	621	Syyskuu	373	7	380
Huhtikuu	501	2	503	Lokakuu	410	21	431
Toukokuu	462	7	469	Marraskuu	431	8	439
Kesäkuu	359	8	367	Joulukuu	437	6	443
				Yhteensä 5,076	96	5,172	

Kuljetusmatkojen pituus oli 37,011 km, edellisenä vuonna 32,805 km. Kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 154,415 markkaa.

Palolaitoksen todelliset kustannukset v. 1936 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

	Määräraha, Smk.	Kustannukset kirjojen mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (-), Smk.
Palkkiot	24,000: —	22,474: —	+ 1,526: —
Sääntöpalkkaiset virat ¹⁾	4,134,430: —	4,103,230: —	+ 31,200: —
Kesälomasijaiset	115,000: —	114,420: —	+ 580: —
Vuokra	890,920: —	890,920: —	—
Lämpö	255,789: 85	255,789: 85	—
Valaistus	59,000: —	45,467: 35	+ 13,532: 65
Siivoaminen	12,000: —	11,578: —	+ 422: —
Vedenkulutus	34,450: —	34,257: —	+ 193: —
Puhtaanapito	6,000: —	5,931: 50	+ 68: 50
Kaluston hankinta	²⁾ 1,001,800: —	999,394: 80	+ 2,405: 20
Kaluston kunnossapito	200,000: —	199,239: 90	+ 760: 10
Painatus ja sidonta	5,588: 50	5,588: 50	—
Tarverahat	20,411: 50	20,210: 65	+ 200: 85
Vaatteiden pesu	30,000: —	28,972: —	+ 1,028: —
Lääkkeet ja sairaanhoitotar- vikkeet	7,000: —	7,914: 95	— 914: 95
Yleisten laitteiden kunnossa- pito	5,000: —	4,981: 90	+ 18: 10
Käyttövoimaa	19,510: 15	10,838: 40	+ 8,671: 75
Hevosten elatus	3,000: —	—	+ 3,000: —
Autojen käyttö	95,000: —	91,540: 80	+ 3,459: 20
Vakuutusmaksut	55,000: —	50,733: 85	+ 4,266: 15
Yhteensä 6,973,900: —	6,903,483: 45	+ 70,416: 55	

¹⁾ Tähän sisältyy vuoden varrella myönnetty lisämääräraha 7,950 markkaa. —

²⁾ Tähän sisältyy siirto v:sta 1935, 234,000 markkaa.

Edellä mainittujen määrärahojen lisäksi kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan 15,000 markkaa palokunnan 75-vuotisjuhlan viettämiseksi ja 9,000 markkaa katuristeyksiin sijoitettujen palosireenien sulkemista varten yön ajaksi.

Kutakin kaupungin henkikirjoissa olevaa asukasta kohden kustannukset nousivat 29: 96 markkaan.

Avustus- ja huvirahasto. Palokunnan avustus- ja huvirahasto sai alkunsa siitä, että kaupunginvaltuusto myönsi palokunnalle määrätyn osan kertyneistä sairaankuljetusmaksuista. Pääomamäärä oli kertomusvuoden alussa 369,301: 51 markkaa.

Rahasto lisääntyi vuoden kuluessa sairaankuljetusmaksuista 16,555 markkaa, koroista 15,985: 80 markkaa, palotornin sisäänpääsy-, puhelin- y.m. maksuista 110 markkaa eli yhteensä 32,650: 80 markkaa.

Menot, käsittäen kapellimestarien palkkaamisen palokunnan soittokuntia varten, kirjojen, sanomalehtien ja urheilukilpailupalkintojen ostot, tarjoilun miehistöille juhlapäivinä, palokunnan kesäkodin vuokraan ja ylläpitoon tarvittavat maksut y.m. nousivat 46,947: 95 markkaan. Menojen kasvu johtui palokunnan 75-vuotisjuhlan vieton aiheuttamista kustannuksista. Joulukuun 31 p:nä 1936 oli rahaston pääomamäärä 355,004: 36 markkaa, josta 97,500 markkaa oli sijoitettuna Helsingin kaupungin v. 1934 5 1/2 %:n obligatioihin, 10 kpl. litt. B, 9,100 markkaa pankkiosakkeina sekä pankissa 149,453: 45 markkaa talletustilillä ja 98,950: 91 markkaa säästötillillä.

XI. Teurastamo.

Teurastamon toimintaa koskeva kertomus¹⁾ v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan joulukuun 18 p:nä 1935 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi kauppaneuvos S. A. Hariman (Hohenthal) sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteenjohtori W. Ehrströmin, toimittaja A. E. Leinon, osastopäällikkö F. Moisalan ja pankkivirkailija A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sosialijohtaja J. W. Keto. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteenjohtori W. Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteri A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1936 14 kertaa ja oli sen käsittelemien asiain pykäläluku 168 ja sen lähettämien kirjeiden luku 99.

Lausunnot y. m. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat: ehdotus että teurastamolla saataisiin myydä eläimiä pitoeläimiksi; ehdotus lisäykseksi teurastamon järjestyssääntöihin ja taksaksi maksujen laskemiseksi elävän karjan myyntiosaston käyttämisestä; lausunto Karja- ja Maataloustuotteiden Tukkukauppiasliiton Uudenmaan läänin maaherralle tekemästä, elävän karjan myyntimaksuja koskevasta valituksesta; esitys nuoremman tarkastuseläinlääkärin viran täyttämistä; esitys määrärahan myöntämisestä sellaisten muutostöiden suorittamista varten teurastamon jäädyttämässä, että sen eräässä osastossa voitaisiin säilyttää myös hedelmiä; esitys määrärahan myöntämisestä käyttöpäällikkö K. V. Virtaselle jäädyttämöiden toimintaan tutustumista varten lähinnä Skandinaviassa; lausunto virkasääntöön ehdotetusta muutoksesta; lausunto kaupunginhallituksen asettaman komitean ehdotuksesta viranhaltijain palkkaluokittelussa esiintyvien epäkohtien oikaisemiseksi; sekä esitys teurastamon erinäisten virkojen vaki-naistamisesta. Terveystieteiden lautakunnalle jätettiin anomus saada tarpeen vaatiessa avata lihantarkastamo klo 5.

Laitoksen toiminta selviää teurastamon johtajan laatimasta, jälempänä esitetystä kertomuksesta ja tilastollisesta selvityksestä.

Laitoksen toiminta. Maatalousministeriön lokakuun 8 p:nä 1936 antamalla päätöksellä julistettiin Helsingin kaupungin teurastamo yleiseksi teurastamoksi.

Muutokset henkilökunnassa. Helmikuun 29 p:nä eronneen kirjanpitäjä L. Lahtisen tilalle valittiin ekonomisti V. Kivi elokuun 1 p:stä lukien. Virkaa hoiti väliaikaisesti maaliskuun 1 p:stä heinäkuun 31 p:ään vaakaaja K. Carlander. Tilapäisinä korjausmiehinä toimivat O. Heimola helmikuun 17 p:stä ja V. Riutta maaliskuun 29 p:stä lukien sekä A. Nisonen toukokuun 25 p:n ja joulukuun 16 p:n välisenä aikana. Kesäkuun 30 p:nä eronneen v. t. nuo-

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1937.

remman tarkastuseläinlääkäriin W. Castrénin tilalle määrättiin eläinlääkäri V. Troberg heinäkuun 1 p:stä lukien. Heinäkuun 31 p:nä eronneen vaakaaja J. A. Karjalaisen tilalle nimitettiin ylimääräinen jäähdyttämönhoitaja R. Nyholm elokuun 1 p:stä lukien. Ylimääräiseksi vaakaajaksi otettiin A. Nikula elokuun 1 p:stä lukien. Apu- ja puhtaanapitomiehiksi otettiin M. Flinkman ja F. Lehto syyskuun 1 p:stä, E. Hyvärinen, E. Keltamäki ja O. Lindberg syyskuun 15 p:stä sekä V. Schohin syyskuun 16 p:stä lukien. Teurastajaoppilaisiksi otettiin A. K. Rintala ja A. J. Strandberg marraskuun 1 p:stä sekä O. Saarenpää marraskuun 11 p:stä lukien.

Sairaslomaa nauttivat triikiintutkija I. Berglund helmikuun 25 p:stä maaliskuun 23 p:ään, sijaisenaan V. Troberg; lämmittäjä N. Lahti helmikuun 26 p:n—maaliskuun 25 p:n sekä maaliskuun 27—29 p:n välisenä aikana, sijaisenaan V. Riutta; siivooja H. M. Tuomiluoto maaliskuun 12—22 p:n välisenä aikana, sijaisenaan J. Kivimäki; ja siivooja B. Valovirta maaliskuun 17—21 p:n välisenä aikana, sijaisenaan H. Hill. Sairaslomaa nauttivat vielä ilman erityistä sijaista leimaaja R. Träskman helmikuun 4 p:stä maaliskuun 5 p:ään; vaakaajat J. A. Karjalainen maaliskuun 10—12 p:n, H. Heino maaliskuun 14—16 p:n ja K. Carlander maaliskuun 17—19 p:n välisenä aikana; halliapulaiset E. Johansson maaliskuun 11 p:stä 15 p:ään, V. Lindberg maaliskuun 14 p:stä 16 p:ään ja E. Wulff maaliskuun 16 p:stä 17 p:ään; halliyliesimies R. Åkerman maaliskuun 13 p:stä 15 p:ään; halliesimies H. Nordberg maaliskuun 18 p:stä 19 p:ään; portinvartija J. E. Leivo maaliskuun 20 p:stä 26 p:ään sekä apu- ja puhtaanapitomiehet F. Lehto lokakuun 8 p:stä 24 p:ään ja E. Hyvärinen joulukuun 11 p:n.

Harjoittelijat. Lihantarkastusharjoittelijoina olivat seuraavat eläinlääkärit, jotka myös harjoittelivat laboratoriossa: Y. Aalto, O. Andersson, T. Bondestam, S. Christerson, L. J. Fabritius, N. von Hellens, J. Holmberg, V. Lehtonen, H. Lydman, A. J. Nyberg, V. A. Paattinen ja E. Åström. Triikiintutkijaharjoittelijoina olivat neidit L. Aalto, U. Marklund, S. Munter ja S. Viitanen.

Retkikuntia. Niinkuin ennenkin kävi kertomusvuonna lukuisia retkikuntia teurastamoon tutustumassa. Erikoisesti mainittakoon n. s. Helsinki-viikon, maaliskuun 1—8 p:n, ja lihataloudellisen viikon, marraskuun 8—14 p:n välisenä aikana järjestetyt retkikunnat.

Teurastusosastot. *Teurastushalleissa* teurastettiin ja tarkastettiin seuraava määrä eläimiä:

	1934.	1935.	1936.
Sonneja ja härkiä	1,942	1,985	3,101
Lehmiä	7,695	7,442	10,573
Hiehoja ja isoja vasikoita	7,459	6,905	9,219
Pikkuyasikoita	816	800	1,158
Lampaita	3,326	4,585	5,475
Sikoja	9,310	11,843	16,313
Porsaita	16	65	59
Hevosia	50	63	83
Poroja	—	—	15
Yhteensä	30,614	33,688	45,996

Yllä luetellut v:n 1936 ruhot vastasivat 3,671,194 kg lihaa, josta 61.0 % oli nautakarjan-, 1.8 % lampaan-, 36.7 % sian- ja porsaan- sekä 0.5 % hevosenlihaa. Lisäksi teurastettiin 24,478 kanaa.

Teurastettua karjaa tarkastettaessa määrättiin erikoiskäsitteltäväksi 121 kpl, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	4	13	13
Lehmiä	19	2,847	57	580.5	3,427.5
Hiehoja ja isoja vasikoita..	3	192	5	36	228
Pikkuvaskoita	2	33	1	2	35
Lampaita	3	29	6	14	43
Sikoja	20	1,460	118	567	2,027
Porsaita	3	91	—	—	91
Hevosia	—	—	1	8	8
Yhteensä	50	4,652	192	1,220.5	5,872.5

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet olivat saapuneet kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita.	Rautateitse saapuneita.	Kaikkiaan.
Raavaita, hiehoja ja vasikoita	6,891	17,160	24,051
Lampaita ja vuohia	1,281	4,194	5,475
Sikoja	11,281	5,032	16,313
Porsaita	18	41	59
Hevosia	1) 60	23	83
Poroja	—	2) 15	15
Yhteensä	19,531	26,465	45,996

Karjatallien käyttö. Eläinten talleissaolon vuorokausimäärä ilmenee seuraavista numeroista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavaita ..	164	203	168	249	284	245	685	867	237	224	438	301	4,065
Is. vasikoita	—	2	7	17	12	24	—	80	5	8	—	—	155
Pikkuvaskoita	11	11	—	—	—	—	31	—	—	—	—	—	53
Lampaita ..	9	2	1	4	25	46	18	292	37	51	22	28	535
Sikoja	137	119	73	84	214	139	213	196	115	87	91	128	1,596
Porsaita ..	—	—	1	5	—	2	—	15	—	—	—	12	35
Hevosia ..	—	—	—	2	59	—	1	6	1	3	—	3	75

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 14.2 %. Hevosista oli yli yön 90.4 %, porsaista 59.3 %, sonneista, häristä ja lehmistä 29.7 %, sioista 9.8 %, lampaista 9.8 % ja hiehoista sekä isoista ja pienistä

1) Teurastamoon saapui lisäksi 5 hevosta, jotka kuitenkin vietiin elävinä pois. —
 2) Saapuneet Helsingin poronäyttelyyn ja sieltä teurastamoon.

vasikoista 2.0 %. Heiniä myytiin 17,592 kg, kauroja 686 kg ja kauranrouheita 408 kg.

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten elimiä:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko Vuosi.
Raavasten, sikojen, hevosten..	2,299	1,715	1,881	2,162	3,532	3,744	4,720	5,196	4,600	3,363	3,366	3,007	39,585
Pikkuvasikoiden, lampaiden, porsaiden	116	806	76	97	215	415	683	1,821	1,770	863	536	278	7,676

Näistä 296 oli muualla teurastettuja raavaita ja 984 muualla teurastettuja pikkuvasikoita, lampaita ja porsaita.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1936 kuluessa kaikkiaan 2,579,976 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 90,148 kg:aan paloiteltua lihaa, sekä alla mainittuihin ruholajeihin; vertauksen vuoksi julkaistaan v:n 1935 vastaavat luvut:

	1935.		1936.	
	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.
Sonneja ja härkiä	433	2	132	—
Lehmiä	5,330	28	4,990	14
Hiehoja ja isoja vasikoita.....	16,813	5	16,308	8
Pikkuvasikoita	23,421	41	23,949	24
Lampaita ja vuohia	14,768	8	14,430	11
Sikoja	8,364	217	7,382	193
Porsaita	294	—	406	—
Hevosia	141	—	117	—
Yhteensä	69,564	301	67,714	250

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin 12 raavasta ja 26 isoa vasikkaa sekä hylättiin seuraava määrä koko ruhoja ja ruhojen osia:

	Hylättyjä koko-ruhoja, kpl. kg.		Hylättyjä ruhonosia, kpl. kg.		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	4	31	31
Lehmiä	41	5,803	34	686	6,489
Isoja vasikoita	19	792	38	314	1,106
Pikkuvasikoita	308	4,241.5	151	609	4,850.5
Lampaita.....	10	85	6	7	92
Sikoja	35	1,378	199	761	2,139
Porsaita	6	61	1	8	69
Hevosia	7	1,277	4	57	1,334
Paloiteltua lihaa	—	—	—	—	1,059.2
Yhteensä	426	13,637.5	437	2,473	17,169.7

Vuotia tarkastettiin seuraava määrä:

Kuukausi.	Tarkastettuja vuotia kaikkiaan, kpl.	Tarkastettuja vuotia, joissa havaittiin nylkyvikoja,		Tarkastettuja vuotia, joissa havaittiin luonnonvikoja ¹⁾ ,	
		kpl.	%.	kpl.	%.
Tammikuu	1,059	65	6.1	21	2.0
Helmikuu	846	55	6.5	18	2.1
Maaliskuu	801	43	5.4	49	6.1
Huhtikuu	1,070	22	2.1	93	8.7
Toukokuu	1,747	53	3.0	217	12.4
Kesäkuu	1,633	55	3.4	133	8.1
Heinäkuu	2,776	126	4.5	319	11.5
Elokuu	3,786	107	2.8	432	11.4
Syyskuu	3,026	154	5.1	142	4.7
Lokakuu	2,160	142	6.6	58	2.7
Marraskuu	2,151	78	3.6	28	1.3
Joulukuu	1,338	40	3.0	8	0.6
Koko vuosi	22,393	940	4.2	1,518	6.8

Vienti ulkomaille ja tuonti sieltä. Ulkomaille vietiin v. 1936 seuraava määrän lihaa:

	Nautoja, kpl.	Lampaista, kpl.	Sikoja, kpl.	Hevosia, kpl.	Yhteensä, kg.
Tammikuu	13	—	121	—	10,497
Maaliskuu	76.5	3	97	2	17,494
Huhtikuu	32	—	8	—	4,067
Yhteensä	121.5	3	226	2	32,058

Virosta tuotiin elokuussa 425 elävää nautaa ja 182 elävää lammasta.

Tukkumyyntihallia, jäähdyttämöä ja jäädyttämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Tukkumyyntihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	2,950	2,890	2,879	3,017	3,034	2,180	2,883	3,553	4,320	4,224	4,386	3,467	39,783
Isoja vasikoita »	3,192	3,178	3,346	3,967	3,835	3,227	3,534	3,913	4,622	4,512	4,313	4,437	46,076
Pikkuvasikoita »	822	638	865	1,186	940	785	698	610	570	596	523	581	8,814
Lampaista »	2,381	2,007	1,803	1,775	1,381	1,001	2,102	4,955	7,202	8,070	5,117	3,051	40,845
Sikoja »	3,066	3,355	3,137	3,365	2,742	2,528	2,584	2,762	3,403	4,313	3,913	5,360	40,528
Porsaita »	70	33	39	21	20	8	7	5	4	16	8	75	306
Hevosia »	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	5
Muuta tavaraa, kg.	12,016	6,234	9,140	8,901	9,000	8,564	5,764	4,471	3,147	12,812	11,908	15,254	107,211
Riippuvien ruhojen osastoissa säilytettyjä.													
Raavaita, kpl.	3,443	2,751	2,587	2,729	3,744	4,104	4,303	5,832	5,707	6,823	7,903	4,811	54,737
Isoja vasikoita »	172	93	115	164	219	255	545	—	594	419	373	261	3,210
Pikkuvasikoita »	805	1,306	680	1,117	539	582	615	485	466	368	563	679	8,205
Lampaista »	557	760	371	497	427	362	878	2,656	4,026	3,847	2,199	793	17,373
Sikoja »	2,307	2,416	2,223	3,109	2,806	4,080	3,622	3,710	4,229	4,068	3,120	3,505	39,195
Porsaita »	39	56	42	49	8	6	7	9	30	102	39	83	470
Hevosia »	69	44	57	33	73	42	45	58	31	57	192	164	865
Muuta tavaraa, kg.	4,068	4,738	4,101	2,884	7,522	7,920	8,416	3,815	726	5,291	5,979	5,839	61,299

¹⁾ Hevosten vuotia ei ole otettu huomioon.

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tukkumyynnihallia käyttämättä teurastusosastoista kuumana lihana vietyjä.													
Raavaita, kpl.	80	97	96	104	90	113	292	528	173	138	90	93	1,894
Pikkuvasikoita »	2	2	7	2	1	1	10	8	18	3	4	1	59
Lampaita »	7	6	1	1	—	—	20	74	20	1	4	14	148
Sikoja »	45	17	45	11	16	23	28	32	32	33	38	50	370
Hevosia »	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	4
Tarkastettuja, mutta ei tukkumyynnihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	13	21	13	20	5	8	4	4	10	18	13	34	163
Isoja vasikoita »	86	90	69	83	97	52	45	96	60	96	76	58	908
Pikkuvasikoita »	1,955	1,739	2,416	3,527	1,796	732	658	590	922	1,658	1,952	1,879	19,824
Lampaita »	94	47	47	59	57	46	25	180	255	406	185	92	1,493
Sikoja »	64	89	101	90	45	32	16	26	65	66	144	90	828
Porsaita »	16	5	12	4	1	—	2	4	3	1	3	18	69
Hevosia »	10	17	6	12	8	—	6	4	7	13	16	16	115
Paloiteltua lihaa, kg.	3,909	5,071	4,944	6,706	7,282	6,641	2,779	410	2,788	8,125	8,117	23,956	80,728
Tukkumyynnihallin myyntimaksuja maksamatta teurasosastoista vietyjä jäähdyttämässä pidettyjä.													
Raavaita, kpl.	81	27	33.5	42	38	—	—	—	—	—	3	2	226.5
Isoja vasikoita »	17.5	16	16	17.5	2	—	—	—	—	—	—	1	70
Pikkuvasikoita »	10	—	—	7	2	—	—	—	—	—	—	—	19
Lampaita »	7.5	3	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	21.5
Sikoja »	144	156	64	271	289	—	12	132	64	50	109	283.5	1,574.5
Hevosia »	3	—	3	4	5	2	—	—	1	9	5	9	41
Poroja »	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Jäähdyttämässä säilytettyjä.													
Metsänriistaa ja kanoja, kg.	1,172	262	4,643	—	—	256	382	1,250	4,784	13,177	6,835	8,033	40,794
Lihaa »	—	4,343	—	—	50	—	—	—	4,729	17,958	11,153	7,530	45,763
Muuta tavaraa »	—	—	—	15	30	—	—	—	—	208	136	—	389

Kilogrammoiksi muunnettuina muuttuivat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

Kuukausi.	Tukku- myynnihal- lissa myy- tyjä).	Riippuvien ruhojen osastoissa säilytet- tyjä).	Tukku- myynnihal- lia käyttä- mättä teu- rastusos- astoista kuu- manalihana vietyjä).	Tarkastet- tuja, mutta ei tukku- myynnihal- lissa myy- tyjä).	Tukku- myynnihal- lia käyttä- mättä teu- rastusos- astoista viety- jä jäähdyt- täm. pidett. 2)	Jäähdyttä- mässä säi- lytettyjä).
Tammikuu ..	783,988	642,693	14,106	48,829	24,120	1,172
Helmikuu ..	764,189	567,901	13,971	50,427	17,769	4,605
Maaliskuu ..	761,671	521,769	16,163	57,415	9,579	4,643
Huhtikuu ..	857,041	608,859	14,555	78,801	29,775	15
Toukokuu ..	837,010	716,546	12,900	46,524	30,067	80
Kesäkuu	698,946	849,616	16,673	24,395	480	256
Heinäkuu ..	779,225	861,461	40,231	18,653	989	382
Elokuu	885,927	1,049,568	71,530	19,748	10,878	1,250
Syyskuu	1,052,677	1,107,518	25,386	31,029	5,514	9,513
Lokakuu	1,140,608	1,233,342	20,512	53,841	6,280	31,342
Marraskuu ..	1,107,876	1,307,417	14,766	60,692	10,568	18,123
Joulukuu	1,045,280	930,039	16,741	72,361	25,780	15,563
Koko vuosi	10,714,408	10,396,729	277,534	562,715	171,799	86,944

1) Todellinen paino. — 2) Keskipainoien mukaan

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

Punnittu.	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Vuotia, kpl	1,864	1,555	1,541	1,846	2,494	2,351	3,317	4,417	3,689	2,649	2,588	2,463	30,774
Elävää karjaa »	16	—	13	—	20	—	75	561	13	—	78	—	776
Kuumaa lihaa: Hevosia, raavai- ta, sikoja, kpl.	461	312	419	350	176	110	218	221	176	291	341	270	3,345
Vasikoita, lampai- ta, porsaita, kpl.	5	10	29	29	19	24	49	48	22	9	9	5	258
Muuta tavaraa, kg.	2,591	2,968	1,622	2,339	2,393	5,065	13,378	13,225	16,041	10,238	6,293	5,899	82,052

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Raavaita, kpl.	1,558	1,593	1,712	1,715	1,340	847	1,007	1,045	1,653	1,791	1,665	1,592	17,518
Isoja vasikoita »	2,552	2,596	2,764	3,001	2,621	2,103	2,133	2,148	2,665	2,661	2,796	3,219	31,259
Pikkuvasioita »	1,560	1,080	1,458	2,469	1,318	758	632	542	593	1,158	1,394	927	13,889
Lampaita »	1,812	1,358	1,192	1,224	932	589	1,309	2,531	3,581	4,295	2,912	2,014	23,749
Sikoja »	1,971	2,338	2,183	2,134	1,328	655	534	1,018	1,767	2,698	2,154	3,407	22,187
Porsaita »	49	13	53	6	17	7	5	1	1	11	7	57	227
Hevosia »	27	14	14	5	8	2	14	13	6	14	14	10	141
Muuta tavaraa, kg.	23,871	24,298	28,307	19,430	16,627	14,423	13,633	12,843	18,909	34,773	32,996	31,795	271,905

Näiden ruhojen lihamäärä oli todellisten ja keskipainojen mukaan laskettuna eri kuukausina seuraava:

	Kg.		Kg.
Tammikuu	525,079.0	Heinäkuu	294,384.0
Helmikuu	522,738.5	Elokuu	345,834.5
Maaliskuu	552,432.5	Syyskuu	485,844.5
Huhtikuu	566,411.0	Lokakuu	609,590.5
Toukokuu	426,796.5	Marraskuu	566,236.5
Kesäkuu	296,070.0	Joulukuu	616,477.0

Koko vuosi 5,807,894.5

Helsingissä myydyn **lihan hintojen** vaihtelu näkyvä taulukosta III.

Käyttöosasto. *Lämpökeskus.* Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on 2 Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitoksella (ketjuarinalla). Höyrykattilat on mitoittettu niin suuriksi, että käytännössä on yksi kattila kerrallaan, toisen toimiessa varalla. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

Kuukausi.	Höyrykattilat.				Arina- moot- tori käynyt.	Hiili- nosturi käynyt.	Vettä kulutettu, m ³ .	Kivhiiliä poltettu, tonnia.	Keskimääräinen käyttö vuorokaudessa.			
	N:o I.		N:o II.						Läm- mitet- ty.	An- nettu höyryä.	Vettä kulu- tettu, m ³ .	Kivi- hiiliä pol- tettu, tonnia.
	Läm- mitet- ty.	An- nettu höyryä.	Läm- mitet- ty.	An- nettu höyryä.								
Tuntia ja minuuttia.												
Tammik. . .	439.00	423.00	—	—	431.25	27.00	66	93.7	14.10	13.39	2.1	3.0
Helmik. . .	530.30	517.40	—	—	525.05	22.45	90	118.1	18.18	17.51	3.1	4.1
Maalisk. . .	502.50	487.20	—	—	490.05	23.10	77	97.8	16.13	15.43	2.5	3.2
Huhtik.	371.45	355.45	—	—	364.50	17.02	59	73.4	12.23	11.51	2.0	2.4
Toukok. . .	190.35	178.35	—	—	194.40	10.03	30	42.9	6.09	5.46	1.0	1.4
Kesäk.	98.35	91.40	93.40	82.10	182.50	6.46	17	32.8	6.14	5.48	0.6	1.1
Heinäk.	—	—	217.55	198.35	205.20	6.46	23	28.0	7.02	6.24	0.7	0.9
Elok.	150.30	138.00	71.50	67.10	203.30	5.21	15	26.7	7.10	6.37	0.5	0.9
Syysk.	227.45	213.40	3.00	—	221.15	10.54	34	42.5	7.41	7.07	1.1	1.4
Lokak.	63.30	61.30	278.00	260.20	330.55	21.20	56	79.8	11.01	10.23	1.8	2.6
Marrask.	—	—	359.30	339.50	351.30	22.02	45	83.7	11.59	11.20	1.5	2.3
Jouluk.	—	—	372.00	353.30	362.50	21.30	66	89.2	12.00	11.24	2.1	2.9
Koko vuosi	2,575.00	2,467.10	1,395.55	1,301.35	3,864.15	194.39	578	808.6	10.51	10.13	1.6	2.2
Kattilat I ja II yhteensä . .			3,970.55	3,768.45								

Konekeskuksessa sijaitsee laitoksen pääjako sähköä, höyryä, lämmintä ja kylmää vettä varten, sekä jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kaksi metyleenikloriidi turbokompressorina à 300,000 kaloria tunnissa yhteensä 600,000 kaloria tunnissa, tarpeellisine apukoneineen. Siihen kuuluvat lisäksi kaukomittava jäähdytyshuoneiden lämmön ja kosteuden mittaamista varten, jäätehdas, jonka valmistuskyky on 10,000 kg kirkasta jäätä vuorokaudessa, varasto jään säilytystä varten ja korjauspaja metallitöitä varten. Eri koneiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	SYYSK.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Käyttöaika tuntia ja minuuttia kaikkiaan.													
Jäähdytyskoneet	126.40	114.50	173.50	234.00	365.15	423.10	492.25	466.00	360.30	177.50	173.50	148.35	3,256.55
I	67.00	—	22.00	209.20	160.20	289.30	160.35	—	320.20	—	—	92.55	1,322.00
II	59.40	114.50	151.50	24.40	204.55	133.40	331.50	466.00	40.10	177.50	173.50	55.40	1,934.55
Suolaliuospumput jäähdyttämön	126.40	115.00	173.50	234.05	366.05	423.35	492.25	466.00	360.30	177.50	173.50	147.35	3,257.25
1	126.40	25.30	22.00	234.05	366.05	423.35	492.25	466.00	24.35	—	—	—	2,180.55
2	—	89.30	151.50	—	—	—	—	—	335.55	177.50	173.50	147.35	1,076.30
jäädättämön	126.50	115.00	173.50	234.05	365.40	423.35	492.25	466.00	362.40	177.50	173.50	147.35	3,259.20
3	34.25	—	22.00	234.05	365.40	417.50	492.25	466.00	24.35	—	—	—	2,057.00
4	92.25	115.00	151.50	—	—	5.45	—	—	338.05	177.50	173.50	147.35	1,202.20
jäähdytysveden kier- topumput	152.10	131.50	191.10	246.15	376.05	440.50	502.25	476.20	374.40	197.30	195.10	169.35	3,454.00
5	34.30	—	—	246.15	376.05	347.15	406.30	476.20	38.45	—	—	38.05	1,963.45
6	117.40	131.50	191.10	—	—	93.35	95.55	—	335.55	197.30	195.10	131.30	1,490.15
ilmapumppu	—	22.20	—	12.35	43.50	84.25	98.00	98.55	65.10	12.55	10.25	10.10	453.45
Tyhjöpumput	59.20	8.05	8.35	9.45	9.25	10.10	58.00	12.55	21.35	3.15	3.00	8.15	212.20
1	5.55	2.30	8.35	9.45	6.30	8.55	56.00	5.45	20.35	—	—	2.45	127.15
2	53.25	5.35	—	—	2.55	1.15	2.00	7.10	1.00	3.15	3.00	5.30	85.05

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko- vuosi.
Käyttöaika, tuntia ja minuuttia kaikkiaan.													
Jäähdyttämön tuuletta- jat													
I	128.30	97.40	173.50	230.45	352.35	395.15	456.10	446.55	342.15	175.50	167.50	137.35	3,105.10
II	120.45	99.40	173.50	230.45	351.35	395.15	454.10	446.55	342.15	175.50	167.50	140.05	3,098.55
III	118.30	88.15	142.40	207.05	331.35	372.55	467.40	444.10	360.30	177.50	173.50	147.35	3,032.35
Otsonilaitteet													
I	25.15	—	—	—	—	18.20	31.05	31.00	30.00	30.00	—	—	165.40
II	25.15	—	—	—	—	18.20	31.05	31.00	30.00	30.00	—	—	165.40
Keskimääräinen käyttöaika, tuntia ja minuuttia vuorokaudessa.													
Jäähdytyskoneet	4.05	3.58	5.36	7.48	11.47	14.06	15.53	15.02	12.01	5.44	5.48	4.48	8.54
Jäähdyttämön tuuletta- jat	3.54	3.28	5.36	7.41	11.20	13.10	14.39	14.25	11.24	5.40	5.36	4.31	8.28
Jäähdyttämön tuuletta- jat	3.49	3.25	4.36	6.54	10.42	12.26	15.05	14.20	12.01	5.44	5.48	4.46	8.17
Jäähdytysvesipumppu .	4.54	4.33	6.10	8.12	12.08	14.42	16.12	15.22	12.29	6.22	6.30	5.28	9.26
Tonnia.													
Jäätä valmistettu	—	20.4	—	6.8	27.0	48.0	59.6	50.0	40.0	10.0	10.0	10.0	281.8
Kilogrammaa.													
Kloorikalsiumia käytetty	1,260	1,150	1,700	2,300	3,650	4,170	4,220	4,000	3,900	2,010	1,503	1,300	31,163

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitoksen muuntoasemalta pienjännitteisenä, suuria moottoreja varten 500 voltin ja pienempiä moottoreja varten 220/127 voltin jännitteellä. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyvä alla olevista numeroista:

	220/127 V:n va- laistusvirta, kWh.	220 V:n voimavirta, kWh.	500 V:n voimavirta, kWh.	Koko kulutus, kWh.	Huippukuor- mitus, 200 V. 500 V.
Tammikuu	7,855	8,192	22,880	38,927	53.2 —
Helmikuu	6,441	8,082	17,440	31,963	46.3 —
Maaliskuu	4,752	9,900	30,480	45,132	33.6 —
Huhtikuu	3,396	12,822	44,400	60,618	73.5 34.5
Toukokuu	2,288	17,539	70,320	90,147	74.5 37.4
Kesäkuu	1,475	20,581	80,400	102,456	74.6 38.9
Heinäkuu	1,912	23,705	95,520	121,137	67.5 35.7
Elokuu	2,916	22,923	86,960	112,799	68.6 35.3
Syyskuu	4,098	18,711	68,720	91,529	81.7 37.4
Lokakuu	6,642	10,659	33,120	50,421	43.8 —
Marraskuu	9,443	10,432	33,360	53,235	53.2 —
Joulukuu	8,357	8,758	29,360	46,475	55.1 —
Koko vuosi	59,575	172,304	612,960	844,839	— —

Vedenkulutus kuutiometreissä laskettuna oli seuraava:

Lämpökeskus	578	Jään valmistus	285
Jäähdytyskoneet	7,697	Tukkumyynnihalli	660
Lämminvesisäiliö I	5,374	Jäähdyttämöt	102
» II	7,568	Sikateurastamo ja laboratorio	2,347
Hallintorakennus ja ravintola	2,070	Suolipesimö	10,521
Ilmapumppu	248	Mahantyhjennyshuone	17,478

Suurkarjan teurastamo	5,561	Vuotavarasto	99
Lihantarkastamo	144	Lantala	1,579
Saniteettiteurastamo	311	Rautatievaunupesimö I ..	2,378
Suurkarjan talli	548	Rautatievaunupesimö II ..	340
Pienkarjan talli	443	Muu kulutus	906

Yhteensä 67,237

Alla olevat numerot osoittavat vedenkulutuksen kuutiometreissä kuukausittain:

Tammikuu	3,611	Toukokuu	5,131	Syyskuu	6,218
Helmikuu	3,829	Kesäkuu	6,823	Lokakuu	5,526
Maaliskuu	3,576	Heinäkuu	9,407	Marraskuu	5,986
Huhtikuu	4,375	Elokuu	7,956	Joulukuu	4,799

Rautatievaunupesimöl. Teurastamolle on uskottu saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfiointi. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Lihavaunuja ..	268	249	247	267	219	153	156	179	234	282	267	269	2,790
Karjavaunuja ..	169	155	158	194	268	252	319	409	404	353	340	227	3,248
Yhteensä	437	404	405	461	487	405	475	588	638	635	607	496	6,038

Keskimääräinen vedenkulutus vaunua kohden oli 0.677 m³.

Laboratorio ja sairasosasto. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 397 täydellistä ja 162 pienempää bakteriologista tutkimusta, 29 histologista tutkimusta, 475 keittokoetta sekä 24,353 sian ruhoa ja 60,148 kiloa paloiteltua sianlihaa koskevat trikiinikokeet.

Täydellisistä koko ruhoja koskevista bakteriologisista tutkimuksista annetaan tässä seuraavat yksityistiedot:

Ruhot olivat saapuneet:			Ruhot olivat:								Tutkimukset osoittivat ruhojen olevan:			Tutkittuja koko ruhoja kaikkiaan.
Lihantarkastamosta.	Teurastushalleista	Muualla.	Isoja nautoja.	Hiehoja ja isoja vasikoita.	Pirkkuvasikoita.	Lampaita.	Sikoja.	Porsaita.	Hevosia.	Septikemisia.	Vahvasti bakteeripitoisia.	Heikosti bakteeripitoisia.	Bakteerivapaita.	
271	109	17	138	103	90	2	54	7	3	82	56	195	64	397

Kaikista tutkituista ruhoista 20.7% oli septikemisiä, 63.2% bakteeripitoisia ja 16.1% bakteerivapaita.

Septikemisistä ruhoista mainittakoon vielä seuraavaa:

Ruhot olivat saapuneet:			Ruhot olivat:						Septikemian olivat aiheuttaneet:								Septikemisistä ruhoja kaikkiaan.
Lihantarkastamosta.	Teurastushalleista.	Muualta.	Isojen nautojen.	Hiehojen.	Pikkuvasikoiden.	Sikojen.	Porsaiden.	Hevosien.	Koihäkköteit.	Streptokokit.	Diplostreptokokit.	Diplokokit.	Bipolaaribakteerit.	Punatauti-bakteerit.	Intermedistryhmiä.		
Absoluuttiset luvut.																	
66	11	5	16	1	49	12	3	1	44	23	7	1	1	5	1	82	
Prosenttiluvut.																	
24.4	10.1	29.4	11.6	1.0	54.4	22.2	—	—	53.7	28.0	8.5	—	—	—	—	—	

Täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtiin ruhoista keittokokeita ja todettiin 90 ruhossa vierasta hajua, tehden tämä 22.7 %.

Tutkimusten perusteella hävitettiin 123 koko ruhoa (31.0 %). Ainoastaan keittokokeen perusteella hävitettiin 16 ruhoa (13.0 %). Taulukko II osoittaa syyn tai taudin, joka oli aiheuttanut tutkimuksen.

Bakteriologisista ruhonosia koskevista tutkimuksista 13 oli pernarutto-, 124 tuberkuloosi- ja 25 muita kokeita. Kaikki pernaruttokokeet olivat kielteiset, 88 tuberkuloosikoetta oli myönteisiä (71.0 %).

Tuberkuloosin varalta tutkituista ruhoista 118 oli saapunut teurastushalleista, joista 84 oli myönteisiä, ja 6 lihantarkastamolta, joista 4 oli myönteisiä. Eläinlajeihin nähden jakautuivat tuberkuloosikokeet seuraavasti: 5 nautaa, joista 3 oli myönteisiä, 2 hiehoa, joista 1 oli myönteinen, 116 sikaa, joista 83 oli myönteisiä, sekä 1 porsas, joka myös oli myönteinen.

Myönteinen tulos saatiin 72 kertaa pelkästään mikroskooppitutkimuksella, tehden nämä 81.8 % myönteisistä kokeista. Muut myönteiset tulokset saatiin marsukokeilla.

Histologiset tutkimukset jakautuivat 6 lois-, 8 kasvain- ja 15 muuhun kuduskokeeseen. Tutkimusten tulokset olivat m.m. 2 eccinococcusta, 2 carcinoma, 3 actinomycomia.

Triikiinien varalta tarkastettiin 16,372 sikaa ja porsasta teurastushalleista sekä 7,981 sikaa ja porsasta sekä 60,148 kiloa paloitetua sianlihaa lihantarkastamolta. Triikiinejä ei ole todettu.

Keittokokeet jakautuivat 397 täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtyyn ja 78 yksinomaan keitto- ja paistamiskokeeseen. Vierasta hajua todettiin edellisestä 90:ssä (22.7 %) ja jälkimmäisissä 34:ssä (43.6 %). Haju oli voimakas 59:ssä tapauksessa ja heikko 65:ssä tapauksessa jakautuen eläinlajeihin nähden seuraavasti:

	Kokeita Vierasta hajua kaikkiaan. Luku. %.			Kokeita Vierasta hajua kaikkiaan. Luku. %.		
Sonneja ja lehmiiä ..	159	64	40.3	Lampaita.....	5	1 20.0
Hiehoja ja isoja vasikoita	107	7	6.5	Sikoja	100	33 33.0
Pikkuvasikoita	93	11	11.8	Porsaita	7	6 85.7
				Hevosia	4	2 50.0
				Yhteensä	475	124 26.1

Sairasosastossa teurastettiin tai obdusoitiin vuoden kuluessa seuraavat 14 eläintä:

Sonneja	1	Pikkuvaskoita	1
Lehmiä	5	Lampaita	1
Hiehoja	1	Sikoja	5

Tarttuvia tauteja ei ole todettu. Käytännöllisistä syistä lukeutuvat nämä tapaukset teurastushalleissa esiintyviin tapauksiin.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta I.

Cysticercus inermis taudin esiintymisestä mainittakoon seuraavaa. Kyseessä oleva loiseläin todettiin 163 ruhossa. Yksinomaan kuolleita rakkuloita todettiin 91 ruhossa (55.8 %). Eläviä taikka sekä eläviä että kuolleita todettiin 72 ruhossa. 117 ruhossa löydettiin ainoastaan yksi rakkula (71.8 %). Enemmän kuin yksi rakkula löydettiin 46 ruhossa. Ainoastaan päässä tavattiin rakkulat 105 ruhossa (64.4 %), ainoastaan sydämessä 35 ruhossa (21.5 %), ainoastaan ruhossa 1 ja useammassa paikoissa 23 ruhossa. Lihantarkastamalla todettujen rakkulapitoisten ruhojen lukumäärä oli 39 (0.18 %) sekä teurastusosastoilla todettujen 124 (0.52 %) vastaavien eläinlajien ruhoista.

Tuberkuloosin esiintymisestä mainittakoon seuraavaa: Kaikissa 4 naudassa, joissa tuberkuloosia todettiin, olivat muutokset havaittavissa nieluntakaisissa rauhasissa, paitsi yhdessä, missä muutokset lisäksi olivat yleistä laatua. Sioissa olivat muutokset 32 tapauksessa ainoastaan suolirauhasissa, 5 tapauksessa nielurauhasissa, 43 tapauksessa ainoastaan suolirauhasissa, 5 tapauksessa sekä nielu- että suolirauhasissa ja 4 tapauksessa muissa paikoissa.

Cysticercus inermis ja tuberculosis tautien esiintymiset v. 1934—36 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

Vuosi:	Cysticercus inermis.		Tuberculosis.			
	Nautojen luku.	%.	Nautojen luku.	%.	Sikojen luku.	%.
1934	158	0.38	3	0.007	8	0.05
1935	140	0.36	12	0.03	30	0.15
1936	163	0.36	4	0.02	84	0.35

Teurastamon tulot ja menot. Talousarvion mukaan oli kertomusvuonna tuloja arvioitu kertyvän yhteensä 3,450,000 markkaa, siitä 600,000 markkaa teurastusosastojen, 800,000 markkaa lihentarkastamon, 950,000 markkaa tukkumyyntihallin, 300,000 markkaa kuljetusratojen y.m. käyttämisestä, 761,360 markkaa muita tuloja ja 38,640 markkaa luontoisetujen korvausta. Todellisuudessa tulot nousivat yhteensä 4,020,449: 65 markkaan.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	Smk.		Smk.
Teurastusosasto	847,976: 75	Konttorihuoneiden, ravintolan, bensiniinjakeluaseman ja karsinain vuokrat	67,864: 65
Lihantarkastusosasto	715,114: —	Heinien ja kaurarouheiden myynti	11,758: 15
Tukkumyyntihalli	1,071,440: 35	Jäiden myynti	39,562: 50
Juoksuratojen, y.m. laitteiden käyttö	290,407: 65	Vaunujen puhdistus y.m. ..	144,606: 70
Suolipesimön käyttö	86,846: —	Vuotavaraston vuokrat ja ostoluvat	116,803: 55
Karjatallien käyttö	24,965: —	Muut tulot	13,199: 55
Punnitusmaksut	25,481: —	Luontoisetujen korvaaminen	40,848: —
Esijäähdyttämön ja riippuvien ruhojen osaston käyttö sekä säilytyskammioiden vuokrat	523,575: 80		
		Yhteensä	4,020,449: 65

Kertyneet tulot olivat siis 570,449: 65 markkaa eli 16.3 % arvioitua määrää suuremmat. Teurastusosastojen tulot osoittivat 247,976: 75 markan, tukkumyyntihallin 121,440: 35 markan, muut tulot 293,302: 90 markan ja luontoisetujen korvaukset 2,208 markan ylitystä ja lihantarkastamon tulot 84,886 markan ja kuljetusratojen y.m. käyttämisestä kertyneet tulot 9,592: 35 markan vajausta talousarvioon nähden.

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kuukausiin:

	Smk.		Smk.
Tammikuu	317,413: 35	Heinäkuu	358,340: 65
Helmikuu	250,298: 25	Elokuu	350,330: 10
Maaliskuu	250,106: 80	Syyskuu	394,968: 05
Huhtikuu	316,198: 45	Lokakuu	474,657: 55
Toukokuu	292,743: 55	Marraskuu	388,327:—
Kesäkuu	249,584: 35	Joulukuu.....	377,481: 55
		<u>Yhteensä</u>	<u>4,020,449: 65</u>

Kaupungin v:n 1936 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 3,743,414 markkaa, johon kertomusvuoden kuluessa myönnettiin lisämäärärahoja yhteensä 4,780 markkaa ja lisättiin tilille Yleisten laitteiden kunnossapito siirtomääräraha 39,860: 45 markkaa. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 3,788,054: 45 markkaa, mistä käytettiin 3,557,124 markkaa. Viimeksi mainittuun määrään sisältyy myös teurastamon tilitysvuokra 1,152,900 markkaa. Säästöä jäi 230,930: 45 markkaa. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Talousarvion määräraha, Smk.	Lisämäärä- raha, Smk.	Menot tilien mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (—), Smk.
Palkkiot	29,000: —	—	26,300: —	+ 2,700: —
Sääntöpalkkaiset virat	882,080: —	3,100: —	862,920: —	+ 22,260: —
Palkkasääntöön merkitsemät- tömät pysyväiset virat ..	95,904: —	1,280: —	97,184: —	—
Tilapäistä työvoimaa	371,640: —	400: —	354,419: 90	+ 17,620: 10
Kesälomasijaiset	23,840: —	—	22,250: —	+ 1,590: —
Vuokra	1,152,900: —	—	1,152,900: —	—
Lämpö	161,200: —	—	163,107: 70	— 1,907: 70
Valaistus	55,000: —	—	51,203: —	+ 3,797: —
Siivoaminen	5,000: —	—	4,783: 85	+ 216: 15
Vedenkulutus	160,600: —	—	139,338: 60	+ 21,261: 40
Puhtaanapito	45,000: —	—	18,791: 75	+ 26,208: 25
Painatus ja sidonta	40,000: —	—	39,415: 45	+ 584: 55
Tarverahat	95,000: —	—	94,994: 10	+ 5: 90
Vaatteiden pesu	8,000: —	—	7,154: 25	+ 845: 75
Koneitten ja työkalujen han- kinta	36,780: —	—	34,999: 10	+ 1,780: 90
Yleisten laitteiden kunnossa- pito	1) 164,860: 45	—	123,011: 20	+ 41,849: 25
Tapaturmavakuutusmaksut	30,000: —	—	2,677: 55	+ 27,322: 45
Käyttövoima	338,500: —	—	268,930: 80	+ 69,569: 20
Rehut ja kuivikkeet	12,135: —	—	8,222: 50	+ 3,912: 50
Tarveaineet	75,835: —	—	84,520: 25	— 8,685: 25
<u>Yhteensä</u>	<u>3,783,274: 45</u>	<u>4,780: —</u>	<u>3,557,124: —</u>	<u>+ 230,930: 45</u>

1) Siitä 39,860: 45 markkaa siirretty v:sta 1935.

I. Eri eläinlajien takavarikoimissyyt sekä taka-

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:								Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.				
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Heihoa ja suurempia vasikoita.	Pilkkuvasikoita.	Lampaita ja vuonia.	Sikoja.	Porsaita.	Hevosia.		Suolattua, sävustettua, palvattua tai muuten kestäväksi teht. lihaa.	Hylkääminen.		Erikoiskäsittely.	
											Koko eläimiä tai elinten osia.	Koko ruhoja tai ruhojen osia.		Koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.
Lihantarkastamo.														
Abscessus. Märkäpesäkkeet	11	3	—	—	—	11	—	—	—	25	7	18	—	2
Actinomycois. Sädesienitauti..	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—
Angiectasia hepatis. Pilkkumaksa	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—
Arthritis, bursitis, gonitis. Nivel- tai limapussintulehdus	8	—	20	—	—	2	—	1	—	31	20	11	—	6
Cachexia. Nääntyminen	2	—	4	—	4	—	—	—	—	10	5	5	—	—
Cystae. Rakkokasvaimet	6	2	1	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—
Cysticercus inermis. Matorakkulat	10	14	54	—	—	—	—	—	—	78	1	39	38	—
Cysticercus tenuicollis. Matorakkulat	—	—	—	—	5	2	—	—	—	7	—	7	—	—
Distomatosis. Maksamadot	14	417	55	1	286	—	—	—	—	773	—	773	—	—
Erysipelas suis. Sikaruusu	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6	3	3	—	3
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	21	6	3	1	46	1	6	—	—	84	79	5	—	—
Hepatitis. Maksatulehdus	17	1	3	—	3	4	2	—	—	30	10	20	—	18
Icterus. Keltatauti	—	—	16	—	—	—	—	—	—	16	8	8	—	—
Kehittymättömyys	—	—	70	4	—	—	—	—	—	74	37	37	—	—
Likaantuminen	11	89	11	6	13	—	—	—	—	130	8	122	—	—
Mastitis. Utaretulehdus	47	—	—	—	5	—	—	—	—	52	9	43	—	19
Metritis. Kohtutulehdus	15	1	—	—	2	—	—	—	—	18	8	10	—	16
Nephritis. Munuaistulehdus	3	—	4	—	1	2	—	—	—	10	3	7	—	4
Osteomalacia, rachitis. Luunpehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	1	—	—
Pericarditis. Sydänpussintulehdus	3	—	—	—	5	—	—	—	—	8	—	8	—	3
Pilaantuminen	7	40	214	548	48	188	—	—	—	1,045	399	646	—	—
Pneumonia. Keuhkotulehdus	3	3	2	8	12	—	4	—	—	32	4	28	—	6
Rehu-, kaltausvesi-, veriaspiratio	15	193	196	2	151,289	—	—	—	—	1,710	—	1,710	—	—
Septicaemia. Verenmyrkytys	—	—	104	—	—	—	—	—	—	104	52	52	—	—
Tuberculosis. Nystyrätauti	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4	—	4	—	—
Vaccin. variol. Istutusrokko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
Vieras haju, väri, maku	12	34	77	9	45	—	1	—	—	178	102	76	—	4
Aliae invasiones. Muut loistaudit	—	3	—	44	3	—	1	—	—	51	—	51	—	—
Alii morbi. Muut taudit	2	43	14	147	21	14	4	5	—	250	107	143	—	102
Yhteensä	48	878	675	1,013	451	1,651	13	20	1)	4,749	863	3,848	38	271

1) 1,059.2 kg, jotka hylättiin.

varikoimisen aiheuttamat toimenpiteet.

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:							Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.			Koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.	
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suuempia yaskoita.	Pilkkuvasikoita.	Lampaita ja vuohia.	Sikojia.	Porsaita.		Hevosia.	Hylkääminen.			Erikoiskäsittely.
										Koko ruhoja tai ruhojen osia.	Koko elimiä tai elinten osia.		
Teurastusosat.													
Abscessus. Märkäpesäkkeet	11	87	12	—	—	58	—	—	168	38	130	—	13
Actinomycois. Sädesienitauti..	6	21	3	—	—	—	—	—	30	1	29	—	—
Angiectasia hepatis. Pilkkumaksa	4	62	2	1	—	—	—	—	69	—	69	—	—
Arthritis, bursitis. Nivelpussintulehdus	—	13	—	—	—	9	—	—	22	22	—	—	—
Cystae. Rakkokasväimet	1	15	1	—	—	2	—	—	19	—	19	—	—
Cysticercus inermis. Matorakkulat	50	84	110	4	—	—	—	—	248	3	124	124	—
Cysticercus tenuicollis. Matorakkulat	—	—	—	—	—	33	—	—	33	2	31	—	—
Distomatosis. Maksamadot	470	2,642	374	—	289	—	—	—	3,775	—	3,775	—	—
Erysipelas suis. Sikaruusu	—	—	—	—	—	10	—	—	10	1	9	—	8
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	3	16	5	1	3	72	—	—	100	79	21	—	4
Hepatitis. Maksatulehdus	1	12	1	1	—	16	—	—	31	3	28	—	5
Icterus. Keltatauti	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	1	—	2
Likaantuminen	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—
Mastitis. Utaretulehdus	—	147	1	—	—	9	—	—	157	8	149	—	8
Metritis. Kohtutulehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	2
Nephritis. Munuaistulehdus	—	9	1	2	—	7	—	2	21	2	19	—	5
Osteomalacia, rachitis. Luunpehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	2	2	—	4	2	2	—	1
Pericarditis. Sydänpussintulehdus	6	26	—	—	—	183	—	—	215	5	210	—	14
Pleuritis. Keuhkopussintulehdus	—	4	—	—	—	144	—	—	148	—	148	—	2
Pneumonia. Keuhkotulehdus	—	11	—	—	2	212	2	—	227	4	223	—	8
Rehu-, kalttausvesi-, veriaspiratio	110	345	351	—	8	5,023	—	—	5,807	—	5,807	—	—
Tuberculosis. Nystyrätauti	—	3	1	—	—	79	1	—	84	—	84	—	—
Tumores. Kasvannaiset	1	8	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—
Vieras haju, väri, maku	—	4	—	—	—	3	—	—	7	3	4	—	3
Aliae invasiones. Muut loistaudit	1	—	—	—	11	10	—	1	23	—	23	—	—
Alii morbi. Muut taudit	6	146	14	2	12	109	2	4	295	66	229	—	34
Yhteensä	670	3,628	877	11	325	5,983	7	7	71,508	242	11,145	121	109

Huom.: Taulukkosarekkeeseen Koko elimiä tai elinten osia merkityt luvut eivät koske yksityisten elinten lukua, vaan niitten eläinten lukua, joista ne on hylätty.

II. Septikemian varalta laboratoriossa tutkitut ruhot.

Tutkimuksen syy.	Nau- toja.		Isoja vasik.		Pikku- vasik.		Lam- paita.		Sikoja.		Por- saita.		Hevo- sia.		Yhteensä.
	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	
Abscessus. Märkäpesäkkeet	—	8	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	15
Ajettuneet rauhaset.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Arthritis. Luu-, niveltulehdus	—	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Ascitis. Vesitauti	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4
Avitaminose. Vitamiinipuute	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Dermatitis. Ihotulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Enteritis. Suolitulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	4
Erysipelas. Sikaruusu	—	—	—	—	—	—	—	—	4	8	—	—	—	—	12
Fractura. Luunmurtuma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Gastritis traumatica. Trau- maattinen tanutulehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Hepatitis. Maksatulehdus	4	11	—	2	—	2	—	—	—	3	2	—	—	—	25
Hätäteurastus	2	7	—	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	14
Haemorrhagia. Verenvuoto	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3
Icterus. Keltatauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Lienitis. Pernatulehdus	1	—	—	1	5	4	—	1	—	—	—	—	—	—	12
Mastitis. Utaretulehdus	4	27	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	33
Metritis. Kohtutulehdus	1	16	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	18
Nephritis. Munuaistulehdus	1	3	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	8
Obstipatio. Umpitauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Paresis puerperalis. Poikima- halvaus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pericarditis. Sydänpussintu- lehdus	—	14	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	16
Pericarditis traumatica. Traumaattinen sydänpus- sintulehdus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Peritonitis. Vatsakalvontu- lehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
Phlegmone. Ajotulehdus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pleuritis. Rintakalvontulehd.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pneumonia. Keuhkokuume	—	5	—	1	1	—	—	—	—	5	—	1	—	—	14
Polyarthritis. Moniniveltu- lehdus	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pyelonephritis. Munuais- ja munuaisaltaantulehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Prolapsus uteri. Kohdun esiin- luiskahdus	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Punaiset rauhaset	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Rachitis. Luunhauraus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Septikemian merkkejä	—	7	1	6	38	22	—	—	1	2	—	1	—	—	78
Urticaria. Nokkoskuume	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Vaccin. variol. Rokotusai- neella käsitellyjä vasikoita	—	—	—	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
Vieras haju	1	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	6
Vieras väri	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ödema. Vesipöhö	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Elimiä puuttuu	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä	16	122	1	102	49	41	—	2	12	42	3	4	1	2	397

III. Lihan tukkuhinnat Helsingissä vuonna 1936.

Kuukausi ja hinta- taso.	Naudat.			Juottovasikat.			Pikkuvasikat.			Lampaat.			Siat.		
	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.
Hinta kilogrammalta, markkaa ja penniä.															
Tammikuu, korkein	8—	7—	5—	14—	12—	10—	—	—	—	5—	—	—	11—	10—	9—
» alin. . . .	7 50	6 50	4—	13—	11—	8—	—	—	—	5—	—	—	10—	9—	7—
Helmikuu, korkein	8 50	8—	6 50	14—	12—	10—	—	—	—	5—	—	—	12 50	11 50	9—
» alin. . . .	8 25	7 50	5 50	13—	11—	9—	—	—	—	5—	—	—	11 50	10—	8—
Maaliskuu, korkein	8 50	7 50	5 50	13—	11—	9—	—	—	—	5—	—	—	11 50	11—	8—
» alin. . . .	8—	7—	5—	13—	11—	9—	—	—	—	5—	—	—	11—	10—	8—
Huhtikuu, korkein	9—	7 75	6—	13 50	12—	10—	—	—	—	5—	—	—	12 50	11 50	8—
» alin. . . .	8 50	7 50	5—	13—	11—	9—	—	—	—	4—	—	—	12—	10—	7—
Toukokuu, korkein	9—	8—	6—	14—	12—	10—	5—	—	—	4—	—	—	4 50	4 50	4—
» alin. . . .	8 50	7 50	5—	12—	11—	9—	5—	—	—	4—	—	—	4 50	4—	3—
Kesäkuu, korkein	8 50	7 50	5 50	14—	12—	9—	5—	—	—	—	—	—	4 50	4—	3—
» alin. . . .	8 25	7—	4—	13 50	12—	9—	5—	—	—	5—	—	—	4 50	4—	3—
Heinäkuu, korkein	9 75	9—	6 50	14—	13—	11—	5 50	—	—	5—	—	—	12 50	11—	8—
» alin. . . .	8 50	7 50	5 50	13—	11—	8—	5 50	—	—	5—	—	—	12—	10 50	7—
Elokuu, korkein	9—	7 50	6—	14—	12—	10—	5 50	—	—	5—	—	—	12 50	11 50	8—
» alin. . . .	8 75	7 50	5 50	13—	11—	9—	5 50	—	—	5—	—	—	11—	10—	7—
Syyskuu, korkein	9—	7—	5 50	13—	11—	9—	5 50	—	—	5—	—	—	12—	11—	7—
» alin. . . .	8—	6 50	5—	13—	11—	9—	5—	—	—	5—	—	—	12—	11—	9 50
Lokakuu, korkein	8—	6 50	4 50	13 50	12—	9—	5 50	—	—	5—	—	—	9—	8—	6 50
» alin. . . .	7 50	5 50	4—	13—	11—	9—	5 50	—	—	5—	—	—	8 50	7—	6—
Marraskuu, korkein	8—	6 50	4 50	14—	12—	10—	5 50	5—	—	5—	—	—	10—	9—	8—
» alin. . . .	7 50	6—	3—	13 50	11—	9—	5 50	5—	—	5—	—	—	9—	8—	7—
Joulukuu, korkein	8—	7—	5—	14—	12—	10—	5 50	5 50	—	5 50	—	—	11—	10—	8—
» alin. . . .	7 50	6 50	4—	13 50	11—	9—	5 50	5—	—	5 25	—	—	10—	8—	7—

IV. Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raitteeseen sekä meritse Virosta vuosina 1934—36.

Vuosi ja kuukausi.	Töölön tavara- asema.	Helsingin pikata- vara- asema.	Sör- näisten asema.	Vallilan asema.	Kaikki.	Virolta tuotua lihaa.	Kaiken kaikkiaan.
1936.							
Tammikuu	1,727	6,676	—	1,263	9,666	100,863	110,529
Helmikuu	4,898	10,114	—	796	15,808	80,621	96,429
Maaliskuu	7,349	2,929	—	325	10,603	30,598	41,201
Huhtikuu	6,969	10,052	—	9,835	26,856	38,962	65,818
Toukokuu	164	7,376	—	2,905	10,445	42,610	53,055
Kesäkuu	19	7,235	—	4,816	12,070	15,608	27,678
Heinäkuu	68	3,905	—	1,852	5,825	29,715	35,540
Elokuu	314	2,945	—	3,610	6,869	—	6,869
Syyskuu	—	6,477	—	6,034	12,511	—	12,511
Lokakuu	1,685	4,838	—	19,447	25,970	—	25,970
Marraskuu	535	7,144	—	11,844	19,523	—	19,523
Joulukuu	3,964	8,638	—	4,702	17,304	81,399	98,703
Koko vuosi	27,692	78,329	—	67,429	173,450	420,376	593,826
1935	25,864	100,905	6,421	45,941	179,131	474,201	653,332
1934	37,742	149,042	85,463	—	272,247	197,025	469,272

XII. Köyhäinhoito.

Köyhäinhoitolautakunnan kertomus ¹⁾ Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnosta v. 1936 oli seuraavan sisältöinen:

1. Yleiskatsaus köyhäinhoito-oloihin ja köyhäinhoitolautakunnan toimintaan.

Köyhäinhoito-olot. Parantuneen taloudellisen tilanteen vaikutuksesta ovat köyhäinhoitotilastonkin numerot kertomusvuonna pula-ajan vaikeimman vuoden, 1933, jälkeen selvästi kehittyneet parempaan suuntaan. Kun avustustapausten lukumäärä pääkaupungissa v. 1933 oli 37,480 ja seuraavana vuonna 31,238, aleni vastaava luku kertomusvuonna 27,851:een avustustapausten luvun edellisenä vuonna ollessa 28,974. Köyhäinhoitomenot alenivat kertomusvuonna edellisestä vuodesta noin 2.3 miljoonalla markalla ja tekivät 60,164,613:85 markkaa²⁾ (edellisenä vuonna 62,441,805:95 markkaa). Vastaavat menot v. 1933 olivat 73,335,617:35 markkaa. Avustustapausten väheneminen pienensi luonnollisesti jonkin verran myös köyhäinhoitolautakunnan ja sen alaisen viraston työmäärää. Niinpä voidaan mainita, että avustuskanslioiden käsittelemiä asioita, pienetkin asioimiset mukaanluettuina, oli kertomusvuonna 408,638 (edellisenä vuonna 449,314) ja jaostojen käsittelemiä asioita 61,618 (edellisenä vuonna 64,890) sekä että kodissakävijät joutuivat suorittamaan 72,018 kodissakäyntiä (edellisenä vuonna 75,836) ja diakonissat 65,089 kodissakäyntiä (edellisenä vuonna 73,944). Esitetty vertailu osoittaa, että parempiin aikoihin ollaan siirtymässä myös pääkaupungin köyhäinhoidon työmaalla, mutta että kehitys tapahtuu hitaasti.

Kaupungin köyhäinhoitolaitosten ahtaus pakotti köyhäinhoitolautakunnan edelleen kertomusvuonnakin sijoittamaan osan laitoshoidokeistaan Hyvinkään kauppalan kunnalliskotiin. V. 1932 vireillepantu aloite ankaramanlaatuisen työlaitoksen perustamiseksi maaseudulle johti kertomusvuonna myönteiseen ratkaisuun kaupunginvaltuuston päättäessä helmikuun 12 p:nä ostaa Vihdin pitäjässä sijaitsevan Tervalammen tilan kyseessä olevaa tarkoitusta varten.

Köyhäinhoitolautakunnassa oli kertomusvuonna 18 jäsentä; varajäseniä oli samoin 18. Valvontansa alaisten piirien mukaan ryhmitettyinä jakautuivat nämä seuraavasti:

Piiri.	Jäsen, piirin johtaja.	Varajäsen.
I a.	Opettajatar M. Hannula.	Opettajatar A. Kallioniemi.
I b.	Kivityöntekijä O. Nuutinen.	Ompelija E. Paasio.
II a.	Filosofiantohtori J. af Forselles.	Konemestari G. A. Lemström.
II b.	Varastotyöntekijä S. Laine.	Seppä A. Mäki.

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:ltä 1937. — ²⁾ Tähän summaan on kuitenkin lisättävä keskellä toimintavuotta toimintansa aloittaneen Tervalammen työlaitoksen ylläpitokustannukset 1,166,794:30 markkaa, joita ei ole yhdistetty vertailevaan menosummaan, koska vertailu silloin ei olisi vastannut tosioioja.

Piiri.	Jäsen, piirin johtaja.	Varajäsen.
III a.	Lehtori N. Furustam.	Taloudenhoitaja K. Wilén.
III b.	Varastotyöntekijä S. Laine.	Seppä A. Mäki.
IV a.	Rouva S. Saveri (ent. Savenius).	Konttoristi E. Jokinen.
IV b.	Toimistonjohtaja H. Allenius.	Pastori Th. af Björkstén.
V a.	Esittelijäneuvos A. Vehilä (ent. Venäläinen)	Pastori J. Waltasaari.
V b.	Rouva E. Huttunen.	Varastomies N. Lehto.
VII a.	Prokuristi C. F. Fagerholm.	Tullipäällismies A. Forsström.
VII b.	Malliveistäjä T. Kuukkanen	Työntekijä J. Väätäinen.
VIII a.	Kouluhoitajatar L. Hagan.	Lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Alho.
VIII b.	Asiamies K. R. Paasio.	Rouva E. Stolt.

Edellä mainittujen piirinjohtajien lisäksi kuuluivat köyhäinhoitolautakuntaan insinööri F. Kreander, eversti O. E. Ehrström, ylijohtaja A. P. Arvelo, kansakoulunopettaja O. A. Oinola ja pianoteknikko J. Virtanen varamiehinään lääketieteenlisensiaatti L. Wetterstrand, opettajatar E. Heikel, lääketieteenlisensiaatti A. Wartiovaara, kansakoululääkäri A. Ruotsalainen ja toimittaja A. E. Leino.

Köyhäinhoitolautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna jäsen Kreander ja varapuheenjohtajana jäsen Virtanen.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Tarkastuspiirit olivat seuraavat:

1 a piiri käsitti: I, II ja VIII kaupunginosat kokonaan, III, IV ja VI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat: Heikinkatu, Kalevankatu, Annankatu, Ratakatu, Yrjönkatu, Punanotkonkatu ja Bernhardinkatu sekä lisäksi Etelä sataman suulla olevat saaret ynnä Suomenlinna; 1 b piiri: VI, VII ja IX kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Munkkisaarekatu, Tehtaankatu, Sepänkatu ja Laivurinkatu, Laivurinrinne, Ratakatu, Yrjönkatu, Punanotkonkatu ja Bernhardinkatu; 2 a piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsinginkatu, Vallininkatu, Alppikatu, Kirstinkatu, Castréninkatu ja Papinkatu, Viides linja, Haapaniemenkatu, Sörnäisten rantatie, Näkinkuja, Hämeentie, Toinen linja, Porthaninkatu sekä Kolmas linja; 2 b piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsinginkatu, Kolmas linja, Porthaninkatu, Toinen linja, Hämeentie, Näkinkuja, Siltavuorensatama, Kaisaniemenlahti ja Eläintarhanlahti sekä Töölönlahti; 3 a piiri: Käpylän, Vanhankaupungin, Arabian ja Toukolan kaupunginosat kokonaan sekä Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Hämeentie, Sturenkatu ja Teollisuuskatu; 3 b piiri: Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Sturenkatu, Inarintie ja Lohjantie, Mäkelänkatu ja Teollisuuskatu; 4 a piiri: Pasilan sekä asuma-alueet Reijola, Uusipelto, Ruskeasuo ja Tilkka ynnä XIII, XIV, XV ja XX kaupunginosat kokonaisuudessaan; 4 b piiri: IV kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Heikinkatu ja Kalevankatu, Hietalahti, meri, Ruoholahti, Työmiehenkatu ja Etel. Rautatiekatu; 5 a piiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Teollisuuskatu, Sturenkatu, Länt. Brahenkatu, Helsinginkatu, Kaarlenkatu, Castréninkatu, Kirstinkatu, Alppikatu, Vallininkatu ja Helsinginkatu sekä rautatie; 5 b piiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Pääskylänkatu, Harjukatu, Franzénin-

katu, Kaarlenkatu, Helsinginkatu, Länt. Brahenkatu ja Sturenkatu; 7 a piiri: Hermannin-, Vallilan- ja X kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Hämeentie, Sturenkatu, Inarintie ja Lohjantie, Mäkelänkatu, Teollisuuskatu, Harjukatu, Helsinginkatu ja Vilhovuorenkatu; 7 b piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Haapaniemenkatu, Viides linja, It. Papinkatu, Castréninkatu, Franzéninkatu, Harjukatu, Helsinginkatu ja Vilhovuorenkatu sekä Kana, Hana, Sompa ja Nihti nimiset saaret; 8 a piiri: IV ja V kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Kalevankatu, Annankatu, Ratakatu ja Punavuorenkatu sekä Hietalahti; sekä 8 b piiri: VI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Punavuorenkatu ja Ratakatu, Laivurinrinne, Laivurinkatu, Sepänkatu, Tehtaankatu ja Munkkisaarenkatu.

Köyhäinhoitolautakunnan jaostot. Helsingin kaupungin köyhäinhuollon hallinnon perusteista elokuun 31 p:nä 1934 annetun asetuksen ja sen perusteella laaditun, Uudenmaan läänin maaherran lokakuun 18 p:nä 1934 vahvistaman uuden ohjesäännön johdosta muuttui köyhäinhuoltoasioiden käsittelyjärjestys pääkaupungissa v:n 1935 alusta lukien, kuten v:n 1935 kertomuksessa on huomautettu, varsin oleellisesti. Köyhäinhoitolautakunnan jaostoihin tuli luottamusmiesjäsenien lisäksi kuulumaan myös lautakunnan virkailijoita, mikä merkitsi huomattavaa poikkeusta entisestä käytännöstä. Uuden ohjesäännön määräämiä tehtäviä varten lautakunta jakautui kertomusvuonna 13 jaostoon, joista jaostot 1—8 käsittelivät kaupungin alueella oleskelevien köyhäinhuoltoanomuksia ollen kullakin jaostolla oma rajoitettu alueensa kaupungista hoidettavanaan, lukuunottamatta 6 jaostoa, joka ratkaisi köyhäinhuollon laitoksiin ottamista koskevat sekä vakinaista asuntoa vailla olevien anomukset katsomatta siihen, missä kaupunginosassa ja piirissä asianomainen asui. Näiden avustusjaostojen puheenjohtajana toimi lautakunnan määräämä asianomainen apulaisjohtaja viran puolesta sekä muina jäseninä kaksi lautakunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä, nimittäin ensimmäisessä jaostossa jäsenet Hannula ja Nuutinen, toisessa jaostossa jäsenet af Forselles ja Laine, kolmannessa jaostossa jäsenet Laine ja Furstam, neljännessä jaostossa jäsenet Allenius ja Saveri, viidennessä jaostossa jäsenet Vehilä ja Huttunen, kuudennessa jaostossa jäsenet Ehrström ja Virtanen, seitsemännessä jaostossa jäsenet Fagerholm ja Kuukkanen sekä kahdeksannessa jaostossa jäsenet Paasio ja Hagan ollen jäsenistä ensimmäisenä mainittu määrätty varapuheenjohtajaksi.

Yhdeksäs jaosto toimi kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokuntana ja kuuluivat siihen lautakunnan jäsenistä puheenjohtajana Ehrström, varapuheenjohtajana Virtanen ja jäsenenä Oinola sekä näiden varajäseninä Allenius, Leino ja Hannula.

Kymmenes jaosto käsitteli asiat, jotka koskivat toisella paikkakunnalla oleskelevan, mutta Helsingissä kotipaikka- oikeutta nauttivan henkilön köyhäinhuoltoon, täyden köyhäinhuollon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottamista ja käyttämistä hoidon korvaamiseen sekä luopumista köyhäinhuollon korvausvaatimuksesta. Tähän jaostoon kuuluivat puheenjohtajana lautakunnan asiamies viran puolesta sekä jäsenet Vehilä ja Paasio, edellinen varapuheenjohtajana sekä varajäseninä apulaisasiamies ja jäsenet Allenius ja Kuukkanen.

Yhdestoista jaosto toimi köyhäinhuollolautakunnan työtupien johtokuntana kuuluen siihen lautakunnan toimitusjohtaja puheenjohtajana viran puolesta ja valittuina jäseninä Kreander ja Hagan, edellinen varapuheenjohtajana, sekä varajäseninä toinen apulaisjohtaja ja jäsenet Fagerholm ja Huttunen.

Kahdestoista jaosto käsitteli asiat, jotka koskivat juopuneena tavattujen henkilöiden huoltoa ja varoittamista kuuluen siihen puheenjohtajana Kreander ja muina jäseninä Oinola ja Huttunen, edellinen varapuheenjohtajana, sekä varajäseninä jäsenet Virtanen, Hannula ja Saveri.

Erikoisjaostona toimi n.s. hallintojaosto, joka lautakunnan puolesta käsitteli köyhäinhoitoviraston virkailijoita koskevia ja muita juoksevia tai kiireellisiä asioita, kuten tilapäisten virkailijoiden ja palveluskunnan ottamista sekä sairas- ja virkaloman myöntämistä koskevia asioita kuuluen jaostoon lautakunnan puheenjohtaja puheenjohtajana, lautakunnan varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä jäsen Arvelo valittuna sekä lautakunnan toimitusjohtaja ja asiamies viran puolesta. Varajäseninä toimivat jaostossa jäsenet Allenius, Paasio ja Vehilä sekä ensimmäinen apulaisjohtaja määrättyinä ja apulaisasiamies viran puolesta.

Kokoukset y.m. Köyhäinhoitolautakunnalla kokonaisuudessaan oli vuoden varrella 6 varsinaista ja 4 ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 241 asiaa. Hallintojaostolla oli 6 varsinaista ja 8 ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 360 asiaa. Muiden jaostojen toimintaa valaisevat seuraavat numerot:

Jaosto.	Kokouksia.	Käsiteltyjä asioita.	Jaosto.	Kokouksia.	Käsiteltyjä asioita.
Ensimmäinen	22	5,968	Kuudes ..	24	8,737
Toinen	23	8,430	Seitsemäs ..	22	7,490
Kolmas	22	6,309	Kahdeksas ..	23	6,554
Neljäs	22	7,297	Kymmenes ..	28	3,093
Viides	23	7,740	Yhteensä	209	61,618

Kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokunta kokoontui 24 kertaa ja käsiteli yhteensä 454 asiaa, joista 20 koski 372 hoidokin pois pääsyä laitoksesta.

Köyhäinhoitolautakunnan työtupien johtokunta kokoontui 21 kertaa ja käsiteli kokouksissaan yhteensä 152 asiaa.

Juopuneina pidätettyjen huoltojaosto kokoontui 26 kertaa ja käsiteli yhteensä 15,071 asiaa, minkä lisäksi jaosto poliisiviranomaisilta vastaanotti 1,350 laadultaan sellaista ilmoitusta, jotka eivät jaoston mielestä aiheuttaneet toukokuun 8 p:nä 1931 annetun, juopuneiden huoltoa koskevan lain 2 §:n sääntämiä toimenpiteitä. Jaoston käsittelemistä asioista päädyttiin 975 tapauksessa kirjallisen ja 137 tapauksessa suullisen ohjauksen, neuvon tai varoituk- sen antamiseen.

Lautakunnan vuoden kuluessa käsittelemistä joko periaatteellista laatua olevista tai yleisempää mielenkiintoa herättävistä asioista mainittakoon seuraavat:

Kuten v:n 1935 kertomuksessa on mainittu, on määrätynlaisia köyhäin- hoidon avustukseen turvautuneita miehiä varten järjestetty tarkoitukseen myönnettyillä määrärahoilla erikoisvaratöitä, joiden avulla huonon elämäntavan vuoksi köyhäinhoitoon joutuneita on pyritty ohjaamaan työelämänsä säännölliseen elämään. Tällaisia erikoisvaratöitä on kertomusvuonna edelleen jatkettu. Sen jälkeen kun Vihdin pitäjältä oli työlaitostarkoitusta varten hankittu maatila, luovuttiin kuitenkin mainittujen erikoisvaratöiden toimeenpanosta kasvatus- ja ojennustarkoituksessa.

Tammikuun 30 p:nä kaupunginhallitus päätti oikeuttaa köyhäinhoito- lautakunnan jatkamaan virastovaratöitä pitämällä niissä kuutta henkisen

alan työtöntä toukokuun loppuun asti sekä edelleenkin harkintansa mukaan, asiasta annettujen yleisten ohjeiden puitteissa, määräämään mainittujen henkilöiden palkat. Syksyllä oikeutettiin lautakunta ottamaan henkisen alan työttömiä kolme lisää, joten kertomusvuoden lopulla heitä oli köyhäinhoitoviraston asiamiestoimistossa työskentelemässä yhteensä yhdeksän.

Täyttääkseen kaupunginvaltuuston joulukuun 10 p:nä 1930 antaman tehtävän yleisten töiden hallitus tammikuussa 1932 lähetti kunnalliskodin yhteyteen rakennettavan n. 100 naihoidokille tarkoitetun työlaitospaviljongin piirustukset kustannusarvioineen kaupunginhallitukselle, joka pyysi niistä köyhäinhoitolautakunnan lausunnon. Kun tällä välin oli herännyt epäilyksiä siitä, oliko tarkoituksenmukaista rakentaa työlaitospaviljonkia kunnalliskodin yhteyteen, ja virinnyt kysymys, eikö myös miesten sijoittamismahdollisuuksia työlaitokseen olisi lisättävä, asetti kaupunginhallitus kesäkuun 22 p:nä 1932 komitean selvittämään työlaitoksen laajentamiskysymystä kokonaisuudessaan ja valitsi sen puheenjohtajaksi sosiaalijohtaja J. W. Kedon sekä jäseniksi teknillisen johtajan E. Moringin, toimitusjohtaja B. Sarlinin, eversti O. Ehrströmin, ylijohdaja A. P. Arvelon ja herra J. Virtasen. Huhtikuulla 1933 jättämässään mietinnössä komitea asettui sille kannalle, että työlaitos oli perustettava maaseudulle, koska siten säästettäisiin arvokas tontti ja koska ei ollut harkittua enää laajentaa Käpylän laitoksia. Komitea ehdotti tarkoitusta varten ostettavaksi Vesterkullan kartanon Kirkkonummen pitäjältä 2,750,000 markan kauppahinnasta, mutta kaupunginvaltuustossa ei kartanon ostoa varten saatu lain edellyttämää määräänemmistöä, joten kauppa raukesi. Sen jälkeen komitea ehdotti ostettavaksi Vihdin pitäjältä Oy. Maa nimiseltä yhtymältä 3,300,000 markan hinnasta Tervalammen kartanoksi kutsutut kiinteistöt, ja asiaa koskevassa helmikuun 6 p:nä päivätyssä lausunnosaan kaupunginhallitus esitti, että mainitut kiinteistöt tarkoitusta varten ostettaisiin, että kaupunki perustaisi niille työlaitoksen sekä mies- että naihoidokkeja varten sekä että kaupunginhallituksen tehtäväksi annettaisiin anoa työlaitoksen perustamiskustannuksiin valtionapua ja luovuttaa tila köyhäinhoitolautakunnan huostaan. Helmikuun 12 p:nä kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esitykset. Köyhäinhoitolautakunta käsittelee sen jälkeen maaliskuun 2 p:nä silloisen v.t. toimitusjohtajan ehdotuksia Tervalammen kartanon oston aiheuttamiksi toimenpiteiksi asettaen tilan tarkoituksenmukaista hoitoa varten väliaikaisen tilanhoitolautakunnan, jonka puheenjohtajaksi kutsuttiin ylijohdaja A. P. Arvelo sekä jäseniksi kaupunginagronoomi J. Tamminen ja maatalousteknikko H. Lehti. Valittuaan maaliskuun 18 p:nä tilan hoitajaksi ja tilalla väliaikaisesti avattavan työlaitoksen johtajaksi agronoomi E. J. Isotalon lautakunta pyysi sosiaaliministeriöltä oikeutta järjestää työlaitoksen väliaikaisesti tilan vanhoihin rakennuksiin. Maaliskuun 31 p:nä päivätyssä kirjeessä ministeriö suostui työlaitoksen väliaikaiseen käytäntöönottamiseen köyhäinhoitolaitoksena huhtikuun 1 p:stä lukien enintään 50 hoidokkisijaisena, tullen laitoksen olla Käpylän laitosten haaraosastona sekä toistaiseksi viimeksi mainittujen laitosten johtokunnan alaisena. Mainittakoon vielä, että 1 piirin köyhäinhoidontarkastaja huhtikuun 16 p:nä päivätyssä kirjeessä ilmoitti hyväksyneensä agronoomi Isotalon laitoksen väliaikaiseksi johtajaksi. Huhtikuulta alkaen on laitoksessa ollut hoidettavana 50 joko köyhäinhoitolain 56 §:n tai saman lain 31 §:n 2 momentin nojalla sinne toimitettua hoidokkia. Syyskuun 28 p:nä köyhäinhoitolautakunta päätti anoa arkkitehti U. Sjöholmin laatimien piirustusten mukaisesti tehtäviä työlaitoksen uudisrakennuksia varten 3,250,000 markan suuruista määrärahaa. Rakennukset

oli tarkoitettu 40 miespuoliselle ja 40 naispuoliselle hoidokille. Kaupunginhalituksen lokakuun 24 p:nä pyydettyä lisäselvityksiä eräiden piirustuksia vastaan tehtyjen muistutusten johdosta lautakunta joulukuun 22 p:nä päivätyssä kirjeessä lausui, että Tervalammelle tarvittiin 120 uutta hoidokkisijaa sekä että oli ryhdyttävä lopullisia piirustuksia valmistamaan vasta sen jälkeen kun hoidokkisijain luku oli määrätty. Tähän lautakunnan kirjelmään ei kertomusvuonna ennätetty saada vastausta, joten uudisrakennussuunnitelmien lopulliset vaiheet eivät kuulu tähän kertomukseen.

Uusien huoltolakien ilmestyttyä tammikuun 17 p:nä ja niiden täytäntöönpanoasetusten toukokuun 8 p:nä joutui päiväjärjestykseen kysymys, oliko pääkaupungissa edelleen säilytettävä erillinen lastensuojelulautakunta, vaiko yhdistettävä lastensuojelutoiminta huoltolautakunnan lastensuojeluosaston hoidettavaksi. Joulukuun 9 p:nä 1935 kaupunginhallitus pyysi köyhäinhoitolautakunnalta lausuntoa lastensuojelulautakunnan edellisen marraskuun 12 p:nä päiväystä kirjelmästä, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitus ryhtyisi asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta kaupunginvaltuusto lähiaikoina ratkaisisi periaatteellisesti kysymyksen lastensuojelulautakunnan säilyttämisestä edelleen itsenäisenä lastenhuollon elimenä sekä myönteisessä tapauksessa jättäisi asian tällaiseen järjestelyyn tarpeellisen asetusehdotuksen ja siihen nojautuvan lastensuojeluohjesäännön laatimisen lastensuojelulautakunnan tehtäväksi. Käsitellessään asiaa tammikuun 2 p:nä köyhäinhoitolautakunta päätti panna sen pöydälle toistaiseksi. Maaliskuun 2 p:nä lautakunta otti asian uudelleen käsiteltäväkseen päättäen lausunnossaan kaupunginhallitukselle m.m. todeta, että lastensuojelukin olisi periaatteellisista syistä keskitettävä saman elimen, huoltolautakunnan, toimintapiiriin, vaikkakin erikoisen osaston hoidettavaksi. Koska yhdistämisestä saattoi johtua erinäisiä käytännöllisiä vaikeuksia ja muutamia poikkeuksia yleisestä laissa säädetystä hallinto-organisatiosta saattoi osoittautua tarpeen vaatimiksi, lautakunta päätti ehdottaa erityisen komitean asettamista kysymyksen selvittämiseksi. Samassa kokouksessaan kaupunginhallitus asetti komitean valmistamaan uusien huoltolakien edellyttämiä ohje- ja johtosääntöehdotuksia ja valitsi sen puheenjohtajaksi ylijohtaja A. P. Arvelon sekä jäseniksi insinööri F. Kreanderin, herra J. Virtasen, filosofianmaisteri H. Alleniuksen, asiamies W. A. Eloniemen ja v.t. toimitusjohtaja S. Seppälän. Elokuun 10 p:nä lautakunta käsiteli edellä mainitun komitean ehdotukset yleiseksi huolto-ohjesäännöksi ja sen edellytyksenä olevaksi poikkeusasetukseksi päättäen puolestaan hyväksyä ne sekä lähettää ne perusteluineen kaupunginvaltuustolle, todeten samalla, että lautakunta pysyi lastensuojelulautakunnan itsenäisyyttä koskevassa asiassa ennen tekemässään päätöksessä. Syyskuun 28 p:nä lautakunta sitten käsiteli komitean ehdotusta huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesäännöksi päättäen toimittaa sen perusteluineen kaupunginvaltuustolle. Kaupunginvaltuuston hyväksytyä ehdotuksen asetukseksi Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallinnosta sekä ehdotuksen Helsingin kaupungin huolto-ohjesäännöksi ja Helsingin kaupungin huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesäännöksi tasavallan presidentti antoi joulukuun 14 p:nä yllä mainitun asetuksen ja sosiaaliministeriö vahvisti saman kuukauden 11 p:nä huolto-ohjesäännön sekä 21 p:nä huoltolaitosten ohjesäännön. On vielä mainittava, että lautakunta joulukuun 21 p:nä käsiteli ehdotusta Helsingin kaupungin huoltolautakunnan, sen osastojen, jaostojen ja johtokuntien sekä sen alaisten viranhaltijain johtosäännöksi, ehdotuksen Helsingin kaupungin huoltoviraston kassa- ja tilitoimiston johtosäännöksi sekä ehdotuksen Helsingin kaupun-

gin huoltolautakunnan alaisten työtupien johtosäännöksi, mutta päätti, että ehdotukset oli alistettava tammikuun 1 p:nä 1937 toimeen astuvan huoltolautakunnan hyväksyttäväksi.

Kuten aikaisemmissa vuosikertomuksissa on mainittu, on Pelastusarmeija monena talvena ylläpitänyt kaupungissa kodittomien miesten lämmittelytupaa, jossa kävijöille samalla on tarjottu lämmintä ruokaa. Tätä toimintaa, jonka avulla on pyritty torjumaan kerjuuta ja toimeettomien henkilöiden oleskelua asemahuoneistossa y. m. julkisilla paikoilla, kaupunki on edelleen kertomusvuoden kuluessa tukenut ja myöntänyt Pelastusarmeijalle köyhäinhoitlautakunnan puoltamat apurahat tarkoitusta varten.

Helsingin paikallisen ammattijärjestön työttömyyskomitean käännyttyä joulukuun 12 p:nä 1935 köyhäinhoitlautakunnan puoleen pyynnöllä, että yksinäisten kotiaavustusta nauttivien ruoka-avustukset korotettaisiin ainakin 250 markkaan kuukaudessa, että perheellisten ruoka-avustukset lisättäisiin samassa suhteessa sekä että lautakunnan oli vakavasti huomautettava työttömyyskysymystä hoitaville kaupungin viranomaisille, että työttömyystilannetta oli pyrittävä lieventämään muilla keinoilla kuin köyhäinhoitotoimenpiteillä, köyhäinhoitlautakunta käsitteli asian tammikuun 3 p:nä päättäen asettaa erityisen komitean seikkaperäisesti selvittämään avustustasoa koskevaa kysymystä. Komitean valmistettua asiassa mietintönsä lautakunta käsitteli asiaa uudelleen maaliskuun 2 p:nä ja päätti hyväksyä komitean ehdotukset noudatettaviksi keskimääräisinä normeina ruoka-avustuksia myönnettäessä kuitenkin huomioonottamalla, että mainittuja normeja ei ollut pidettävä sitovana tariffina, vaan oli poikkeuksia tehtävä normeja joko korottamalla tai alentamalla kunkin yksityistapauksen edellyttämän määrin. Komitean mietinnössä mainitut normit saatettiin kokouksen jälkeen viranhaltijain tietoon.

Tammikuun 16 p:nä kaupunginhallitus päätti myöntää talousarviossa 22 pääluokan kohdalla varatuista työttömyysvaroista 600,000 markan suuruisen määrärahan kiinteistölautakunnan käytettäväksi n. s. köyhäinhoidollisten varatoiden jatkamista varten lautakunnan esittämän suunnitelman mukaan, sillä kaupunginvaltuuston toukokuun 23 p:nä 1934 päättämällä poikkeuksella varatyömääräyksistä, että työntekijät, paitsi tarvittavia ammattityöntekijöitä, oli näihin töihin osoitettava köyhäinhoitoviranomaisten toimesta, joiden kanssa myös oli neuvoteltava työntekijäin erottamisesta työstä. Määrärahan johdosta on käynyt mahdolliseksi osoittaa köyhäinhoitoon joutuneita suurperheisiä melkoinen määrä köyhäinhoidollisiin varatöihin ja siten vapauttaa heidät velkaantumasta köyhäinhoidolle.

Helmikuun 3 p:nä lautakunta käsitteli kaupunginhallituksen tammikuun 3 p:nä päivätyllä pöytäkirjanotteella tekemän ilmoituksen, että köyhäinhoitlautakunnan toimitusjohtajalle B. Sarlinille oli myönnetty kahden kuukauden täydellinen virkavapaus vuoden alusta lukien, kuitenkin enintään niin kauaksi aikaa kuin hän oli valtioneuvoston jäsenenä. Kaupunginkanslian tammikuun 30 p:nä päivätyllä kirjelmällä saatettiin köyhäinhoitlautakunnan tietoon, että kaupunginvaltuusto oli myöntänyt toimitusjohtaja Sarlinille valtioneuvoston jäsenyyden vuoksi jatkettua palkatonta virkavapautta siksi ajaksi, jonka hänen toimintansa valtioneuvoston jäsenenä kesti. On mainittava, että toimitusjohtajan virkaa hoiti vuoden alussa ensimmäinen apulaisjohtaja, lehtori J. Jakobsson sekä sen jälkeen ylimääräinen apulaisjohtaja, filosofianmaisteri S. Seppälä aina siihen asti, kun toimitusjohtaja Sarlin valtioneuvoston jäsenyydestä vapauduttuaan lokakuun 15 p:nä palasi virkaansa.

Helsingin nuorten miesten kristillisen yhdistyksen anottua apurahaa kaupungin varoista Fredrikinkadun talossa n:o 65 ylläpitämänsä miesten yösuojan avustamiseksi kevätkaudella, kaupunginhallituksen pyydettyä tämän johdosta köyhäinhoitolautakunnan lausunnon ja lautakunnan puollettua anomusta kaupunginhallitus maaliskuun 12 p:nä myönsi yhdistykselle tarkoitusta varten 28,000 markan suuruisen apurahan.

Maaliskuun 2 p:nä köyhäinhoitolautakunta käsitteli kaupungin revisionikonktorin helmikuun 29 p:nä päivätyn kirjelmän, jossa selvitettiin köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston kamreerin F. Rosendahlin puolelta kaupungin varojen hoidossa ja tilinpidossa tapahtuneita epäsäännöllisyyksiä ja päätti lautakunta asian johdosta lähettää kaupunginhallitukselle kirjelmän, jossa alistettiin kaupunginhallituksen harkittavaksi, eikö kamreerin menettelyn johdosta olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin, minkä lisäksi lautakunta päätti antaa samassa kokouksessa korvausasioiden hoidon uudelleenjärjestelyä varten asettamansa komitean tehtäväksi, johon puheenjohtajaksi oli määrätty esittelijäneuvos A. Vehilä, kiinnittää huomiota myös revisionikonktorin kirjelmässä mainittuihin epäkohtiin ja laatia ehdotus niiden poistamiseksi. Maaliskuun 19 p:nä kaupunginhallitus määräsi apulaiskaupunginkamreeri N. Fellmanin hoitamaan kamreeri Rosendahlin sairasloman aikana kassa- ja tiliviraston kamreerin virkaa toukokuun 9 p:ään saakka. Asian yhteydessä lautakunta revisiolaitoksen huomautusten johdosta heinäkuun 13 p:nä päätti pyytää asiamieheltään, varatuomari W. A. Eloniemeltä erinäisiä selityksiä, ja käsiteltiin kamreeri Rosendahlin asiaa sen jälkeen vielä useissa kokouksissa, kunnes kaupunginreviisorilta saapui ilmoitus, että kamreeri Rosendahl kaiken todennäköisyyden mukaan oli tehnyt itsensä sypääksi kavallukseen, jonka tutkimista kaupungin revisiolaitoksessa ja kaupunginhallituksessa edelleen jatkettiin ja jonka johdosta myös lautakunnan alaisilta eri viranhaltijoilta oli vaadittu selityksiä ja lausuntoja. Kamreeri Rosendahlin kuoltua keväällä hoiti kamreerin virkaa syksyyn asti edellä mainittu Fellman, kunnes kamreeriksi säädetyssä järjestyksessä oli nimitetty filosofianmaisteri J. A. Törnblom, joka tuli virkaan syyskuun 16 p:nä.

Kun köyhäinhoitolautakunta oli havainnut, että köyhäinhoitoviraston huoneisto oli tarkoitukseensa aivan liian ahdas ja että sen laajentaminen Silta-saarenkadun talossa n:o 3—5 tuotti huomattavia vaikeuksia, lautakunta neuvotteli asiasta kaupungin terveydenhuoltoviranomaisten kanssa ja antamisensa lausunnoissa puolsi tarkoituksenmukaisen huoltovirastotalon rakentamista laadittujen suunnitelmien mukaisesti Hakaniementorille. Maaliskuun 6 p:nä päivätyllä läheteellä kaupunginhallitus toimitti lautakunnalle tarpeellisia toimenpiteitä varten terveydenhoitolautakunnan helmikuun 27 p:nä kaupunginhallitukselle asiassa osoittaman kirjelmän, jonka mukaan kaupungin asuntotarkastaja oli todennut etenkin köyhäinhoitoviraston laitoskanslian ja rekisteritoimiston huoneistot liian ahtaiksi. Kirjelmässään terveydenhoitolautakunta tartunnanvaaran vähentämiseksi lisäksi esitti erikoisia toimenpiteitä. Toukokuun 4 p:nä lautakunta päätti kiirehtiä virastotalon rakentamissuunnitelman toteuttamista sekä ryhtyä toimenpiteisiin 4 huonetta käsittävän lisähuoneiston hankkimiseksi virastoa varten.

Kuten muinakin vuosina myönsi kaupunginhallitus köyhäinhoitolautakunnan jäsenille ja muutamille viranhaltijoille apurahan osanottoa varten Suomen huoltotyöntekijäin liiton järjestämiin kesäkokouksiin, jotka pidettiin Lahdessa ja Huittisissa.

Elokuun 24 p:nä köyhäinhoitolautakunta käsitteli sosiaaliministeriön

saman kuukauden 4 p:nä päivätyssä kirjelmässä pyytämän lausunnon Pelastusarmeijan kiinteistö oy:n valtioneuvostolle osoittaman anomuksen johdosta, jossa Pelastusarmeija anoi valtiolta 3,700,000 markan suuruista lainaa rakentaakseen Helsingin kaupungin luovuttamalle Alppikadun tontille n:o 25 talon, johon sijoitettaisiin m.m. 300 miestä ja 60 naista varten suunniteltuja yömajoja sekä 24 huonetta käsittävä koti yksinäisille työläisnaisille, niin myös huoneisto slummikeskusta varten, ja päätti lautakunta kaikin puolin puoltaa anomusta, minkä johdosta laina aikanaan myönnettiin.

Joulukuun 21 p:nä köyhäinhoitolautakunta käsitteli edellä mainitun korvausasioiden hoitoa järjestämään asetetun, esittelijäneuvos A. Vehilän puheenjohdolla toimineen komitean laatiman mietinnön päättäen hyväksyä siinä tehdyt ehdotukset, jotka sittemmin otettiin huomioon viraston johtosääntöjä laadittaessa.

Sen jälkeen kun oli annettu uusi laki työnvälityksestä, joka tuli voimaan v:n 1937 alusta, toimitusjohtaja esitti kaupunginhallitukselle, että asetettaisiin erityinen komitea laatimaan suuntaviivat työttömyyshuoltotoiminnalle, jota uuden työnvälityslain mukaan ei enää ollut lupa uskoa työnvälitystoimiston hoidettavaksi. Lokakuun 29 p:nä kaupunginhallitus asettikin esitetyn komitean määräten sen puheenjohtajaksi toimitusjohtaja B. Sarlinin sekä jäseniksi kaupungininsinööri O. Martikaisen, työnvälitystoimiston johtajan V. O. Ahtion sekä kaupunginvaltuutetun Y. Räisäsen. Komitea valmisti asiassa mietintönsä ja ehdotuksensa ja toimitti sen kaupunginhallitukselle esityksineen, että työttömyyshuolto Helsingissä määrättäisiin v:n 1937 alusta lukien huoltolautakunnan toimitettavaksi kuitenkin niin, että suhteet valtioneuvostoon ja asianomaisiin ministeriöihin sekä työttömyystöiden teettäminen jäisivät kaupunginhallituksen huoleksi, että työttömyystöihin pääsyn ehdoksi asetettaisiin myös yhteiskunnallisen huollon tarve, että työttömyyshuollon toimittamista varten perustettaisiin huoltoviraston yhteyteen erityinen kanslia j.n.e. Joulukuun 3 p:nä kaupunginhallitus hyväksyi komitean ehdotuksen eräin pienin muutoksin.

Koska avustustapausten lukumäärä noususuhdanteen johdosta oli huomattavasti alentunut, kaupunginhallitus päätti talousarviokäsittelyn yhteydessä, että VIII avustuskanslia oli lakkautettava v:n 1937 toukokuun 1 p:stä alkaen sekä että pula-aikana välttämättömiksi käyneet avustuskanslioiden diakonissain apulaisten toimet, joita ei välttämättä enää tarvittu, olivat kertomusvuoden päättyessä lakkautettavat.

Paitsi edellä mainittuja köyhäinhoitolautakunnan käsittelemiä asioita on vielä mainittava, että v.t. toimitusjohtaja S. Seppälä sekä toimitusjohtaja B. Sarlin vuoden varrella antoivat virkailijakunnalle lukuisia kiertokirjeitä, joissa viraston hallinto-organisatiota on tehostettu ja menettelytapoja ohjattu yhdenmukaisuuteen.

2. Köyhäinhoitovirasto.

Virkailijat. Kertomusvuoden aikana virkailijakunnan keskuudessa tapahtuneista muutoksista mainittakoon, että ylimääräisen apulaisjohtajan, filosofianmaisteri S. Seppälän hoitaessa toimitusjohtajan virkaa helmikuun 1 p:stä lokakuun 15 p:ään toimi ylimääräisenä apulaisjohtajana maisteri Seppälän sijaisena tänä aikana ylimääräinen kanslianesimies, filosofianmaisteri W. Mattlar. Herra H. Koljosen siirryttyä Viipurin kaupungin lastensuojelutyön johtajaksi määrättiin hänen sijalleen kanslianesimieheksi V avustuskans-

liaan huhtikuun 1 p:stä lukien v.t. kanslianesimies, filosofiankandidaatti E. Rikkonen. Määrärahojen pienuuden ja työmäärän vähenemisen vuoksi jouduttiin kertomusvuoden alusta lukien vähentämään eräitä lautakunnan ylimääräisiä virkailijoita.

Kansliatyö. Yleinen osasto lähetti vuoden varrella yhteensä 7,579 kirjelmää. Niistä oli puheenjohtaja allekirjoittanut ja toimitusjohtaja varmentanut 321, toimitusjohtaja yksin 1,071, apulaisjohtajat 200, sihteeri 287, rekisteritoimiston hoitaja 205 sekä avustuskanslioiden esimiehet yhteensä 5,495. Viimeksi mainituista lähetti I kanslia 614, II kanslia 661, III kanslia 351, IV kanslia 775, V kanslia 526, laitoskanslia 1,645, VII kanslia 488 ja VIII kanslia 435. Muilla paikkakunnilla asuvien köyhäinhoitoanomukset nousivat yhteensä 3,159:ään. Kunnalliskotiin tai työlaitokseen pääsyä koskevia anomuksia tehtiin 319 ja hyväksyttiin niistä 293. Anomuksia köyhäinhoiton saamisesta tehtiin kanslioihin yhteensä 71,838. Niistä valmisteli avustuskanslia I 8,382, kanslia II 9,674, kanslia III 7,373, kanslia IV 9,273, kanslia V 9,583, laitoskanslia 9,768, kanslia VII 9,911 ja kanslia VIII 7,874.

Avustuskansliat pidettiin entiseen tapaan avoimna yleisölle arkipäivisin klo 9—14 (lauantaisin klo 9—13).

Näissä kanslioissa käsiteltyjen asioiden lukumäärä nousi kaikkiaan 408,638:aan, joista kanslia I:ssä käsiteltiin 40,102, kanslia II:ssa 57,303, kanslia III:ssa 54,548, kanslia IV:ssä 43,681, kanslia V:ssä 59,121, kanslia VI:ssa (laitoskansliassa) 48,660, kanslia VII:ssä 63,919 ja kanslia VIII:ssa 41,304 asiaa.

Kodissakävijät suorittivat vuoden kuluessa yhteensä 72,018 kodissakäyntiä, jotka jakautuivat eri kanslioihin kuuluvien tarkastuspiirien kesken seuraavasti:

Kanslia.	Käyntejä.	Kanslia.	Käyntejä.
I	8,295	V	9,598
II	9,803	VI, laitoskanslia	9,534
III	7,859	VII ..	9,754
IV	9,304	VIII	7,871
		Yhteensä	72,018

Kanslianesimiehet toimittivat kertomusvuonna yhteensä 1,817 tarkistus-käyntiä avustuksensaajain luona.

Köyhäinhoidon diakonissat toimittivat määrättyissä tapauksissa avustusten jaon ja antoivat huoltoa perheissä, joissa oli alaikäisiä tai sairaita taikka muita sellaisia henkilöitä, jotka syystä tai toisesta tarvitsivat erikoishuoltoa. Diakonissojen ja diakonissanapulaisten tekemiä kodissakäyntejä oli yhteensä 65,089.

Köyhäinhoitolautakunnan keskuskanslia kaikkine siihen kuuluvine osatoineen sijaitsi edelleen Siltasaarenkadun talossa n:o 3.

Rekisteritoimisto. Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyisyhdistykset y.m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavan määrän avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

Työnvälitystoimisto	2,005
Lastensuojelulautakunta	1,302
Kansakoulut	693
Tuberkuloosihuoltotoimisto	142
Yksityishenkilöt	19
Yhteensä	4,161

Tehtyjen kyselyjen lukumäärä eri kuukausina oli:

Tammikuu	852	Toukokuu	125	Syyskuu	225
Helmikuu	605	Kesäkuu	69	Lokakuu	282
Maaliskuu	623	Heinäkuu	52	Marraskuu	259
Huhtikuu	782	Elokuu	93	Joulukuu	194
					Yhteensä 4,161

Toimintavuoden kuluessa annettiin uusi avustuskortti yhteensä 3,509 henkilölle.

Rekisteröityjen henkilökorttien lukumäärä lisääntyi 4,573 ja oli vuoden viimeisenä päivänä 97,904. Henkilöasiakirjavihkojen luku vuorostaan lisääntyi 5,029 ja oli niiden koko lukumäärä vuoden lopussa 91,839.

Varoituksen saaneet henkilöt. Poliisin pyynnöstä apulaisasiamies varoitti irtolaisuudesta 511 miestä ja 1,165 naista sekä kerjäämisestä 113 miestä ja 3 naista. Varoituksia annettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.		Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Tammikuu ..	35	95	130	Heinäkuu ..	53	124	177
Helmikuu ..	28	81	109	Elokuu ..	28	109	137
Maaliskuu ..	43	85	128	Syyskuu ..	59	77	136
Huhtikuu ...	36	86	122	Lokakuu ..	60	114	174
Toukokuu ..	50	115	165	Marraskuu ..	51	95	146
Kesäkuu ..	118	106	224	Joulukuu ..	63	81	144
				Yhteensä 624 1,168 1,792			

Asiamiesosasto. Tehtävien laatuun nähden asiamiesosasto oli jaettuna viiteen eri toimistoon.

I. Yleistöimistö hoiti pääasiassa seuraavat osaston yleiset tehtävät: 1) köyhäinhoitolautakunnan ja sen holhouksen alaisten edun valvonnat, 2) köyhäinhoitolautakunnan täyteen huolenpitoon joutuneiden henkilöiden omaisuuden haltuunoton ja realisoimisen, 3) köyhäinhoidon avustusta ja sen korvaamista koskevat valitukset, 4) korvausta koskevat lainhaut, 5) kotipaikka-oikeusselvittelyt ja henkikirjoitusta koskevat tutkimukset arkistoissa, 6) elatusvelvollisten maksukyvyyn tutkimukset ja lausunnot korvauskyvystä, 7) köyhäinhoidon avustuksen väärinkäyttöä koskevat tutkimukset ja niiden aiheuttamat oikeudenkäynnit, 8) toispaikkakuntalaisten kotikuntaan lähettämisen edellytysten tutkimukset ja niiden johdosta aiheutuneet lainhaut selityksineen, 9) toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten köyhäinhoitoa koskevien korvaushakemusten esittelyt jaoston kokouksissa sekä 10) varoitukset irtolaisuudesta ja kerjuusta.

II. Ulkokuntalaisia koskevien asiain eli A-toimistö hoiti korvausten perimiset toisilta kunnilta sekä toispaikkakuntalaisten kotipaikkakuntaan lähettämisen valmistelut. Toisille kunnille esitettiin korvausvaatimuksia 4,965 tapauksessa, joista 4,445 koski suoritusta köyhäinhoitolautakunnan ja 520 lastensuojelulautakunnan antamasta huollosta. Näistä oli uusia tapauksia 1,589, joista 123 koski lastensuojelulautakunnan antamaa hoitoa. Vuoden kuluessa selvitettiin 2,407 tapausta, joista 144 lastensuojelulautakunnan tapausta. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 9,854 ja lähetettyjen 13,362.

III. Ulkokunnissa hoidettuja helsinkiläisiä koskevien asiain eli B-toimisto hoiti toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten avustuksista tehtyjen korvausvaatimusten selvittelyt ja valmistelut lautakunnan X:ssä jaostossa käsittelyä varten. Vuoden varrella saapui vierailta kunnilta vaatimuksia 3,468 tapauksessa, joista 309 koski lastensuojelulautakunnan antamaa avustusta. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 5,802 ja lähetettyjen 3,301.

IV. Valtiontapausten eli D-toimisto hoiti korvauksen hakemiset valtiolta. Köyhäinhoidosta, jonka valtio lain mukaan on velvollinen korvaamaan, tehtiin 672 tapauksessa korvausvaatimus. Tämän lisäksi toimisto haki valtiolta korvausta ammattiopetusavustuksesta, ulkomaalaisten matka-avustuksesta ja köyhäinhuoltolautakunnan toimesta hankituista proteseista. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 2,702 ja lähetettyjen 2,575.

V. Yksityisiin elatusvelvollisiin kohdistuvien korvausasiain eli L-toimisto hoiti korvauksen velkomiset yksityisiltä, toiminimiltä y.m. yhtymiltä, vakuutus- y.m. laitoksilta sekä vararikko- ja kuolinpesistä, valmisteli niitä koskevat lainhakuasiakirjat, teki elatusvelvollisten kanssa sopimukset maksuvarojen puutteessa vastaisuudessa tapahtuvasta korvauksen suorittamisesta, hoiti työlaitokseen lähettämiset ja valmisteli korvauksen velkomisesta luopumisehdotukset. Yksityisiltä elatusvelvollisilta haettiin korvausta 39,697 tapauksessa, joista 36,329 oli köyhäinhuoltolautakunnan tapauksia ja 3,368 lastensuojelulautakunnan tapauksia. Edellisistä oli 6,220 ja jälkimmäisistä 310 uusia tapauksia. Vuoden kuluessa selvitettiin 6,357 tapauksia, joista 258 lastensuojelulautakunnan tapauksia. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 37,103 ja lähetettyjen 58,054.

Työlaitokseen toimisto vuoden kuluessa lähetti työkorvausta suorittamaan 213 miestä ja samassa tarkoituksessa kunnalliskotiin 23 naista.

Asiamiesosaston järjestysmiehet toimittivat kertomusvuoden aikana osaston asioissa viraston ulkopuolella yhteensä 7,158 käyntiä. Näistä koski 2,931 käyntiä asiain toimitusta kaupungin eri virastoissa, 4,053 käyntiä koski elatusvelvollisten ja avustusta nauttivien kutsumista virastoon sekä 174 näistä hankittuja selvityksiä.

Taulukossa I ilmenee koko asiamiesosaston kirjeenvaihdon laajuus. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 77,292, josta korvausvaatimuksia koskevia oli 76,732. Saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 55,461.

Avunsaajain lukumäärä¹⁾, joka v. 1935 oli 20,486, laski kertomusvuonna 19,040:een. Köyhäinhoidon avustusta annettiin 27,851 tapauksessa, ollen vastaava luku edellisenä vuonna 28,974. Kertomusvuonna oli avunsaajista 17,106 täysikäisiä ja 647 alaikäisiä²⁾, yhteensä 17,753 Helsingissä asuvaa³⁾ henkilöä. Köyhäinhoidolle lahjoitettujen varojen koroilla avustettiin 210 henkilöä, 1,077 muilla paikkakunnilla asuvaa, mutta Helsingissä kotipaikka-aikeutta nauttivaa henkilöä sai avustusta oleskelupaikkakunnan köyhäinhuoltoviranomaisen välityksellä. Aiempana esiintyvät yksityiskohtaiset tiedot koskevat ainoastaan ensinmainittua avunsaajain ryhmää, mukaanluettuina lau-

¹⁾ Tähän ei sisälly 2,503 miestä, 2,086 naista ja 1,157 lasta, jotka olivat saaneet yksinomaan raha-avustusta tai lääkkeitä alle 500 markan arvosta. — ²⁾ Lasten päiväkotihoido tuli kertomusvuonna enää vain poikkeustapauksissa köyhäinhoidon kustannettavaksi. — ³⁾ Mukaan on luettu henkilöt, jotka lautakunnan oman asiamiehen välityksellä saivat avustusta Helsingin ulkopuolella.

takunnan asiamiehen välityksellä avustusta saaneet Helsingin ulkopuolella asuvat henkilöt.

Täysikasvuisten avunsaajain jakautumisen ikään ja sukupuoleen nähden valaisee alla oleva taulukko:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	332	354	686	51—60 vuotta	1,038	1,479	2,517
21—30 »	1,857	1,763	3,620	61—70 »	590	1,233	1,823
31—40 »	2,188	1,615	3,803	71—80 »	305	919	1,224
41—50 »	1,663	1,454	3,117	81— »	60	256	316
				Yhteensä			8,033 9,073 17,106

Miehistä oli 88.1 % ja naisista 73.5 % 16—60 vuotiaita.

Alaikäisten avunsaajain jakautuminen iän ja sukupuolen mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä.

Ikä.	Polkia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	Ikä.	Polkia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
—3 vuotta	132	150	282	12 vuotta			
4—6 »	71	58	129	<u>täyttäneitä</u>	40	45	85
7—11 »	77	74	151	Yhteensä	320	327	647

Kuten yllä olevista luvuista näkyy, oli 36.5 % lapsista 7 vuotiaita tai vanhempia, kun taas lapset alle 4 vuoden muodostivat 43.6 % kaikista alaikäisistä avunsaajista.

Tietoja täysikasvuisten avunsaajain siviilisäädystä annetaan seuraavassa yhdistelmässä:

Siviilisäätty.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	3,258	¹⁾ 4,677	7,935
Naimisissa olevia	4,089	²⁾ 1,704	5,793
Leskiä	411	2,250	2,661
Eronneita	275	442	717
Yhteensä			8,033 9,073 17,106

Syntymäpaikan ja kotipaikkaoikeuden mukaan jakoutuivat avunsaajat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Avunsaajat.		Kotipaikka.	Avunsaajat.	
	16 v. täyttäneitä.	Alle 16-vuotiaita.		16 v. täyttäneitä.	Alle 16-vuotiaita.
Helsinki	3,384	529	Helsinki	13,872	511
Muu Suomen paikkakunta	13,067	101	Muu Suomen paikkakunta	2,153	106
Ulkomaat	619	1	N.s. valtioneapaus	478	6
Tietoja puuttuu	36	16	Selvittämätön tai riidanalainen	603	24
Yhteensä			Yhteensä	17,106	647

Eri ikäryhmien jakautuminen täysikasvuisten avunsaajain syntymäpaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

¹⁾ Niistä naimattomia äitejä 386. — ²⁾ Niistä aviopuolison jättämiä 457.

Ikä.	Helsinki.	Muu Suomen paikkakunta.	Ulkomaat.	Syntymäpaikka tietymätön.	Yhteensä.
16—30 vuotta	1,557	2,652	92	5	4,306
31—50 »	1,224	5,458	231	7	6,920
Yli 50 vuoden	603	4,957	296	24	5,880
Yhteensä	3,384	13,067	619	36	17,106

Kaikista 16—30 vuotiaista avunsaajista oli 36.2 % Helsingissä syntyneitä, kun taas 31—50 vuotiaitten ikäryhmän vastaava prosenttiluku oli 17.7 ja yli 50 vuotiaitten ikäryhmän ainoastaan 10.3.

Ammatin mukaan jakautuivat täysikasvuiset avunsaajat¹⁾ siten, että 14,341 henkilöä eli 83.8 % oli ruumiillisen työn tekijöitä, 2,270 eli 13.3 % henkisen työn tekijöitä ja 495 eli 2.9 % varsinaista ammattia vailla olevia tai henkilöitä, joiden ammatti oli tietymätön. Sairaus, kivullosuus tai työkyvyttömyys oli syynä 46.5 %:n avuntarpeeseen, synnytys 1.1 %:n ja vanhuus 11.0 %:n kaikista avustetuista henkilöistä, kun taas 1.1 % oli joutunut köyhäinhuollon rasitukseksi perheen lukuisuuden, 28.1 % työttömyyden, 4.1 % riittämättömän ansion, 2.4 % aviottoman lapsen elättämisen, 2.5 % aviomiehen perheensä jättämisen johdosta ja 3.2 % muista syistä.

Avustettavista lapsista oli 551 eli 85.2 % avioliitossa ja 96 eli 14.8 % avioliiton ulkopuolella syntyneitä. Vanhempien ammatin mukaan he jakautuivat seuraavasti:

Isän tai äidin ammatti.	Aviollisia.	Aviottomia lapsia.
Ruumiillisen työn tekijöitä	474	90
Henkisen työn tekijöitä	76	4
Ammattia vailla olevia henkilöitä tai ammatti tietymätön	1	2
Yhteensä	551	96

546 tapauksessa elivät molemmat vanhemmat, 71 tapauksessa ainoastaan toinen ja 30 tapauksessa ei toisesta heistä ollut tietoa; 36 lasta eli 5.6 % oli avuntarpeessa perheen lukuisuuden, 526 lasta eli 81.3 % oman sairautensa tai vällisuutensa tähden sekä 85 lasta eli 13.1 % muusta syystä.

Köyhäinhuollolautakunnan toimesta avustettiin välittömästi v. 1936 17,963 Helsingissä asuvaa eri henkilöä. Helsingissä hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kunnalliskotiin ja työlaitoksiin otettuja	1,873
Elätteelle annettuja	18
Päiväkodeissa ja kesäsiirtoloissa hoidettuja	102
Kotiinsa vähintään 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita ²⁾	10,821
Kotiinsa alle 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita, jotka olivat nauttineet muutakin apua ²⁾	810
Lääkkeillä y.m. avustettuja ²⁾	5,092
Lahjoitettujen varojen koroilla avustettuja ²⁾	210
Sairaaloissa y.m. laitoksissa kunnalliskodista erillään hoidettuja ³⁾ ..	7,848
Yhteensä ⁴⁾	26,774

¹⁾ Omaa ammattia vailla olevat aviovaimot on laskettu miehen ammatin mukaan.—

²⁾ Avunsaajain perheet eivät ole mukaanluetut. Ks. myös tämän kert. s. 95*. alav. 3.—

³⁾ Vrt. tämän kert. s. 107*—109* alav. 1.— ⁴⁾ Tähän ei sisälly 6,465 henkilöä, jotka olivat

Lisäksi avustettiin 1,077 toisilla paikkakunnilla asuvaa Helsingissä koti-paikkaoikeuden omaavaa henkilöä oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä.

3. Kunnalliskoti ja työlaitokset.

Hoidokit. Kunnalliskodissa ja sen yhteydessä olevassa työlaitoksessa hoidettiin kertomusvuonna 1,692 täysikasvuista henkilöä sekä 26 lasta, yhteensä 1,718 henkilöä, joista osa oli kertomusvuonna sekä kunnalliskodissa, työlaitoksessa että Tervalammen työlaitoksessa ja eräät useampia kertoja joissakin näistä. Edellisestä vuodesta jäljellä olevia oli 1,090 henkilöä, vuoden varrella otettiin 640 ja poistettiin 670. V:een 1937 jäi siis jäljelle 1,060 henkilöä, joista 529 miestä (202 työlaitoksessa), 525 naista ja 6 lasta. Poistetuista:

Siirtyi vapaaseen elämään	344	Karkasi laitoksesta	18
Lähetettiin kotiseudulle	22	Kuoli	142
Siirrettiin muihin laitoksiin	144		
			Yhteensä 670

Vuoden päättyessä jäljellä olevat hoidokit jakautuivat kunnalliskodissa ja työlaitoksessa viettämänsä ajan pituuden mukaan seuraavasti:

Aika.	Hoidok- keja.	Aika.	Hoidok- keja.	Aika.	Hoidok- keja.
Alle 1 vuoden	287	6 vuotta	69	27 vuotta	1
1 vuosi	103	7 »	50	29 »	1
2 vuotta	93	8—10 »	100	32 »	1
3 »	83	11—15 »	113	33 »	1
4 »	51	16—20 »	32	50 »	1
5 »	55	21—26 »	19		
					Yhteensä 1,060

Kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen hoidokkien vaihtuminen eri kuukausina selviää alla olevista luvuista:

	Laitok- siin otettuja.	Laitoksista poistet- tuja.		Laitok- siin otettuja.	Laitoksista poistet- tuja.
Tammikuu	66	40	Heinäkuu	36	68
Helmikuu	45	46	Elokuu	70	44
Maaliskuu	51	42	Syyskuu	76	58
Huhtikuu	36	56	Lokakuu	98	48
Toukokuu	43	67	Marraskuu	35	47
Kesäkuu	56	69	Joulukuu	28	85
				Yhteensä 640	670

saaneet yksinomaan alle 500 markan arvosta avustuksia; koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada useanlaatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa köyhäinhoiton apua on käytetty.

Hoidokkien luku päivää kohden eri kuukausina oli:

	Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski-määrä.		Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski-määrä.
Tammikuu ..	1,097	1,083	1,091	Heinäkuu ..	933	900	915
Helmikuu	1,094	1,080	1,086	Elokuu	964	916	939
Maaliskuu	1,098	1,078	1,090	Syyskuu	1,013	953	981
Huhtikuu	1,084	1,050	1,066	Lokakuu ..	1,093	1,016	1,057
Toukokuu	1,028	970	996	Marraskuu ..	1,099	1,085	1,091
Kesäkuu	969	932	946	Joulukuu ..	1,088	1,032	1,066
				Koko vuonna	1,099	900	1,027

Tervalammen työlaitoksen hoidokkien vaihtumista sekä heidän lukumääräänsä eri kuukausina valaisevat seuraavat luvut:

	Laitokseen otettuja.	Laitoksesta poistettuja.		Laitokseen otettuja.	Laitoksesta poistettuja.
Huhtikuu	9	—	Syyskuu	20	11
Toukokuu	5	2	Lokakuu	10	13
Kesäkuu	13	7	Marraskuu	10	16
Heinäkuu	26	4	Joulukuu	16	8
Elokuu	11	10			
			Yhteensä	120	71

	Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski-määrä.		Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski-määrä.
Huhtikuu	9	9	0.9	Syyskuu	51	42	48
Toukokuu	14	12	10	Lokakuu	51	44	49
Kesäkuu	26	15	16	Marraskuu ..	50	45	49
Heinäkuu	39	19	31	Joulukuu	50	41	49
Elokuu	40	35	38	Koko vuonna ..	51	9	32

Ikäänsä nähden jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti:

Ikä.	Eri hoidokkeja kaikkiaan.	N ä i s t ä			
		Kunnalliskodissa olleita.		Työlaitoksessa olleita.	Tervalammen työlaitoksessa olleita.
		Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	Miehiä.
16—30 vuotta ..	144	52	36	83	23
31—50 » ..	511	155	124	311	81
51—70 » ..	555	204	250	143	16
71— » ..	482	156	325	8	—
Yhteensä	1,692	567	735	545	120

Tervalammen hoidokit olivat kaikki siirtyneet kunnalliskodin työlaitoksesta. Yksinomaan kunnalliskodissa olleita oli 1,147, yksinomaan sen yhteydessä olevassa työlaitoksessa 150 ja sekä kunnalliskodissa että työlaitoksissa 275.

Hoidokkien siviilisääty ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

Siviilisääty.	Kunnalliskoti.		Työlaitos. Miehiä.	Tervalammen työlaitos. Miehiä.
	Miehiä.	Naisia.		
Naimattomia	297	1) 390	288	77
Naimisissa olevia	148	2) 68	158	28
Leskiä	90	243	40	4
Eronneita	32	34	59	11
Yhteensä	567	735	545	120

Syntymäpaikan mukaan jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Kunnalliskoti.		Työlaitos. Miehiä.	Tervalammen työlaitos. Miehiä.
	Miehiä.	Naisia.		
Helsinki	122	78	166	43
Muu Suomen paikkakunta	420	626	361	74
Ulkomaat	23	29	17	3
Tietoja puuttuu	2	2	1	—
Yhteensä	567	735	545	120

Kunnalliskodissa hoidettiin vuoden varrella 26 lasta, joista 11 poikaa ja 15 tyttöä, kaikki muut alle 2 vuoden paitsi kolme tilapäisesti hoitoon otettua.

Hoitopäiviä oli vuoden varrella 384,839 ja jakautuivat ne seuraavasti:

	Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.			
	Kunnallis- koti.	Työ- laitos.	Tervalammen työlaitos.	Yh- teensä.	Kunnallis- koti.	Työ- laitos.	Tervalammen työlaitos.
Miesten	119,638	66,269	8,816	194,723	211	122	73
Naisten	187,687	—	—	187,687	255	—	—
Lasten	2,429	—	—	2,429	93	—	—
Yhteensä	309,754	66,269	8,816	384,839	233	122	73

Täysikasvuisten hoidokkien hoitopäivien jakautuminen eri ikäryhmien kesken näkyy alla olevasta yhdistelmästä:

Ikäryhmä.	Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.		
	Miesten.	Naisten.	Yhteensä.	Miesten.	Naisten.	Yhteensä.
Alle 30 vuoden ..	13,308	4,389	17,697	84	122	91
31—50 vuotta ..	57,645	24,358	82,003	105	196	122
51—70 » ..	76,200	68,076	144,276	210	272	235
71— » ..	47,570	90,864	138,434	290	280	283
Yhteensä	194,723	187,687	382,410	158	255	194

Hoitopäivien luku keskimäärin hoidokkia kohden kohosi siis hoidokkien iän mukaan.

1) Niistä naimattomia äitejä 19. — 2) Niistä aviopuolison jättämiä 14.

Menot ja tulot. Kunnalliskodin ja sen yhteydessä olevan työlaitoksen menot ja tulot olivat:

	Menoja, Smk.		Tuloja, Smk.
Kunnalliskodin 7,209,670: 85	Kunnalliskodin 161,323: 15
Työlaitoksen 1,716,747: 45	Työlaitoksen 459,654: 35
Yhteiset menot 836,014: 10	Luontoisetujen korv. ¹⁾	632,905: 05
Yhteensä 9,762,432: 40		Yhteensä 1,253,882: 55	

Tuotannollisten laitosten toiminnan nettotulos kertomusvuonna oli voittoa 381,489: 80 markkaa, nimittäin maanviljelyksestä 23,361: 55 markkaa, sikalasta 178,076: 10 markkaa ja pesulaitoksesta 180,052: 15 markkaa.

Bruttokustannus kunnalliskodin kirjanpidon mukaan hoidokkia ja päivää kohden, lapset mukaanluettuina, oli 25: 96 markkaa, rakennuskonttorin laskuun suoritettut vuosi- y. m. korjausten menot 236,852: 10 markkaa huomioonotettuina 26: 59 markkaa. Jos vähennetään kunnalliskodista ja työlaitoksesta kertyneet tulot, saadaan nettokustannukseksi päivää kohden 22: 63 markkaa. Jos taas otetaan mukaan tuloa tuottavain laitosten nettotulot, nousevat nettokustannukset hoidokkia ja päivää kohden 21: 61 markkaan (v. 1935 20: 29 markkaan). Jos lisäksi vähennetään hoidokkien ylläpidosta perityt rahakorvaukset 944,058: 35 markkaa, jotka tosin eivät esiinny kunnalliskodin tileissä tulopuolella, alenee sanottu nettokustannus 19: 10 markkaan.

Hoidokkien työ. Työkykyisiä hoidokkeja pidettiin työssä laitosten taloustehtävissä ja työsaleissa sekä pesulaitoksessa, maanviljelystöissä ja sikalassa.

Hoidoikeista oli 227 miestä ja 38 naista vuoden varrella korvaamassa työllään kaupungin heille antamaa köyhäinhoitoa. Heidän laskettiin korvaneen kaupungille 443,890 markkaa.

Lääkärihoidosta kunnalliskodissa ja työlaitoksessa huolehti laitosten vakkinainen lääkäri, joka kävi laitoksissa säännöllisesti joka päivä. Polikliinisten käyntien luku v. 1936 oli 5,108 jakautuen vuoden eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu 359	Toukokuu 290	Syyskuu 830
Helmikuu 324	Kesäkuu 392	Lokakuu 631
Maaliskuu 400	Heinäkuu 265	Marraskuu 524
Huhtikuu 310	Elokuu 365	Joulukuu 418
Yhteensä 5,108					

Kaikkiaan sattui 142 kuolemantapausta, jotka jakautuivat kuolemansyyn mukaan seuraavasti:

Kuolemansyy.	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.	Kuolemansyy.	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.
Verisuonten kalkkeutu- minen	15	35	50	Sokeritauti	—	1	1
Sydän- ja munuaistaudit	10	18	28	Selkäydintauti	1	—	1
Vanhuudenheikkous	.. 5	20	25	Vatsahaava	1	—	1
Syöpä 3	8	11	Lues aivoissa	—	1	1
Aivohalvaus 4	5	9	Itsemurha	1	4	5
Keuhkokuume 4	4	8	Paralysia	1	—	1
Unitauti 1	—	1	Yhteensä 46 96 142			

¹⁾ Tästä 528,724: 85 markkaa on kunnalliskodin, 66,833: 10 markkaa työlaitoksen ja 37,350: 10 markkaa tuotannollisten laitosten henkilökunnan korvaamia. Viimeksi mainittua vastaava määrä on edellisissä vuosikertomuksissa laskettu tuotannollisten laitosten tuloksi.

Kirjastossa oli vuoden lopussa 3,452 nidosta, joista suomenkielisiä 1,644 ja ruotsinkielisiä 1,693 sekä muunkielisiä 115. Suomenkielisten kirjalainojen lukumäärä oli 7,882 ja ruotsinkielisten 3,534, yhteensä 11,416. Lukusalikäyntien määrä oli vuoden kuluessa 61,700. Hoidokkien käytettävissä olivat kaikki Helsingissä ilmestyvät päivälehdet, yhteensä 33 suomenkielistä sekä 13 ruotsinkielistä vuosikertaa.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin kertomusvuonna omien laitosten vaatteiden pesun lisäksi myöskin Kivelän sairaalan ja Kullatorpan lastenkodin, kaupunginkanslian, kouluhammasklinikoiden ja eräiden yksityisten henkilöiden vaatteiden pesu, pääasiallisesti laitoksen niiden virkailijoiden, joiden luontoisetuihin ei sisällynyt pesu. Kunnalliskodissa pestyt ja mankeloidut vaatteet painoivat 419,349 kg (v. 1935 431,429 kg). Pesulaitoksessa työskenteli päivittäin, paitsi kahta johtajatarta, 17 palkattua pesijätärtä ja n. 15 hoidokkia, joiden päivätoista pesulaitokselta velottiin 10 markkaa hoidokkia ja päivää kohden. Tuloja oli 839,547 markkaa, kun taas menot olivat 659,494: 85 markkaa, joten siis nettovoitoksi jäi 180,052: 15 markkaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä harjoitettiin kertomusvuonna samalla tapaa kuin aikaisemmin. Työlaitoksen hoidokkien maanviljelyksessä suorittamista päivätoista velottiin siltä 25 markkaa hevospäivätyöstä ja 10 markkaa hoidokkipäivätyöstä. Tulot tekivät 158,435 markkaa, menot taasen 135,073: 45 markkaa. Nettotulo oli siis 23,361: 55 markkaa. Sato käsitti 1,887 hl perunoita, 135 hl lanttuja, 150 hl porkkanoita, 60 hl punajuuria, 9,600 kg kaalia, 19,500 kg heiniä, 142 kuormaa vihantarehua sekä puutarhatuotteita kuten kurkkuja, rabarberia, viinimarjoja, puutarhamansikoita y.m. laitoksen omiksi tarpeiksi.

Sianhoito. Sikakanta oli vuoden alussa 513 eläintä ja vuoden päättyessä 306 eläintä. Vuoden varrella myytiin 123 elävää eläintä 23,080 markasta ja 24,573 kg sianlihaa 258,567: 25 markasta. Sianlihaa toimitettiin omalle ruokalalle 22,276.5 kg arvoltaan 242,057: 75 markkaa. Sikalasta oli v. 1936 menoja 361,347: 15 markkaa ja tuloja 539,423: 25 markkaa, joten siis puhdas voitto oli 178,076: 10 markkaa.

Tervalammen työlaitos ¹⁾. Tervalammen kartanon omistusoikeuden siirrettyä Helsingin kaupungille huhtikuun 1 p:nä 1936 voitiin ensimmäiset hoidokit ottaa laitokseen huhtikuun 28 p:nä. Kertomusvuoden aikana hoidettiin laitoksessa Khl. 56 §:n nojalla 64 ja 31 §:n nojalla 56 eli siis yhteensä 120 henkilöä. Vuoden kuluessa vapautui laitoksesta 71 henkilöä, joten vuodelle 1937 jäi 49 henkilöä. Näistä oli laitoksessa 56 §:n nojalla 28 ja 31 §:n nojalla 21 henkilöä. Poistetuista siirtyi vapaaseen elämään 38, lähetettiin kotipaikkakuntaan 1, siirrettiin muihin laitoksiin 30, poliisi pidätti 1 ja 1 kuoli.

Hoidokkien huoltopäivien luku oli 8,816 ja muiden ruokavieraiden ruokapäivien luku 1,647 eli yhteensä 10,463 ruokapäivää. Ruokailukustannukset nousivat 88,633: 70 markkaan. Kun vähennetään vuoden lopussa olleen varaston arvo saadaan ruokapäivän hinnaksi 7: 88 markkaa.

Laitoksen menot nousivat 717,747: 10 markkaan ja maatilana menot 449,047: 20 markkaan, yhteensä 1,166,794: 30 markkaan. Koska tuloja oli 311,217: 90 markkaa, jäi puhtaksi menoiksi 855,576: 40 markkaa.

Näiden menojen lisäksi käytettiin irtaimiston hankintaan 750,178: 35 markkaa, uudisrakennuksiin ja vanhojen rakennusten korjauksiin 561,084: 25

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 99*—100*.

markkaa. Uudisrakennuksista mainittakoon vedennosto- ja palosuojelulaitteet sekä talousrakennus, joka viimeksi mainittu käsittää keittiön, leipomon, saunan ja putkat.

Kokonaiskustannus hoidokkia kohden päivässä, kun vähennetään puhtaista menoista perustamiskustannukset sekä vuoden vaihteessa olleen maataloustuotevaraston arvo 273,246: 30 markkaa, nousi 24: 25 markkaan.

Hoidokit työskentelivät laitoksen perustamisesta aiheutuissa töissä, taloustehtävissä, metsätaloustöissä, peltoviljelystöissä, puutarhassa, navetassa, tallissa, sikalassa, rakennustöissä y.m. Heidän laskettiin yhteensä korvanneen kaupungille saamaansa köyhäinhoitoa 68,511: 70 markkaa.

Tervalammen maatila. Viljellyn pinta-alan jakautuminen viljelyslajien mukaan sekä kylvö- ja satomäärät olivat seuraavat:

Kasvi.	Ala, hä.	Kylvömäärä, kg.	Satomäärä, kg.
Kesanto	25.02	—	—
Syysruis	6.60	—	4,182
Kevätvehnä	23.79	7,000	17,673
Ohra	5.90	1,900	3,815
Kaura	33.74	10,690	42,230
Herne	3.24	950	5,022
Peruna	6.77	hl. 250	76,660
Lanttu	3.69	30	110,400
Rehukaali	0.90	9	28,500
Heinä, apila	} 86.06	} 200 }	216,250
» timotei			
Laidun y. m.	3.25	—	—
Kasvi- ja puutarha	5.07	—	—

Väkilannoitteita käytettiin seuraavat määrät: ammoniumsulfaattia 10,500 kg, salpietaria 4,200 kg, kotkafosfaattia 16,600 kg, superfosfaattia 5,000 kg ja kalisuolaa (40 %) 4,400 kg.

4. Elätteelleanto.

V. 1936 oli köyhäinhoidon kustannuksella elätteelle sijoitettu 18 henkilöä, joista 12 miestä ja 6 naista. Nämä jakautuivat avuntarpeen synn mukaan seuraavasti:

Avuntarpeen syy.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Mielisairaus tai tylsämielisyys	10	2	12
Sairaus, kivullosuus tai muu syy	1	3	4
Vanhuudenheikkous	—	1	1
Raajarikkoisuus	1	—	1
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	Yhteensä 12	6	18

5. Päiväkodeissa ja kesäsiirtoloissa hoidetut.

Köyhäinhoidolle kuulumattomissa päiväkodeissa hoidettiin köyhäinhoidon kustannuksella 26 poikaa ja 27 tyttöä, yhteensä 53 lasta, joiden ikä näkyi seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yh- teensä.	Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yh- teensä.
Alle 3 vuoden	3	4	7	7—10 vuotta ..	13	5	18
3—6 vuotta	7	9	16	11 v. täyttäneitä..	3	9	12
Yhteensä					26	27	53

25 poikaa ja 24 tyttöä oleskeli köyhäinhoidon kustannuksella kesäsiirto-
loissa.

6. Suoranaiset avustukset.

Vuoden aikana avustusta rahassa tai erilaisten tarveaineiden muodossa saaneiden avustuksensaajain lukumäärä nousi ²⁾ 12,708:aan. Näistä asui 1,077 toisilla paikkakunnilla ja avustus annettiin tällöin oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä. Mainitut 1,077 avustuksensaajaa asuivat 210 eri kunnassa. Vähintään 10 avustuksensaajaa asui seuraavissa kunnissa: 182 Helsingin maalaiskunnassa, 65 Oulunkylässä, 52 Viipurissa, 46 Espoossa, 37 Haagan kauppalassa, 36 Hauholla, 30 Huopalahdessa, 29 Turussa, 25 Keravan kauppalassa, 19 Porissa, 19 Tampereella, 16 Kotkassa, 14 Hangossa, 14 Kuopiossa, 14 Lahdessa, 13 Tuusulassa, 13 Vaasassa, 11 Lappenrannassa, 11 Porvoossa, 10 Jyväskylässä ja 10 Pohjois-Pirkkalassa. Helsingin kaupungissa asuvista täysikasvuisista avustuksensaajista oli 804 henkilöä saanut, paitsi muuta apua, suoranaista avustusta vähemmän kuin 500 markkaa, kun taas 10,820 henkilöä ³⁾ oli saanut suuremman määrän. Elatusvelvollisuutta silmälläpitäen jakautuivat viimeksi mainitut avustuksensaajat siten, että yksinäisiä miehiä oli 2,266, yksinäisiä naisia oli 3,732, lapsettomia perheitä oli 1,657 ja lapsiperheitä oli 3,165.

Lasten lukumäärä näissä perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Kunkin perheen lasten luku.	Perheitä, joihin kuului:			Yhteensä.
	Mies ja vaimoynnä lapsia.	Yksinäinen mies ⁴⁾ ynnä lapsia.	Yksinäinen nainen ⁴⁾ ynnä lapsia.	
1	905	20	681	1,606
2	607	17	268	892
3	275	7	98	380
4	112	4	41	157
5	72	1	12	85
6	31	—	—	31
7	7	—	—	7
8	4	—	—	4
9	2	—	—	2
10	1	—	—	1
Yhteensä				
	2,016	49	1,100	3,165
Lapsia yhteensä	4,047	96	1,735	5,878
Lapsia keskimäärin perhettä kohden	2.0	2.0	1.6	1.9

Kotiavustuksesta osallisiksi tulleiden lukumäärä oli siis yhteensä ²⁾ 19,767, niistä 5,712 miestä, 8,177 naista ja 5,878 lasta.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 95*, alav. 2. — ²⁾ S:n s. 95*, alav. 1. — ³⁾ Tähän sisältyvät kaupungin ulkopuolella asuvat, mutta köyhäinhoitolautakunnan omien asiamiesten välityksellä avustetut henkilöt. — ⁴⁾ Naimaton, leski, eronnut, aviopuolison jättämä tai muutoin tästä erillään (puoliso vankilassa, sairaalassa, toisella paikkakunnalla t. m. s.)

Kaupungissa asuvat 500 markkaa tai enemmän suoranaista avustusta saaneet 16 vuotta täyttäneet henkilöt jakoutuivat iän ja sukupuolen mukaan seuraavasti:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	222	143	365	51—60 vuotta	685	1,034	1,719
21—30 »	1,414	581	1,995	61—70 »	355	906	1,261
31—40 »	1,683	844	2,527	71—80 »	145	576	721
41—50 »	1,186	904	2,090	81— »	20	122	142
				Yhteensä	5,710	5,110	10,820

Tietoja näiden avustuksensaajain siviilisäädystä annetaan alla olevassa yhdistelmässä:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	1,911 ¹⁾	2,409	4,320
Naineita	3,404 ²⁾	619	4,023
Eronneita	154	323	477
Leskiä	241	1,759	2,000
Yhteensä 5,710 5,110 10,820			

Syntymä- ja kotipaikkaoikeuden mukaan nämä avustuksensaajat jakoutuivat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Kotipaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Helsinki	1,373	731	2,104	Helsinki	4,640	3,989	8,629
Muu Suomen .				Muu Suomen			
paikkakunta	4,122	4,179	8,301	paikkakunta ..	802	843	1,645
Ulkomaat ..	211	197	408	N.s.valtiontapaus	142	177	319
Tietoja puutuu	4	3	7	Selvittämätön tai riidanalainen .	126	101	227
Yhteensä 5,710 5,110 10,820				Yhteensä 5,710 5,110 10,820			

Avuntarpeen syy oli näissä tapauksissa ³⁾:

Avuntarpeen syy.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	%.
Sairaus tai muu työkyvyttömyys	1,410	1,696	3,106	28.7
Vanhuus	259	1,006	1,265	11.7
Perheen lukuisuus	118	75	193	1.8
Työnpuute	3,439	1,176	4,615	42.7
Oma tai aviopuolison huolimattomuus, juopous y.m.s.	47	413	460	4.2
Riittämätön ansio	390	305	695	6.4
Muu syy	47	439	486	4.5
Yhteensä 5,710 5,110 10,820 100.0				

Lukuunottaen ainoastaan sellaiset kaupungissa asuvat 16 vuotta täyttäneet avustuksensaajat, jotka pelkästään suoranaistakin avustusta olivat saaneet vähintään 500 markkaa, yhteensä 26,854,832 markkaa, oli kotiaavustus kutakin (10,820) avustustapausta kohden 2,481: 96 markkaa.

Avustukseen osallisiksi päässeiden lukumäärä oli 19,767, joten keskiavustus avustettua henkilöä kohden oli 1,358: 57 markkaa.

Avustukset annettiin osin rahassa, osin ruokatavaroiden, ruoka-annosten, jalkineiden, valmiiden vaatteiden, kankaiden, sukkien y. m. muodossa.

¹⁾ Näistä aviottomia äitejä 277. — ²⁾ Näistä aviopuolison jättämiä 425. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 97*.

Suoranaisia avustuksia jaettiin kaikkiaan 29,023,988: 85 markkaa ¹⁾, kaupungille kuulumattomiin turva- ja työkoteihin sijoitettujen hoitomaksut mukaanluettuina. Seuraava taulukko osoittaa lähemmin Helsingissä asuville jaetut suoranaiset avustukset:

Kuukausi.	Kotiaavustukset ²⁾ , Smk.						Turvakodeissa y. m. s. laitoksissa hoidettujen kustannukset, Smk.
	Rahassa.	Poltto- puissa.	Ruokana.	Vaat- teina.	Muussa muo- dossa.	Yhteensä.	
Tammikuu ..	2,396,035	148,812	259,097	48,978	25,124	2,878,046	178,080
Helmikuu ..	2,453,652	146,022	241,820	105,386	21,059	2,967,939	10,319
Maaliskuu ..	2,391,434	87,677	262,364	51,286	21,175	2,813,936	53,412
Huhtikuu ..	2,305,278	51,401	264,201	46,273	17,874	2,685,027	174,300
Toukokuu ..	2,042,935	6,029	199,607	62,361	11,685	2,322,617	28,899
Kesäkuu ..	1,708,535	737	130,921	39,463	7,167	1,886,823	8,509
Heinäkuu ..	1,530,544	280	89,933	27,587	6,845	1,655,189	183,896
Elokuu	1,469,302	2,055	71,219	13,845	5,094	1,561,515	19,797
Syyskuu ..	1,495,468	58,482	81,674	21,362	6,941	1,663,927	34,150
Lokakuu ..	1,636,596	148,131	104,929	35,125	11,752	1,936,533	179,472
Marraskuu ..	1,753,495	79,815	143,963	45,429	14,139	2,036,841	25,926
Joulukuu ..	1,918,582	103,879	176,483	52,142	24,654	2,275,740	49,708
Koko vuosi	23,101,856	833,320	2,026,211	549,237	173,509	26,684,133	946,468

Vastaavat avustustapaukset näkyvät alla olevasta taulukosta:

Kuukausi.	Kotiavus- tapauksia.	Laitos- hoito- tapauk- sia.	Yhteensä.	Näistä uusia avustus- tapauksia.		B-tapauk- sia. (Toisis- sa kunnissa asuvien helsinki- läisten avusta- minen.)
				Kaikkiaan.	Syynä työttö- myys.	
Tammikuu	9,611	182	9,793	632	490	304
Helmikuu	9,492	60	9,552	610	449	202
Maaliskuu	9,533	89	9,622	534	386	126
Huhtikuu	9,059	177	9,236	405	280	194
Toukokuu	7,956	61	8,017	268	189	360
Kesäkuu	6,724	78	6,802	170	114	30
Heinäkuu	5,924	191	6,115	180	102	283
Elokuu	5,668	62	5,730	170	104	354
Syyskuu	5,790	64	5,854	260	159	99
Lokakuu	6,391	196	6,587	341	231	276
Marraskuu	6,858	80	6,938	382	284	186
Joulukuu	7,259	92	7,351	373	280	528
Koko vuosi	90,265	1,332	91,597	4,325	3,068	2,942
Avustuskanslia, jonka toimesta avustus on annettu.						
I	9,794	—	9,794	556	321	—
II	11,919	—	11,919	423	367	—
III	10,435	—	10,435	181	107	—
IV	10,922	—	10,922	425	224	—
V	13,237	—	13,237	783	642	—
VI	9,270	1,332	10,602	774	507	—
VII	13,185	—	13,185	816	662	—
VIII	11,503	—	11,503	367	238	—
Yhteensä	90,265	1,332	91,597	4,325	3,068	—

¹⁾ Avustusten palautuksia ja vaatevarain y. m. ostoista vuoden lopussa saatuja alennuksia oli yhteensä 74,552: 05 markkaa, joten nettomenoksi jää 28.949,436: 80 markkaa. — ²⁾ Lukuunottamatta B-tapauksia.

7. Laitoshoitoa nauttineet avunsaajat, ryhmitettyinä eri laitosten mukaan.

Helsingin kaupungin köyhäinhuollon kustannuksella hoidettiin 3,336 miestä, 4,838 naista ja 546 lasta, kaikkiaan 8,720 henkilöä, alla mainituissa laitoksissa:

	16 v. täyttäneet hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miesten.	Naisien.	Yhteensä.	
Kaupungin laitokset.							
<i>Kunnalliskoti</i>	567	735	1,302	119,638	187,687	307,325	236.0
<i>Työlaitokset</i> ¹⁾	545	—	545	75,085	—	75,085	137.9
Kunnalliskodin työlaitos ..	545	—	545	66,269	—	66,269	121.6
Tervalammen työlaitos ..	120	—	120	8,816	—	8,816	73.5
<i>Sairaalat</i> ¹⁾	1,411	2,282	3,693	76,280	98,912	175,192	47.4
Marian sairaala	674	1,425	2,099	19,109	28,468	47,577	22.7
Kivelän sairaalan sisätautien osasto	448	669	1,117	30,213	49,760	79,973	71.6
Tuberkuloosisairaala	317	194	511	26,279	19,554	45,833	89.7
Kulkutautisairaala	56	92	148	679	1,130	1,809	12.2
<i>Mielisairaalat</i>	648	830	1,478	184,670	271,895	456,565	308.9
Nikkilän sairaala	497	611	1,108	151,114	209,286	360,400	325.3
Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto	120	184	304	24,359	54,530	78,889	259.5
Keskuskodit	42	48	90	9,197	8,079	17,276	192.0
Muiden omistamat laitokset.							
<i>Vanhainkodit ja turvakodit</i> ¹⁾	43	256	299	11,613	34,152	45,765	153.1
Hyvinkään kunnalliskoti	34	12	46	9,292	3,424	12,716	276.4
Vanhainkoti Hemgårdens ..	—	7	7	—	1,939	1,939	277.0
Pelastusarmeijan vanhainkoti Iltala	1	2	3	60	625	685	228.3
Ruots. metodistiseurakunnan vanhainkoti	—	5	5	—	1,220	1,220	244.0
Altenheim	—	14	14	—	4,837	4,837	345.5
Venäläisten vanhainkoti ..	—	11	11	—	3,942	3,942	358.4
Etel. ruots. seurakunnan vanhainkoti	1	3	4	198	519	717	179.3
Marianne Armfeltin vanhainkoti	—	1	1	—	²⁾ 379	²⁾ 379	²⁾ 379.0
Vaasan ukkokoti	1	—	1	366	—	366	366.0
Pippingsköldin turvakoti	—	84	84	—	6,138	6,138	73.1
Sofie Mannerheimin turvakoti	—	9	9	—	1,521	1,521	169.0
Pelastusarmeijan äitienkoti Solhem	—	10	10	—	1,278	1,278	127.8
Mariayhdistyksen palvelijatarkoti	—	8	8	—	2,621	2,621	327.6
Lepopirtti	1	15	16	21	731	752	47.0
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen lepokoti Alisalo	—	78	78	—	2,905	2,905	37.2
Pakolaiskoti Aurinko	1	2	3	366	411	777	259.0
Kyyhkylän invalidikoti ..	1	—	1	274	—	274	274.0
Sokeainkoti, Eläntarha 7	—	3	3	—	626	626	208.7

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran. —

²⁾ Tähän sisältyy 13 v:n 1935 tilastosta puuttuvaa päivää.

	16 v. täyttäneet hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miesten.	Naisien.	Yhteensä.	
Sokeain miesten työkoulu							
Eläintarha 7	1	—	1	304	—	304	304.0
Kuuromykkäinkoti Ävik..	—	1	1	—	366	366	366.0
Kuhankosken tyttökoti ..	—	2	2	—	549	549	274.5
Lastenkoti Pisara	—	1	1	—	121	121	121.0
Toivolan poikakoti	2	—	2	732	—	732	366.0
<i>Työkodit ja työsiirtolat</i> ¹⁾	37	76	113	2,689	7,050	9,739	86.2
Rajamäen naissiirtola	—	7	7	—	788	788	112.6
Rajamäen työsiirtola	37	—	37	2,689	—	2,689	72.7
Kaupunkilähetyksen vastaanottokoti Betania ..	—	53	53	—	1,922	1,922	36.3
Valkonauhayhdistyksen työkoti	—	13	13	—	3,621	3,621	278.5
Pelastusarmeijan turvakoti Vänölä	—	4	4	—	719	719	179.8
<i>Sairaalat, huoltokodit ja parantolat</i> ¹⁾	422	831	1,253	12,880	21,486	34,366	27.4
Helsingin yleisen sairaalan synnytysosasto	—	251	251	—	3,034	3,034	12.1
muut osastot	133	326	459	3,808	7,043	10,851	23.6
Suomen punaisen ristin sairaala	270	225	495	5,475	4,808	10,283	20.8
Helsingin diakonissalaitos	—	3	3	—	268	268	89.3
Sortavalan diakonissalaitos	1	—	1	9	—	9	9.0
Professori O. A. Boijen sairaala	—	2	2	—	20	20	10.0
Tuberkuloosiparantolat ..	14	7	21	1,184	854	2,038	97.0
Kaatumatautiparantolat ..	5	2	7	1,699	579	2,278	325.4
Raajarikkoisten huoltolaitos	—	3	3	—	81	81	27.0
Helsingin sairaskoti	1	16	17	366	4,548	4,914	289.1
Veikkola	2	4	6	339	251	590	98.3
<i>Mielisairashoitolat</i> ¹⁾	213	262	475	21,630	44,111	65,741	138.4
Lapinlahden sairaala	169	162	331	7,292	11,841	19,133	57.8
Niuvanniemen sairaala ..	—	2	2	—	434	434	217.0
Pitkänien sairaala	—	1	1	—	366	366	366.0
Seilin sairaala	—	3	3	—	1,036	1,036	345.3
Halikon piirimielisairaala	1	—	1	142	—	142	142.0
Kellokosken piirimielisairaala	40	90	130	8,019	23,320	31,339	241.1
Seinäjoen piirisairaalat ..	12	18	30	3,981	6,382	10,363	345.4
Perttulan tylsämielisten lasten hoitola	3	1	4	1,098	366	1,464	366.0
Vaalialan tylsämielisten lasten hoitola	3	1	4	1,098	366	1,464	366.0
Laitoksissa hoidettuja eri henkilöitä kaikkiaan	3,336	4,838	8,174	504,485	665,293	1,169,778	143.1
Ryhmäsummat yhteensä ..	3,886	5,272	9,158				
Eri hoitotapauksia kaikkiaan	4,120	5,420	9,540				

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran.

	Alle 16 v. hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	Poikien.	Tyttöjen.	Yhteensä.	
Kaupungin laitokset.							
<i>Kunnalliskoti</i>	11	15	26	673	1,756	2,429	93.4
<i>Sairaalat</i> ¹⁾	218	213	431	6,713	6,766	13,479	31.3
Marian sairaala	174	166	340	4,611	4,706	9,317	27.4
Kivelän sairaalan sisätautien osasto	1	2	3	12	147	159	53.0
Tuberkuloosisairaala	12	10	22	1,279	1,112	2,391	108.7
Kulkutautisairaala	43	44	87	811	801	1,612	18.5
<i>Mielisairaalat</i> ¹⁾	1	—	1	366	—	366	366.0
Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto	1	—	1	366	—	366	366.0
Muiden omistamat laitokset.							
<i>Lastenkodit</i> ¹⁾	2	2	4	298	114	412	103.0
Pelastusarmeijan lastenkoti	2	2	4	298	114	412	103.0
<i>Sairaalat, huoltokodit ja parantolat</i> ¹⁾	44	54	98	1,486	1,843	3,329	34.0
Helsingin yleisen sairaalan eri osastot	23	30	53	879	1,234	2,113	39.9
Suomen punaisen ristin sairaala	20	19	39	476	397	873	22.4
Helsingin diakonissalaitos	1	—	1	131	—	131	131.0
Tuberkuloosiparantolat ..	—	1	1	—	41	41	41.0
Raajarikkoisten huoltolaitos	—	3	3	—	171	171	57.0
<i>Lapinlahden sairaala</i>	2	1	3	36	20	56	18.7
Laitoksissa hoidettuja eri henkilöitä kaikkiaan ..	269	277	546	9,572	10,499	20,071	36.8
Ryhmäsummat yhteensä ..	278	285	563				
Eri hoitotapauksia kaikkiaan	290	293	583				

8. Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut.

Köyhäinhoidolle lahjoitettujen rahastojen korot kertomusvuonna nousivat seuraaviin määriin:

	Smk.		Smk.
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahasto	736: 95	Carl Gustaf Hanellin rahasto	306: 75
Alexandras understöd ..	424: 55	Maria Bergmanin testamenttirahasto	607: 20
Carl Sierckenin rahasto	412: 05	Adolf Fredrik Sierckin rahasto	425: 05
Gustava Katharina Brobergin y.m. rahastot.	2,003: 45	Lisette Gardbergin rahasto	60: 70
W. J. S. Westzynthiuksen testamenttirahasto ..	1,269: —	Elsa Maria Lampan rahasto	865: 60
Waldemar Wavulinin lahjoitusrahasto	910: 75	Puolisoiden Isak Mattson-Kivilän apurahasto ..	10,000: —
Wilhelm Elgin rahasto .	630: 60		

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran.

	Smk.		Smk.
Emma Grefbergin rahasto	6,181: 80	John Holmströmin rahasto kainojen köyhien hyväksi	14,807: 40
Alfred Kordelinin avustusrahoisto	12,535: 35		<u>Yhteensä 52,177: 20</u>

Lahjoitettujen varojen korkoja käytettiin kertomusvuonna avustukseksi 210 henkilölle yhteensä 51,234: 40 markkaa.

9. Työttömyysavustukset.

Parina aikaisempana vuonna oli kaupungin puolesta jaettu köyhäinhoitolautakunnan välityksellä, mutta ulkopuolella köyhäinhoitolautakunnan varsinaisten määrärahojen, erikoista työttömyysavustusta Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeuden omaaville työttömille. Tämänlaatuista virallista avustustoimintaa ei enää v:sta 1932 alkaen ole harjoitettu. Niinikään v:n 1931 lopulla aloitettu ruoanjakelu helsinkiläisille työttömille lopetettiin jo v:n 1933 alkupuoliskolla. Kun kertomusvuonna oli edelleen töitä käynnissä valtion siirtovaratyömailla, ja Helsingin kaupunki oikeutettiin niihin lähettämään huomattava joukko työttömiänsä, ja kun heidät voimassa olevien määräysten mukaan paikallisen työttömyyslautakunnan toimesta oli varustettava, milloin tarve niin vaati, tamineilla sekä asunto- ja muonavaroilla ensimmäiseen tiliin saakka, joutui köyhäinhoitolautakunta entiseen tapaan toimittamaan tätä huoltotehtävää ja myönsi kaupunginhallitus kertomusvuonnakin lautakunnan käytettäväksi, ulkopuolella lautakunnan varsinaisen menoarvion, tähän tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Näitä määrärahoja käytettiin yhteensä 68,772 markkaa, ja valmistettiin niiden avulla lukuisille helsinkiläisille työttömille mahdollisuus ryhtyä työskentelemään kyseisillä siirtovaratyömailla. Kertomusvuonna järjesti kaupunki sitä paitsi köyhäinhoidon avunnauttijoille ja työttömille, mikäli heillä oli kotipaikkaoikeus Helsingissä tilaisuuden osallistua ilmaiseen n.s. palstanviljelykseen kaupungin mailla Oulunkylässä. Viljelyspalstatoimintaan osallistui noin 140 perhettä, ja onnistui se varsin hyvin. Kustannuksia aiheutui tästä avustamistoinnista 16,894: 20 markkaa.

10. Köyhäinhoitolautakunnan työtuvat.

V:n 1936 kuluessa oli toiminnassa 5 työtupaa, joihin voitiin sijoittaa alla mainitut lukumäärät työntekijöitä: Hämeentien 39:ssä olevaan 100 naista, Kulmavuorenkadun 2:ssa olevaan 50 naista ja 50 miestä, Kotkankadun 9:ssä sijaitsevaan 175 miestä sekä Kirstinkadun 16:ssa olevaan 100 miestä eli siis yhteensä 475 työntekijää.

Työntekijät saivat työtuvissa kaksi aterialla päivässä ja aamuisin voileipää ja maitoa, kuten ennenkin. Työntekijöille maksettu rahapalkka vaihteli 5:stä 15 markkaan päivässä ja tuli siihen lisäksi ruoka. Ylimääräisinä viikkopyhinä ja juhlapäivinä saivat työntekijät yhden aterian keskuskeittolassa ruokalippua vastaan.

Naisten töistä mainittakoon: virkkaus, peitteiden ompeleminen, matonkuteitten leikkely, maton- ja pyyheliinakankaan kutominen, koneompelu, kehrääminen y.m. Miehet taas suorittivat m.m. seuraavat työt: kookos- ja palikkamattojen sekä lelujen valmistamisen, huonekalu- ja verhoilutyöt, riippumatto- ja kassityöt y.m. Huomattavimmat ostajat ja tilaajat olivat

kaupungin omat laitokset, kuten teurastamo, terveydenhoitolautakunta, köyhäinhoitolautakunnan kansliat, Sofianlehdon pikkulastenkoti, Reijolan lastenkoti, lastentarhain johtokunta, kiinteistötoimisto, rahatoimisto, kaupunginkirjasto, Tervalammen työlaitos, naisten työtupa ja eräät yksityiset liikkeet.

Työskentelevien lukumäärä ¹⁾ vaihteli eri kuukausina ollen suurin, 459 henkilöä, tammikuussa ja pienin, 375 henkilöä, heinäkuun 17 p:n ja elokuun 13 p:n välisenä aikana.

Työtupien bruttokustannukset nousivat 2,998,933:60 markkaan. Työpäivien lukumäärä oli 117,695, joten bruttomenot työpäivää kohden olivat keskimäärin 25:48 markkaa. Kun työtupien tulot kuitenkin nousivat 1,003,383:55 markkaan ja vuoden vaihteessa sitä paitsi oli huomattava varasto valmiita töitä ja työaineita, muodostuvat nettomenot paljon pienemmiksi. Työtuvalla on ollut huomattava moraalinen merkitys, sillä niiden kautta on voitu suoranaisten kotiavustusten määrää edes jossain määrin alentaa.

11. Juopuneina pidätettyjen huolto.

Toukokuun 8 p:nä 1931 annetun lain 1 §:n säätämiä ilmoituksia saapui poliisiviranomaisille n.s. hiljaisista juopuneista eli henkilöistä, joita poliisiviranomainen ei ollut saattanut syytteeseen ja joita siis myöskään ei oltu juopumuksesta rangaistu, yhteensä 15,071, sekä henkilöistä, jotka olivat tuomittu juopumuksesta rangaistukseen, yhteensä 1,350. Jaosto ei katsonut tarpeelliseksi ryhtyä puheena olevan lain 2 §:n säätämiin opastus- tai neuvonta- taikka varoitustoimenpiteisiin jälkimmäiseen ryhmään nähden, koska siihen kuuluvat jo olivat saaneet rangaistuksen ja heidän tapaamisensa olisi tuottanut kovin suuria vaikeuksia. Edelliseen ryhmään kuuluneista 15,071 tapauksesta, joista miehiä koski 13,757 eli 91.3 % ja naisia 1,314 eli 8.7 %, jaosto käsittelee kaikki, mutta päätti antaa toimenpiteen raueta 13,959 tapauksessa, jota vastoin kirjallinen ohje, neuvo tai varoitus annettiin yhteensä 975 tapauksessa ja suullista ohjausta, neuvoa tai varoitusta yhteensä 137 tapauksessa, joista 4 naisille ja 133 miehille.

Yllä mainituista 15,071 n.s. hiljaisiin juopuneisiin kohdistuneista ilmoituksista monet koskivat samaa henkilöä, niin että henkilöluku supistui 7,622:een. Korkein määrä ilmoituksia samasta henkilöstä n.s. hiljaisten juopuneiden ryhmässä nousi 54:ään taikka jos otetaan huomioon myös ne kerrat, joista mainittua henkilöä on juopumuksesta rangaistu sakolla, 67:ään.

12. Köyhäinhuollon tulot ja menot.

Kaupungin v:n 1936 talousarviossa osoitettiin köyhäinhuoltoa varten varoja yhteensä 58,656,254 markkaa, josta määrästä kuitenkin 5,000,000 markkaa, arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Köyhäinhuoltolautakunnalla oli siis käytettävissään määrärahoja kaikkiaan 53,656,254 markkaa, mutta vuoden varrella myönsivät kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus lautakunnalle lisämäärärahoja yhteensä 3,128,267:10 markkaa, josta 68,772 markkaa työttömien avustamista varten

¹⁾ Työntekijöille maksetaan palkka kahdelta työviikolta kerrallaan, ollen heidän lukumääränsä laskettu tällöin käytettävistä palkkalistoista. Kertomusvuonna on kukin työntekijä laskettu mukaan vain kerran, vaikkakin hän olisi esiintynyt kahdella peräkkäisellä palkkalistalla, kun sitä vastoin aikaisempina vuosina on laskettu yhteen listain loppusummat, jolloin sama työntekijä, milloin hän esiintyi kummallakin listalla, tuli kaksi kertaa mukaanluetuksi.

ja 16,894: 20 markkaa viljelyspalstatoimintaa varten ¹⁾, sekä 80,630 markkaa n.s. virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen. Huhtikuun loppupuolella toimintansa alkaaneen Tervalammen työlaitoksen ja maatilan toukokuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi vahvistettu menoarvio päättyi 1,440,250 markkaan, johon tuli lisäksi eräitä uudishankintoja ja rakennusten korjauksia varten myönnetty määräraha, 892,900 markkaa. Köyhäinholotaloutakunnan bruttomenot nousivat, jos Tervalammen uudishankinnat ja rakennusten korjauskustannukset jätetään laskelman ulkopuolelle, kaiken kaikkiaan 61,410,052: 15 markkaan, josta varsinaiseen köyhäinhoitoon käytettiin 61,165,111: 95 markkaa, ja kun tästä köyhäinhoitomenojen kokonaismäärästä vähennetään tulot 14,921,797: 65 markkaa, jää jäljelle 46,243,314: 30 markkaa, mikä viimeksi mainittu määrä siis osoittaa varsinaisesta köyhäinhoidosta kaupunkikunnalle aiheutuneet todelliset kustannukset v. 1936. Edellä oleviin määriin sisältyvät myös juopuneina pidettyjen huollosta aiheutuneet kustannukset. Jos lisäksi kuitenkin otetaan huomioon työttömyysavustuksiin, viljelyspalstatoimintaan ja virastovaratöihin käytetyt ylimääräiset menot, yhteensä 166,296: 20 markkaa, nousivat lopulliset nettomenot 46,409,610: 50 markkaan. Vastaavat määrät v. 1926—35 olivat seuraavat:

1926	²⁾ 15,816,880: 44	1931	39,984,067: 05
1927	³⁾ 15,858,530: 28	1932	50,067,505: 80
1928	16,749,655: 10	1933	⁵⁾ 57,707,653: 40
1929	⁴⁾ 20,649,386: 80	1934	⁶⁾ 45,754,427: 10
1930	31,082,359: 05	1935	⁷⁾ 49,109,001: 35

Seuraavassa taulukossa esitetään tietoja köyhäinhoidon arvioiduista ja todellisista tuloista ja menoista v. 1936 ⁸⁾:

Tulot:	Talousarvioon otetut määrärahat.	Vuoden varrelle myönnetty lisämäärärahat.			Todelliset tulot.		Määrä, jolla todelliset tulot ylittävät (+) tai alittavat (—) lasketut.	
	M a r k k a a j a p e n n i ä.							
Kunnalliskoti	185,500	—	—	—	461,323	15	—	24,176 85
Työlaitos	450,000	—	—	—	459,654	35	+	9,654 35
Maanviljelys	175,000	—	—	—	158,435	—	—	16,565 —
Sikala	575,000	—	—	—	539,423	25	—	35,576 75
Pesula	979,000	—	—	—	839,547	—	—	139,453 —
Työtuvat	700,000	—	—	—	1,003,383	55	+	303,383 55
Korvaus köyhien ylläpidosta	10,300,000	—	—	—	11,093,493	80	+	793,493 80
Luontoisetujen korvaukset	714,618	—	—	—	662,149	05	—	52,468 95
Talousarvion ulkopuolella ..	—	—	—	—	4,388	50	+	4,388 50
Yhteensä	14,079,118	—	—	—	14,921,797	65	+	842,679 65
Tervalammen työlaitos	680,750	—	—	—	311,217	90	—	369,532 10

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 110*. — ²⁾ Lisäksi työttömille jaetut avustukset 100,000 markkaa. — ³⁾ S:n 30,000 markkaa. — ⁴⁾ S:n 402,700 markkaa. — ⁵⁾ Lisäksi tyttömien ruoanjakelun järjestämiskustannukset 14,873 markkaa ja köyhäinhoitovirastossa palvelevien viranhaltijain opintokurssikustannukset 15,000 markkaa. — ⁶⁾ Lisäksi köyhäinhoitovirastossa palvelevien viranhaltijain opintokurssikustannukset 2,500 markkaa. — ⁷⁾ S:n 3,850 markkaa. — ⁸⁾ Yksityiskohtaiset tiedot on julkaistu Helsingin kaupungin tilastossa V. 21. 1936.

Menot.	Talousarvioon otetut määrärahat.	Vuoden varrela myönnetty lisämäärärahat.	Todelliset menot.		Määrä, jolla todelliset menot ylittävät (+) tai alittivat (-) lasketut.
	Markkaa ja penniä.				
Köyhäinhoitolautakunta ..	5,503,063	141,062 95	5,399,151 15	—	244,974 80
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto	417,855	12,040 —	426,208 25	—	3,686 75
Kunnalliskodin ja siihen liittyvien laitosten yhteiset kustannukset	857,372	2,978 65	836,014 10	—	24,336 55
Kunnalliskoti	7,301,366	37,043 30	7,209,670 85	—	128,738 45
Työlaitos	1,741,527	1,986 65	1,716,747 45	—	26,766 20
Maanviljelys	138,900	—	135,073 45	—	3,826 55
Sikala	368,240	1,496 50	361,347 15	—	8,389 35
Pesula	659,563	5,697 85	659,494 85	—	5,766 —
Työtuvat	3,224,724	8,165 —	2,998,933 60	—	233,955 40
Elätteelleanto	55,000	—	30,736 20	—	24,263 80
Sairaanhoido	10,380,000	—	10,320,470	—	59,530 —
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	650,000	—	645,833 10	—	4,166 90
Suoranaiset avustukset; turvakodeissa y.m.s. hoidettujen kustannukset	22,000,000	2,751,500 —	29,023,988 85	+	4,272,488 85
Päivähoitokustannukset	50,000	—	23,420 50	—	26,579 50
Matkakulut	40,000	—	30,080 65	—	9,919 35
Hautauskulut	190,000	—	181,147 50	—	8,852 50
Työttömien avustaminen ..	—	68,772 —	68,772 —	—	—
Viljelyspalstatointiminta	—	16,894 20	16,894 20	—	—
Virastovaratyöt	—	80,630 —	80,630 —	—	—
Yhteensä ¹⁾	53,577,610	3,128,267 10	60,164,613 85	+	3,458,736 75
Tervalammen työlaitos	1,440,250	892,900 — ²⁾	2,478,056 90	+	144,906 90

13. Korvaus köyhäinhoidosta.

Asiamiesosaston toimesta perittiin vuoden kuluessa rahakorvausta 13,055,916: 50 markkaa, josta 11,093,493: 80 markkaa oli köyhäinhoitolautakunnan ja 1,962,422: 70 markkaa lastensuojelulautakunnan antaman huollon korvauksena: Perimistyö jakautui eri toimistojen kesken seuraavasti:

¹⁾ Tähän eivät sisälly talousarvioon otetut kaupunginhallituksen myöntämät avustukset Helsingin sokeaintalo-säätiölle 50,000 markkaa, Pelastusarmeijalle 15,000 markkaa ja Nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle 13,644 markkaa eivätkä myöskään lautakunnan jäsenten ja virastojen virkailijain osallistumisesta huoltoväen luontopäiviin ja kesäkokoukseen aiheutuvat kustannukset, 9,100 markkaa. — ²⁾ Tästä on 750,178: 35 markkaa käytetty irtaimiston y.m. oston sekä 561,084: 25 markkaa rakennusten korjaukseen; 308,178: 35 markkaa on v. 1936 suoritettuja menoja, joita varten on määräraha v:n 1937 talousarviossa: 99,100 markkaa siirrettiin v:een 1937.

	Korvaus köyhäin- hoidosta, Smk.	Korvaus lasten- suojelusta, Smk.	Yhteensä, Smk.
A-toimiston toisilta kunnilta			
perimiä	7,494,022: 70	1,029,061: 70	8,523,084: 40
D-toimiston valtiolta perimiä	1,842,070: 20	448,193: 85	2,290,264: 05
L-toimiston yksityisiltä peri- miä	1,757,400: 90	485,167: 15	2,242,568: 05
Yhteensä	11,093,493: 80	1,962,422: 70	13,055,916: 50

Alla olevat numerot osoittavat köyhäinhoiton korvausmäärän jakautu-
misen käytettyjen avustusmuotojen mukaan:

	Korvausmäärä, Smk.
Suoranaisista avustuksista	7,664,707: 75
Kunnalliskodissa ja työlaitoksissa annetusta hoidosta	944,058: 35
Sairaalahoidosta	2,302,085: 50
Muusta köyhäinhoidosta	182,642: 20
Yhteensä	11,093,493: 80

Suoranaisten avustusten aiheuttamista vuoden menoista saatiin niin-
muodoin takaisin 26.4 %, kunnalliskodin ja työlaitosten bruttomenoista 8.6 %,
sairaalahoitomenoista 21.0 %, kokonaisbruttomenoista 18.4 % ja Tervalam-
men työlaitoksen menot mukaanluettuna 18.1 %.

Paitsi rahassa suoritettua korvausta sai kunta hyvitystä köyhäinhoito-
lautakunnan ja lastensuojelulautakunnan antamasta hoidosta 277 mieheltä
työlaitoksissa ja 38 naiselta kunnalliskodissa tehdystä työstä. Työkorvauksen
määrä koko vuodelta oli yhteensä 512,401: 70 markkaa, josta 456,489: 20
markkaa koski köyhäinhoiton hyvitystä ja 55,912: 50 markkaa lastensuojelu-
lautakunnan antaman hoidon hyvitystä. Kaikkiaan kertyi korvausta seura-
vasti:

Rahasuoritukset yhteensä	Smk 13,055,916: 50
Työllä hyvitetty työlaitoksissa ja kunnalliskodissa	» 512,401: 70
Yhteensä peritty korvausta	Smk 13,568,318: 20

Suoritetuissa rahakorvauksissa havaittava tuntuva lisäys on todisteena
siitä, että raskas pula-aika on pääasiassa sivuutettu ja että talouselämän
nousukausi on jo vaikuttanut sikäli köyhimmänkin väestön taloudelliseen ase-
maan ja maksukykyyn, että se on huomattavasti enemmän kyennyt korvaa-
maan pula-aikana saamaansa köyhäinhoitoa.

Niiden yksityisiä, toiminimiä, laitoksia y.m. koskevien velkomustapaus-
ten lukumäärä, joissa vuoden kuluessa saatiin korvausta, oli 7,229. Näistä oli
köyhäinhoitolautakunnan tapauksia 6,738, lastensuojelulautakunnan 491.

Taulu I. Yleiskatsaus köyhäinholautakunnan asiamiesosaston kirjeenvaihtoon vuonna 1936.

Laitos tai viranomainen y.m., joita saapui tai jolle lähetettiin kirjelmä.	Saapuneita kirjelmiä.					Lähetettyjä kirjelmiä.						
	Toiselle kun- nalle tehtyjä	Helsingin kau- pungille teh- tyjä	Valtiolle teh- tyjä	Yksityiselle eläusvetoilli- selle tehtyjä	Muuta.	Yhteensä.	Toiselle kun- nalle tehtyjä	Helsingin kau- pungille teh- tyjä	Valtiolle teh- tyjä	Yksityiselle eläusvetoilli- selle tehtyjä	Muuta.	Yhteensä.
A	B	D	L	C		A	B	D	L	C		
Köyhäinholautakunnat ..	1,401	3,499	329	1,027	154	6,410	4,955	1,005	236	935	173	7,304
Lastensuojelulautakunnat ..	198	17	53	1,588	1	1,857	78	43	9	1,105	—	1,235
Korkein hallinto-oikeus	74	12	34	145	18	283	61	27	47	92	19	246
Sosiaaliministeriö	170	7	54	1	—	232	9	—	45	—	—	54
Maaherrat	1,419	453	951	1,235	123	4,181	1,281	249	899	1,321	112	3,862
Poliisilaitokset	1,519	171	564	25,176	—	27,430	1,551	176	592	23,394	33	25,746
Kruununnimismiehet	320	—	32	2,091	—	2,443	350	—	32	1,076	—	1,458
Henkikirjoittajat	3,041	119	27	4	14	3,205	3,077	128	29	3	—	3,237
Kaupungin- tai kruununvou- dit	7	8	—	58	—	73	110	3	—	205	—	318
Asiamiehet, maistraatit, val- tuustot, lähetystöt	2	6	5	39	—	52	24	5	7	20	—	56
Kirkkoherranvirastot	1,403	998	602	3,479	11	6,493	1,391	985	646	3,319	8	6,349
Yksityiset henkilöt, yhtymät tai laitokset	—	—	—	2,231	—	2,231	—	—	—	25,930	—	25,930
Muut	300	129	51	29	62	571	475	120	33	654	215	1,497
Yhteensä	9,854	5,419	2,702	37,103	383	55,461	13,362	2,741	2,575	58,054	560	77,292

Muist.: A = A-toimiston käsittelemiä asioita, B = B-toimiston käsittelemiä asioita j.n.e. (vrt. tämän kert. s. 94*—95*).

Taulu II. Miesten työlaitoksen työtoiminta vuonna 1936.

Työtoiminnan haarat.	Työtoiminnasta kertyneet tulot, Smk.				Siitä	
	Kunnallis- kodille teh- dyistä töistä.	Työlaitok- selle teh- dyistä töistä.	Muulle vi- rastoille ja yksityisille tehdystä töistä.	Yhteensä.	Käytetty- jen työtar- vikkeiden arvo, Smk.	Nettotulot (työpal- kat), Smk.
Puunjalostamo	49,923	4,321	214,263	268,507	120,859	147,648
Jalkineyöt	38,843	24,950	27,234	91,027	69,697	21,330
Sepäntyöt	26,021	4,184	30,499	60,704	30,210	30,494
Maalaamo	40,103	4,574	79,998	124,675	63,353	61,322
Räätälinityöt	49,606	44,869	49,121	143,596	117,437	26,159
Kirjansitomo	4,819	373	1,516	6,708	4,033	2,675
Sekalaistyöt	169,429	945	8,412	178,786	8,760	170,026
Yhteensä	378,744	¹⁾ 84,216	411,043	874,003	²⁾ 414,349	459,654

Työaineita oli v:n 1936 alussa 131,764 markan arvosta, vuoden varrella hankittiin niitä 432,432: 30 markalla ja kulutettiin 414,348: 55 markalla, joten työaineiden säästö v:een 1937 oli 149,847 :75 markkaa.

¹⁾ Numerot käsittävät vain työtarvikkeiden arvon. — ²⁾ Vrt. alav. 1.

Taulu III. Katsaus köyhäinhuoltolautakunnan kansliain työhön ¹⁾ vuonna 1936.

	Lähetettä köyhäinhuoltolautakunnan			Maksusitoumuksia				Lääke- ja sairaanhoitoarvke-määräyksiä.	Annettuja koti-avustuksia.	Suoritetuista elänteell-antomaksuja.	Suoritetuista laitoshuolomaksuja.	Suoritetuista matka-y.m. avustuksia.	Annettuja hantaus-avustuksia.	Annettuja varattomuusodistuksia.	Annettuja muita todistuksia.	Vastaanotettuja anomuksia.	Erväytyjen anomusten ilmoituksia.	Muia asioita.	Asioita yhteensä.
	kunnalliskotiin.	työlattokeeseen.	työtupiin.	sairaaloihin.	päiväkoteihin.	muuhin laitoksiin.													
Kansliat.																			
I	—	—	—	826	8	—	1,510	23,041	—	—	—	26	1,124	1,034	8,382	425	3,726	40,102	
II	—	—	—	721	8	—	1,650	37,399	—	—	—	41	1,312	48	9,674	365	6,085	57,303	
III	—	—	—	596	43	—	4,122	39,504	—	—	—	34	1,549	76	7,373	226	1,025	54,548	
IV	—	—	—	863	22	—	2,049	25,362	—	—	—	38	1,965	810	9,273	799	2,500	43,681	
V	—	—	—	783	4	—	1,739	40,357	—	—	—	68	2,176	232	9,583	1,480	2,699	59,121	
VI	325	116	1,436	1,328	—	495	1,927	23,071	54	2,976	48	93	253	—	9,768	428	6,342	48,660	
VII	—	—	—	826	14	—	1,779	40,804	—	—	—	42	2,803	674	9,911	1,246	5,820	63,919	
VIII	—	—	—	725	12	10	1,969	26,335	—	—	—	47	714	334	7,874	166	3,118	41,304	
Yhteensä	325	116	1,436	6,668	111	505	16,745	255,873	54	2,976	48	389	11,896	3,208	71,838	5,135	31,315	408,638	
Kuukausi.																			
Tammikuu	33	10	144	686	6	69	1,556	29,591	—	367	30	1,175	442	8,631	475	3,427	46,642		
Helmikuu	27	12	151	648	8	48	1,744	30,343	—	187	27	927	240	7,461	475	2,963	45,261		
Maaliskuu	35	10	145	678	2	52	1,915	29,583	15	255	54	1,490	133	6,546	544	2,996	44,453		
Huhtikuu	21	9	132	586	3	46	1,911	27,976	—	360	38	1,015	168	6,446	482	2,875	42,068		
Toukokuu	31	6	34	570	37	60	1,479	22,044	—	230	32	912	215	6,061	350	2,414	34,475		
Kesäkuu	20	4	55	566	11	40	1,098	17,416	13	172	21	691	50	4,246	281	1,880	26,564		
Heinäkuu	23	9	116	466	9	29	1,059	13,744	—	339	39	583	167	4,079	234	1,745	22,641		
Elokuu	25	8	153	442	6	50	1,016	12,880	—	206	26	628	707	5,159	395	2,035	23,736		
Syyskuu	26	7	86	521	14	12	1,174	14,490	11	165	37	2,016	445	6,388	429	2,717	28,538		
Lokakuu	45	17	89	503	7	24	1,261	17,328	2	341	40	1,000	315	5,912	519	3,079	30,482		
Marraskuu	22	14	168	497	3	23	1,276	19,030	—	149	27	746	179	5,515	478	2,734	30,861		
Joulukuu	17	10	163	505	5	52	1,256	21,448	13	253	18	713	147	5,394	473	2,450	32,917		
Yhteensä	325	116	1,436	6,668	111	505	16,745	255,873	54	3,024	389	11,896	3,208	71,838	5,135	31,315	408,638		

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 93* ja 106*.

XIII. Lastensuojelu.

Lastensuojelulautakunnan v:lta 1936 antama kertomus¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Yleiskatsaus. Yleisen työttömyyden tultua taloudellisen noususuunnan jatkuessa suurin piirtein sivuutetuksi on lastensuojelulautakunnan toiminta voinut jatkua v. 1936 aikaisempina vuosina vakiintuneen käytännön mukaisesti. Ilmoituksia hoidon ja kasvatuksen puutteesta olevista lapsista jätettiin lautakunnan rekisteritoimistoon tosin 46 enemmän kuin edellisenä vuonna ja köyhäinhoidollisten lasten luku oli kertomusvuoden lopussa lisääntynyt 30:llä, mutta toisaalta väheni kasvatuksellisista syistä huostaanotettujen lasten kokonaislukumäärä 2:lla ja aviottomain lasten 14:llä.

Yleisluontoisena tapauksena mainittakoon, että tammikuun 17 p:nä 1936 tasavallan presidentti vahvisti eduskunnan edellisen vuoden lopulla hyväksymän lastensuojelulain ja toukokuun 8 p:nä annettiin sitä täydentävä lastensuojeluasetus, joiden johdosta maan lastensuojelutoiminta saatiin vihdoinkin v:n 1937 alusta lakisääteiselle ja entistä yhtenäisemmälle pohjalle. Niinikään valtioneuvosto antoi joulukuun 4 p:nä kunnallista huoltolautakuntaa koskevan lain 9 §:ään sisältyvään poikkeussäännökseen nojautuvan erikoisasetuksen Helsingin kaupungin yhteiskunnallisen huollon hallinnosta, jonka mukaan lapsiin ja nuoriin henkilöihin kohdistuva yhteiskunnallinen huolto, paitsi milloin on kysymyksessä lastensuojelulain 9 §:n 2 momentin a kohdassa mainittu tapaus, kotipaikkaoikeuden selvitys tai korvauksen haku hoitokustannuksista, jäi pääkaupungissa edelleenkin hallinnollisesti itsenäisen lastensuojelulautakunnan asiaksi.

Lautakunnan alaisista lastenhuoltolaitoksista on ilolla mainittava, että kertomusvuoden alussa valmistui Ryttylän koulukotiin uusi ammattiopetusrakennus, joka tilavine ja valoisine työhuoneineen sekä erilaisine uusine koneineen antaa entistä suuremmat edellytykset oppilaita nykyaikaiseen elinkeinoelämään valmistavalle ammattikasvatukselle. Oppilaiden viihtyisyyttä ja ruumiillista kehitystä edisti niinikään Ryttylässä viime kesänä valmistunut arvokas, pääasiallisesti poikain omalla työllä aikaansaatu urheilukenttä tiilimurskalla päällystettyine juoksuratoineen. Kentän vihkiäisjuhlassa olivat kaupungin muidenkin koulukotien parhaat urheilijat voimien mitellyssä Ryttylän poikain kanssa.

Lautakunnan kokoonpano. Lastensuojelulautakuntaan kuuluivat v:ksi 1934—36 valittuin professori M. Ruuth puheenjohtajana, päätoimittaja E. Kilpi varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä rouva M. Huttunen, toimistoapulainen T. Leivo, vanhempi oikeusneuvosmies T. Nilsson, kirjantäjä B. Tabelle ja professori A. Ylppö. Edellä mainitut, jäsen Leivoa lukuunottamatta, muodostivat samalla lautakunnan alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokunnan, johon opettajakunnan edustajana kuului v. 1936 opettaja V. E. Uusivirta sekä opettajiston varaedustajana opettaja

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1937.

T. Reino. Lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja hoitivat, siihen valittuina, vastaavat tehtävät myöskin sanotussa kansakoulujohtokunnassa.

Kaupunginhallitusta edusti kummassakin toimittaja Y. Räsänen.

Opetuksen tarkastuksesta lautakunnan alaisissa kouluissa huolehti Helsingin kaupungin suomenkielisten kansakoulujen ensimmäinen tarkastaja A. Huuskonen ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajan R. Malmbergin avustamana.

Lautakunnan kokoukset. Lastensuojelulautakunta kokoontui entiseen tapansa jokaisena kuukauden toisena ja neljäntenä tiistaina, paitsi kesä-, heinä- ja elokuun aikana, jolloin kokouksia pidettiin ainoastaan kerran kuukaudessa. Ylimääräisiä kokouksia pidettiin 3. Kansakoulujohtokuntana, jolloin myös koulukotien opettajakunnan edustaja osallistui päätöksiin, lautakunta käsittelee asioita 4 kertaa. Pöytäkirjat lautakunnan kokouksista toimintavuoden kuluessa sisältävät yhteensä 1,941 eri asiaa, joista 509 yleisen kansliaosaston, 1,104 turvattomien lasten osaston ja 328 aviottomain lasten osaston esittämiä.

Tärkeimmät asiat. Paitsi talousarvioehdotuksen valmistelua, lasten huostaanottamista, avustusten lakkauttamista, elatussopimusten vahvistamista, lasten koulunkäynnin ja jatko-opetuksen järjestelyä koskevia y.m. jokapäiväisestä toiminnasta johtuvia asioita, lautakunta käsittelee kertomusvuoden aikana erinäisiä yhteiskunnallisen lastensuojelu- ja kasvatustoiminnan sekä alaistensa laitosten ja niihin kuuluvien maatilojen kehittämistä tarkoittavia kysymyksiä, joista tässä mainittakoon seuraavat:

Kaupunginhallituksen toimeksiannosta suoritti ensimmäinen palomestari vuoden vaihteessa paloturvallisuuskatselmuksen m.m. kaikissa kaupungin ulkopuolella sijaitsevilla lastenhuoltolaitoksissa havaiten niiden rakennuksissa paljon tulipalovaaran välttämiseksi korjattavia epäkohtia. Lautakunnan ja rakennustoimiston puolelta hänen ehdottamiaan varovaisuustoimenpiteitä kaupunginvaltuusto myönsi tarkoitukseen tarvittavan määrärahan.

Rahatoimenjohtajan tammikuun 22 p:nä valtion terveydenhuolto-opiston johtokunnan aikaisempaan esitykseen perustuen herätettyä kysymyksen pääkaupungin lastensuojelu- ja terveydenhoitotoiminnan mahdollisesta uudelleen organisoimisesta ja keskittämisestä esim. n.s. perhehuollon pohjalla ja lautakunnan annettua asiasta helmikuun 25 p:nä seikkaperäisen lausuntonsa, jossa esitettiin koko nykyaikaisen lastensuojelun tehtävät erikoisesti suurkaupunkien oloja silmälläpitäen, asetti kaupunginhallitus huhtikuun 16 p:nä eri aloja edustavan komitean kysymyksen edelleen selvittämiseksi. Kun komitea sittemmin oli toimeenpanemallaan tilastollisella tutkimuksella osoittanut, että nykyisen huoltojärjestelmän haittoja, esim. mikäli asia koski eri huoltotyöntekijäin käyntejä samoissa kodeissa, oli keskitysajatusta ajaneiden taholta suuresti liioiteltu ja että keskitetyn huoltojärjestelmän käytäntöönottaminen keskikaupunkialueella nykyisen hallintojärjestelmän vallitessa aiheuttaisi kustannusten lisääntymistä ja varsinaiseen huoltotyöhön kuulumattomien tehtävien kasaantumista työn tehokkuuden siitä paranematta, jäi asia toistaiseksi siihen, että kysymys perhehuollon pohjalle keskitetyn järjestelmän mahdollisesta käytäntöön ottamisesta kaupunkiin liitettävällä alueella olisi otettava harkittavaksi liittokysymyksen tultua ratkaistuksi ja ennenkuin liitos on toteutettu. Niitä päämääriä, joihin keskitetyllä järjestelmällä pyritään, oli komitean mielestä toistaiseksi koetettava saavuttaa edistämällä eri huoltoalojen edustajain keskinäistä

kanssakäymistä esim. järjestämällä heille tätä asiaa käsitteleviä keskustelutilaisuuksia. Komitean mietinnöstä joulukuun 8 p:nä antamassaan lausunnossa lastensuojelulautakunta ehdotti, että tällaisten neuvottelutilaisuuksien käytännöllinen järjestely olisi jätettävä asianomaisten kaupunginjohtajain tehtäväksi.

Koska jo kymmenisen vuotta suunnitteilla ollut uuden vastaanotto- ja ammattioppilaskodin aikaansaaminen yhä viipyi, lähetti lautakunta huhtikuun 7 p:nä kaupunginhallitukselle kirjelmän, johon liittyvissä lämpö- ja tilavuus selvityksissä yksityiskohtaisesti osoitettiin tämän laitoksen nykyisissä huoneissa vallitsevat suuret puutteellisuudet ja anottiin kyseessä olevan rakennuksen tonttikysymyksen ratkaisussa sekä piirustusten ja kustannuslaskelmien laadittamisessa niin kiireellisiä toimenpiteitä, että tarkoitukseen tarvittava määräraha voitaisiin merkitä kaupungin v:n 1937 menoarvioon. Elokuun 26 p:nä kaupunginvaltuusto luovuttikin tarkoitusta varten 8,800 m²:n suuruisen tontin Sofianlehdonkadun varrelta ja talousarvion käsittelyssä merkittiin v:n 1937 talousarvioon rakennustöiden alkamiseksi 3 miljoonan markan määräraha, vaikkakaan piirustuksia ei oltu vielä lopullisesti hyväksytty.

Huhtikuun 18 p:nä kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjelmässä Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto, Sielunterveysseura ja Suomen Kriminaalijärjestys pyysivät kaupunkia osallistuman mainittujen järjestöjen v:n 1937 alussa avattavaksi suunnittelemaan kasvatuksen neuvonta-aseman perustamis- ja ylläpitokustannuksiin. Asiasta toukokuun 26 p:nä antamassaan lausunnossa lautakunta ehdotti asetettavaksi komitean asian perinpohjaisempaa selvittelyä varten erikoisesti kunnallista tarvetta silmälläpitäen, ollen komitean samassa yhteydessä huomautettava myöskin jo v. 1928 edesmenneen kunnallisneuvos V. von Wrightin johdolla valmistuneesta, mutta unohtuksiin joutuneesta nuorisolle neuvonnan järjestämisestä ammatinvalinnassa koskettelevasta komiteamietinnöstä. Kaupunginhallituksen sittemmin asettama komitea, jossa oli edustettuna sekä lastensuojelulautakunta että molemmankieliset kansakoulut, todettuaan sekä ammatinvalintaneuvonnan että kasvatuksellisen neuvontatyön tarpeellisuuden, ehdotti kaupunginhallitukselle marraskuun 7 p:nä jättämässään mietinnössä, että anomus yksityisen neuvontatoimiston avustamisesta evättäisiin ja kasvatuksellinen neuvontatoimisto, mikäli on kysymys Helsingin kaupunkikunnan tarpeesta, järjestettäisiin, kuten Tukholmassakin on tehty, alusta alkaen kunnalliseksi lastensuojelulautakunnan hallinnon alaisena. Mietinnöstä myöhemmin antamassaan lausunnossa lautakunta kuitenkin ehdotti kyseisen kasvatuksen neuvonnan yhdistämistä kansakoulujen lääkäritoimintaan.

Koska lasten ruokasali Toivolan koulukodissa on luonnottoman ahdas eikä talousrakennuksessa ole minkäänlaisia suuressa ruokataloudessa välttämättömiä varastokellareita, uudisti lautakunta jo useampaan kertaan tekemänsä esityksen asiantilan korjaamiseksi. Syyskuun 10 p:nä kaupunginhallitus hyväksyikin tarkoitusta varten v:n 1937 talousarvioon merkittäväksi 162,700 markan suuruisen määrärahan, joten Toivolan koulukodin keittiöolot saataneen pian tyydyttävään kuntoon.

Koska vedensaanti Ryttylän koulukodissa tuotti vaikeuksia, esitti lautakunta jo toukokuussa 1935 että kaupunginhallitus määräisi pätevät ammattimiehet paikan päällä tutkimaan tätä kysymystä, jotta se saataisiin ratkaistuksi laitoksen kokonaistarvetta silmälläpitäen joko nykyistä vesisäiliötä korottamalla tai rakentamalla navettarakennuksen edessä olevalle

kummalle kokonaan uusi vesitorni, josta vesi nousisi omalla paineellaan laitoksen eri rakennusten ylempiinkin kerroksiin. Kaupungin vesijohtolaitoksen ehdotuksesta asia ratkaistiin viimeksi mainitulla tavalla ja uuden vesitornin rakentamiseen on v:n 1937 talousarvioon merkitty 254,300 markan määräraha.

Heinäkuun 21 p:nä lautakunta esitti kaupunginvaltuustolle lastensuojelulautakunnan säilyttämistä edelleenkin itsenäisenä yhteiskunnallisen lastensuojelun ja nuorisohuollon hallintoelimenä pääkaupungissa senkin jälkeen, kun tammikuun 17 p:nä kunnallisesta huoltolautakunnasta annettu laki oli v:n 1937 alusta astuva voimaan, liittäen esitykseensä samalla uudet ohjesääntöehdotukset. Elokuun 26 p:nä pitämässään kokouksessa kaupunginvaltuusto asettui periaatteellisesti tälle kannalle ja antoi kaupunginhallitukselle tehtäväksi valmistaa tarpeelliset ehdotukset kunnan yleiseksi huolto-ohjesäännöksi sekä sitä täydentäväksi lastensuojeluohjesäännöksi. Lautakunnan esitykseensä liittämät, pääasiallisesti tähänastiseen käytäntöön perustuvat ohjesääntöehdotukset, joutuivat sittemmin monien periaatteellisten ja muodollisten muutosten alaisiksi.

Ammattiopetuksen ja työtehon edistämiseksi Ryttylän koulukodin uudessa ammattiopetusrakennuksessa lautakunta esitti heinäkuun 21 p:nä kaupunginvaltuustolle mainittuun laitokseen perustettavaksi v:n 1937 alusta puutyönammattiopettajaa avustavan konepuusepän ja metallitöiden opettajan apuna toimivan valurin toimet. Kaupunginhallitus ehdotti kuitenkin ennen näiden toimien vakinaistamista kokeiltavaksi niitä käytännössä, merkiten näiden toimihenkilöiden palkkaamiseen tarvittavan määrärahan, yhteensä 45,600 markkaa, toistaiseksi tilapäisen työvoiman tilille.

Sen johdosta, että Pelastusarmeijan kiinteistö oy. oli suunnitellut Kallion kaupunginosaan uutta rakennusta sosiaalista huoltotoimintaa varten ja anonut sille valtionapua, tiedusteli sosiaaliministeriön köyhäinhoidon ylitarkastaja, missä määrin lastenseimi ja pikkulastenhoitola, jollaisia Pelastusarmeija m.m. oli ajatellut järjestää uuteen taloonsa, ovat kaupungin kannalta tarpeellisia. Tiedusteltuaan asiaa myös lastentarhojen kansliasta lautakunta elokuun 8 p:nä ilmoitti, että joskin Helsingissä tätä nykyä nykyisillä lastenseimillä ja pikkulasten kodeilla tullaan jollakin tavoin toimeen, niin lisääntynee hoitopaikkojen tarve huomattavasti kummassakin suhteessa kaupungin ympäristöalueiden tullessa kaupunkiin liitetyiksi, tahtomatta tällä kuitenkaan sanoa, että Pelastusarmeijan taloonsa suunnittelema lasten osasto olisi hennoille pikkulapsille sovelias hoitopaikka, vaikkapa se olisikin aikuisten huoneistoista eristetty ja eri sisäänkäytävällä varustettu. Sen sijaan lautakunta piti toivottavana, että suunnitteilla olevaan rakennukseen järjestettäisiin vähintään 15—20 sijaa käsittävä huoneisto sellaisille kansakoulujen apukouluissa käyville heikkokykäisille lapsille, jotka syystä tai toisesta eivät voi asua kotonaan ja joita yleensä on vaikea saada sijoitetuiksi yksityishoitoon.

Bengtsårin koulukodin oppilasmäärän suuresti vaihdeltua, lautakunta esitti palkkausmenojen vähentämiseksi lokakuun 27 p:nä kaupunginvaltuustolle kolmannen luokkaopettajan viran lakkauttamista laitoksessa v:n 1937 alusta, mutta sen sijaan menosääntöön merkittäväksi tilapäisen työvoiman tilille jatko-opetukseen tarpeellisia ylimääräisiä tuntipalkkioita varten tarvittavan määrärahan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen.

Lastensuojeluviraston kansliatehtävien osittain uudelleen järjestämiseksi lautakunta esitti marraskuun 20 p:nä kaupunginvaltuustolle mainittuun virastoon perustettavaksi v:n 1937 alusta vastaanotto- ja rekisteritoimiston hoitajan viran, jolloin yksi kanslianhoitajan virka siirtyisi turvattomien lasten huoltotoimistoon ja yksi kanslistin virka vapautuisi yleisen kanslian käytettäväksi. Helmikuun 10 p:nä 1937 kaupunginvaltuusto hyväksyi tämän virkojen järjestelyn voimaan astuvaksi maaliskuun 1 p:stä myöntäen samalla mainituksi vuodeksi vastaanotto- ja rekisteritoimiston hoitajan palkkaamiseksi tarvittavan määrärahan.

Lautakunnan hallinnossa olevista maataloista mainittakoon, että vuoden lopussa voitiin myydä Bengtsårin, Ryttylän ja Toivoniemen tiloilta joku määrä saha- ja kuusipaperipuita hoitaen kaupunginhallitus kaupan lautakunnan tilien ulkopuolella.

Lastensuojelulautakunnan virkailijat. Lautakunnan toimitusjohtajana toimi filosofianmaisteri R. Liukkonen, jolle ohjesäännön mukaan kuului myöskin lautakunnan sihteerin tehtävät ja kasvatuksellisista syistä huostaan otettujen lasten huoltolaitosten välitön valvonta. Lautakunnan kassa- ja tiliasiat ovat olleet v:n 1920 alusta köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston alaisina, hoitaen niitä tämän viraston johtaja, kamreeri F. O. Rosendahl maaliskuun 20 p:ään, apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman väliaikaisena maaliskuun 20 p:n ja syyskuun 16 p:n välisen ajan sekä viimeksi mainitusta päivästä virkaan vakinaisesti nimitetty viranhaltija kamreeri A. Törnblom. Lastenhuoltokorvausten perimisistä huolehti varatuomari V. A. Eloniemen johtama köyhäinhoidon ja lastensuojelulautakunnan yhteinen asiamiesosasto. Koulukotien, vastaanotto- ja ammattioppilaskodin sekä Kullatorpan lastenkodin lääkärinä oli lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma, joka tarkasti myöskin tylsämielisten laitoksiin ja aistivialliskouluihin pyrkivät lapset sekä yleensä 7 vuotta vanhemmat lautakunnan hoidokit ja lisäksi lautakunnan kesäksi maalle toimittamat lapset. Yleisen kansliaosaston kansliatehtäviä hoiti neiti C. Nyström sekä rekisteri- ja tiedonantotoimistoa neiti M. Tawastjerna neitien H. Strählmanin ja T. Parman avustaessa toimistolle ilmoitettujen lastensuojelutapausten tutkimisessa.

Lastenvalvojana toimi varatuomari J. Kunnas. Lastenhuoltotarkastajana sekä samalla nuorisonhuoltajana ja lastenvalvojan varamiehenä oli pastori K. F. Palomäki. Näiden johtamille osastoille kuuluvain aviottomain ja ja turvattomien lasten hoitoa valvoi lääketieteellisensiaatti R. Granholm naistarkastajien neiti M. Ahlbergin ja rouva A. Stegmanin avustamana, joista edellinen huolehti 0—3 vuotiaiden ja jälkimmäinen sitä vanhempien lasten sijoituksista. Kaupunkiin sijoitettujen pikkulasten hoidon tarkkaajana toimi rouva I. Stenvall. Myöskin kunnallisten lastenhoidon neuvontasemain hoitajat, neidit L. Soini ja L. Hirstiö sekä rouva R. Krohn, osallistuivat lautakunnan huostaan otettujen pikkulasten hoidon valvontaan. 3 vuotta vanhempien yksityiskoteihin sijoitettujen lasten hoitoa valvoivat naisopastajat neidit M. Ekholm ja M. Ramstedt sekä rouva E. Rätty, jotka huolehtivat myöskin nuorisonhuoltojaostolla tarpeellisista kodissakäynneistä. Kansliatehtäviä hoitivat turvattomien lasten osastolla neidit E. Ekholm ja G. Boldt sekä nuorisonhuoltojaostolla neiti E. Hirn. Lastenvalvojan perimistöimistöä hoiti rouva A. Aminoff ja aviottomain lasten osaston kansliatehtävistä huolehtivat rouvat M. Hainari ja V. Hyvärinen.

Lähetetyt kirjelmät ja toimituskirjat. Lautakunnan tekemäin päätösten hojdesta tai muusta syystä lähetettiin kansliasta toimintavuoden kuluessa

yhteensä 7,817 kirjelmää tai laajempaa esitystä, joista 716 lautakunnan puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittamia, 664 toimitusjohtajan lähettämiä, 508 rekisteritoimistosta, 1,687 turvattomien lasten osastolta, 3,742 aviottomien lasten osastolta ja 500 nuorisonhuoltojaostolta toimitettuja. Näiden lisäksi lähetettiin eri osastoilta kirjeellisiä kansliaan kutsuja lasten vanhemmille tai muille yksityisille henkilöille sekä nuorisonhuoltojaostolta erinäisiä tiedusteluja, joita ei katsottu tarpeelliseksi rekisteröidä.

Ilmoitukset hoidon ja kasvatuksen puutteesta olevista lapsista. Lukuunottamatta lautakunnan nuorisonhuoltojaostolle ilmoitettuja 491 koulusta poisjäänyttä lasta kuin myöskin saman jaoston välityksellä 241 kesäksi maalle pyrkinyttä sekä 2,144 leikkikentille ilmoittautunutta lasta, jätettiin lautakunnan rekisteritoimistoon kertomusvuoden kuluessa yhteensä 1,449 ilmoitusta hoidon ja kasvatuksen puutteesta olevista lapsista, jakautuen tapaukset ilmoituksen tehneisiin nähden seuraavasti:

Köyhäinhuoltolautakunta	140	Lastensuojeluyhdistykset	33
Kansakoulutarkastajat	23	Yksityishenkilöt	619
Poliisilaitoksen huolto-osasto ..	7	Lastensuojelulautakunnan eri	
Muut viranomaiset	134	osastot	493
			Yhteensä 1,449

Ilmoituksen aiheena oli:

Kasvatukselliset syyt	131	Lasten pahoinpitely tai huono	
Lasten aistiviallisuus tai vähä-		hoito	77
lahjaisuus	20	Vanhempien huono elämä	137
Lasten turvattomuus.....	621	Muut syyt.....	35
» avioton syntyperä	428		Yhteensä 1,449

Yleinen kansliaosasto. Suojelukasvatusta tarvitsevia lapsia, joiden suhteen toivottiin yleisen kansliaosaston toimenpiteitä, oli edellä mainituista 104. Kussakin yksityistapauksessa toimitetun tutkimuksen perusteella lautakunta otti näistä 84 lasta huostaansa; muissa tapauksissa vanhemmat eivät suostuneet luovuttamaan lapsiansa lautakunnalle. 17 aistiviallisen ja raajarikkaisen lapsen puolesta toimitettiin sisäänpääsyanomus heille soveltuviin hoitolaitoksiin. Huostaan otetuista lapsista 68 oli poikia ja 16 tyttöjä, 77 suomen- ja 7 ruotsinkielisiä, 52 eli 61.9 % oli syntynyt Helsingissä ja 32 eli 38.1 % muualla. Avioliitossa syntyneitä oli 61 eli 72.6 % ja avion ulkopuolella syntyneitä 23 eli 27.4 %. Iän mukaan nämä lapset jakautuivat seuraavasti:

— 7 vuotiaita	2	13—15 vuotiaita	25
7—9 »	7	15—16 »	25
9—13 »	25		Yhteensä 84

Edelleen mainittakoon, että näistä lapsista 21 oli varhain kadottanut isänsä, 23 oli kadottanut äitinsä, 9:llä oli isäpuoli, 8:lla oli äitipuoli ja 13:ssa ilmeni perinnöllistä rappeutuneisuutta tai henkistä vajaakykyisyyttä.

Yhteensä oli yleisen kansliaosaston huollossa 441 lasta, joista 357 oli jäljellä v:sta 1935, 84 oli vuoden aikana otettu hoidettavaksi, 86 poistettiin ja 355 jäi lautakunnan hoitoon v:een 1937.

Suurin osa näistä lapsista oli sijoitettu kaupungin koulukoteihin. Varattomat tylsämieliset, kuuromykät sekä raajarikkoiset, sokeat ja kaatuva-
tautiset lapset olivat, mikäli kunnan velvollisuus oli huolehtia heidän koulun-
käynnistään, lastensuojelulautakunnan toimesta sijoitetut heille sopiviin
erikoislaitoksiin ja pienehkö määrä oli elätteellä yksityisissä lastenhoitolai-
toksissa tai yksityishenkilöiden luona, kuten seuraava yleiskatsaus lähem-
min osoittaa:

	Suomenkielisiä.			Ruotsinkielisiä.			Kaik- kiaan.
	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	
Kaupungin omissa laitoksissa ..	261	42	303	43	—	43	346
Muissa lastenhoitolaitoksissa ja aistiviälliskouluissa	33	40	73	12	9	21	94
Yksityiskodeissa	1	—	1	—	—	—	1
Yhteensä	295	82	377	55	9	64	441

Lasten vanhempien säätö tai ammatti näkyy seuraavista luvuista:

	Luku.	%.
Ammattitaidottomia työntekijöitä	209	47.4
Tehtaan- ja ammattitaitoisia työntekijöitä	120	27.2
Pikkuliikkeen harjoittajia ja palvelusmiehiä	97	22.0
Virkamiehiä ja tehtailijoita	15	3.4
Yhteensä	441	100.0

Avioliitossa syntyneitä lapsia oli 302 eli 68.5 % ja avion ulkopuolella 139 eli 31.5 %.

V:n 1936 aikana oli kaikkiaan 89 lautakunnan hoidokkia seuraavissa aistiviälliskouluissa y.m. erikoislaitoksissa:

	V:sta 1935 siirtyneitä.	Uusia.	Eron- neita.	Jäljellä vuoden päättyessä. Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
Kuopion sokeainkoulussa	1	—	—	1	—	1
Mikkelin kuuromykkäin koulussa	1	—	1	—	—	—
Turun » »	5	1	2	2	2	4
Jyväskylän » »	1	1	—	1	1	2
Porvoon » »	—	1	—	1	—	1
Raajarikkoisten työkoulussa	2	1	1	2	—	2
Perttulan tylsämielisten kasvatus- laitoksessa	2	—	—	2	—	2
Toivolän tylsämielisten kasvatus- kodissa Muhoksella	4	—	—	4	—	4
Kuhankosken tyttökodissa Lau- kaassa	10	—	—	—	10	10
Sortavalan diakonissalaitoksessa ..	19	—	1	8	10	18
Helsingin diakonissalaitoksessa ..	31	4	2	18	15	33
Helsingin kaupungin sairaaloissa ..	—	2	—	1	1	2
Oulun kaatuvatautisten kasvatus- kodissa	—	1	—	1	—	1
Yksityishoidossa	—	2	2	—	—	—
Yhteensä	76	13	9	41	39	80

Alaikäiset lainrikkojat. Paitsi edellä mainittuja 441 suojelukasvatuksen alaista lasta, oli 8 alaikäistä lainrikkojaa asiansa tutkintoaikana lautakunnan hoidossa yhteensä 416 päivää ja saatiin näistä tällaisten lasten erikoishoitoa koskevan sopimuksen mukaan sosiaaliministeriöltä 12,965 markan suuruinen korvaus.

Vuoden puolivälissä asianomaisen kaupunginviskaalin kanssa tapahuneen neuvottelun johdosta saatiin alaikäisten lainrikkojain asiain käsittelyssä aikaan se parannus, että viskaalinvirasto suostui toimittamaan poliisilaitokselta saamansa kuulustelupöytäkirjat lastensuojelulautakunnan nähtäväksi, ollen lautakunta siten tilaisuudessa asioihin ja lasten kotioloihin tutustuttuaan antamaan lausuntonsa tutkittujen kasvatuksen järjestämisestä tai rankaisemisesta. Tällaisia lausuntoja annettiin vuoden loppupuolella 8, jotka koskivat yhteensä 12 varkaudesta tai näpistyksestä rikospoliisille ilmiannettua 15 vuotta nuorempaa lasta. Vanhempain suostumuksella lautakunta otti näistä 3 laitokasvatusta varten huostaansa, 2:lle ehdotettiin ruumiillista rangaistusta ja 10 ilmiannetun asian lautakunta antoi hairahduksen laatuun ja lasten nuoreen ikään katsoen toistaiseksi raueta.

Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti. Lautakunnan huostaan otetuista lapsista koetetaan ensin Merikadun 21:ssä sijaitsevassa vastaanottokodissa tehdä mahdollisimman tarkkoja havaintoja, jotta heidät voitaisiin sittemmin terveydentilansa, erilaisten luonteenominaisuuksiensa ja siveellisen laatusa perusteella sijoittaa kullekin parhaiten soveltuvaan laitokseen tai yksityiseen kasvatuskotiin. Käytökseltään moitteettomat lapset voivat vastaanottokodissa asuen käydä kaupungin kansa- ja ammattikouluissa.

Samassa talossa vaikka eri rakennuksessa toimiva ammattioppilaskoti taasen tarjoaa asunnon ja hoitoa sellaisille lautakunnan alaisista laitoksista kaupunkiin käsityöläisoppiin tai tehtaiden työpajoihin siirtyville pojille, joilla ei ole kunnollista omaa kotia ja jotka eivät yksin jätettyinä voisi vielä tulla elämässä omin neuvoin toimeen.

Vastaanotto- ja ammattioppilaskodin johtajana toimi opettaja M. Tuokko, emännöitsijänä neiti E. Mäiseli, joka samalla hoiti tyttöosastoa hoitajatarharjoittelijan avustamana, sekä poikien hoitajattarena neiti L. Ahola, apunaan hoitajatarharjoittelija. Ammattioppilaskotia hoiti neiti I. Jääskeläinen. Näiden lisäksi oli kaikilla osastoilla yhteinen keittäjä ja palvelija sekä leipoja ja pesijä.

Hoidokkeja oli v. 1936 vastaanottokodissa eri aikoina kaikkiaan 201, niistä 83 suojelukasvatusta tarvitsevaa ja 118 köyhäinhoidollista lasta. Ammattioppilaskodissa oli yhteensä 36 hoidokkia.

Koulukodit. V. 1936 kaupunki omisti maaseudulla seuraavat 5 koulukotia oppilasasuntoloineen:

Bromarvin pitäjässä sijaitseva Bengtsårin koulukoti siihen kuuluvine mautiloineen on kaksikielinen ja tarkoitettu enintään 85 yläkansakoulun tai jatkokoulun ikäasteella olevalle pojalle. Laitoksen johtajana toimi filosofianmaisteri L. Plathan. Suomenkielisen osaston opettajana oli T. A. Mikola sekä ruotsinkielisen osaston opettajana C. A. Collén. Kummankielisten jatkoluokkain opetustunteja hoitivat edellä mainitut opettajat sekä laitoksen johtaja yhteisesti. Koulukodin emännöitsijänä toimi neiti H. A. Malmström ja kolmeen eri asuntolaan sijoitettujen oppilaiden hoitajattarina neidit Z. Ekholm, I. Hänninen ja S. Savonen. Käytännöllisten ammattien opetusta antoivat veistonopettaja A. I. Johansson ja hänen kuolemansa jälkeen syyskuun 1 p:stä M. J. Pitkänen, räätälimestari A. Sten-

lund, suutarimestari F. Mäkyne, puutarhuri J. E. Lindqvist, maataloustöiden johtaja A. Holmström, karjanhoitaja G. Malin ja hänen erottuaan toimestaan marraskuun 1 p:nä F. Merivirta sekä lämmittäjä-mekanikko A. Salmi. Lisäksi kuului laitoksen henkilökuntaan tallimies, renki, keittäjä, leipoja, kaksi pesijää ja kolme palvelijaa.

Nummen pitäjässä sijaitseva Tavolan koulukoti on tarkoitettu enintään 20 vajaakykyiselle apukouluasteella olevalle suomenkieliselle pojalle. Laitoksen oppilasasuntolassa on 15 sijaa. Osa oppilaista on sijoitettu täysihoittoon laitoksen lähellä asuviin yksityisperheisiin. Koulukodin johtajana ja samalla opettajana toimi J. Jokinen sekä emännöitsijänä ja oppilasasuntolan hoitajattarena neiti M. L. Leppäniemi, apunaan keittäjä.

Hausjärvellä oleva Ryttylän koulukoti omine maatalouksineen voi ottaa vastaan 140 yläkansakoulun ja jatkokoulun ikäasteella olevaa suomenkielistä poikaa. Tämän koulukodin toiminnassa on kiinnitetty erikoista huomiota mahdollisimman monipuolisen ja tehokkaan ammattiopetuksen järjestämiseen. Laitoksen johtajana oli diplomi-insinööri V. Antila ja opettajina toimivat K. Ahtinen, T. Reino ja S. Pellinen. Opettaja Ahtisen virkavapauden aikaisena sijaisena toimi opettaja A. R. Taipale. Emännöitsijänä oli neiti M. Nurmi. Viidessä eri kotikunnassa asuvain oppilaiden hoitajattarina toimivat neidit M. Aflecht, E. Roselius, T. Roukko, H. Ilvesvaara ja K. Kettunen. Hoitajattarien apuna on ollut hoitajatarharjoittelija. Ammattiopetusta antoivat veistonopettaja L. Keinänen, metallitöidenopettaja V. J. Manner ja seppä K. Moisio, räätälimestari K. V. Laakso, suutarimestari J. A. Lampinen, puutarhuri L. Päivike ja maataloustöiden johtaja V. Niittyli. Näiden lisäksi kuului Ryttylän toimihenkilöihin lämmittäjä, karjakkoo, tallimies, 3 muonamiestä, navetta-apulainen, keittäjä, leipoja, 3 palvelijaa ja 2 pesijää.

Lohjan pitäjässä sijaitseva Toivoniemen koulukoti omine maataloineen on tarkoitettu 40 kansakoulun tai jatkokoulun ikäasteella olevalle suomenkieliselle tytölle. Laitoksen johtajattarena, joka osallistuu myös opetukseen, toimi neiti L. Kivekäs. Opettajattarena oli neiti I. Pesonen, emännöitsijänä ja kotitaloustöiden ohjaajana neiti T. Paasikallio syyskuun 8 p:ään, minkä jälkeen virkaa hoiti väliaikaisena talusopettaja A. Tiirikka, marraskuun 16 p:ään, jolloin vakinaiseksi nimitetty opettaja L. Virtanen ryhtyi tointa hoitamaan. Lasten hoitajattarena ja samalla käsitöiden opettajattarena toimi neiti R. Koivisto helmikuun 1 p:ään, jolloin hän siirtyi eläkkeelle, sekä sen jälkeen käsityönopettaja V. Joukahainen. Maanviljelystehtävistä huolehti maataloustöiden johtaja J. Arola ja navettatöistä M. Nurminen vanhempain oppilaiden avustamana. Näiden lisäksi oli laitoksessa tallimies, kolme muonamiestä ja palvelija, jolle samalla kuului puutarhan hoito.

Opetus koulukotien kouluissa oli järjestetty, mikäli mahdollista, pääkaupungin kansakouluille vahvistettuja opetussuunnitelmia noudattaen. Kuten jo toimihenkilöiden luettelostakin ilmenee, annettiin yläkansakoulun oppikurssin suorittaneille ammatillista jatko-opetusta kaikissa koulukodeissa lukuunottamatta Tavolaa, josta kehityskykyisimmiksi osoittautuneet kansakoulujen apukouluu vastaavan kurssin suorittaneet siirrettiin työopetuksen saantia varten Ryttylän koulukotiin. Bengtsärin ja Ryttylän ammatillisissa jatkokouluissa panttiin pääpaino puusepän-, räätälin-, suutarin-, sepän- ja puutarhurinammattaihin sekä maatalouteen kuuluvain töiden oppimiseen, kun taas Toivoniemen jatkokoulussa opetettiin pääasiallisesti naisten käsitöitä ja kotitalouden hoitoa. Toivolan koulukodissa, josta lähempi selostus seuraa myöhemmin, ovat mahdollisuudet tehokkaamman

ammattiopetuksen antamiseen puutteellisten työpajojen vuoksi vähäisemmät, mutta saivat lapset sielläkin tietuopuolisen opetuksen ohella harjoitusta käytännöllisissä kotiaskareissa ja puutarhanhoidossa.

Oppilasmäärä yleisen kansliaosaston tilastoihin kuuluvissa n.s. vaikeasti kasvatettavien lasten kouluissa oli lokakuun 20 p:nä 1936 244, josta Bengtsärrissa 68, Tavolassa 24, Ryttylässä 122 ja Toivoniemessä 30.

Sukupuolen ja äidinkielen mukaan mainitut oppilaat jakautuivat seuraavasti:

Sukupuoli	Suomenk.	Ruotsink.	Yhteensä.
Poikia	179	35	214
Tyttöjä	29	1	30
	<u>Yhteensä</u> 208	<u>36</u>	<u>244</u>

Oppilaiden jakautuminen syntymäpaikan mukaan näkyy alla olevasta yhdistelmästä:

Helsinki	161	Muut Suomen kunnat	66
Helsinkiin rajoittuvat kunnat ..	6	Ulkomaat	4
Muut Uudenmaan läänin kunnat	7		
		<u>Yhteensä</u>	<u>244</u>

243:lla eli 99.6 %:lla oppilaista oli koti Helsingissä.

Oppilaiden ikää valaisevat seuraavat numerot:

9 vuotiaita	5	13 vuotiaita	28	17 vuotiaita	17
10 »	6	14 »	34	18— »	6
11 »	22	15 »	54		
12 »	26	16 »	46		
				<u>Yhteensä</u>	<u>244</u>

Lasten vanhemmista oli työntekijöitä 227, pienammatinharjoittajia ja palvelijoita 16 sekä virkamiehiä 1.

Oppilaiden käytöksen huolellinen valvominen laitoksissa on erittäin tärkeä asia. Tyydytyksellä voidaan todeta, ettei hoidokkien käytöksessä, pienempiä hairahduksia ja muutamia karkausyrityksiä lukuunottamatta, ole suurin piirtein katsoen ollut vakavampaa muistuttamisen aihetta. Asianomaisten johtajain kuukausittain lautakunnan kansliaan lähettämien arvostelujen mukaan, joissa eri arvostelijain vaatimusten mahdollinen erilaisuus on huomioonotettava, käyttäytyi alla mainitusta yhdistelmästä näkyvä prosenttimäärä kaikista oppilaista v. 1936 hyvin, tyydyttävästi tai huonosti.

	Bengtsär.	Tavola.	Ryttylä.	Toivoniemi.
Hyvin	62	79	69	51
Tyydyttävästi	20	18	22	47
Huonosti	18	3	9	2
	<u>Yhteensä</u> 100	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>

On yleensä osoittautunut vaikeaksi, varsinkin lautakunnan kansliasta käsin, saada tarkkoja tietoja lautakunnan entisten hoidokkien myöhemmistä oloista ja elämänvaiheista. Ne tiedot, joita heidän kirjeenvaihdostaan tai muusta yhteydestään laitosten johtajain ja johtajattarien sekä aikaisempien kasvatuskotiensa kanssa on näiden välityksellä saatu, on säännöllisesti merkitty asianomaisten kansliassa säilytettäviin asiakirjoihin. Vaik-

kakaan ne eivät riitä täydellisen tilaston esittämiseen, voidaan kuitenkin varmuudella sanoa, että valtava enemmistö pääkaupungin koulukotien entisistä oppilaista on kehittynyt hyödyllisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Kansliaosastolle saapuneiden tietojen mukaan oli v:n 1936 kuluessa poistetuista 86 oppilaasta:

Ammattikouluissa opintojaan jatkavia	1
Kansakouluissa » »	7
Käytännöllisellä alalla toimivia:	
metallipajoissa	10
maalarin- tai verhoilijantöissä	2
tehdastyöntekijänä	8
suutarin- ja räätälintöissä	2
liikealalla	2
asiapoikana liikkeissä	11
renkinä, palvelijattarena tai autonkuljettajana	17
maatalous- ja puutarhatyössä	3
Köyhäinhuoltolautakunnan avustamia työttömiä	7
Sotapalveluksessa	2
Omaistensa luona	8
Kotikuntaansa lähetettyjä	1
Kuolleita	5
	Yhteensä 86

Turvattomain lasten osasto huolehtii lautakunnan huostaan otetuista köyhäinhoidollisista lapsista. Näitä koetettiin sijoittaa etupäässä yksityishoittoon, mutta koska varsinkaan hentojen pikkulasten maaseudulle lähettäminen ei ole lastenhoidon kannalta tarkoituksenmukaista eikä kouluikäisillekään lapsille aina heti ole saatavissa sopivaa kasvatuskotia, oli osaston käytettävänä Sofianlehdon pikkulastenkoti, Reijolan lastenkoti, Kullatorpan lastenkoti, Toivolan koulukoti sekä näiden lisäksi melkoinen määrä paikkoja yksityisissä lastenkodeissa eri ikäisille lapsille. Osa tilapäiseen hoitoon otettuja lapsia asui vastaanottokodissa.

Lastenkodit. Sofianlehdon pikkulastenkodin eri osastoilla on yhteensä 100 hoitopaikkaa 0—2 vuoden ikäisille lapsille. Kodin johtajattarena toimi neiti E. Boström, emännöitsijänä rouva H. Luoto sekä eri osastojen hoitajattarina neidit H. Henriksson, S. Häkli, E. Lehtiö ja S. Pirkkalainen. Näiden apuna toimi 10 ammattitaitoista lastenhoitajattaria ja 15 palkatonta hoitajattarharjoittelijaa kuusi kuukautta käsittävissä vuoroissa. Kaikkiaan harjoitteli laitoksessa pikkulasten hoitoa vuoden kuluessa 30 henkilöä.

Edellä mainittujen lisäksi kuului tämän laitoksen henkilökuntaan ompelija, keittäjä, viisi palvelijaa, kaksi pesijää ja lämmittäjä-talonmies.

Reijolan lastenkoti, jossa eristysosastoineen on 35 hoitopaikkaa, on tarkoitettu pääasiallisesti lastentarhailässä oleville normaalikykyisille lapsille. Kodin johtajattarena toimi rouva E. Ahlgren ja häntä avustivat lastenhoitajattaret neidit A. Aaltonen, A. Carlén, K. Nyholm, T. Pertto ja E. Rehnström. Näiden lisäksi kuului lastenkodin henkilökuntaan ompelija, keittäjä, kaksi palvelijaa ja talonmies.

Kuten toisessa yhteydessä on sivumennen mainittu, toimi sekä Sofianlehdon että Reijolan lastenkodin lääkärinä lääketieteenlisensiaatti R. Granholm.

Kullatorpan lastenkodissa, jonne on sijoitettu hitaammin kehittyviä ja sairaalloisia lastentarhailässä olevia lapsia, on niinkään yhteensä 35 hoitopaikkaa. Kodin johtajattarena toimi neiti A. Orola ja lastenhoitajattarina neidit I. Hannén, K. Nässling, A. Wright ja H. Pekanvesa. Lisäksi oli tässäkin lastenkodissa ompelija, keittäjä ja kaksi palvelijaa. Lääkärinä toimi vastaanottokodin ja koulukotien lääkäri U. Muroma.

Helsingin pitäjän Pakinkylässä sijaitseva Toivolan koulukoti omine maatalouksineen on tarkoitettu enintään 85 huonohoitoiselle kansakoululäissä olevalle lapselle. Laitoksessa toimii vain suomenkielinen ala- ja yläkansakoulu, koska sinne sijoitetut ruotsinkieliset lapset voivat opiskella koulukodin lähellä sijaitsevassa Oulunkylän ruotsinkielisessä kansakoulussa. Toivolan koulukodin johtajana toimi K. A. Kurkela ja opettajina V. Uusi-virta ja neiti R. Honkapirtti. Varsinaisia opettajia avusti yleisessä kasvatustyössä rouva L. Kurkela toimien samalla laitoksen kanslia-apulaisena ja tilapäisenä lastenhoitajattarena. Tässäkin koulukodissa oli kolme eri oppilas-asuntolaa, joiden hoitajattarina toimivat neidit A. Eskola, H. Hirvonen ja L. Mäkelä, sekä lisäksi laitoksen aitauksen ulkopuolella sijaitsevaan rakenukseen järjestetty alaikäisistä lainrikkokista heidän asiainsa tutkintoaikana huolehtiva eristysosasto, joka oli kaitsija F. Korpelan valvonnan alainen. Koulukodin emännöitsijänä toimi neiti L. Kuittinen ja maataloustöiden johtajana P. Karvia. Sitä paitsi kuului laitoksen henkilökuntaan suutari, maataloustöiden johtajan apulainen, ompelija, keittäjä, karjakko ja neljä palvelijaa.

Vastaanottokodin koululaisosastolle sijoitetut köyhäinhoidolliset lapset kävivät kaupungin kansakouluissa.

Lastenkotien silmälläpidosta huolehti lähinnä lastensuojelulautakunnan lastenhuoltotarkastaja. Lasten terveydellisen puolen valvonta sekä ruokajärjestyksen määrääminen näissä kodeissa kuului lautakunnan lääkäreille aikaisemmin mainittua työnjakoa noudattaen.

V. 1936 otettiin koteihin ja erosi niistä seuraavat määrät lapsia:

	Sofianleh- don pik- kulasten- koti.	Reijo- lan lasten- koti.	Kulla- torpan lasten koti.	Vastaan- ottokodin koululais- osasto.	Toivo- lan koulu- koti.	Yhteen- sä.
V:sta 1935 hoitoon jääneitä	98	36	32	44	74	284
V. 1936 hoitoon otettuja	138	77	25	74	64	378
Yhteensä	236	113	57	118	138	662

Näistä:

a) Edelleen osaston hoidossa ollen sijoitettiin yksityishoitoon	34	27	2	9	14	86
siirrettiin toiseen lastenkotiin	21	8	2	14	2	47
lähetettiin sairaalaan	38	15	1	—	3	57
b) Osaston hoidosta siirtyneinä luovutettiin vanhempiensa hoitoon annettiin toisten maksuttomaan hoitoon	7	2	—	7	—	16
luovutettiin toisen kunnan hoitoon	—	1	1	5	3	10
lähetettiin muihin lastenhuoltolaitoksiin	1	—	4	5	14	24
Kuoli	1	—	—	—	—	1
Poistettuja yhteensä	138	80	24	68	61	371
V:een 1937 jääneitä	98	33	33	50	77	291

Jäljellä olevista oli:	Sofianleh- don pik- kulasten- koti.	Reijo- lan lasten- koti.	Kulla- torpan lasten- koti.	Vastaan- ottokodin koululais- osasto.	Toivo- lan koulu- koti.	Yhteen- sä.
Poikia	63	18	22	29	46	178
Tyttöjä	35	15	11	21	31	113
	Yhteensä	33	33	50	77	291
Aviollisia	40	20	16	34	56	166
Aviottomia	58	13	17	16	21	125
	Yhteensä	33	33	50	77	291

Yksityishoitoon annettavia lapsia koetettiin, mikäli mahdollista, sijoittaa sukulaistensa luokse. Hoitokotien sopivaisuudesta hankittiin paikallisten asiamiesten tai köyhäinlaitokuntain välityksellä tarkat tiedot. Samoin lasten hoitoa niissä koetettiin valvoa tarkastuksien avulla, joita lautakunnan paikallisasiamiehet tai muut luotettavat henkilöt toimittivat neljästi vuodessa laatien kustakin tarkastuksesta erikoisen selostuksen sosiaaliministeriön köyhäinlaitotoimiston tähän tarkoitukseen hyväksymille kaavakkeille. Myöskin lastenhuoltotarkastaja apulaisineen koetti eri seuduille tekemillään tarkastusmatkoilla valvoa, että kasvatusta ja hoitoa kasvatuskodeissa oli lasten ikä- ja kehityskautta vastaava. Kasvatuskodit olivat yleensä hyviä. Huonoiksi näyttäytyneistä hoitopaikoista siirrettiin lapset parempiin kasvatuskoteihin tai asiallisten syiden vaatiessa myöskin kaupungin omiin lastenhuoltolaitoksiin. Kaikki kouluikäiset lapset saivat käydä kansakoulua, josta johtuvat koulumaksut lautakunta suoritti. Sitä paitsi toimitti lautakunta 101 kansakoulukursin suorittaneelle yksityishoitoon sijoitetulle lapselle tilaisuuden saada taipumuksiensa mukaista ammatillista jatko-opetusta seminaareissa, kauppa-, maamies- ja talouskouluissa, konekirjoituskursseilla tai erilaisiin käsityöammatteihin valmistavissa laitoksissa, käyttäen tähän tarkoitukseen sosiaaliministeriön köyhäinlaitotoimistolta tulevine osuuksineen yhteensä 134,036: 95 markkaa.

Paikallisasiamiehinä toimivat rouvat M. Ekholm Helsingin pitäjässä ja A. Charpentier Espoossa, neiti M. Hoffman Kirkkonummella, rouva A. Olin Vihdissä, neidit J. Bergström Siuntiossa, H. Savimaa Tuusulassa, M. Byman Sipoossa ja M. Kielomaa Nurmijärvellä, rouvat L. Palomäki Lohjalla ja H. Tikkanen Jorjoissa, opettajattaret H. Keinonen Lapinlahdella ja L. Saarikoski Nurmossa, kansanopiston johtaja J. Kytömaa Ylivieskassa sekä maanviljelijät V. Jakola Sievissä ja A. W. Sinisalo Somerolla.

Turvattomien lasten osaston yksityishoitoon antamien lasten vaihtuminen näkyi seuraavista luvuista:

	Yksityisiin lasten- koteihin sijoitettuja.	Yksityisiin perheisiin sijoitettuja.	Yksityishoitoon sijoitett.	Yhteensä.
	Helsinkiin.	Maaseud.	Helsinkiin.	Maaseud.
V:sta 1935 hoitoon jääneitä	217	372	483	726
V. 1936 hoitoon otettuja	95	182	177	154
	Yhteensä	312	554	660
			880	2,406

Näistä:

a) Edelleen osaston hoidossa ollen siirrettiin toiseen sijoituspaikkaan ..	8	12	14	23	57
otettiin kunnan lastenkotiin	8	1	3	2	14
sijoitettiin yksityisiin lastenkoteihin	10	7	12	10	39
otettiin koulukotiin	1	3	13	12	29
toimitettiin sairaalaan	7	2	27	10	46

	Yksityisiin lasten- koteihin sijoitettuja. Helsinkiin, Maaseud.	Yksityisiin perheisiin sijoitettuja. Helsinkiin, Maaseud.	Yksityisiin hoitoon sijoitettuja. Yhteensä.		
b) Osaston hoidosta poistettuina					
siirrettiin yleiselle kansliaosastolle ..	1	4	2	14	21
luovutettiin vanhempainsa hoitoon..	34	93	44	48	219
annettiin toisen kunnan hoitoon ..	10	12	6	4	32
pääsi ottop lapseksi tai luovutettiin yksityishoitoon	3	3	6	8	20
poistettiin työkykyiseksi tultuaan ..	17	6	32	36	91
kuoli	7	4	4	2	17
	Poistettuja yhteensä	106	147	163	169
	V:een 1937 jääneitä	206	407	497	711

Jäljellä olevista oli:

Poikia	94	191	227	377	889
Tyttöjä	112	216	270	334	932
	Yhteensä	206	407	497	1,821
Aviollisia	118	240	255	270	883
Aviottomia	88	167	242	441	938
	Yhteensä	206	407	497	1,821

Maaseudulle yksityisiin perheisiin sijoitettujen lasten sijoitusalueet selviävät seuraavasta luettelosta:

	V:sta 1935 jääneitä.	V. 1936 hoitoon otettuja.	V. 1936 poistettuja.	V:een 1937 jääneitä.		V:sta 1935 jääneitä.	V. 1936 hoitoon otettuja.	V. 1936 poistettuja.	V:een 1937 jääneitä.
Espoo	22	8	11	19	Lapinlahti ..	2	—	1	1
Kirkkonummi	48	6	7	47	Joroinen	1	—	—	1
Siuntio	19	—	3	16	Sievi	3	—	1	2
Vihti.....	71	15	17	69	Lohja	14	1	4	11
Helsingin pit.	64	15	16	63	Eri kunnat ¹⁾	336	72	79	329
Tuusula	27	9	10	26	Yhteensä	726	154	169	711
Sipoo	11	1	2	10					
Nurmijärvi ..	61	15	12	64	Näistä:				
Ylivieska ..	8	—	1	7	Poikia	395	84	102	377
Somero	37	7	5	39	Tyttöjä	331	70	67	334
Nurmo	2	5	—	7	Yhteensä	726	154	169	711

V. 1936 lautakunnan hoidossa olevia köyhäinhoidollisia lapsia oli kaikkiaan 3,068, kuten seuraavista luvuista ilmenee:

V:sta 1935 hoitoon jääneitä	2,082
V. 1936 hoitoon otettuja	986
V. 1936 poistettuja	956
V:een 1937 hoitoon jääneitä	2,112

¹⁾ Näillä tarkoitetaan kuntia, joihin ei ole asetettu erityisiä asiamiehiä, vaan joissa lapset ovat asianomaisten köyhäinohoitoviranomaisten silmälläpidon alaisina.

Yksityisperheisiin ja yksityisiin lastenkoteihin sijoitettujen lasten hoitomaksut vaihtelivat lasten iästä, terveydentilasta, kasvatusvanhempain sukulaisuudesta y.m. asiaan vaikuttavista seikoista johtuen 100 markasta 360 markkaan kuukaudessa tehden keskimäärin yksityisperheissä kaupungissa n. 203 markkaa ja maaseudulla 160 markkaa sekä yksityisissä lastenkodeissa 2 vuotta nuoremmista n. 360 markkaa ja 2 vuotta vanhemmista n. 250 markkaa lasta ja kuukautta kohden. Tuberkuloottisten lasten hoidosta maksettiin eri määrärahasta lastenkoti Droppenille 12 markkaa päivältä. Kun lisäksi otetaan huomioon vieraiden kuntain velkomat koulumaksut sekä sairaanhoitokustannukset ja hellittävässä tapauksissa myönnetyt vaateavustukset, tulivat lautakunnan yksityishoitoon sijoittamat normaali-ikäiset lapset aikaisemmin selostettuine jatko-opetuksineen maksaamaan yhteensä 5,229,651: 50 markkaa eli keskimäärin n. 2,476 markkaa vuodessa kutakin lasta kohden — maksukykyisiltä vanhemmilta ja vierailta kunnilta perittyjä korvauksia sekä valtiolta jatko-opetuksesta saatua avustusta lukuunottamatta.

Nuorisonhuoltojaosto. Jaostolle koulusta poisjääneiksi ilmoitettujen lasten luku oli toimintavuonna 491. Suoritettujen tiedustelujen ja kodissäkäyntien sekä kansliassa pidettyjen neuvottelujen kautta, jotka vuoden kuluessa nousivat 1,269:ään, saatiin 341 lasta palaamaan kansakouluun. Muut lapset olivat keskeyttäneet koulunkäyntinsä seuraavista syistä:

Sairauden takia	10
Esitetty otettavaksi lautakunnan huostaan	14
Siirtynyt toiseen kouluun	76
Oli ansiotyössä	11
Muuttanut paikkakunnalta	39

Yhteensä 150

Edelleenkin oli jaoston käytettävänä 10,000 markan suuruinen määräraha rautatielippujen hankkimiseksi varattomille lapsille, jotka lähetettiin maalle viettämään kesää siellä asuvien omaistensa luo. Köyhäinhoitoviranomaisten mainittuja lippuja lapsilleen anoneiden vanhempain varattomuudesta antaman lausunnon perusteella jaettiin 235 meno- ja paluulippua. Sellaisille varattomille lapsille, joilla ei ollut sukulaisia maaseudulla, jaosto toimitti lisäksi kirjeellisten tiedustelujen ja sanomalehti-ilmoitusten avulla kesäkoteja. Kaikkiaan 241 lasta sai täten ilmaisen kesänviettopaikan.

Kaupunginvaltuuston tarkoitukseen myöntämällä 35,000 markan suuruuisella määrärahalta järjestettiin kaupungissa kesäänsä viettäville pienille lapsille 4 leikkikenttää, jotka sijaitsivat Hietarannassa, Eläintarhassa Borgströmin patsaan edustalla olevalla nurmikolla, Vallilassa Mäkelänkadun varrella sekä Vuorimiehenkadun ja Neitsytpolun välisellä aukiolla. Kullakin kentällä toimivat ammattitaitoiset leikinohjaajat. Toiminta kesti kesäkuun 4 p:stä elokuun 18 p:ään. Ilmoittautuneita lapsia oli kaikkiaan 2,144, nimittäin 825 Hietarannassa, 516 Eläintarhan kentällä, 576 Vallilassa ja 227 Neitsytpolun kentällä; kutakin päivää kohden oli lapsia keskimäärin 148, 148, 138 ja 54. Leikkikenttien ohjelmassa oli erilaisia laulu- ja liikuntaleikkejä, urheiluharjoituksia ja kilpailuja urheilumerkkien saamiseksi, satujen kertomista, uintimatkoja, retkeilyjä y.m. lapsille viihtyisää ajanviettoa.

Alaikäisten katuammattilaisten valvonnan järjestämiseksi oli lastenhuoltotarkastaja yhteistoiminnassa näiden ammattilaisten vakinaisten kait-

sijain kanssa. Kengänkiilloittajiksi pyrki 172 poikaa, joista hyväksyttiin 105. Ansiotoimintansa ohella pojat osallistuivat kasvitärhätöskentelyyn sekä Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen heille järjestämiin urheilukilpailuihin ja veneretkiin.

Milloin kerjääviä lapsia tavattiin kaupungilla tai niistä jaostolle ilmoitettiin, otettiin selvää lasten kotioiloista ja saatettiin asia köyhäinhoitoviranomaisten tiedoksi mahdollista avustuksen toimittamista varten.

Vuoden kuluessa hankittiin jaoston välityksellä toimipaikkoja 5 nuorelle tytölle.

Nuorisonhuoltajana lastenhuoltotarkastaja valvoi yleishyödyllisiin tarkoituksiin varatusta määrärahasta lautakunnan suosituksesta avustettujen yksityisten lastenkotien ja yhdistysten toimintaa sekä antoi siitä kaupunginhallitukselle eri selostuksen.

Aviottomain lasten osasto. Lastenvalvojan välittömässä johdossa toimivan aviottomain lasten osaston tärkeimpänä tehtävänä oli aviottomain lasten tiedusteleminen ja luetteloiminen, valmistavan tutkimuksen toimeenpano lapsiin ja niiden äiteihin nähden, äitien opastaminen lasten hoidossa, lasten sijoittaminen hoitokoteihin ja hoidon valvominen, isyyden tutkiminen ja elatussopimuksien aikaansaaminen sekä elatusavun periminen. Osaston kirjoihin merkittyjen lasten luku oli seuraava:

	Alle 3 vuoden.	3—17 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1935 jäljellä olevia	537	2,375	2,912
Uusia hoidokkeja	312	91	403
Poistettuja hoidokkeja	167	250	417
V:een 1937 jääneitä	523	2,375	2,898

Valmistavan tutkinnon uuden aviottomain lasten luetteloon merkityn lapsen äidin kanssa toimitti naistarkastaja. Luetteloon merkittiin tarpeelliset tiedot lapsesta, äidistä ja isästä sekä ne todisteet, jotka äiti voi esittää isyyden selvillesaamiseksi. Näihin tietoihin perustuvat alla olevat yhdistelmät, jotka valaisevat vuoden lopussa jäljellä olevien lasten vanhempain siviilisäätystä ja ikää sekä ammattia.

Äitien siviilisäätty:

Naimattomia	2,531
Leskiä tai laillisesti eronneita .	219
Naineita	86
Tuntematon	62
Yhteensä	2,898

Elatusvelvollisten siviilisäätty:

Naimattomia	1,755
Leskimiehiä tai laillisesti eronn.	159
Naineita	327
Tuntematon	657
Yhteensä	2,898

Äitien ikä:

—15 vuotiaita	3
16—20 »	481
21—25 »	1,034
26—30 »	667
31—35 »	372
36—40 »	220
41— »	62
Tuntematon	59
Yhteensä	2,898

Elatusvelvollisten ikä:

16—20 vuotiaita	135
21—25 »	696
26—30 »	610
31—35 »	299
36—40 »	194
41—50 »	161
51— »	34
Tuntematon	769
Yhteensä	2,898

Äidit ryhmittivät ammatin mukaan seuraavasti:

Palvelijoita	1,085	Taiteilijoita	6
Ompelijoita ja modisteja	272	Partureita ja kähertäjiä	40
Ulko- ja sekatyöntekijöitä ..	240	Kaupustelijoita y.m.pikkuelin-	
Toimisto- ja myymäläapulai-		keinojen harjoittajia	39
sia y.m.	236	Käsityöammattilaisia	37
Tehtaantöntekijöitä	204	Kirjanpainajia ja -sitojia	35
Pesijöitä ja siivoojia	129	Silittäjiä	22
Tarjoilijoita	117	Sairaanhoidajia ja kättilöitä ..	18
Kylvettäjiä ja hieroja	16	Opettajia	5
Raitiotie- ja voimavaununra-		Opiskelijoita ja koululaisia	5
hastajia	16	Kauppamatkustajia	2
Kauppiaita ja pikkuliikkeen-		Sanomalehdentoimittajia	2
harjoittajia	9	Ilman varsinaista tointa olevia .	354
Karjakoita ja meijeriapulaisia	9		
		Yhteensä	2,898

Elatusvelvolliset ryhmittivät ammatin mukaan seuraavasti:

Ulko- ja sekatyöntekijöitä ..	585	Kirjaltajia ja kirjapainotyön-	
Ammattityöntekijöitä ja käsi-		tekijöitä	36
työläisiä	429	Työnjohtajia	35
Autonkuljettajia	129	Rautatieläisiä	35
Tehtaantöntekijöitä	125	Kauppamatkustajia ja asia-	
Sotilashenkilöitä	113	miehiä	31
Kaupustelijoita y.m. pikku-		Taiteilijoita	29
elinkeinojen harjoittajia	94	Insinöörejä, lääkäreitä y.m.	
Toimisto- ja myymäläapulaisia	92	akateemisesti sivistyneitä .	28
Maanviljelijöitä ja huvilan-		Mekanikkoja ja tekniikkoja ..	22
omistajia	91	Maataloustyöntekijöitä	20
Liikemiehiä ja kauppiaita ..	86	Rakennusmestareita	19
Merikapteeneja, merimiehiä		Virkamiehiä	19
y.m.	82	Liikkeenjohtajia sekä toimisto-	
Palvelusmiehiä	59	ja konttoripäälliköitä	18
Lämmittäjiä ja koneenkäyttä-		Raitiovaununkuljettajia ja	
jiä	54	-tarkastajia	12
Ajureita ja renkejä	43	Tarjoilijoita	8
Varastonhoitajia ja varasto-		Sairaanhoidajia ja hieroja	7
miehiä	39	Kalastajia	6
Opiskelijoita ja koululaisia	38	Ammatti tuntematon	477
Poliiseja	37		
		Yhteensä	2,898

Lasten sijoittamisessa äitejä avustivat naistarkastajat, jotka yksityisest tiedustelemalla ja sanomalehdissä ilmoittamalla koettivat hankkia sopivia kasvatuskoteja. Hoitokustannukset, n. 300 markkaa kuukaudelta, tuottivat kuitenkin varattomille äideille suuria vaikeuksia lastensa sijoittamisessa.

Aviottomain lasten hoitoa valvoivat naisopastajat, jotka pitkin vuotta kodeissa käyden seurasivat lasten ruumiillista ja henkistä kehitystä sekä antoivat äideille ohjeita lasten järkipäisessä hoidossa ja kasvatuksessa. Myöskin lastenhoidon neuvonta-asemien hoitajat osallistuivat 3 vuotta nuorempien lasten hoidon valvontaan toimialueillaan. Milloin lapsen katsottiin olevan erikoishoidon tarpeessa, käytettiin asianomaisen lääkärin apua.

Lautakunnalle kuukausittain esitettyjen tiedonantojen mukaan

Äitinsä luona olevat lapset saivat:	%	Kasvatusäidin luo sijoitetut lapset saivat:	%
hyvän hoidon.....	50.2	hyvän hoidon	65.5
suhteellisen hyvän hoidon	47.1	suhteellisen hyvän hoidon	33.7
epätyydyttävän hoidon	2.7	epätyydyttävän hoidon	0.8
Äidin koti oli:		Kasvatusäidin koti oli:	
hyvässä kunnossa	53.3	hyvässä kunnossa	57.7
suhteellisen hyvässä kunnossa ..	43.0	suhteellisen hyvässä kunnossa ..	42.0
epätyydyttävässä kunnossa ..	3.7	epätyydyttävässä kunnossa ..	0.3

Osaston hoidokeista kuoli v:n 1936 aikana 34, joista kuollessaan 26 oli sairaalassa, 1 lastenkodissa, 2 synnytyslaitoksessa, 2 yksityishoidossa ja 3 äidin luona.

Kuolemansyy näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Keuhkokuume	3	Ruusu	2
Ilmatiehytkatari	3	Maha- ja suolitulehdus	1
Keuhkopussin märkiminen	1	Vatsakalvontulehdus	1
Keuhkotuberkuloosi	2	Suolitukkeuma	2
Synnyynnäinen heikkous	6	Äkillinen myrkytys	2
Synnyynnäinen sydänvika	1	Yleinen verenmyrkytys	2
Synnyynnäinen kuppatauti	1	Kramppi	1
Tyymustaudit	2	Tapaturma	2
Sokeritauti	1	Tuntematon syy	1

Yhteensä 34

Isyyden lopullisen selvittämisen toimitti lastenvalvoja niiden tiedonantojen nojalla, joita äidit olivat antaneet lastensa isistä. Nämä selvittelyt tapahtuivat tavallisesti yhteisten neuvottelujen avulla, joita lastenvalvoja piti asianosaisten kanssa. Lastenvalvojan suorittama työ sekä saavutukset isyyden selvittämisessä ilmenevät seuraavista luvuista:

V:lta 1935 oli 36 oikeusjuttua vireillä, uusia haasteita otettiin 71. 11 tapauksessa ei vastaajaa saatu haastetuksi ja 7 tapauksessa saatiin aikaan sopimus haasteen tiedoksiannon jälkeen, joten vuoden aikana käsiteltiin 89 juttua. Näistä voitettiin 70 juttua, 7 tapauksessa kumottiin kanne ja 12 juttua siirrettiin seuraavaan vuoteen.

Kanteen kumoaminen edellisissä 7 tapauksessa aiheutui seuraavista syistä: 4 tapauksessa olivat todistajain tiedot riittämättömät, 1 tapauksessa kantaja ei voinut vanhoa määrättyä täytevalaa, 1 tapauksessa oli haastettu väärä henkilö ja 1 tapauksessa ilmoitti äiti oikeudenkäynnin aikana, ettei vastaaja olekaan oikea elatusvelvollinen.

Virka-apua oikeudenkäynneissä saatiin vieraiden kuntain lastenvalvojlta tai oikeusaputoimistoilta 6 tapauksessa.

Muissa kuin elatusapuasioissa esiinnyttiin viran puolesta 3 holhousoikeudesta erottamista koskevassa asiassa, joista esitetty vaatimus hyväksyttiin 1 tapauksessa ja hylättiin 2 tapauksessa.

Elatusvelvollisten tapaturmaisen kuoleman vuoksi haettiin 1 tapauksessa tapaturmaeläke yhdelle aviottomalle lapselle.

Tämän lisäksi ajettiin ja voitettiin 2 juttua virka-apuna vieraiden kuntain lastenvalvojille.

Sopimuksilla selvitettiin isyys lopullisesti 136 tapauksessa, joista niinkuin sanottu, 7 tapauksessa vasta haasteen jälkeen, kun taas 114 tapauksessa isyyden selvittäminen siirrettiin seuraavaan vuoteen syystä, että asianomaiset asuivat yhdessä huolehtien itse lapsesta tai ilmoittivat menevänsä avioliittoon.

Edellämainittujen sopimusten lisäksi välitettiin muiden paikkakuntain lastenvalvojain anomuksesta 45 elatussopimusta Helsingissä asuivilta isiltä. Virka-apupyynnöiden yhteismäärä oli 255.

Elatus- ja kasvatustavustusten periminen. Osaston toimesta perittiin kertomusvuonna elatus- ja kasvatustavustuksia Helsingin kaupunkikuntaan kuuluville lapsille 1,041,810: 69 markkaa, josta isiltä kannettuja 948,825: 69 markkaa ja äideiltä saatuja 92,985 markkaa. Lisäksi välitettiin ulkokuntalaisille lapsille pääkaupungissa työansiolla oleskelevalle elatusvelvollisille 77,182: 10 markkaa, joten siis osaston perimien elatus- ja kasvatustavustusten yhteissumma oli kyseessä olevana vuonna 1,118,992: 79.

Aviottomain lasten ja heidän äitiensä tilapäiseksi avustamiseksi oli osaston käytettäväksi varattu lautakunnan menoarvioon 70,000 markan suuruinen määräraha. Tästä käytettiin kaikkiaan 51,031: 95 markkaa, josta 29,089: 75 markkaa kului todistajapalkkioihin sekä lastenvalvojan kansliamenoihin. 19,942: 20 markkaa jaettiin kodissakävijäin esityksistä joko pieninä raha-avustuksina tai valmiina vaatekappaleina lapsensa kanssa suurimmassa ahdinkotilassa oleville äideille sekä 2,000 markkaa varattiin joulujuhlan järjestämiseksi lapsille ja heidän hoitajilleen. Edellä mainitun rahamäärän lisäksi jaettiin Adolf Holmgrenin lahjoitusrahaston korkovaroista yhteensä 1,500 markkaa kehoituspalkintoina lapsensa hyvin hoitaneille imettäville äideille.

Ottolapsiksi hyviin, lapsirakkaisiin perheisiin toimitettiin v. 1936 asianomaisten äitien suostumuksella 24 aviotonta lasta.

Holhoustoiminta. Lastenvalvojan varsinaisen holhouksen alaisena oli kertomusvuonna 108 lasta, joista 104 v:sta 1935 siirtynyttä. Kertomusvuoden kuluessa lakkasi holhokkien täysi-ikäiseksitulon vuoksi 1 holhoustoimi, joten näiden luku vuoden lopussa oli 107. Näitä paitsi oli lautakunnan toimitusjohtajan holhouksen alaisena aikaisemmin annettujen oikeuden määräysten perusteella vuoden alussa 44 lasta, jotka vuoden kuluessa tulivat täysi-ikäisiksi.

Lastenhoidon neuvonta-asetat. Paitsi Maitopisarayhdistyksen kunnan avustuksella kaupungin eri osissa ylläpitämää 5 lastenhoidon neuvonta-asemaa sekä Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton lukuun Lastenlinnassa toiminutta ja kertomusvuoden keväällä Marian sairaalan yhteydessä avattua neuvonta-asemaa, lautakunta ylläpiti kolmea kunnallista lastenhoidon neuvola, jotka samoinkuin niiden hoitajain viratkin kaupunginvaltuusto lopullisesti vakinaistutti helmikuun 12 p:nä 1936. Näistä neuvoloista yksi toimi Tehtaankadun 1:ssä sijaitsevassa lastensairaalassa, toinen Töölössä Savilankadun 3:ssa ja kolmas Toukolassa Intiänselänkadun 13:ssa.

Lastensairaalassa olevan lastenhoidon neuvolan toiminta-alueena oli edelleen Kuununhaka, Katajanokka, Kaivopuisto, II ja III kaupunginosa sekä Suomenlinna. Neuvolan lääkärinä toimi lääketieteen- ja kirurgiantohtori T. Salmi ja hoitajana terveysisär L. Soini.

Neuvonta-aseman kirjoissa oli lapsia kaikkiaan 816. Heidän vaihtumisensa vuoden aikana ilmenee seuraavasta:

	Alle 2 vuotiaita.	2-7 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1935 jäljellä olevia	367	157	524
Uusia	266	26	292
Poistettuja	160	112	272
V:een 1937 jääneitä	309	235	544

Kirjoihin merkityistä lapsista oli 168 uudelleen rekisteröityjä.

Lapsen kirjoista poistamisen aiheutti 175 tapauksessa lapsen muuttaminen pois piiristä, 4 tapauksessa kuolema, 26 tapauksessa siirtyminen kansakouluun ja 67 tapauksessa joku muu syy. Kuolemansyynä oli:

	Tapauksia.	Lasten ikä.
Synnynnäinen sydänvika	1	3 kk.
Vatsalaukun kramppi	1	2 »
Tarttuva aivokalvontulehdus	1	20 »
Synnynnäinen kuppatauti	1	3 »

Kirjoihin merkityistä lapsista 79 oli avioliiton ulkopuolella syntynyttä. Alle 1 kuukauden ikäisinä tuli neuvonta-aseman kirjoihin 110 lasta.

Neuvolan lääkäri otti vastaan 2 kertaa viikossa, yhteensä 106 kertaa. Hänen vastaanotoillaan oli kävijöitä kaikkiaan 2,423. Terveysisaren joka-päiväisillä vastaanottotunneilla oli kävijöiden lukumäärä 1,385. Terveysisaren kansliatunteja oli yhteensä 983, mihin sisältyy lääkärin vastaanottoihin, valohoitoon, kurssien pitämiseen y.m. neuvonta-asemalla tapahuneeseen toimintaan käytetty aika.

Kodissakäyntejä tehtiin:

Neuvonta-aseman hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden »	1,596	
2—7 »	517	2,113
Aviottomain lasten »		395
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse		190
Raskaana olevien naisten luokse		147
Asiakäyntejä	186	
Hukkakäyntejä	446	632
	Yhteensä 3,477	
Näistä oli sairaskäyntejä		168

Sairaskäyntien aiheena oli: ripuli 30, keuhkokuume 2, katarri 4, vesirokko 2, hinkuyskä 2, sikotauti 2, angina 2, tulirokko 2, rokkokuume 4, punakoira 2, ruusu 1 sekä muut tapaukset kuumetta, nuhaa ja yskää. Sairaalaan toimitettiin 3 lasta ja 1 lastenkotiin sekä näiden lisäksi 1 äiti sairaalaan. Kesäsiirtolaan toimitettiin 2 lasta. Yleistilan vahvistamiseksi annettiin lastensairaalan poliklinikalla valohoitoa yhteensä 47 varattomalle lapselle. Neuvonta-aseman lääkäri rokotti 28 lasta.

Suomenlinnassa¹⁾ jatkettiin työtä entiseen tapaan. Siellä pidetyillä lääkärin vastaanotoilla oli kävijöitä 156. Kirjoissa oli 86 siellä asuvaa lasta, joista 31 alle 2 vuoden ja 55 2—7 vuotiaita. Lentokonetehtaan siirrettyä Tampereelle muutti sen mukana sinne useita perheitä, joten lasten lukumäärä aleni, ollen kirjoissa vuoden lopussa 0—2 vuotiaita 20 ja 2—7 vuotiaita 50, eli yhteensä 70. Kodissakäyntejä tehtiin Suomenlinnassa 198.

¹⁾ Numerotiedot Suomenlinnassa suoritetusta työstä sisältyvät edellämainittuihin neuvonta-aseman työtä koskeviin tietoihin.

Äitiyshuoltoa jatkettiin. Raskaana olevat naiset kävivät yleisen sairaalan naistautienosaston äitiysvastaanotoilla ja kodissakävintejä tehtiin kuten edellä mainittiin 147. Kirjoissa oli 33 naista.

Avustustoiminnasta mainittakoon, että kiertokori n:o 1 oli lainattuna 2 kotiin. Vaateavustusta toimitettiin lastensuojelulautakunnan välityksellä 3 kotiin ja neuvonta-asetalle erikseen 13 kotiin. Lastenvaunut lainattiin 9 kotiin. Köyhempiin koteihin jaettiin äideille imettämisen edistämiseksi n.k. maitorahaa yhteensä 409 markkaa ja 23 kotiin annettiin yksityisiltä saatuina lahjoituksina joulupaketit. Varattomille lapsille hankittiin vahvistavia lääkkeitä kuten kalanmaksaöljyä, vitolia, nutrolia, rachitosea y.m. yhteensä 818 markan arvosta.

Valistustarkoituksessa järjestettiin äideille 4 pientenlastenhoitoa käsittelevää luentosarjaa ja oli näille luennoille osallistuneiden lukumäärä 76. Ohjelmallisia illanviettoja äitien virkistykseksi järjestettiin kuten ennenkin Korkeavuorenkadun 10:ssä sijaitsevassa seurakuntasalissa äitienpäivänä ja jouluna. Osanottajien lukumäärä näissä tilaisuuksissa oli n. 400. Näissä esitelmöivät lääketieteen- ja kirurgiantohtori T. Salmi riisitaudista ja kansanedustaja, sairaanhoitajatar K. Pohjola sielun terveydenhoidosta. Syksyllä aloitti toimintansa äitien ompeluseura kokoontuen huoneiston puutteessa 2 kertaa kuukaudessa Töölön neuvonta-asetalla. Osanottajien lukumäärä on ollut 11—12. Suomenlinnassa asuvien äitien ompeluseura on edelleen kokoontunut kerran kuukaudessa ja osanottajia siinä on ollut 10—15. Ompeluseuroissa on luettu valaisevaa kirjallisuutta ja keskusteltu lastenhoidosta ja kasvatuksesta. Rouvien ompeluseura, joka työllään on suuresti tukenut neuvonta-asetan taloudellista asemaa, kokoontui säännöllisesti 2 kertaa kuukaudessa.

Oppilasopetusta seurasivat valtion terveydenhoitokurssien oppilaat, lastensairaalassa työskentelevät lääketieteenkandidaatit ja kevätlukukaudella Helsingin kaupungin sairaanhoitokoulun oppilaat. Oppilaista työskenteli osa kuukauden ja osa 2 viikkoa.

Töölön lastenhoidon neuvonta-asetan toiminta-alueena oli Töölö, Meilahti ja Ruskeasu. Neuvonta-asetan lääkärinä toimi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma ja hoitajana terveysisär R. Krohn. Terveysisär toimi samalla lastensuojelulautakunnan kodissakävijänä sekä omassa piirissään että Pasilassa.

Neuvonta-asetan kirjoissa oli vuoden aikana kaikkiaan 942 ja kuukausittain keskimäärin 566 lasta. Kirjoihin merkittiin 153 lasta alle 1 kuukauden ikäisinä. Aviottomia lapsia oli vuoden aikana kirjoissa 43. Sitä paitsi oli valvonnan alaisia lastensuojelulautakunnan hoidokkeja 28.

Lasten vaihtuminen näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Alle 2 vuotiaita.	2—7 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1935 jäljellä olevia	398	114	512
Uusia	397	33	430
Poistettuja	290	145	435
V:een 1937 jääneitä	348	159	507

Uusista lapsista oli uudelleen kirjoihin merkittyjä 0—2 vuotiaita 16 ja 2—7 vuotiaita 7. 157 lasta täytti vuoden aikana 2 vuotta. Kirjoista poistamisen aiheutti 3 tapauksessa lapsen kuolema, 195 tapauksessa poismuutto

piiristä, 23 tapauksessa lapsi täytti 7 vuotta sekä 200 tapauksessa joku muu syy. 14 lasta siirtyi Marian sairaalan neuvonta-aseman kirjoihin.

Kuolemansyynä oli:	Tapauksia.	Lasten ikä.
Suolitulehdus	2	} 3 kk.
		} 6 »
Ruokamyrkytys	1	} 13 »

Kaikki kuolemantapaukset sattuivat Marian sairaalassa.

Neuvonta-aseman kirjoissa olevista 6 kuukautta täyttäneistä lapsista oli rintalapsia 35.20%, rinta- + keinotekoisella ruokinnalla 62.01% ja keinotekoisella ruokinnalla 2.79%.

Lääkärin vastaanottoja pidettiin 0—2 vuotiaille lapsille 2 kertaa viikossa ja 2—7 vuoden ikäisille kerran kuukaudessa. Lääkärinvastaanotoilla kävi 2,184 0—2 vuotiasta ja 228 2—7 vuotiasta lasta sekä 4 muuta asiakasta eli yhteensä 2,416 henkilöä.

Terveysissar piti jokapäiväisiä aamuvastaanottoja. Vastaanottoihin käytettiin 1,710 tuntia, mihin sisältyy myös luentosarjoihin ja ompeluiltoihin käytetty aika. Terveysissaren vastaanotoilla kävi 51 raskaana olevaa naista, 2,362 0—2 vuotiasta ja 259 2—7 vuotiasta lasta sekä 370 muuta asiakasta eli yhteensä 3,042 asiakasta. Valohoitoa annettiin lapsille yhteensä 1,058 kertaa. Ilmaiseksi sitä saivat kunnan avustusta nauttivien perheiden lapset muiden suorittaessa 5 markkaa kerralta.

Terveysissar teki kodissakäyntejä:

Neuvonta-aseman hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden lasten »	1,056
2—7 » » »	<u>120</u> 1,176
Aviottomain lasten luokse	303
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse	150
Raskaana olevien naisten luokse	164
Asiakäyntejä	357
Hukkakäyntejä	<u>477</u>
	Yhteensä 2,627

Näistä oli sairaskäyntejä 104. Sairaskäyntien syynä oli ripuli 15, keuhkuume 8, influenssa 13, angina 2, vesirokko 3, hinkuyskä 2, punakoira ja ihottuma 2 tapauksessa sekä muissa tapauksissa nuhakuume.

Äitiyshuoltoa jatkettiin kuten edellisenäkin vuonna kiinteässä yhteistoiminnassa yleisen sairaalan naistautien osaston äitiyshuoltoaseman kanssa. Kirjoissa oli 107 raskaana olevaa naista. Useimmat näistä seurasivat neuvonta-asemalla pidettyjä luentosarjoja imeväisten hoidosta.

Neuvonta-aseman tukemisyhdistys jatkoi toimintaansa entistä vireämmin, joten siltä saatu apu on kiitoksin mainittava. Edellisenä vuonna perustettu lainakirjasto kasvoi huomattavasti käsittäen nyt 71 nidettä; kirjojen lainaaminen oli vilkasta. Lainavarastoa, joka käsittää lastenvaunuja, vuoteita, juoksukehyksiä, ammeita y.m. kartutettiin myöskin. Tämän lisäksi tukemisyhdistyksen jäsenet ovat suurella uhrautuvaisuudella osallistuneet yksityisten varattomien kotien avustamiseen. Koska lainavarasto ja sen käyttö on huomattavasti suurentunut, pidetään sen toiminnasta eri luetteloa ja kirjanpitoa. Tuntuva lisänä tukemisyhdistyksen työssä on ollut 5,000 markan rahaerä, minkä Töölön sokeritehdas oy. lahjoitti yhdistyksen

tarpeisiin käytettäväksi. Lääkkeitä lahjoitettiin varattomille lapsille 260 markan arvosta. Paitsi pitkin vuotta jaettuja vaateavustuksia lahjoitettiin 4 lapselle täydellinen vaatekerta keväällä lasten lähtiessä siirtolaan.

Jouluksi toimitettiin 20 kotiin joululahjapaketti.

Kiertokori lainattiin 8 kotiin. N.k. imettämisrahaa annettiin Adolf Holmgrenin lahjoitusrahaston korkovaroista kahdelle aviottomalle äidille, 200 markkaa kummallekin.

Äitien ompeluilloissa on syksyn kuluessa valmistettu keväällä pidettäviä myyjäisiä varten pienempi määrä käsitöitä. Ompeluilloissa on käynyt keskimäärin 13 äitiä.

Äitienpäivänä ja jouluna järjestettiin äideille ohjelmallinen illanvietto. Näissä esitelmöi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma, edellisessä aiheesta »Ihottumat» ja jälkimmäisessä »Alle 1-vuoden vanhan lapsen sielunelämästä».

Luentosarjoja pienten lasten hoidossa pidettiin 3.

Valtion terveysissarkurssin oppilaat seurasivat neuvonta-aseman toimintaa ollen kukin 1 kuukauden työssä mukana. Samoin Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarvoudun oppilaat harjoittelivat kevätlukukaudella neuvonta-asemalla, kukin 2 viikon ajan.

Toukolan lastenhoidon neuvonta-aseman työ on jatkunut samoissa puitteissa kuin edellisessä vuonna, käsittäen pikkulasten- ja äitiyshuollon. Toiminta-aluekin on ollut sama, kuuluu siihen Annala, Arabia, Kumpula, Toukola ja Vanhakaupunki.

Neuvonta-aseman lääkärinä toimi edelleen lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma ja hoitajana terveysissar L. Hirstiö.

Neuvonta-aseman kirjoissa oli kertomusvuonna yhteensä 332 lasta, joiden vaihtuminen näkyi seuraavasta yhdistelmästä:

	Alle 2 vuotiaita.	2—7 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1935 siirtyneitä.....	102	54	156
Uusia.....	88	88	176
Poistettuja.....	95	47	142
V:een 1937 jääneitä.....	.	.	190

Poistetuista oli 61 lasta muuttanut pois piiristä, 4 kuollut, 65 oli yli-ikäisiä ja 12 poistumisen aiheutti joku muu syy. Kuoleman aiheuttajana oli 1 tapauksessa kurkkumätä, 1 tapauksessa keuhkokuume ja 2 tapauksessa yleinen ravintomyrkytys. Kaikki kuolemantapaukset sattuivat eri sairaaloissa.

Lasten lääkärillä oli vastaanottoja kerran viikossa, yhteensä 49. Näillä vastaanotoilla kävi vuoden aikana 0—2 vuoden ikäisiä lapsia 564, 2—7 vuotiaita lapsia 152 ja muita henkilöitä 9, yhteensä 725.

Terveysisarella oli vastaanottoja kaikkiaan 302 kertaa. Kävijöitä näillä oli yhteensä 1,269. Vastaanottoihin ja kansliatöihin käytetty aika teki 934 tuntia.

Terveysisaren tekemät kodissakäynnit jakautuvat seuraavasti:

Neuvonta-aseman hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden.....	»	871
2—7 ».....	»	310
Aviottomien lasten luokse.....		803

Raskaana olevien naisten luokse	157
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse	164
Hukkakäyntejä	444
Asiakäyntejä	272

Yhteensä 2,931

Neuvonta-aseman kirjoissa olevien lasten luokse tehdyistä käynneistä oli 97 sairaskäyntiä, joista 71 käyntiä tehtiin 0—2 vuotiaiden ja 26 käyntiä 2—7 vuotiaiden lasten luokse ollen sairaskäyntien aiheuttamat syyt seuraavat:

Ripuli	30	Ihottuma	5
Hinkuyskä	14	Angina	2
Vesirokko	9	Yskä ja katarri	7
Influenssa	12	Kuume	12
Maitorupi	6		
		Yhteensä	97

Pirquet-koe tehtiin 37 lapselle.

Syystalvella toimitettiin neuvonta-asemalla ilmainen rokotus, jolloin rokotettiin 24 lasta ja 1 äiti.

Äitiyshuoltoa varten oli edelleen lääkärin vastaanottoja 2 kertaa kuukaudessa tuleville äideille. Vuoden aikana vaihtui äitiyshuollon lääkäri, tullen paikkakunnalta poismuuttaneen tohtori Suhosen tilalle kevättalvella lääketieteenlisensiaatti E. Holmberg. Naishuoltolääkärin vastaanotoilla, joita pidettiin kaikkiaan 23 kertaa, kävi yhteensä 117 äitiä. Terveystieteiden vastaanotoilla kävi vuoden aikana 88 äitiä. Kodissakäyntejä tehtiin odottavien äitien luokse 157 kertaa. Verikoe otettiin 15 äidistä.

Avustuksena puutteenalaisille perheille annettiin vaatteita ja jalkineita, joita lahjoittivat vuorineuvoksetar K. Herlitz'in ja rouva S. Anjalan johtamat ompeluseurat. Pitkin vuotta annetun avustuksen lisäksi toimitettiin joululahjapaketit 30 kotiin. Jouluavustusta antoivat neuvonta-aseman asiakkaille sitäpaitsi osuusliike Elanto sekä muutamat yksityisliikkeet ja yksityiset henkilöt. Neuvonta-aseman onnistui toimittaa myös muutamille äideille sekä isommille lapsille työpaikkoja ja kahdelle äidille hankittiin imettäjän paikat. Pikkulapsen vaatteita sekä lapsen vuoteita, vaunuja, reki ja kylpyamme annettiin lainaksi lyhyemmäksi tai pitemmäksi ajaksi.

Luentosarja pikkulasten hoidosta järjestettiin monien ilmoitusten jälkeen kertomusvuoden keväällä. Kuulijoiksi ilmoittautui kuitenkin vain 6 äitiä, joista ainoastaan kolme seurasi luentosarjan loppuun. Koska näyttäytyi mahdottomaksi saada tämän piirin äitejä käymään luennoilla, ryhdyttiin syyslukukaudella pitämään heille ompeluseuraa kaksi kertaa kuukaudessa. Näissä tilaisuuksissa puhuttiin äideille lastenhuoltoa koskevista asioista, kuten pikkulapsen hoidosta ja ravinnosta, tuetuksesta, tuberkuloosista y.m.s. Kuitenkin osanotto näihin tilaisuuksiin on ollut perin vähäistä. Valistustarkoituksessa annettiin jokaiselle tulevalle äidille tohtori M. Siiralan kirjanen »Terveydellisiä aakkosia raskauden ajaksi» sekä jokaiseen kotiin, missä oli vastasyntynyt lapsi, professori A. Ylpön kirjanen »Neuvoja ja ohjeita imeväisen hoidossa ja ruokinnassa».

Äideille järjestettiin kaksi juhlaa, toinen keväällä ja toinen ennen joulua. Neuvonta-asema huolehti ohjelmasta ja vuorineuvoksetar K. Herlitz kahvitarjoilusta. Osanotto tällaisiin äitienjuhliin on yleensä olosuhteisiin nähden ollut ilahduttavan runsas.

Terveydenhoito. Vastaanotto- ja ammattioppilaskotia, Kullatorpan lastenkotia sekä koulukoteja valvovan lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroman selostus vallinneesta terveydentilasta ja hygieenisistä olosuhteista mainituissa laitoksissa v. 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Ohjesäännön mukaiset tarkastukset pidettiin vastaanotto- ja ammattioppilaskodissa, Kullatorpan lastenkodissa sekä koulukodeissa.

Kaikki yllä mainittuihin laitoksiin otetut lapset tarkastettiin. Bengtsårin, Ryttylän, Toivoniemen ja Tavolan koulukodeissa sattuneissa äkillisissä sairastapauksissa turvaututtiin, koulukotien etäisen aseman vuoksi Helsingistä, paikallisten lääkäreiden apuun. Muissa tapauksissa huolehti sairaanhoidosta lääketieteentohtori U. Muroma.

Taudintapaukset näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

Tauti.	Vastaan- ottokoti.	Ryt- tylä	Bengt- sår.	Toi- vola.	Toivo- n'emi.	Tavola.	Kulla- torppa.	Yhteensä.
Tulirokko	1	—	—	—	—	—	—	1
Tuhkarokko	—	1	—	—	—	—	—	1
Vesirokko	—	—	—	—	—	—	12	12
Hinkuyskä	—	—	—	—	—	—	16	16
Sikotauti	6	26	—	41	—	—	—	73
Influenssa	30	83	24	40	20	9	15	221
Angina	9	19	—	17	—	—	—	45
Nuhakuume	—	—	21	—	5	—	5	31
Suolitulehdus	5	—	—	—	—	—	—	5
Keuhkopussintuleh- dus	1	—	—	—	—	—	—	1
Umpisuolitulehdus	—	2	—	—	—	—	—	2
Paiseet	—	7	1	—	—	—	—	8
Tapaturmat	—	11	2	—	—	—	—	13
Yhteensä								429

Tapaturmista mainittakoon, että Bengtsårin koulukodissa yhdeltä pojalta katkesi jalka sen jäädessä kaatuvan puun alle; eräs löi kirveellä jal-
kaansa, eräältä kärrynpyörä vioitti säärtä ja eräältä meni kaksi jalkapöydän-
uuta poikki. Ryttylän koulukodissa katkesi yhdeltä hoidokilta peukalo,
yhdeltä vannesaha katkaisi vasemmasta kädestä etu- ja keskisormen ensim-
mäisen nivelen, yhtä talikko pisti silmään ja kuudelle meni smirgelinsiru
silmaan.

Kulkutaudinluontoisena esiintyi influenssaa pääasiallisesti maalisi- ja
huhtikuussa, pussitautia ja hinkuyskää huhtikuussa.

Kuolemantapauksia ei sattunut.

Mitä asunto-oloihin tulee on ilmakuutiotilavuus lasta kohden vastaan-
ottokodissa aivan liian pieni. Tämä korjautuu kuitenkin kun v. 1938 toden-
näköisesti valmistuu uusi rakennus tätä laitosta varten. Edellytyksin, että
koulukodissa olisivat kaikki paikat täynnä, olisi Ryttylässä (IV osasto),
Bengtsårissa, Toivolassa ja Kullatorpassa ilmakuutiomäärä lasta kohden
myös liian pieni, ollen 6.45 alle 11 m³:n välillä. Toivolan luokkahuoneiden
ilmakuutiomäärä on n. 2—3 1/2 m³ oppilasta kohden.

Siisteys yleensä olosuhteisiin nähden oli kaikin puolin tyydyttävä.

Ruoanvalmistusmahdollisuudet olivat yleensä hyvät. Ruoka oli hyvää ja monipuolista, mikä ilmenee seuraavassa yhdistelmässä esiintyvistä keskimääräisestä painon lisäyksestä vuodessa.

	Kg.		Kg.
Vastaanottokoti	3.0	Toivoniemi	7.7
Ryttylä	4.0	Tavola	4.0
Bengtsår	4.3	Kullatorppa	2.0
Toivola	3.1		

Ruoansäilytys tuotti vaikeuksia vastaanottokodissa kesäisin, kun ei ollut erikoisia kylmiä säiliöitä. Samoin Bengtsårin koulukodin ruokalan kellari oli liian lämmin ollen muutenkaan täysin vastaamatta terveydenhoidollisia vaatimuksia. Ryttylän koulukodin lihansäilytysluoneessa oli huono tuuletus. Tavolaan olisi saatava jääkaappi. Toivolassa ruoansäilytys ei vastannut alkeellisiakaan terveydenhoidollisia vaatimuksia, mutta tilanne korjautunee, kun v:ksi 1937 on myönnetty rahoja uusien kellarien rakentamista varten. Kullatorpassa ei myöskään huonon kellarin vuoksi ole ruoansäilytys vastannut terveydenhoidollisia vaatimuksia.

Vedensaanti oli vaikeata Ryttylässä, mutta v. 1937 rakennetaan uusi vesitorni. Bengtsårissa juomavesi oli huonoa ruostuneiden vesijohtojen vuoksi.

Vaatetus oli yleensä moitteeton. Vuodevaatteet olivat myös hyvät ja tarkoituksenmukaiset.

Koulukotien väliset urheilukilpailut pidettiin kesällä Ryttylän koulukodin uudella urheilukentällä. Tällaiset kilpailut ovat omiaan herättämään oppilaisia yhä suurempaa harrastusta urheiluun ja ovat siten yleiselle terveydenhoidolle suureksi hyödyksi.

Ryttylän koulukodissa pidetyssä lastensuojelulautakunnan toimihenkilöiden kokouksessa esitelmöi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma tarttuvista taudeista ja niiden vastustamisesta.

Kaupungin koulukoteihin sijoitettujen lasten hampaidenhoidosta huolehti edelleen kouluhammasklinikan johtaja T. H. J. Ekman suorittaen hampaiden korjaamiset kauempana sijaitsevilla laitoksilla lautakunnan tätä tarkoitusta varten hankkimilla välineillä. Vastaanotto- ja ammattioppilaskodin hoidokit sekä Toivolan koulukodin oppilaat kävivät tarpeen vaatiessa kouluhammasklinikassa.

Sofianlehdon pikkulastenkodin sekä Reijolan lastenkodin hoidokeista huolehtiva lääketieteenlääkäri R. Granholm jätti näissä laitoksissa kertomusvuonna vallinneesta terveydentilasta seuraavan selostuksen:

Sofianlehdon pikkulastenkodissa oli v. 1936 kuten aikaisemminkin tautien lukumäärä verrattain suuri, mutta vain pieni osa niistä oli vakavaa laatua. Influenssa, henkitorvenkatarrri ja angina olivat yleisimmät taudit sairastaen näitä myös suurin osa lastenhoidonharjoittelijoista. Keuhkokuumeetapauksia oli 14, joista 5 hoidettiin kotona, toiset sairaalassa. Vaikeampiin tauteihin sairastuneita oli muutamia, mitkä kaikki siirrettiin sairaalaan.

Taudintapaukset selviävät lähemmin seuraavasta yhdistelmästä:

T a u t i.	0—1 v. vanh. lapsia.	Yli 1 v. vanh. lapsia.	Yhteen- sä.	Näistä sairaala- lassa hoid.
Vatsa- ja suolikatarri	7	4	11	—
Paratyphus	—	1	1	1
Suun limakalvontulehdus	—	5	5	—
Kurkkutulehdus	11	21	32	1
Kurkkumätä	—	3	3	3
Influenssa	30	41	71	3
Henkitorvenkatarri, äkillinen	14	27	41	1
» pitkäaikainen	—	2	2	—
Keuhkokuume	10	4	14	9
Hinkuyskä	3	—	3	3
Tulirokko	1	—	1	1
Vesirokko	5	2	7	3
Ruusu	2	—	2	2
Kulkutaudinluontoinen aivokalvontulehdus ..	1	—	1	1
Virtsatiehyeentulehdus	4	6	10	—
Korvatulehdus	12	7	19	—
Imurauhastulehdus	6	2	8	—
Paise	2	1	3	—
Ihottuma	12	4	16	—
Riisitauti	10	6	16	—
Verenheikkous	4	—	4	—
Synnyynnäinen heikkous	6	—	6	—
Vesipää	1	—	1	—
Littlen tauti	3	—	3	1
Vajaakykyisyys	1	4	5	—
Kehitysvirheet	2	1	3	1
Tyrä	5	3	8	3
Yhteensä	152	144	296	33

Sairastuneista lapsista kaksi kuoli, toinen kulkutaudinluontoiseen aivokalvontulehdukseen, toinen keuhkokuumeeseen ollen viimeksi mainittu tylsämielinen ja vaikeasti halvaantunut (Littlen tauti) keskonen.

Kun Sofianlehdossa kertomusvuonna hoidettiin 236 lasta, oli kuolleisuusprosentti siis 0.85.

Reijolan lastenkodissa oli myöskin v:n 1936 kuluessa paljon influenssa- ja keuhkotorvenkatarritapauksia. Muutamilla lapsilla oli tauti verrattain itsepintaista saaden yksi heistä keuhkokuumeen, mutta kuitenkin suurin osa oli vain lievästi sairaana. Karanteeniosastolla sattui kaksi tulirokko- ja hinkuyskätapausta, jotka hoidettiin sairaalassa. Muutamat suuressa rakennuksessa asuvat lapset sairastuivat keväällä pussitautiin, jonka vuoksi ei voitu ottaa uusia lapsia kotiin muutaman viikon aikana. Kuolemantapauksia ei sattunut. Hoidettujen lasten lukumäärä oli 144. Taudintapaukset selviävät seuraavasta yhdistelmästä:

Tauti.	Tapauksia.	Tauti.	Tapauksia.
Influenssa	36	Littlen tauti	2
Henkitorvenkatarrin	24	Keuhkokuume	1
Suurentuneet nielurisat	12	Munuaistulehdus	1
Pussitauti	7		
Ihottuma	7		Yhteensä 108
Kurkkutulehdus	4	Näistä hoidettiin sairaalassa:	
Vajaakykyisyys	4	Influenssa	2
Vatsa- ja suolikatarri	3	Tulirokko	2
Korvatulehdus	3	Hinkuyskä	2
Tulirokko	2	Munuaistulehdus	1
Hinkuyskä	2		Yhteensä 7

Samassa yhteydessä huomautetaan, että Reijolan lastenkodin karanteeniosasto, joka on hyvin ahdas, kylmä ja muutenkin alkuperäinen, on tullut entistä huonommaksi uuden ajotien valmistuttua, joka kulkee aivan rakennuksen ohitse. Huoneiden tuulettaminen on vaikeutunut, kun ikkunoista tunkeutuu sisään pölyä ja bensiinhajua. Ahkera tuulettaminen on kuitenkin välttämätön huoneiden pienuuden ja mataluuden takia. Lasten makuuhuoneissa ilmakeuutiomäärä on n. 10 m³ lasta kohden. Päivähuoneessa, jonka pinta-ala on vain 12.2 m² ja kuutiomitta 28.3 m³, on lasta kohden 1.5 m² pinta-alaa ja 3.5 m³ ilmaa, sillä lasten lukumäärä osastolla on tavallisesti kahdeksan. Ruokahuoneena lapsilla on vain pieni eteinen. Tällä osastolla lapset ovat kolme viikkoa, väliin kauemminkin.

Kodin kaivovesi oli kuten edellisenäkin vuonna pilaantunutta, minkä tähden ruoka- ja juomavesi tuotiin kaupungin vesijohdosta.

Menot ja tulot. Lastensuojelutoiminnan aiheuttamat bruttomenot nousivat v. 1936 lautakunnan tilinpäätöksen mukaan 16,127,528: 80 markkaan jakautuen seuraaviin eriiin:

Lastensuojelulautakunta	Smk	977,561: 50
Kasvatuksellisesti laiminlyötyjen lasten koulukodit	»	3,129,776: 30
Vastaanotto- ja ammattioppilaskodit	»	613,868: 20
Toivolan koulukoti	»	925,050: 05
Lastenkodit	»	2,294,636: 25
Keuhkotautisten lasten hoito	»	589,656: —
Sijointu yksityishoitoon ja jatko-opetus	»	4,639,995: 50
Lastenhoidon neuvonta-asetat	»	140,032: 05
Tylsämielisten, aistiviallisten ja raajarikkoisten lasten erikoishoito ja opetus	»	334,846: 35
Lastenvalvojan kansliamenot sekä aviottomain lasten avustaminen	»	51,031: 95
Lasten hammashoito, kesävirkestystoiminta sekä matkakulut	»	148,269: 20
Maatilat	»	1,816,805: 45
Avustukset yksityisille lastensuojeluyhdistyksille	»	1) 466,000: —

Yhteensä Smk 16,127,528: 80

1) Edellisissä vuosikertomuksissa vastaavaa määrää ei ole laskettu kaupungin lastensuojelutoiminnan kustannuksiin.

Näiden menojen lisäksi oli rakennustoimiston tilille viety alla mainittujen lastenhuoltolaitosten huoneistojen korjauskustannuksia seuraavat määrät:

Bengtsårin koulukoti	Smk	59,117:10
Ryttylän koulukoti	»	171,559: 80
Toivoniemen koulukoti	»	23,423: 40
Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti	»	12,439: 75
Toivolän koulukoti	»	49,224: 65
Sofianlehdon pikkulasten koti	»	31,215: 15
Reijolan lastenkoti	»	16,844: 50
Kullatorpan lastenkoti	»	29,826: 95
Yhteensä Smk		393,651: 30

Lastensuojelutoiminnasta aiheutuneet tulot nousivat v. 1936 6,713,512:45 markkaan jakautuen seuraaviin eriin:

Lastenhoidosta saatua korvausta:

valtiolta	Smk	448,193: 85
vierailta kunnilta	»	1,029,061: 70
yksityisiltä korvausvelvollisilta	»	485,167: 15
Koulukotien valtionapu	Smk	1,962,422: 70
Koulukotien oppilastöistä	»	2,066,589: 10
Ammattioppilaskodin hoidokeilta	»	49,247: 05
Maatilat tilittäneet (maatalousvarastoja lukuunottamatta)		32,105: —
Bengtsårin tila	Smk	437,083: 30
Toivoniemen tila	»	300,319: 15
Ryttylän ja Siltalan tilat	»	742,005: 70
Toivolän tila	»	330,347: 40
Laitosten ja maatilojen henkilökunnan suorittamat luon-		Smk 1,809,755: 55
toisetujen korvaukset	»	793,393: 05
Yhteensä Smk		6,713,512: 45

Kun nämä tulot vähennetään edellä mainittujen kustannusten yhteissummasta, 16,521,180: 10 markasta, jää kaupunginkassaa rasittaviksi nettomenoiksi 9,807,667: 65 markkaa, joka on 239,873: 70 markkaa pienempi kuin vastaava summa edellisenä vuonna.

Koulukoteihin kuuluvien tilojen maatalouskirjanpidossa, jossa on huomioitu myöskin vuoden lopussa olevat maatalousvarastot, tehtiin tilinpäätös siten, että laitosten käyttämistään rakennuksista maatiloille suorittamat vuosivuokrat, Bengtsårissa 197,000 markkaa, Toivoniemessä 53,100 markkaa, Ryttylässä 249,000 markkaa ja Toivolassa 96,600 markkaa eli yhteensä 595,700 markkaa, joista laitosten tuloihin sisältyy 40 %:n valtionapu, siirrettiin kaupunginkassaan kaupungin näihin kiinteistöihin sijoittamien pääomain korkojen ja kuoletusten hyvitykseksi. Näiden suorituksien sekä erinäisten maanparannus- ja rakennuskustannuksien lyhennysten jälkeen osoitti maataloustilien päätös voittoa Bengtsårissa 15,429: 20 markkaa, Toivoniemessä 15,162: 05 markkaa, Ryttylässä 401: 20 markkaa ja Toivolassa 11,568: 40 markkaa eli yhteensä 42,560: 85 markkaa, mikä mainittujen laitosten valtionapua koskevassa lopputilityksessä on vähennetty valtionavun perusteena olevista vuosimenoista.

Eri laitosten varsinaiset menot, yksityishoitoon lähetettyjen lasten vaatetus sekä henkilökunnan luontoiseduistaan suorittama korvaus toimihenkilöiden palkoista poisluettuina, nousivat seuraaviin määriin:

		Kaikkiaan.	Lasta ja päivää kohden.	Lasta ja vuotta kohden.
Sofianlehdon pikkulastenkoti ..	Smk	1,317,143: 15	36: 53	13,368: 04
Reijolan lastenkoti	»	377,860: 60	30: 56	11,185: 46
Kullatorpan lastenkoti	»	294,315: 25	23: 56	8,623: 76
Vastaanottokoti	»	461,841: 85	24: 89	9,109: 40
Ammattioppilaskoti	»	100,903: 35	13: 93	5,098: 80
Toivolan koulukoti	»	818,841: 05	27: 82	10,181: 61
Bengtsärin »	»	926,303: 50	39: 34	14,397: 28
Tavolan »	»	173,547: 45	18: 77	6,871: 31
Ryttylän »	»	1,393,758: 20	30: 01	10,984: 64
Toivoniemen »	»	328,937: 55	27: 99	10,244: 31
Yhteensä Smk		6,193,451: 95	29: 90	10,943: 82

Seuraava taulukko osoittaa eriteltyinä varsinaiset lastenhoitomenot elatuspäivää kohden lastensuojelulautakunnan alaisissa laitoksissa v. 1936:

Menoerä.	Lastenkoti.			Vastaan- ottokoti.	Ammatti- oppilaskoti.	Koulukoti.					Kaikkiaan.
	Sofian- lehdo.	Reijola.	Kulla- torppa.			Toivola.	Bengtsär.	Tavola.	Ryttylä.	Toivo- niemi.	
P e n n i ä.											
Palkkaukset	1,363	1,699	1,319	847	536	1,496	1,971	1,032	1,312	1,348	1,360
Vuokra, lämpö ja valo ..	1,208	656	321	762	57	353	911	60	675	407	675
Ruokinta	¹⁾ 501	341	327	545	478	520	478	460	519	647	514
Vaatetus ja kalusto	335	238	292	217	236	300	393	218	305	247	298
Muut menot	246	122	97	118	86	113	181	107	118	150	143
Yhteensä	3,653	3,056	2,356	2,489	1,393	2,782	3,934	1,877	3,001	2,799	2,990

Jos otetaan huomioon myöskin rakennustoimiston omilla määrärahoillaan eri lastenhuoltolaitoksissa suorittamat huoneistojen korjauskustannukset, yhteensä 393,651:30 markkaa, saadaan kesikustannukseksi lasta ja päivää kohden kaikissa laitoksissa 31:80 markkaa sekä lasta ja vuotta kohden 11,639:40 markkaa.

Lastenhoitokustannukset osoittautuvat miltei kaikissa laitoksissa jonkun verran korkeammiksi v:een 1935 verraten johtuen pääasiallisesti palkkamenojen lisääntymisestä. Tämän lisäksi on hoitopäivien kallistumiseen Reijolan lastenkodissa vaikuttanut toistamiseen lisätty vuokra sekä Bengtsärin ja Toivoniemen koulukodeissa erikosesti se seikka, ettei näissä, varsinkaan Bengtsäriin, ole ollut pitkin vuotta täyttä määrää oppilaita. Kaikkien laitosten keskimääräinen päiväkustannus osoitti 62 pennin suuruista lisäystä; palkat kohosivat 1:79 markkaa

Lahjoitusrahastot. Lastensuojelulautakunnalle kuuluivat seuraavat lasten hyväksi lahjoitetut, rahatoimiston hoidossa olevat rahastot, joiden

¹⁾ Ottamalla huomioon samaan ruokarahaan sisältyvän 14 hoitajatarharjoittelijan vapaan ruoan, jää lasten ruokamenoiksi Sofianlehdossa 4:39 markkaa lasta ja päivää kohden.

pääoma ja käytettävissä olevat korkovarot joulukuun 31 p:nä 1936 nousivat seuraaviin määriin:

	Pääoma, Smk.	Korot, Smk.
Adolf Holmgrenin lahjoitusrahasto turvattomille äideille ja lapsille	40,000: —	6,909: 55
L. A. Grönholmin Helsingin orpolasten rahasto	7,800: —	1,317: 80
Bergman-puolisoiden lahjoitusrahasto jatko-ope- tuksen hankkimiseksi turvattomille lapsille	61,000: —	7,633: 75
M. Kotschakin lastenvaatetusrahasto	51,100: —	9,005: 10
Aina ja Ivar Gordien lahjoitusrahasto	30,694: 95	—: —
Johan Gustaf Rosenbergin rahasto	10,682: 10	601: —
Lasten kesäsiirtolain rahasto	18,301: 60	1,029: 70
Yhteensä	219,578: 65	26,496: 90

Hyvösen lastenkoti. Lastensuojelurahastoihin kuuluu myöskin avio-puolisoiden G. ja M. Hyvösen kaupungille lahjoittama omaisuus, jonka pää-oma oli kertomusvuoden lopussa 2,075,126: 20 markkaa sekä käytettävissä olevat korkovarot 289,927: 38 markkaa. Tämän rahaston korkovaroilla ylläpidetään Kotkankadun talossa n:o 14 n. 30 hoitopaikkaa käsittävää lasten-kotia puutteenalaisille suomea tai ruotsia puhuville eri ikäisille lapsille. Lastenkodin hallintoa hoitaa lastensuojelulautakunnan kolmeksi vuodeksi ker-rallaan valitsema johtokunta, johon v:ksi 1934—36 valittuina kuuluivat tarkastaja M. Sillanpää puheenjohtajana sekä muina jäseninä kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne, varatuomari L. Silvenius, professori A. Ylppö ja lastentarhanjohtajatar I. Poppius sekä hänen kuoltuaan vuoden lopulla lastentarhojentarkastaja E. Borenus.

Lastenkodin johtajattarena sekä samalla johtokunnan sihteerinä toimi neiti I. Siirala ja lääkärinä lääketieteenlisensiaatti R. Granholm. Lisäksi kuu-lui laitoksen henkilökuntaan lastentarhanopettaja, 2 lastenhoitajaa, keittäjä, siivooja ja ompelija.

Lapsia oli kodissa 32 3—16 vuotiasta, joista 14 poikaa ja 18 tyttöä. Hoitopäiviä oli kaikkiaan 11,194. Lasten terveydentila oli yleensä tyydyt-tävä. Influenssatapauksia oli vuoden varrella 23, henkitorvenkatarrita-pauksia oli 3, keuhkokuumetapauksia 1, sydäntulehdustapauksia 1 ja tuli-rokkotapauksia 2.

Lastenkodin menot v. 1936 olivat seuraavat:

Menoerä.	Kaikkiaan, Smk.	Lasta ja päivää kohden, Smk.	Menoerä.	Kaikkiaan, Smk.	Lasta ja päivää kohden, Smk.
Palkat.....	137,418: 50	12: 28	Lämpö- ja valais-		
Talous.....	79,964: 20	7: 14	tus	11,432: 80	1: 02
Vaatetus	23,445: 35	2: 09	Vuokra	50,000: —	4: 47
Kalusto	3,813: 30	—: 34	Knlungit	30,555: 30	2: 72
			Yhteensä	336,629: 45	30: 07

Tuloja kertyi kaikkiaan 338,702: 80 markkaa, joista säästöä edellisestä vuodesta 961: 05 markkaa, säätiön varoja ¹⁾ 250,000 markkaa, lasten elatus-maksuja 40,615 markkaa, henkilökunnan suorittamia luontoisetujen korvauk-sia 42,455 markkaa, muita tuloja 4,387: 50 markkaa ja korkotuloja 284: 25 markkaa. Säästöä jäi v:een 1937 2,073: 35 markkaa.

¹⁾ Tähän on laskettu myös arvioitu vuokra 50,000 markkaa.

XIV. Kotitalouslautakunta.

Kotitalouslautakunta antoi toiminnastaan v. 1936 seuraavan selonteon:

Lautakunnan kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna tarkastaja M. Sillanpää puheenjohtajana, rouva H. Gebhard varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä rouva H. Brander, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. Mutikainen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sähkötekniikko V. V. Salovaara. Sihteerinä toimi opettaja I. Grotenfelt. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Lähetettyjen kirjeiden ja kirjelmien luku oli 148, saapuneiden 62.

Lautakunnan toimihenkilöt. Lautakunnan vakinaisista kotitalousneuvjista toimivat käsityöopettaja I. Grotenfelt ja talousopettaja L. Virki kotitalouskerholassa, Mäkelänkadun 45:ssä, ja talousopettaja M. Koivisto opetuskeittiössä, Helsinginkadun 26:ssa, sekä talousopettaja M. Helaakoski, joka elokuun 1 p:nä otettiin lautakunnan palvelukseen ja määrättiin toimimaan vastaavana opettajana opetuskeittiössä, Fredrikinkadun 16:ssa. Apuopettajina käsitöissä koko vuoden olivat rouva L. Lehtonen ja neiti A. Kautonen sekä syyskuun alusta rouva H. Löfgrén ja erikoiskursseilla rouva M. Olki sekä talousopetuksessa ajoittain K. Vöry, H. Sahrakorpi ja T. Lindroos. Tyttökerhojen ohjaajina olivat lastentarhanopettajat A. Planting, joka syyskuun 1 p:nä siirtyi toiseen toimeen, E. Latvala ja L. Mantere sekä neiti M. Wivolin. Laulua ja voimistelua ohjasivat rouva R. Hangasjärvi ja neiti T. Lehtonen.

Toiminta. Kotitalouslautakunnan toimintakautena v. 1936 valmistui uusi opetuskeittiö Fredrikinkadun 16:ssa, jonka avajaisilaisuuteen huhtikuun 28 p:nä oli kutsuttu myös kaupungin viranomaisia ja sanomalehtien edustajia. Lautakunnan aikaisempi neuvonta- ja opetustoiminta tapahtui kahdessa huoneistossa, nimittäin Mäkelänkadun 45:ssä sijaitsevassa kotitalouskerholassa ja Helsinginkadun 26:ssa sijaitsevassa opetuskeittiössä. Jälkimmäisessä huoneistossa lautakunnalla oli sitä paitsi käytettäväänään Suomenkielisen työväenopiston käsityösali.

Talousopetuksessa järjestettiin yhteensä 70 kurssia, joihin osallistui kaikkiaan 893 oppilasta, kuten selviää alla olevasta yhdistelmästä. Kursseista mainittakoon erikoisesti Fredrikinkadun 16:ssa sijaitsevassa opetuskeittiössä kotiapulaisille järjestetyt suomen- ja ruotsinkieliset erikoiskurssit, jotka herättivät suurta huomiota sekä perheenemäntien että kotiapulaisten keskuudessa.

Opetusaine.	Kursseja.	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia.	Oppilaita.
Taludellinen ruoanlaitto	11	10	133
Monipuolinen »	5	10	63
Kevättruokien valmistus	5	5	52
Kasvisruokien »	4	5	41
Jouluruokien »	10	6	148

Opetusaine.	Kursseja.	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia.	Oppilaita.
Leikkele- ja eväsruekien laitto	4	5	49
Leipominen	23	5	319
Säilöönpano	4	5	46
Kerhotyöille talousopetusta	1	4	6
Kotiapulaisille »	3	12	36
Yhteensä	70	67	893

Havainto-opetusta ja neuvontaa ruoanlaitossa, säilöönpanossa ja kodinhoidossa annettiin eri keittiöissä yhteensä 52 kertaa osallistuen opetustilaisuuksiin n. 1,000 oppilasta.

K ä s i t y ö p e t u k s e s s a järjestettiin seuraavat kurssit:

Opetusaine.	Kursseja.	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia.	Oppilaita.
Käsityönneuvonta täysikasvaisille	21	16	886
» työille	2	20	80
Kaavapiirustus	4	5	39
Patjan valmistus	1	5	7
Peitteen »	2	5	11
Hatun »	4	5	55
Yhteensä	34	56	1,078

Kurssit henkisen työn tekijöille. Kaupunginhallituksen myönnettyä 71,300 markan suuruisen määrärahan kurssien järjestämiseksi työttömille henkisen työn tekijöille, järjestettiin edellä lueteltujen kurssien lisäksi tammikuun 29 p:n ja huhtikuun 8 p:n välisenä aikana 10 viikkoa kestävät kurssit ruoanlaitossa, kodinhoidossa ja käsitöissä osallistuen niille kaikkiaan 40 oppilasta.

Koti-iltoja järjestettiin kerran kuukaudessa kurssilaisille. Näissä koetettiin m.m. esitelmien avulla herättää harrastusta kodin- ja terveydenhoitoa koskeviin kysymyksiin. Koti-iltoja pidettiin 7 ja osallistui niihin n. 740 henkilöä.

Näyttelyt. Keväällä lautakunta osallistui Maataloustuottajain keskusliiton aloitteesta toimeenpantuun maitotaloustuotteiden mainosnäyttelyyn ja syksyllä järjestettiin Helsinginkadun 26:ssa olevaan opetuskeittiöön lautakunnan omia työmuotoja esittävä näyttely sekä näyttelyyn liittyvä esitelmäsarja, osallistuen mainittuihin tilaisuuksiin yhteensä n. 3,000 henkilöä.

Kerhotoiminta. Kurssitoiminnan ohella harrastettiin kerhotoytä sekä lasten, nuorten tyttöjen että äitien keskuudessa. Etenkin lasten ja tyttökerhojen toiminta oli vilkasta kuuluun 9 kerhoryhmään kaikkiaan 154 tyttöä. Nuorempia kerholaisia opastettiin erilaisissa askarteluissa ja laululeikeissä, kehittyneempiä käsitöissä ja taloustoimissa ollen heitä varten järjestetty myös erikoinen retkeilyryhmä. Kaikki ryhmät harrastivat sitä paitsi urheilua ja ulkoilmaleikkejä. Eri opetuskeittiöiden yhteydessä toimivat aikuisten kerhot kokoontuivat kerran viikossa opettajien johdolla. Näiden kerhojen ohjelmistoon kuuluivat kasvatuskysymykset, kodin- ja terveydenhoito, laulu, voimistelu ja retkeilyt. Juhlita mainittakoon äitienpäivä- ja joulujuhlat.

Kaupungin siirtolapuutarhojen jäsenkerhot kokoontuivat lautakunnan luvalla kotitalouskerholassa.

Menot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin lautakunnan käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin:

Menoerä.	Määräraha.		Todelliset menot.		Säästetty (+) tai ylitetty (-) määrä.	
	Markkaa ja penniä.					
Palkkiot	7,500	—	5,700	—	+ 1,800	—
Sääntöpalkkaiset virat	91,380	—	91,380	—	—	—
Tilapäistä työvoimaa	124,640	—	97,730	—	+ 26,910	—
Vuokra	79,200	—	77,100	—	+ 2,100	—
Lämpö	7,000	—	5,625	—	+ 1,375	—
Valaistus	4,000	—	3,887	50	+ 112	50
Siivoaminen	8,600	—	7,945	—	+ 655	—
Kaluston kunnossapito	2,000	—	1,983	70	+ 16	30
Painatus ja sidonta	1,000	—	—	—	+ 1,000	—
Tarverahat	9,000	—	8,985	75	+ 14	25
Tarveaineet havainto- ja käsityönope- tusta varten	43,000	—	58,105	20	— 15,105	20
Uuden opetuskeittiön perustamiskustan- nukset	178,150	—	169,482	60	+ 8,667	40
Yhteensä	555,470	—	527,924	75	+ 27,545	25

Tilapäisen työvoiman palkkaamiseen käytetystä määrärahasta tuli talousopetuksen osalle 22,800 markkaa, käsityöopetuksen osalle 50,170 markkaa, kerhotyöhön 11,610 markkaa sekä esitelmiin ja siivoukseen 13,150 markkaa.

Tulot. Erilaisista kursseista oli tuloja 48,217: 25 markkaa.

XV. Kaupunginkirjasto.

Kaupunginkirjaston johtokunnan kertomus v:lta 1936¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Kirjaston johtokuntaan kuuluivat filosofiantohtori A. H. Bergholm, puheenjohtajana, professori H. E. Pipping, varapuheenjohtajana, sihteeri V. Aronen, rouva E. Peräläinen ja filosofiantohtori H. Renvqvist. Kaupunginhallituksen edustajana kirjaston johtokunnassa oli toimittaja C.-J. Sundström. Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa. Pääkirjaston kassan johtokunnan puheenjohtaja tarkasti 12 kertaa.

Henkilökunta. Käpylän haarakirjaston johtaja H. Huttunen sai pyynnöstä eron virastaan elokuun 1 p:stä lukien. Hänen sijaansa johtokunta nimitti syyskuun 14 p:nä johtajaksi filosofianmaisteri L. Kansasen, joka astui virkaansa lokakuun 1 p:nä, saaden pyytämänsä eron vuoden päättyessä. Johtokunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti elokuun 26 p:nä pitämässään kokouksessa perustettavaksi 5 uutta ylemmän palkkaluokan amanuenssinvirkaa, joihin oli astuttava tammikuun 1 p:nä 1937. Näiden virkojen haltijoiksi johtokunta nimitti marraskuun 18 p:nä ylimääräiset apulaiset H. Granströmin, B. Mörnen, A. Petran, P. Salolammen ja I. Salomaan, joista B. Mörne ja P. Salolampi määrättiin virantoimitukseen pääkirjastossa, H. Granström Kallion haarakirjastossa, I. Salomaa Töölön haarakirjastossa ja A. Petra Vallilan haarakirjastossa. Täten saatiin erinomaisen tarpeellinen lisäys kirjaston vakinaisiin työvoimiin. Pasilan haarakirjaston siivoija A. Karhunen kuoli lokakuun 5 p:nä ja hänen jälkeensä tuli toimeen V. Elomäki saman kuukauden 6 p:nä. Vallilan haarakirjaston johtaja F. Lindroos, joka suurta harrastusta osoittaen työskenteli tässä haarakirjastossa, kuoli joulukuun 20 p:nä.

Huoneistot. Pääkirjaston rakennuskysymys ei edistynyt kertomusvuonna. Helpottaakseen pääkirjastossa vallitsevaa tilanpuutetta kaupunginhallitus päätti kirjaston johtokunnan esityksestä, että kirjaston ajan huoneisto luovutettaisiin kirjaston tarpeisiin kesäkuun 1 p:stä lähtien. Varastossa pidettävälle kirjoille saatiin täten tilaa ainakin muutamiksi vuosiksi.

Lainausliike. Kertomusvuonna samoin kuin v. 1934 ja 1935 väheni kirjojen lainaus. Väheneminen on käsitettävä lamakautena vallinneen voimakkaan kasvun jatkuvana vastavaikutuksena. Kirjalainojen lukumäärä v. 1936 ja 1935 oli seuraava:

	1936.		1935.	
	Kaikkiaan.	Keskimäärin lainauspäivää kohden.	Kaikkiaan.	Keskimäärin lainauspäivää kohden.
Pääkirjasto	564,557	1,651	620,727	1,810
Kallion haarakirjasto	279,984	819	287,697	839
Töölön »	57,189	189	50,354	166
Vallilan »	59,302	196	61,806	204
Käpylän »	21,825	72	23,134	76
Pasilan »	15,006	50	14,788	49
Yhteensä	997,863	2,977	1,058,506	3,144

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulukkotiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä luku-
salleissa on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1937.

Lainauspäivien lukumäärä oli pääkirjastossa ja Kallion haarakirjastossa 342 sekä muissa haarakirjastoissa 303. Päivittäinen lainausaika pysyi muuttumattomana.

Suurin määrä päivässä annettuja kirjalainoja oli 6,224 (6,183 v. 1935).

Aikuisille sekä toiselta puolen lapsille ja nuorisolle annettujen kirjainojen välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta:

	Kirjalainoja aikuisille.		Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle.		Yhteensä.
	Luku.	%.	Luku.	%.	
Pääkirjasto	455,932	80.8	108,625	19.2	564,557
Kallion haarakirjasto	205,190	73.3	74,794	26.7	279,984
Töölön »	38,142	66.7	19,047	33.3	57,189
Vallilan »	39,232	66.2	20,070	33.8	59,302
Käpylän »	14,723	67.5	7,102	32.5	21,825
Pasilan »	10,044	66.9	4,962	33.1	15,006
Yhteensä	763,263	76.5	234,600	23.5	997,863

V. 1935 lainattiin aikuisille 818,864 nidosta eli 77.4 % sekä lapsille ja nuorisolle 239,642 nidosta eli 22.6 %. Aikuisten kirjallainat vähenivät kertomusvuonna, samoin kuin lähinnä edellisinä vuosina, suuremmissa määrin kuin lapsille ja nuorisolle annetut lainat.

Erikielisen kirjallisuuden lainausta valaisee seuraava taulukko:

	Suomenkielinen kirjallisuus.		Skandinavian kirjallisuus.		Muunkielinen kirjallisuus.		Yhteensä.
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	
Pääkirjasto	318,600	56.4	221,181	39.2	24,776	4.4	564,557
Kallion haarakirjasto	249,337	89.1	30,647	10.9	—	—	279,984
Töölön »	36,076	63.1	21,113	36.9	—	—	57,189
Vallilan »	46,764	78.9	12,538	21.1	—	—	59,302
Käpylän »	19,991	91.6	1,834	8.4	—	—	21,825
Pasilan »	13,566	90.4	1,440	9.6	—	—	15,006
Yhteensä	684,334	68.6	288,753	28.9	24,776	2.5	997,863

Kaikilta lainausosastoilta annettiin v. 1935 lainaksi suomenkielistä kirjallisuutta 717,964 nidosta, 67.8 %, skandinavisista kirjallisuutta 314,733 nidosta, 29.7 %, sekä muunkielistä kirjallisuutta 25,809 nidosta, 2.5 %. Skandinavisen kirjallisuuden lainaus väheni niin muodoin kertomusvuonna tuntuvammin kuin suomenkielisen kirjallisuuden lainaus. Muunkielisen kirjallisuuden lainausta osoittava prosenttiluku pysyi muuttumattomana.

Romaani- ja kertomuskirjallisuuden sekä muun kirjallisuuden lainauksen välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta, jossa myös on otettu huomioon aikuisille sekä toiselta puolen lapsille ja nuorisolle annettujen lainain välinen ero:

	Kirjalainoja aikuisille.				Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle.				Kirjalainoja kaikkiaan.			
	Romaani- kirjallisuus.		Muu kir- jallisuus.		Kertomus- kirjallisuus.		Muu kir- jallisuus.		Romaani- ja kertomus- kirjallisuus.		Muu kir- jallisuus.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Pääkirjasto	266,056	58.4	189,876	41.6	75,302	69.3	33,323	30.7	341,358	60.5	223,199	39.5
Kallion haarakirjasto	128,788	62.8	76,402	37.2	56,462	75.5	18,332	24.5	185,250	66.2	94,734	33.8
Töölön »	25,535	66.9	12,607	33.1	13,813	72.5	5,234	27.5	39,348	68.8	17,841	31.2
Vallilan »	24,331	62.0	14,901	38.0	15,104	75.3	4,966	24.7	39,435	66.5	19,867	33.5
Käpylän »	9,519	64.7	5,204	35.3	5,505	77.5	1,597	22.5	15,024	68.8	6,801	31.2
Pasilan »	5,853	58.3	4,191	41.7	3,741	75.4	1,221	24.6	9,594	63.9	5,412	36.1
Yhteensä	460,082	60.3	303,181	39.7	169,927	72.4	64,673	27.6	630,009	63.1	367,854	36.9

V. 1935 lainattiin kaikkiaan 669,378 nidosta eli 63.2 % romaani- ja kertomuskirjallisuutta sekä 389,128 nidosta eli 36.8 % muuta kirjallisuutta. Verrattaessa käy selville, että lainausliikkeen väheneminen kohdistui kertomusvuonna jonkun verran suuremmassa määrin romaani- ja kertomuskirjallisuuteen kuin muuhun kirjallisuuteen. Aikuisille lainatun tietokirjallisuuden lainausprosentti nousi 39.5:stä v. 1935 39.7:ään kertomusvuonna sekä lapsille ja nuorisolle annetun tietokirjallisuuden lainausprosentti 27.4:stä 27.6:een. Tietokirjallisuuslainojen suhteellinen lisääntyminen on jatkunut v:sta 1928 lähtien.

Kirjavaraston eri osastoista lainattujen nidosten luku ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

	Pää- kirjasto.	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Yhteen- sä.	%.
		haarakirjasto.						
I. Uskontoa	7,440	1,677	248	393	77	64	9,899	1.0
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	49,764	22,829	5,949	5,316	1,693	1,413	86,964	8.7
III. Maantietoa, kansatiedettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	40,157	24,625	4,878	5,227	1,847	1,486	78,220	7.9
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja . .	341,358	185,250	39,348	39,435	15,024	9,594	630,009	63.1
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjallisuushistoriaa ja taidetta	34,600	13,168	2,078	2,485	847	974	54,152	5.4
VI. Luonnontiedettä, matematiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	31,190	11,366	1,834	2,160	961	518	48,029	4.8
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	19,019	6,119	735	1,527	283	296	27,979	2.8
VIII. Kielitiedettä	11,538	3,801	565	740	104	173	16,921	1.7
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kirjastotiedettä, urheilua sekä muita ja sekalaisia aineita	29,491	11,149	1,554	2,019	989	488	45,690	4.6
Yhteensä	564,557	279,984	57,189	59,302	21,825	15,006	997,863	100.0

V. 1935 olivat eri kirjallisuusosastoista annettujen lainain prosenttiluvut 1.0, 8.8, 7.8, 63.2, 5.5, 4.7, 2.8, 1.6 ja 4.6. Kertomusvuonna lisääntyivät siis suhteellisesti osastoista III, VI ja VIII annetut lainat, kun taas osastoista II, IV ja V annetut lainat suhteellisesti vähenivät. I, VII ja IX osastoon kuuluvan kirjallisuuden lainausta koskevat prosenttiluvut pysyivät muuttumattomina.

Kirjakokoelmia annettiin lainaksi Hermansin lasten kesäsiirtolaan Järvenpäässä, Kunnalliskotiin, Yleiseen sairaalaan, Marian sairaalaan ja Kivelän sairaalaan.

Kertomusvuonna lainaksi annetuista kirjoista on 171 palauttamatta. Näistä oli 144 lainattu pääkirjastosta, 16 Kallion haarakirjastosta, 1 Töölön haarakirjastosta, 3 Vallilan haarakirjastosta ja 7 Käpylän haarakirjastosta.

Lainaaajat. Kotilainoja sai kaikkiaan 46,664 henkilöä, joista 7,496 oli uusia lainaajia. Seuraavassa taulukossa esitetään lainaajia koskevia tietoja:

	Miehiä.			Naisia.			Lapsi ja nuorisoa.			Kaiken kaikkiaan.
	Ruunnillisen työn tekijöitä.	Muita.	Yhteensä.	Ruunnillisen työn tekijöitä.	Muita.	Yhteensä.	Pojkia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli suomi.</i>										
Pääkirjasto	3,264	3,880	7,144	2,606	4,878	7,484	1,093	689	1,782	16,410
Kallion haarakirjasto	2,783	1,350	4,133	2,267	1,758	4,025	1,291	878	2,169	10,327
Töölön »	236	176	412	305	340	645	432	191	623	1,680
Vallilan »	564	94	658	326	144	470	332	196	528	1,656
Käpylän »	164	67	231	61	150	211	176	117	293	735
Pasilan »	142	37	179	114	49	163	61	61	122	464
Yhteensä	7,153	5,604	12,757	5,679	7,319	12,998	3,385	2,132	5,517	31,272
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli ruotsi.</i>										
Pääkirjasto	1,461	3,447	4,908	948	5,137	6,085	729	548	1,277	12,270
Kallion haarakirjasto	260	255	515	160	375	535	118	123	241	1,291
Töölön »	99	139	238	86	306	392	141	120	261	891
Vallilan »	113	45	158	55	60	115	61	75	136	409
Käpylän »	27	18	45	4	51	55	35	47	82	182
Pasilan »	19	18	37	12	15	27	8	7	15	79
Yhteensä	1,979	3,922	5,901	1,265	5,944	7,209	1,092	920	2,012	15,122
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli joku muu kieli.</i>										
Pääkirjasto	8	96	104	—	149	149	7	10	17	270
<i>Lainaaajia kaikkiaan.</i>										
Pääkirjasto	4,733	7,423	12,156	3,554	10,164	13,718	1,829	1,247	3,076	28,950
Kallion haarakirjasto	3,043	1,605	4,648	2,427	2,133	4,560	1,409	1,001	2,410	11,618
Töölön »	335	315	650	391	646	1,037	573	311	884	2,571
Vallilan »	677	139	816	381	204	585	393	271	664	2,065
Käpylän »	191	85	276	65	201	266	211	164	375	917
Pasilan »	161	55	216	126	64	190	69	68	137	543
Yhteensä	9,140	9,622	18,762	6,944	13,412	20,356	4,484	3,062	7,546	46,664

V. 1935 oli lainaajien lukumäärä 47,240, joista 30,773:lla eli 65.1 %:lla oli äidinkielenään suomi, 16,161:lla eli 34.2 %:lla ruotsi ja 306:lla eli 0.7 %:lla joku muu kieli. Vastaavat, kertomusvuotta koskevat prosenttiluvut ovat 67.0, 32.4 ja 0.6. Suomenkielisten lainaajien lukumäärä lisääntyi suhteellisesti, kun taas muiden lainaajien luku suhteellisesti väheni. Absoluuttisesti lisääntyi samoin vain suomenkielisten lainaajien lukumäärä. Vastoin useina edellisinä vuosina vallinnutta suhdetta, muuttui aikuisten ja nuorten lainaajien suhdeluku nuorten eduksi; aikuisten prosenttiluku oli 83.8 (83.9 v. 1935) sekä lasten ja nuorison 16.2 (16.1 v. 1935). Ruumiillisen työn tekijöihin kuuluvien aikuisten lainaajien prosenttiluku oli 41.1 oltuaan 41.9 v. 1935 ja muiden aikuisten lainaajien prosenttiluku 58.9 oltuaan 58.1 v. 1935. Miesten ja naisten lukumäärään osoittavat prosenttiluvut olivat edellisten 48.0 (48.3 v. 1935) ja jälkimmäisten 52.0 (51.7 v. 1935). Nuorista lainaajista oli poikia 59.4 % (59.6 v. 1935) ja tyttöjä 40.6 % (40.4 v. 1935).

Lukusalit. Pääkirjaston eri lukusalit olivat yleisön käytettävissä 356 päivää. Kallion haarakirjaston aikuisten lukusali pidettiin yleisölle avoinna 355, ja lasten lukusali 338 sekä sanomalehtisalit 356 päivää. Töölön, Vallilan ja Pasilan haarakirjastojen sanomalehtisalit pidettiin avoinna 356 päivää, kun taas Käpylän haarakirjaston sanomalehtisali oli korjaustöiden vuoksi avoinna vain 350 päivää. Töölön, Vallilan ja Pasilan haarakirjastojen lasten lukuhuoneet pidettiin avoinna 355 päivää, mutta Käpylän haarakirjaston lasten lukuhuone oli avoinna vain 350 päivää. Eteläinen lukuhuoneisto oli yleisön käytettävissä 356 päivää. Päivittäinen aukioloaika oli sama kuin edellisnäkin vuonna.

Lukusalikäyntien lukumäärä ¹⁾ v. 1936 ja 1935 selviää seuraavasta taulukosta:

	Opintosalit.		Aikuisten lukusalit.		Sanomalehtisalit.		Lasten lukuhuoneet.		Kaikkiaan.	
	1936.	1935.	1936.	1935.	1936.	1935.	1936.	1935.	1936.	1935.
Pääkirjasto ..	41,997	43,780	42,778	50,934	277,868	287,352	67,792	74,131	430,435	456,197
Haarakirjasto,										
Kallion	—	—	28,470	35,471	338,857	348,063	62,847	66,513	430,174	450,047
Töölön	—	—	—	—	145,858	148,907	22,022	21,317	167,880	170,224
Vallilan	—	—	—	—	167,822	164,912	32,069	28,365	199,891	193,277
Käpylän	—	—	—	—	69,417	67,744	6,097	5,821	75,514	73,565
Pasilan	—	—	—	—	29,152	32,312	6,424	9,466	35,576	41,778
Eteläinen lukuhuoneisto ..	—	—	—	—	—	—	—	—	209,065	218,126
Yhteensä	41,997	43,780	71,248	86,405	1,028,974	1,049,290	197,251	205,613	1,548,535	1,603,214

Lukusalikäyntien päivittäinen keskimäärä oli seuraava:

	1936.	1935.		1936.	1935.
Pääkirjasto	1,209	1,285	Käpylän haarakirjasto	215	207
Kallion haarakirjasto ..	1,218	1,274	Pasilan »	100	119
Töölön » ..	472	479	Eteläinen lukuhuoneisto	587	614
Vallilan » ..	561	545			
			Yhteensä	4,362	4,523

¹⁾ Taulukossa ilmoitetut käyntien määrät sanomalehtisaleissa sekä eteläisessä lukuhuoneistossa, samoin kuin Töölön, Vallilan, Käpylän ja Pasilan haarakirjastojen lasten lukuhuoneiden vastaavat luvut, eivät ole täysin tarkat, käynnit kun on merkitty mekaanisin laskukojein.

Vuoden varrella ilmestyneistä aikakaus- ja sanomalehdistä oli lukusaleissa yleisön käytettävissä seuraava määrä:

	Aikakauslehtiä, luku. kpl.		Sanomalehtiä, luku. kpl.	
Pääkirjasto	325	391	60	82
Kallion haarakirjasto	124	155	38	77
Töölön »	45	50	20	24
Vallilan »	45	51	19	33
Käpylän »	41	42	16	20
Pasilan »	39	41	16	16
Eteläinen lukuhuoneisto	41	44	16	32

Satuillat. Talven, kevään ja syksyn kuluessa järjestettiin pääkirjastossa 35 suomenkielistä ja 35 ruotsinkielistä sekä Kallion haarakirjastossa 24 suomenkielistä ja 9 ruotsinkielistä satuiltaa lapsille.

Kirjavarasto. Kaupunginvaltuuston v. 1934 vahvistamien kirjavaraston tarkastusta koskevien säännösten mukaisesti toimittivat virkailijat kesäkuussa kirjallisuusryhmiin IX ja IV (A—G) kuuluvien kirjojen tarkastuksen. Inventtaustarkastajina olivat samoin kuin aikaisemminkin filosofianmaisterit C.-R. Gardberg ja S.-K. Kilpi. Tarkastuksen jälkeen poistettiin puuttuneet 1,189 nidosta, joista 1,156 oli kuulunut pääkirjaston, 13 Kallion haarakirjaston, 2 Töölön haarakirjaston, 6 Vallilan haarakirjaston ja 12 Käpylän haarakirjaston kirjavarastoon. Paitsi näitä poistettiin luetteloista 270 v. 1932 lainattua kirjaa, joita ei kirjaston ollut onnistunut saada takaisin. Näistä oli 223 lainattu pääkirjastosta, 31 Kallion haarakirjastosta, 5 Töölön haarakirjastosta, 3 Vallilan haarakirjastosta, 6 Käpylän haarakirjastosta ja 2 Pasilan haarakirjastosta. Lisäksi poistettiin 4,058 lainausliikkeessä kulunutta kirjaa. Kertomusvuonna poistettiin täten kaikkiaan 5,517 kirjaa. Kirjastoon hankittiin ja luetteloiitiin vuoden kuluessa 11,376 nidosta. Luetteloitu kirjavarasto käsiti vuoden alussa 218,881 nidosta. Vuoden päättyessä oli nidosten lukumäärä 224,740, joista 117,873 eli 52.4 % oli suomenkielistä ja 98,800 eli 44.0 % skandinaviaista sekä 8,067 eli 3.6 % muunkielistä (saksan-, ranskan-, englannin- ja vironkielistä) kirjallisuutta. Vastaavat v:n 1935 prosentiluvut olivat 52.4, 44.1 ja 3.5.

Kirjavarasto jakautui vuoden lopussa eri kirjallisuusosastoihin seuraavasti:

	Nidoksia.	%.
I. Uskontoa	7,413	3.3
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	21,090	9.4
III. Maantietoa, kansatiedettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	12,553	5.6
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja	86,378	38.4
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjallisuushistoriaa ja taidetta	25,543	11.4
VI. Luonnontiedettä, matematiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	13,138	5.8
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	13,897	6.2
VIII. Kielitiedettä	3,632	1.6

	Nidoksia.	%.
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kirjasto- tiedettä, urheilua sekä muita ja sekalaisia aineita	13,666	6.1
X. Lukusaleihin sijoitettua kirjallisuutta (hakuteoksia, sidottuja aikakauslehtiä ja sanomalehtiä y.m.)....	27,430	12.2
Yhteensä	224,740	100.0

Vastaavat prosenttiluvut v:lta 1935 olivat 3.3, 9.2, 5.4, 39.2, 11.3, 5.7, 6.1, 1.6, 6.1 ja 12.1.

Pääkirjaston ja eri haarakirjastojen kesken kirjavarasto jakautui seuraavasti:

	1936.		1935.	
	Nidoksia.	%.	Nidoksia.	%.
Pääkirjasto	131,413	58.5	128,725	58.8
Kallion haarakirjasto	54,537	24.3	52,864	24.2
Töölön »	15,794	7.0	15,341	7.0
Vallilan »	12,490	5.6	11,986	5.5
Käpylän »	6,829	3.0	6,555	3.0
Pasilan »	3,634	1.6	3,370	1.5
Eteläinen lukuhuoneisto	43	[0.02]	40	[0.02]
Yhteensä	224,740	100.0	218,881	100.0

Kirjavarasto, jonka arvo vuoden alussa laskettiin 5,078,440 markaksi arvioitiin vuoden lopussa 5,263,950 markaksi.

Kirjalahjoja ovat antaneet kirjastolle kirjailija I. Byrdin, Christian science-yhdistys (Helsinki), eduskunnan kirjasto, eversti G. Fraser, haarakirjastonhoitaja E. Grönroos, kunnallisen keskustoimiston johtaja Y. Harvia, liikemies E. Heikel, Italian Helsingissä oleva lähetystö, Japanin Helsingissä oleva lähetystö, herra T. Lindström, kirjailijatar G. de Michelis, kirjailijatar H. Olsson, Kustannusosakeyhtiö Otava, Puolan Helsingissä oleva lähetystö, kirjailija C. Rosley, Secretaria de educacion (Cuba), insinööri K. Tallqvist, Teosofinen seura (Helsingin osasto), Upsalan yliopiston kirjasto, valtion kirjastotoimisto ja valtioneuvoston julkaisuvarasto.

Kirjasto sai myös korvauksetta julkaisuja, joita olivat toimittaneet Arbetarnes bildningsförbund (Tukholma), Deichmanin kirjasto (Oslo), Deutsche Schule (Helsinki), osuusliike Elanto, Göteborgin kaupunginkirjasto, Helsingin kauppiaitten kauppakoulu, Helsingin kaupungin kaasalaitos, Helsingin kaupungin kirjapainokoulu, Helsingin kaupungin köyhäinhoitolautakunta, Helsingin kaupungin rahatoimisto, Helsingin kaupungin teknilliset laitokset, Helsingin kaupungin tilastotoimisto, Helsingin kaupunginhallitus, Helsingin kirjansitojain ammattikunta, Helsingin säästöpankki, Helsingin yliopiston kirjasto, Hydrografinen toimisto, kansainvälinen sosialipoliittisen yhteistyön valtuuskunta (Tukholma), kunnallinen keskuustoimisto, Kuopion kaupunginkirjasto, La biblioteca comunale dell'Archiginnasio (Bologna), Liike- ja virkanaisten liitto, Metsätieteellinen tutkimuslaitos, Odensen keskuskirjasto, Kustannusosakeyhtiö Otava, Pelastusarmeija, Osakeyhtiö Pohjoismaiden yhdyspankki, Porin kaupunginkir-

jasto, posti- ja lennätinlaitos, postisäästöpankin hallitus, Ruotsalaisen kirjallisuuden seura, Suomen historiallinen seura, Suomen kenttärätsastusseura, Suomen maataloustieteellinen seura, Suomen matkailijayhdistys, Suomen meripelastusseura, Suomen naisyhdistys, Suomen pankki, Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi, taideteollisuuskeskuskoulu, Tampereen kaupunginhallitus, Tampereen kaupunginkirjasto, The Carnegie United Kingdom Trust, The Rubber Growers Association (Lontoo), Tuberkuloosin vastustamisyhdistys, Tukholman kaupunginkirjasto, Turun kaupunginhallitus, Turun kaupunginkirjasto, Turun yliopisto, Upsalan yliopiston kirjasto, valtion kirjastotoimisto, Viipurin kaupunginhallitus ja Viipurin kaupunginkirjasto sekä seuraavien aikakaus- ja sanomalehtien toimitukset: Aarbog for de nordiske interparlamentariske grupper, Aikain vartija, Aitosuomalainen, Autoilija, Bank of Finland, Barnens missionstidning, Deutsche Allgemeine Zeitung, Elanto, Finlands försäkringstidskrift, Forstlig tidskrift, Försäkringstidning, Helsingin N.M.K.Y:n kuukauslehti, Hissbladet, Hissi-lehti, Hufvudstadsbladet, Industritidningen, Inner Culture, Kevätkylvö, Kirjasanommat, Kirjatyö — Bokarbete, Kirjojen maailma, Konttoritekniikka, Korsets budskap, Kuulovikainen, Labor, Lasten lähetyslehti, Leipuri, Maan suola, Merimiehen ystävä, Metsätaloudellinen aikakauskirja, Missionstidning för Finland, Nykyhetki, Otava, Pirkka, Pohjantähti, Prager Presse, Raitis ylioppilas, Ristin voitto, Sjömansvännen, Sosialinen aikakauskirja — Social tidskrift, Suomen lähetyssanomiam, Suomen matkailu, Suomen pienviljelijä, Säästöpankki, Teollisuuslehti, Teosofi, Teosofiskt forum, Tikkurilan viesti, Tuberkuloosilehti, Tuberkulosbladet, Turistliv i Finland, Unitas, Uskon sanoma, Vakuutussanomiam, Wandlung, Vapaa katolinen kirkko ja Veikko.

Painosta julkaistiin v. 1935 kirjastoon hankitun suomen- ja vironkielisen kirjallisuuden lisäluettelo, vastaava ruotsinkielisen sekä tanskalaisen, norjalaisen, saksalaisen, ranskalaisen ja englantilaisen kirjallisuuden luettelo sekä suomenkielinen kertomus kirjaston toiminnasta v. 1935.

Tulot. Lainanottajat maksoivat sakkoja 64,369 tapauksessa. Kaupungin rahatoimistoon suoritettujen, erääntyneiden vakuuksien lukumäärä oli 86. Luetteloita myytiin kaikkiaan 1,200, joista suomenkielisiä oli 824 ja ruotsinkielisiä 376; laatunsa mukaan ne jakautuivat seuraavasti:

Luettelon hinta, Smk.		Myydyt luettelot, kpl.			Luettelon hinta, Smk.		Myydyt luettelot, kpl.		
		suomenk.	ruotsink.	kaikkiaan.			suomenk.	ruotsink.	kaikkiaan.
—: 15	1	2	3	2: 50	10	—	10
1: —	37	2	39	3: —	1	1	2
1: 50	—	4	4	5: —	10	—	10
2: —	722	361	1,083	12: —	43	6	49
Yhteensä							824	376	1,200

Kadonneiden ja vahingoittuneiden kirjain korvausrahoja kertyi 2,509: 60 markkaa. Säästöä v:lta 1935 oli 6: 85 markkaa. Näillä varoilla ostettiin uutta kirjallisuutta ja lunastettiin aikaisemmin korvattuja kirjoja 2,502: 70 markan arvosta. Säästöä v:een 1937 jäi täten 13: 75 markkaa.

Kirjaston tulot nousivat 111,462: 30 markkaan vastaten 112,474: 20 markkaa v. 1935. Pääkirjaston ja haarakirjastojen tulojen jakautumisen selviää seuraavasta taulukosta:

	Pää- kirjasto.	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Yhteensä		
		h a a r a k i r j a s t o .							
		M a r k k a a j a p e n n i ä .							
<i>Kuukausi.</i>									
Tammikuu	9,582 25	1,692 55	429 80	151 70	69 30	228 55	¹⁾ 12,245	15	
Helmikuu	5,978 70	1,203 85	411 40	169 50	155 10	269 30	8,187	85	
Maaliskuu	7,991 30	1,800 25	415 70	242 30	107 30	231 80	10,788	65	
Huhtikuu	6,782 30	1,352 95	373 70	152 55	70 70	241 25	8,973	45	
Toukokuu	8,569 75	2,077 35	330 40	185 —	60 30	263 50	11,486	30	
Kesäkuu	5,464 35	1,585 75	337 10	184 30	111 40	260 70	7,943	60	
Heinäkuu	6,014 60	1,607 65	466 60	210 90	78 20	245 20	8,623	15	
Elokuu	5,467 55	1,191 —	363 80	151 30	88 30	221 10	7,483	05	
Syyskuu	5,839 90	1,397 45	268 —	277 10	73 40	195 35	8,051	20	
Lokakuu	6,518 25	1,638 90	347 20	110 70	97 10	241 80	8,953	95	
Marraskuu	6,342 65	1,458 30	289 40	116 90	119 20	216 95	8,543	40	
Joulukuu	7,369 70	1,864 60	363 80	245 30	113 10	226 05	10,182	55	
Yhteensä	81,921 30	18,870 60	4,396 90	2,197 55	1,143 40	2,841 55	¹⁾ 111,462	30	
<i>Tuloerä.</i>									
Sakkoja	77,168 95	15,567 50	4,102 60	1,675 10	983 60	552 80	100,050	55	
Suomenkielisten luette- lojen myynti	233 —	1,609 50	42 —	128 15	22 50	40 —	2,075	15	
Ruotsinkielisten luette- lojen myynti	445 —	279 —	34 —	38 30	5 —	4 —	805	30	
Eräantyneitä vakuuksia	1,536 —	183 —	— —	— —	— —	— —	1,719	—	
Sekalaisia tuloja	2,538 35	1,231 60	218 30	356 —	132 30	2,244 75	¹⁾ 6,812	30	
Yhteensä	81,921 30	18,870 60	4,396 90	2,197 55	1,143 40	2,841 55	¹⁾ 111,462	30	

Menot ²⁾ ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä, johon on myös otettu kirjastolle myönnetty määrärahat:

	Määräraha, Smk.	Menot, Smk.
Palkat, palkkiot ja sairaasapu	1,795,821: 10	1,770,950: 25
Vuokrat	538,560: —	537,255: —
Lämpö	67,270: —	63,065: 85
Valaistus	77,900: —	76,946: 80
Siivous	10,500: —	9,920: 70
Vedenkulutus	2,500: —	1,926: 75
Puhtaanapito	14,600: —	10,574: —
Kalusto	23,900: —	22,533: 40
Sidonta- ja painatuskulut	260,000: —	³⁾ 259,992: 15
Tarverahat	17,800: —	17,693: 80
Kirjallisuus	500,000: —	499,998: 50
Yhteensä	3,308,851: 10	3,270,857: 20

Kaupungin avustamat yritykset. Yhdistykset »Kirjoja sokeille» ja »Brage» sekä »Suomen työväen arkisto» ja »Kasvatusopillinen lukusali» nimiset laitokset, joille kaupunginhallitus oli myöntänyt apurahoja yleishyödyllisten yritysten ja laitosten kannattamiseksi varatusta määrärahasta, olivat kertomusvuonna kirjaston johtokunnan valvonnan alaisina apurahojen käyttöön nähden.

¹⁾ Tähän sisältyy eteläisen lukuhuoneiston sekalaisia tuloja 91 markkaa. — ²⁾ Tähän eivät sisälly kirjastorakennusten kunnossapidosta ja palovakuutuksesta aiheutuneet kulut. — ³⁾ 233,636: 35 markkaa on käytetty sidonta- ja 26,355: 80 markkaa painatuskuluihin.

XVI. Kaupunginmuseo.

Helsingin kaupunginmuseon johtokunnan kertomus v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Museon johtokunnan muodostivat professori A. Hämäläinen puheenjohtajana, professori V. Voionmaa varapuheenjohtajana sekä filosofiantohtori T. Stjernschantz. Museon johtaja A. W. Rancken toimi sihteerinä. Kaupunginhallitusta edusti toimittaja C. Sundström. Johtokunta kokoontui vuoden aikana kuuteen istuntoon, joissa käsiteltiin ja otettiin päätettäväksi museon hallintoa ja hoitoa koskevia asioita.

Museo oli avoinna yleisölle muina arkipäivinä klo 12—15, pääsymaksun ollessa 1 markan, paitsi perjantaisin klo 17—20, jolloin pääsy oli vapaa ja lauantaisin, jolloin museo oli suljettuna.

Museossa kävi vuoden kuluessa 3,877 henkilöä, joista maksavia oli 2,655. Oppaita myytiin 213.

Filosofianmaisteri N. Cleven v. 1930 Vanhassakaupungissa suoritetuissa kaivauksissa talteen ottamien maalöytöjen tutkimista ja järjestämistä varten vuokrattiin työhuone Fredrikinkadun 65:stä. Tärkeimmät esineet järjestettiin sittemmin näytteille tarkoitusta varten valmistettuun pöytävitriiniin.

Helsingin kaupungin maistraatin kaupunginhallitukselle jättämään esitykseen, että v. 1912 raatihuoneesta museoon siirretyt Kaarle XII ja kreivi A. Ehrensvärdiä esittävät taulut siirrettäisiin takaisin maistraatin huoneistoon, antoi museon johtokunta kieltävän vastauksen.

Museon kokoelmiin ostettiin arvokkaita tauluja, joita olivat maalanneet m.m. taiteilijat Krugovichin, Lindfors, Orjala, Tandefelt ja O. Bengts, kirjallisuutta ostettiin m.m. Akateemisesta kirjakaupasta, Pohjoismaiden antikvaarisesta kirjakaupasta ja herroilta A. Sundman ja V. Vainio sekä valokuvia m.m. herroilta M. Troupp, V. Vainio, W. Heine, S. Erixon ja B. Lönegren.

Museon kokoelmat lisääntyivät 402 numeroa, joista arkistoaineistoa 30, valokuvia 177, karttoja (98 valokuvaa) 99, talonpiirustuksia 4, tauluja ja kuvia 14, kirjallisuutta 24, rahoja ja jäsenmerkkejä y.m. 17, vaate- ja kudontakappaleita 2, huonekaluja ja taloustarpeita 28 ja maalöytöjä 7.

Seuraavat henkilöt ja laitokset tekivät museolle lahjoituksia: Teollisuudenharjoittajain keskinäinen tapaturmavakuutusyhtiö, majurinrouva Tulander, herrat J. Eriksson ja S. Lyytikäinen, valtioneuvoston talo, Oy. Hartwall, insinööri J. Harvion kuolinpesä, johtaja W. Noschis, arkkitehdit P. E. af Enehjelm ja N. Wasastjerna, arkkitehti K. Wasastjernan kuolinpesä, filosofiantohtorit R. Hausen ja A. Hernberg, Helsingin kaupungin maistraatti, sähkölaitos, kaasulaitos ja rakennustoimisto, neidit E. Heikel ja S. Jansson, tuomari Smerlingin kuolinpesä Tukholmassa, filosofianmaisteri M. Kenttämää, Pohjoismaiden yhdyspankki, senaattorinrouva H. Hjelman, kamreeri U. Hougberg, insinööri E. Hindersson ja laamanni J. Uggla.

XVII. Musiikkilautakunta.

Musiikkilautakunnan toiminnastaan v. 1936 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Musiikkilautakunnan kokoonpano ja työ. V:ksi 1936 kaupunginvaltuusto valitsi musiikkilautakunnan jäseniksi rouva E. von Frenckellin, kirjaltaja S. Leinon, filosofiantohtori H. Ramsayn, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahden ja asianajaja T. Sventorzetskin, joista tohtori Suolahti toimi puheenjohtajana ja tohtori Ramsay varapuheenjohtajana. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apulaiskaupunginjohtaja J. W. Keto. Sihteerinä toimi vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuhielm.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 15 kertaa. Kokouksissa pidettyjen pöytäkirjain pykäläluku oli yhteensä 191, lähetettyjen kirjeiden luku 118.

Kaupunginorkesterin toiminta. Orkesterin vakinainen miesluku kalenterivuonna 1936 oli 71. Orkesterin taiteellisena johtajana toimi edelleen professori G. Schnéevoigt.

Vuoden aikana toimeenpantiin 16 varsinaista sinfoniakonserttia, joista professori Schnéevoigt johti 12, Schnéevoigt-Palmgren yhden, Rhené-Baton yhden, Simon Pergament-Parment yhden ja hovikapellimestari Armas Järnefelt yhden. Lisäksi annettiin 9 kansansinfoniakonserttia ja 23 kansankonserttia. Edellisistä professori Schnéevoigt johti 5, N. van Gilse van der Pals, yhden, Jussi Blomstedt yhden, Ole Edgren yhden ja Nils-Eric Fougstedt yhden. Kansankonserteista professori Schnéevoigt johti 9, Arvo Hannikainen 6, Ole Edgren 2, N. van Gilse van der Pals yhden, Tauno Hannikainen yhden, Eero Selin yhden, Jussi Blomstedt yhden, Truvor Sventorzetski yhden ja Erik Cronvall yhden. Vapunpäivänä annettun päiväkonsertin johti Arvo Hannikainen sekä 2 vuoden aikana annettua ylimääräistä konserttia professori Schnéevoigt. Sitä paitsi orkesteri avusti 116 oopperanäytännössä ja 17 yksityiskonsertissa.

Sinfoniakonserteissa ja ylimääräisissä konserteissa esiintyivät seuraavat solistit ja kuorot: Timo Mikkilä, Arthur Rubinstein, Lubka Kolessa ja Eduard Erdmann (piano), Henri Temianka, Lea Luboschütz, Toscha Seidel, Guila Bustabo ja Arvo Hannikainen (viulu), Dorothea Helmrich, Minna Palmgren, Irja Aholainen, Lahja Linko, Alma Kuula, Alfons Almi, Yrjö Ikonen, Arnold Tilgmann, Pia Ravenna ja Oiva Soini (laulu), Väinö Hannikainen (harppu), Tibor de Machula ja Yrjö Selin (sello), Suomen laulu (Beethovenin IX sinfonia): Ylioppilaslaulajat (Liszt: Eine Faust-Symphonie) ja Kilven kuoro (Bach, Kreuzstabkantaatti, Järnefelt: Isänmaan kasvot).

Sinfoniakonserteissa esitettiin seuraavat sävellykset:

a) kotimaisia sävellyksiä: Sibelius: Sinfonia II, Viulukonsertti d-molli ja Sinfonia V; Madetoja: Huvinäytelmä alkusoitto, Kullervo ja Sinfonia II; Melartin: Sinfonia IV; Palmgren: Die Stadt, Vaelluslaulu, En sällsam fågel

ja Leivonen; Raitio: Joutsenet; Kajanus: Overtura Sinfonica; sekä Järnefelt: Isänmaan kasvot.

b) ulkomaisia sävellyksiä: Mozart: Jupiter-sinfonia; Beethoven: Viulukonsertti d-duuri, Sinfonia V, Sinfonia IX, Pianokonsertti b-duuri, Sinfonia III (Eroica) ja Sinfonia VII; Respighi: Pini di Roma; Brahms: Sinfonia I, Pianokonsertti d-molli, Akateeminen juhla-alkusoitto, Sinfonia IV ja Konsertti viululle ja sellolle op. 102; Prokofjeff: Symphonie classique; Tschaiikowsky: Viulukonsertti d-duuri 2 kertaa, Pianokonsertti b-molli ja Sinfonia VI (Pathétique); Dvorak: Sinfonia d-duuri; Hindemith: Sinfonia Mathis der Maler; Purcell: Dido and Aeneas (aaria); Elgar: Dream of Gerotherius (aaria); Peterkin: Song of the Water Maiden; Liszt: Pianokonsertti ess-duuri ja Eine Faust Symphonie; Berlioz: Symphonie Phantastique; Debussy: Nocturnes; Ravel: Introduction ja Allegro harpulle; Chabrier: Alkusoitto Gwendoline; Kodaly: Balettimusiikkia; Strauss: Also sprach Zarathustra ja Ariadne auf Naxos (aaria); Bach: Fantasia ja Fuuga c-molli, Kreuzstabkantate ja Toccat; Rachmaninoff: Pianokonsertti c-molli; Holst: Planeetat; ja Lafone: Escenas Catamarquenas.

Varsinaisissa sinfoniakonserteissa kävi kaikkiaan 6,327 henkilöä eli keskimäärin 395.4 henkilöä konserttia kohden ja varsinaisissa kansansinfonia- ja kansankonserteissa 8,904 henkilöä eli keskimäärin 278.3 henkilöä konserttia kohden. Vastaavat numerot v. 1935 olivat 5,578 ja 10,720. Ylimääräisissä konserteissa kävi kertomusvuonna 1,133 henkilöä, edellisenä vuonna 1,480 henkilöä.

Taloudelliset tulokset. Kaupunginorkesterin taloudellisista tuloksista esitetään seuraavat tiedot:

Tulot kaupunginorkesterin työstä v. 1936 olivat 835,083: 60 markkaa, josta 290,033: 60 markkaa oli tuloja orkesterin omista konserteista ja 545,050 markkaa tuloja avustamisesta oopperanäytännöissä ja konserteissa sekä nuottien vuokraamisesta. Tulot talousarviossa arvioitiin 890,000 markaksi. Kaupunginorkesterin valtionapu oli 500,000 markkaa.

Menot nousivat v. 1936 3,049,427: 05 markkaan, josta palkkauksia 2,751,419 markkaa, konserttikuluja 186,626: 15 markkaa ja muita kuluja 111,381: 90 markkaa. Menot arvioitiin seuraavasti: palkkaukset 2,746,875 markkaa, konserttikulut 181,000 markkaa ja muut kulut 110,000 markkaa. Vuoden aikana myönnettiin orkesterin harjoitusluonon vuokraan, erään soitinten ostoja sekä matkakuluja varten kaikkiaan lisää 7,222 markkaa.

Kuukausitilintarkastajat. Musiikkilautakunnan voimassa olevan johtosäännön mukaan taloudenhoitaja on velvollinen kuukausittain, viimeistään seuraavan kuukauden 5 p:nä, musiikkilautakunnalle antamaan kaksin kappalein laaditun tilin siihen kuuluvine todisteineen sekä vahvistetun kaavakkeen mukaisen taulun tuloista ja menoista. Niin pian kuin nämä asiakirjat oli annettu, toimitettiin tilintarkastus jokaisen kuukauden alussa, ja havaittiin näissä kuukausitilintarkastuksissa tilien aina olevan kunnossa ja kassan aseman pitävän yhtä tilikirjain kanssa.

Vuoden 1937 talousarvio. Syyskuun 2 p:nä päivätyn kirjelmän ohella musiikkilautakunta lähetti kaupunginhallitukselle v:n 1937 talousarviolaskelmasa, jonka mukaan kaupungin lopullisten menojen kaupunginorkesterin voimassapidosta arvioitiin nousevan 1,685,547 markkaan.

Kaupungin avustamien laitosten valvonta. Musiikkilautakunnan asiana olevan kaupungin avustamien taidelaitosten työn valvonnan lautakunta järjesti samalla tavoin kuin edellisinäkin vuosina.

Teoston ja lautakunnan välinen sopimus. Säveltäjäin tekijänoikeustointo Teoston ja lautakunnan välillä tehtiin edelleen kalenterivuodeksi 1936 sopimus, jonka mukaan Teosto myönsi lautakunnalle oikeuden 15,000 markan korvausta vastaan sallia kaupunginorkesterin konserteissa v. 1936 rajoittamattomassa määrässä esitettävän kaikkia sävelteoksia, joiden esittämisoikeutta Teosto edusti tai sopimusaikana tuli edustamaan, lukuunottamatta lähemmin selostettuja sävellyksiä.

Oopperan kanssa tehty sopimus. Musiikkilautakunnan ja Suomalainen ooppera o:yn välinen huhtikuun 29 p:nä 1936 tehty sopimus, jonka mukaan kaupunginorkesterin soittokausi kesti oopperassa syyskuun 15 p:stä huhtikuun 30 p:ään kuukausimaksun ollessa 70,000 markkaa, oli oltava voimassa myöskin v. 1937 ellei sitä irtisanottu huhtikuun 15 p:ään mennessä.

Ulkoilmakonsertit. Kaupunginvaltuuston ulkoilmakonsertteja varten myöntämä 25,000 markan määräraha jaettiin seuraavasti: 9,200 markkaa Helsingin suojeluskunnan torvisoittokunnalle kuudesta konsertista Kaivopuistossa, seitsemästä konsertista Töölössä ja Pihlajasaaressa sekä kolmesta konsertista tuberkuloosisairaalan pihamaalla; 7,200 markkaa Rannikkolaiivaston soittokunnalle kuudesta konsertista Kalliossa, Pasilassa ja Toukolassa; sekä 8,400 markkaa Helsingin työväenyhdistyksen soittokunnalle kuudesta konsertista Vallilassa ja Hermannissa, seitsemästä konsertista Käpylässä ja kahdesta konsertista Mustikkamaalla.

Konserttien radiointi. Orkesterin sinfonia- ja kansankonsertteja radiointiin kuten edellisinäkin vuosina kertamaksun ollessa 4,000 markkaa sinfonia-konserttia ja 2,000 markkaa kansankonserttia kohden.

Orkesterin vuokratariffi. Musiikkilautakunta vahvisti kesäkuun 2 p:nä pitämässään kokouksessa uuden kaupunginorkesterin vuokratariffin, jonka mukaan orkesterin luovuttamisesta kannettiin maksua kotimaisilta johtajilta heidän omissa konserteissaan 2 harjoituksesta 3,500 markkaa ja ylimääräisestä harjoituksesta 1,000 markkaa, ulkomaisilta johtajilta heidän omissa konserteissaan 1 harjoituksesta 6,000 markkaa, 2 harjoituksesta 6,500 markkaa, 3 harjoituksesta 7,000 markkaa ja ylimääräisestä harjoituksesta 1,000 markkaa, kotimaisilta säveltäjiltä 2 harjoituksesta 2,000 markkaa, ylimääräisestä harjoituksesta 600 markkaa, kuoroilta 2 harjoituksesta 2,500 markkaa ja ylimääräisestä harjoituksesta 1,000 markkaa sekä säestyskonserttien 1 harjoituksesta 2,500 markkaa ja ylimääräisestä harjoituksesta 1,000 markkaa.

Orkesterin luovuttaminen Suomi-viikon ajaksi Tukholmaan. Kaupungin viranomaiset suostuivat erinäisin ehdoin luovuttamaan kaupunginorkesterin Tukholmassa huhtikuun aikana järjestetyn Suomi-viikon järjestelytoimikunnan käytettäväksi.

Orkesterin toimiston huoneisto. Kesäkuun 1 p:nä orkesterin toimisto muutettiin uuteen huoneistoon kaupungin omistamassa talossa Katariinankadun 1:ssä.

Kesäkonserttien antaminen. Kaupunginorkesterin johtajan professori Schnéevoigtin tekemä aloite musiikkijuhlien järjestämisestä Helsinkiin kesällä 1936 raukesi, mutta oli kysymys kesäkonserttien antamisesta kuitenkin edelleenkin keskustelun alaisena lautakunnassa.

Uudet johtosäännöt. Sitten kun sosiaalisten laitosten ja lautakuntien johtosääntöjä uudistamaan asetettu komitea, jonka työhön musiikkilautakunnan osalta asiantuntijoina osallistui lautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri, oli laatinut ehdotuksen musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin

sekä lautakunnan ja orkesterin toimiston uusiksi johtosäännöiksi, kaupunginvaltuusto syyskuun 16 p:nä vahvisti mainitut uudet johtosäännöt tullen ne voimaan tammikuun 1 p:nä 1937.

Kaupunginorkesterin henkilökunnan palkkauksen uudelleenjärjestäminen. Joulukuun 2 p:nä kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v:n 1937 alusta kaupunginorkesterin jäsenten sekä vahtimestarien virat sääntöpalkkaisiksi sekä hyväksyä ne sijoitettaviksi eri palkkaluokkiin musiikkilautakunnan ehdotuksen mukaan tullen siten orkesterin konserttimestarin virkasääntöpalkkaisten virkain 12 palkkaluokkaan, orkesterin solistien virat sello- ja harppuäänessä 11 palkkaluokkaan, n.s. äänenjohtajien virat edustavimmissa soitinryhmissä 10 palkkaluokkaan ja muiden orkesterin jäsenten virat 9 ja 8 palkkaluokkiin sekä orkesterin vahtimestarien virat 4 palkkaluokkaan kuuluviksi.

XVIII. Rakennustarkastuskonttori.

Rakennustarkastuskonttorin toiminnasta v:lta 1936 saatiin seuraavat tiedot:

Kertomusvuonna kaupungissa harjoitettu rakennustoiminta oli kaupungin kokoon verraten normaali. Hyväksytyjen uudisrakennuspiirustusten lukumäärä oli 183, joista 38 oli lisärakennusten tai korotusten sekä 180 muutostöiden piirustuksia. Uudisrakennuksissa oli suunnitteilla 3,715 asuinhuoneistoa ja niissä 7,584 asuinhuonetta. Varasto-, myymälä-, työhuone- y.m.s. tilojen pinta-ala oli 123,487 m² ja kaikkien rakennusluvan saaneiden rakennusten yhteinen kuutiotilavuus 1,335,429 m³.

Kertomusvuonna valmistui 121 uudisrakennusta, joista lisärakennuksia ja korotuksia oli 28; muutostöitä oli 130. Valmistuneiden asuinhuoneistojen lukumäärä oli 2,434 ja huoneiden lukumäärä 4,943. Huomioonottaen vuoden aikana puretut 612 huonetta oli asuinhuonelisäys siis 4,331. Valmistuneet asuinhuoneistot käsittivät keskimäärin 2 huonetta. Valmistuneiden rakennusten varasto-, myymälä-, työhuone- y.m. tilojen pinta-ala oli 71,296 m² ja rakennusten yhteinen kuutiotilavuus 880,983 m³.

Vuoden aikana oli rakennustarkastuskonttorin valvonnan alaisena 331 työmaata, joista uudisrakennuksia oli 203 ja muutostöitä 128. Konttorin kortiston mukaan näillä työmailla suoritettiin n. 5,200 tarkastusta.

Arvion mukaan käytettiin v. 1936 rakennustarkastuskonttorin valvonnan alaisina olleisiin rakennuksiin n. 24,000,000 tiiltä, n. 27,000 tonnia sementtiä ja n. 8,800 tonnia rautaa.

Rakennustarkastuskonttorin tulot rakennustarkastuksista ja rakennustöiden valvonnasta nousivat 775,592: 70 markkaan ja rakennusaikana käytetyn katumaan vuokrat 383,441 markkaan eli siis konttorin tulot yhteensä 1,159,033: 70 markkaan. Rakennustarkastuksesta aiheutuneet menot olivat 695,855 markkaa.

XIX. Julkisivupiirustusten tarkastus- toimikunta.

Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan toiminnastaan v. 1936 antama kertomus sisälsi seuraavaa:

Toimikuntaan kuuluivat kertomusvuonna itseoikeutettuina jäseninä rakennustarkastaja H. Andersin, joka toimi samalla puheenjohtajana, ja hänen kuolemansa jälkeen maaliskuun 10 p:stä apulaisrakennustarkastaja A. Toivonen, asemakaava-arkkitehti B. Brunila ja kaupunginarkkitehti G. Taucher sekä kaupunginvaltuuston vuodeksi valitsemina jäseninä professori O. Tarjanne, joka samalla toimi varapuheenjohtajana, ja työnvälitysneuvoja T. Uski. Sihteerinä toimi rakennustarkastuskonttorin virkailija S. von Schoultz. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 29 kertaa. Sen pöytäkirjain pykäläluku oli 391.

Toimikunnan toiminta tapahtui v. 1936 samoja suuntaviivoja noudattaen kuin edellisinäkin vuosina. Vuoden kuluessa tarkastettiin 90 suurehkon ja 55 pienehköön uudisrakennuksen, etupäässä omakoti- ja vajarakennuksen, julkisivupiirustukset sekä lisäksi joukko julkisivumuutos-, lisärakennus-, korotusrakennus-, mainos- y.m. piirustuksia. Huomattava osa piirustuksista hyväksyttiin lopullisesti vasta sen jälkeen kun toimikunnan vaatimat muutokset olivat tulleet huomioonotetuiksi.

Yleisiä julkisivukaavioita toimikunta puolsi erinäisille kortteleille ja tonteille.

Toimikunnan menoja varten oli kaupungin talousarvioon merkitty yhteensä 8,100 markkaa, nousten sen todelliset menot kuitenkin 8,925 markkaan.

XX. Holhouslautakunta.

Holhouslautakunnan kertomus v:lta 1936 oli seuraava:

Holhouslautakuntaan kuuluivat v. 1936 hallintoneuvos K. A. Kaira puheenjohtajana sekä jäseninä esittelijäneuvos I. V. Groundstroem, varatuomari N. A. Lahtinen ja oikeusneuvos O. Möller. Sihteerinä toimi tammikuun ajan oikeusneuvo mies H. O. Hedman ja sen jälkeen varatuomari J. W. Sadeniemi.

Lautakunta kokoontui vuoden kuluessa 60 kertaa. Säännönmukaiset kokoukset pidettiin joka tiistai, paitsi kesä-, heinä- ja elokuussa, jolloin säännönmukaisia kokouksia oli ainoastaan kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena tiistaina.

Lautakunnan kokouksissa laadittujen pöytäkirjojen yhteinen pykälälukumäärä oli 752; sen vuoden aikana tarkastamien holhoustilien luku oli 706. Sen ohessa lautakunta pyynnöstä antoi holhoojille ja kasvattajille suullisia neuvoja ja tietoja holhouksenalaisten asiain hoidosta.

Lautakunnan kappaleeseen holhouskirjaa oli vuoden alussa merkittynä 1,089 holhous- ja uskotun miehen tointa, joista edellisiä oli 904 ja jälkimmäisiä 185; holhoustoimista oli 343 lakimääräistä ja 561 määräykseen perustuvaa. Kertomusvuoden lopussa oli holhouskirjaan merkittynä kaikkiaan 1,050 holhous- ja uskotun miehen tointa, joista lakimääräisiä holhoustoimia 328 ja määräykseen perustuvia 557 eli yhteensä 885; uskotun miehen toimia oli 165.

XXI. Oikeusaputoimisto.

Oikeusavustajan kertomus Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston toiminnasta v. 1936 oli seuraava:

Oikeusaputoimiston johtokuntaan kuuluivat kertomusvuonna vanhempi oikeusneuvosmies G. Leopold puheenjohtajana, varatuomari S. T. Mannermaa varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä asianajaja N. Aronen ja varatuomarit O. W. Johansson ja E. Tulenheimo. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Johtokunta piti vuoden aikana viisi kokousta, joissa käsiteltiin pääasiassa juoksevia asioita.

Oikeusavustajan tointa hoiti edelleen varatuomari N. Lindegren ja oikeusavustajan apulaisen tointa varatuomari Y. Hämesalo. Toimistoapulaisena toimi ylioppilas O. Bremer helmikuun 1 p:ään sekä helmikuun 1 p:stä kesäkuun 1 p:ään toimen väliaikaisena hoitajana lakitieteenylioppilas S. Ylhäinen siirtyen viimeksi mainittuna päivänä viran vakinaiseksi hoitajaksi. Kesälomasijaisina olivat varatuomari H. Miilumäki ja ylioppilas M. Lepistö.

Menosääntö nousi kertomusvuonna 176,185 markkaan oltuaan edellisenä vuonna 161,175 markkaa.

Oikeusaputoimisto sai vuoden aikana kuten ennenkin toimeksiantoja Tukholman kaupungin oikeusaputoimistolta (Stockholms stads rättshjälpsanstalt). Myöskin muutamat muut ulkomaiset oikeusaputoimistot käyttivät toimiston apua. Sitä paitsi oltiin molemminpuolisessa yhteydessä erinäisten kotimaassa toimivien köyhäinasianajajain kanssa.

Muuten oikeusaputoimiston toiminta jatkui entiseen tapaan. Asiakkaiden ja asioiden luku pysyi suurin piirtein muuttumattomana; avioeroasiat vähenivät jonkun verran. Seuraavat numerotiedot valaisevat lähemmin oikeusaputoimiston toimintaa kertomusvuonna:

Käyntien luku oli 12,009, edellisenä vuonna 12,132, v. 1934 12,914 ja v. 1933 13,380. Eri kuukausien osalle kertomusvuoden käynnit jakautuivat seuraavasti:

	Vastaanotto-päiviä.	Käyntejä kaikkiaan.	Käyntejä päivää kohden.		Vastaanotto-päiviä.	Käyntejä kaikkiaan.	Käyntejä päivää kohden.
Tammikuu	26	1,124	43.2	Heinäkuu	26	1,062	40.8
Helmikuu	25	1,099	44.0	Elokuu	26	992	38.2
Maaliskuu	24	1,197	49.9	Syyskuu	26	986	37.9
Huhtikuu	23	981	42.7	Lokakuu	26	990	38.1
Toukokuu	24	936	39.0	Marraskuu	25	946	37.8
Kesäkuu	24	929	38.7	Joulukuu	24	767	32.0
				Yhteensä	299	12,009	40.

Kuten taulukosta näkyy oli oikeusaputoimisto vuoden aikana avoinna 299 päivää. Käyntien luku päivää kohden oli 40.2, edellisenä vuonna 40.3 ja v. 1934 42.9. Suurin käyntien luku samana päivänä oli 76, pienin 2.

Alempana olevat tilastotiedot osoittavat rekisteröityjen asioiden luvun ja rekisteröityjen asiakkaiden säädyn, ammatin y.m. niissä asioissa, joissa toimisto ryhtyi oikeudenkäyntiin, kirjallisiin tehtäviin tai pitempiin suullisiin neuvotteluihin.

Tällaisten asiain kokonaismäärä oli 2,328, joista 2,239 oli kertomusvuonna tulleita ja 89 edelliseltä vuodelta ratkaisematta olevia. Kirjallisia toimituksia oli 2,628, niistä hakemuskirjoja 1,197.

Säätynsä tai ammattinsa ja sukupuolensa mukaan kävijät ryhmittäytyivät seuraavasti:

	Mp.	Np.	Yht.		Mp.	Np.	Yht.
Asfalttityöntekijöitä	3	—	3	Maalareita	29	—	29
Asiatyttöjä	—	2	2	Mekaanikkoja	4	—	4
Autonkuljettajia	37	—	37	Merimiehiä	6	—	6
Eläinlääkäreitä	1	—	1	Metallityöntekijöitä	2	—	2
Ent. konemestareita	1	—	1	Modisteja	—	5	5
Ent. poliisikonstaapeleita	5	—	5	Monttöörejä	6	—	6
Ent. raitiovaununkonduktöörejä	3	—	3	Musiikkereita	2	—	2
Ent. toimittajia	2	—	2	Muurareita	2	—	2
Filosofiantohtoreita	1	—	1	Naimisissa olevia naisia ja leskiä	—	787	787
Filosofianmaistereita	1	—	1	Neitejä	—	17	17
Hierojia	1	7	8	Ompelijoita	—	61	61
Hopeaseppiä	1	—	1	Opettajia	—	1	1
Ilmoitustenhankkijoita	1	—	1	Pakkaajia	1	—	1
Jalkinetyöntekijöitä	4	—	4	Palvelijoita	—	103	103
Juoksupoikia	6	—	6	Panimotyöntekijöitä	1	—	1
Kaartilaisia	1	—	1	Partureita	—	10	10
Kahvinkuljettajia	—	4	4	Prässäajiä	1	—	1
Karjakoita	—	2	2	Putkityöntekijöitä	1	—	1
Kauppamatkustajia	2	—	2	Puuseppiä	14	—	14
Keittäjiä	2	28	30	Puutarhureita	3	—	3
Kelloseppiä	1	—	1	Raitiovaununkonduktöörejä	2	—	2
Kemigraafeja	2	—	2	Rakennusmestareita	1	—	1
Kersanteja	3	—	3	Rappareita	2	—	2
Kipsityöntekijöitä	1	—	1	Ravintola-apulaisia	—	18	18
Kirjaltajia	3	—	3	Sairaanhoitajia	—	3	3
Kirjatyöntekijöitä	2	5	7	Satamavahteja	2	—	2
Kirjanpitäjiä	1	1	2	Seppiä	15	—	15
Kirvesmiehiä	50	—	50	Siivoojia	—	50	50
Kivityöntekijöitä	10	—	10	Silittäjiä	—	4	4
Kondiitoreita	2	4	6	Sorvaajia	4	—	4
Konemestareita	6	—	6	Sähköasentajia	10	—	10
Konttoriapulaisia	3	10	13	Taloudenhoitajia	—	6	6
Koululaisia	1	—	1	Talonmiehiä	6	—	6
Kulkukauppiaita	2	1	3	Tarjoilijoita	—	22	22
Kutoja	—	5	5	Teknillisiä apulaisia	—	2	2
Kuvanveistäjiä	1	—	1	Tullaajia	2	—	2
Kylmänruoanlaittajia	—	4	4	Turkkureita	—	2	2
Kylvettäjiä	—	1	1	Työntekijöitä	210	66	276
Latoja	2	—	2	Tehdastyöntekijöitä	3	17	20
Laulajia	1	—	1	Todellisia valtioneuvok- sia	1	—	1
Levyseppiä	6	—	6	Työnjohtajia	1	—	1
Leipureita	5	3	8	Torikauppiaita	2	4	6
Liikemiehiä	4	—	4	Vahtimestareita	4	—	4
Liikeapulaisia	10	26	36				
Lämmittäjiä	4	—	4				

	Mp.	Np.	Yht.		Mp.	Np.	Yht.
Vaattureita	11	2	13	Viilaaia	12	—	12
Vankeja	1	—	1	Vulkaniseeraajia	3	—	3
Valureita	5	—	5	Värjääjiä	2	—	2
Varastoapulaisia	6	1	7	Ylioppilaita	1	1	2
Verhoilijoita	4	—	4	Yövahteja	5	—	5
				Yhteensä 579	1,285	1,864	

Vuoden aikana käsiteltyjen juttujen ja asiain ryhmittyminen laatunsa mukaan selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Velvotteoikeuteen kuuluvia asioita:		Perintöoikeuteen kuuluvia asioita ..	45
vuokrariitoja	39	Testamenttioikeut. kuuluvia asioita	5
työ- ja palkkariitoja	433	Yleisiä veroja koskevia asioita ..	99
muita velkomisjuttuja	81	Holhousasioita	8
Esineoikeuteen kuuluvia asioita	24	Vähäpätöisiä rikosasioita	7
Perheoikeuteen kuuluvia asioita:		Sotilasavustuksia	427
avioriitoja	12	Tapaturma-asioita	19
avioeroja	137	Toimeksiantoja	51
perheen elatusasioita	136	Erinäisiä tiedusteluja, hakemuksia,	
kuolleeksi julistamisia	8	valituksia y.m.	797
		Yhteensä 2,328	

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteistä riippui, vuoden aikana lopullisesti ratkaistuksi ja kirjoista poistetuksi 2,264, kuten näkyy seuraavista luvuista:

Sopimalla ratkaistu	502	Annettu eri viranomaisille	1,400
Oikeudenkäynnillä ratkaistu	247	Juttuja, joissa toimisto otti haasteen	
Erinäisistä syistä jätetty sillessä ..	98	mutta ei ajanut loppuun	17
		Yhteensä 2,264	

Edellä mainitut eri virastoille jätetyt 1,400 asiaa, joihin ei sisälly Helsingin raastuvanoikeuteen ja muualle otettuja haasteita, jakautuivat eri viranomaisten kesken seuraavasti:

Tasavallan presidentti	8	Helsingin kaupungin:	
Valtioneuvosto	25	kaupunginhallitus	17
Valtiovarainministeriö	2	taksoituslautakunta	1
Sisäasiainministeriö	1	tutkijalautakunta	45
Kulkulaitosten ja yleisten töiden mi-		köyhäinhoitolautakunta	10
nisteriö	3	lastensuojelulautakunta	1
Puolustusministeriö	3	ensimmäinen kaupunginvouti	12
Sosiaaliministeriö	5	Käkisalmen raastuvanoikeus	1
Korkein oikeus	15	Savonlinnan »	1
Korkein hallinto-oikeus	143	Porin »	2
Turun hovioikeus	7	Helsingin pitäjän:	
Uudenmaan läänin maaherra	636	kihlakunnanoikeus	1
Viipurin »	1	kunnallislautakunta	1
Vaasan »	1	tutkijalautakunta	1
Hämeen »	1	Helsingin sotilaspäivien esikunta	9
Kuopion »	1	Rautatiehallitus	2
Vakuutusneuvosto	20	Tuusulan pitäjän kihlakunnanoikeus	1
Tampereen tuomiokapituli	1	Espoon kärjäkunnan kihlakunnan-	
Porvoon tuomiokapituli	1	oikeus	1
Helsingin kaupungin:		Kurkijoen tuomiokunnan tuomari ..	1
maistraatti	403	Postihallitus	1
raastuvanoikeus	9	Valtion tapaturmatoimisto	1
kaupunginvaltuusto	4	Suomen valkoisen kaartin komentaja	1

Se seikka, että 98 asiaa jätettiin sillensä, johtui, samoin kuin edellisinä vuosina, siitä, etteivät oikeudenetsijät, sen jälkeen kuin oikeusaputoimisto oli ryhtynyt ensimmäiseen toimenpiteeseen eikä sopimusta voitu saada aikaan, enää palanneet, mutta myöskin siitä, ettei ollut toiveita juttujen voittamisesta oikeudenkäynnillä, sekä siitä, että hakijat eivät joko tahtoneet tai voineet esittää asian edelleen ajamiseen tarvittavaa varattomuustodistusta.

Syynä siihen, että toimisto ei ajanut perille 17 yllä mainittua juttua, joissa haaste jo oli otettu, oli osittain, että haaste oli otettu Helsingin ulkopuolella oleviin tuomioistuimiin, joissa toimiston virkamiehet toimiston johtosäännön mukaan eivät ole velvolliset oikeudenetsijöitä avustamaan, osittain, ettei vastaajia ollut haasteella tavattu tai että asia oli järjestetty ennen oikeuden istuntoa.

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden aikana 291 asiassa. Näistä toimisto ajoi vuoden kuluessa loppuun 247 asiaa, joista 240 juttua voitettiin ja 7 hävitettiin. Helsingin raastuvanoikeudessa esiinnyttiin vuoden aikana toimiston puolesta 385 kertaa 197 päivänä. Kun työpäivien luku nousi 299:ään esiinnyttiin niin muodoin raastuvanoikeudessa useammin kuin joka toinen päivä.

XXII. Työnvälitystoimisto.

Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston johtokunnan v:lta 1936 antama kertomus¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Työnvälitystoimiston johtokuntaan kuuluivat v. 1936 puheenjohtajana varatuomari E. Tulenheimo, varapuheenjohtajana työnjohtaja K. Hiltunen sekä jäseninä työnantajien edustajat johtaja W. Korhonen ja insinööri M. Muoniovaara ja työntekijäin edustajat toimitsija L. Mikkonen ja eristäjä K. Saarnijärvi. Edellisten varamiehenä oli kamreeri O. Tiderman ja jälkimmäisten toimitsija T. Bryggari. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 12 kertaa. Sen käsittelemistä asioista merkittiin pöytäkirjaan 62 pykälää. Tärkeimmistä johtokunnan käsittelemistä kysymyksistä mainittakoon seuraavat:

Kaupunginhallituksen pyytämänä lausuntona Suomen Ravintoloitsijain Liiton anomuksesta saada harjoittaa työnvälitystä kaupunkiin perustamansa Ravintolalahenkilökunnan Paikanvälitystoimiston kautta, johtokunta päätti kokouksessaan helmikuun 7 p:nä puoltaa sanottua anomusta kuitenkin sillä rajoituksella, että yhdistykselle olisi myönnettävä oikeus välittää työntekijöitä vain omille jäsenilleen.

Johtokunnan kokouksessa maaliskuun 13 p:nä merkittiin pöytäkirjaan, että työnvälitystoimiston toimistoapulainen rouva Edit Bauer oli kuollut edellisen helmikuun 24 p:nä oltuaan toimiston palveluksessa 15 vuotta 10 kuukautta ja 4 päivää sekä että johtokunta oli kunnioittanut uskollisen virkailijan muistoa laskemalla seppeleen hänen haudalleen.

Avoimeksi joutuneen toimistoapulaisen toimeen valitsi johtokunta kokouksessaan huhtikuun 14 p:nä opettajatar rouva A. Vetelin.

Kokouksessaan huhtikuun 21 p:nä johtokunta tarkasti toimiston vuosikertomuksen v:lta 1935.

Kaupunginhallituksen pyytäminä lausuntoina Suomen Muusikeriliiton ja Suomen Teollisuusteknikkojen Liiton anomuksesta saada välittää työpaikkoja jäsenilleen, johtokunta päätti kokouksessaan kesäkuun 8 p:nä puoltaa sanottuja anomuksia. Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen anomuksesta saada välittää työpaikkoja työttömille pojille, nuorukaisille ja miehille johtokunta samassa kokouksessaan päätti antaa puoltavan lausunnon poikien ja alle 18 vuotisten nuorukaisten välitykseen nähden, mutta epäävän miesten välityksen osalta.

Sen johdosta, että heinäkuun 23 p:nä oli annettu uusi työnvälityslaki, joka, samoin kuin sen täytäntöönpanoasetus, melkoisesti muutti entistä lakia ja vastaavaa asetusta, kaupunginhallitus asetti komitean laatimaan ehdotusta työnvälitystoimiston uudeksi ohjesäännöksi, kutsuen komitean puheenjohtajaksi johtokunnan puheenjohtajan, varatuomari E. Tulenheimon sekä jäseniksi toimittaja E. Huttusen ja työnvälitystoimiston johtajan

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1937.

W. O. Ahtion. Kokouksessaan syyskuun 5 p:nä johtokunta komitean pyytämänä lausuntona päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut ehdotuksen johdosta mitään huomautettavaa. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä kokouksessaan lokakuun 7 p:nä työnvälitystoimiston ohjesäännön sosialiministeriö vahvisti sen marraskuun 12 p:nä.

Kaupunginhallitus oli asettanut myöskin komitean suunnittelemaan työnvälitystoimiston toiminnan järjestämistä uuden työnvälityslain mukaiseksi sekä laatimaan ehdotusta työnvälitystoimiston talousarvioiksi v:lle 1937 kutsuen komitean puheenjohtajaksi johtokunnan puheenjohtajan, varatuomari E. Tulenheimon sekä jäseniksi toimittaja E. Huttusen, köyhäinhoidon v.t. toimitusjohtajan, filosofianmaisteri S. Seppälän ja työnvälitystoimiston johtajan W. O. Ahtion. Laativastaan talousarvioehdotuksesta sekä suunnittelemistaan erinäisistä muutoksista komitea pyysi johtokunnan lausuntoa, ja päätti johtokunta kokouksessaan lokakuun 24 p:nä lausua, ettei ollut aihetta huomautusten tekemiseen komitean työn johdosta.

Pyydettyä lausuntona Finlands Svenska Studentkårsförbund nimisen yhdistyksen anomuksesta saada välittää työpaikkoja jäsenilleen, johtokunta päätti kokouksessaan marraskuun 3 p:nä puoltaa sanottua anomusta.

Kaupunginvaltuusto oli kokouksessaan marraskuun 11 p:nä, tehdyn esityksen hyväksyen, päättänyt, että työnvälitystoimistoon perustetaan v:n 1937 alusta, merimiesten työnvälitystä varten jo ennestään toimineen erikoisosaston lisäksi, uudet erikoisosastot henkisen työn tekijäin ja nuorison työnvälitystä varten. Koska ohjesäännön mukaan erikoisosastojen toimintaa ohjaavat ja valvovat erikoiset toimikunnat, joissa jokaisessa puheenjohtajana toimii työnvälityslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana lautakunnan varapuheenjohtaja ja joiden jäseniksi on valittava vähintään kaksi työnantajain ja kaksi työntekijäin edustajaa ja näille kullekin varajäsen, ynnä nuoriso-osaston toimikuntaan vielä koululaitoksen ja vapaan nuorison edustaja ja tämän varamies, ja kun jäsenien ja varajäsenien valitsemista varten oli, lain ja ohjesäännön mukaan, edustaville työnantajain ja työntekijäin järjestöille annettava tilaisuus esittää ehdokkaansa, päätti johtokunta kokouksessaan joulukuun 16 p:nä pyytää Suomen Työnantajain Keskusliittoa ja Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliittoa esittämään ehdokkaansa henkisen työn tekijäin osaston ja nuoriso-osaston toimikuntien jäseniksi ja varajäseniksi sekä Suomen Laivanvarustajain Yhdistystä ja Suomen Merimiesten ja Lämmittäjien Unionia esittämään ehdokkaansa merimiesosaston toimikunnan jäseniksi ja varajäseniksi.

Kaupunginhallituksen pyytämänä lausuntona Suomen merimieslähetysseuran anomuksesta saada välittää työpaikkoja kokeille, stuerteille ja merimiehille johtokunta kokouksessaan joulukuun 16 p:nä päätti puoltaa sanottua anomusta.

Samassa kokouksessaan johtokunta, kaupunginlakimiehen pyydettyä johtokunnalta lausuntoa siitä, olisiko kaupunginvaltuuston kunnallislain 50 §:n nojalla vahvistettava maksut sellaisista oikeiksi todistetuista jäljennöksistä, joita kaupungin viranomaiset antavat hallussaan olevista asiakirjoista, päätti lausuntonaan ilmoittaa, ettei työnvälitystoimiston osalta tällaisten maksujen vahvistaminen ole tarpeellinen.

Samassa kokouksessaan päätti johtokunta edelleen ilmoittaa kaupunginhallitukselle, että työnvälitystoimiston toimintaa on v:n 1937 alusta toistaiseksi jatkettava entisissä osastoissa ja entisellä henkilökunnalla, kunneudet osastot on saatu kuntoon ja niihin valittu virkailijat.

Toimiston henkilökunta. Toimiston johtajana oli W. O. Ahtio. Osastonjohtajina miesosastoilla toimivat F. E. Huhtala, K. B. Sundström ja E. A. Holmström. Miesosastojen vakinaisina apulaisina toimivat V. Jyrkänne ja K. Vuolanne. Naisosastojen osastonjohtajina olivat rouva R. Hänninen sekä neidit L. Ahkia (Ahlgren), A. Bruun, T. Melanen ja E. Sundström, apulaisina rouvat E. Bauer ja A. Veteli sekä neidit A. Ahovaara, S. Rechartt ja A. Vallinheimo. Vakinaisen henkilökunnan lisäksi oli toimistossa ylimääräisiä apulaisia. Toimiston vahtimestarina toimi T. Leander.

Työhakemukset ja työnhakijat. Ryhmitettyinä työnhakijain sukupuolen mukaan ja verrattuna edelliseen vuoteen oli työhakemusten luku seuraava:

	1936.		1935.		Vähennys v. 1936 verrattuna v:een 1935.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miesten tekemiä	23,041	56.1	28,100	60.4	5,059	18.0
Naisten tekemiä	18,058	43.9	18,387	39.6	329	1.8
Yhteensä	41,099	100.0	46,487	100.0	5,388	11.6

Työtä hakevia eri henkilöitä oli seuraavasti:

	1936.		1935.		Vähennys v. 1936 verrattuna v:een 1935.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miehiä	10,755	64.2	12,778	65.6	2,023	15.8
Naisia	6,001	35.8	6,703	34.4	702	10.5
Yhteensä	16,756	100.0	19,481	100.0	2,725	14.0

Edelliseen vuoteen verraten väheni sekä työhakemusten että työtähakevien eri henkilöiden luku varsin huomattavasti johtuen yleisestä työolojen parantumisesta. Työhakemuksia uudistettiin työttömiksi uudelleen jouduttua miesten 12,286 ja naisten 12,057 eli yhteensä 24,343 eri tapauksessa.

Kotipaikkaoikeuden mukaan työnhakijat jakautuivat seuraavasti:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	8,869	82.5	4,327	72.1	13,196	78.8
Muualla	1,886	17.5	1,674	27.9	3,560	21.2
Yhteensä	10,755	100.0	6,001	100.0	16,756	100.0

Edellisenä vuonna oli vieraspaikkakuntalaisia miehistä 16.1 %, naisista 20.8 % ja kaikista työnhakijoista 17.7 %.

Perheolojen ¹⁾ mukaan ryhmitettyinä oli työnhakijoista:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Perheellisiä	5,286	49.1	904	15.1	6,190	36.9
Yksinäisiä	5,469	50.9	5,097	84.9	10,566	63.1
Yhteensä	10,755	100.0	6,001	100.0	16,756	100.0

¹⁾ Perheellisiin on ryhmityksessä viety, paitsi naimisissa olevia henkilöitä, myöskin naimattomat henkilöt, joilla on lapsia elätettävänä, ja yksinäisiin myöskin lesket, joilla ei ole lapsia alle 16 vuoden, joten ryhmitystä ei ole tehty siviilisäädyn, vaan elatusvelvollisuuden perusteella.

Edellisenä vuonna oli perheellisiä miehistä 48.5 %, naisista 16.1 % ja kaikista työnhakijoista 37.3 %.

Tarjotut paikat. Toimiston täytettäväksi tarjottiin kertomusvuonna kaikkiaan 23,113 työpaikkaa, joista miesten paikkoja 7,029 eli 30.4 % ja naisten paikkoja 16,084 eli 69.6 %. Edelliseen vuoteen verraten lisääntyi miehille tarjottujen paikkain luku 1,621:llä eli 30.0 % ja naisille tarjottujen paikkain luku lisääntyi 1,907:lla eli 13.5 %, joten työtarjoukset yhteensä lisääntyivät 3,528:lla eli 18.0 %.

Työpaikkakunnan mukaan ryhmitettyinä oli tarjotuista työpaikoista:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	5,787	82.3	14,683	91.3	20,470	88.6
Muulla	1,242	17.7	1,401	8.7	2,643	11.4
Yhteensä	7,029	100.0	16,084	100.0	23,113	100.0

Täytetyt paikat. Toimiston aikaansaamien välitysten määrä, verrattuna myös edelliseen vuoteen, selviää seuraavasta:

	1936.		1935.		Lisäännyks v. 1936 verrattuna v. 1935.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miesten paikkoja	6,855	33.7	5,324	31.1	1,531	28.8
Naisten paikkoja	13,488	66.3	11,783	68.9	1,705	14.5
Yhteensä	20,343	100.0	17,107	100.0	3,236	18.9

Miesosastoilla voitiin tarjotut paikat edelleen täyttää sängen tarkkaan kun työnhakijoita työtarjouksiin verraten oli runsaasti ympäri vuoden. Naisosastoilla sen sijaan oli suurimpana osana kertomusvuotta nuorista talousapulaisista puute, minkä vuoksi varsinkin muilta paikkakunnilta tarjotuista paikoista jäi osa täyttämättä. Minkä verran erikseen Helsingissä ja erikseen muilla paikkakunnilla tarjotuista työpaikoista täytettiin selviää seuraavasta asetelmasta:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	5,620	97.1	12,709	86.6	18,329	89.5
Muulla	1,235	99.4	779	55.6	2,014	76.2
Yhteensä	6,855	97.5	13,488	83.9	20,343	88.0

Edellisenä vuonna täytettiin miehille tarjotuista paikoista 98.4 %, naisille tarjotuista 83.1 % ja kaikista tarjotuista paikoista 87.3 %. Tilastoa laskettaessa täyttämättömäksi jääneistä paikoista täytettiin melkoinen osa seuraavan vuoden alussa.

Ammattialan mukaan ryhmittivät työhakemukset sekä tarjotut ja täytetyt paikat seuraavasti:

Ammatti- ja toimiala.	Työhakemuksia.			Tarjottuja paikkoja.			Täytettyjä paikkoja.		
	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.
<i>Maa- ja metsätalous.</i>	133	293	426	79	504	583	74	398	472
<i>Teollisuus ja käsityö.</i>									
Metalliteollisuus	1,891	110	2,001	108	40	148	103	37	140
Kivi-, savi- ja lasiteoll.	259	19	278	15	4	19	14	4	18
Kemiallinen teoll.	5	52	57	—	18	18	—	18	18
Nahka- ja karvateoll.	231	49	280	2	11	13	2	9	11
Kehruu- ja kutomat.	8	62	70	—	8	8	—	3	3
Vaateavara- ja puhdistusteollisuus	85	710	795	2	725	727	—	718	718
Paperiteollisuus	73	84	157	1	21	22	—	17	17
Puuteollisuus	522	39	561	49	18	67	45	17	62
Rakennusteollisuus	8,316	889	9,205	2,282	53	2,335	2,277	44	2,321
Valaistuslaitokset	187	23	210	12	1	13	12	1	13
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	92	299	391	1	107	108	1	108	109
Graafillinen teollisuus	190	34	224	5	6	11	5	4	9
Teollisuus ja käsit., luokittamattomat	357	11	368	4	—	4	4	—	4
<i>Kauppa ja kulkuneuvot.</i>									
Kauppa-ala	1,339	940	2,279	69	746	815	57	501	558
Meri- ja satamaliikenne	1,985	96	2,081	553	48	601	556	44	600
Maaliikenne	743	—	743	53	—	53	52	—	52
Ravintola- ja hotell.	77	1,795	1,872	14	1,258	1,272	12	1,160	1,172
<i>Sekatyöt, luokitamattomat.</i>	5,261	2,431	7,692	3,132	1,733	4,865	3,130	1,720	4,850
<i>Taloustoimet</i>	—	9,834	9,834	—	10,348	10,348	—	8,473	8,473
<i>Erinäiset toimet</i>	675	58	733	32	25	57	29	17	46
<i>Käskyläis- ja oppitoimet</i>	612	230	842	616	410	1,026	482	195	677
Yhteensä	23,041	18,058	41,099	7,029	16,084	23,113	6,855	13,488	20,343

Miesosastoille tehtiin kertomusvuonna, kuten aikaisemminkin, eniten työhakemuksia rakennusteollisuuden alalta eli 36.1 % kaikista miesten työhakemuksista. Seuraavina järjestyksessä olivat luokittamattomat sekatyöt 22.8 %, meri- ja satamaliikenne 8.6 %, metalliteollisuus 8.2 %, kauppa-ala 5.8 % ja maaliikenne 3.2 %. Edelliseen vuoteen verraten työhakemukset vähenivät kaikilla työaloilla. Niinpä oli vähennys metalliteollisuuden alalla 26.6 %, puuteollisuuden alalla 31.7 %, kauppa-alalla 20.8 %, kivi-, savi- ja lasiteollisuuden alalla 30.4 % sekä käskyläis- ja oppilastoimien alalla 10.8 %.

Naisosastoille tehdyistä työhakemuksista oli suurin määrä taloustoimien alalta. Lähinnä seurasivat ravintola- ja hotelliliike, luokittamattomat sekatyöt, rakennusteollisuus, kauppa-ala sekä vaateavara- ja puhdistusteollisuus. Edelliseen vuoteen verraten vähenivät työhakemukset myöskin naisten työaloilla.

Toimitetut välitykset jakaantuivat eri toimialojen kesken samassa suhteessä kuin työtarjoajat.

*Merimiesten työnvälitys*¹⁾. Merimiesosaston johtokuntaan kuuluivat v. 1936 puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimiston johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jäsenenä laivanvarustajain edustajat, merikapteeni varatuomari H. Andersson ja merikapteeni J. A. Lahtinen sekä merimiesten edustajat toimitsijat K. Ahonen ja G. Tuomikoski. Edellisten varamiehenä oli ylikonemestari K. A. Höök ja jälkimmäisten laivakirvesmies E. V. Långström. Sihteerinä toimi merimiesosaston johtaja F. E. Huhtala.

¹⁾ Kaikki numerotiedot sisältyvät edellä olevaan, koko toimistoa koskevaan seloitukseen.

Merimiesosastolle jätti kertomusvuonna 1,104 (edell. v. 1,076) eri työnhakijaa kaikkiaan 1,648 (1,780) työhakemusta. Työnhakijoista oli helsinkiläisiä 528 eli 47.8 % ja vieraspaikkakuntalaisia 576 eli 52.2 %. Edellisenä vuonna vastaavat prosenttiluvut olivat 52.1 % ja 47.9 %, joten helsinkiläisten luku laski ja vieraspaikkakuntalaisten nousi edelliseen vuoteen verraten.

Perheellisiä oli osaston työnhakijoista 190 eli 17.2 % ja yksinäisiä 914 eli 82.8 %.

Osastoon tarjottuja ja osaston oma-aloitteisesti hankkimia työpaikkoja oli kertomusvuonna kaikkiaan 559 (edell. v. 424), joista Helsinkiin 304 eli 54.4 % ja muille paikkakunnille 255 eli 45.6 %. Edelliseen vuoteen verraten työpaikkojen määrä nousi 31.8 % johtuen tämä kauppalaivastomme lisääntymisestä. Tarjotuista tai hankituista paikoista täytettiin kaikki paitsi 3 radiosähköttäjän paikkaa.

Merimiesosaston toiminnan jakautuminen eri kuukausien osalle selviää seuraavasta asetelmasta:

Kuukausi.	Työhakemuksia.	Hankittuja ja tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja. Kaikkiaan. Niistä muualle.	
Tammikuu	244	16	16	5
Helmikuu	225	6	6	5
Maaliskuu	192	12	12	8
Huhtikuu	269	61	61	24
Toukokuu	298	79	79	48
Kesäkuu	240	41	40	21
Heinäkuu	203	101	101	27
Elokuu	207	63	61	20
Syyskuu	234	34	34	5
Lokakuu	182	24	18	7
Marraskuu	216	67	66	49
Joulukuu	200	64	62	33
Koko vuosi	¹⁾ 2,710 ²⁾ 1,648	¹⁾ 568 559	556 556	252 252

Osaston liike on ollut vilkkain toisen vuosineljänneksen kevätpurjehduksen alkaessa ja heinä-, marras- ja joulukuun aikana, mikä johtuu taas uusien alusten ostosta.

Eri päällystö- ja miehistöryhmien kesken jakautui osaston liike, verrattuna samalla edelliseen vuoteen, seuraavasti:

	1936.			1935.		
	Työhakemuksia.	Hankittuja ja tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja.	Työhakemuksia.	Hankittuja ja tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja.
Laivapäälliköt	33	8	8	45	10	10
Perämiehet	113	45	45	100	38	38
Konemestarit	266	105	105	288	66	66
Kansimiehistö	475	170	170	502	147	147
Konemiehistö	598	145	145	628	107	107
Radiosähköttäjät ..	11	13	10	18	6	5
Keittiöhenkilökunta ..	152	73	73	199	50	50
Koko vuosi	1,648	559	556	1,780	424	423

¹⁾ Kuukausisiirrot mukaan luettuina — ²⁾ Ilman siirtoja.

Työhakemusten kohdalla tapahtui vähennyksiä kaikkien muiden ryhmien paitsi perämiesten osalta. Työpaikkoja on hankittu ja tarjottu kaikille muille paitsi päälliköille runsaammin kuin edellisenä vuonna.

Työolot Helsingissä vuonna 1936. Toimenpiteet työttömyyden torjumiseksi. Jo edellisenä vuonna olivat työmarkkinat paikkakunnalla suurin piirtein vapautuneet pula-ajan puristuksesta ja lähentyneet säännöllisiä oloja, ja tämä suunta jatkui yhä vahvistuen kertomusvuoden aikana. Useilla toimialoilla olivat työt likimain säännöllisessä käynnissä koko vuoden, ja kesällä tarjosi erittäin vilkas rakennustoiminta välittömästi työtä miltei kaikille paikkakunnan tämän alan ammattityöntekijöille ja lisäksi välillisesti useiden muidenkin alojen ammattilaisille sekä suurelle joukolle aputyöntekijöitä. Työttömänä olikin keskikesällä etupäässä vain iäkkäämpää apuväkeä. Mainittavaa työvoiman puutetta ei kertomusvuonna esiintynyt muilla kuin talous- ja käskyläistoimien aloilla, joilla varsinkin nuorten kotiapulaisten sekä asiapoikien ja -tyttöjen kysyntä oli koko vuoden tarjontaa huomattavasti suurempi.

Talvikuukausina kaikesta huolimatta esiintyneen työttömyyden lieventämiseksi järjestivät sekä kunta että valtio erinäisiä varatöitä, joihin työvoima suurimmaksi osaksi otettiin toimiston välityksellä sen toimiessa myöskin työttömyyslautakunnan toimeenpanevana elimenä. Näissä töissä työskenteli vuoden alussa yhteensä n. 1,400 miestä, joista n. 1,000 kaupungin ja n. 400 valtion töissä. Kesällä olivat kaupungin varatyöt pysähdyksissä kahden kuukauden ajan, ja valtion varsinaisista varatöistä oli käynnissä vain Jorvaksen maantietyö sekä vähäinen tienoikaisu Haagassa. Lisäksi työskenteli kesän aikana joku määrä helsinkiläistä työväkeä muissa valtion töissä, kuten Tattarisuon lentokentällä ja postitalossa. Syksyllä töiden vapailla työmarkkinoilla supistuessa pantiin kaupungin varatyöt uudelleen käyntiin ja valtion töitä lisättiin, niin että vuoden lopussa työskenteli kaupungin töissä 300—350 ja valtion töissä 100—150 miestä. Naisille piti kaupunki yllä työtupaa, jossa talvella ja syksyllä työskenteli 150—200 naista.

XXIII. Naisten työtupa.

Naisten työtuvan toimintakertomus v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Naisten työtuvan johtokuntaan kuuluivat kaupunginhallituksen valitsevat jäsenet pankinjohtaja E. Hj. Rydman puheenjohtajana, toimistonjohtaja J. E. Janatuinen varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä arkkitehti S. Lagerborg-Stenius, rouva M. Olki ja tarkastaja M. Sillanpää. Sihteerinä toimi naisten työtuvan toimitusjohtaja P. E. Kiljunen.

Kertomusvuonna johtokunta piti 9 kokousta, joissa käsiteltiin 75 asiaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 79. Käsitellyt asiat koskivat työtuvan toiminnassa esiintyneitä käytännöllisiä kysymyksiä, aloitteita ja esityksiä kaupunginhallitukselle naistyöttömyyden lieventämiseksi, kaupunginhallituksen päätösten toimeenpanoa, töiden suunnittelua y.m.

Toimihenkilöt. Työtuvan toimitusjohtajana toimi P. E. Kiljunen, kirjantallijana neiti S. Järvinen sekä kassanhoitajana ja kanslistina neiti K. Virtanen.

Työtuvan johtajattarena toimi neiti I. Allén apulaisinaan räätälimestari F. O. Korhonen ja käsityönopettajat M. Gartz, K. Holmström ja F. Kajava. Työtuvan alaosastolla olivat työnjohtajina käsityönopettajat A. Helo, H. Kukkonen ja A. Rönholm.

Yleiskatsaus työttömyystilanteeseen. Edelliseen vuoteen verraten työttömyys väheni edelleen huomattavasti kertomusvuonna. Erittäin suuri väheneminen on huomattavissa valtion työttömyyskortistoon hyväksytyjen naisten lukumäärässä siitä syystä, ettei työttömien joukossa sanottavasti ollut 45 vuotta nuorempia naisia, joita olisi voitu hyväksyä kyseiseen kortistoon. Mainitusta syystä ei valtion tukemia ammattikursseja ollenkaan järjestetty v:n 1936 aikana.

Työnvälitystoimistoon ilmoittautuneiden työttömien naisten lukumäärä oli kertomusvuonna kunkin kuukauden lopussa seuraava:

Kuukausi.	Työnvälitystoimiston kortistoon merkityjä naisia.	Niistä työttömyyslautakunnan työttömyyskortistoon ¹⁾ merkittyjä naisia.		
		Ilman työtä olevia.	Varatöissä olevia.	Yhteensä.
Tammikuu	1,067	136	207	343
Helmikuu	991	137	207	344
Maaliskuu	862	123	205	328
Huhtikuu	721	111	198	309
Toukokuu	362	72	178	250
Kesäkuu	227	33	93	126
Heinäkuu	312	—	1	1
Elokuu	294	—	—	—
Syyskuu	347	—	87	87
Lokakuu	521	3	87	90
Marraskuu	485	4	187	191
Joulukuu	508	3	183	186

¹⁾ Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamien ohjeiden mukaisesti järjestetty kortisto.

Työtupa oli toiminnassa koko vuoden lukuunottamatta kesälomaa heinäkuun 3 p:stä elokuun 2 p:ään, jolloin työtupa pidettiin suljettuna.

Työntekijät. Työtuvassa työskennelleiden lukumäärä kunkin kuukauden alussa sekä heidän yhteenlaskettu työtuntimääränsä kunakin kuukautena näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.		Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.
Tammikuu	106	17,292.0	Heinäkuu	111	4,973.5
Helmikuu	105	17,509.0	Elokuu ¹⁾	103	16,727.0
Maaliskuu	106	16,593.5	Syyskuu	102	17,434.0
Huhtikuu	106	19,755.5	Lokakuu	102	22,142.5
Toukokuu	107	17,275.5	Marraskuu	99	17,475.0
Kesäkuu	111	16,928.0	Joulukuu	106	20,480.5

Työtunnit, joita oli yhteensä 204,586, jakautuivat työn laadun mukaan vuosineljänneksittäin seuraavasti:

Vuosineljännes.	Varsinaisissa töissä.	Urakatöissä.	Erikoistöissä.	Kaikkiaan.
I	18,203.0	29,683.0	3,508.5	51,394.5
II	20,986.5	29,254.0	3,718.5	53,959.0
III	14,457.5	22,050.5	2,626.5	39,134.5
IV	21,517.5	34,595.5	3,985.0	60,098.0
Koko vuosi	75,164.5	115,583.0	13,838.5	204,586.0

Vuoden aikana erosi 16 työntekijää. Nuoremmat eronneista saivat työtä muualta, muutamat erosivat vanhuuden tai sairauden takia. Uusia työntekijöitä otettiin 14.

Tapaturmia sattui 1 ja sekin oli lievää laatua.

Työpalkat. Kesäloman alkaessa maksettiin työntekijöille lain edellyttämä joko 4:n tai 7:n päivän kesälomapalkka. V. 1936 maksetut työpalkat kesälomapalkkoineen nousivat yhteensä 805,824: 20 markkaan ollen työtuvassa työskennelleiden keskimäärin ansaitsema viikkopalkka 178: 67 markkaa, v. 1935 169: 60 markkaa. Alin tuntipalkka aputyössä sekä sellaisissa töissä, joita ei voitu teettää urakalla, on edelleen ollut 3 markkaa.

Työpalkkojen jakautuminen työn laadun mukaan näkyy seuraavasta taulukosta:

Vuosi- neljännes.	Työtuvassa suoritetuista						Työntekijäin kotonaan suorittamista töistä maksettujia urakka- palkkoja.	Maksettujia työpalk- koja kaik- kiaan.					
	varsinaisista töistä maksettujia				erikoistöistä maksett.								
	tuntipalkkoja		urakkapalkkoja		tuntipalkkoja								
	kaikkiaan.	keskim. tunn.	kaikkiaan.	keskim. tunn.	kaikkiaan.	keskim. tunn.							
Markkaa ja penniä.													
I	55,896	30	3 07	108,469	75	3 65	15,649	35	4 46	4,475	15	184,490	55
II	64,963	40	3 10	111,559	95	3 81	17,594	60	4 73	5,799	30	199,917	25
III	44,458	60	3 08	89,924	60	4 08	13,723	—	5 22	4,933	50	153,039	70
IV	66,488	95	3 09	154,736	60	4 47	20,619	80	5 17	5,614	30	247,459	65
Koko vuosi	231,807	25	3 08	464,690	90	4 02	67,586	75	4 88	20,822	25	784,907	15

¹⁾ Työntekijäin lukumäärä elokuun 3 p:nä, jolloin aloitettiin työt kesäloman jälkeen.

Tappio työntekijäin työtuntia kohden oli 1:30 markkaa ja työpäivää kohden 9:86 markkaa, vastaavat summat v. 1935 olivat —:93 ja 7:07 markkaa. Lisäys johtui vähentyneestä työtuntimäärästä kulunkien samalla noustessa jonkun verran viime vuoteen verraten. Kohonneista kulungeista oli suurin Suvilahdenkadun 4:ssä saadun lisätilan vuoksi veloitettu vuokra, joka v:sta 1935 korotettiin 50,600 markalla eli 96,500 markkaan; vaikka saatu lisätila käytetään yksinomaan työtuvan alaosaston toimintaa varten, esiintyy se tileissä työtuvan kulunkeina.

Tilauksen hankinta ja tuotteiden myynti. Suurimman tuloryhmän muodostivat edelleen kunnallisilta laitoksilta saadut tilaukset sekä myyntiaitan ja hallimyyvälän kautta tapahtunut tuotteiden myynti. Viimeksi mainittujen myymälöiden myynti nousi huomattavasti entisestään. Lähinnä edellisiä oli yksityisten henkilöiden ja liikkeiden tekemät ostot. Puolustusministeriölle toimitettiin vain joitakin pienemmät tilapäishankintoja.

Työtuvan valmisteista riepumatot olivat kovin haluttuja, ne valmistettiin suureksi osaksi tilaajien tarveaineista. Mattojen kutominen sekä niiden vaatima aputyö antoi työtä n. kolmannekselle koko työtuvan työntekijöistä. Myös työtuvan alaosastolla leikattiin ja ommeltiin vuoden aikana matonkuteita yhteensä 4,636 kg sekä lisäksi köyhäinhuoltolautakunnan työtuvissa 3,942 kg.

Yhdessä köyhäinhuoltolautakunnan työtupien kanssa toukokuun 15—16 p:nä järjestetyissä myyjäisissä myytiin naisten työtuvan tuotteita yhteensä 51,428 markan arvosta.

Määrärahan käyttö ja tilinpäätös. V:n 1936 talousarvioon oli naisten työtuvan osalle merkitty 460,000 markkaa, josta käytettiin 226,444:60 markkaa ja säästöä jäi 233,555:40 markkaa. Kun työtuvan varaston ja kaluston arvo sekä saatavat olivat yhteensä 39,422:20 markkaa pienemmät vuoden lopussa kuin alussa ja siten syntynyt tulo lisäksi käytettiin menojen peittämiseen, oli työtuvan varsinainen tappio kertomusvuonna 265,866:80 markkaa, johon sisältyy myöskin kaluston aiheuttama 1,780:50 markan suuruinen poisto.

Myönnettyä määrärahaa lukuunottamatta työtuvalla oli kertomusvuonna tuloja 2,083,562:30 markkaa, edellisenä vuonna 2,027,747:60 markkaa; menot, työtarpeiden hankinta mukaanluettuna, olivat 2,299,992:15 markkaa, joten tulot olivat 90.6 % kokonaismenoista, edellisenä vuonna 86.4 %.

Työtuvan varat joulukuun 31 p:nä 1936 laadittujen inventaarioluetteloiden mukaan olivat 1,330,880:45 markkaa.

Työtuvan tappio v. 1936 nousi 268,331:25 markkaan. Jos siitä vähennetään hallin voitto 4,244:95 markkaa ja lisätään jo mainittu kaluston poisto 1,780:50 markkaa, jää varsinaiseksi tappioksi edellä mainittu 265,866:80 markkaa. Varat vähenivät 39,422:20 markkaa.

Seuraavassa yhdistelmässä esitetään yksityiskohtaisempia tietoja työtuvan tuloista ja menoista:

Tulot.	Smk.	Menot.	Smk.
Kaupungin myöntämä määräraha	1) 228,944:60	Johto- ja henkilökunnan palkat	1) 304,586:20
Tuloja tehdyistä töistä:		Työ- ja kesälomapalkat	805,824:02
kaupungin sairaaloille ..	138,227:05	Sairausavustuksia	16,814:65
köyhäinhuoltolaitokselle ..	107,283:50	Vuokrat	96,500:—
kansakouluille	284,083:75	Sähkö	30,351:—

1) Tästä 2,500 markkaa Yleinen kunnallishallinto nimiseen pääloukkaan sisältyvältä tililtä Sairaslomasijaiset.

Tulot.	Smk.	Menot.	Smk.
muille kaupungin laitok- sille	111,479: 60	Halkokulut	7,440: —
puolustusministeriölle ..	16,319: 90	Siivous	3,056: 15
suojeluskunnalle	91,684: 80	Kaluston osto ja kunnossa- pito	14,211: 20
yksityisille sairaaloille ..	113,176: 35	Työainekustannukset	932,089: 45
valtion sairaaloille	21,272: 35	Mallienvuokra	4,674: —
muille valtion laitoksille..	10,464: 75	Ilmoitus-, lähetys- y. m. s. kulut	25,948: 75
yksityisille laitoksille ja henkilöille	98,315: 25	Hyvityksiä	48,480: 30
käteisiä	455,870: 50	Myyjäiskulut	7,021: 05
Vuosialennusta	31,219: 85	Kaluston poisto	1,780: 50
Myyntiatian myynti	316,956: 20	Sekalaiset kulut	3,714: 70
Hallin myynti	287,208: 45	Tilisaatava	10,014: 75
	<u>Yhteensä ¹⁾ 2,312,506: 90</u>		<u>Yhteensä ¹⁾ 2,312,506: 90</u>

Tasetili osoitti seuraavat numerot:

Varat.	Smk.	Velat.	Smk.
Saatavia	44,074: 25	Hätäapukomitealta nos- tettu v. 1918—1922 30/6	3,345,567: 96
Varasto:		Rahatoimistolta nostettu v. 1922 1/7—1935	6,465,156: 42
työtuvassa	479,414: 90	v. 1936 nostettu	²⁾ 226,444: 60
hallissa	116,718: —		
myyntiatianssa	149,585: 20		
Kalusto:			
työtuvassa	506,438: 60		
kansliassa	34,649: 50		
Tappio:			
edellisiltä vuosilta	8,440,421: 73		
v. 1936	²⁾ 265,866: 80		
	<u>Yhteensä 10,037,168: 98</u>		<u>Yhteensä 10,037,168: 98</u>

Työtuvan alaosasto. Syystä, että työnvälitystoimistoon ilmoittautuneista työntekijöistä suurin osa oli yli 45 vuotiaita, joille ei voitu järjestää valtion apurahan turvin toimivia ammattikursseja, esitti johtokunta kaupunginhallitukselle, että työtuvan alaosaston toiminta järjestettäisiin pääasiassa näitä 45 vuotta vanhempia työttömiä naisia varten. Kaupunginhallitus hyväksyi esitykset, ja alaosasto oli toiminnassa tammikuun 13 p:n ja toukokuun 31 p:n sekä marraskuun 2 p:n ja joulukuun 31 p:n välisinä aikoina ollen ensin mainittuna aikana työssä 120 ja jälkimmäisenä aikana 100 henkilöä. Alaosaston toimintapaikka oli työtuvan yhteydessä olevassa huoneistossa Suvilahdenkadun 4:ssä.

Työntekijät. Alaosaston työntekijäin lukumäärä kunkin kuukauden alussa sekä heidän yhteenlaskettu työtuntimääränsä kunakin työkuukautena näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.		Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.
Tammikuu ³⁾	67	8,271.5	Toukokuu	92	11,009.5
Helmikuu	119	16,153.0	Marraskuu ⁴⁾	83	10,897.5
Maaliskuu	119	14,515.0	Joulukuu	100	14,987.5
Huhtikuu	115	16,857.5			
				<u>Yhteensä</u>	<u>92,691.5</u>

¹⁾ Tästä 2,500 markkaa Yleinen kunnallishallinto nimiseen pääloukkaan sisältyvältä tililtä Sairaslomasijaiset. — ²⁾ Lukuunottamatta edellä mainittua määrää. — ³⁾ Tammikuun 13 p:nä. — ⁴⁾ Marraskuun 2 p:nä.

Työpalkat. Työntekijäin päiväpalkka 6-tuntiselta työpäivältä oli vuoden alkupuolella toimineella alaosastolla aluksi 15 markkaa mutta voitiin se korottaa ahkeruuden perusteella 16 markkaan, ja vuoden loppupuolella toimineella alaosastolla koko ajan 16: 50 markkaa. Kaikkiaan maksettiin työpalkkoja 244,442: 95 markkaa, mikä määrä jakautui eri kuukausien kesken seuraavasti:

	Maksettuja työpalkkoja, Smk.		Maksettuja työpalkkoja, Smk.	
	Kaikkiaan.	Keskimäärin tunnilta.	Kaikkiaan.	Keskimäärin tunnilta.
Tammikuu	20,680: —	2: 50	Toukokuu	29,334: 40 2: 66
Helmikuu	40,371: 25	2: 50	Marraskuu ..	29,977: 60 2: 75
Maaliskuu	38,047: 30	2: 62	Joulukuu	41,117: 50 2: 74
Huhtikuu	44,914: 90	2: 66		
			Koko vuosi 244,442: 95 2: 64	

Koska työtuvan alaosastolla työskenteli etupäässä vanhoja naisia, jotka pystyivät vain yksinkertaisempaan ompelutyöhön, leikattiin ja ommeltiin siellä pääasiassa vain matonkuteita; mikäli työntekijät pystyivät, suoritettiin tilaustöitä. Ne, jotka pystyivät urakkatyöhön, siirrettiin työtupaan.

Määräraha, menot ja tulot käyvät selville alla olevasta taulukosta:

Alaosaston toimintapalkka.	Alaosaston toiminta-aika.	Osanottajien lukumäärä.	Myönnetty määräraha, Smk.	Bruttomenot, Smk.	Tulot, Smk.	Nettomenot, Smk.
Suvilahdenk. 4	13/1 — 31/5	120	199,000: —	198,017: 90	18,104: 90	179,913: —
»	2/11 — 31/12	100	84,500: —	81,621: 70	5,380: 40	76,241: 30
		Yhteensä	283,500: —	279,639: 60	23,485: 30	256,154: 30

Säästöä jäi määrärahoista 27,345: 70 markkaa.

Ammattikurssit. Kuten jo edellä mainittiin ei ammattikursseja v. 1936 ollenkaan järjestetty. Ammattikurssien kalustojen arvo joulukuun 31 p:nä 1936 oli 73,696: 15 markkaa; kalusto oli osittain käytännössä työtuvan alaosastolla.

Loppukatsaus. Työtupien toiminta tapahtui kertomusvuonna entiseen tapaan lieventäen siten osaltaan naistyöttömyyttä ja vähentäen köyhäinhoitolautakunnan avustusmääriä, joihin työtuvassa työskennelleet muuten olisivat olleet pakotetut turvautumaan.

XXIV. Myyntiäitän.

Helsingin kaupungin työlaitosten myyntiäitän kertomus v:ltä 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta y.m. Myyntiäitän johtokuntaan kuuluivat köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtaja B. Sarlin puheenjohtajana, lastensuojelulautakunnan toimitusjohtaja R. Liukkonen varapuheenjohtajana sekä jäsenenä apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman, naisten työtuvan toimitusjohtaja P. E. Kiljunen ja sähkötekniikko V. V. Salovaara. Johtokunnan sihteerinä ja myyntiäitän valvojana toimi kamreeri Fellman. Toimitusjohtaja Sarlinin ollessa virkavapaana hoiti puheenjohtajan tehtäviä virkaatoimittava köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtaja S. Seppälä. Johtokunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa.

Myyntiäitän henkilökuntaan kuuluivat myyntiäitän hoitaja, myymälä-apulainen sekä lähetti.

Myynti. Myyntiäitän myynti v. 1936 oli 448,935: 55 markkaa ollen 39,570: 30 markkaa eli 9.7 % suurempi edellisen vuoden myyntiä. V. 1934 myynti oli 376,603: 05 markkaa, joten myynti kahden vuoden aikana on kasvanut 72,332: 50 markkaa eli 19.2 %. Eri kuukausien kesken myynti jakautui seuraavasti:

Kuukausi.	1936. Smk.	1935. Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1936 v:een 1935 verrattain, Smk.
Tammikuu	21,701: 90	20,467: 35	+ 1,234: 55
Helmikuu	36,980: 10	18,384: 65	+ 18,595: 45
Maaliskuu	30,243: 35	25,497: 55	+ 4,745: 80
Huhtikuu	27,749: 20	31,030: 30	— 3,281: 10
Toukokuu	37,025: 75	33,535: 30	+ 3,490: 45
Kesäkuu	47,226: 95	46,378: 30	+ 848: 65
Heinäkuu	25,237: 35	28,138: —	— 2,900: 65
Elokuu	28,657: 50	24,874: —	+ 3,783: 50
Syyskuu	44,043: 05	40,033: 75	+ 4,009: 30
Lokakuu	35,669: 35	34,483: 90	+ 1,185: 45
Marraskuu	32,692: 70	28,997: 85	+ 3,694: 85
Joulukuu	81,708: 35	77,544: 30	+ 4,164: 05
Yhteensä	448,935: 55	409,365: 25	+ 39,570: 30

Kuten edellisinäkin vuosina, oli myynti vilkkain kesä- ja joulukuussa. Eri tuotantolaitosten kesken myynti jakautui seuraavasti:

Laitos.	1936. Raha arvo Smk.	%	1935. Raha arvo Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1936 v:een 1935 verraten, Smk.
Naisten työtupa	316,956: 20	70.6	240,072: 85	+ 76,883: 35
Köyhäinhoitolautakunnan työtuvat	125,213: 85	27.9	165,255: 65	- 40,041: 80
Kunnalliskodin työlaitos	—: —	—	222: —	— 222: —
Bengtsårin koulukoti	1,677: —	0.4	1,010: —	+ 667: —
Toivoniemen koulukoti ..	2,259: —	0.5	1,506: 50	+ 752: 50
Toivolän koulukoti	2,475: —	0.5	900: —	+ 1,575: —
Nikkilän sairaala	354: 50	0.1	398: 25	— 43: 75
Yhteensä	448,935: 55	100.0	409,365: 25	+ 39,570: 30

Kuten aikaisempinakin vuosina keskittyi myynti pääasiassa naisten ja köyhäinhoitolautakunnan työtuvissa valmistettujen tuotteiden myyntiin. Naisten työtuvan valmisteen myynti kasvoi edellisestä vuodesta 76,883: 35 markkaa eli 32.0 %, mutta köyhäinhoitolautakunnan työtupien myynti sitä vastoin pieneni 40,041: 80 markkaa eli 24.2 % johtuen vähennys siitä, etteivät viimeksi mainitut työtuvat voineet toimittaa riittävästi valmistetaan myyntiäitän myytäväksi. Muissa laitoksissa valmistettujen tuotteiden myynti käsitti vain 1.5 % kokonaisymyynnistä.

Tavaravarasto. Vuoden lopussa oli myyntiäitän varastossa eri tuotantolaitoksissa valmistettujen tuotteiden rahallinen arvo seuraava:

Laitos.	1936. Smk.	1935. Smk.
Naisten työtupa	213,693: 15	178,269: 70
Köyhäinhoitolautakunnan työtuvat	61,856: —	67,814: 15
Bengtsårin koulukoti	2,817: —	1,768: —
Toivoniemen koulukoti	1,846: —	2,430: —
Nikkilän sairaala	652: 45	2,631: 95
Yhteensä	280,864: 60	252,913: 80

Huomattavammin kasvoi siis kertomusvuonna naisten työtuvan valmisteen varasto. Varastot inventoitiin vuoden aikana 4 kertaa.

Taloudellinen tulos. Myyntiäitän välityspalkkio myymistään eri laitosten valmisteista oli 15 % ollen tämän mukaan myyntiäitän tulot kertomusvuonna 67,340: 10 markkaa; edellisenä vuonna tulot olivat 61,394: 65 markkaa.

Menot jakautuivat seuraavasti:

Menoerät.	1936. Smk.	1935. Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1936 v:een 1935 verraten, Smk.
Johtokunnan palkkiot	1,240: —	1,980: —	— 740: —
Palkat	43,468: —	49,362: 15	— 5,894: 15
Sairaslomasijaisten palkkiot	—: —	2,348: —	— 2,348: —
Vuokra lämpöineen	18,720: —	10,800: —	+ 7,920: —
Valaistus	3,995: 35	6,749: 50	- 2,754: 15
Siivoaminen	3,119: 65	2,600: —	+ 519: 65
Ilmoitusmenot	3,326: 30	5,230: 75	- 1,904: 45
Sekalaiset menot	9,091: 60	8,590: 50	+ 501: 10
Yhteensä	82,960: 90	87,660: 90	- 4,700: —

Myyntiaitan menot supistuivat siis kertomusvuonna 4,700 markalla huolimatta siitä, että kaupungille suoritettava tilitysvuokra myyntihuoneistosta korotettiin 7,920 markalla.

Kuten edellä mainittiin olivat myyntiaitan tulot kertomusvuonna 67,340: 10 markkaa; menojen ollessa 82,960: 90 markkaa jäi v:n 1936 tappio 15,620: 80 markaksi vastaten 3.5% liikevaihdosta. Tappiosta lankeaa 7,920 markkaa tilitysvuokran korotuksen osalle ollen loppu tappiosta tullut luultavasti peitettyksi jos köyhäinlaitokunnan työtuvilta olisi saatu riittävästi myytäväksi huonekaluja y.m. puuvalmisteita. V:een 1935 verraten, jolloin myyntiaitan tappio oli 26,266: 25 markkaa eli 6.4% liikevaihdosta, oli tulos v:lta 1936 kuitenkin huomattavasti parempi.

Myyntiaitan taloudelliset tulokset ovat vuosi vuodelta parantuneet huolimatta siitä, että se toimii pienemmällä välityspalkkiolla kuin yleensä kyseessä olevien alojen liikkeet. Voidaanpa kertomusvuoden tappiosta huolimatta havaita, että myyntiaitta on jo nykyisin itse asiassa itsensä kannattava liike, jolla on vieläkin kehittymismahdollisuuksia.

XXV. Urheilulautakunta.

Urheilulautakunnan kertomus v:lta 1936 oli seuraava:

Urheilulautakuntaan kuuluivat v. 1936 puheenjohtajana lääketieteenliseniaatti U. Tötterman, varapuheenjohtajana kamreeri T. H. Wilppula sekä jäsenenä liikemies O. Fellman, toimittaja V. Koivula ja lääketieteenliseniaatti L. Tanner. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kiinteistöjohtaja E. von Frenckell ja sihteerinä toimi Helsingin kaupungin kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 10 kertaa; sen kokouksissa laadittujen pöytäkirjojen pykäläluku oli 35. Huomattavimmista lautakunnan toiminnan tapauksista v. 1936 mainittakoon seuraavat:

Kaupungin uimalaitokset lautakunta puolestaan ehdotti vuokrattaviksi siten, että Humallahden uimalaitos joutuisi Helsingin uimareille ja Mustikkamaan uimalaitos Helsingin työväen uimareille; Uunisaaren merikyöpylä oli aikaisemman sopimuksen mukaan edelleen Helsingfors simsällskap nimisen seuran hallussa. Kaupunginvaltuuston v:n 1936 talousarvioon merkitsemän 32,000 markan suuruisen uimaseurain avustusmäärärahan lautakunta jakoi tasan kolmen edellä mainitun seuran kesken. Avustuksen saaneiden seurojen oli ylläpidettävä uimalaitoksellaan uimakoulua, jossa koululaiset saivat maksutonta opetusta määrääjain. Poliisi- ja palomiehistölle oli samoin varattava maksuton uinti.

Mainitut uimaseurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olevien uimalaitosten käytöstä ¹⁾:

Uimalaitos.	Kävijöitä suunnilleen.			Uimakoulun oppilaita.			
	Maksavia.	Maksutta käyneitä.	Yhteensä.	Kaikkiaan.	Uimakandidaatti- ja -maisteritutkinnon suorittaneita.		
					Mp.	Np.	Yhteensä.
Humallahden	43,233	13,685	56,918	608	64	58	122
Uunisaaren	67,676	13,790	81,466	473	70	57	127
Mustikkamaan	35,501	4,200	39,701	630	76	71	147
Yhteensä	146,410	31,675	178,085	1,711	210	186	396

V. 1936 kesä oli uintiurheilulle erittäin suotuisa. Veden lämpö määrä juhannuksena oli n. 24 astetta ja pysyi edelleen kahden kuukauden ajan 20 asteen paikkeilla.

¹⁾ Tähän sisältyvät vain niitä uimalaitoksia koskevat tiedot, joiden vuokraajat ylläpitivät urheilulautakunnan valvonnan alaista uimakoulua. Kaupungin muiden uimalaitosten ja uintipaikkain suhteen viitataan kansanpuistojen kertomukseen.

Uunisaaren, Humallahden ja Mustikkamaan uimalaitoksilla tehtiin vuoden kuluessa tavanmukaisten vuosikorjausten ohella erinäisiä uudistustöitä, joista mainittakoon seuraavat: Uunisaaren merikylpylän hyppytelineet kilparatoineen ja katsomoineen valmistuivat kesän alussa toteutuen siten kaupungin uusimman uimalaitoksen ja ajanmukaisen merikylpylän kolmi-vootisrakennussuunnitelma, Humallahden uimalaitoksen miesten osasto eristettiin maan puolelta panssariverkolla ja mukavuuslaitosta laajennettiin. Mustikkamaan uimalaitos sai lisää pukeutumiskoppeja.

Talvella 1935/36 kunnalla oli 8 omaa luistinrataa, nimittäin suurehko ratat Käpylässä ja Vallilassa sekä pienehköt Siltavuorenkadun, Neitsyt-polun, Runeberginkadun ja Pasilan leikkikentällä sekä Hietalahden sisäsatamassa ja Katajanokalla upseerikasinon viereisellä jäällä. Kaikilla näillä radoilla luistelu oli maksutonta. Niiden jääpinta-ala oli n. 15,000 m². Lisäksi oli kaupungissa samana talvena seuraavat yksityisten omistamat luistinradat: Helsingin luistelijain rata Kaisaniemen suurella kentällä, Helsingfors skridskoklubb nimisen seuran ratat Kaisaniemen pienellä ja Johanneksen kirkon kentällä, Idrottsföreningen Kamraterna nimisen seuran rata Väinämöisenkadun kentällä, Kallion luistinrata oy:n rata Kallion kentällä, Pallokenttä oy:n alueellaan ylläpitämät kaksi rataa sekä Suomen jääkiekkoliiton rata Kampin kentällä. Näillä yksityisten omistamilla radoilla koulu- ja luokkaluistelu oli maksutonta; lisäksi jaettiin alennuskortteja, jotka oikeuttivat kansa- ja oppikoululaiset saamaan alennuksella haluamansa luistinradan talvikausi-lippuja.

Alla oleva taulukko osoittaa, missä määrin koulut ja koululaiset käyttivät hyväkseen näitä etuja:

	Jaettu alennuskortteja,			Luistinradoilla	
	kansakou- lulaisille.	oppikoulu- laisille.	yhteen- sä.	luokkia.	oppilaita.
Kaisaniemen pieni rata	10	26	36	227	5,493
Johanneksen kirkon kentän rata..	56	58	114	386	10,085
Kaisaniemen suuri rata	34	77	111	643	15,037
Kallion luistinrata	153	37	190	1,354	38,064
Kampin rata	16	14	30	471	9,997
Väinämöisenkadun rata	11	40	51	179	4,807
Oy. Pallokentän rata	13	25	38	92	2,466
Yhteensä	293	277	570	3,352	85,949

Luistinseurojen lautakunnalle lähettämät tilikertomukset osoittivat kolmelle seuralle kuluneena toimintavuonna jääneen hiukan säästöä ja kolmelle vuosi oli tuottanut tappiota.

Jaettava määräraha, 48,000 markkaa, jaettiin siten, että ensin hyvitetiin kullekin luistinradalle myydyt 12 markan alennuskortit. Tämän jälkeen annettiin Helsingin luistelijaille, Helsingfors skridskoklubb nimiselle seuralle ja Kallion luistinrata oy:lle 5,000 markan suuruinen pohja-avustus sekä Idrottsföreningen Kamraterna nimiselle seuralle, Suomen jääkiekkoliitolle ja Pallokenttä oy:lle 3,000 markan suuruinen vastaava avustus. Määrärahan jäännös, 17,187 markkaa, jaettiin seuroille suhteellisesti luokkaluistelun oppilasmäärän perusteella tullen kustakin oppilaasta seuroille hyvitystä 20 penniä. Kun loppusummia hiukan vielä tasoitettiin, myönnettiin avustusta eri ratoja varten seuraavasti:

	Smk.
Kallion luistinrata oy:n rata.....	14,860: —
Helsingfors skridskoklubbin radat	9,915: —
Helsingin luistelijain rata	9,340: —
Suomen jääkiekkoliiton rata	5,360: —
Idrottsföreningen Kamraterna'n rata	4,575: —
Pallokenttä oy:n rata	3,950: —
Yhteensä	48,000: —

Herttoniemen hiihtomäki valmistui tammikuun 20 p:nä; siinä suoritettiin yli 40 m:n pituisia hyppyjä. Syksyllä lautakunta esitti kaupunginhallitukselle hiihtomäen korottamista n. 5 m:llä, mihin tarkoitukseen kaupunginhallitus myönsikin 35,000 markkaa ja mäki valmistui uusittuun kuntoon vuoden lopulla.

Kiinteistölautakunnalle ja kaupunginhallitukselle lautakunta antoi lausuntoja sen toimintapiiriin kuuluvissa asioissa; kiinteistölautakunnalle laadittiin myös ehdotus Eläintarhan urheilukentän kilpailuvuoroista ja pukusuojien vuokraamisesta kesäksi 1936. Samoin lautakunta antoi lausunnon komitean mietinnöstä olympialaisten kisojen saamisesta Helsinkiin pitäen mietintöään asiallisena ja täydellisenä.

Tehtyjen tarkastusmatkojen ja saamiensa valitusten johdosta lautakunta osoitti kaupunginhallitukselle ja kiinteistölautakunnalle lähettämässään promemoriassa erinäisten uudistusten toimeenpanoa urheilukentillä, uimalaitoksilla, luistinradoilla j.n.e. Niinpä Sepänkadun ja Pasilan harjoituskenttien työt olisi saatava loppuun suoritetuiksi v. 1937, Käpylän raviradan keskusaukion palloilukenttien töitä jatkettava, Eläintarhan urheilukentälle olisi saatava vesiklosettilaitteet ja panssariverkko tai muu tarkoituksenmukainen aita erottamaan sisäkentän ulko- eli yleisön osastosta, juoksurata uusittava kokonaan tai ainakin pääkatsomon puoleisella sivulla, sähkövalaistusta lisättävä sekä saatava kummankin sisäänkäytävän kohdalle polkupyörätelineet, Kallion urheilukentälle olisi saatava kesävesiposteja ja polkupyörätelineet, Käpylän kentälle pylväät ja köydet yleisön eristämistä varten sekä polkupyörätelineet, Hesperian kentälle katsojatorokkeita, Annalan urheilukentälle kesävesiposteja ja Siltavuorenkadun, Neitsytpolun ja Runeberginkadun luistinratojen yhteyteen talvivesiposteja.

Uimalaitoksiin ehdotettiin järjestettäväksi sähkövalaistus ja Uuni-saaren uimalaitokselle lisäksi jääkellari, jalanhuuhtelualtaita, kellukkeita ja puomeja.

Erittäinkin talvisia jääpelejä silmällä pitäen lautakunta esitti toistamiseen Eläintarhan urheilukentälle tehtäväksi luistinradan.

Melkein kaikkia edellisessä mainittuja uudistöitä varten otettiin sittemmin määräraha v:n 1937 talousarvioon. Eläintarhan urheilukentän juoksuradan uudistamista ja erillisen aidan rakentamista varten varatut määrärahat kuitenkin poistettiin.

Kertomusvuoden talousarvioon merkityt määrärahat 64,000 markkaa voimisteluseurain työn tukemiseksi ja 40,000 markkaa lasten ja varhaisnuorisoin voimistelu- ja leikkityön edistämiseksi, jaettiin seuraavien järjestöjen kesken:

	Voimisteluseu- rain työn tuke- miseksi, Smk.	Lasten ja varhais- nuorisoin voimistelu- ja leikkityön edistä- miseksi, Smk.	Yhteensä, Smk.
Helsingin naisvoimistelijat	5,300: —	2,400: —	7,700: —
Idrottsföreningen Kamraterna	3,600: —	2,400: —	6,000: —
Helsingin työvään naisvoimistelijat	5,200: —	—	5,200: —
Idrottsklubben 32	3,200: —	1,700: —	4,900: —
Helsingin Tarmo	2,800: —	2,100: —	4,900: —
Helsingin Kisatoverit	2,600: —	2,200: —	4,800: —
Työvään voimistelijat	3,900: —	700: —	4,600: —
Voimistelu- ja urheiluseura Kullervo ..	2,500: —	2,100: —	4,600: —
Helsingin Kisaveikot	2,000: —	2,000: —	4,000: —
Helsingin Ponnistus	2,500: —	1,400: —	3,900: —
Helsingin voimistelijat	3,000: —	700: —	3,700: —
Helsingin Toverit	1,500: —	1,800: —	3,300: —
Kronohagens idrottsförening	2,000: —	1,300: —	3,300: —
Raittiusyhdistys Koiton voimistelu- ja urheiluseura Visa	2,000: —	1,300: —	3,300: —
Helsingfors gymnastikklubb	3,200: —	—	3,200: —
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän kunto	1,500: —	1,200: —	2,700: —
Helsingfors svenska scoutdistrikt	—	2,500: —	2,500: —
Gymnastikföreningen i Helsingfors	2,200: —	—	2,200: —
Suomalainen naisvoimisteluseura	2,200: —	—	2,200: —
Jukolan pojat	1,000: —	1,000: —	2,000: —
Naisvoimisteluseura Säkenet	2,000: —	—	2,000: —
Voimistelu- ja urheiluseura Kotkat ..	1,400: —	600: —	2,000: —
Toukolan voimistelu- ja urheiluseura Teräs	1,200: —	800: —	2,000: —
Lek- och idrottsutskottet av Svenskt för- bund för fysisk fostran för Finlands kvinnor	—	1,600: —	1,600: —
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän urheiluveikot	500: —	900: —	1,400: —
Helsingin työvään hiihtäjät	—	1,300: —	1,300: —
Helsingin jalkapalloklubi	400: —	800: —	1,200: —
Helsingin palloseura	400: —	800: —	1,200: —
Helsingin hiihtäjät	—	1,000: —	1,000: —
Kallion naisvoimistelijat	1,000: —	—	1,000: —
Suomenlinnan urheilijat	500: —	500: —	1,000: —
Töölön naisvoimistelijat	1,000: —	—	1,000: —
Töölön voimistelu- ja urheiluseura Vesa	—	1,000: —	1,000: —
Helsingin naisurheilijat	500: —	400: —	900: —
Kenttäurheilijat	400: —	500: —	900: —
Käpylän naisvoimistelijat	800: —	—	800: —
Idrottsklubben Örnen	700: —	—	700: —
Helsingin pallotoverit	—	600: —	600: —
Helsingin pallonlyöjät	—	600: —	600: —
Svenska kristliga föreningen av unga män	—	500: —	500: —

	Voimisteluseu- rain työn tuke- miseksi, Smk.	Lasten ja varhais- nuorison voimistelu- ja leikkityön edis- tämiseksi, Smk.	Yhteensä, Smk.
Svenska kvinnoförbundets gymnastik- klubb	500: —	—	500: —
Kuuromykkäin voimistelu- ja urheilu- seura	500: —	—	500: —
Työväen mailapojat	—	500: —	500: —
Voimistelu- ja urheiluseura Kalervo ..	—	400: —	400: —
Helsingin työväen luistelijat.....	—	400: —	400: —
	<hr/>		
Yhteensä	64,000: —	40,000: —	104,000: —

XXVI. Ammattioppilaslautakunta.

Ammattioppilaslautakunnan toiminnasta v:lta 1936 saatiin seuraavat tiedot:

Lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna puheenjohtajana insinööri E. E. Söderman sekä jäseninä-työnantajain edustajat talousneuvos A. Haanoja, joka toimi samalla varapuheenjohtajana, ja kultaseppä F. O. Lindroos sekä työntekijäin edustajat ilmajarrutarkastaja J. V. Laine ja kirjansitoja F. E. Merikoski sekä edellisten varajäseninä insinööri K. F. Kreander ja kirjapainonjohtaja J. K. V. Paasio ja jälkimmäisten varajäseninä rouva L. M. Ahmala ja vaatturi R. Virta. Sihteerinä toimi varatuomari T. Törnblom ja kanslistina filosofianmaisteri G. Laurén. Kokouksia pidettiin vuoden aikana 6 ja arvostelulautakuntien kokouksia 14.

Kertomusvuonna luetteloitiin 113 oppisopimusta, edellisiltä vuosilta oli luettelossa jäljellä 1,456 sopimusta, joten luetteloituja sopimuksia vuoden lopussa oli kaikkiaan 1,569, niistä 285 voimassa olevia. Vuoden aikana päättyi 50 oppisopimusta ja eri syistä purettiin 15 oppisopimusta. Vuoden aikana luetteloidut sopimukset jakautuivat ammatin puolesta seuraavasti:

Ammatti.	Sopimuksia.	Ammatti.	Sopimuksia.
Viilaajia	17	Veturinlämmittäjiä	14
Rautasorvaajia	11	Turkkureita	1
Muita konetyöntekijöitä	3	Latojia	20
Läkki- ja levyseppiä	1	Painajia	10
Käämijöitä	4	Kemigraafeja	9
Sähkömonttöörejä	1	Kivipainajia	6
Kulta- ja hopeaseppiä	1	Kirjansitojia	1
Emaljityöntekijöitä	1	Puuseppiä	1
Mallipuuseppiä	3	Partureita ja kähertäjiä	9

Yhteensä 113

Luetteloiduista sopimuksista oli 102 miesten oppisopimusta ja 11 naisten; jälkimmäisistä 9 kuului parturin ja kähertäjän ammattialaan ja 2 kivipainajan ammattialaan.

86 oppilasta teki sopimuksen 4 vuodeksi, 1 oppilas 3 1/2 vuodeksi, 25 oppilasta 3 vuodeksi ja 1 oppilas 2 vuodeksi. Ammattikokeissa hyväksyttiin kaikki 50 oppilasta, joista 2 oppilalle annettiin kunniakirja.

Kertomusvuonna luetteloiduista oppilaista asui 2 työnantajan luona ollen hänen ruoassaan, oppilaskodissa ja sen ruoassa oli 12 oppilasta ja 99 oppilaalla oli oma koti ja talous.

HAKEMISTO.

	Sivu
Aero oy., Helsingin lentosataman luovuttaminen sen hoidettavaksi 81, 107, 120,	47*
Ahlströmin, R., rahastot, edustajain valitseminen niiden varoja jakamaan asetet-	
tuun lautakuntaan	223
» » » niiden korkovarain käyttö	203
Aikakauslehtien myynti satamissa	268
» » työttömien harjoittama	177
» tilausten hankinnat	232
Aitaamisoikeuden y.m. myöntäminen	105
Ajan suunta, sanomalehti, veronkantoa koskevien ilmoitusten julkaiseminen siinä	204
Ajoliikenteen järjestäminen eri paikoissa	111—113
Aleksanterinkadun tontin n:o 11 jakaminen kahtia	11
» » » » 14 rakentamisoikeuden lisääminen	13
Alli Tryggs minne loosin avustaminen	190, 191
Alppikadun tontin n:o 25 rakennusajan pidentäminen	72
Alppilan puhdistuslaitos	19*
» ravintolarakennuksen vuokralleanto	269
Aluelääkärit	46, 89, 90, 216
Amerikan-suomalaisten vastaanottaminen	192
Ammattientarkastajat	90, 217
Ammattikoulut	51, 56, 209
Ammattikoulutalo, polkupyörätelineen hankkiminen sen pihamaalle	132
» sen talonmiehen ohjesäännön vahvistaminen	273
Ammattikurssit, niiden järjestäminen työttömille henkilöille y.m. 184, 185, 188,	
148*—149*, 183*	
» niitä varten myönnettyjen määrärahan siirto	40
Ammattiopetuslaitosten johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	97
Ammattioppilaskoti, sen huoneistokysymys	119*
» » toiminta	124*, 146*
» tontin varaaminen sen uudelle talolle	21
Ammattioppilaslautakunnan vuosikertomus	192*
Ampumamaailmanmestaruuskilpailut, edustajan valitseminen niiden järjestely-	
toimikuntaan	228
Ampumarata-alueet, niiden suunnittelu	106
» sellaisen luovuttaminen Talin tilan maalta	261
Ampumaratojen järjestämistä tarkoittava valtion ja kaupungin välinen tilusvaihto	15
Annankatu, ajoradan muuttaminen sen ja Salomonkadun kulmauksessa	127
Anniskelualueudet, väkijuoain, niitä koskevat anomukset	92, 227
Apollonkadun tontti n:o 11, sen luovuttaminen Helsingin V yhteiskoulun talo	
oy:lle	18
» » » » sitä koskeva asemakaavanmuutos	9
Apukoulujen uudelleenjärjestäminen	80
Apukoulun, suomenkielisen, aidan korottaminen	127
Apukoulunopettajain palkan korottaminen	80
Apulastentari Auala, sen leikkikenttä	127
» » ulkokuntalaisen lapsen kouluttaminen siellä	145
Apurahat, ks. Avustukset, Eläkkeet ja Matka-apurahat	
Arabian alueen asemakaava	117
» —Vanhankaupungin raitiotielinjan rakentamisen lykkääminen	73
Arkaadin rakentaminen Yrjönkadun yli	4
Arkadiankadun katukahvila	103
Arkiston, Suomen työväen, avustaminen	190, 191, 159*
Arpaim myynti	108, 269

Asemakaavan, kaupungin v:n 1838, osto	199
» Koskelan omakotialueen hyväksyminen	3
Asemakaavanmuutokset	3—11, 117, 264
Asevelvollisuuskutsunta, edustajain valitseminen siihen	224
Asiantuntijalausuntojen käyttö	210
Asunto-osakeyhtiöiden johtokuntain jäsenten vaali	228
Asunto-osuuskuntain johtokuntain jäsenten vaali	228
Asuntoreserviä koskeva selvittely	205, 3*
Asuntotalojen rakentaminen suurperheisille vähävaraisille kaupungin asukkaille ..	24
Asuntotarkastuskonttorin kaluston hankinta	198
Asuntotontit ja -palstat, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat ...	239—245, 247
Asutuskassalainat	140
Asutuslautakunnan asettaminen	91
» jäsenten ja varajäsenten vaali	98
Aula, apulastentaria, leikkikentän järjestäminen sille	127
» » ulkokuntalaisen lapsen kouluttaminen siellä	145
Autoasemat, niiden sijoitusta koskevat päätökset	111
Autohalli, korttelin n:o 215 a vuokraaminen sellaisen paikaksi	20
Autohuoltoasemat	111, 254
Autopalatsi oy., alueen vuokraaminen sille	251
Autovakuutusrahasto	140
Aviottomain lasten valvonta	132*—135*
Avunsaajat, köyhäinhoidolliset	95*
Avustukset, työttömille myönnetyt	183, 110*
» yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille myönnetyt	189—192
Bengtssärin koulukoti, kanslia-apulaisen palkkaaminen sinne	152
» » metsän myynti sen alueelta	127
» » sen erälle viranhaltijoille virkavapausajalta suoritettava palkka	154
» » » opettajanviran lakkauttaminen	82, 120*
» » » sähkövirran hankinta	208
» » » toiminta	124*, 126*, 141*, 146*
Bensiinin kuormaus ja purkaus	110
Bensiininjakeluasemat	21, 110, 254
Bergvikin torpan alueesta maksettava vuokra	262
Berliinin maailmankongressia varten valmistettavat esitelmät	196
Bethel, lastenkoti, sen avustaminen	190, 191
Biologisen tutkimuksen, Töölön-, Taival- ja Humallahden veden, suorittaminen ..	195, 20*
Borgs nimistä tilaa koskeva myyntitarjous	14
Botby gods ab. yhtiön purkaminen	65
Brageyhdistyksen avustaminen	190, 191, 159*
British Universities Encyclopaedia nimisen teoksen tilaaminen	196
Bulevardin tontilla n:o 10 olevan piharakennuksen ullakkokerroksen sisustaminen ..	11, 148
Caritas kesäsiirtolan avustaminen	189, 191
Degerön eräitä tiloja koskeva myyntitarjous	101
» sillan ja Porvoon maantien välisen tien kunnossapito	133
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	193
Desinfiomislaitoksen kylvettäjän toimen täyttäminen	206
Diakonissalaitoksen vedenkulutusmaksujen alentaminen	56
Dioraman, kaupunkia koskevan, tilaaminen	195
Durchmanin, Osk., lahjoitusrahaston korkovarain käyttö	202
Edustajain valitseminen eri tilaisuuksiin	223
Edustusta varten myönnetyt määrärahat	53, 199—201
Eerikinkadun tonttia n:o 37 koskeva rakennuskielto	13, 14
Ekholmin, C. F., stipendiraaston korkovarain käyttö	57, 203
Elanto, osuusliike, ilmaisen veden myöntäminen sen suihkukaivoa varten	120
» » myymäläpaikan vuokraaminen sille	261
Elinkeino-oikeuksien saantia koskevat anomukset	93
Elokuva, Helsingin kaupunkia kuvaava	192

Eläintarha, Korkeasaaren	27, 124, 199, 276, 280, 295
» sen eräiden vuokra-alueiden uudelleenjärjestely	252
» sen huvila-alueetta n:o 13 koskevan vuokrasopimuksen pidentäminen	22
» urheilukenttä	277, 279, 291
Eläintarhanajo	107
Eläintarhanlahden ranta-alueen osittainen täyttäminen	119
Eläkeanomusten epäämistä koskevat valitukset	45
Eläkekysymys, lastentarhanopettajattarien	42, 150, 205
Eläkesääntö, sen tulkinta	205
» siihen tehtävä lastentarhanopettajattaria koskeva lisäys	42
Eläkkeen maksaminen lyhentämättömänä työntekijä H. Nikkiselle	55
Eläkkeet, kaupunginhallituksen myöntämät	165—167
» kaupunginvaltuuston myöntämät	43—45
Elätteelleanto, köyhäinhuoltolautakunnan	103*
» lastensuojelulautakunnan	129*
Englantilaisen koululaisretkikunnan aiheuttama kustannus	194
Erhelaskujen, kaupungin kassoissa sattuneiden, korvaaminen	193
Eroamisvelvollisten viranhaltijain oikeus pysyä virassaan	91, 220
Esitykset, kiinteistölautakunnan tekemät	237, 258, 263, 265, 273, 280
Esplanaadikadun, Pohj., jalkakäytävien leventäminen	29
Esplanaadikappelin vuokralleanto	269, 271
Eteläsätama, kalasumppualusten viipyminen siellä	106, 48*
» laiturisillan rakentaminen sinne	119
» sen erään katoksen purkaminen	123
» » laajentaminen	48*
» » telakka-alueen käyttö	27
» » » vuokrasopimuksen irtisanominen	104
Etelä-Suomen voima oy:n, Imatran voima oy:n ja kaupungin välinen sopimus ..	74
» » » johtokunnan jäsenten ja tilintarkastajain vaali	228
Eura II asunto-oy:n kanssa tehty viemärijohtoa koskeva sopimus	257
Evankelis-luterilaisten seurakuntain ja kaupungin välinen tilusvaihto	15
Fallkullan päärakennuksen vuokralleanto	261
Filmausoikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	268, 276
Finlands svenska författarförening yhdistykselle myönnetty avustus	203
» » studentkärsföbund liiton työnvälityksen harjoittamislupaa koskeva anomus	93
Finlandssvenska utlandsdelegationen yhdistyksen avustaminen	192
Ford Motor Company of Finland yhtiön suoritettava vuokra	270
Fordin laiturin hylkääminen	119
Franzéninkadun tontin n:o 22 jakaminen kolmeen osaan	11
Fredrikinkadun 54:ssä olevien rakennusten käyttö	270
Fylgia, lastentarha, uuden huoneiston y.m. hankkiminen sille	25, 115, 194
» nuorisoliitto, sen avustaminen	189, 191
Golfklubin, Helsingin, ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen järjestely	103, 236
Gymnastikföreningen i Helsingfors voimisteluseuran avustaminen	190*
H 5, höyrylaiva	278, 280
Hakaniemenkatu 1 kiinteistö oy. ja Hakaniemenkatu 3 oy. yhtiöiden ja kaupungin välinen sopimus	102
Hakaniemenkujan suunnittelu	7
Hakaniementorin hallinnon siirtäminen kaupunginhallitukselle	47*
» luovutusta koskevat asiat	108
Hallimymälän vuokrat	116
Hanasaaren eräiden alueiden vuokralleanto	251
Hangonkadun 4—6:ssä olevan tuberkuloottisten perheiden asuntotalon muuttami- nen kodittomien tuberkuloottisten miesten asuntolaksi	23
Haulikkoampumarata-alueen vuokralleanto	106
Hautausavut, kaupunginhallituksen myöntämät	167—169
» puhtaanapitolautakunnan myöntämät	39*
Hautauskappelin rakentamiseen myönnetty lupa	110
Hautausmaan järjestäminen kotieläimille	255

Hautausmaan, kunnallisen, perustamista koskeva aloite	74
Hedbergin, K. H. ja O. I., testamenttirahaston korkovarojen käyttö	202
Hedelmänmyyntipaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	268
Heikinkadun järjestely	127
Heikkokuuloisten suojaamisyhdistyksen avustaminen	190, 191
Heimbergerin, R., palkintorahaston korkovarojen käyttö	202
Helsingfors gymnastikklubb voimisteluseuran avustaminen	190*
» nykterhetsvänner yhdistyksen avustaminen	190, 191
» segelklubb, Ison Pässin vuokraaminen sille	252
» slaktinrättning ab:n ja kaupungin välinen korvausjuttu	104
» svenska folkhögskola oppilaitoksen avustaminen	189, 191
» » scoutdistrikt partiojärjestön avustaminen	190*
Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitean avustaminen	185
» golfklubin ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen järjestely	103, 236
» hiihtäjät yhdistyksen avustaminen	190*
» jalkapalloklubin avustaminen	190*
» kansanasunnot oy., erään vuokramaksun palauttaminen sille	104
» » » sen varojen kavaltaminen	147
» kansanteatteri oy., edustajan valitseminen sen johtokuntaan	223
» » » sen avustaminen	64, 192
» kaupungin 300-vuotisjuhla	211
» » sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen avustaminen ..	192
» kaupunkia koskevain esitysten julkaiseminen englanninkielellä	196
» kaupunkilähteyksen avustaminen	185, 189, 191, 202
» keskuksen yhteiskoulu, tontin luovuttaminen sille	18
» Kisatoverit yhdistyksen avustaminen	190*
» Kisaveikot yhdistyksen avustaminen	190*
» konservatorion säätiö, edustajan valitseminen sen hallitukseen	223
» » » sen laina-anomus	38
» kunnantyöntekijäin kesäkodin ylläpitämiseen myönnetty avustus	192
» kuuromykkäyhdistyksen avustaminen	190, 191
» laivatelakka oy:n ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen irtisanominen	104
» luistelijat yhdistyksen oikeuttaminen pysyttämään pukeutumissuojansa	
» Kaisaniemen puistossa	106
» maidontarkastusyhdistyksen avustaminen	56, 61
» makasiini oy., satama-alueen vuokraaminen sille	103
» » » sen johtokunnan jäsenten ja tilintarkastajain vaali	228
» » » » kanssa tehtävä, oleskelu- y.m. huoneiden järjestä-	
» » » » mistä satamatyöntekijöille koskeva sopimus	24
» » » » toiminta	57*
» » » » yhtiöjärjestyksen muuttaminen	211
» Mariayhdistyksen avustaminen	190, 191
» naisurheilijat yhdistyksen avustaminen	190*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	190*
» nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen ..	185, 189, 191
» » » » » työnvälityksen harjoittamis-	
» » » » » lupaa koskeva anomus	93
» » » » » naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	189, 191
» osuuskauppa, katukahvila-alueen vuokraaminen sille	103
» pallonlyöjät yhdistyksen avustaminen	190*
» palloseuran avustaminen	190*
» pallotoverit yhdistyksen avustaminen	190*
» Ponnistus, voim.- ja urheilus. Rälläkkäniemen vuokraaminen sille	274
» » » » » sen avustaminen	280, 190*
» puhelinyhdistyksen ja kaupungin välisen toimilupasopimuksen voi-	
» » » » » massaoloajan pidentäminen	74
» raittiusseurojen keskustoimikunnan avustaminen	190, 191
» sokeaintalo-säätiön tilintarkastajan vaali	228
» sosialidemokraattinen keskusteluseura, alueen vuokraaminen sille	251
» » » » » nuorisoyhdistys, huvilan vuokraaminen sille ..	275
» » » » » sen avustaminen	190, 191
» » » » » raittiusaluejärjestö, sen avustaminen	190, 191
» suojeluskuntapiiri, sen piiriesikunta, alueen vuokraaminen sille	261
» » » » » sille luovutetun tontin luovutusehtojen muuttaminen	19

Helsingin suomalaisen yhteiskoulun oy., tontin luovuttaminen sille	17
» taloustyöntekijäin yhdistyksen avustaminen	190, 191
» Tarmo yhdistyksen avustaminen	190*
» teollisuuskoulun johtokunnan jäsenten vaali	98
» Toivonliiton avustaminen	189, 191
» Toverit yhdistyksen avustaminen	190*
» työväen hiihtäjät yhdistyksen avustaminen	190*
» » luistelijat yhdistyksen avustaminen	191*
» » matkailuyhdistyksen avustaminen	190, 191
» » naisvoimistelijät yhdistyksen avustaminen	190*
» » sivistystoimikunnan avustaminen	189, 191
» valkonauhayhdistyksen avustaminen	190, 191
» V yhteiskoulu, sen koulutalon rakentaminen	106, 125
» » tontin luovuttaminen sille	18
» voimistelijat yhdistyksen avustaminen	190*
Helsinginkadun tontille n:o 2 suunnitellun tornirakennuksen sisustaminen	12
Helsinki-seuran avustaminen	192
» järjestämät kiertokäynnit kaupungin laitoksiin	211, 68*
Henkikirjoittajan konttorin kaluston hankinta	198
Henkilövaakojen pitämiseen kaupugin eri paikoilla myönnetty lupa	268
Henkisen työn tekijäin, tyttömäin, avustaminen	185—189
Hercules, satamajäänmurtaja, sen avustamat alukset	53*
» » » varustaminen palosammutuslaitteilla 27, 48*,	58*
Herttoniemen erästä viljelysalueesta maksettava vuokra	262
» hiihtomäki	135, 278, 291
» rautatien rakentamista koskevan toimiluvan pidentäminen	118
» » työntekijäin palkkain korottaminen	55
» siirtolapuutarha	126, 278, 279
» tehdasalueen asemakaava	117
» öljysatama-alueen palopäällikön määrääminen	206
» » rakennussuunnitelman ja -järjestyksen hyväksyminen	119
Hesperian huvila-alue n:o 61, ulkoilmanäyttämön pitäminen siellä	255
Hevoset ja traktorit, eräissä tapauksissa puolustusministeriölle luovutettavat	263
» liikekannallepanotapauksessa luovutettavat	211
» niiden uittopaikan osoittaminen	255
Hevosluetteloiden tarkastaminen ja uusiminen liikekannallepanon varalta	54
Hietalahden kauppahallin varustaminen vesialtaalla	123
» sulkutelakka ja konepaja oy:n uivan telakan myynti	211
Hietalahdenkadun leventäminen	4, 14
» tonttia n:o 1 koskeva rakennuskielto	13, 14
Hietaranta, kaupan harjoittaminen siellä	276
Hiihtomäet	135, 178, 261, 278, 291
Hiilisataman kortteli n:o 761 vuokralleanto	103
» valmistuminen	119
Historiatoimikunnan apulaiselle myönnetty sairasapu	153
Holhouslautakunnan jäsenen vaali	95
» kaluston hankinta	198
» sihteerinviran hoitaminen	216
» vuosikertomus	167*
Holhoustoiminta, lastenvalvojan	135*
Humallahden rannalla olevan kahvila-alueen vuokralleanto	252
» veden biologinen tutkimus	195, 20*
Huoltolait	79, 207, 89*, 120*
Huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesäännön hyväksyminen	79
» jäsenluvun määrääminen	94
» puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali	95—96
» työtuvat, niiden mestarinapulaisten ja työntekijäin palkkain korottaminen	62
Huoltotoimi, sitä varten v:n 1937 talousarvioon merkityt määrärahat	61
Huoneistot, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	272, 275—276
» » ottamat	271
» niiden luovuttaminen eri tarkoituksiin	115—116, 271

Hyvösen lastenkodin talousarvio	201—202
» » toiminta	147*
Hålvik-Håkansvik II ja III nimisiä tiloja koskeva myyntitarjous	101
Hämeensillan leventäminen	128
Hämeentien leventäminen	101
Hämäläisten talo oy., lykkäyksen myöntäminen sille erään korvauksen suorittamisessa	13
Höyrylaiva H 5	278, 280
Höyryveturin myynti Oy. Wetek ab:lle	199
Idrottsklubben 32 yhdistyksen avustaminen	190*
Ikkuna-aukkojen avaaminen palomuriin	106, 257
Ikopal oy:n vuokraaman alueen vuokramaksun vahvistaminen	105
Ikäkorotukset	151—152
Ilmoitukset, kaupungin, niiden julkaiseminen	204, 233
» » » kustannukset	232
Iltajatkokoulujen toiminnan jatkaminen	208
Imatra, raittiuserho, sen avustaminen	190, 191
Irtaimen omaisuuden inventtaajain vaali	94
Irtolaisuudesta varoitettut henkilöt	94*
Iso Pääsi nimisen saaren vuokralleanto	252
Itämerenkadun varustaminen asfalttikäytävillä	41
Jaktskytteklubben ampumaseura, Talin erään alueen luovuttaminen sille	261
Jalkakäytävät	128, 129
Jatko-opetuksen, kansakoulujen, järjestäminen	208
Johanneksen kirkon urheilukentän tasoitustyöt	135
Johtojen vetäminen kaupungin maiden halki	255, 263
Jorvaksen—Helsingin maantie, sen katselmus	133
» » » Lauttasaarella olevan osan erottaminen	102
Joulukuusien myyntipaikat	269
» pystyttäminen	236
Juhlavalaistuksen järjestäminen	132
Jukolan pojat urheiluseuran avustaminen	190*
Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan jäsenten vaali	95
» » määrärahan ylittäminen	47
» » vuosikertomus	166*
Juopuneina pidätettyjen huolto	111*
Jäiden ottoon myönnetty lupa	262
Järjestelylainat	38, 236
Jäämaksujen veloittaminen alustarvikkeita ottavilta aluksilta	47*
Jäänmurtajat	27, 88, 119, 195, 42*, 43*, 48*, 53*, 58*
Jäätelönmyynti kaduilla	268
Kaapelijakokaappien sijoittaminen Keskuskadulle	110
Kaapelin laskeminen Katajanokalta Suomenlinnaan	47*
Kaasulaitoksen erään automaatinhoitajan oikeuttaminen laskemaan hyväkseen virkavuosia	152
» luottovakuutukset	145
» määrärahan ylittäminen	53
Kaasulamppupylväät, mainoskilpien kiinnittäminen niihin	109
Kaasunjakeluohdon asentaminen Paciuksenkatuun	120—121
Kaasuöljynjakeluaseman paikan vuokraaminen Omnibus oy:lle	20
Kaatopaikat	34*, 35*, 36*
Kadut, maanhankinta niitä varten	10, 14
» niiden puhtaanapito	32*, 38*
» » päällystystöiden yleisohjelman hyväksyminen	29
Kahvikojut, satama-alueella olevat	46*
Kahvinvalmistuskoneiden myyntioikeus	206
Kaisaniemen hirvipatsas	211
» puisto, kaapelin laskeminen sen alueelle	109
» » pukeutumissuojan pysyttäminen siellä	106
» » tivolin ylläpitäminen siellä	107
» urheilukentän pukeutumissuojan sijoitus	110

Kaisaniemenkatu 3 asunto-oy:n tilintarkastajan vaali	228
Kaivuhuone, tanssilavan pystyttäminen sen edustalle	106, 272
Kaivokadun kunnossa- ja puhtaanapito	129
Kaivopuisto, sen eräiden huvila-alueiden vuokraoikeuksien pidentäminen	21
» » Ison Puistotien avaaminen liikenteelle	113
» » väylän syventäminen	48*
» siellä suoritettavat täydennystyöt	135
Kalanjäähdyttämön rakentaminen Helsinkiin	210
Kalantukkukauppakysymys	172, 175
Kalastusoikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	262
Kalasumppualusten viipyminen Eteläsatamassa	106, 48*
Kalervo, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	191*
Kalevalajuhlan aiheuttamien kustannusten suorittaminen	194
Kalevankadun tonttia n:o 34 koskevan rakentamisoikeuden lisääminen	14
Kalliolan poika- ja tyttökerhotyön tukeminen	189, 191
Kallion lastenseimen vakinaistaminen	87
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	190*
» uuden lastentarhan perustaminen	86
» yhteiskoulu oy:ltä perittävä sen tontin kauppahinta	235
Kallioniemen kesäkodin avustaminen	190, 191
Kalmistokadun varustaminen asfalttikäytävillä	41
Kaluston hankinta ja korjaukset	197
» myynti	199
Kammio sjukhem ab., oy., tonttien luovuttaminen sille	16, 103
Kamraterna urheiluseuran avustaminen	190*
Kansainvälinen kaupunkiliiton kokous	170
Kansakoulunopettaja B. J. Holmströmin sivuviran pitämistä koskeva asia	208
Kansakoulunoppilaiden orkesterin johtajan palkkaaminen	172
Kansakoulut, niiden huoneistojen luovuttaminen eri tarkoituksiin	415, 271
» » hyväksi lahjoitetut rahastot	57
» » jatko-opetuksen järjestäminen	208
» » johtokuntain jäsenen vaali	96
» » loma- ja vuosisijaisten lomia koskevat määräykset	150
» » oppilaiden ruokinta	208
» » oppilastarvikkeiden hankinta	231
» » valtionapu	146
» niitä varten myönnetty määrärahat	50
» ruotsinkieliset, niiden kanslia-apulaisen työvelvollisuus	208
» suomenkieliset, apukoulun aidan korottaminen	127
» » esitelmäsarjan järjestäminen niiden opettajille	194
» » kesäpalkan maksaminen niiden erälle virkaatoimit- tavalle opettajalle	155
» » niiden erälle opettajalle virkavapausajalta suori- tettava palkka	155
» » » huoneistokysymykset	25,114—115
» » » kouluhoitajattarien luvun lisääminen	86
» » » opettajien ikäkorotuksia koskevat päätökset	151—152
» » Vallilan koulun pihamaan laajentaminen	127
Kansalaisoikeudet, Suomen, niitä koskevat anomukset	92
Kansallisteatterin avustaminen	64, 192
Kansankonsertit	161*, 162*
Kansanpuistot, kaupan ja muun ansiotoiminnan harjoittaminen niissä	276
» niiden hallintaa koskeva vuosikertomus	292
» » käyttöoikeudet	276
» » liikenne	276, 280, 293
» » maa-alueiden vuokralleanto	274
» » ravintoloita ja kioskeja koskevat päätökset	274—275
» niissä olevien huviloiden vuokralleanto	275
» telttojen pitämiseen niissä myönnetty oikeus	276
» vapautuneiden vankien niissä suoritettavat työt	136
Karjalankadun tontin n:o 14 etupihan tasoittaminen	129
Kartta, kaupungin, lentoasema 2:n komentajan lahjoittama	202
Kasarminkatu 8 asunto-oy:lle myönnetty lisätty rakentamisoikeus	118

Kasarmikatu sen tontilla n:o 19 olevan tornirakennuksen sisustaminen	12
» » tontteja n:ot 2 ja 4 koskeva rakentamisoikeuden lisääminen	12, 148
Kassavajauksen peittäminen	193
Kasvatuksellisen neuvontatoimiston perustaminen	119*
Kasvatusopillisen lukusalin avustaminen	190, 191, 159*
Kasvilavan pystyttäminen Limingantien tontille n:o 18	257
Katajanokan korttelin n:o 141 rajojen määrääminen	267
» laiturit	119, 48*
» lentosatama	107, 120, 47*
» varastosuojarakennuksen pääpiirustusten hyväksyminen	24, 125
Katariinankadun talossa n:o 1 suoritettavat sisustustyöt	124
Katukahvilan järjestäminen Arkadiankadun varrelle	103
Katukauppa	177, 268
Katuosuuksien, yksityisten, kunnossapito	129—130
Katuprofilien vahvistaminen	118, 264
Katutyöt	29, 129, 17*—18*
Katuvalaistuksen järjestämistä koskevat päätökset	29, 132
Kaukoputken pitämiseen yleisön käytettävänä myönnetty lupa	268
Kauppahallit	116, 123, 267
Kauppakorkeakoulun hallituksen jäsenen vaali	98
Kauppatori, sen myyntipaikkajärjestelmä	267
» torikaupan harjoittaminen siellä	76
» vesipostin järjestäminen sinne	120
Kaupunginagronomin valtuuttaminen edustamaan kaupunkia erinäisissä toimituksissa	224
» vuosikertomus	281
Kaupungineläinlääkärin, toisen, kesälomasijaisen palkkaaminen	45
Kaupungeodeetin vuosikertomus	288
Kaupunginhallituksen asiamiesosaston viranhaltijat	100, 154, 212
» diaariin merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelo	204
» edustajat hallituksissa, lautakunnissa y.m.	223
» ja kaupungin lautakuntain yhteistyö	204
» jäsenet, palkkion myöntäminen heille läsnäolosta kaupunginvaltuuston kokouksissa	41
» kansliasihteerit, Suomen kunnallislehden tilaaminen heille	204
» kokoonpano	94, 100
» kokoukset	100, 203
» käyttövarain ylittäminen	52, 53
» pöytäkirjain tarkastus	203
» vuosikertomus	100
Kaupunginjohtajain sijaisuudet	203
Kaupunginkanslia, sen eräiden viranhaltijain palkan määrääminen	150
» » kaluston hankinta	198
» » työaika kesällä	204
» » viranhaltijat	100, 212
Kaupunginkassan tarkastukset	141
» tarkastusmiesten vaali	95
Kaupunginkirjaston johtokunnan kokoonpano	97, 151*
» työvoiman lisääminen	87
» vuosikertomus	151*
Kaupunginmuseon johtokunnan kokoonpano	97, 160*
» palkkiomäärärahan ylittäminen	51
» vuosikertomus	160*
Kaupunginorkesteri, klarinetinsoittajan palkkaaminen siihen	152
» sen eräälle soittajalle virkavapausajalta suoritettava palkka	155
» » erään soittajan muuttokustannusten suorittaminen	194
» » henkilökunnan palkkauksen uudelleenjärjestäminen	42, 164*
» » huoneisto	163*
» » kaluston hankinta	198
» » konserttien radiointi	163*
» » luovuttaminen eri tarkoituksiin	209, 163*
» » määrärahan lisääminen ja ylittäminen	51
» » nuottivaraston ja toimiston muuttokustannukset	193
» » toiminta	161*

Kaupunginorkesteri, sen Tukholmanmatka	148
» » uusi johtosääntö	80, 163*
» » vuokratariffi	163*
Kaupunginvaltuuston juhlasalin luovuttaminen eri tarkoituksiin	116
» kokoonpano	1
» kokoukset, niiden lukumäärä y.m.	3
» » niissä läsnäolevien kaupunginhallituksen jäsen- ten palkkio	41
» muotokuvakokoelman täydentäminen	196
» vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	94
» vuosikertomus	3
Kaupunginvaltuutettujen vaalin ajan määrääminen	93
Kaupunginviskaalinviraston muuttokustannukset	193
Kaupunginvoudin, ensimmäisen, konttorin erään viran vakinaistaminen	84
» » » huoneiston korjaus- ja sisustustyöt	122, 123
» » » määrärahaan ylittäminen	47
Kaupunginvoudinkonttorien muuttokustannukset	193
Kaupunkilähetyksen avustaminen	185, 189, 191, 202
Kauttakulkuliikenne Venäjälle	51*
Kavaltaminen, kaupungin varain	147
Kelkkamäet	291
Kellokosken piirimielisairaala	94, 207
Kellosaaren lentohalli, kahden vartiomiehen palkkaaminen sinne	46*
» » polyteknikkojen ilmailukerhon liitokoneen säilyttäminen siellä	116, 46*
» lentosatama, bensiinijakeluaseman järjestäminen sinne	21
Kengänkiilloituspaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	268
Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton avustaminen	62, 189, 191
Kenttäreihlijat yhdistyksen avustaminen	190*
Kerjäämisestä varoitettut henkilöt	94*
Kerman kuljettaminen autoilla	206
Keski-Helsingin valkonauhayhdistyksen avustaminen	190, 191
Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen pääviemärin suunta	31
Keskuskeittola, kuorma-auton ostaminen sille	199
» sen autonkuljettajille suoritettava ylityökorvaus	169
» » henkilökunnan kesälomat ¹	210
» » » luontoisedut	151
» » huoneiston korjaustyöt	123
» » johtokunnan sihteerin palkkaaminen	172
» » » toimitusjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali	225
» » määrärahaan ylittäminen	53
» » toimitsijan väärinkäytökset	39
Keskuskodit, huoneistojen hankkiminen nulle	272
Keskusvaalilautakunnan, kunnallisen, jäsenten ja varajäsenten vaali	98
Keskusvankila-alueen erään osan siirtyminen kaupungille	101
Kesäkonserttien järjestäminen	209, 163*
Kesäleiri, kunnallisten työväenasuntojen kerholaisten sijoittaminen sellaiseen	273
Kesälomaa koskevat eräät kysymykset	155, 164
» nauttivat viranhaltijat, palkan suorittaminen heille	205
» » » sellaisen pitäminen toisen viranhaltijan sijai- sena	218
» toisen kaupungineläinlääkärin, koskeva päätös	217
Kesälomat, kaupungin työntekijöille myönnetyt	13*, 39*
» kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijain	215
Kesän aikana noudatettava työaika	204, 235
Kesäsiirtolat, niiden avustaminen	189, 190, 191
» niissä hoidetut köyhäinhoidolliset lapset	104*
Kesävirkestystä varten myönnetyt apurahat	189, 190, 191
Kiertokäynnit kaupungin laitoksissa	211, 68*
Kiinnityksen siirtäminen myöhemmäksi	141
» uudistaminen	141
Kiinteistöjen osto	13—14, 100—101
» puhtaanapito	34*, 38*

Kiinteistöjohtajalle myönnetty virkavapaudet	90, 212
Kiinteistölautakunnan kokoonpano	97, 233
» kokoukset	233
» oikeuttaminen ratkaisemaan mainoslaitteiden asettamista koskevia asioita	208
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	94, 97
» vuosikertomus	233
Kiinteistömäärärahan lisääminen ja ylittäminen	51
Kiinteistötoimisto, avustavan talojenisännöitsijän viran perustaminen sen talo-osastolle	87
» notaarinviran perustaminen sen kansliaosastolle	87, 235
» sen alaisia kunnallisia työväenasuntoja koskeva vuosikertomus	289
» » aukioloaika kesällä	235
» » johdosäännön muuttaminen	80
» » kaluston hankinta ja korjaaminen	198, 199
» » kansanpuisto-osaston vuosikertomus	274
» » maanmittaus- ja kartastotöiden osaston vuosikertomus ..	288
» » maatalousosaston vuosikertomus	281
» » piirustuskaappien korjaaminen	236
» » viranhaltijat	219, 234, 265, 266, 273
Kiinteän omaisuuden katselmusmiesten käytettäväksi osoitetun määrärahan siirto	40
» » » vaali	95
Kiljavannummen keuhkotautiparantola, sen viemäriyöt	134
» » » sitoutuminen vastaamaan sen erinäisistä menoista	39
Kilpi, raittiusyhdistys, sen avustaminen	190, 191
Kioskit	124, 253, 268, 271, 274
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.	
Kirjoja sokeille yhdistyksen avustaminen	190, 191, 159*
Kirkollisverojen pakkoperintä	6*— 9*
» suorittaminen Helsingin maaseurakunnalle	236
Kirkon rakentaminen Tempelisaukiolle	20, 102
Kissain hävittämiseen myönnetty avustus	192
Kivelän sairaala, korjaustöiden suorittaminen sen liinavaatevarastossa	122
» » lääketieteellisen opetuksen järjestäminen sinne	207, 226
» » sen alilääkärille virkavapausajalta suoritettava palkkio	154
» » » alueella olevan tarpeettoman rakennuksen purkaminen ..	272
» » » mielisairasosaston potilaspaiikkojen luvun lisääminen	207
» » » ruumishuoneen luonnospiirustusten hyväksyminen	25
» » » vaatteiden pesu	207
» » » virkain järjestely	85
» » silmätautien osaston ja poliklinikan perustaminen sinne ..	25, 61, 76
Kivinokan kansanpuisto	274, 275, 276
Koiraveron suorittaminen sotakoirista	141
Koitto, raittiusyhdistys, sen avustaminen	190, 191, 280, 190*
Kolmivuotiskatselmukset	257
Komiteapalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	170—172
Komiteat, kaupunginhallituksen asettamat	225
» satamalautakunnan asettamat	48*
Kompassien tarkistus	53*
Konserttien järjestäminen kesän aikana	209, 163*
Konservatorio, lainan myöntäminen sille	38
Konttorikoneiden hoito	197
Konttoritarvikkeiden hankinta	231
Konverttaaminen, lainain	36, 37
Korjauspajat, puhtaanapitolaitoksen	36*
» rakennustoimiston	29*
Korjaus- ja sisustustyöt, kaupungin omien ja sen hallussa olevien talojen ..	122—124
Korkeasaaren eläintarha, eläinten luovuttaminen sieltä	199, 295
» » » osto sinne	280
» » » sen valvojan asunnon korjaustyöt	27, 124
» » » vuosikertomus	295

Korkeasaaren eläintarha, siellä olevan aasin käyttö	276
» oppaasta otettava uusi painos	277
» sähköpylväiden uusiminen	280
» uimalaitosten vuokralleanto	278
Korkeussuhteet, eräiden korttelien	118, 264
Korko, kaupungin rahastojen kaupunginkassassa oleville käteisvaroille laskettava	140
Korokkeiden rakentaminen	30, 131
Korpaksen tilan erästä aluetta koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen	262
Kortteli n:o 296 a, sitä koskeva sopimus	102
» » 498, sen vuokraajain ja kaupungin välinen sopimus	104, 252
Korvaukset, erinäiset kaupungin suorittamat	149
» köyhäinhoidosta kertyneet	113*
Koskelan omakotialue	3, 256
» puron viemäriolojen järjestely	32
Koti-ahkeruus oy., virvoitusjuomakioskin vuokraaminen sille	271
Kotiapuilaisten kodin avustaminen	190
Kotiavustusten, köyhäinhoidollisten, jaossa noudatettavat normit	90*
Kotieläimet, alueen luovuttaminen niiden hautausmaaksi	255
Kotitalouslautakunnan kaluston hankinta	198
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali,	97
» vuosikertomus	148*
Kotitalousneuvojan vaali	219
Kotkat, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	190*
Kottbyn tilaa n:o 161 koskeva tilusvaihtosopimus	102
Kouluhammasklinikka, sen huoneiston korjaustyöt	123
» » » laajentaminen	23
» uusien virkain perustaminen sinne	84
» virkavapauden myöntäminen sen johtajalle	217
Kouluhoitajattarien, suomenkielisten kansakoulujen, luvun lisääminen	86
Kouluhuoneistojen luovuttaminen eri tarkoituksiin	115, 271
Koulukodit	124, 127, 146, 124*, 141*
Koulunkäynti vieraisissa kunnissa	145
Kouluretkiilmajoitus, Fredrikinkadun 54:ssä tapahtuva	270
Koulutontteja luovutettaessa sovellettavat periaatteet	17
Kouvolan—Helsingin ratasuunnitelma	227
Kreikkalais-katolisen seurakunnan erään saatavan suorittaminen	149
Kronohagens idrottsförening yhdistyksen avustaminen	190*
Kruununhaan lastentarhan perustaminen	86
Kukkien myyntipaikkojen luovuttaminen	268
Kulkutautisairaalan avoinna olevan johtajanviran hoitaminen ja täyttäminen	90
» veloittamaa hoitomaksua koskeva valitus	142
» viranhaltijat	217, 218
» virkain järjestely	85
Kullatorpan lastenkoti	90, 128*, 141*, 146*
Kullervo, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	190*
Kulosaaren kartanon navettarakennuksen purkaminen	125
» sillan korjaustyöt	30
» » rahasto	54
» » siltamaksujen kavaltaminen	40, 147
» » » suorittamisesta vapauttaminen	143
» » siltavartijalle myönnetty sairasloma	219
» » suurin sallittu ajonopeus	133—134
» » tilien tarkastus	173
» tien leventäminen	133
Kulosaarenkadun leventäminen	128
Kumpulan ojan viemäriolojen järjestely	32, 134
» siirtolapuutarha	279, 280
Kunnallisen ammattientarkastajan vaali	90
Kunnalliskodin eräälle alihoitajattarelle virkavapausajalta suoritettava palkka ..	154
» hissien korjaaminen	122
» johtokunta	86*
» siivoojien vapaapäivien järjestely	50
» vuosikertomus	98*, 112*, 113*
Kunnallisormestarinviran täyttäminen	89, 216

Kunnallisten työväenasuntojen hoitoa koskeva kertomus	289
» » isännöitsijän vaali	273
» » kerhon oikeuttaminen lähettämään kerhopoikia kesäleiriin	273
» » siivoojain pohjapalkan vahvistaminen	273
» vaalilautakuntain jäsenten ja varajäsenten vaali	98
Kunnallisverotus	141, 6*—11*
Kunnianosoitukset	196
Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston korkovarojen käyttö	202
Kuolleisuustilaston siirtäminen tilastollisen päätoimiston hoidettavaksi	3*
Kurssitoiminta, kotitalouslautakunnan	148*
» Marttayhdistysten	190
» työttömien hyväksi	184, 185, 188
Kuulutukset, kaupungin, niiden julkaiseminen	204, 233
» » » kustannukset	232
Kuuromykkään voimistelu- ja urheiluseuran avustaminen	191*
Kuuromykkäyhdistyksen, Helsingin, avustaminen	190, 191
Kyläsaaren puhdistuslaitos	20*
Kymintien tontin n:o 44 jakaminen kahtia	10
Käpylän haukat nimisen lasten raittiusosaston avustaminen	190, 191
» kunto, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	190*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	190*
» raviradalla olevan vajarakennuksen käyttö	116
» urheiluveikot, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	190*
Käymälät	126, 34*, 38*
Köyhäinhuollolliset avustukset, niitä jaettaessa noudatettavat normit	90*
» » virheellisesti suoritettut, niitä koskeva päätös	207
» » varatyöt	179, 87*, 90*
Köyhäinhuolto, sen tileissä esiintyneet epäsuunnollisuudet	147, 91*
» » toimitusjohtajan viran hoitamisesta myönnetty korvaus	153
» siitä kertynyt korvaus	113*, 114*
» sitä varten myönnetyt määrärahat	49
» virkavapauden myöntäminen sen toimitusjohtajalle	91
» ks. myös Huoltotoimi.	
Köyhäinhuoltolautakunnan alaiset viranhaltijat	218, 90*, 92*
» » jakamat työttömyysavustukset	110*
» » jäsenen vaali	94
» » kokoonpano	84*
» » kokoukset	87*
» » tarkastuspiirit	85*
» » työtuvat, lisäkorvauksen myöntäminen niiden johtajattarelle	151
» » » niiden johtokunta	86*
» » » » toiminta	110*
» » » » niissä työskentelevien oikeus palkan saamiseen reserviharjoituksissa olonsa ajalta	176
» » vuosikertomus	84*
Köyhäinhuoltolaston parantaminen	4*
Köyhäinhuoltovirasto, muutostöiden suorittaminen sen huoneistossa	122
» » sen asiamiesosaston toiminta	94*, 115*
» » » diakonissan E. Oksasen oikeuttaminen laskemaan hyväkseen virkavuusia	152
» » » eräille viranhaltijoille virkavapausajalta suoritettava palkka	154
» » » erään avustuskanslian lakkauttaminen	92*
» » » huoneistot	91*
» » » kaluston hankinta ja korjaus	198, 199
» » » kanslian toiminta	93*, 116*
» » » kodissakävijät	93*
» » » rekisteritoimisto	93*
» » » vuokramäärärahat	194
Laakson eräitä alueita koskeva uudestaanjärjestely	252
» » ratsastuskenttä	134, 135, 278, 292

Lahden—Helsingin suoran maantien rakentaminen	133
Lahjoitusrahastot, avustusten jakaminen niistä köyhäinlaitokunnan toimesta	109*
» lastensuojelutarkoituksiin käytettävät	147*
» niiden korkovarain käyttö	57, 202
» » varain hoito	140
Lainat, kaupungin ottamat	37, 38, 138
» niiden konverttaaminen	36, 37, 136—138
» » käyttösuunnitelmat	35, 36
Lainrikkajat, alaikäiset, lastensuojelulautakunnan hoidossa olleet	124*
Laitoshoitoa nauttineet köyhäinhoidolliset henkilöt	107*—109*
Laiturit	119, 15*, 49*
Laivaliikenne satamissa	49*—52*
Laivurinkadun tonttien n:o:t 1 ja 3 luovuttaminen Svenska samskolan i Helsingfors nimiselle koululle	17
Lamellirakennusten rakentamisen aiheuttama korttelin n:o 498 uudelleenjärjestely	9, 19
Lamassaaren siistiminen	280
Lammikkojen täyttäminen	130, 259
Lapinlahdenpuistikko	135
Lapsiavustusjärjestelmän käytäntöön ottaminen	41
Lasarettisairaspaikkatarpeen tyydyttäminen	77, 226
Lasipalatsi oy:n omistaman talon rikkasäiliöiden sijoitus	257
Laskujen hyväksyminen	233
Lasten kesäsiirtolain rahaston korkovarain käyttö	57
Lastenhoidon neuvonta-asetat	85, 116, 189, 191, 135*
Lastenhoitoyhdistyksen, Suomen, avustaminen	62
Lastenkodit, lastensuojelulautakunnan alaiset	127*
» niiden avustaminen	189, 190, 191
» niissä hoidetut köyhäinhoidolliset lapset	109*
Lastenpoliklinikan avustusrahan lisääminen	195
Lastenseimi, Kallion, sen vakinaistaminen	87
Lastensuojelu, sen ja terveydenhuollon keskittäminen	118*
» » järjestäminen uusien huoltolakien mukaisesti	120*
» sitä varten v:n 1937 menosääntöön otetut määrärahat	62
Lastensuojelulautakunnan alaiset viranhaltijat	121*
» jäsenluvun määrääminen	94
» kaluston hankinta	198
» kokoonpano	96, 117*
» käytettävänä olevat lahjoitusrahastot	57
» vuosikertomus	117*
Lastensuojeluohjesäännön hyväksyminen	79
Lastensuojeluviraston eräiden virkain uudelleenjärjestely	121*
» vahtimestarin pitäminen työssä kesälomansa aikana	218
Lastentarhat, Aula niminen, leikkikentän järjestäminen sille	127
» Fylgia niminen, hiekkalaatikon hankkiminen sen pihamaalle	194
» » sen huoneisto	25, 115
» kaluston hankinta niiden kansliaan	198
» Kotivara niminen, keinun hankkiminen sen pihamaalle	194
» Majgård niminen, sen uudelleenjärjestely	87
» niiden avoinna olevan tarkastajan viran hoitaminen ja täyttäminen	90
» » erälle viranhaltijoille virkavapausajalta suoritettava palkka	155
» » eräät huoneistokysymykset	25, 195
» » johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen vaali	97
» » kanslian huoneisto-olojen parantaminen	115
» » vahtimestaritoimen vakinaistaminen	86
» » luvun lisääminen	86
» » määrärahan ylittäminen	51
» » opettajattarien eläkesäännöt	42, 150, 205
» » oikeuttaminen laskemaan hyväkseen virkavuosia	152
» » tarkastajan ja apulaistarkastajan virkalomat	91, 219
» ulkokuntalaisten lasten ottaminen niihin	145
» uusien sellaisten perustaminen	63

Lausunnot, kiinteistölautakunnan antamat	237, 258, 263, 265, 267, 273, 280	
» puhtaanapitolautakunnan antamat		31*
» satamalautakunnan antamat		43*—45*
» teurastamolautakunnan antamat		67*
Lautasaarenkatua koskeva liikenteenjärjestelyehdotus		111
Lauttasaari, sen alueella olevan Jorvaksen tiemaan erottaminen		102
» » erään alueen vuokraaminen Raitiotie ja omnibus oy:lle		251
» » kansanpuiston eräiden rakennusten vuokralleanto		275
» » sillan ja tien katselmus	134,	224
» » » käyttökustannusten suorittaminen		54
» » » rautarakenteiden hinnan suorituksessa pidätetyn hyvityksakon maksaminen		30
» » » työt		134
» » » siellä olevan virvoitusjuomakioskin poistaminen		253
» » » vesijohtoverkoston ulottaminen sinne		28
Lautausääntö, Vantaanjoen vesistön ja satama-alueen		209
Leiriytyminen kansanpuistoihin		294
Lennätinlinjain pylväiden pystyttäminen kaupungin maalle		109
Lentoaseman liikennöimismaksujen taksa	39,	144
Lentokenttä, sellaisen rakentaminen Helsinkiin	28, 119—	120
» sen käyttö	81, 107,	120
» » vedensaantimahdollisuuksista annettu lausunto		263
» soran luovuttaminen sen rakentamiseen		113
» sähkölinjan vetäminen sinne		255
Lentokoneiden satamamaksut		53*, 56*
Lentosatama, Katajanokan	107, 120,	47*
» Kellosaaren	21, 116,	46*
Lepokoti, kaupungin sairaanhoitajattarien, sen ylläpitämiseen myönnetty avustus		192
Leski- ja orpoeläkkeet		41
Lihan jälkitarkastus		80
» tukkuhinnat Helsingissä		83*
» tuonti Helsinkiin		83*
Lihantarkastamon toiminta	70*,	80*
Liikekannallepanotapauksissa luovutettavien hevosten lukumäärä		211
Liikenne ab., oy., Pajamäen vuokraaminen sille		261
Liikenneluvat		111
Liikennemaksut	144, 47*, 53*,	54*
Liikennemerkkien asettaminen		112, 131
Liikennetarkailun toimittamiseen myönnetty määräraha		195
Liikennettä koskevat päätökset	111—	113
Liikennöimismaksut, lentoasemalla kannettavat	39,	144
Lütsankadun tontille n:o 1 teetetävän tornirakennuksen sisustaminen		12
Liitolentokoulutus		107
Liljebladin, A., lahjoitusrahaston korkovarain käyttö		202
Limingantien tontti n:o 18, kasvillavan pystyttäminen sille		257
Linja-autoaseman eteläpäässä olevan alueen järjestäminen		118
» järjestyssääntöjen muuttaminen		272
Linja-autoliikenne, sen harjoittamislupaa koskevat anomukset		111
» sitä koskevan tilaston laatiminen	205,	4*
Linjatalo, asunto oy., sen osakkeen myynti		273
Linnankoskenkadun tontin n:o 3 a myynti		235
Liputuskustannukset		201
Lotta Svärd järjestö, Korkeasaaren eläintarhan aasin luovuttaminen sen käytettäväksi		276
Ludviginkadun tonttien n:ot 1 ja 4 yhdistäminen		10
Luistinradat	277, 278, 290,	188*
Luistinurheilun edistäminen		193
Lumen ja jään poistaminen katoilta		211
Luokittelemattomien pysyväisten virkain luokittelu		150
Luontoisetujen korvausmääräin vahvistaminen		150
Luoto niminen saari, sen käyttöoikeus		252
» » » » ravintolarakennuksen irtaimiston luovuttaminen		257
» » » » sillä olevain rakennusten y.m. osto		14
Luottovakuutukset, teknillisten laitosten		145

Luvat, erilaiset, kaupunginhallituksen myöntämät	110
» » kiinteistölautakunnan myöntämät	255, 268
» viranhaltijain asumista kaupungin ulkopuolella tarkoittavat	222
Lyhytaikaisen luoton ottaminen	37, 136
Lämmittelytuvan ylläpitäminen kodittomille miehille	185, 90*
Lämpöjohtokanavan rakentaminen Hallituskadun alitse	109
Lämpötekniikan toimen vakinaistaminen	87
» vuosikertomus	24*
Länsisatama, työntekijäin oleskelu- y.m. huoneiden järjestäminen sinne	24
Maalariammattikoulu, huoneiston luovuttaminen sille	24, 56, 63
Maalentoikenttä	28, 81, 107, 113, 120, 255, 263
Maanmittaustoimitukset	224, 236
Maantiet	31, 102, 133, 146
Maatalousosasto, kiinteistötoimiston, sen vuosikertomus	281
Maatilat, niiden hyväksikäyttöjärjestelmä	81
» » irtamiston palovakuuttaminen	147
Magnuskärr nimisen asutustilan osto	13—15, 101
Maidon kuljettaminen autoilla	206
Maidontarkastamon viranhaltijat	217
Maidontarkastusyhdistyksen, Helsingin, avustaminen	56, 61
Mainoslaitteiden asettaminen	109, 208, 255, 273
Mainostaminen, Helsingin	195, 196
Maistraatti, sen eräiden virkain hoitaminen	216
» sille myönnetty oikeus eräiden määrärahan ylittämiseen	47
Majakkamakusujen veiloittaminen alustarvikkeita ottavilta aluksilta	47*
Majgård nimisen lastentarhan uudelleenjärjestely	87
Majoituslautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	95
Makasiini oy:n, Helsingin, johtokunnan jäsenten ja tilintarkastajain vaali	228
» » » toiminta	57*
» » » yhtiöjärjestyksen muuttaminen	211
Makasiinivuokra	53*, 55*
Makasiinirannan jatkaminen laivatelakan edustalle	27
Makkaranmyynti kaduilla	268
Malmin kaatopaikka	35*, 36*
» tehdasalueen asemakaava	117
Mankala fors ab:n johtokunnan puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali	228
» » » ylimääräiseen yhtiökokoukseen valittu edustaja	99
Mankalan koskialueen käyttäminen matkailupaikkana	74
» koskitila, tiealueen luovuttaminen siitä	102
Marian sairaala, sen eräille viranhaltijoille virkavapausajalta suoritettava palkka	154
» » » kirurgisen osaston apulaislääkärin viran hoitaminen	153
» » » » huoneiston korjaaminen	125
» » » konepesijän palkan määrääminen	150
» » » lastenosaston laajentaminen	40, 122
» » » » ylilääkärin ja johtajan vaali	90
» » » » » viran hoitaminen	217
» » » » » siellä hoidetun ulkokuntalaisen sairaalamaksut	84—85
» » » » »	142
Mariayhdistyksen avustaminen	190, 191
Marttayhdistysten avustaminen	190, 191
Matka-apurahat, kaupunginhallituksen myöntämät	173, 41*
Matkailija-alukset, niiden väkijuomain tullisinetöinti	48*
» satamissa käyneet	52*
Matkailunäyttely, kaupungin osallistuminen siihen	195, 227
Matkailuyhdistyksen, Helsingin työväen, avustaminen	190, 191
Matkakertomukset	212
Matkakulujen korvaaminen	170
Menoarvio, kaupungin v:n 1937	57, 59
Merenkulku	49*—52*
Merenkulkumaksut	143
Merenkulunäyttely, kaupungin osallistuminen siihen	195, 227
Merikadun tontti n:o 2, sen vuokralleanto	17, 20
» » » 21, sitä koskeva asemakaavanmuutos	6

Merimieslähetykseuran avustaminen	190, 191
Merimiesten työnvälitys	176*
Merisatamassa olevan mukavuuslaitoksen poistaminen	126
Messuhalli, suihkultaan sijoittaminen sen edustalle	135
Messukentän kunnostaminen	135
Metallikutomo oy:lle myönnetty lisätty rakentamisoikeus	257
Metsän myynti koulukotien tiloilta	127
Metsänhoidolliset varatyöt	182
Metsästysoikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	263
Mielisairaalan kustannuksiin myönnetty valtionapu	145
Minervankadun tontin n:o 4 luovuttaminen ruotsinkieliselle työväenopistolle	21
Minna Canthin kadun tonttien n:ot 1 ja 3 myynti	235
Mississippi oy., kahvila-alueen vuokraaminen sille	252
Mjölhbollstadin parantola, edustajain nimeäminen sen liittovaltuustoon	99
» » » sen erään maa-alueen luovuttaminen	19
» » » hoitopäivämaksut	143
» » » lainan takaaminen	140
Moottoriajoneuvovero	143
Moottorivenekilpailut Kaivopuiston edustalla	48*
Moottorivenepaikat	46*
Muistoesineiden myynti satama-alueella	108, 269
Mukavuuslaitokset, niiden puhtaanapito	34*, 38*
» » rakentaminen ja poistaminen	126
» » sellaisen rakentaminen Väinämöisenkadun urheilukentälle 33,	126
Munanmyyntipaikkain järjestely	267
Munkkisaaren eräiden rakennusten vuokralleanto	270
» » tehdasrakennuksen korjaaminen	125
» » vajarakennuksen myynti	125
Museo, ks. Kaupunginmuseo.	
Museokadun ja Turuntien kulmaukseen järjestettävä puistikko	135
Musiikkilautakunnan kokoonpano	97, 161*
» » uusi johtosääntö	80, 163*
» » vahtimestarit, virkapukujen hankkiminen heille	63
» » vuosikertomus	161*
Mustikkamaan vanhan uimalaitoksen pukusuojain vuokralleanto	278
Muuntaja-asemat, niiden rakentamiseen myönnetty lupa	251
Muurin sijoittaminen Ehrensärdintien tontille n:o 10 johtavalle ajotielle	257
Muuttokustannusten suorittaminen	193
Myrskyvaroitusjärjestelmän uusiminen	48*
Myyntiastian asiain valvonta	204
» » johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	225
» » vuosikertomus	184*
Mäkelän eräiden tonttien vuokraoikeuksien pidentäminen	22
Määrärahan siirtäminen	40, 41
» » yllättämiseen myönnetty lupa	46, 47, 48, 49
Naisten työtupa, kesälomakorvauksen myöntäminen eräälle sen työntekijälle ..	155
» » » sen alaostaston käsityönopettajain palkankorotus	151
» » » johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsen-	
» » » ten vaali	225
» » » kurssitoiminta	184
» » » vakuutukset	146
» » » vuosikertomus	179*
Naisvoimisteluseura Säkenet, sen avustaminen	190*
Nervanderinkadun tontti n:o 13, sen luovuttaminen Helsingin suomalaiselle	
» » » yhteiskoululle	17
» » » » sitä koskeva asemakaavamuutos	9
Neuvonta-asemat, lastenhoidon	85, 135*
Niitto-oikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	255
Nikkilän sairaalan eräille viranhaltijoille virkavapausajalta suoritettava palkka..	154
» » » paloturvallisuus	58*
» » » puhdistuslaitos	19*
» » » rakennustyöt	26, 124, 125
» » » valtionapu	145, 146

Nikkilän sairaalan virkain järjestely	85
Nobel Standard Suomessa oy:n liikennemaksujen veloittamista koskeva valitus	144
» » » » maksaman vuokran suorittaminen puolustusministeriölle	104
Nokivalkeat	62*
Nosturit, satamissa olevat, niiden käyttö	52*—53*
» sellaisen aiheuttaman vahingon korvaaminen	149
Nouseva voima, raittiusyhdistys, sen avustaminen	190, 191
Nummela parantolan sairaspaikain varaaminen kaupungille	77, 206
Nuohouslaitos oy:n osake-enemmistön hankkiminen kaupungille	41
Nuohoustoimi	74, 61*
Nuorisonhuolto, lastensuojelulautakunnan	131*
Nuorisosiirtolat	184
Nuorten miesten kristillinen yhdistys, alueen luovuttaminen sille	261
» » » » sen työnvälityksen harjoittamisilupaa koskeva anomus	93
» » kristillisten yhdistysten avustaminen	185, 189, 191
» naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	189, 191
Nurmijärven—Helsingin maantien oikaiseminen	31
» » uutta maantieyhteyttä koskevat tutkimukset	173
Nyländska jaktklubben purjehdusseuran avustaminen	193
Obligatioiden arvonta	138
Obligatiolainan ottaminen	36, 138
Oikeusaputoimiston johtokunnan jäsenten vaali	96
» vuosikertomus	168*
Oksanmyyntipaikkain vuokralleanto	267
Olympialaisen propagandatoimikunnan tilintarkastajain vaali	228
Olympialaiset kisat, niiden pitäminen Suomessa	99, 225, 278
» » » propagandakustannusten suorittaminen	57
» » » tulosten radiointi	109
» » niihin lähetettyjen kaupungin edustajain matkakulut	170
Omakotialueet,	3, 117, 256
Omakotilainat	37, 38, 139, 236
Omnibus oy., alueen vuokraaminen sille kaasuöllynjakeluaseman paikaksi	20
Oppikoulujen vanhempainneuvostojen jäsenten vaali	98
Oppikoulutontteja luovutettaessa sovellettavat periaatteet	17
Oppisopimukset	192*
Oppivelvollisten lasten rekisterin, ruotsinkielisen, hoitaminen	208
Oras, raittiusyhdistys, sen avustaminen	190, 191
Oravamäki oy:n rakennusyritys	105
Osakkeen, Asunto-oy. Linjatalon, myynti	273
Osuustukkukaupan oikeuttaminen rakentamaan sivuraide	23
Otso, jäänmurtaja, sitä koskevat päätökset	88, 119, 195, 42*, 43*
Oulunkylä, omakotialueen järjestäminen sinne	117
» siellä oleva perunasyöpäalue	105
» » suoritettavat tietyt	136
Paavalin kirkon ympäristö	135
Paikallislisät, valtion varatoissa maksettavat	183
Painatustöiden valvojan vuosikertomus	231
Pakinkylän erästä kioskialuetta koskevan vuokrasopimuksen irtisanominen	262
» yhdyskunnan rakennussuunnitelma	73, 265
Pakkohuutokaupalla ostettu vuokraoikeus	20
Pakkoperintä	6*—9*
Palkankorotukset, niiden myöntäminen	151
» niitä varten v:n 1937 talousarvioon merkityt määrärahat	66
Palkat, kaupungin työntekijöille maksetut	13*, 31*
» naisten työtuvassa työskennelleille maksetut	180*—183*
» niiden järjestely	150
» » suorittaminen ennakolta kesälomaa nauttiville viranhaltijoille	205
» oikeus niiden nauttimiseen virkavapausajalta	42, 43, 55, 154—155
Palkkakomitean asettaminen	225

Palkkakysymykset, erät kaupungin työntekijäin	54, 55, 65, 176
Palkkaluokittelu, kaupungin viranhaltijain, siinä havaittujen epäkohtien poistaminen	41
Palkkiot eri tehtävistä	170—173
Palkovenevajan paikan vuokralleanto	251
Palkokenttä oy:n johtokunnan jäsenten ja tilintarkastajain vaali	228
Paloilmoituslaitos	60*
Palojärjestyksen, uuden, hyväksymistä koskevat valitukset	74
Palokaivon rakentaminen Fallkullan maalle	261
Palokellojen varustaminen punaisilla merkkivaloilla	60
Palokunnan eräälle palomiehelle virkavapausajalta suoritettava palkka	154
» rahastot	66*
Palokunnat, vapaaehtoiset	193, 61*
Palolaitos, ruiskumaalauslaitteen hankkiminen sille	199
» sen miesvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku	60*
» » määrärahan siirto	40
» » » ylittäminen	47
» » 75-vuotisjuhla	193, 58*
» » vuosikertomus	58*
Palolautakunnan jäsenet ja toiminta	95, 58*
Palomuurien, yhteisten, rakentamiseen myönnettyt luvat 22—23, 78, 106, 257, 258	
Palopäällikön, kaupungin, määrääminen Herttoniemen öljysatama-alueen palopäälliköksi	206
Palosammutuslaitteiden hankkiminen satamajäänsärkijä Herculekselle ..	27, 48*, 58*
Palosireenien muutostyöt	132
» sulkeminen yön ajaksi	194
Palotarkastukset, niiden suorittaminen kaupungin ulkopuolella olevissa kaupungin omistamissa kiinteistöissä ..	58*, 118*
» toimitetut	61*
Palovahinkojen korvaaminen	64*
Palovakuutukset	126, 146
Palvelijatarkotien avustaminen	190, 191
Palvelusvuosien hyväksi laskeminen	43, 55
Parantolapaikkain varaaminen tuberkuloottisille	77
Partiotoiminnan tukeminen	190, 191, 202, 190*
Pasilan aluelääkärin vastaanottohuoneiston vuokran suorittaminen	194
Paulig, Gustav & C:o toiminnan anomus saada myydä kahvinvalmistuskoneita ..	206
Pauligin, G., lahjoitusrahaston korkovarain käyttö	203
Pelastusarmeijan avustaminen	185, 190, 191, 202, 90*, 92*
» kiinteistö oy:n omistaman tontin rakentamisajan pidentäminen ..	72
» oikeuttaminen asettamaan joulupatojaan kaupungille	269
» suunnittelemat lastenhuoltolaitokset	120*
Pergolaehdotus, Taivaskallion korttelin n:o 898 tontille n:o 30 laadittu	255
Perhelisät, valtion varatoissa maksettavat	183
Perunapalstojen paaluttaminen	236
Perunas yöpääalue, Oulunkylässä oleva	105
Petaksen tilaa koskeva tilusvaihtosopimus	102
Petroolin kuormausta ja purkaus	110
Petroolinjakelulaitteen pitämiseen myönnetty lupa	111, 254
Pienjännite-erikoistariffin vahvistaminen	144
Pihlajasaari, kaupan harjoittaminen siellä	276
» sen ravintolarakennuksen vuokralleanto	274
» siellä olevien huviloiden vuokralleanto	275
Piirinuohoojan toimen täyttäminen	206
Piirustukset, kaupunginhallituksen hyväksymät	125
» kaupunginvaltuuston hyväksymät	24, 25, 26
» kiinteistölautakunnan hyväksymät	255, 279
» satamalautakunnan hyväksymät	43*, 45*
Pitoeläinten kauppa teurastamossa	81, 108
Pohj. Hesperiankadun tontti n:o 15, sen luovutusehtojen muuttaminen	19
» » » 19, sillä olevan tornirakennuksen sisustaminen ..	12
Pohjoismaiden eräitä kaupunkieja koskevan tilaston julkaiseminen	205, 5*
» yhdyspankki oy., eräiden tonttien myynti sille	235, 252
Polaris, s/s, sille sattuneen vahingon korjaaminen	149

Poliisien kesäkotitoimikunta, Pihlajasaaren liikennettä välittävän höyrylaivan vuosilippujen myöntäminen sen käytettäväksi	276
Poliisijärjestysehdotusta valmistelemaan asetettu komitea	225
Poliisikonstaapelin komentaminen lentoasemalle	81
Poliisilaitos, lisähuoneiden luovuttaminen sen passitoimistolle	114
» sen määrärahan ylittäminen	47
» oloja koskeva selitys	206
» » suojeluosaston sairastosaston uusi nimitys	79
Poliisimenot	147, 193
Poliisimestari, palkkion suorittaminen hänelle läsnäolosta terveydenhoitolautakunnan kokouksissa	60
Poliisitalojen korjaus- ja muutostyöt	123, 125
Poliklinikain, eräiden, huoneisto-olojen järjestäminen	23
Polkupyörätelineet, niiden asettamiseen myönnetty lupa	113
» sellaisen hankkiminen ammattikoulutalon pihamaalle	132
Polyteknikkojen ilmailukerhon liitokoneen säilyttäminen Kellosaaren lentohallissa	116, 46*
Porthaninkadun tonttia n:o 17 koskeva asemakaavanmuutos	8
» tonttien n:ot 15 ja 17 maksamatta olevan kauppahinnan periminen	235
Porvoonkadun tonttia n:o 55 koskeva asemakaavanmuutos	8
Primo oy:n ja kaupungin välinen tilusvaihto	16
Probleemalasten tutkimus- ja huoltotyön järjestäminen	226
Puhdistuslaitokset	32, 19*—20*
Puhelimet	197
Puhelinilmaakaapelin asettamiseen myönnetty lupa	109
Puhelinkeskus, keskuspoliisin, sen huoneiston sisustaminen	123
Puhelinkioskit	110, 271
Puhelinmaakaapelin laskemiseen Kaisaniemen puistoon myönnetty lupa	109
Puhelinyhdistyksen, Helsingin, ja kaupungin välisen toimiluvan pidentäminen ..	74
Puhtaanapitolaitos, sen hallinnassa olevien alueiden tilitysvuokrat	253, 273
» » ostoissa tapahtuneet väärinkäytökset	148
» » vakinaisten kadunlakaisijain pyhäpäivätyöpalkan korottaminen	54, 65, 176
» » vuosikertomus	30*
Puhtaanapitolautakunnan kokoonpano	97, 30*
Puhtaanapitomäärärahan ylittäminen	52
Puiden kaatamiseen myönnetty lupa	114
Puisto-osaston, rakennustoimiston, vuosikertomus	24*
Puistot, niiden käyttöoikeudet	106, 255
» uusien järjestäminen	135
Pukinmäen tilan karjako, hänelle lahjoitetun muistorahan maksaminen	263
» » yhdyskunnan rakennussuunnitelma	72
Puodinkylän kartanon eräiden rakennusten vuokralleanto	276
Puolustusministeriön ja kaupungin välinen hevosten ja traktorien luovuttamista koskeva sopimus	263
Purjehdusseuran avustaminen	193
Pursimiehenkadun tontin n:o 24 jakaminen kahtia	11
Pyhäpäivinä suoritettavien töiden korvaaminen puhtaanapitotyöntekijöille 54, 65, ..	176
Pysäköimiskiellot	112
Pääskylänkadulla olevaa yksityistä raidetta koskeva sopimus	235
Raajarikkoisten huoltolaitoksen oppilaiden hammashoito	74
Raastuvanoikeus, sen arkisto, tilapäisten apulaisten palkkaaminen sinne	47
» » eräiden virkain hoitaminen	216
» » hyväksymät tontinmuodostukset	117
» » kaluston hankinta	198
» » sijoittaminen Annankadun kansakouluun	114
» » vanhemman oikeusneuvosmiehen vaali	89
» sille tilapäisiä apulaisia varten myönnetyn määrärahan käyttö	152
Raatihuoneen korjaustyöt	24
Radiokuuntelulupamaksut, tuberkuloosisairaalan vapauttaminen niiden maksamisesta	143

Radiolaitteiden asettaminen eri puolille kaupunkia	109
Rahastot, kaupungin omat	140
» lahjoitus-	140
Rahastovekselien käytäntöönotto	38
Rahatoimenjohtaja, myyntiainetta koskevain asiain valvonnan uskomisen hänelle	204
Rahatoimikamarin historia	195
Rahatoimisto, lämpöjohtojen höyrykattilan hankkiminen sinne	46
» sen kaluston hankinta ja korjaus	198, 199
» » tilapäistä työvoimaa koskeva päätös	205
» » toimentajan viran hoitaminen	153
» » työaika kesällä	204
» » varain hoidon valvonta	204
» » viranhaltijat	213
Raitteen, yksityisen, rakentamiseen myönnetty lupa	23
Raitiotie ja omnibus oy., alueen vuokraaminen sille	251
» » » sen johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	228
Raitiotielinjan, Arabian — Vanhankaupungin, rakentamisen lykkääminen	73
Raitiotievuosikorttien myöntäminen	170
Raittiustoiminnan tukeminen	66, 189, 190, 191
Raittiusvalituslautakunnan asettaminen	91
» johtosääntö	208
Rajasaaren puhdistuslaitos	32, 19*, 24*
Rakennusajan pidentäminen	72
Rakennushistoriallinen tutkimus, Helsinkiä koskeva	192
Rakennusjärjestyksen, uuden, laatiminen	227
Rakennuskiellot	13, 14, 118
Rakennuspiirustukset, ks. Piirustukset.	
Rakennuspäivät, pohjoismaiset, edustajan valitseminen niiden toimikuntaan	227
Rakennussuunnitelmasta, Pakinkylän, annettava lausunto	73
» Pukinmäen, annettava lausunto	72
» Tammelundin, annettava lausunto	118
Rakennustarkastajan ja apulaisrakennustarkastajan vaali	89
» viran hoitaminen	153
Rakennustarkastuskonttorin määrärahan ylittäminen	47, 152—153
» velvollisuus valvoa, että katukäytävien alustäyte tehdään määräysten mukaisesti	129
» viranhaltijat	216
» vuosikertomus	165*
Rakennusten korjaus- ja muutostyöt	122
» käyttö eri tarkoituksiin	116
» purkaminen ja myynti	125, 272
Rakennustoimiston eräiden virkain järjestely	88
» johtosäännön muuttaminen	80
» kaluston hankinta	198
» katurakennusosaston vuosikertomus	17*
» konepaja	209
» määrärahan ylittäminen	52
» puisto-osaston vuosikertomus	24*
» putkivalimon siirtäminen Sörnäisten rantatien tontille n:o 6	40
» satamarakennusosaston vuosikertomus	13*
» talorakennusosaston vuosikertomus	22*
» tiliviraston vuosikertomus	29*
» varasto-osaston vuosikertomus	28*
» viranhaltijat	219
Rakentamisoikeuden lisääminen	11—14, 20—21, 118, 148
Rannikkoliikenne	50*
Rasitteiden, eräiden, vahvistamiseen annettu suostumus	106, 257
Raskaudentila palkallisen virkaloman perusteena	41
Ratsastuskentät	134, 135, 278
Ratsastuskisat, VIII pohjoismaiset, edustajan nimeäminen niiden päätoimikuntaan	224
Ratsastustiet	292
Rautateiden eläinsuojeluyhdistyksen avustaminen	192
Rautatieaukion kunnossa- ja puhtaanapito	129
Ravintolarakennusten vuokralleanto	269, 274—275

Reijolan lastenkoti	207, 127*, 128*, 129*, 143*, 146*
Reimarsin perintötalon erään osan luovuttaminen kiinteistölautakunnan hallintaan	103
Renlundin, K. H., stipendi- ja palkintorahaston korkovarain käyttö	202
Reserviharjoitukset, sotaväen, palkan suorittaminen niihin kutsutuille kaupungin palveluksessa oleville henkilöille	176
Revisioapulaisten kielitaito	205
Revisionikonttorin kaluston hankinta	198
» reviisorinviran hoitaminen	89
» työaika kesällä	204
» uuden johtosäännön vahvistaminen	78
» viranhaltijat	212
» virkain uudelleenjärjestely	82
Riento, raittiusyhdistys, sen avustaminen	190, 191
Rikkasääliöiden sijoittaminen kortteliin n:o 194	257
Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin muuttokustannukset	193
» » ulosottoapulaisenviran lakkauttaminen	81
Rokottamiskustannukset	60
Rosenbergin, J. G., rahaston korkovarain käyttö	57
Ruoholahdenkadun tonttia n:o 18 koskeva rakennuskielto	13, 14
Ruoka-avustusten, köyhäinhoidollisten, jaossa noudatettavat normit	90*
Ruokailukojut	252, 253, 46*
Ruotsalainen normaaliyseo, sen rakentamisoikeuden lisääminen	6
» teatteri, sen avustaminen	56, 64
» » » jalkakäytävien ja ajoradan leveys	128
Ruotsin tullilaitokselle kuuluvien alusten vapauttaminen suorittamasta satamamaksuja	143, 48*
Ruskeasuon tonttia n:o 21 koskeva rakentamisoikeuden lisääminen	257
Ruusulankadun tontin n:o 8 luovuttaminen Kammio sjukhem ab., oy:lle	16, 103
Ryttylän koulukodin ammattiopettajain luvun lisääminen	120*
» » ammattiopetusrakennus	40, 124, 126
» » korjaus- ja muutostyöt	122
» » metsän myynti	127
» » toiminta	125*, 126*, 141*, 142*, 146*
» » uudisrakennuskustannuksiin myönnetty valtionapu	146
» » vedensaanti	119*, 142*
» » viemäriä	149
» vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	193
Sailors Home säätiön hallituksen jäsenten, tilintarkastajan ja varatilintarkastajan vaali	98
Sairaalamaksujen suorittamista koskevat päätökset	142
Sairaalaapaikkatarpeen tyydyttäminen	77, 226
Sairaalat, niiden eräiden viranhaltijain sijaisten palkkaaminen	150
» » hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	95
» » virkain järjestely	84
» niissä hoidetut köyhäinhoidolliset henkilöt	107*—109*
» niitä varten myönnetty määrärahat	48, 49
Sairaanhoidon ja terveydenhuollon keskitys	226
Sairaanhoitajatarkoulun johtosäännön muuttaminen	79
Sairaanhoitajattarien kesälomasijaisten palkkioiden korottaminen	41, 48
Sairaanhoitajatuomi, palokunnan	65*
Sairasapu, historiatoimikunnan eräälle apulaiselle myönnetty	153
» kiinteistölautakunnan myöntämä	280
» puhtaanapitolautakunnan myöntämä	39*
Sairasomat, kiinteistölautakunnan myöntämät	234, 279
» niiden aikaiset viransijaisuuspalkkiot	156—163
» niitä koskevain säännösten muuttaminen	41
» palkan nauttimiseen niiden ajalta myönnetty oikeudet	42, 55
» sellaisen väärinkäyttö	176
» teurastamolautakunnan myöntämät	68*
Sakkokorko, yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia maksuja laiminlyötyessä kannettava	141, 237

Salmisaaren moottorivenepaikat	46*
Salomonkatu, ajoradan muuttaminen sen ja Annankadun kulmauksessa	127
Sanomalehdet, niiden myyntipaikkojen määrääminen	268, 269
» » tilausten hankinnat	232
» » niille kaupunginhallituksen päättämistä asioista annettavat tiedot	204
Sanomalehtimiesten luentokurssien osanottajille järjestettävä retkeily kaupungin laitoksiin	211
Satama-alueet, niiden eristäminen	47*
» » satamalautakunnan vuokralle antamat	45*
Satamahallinnon eräiden virkain uudelleenjärjestäminen ja uusien virkain perustaminen	41*
Satamahallintotoimiston johtosäännön muuttaminen	80
» » viranhaltijat	40*, 48*
Satamajäänmurtaja Herculeksen varustaminen palosammutuslaitteilla 27, 48*, 58*	
» » uusi, sitä koskevat päätökset	88, 119, 195, 42*, 43*
Satamakannanta	53*—57*
Satamalaitoksen eräiden virkain uudelleenjärjestely	88
» » johtajan opintomatka Leningradiin	41*
» » kaluston hankinta	198
Satamalautakunnan antamat lausunnot	43*—45*
» » kokoonpano	97, 40*
» » vuosikertomus	40*
Satamaliikenneosaston tarkastuspiirit	47*
Satamamaksut	143, 53*—55*
Satamasaari, kioskikaupan harjoittamiseen siellä myönnetty lupa	275
Satamat, käsivoiman käyttäminen vaunujen siirtoon niissä	48*
» » niiden alue, sillä aluksista tapahtuva kauppa	209
» » » » tapahtuva muistoesineiden myynti	108, 269
» » » » sitä koskeva lauttaussääntö	209
» » » aukkiolo	49*
» » » mainostaminen	195, 49*
» » » tarkastuksesta myönnetty palkkio	173
» » » uudisrakennuksia koskevat tullihallituksen toivomukset	209
» » niihin tutustumassa käyneet henkilöt	49*
» » niissä käyneet laivat	49*—52*
» » niitä koskevien tietojen antaminen merivoimien komentajalle	241
» » » varten myönnettyjen määrärahojen ylittäminen	52
» » oleskelu-, pukeutumis- ja pesuhuoneiden järjestäminen niissä työskenteleville	24, 124
» » rakennustoimiston niissä suorittamat työt	13*—17*
» » sanoma- ja aikakauslehtien myynti niissä	268
» » tulot niistä v:n 1937 tulosäännön mukaan	71
» » tupakanpolttokielto-asettelujen asettaminen niihin	108
» » vaa'an hankkiminen niihin	195, 48*
Satamavesipostit	53*
Savilan pumppulaitos ja painejohto	134, 19*
Sedmigradskyn pientenlastenkoulut ja Marian turvakoti	35, 93, 97
Seppeleiden laskeminen erälle haudoille	196
Serumlaboratorio, valtion, erinäisten tutkimusten suorittaminen siellä	206
Seurakuntain ja kaupungin välinen tilusvaihto	15
Seurasaaren ravintolarakennuksen edustalla olevan penkereen korjaaminen	280
» » » kalustaminen	280
» » » vuokralleanto	274
» » uimalaitoksen vuokralleanto	277
Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston huoneisto-olot	23
» » » » johtajalääkärin palkan määrääminen	84
» » » » kaluston hankinta	198
» » » » virkain järjestely	84
» » » keskuskodit	272
» » » vastaanottoasema, apulaislääkärinviran perustaminen sinne	79, 84, 123
Siipikarjanäyttelyn järjestäminen Esplanaadikappeliin	116, 271
Siirtolapuutarhamajat	126
Siirtolapuutarhat	33, 278, 279, 296

Silmätautien osaston ja poliklinikan perustaminen Kivelän sairaalaan	76
Siltavuorenpenkereen tonttien n:ot 1, 2 ja 3 myynti valtiolle	16
Siltavuorenrannan ja Keskuskadun välisen pääviemäriin suunta	31
Simpukkakalkista kannettavat liikennemaksut	47*
Sinebrychoff, P., oy:n alueen katutyöt	127, 148, 264
» » omistamia tontteja koskeva asemakaavanmuutos	4
Siviiliviraston leski- ja orpokassalle suoritettava palkansäästö	165
Sivistysjärjestöjen kansankonservatorion avustaminen	190, 191
Sivutoimen pitämistä koskevat asiat	208, 220
Skogmanin, E. ja D., muistorahaston korkovarain käyttö	202
Smerlingin, G., kihlakunnantuomari, tekemä lahjoitus	202
Sofiankadun talossa n:o 4 suoritettavat sisustustyöt	123
Sofianlehdon pikkulastenkoti	85, 127*, 128*, 129*, 142*, 146*
Sokeain avustaminen	190, 191
Sokeaintalo-säätiön tilintarkastajan vaali	228
Sonabyn alueen n:o 23 erottaminen	103
Sopimus, korttelin n:o 99 uudelleenjärjestelyä koskeva	5
Sorakuopista maksettava vero	141
Soran ottoon myönnetty lupa	113, 114
Sosiaalilautakunnan asettaminen	92
Sotakoerien verottaminen	141
Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannokset	92
Spennertin, C. F., kuolinpesän ja sen alivuokralaisten luopuminen vuokraoikeuksistaan kortteliin n:o 498	104, 252
Stadionin ympäristön kunnostaminen	129
Stansvikin tilaa koskeva myyntitarjous	101
Stenbäckinkadun tonttia n:o 16 koskeva asemakaavanmuutos	10
Suihkualtaan sijoittaminen messuhallin edustalle	135
Suihkukaivo, Turuntien tontin n:o 40 edustalle järjestettävä	120
Suomalainen Shell oy:n liikennemaksujen veloittamista koskeva valitus	144
Suomalais-ugrilainen kulttuurikongressi	170
Suomalaisen naisvoimisteluseuran avustaminen	190*
» » oopperan avustaminen	64, 192
» » ja musiikkilautakunnan välinen sopimus	163*
Suomen filmitoimittajien oy., rakennuksen vuokraaminen sille	270
» » hiihdeharrastajien oy:n kanssa tehdyn vuokrasopimuksen pidentäminen	22
» » huoltotyöntekijäin liiton kesäkokous	174, 91*
» » höyrylaiva oy:n ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen irtisanominen ..	104
» » kirjailijaliitolle myönnetty avustus	203
» » kunnallisteknillisen yhdistyksen vuosikokous	170, 174
» » lastenhoitoyhdistyksen avustaminen	62
» » liikemiesten kauppaopiston johtokunnan jäsenen vaali	98
» » matkat niminen liitto, edustajien valitseminen sen hallintoneuvostoon ..	223
» » merimieslähetyseuran avustaminen	190, 191
» » messut osuuskunta, osuuskunnan merkittäminen siinä	66
» » » sen hallintoneuvoston varajäsenten ja tilintarkastajain vaali	228
» » muusikeriliiton työnvälityksen harjoittamislupaa koskeva anomus	93
» » opiskelevan nuorison raittiusliiton avustaminen	190, 191
» » osuuskauppojen keskusliiton omistamaa raidetta koskeva sopimus	235
» » partiopoikaliiton Helsingin piirin avustaminen	190, 191
» » ravintoloitsijain liiton työnvälityksen harjoittamislupaa koskeva anomus ..	93
» » sairaanhoitajaliiton avustaminen	190, 191
» » sokeain hierojain yhdistyksen avustaminen	190, 191
» » sotaväen, entisen, 55-vuotisjuhlan avustaminen	192
» » taideyhdistyksen palkinto- ja ostolautakunnalle myönnetty avustus	203
» » teollisuusteknikkojen liiton työnvälityksen harjoittamislupaa koskeva anomus	93
» » työväen arkiston avustaminen	190, 191, 159*
» » ulkomaankävijäin seuran avustaminen	192
» » viikon järjestäminen Tukholmaan	192, 196, 209, 163*
Suomenlinnan alusten vesitaksa	48*
» » ja kaupungin välisen talvitien ylläpito	132, 133
» » kansakoulun huoneistokysymys	115

Suomenlinnan linnoituspiirin aiheuttamat haitat	148, 225
» urheilijat yhdistyksen avustaminen	190*
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistyksen avustaminen ..	189, 191, 190*
» kvinnoförbundet yhdistyksen urheilukerhon avustaminen	190*
» samskolan i Helsingfors, tontin luovuttaminen sille	17
Svenskt förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor yhdistyksen avustaminen	190*
Synnytys palkallisen sairausloman perusteena	41
Syyttäjistön määrärahan ylittäminen	47
Sähköenergian hankinta	74
Sähkölaitos, johtoteknikon toimen perustaminen sinne	89
» sen luottovakuutukset	145
» määrärahan ylittäminen	53
Sähkölinjan vetämiseen kaupungin maiden halki myönnetty lupa	255
Sähkömaksujen erikoistariffin vahvistaminen	144
Sähkötaksan alentaminen	39
Sörnäisten alueeläkäarin vaali	90
» radan yli johtavan katusillan leventäminen	128
» rantatien tontteja n:ot 11 ja 15 koskeva asemakavanmuutos	6
» » varastoalue n:o 4, ruokailukojun pitäminen siellä	252
Sörnäs ab:lta erään vesialueen käyttämisestä vaadittava vuokra	104, 46*
Sörnässtrand ab. nimisen yhtiön omistamaa tonttia koskeva aluevaihto ja asema-	
kaavanmuutos	6—7
» » » » purkaminen	35, 67, 72, 211
Taidelaitosten avustaminen	64, 192
Taideteollisuuskeskuskoulun johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	98
Taideteosten osto	196
Taivallahden veden biologinen tutkimus	195, 20*
Taivaskallion itäpuolella olevan omakotialueen asemakaava	3
Takaussitoumukset, kaupungin	140
Takaosituslautakunnan jäsenten vaali	95
Talin kartanon eräiden alueiden vuokralleanto	103, 236, 261
» siirtolapuutarha	33, 279
Tallberg, Julius, oy:n kanssa erään tonttialueen luovuttamisesta tehtävä sopimus	10
Talojensääntösiijän, avustavan, viran perustaminen kiinteistötoimistoon	87
Talousarvio, kaupungille v:ksi 1937 vahvistettu	57
Talousarvioehdotus, kaupungin v:n 1937, sen hyväksyminen	205
» » » » valmistelu	172, 223
» » kiinteistölautakunnan v:n 1937, sen hyväksyminen	236
Talousspriin myyntilupaa koskevat anomukset	93
Taloustyöntekijäkodin avustaminen	190, 191
Tammelundin rakennussuunnitelma	118
Tanssilavan pystyttäminen Kaivohuoneen edustalle	106, 272
Tapaturmat, kaupungin yleisissä töissä sattuneet	13*
» naisten työtuvassa sattuneet	180*
» tulipalojen yhteydessä sattuneet	64*
Tapaturmatorjuntayhdistys, kaupungin ilmoittaminen sen jäseneksi	196
» sen lumen ja jään poistamista katoilta koskeva esitys	211
Tapaturmavakuutus sopimuksen, työntekijäin, tulkinta	176
Tarkastuspiirit, satamaliikenneosaston	47*
Tarkkampungankatu 12 asunto-oy:lle myönnetty lisätty rakentamisoikeus	118
» sen tontin n:o 2 jakaminen kahtia	5
Tavaraliikenne satamissa	50*
Tavolan koulukodin toiminta	125*, 126*, 141*, 146*
Teatterien avustaminen	56, 64, 192
» turvavartio	61*
Tehdaskorttelin n:o 296 a muuttaminen asuntokortteliksi	6, 102
Tehdastontit, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	245, 250
Tehtaanpuiston järjestely	118, 265
Teknilliset laitokset, niiden hallintoa koskeva mietintö	210
» » » hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja	
jäsenten vaali	97
» » » määrärahan ylittäminen	53

Teknilliset laitokset, niiden talousarvio v:ksi 1937	66, 67,	71
» » » töiden aloittamiseen myönnetty lupa		195
» » » ks. myös Vesijohtolaitos, Kaasulaitos ja Sähkölaitos .		
Telakan, Hietalahden uivan, myyntiin suostuminen		211
Telakka-alueen, Eteläsataman, käyttö		27
Telttailu kansanpuistoissa		294
Temppeliaukion kirkkotontin luovutusehdot	20,	102
» kirkon piirustuskilpailu, edustajan nimeäminen sen palkintolautakuntaan		99
Teollisuuskadun tonttia n:o 11 koskeva rakentamisvelvollisuus		251
Teollisuuskoulun, Helsingin, johtokunnan jäsenten vaali		98
Teollisuusseutujen evankelioimisseuran avustaminen	189,	191
Teoston ja musiikkilautakunnan välinen sopimus		163*
Tervalammen tila, sen arviointi		263
» » » erään alueen vuokraaminen Vihdinseudun osuusliikkeelle	20, 103,	263
» » » osto	14, 101,	88*
» » » siitä kaupungille suoritettava vuokra		263
Tervalammen työlaitos, pankkitalin avaaminen sen tarpeita varten		147
» » » sen eräät menot		123
» » » johtajan valtuuttaminen edustamaan kaupunkia Vihdin tie- y.m. kunnissa		224
» » » kaluston y.m. hankinta		50
» » » perustaminen		74
» » » rakennusten korjaaminen		27
» » » talousarvioehdotus		38
» » » toiminta		102*
» » » sitä koskevan selvityksen antaminen valtionavun saamiseksi		125
» » » tuberkuloosihuoltolan perustaminen sen yhteyteen		207
Tervasaaren eräiden rakennusten osto		14
» telakka-alueen vuokralleanto		251
Terveydellisten tutkimusten laboratorion kaluston hankinta		198
» » » tointen nimitykset		83
Terveydenhoitojärjestyksen 52 §:n soveltaminen		76
Terveydenhoitolautakunta, muutostöiden suorittaminen sen huoneistossa		122
» » » sen jäsenten ja varajäsenten vaali		95
» » » toimiston kaluston hankinta		198
» » » viikkoilmoitusten noutajan kesäloma		155
» » » sille myönnetty määräraha		194
Terveydenhoitomäärärahan lisääminen ja ylittäminen	47,	48
Terveydenhuollon ja sairaanhoidon keskitys		226
Terveystoimisto, sairausloman myöntäminen sen lääkärille		217
Teräs, Toukolan voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen		190*
Testamentit, kaupungin hyväksi tehdyt		202
Teuraskanojen säilyttäminen		108
Teurastamo, eläinlääkärikurssien järjestäminen sinne		210
» elävän karjan myynti siellä	81,	108
» erinäisten näyttelyjen järjestäminen sinne		210
» harjoittelijat siellä		68*
» sen alueella suoritettavat työt		32
» » apumiehille tulevien maksujen tilittäminen		147
» » henkilökunta		67*
» » julistaminen yleiseksi teurastamoksi		67*
» » jäädytyslaitoksen muutostyöt		27
» » katselmusmiesten luvun täydentäminen		94
» » määrarahat, erään sellaisen siirto		40
» » » niiden ylittäminen		53
» » rakennustyöt	121,	122
» » tulot ja menot	78*—79*	
» » viranhaltijat		220
» » vuosikertomus	210,	67*
» siellä esiintyvien haittojen ja puutteellisuuksien tutkiminen		

Teurastamo, siellä tapahtuva pitoeläinten kauppa	81,	108
Teurastamolautakunnan kokoonpano	97,	67*
Teurastuslaitos, Helsingin, sen ja kaupungin välinen korvausjuttu	104	
The Finland Year Book 1936, Helsinkiä koskevan esityksen julkaiseminen siinä ..	196	
Tiealueiden erottaminen	102—103	
Tietyöt	133,	136
Tilastollinen vuosikirja, eräitä pohjoismaiden kaupunkeja koskevan tilaston julkaiseminen siinä	205,	5*
Tilastotoimiston julkaisutoiminta		2*
» 25-vuotispäivän juhlminen	193,	5*
» kaluston hankinta ja korjaus	198,	199
» määrärahan ylittäminen		46
» tutkimukset ja esitykset	205,	2*—5*
» työaika kesällä	204—205	
» viranhaltijat	215,	1*
» virkain uudelleenjärjestely		82
» vuosikertomus		1*
Tilinpäätös, kaupungin v:n 1935	34,	136
Tilinpäätöskertomuksen uusiminen	205,	5*
Tilintarkastajain vaali	93,	94
Tilintarkastus, kaupungin v:n 1935		35
Tilkan sairaala-aluetta ympäröivät kadut	29,	128
Tilusvaihdot	15, 16,	101—102, 262
Toivolan kouluoti	124, 119*, 128*, 141*,	146*
Toivoniemen kouluoti	127, 125*, 126*, 141*,	146*
Toivonkadun pohjoisrajan oikaiseminen		10
Toivonliiton, Helsingin, avustaminen	189,	191
Tomtbackan tien kunnossapito		133
» tila, karjan hankkiminen sinne		64
Tontit, kiinteistölautakunnan myymät		237
» niiden myyntiluettelon vahvistaminen		239
Tonttijaonmuutokset	3—11,	117
Torikaupan harjoittaminen Kauppatorilla		76
Tornirakennusten sisustaminen	12, 118,	148
Toukolan lastenhoidon neuvonta-asema		139*
» lastentarha, suomenkielisten osastojen perustaminen sinne		87
» vanhan asuntontontin n:o 2 korjaustyöt		257
Traktorien luovuttaminen puolustusministeriön käytettäväksi		263
Trustivapaa bensiini oy., kivirakennuksen vuokraaminen sille		254
Tuberkuloosia sairastavien henkilöiden lähettäminen Nummelan parantolaan		206
Tuberkuloosihuoltolan perustaminen Tervalammen työlaitoksen yhteyteen		207
Tuberkuloosihuoltotoimiston eräälle sairaanhoitajattarelle myönnetty virkavapaus		217
Tuberkuloosiparantolain ja -sairaalain keskusyhdistys, kaupungin ilmoittaminen sen jäseneksi		196
Tuberkuloosisairaala, kannatusköysien hankkiminen sen hisseihin		122
» sen radiokuuntelulupamaksut		143
» » valtionapu		145
Tuberkuloottisten miesten asuntolat		23, 126
Tukholmaan järjestettävä Suomen-viikko	148, 192,	196, 209, 163*
Tulipalot	124,	62*—64*
Tulli- ja rautatielaitoksen huoneistot Länsisatamassa		47*
Tullisääntö	78,	210, 48*
Tulo- ja omaisuusvero, valtion suoritettava korvaus sen kannannasta ja tilityksestä		145
Tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali		98
Tuloarvio, kaupungin v:n 1937	58,	70
Tunturilaakson huvilan korjaaminen kansakoulujen tarpeisiin		25
» » luovuttaminen suomenkielisten kansakoulujen käytettäväksi		114
Tuomarinkylän maantiealueen pakkolunastus		236
Tupakanpolttokieltoaulujen asettaminen satamiin		108
Turistiesineiden myynti	108,	269
Turistilaivat, niiden väkijuomain tullisinetointi		48*
» satamissa käyneet		52*
Turuntien erään katualueen järjestely		127

Turuntien ja Museokadun kulmaukseen järjestettävä puistikko	135
» tontin n:o 40 luovutusta koskeva päätös	19
» » » 62 myynti	102
» tonttien n:ot 54, 56 ja 58 myynti	235
» valaistuksen täydentäminen	29
Tutkijalautakunnan jäsenten vaali	95
Tuulaakimaksut	47*, 53*, 54*
Tuurholman kansanpuiston kioskien vuokralleanto	274
Työaika kesällä, kaupungin virastojen	204
Työehtosopimuksen aikaansaaminen	54, 175
Työlaitokset, niiden vuosikertomus	98*—103*, 107*, 115*
» sellaisen perustaminen naishoidokeille	88*
» » » Tervalammen kartanoon	14, 84*
Työntekijät, kaupungin töissä olevat, heidän palkkinsa korottaminen 54, 55, 56, 175	
» » » » heitä koskevan tapaturmavakuutusopi-	
» » » » muksen tulkinta	176
» » » » kaupungin ulkopuolella asuvat	175
» » » yleisissä töissä olleet, heidän lukumääränsä	12*
» » » » nauttimansa kesäloma ..	13*
» naisten työtuvassa työskennelleet	179*—180*
» ks. myös Varatyöntekijät.	
Työnvälityksen harjoittamislupaa koskevat anomukset	93
Työnvälityslain voimaan tuleminen aiheuttamat toimenpiteet	226
Työnvälityslautakunnan jäsenluvan määrääminen	94
» puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja vara-	
» jäsenten vaali	96
Työnvälitystoimisto, huoneiston vuokraaminen sille	195
» sen huoneiston korjaaminen	24
» » johtajan palkan korottaminen	42
» » määrärahain ylittäminen	50
» » ohjesääntö	80
» » uudelleenjärjestely	80, 86
» » valtionapu	146
» » viranhaltijat	219
» » virkailijain virkamatkat	177
» » vuosikertomus	172*
Työolot Helsingissä	178
Työsiirtolat	184
Työttömyys, sen torjumista koskevat toimenpiteet	176—189, 21*, 178*
Työttömyysavustukset, köyhäinhuoltolautakunnan jakamat	110*
Työttömyyshuolto toiminta	208, 227, 92*
Työttömyyskomitean avustaminen	185
» jäsenten vaali	227
Työttömyyslainan käyttösuunnitelman muuttaminen	35
Työttömyysohjeet, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistamat ..	179
Työttömyystarkastajain, valtion, toimialueet	181
Työttömät, heidän harjoittamansa aikakauslehtimyynti	177
» » pääsemisensä kunnan varatöihin	176
» » henkisen työn tekijät, heidän avustamisensa	185—189
» » valtion varatyömaille työskentelevät, heidän avustamisensa	183
Työtupatoiminnan keskittäminen	184
Työväen mailapojat yhdistyksen avustaminen	191*
» voimistelijat yhdistyksen avustaminen	190*
Työväenasunnnot, ks. Kunnalliset työväenasunnnot.	
Työväenopisto, ruotsinkielinen, tontin varaaminen sen tarpeisiin	21
» » suomenkielinen, sen määrärahain ylittäminen	51
» » » täydennystöiden suorittaminen sen huoneistossa ..	123
Työväenopistot, niiden johtokuntain jäsenten vaali	96
Työväentalon näyttämön avustaminen	56, 64
Tähtitornimäellä suoritettavat täydennystyöt	135
Täytemaan vastaanottaminen	105
Töölön aluelääkäarin vaali	90
» lastenhoidon neuvonta-asema	116, 137*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	190*

Töölön voimistelu- ja urheiluseura Vesan avustaminen	190*
Töölönkadun tontin n:o 35 luovuttaminen Kammio sjukhem ab., oy:lle	16, 103
» » » 53 asemakaavanmuutos	10
» » » 55 luovuttaminen Helsingin keskuksen yhteiskoululle ..	18
Töölönlahden veden biologinen tutkimus	195, 20*
Uhlénin, A., rahaston korkovarain käyttö	202
Uimalaitokset	277, 187*
Uittopaikan osoittaminen puolustuslaitoksen hevosille	255
Ulkohuonerakennuksen pitämiseen korttelin n:o 505 tontilla n:o 7 myönnetty oikeus	253
Ulkoilmakonsertit	163*
Ulkoilmanäyttämön pitämiseen myönnetty lupa	255
Ulkomaalaisten elinkeino-oikeuksien saantia koskevat anomukset	93
» » oikeus kiinteistön omistamiseen kaupungissa	93
Ulkomaankauppa	50*—51*
Ulkosuomalaisten vastaanottaminen	192
Ullakkokerrosten sisustaminen	11—12, 118, 148
Ullanlinnan kylpylaitoksen vuokralleanto	269
» » ympäristön kunnostaminen	129
Ulosottoapulaisen, ylim., viran vakinaistaminen	84
Ulosottolaitoksen kaluston hankinta	198
» » vuosikertomus	6*
Unioninkadun leventäminen	3, 149
» » talon ja tontin n:o 2 osto	13, 67, 72, 100
Uppbyn tilaan kuuluvaa vesialuetta koskeva myyntitarjous	101
Urheilukentät	33, 110, 126, 135, 277, 21*
Urheilulautakunnan jäsenten vaali	96
» » vuosikertomus	187*
Urheiluseurain avustaminen	190*
Urheilutoiminta	290
Ursa yhdistyksen kanssa tehdyn vuokrasopimuksen pidentäminen	21
Uudenmaan läänin vaalipiirin keskuslautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali ..	98
» » suomenkielisten kuntain parantola oy:n laina	140
Uunisaaren merikylpylä	278
Vaakamestarin y. m. tointen uudelleenjärjestely	88
Vaalikustannukset	46, 193
Vaalilautakuntain, kunnallisten, jäsenten ja varajäsenten vaali	98
Vahingonkorvaukset, eräät kaupungin suorittamat	149
Vahvavirtakaapelin laskeminen Katajanokalta Suomenlinnaan	47*
Vaikeasti käsiteltävien lasten tutkimus- ja huoltotyön järjestäminen	226
Vakuusasiakirjain tarkastus	203, 236
Valaistusmenojen, virastojen, arviointi	147
Valiokuntain jäsenten vaali	225
Valkonauhayhdistyksen avustaminen	190, 191
Valkosaaren ja Kaivopuiston välisen väylän syventäminen	27
Vallilan eräitä tontteja koskevat vuokrasopimukset	22, 253
» » kansakoulun pihamaan laajentaminen	127
Valmistava poikain ammattikoulu, sen määrärahan ylittäminen	51
» » tyttöjen ammattikoulu, sen eräälle opettajattarelle virkavapausajalta suoritettava palkka	155
» » » » määrärahan ylittäminen	51
» » » » uuden rinnakkaisluokan perustaminen sinne	209
Valokuvauspaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	268
Valomainosten hankkiminen linja-autoasemalle	272
Valtion suoritettava korvaus tulo- ja omaisuusveron kannannasta ja tilityksestä ..	145
» » varatyöt, helsinkiläisille osoitetut	182—183
» » niissä maksettavat paikallis- ja perhelisät	183
Valtionavut	14, 145
Vanda puistokylän kahden vuokra-alueen myynti vuokraajalle	19
Vangit, vapautuneet, varatöiden järjestäminen heille	136, 179
Vanhainkodit, niissä hoidetut köyhäinhoidolliset henkilöt	107*
Vanhan kirkon puistossa suoritettavat täydennystyöt	135

Vanhankaupungin—Arabian raitiotielinjan rakentamisen lykkääminen	73
Vanhempainneuvostojen, oppikoulujen, jäsenten vaali	98
Vapaapäivät	204
Varastoalueet	253
Varastoonpanomaksun poistaminen edelleen vietävistä ulkomaantavaroista	47*
Varastosuojarakennuksen, Katajanokan, pääpiirustusten hyväksyminen	24
Varatyöntekijät, heidän oikeuttamisensa palkan saamiseen reserviharjoituksissa olonsa ajalta	176
» » palkkinsa korottaminen	56
» » heille suoritettut tapaturmakorvaukset	176
Varatyöt, niiden järjestäminen	33, 135, 136
» » niihin pääsemistä koskeva järjestely	176
Varsaaren kesäkatsijan määrääminen	279
» kioskin vuokralleanto	275
Vastaanottokoti, sen huoneistokysymys	119*
» » toiminta	124*, 128*, 141*, 146*
» tontin varaaminen sen uudelle talolle	21
Vastuuvapauden myöntäminen kaupungin hallituksille, lautakunnille ja virastoille ..	35
» » Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle	35
Vedenkulutusmaksut, diakonissalaitoksen	56
Vedensaanti siirtolapuutarhoissa	279
Veduta nimisen kahvilarakennuksen vuokralleanto	270
Veneeristen tautien poliklinikan kaluston hankinta	198
» » » lääkärin kesäloma	155
» » » » viran hoitaminen	153, 217
» » » » virkaero	90
» » » » uudelleenjärjestäminen	83
» » » » valtionapu	70
Venepaikat	46*
Verhoilija-ammattikoulun avustaminen	56, 63, 116
Verikokeiden suorittaminen valtion serumlaboratoriossa	206
Verojäämien pakkoperintä	6*—9*
Verolakiehdotuksen, uuden, vaikutuksia koskeva tutkimus	210
Veron suorittaminen kaupungin Helsingin maalaiskunnassa omistamista sorakuo- pista	141
» » » sotakoirista	141
Veronkantoa koskevat ilmoitukset	204
Verotasausrahaston kartuttaminen	38
Verotusvalmistelukunnan tulojen käyttäminen sen menojen peittämiseen	147
» » vuosikerlomuus	10*
Verotusvalmistelun järjestely	206
Verotusvalmisteluviraston kaluston hankinta	198
» » kanslia-apulaisen V. Granrothin palkkaedut	153
» » toisen tarkkailijan vaali	225
» » » uudelleenjärjestely	82
Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys	39
Veroäyriältä maksettava veromäärä	41*
Vesijohdon rakentaminen Lauttasaaren	28
» » uusiminen eräissä kaduissa	67
Vesijohtolaitoksen eräiden virkain järjestely	89
» » määrärahaihin ylittäminen	53
» » uuden painejohdon sijoittaminen	28
» » » taksan vahvistaminen	39
Vesipostin järjestäminen Kauppatorille	120
Vesisäiliön rakentaminen	28, 67, 72
Vesitaksa, Suomenlinnan liikennettä hoitaville aluksille vahvistettu	48*
Veturin myynti Oy. Wetek ab:lle	199
Viemärijohtoa koskeva sopimus	257
Viemärit, niiden korjaus- ja uudisrakennustyöt	31—33, 134, 19*—21*
Viherniemenkatu, sen suunnitteleminen	7
Viikinmäen eräiden alueiden vuokralleanto	261, 262
Viipurin kaupunginhallituksen lahjoittama Viipuri niminen teos	202
Viljelyspalstat, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	246, 248, 259

Viljelyspalstatoiminta	179, 227
Wilkmanin, J. G., rahaston korkovarain käyttö	203
Villisorsien ruokkiminen	195, 25*
Viranhaltijat, kaupungin, heidän eroamisvelvollisuutensa	91, 220
» » » palkkaluokitteluunsa tehtävät muutokset	41
» » » heille myönnetty lupa asua kaupungin ulkopuolella	222
» » » palkan maksaminen heille kesäloman ajalta	205
Viransijaisuuspalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	156—164
» niiden suuruus	150
Virastovaratyöt	185—188, 48*, 87*
Virkasäännön sairauslomaa koskevien säännösten muuttaminen	41
» tulkinta	150
Virkavapaudet, kaupunginhallituksen myöntämät	212
» kaupunginvaltuuston myöntämät	90—91
» satamalautakunnan myöntämät	41*
Virkavuosien laskeminen	43, 55, 152
Virvoitusjuomakioskit, niiden vuokralleanto	268, 271
» Ruoholahdessa olevan siirtäminen	110
Visa, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	190*
Voimisteluseuran avustaminen	190*
Vuokra-alueiden, tiheissä asumusryhmissä olevien, lunastamisesta annetun lain erääseen tilusvaihtosopimukseen aiheuttamat muutokset	15
Vuokralle annetut asuntotontit ja palstat	239—245
» » erilaiset alueet	251, 252, 261
» » tehdastontit	245, 250
» » viljelyspalstat	246, 248, 259, 260
Vuokramaksujen alentaminen	253, 262, 270
» korottaminen	253
» periminen	104
Vuokramäärärahat, kaupunginhallituksen myöntämät	194
Vuokraoikeudet, niiden pidentäminen	21—22, 247—248, 251—254, 258, 260, 269
» » siirto	248—250, 253, 262
» sellaisen osto pakkohuutokaupalla	20
Vuokrasopimusten irtisanominen	262
» muuttaminen	262
Vuokratiedustelu	60, 205, 3*
Vuositulintarkastajat, heidän vaalinsa	94
» sihteerin palkkaaminen heille	59, 172
Vuotamakasiinin rakentaminen satama-alueelle	48*
Väestönsuojelu	66, 172, 210
Väinämöisenkadun puiston järjestely	265
» urheilukenttä, mukavuuslaitoksen rakentaminen sinne	33, 126
Väkijuomain anniskeluoikeudet	92, 227
» matkailija-alusten, tullisinetöinti	48*
Yhteiskunnallisen korkeakoulun hallituksen jäsenen ja varajäsenen vaali	98
Yksityishoitoon sijoitetut köyhäinhoidolliset henkilöt	103*, 129*
Yleinen kirjoituskonttori yhdistyksen avustaminen	188
Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahasto	72, 236, 258
Yleishyödyllisten yristysten ja laitosten avustamäärärahan jakaminen	189, 192
Yleisten töiden lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	94, 97
» » » vuosikertomus	12*
» » » määrärahat	52
Yliopiston lämpöjohtokanava	109
Yhtyökorvaukset, kaupunginhallituksen myöntämät	169—170
Yöpymismajain järjestäminen kodittomille työttömille	185, 190, 191, 91*
Äitiyshuolto	138*, 140*
Örnen urheiluseuran avustaminen	190*
Övergård Reimars nimisen tilan luovuttaminen kiinteistölautakunnan hallintaan	103
» » » osto	20

Julkaisujen luettelo.

A. Helsingin kaupungin tilasto.

(Ilmestyi aikaisemmin erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, myöhemmin kaksikielisenä painoksena suomen- ja ruotsinkielisin rinnakkaistekstein. V. 1933 ja myöhemmin ilmestyneissä julkaisuissa on yksinomaan suomenkielinen teksti; vain sarjasta VI on olemassa erillinen ruotsinkielinen painos, joka sisältää ruotsinkielisten opetuslaitosten toimintakertomukset; taulukoissa on ruotsinkieliset sekä — sarjoissa I, II, III ja VI — ranskankieliset otsakkeet.)

I. Terveysten- ja sairaanhoito. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—17. 1910—32.
18—20. 1933—35 (edellinen osa).

II. Ulkomaan kauppa. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—41. 1916—26.

III. Merenkulku. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—3. 1915—26.

II—III. Ulkomaan kauppa ja merenkulku. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—7. 1927—36.

IV. Helsingin kaupungin teknilliset laitokset. Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen julkaisema.

1—22. 1916—37.

V. Kaupungin tilit ja tilinpäätös. Helsingin kaupungin rahatoimiston antama kertomus.

1—21. 1916—36.

VI. Opetuslaitokset. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

1—9. 1916/17—1935/36.

B. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

(Taulukoissa on suomen- ja ruotsinkieliset otsakkeet; sisällysluettelo on laadittu myöskin ranskankielellä.)

5—11. 1909—15.
12—30. 1919—37.

C. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

(Aikaisemmin julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, v:n 1932 kertomuksesta alkaen ainoastaan suomenkielisenä painoksena.)

21—49. 1908—36.
Vanhempi sarja. Kaupunginvaltuusto 1. 1875—78.

D. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

(Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.)
1—14. 1911—38.

E. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.

(Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.)
1—14. 1923—36.

F. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset. Kunnallinen käsikirja.

Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema (1930).

(Julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.)